ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

# ಶ್ರೀಮದ್ವಾಲ್ಮೀಕೀಯರಾಮಾಯಣಸ್ಯ

# ॥ ಯುದ್ಧಕಾಂಡಂ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

# ವಿಷಯಸೂಚೀ


| | | |
|---|---|---|
| **1** | ಪ್ರಥಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **8** |
| **2** | ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **11** |
| **3** | ತೃತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **14** |
| **4** | ಚತುರ್ಥಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **18** |
| **5** | ಪಂಚಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **30** |
| **6** | ಷಷ್ಠಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **33** |
| **7** | ಸಪ್ತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **36** |
| **8** | ಅಷ್ಟಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **39** |
| **9** | ನವಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **42** |
| **10** | ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **45** |
| **11** | ಏಕಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **49** |
| **12** | ದ್ವಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **53** |
| **13** | ತ್ರಯೋದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **58** |
| **14** | ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **61** |
| **15** | ಪಂಚದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **65** |
| **16** | ಷೋಡಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **68** |
| **17** | ಸಪ್ತದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **71** |
| **18** | ಅಷ್ಟಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **78** |
| **19** | ಏಕೋನವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ..... | **83** |

| | | |
|---|---|---|
| **20** | ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **88** |
| **21** | ಏಕವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **93** |
| **22** | ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **97** |
| **23** | ತ್ರಯೋವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **106** |
| **24** | ಚತುರ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **108** |
| **25** | ಪಂಚವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **113** |
| **26** | ಷಡ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **117** |
| **27** | ಸಪ್ತವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **122** |
| **28** | ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **127** |
| **29** | ಏಕೋನತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **132** |
| **30** | ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **136** |
| **31** | ಏಕತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **140** |
| **32** | ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **145** |
| **33** | ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **150** |
| **34** | ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **155** |
| **35** | ಪಂಚತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **159** |
| **36** | ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **164** |
| **37** | ಸಪ್ತತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **167** |
| **38** | ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **172** |
| **39** | ಏಕೋನಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **175** |

| | | |
|---|---|---|
| **40** | ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **179** |
| **41** | ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **183** |
| **42** | ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **193** |
| **43** | ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **198** |
| **44** | ಚತುಶ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **203** |
| **45** | ಪಂಚಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **208** |
| **46** | ಷಟ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **212** |
| **47** | ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **218** |
| **48** | ಅಷ್ಟಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ | **221** |
| **49** | ಏಕೋನಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **225** |
| **50** | ಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **229** |
| **51** | ಏಕಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **236** |
| **52** | ದ್ವಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **240** |
| **53** | ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **245** |
| **54** | ಚತುಃಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **249** |
| **55** | ಪಂಚಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **253** |
| **56** | ಷಟ್ಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **257** |
| **57** | ಸಪ್ತಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **262** |
| **58** | ಅಷ್ಟಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ | **267** |
| **59** | ಏಕೋನಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **274** |

| | | |
|---|---|---|
| **60** | ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **294** |
| **61** | ಏಕಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **305** |
| **62** | ದ್ವಿಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **310** |
| **63** | ತ್ರಿಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **313** |
| **64** | ಚತುಃಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **319** |
| **65** | ಪಂಚಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **323** |
| **66** | ಷಟ್ಪಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **330** |
| **67** | ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **334** |
| **68** | ಅಷ್ಟಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **356** |
| **69** | ಏಕೋನಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **359** |
| **70** | ಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **370** |
| **71** | ಏಕಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **378** |
| **72** | ದ್ವಿಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **391** |
| **73** | ತ್ರಿಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **394** |
| **74** | ಚತುಃಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **404** |
| **75** | ಪಂಚಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **414** |
| **76** | ಷಟ್ಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **421** |
| **77** | ಸಪ್ತಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **431** |
| **78** | ಅಷ್ಟಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **434** |
| **79** | ಏಕೋನಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **437** |

| | | |
|---|---|---|
| **80** | ಅಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **442** |
| **81** | ಏಕಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **447** |
| **82** | ದ್ವ್ಯಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **451** |
| **83** | ತ್ರ್ಯಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **455** |
| **84** | ಚತುರಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **460** |
| **85** | ಪಂಚಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **463** |
| **86** | ಷಡಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **467** |
| **87** | ಸಪ್ತಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **471** |
| **88** | ಅಷ್ಟಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **475** |
| **89** | ಏಕೋನನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **483** |
| **90** | ನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **489** |
| **91** | ಏಕನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **499** |
| **92** | ದ್ವಿನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **503** |
| **93** | ತ್ರಿನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **510** |
| **94** | ಚತುರ್ನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **515** |
| **95** | ಪಂಚನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **520** |
| **96** | ಷಣ್ಣವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **526** |
| **97** | ಸಪ್ತನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **530** |
| **98** | ಅಷ್ಟನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **535** |
| **99** | ಏಕೋನಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ | **538** |

**100** ಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **544**
**101** ಏಕಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **551**
**102** ದ್ವ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **557**
**103** ತ್ರ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **565**
**104** ಚತುರಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **569**
**105** ಪಂಚಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **573**
**106** ಷಡಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **577**
**107** ಸಪ್ತಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **581**
**108** ಅಷ್ಟಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **588**
**109** ನವಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **592**
**110** ದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **596**
**111** ಏಕಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **599**
**112** ದ್ವಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **611**
**113** ತ್ರಯೋದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **614**
**114** ಚತುರ್ದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **620**
**115** ಪಂಚದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **624**
**116** ಷೋಡಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **627**
**117** ಸಪ್ತದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **631**
**118** ಅಷ್ಟಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **635**
**119** ಏಕೋನವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **638**

**120** ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **643**
**121** ಏಕವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **646**
**122** ದ್ವಾವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **650**
**123** ತ್ರಯೋವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **653**
**124** ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **659**
**125** ಪಂಚವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **662**
**126** ಷಡ್ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **667**
**127** ಸಪ್ತವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **673**
**128** ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ..... **680**

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪ್ರಥಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮಂತಂ ಪ್ರಶಸ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಕರ್ತೃಕಸ್ತಸ್ಯ ಪರಿಷ್ವಂಗಃ ಸಮುದ್ರತರಣಾರ್ಥಂ ತಸ್ಯ ಚಿಂತಾಕರಣಂ ಚ

ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂಮತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಯಥಾವದಭಿಭಾಷಿತಂ।
ರಾಮಃ ಪ್ರೀತಿಸಮಾಯುಕ್ತೋ ವಾಕ್ಯಮುತ್ತರಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.1.1** ॥ 1

ಕೃತಂ ಹನೂಮತಾ ಕಾರ್ಯಂ ಸುಮಹದ್ ಭುವಿ ದುರ್ಲಭಂ।
ಮನಸಾಪಿ ಯದನ್ಯೇನ ನ ಶಕ್ಯಂ ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.1.2** ॥ 2

ನಹಿ ತಂ ಪರಿಪಶ್ಯಾಮಿ ಯಸ್ತರೇತ ಮಹೋದಧಿಂ।
ಅನ್ಯತ್ರ ಗರುಡಾದ್ ವಾಯೋರನ್ಯತ್ರ ಚ ಹನೂಮತಃ ॥ **6.1.3** ॥ 3

ದೇವದಾನವಯಕ್ಷಾಣಾಂ ಗಂಧರ್ವೋರಗರಕ್ಷಸಾಂ।
ಅಪ್ರಧೃಷ್ಯಾಂ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ರಾವಣೇನ ಸುರಕ್ಷಿತಾಂ ॥ **6.1.4** ॥ 4

ಪ್ರವಿಷ್ಟಃ ಸತ್ತ್ವಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಜೀವನ್ ಕೋ ನಾಮ ನಿಷ್ಕ್ರಮೇತ್।
ಕೋ ವಿಶೇತ್ ಸುದುರಾಧರ್ಷಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈಶ್ಚ ಸುರಕ್ಷಿತಾಂ ॥ **6.1.5** ॥ 5

ಯೋ ವೀರ್ಯಬಲಸಂಪನ್ನೋ ನ ಸಮಃ ಸ್ಯಾದ್ಧನೂಮತಃ।
ಭೃತ್ಯಕಾರ್ಯಂ ಹನುಮತಾ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಕೃತಂ ಮಹತ್।
ಏವಂ ವಿಧಾಯ ಸ್ವಬಲಂ ಸದೃಶಂ ವಿಕ್ರಮಸ್ಯ ಚ ॥ **6.1.6** ॥ 6

ಯೋ ಹಿ ಭೃತ್ಯೋ ನಿಯುಕ್ತಃ ಸನ್ ಭರ್ತ್ರಾ ಕರ್ಮಣಿ ದುಷ್ಕರೇ।
ಕುರ್ಯಾತ್ ತದನುರಾಗೇಣ ತಮಾಹುಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ॥ **6.1.7** ॥ 7

ಯೋ ನಿಯುಕ್ತಃ ಪರಂ ಕಾರ್ಯಂ ನ ಕುರ್ಯಾನ್ನೃಪತೇಃ ಪ್ರಿಯಂ।
ಭೃತ್ಯೋ ಯುಕ್ತಃ ಸಮರ್ಥಶ್ಚ ತಮಾಹುರ್ಮಧ್ಯಮಂ ನರಂ ॥ **6.1.8** ॥ 8

ನಿಯುಕ್ತೋ ನೃಪತೇಃ ಕಾರ್ಯಂ ನ ಕುರ್ಯಾದ್ ಯಃ ಸಮಾಹಿತಃ।
ಭೃತ್ಯೋ ಯುಕ್ತಃ ಸಮರ್ಥಶ್ಚ ತಮಾಹುಃ ಪುರುಷಾಧಮಂ ॥ **6.1.9** ॥ 9

ತನ್ನಿಯೋಗೇ ನಿಯುಕ್ತೇನ ಕೃತಂ ಕೃತ್ಯಂ ಹನೂಮತಾ।
ನ ಚಾತ್ಮಾ ಲಘುತಾಂ ನೀತಃ ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚಾಪಿ ತೋಷಿತಃ ॥ **6.1.10** ॥ 10

ಅಹಂ ಚ ರಘುವಂಶಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ವೈದೇಹ್ಯಾ ದರ್ಶನೇನಾದ್ಯ ಧರ್ಮತಃ ಪರಿರಕ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.1.11** ॥ 11

ಇದಂ ತು ಮಮ ದೀನಸ್ಯ ಮನೋ ಭೂಯಃ ಪ್ರಕರ್ಷತಿ।
ಯದಿಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾಖ್ಯಾತುರ್ನ ಕುರ್ಮಿ ಸದೃಶಂ ಪ್ರಿಯಂ ॥ **6.1.12** ॥ 12

ಏಷ ಸರ್ವಸ್ವಭೂತಸ್ತು ಪರಿಷ್ವಂಗೋ ಹನೂಮತಃ।
ಮಯಾ ಕಾಲಮಿಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ದತ್ತಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.1.13** ॥ 13

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರೀತಿಹೃಷ್ಟಾಂಗೋ ರಾಮಸ್ತಂ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ।
ಹನೂಮಂತಂ ಕೃತಾತ್ಮಾನಂ ಕೃತಕಾರ್ಯಮುಪಾಗತಂ ॥ **6.1.14** ॥ 14

ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಪುನರುವಾಚೇದಂ ವಚನಂ ರಘುಸತ್ತಮಃ।
ಹರೀಣಾಮೀಶ್ವರಸ್ಯಾಪಿ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯೋಪಶೃಣ್ವತಃ ॥ **6.1.15** ॥ 15

ಸರ್ವಥಾ ಸುಕೃತಂ ತಾವತ್ ಸೀತಾಯಾಃ ಪರಿಮಾರ್ಗಣಂ।
ಸಾಗರಂ ತು ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಪುನರ್ನಷ್ಟಂ ಮನೋ ಮಮ ॥ **6.1.16** ॥ 16

ಕಥಂ ನಾಮ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ದುಷ್ಪಾರಸ್ಯ ಮಹಾಂಭಸಃ।
ಹರಯೋ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾರಂ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ಸಮಾಗತಾಃ ॥ **6.1.17** ॥ 17

ಯದ್ಯಪ್ಯೇಷ ತು ವೃತ್ತಾಂತೋ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಗದಿತೋ ಮಮ।
ಸಮುದ್ರಪಾರಗಮನೇ ಹರೀಣಾಂ ಕಿಮಿವೋತ್ತರಂ ॥ **6.1.18** ॥ 18

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಶೋಕಸಂಭ್ರಾಂತೋ ರಾಮಃ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ।
ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಬಾಹುಸ್ತತೋ ಧ್ಯಾನಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.1.19** ॥ 19

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪ್ರಥಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಂ

ತಂ ತು ಶೋಕಪರಿದ್ಯೂನಂ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ।
ಉವಾಚ ವಚನಂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಗ್ರೀವಃ ಶೋಕನಾಶನಂ ॥ **6.2.1** ॥ 20

ಕಿಂ ತ್ವಯಾ ತಪ್ಯತೇ ವೀರ ಯಥಾನ್ಯಃ ಪ್ರಾಕೃತಸ್ತಥಾ।
ಮೈವಂ ಭೂಸ್ತ್ಯಜ ಸಂತಾಪಂ ಕೃತಘ್ನ ಇವ ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.2.2** ॥ 21

ಸಂತಾಪಸ್ಯ ಚ ತೇ ಸ್ಥಾನಂ ನಹಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ರಾಘವ।
ಪ್ರವೃತ್ತಾವುಪಲಬ್ಧಾಯಾಂ ಜ್ಞಾತೇ ಚ ನಿಲಯೇ ರಿಪೋಃ ॥ **6.2.3** ॥ 22

ಮತಿಮಾಞ್ಶಾಸ್ತ್ರವಿತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಪಂಡಿತಶ್ಚಾಸಿ ರಾಘವ।
ತ್ಯಜೇಮಾಂ ಪ್ರಾಕೃತಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಕೃತಾತ್ಮೇವಾರ್ಥದೂಷಿಣೀಂ ॥ **6.2.4** ॥ 23

ಸಮುದ್ರಂ ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ತು ಮಹಾನಕ್ರಸಮಾಕುಲಂ।
ಲಂಕಾಮಾರೋಹಯಿಷ್ಯಾಮೋ ಹನಿಷ್ಯಾಮಶ್ಚ ತೇ ರಿಪುಂ ॥ **6.2.5** ॥ 24

ನಿರುತ್ಸಾಹಸ್ಯ ದೀನಸ್ಯ ಶೋಕಪರ್ಯಾಕುಲಾತ್ಮನಃ।
ಸರ್ವಾರ್ಥಾ ವ್ಯವಸೀದಂತಿ ವ್ಯಸನಂ ಚಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ **6.2.6** ॥ 25

ಇಮೇ ಶೂರಾಃ ಸಮರ್ಥಾಶ್ಚ ಸರ್ವತೋ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ತ್ವತ್ಪ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ಕೃತೋತ್ಸಾಹಾಃ ಪ್ರವೇಷ್ಟುಮಪಿ ಪಾವಕಂ।
ಏಷಾಂ ಹರ್ಷೇಣ ಜಾನಾಮಿ ತರ್ಕಶ್ಚಾಪಿ ದೃಢೋ ಮಮ ॥ **6.2.7** ॥ 26

ವಿಕ್ರಮೇಣ ಸಮಾನೇಷ್ಯೇ ಸೀತಾಂ ಹತ್ವಾ ಯಥಾ ರಿಪುಂ।
ರಾವಣಂ ಪಾಪಕರ್ಮಾಣಂ ತಥಾ ತ್ವಂ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.2.8** ॥ 27

ಸೇತುರತ್ರ ಯಥಾ ಬದ್ಧ್ಯೇದ್ ಯಥಾ ಪಶ್ಯೇಮ ತಾಂ ಪುರೀಂ।
ತಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ತಥಾ ತ್ವಂ ಕುರು ರಾಘವ ॥ **6.2.9** ॥ 28

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಂ ಹಿ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ತ್ರಿಕೂಟಶಿಖರೇ ಸ್ಥಿತಾಂ।
ಹತಂ ಚ ರಾವಣಂ ಯುದ್ಧೇ ದರ್ಶನಾದವಧಾರಯ ॥ **6.2.10** ॥ 29

ಅಬದ್ಧ್ವಾ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಂ ಘೋರೇ ಚ ವರುಣಾಲಯೇ।
ಲಂಕಾಂ ನ ಮರ್ದಿತುಂ ಶಕ್ಯಾ ಸೇಂದ್ರೈರಪಿ ಸುರಾಸುರೈಃ ॥ **6.2.11** ॥ 30

ಸೇತುಬಂಧಃ ಸಮುದ್ರೇ ಚ ಯಾವಲ್ಲಂಕಾಸಮೀಪತಃ।
ಸರ್ವಂ ತೀರ್ಣಂ ಚ ಮೇ ಸೈನ್ಯಂ ಜಿತಮಿತ್ಯುಪಧಾರಯ।
ಇಮೇ ಹಿ ಸಮರೇ ವೀರಾ ಹರಯಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ ॥ **6.2.12** ॥ 31

ತದಲಂ ವಿಕ್ಲವಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ರಾಜನ್ ಸರ್ವಾರ್ಥನಾಶಿನೀಂ।
ಪುರುಷಸ್ಯ ಹಿ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿನ್ನೇಕಃ ಶೌರ್ಯಾಪಕರ್ಷಣಃ ॥ **6.2.13** ॥ 32

ಯತ್ ತು ಕಾರ್ಯಂ ಮನುಷ್ಯೇಣ ಶೌಟೀರ್ಯಮವಲಂಬ್ಯತಾಂ।
ತದಲಂಕರಣಾಯೈವ ಕರ್ತುರ್ಭವತಿ ಸತ್ವರಂ ॥ **6.2.14** ॥ 33

ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಸತ್ತ್ವಮಾತಿಷ್ಠ ತೇಜಸಾ।
ಶೂರಾಣಾಂ ಹಿ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ತ್ವದ್ವಿಧಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ವಿನಷ್ಟೇ ವಾ ಪ್ರಣಷ್ಟೇ ವಾ ಶೋಕಃ ಸರ್ವಾರ್ಥನಾಶನಃ ॥ **6.2.15** ॥ 34

ತತ್ತ್ವಂ ಬುದ್ಧಿಮತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಕೋವಿದಃ।
ಮದ್ವಿಧೈಃ ಸಚಿವೈಃ ಸಾರ್ಧಮರಿಂ ಜೇತುಂ ಸಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.2.16** ॥ 35

ನಹಿ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಕಂಚಿತ್ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ರಾಘವ।
ಗೃಹೀತಧನುಷೋ ಯಸ್ತೇ ತಿಷ್ಠೇದಭಿಮುಖೋ ರಣೇ ॥ **6.2.17** ॥ 36

ವಾನರೇಷು ಸಮಾಸಕ್ತಂ ನ ತೇ ಕಾರ್ಯಂ ವಿಪತ್ಸ್ಯತೇ।
ಅಚಿರಾದ್ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸೇ ಸೀತಾಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ಸಾಗರಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.2.18** ॥ 37

ತದಲಂ ಶೋಕಮಾಲಂಬ್ಯ ಕ್ರೋಧಮಾಲಂಬ ಭೂಪತೇ।
ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಾಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ಮಂದಾಃ ಸರ್ವೇ ಚಂಡಸ್ಯ ಬಿಭ್ಯತಿ ॥ **6.2.19** ॥ 38

ಲಂಘನಾರ್ಥಂ ಚ ಘೋರಸ್ಯ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ನದೀಪತೇಃ।
ಸಹಾಸ್ಮಾಭಿರಿಹೋಪೇತಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿರ್ವಿಚಾರಯ ॥ **6.2.20** ॥ 39

ಲಂಘಿತೇ ತತ್ರ ತೈಃ ಸೈನ್ಯೈರ್ಜಿತಮಿತ್ಯೇವ ನಿಶ್ಚಿನು।
ಸರ್ವಂ ತೀರ್ಣಂ ಚ ಮೇ ಸೈನ್ಯಂ ಜಿತಮಿತ್ಯವಧಾರ್ಯತಾಂ ॥ **6.2.21** ॥ 40

ಇಮೇ ಹಿ ಹರಯಃ ಶೂರಾಃ ಸಮರೇ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ತಾನರೀನ್ ವಿಧಮಿಷ್ಯಂತಿ ಶಿಲಾಪಾದಪವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.2.22** ॥ 41

ಕಥಂಚಿತ್ ಪರಿಪಶ್ಯಾಮಿ ಲಂಘಿತಂ ವರುಣಾಲಯಂ।
ಹತಮಿತ್ಯೇವ ತಂ ಮನ್ಯೇ ಯುದ್ಧೇ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣ ॥ **6.2.23** ॥ 42

ಕಿಮುಕ್ತ್ವಾ ಬಹುಧಾ ಚಾಪಿ ಸರ್ವಥಾ ವಿಜಯೀ ಭವಾನ್।
ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಮನೋ ಮೇ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಯತಿ ॥ **6.2.24** ॥ 43

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತೃತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಲಂಕಾಯಾ ದುರ್ಗದ್ವಾರಸೈನ್ಯವಿಭಾಗಸಂಕ್ರಮಪ್ರಭೃತೀನ್ ವರ್ಣಯಿತ್ವಾ ತತ್ರ ವಾನರಸೇನಾಪ್ರಸ್ಥಾಪನಾಯ ಹನುಮತಃ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹೇತುಮತ್ ಪರಮಾರ್ಥವತ್।
ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ಹನೂಮಂತಮಥಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.3.1** ॥ 44

ತಪಸಾ ಸೇತುಬಂಧೇನ ಸಾಗರೋಚ್ಛೋಷಣೇನ ಚ।
ಸರ್ವಥಾಪಿ ಸಮರ್ಥೋಽಸ್ಮಿ ಸಾಗರಸ್ಯಾಸ್ಯ ಲಂಘನೇ ॥ **6.3.2** ॥ 45

ಕತಿ ದುರ್ಗಾಣಿ ದುರ್ಗಾಯಾ ಲಂಕಾಯಾಸ್ತದ್ ಬ್ರವೀಷ್ಟ ಮೇ।
ಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತತ್ ಸರ್ವಂ ದರ್ಶನಾದಿವ ವಾನರ ॥ **6.3.3** ॥ 46

ಬಲಸ್ಯ ಪರಿಮಾಣಂ ಚ ದ್ವಾರದುರ್ಗಕ್ರಿಯಾಮಪಿ।
ಗುಪ್ತಿಕರ್ಮ ಚ ಲಂಕಾಯಾ ರಕ್ಷಸಾಂ ಸದನಾನಿ ಚ ॥ **6.3.4** ॥ 47

ಯಥಾಸುಖಂ ಯಥಾವಚ್ಚ ಲಂಕಾಯಾಮಸಿ ದೃಷ್ಟವಾನ್।
ಸರ್ವಮಾಚಕ್ಷ್ವ ತತ್ತ್ವೇನ ಸರ್ವಥಾ ಕುಶಲೋ ಹ್ಯಸಿ ॥ **6.3.5** ॥ 48

ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮಸ್ಯ ವಚನಂ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ವಾಕ್ಯಂ ವಾಕ್ಯವಿದಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ರಾಮಂ ಪುನರಥಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.3.6** ॥ 49

ಶ್ರೂಯತಾಂ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾಸ್ಯೇ ದುರ್ಗಕರ್ಮ ವಿಧಾನತಃ।
ಗುಪ್ತಾ ಪುರೀ ಯಥಾ ಲಂಕಾ ರಕ್ಷಿತಾ ಚ ಯಥಾ ಬಲೈಃ ॥ **6.3.7** ॥ 50

ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚ ಯಥಾ ಸ್ನಿಗ್ಧಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ತೇಜಸಾ।
ಪರಾಂ ಸಮೃದ್ಧಿಂ ಲಂಕಾಯಾಃ ಸಾಗರಸ್ಯ ಚ ಭೀಮತಾಂ ॥ **6.3.8** ॥ 51

ವಿಭಾಗಂ ಚ ಬಲೌಘಸ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಂ ವಾಹನಸ್ಯ ಚ।
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಕಥಯಾಮಾಸ ತತ್ತ್ವತಃ ॥ **6.3.9** ॥ 52

ಹೃಷ್ಟಪ್ರಮುದಿತಾ ಲಂಕಾ ಮತ್ತದ್ವಿಪಸಮಾಕುಲಾ।
ಮಹತೀ ರಥಸಂಪೂರ್ಣಾ ರಕ್ಷೋಗಣನಿಷೇವಿತಾ ॥ **6.3.10** ॥ 53

ದೃಢಬದ್ಧಕಪಾಟಾನಿ ಮಹಾಪರಿಘವಂತಿ ಚ।
ಚತ್ವಾರಿ ವಿಪುಲಾನ್ಯಸ್ಯಾ ದ್ವಾರಾಣಿ ಸುಮಹಾಂತಿ ಚ ॥ **6.3.11** ॥ 54

ತತ್ರೇಷೂಪಲಯಂತ್ರಾಣಿ ಬಲವಂತಿ ಮಹಾಂತಿ ಚ।
ಆಗತಂ ಪ್ರತಿಸೈನ್ಯಂ ತೈಸ್ತತ್ರ ಪ್ರತಿನಿವಾರ್ಯತೇ ॥ **6.3.12** ॥ 55

ದ್ವಾರೇಷು ಸಂಸ್ಕೃತಾ ಭೀಮಾಃ ಕಾಲಾಯಸಮಯಾಃ ಶಿತಾಃ।
ಶತಶೋ ರಚಿತಾ ವೀರೈಃ ಶತಘ್ನ್ಯೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ಗಣೈಃ ॥ **6.3.13** ॥ 56

ಸೌವರ್ಣಸ್ತು ಮಹಾಂಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಕಾರೋ ದುಷ್ಪ್ರಧರ್ಷಣಃ।
ಮಣಿವಿದ್ರುಮವೈದೂರ್ಯಮುಕ್ತಾವಿರಚಿತಾಂತರಃ ॥ **6.3.14** ॥ 57

ಸರ್ವತಶ್ಚ ಮಹಾಭೀಮಾಃ ಶೀತತೋಯಾ ಮಹಾಶುಭಾಃ।
ಅಗಾಧಾ ಗ್ರಾಹವತ್ಯಶ್ಚ ಪರಿಖಾ ಮೀನಸೇವಿತಾಃ ॥ **6.3.15** ॥ 58

ದ್ವಾರೇಷು ತಾಸಾಂ ಚತ್ವಾರಃ ಸಂಕ್ರಮಾಃ ಪರಮಾಯತಾಃ।
ಯಂತ್ರೈರುಪೇತಾ ಬಹುಭಿರ್ಮಹದ್ಭಿರ್ಗೃಹಪಂಕ್ತಿಭಿಃ ॥ **6.3.16** ॥ 59

ತ್ರಾಯಂತೇ ಸಂಕ್ರಮಾಸ್ತತ್ರ ಪರಸೈನ್ಯಾಗತೇ ಸತಿ।
ಯಂತ್ರೈಸ್ತೈರವಕೀರ್ಯಂತೇ ಪರಿಖಾಸು ಸಮಂತತಃ ॥ **6.3.17** ॥ 60

ಏಕಸ್ತ್ವಕಂಪ್ಯೋ ಬಲವಾನ್ ಸಂಕ್ರಮಃ ಸುಮಹಾದೃಢಃ।
ಕಾಂಚನೈರ್ಬಹುಭಿಃ ಸ್ತಂಭೈರ್ವೇದಿಕಾಭಿಶ್ಚ ಶೋಭಿತಃ ॥ **6.3.18** ॥ 61

ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕೃತಿಮಾಪನ್ನೋ ಯುಯುತ್ಸೂ ರಾಮ ರಾವಣಃ।
ಉತ್ಥಿತಶ್ಚಾಪ್ರಮತ್ತಶ್ಚ ಬಲಾನಾಮನುದರ್ಶನೇ ॥ **6.3.19** ॥ 62

ಲಂಕಾ ಪುನರ್ನಿರಾಲಂಬಾ ದೇವದುರ್ಗಾ ಭಯಾವಹಾ।
ನಾದೇಯಂ ಪಾರ್ವತಂ ವಾನ್ಯಂ ಕೃತ್ರಿಮಂ ಚ ಚತುರ್ವಿಧಂ ॥ **6.3.20** ॥ 63

ಸ್ಥಿತಾ ಪಾರೇ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ದೂರಪಾರಸ್ಯ ರಾಘವ।
ನೌಪಥಶ್ಚಾಪಿ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ನಿರುದ್ದೇಶಶ್ಚ ಸರ್ವತಃ ॥ **6.3.21** ॥ 64

ಶೈಲಾಗ್ರೇ ರಚಿತಾ ದುರ್ಗಾ ಸಾ ಪೂರ್ದೇವಪುರೋಪಮಾ।
ವಾಜಿವಾರಣಸಂಪೂರ್ಣಾ ಲಂಕಾ ಪರಮದುರ್ಜಯಾ ॥ **6.3.22** ॥ 65

ಪರಿಖಾಶ್ಚ ಶತಘ್ನ್ಯಶ್ಚ ಯಂತ್ರಾಣಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ಶೋಭಯಂತಿ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥ **6.3.23** ॥ 66

ಅಯುತಂ ರಕ್ಷಸಾಮತ್ರ ಪೂರ್ವದ್ವಾರಂ ಸಮಾಶ್ರಿತಂ।
ಶೂಲಹಸ್ತಾ ದುರಾಧರ್ಷಾಃ ಸರ್ವೇ ಖಡ್ಗಾಗ್ರಯೋಧಿನಃ ॥ **6.3.24** ॥ 67

ನಿಯುತಂ ರಕ್ಷಸಾಮತ್ರ ದಕ್ಷಿಣದ್ವಾರಮಾಶ್ರಿತಂ।
ಚತುರಂಗೇಣ ಸೈನ್ಯೇನ ಯೋಧಾಸ್ತತ್ರಾಪ್ಯನುತ್ತಮಾಃ ॥ **6.3.25** ॥ 68

ಪ್ರಯುತಂ ರಕ್ಷಸಾಮತ್ರ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರಮಾಶ್ರಿತಂ।
ಚರ್ಮಖಡ್ಗಧರಾಃ ಸರ್ವೇ ತಥಾ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದಾಃ ॥ **6.3.26** ॥ 69

ನ್ಯರ್ಬುದಂ ರಕ್ಷಸಾಮತ್ರ ಉತ್ತರದ್ವಾರಮಾಶ್ರಿತಂ।
ರಥಿನಶ್ಚಾಶ್ವವಾಹಾಶ್ಚ ಕುಲಪುತ್ರಾಃ ಸುಪೂಜಿತಾಃ ॥ **6.3.27** ॥ 70

ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಮಧ್ಯಮಂ ಸ್ಕಂಧಮಾಶ್ರಿತಾಃ।
ಯಾತುಧಾನಾ ದುರಾಧರ್ಷಾಃ ಸಾಗ್ರಕೋಟಿಶ್ಚ ರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.3.28** ॥ 71

ತೇ ಮಯಾ ಸಂಕ್ರಮಾ ಭಗ್ನಾಃ ಪರಿಖಾಶ್ಚಾವಪೂರಿತಾಃ।
ದಗ್ಧಾ ಚ ನಗರೀ ಲಂಕಾ ಪ್ರಾಕಾರಾಶ್ಚಾವಸಾದಿತಾಃ।
ಬಲೈಕದೇಶಃ ಕ್ಷಪಿತೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ॥ **6.3.29** ॥ 72

ಯೇನ ಕೇನ ತು ಮಾರ್ಗೇಣ ತರಾಮ ವರುಣಾಲಯಂ।
ಹತೇತಿ ನಗರೀ ಲಂಕಾ ವಾನರೈರುಪಧಾರ್ಯತಾಂ ॥ **6.3.30** ॥ 73

ಅಂಗದೋ ದ್ವಿವಿದೋ ಮೈಂದೋ ಜಾಂಬವಾನ್ ಪನಸೋ ನಲಃ।
ನೀಲಃ ಸೇನಾಪತಿಶ್ಚೈವ ಬಲಶೇಷೇಣ ಕಿಂ ತವ ॥ **6.3.31** ॥ 74

ಪ್ಲವಮಾನಾ ಹಿ ಗತ್ವಾ ತಾಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಮಹಾಪುರೀಂ।
ಸಪರ್ವತವನಾಂ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಸಖಾತಾಂ ಚ ಸತೋರಣಾಂ।
ಸಪ್ರಾಕಾರಾಂ ಸಭವನಾಮಾನಯಿಷ್ಯಂತಿ ರಾಘವ ॥ **6.3.32** ॥ 75

ಏವಮಾಜ್ಞಾಪಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಬಲಾನಾಂ ಸರ್ವಸಂಗ್ರಹಂ।
ಮುಹೂರ್ತೇನ ತು ಯುಕ್ತೇನ ಪ್ರಸ್ಥಾನಮಭಿರೋಚಯ ॥ **6.3.33** ॥ 76

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತೃತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರ್ಥಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಭೃತಿಭಿಃ ಸಹ ವಾನರಸೈನ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ ಸಾಗರತಟೇ ನಿವೇಶಶ್ಚ

ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂಮತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಯಥಾವದನುಪೂರ್ವಶಃ।
ತತೋಽಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.4.1** ॥ 77

ಯನ್ನಿವೇದಯಸೇ ಲಂಕಾಂ ಪುರೀಂ ಭೀಮಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇನಾಂ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ಸತ್ಯಮೇತದ್ ಬ್ರವೀಮಿ ತೇ ॥ **6.4.2** ॥ 78

ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ಸುಗ್ರೀವ ಪ್ರಯಾಣಮಭಿರೋಚಯ।
ಯುಕ್ತೋ ಮುಹೂರ್ತೇ ವಿಜಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಮಧ್ಯಂ ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.4.3** ॥ 79

ಸೀತಾಂ ಹೃತ್ವಾ ತು ತದ್ ಯಾತು ಕ್ವಾಸೌ ಯಾಸ್ಯತಿ ಜೀವಿತಃ।
ಸೀತಾ ಶ್ರುತ್ವಾಭಿಯಾನಂ ಮೇ ಆಶಾಮೇಷ್ಯತಿ ಜೀವಿತೇ।
ಜೀವಿತಾಂತೇಽಮೃತಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೀತ್ವಾಮೃತಮಿವಾತುರಃ ॥ **6.4.4** ॥ 80

ಉತ್ತರಾಫಾಲ್ಗುನೀ ಹ್ಯದ್ಯ ಶ್ವಸ್ತು ಹಸ್ತೇನ ಯೋಕ್ಷ್ಯತೇ।
ಅಭಿಪ್ರಯಾಮ ಸುಗ್ರೀವ ಸರ್ವಾನೀಕಸಮಾವೃತಾಃ ॥ **6.4.5** ॥ 81

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಯಾನಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಂತಿ ವೈ।
ನಿಹತ್ಯ ರಾವಣಂ ಸೀತಾಮಾನಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಜಾನಕೀಂ ॥ **6.4.6** ॥ 82

ಉಪರಿಷ್ಟಾದ್ಧಿ ನಯನಂ ಸ್ಫುರಮಾಣಮಿಮಂ ಮಮ।
ವಿಜಯಂ ಸಮನುಪ್ರಾಪ್ತಂ ಶಂಸತೀವ ಮನೋರಥಂ ॥ **6.4.7** ॥ 83

ತತೋ ವಾನರರಾಜೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸುಪೂಜಿತಃ।
ಉವಾಚ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪುನರಪ್ಯರ್ಥಕೋವಿದಃ ॥ **6.4.8** ॥ 84

ಅಗ್ರೇ ಯಾತು ಬಲಸ್ಯಾಸ್ಯ ನೀಲೋ ಮಾರ್ಗಮವೇಕ್ಷಿತುಂ।
ವೃತಃ ಶತಸಹಸ್ರೇಣ ವಾನರಾಣಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ ॥ **6.4.9** ॥ 85

ಫಲಮೂಲವತಾ ನೀಲ ಶೀತಕಾನನವಾರಿಣಾ।
ಪಥಾ ಮಧುಮತಾ ಚಾಶು ಸೇನಾಂ ಸೇನಾಪತೇ ನಯ ॥ **6.4.10** ॥ 86

ದೂಷಯೇಯುರ್ದುರಾತ್ಮಾನಃ ಪಥಿ ಮೂಲಫಲೋದಕಂ।
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಪಥಿ ರಕ್ಷೇಥಾಸ್ತೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಂ ನಿತ್ಯಮುದ್ಯತಃ ॥ **6.4.11** ॥ 87

ನಿಮ್ನೇಷು ವನದುರ್ಗೇಷು ವನೇಷು ಚ ವನೌಕಸಃ।
ಅಭಿಪ್ಲುತ್ಯಾಭಿಪಶ್ಯೇಯುಃ ಪರೇಷಾಂ ನಿಹಿತಂ ಬಲಂ ॥ **6.4.12** ॥ 88

ಯತ್ತು ಫಲ್ಗು ಬಲಂ ಕಿಂಚಿತ್ ತದತ್ರೈವೋಪಪದ್ಯತಾಂ।
ಏತದ್ಧಿ ಕೃತ್ಯಂ ಘೋರಂ ನೋ ವಿಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಯುಜ್ಯತಾಂ ॥ **6.4.13** ॥ 89

ಸಾಗರೌಘನಿಭಂ ಭೀಮಮಗ್ರಾನೀಕಂ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಕಪಿಸಿಂಹಾಃ ಪ್ರಕರ್ಷಂತು ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.4.14** ॥ 90

ಗಜಶ್ಚ ಗಿರಿಸಂಕಾಶೋ ಗವಯಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ಗವಾಕ್ಷಶ್ಚಾಗ್ರತೋ ಯಾತು ಗವಾಂ ದೃಪ್ತ ಇವರ್ಷಭಃ ॥ **6.4.15** ॥ 91

ಯಾತು ವಾನರವಾಹಿನ್ಯಾ ವಾನರಃ ಪ್ಲವತಾಂ ಪತಿಃ।
ಪಾಲಯನ್ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾರ್ಶ್ವಮೃಷಭೋ ವಾನರರ್ಷಭಃ ॥ **6.4.16** ॥ 92

ಗಂಧಹಸ್ತೀವ ದುರ್ಧರ್ಷಸ್ತರಸ್ವೀ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ಯಾತು ವಾನರವಾಹಿನ್ಯಾಃ ಸವ್ಯಂ ಪಾರ್ಶ್ವಮಧಿಷ್ಠಿತಃ ॥ **6.4.17** ॥ 93

ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಬಲಮಧ್ಯೇಽಹಂ ಬಲೌಘಮಭಿಹರ್ಷಯನ್।
ಅಧಿರುಹ್ಯ ಹನೂಮಂತಮೈರಾವತಮಿವೇಶ್ವರಃ ॥ **6.4.18** ॥ 94

ಅಂಗದೇನೈಷ ಸಂಯಾತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾಂತಕೋಪಮಃ।
ಸಾರ್ವಭೌಮೇನ ಭೂತೇಶೋ ದ್ರವಿಣಾಧಿಪತಿರ್ಯಥಾ ॥ **6.4.19** ॥ 95

ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚ ಸುಷೇಣಶ್ಚ ವೇಗದರ್ಶೀ ಚ ವಾನರಃ।
ಋಕ್ಷರಾಜೋ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಕುಕ್ಷಿಂ ರಕ್ಷಂತು ತೇ ತ್ರಯಃ ॥ **6.4.20** ॥ 96

ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ವ್ಯಾದಿದೇಶ ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ವಾನರಾನ್ ವಾನರರ್ಷಭಃ ॥ **6.4.21** ॥ 97

ತೇ ವಾನರಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಮಹೌಜಸಃ।
ಗುಹಾಭ್ಯಃ ಶಿಖರೇಭ್ಯಶ್ಚ ಆಶು ಪುಪ್ಲುವಿರೇ ತದಾ ॥ **6.4.22** ॥ 98

ತತೋ ವಾನರರಾಜೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಚ ಪೂಜಿತಃ।
ಜಗಾಮ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸಸೈನ್ಯೋ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದಿಶಂ ॥ **6.4.23** ॥ 99

ಶತೈಃ ಶತಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ಕೋಟಿಭಿಶ್ಚಾಯುತೈರಪಿ।
ವಾರಣಾಭೈಶ್ಚ ಹರಿಭಿರ್ಯಯೌ ಪರಿವೃತಸ್ತದಾ ॥ **6.4.24** ॥ 100

ತಂ ಯಾಂತಮನುಯಾಂತೀ ಸಾ ಮಹತೀ ಹರಿವಾಹಿನೀ।
ಹೃಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಮುದಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಪಿ ಪಾಲಿತಾಃ ॥ **6.4.25** ॥ 101

ಆಪ್ಲವಂತಃ ಪ್ಲವಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಕ್ಷ್ವೇಲಂತೋ ನಿನದಂತಶ್ಚ ಜಗ್ಮುರ್ವೈ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದಿಶಂ ॥ **6.4.26** ॥ 102

ಭಕ್ಷಯಂತಃ ಸುಗಂಧೀನಿ ಮಧೂನಿ ಚ ಫಲಾನಿ ಚ।
ಉದ್ವಹಂತೋ ಮಹಾವೃಕ್ಷಾನ್ ಮಂಜರೀಪುಂಜಧಾರಿಣಃ ॥ **6.4.27** ॥ 103

ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸಹಸಾ ದೃಪ್ತಾ ನಿರ್ವಹಂತಿ ಕ್ಷಿಪಂತಿ ಚ।
ಪತಂತಶ್ಚೋತ್ಪತಂತ್ಯನ್ಯೇ ಪಾತಯಂತ್ಯಪರೇ ಪರಾನ್ ॥ **6.4.28** ॥ 104

ರಾವಣೋ ನೋ ನಿಹಂತವ್ಯಃ ಸರ್ವೇ ಚ ರಜನೀಚರಾಃ।
ಇತಿ ಗರ್ಜಂತಿ ಹರಯೋ ರಾಘವಸ್ಯ ಸಮೀಪತಃ ॥ **6.4.29** ॥ 105

ಪುರಸ್ತಾದೃಷಭೋ ನೀಲೋ ವೀರಃ ಕುಮುದ ಏವ ಚ।
ಪಂಥಾನಂ ಶೋಧಯಂತಿ ಸ್ಮ ವಾನರೈರ್ಬಹುಭಿಃ ಸಹ ॥ **6.4.30** ॥ 106

ಮಧ್ಯೇ ತು ರಾಜಾ ಸುಗ್ರೀವೋ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಏವ ಚ।
ಬಲಿಭಿರ್ಬಹುಭಿರ್ಗೋಮೈರ್ವೃತಃ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ ॥ **6.4.31** ॥ 107

ಹರಿಃ ಶತಬಲಿರ್ವೀರಃ ಕೋಟಿಭಿರ್ದಶಭಿರ್ವೃತಃ।
ಸರ್ವಾಮೇಕೋ ಹ್ಯವಷ್ಟಭ್ಯ ರರಕ್ಷ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.4.32** ॥ 108

ಕೋಟೀಶತಪರೀವಾರಃ ಕೇಸರೀ ಪನಸೋ ಗಜಃ।
ಅರ್ಕಶ್ಚ ಬಹುಭಿಃ ಪಾರ್ಶ್ವಮೇಕಂ ತಸ್ಯಾಭಿರಕ್ಷತಿ ॥ **6.4.33** ॥ 109

ಸುಷೇಣೋ ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚೈವ ಋಕ್ಷೈರ್ಬಹುಭಿರಾವೃತೌ।
ಸುಗ್ರೀವಂ ಪುರತಃ ಕೃತ್ವಾ ಜಘನಂ ಸಂರರಕ್ಷತುಃ ॥ **6.4.34** ॥ 110

ತೇಷಾಂ ಸೇನಾಪತಿರ್ವೀರೋ ನೀಲೋ ವಾನರಪುಂಗವಃ।
ಸಂಪತನ್ ಪ್ಲವತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ತದ್ ಬಲಂ ಪರ್ಯವಾರಯತ್ ॥ **6.4.35** ॥ 111

ದರೀಮುಖಃ ಪ್ರಜಂಘಶ್ಚ ಜಂಭೋಽಥ ರಭಸಃ ಕಪಿಃ।
ಸರ್ವತಶ್ಚ ಯಯುರ್ವೀರಾಸ್ತ್ವರಯಂತಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾನ್ ॥ **6.4.36** ॥ 112

ಏವಂ ತೇ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲಾ ಗಚ್ಛಂತಿ ಬಲದರ್ಪಿತಾಃ।
ಅಪಶ್ಯಂತ ಗಿರಿಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸಹ್ಯಂ ಗಿರಿಶತಾಯುತಂ ॥ **6.4.37** ॥ 113

ಸರಾಂಸಿ ಚ ಸುಫುಲ್ಲಾನಿ ತಟಾಕಾನಿ ವರಾಣಿ ಚ।
ರಾಮಸ್ಯ ಶಾಸನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಭೀಮಕೋಪಸ್ಯ ಭೀತವತ್ ॥ **6.4.38** ॥ 114

ವರ್ಜಯನ್ ನಾಗರಾಭ್ಯಾಶಾಂಸ್ತಥಾ ಜನಪದಾನಪಿ।
ಸಾಗರೌಘನಿಭಂ ಭೀಮಂ ತದ್ ವಾನರಬಲಂ ಮಹತ್ ॥ **6.4.39** ॥ 115

ನಿಃಸಸರ್ಪ ಮಹಾಘೋರಂ ಭೀಮಘೋಷಮಿವಾರ್ಣವಂ।
ತಸ್ಯ ದಾಶರಥೇಃ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಶೂರಾಸ್ತೇ ಕಪಿಕುಂಜರಾಃ ॥ **6.4.40** ॥ 116

ತೂರ್ಣಮಾಪುಪ್ಲುವುಃ ಸರ್ವೇ ಸದಶ್ವಾ ಇವ ಚೋದಿತಾಃ।
ಕಪಿಭ್ಯಾಮುಹ್ಯಮಾನೌ ತೌ ಶುಶುಭಾತೇ ನರರ್ಷಭೌ ॥ **6.4.41** ॥ 117

ಮಹದ್ಭ್ಯಾಮಿವ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೌ ಗ್ರಹಾಭ್ಯಾಂ ಚಂದ್ರಭಾಸ್ಕರೌ।
ತತೋ ವಾನರರಾಜೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸುಪೂಜಿತಃ ॥ **6.4.42** ॥ 118

ಜಗಾಮ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸಸೈನ್ಯೋ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದಿಶಂ।
ತಮಂಗದಗತೋ ರಾಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶುಭಯಾ ಗಿರಾ ॥ **6.4.43** ॥ 119

ಉವಾಚ ಪರಿಪೂರ್ಣಾರ್ಥಂ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಪ್ರತಿಭಾನವಾನ್।
ಹೃತಾಮವಾಪ್ಯ ವೈದೇಹೀಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಹತ್ವಾ ಚ ರಾವಣಂ ॥ **6.4.44** ॥ 120

ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಾಮಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿಯಾಸ್ಯಸಿ।
ಮಹಾಂತಿ ಚ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ದಿವಿ ಭೂಮೌ ಚ ರಾಘವ ॥ **6.4.45** ॥ 121

ಶುಭಾನಿ ತವ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯೇವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ।
ಅನುವಾತಿ ಶಿವೋ ವಾಯುಃ ಸೇನಾಂ ಮೃದುಹಿತಃ ಸುಖಃ ॥ **6.4.46** ॥ 122

ಪೂರ್ಣವಲ್ಗುಸ್ವರಾಶ್ಚೇಮೇ ಪ್ರವದಂತಿ ಮೃಗದ್ವಿಜಾಃ।
ಪ್ರಸನ್ನಾಶ್ಚ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾ ವಿಮಲಶ್ಚ ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.4.47** ॥ 123

ಉಶನಾ ಚ ಪ್ರಸನ್ನಾರ್ಚಿರನು ತ್ವಾಂ ಭಾರ್ಗವೋ ಗತಃ।
ಬ್ರಹ್ಮರಾಶಿರ್ವಿಶುದ್ಧಶ್ಚ ಶುದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ಅರ್ಚಿಷ್ಮಂತಃ ಪ್ರಕಾಶಂತೇ ಧ್ರುವಂ ಸರ್ವೇ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥ **6.4.48** ॥ 124

ತ್ರಿಶಂಕುರ್ವಿಮಲೋ ಭಾತಿ ರಾಜರ್ಷಿಃ ಸಪುರೋಹಿತಃ।
ಪಿತಾಮಹಃ ಪುರೋಽಸ್ಮಾಕಮಿಕ್ಷ್ವಾಕೂಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ॥ **6.4.49** ॥ 125

ವಿಮಲೇ ಚ ಪ್ರಕಾಶೇತೇ ವಿಶಾಖೇ ನಿರುಪದ್ರವೇ।
ನಕ್ಷತ್ರಂ ಪರಮಸ್ಮಾಕಮಿಕ್ಷ್ವಾಕೂಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ॥ **6.4.50** ॥ 126

ನೈರ್ಋತಂ ನೈರ್ಋತಾನಾಂ ಚ ನಕ್ಷತ್ರಮತಿಪೀಡ್ಯತೇ।
ಮೂಲೋ ಮೂಲವತಾ ಸ್ಪೃಷ್ಟೋ ಧೂಪ್ಯತೇ ಧೂಮಕೇತುನಾ ॥ **6.4.51** ॥ 127

ಸರ್ವಂ ಚೈತದ್ ವಿನಾಶಾಯ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮುಪಸ್ಥಿತಂ।
ಕಾಲೇ ಕಾಲಗೃಹೀತಾನಾಂ ನಕ್ಷತ್ರಂ ಗ್ರಹಪೀಡಿತಂ ॥ **6.4.52** ॥ 128

ಪ್ರಸನ್ನಾಃ ಸುರಸಾಶ್ಚಾಪೋ ವನಾನಿ ಫಲವಂತಿ ಚ।
ಪ್ರವಾಂತಿ ನಾಧಿಕಾ ಗಂಧಾ ಯಥರ್ತುಕುಸುಮಾ ದ್ರುಮಾಃ ॥ **6.4.53** ॥ 129

ವ್ಯೂಢಾನಿ ಕಪಿಸೈನ್ಯಾನಿ ಪ್ರಕಾಶಂತೇಽಧಿಕಂ ಪ್ರಭೋ।
ದೇವಾನಾಮಿವ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ತಾರಕಾಮಯೇ।
ಏವಮಾರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯೈತತ್ ಪ್ರೀತೋ ಭವಿತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.4.54** ॥ 130

ಇತಿ ಭ್ರಾತರಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಹೃಷ್ಟಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರಬ್ರವೀತ್।
ಅಥಾವೃತ್ಯ ಮಹೀಂ ಕೃತ್ಸ್ನಾಂ ಜಗಾಮ ಹರಿವಾಹಿನೀ ॥ **6.4.55** ॥ 131

ಋಕ್ಷವಾನರಶಾರ್ದೂಲೈರ್ನಖದ್ರಂಷ್ಟ್ರಾಯುಧೈರಪಿ।
ಕರಾಗ್ರೈಶ್ಚರಣಾಗ್ರೈಶ್ಚ ವಾನರೈರುದ್ಧತಂ ರಜಃ ॥ **6.4.56** ॥ 132

ಭೀಮಮಂತರ್ದಧೇ ಲೋಕಂ ನಿವಾರ್ಯ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಭಾಂ।
ಸಪರ್ವತವನಾಕಾಶಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ಹರಿವಾಹಿನೀ ॥ **6.4.57** ॥ 133

ಛಾದಯಂತೀ ಯಯೌ ಭೀಮಾ ದ್ಯಾಮಿವಾಂಬುದಸಂತತಿಃ।
ಉತ್ತರಂತ್ಯಾಶ್ಚ ಸೇನಾಯಾಃ ಸತತಂ ಬಹುಯೋಜನಂ ॥ **6.4.58** ॥ 134

ನದೀಸ್ರೋತಾಂಸಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಸಸ್ಯಂದುರ್ವಿಪರೀತವತ್।
ಸರಾಂಸಿ ವಿಮಲಾಂಭಾಂಸಿ ದ್ರುಮಾಕೀರ್ಣಾಂಶ್ಚ ಪರ್ವತಾನ್ ॥ **6.4.59** ॥ 135

ಸಮಾನ್ ಭೂಮಿಪ್ರದೇಶಾಂಶ್ಚ ವನಾನಿ ಫಲವಂತಿ ಚ।
ಮಧ್ಯೇನ ಚ ಸಮಂತಾಚ್ಚ ತಿರ್ಯಕ್ ಚಾಧಶ್ಚ ಸಾವಿಶತ್ ॥ **6.4.60** ॥ 136

ಸಮಾವೃತ್ಯ ಮಹೀಂ ಕೃತ್ಸ್ನಾಂ ಜಗಾಮ ಮಹತೀ ಚಮೂಃ।
ತೇ ಹೃಷ್ಟವದನಾಃ ಸರ್ವೇ ಜಗ್ಮುರ್ಮಾರುತರಂಹಸಃ ॥ **6.4.61** ॥ 137

ಹರಯೋ ರಾಘವಸ್ಯಾರ್ಥೇ ಸಮಾರೋಪಿತವಿಕ್ರಮಾಃ।
ಹರ್ಷಂ ವೀರ್ಯಂ ಬಲೋದ್ರೇಕಾನ್ ದರ್ಶಯಂತಃ ಪರಸ್ಪರಂ ॥ **6.4.62** ॥ 138

ಯೌವನೋತ್ಸೇಕಜಾದ್ ದರ್ಪಾದ್ ವಿವಿಧಾಂಶ್ಚಕ್ರುರಧ್ವನಿ।
ತತ್ರ ಕೇಚಿದ್ ದ್ರುತಂ ಜಗ್ಮುರುತ್ಪೇತುಶ್ಚ ತಥಾಪರೇ ॥ **6.4.63** ॥ 139

ಕೇಚಿತ್ ಕಿಲಕಿಲಾಂ ಚಕ್ರುರ್ವಾನರಾ ವನಗೋಚರಾಃ।
ಪ್ರಾಸ್ಫೋಟಯಂಶ್ಚ ಪುಚ್ಛಾನಿ ಸನ್ನಿಜಘ್ನುಃ ಪದಾನ್ಯಪಿ ॥ **6.4.64** ॥ 140

ಭುಜಾನ್ ವಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಶೈಲಾಂಶ್ಚ ದ್ರುಮಾನನ್ಯೇ ಬಭಂಜಿರೇ।
ಆರೋಹಂತಶ್ಚ ಶೃಂಗಾಣಿ ಗಿರೀಣಾಂ ಗಿರಿಗೋಚರಾಃ ॥ **6.4.65** ॥ 141

ಮಹಾನಾದಾನ್ ಪ್ರಮುಂಚಂತಿ ಕ್ಷ್ವೇಡಾಮನ್ಯೇ ಪ್ರಚಕ್ರಿರೇ।
ಊರುವೇಗೈಶ್ಚ ಮಮೃದುರ್ಲತಾಜಾಲಾನ್ಯನೇಕಶಃ ॥ **6.4.66** ॥ 142

ಜೃಂಭಮಾಣಾಶ್ಚ ವಿಕ್ರಾಂತಾ ವಿಚಿಕ್ರೀಡುಃ ಶಿಲಾದ್ರುಮೈಃ।
ತತಃ ಶತಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ಕೋಟಿಭಿಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.4.67** ॥ 143

ವಾನರಾಣಾಂ ಸುಘೋರಾಣಾಂ ಶ್ರೀಮತ್ಪರಿವೃತಾ ಮಹೀ।
ಸಾ ಸ್ಮ ಯಾತಿ ದಿವಾರಾತ್ರಂ ಮಹತೀ ಹರಿವಾಹಿನೀ ॥ **6.4.68** ॥ 144

ಪ್ರಹೃಷ್ಟಮುದಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭಿಪಾಲಿತಾಃ।
ವಾನರಾಸ್ತ್ವರಿತಾ ಯಾಂತಿ ಸರ್ವೇ ಯುದ್ಧಾಭಿನಂದಿನಃ।
ಪ್ರಮೋಕ್ಷಯಿಷವಃ ಸೀತಾಂ ಮುಹೂರ್ತಂ ಕ್ವಾಪಿ ನಾವಸನ್ ॥ **6.4.69** ॥ 145

ತತಃ ಪಾದಪಸಂಬಾಧಂ ನಾನಾವನಸಮಾಯುತಂ।
ಸಹ್ಯಪರ್ವತಮಾಸಾದ್ಯ ವಾನರಾಸ್ತೇ ಸಮಾರುಹನ್ ॥ **6.4.70** ॥ 146

ಕಾನನಾನಿ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ನದೀಪ್ರಸ್ರವಣಾನಿ ಚ।
ಪಶ್ಯನ್ನಪಿ ಯಯೌ ರಾಮಃ ಸಹ್ಯಸ್ಯ ಮಲಯಸ್ಯ ಚ ॥ **6.4.71** ॥ 147

ಚಂಪಕಾಂಸ್ತಿಲಕಾಂಶ್ಚೂತಾನಶೋಕಾನ್ ಸಿಂದುವಾರಕಾನ್।
ತಿನಿಶಾನ್ ಕರವೀರಾಂಶ್ಚ ಭಂಜಂತಿ ಸ್ಮ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.4.72** ॥ 148

ಅಂಕೋಲಾಂಶ್ಚ ಕರಂಜಾಂಶ್ಚ ಪ್ಲಕ್ಷನ್ಯಗ್ರೋಧಪಾದಪಾನ್।
ಜಂಬೂಕಾಮಲಕಾನ್ ನೀಪಾನ್ ಭಂಜಂತಿ ಸ್ಮ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.4.73** ॥ 149

ಪ್ರಸ್ತರೇಷು ಚ ರಮ್ಯೇಷು ವಿವಿಧಾಃ ಕಾನನದ್ರುಮಾಃ।
ವಾಯುವೇಗಪ್ರಚಲಿತಾಃ ಪುಷ್ಪೈರವಕಿರಂತಿ ತಾನ್ ॥ **6.4.74** ॥ 150

ಮಾರುತಃ ಸುಖಸಂಸ್ಪರ್ಶೋ ವಾತಿ ಚಂದನಶೀತಲಃ।
ಷಟ್ಪದೈರನುಕೂಜದ್ಭಿರ್ವನೇಷು ಮಧುಗಂಧಿಷು ॥ **6.4.75** ॥ 151

ಅಧಿಕಂ ಶೈಲರಾಜಸ್ತು ಧಾತುಭಿಸ್ತು ವಿಭೂಷಿತಃ।
ಧಾತುಭ್ಯಃ ಪ್ರಸೃತೋ ರೇಣುರ್ವಾಯುವೇಗೇನ ಘಟ್ಟಿತಃ ॥ **6.4.76** ॥ 152

ಸುಮಹದ್ವಾನರಾನೀಕಂ ಛಾದಯಾಮಾಸ ಸರ್ವತಃ।
ಗಿರಿಪ್ರಸ್ಥೇಷು ರಮ್ಯೇಷು ಸರ್ವತಃ ಸಂಪ್ರಪುಷ್ಪಿತಾಃ ॥ **6.4.77** ॥ 153

ಕೇತಕ್ಯಃ ಸಿಂದುವಾರಾಶ್ಚ ವಾಸಂತ್ಯಶ್ಚ ಮನೋರಮಾಃ।
ಮಾಧವ್ಯೋ ಗಂಧಪೂರ್ಣಾಶ್ಚ ಕುಂದಗುಲ್ಮಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತಾಃ ॥ **6.4.78** ॥ 154

ಚಿರಿಬಿಲ್ವಾ ಮಧೂಕಾಶ್ಚ ವಂಜುಲಾ ಬಕುಲಾಸ್ತಥಾ।
ರಂಜಕಾಸ್ತಿಲಕಾಶ್ಚೈವ ನಾಗವೃಕ್ಷಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತಾಃ ॥ **6.4.79** ॥ 155

ಚೂತಾಃ ಪಾಟಲಿಕಾಶ್ಚೈವ ಕೋವಿದಾರಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತಾಃ।
ಮುಚುಲಿಂದಾರ್ಜುನಾಶ್ಚೈವ ಶಿಂಶಪಾಃ ಕುಟಜಾಸ್ತಥಾ ॥ **6.4.80** ॥ 156

ಹಿಂತಾಲಾಸ್ತಿನಿಶಾಶ್ಚೈವ ಚೂರ್ಣಕಾ ನೀಪಕಾಸ್ತಥಾ।
ನೀಲಾಶೋಕಾಶ್ಚ ಸರಲಾ ಅಂಕೋಲಾಃ ಪದ್ಮಕಾಸ್ತಥಾ ॥ **6.4.81** ॥ 157

ಪ್ರೀಯಮಾಣೈಃ ಪ್ಲವಂಗೈಸ್ತು ಸರ್ವೇ ಪರ್ಯಾಕುಲೀಕೃತಾಃ।
ವಾಪ್ಯಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಗಿರೌ ರಮ್ಯಾಃ ಪಲ್ವಲಾನಿ ತಥೈವ ಚ ॥ **6.4.82** ॥ 158

ಚಕ್ರವಾಕಾನುಚರಿತಾಃ ಕಾರಂಡವನಿಷೇವಿತಾಃ।
ಪ್ಲವೈಃ ಕ್ರೌಂಚೈಶ್ಚ ಸಂಕೀರ್ಣಾ ವರಾಹಮೃಗಸೇವಿತಾಃ ॥ **6.4.83** ॥ 159

ಋಕ್ಷೈಸ್ತರಕ್ಷುಭಿಃ ಸಿಂಹೈಃ ಶಾರ್ದೂಲೈಶ್ಚ ಭಯಾವಹೈಃ।
ವ್ಯಾಲೈಶ್ಚ ಬಹುಭಿರ್ಭೀಮೈಃ ಸೇವ್ಯಮಾನಾಃ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.4.84** ॥ 160

ಪದ್ಮೈಃ ಸೌಗಂಧಿಕೈಃ ಫುಲ್ಲೈಃ ಕುಮುದೈಶ್ಚೋತ್ಪಲೈಸ್ತಥಾ।
ವಾರಿಜೈರ್ವಿವಿಧೈಃ ಪುಷ್ಪೈ ರಮ್ಯಾಸ್ತತ್ರ ಜಲಾಶಯಾಃ ॥ **6.4.85** ॥ 161

ತಸ್ಯ ಸಾನುಷು ಕೂಜಂತಿ ನಾನಾದ್ವಿಜಗಣಾಸ್ತಥಾ।
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಪೀತ್ವೋದಕಾನ್ಯತ್ರ ಜಲೇ ಕ್ರೀಡಂತಿ ವಾನರಾಃ ॥ **6.4.86** ॥ 162

ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪ್ಲಾವಯಂತಿ ಸ್ಮ ಶೈಲಮಾರುಹ್ಯ ವಾನರಾಃ।
ಫಲಾನ್ಯಮೃತಗಂಧೀನಿ ಮೂಲಾನಿ ಕುಸುಮಾನಿ ಚ ॥ **6.4.87** ॥ 163

ಬಭಂಜುರ್ವಾನರಾಸ್ತತ್ರ ಪಾದಪಾನಾಂ ಮದೋತ್ಕಟಾಃ।
ದ್ರೋಣಮಾತ್ರಪ್ರಮಾಣಾನಿ ಲಂಬಮಾನಾನಿ ವಾನರಾಃ ॥ **6.4.88** ॥ 164

ಯಯುಃ ಪಿಬಂತಃ ಸ್ವಸ್ಥಾಸ್ತೇ ಮಧೂನಿ ಮಧುಪಿಂಗಲಾಃ।
ಪಾದಪಾನವಭಂಜಂತೋ ವಿಕರ್ಷಂತಸ್ತಥಾ ಲತಾಃ ॥ **6.4.89** ॥ 165

ವಿಧಮಂತೋ ಗಿರಿವರಾನ್ ಪ್ರಯಯುಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ।
ವೃಕ್ಷೇಭ್ಯೋಽನ್ಯೇ ತು ಕಪಯೋ ನದಂತೋ ಮಧು ದರ್ಪಿತಾಃ ॥ **6.4.90** ॥ 166

ಅನ್ಯೇ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಪ್ರಪಿಬಂತ್ಯಪಿ ಚಾಪರೇ।
ಬಭೂವ ವಸುಧಾ ತೈಸ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣಾ ಹರಿಪುಂಗವೈಃ।
ಯಥಾ ಕಮಲಕೇದಾರೈಃ ಪಕ್ವೈರಿವ ವಸುಂಧರಾ ॥ **6.4.91** ॥ 167

ಮಹೇಂದ್ರಮಥ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಮೋ ರಾಜೀವಲೋಚನಃ।
ಆರುರೋಹ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಶಿಖರಂ ದ್ರುಮಭೂಷಿತಂ ॥ **6.4.92** ॥ 168

ತತಃ ಶಿಖರಮಾರುಹ್ಯ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ।
ಕೂರ್ಮಮೀನಸಮಾಕೀರ್ಣಮಪಶ್ಯತ್ ಸಲಿಲಾಶಯಂ ॥ **6.4.93** ॥ 169

ತೇ ಸಹ್ಯಂ ಸಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ಮಲಯಂ ಚ ಮಹಾಗಿರಿಂ।
ಆಸೇದುರಾನುಪೂರ್ವ್ಯೇಣ ಸಮುದ್ರಂ ಭೀಮನಿಃಸ್ವನಂ ॥ **6.4.94** ॥ 170

ಅವರುಹ್ಯ ಜಗಾಮಾಶು ವೇಲಾವನಮನುತ್ತಮಂ।
ರಾಮೋ ರಮಯತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸಸುಗ್ರೀವಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.4.95** ॥ 171

ಅಥ ಧೌತೋಪಲತಲಾಂ ತೋಯೌಘೈಃ ಸಹಸೋತ್ಥಿತೈಃ।
ವೇಲಾಮಾಸಾದ್ಯ ವಿಪುಲಾಂ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.4.96** ॥ 172

ಏತೇ ವಯಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಸುಗ್ರೀವ ವರುಣಾಲಯಂ।
ಇಹೇದಾನೀಂ ವಿಚಿಂತಾ ಸಾ ಯಾ ನಃ ಪೂರ್ವಮುಪಸ್ಥಿತಾ ॥ **6.4.97** ॥ 173

ಅತಃ ಪರಮತೀರೋಽಯಂ ಸಾಗರಃ ಸರಿತಾಂ ಪತಿಃ।
ನ ಚಾಯಮನುಪಾಯೇನ ಶಕ್ಯಸ್ತರಿತುಮರ್ಣವಃ ॥ **6.4.98** ॥ 174

ತದಿಹೈವ ನಿವೇಶೋಽಸ್ತು ಮಂತ್ರಃ ಪ್ರಸ್ತೂಯತಾಮಿಹ।
ಯಥೇದಂ ವಾನರಬಲಂ ಪರಂ ಪಾರಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥ **6.4.99** ॥ 175

ಇತೀವ ಸ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಸೀತಾಹರಣಕರ್ಶಿತಃ।
ರಾಮಃ ಸಾಗರಮಾಸಾದ್ಯ ವಾಸಮಾಜ್ಞಾಪಯತ್ ತದಾ ॥ **6.4.100** ॥ 176

ಸರ್ವಾಃ ಸೇನಾ ನಿವೇಶ್ಯಂತಾಂ ವೇಲಾಯಾಂ ಹರಿಪುಂಗವ।
ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋ ಮಂತ್ರಕಾಲೋ ನಃ ಸಾಗರಸ್ಯೇಹ ಲಂಘನೇ ॥ **6.4.101** ॥ 177

ಸ್ವಾಂ ಸ್ವಾಂ ಸೇನಾಂ ಸಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಮಾ ಚ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕುತೋ ವ್ರಜೇತ್।
ಗಚ್ಛಂತು ವಾನರಾಃ ಶೂರಾ ಜ್ಞೇಯಂ ಛನ್ನಂ ಭಯಂ ಚ ನಃ ॥ **6.4.102** ॥ 178

ರಾಮಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಸೇನಾಂ ನಿವೇಶಯತ್ ತೀರೇ ಸಾಗರಸ್ಯ ದ್ರುಮಾಯುತೇ ॥ **6.4.103** ॥ 179

ವಿರರಾಜ ಸಮೀಪಸ್ಥಂ ಸಾಗರಸ್ಯ ಚ ತದ್ ಬಲಂ।
ಮಧುಪಾಂಡುಜಲಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದ್ವಿತೀಯ ಇವ ಸಾಗರಃ ॥ **6.4.104** ॥ 180

ವೇಲಾವನಮುಪಾಗಮ್ಯ ತತಸ್ತೇ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ।
ನಿವಿಷ್ಟಾಶ್ಚ ಪರಂ ಪಾರಂ ಕಾಂಕ್ಷಮಾಣಾ ಮಹೋದಧೇಃ ॥ **6.4.105** ॥ 181

ತೇಷಾಂ ನಿವಿಶಮಾನಾನಾಂ ಸೈನ್ಯಸನ್ನಾಹನಿಃಸ್ವನಃ।
ಅಂತರ್ಧಾಯ ಮಹಾನಾದಮರ್ಣವಸ್ಯ ಪ್ರಶುಶ್ರುವೇ ॥ **6.4.106** ॥ 182

ಸಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಧ್ವಜಿನೀ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭಿಪಾಲಿತಾ।
ತ್ರಿಧಾ ನಿವಿಷ್ಟಾ ಮಹತೀ ರಾಮಸ್ಯಾರ್ಥಪರಾಭವತ್ ॥ **6.4.107** ॥ 183

ಸಾ ಮಹಾರ್ಣವಮಾಸಾದ್ಯ ಹೃಷ್ಟಾ ವಾನರವಾಹಿನೀ।
ವಾಯುವೇಗಸಮಾಧೂತಂ ಪಶ್ಯಮಾನಾ ಮಹಾರ್ಣವಂ ॥ **6.4.108** ॥ 184

ದೂರಪಾರಮಸಂಬಾಧಂ ರಕ್ಷೋಗಣನಿಷೇವಿತಂ।
ಪಶ್ಯಂತೋ ವರುಣಾವಾಸಂ ನಿಷೇದುರ್ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.4.109** ॥ 185

ಚಂಡನಕ್ರಗ್ರಾಹಘೋರಂ ಕ್ಷಪಾದೌ ದಿವಸಕ್ಷಯೇ।
ಹಸಂತಮಿವ ಫೇನೌಘೈರ್ನೃತ್ಯಂತಮಿವ ಚೋರ್ಮಿಭಿಃ ॥ **6.4.110** ॥ 186

ಚಂದ್ರೋದಯೇ ಸಮುದ್ಭೂತಂ ಪ್ರತಿಚಂದ್ರಸಮಾಕುಲಂ।
ಚಂಡಾನಿಲಮಹಾಗ್ರಾಹೈಃ ಕೀರ್ಣಂ ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಲೈಃ ॥ **6.4.111** ॥ 187

ದೀಪ್ತಭೋಗೈರಿವಾಕೀರ್ಣಂ ಭುಜಂಗೈರ್ವರುಣಾಲಯಂ।
ಅವಗಾಢಂ ಮಹಾಸತ್ತ್ವೈರ್ನಾನಾಶೈಲಸಮಾಕುಲಂ ॥ **6.4.112** ॥ 188

ಸುದುರ್ಗಂ ದುರ್ಗಮಾರ್ಗಂ ತಮಗಾಧಮಸುರಾಲಯಂ।
ಮಕರೈರ್ನಾಗಭೋಗೈಶ್ಚ ವಿಗಾಢಾ ವಾತಲೋಲಿತಾಃ।
ಉತ್ಪೇತುಶ್ಚ ನಿಪೇತುಶ್ಚ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಜಲರಾಶಯಃ ॥ **6.4.113** ॥ 189

ಅಗ್ನಿಚೂರ್ಣಮಿವಾವಿದ್ಧಂ ಭಾಸ್ವರಾಂಬುಮಹೋರಗಂ।
ಸುರಾರಿನಿಲಯಂ ಘೋರಂ ಪಾತಾಲವಿಷಯಂ ಸದಾ ॥ **6.4.114** ॥ 190

ಸಾಗರಂ ಚಾಂಬರಪ್ರಖ್ಯಮಂಬರಂ ಸಾಗರೋಪಮಂ।
ಸಾಗರಂ ಚಾಂಬರಂ ಚೇತಿ ನಿರ್ವಿಶೇಷಮದೃಶ್ಯತ ॥ **6.4.115** ॥ 191

ಸಂಪೃಕ್ತಂ ನಭಸಾಪ್ಯಂಭಃ ಸಂಪೃಕ್ತಂ ಚ ನಭೋಽಂಭಸಾ।
ತಾದೃಗ್ರೂಪೇ ಸ್ಮ ದೃಶ್ಯೇತೇ ತಾರಾರತ್ನಸಮಾಕುಲೇ ॥ **6.4.116** ॥ 192

ಸಮುತ್ಪತಿತಮೇಘಸ್ಯ ವೀಚಿಮಾಲಾಕುಲಸ್ಯ ಚ।
ವಿಶೇಷೋ ನ ದ್ವಯೋರಾಸೀತ್ ಸಾಗರಸ್ಯಾಂಬರಸ್ಯ ಚ ॥ **6.4.117** ॥ 193

ಅನ್ಯೋನ್ಯೈರಹತಾಃ ಸಕ್ತಾಃ ಸಸ್ವನುರ್ಭೀಮನಿಃಸ್ವನಾಃ।
ಊರ್ಮಯಃ ಸಿಂಧುರಾಜಸ್ಯ ಮಹಾಭೇರ್ಯ ಇವಾಂಬರೇ ॥ **6.4.118** ॥ 194

ರತ್ನೌಘಜಲಸನ್ನಾದಂ ವಿಷಕ್ತಮಿವ ವಾಯುನಾ।
ಉತ್ಪತಂತಮಿವ ಕ್ರುದ್ಧಂ ಯಾದೋಗಣಸಮಾಕುಲಂ ॥ **6.4.119** ॥ 195

ದದೃಶುಸ್ತೇ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ವಾತಾಹತಜಲಾಶಯಂ।
ಅನಿಲೋದ್ಧೂತಮಾಕಾಶೇ ಪ್ರವಲಾಂತಮಿವೋರ್ಮಿಭಿಃ ॥ **6.4.120** ॥ 196

ತತೋ ವಿಸ್ಮಯಮಾಪನ್ನಾ ಹರಯೋ ದದೃಶುಃ ಸ್ಥಿತಾಃ।
ಭ್ರಾಂತೋರ್ಮಿಜಾಲಸನ್ನಾದಂ ಪ್ರಲೋಲಮಿವ ಸಾಗರಂ ॥ **6.4.121** ॥ 197

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ಥಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸೀತಾಯಾಃ ಕೃತೇ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಶೋಕೋ ವಿಲಾಪಶ್ಚ

ಸಾ ತು ನೀಲೇನ ವಿಧಿವತ್ಸ್ವರಕ್ಷಾ ಸುಸಮಾಹಿತಾ।
ಸಾಗರಸ್ಯೋತ್ತರೇ ತೀರೇ ಸಾಧು ಸಾ ವಿನಿವೇಶಿತಾ ॥ **6.5.1** ॥ 198

ಮೈಂದಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದಶ್ಚೋಭೌ ತತ್ರ ವಾನರಪುಂಗವೌ।
ವಿಚೇರತುಶ್ಚ ತಾಂ ಸೇನಾಂ ರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಸರ್ವತೋದಿಶಂ ॥ **6.5.2** ॥ 199

ನಿವಿಷ್ಟಾಯಾಂ ತು ಸೇನಾಯಾಂ ತೀರೇ ನದನದೀಪತೇಃ।
ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.5.3** ॥ 200

ಶೋಕಶ್ಚ ಕಿಲ ಕಾಲೇನ ಗಚ್ಛತಾ ಹ್ಯಪಗಚ್ಛತಿ।
ಮಮ ಚಾಪಶ್ಯತಃ ಕಾಂತಾಮಹನ್ಯಹನಿ ವರ್ಧತೇ ॥ **6.5.4** ॥ 201

ನ ಮೇ ದುಃಖಂ ಪ್ರಿಯಾ ದೂರೇ ನ ಮೇ ದುಃಖಂ ಹೃತೇತಿ ಚ।
ಏತದೇವಾನುಶೋಚಾಮಿ ವಯೋಽಸ್ಯಾ ಹ್ಯತಿವರ್ತತೇ ॥ **6.5.5** ॥ 202

ವಾಹಿ ವಾತ ಯತಃ ಕಾಂತಾ ತಾಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಾಮಪಿ ಸ್ಪೃಶ।
ತ್ವಯಿ ಮೇ ಗಾತ್ರಸಂಸ್ಪರ್ಶಶ್ಚಂದ್ರೇ ದೃಷ್ಟಿಸಮಾಗಮಃ ॥ **6.5.6** ॥ 203

ತನ್ಮೇ ದಹತಿ ಗಾತ್ರಾಣಿ ವಿಷಂ ಪೀತಮಿವಾಶಯೇ।
ಹಾ ನಾಥೇತಿ ಪ್ರಿಯಾ ಸಾ ಮಾಂ ಹ್ರಿಯಮಾಣಾ ಯದಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.5.7** ॥ 204

ತದ್ವಿಯೋಗೇಂಧನವತಾ ತಚ್ಚಿಂತಾವಿಮಲಾರ್ಚಿಷಾ।
ರಾತ್ರಿಂ ದಿವಂ ಶರೀರಂ ಮೇ ದಹ್ಯತೇ ಮದನಾಗ್ನಿನಾ ॥ **6.5.8** ॥ 205

ಅವಗಾಹ್ಯಾರ್ಣವಂ ಸ್ವಪ್ಸ್ಯೇ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಭವತಾ ವಿನಾ।
ಏವಂ ಚ ಪ್ರಜ್ವಲನ್ ಕಾಮೋ ನ ಮಾ ಸುಪ್ತಂ ಜಲೇ ದಹೇತ್ ॥ **6.5.9** ॥ 206

ಬಹ್ವೇತತ್ ಕಾಮಯಾನಸ್ಯ ಶಕ್ಯಮೇತೇನ ಜೀವಿತುಂ।
ಯದಹಂ ಸಾ ಚ ವಾಮೋರುರೇಕಾಂ ಧರಣಿಮಾಶ್ರಿತೌ ॥ **6.5.10** ॥ 207

ಕೇದಾರಸ್ಯೇವ ಕೇದಾರಃ ಸೋದಕಸ್ಯ ನಿರೂದಕಃ।
ಉಪಸ್ನೇಹೇನ ಜೀವಾಮಿ ಜೀವಂತೀಂ ಯಚ್ಛೃಣೋಮಿ ತಾಂ ॥ **6.5.11** ॥ 208

ಕದಾ ನು ಖಲು ಸುಶ್ರೋಣೀಂ ಶತಪತ್ರಾಯತೇಕ್ಷಣಾಂ।
ವಿಜಿತ್ಯ ಶತ್ರೂನ್ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸೀತಾಂ ಸ್ಫೀತಾಮಿವ ಶ್ರಿಯಂ ॥ **6.5.12** ॥ 209

ಕದಾ ಸುಚಾರುದಂತೋಷ್ಠಂ ತಸ್ಯಾಃ ಪದ್ಮಮಿವಾನನಂ।
ಈಷದುನ್ನಾಮ್ಯ ಪಾಸ್ಯಾಮಿ ರಸಾಯನಮಿವಾತುರಃ ॥ **6.5.13** ॥ 210

ತೌ ತಸ್ಯಾಃ ಸಹಿತೌ ಪೀನೌ ಸ್ತನೌ ತಾಲಫಲೋಪಮೌ।
ಕದಾ ನು ಖಲು ಸೋತ್ಕಂಪೌ ಶ್ಲಿಷ್ಯಂತ್ಯಾ ಮಾಂ ಭಜಿಷ್ಯತಃ ॥ **6.5.14** ॥ 211

ಸಾ ನೂನಮಸಿತಾಪಾಂಗೀ ರಕ್ಷೋಮಧ್ಯಗತಾ ಸತೀ।
ಮನ್ನಾಥಾ ನಾಥಹೀನೇವ ತ್ರಾತಾರಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ **6.5.15** ॥ 212

ಕಥಂ ಜನಕರಾಜಸ್ಯ ದುಹಿತಾ ಮಮ ಚ ಪ್ರಿಯಾ।
ರಾಕ್ಷಸೀಮಧ್ಯಗಾ ಶೇತೇ ಸ್ನುಷಾ ದಶರಥಸ್ಯ ಚ ॥ **6.5.16** ॥ 213

ಅವಿಕ್ಷೋಭ್ಯಾಣಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಸಾ ವಿಧೂಯೋತ್ಪತಿಷ್ಯತಿ।
ವಿಧೂಯ ಜಲದಾನ್ ನೀಲಾಞ್ಶಶಿಲೇಖಾ ಶರತ್ಸ್ವಿವ ॥ **6.5.17** ॥ 214

ಸ್ವಭಾವತನುಕಾ ನೂನಂ ಶೋಕೇನಾನಶನೇನ ಚ।
ಭೂಯಸ್ತನುತರಾ ಸೀತಾ ದೇಶಕಾಲವಿಪರ್ಯಯಾತ್ ॥ **6.5.18** ॥ 215

ಕದಾ ನು ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ನಿಧಾಯೋರಸಿ ಸಾಯಕಾನ್।
ಶೋಕಂ ಪ್ರತ್ಯಾಹರಿಷ್ಯಾಮಿ ಶೋಕಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಮಾನಸಂ ॥ **6.5.19** ॥ 216

ಕದಾ ನು ಖಲು ಮೇ ಸಾಧ್ವೀ ಸೀತಾಮರಸುತೋಪಮಾ।
ಸೋತ್ಕಂಠಾ ಕಂಠಮಾಲಂಬ್ಯ ಮೋಕ್ಷ್ಯತ್ಯಾನಂದಜಂ ಜಲಂ ॥ **6.5.20** ॥ 217

ಕದಾ ಶೋಕಮಿಮಂ ಘೋರಂ ಮೈಥಿಲೀವಿಪ್ರಯೋಗಜಂ।
ಸಹಸಾ ವಿಪ್ರಮೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಾಸಃ ಶುಕ್ಲೇತರಂ ಯಥಾ ॥ **6.5.21** ॥ 218

ಏವಂ ವಿಲಪತಸ್ತಸ್ಯ ತತ್ರ ರಾಮಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ದಿನಕ್ಷಯಾನ್ಮಂದವಪುರ್ಭಾಸ್ಕರೋಽಸ್ತಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.5.22** ॥ 219

ಆಶ್ವಾಸಿತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ರಾಮಃ ಸಂಧ್ಯಾಮುಪಾಸತ।
ಸ್ಮರನ್ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷೀಂ ಸೀತಾಂ ಶೋಕಾಕುಲೀಕೃತಃ ॥ **6.5.23** ॥ 220

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಷ್ಠಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕರ್ತವ್ಯನಿರ್ಣಯಾಯ ಮಂತ್ರಿಣಃ ಪ್ರತಿ ಸಮುಚಿತಸಮ್ಮತಿದಾನಾರ್ಥಂ ರಾವಣಸ್ಯಾನುರೋಧಃ

ಲಂಕಾಯಾಂ ತು ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಘೋರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಯಾವಹಂ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಹನುಮತಾ ಶಕ್ರೇಣೇವ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಹ್ರಿಯಾ ಕಿಂಚಿದವಾಙ್ಮುಖಃ ॥ **6.6.1** ॥ 221

ಧರ್ಷಿತಾ ಚ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾ ಚ ಲಂಕಾ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾ ಪುರೀ।
ತೇನ ವಾನರಮಾತ್ರೇಣ ದೃಷ್ಟಾ ಸೀತಾ ಚ ಜಾನಕೀ ॥ **6.6.2** ॥ 222

ಪ್ರಾಸಾದೋ ಧರ್ಷಿತಶ್ಚೈತ್ಯಃ ಪ್ರವರಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಹತಾಃ।
ಆವಿಲಾ ಚ ಪುರೀ ಲಂಕಾ ಸರ್ವಾ ಹನುಮತಾ ಕೃತಾ ॥ **6.6.3** ॥ 223

ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಭದ್ರಂ ವಃ ಕಿಂ ವೋ ಯುಕ್ತಮನಂತರಂ।
ಉಚ್ಯತಾಂ ನಃ ಸಮರ್ಥಂ ಯತ್ ಕೃತಂ ಚ ಸುಕೃತಂ ಭವೇತ್ ॥ **6.6.4** ॥ 224

ಮಂತ್ರಮೂಲಂ ಚ ವಿಜಯಂ ಪ್ರವದಂತಿ ಮನಸ್ವಿನಃ।
ತಸ್ಮಾದ್ ವೈ ರೋಚಯೇ ಮಂತ್ರಂ ರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.6.5** ॥ 225

ತ್ರಿವಿಧಾಃ ಪುರುಷಾ ಲೋಕೇ ಉತ್ತಮಾಧಮಮಧ್ಯಮಾಃ।
ತೇಷಾಂ ತು ಸಮವೇತಾನಾಂ ಗುಣದೋಷೌ ವದಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.6.6** ॥ 226

ಮಂತ್ರಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ಹಿ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಸಮರ್ಥೈರ್ಮಂತ್ರನಿರ್ಣಯೇ।
ಮಿತ್ರೈರ್ವಾಪಿ ಸಮಾನಾರ್ಥೈರ್ಬಾಂಧವೈರಪಿ ವಾಧಿಕೈಃ ॥ **6.6.7** ॥ 227

ಸಹಿತೋ ಮಂತ್ರಯಿತ್ವಾ ಯಃ ಕರ್ಮಾರಂಭಾನ್ ಪ್ರವರ್ತಯೇತ್।
ದೈವೇ ಚ ಕುರುತೇ ಯತ್ನಂ ತಮಾಹುಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ॥ **6.6.8** ॥ 228

ಏಕೋಽರ್ಥಂ ವಿಮೃಶೇದೇಕೋ ಧರ್ಮೇ ಪ್ರಕುರುತೇ ಮನಃ।
ಏಕಃ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕುರುತೇ ತಮಾಹುರ್ಮಧ್ಯಮಂ ನರಂ ॥ **6.6.9** ॥ 229

ಗುಣದೋಷೌ ನ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ದೈವವ್ಯಪಾಶ್ರಯಂ।
ಕರಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ಯಃ ಕಾರ್ಯಮುಪೇಕ್ಷೇತ್ ಸ ನರಾಧಮಃ ॥ **6.6.10** ॥ 230

ಯಥೇಮೇ ಪುರುಷಾ ನಿತ್ಯಮುತ್ತಮಾಧಮಮಧ್ಯಮಾಃ।
ಏವಂ ಮಂತ್ರೋಽಪಿ ವಿಜ್ಞೇಯ ಉತ್ತಮಾಧಮಮಧ್ಯಮಃ ॥ **6.6.11** ॥ 231

ಏಕಮತ್ಯಮುಪಾಗಮ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ।
ಮಂತ್ರಿಣೋ ಯತ್ರ ನಿರತಾಸ್ತಮಾಹುರ್ಮಂತ್ರಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.6.12** ॥ 232

ಬಹ್ವೀರಪಿ ಮತೀರ್ಗತ್ವಾ ಮಂತ್ರಿಣಾಮರ್ಥನಿರ್ಣಯಃ।
ಪುನರ್ಯತ್ರೈಕತಾಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸ ಮಂತ್ರೋ ಮಧ್ಯಮಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥ **6.6.13** ॥ 233

ಅನ್ಯೋನ್ಯಮತಿಮಾಸ್ಥಾಯ ಯತ್ರ ಸಂಪ್ರತಿಭಾಷ್ಯತೇ।
ನ ಚೈಕಮತ್ಯೇ ಶ್ರೇಯೋಽಸ್ತಿ ಮಂತ್ರಃ ಸೋಽಧಮ ಉಚ್ಯತೇ ॥ **6.6.14** ॥ 234

ತಸ್ಮಾತ್ ಸುಮಂತ್ರಿತಂ ಸಾಧು ಭವಂತೋ ಮತಿಸತ್ತಮಾಃ।
ಕಾರ್ಯಂ ಸಂಪ್ರತಿಪದ್ಯಂತಮೇತತ್ ಕೃತ್ಯಂ ಮತಂ ಮಮ ॥ **6.6.15** ॥ 235

ವಾನರಾಣಾಂ ಹಿ ಧೀರಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ।
ರಾಮೋಽಭ್ಯೇತಿ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಮಸ್ಮಾಕಮುಪರೋಧಕಃ ॥ **6.6.16** ॥ 236

ತರಿಷ್ಯತಿ ಚ ಸುವ್ಯಕ್ತಂ ರಾಘವಃ ಸಾಗರಂ ಸುಖಂ।
ತರಸಾ ಯುಕ್ತರೂಪೇಣ ಸಾನುಜಃ ಸಬಲಾನುಗಃ ॥ **6.6.17** ॥ 237

ಸಮುದ್ರಮುಚ್ಛೋಷಯತಿ ವೀರ್ಯೇಣಾನ್ಯತ್ಕರೋತಿ ವಾ।
ತಸ್ಮಿನ್ನೇವಂವಿಧೇ ಕಾರ್ಯೇ ವಿರುದ್ಧೇ ವಾನರೈಃ ಸಹ।
ಹಿತಂ ಪುರೇ ಚ ಸೈನ್ಯೇ ಚ ಸರ್ವಂ ಸಮ್ಮಂತ್ರ್ಯತಾಂ ಮಮ ॥ **6.6.18** ॥ 238

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಷ್ಠಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣೇಂದ್ರಜಿತ್ಪರಾಕ್ರಮಂ ವರ್ಣಯಿತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಭವಾನ್ ರಾಮಂ ವಿಜೇಷ್ಯತೀತಿ ರಾವಣಾಯ ವಿಶ್ವಾಸದಾಪನಂ

ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಊಚುಃ ಪ್ರಾಂಜಲಯಃ ಸರ್ವೇ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಂ ॥ **6.7.1** ॥ 239

ದ್ವಿಷತ್ಪಕ್ಷಮವಿಜ್ಞಾಯ ನೀತಿಬಾಹ್ಯಾಸ್ತ್ವಬುದ್ಧಯಃ।
ರಾಜನ್ ಪರಿಘಶಕ್ತ್ಯೃಷ್ಟಿಶೂಲಪಟ್ಟಿಶಕುಂತಲಂ ॥ **6.7.2** ॥ 240

ಸುಮಹನ್ನೋ ಬಲಂ ಕಸ್ಮಾದ್ ವಿಷಾದಂ ಭಜತೇ ಭವಾನ್।
ತ್ವಯಾ ಭೋಗವತೀಂ ಗತ್ವಾ ನಿರ್ಜಿತಾಃ ಪನ್ನಗಾ ಯುಧಿ ॥ **6.7.3** ॥ 241

ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾವಾಸೀ ಯಕ್ಷೈರ್ಬಹುಭಿರಾವೃತಃ।
ಸುಮಹತ್ಕದನಂ ಕೃತ್ವಾ ವಶ್ಯಸ್ತೇ ಧನದಃ ಕೃತಃ ॥ **6.7.4** ॥ 242

ಸ ಮಹೇಶ್ವರಸಖ್ಯೇನ ಶ್ಲಾಘಮಾನಸ್ತ್ವಯಾ ವಿಭೋ।
ನಿರ್ಜಿತಃ ಸಮರೇ ರೋಷಾಲ್ಲೋಕಪಾಲೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.7.5** ॥ 243

ವಿನಿಪಾತ್ಯ ಚ ಯಕ್ಷೌಘಾನ್ ವಿಕ್ಷೋಭ್ಯ ವಿನಿಗೃಹ್ಯ ಚ।
ತ್ವಯಾ ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾದ್ ವಿಮಾನಮಿದಮಾಹೃತಂ ॥ **6.7.6** ॥ 244

ಮಯೇನ ದಾನವೇಂದ್ರೇಣ ತ್ವದ್ಭಯಾತ್ ಸಖ್ಯಮಿಚ್ಛತಾ।
ದುಹಿತಾ ತವ ಭಾರ್ಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವ ॥ **6.7.7** ॥ 245

ದಾನವೇಂದ್ರೋ ಮಹಾಬಾಹೋ ವೀರ್ಯೋತ್ಸಿಕ್ತೋ ದುರಾಸದಃ।
ವಿಗೃಹ್ಯ ವಶಮಾನೀತಃ ಕುಂಭೀನಸ್ಯಾಃ ಸುಖಾವಹಃ ॥ **6.7.8** ॥ 246

ನಿರ್ಜಿತಾಸ್ತೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ನಾಗಾ ಗತ್ವಾ ರಸಾತಲಂ।
ವಾಸುಕಿಸ್ತಕ್ಷಕಃ ಶಂಖೋ ಜಟೀ ಚ ವಶಮಾಹೃತಾಃ ॥ **6.7.9** ॥ 247

ಅಕ್ಷಯಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ಶೂರಾ ಲಬ್ಧವರಾಃ ಪುನಃ।
ತ್ವಯಾ ಸಂವತ್ಸರಂ ಯುದ್ಧ್ವಾ ಸಮರೇ ದಾನವಾ ವಿಭೋ ॥ **6.7.10** ॥ 248

ಸ್ವಬಲಂ ಸಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ನೀತಾ ವಶಮರಿಂದಮ।
ಮಾಯಾಶ್ಚಾಧಿಗತಾಸ್ತತ್ರ ಬಹ್ವ್ಯೋ ವೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ ॥ **6.7.11** ॥ 249

ಶೂರಾಶ್ಚ ಬಲವಂತಶ್ಚ ವರುಣಸ್ಯ ಸುತಾ ರಣೇ।
ನಿರ್ಜಿತಾಸ್ತೇ ಮಹಾಭಾಗ ಚತುರ್ವಿಧಬಲಾನುಗಾಃ ॥ **6.7.12** ॥ 250

ಮೃತ್ಯುದಂಡಮಹಾಗ್ರಾಹಂ ಶಾಲ್ಮಲೀದ್ರುಮಮಂಡಿತಂ।
ಕಾಲಪಾಶಮಹಾವೀಚಿಂ ಯಮಕಿಂಕರಪನ್ನಗಂ ॥ **6.7.13** ॥ 251

ಮಹಾಜ್ವರೇಣ ದುರ್ಧರ್ಷಂ ಯಮಲೋಕಮಹಾರ್ಣವಂ।
ಅವಗಾಹ್ಯ ತ್ವಯಾ ರಾಜನ್ ಯಮಸ್ಯ ಬಲಸಾಗರಂ ॥ **6.7.14** ॥ 252

ಜಯಶ್ಚ ವಿಪುಲಃ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಮೃತ್ಯುಶ್ಚ ಪ್ರತಿಷೇಧಿತಃ।
ಸುಯುದ್ಧೇನ ಚ ತೇ ಸರ್ವೇ ಲೋಕಾಸ್ತತ್ರ ಸುತೋಷಿತಾಃ ॥ **6.7.15** ॥ 253

ಕ್ಷತ್ರಿಯೈರ್ಬಹುಭಿರ್ವೀರ್ಯೈಃ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮೈಃ।
ಆಸೀದ್ ವಸುಮತೀ ಪೂರ್ಣಾ ಮಹದ್ಭಿರಿವ ಪಾದಪೈಃ ॥ **6.7.16** ॥ 254

ತೇಷಾಂ ವೀರ್ಯಗುಣೋತ್ಸಾಹೈರ್ನ ಸಮೋ ರಾಘವೋ ರಣೇ।
ಪ್ರಸಹ್ಯ ತೇ ತ್ವಯಾ ರಾಜನ್ ಹತಾಃ ಸಮರದುರ್ಜಯಾಃ ॥ **6.7.17** ॥ 255

ತಿಷ್ಠ ವಾ ಕಿಂ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರಮೇಣ ತವ ವಾನರಾನ್।
ಅಯಮೇಕೋ ಮಹಾಬಾಹುರಿಂದ್ರಜಿತ್ ಕ್ಷಪಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.7.18** ॥ 256

ಅನೇನ ಚ ಮಹಾರಾಜ ಮಾಹೇಶ್ವರಮನುತ್ತಮಂ।
ಇಷ್ಟ್ವಾ ಯಜ್ಞಂ ವರೋ ಲಬ್ಧೋ ಲೋಕೇ ಪರಮದುರ್ಲಭಃ ॥ **6.7.19** ॥ 257

ಶಕ್ತಿತೋಮರಮೀನಂ ಚ ವಿನಿಕೀರ್ಣಾಂತ್ರಶೈವಲಂ।
ಗಜಕಚ್ಛಪಸಂಬಾಧಮಶ್ವಮಂಡೂಕಸಂಕುಲಂ ॥ **6.7.20** ॥ 258

ರುದ್ರಾದಿತ್ಯಮಹಾಗ್ರಾಹಂ ಮರುದ್ವಸುಮಹೋರಗಂ।
ರಥಾಶ್ವಗಜತೋಯೌಘಂ ಪದಾತಿಪುಲಿನಂ ಮಹತ್ ॥ **6.7.21** ॥ 259

ಅನೇನ ಹಿ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ದೇವಾನಾಂ ಬಲಸಾಗರಂ।
ಗೃಹೀತೋ ದೈವತಪತಿರ್ಲಂಕಾಂ ಚಾಪಿ ಪ್ರವೇಶಿತಃ ॥ **6.7.22** ॥ 260

ಪಿತಾಮಹನಿಯೋಗಾಚ್ಚ ಮುಕ್ತಃ ಶಂಬರವೃತ್ರಹಾ।
ಗತಸ್ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪಂ ರಾಜನ್ ಸರ್ವದೇವನಮಸ್ಕೃತಃ ॥ **6.7.23** ॥ 261

ತಮೇವ ತ್ವಂ ಮಹಾರಾಜ ವಿಸೃಜೇಂದ್ರಜಿತಂ ಸುತಂ।
ಯಾವದ್ ವಾನರಸೇನಾಂ ತಾಂ ಸರಾಮಾಂ ನಯತಿ ಕ್ಷಯಂ ॥ **6.7.24** ॥ 262

ರಾಜನ್ನಾಪದಯುಕ್ತೇಯಮಾಗತಾ ಪ್ರಾಕೃತಾಜ್ಜನಾತ್।
ಹೃದಿ ನೈವ ತ್ವಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ತ್ವಂ ವಧಿಷ್ಯಸಿ ರಾಘವಂ ॥ **6.7.25** ॥ 263

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಪ್ರಹಸ್ತದುರ್ಮುಖವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಿಕುಂಭವಜ್ರಹನುಭೀ ರಾವಣಸ್ಯ ಸಮಕ್ಷಂ ಶತ್ರುಸೇನಾಂ ನಿಪಾತಯಿತುಂ ಸ್ವೋತ್ಸಾಹಸ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನಂ

ತತೋ ನೀಲಾಂಬುದಪ್ರಖ್ಯಃ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ಶೂರಃ ಸೇನಾಪತಿಸ್ತದಾ ॥ **6.8.1** ॥ 264

ದೇವದಾನವಗಂಧರ್ವಾಃ ಪಿಶಾಚಪತಗೋರಗಾಃ।
ಸರ್ವೇ ಧರ್ಷಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾಃ ಕಿಂ ಪುನರ್ಮಾನವೌ ರಣೇ ॥ **6.8.2** ॥ 265

ಸರ್ವೇ ಪ್ರಮತ್ತಾ ವಿಶ್ವಸ್ತಾ ವಂಚಿತಾಃ ಸ್ಮ ಹನೂಮತಾ।
ನಹಿ ಮೇ ಜೀವತೋ ಗಚ್ಛೇಜ್ಜೀವನ್ ಸ ವನಗೋಚರಃ ॥ **6.8.3** ॥ 266

ಸರ್ವಾಂ ಸಾಗರಪರ್ಯಂತಾಂ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾಂ।
ಕರೋಮ್ಯವಾನರಾಂ ಭೂಮಿಮಾಜ್ಞಾಪಯತು ಮಾಂ ಭವಾನ್ ॥ **6.8.4** ॥ 267

ರಕ್ಷಾಂ ಚೈವ ವಿಧಾಸ್ಯಾಮಿ ವಾನರಾದ್ ರಜನೀಚರ।
ನಾಗಮಿಷ್ಯತಿ ತೇ ದುಃಖಂ ಕಿಂಚಿದಾತ್ಮಾಪರಾಧಜಂ ॥ **6.8.5** ॥ 268

ಅಬ್ರವೀತ್ ತು ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ದುರ್ಮುಖೋ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಇದಂ ನ ಕ್ಷಮಣೀಯಂ ಹಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ನಃ ಪ್ರಧರ್ಷಣಂ ॥ **6.8.6** ॥ 269

ಅಯಂ ಪರಿಭವೋ ಭೂಯಃ ಪುರಸ್ಯಾಂತಃಪುರಸ್ಯ ಚ।
ಶ್ರೀಮತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಾನರೇಣ ಪ್ರಧರ್ಷಣಂ ॥ **6.8.7** ॥ 270

ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ಗತ್ವೈಕೋ ನಿವರ್ತಿಷ್ಯಾಮಿ ವಾನರಾನ್।
ಪ್ರವಿಷ್ಟಾನ್ ಸಾಗರಂ ಭೀಮಮಂಬರಂ ವಾ ರಸಾತಲಂ ॥ **6.8.8** ॥ 271

ತತೋಽಬ್ರವೀತ್ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಪರಿಘಂ ಘೋರಂ ಮಾಂಸಶೋಣಿತರೂಷಿತಂ ॥ **6.8.9** ॥ 272

ಕಿಂ ನೋ ಹನೂಮತಾ ಕಾರ್ಯಂ ಕೃಪಣೇನ ತಪಸ್ವಿನಾ।
ರಾಮೇ ತಿಷ್ಠತಿ ದುರ್ಧರ್ಷೇ ಸುಗ್ರೀವೇಽಪಿ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ॥ **6.8.10** ॥ 273

ಅದ್ಯ ರಾಮಂ ಸಸುಗ್ರೀವಂ ಪರಿಘೇಣ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಆಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಹತ್ವೈಕೋ ವಿಕ್ಷೋಭ್ಯ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.8.11** ॥ 274

ಇದಂ ಮಮಾಪರಂ ವಾಕ್ಯಂ ಶೃಣು ರಾಜನ್ ಯದಿಚ್ಛಸಿ।
ಉಪಾಯಕುಶಲೋ ಹ್ಯೇವ ಜಯೇಚ್ಛತ್ರೂನತಂದ್ರಿತಃ ॥ **6.8.12** ॥ 275

ಕಾಮರೂಪಧರಾಃ ಶೂರಾಃ ಸುಭೀಮಾ ಭೀಮದರ್ಶನಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ ನಿಶ್ಚಿತಾಃ ॥ **6.8.13** ॥ 276

ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಮುಪಸಂಗಮ್ಯ ಬಿಭ್ರತೋ ಮಾನುಷಂ ವಪುಃ।
ಸರ್ವೇ ಹ್ಯಸಂಭ್ರಮಾ ಭೂತ್ವಾ ಬ್ರುವಂತು ರಘುಸತ್ತಮಂ ॥ **6.8.14** ॥ 277

ಪ್ರೇಷಿತಾ ಭರತೇನೈವ ಭ್ರಾತ್ರಾ ತವ ಯವೀಯಸಾ।
ಸ ಹಿ ಸೇನಾಂ ಸಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇವೋಪಯಾಸ್ಯತಿ ॥ **6.8.15** ॥ 278

ತತೋ ವಯಮಿತಸ್ತೂರ್ಣಂ ಶೂಲಶಕ್ತಿಗದಾಧರಾಃ।
ಚಾಪಬಾಣಾಸಿಹಸ್ತಾಶ್ಚ ತ್ವರಿತಾಸ್ತತ್ರ ಯಾಮಹೇ ॥ **6.8.16** ॥ 279

ಆಕಾಶೇ ಗಣಶಃ ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಹತ್ವಾ ತಾಂ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ।
ಅಶ್ಮಶಸ್ತ್ರಮಹಾವೃಷ್ಟ್ಯಾ ಪ್ರಾಪಯಾಮ ಯಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.8.17** ॥ 280

ಏವಂ ಚೇದುಪಸರ್ಪೇತಾಮನಯಂ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಅವಶ್ಯಮಪನೀತೇನ ಜಹತಾಮೇವ ಜೀವಿತಂ ॥ **6.8.18** ॥ 281

ಕೌಂಭಕರ್ಣಿಸ್ತತೋ ವೀರೋ ನಿಕುಂಭೋ ನಾಮ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣಂ ಲೋಕರಾವಣಂ ॥ **6.8.19** ॥ 282

ಸರ್ವೇ ಭವಂತಸ್ತಿಷ್ಠಂತು ಮಹಾರಾಜೇನ ಸಂಗತಾಃ।
ಅಹಮೇಕೋ ಹನಿಷ್ಯಾಮಿ ರಾಘವಂ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ॥ **6.8.20** ॥ 283

ಸುಗ್ರೀವಂ ಸಹನೂಮಂತಂ ಸರ್ವಾಂಶ್ಚೈವಾತ್ರ ವಾನರಾನ್।
ತತೋ ವಜ್ರಹನುರ್ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ ಪರ್ವತೋಪಮಃ ॥ **6.8.21** ॥ 284

ಕ್ರುದ್ಧಃ ಪರಿಲಿಹನ್ ಸೃಕ್ಕಾಂ ಜಿಹ್ವಯಾ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಸ್ವೈರಂ ಕುರ್ವಂತು ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಭವಂತೋ ವಿಗತಜ್ವರಾಃ ॥ **6.8.22** ॥ 285

ಏಕೋಽಹಂ ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಾಂ ಸರ್ವಾಂ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ।
ಸ್ವಸ್ಥಾಃ ಕ್ರೀಡಂತು ನಿಶ್ಚಿಂತಾಃ ಪಿಬಂತು ಮಧು ವಾರುಣೀಂ ॥ **6.8.23** ॥ 286

ಅಹಮೇಕೋ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ಸುಗ್ರೀವಂ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಸಾಂಗದಂ ಚ ಹನೂಮಂತಂ ಸರ್ವಾಂಶ್ಚೈವಾತ್ರ ವಾನರಾನ್ ॥ **6.8.24** ॥ 287

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ನವಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಜ್ಞೇಯತಾಂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ದೀಯತಾಮಸ್ಯ ಮೈಥಿಲೀತಿ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ರಾವಣಂ ಪ್ರತ್ಯನುನಯಃ

ತತೋ ನಿಕುಂಭೋ ರಭಸಃ ಸೂರ್ಯಶತ್ರುರ್ಮಹಾಬಲಃ।
ಸುಪ್ತಘ್ನೋ ಯಜ್ಞಕೋಪಶ್ಚ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ॥ **6.9.1** ॥ 288

ಅಗ್ನಿಕೇತುಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಶ್ಮಿಕೇತುಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಇಂದ್ರಜಿಚ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾ ಬಲವಾನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.9.2** ॥ 289

ಪ್ರಹಸ್ತೋಽಥ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೋ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಶ್ಚಾತಿಕಾಯಶ್ಚ ದುರ್ಮುಖಶ್ಚೈವ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.9.3** ॥ 290

ಪರಿಘಾನ್ ಪಟ್ಟಿಶಾಞ್ಶೂಲಾನ್ ಪ್ರಾಸಾಞ್ಶಕ್ತಿಪರಶ್ವಧಾನ್।
ಚಾಪಾನಿ ಚ ಸುಬಾಣಾನಿ ಖಡ್ಗಾಂಶ್ಚ ವಿಪುಲಾಂಬುಭಾನ್ ॥ **6.9.4** ॥ 291

ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಅಬ್ರುವನ್ ರಾವಣಂ ಸರ್ವೇ ಪ್ರದೀಪ್ತಾ ಇವ ತೇಜಸಾ ॥ **6.9.5** ॥ 292

ಅದ್ಯ ರಾಮಂ ವಧಿಷ್ಯಾಮಃ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಕೃಪಣಂ ಚ ಹನೂಮಂತಂ ಲಂಕಾ ಯೇನ ಪ್ರಧರ್ಷಿತಾ ॥ **6.9.6** ॥ 293

ತಾನ್ ಗೃಹೀತಾಯುಧಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ವಾರಯಿತ್ವಾ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ಪುನಃ ಪ್ರತ್ಯುಪವೇಶ್ಯ ತಾನ್ ॥ **6.9.7** ॥ 294

ಅಪ್ಯುಪಾಯೈಸ್ತ್ರಿಭಿಸ್ತಾತ ಯೋಽರ್ಥಃ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ।
ತಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಕಾಲಾಂಸ್ತಾನ್ ಯುಕ್ತಾನಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ ॥ **6.9.8** ॥ 295

ಪ್ರಮತ್ತೇಷ್ವಭಿಯುಕ್ತೇಷು ದೈವೇನ ಪ್ರಹತೇಷು ಚ।
ವಿಕ್ರಮಾಸ್ತಾತ ಸಿದ್ಧ್ಯಂತಿ ಪರೀಕ್ಷ್ಯ ವಿಧಿನಾ ಕೃತಾಃ ॥ **6.9.9** ॥ 296

ಅಪ್ರಮತ್ತಂ ಕಥಂ ತಂ ತು ವಿಜಿಗೀಷುಂ ಬಲೇ ಸ್ಥಿತಂ।
ಜಿತರೋಷಂ ದುರಾಧರ್ಷಂ ತಂ ಧರ್ಷಯಿತುಮಿಚ್ಛಥ ॥ **6.9.10** ॥ 297

ಸಮುದ್ರಂ ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ತು ಘೋರಂ ನದನದೀಪತಿಂ।
ಗತಿಂ ಹನೂಮತೋ ಲೋಕೇ ಕೋ ವಿದ್ಯಾತ್ ತರ್ಕಯೇತ ವಾ ॥ **6.9.11** ॥ 298

ಬಲಾನ್ಯಪರಿಮೇಯಾನಿ ವೀರ್ಯಾಣಿ ಚ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಪರೇಷಾಂ ಸಹಸಾವಜ್ಞಾ ನ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಕಥಂಚನ ॥ **6.9.12** ॥ 299

ಕಿಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ರಾಮೇಣಾಪಕೃತಂ ಪುರಾ।
ಆಜಹಾರ ಜನಸ್ಥಾನಾದ್ ಯಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾಂ ಯಶಸ್ವಿನಃ ॥ **6.9.13** ॥ 300

ಖರೋ ಯದ್ಯತಿವೃತ್ತಸ್ತು ಸ ರಾಮೇಣ ಹತೋ ರಣೇ।
ಅವಶ್ಯಂ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಪ್ರಾಣಾ ರಕ್ಷಿತವ್ಯಾ ಯಥಾಬಲಂ ॥ **6.9.14** ॥ 301

ಏತನ್ನಿಮಿತ್ತಂ ವೈದೇಹೀ ಭಯಂ ನಃ ಸುಮಹದ್ ಭವೇತ್।
ಆಹೃತಾ ಸಾ ಪರಿತ್ಯಾಜ್ಯಾ ಕಲಹಾರ್ಥೇ ಕೃತೇ ನು ಕಿಂ ॥ **6.9.15** ॥ 302

ನ ತು ಕ್ಷಮಂ ವೀರ್ಯವತಾ ತೇನ ಧರ್ಮಾನುವರ್ತಿನಾ।
ವೈರಂ ನಿರರ್ಥಕಂ ಕರ್ತುಂ ದೀಯತಾಮಸ್ಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.9.16** ॥ 303

ಯಾವನ್ನ ಸಗಜಾಂ ಸಾಶ್ವಾಂ ಬಹುರತ್ನಸಮಾಕುಲಾಂ।
ಪುರೀಂ ದಾರಯತೇ ಬಾಣೈರ್ದೀಯತಾಮಸ್ಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.9.17** ॥ 304

ಯಾವತ್ ಸುಘೋರಾ ಮಹತೀ ದುರ್ಧರ್ಷಾ ಹರಿವಾಹಿನೀ।
ನಾವಸ್ಕಂದತಿ ನೋ ಲಂಕಾಂ ತಾವತ್ ಸೀತಾ ಪ್ರದೀಯತಾಂ ॥ **6.9.18** ॥ 305

ವಿನಶ್ಯೇದ್ಧಿ ಪುರೀ ಲಂಕಾ ಶೂರಾಃ ಸರ್ವೇ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ರಾಮಸ್ಯ ದಯಿತಾ ಪತ್ನೀ ನ ಸ್ವಯಂ ಯದಿ ದೀಯತೇ ॥ **6.9.19** ॥ 306

ಪ್ರಸಾದಯೇ ತ್ವಾಂ ಬಂಧುತ್ವಾತ್ ಕುರುಷ್ವ ವಚನಂ ಮಮ।
ಹಿತಂ ತಥ್ಯಂ ತ್ವಹಂ ಬ್ರೂಮಿ ದೀಯತಾಮಸ್ಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.9.20** ॥ 307

ಪುರಾ ಶರತ್ಸೂರ್ಯಮರೀಚಿಸನ್ನಿಭಾನ್
ನವಾಗ್ರಪುಂಖಾನ್ ಸುದೃಢಾನ್ ನೃಪಾತ್ಮಜಃ।
ಸೃಜತ್ಯಮೋಘಾನ್ ವಿಶಿಖಾನ್ ವಧಾಯ ತೇ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.9.21** ॥ 308

ತ್ಯಜಾಶು ಕೋಪಂ ಸುಖಧರ್ಮನಾಶನಂ
ಭಜಸ್ವ ಧರ್ಮಂ ರತಿಕೀರ್ತಿವರ್ಧನಂ।
ಪ್ರಸೀದ ಜೀವೇಮ ಸಪುತ್ರಬಾಂಧವಾಃ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.9.22** ॥ 309

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ವಿಸರ್ಜಯಿತ್ವಾ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಪ್ರವಿವೇಶ ಸ್ವಕಂ ಗೃಹಂ ॥ **6.9.23** ॥ 310

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ನವಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಭವನಂ ಗತ್ವಾಪಶಕುನಭಯಂ ಪ್ರದರ್ಶ್ಯ ಸೀತಾನಿವರ್ತನಾಯ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ, ತಾಮನಂಗೀಕೃತ್ಯ ರಾವಣೇನ ತಸ್ಯ ತತೋ ವಿಸರ್ಜನಂ

ತತಃ ಪ್ರತ್ಯುಷಸಿ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ಪ್ರಾಪ್ತಧರ್ಮಾರ್ಥನಿಶ್ಚಯಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತೇರ್ವೇಶ್ಮ ಭೀಮಕರ್ಮಾ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.10.1** ॥ 311

ಶೈಲಾಗ್ರಚಯಸಂಕಾಶಂ ಶೈಲಶೃಂಗಮಿವೋನ್ನತಂ।
ಸುವಿಭಕ್ತಮಹಾಕಕ್ಷಂ ಮಹಾಜನಪರಿಗ್ರಹಂ ॥ **6.10.2** ॥ 312

ಮತಿಮದ್ಭಿರ್ಮಹಾಮಾತ್ರೈರನುರಕ್ತೈರಧಿಷ್ಠಿತಂ।
ರಾಕ್ಷಸೈರಾಪ್ತಪರ್ಯಾಪ್ತೈಃ ಸರ್ವತಃ ಪರಿರಕ್ಷಿತಂ ॥ **6.10.3** ॥ 313

ಮತ್ತಮಾತಂಗನಿಃಶ್ವಾಸೈರ್ವ್ಯಾಕುಲೀಕೃತಮಾರುತಂ।
ಶಂಖಘೋಷಮಹಾಘೋಷಂ ತೂರ್ಯಸಂಬಾಧನಾದಿತಂ ॥ **6.10.4** ॥ 314

ಪ್ರಮದಾಜನಸಂಬಾಧಂ ಪ್ರಜಲ್ಪಿತಮಹಾಪಥಂ।
ತಪ್ತಕಾಂಚನನಿರ್ಯೂಹಂ ಭೂಷಣೋತ್ತಮಭೂಷಿತಂ ॥ **6.10.5** ॥ 315

ಗಂಧರ್ವಾಣಾಮಿವಾವಾಸಮಾಲಯಂ ಮರುತಾಮಿವ।
ರತ್ನಸಂಚಯಸಂಬಾಧಂ ಭವನಂ ಭೋಗಿನಾಮಿವ ॥ **6.10.6** ॥ 316

ತಂ ಮಹಾಭ್ರಮಿವಾದಿತ್ಯಸ್ತೇಜೋವಿಸ್ತೃತರಶ್ಮಿವಾನ್।
ಅಗ್ರಜಸ್ಯಾಲಯಂ ವೀರಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.10.7** ॥ 317

ಪುಣ್ಯಾನ್ ಪುಣ್ಯಾಹಘೋಷಾಂಶ್ಚ ವೇದವಿದ್ಭಿರುದಾಹೃತಾನ್।
ಶುಶ್ರಾವ ಸುಮಹಾತೇಜಾ ಭ್ರಾತುರ್ವಿಜಯಸಂಶ್ರಿತಾನ್ ॥ **6.10.8** ॥ 318

ಪೂಜಿತಾನ್ ದಧಿಪಾತ್ರೈಶ್ಚ ಸರ್ಪಿಭಿಃ ಸುಮನೋಕ್ಷತೈಃ।
ಮಂತ್ರವೇದವಿದೋ ವಿಪ್ರಾನ್ ದದರ್ಶ ಸ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.10.9** ॥ 319

ಸ ಪೂಜ್ಯಮಾನೋ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ದೀಪ್ಯಮಾನಂ ಸ್ವತೇಜಸಾ।
ಆಸನಸ್ಥಂ ಮಹಾಬಾಹುರ್ವವಂದೇ ಧನದಾನುಜಂ ॥ **6.10.10** ॥ 320

ಸ ರಾಜದೃಷ್ಟಿಸಂಪನ್ನಮಾಸನಂ ಹೇಮಭೂಷಿತಂ।
ಜಗಾಮ ಸಮುದಾಚಾರಂ ಪ್ರಯುಜ್ಯಾಚಾರಕೋವಿದಃ ॥ **6.10.11** ॥ 321

ಸ ರಾವಣಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ವಿಜನೇ ಮಂತ್ರಿಸನ್ನಿಧೌ।
ಉವಾಚ ಹಿತಮತ್ಯರ್ಥಂ ವಚನಂ ಹೇತುನಿಶ್ಚಿತಂ ॥ **6.10.12** ॥ 322

ಪ್ರಸಾದ್ಯ ಭ್ರಾತರಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಸಾಂತ್ವೇನೋಪಸ್ಥಿತಕ್ರಮಃ।
ದೇಶಕಾಲಾರ್ಥಸಂವಾದಿ ದೃಷ್ಟಲೋಕಪರಾವರಃ ॥ **6.10.13** ॥ 323

ಯದಾಪ್ರಭೃತಿ ವೈದೇಹೀ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇಹ ಪರಂತಪ।
ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ದೃಶ್ಯಂತೇ ನಿಮಿತ್ತಾನ್ಯಶುಭಾನಿ ನಃ ॥ **6.10.14** ॥ 324

ಸಸ್ಫುಲಿಂಗಃ ಸಧೂಮಾರ್ಚಿಃ ಸಧೂಮಕಲುಷೋದಯಃ।
ಮಂತ್ರಸಂಧುಕ್ಷಿತೋಽಪ್ಯಗ್ನಿರ್ನ ಸಮ್ಯಗಭಿವರ್ಧತೇ ॥ **6.10.15** ॥ 325

ಅಗ್ನಿಷ್ಟೇಷ್ವಗ್ನಿಶಾಲಾಸು ತಥಾ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಲೀಷು ಚ।
ಸರೀಸೃಪಾಣಿ ದೃಶ್ಯಂತೇ ಹವ್ಯೇಷು ಚ ಪಿಪೀಲಿಕಾಃ ॥ **6.10.16** ॥ 326

ಗವಾಂ ಪಯಾಂಸಿ ಸ್ಕನ್ನಾನಿ ವಿಮದಾ ವರಕುಂಜರಾಃ।
ದೀನಮಶ್ವಾಃ ಪ್ರಹೇಷಂತೇ ನವಗ್ರಾಸಾಭಿನಂದಿನಃ ॥ **6.10.17** ॥ 327

ಖರೋಷ್ಟ್ರಾಶ್ವತರಾ ರಾಜನ್ ಭಿನ್ನರೋಮಾಃ ಸ್ರವಂತಿ ಚ।
ನ ಸ್ವಭಾವೇಽವತಿಷ್ಠಂತೇ ವಿಧಾನ್ಯೈರಪಿ ಚಿಂತಿತಾಃ ॥ **6.10.18** ॥ 328

ವಾಯಸಾಃ ಸಂಘಶಃ ಕ್ರೂರಾ ವ್ಯಾಹರಂತಿ ಸಮಂತತಃ।
ಸಮವೇತಾಶ್ಚ ದೃಶ್ಯಂತೇ ವಿಮಾನಾಗ್ರೇಷು ಸಂಘಶಃ ॥ **6.10.19** ॥ 329

ಗೃಧ್ರಾಶ್ಚ ಪರಿಲೀಯಂತೇ ಪುರೀಮುಪರಿ ಪಿಂಡಿತಾಃ।
ಉಪಪನ್ನಾಶ್ಚ ಸಂಧ್ಯೇ ದ್ವೇ ವ್ಯಾಹರಂತ್ಯಶಿವಂ ಶಿವಾಃ ॥ **6.10.20** ॥ 330

ಕ್ರವ್ಯಾದಾನಾಂ ಮೃಗಾಣಾಂ ಚ ಪುರೀದ್ವಾರೇಷು ಸಂಘಶಃ।
ಶ್ರೂಯಂತೇ ವಿಪುಲಾ ಘೋಷಾಃ ಸವಿಸ್ಫೂರ್ಜಿತನಿಃಸ್ವನಾಃ ॥ **6.10.21** ॥ 331

ತದೇವಂ ಪ್ರಸ್ತುತೇ ಕಾರ್ಯೇ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಿದಂ ಕ್ಷಮಂ।
ರೋಚಯೇ ವೀರ ವೈದೇಹೀ ರಾಘವಾಯ ಪ್ರದೀಯತಾಂ ॥ **6.10.22** ॥ 332

ಇದಂ ಚ ಯದಿ ವಾ ಮೋಹಾಲ್ಲೋಭಾದ್ ವಾ ವ್ಯಾಹೃತಂ ಮಯಾ।
ತತ್ರಾಪಿ ಚ ಮಹಾರಾಜ ನ ದೋಷಂ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.10.23** ॥ 333

ಅಯಂ ಹಿ ದೋಷಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಜನಸ್ಯಾಸ್ಯೋಪಲಕ್ಷ್ಯತೇ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ರಾಕ್ಷಸೀನಾಂ ಚ ಪುರಸ್ಯಾಂತಃಪುರಸ್ಯ ಚ ॥ **6.10.24** ॥ 334

ಪ್ರಾಪಣೇ ಚಾಸ್ಯ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ನಿವೃತ್ತಾಃ ಸರ್ವಮಂತ್ರಿಣಃ।
ಅವಶ್ಯಂ ಚ ಮಯಾ ವಾಚ್ಯಂ ಯದ್ ದೃಷ್ಟಮಥವಾ ಶ್ರುತಂ।
ಸಂಪ್ರಧಾರ್ಯ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ತದ್ ಭವಾನ್ ಕರ್ತುಮರ್ಹತಿ ॥ **6.10.25** ॥ 335

ಇತಿ ಸ್ವಮಂತ್ರಿಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಭ್ರಾತಾ ಭ್ರಾತರಮೂಚಿವಾನ್।
ರಾವಣಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಪಥ್ಯಮೇತದ್ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.10.26** ॥ 336

ಹಿತಂ ಮಹಾರ್ಥಂ ಮೃದು ಹೇತುಸಂಹಿತಂ
ವ್ಯತೀತಕಾಲಾಯತಿಸಂಪ್ರತಿಕ್ಷಮಂ।
ನಿಶಮ್ಯ ತದ್ವಾಕ್ಯಮುಪಸ್ಥಿತಜ್ವರಃ
ಪ್ರಸಂಗವಾನುತ್ತರಮೇತದಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.10.27** ॥ 337

ಭಯಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಕುತಶ್ಚಿದಪ್ಯಹಂ
ನ ರಾಘವಃ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತಿ ಜಾತು ಮೈಥಿಲೀಂ।
ಸುರೈಃ ಸಹೇಂದ್ರೈರಪಿ ಸಂಗರೇ ಕಥಂ
ಮಮಾಗ್ರತಃ ಸ್ಥಾಸ್ಯತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಃ ॥ **6.10.28** ॥ 338

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸುರಸೈನ್ಯನಾಶನೋ
ಮಹಾಬಲಃ ಸಂಯತಿ ಚಂಡವಿಕ್ರಮಃ।
ದಶಾನನೋ ಭ್ರಾತರಮಾಪ್ತವಾದಿನಂ
ವಿಸರ್ಜಯಾಮಾಸ ತದಾ ವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.10.29** ॥ 339

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದಶಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯ ತತ್ಸಭಾಸದಾಂ ಚ ಸಂಸದಿ ಸಮವಾಯಃ

ಸ ಬಭೂವ ಕೃಶೋ ರಾಜಾ ಮೈಥಿಲೀಕಾಮಮೋಹಿತಃ।
ಅಸನ್ಮಾನಾಚ್ಚ ಸುಹೃದಾಂ ಪಾಪಃ ಪಾಪೇನ ಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.11.1** ॥ 340

ಅತೀವ ಕಾಮಸಂಪನ್ನೋ ವೈದೇಹೀಮನುಚಿಂತಯನ್।
ಅತೀತಸಮಯೇ ಕಾಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ವೈ ಯುಧಿ ರಾವಣಃ।
ಅಮಾತ್ಯೈಶ್ಚ ಸುಹೃದ್ಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲಮಮನ್ಯತ ॥ **6.11.2** ॥ 341

ಸ ಹೇಮಜಾಲವಿತತಂ ಮಣಿವಿದ್ರುಮಭೂಷಿತಂ।
ಉಪಗಮ್ಯ ವಿನೀತಾಶ್ವಮಾರುರೋಹ ಮಹಾರಥಂ ॥ **6.11.3** ॥ 342

ತಮಾಸ್ಥಾಯ ರಥಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಮಹಾಮೇಘಸಮಸ್ವನಂ।
ಪ್ರಯಯೌ ರಕ್ಷಸಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ದಶಗ್ರೀವಃ ಸಭಾಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.11.4** ॥ 343

ಅಸಿಚರ್ಮಧರಾ ಯೋಧಾಃ ಸರ್ವಾಯುಧಧರಾಸ್ತತಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪುರಸ್ತಾತ್ ಸಂಪ್ರತಸ್ಥಿರೇ ॥ **6.11.5** ॥ 344

ನಾನಾವಿಕೃತವೇಷಾಶ್ಚ ನಾನಾಭೂಷಣಭೂಷಿತಾಃ।
ಪಾರ್ಶ್ವತಃ ಪೃಷ್ಠತಶ್ಚೈನಂ ಪರಿವಾರ್ಯ ಯಯುಸ್ತದಾ ॥ **6.11.6** ॥ 345

ರಥೈಶ್ಚಾತಿರಥಾಃ ಶೀಘ್ರಂ ಮತ್ತೈಶ್ಚ ವರವಾರಣೈಃ।
ಅನೂತ್ಪೇತುರ್ದಶಗ್ರೀವಮಾಕ್ರೀಡದ್ಭಿಶ್ಚ ವಾಜಿಭಿಃ ॥ **6.11.7** ॥ 346

ಗದಾಪರಿಘಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಶಕ್ತಿತೋಮರಪಾಣಯಃ।
ಪರಶ್ವಧಧರಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ತಥಾನ್ಯೇ ಶೂಲಪಾಣಯಃ।
ತತಸ್ತೂರ್ಯಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಸಂಜಜ್ಞೇ ನಿಃಸ್ವನೋ ಮಹಾನ್ ॥ **6.11.8** ॥ 347

ತುಮುಲಃ ಶಂಖಶಬ್ದಶ್ಚ ಸಭಾಂ ಗಚ್ಛತಿ ರಾವಣೇ।
ಸ ನೇಮಿಘೋಷೇಣ ಮಹಾನ್ ಸಹಸಾಭಿನಿನಾದಯನ್ ॥ **6.11.9** ॥ 348

ರಾಜಮಾರ್ಗಂ ಶ್ರಿಯಾ ಜುಷ್ಟಂ ಪ್ರತಿಪೇದೇ ಮಹಾರಥಃ।
ವಿಮಲಂ ಚಾತಪತ್ರಂ ಚ ಪ್ರಗೃಹೀತಮಶೋಭತ ॥ **6.11.10** ॥ 349

ಪಾಂಡುರಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣಸ್ತಾರಾಧಿಪೋ ಯಥಾ।
ಹೇಮಮಂಜರಿಗರ್ಭೇ ಚ ಶುದ್ಧಸ್ಫಟಿಕವಿಗ್ರಹೇ ॥ **6.11.11** ॥ 350

ಚಾಮರವ್ಯಜನೇ ತಸ್ಯ ರೇಜತುಃ ಸವ್ಯದಕ್ಷಿಣೇ।
ತೇ ಕೃತಾಂಜಲಯಃ ಸರ್ವೇ ರಥಸ್ಥಂ ಪೃಥಿವೀಸ್ಥಿತಾಃ ॥ **6.11.12** ॥ 351

ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಶಿರೋಭಿಸ್ತಂ ವವಂದಿರೇ।
ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸ್ತೂಯಮಾನಃ ಸಂಜಯಾಶೀರ್ಭಿರರಿಂದಮಃ ॥ **6.11.13** ॥ 352

ಆಸಸಾದ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸಭಾಂ ವಿರಚಿತಾಂ ತದಾ।
ಸುವರ್ಣರಜತಾಸ್ತೀರ್ಣಾಂ ವಿಶುದ್ಧಸ್ಫಟಿಕಾಂತರಾಂ ॥ **6.11.14** ॥ 353

ವಿರಾಜಮಾನೋ ವಪುಷಾ ರುಕ್ಮಪಟ್ಟೋತ್ತರಚ್ಛದಾಂ।
ತಾಂ ಪಿಶಾಚಶತೈಃ ಷಡ್ಭಿರಭಿಗುಪ್ತಾಂ ಸದಾಪ್ರಭಾಂ ॥ **6.11.15** ॥ 354

ಪ್ರವಿವೇಶ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಕೃತಾಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ।
ತಸ್ಯಾಂ ತು ವೈದೂರ್ಯಮಯಂ ಪ್ರಿಯಕಾಜಿನಸಂವೃತಂ ॥ **6.11.16** ॥ 355

ಮಹತ್ಯೋಪಾಶ್ರಯಂ ಭೇಜೇ ರಾವಣಃ ಪರಮಾಸನಂ।
ತತಃ ಶಶಾಸೇಶ್ವರವದ್ಭೂತಾನ್ ಲಘುಪರಾಕ್ರಮಾನ್ ॥ **6.11.17** ॥ 356

ಸಮಾನಯತ ಮೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಿಹೈತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನಿತಿ।
ಕೃತ್ಯಮಸ್ತಿ ಮಹಜ್ಜಾನೇ ಕರ್ತವ್ಯಮಿತಿ ಶತ್ರುಭಿಃ ॥ **6.11.18** ॥ 357

ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತದ್ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಂಕಾಯಾಂ ಪರಿಚಕ್ರಮುಃ।
ಅನುಗೇಹಮವಸ್ಥಾಯ ವಿಹಾರಶಯನೇಷು ಚ।
ಉದ್ಯಾನೇಷು ಚ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಚೋದಯಂತೋ ಹ್ಯಭೀತವತ್ ॥ **6.11.19** ॥ 358

ತೇ ರಥಾಂತಚರಾ ಏಕೇ ದೃಪ್ತಾನೇಕೇ ದೃಢಾನ್ ಹಯಾನ್।
ನಾಗಾನೇಕೇಽಧಿರುರುಹುರ್ಜಗ್ಮುಶ್ಚೈಕೇ ಪದಾತಯಃ ॥ **6.11.20** ॥ 359

ಸಾ ಪುರೀ ಪರಮಾಕೀರ್ಣಾ ರಥಕುಂಜರವಾಜಿಭಿಃ।
ಸಂಪತದ್ಭಿರ್ವಿರುರುಚೇ ಗರುತ್ಮದ್ಭಿರಿವಾಂಬರಂ ॥ **6.11.21** ॥ 360

ತೇ ವಾಹನಾನ್ಯವಸ್ಥಾಯ ಯಾನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ಸಭಾಂ ಪದ್ಭಿಃ ಪ್ರವಿವಿಶುಃ ಸಿಂಹಾ ಗಿರಿಗುಹಾಮಿವ ॥ **6.11.22** ॥ 361

ರಾಜ್ಞಃ ಪಾದೌ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತು ರಾಜ್ಞಾ ತೇ ಪ್ರತಿಪೂಜಿತಾಃ।
ಪೀಠೇಷ್ವನ್ಯೇ ಬೃಸೀಷ್ವನ್ಯೇ ಭೂಮೌ ಕೇಚಿದುಪಾವಿಶನ್ ॥ **6.11.23** ॥ 362

ತೇ ಸಮೇತ್ಯ ಸಭಾಯಾಂ ವೈ ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಜಶಾಸನಾತ್।
ಯಥಾರ್ಹಮುಪತಸ್ಥುಸ್ತೇ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ ॥ **6.11.24** ॥ 363

ಮಂತ್ರಿಣಶ್ಚ ಯಥಾಮುಖ್ಯಾ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥೇಷು ಪಂಡಿತಾಃ।
ಅಮಾತ್ಯಾಶ್ಚ ಗುಣೋಪೇತಾಃ ಸರ್ವಜ್ಞಾ ಬುದ್ಧಿದರ್ಶನಾಃ ॥ **6.11.25** ॥ 364

ಸಮೀಯುಸ್ತತ್ರ ಶತಶಃ ಶೂರಾಶ್ಚ ಬಹವಸ್ತಥಾ।
ಸಭಾಯಾಂ ಹೇಮವರ್ಣಾಯಾಂ ಸರ್ವಾರ್ಥಸ್ಯ ಸುಖಾಯ ವೈ॥ **6.11.26** ॥ 365

ತತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ವಿಪುಲಂ ಸುಯುಗ್ಯಂ
ರಥಂ ವರಂ ಹೇಮವಿಚಿತ್ರಿತಾಂಗಂ।

ಶುಭಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಯಯೌ ಯಶಸ್ವೀ
ವಿಭೀಷಣಃ ಸಂಸದಮಗ್ರಜಸ್ಯ ॥ **6.11.27** ॥ 366

ಸ ಪೂರ್ವಜಾಯಾವರಜಃ ಶಶಂಸ
ನಾಮಾಥ ಪಶ್ಚಾಚ್ಚರಣೌ ವವಂದೇ ।
ಶುಕಃ ಪ್ರಹಸ್ತಶ್ಚ ತಥೈವ ತೇಭ್ಯೋ
ದದೌ ಯಥಾರ್ಹಂ ಪೃಥಗಾಸನಾನಿ ॥ **6.11.28** ॥ 367

ಸುವರ್ಣನಾನಾಮಣಿಭೂಷಣಾನಾಂ
ಸುವಾಸಸಾಂ ಸಂಸದಿ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ।
ತೇಷಾಂ ಪರಾರ್ಘ್ಯಾಗುರುಚಂದನಾನಾಂ
ಸ್ರಜಾಂ ಚ ಗಂಧಾಃ ಪ್ರವವುಃ ಸಮಂತಾತ್ ॥ **6.11.29** ॥ 368

ನ ಚುಕ್ರುಶುರ್ನಾನೃತಮಾಹ ಕಶ್ಚಿತ್
ಸಭಾಸದೋ ನಾಪಿ ಜಜಲ್ಪುರುಚ್ಚೈಃ ।
ಸಂಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾಃ ಸರ್ವ ಏವೋಗ್ರವೀರ್ಯಾ
ಭರ್ತುಃ ಸರ್ವೇ ದದೃಶುಶ್ಚಾನನಂ ತೇ ॥ **6.11.30** ॥ 369

ಸ ರಾವಣಃ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ಮನಸ್ವಿನಾಂ
ಮಹಾಬಲಾನಾಂ ಸಮಿತೌ ಮನಸ್ವೀ ।
ತಸ್ಯಾಂ ಸಭಾಯಾಂ ಪ್ರಭಯಾ ಚಕಾಶೇ
ಮಧ್ಯೇ ವಸೂನಾಮಿವ ವಜ್ರಹಸ್ತಃ ॥ **6.11.31** ॥ 370

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಪುರ್ಯಾಃ ಪರಿರಕ್ಷಣಾಯ ಸೈನಿಕಾನಾಂ ನಿಯುಕ್ತಿಃ ಸೀತಾಯಾಂ ಸ್ವೀಯಾಮಾಸಕ್ತಿಂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ರಾವಣೇನ ತಸ್ಯಾ ಹರಣಪ್ರಸಂಗಸ್ಯ ವರ್ಣನಂ ಭಾವಿಕರ್ತವ್ಯನಿರ್ಣಯಾಯ ಸಭಾಸತ್ಸಮ್ಮತೇಃ ಪ್ರಾರ್ಥನಂ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ರಾವಣಂ ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ಸಮಸ್ತಶತ್ರುವಧಭಾರಸ್ಯ ಸ್ವಯಮೇವೋತ್ಥಾಪನಂ

ಸ ತಾಂ ಪರಿಷದಂ ಕೃತ್ಸ್ನಾಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ಪ್ರಚೋದಯಾಮಾಸ ತದಾ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ವಾಹಿನೀಪತಿಂ ॥ **6.12.1** ॥ 371

ಸೇನಾಪತೇ ಯಥಾ ತೇ ಸ್ಯುಃ ಕೃತವಿದ್ಯಾಶ್ಚತುರ್ವಿಧಾಃ।
ಯೋಧಾ ನಗರರಕ್ಷಾಯಾಂ ತಥಾ ವ್ಯಾದೇಷ್ಟುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.12.2** ॥ 372

ಸ ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಪ್ರಣೀತಾತ್ಮಾ ಚಿಕೀರ್ಷನ್ ರಾಜಶಾಸನಂ।
ವಿನಿಕ್ಷಿಪದ್ ಬಲಂ ಸರ್ವಂ ಬಹಿರಂತಶ್ಚ ಮಂದಿರೇ ॥ **6.12.3** ॥ 373

ತತೋ ವಿನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಬಲಂ ಸರ್ವಂ ನಗರಗುಪ್ತಯೇ।
ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಪ್ರಮುಖೇ ರಾಜ್ಞೋ ನಿಷಸಾದ ಜಗಾದ ಚ ॥ **6.12.4** ॥ 374

ವಿಹಿತಂ ಬಹಿರಂತಶ್ಚ ಬಲಂ ಬಲವತಸ್ತವ।
ಕುರುಷ್ವಾವಿಮನಾಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಯದಭಿಪ್ರೇತಮಸ್ತಿ ತೇ ॥ **6.12.5** ॥ 375

ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಜಾ ರಾಜ್ಯಹಿತೈಷಿಣಃ।
ಸುಖೇಪ್ಸುಃ ಸುಹೃದಾಂ ಮಧ್ಯೇ ವ್ಯಾಜಹಾರ ಸ ರಾವಣಃ ॥ **6.12.6** ॥ 376

ಪ್ರಿಯಾಪ್ರಿಯೇ ಸುಖೇ ದುಃಖೇ ಲಾಭಾಲಾಭೇ ಹಿತಾಹಿತೇ।
ಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥಕೃಚ್ಛ್ರೇಷು ಯೂಯಮರ್ಹಥ ವೇದಿತುಂ ॥ **6.12.7** ॥ 377

ಸರ್ವಕೃತ್ಯಾನಿ ಯುಷ್ಮಾಭಿಃ ಸಮಾರಬ್ಧಾನಿ ಸರ್ವದಾ।
ಮಂತ್ರಕರ್ಮನಿಯುಕ್ತಾನಿ ನ ಜಾತು ವಿಫಲಾನಿ ಮೇ ॥ **6.12.8** ॥ 378

ಸಸೋಮಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರೈರ್ಮರುದ್ಭಿರಿವ ವಾಸವಃ।
ಭವದ್ಭಿರಹಮತ್ಯರ್ಥಂ ವೃತಃ ಶ್ರಿಯಮವಾಪ್ನುಯಾಂ ॥ **6.12.9** ॥ 379

ಅಹಂ ತು ಖಲು ಸರ್ವಾನ್ ವಃ ಸಮರ್ಥಯಿತುಮುದ್ಯತಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ತು ಸ್ವಪ್ನಾನ್ನೇಮಮರ್ಥಮಚೋದಯಂ ॥ **6.12.10** ॥ 380

ಅಯಂ ಹಿ ಸುಪ್ತಃ ಷಣ್ಮಾಸಾನ್ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ಮುಖ್ಯಃ ಸ ಇದಾನೀಂ ಸಮುತ್ಥಿತಃ ॥ **6.12.11** ॥ 381

ಇಯಂ ಚ ದಂಡಕಾರಣ್ಯಾದ್ ರಾಮಸ್ಯ ಮಹಿಷೀ ಪ್ರಿಯಾ।
ರಕ್ಷೋಭಿಶ್ಚರಿತೋದ್ದೇಶಾದಾನೀತಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ ॥ **6.12.12** ॥ 382

ಸಾ ಮೇ ನ ಶಯ್ಯಾಮಾರೋಢುಮಿಚ್ಛತ್ಯಲಸಗಾಮಿನೀ।
ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಚಾನ್ಯಾ ಮೇ ನ ಸೀತಾಸದೃಶೀ ತಥಾ ॥ **6.12.13** ॥ 383

ತನುಮಧ್ಯಾ ಪೃಥುಶ್ರೋಣೀ ಶರದಿಂದುನಿಭಾನನಾ।
ಹೇಮಬಿಂಬನಿಭಾ ಸೌಮ್ಯಾ ಮಾಯೇವ ಮಯನಿರ್ಮಿತಾ ॥ **6.12.14** ॥ 384

ಸುಲೋಹಿತತಲೌ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣೌ ಚರಣೌ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತೌ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಮ್ರನಖೌ ತಸ್ಯಾ ದೀಪ್ಯತೇ ಮೇ ಶರೀರಜಃ ॥ **6.12.15** ॥ 385

ಹುತಾಗ್ನೇರರ್ಚಿಸಂಕಾಶಾಮೇನಾಂ ಸೌರೀಮಿವ ಪ್ರಭಾಂ।
ಉನ್ನಸಂ ವಿಮಲಂ ವಲ್ಗು ವದನಂ ಚಾರುಲೋಚನಂ ॥ **6.12.16** ॥ 386

ಪಶ್ಯಂಸ್ತದವಶಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಕಾಮಸ್ಯ ವಶಮೇಯಿವಾನ್।
ಕ್ರೋಧಹರ್ಷಸಮಾನೇನ ದುರ್ವರ್ಣಕರಣೇನ ಚ ॥ **6.12.17** ॥ 387

ಶೋಕಸಂತಾಪನಿತ್ಯೇನ ಕಾಮೇನ ಕಲುಷೀಕೃತಃ।
ಸಾ ತು ಸಂವತ್ಸರಂ ಕಾಲಂ ಮಾಮಯಾಚತ ಭಾಮಿನೀ ॥ **6.12.18** ॥ 388

ಪ್ರತೀಕ್ಷಮಾಣಾ ಭರ್ತಾರಂ ರಾಮಮಾಯತಲೋಚನಾ।
ತನ್ಮಯಾ ಚಾರುನೇತ್ರಾಯಾಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಂ ವಚಃ ಶುಭಂ ॥ **6.12.19** ॥ 389

ಶ್ರಾಂತೋಽಹಂ ಸತತಂ ಕಾಮಾದ್ ಯಾತೋ ಹಯ ಇವಾಧ್ವನಿ।
ಕಥಂ ಸಾಗರಮಕ್ಷೋಭ್ಯಂ ತರಿಷ್ಯಂತಿ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.12.20** ॥ 390

ಬಹುಸತ್ತ್ವಝಷಾಕೀರ್ಣಂ ತೌ ವಾ ದಶರಥಾತ್ಮಜೌ।
ಅಥವಾ ಕಪಿನೈಕೇನ ಕೃತಂ ನಃ ಕದನಂ ಮಹತ್ ॥ **6.12.21** ॥ 391

ದುರ್ಜ್ಞೇಯಾಃ ಕಾರ್ಯಗತಯೋ ಬ್ರೂತ ಯಸ್ಯ ಯಥಾಮತಿ।
ಮಾನುಷಾನ್ನೋ ಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ತಥಾಪಿ ತು ವಿಮೃಶ್ಯತಾಂ ॥ **6.12.22** ॥ 392

ತದಾ ದೇವಾಸುರೇ ಯುದ್ಧೇ ಯುಷ್ಮಾಭಿಃ ಸಹಿತೋಽಜಯಂ।
ತೇ ಮೇ ಭವಂತಶ್ಚ ತಥಾ ಸುಗ್ರೀವಪ್ರಮುಖಾನ್ ಹರೀನ್ ॥ **6.12.23** ॥ 393

ಪರೇ ಪಾರೇ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ನೃಪಾತ್ಮಜೌ।
ಸೀತಾಯಾಃ ಪದವೀಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೌ ವರುಣಾಲಯಂ ॥ **6.12.24** ॥ 394

ಅದೇಯಾ ಚ ಯಥಾ ಸೀತಾ ವಧ್ಯೌ ದಶರಥಾತ್ಮಜೌ।
ಭವದ್ಭಿರ್ಮಂತ್ರ್ಯತಾಂ ಮಂತ್ರಃ ಸುನೀತಂ ಚಾಭಿಧೀಯತಾಂ ॥ **6.12.25** ॥ 395

ನಹಿ ಶಕ್ತಿಂ ಪ್ರಪಶ್ಯಾಮಿ ಜಗತ್ಯನ್ಯಸ್ಯ ಕಸ್ಯಚಿತ್।
ಸಾಗರಂ ವಾನರೈಸ್ತೀರ್ತ್ವಾ ನಿಶ್ಚಯೇನ ಜಯೋ ಮಮ ॥ **6.12.26** ॥ 396

ತಸ್ಯ ಕಾಮಪರೀತಸ್ಯ ನಿಶಮ್ಯ ಪರಿದೇವಿತಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪ್ರಚುಕ್ರೋಧ ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.12.27** ॥ 397

ಯದಾ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ
ಪ್ರಸಹ್ಯ ಸೀತಾ ಖಲು ಸಾ ಇಹಾಹೃತಾ।

ಸಕೃತ್ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯೈವ ಸುನಿಶ್ಚಿತಂ ತದಾ
ಭಜೇತ ಚಿತ್ತಂ ಯಮುನೇವ ಯಾಮುನಂ ॥ **6.12.28** ॥ 398

ಸರ್ವಮೇತನ್ಮಹಾರಾಜ ಕೃತಮಪ್ರತಿಮಂ ತವ।
ವಿಧೀಯೇತ ಸಹಾಸ್ಮಾಭಿರಾದಾವೇವಾಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ॥ **6.12.29** ॥ 399

ನ್ಯಾಯೇನ ರಾಜಕಾರ್ಯಾಣಿ ಯಃ ಕರೋತಿ ದಶಾನನ।
ನ ಸ ಸಂತಪ್ಯತೇ ಪಶ್ಚಾನ್ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಮತಿರ್ನೃಪಃ ॥ **6.12.30** ॥ 400

ಅನುಪಾಯೇನ ಕರ್ಮಾಣಿ ವಿಪರೀತಾನಿ ಯಾನಿ ಚ।
ಕ್ರಿಯಮಾಣಾನಿ ದುಷ್ಯಂತಿ ಹವೀಂಷ್ಯಪ್ರಯತೇಷ್ಟಿವ ॥ **6.12.31** ॥ 401

ಯಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಪೂರ್ವಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಭಿಚಿಕೀರ್ಷತಿ।
ಪೂರ್ವಂ ಚಾಪರಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸ ನ ವೇದ ನಯಾನಯೌ ॥ **6.12.32** ॥ 402

ಚಪಲಸ್ಯ ತು ಕೃತ್ಯೇಷು ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕಂ ಬಲಂ।
ಛಿದ್ರಮನ್ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಕ್ರೌಂಚಸ್ಯ ಖಮಿವ ದ್ವಿಜಾಃ ॥ **6.12.33** ॥ 403

ತ್ವಯೇದಂ ಮಹದಾರಬ್ಧಂ ಕಾರ್ಯಮಪ್ರತಿಚಿಂತಿತಂ।
ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ತ್ವಾಂ ನಾವಧೀದ್ ರಾಮೋ ವಿಷಮಿಶ್ರಮಿವಾಮಿಷಂ ॥ **6.12.34** ॥ 404

ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಯಾ ಸಮಾರಬ್ಧಂ ಕರ್ಮ ಹ್ಯಪ್ರತಿಮಂ ಪರೈಃ।
ಅಹಂ ಸಮೀಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಹತ್ವಾ ಶತ್ರೂಂಸ್ತವಾನಘ ॥ **6.12.35** ॥ 405

ಅಹಮುತ್ಸಾದಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಶತ್ರೂಂಸ್ತವ ನಿಶಾಚರ।
ಯದಿ ಶಕ್ರವಿವಸ್ವಂತೌ ಯದಿ ಪಾವಕಮಾರುತೌ।
ತಾವಹಂ ಯೋಧಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಕುಬೇರವರುಣಾವಪಿ ॥ **6.12.36** ॥ 406

ಗಿರಿಮಾತ್ರಶರೀರಸ್ಯ ಮಹಾಪರಿಘಯೋಧಿನಃ।
ನರ್ದತಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಬಿಭೀಯಾದ್ ವೈ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.12.37** ॥ 407

ಪುನರ್ಮಾಂ ಸ ದ್ವಿತೀಯೇನ ಶರೇಣ ನಿಹನಿಷ್ಯತಿ।
ತತೋಽಹಂ ತಸ್ಯ ಪಾಸ್ಯಾಮಿ ರುಧಿರಂ ಕಾಮಮಾಶ್ವಸ ॥ **6.12.38** ॥ 408

ವಧೇನ ವೈ ದಾಶರಥೇಃ ಸುಖಾವಹಂ
ಜಯಂ ತವಾಹರ್ತುಮಹಂ ಯತಿಷ್ಯೇ।
ಹತ್ವಾ ಚ ರಾಮಂ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ
ಖಾದಾಮಿ ಸರ್ವಾನ್ ಹರಿಯೂಥಮುಖ್ಯಾನ್ ॥ **6.12.39** ॥ 409

ರಮಸ್ವ ಕಾಮಂ ಪಿಬ ಚಾಗ್ರ್ಯವಾರುಣೀಂ
ಕುರುಷ್ವ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ಹಿತಾನಿ ವಿಜ್ವರಃ।
ಮಯಾ ತು ರಾಮೇ ಗಮಿತೇ ಯಮಕ್ಷಯಂ
ಚಿರಾಯ ಸೀತಾ ವಶಗಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.12.40** ॥ 410

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಯೋದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೇನ ಸೀತಾಂ ಪ್ರತಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಂ ಕರ್ತುಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಂ ರಾವಣೇನ ಶಾಪವಶಾತ್ ತಥಾಕರಣೇ ಸ್ವಕೀಯಾಸಮರ್ಥತಾಯಾಃ ಪ್ರತಿಪಾದನಂ ನಿಜಪರಾಕ್ರಮಸ್ಯ ಪ್ರಶಂಸನಂ ಚ

ರಾವಣಂ ಕ್ರುದ್ಧಮಾಜ್ಞಾಯ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಮುಹೂರ್ತಮನುಸಂಚಿಂತ್ಯ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.13.1** ॥ 411

ಯಃ ಖಲ್ವಪಿ ವನಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮೃಗವ್ಯಾಲನಿಷೇವಿತಂ।
ನ ಪಿಬೇನ್ಮಧು ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಸ ನರೋ ಬಾಲಿಶೋ ಭವೇತ್ ॥ **6.13.2** ॥ 412

ಈಶ್ವರಸ್ಯೇಶ್ವರಃ ಕೋಽಸ್ತಿ ತವ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣ।
ರಮಸ್ವ ಸಹ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಶತ್ರೂನಾಕ್ರಮ್ಯ ಮೂರ್ಧಸು ॥ **6.13.3** ॥ 413

ಬಲಾತ್ ಕುಕ್ಕುಟವೃತ್ತೇನ ಪ್ರವರ್ತಸ್ವ ಮಹಾಬಲ।
ಆಕ್ರಮ್ಯಾಕ್ರಮ್ಯ ಸೀತಾಂ ವೈ ತಾಂ ಭುಂಕ್ಷ್ವ ಚ ರಮಸ್ವ ಚ ॥ **6.13.4** ॥ 414

ಲಬ್ಧಕಾಮಸ್ಯ ತೇ ಪಶ್ಚಾದಾಗಮಿಷ್ಯತಿ ಕಿಂ ಭಯಂ।
ಪ್ರಾಪ್ತಮಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲಂ ವಾ ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿವಿಧಾಸ್ಯಸೇ ॥ **6.13.5** ॥ 415

ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಸಹಾಸ್ಮಾಭಿರಿಂದ್ರಜಿಚ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ಪ್ರತಿಷೇಧಯಿತುಂ ಶಕ್ತೌ ಸವಜ್ರಮಪಿ ವಜ್ರಿಣಂ ॥ **6.13.6** ॥ 416

ಉಪಪ್ರದಾನಂ ಸಾಂತ್ವಂ ವಾ ಭೇದಂ ವಾ ಕುಶಲೈಃ ಕೃತಂ।
ಸಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ದಂಡೇನ ಸಿದ್ಧಿಮರ್ಥೇಷು ರೋಚಯೇ ॥ **6.13.7** ॥ 417

ಇಹ ಪ್ರಾಪ್ತಾನ್ ವಯಂ ಸರ್ವಾಂಛತ್ರೂಂಸ್ತವ ಮಹಾಬಲ।
ವಶೇ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರತಾಪೇನ ಕರಿಷ್ಯಾಮೋ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.13.8** ॥ 418

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತದಾ ರಾಜಾ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೇನ ರಾವಣಃ।
ತಸ್ಯ ಸಂಪೂಜಯನ್ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.13.9** ॥ 419

ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವ ನಿಬೋಧ ತ್ವಂ ರಹಸ್ಯಂ ಕಿಂಚಿದಾತ್ಮನಃ।
ಚಿರವೃತ್ತಂ ತದಾಖ್ಯಾಸ್ಯೇ ಯದವಾಪ್ತಂ ಪುರಾ ಮಯಾ ॥ **6.13.10** ॥ 420

ಪಿತಾಮಹಸ್ಯ ಭವನಂ ಗಚ್ಛಂತೀಂ ಪುಂಜಿಕಸ್ಥಲಾಂ।
ಚಂಚೂರ್ಯಮಾಣಾಮದ್ರಾಕ್ಷಮಾಕಾಶೇಽಗ್ನಿಶಿಖಾಮಿವ ॥ **6.13.11** ॥ 421

ಸಾ ಪ್ರಸಹ್ಯ ಮಯಾ ಭುಕ್ತಾ ಕೃತಾ ವಿವಸನಾ ತತಃ।
ಸ್ವಯಂಭೂಭವನಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಲೋಲಿತಾ ನಲಿನೀ ಯಥಾ ॥ **6.13.12** ॥ 422

ತಚ್ಚ ತಸ್ಯ ತಥಾ ಮನ್ಯೇ ಜ್ಞಾತಮಾಸೀನ್ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಅಥ ಸಂಕುಪಿತೋ ವೇಧಾ ಮಾಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.13.13** ॥ 423

ಅದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ಯಾಮನ್ಯಾಂ ಬಲಾನ್ನಾರೀಂ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ।
ತದಾ ತೇ ಶತಧಾ ಮೂರ್ಧಾ ಫಲಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.13.14** ॥ 424

ಇತ್ಯಹಂ ತಸ್ಯ ಶಾಪಸ್ಯ ಭೀತಃ ಪ್ರಸಭಮೇವ ತಾಂ।
ನಾರೋಹಯೇ ಬಲಾತ್ ಸೀತಾಂ ವೈದೇಹೀಂ ಶಯನೇ ಶುಭೇ ॥ **6.13.15** ॥ 425

ಸಾಗರಸ್ಯೇವ ಮೇ ವೇಗೋ ಮಾರುತಸ್ಯೇವ ಮೇ ಗತಿಃ।
ನೈತದ್ ದಾಶರಥಿರ್ವೇದ ಹ್ಯಾಸಾದಯತಿ ತೇನ ಮಾಂ ॥ **6.13.16** ॥ 426

ಕೋ ಹಿ ಸಿಂಹಮಿವಾಸೀನಂ ಸುಪ್ತಂ ಗಿರಿಗುಹಾಶಯೇ।
ಕ್ರುದ್ಧಂ ಮೃತ್ಯುಮಿವಾಸೀನಂ ಪ್ರಬೋಧಯಿತುಮಿಚ್ಛತಿ ॥ **6.13.17** ॥ 427

ನ ಮತ್ತೋ ನಿರ್ಗತಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ದ್ವಿಜಿಹ್ವಾನ್ ಪನ್ನಗಾನಿವ।
ರಾಮಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ತೇನ ಮಾಮಭಿಗಚ್ಛತಿ ॥ **6.13.18** ॥ 428

ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ವಜ್ರಸಮೈರ್ಬಾಣೈಃ ಶತಧಾ ಕಾರ್ಮುಕಚ್ಯುತೈಃ।
ರಾಮಮಾದೀಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಉಲ್ಕಾಭಿರಿವ ಕುಂಜರಂ ॥ **6.13.19** ॥ 429

ತಚ್ಚಾಸ್ಯ ಬಲಮಾದಾಸ್ಯೇ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ಉದಿತಃ ಸವಿತಾ ಕಾಲೇ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಂ ಪ್ರಭಾಮಿವ ॥ **6.13.20** ॥ 430

ನ ವಾಸವೇನಾಪಿ ಸಹಸ್ರಚಕ್ಷುಷಾ
ಯುಧಾಸ್ಮಿ ಶಕ್ಯೋ ವರುಣೇನ ವಾ ಪುನಃ।
ಮಯಾ ತ್ವಿಯಂ ಬಾಹುಬಲೇನ ನಿರ್ಜಿತಾ
ಪುರಾ ಪುರೀ ವೈಶ್ರವಣೇನ ಪಾಲಿತಾ ॥ **6.13.21** ॥ 431

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಯೋದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಜ್ಞೇಯತಾಂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ವಿಭೀಷಣೇನ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ ಸೀತಾಯಾ ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪ್ರೇಷಣಾಯೈವ ಸಮ್ಮತಿದಾನಂ

ನಿಶಾಚರೇಂದ್ರಸ್ಯ ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ
ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಚ ಗರ್ಜಿತಾನಿ।
ವಿಭೀಷಣೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಮುಖ್ಯ-
ಮುವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ ಹಿತಮರ್ಥಯುಕ್ತಂ ॥ **6.14.1** ॥ 432

ವೃತೋ ಹಿ ಬಾಹ್ವಂತರಭೋಗರಾಶಿ-
ಶ್ಚಿಂತಾವಿಷಃ ಸುಸ್ಮಿತತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಃ।
ಪಂಚಾಂಗುಲೀಪಂಚಶಿರೋಽತಿಕಾಯಃ
ಸೀತಾಮಹಾಹಿಸ್ತವ ಕೇನ ರಾಜನ್ ॥ **6.14.2** ॥ 433

ಯಾವನ್ನ ಲಂಕಾಂ ಸಮಭಿದ್ರವಂತಿ
ಬಲೀಮುಖಾಃ ಪರ್ವತಕೂಟಮಾತ್ರಾಃ।
ದಂಷ್ಟ್ರಾಯುಧಾಶ್ಚೈವ ನಖಾಯುಧಾಶ್ಚ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.14.3** ॥ 434

ಯಾವನ್ನ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಶಿರಾಂಸಿ ಬಾಣಾ
ರಾಮೇರಿತಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಾನಾಂ।
ವಜ್ರೋಪಮಾ ವಾಯುಸಮಾನವೇಗಾಃ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.14.4** ॥ 435

ನ ಕುಂಭಕರ್ಣೇಂದ್ರಜಿತೌ ಚ ರಾಜಂ -
ಸ್ತಥಾ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ವಾ।
ನಿಕುಂಭಕುಂಭೌ ಚ ತಥಾತಿಕಾಯಃ
ಸ್ಥಾತುಂ ಸಮರ್ಥಾ ಯುಧಿ ರಾಘವಸ್ಯ॥ **6.14.5**॥ 436

ಜೀವಂಸ್ತು ರಾಮಸ್ಯ ನ ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ತ್ವಂ
ಗುಪ್ತಃ ಸವಿತ್ರಾಪ್ಯಥವಾ ಮರುದ್ಭಿಃ।
ನ ವಾಸವಸ್ಯಾಂಕಗತೋ ನ ಮೃತ್ಯೋ -
ರ್ನಭೋ ನ ಪಾತಾಲಮನುಪ್ರವಿಷ್ಟಃ॥ **6.14.6**॥ 437

ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ತು ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ
ತತಃ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಚನಂ ಬಭಾಷೇ।
ನ ನೋ ಭಯಂ ವಿದ್ಮ ನ ದೈವತೇಭ್ಯೋ
ನ ದಾನವೇಭ್ಯೋಽಪ್ಯಥವಾ ಕದಾಚಿತ್॥ **6.14.7**॥ 438

ನ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಮಹೋರಗೇಭ್ಯೋ
ಭಯಂ ನ ಸಂಖ್ಯೇ ಪತಗೋರಗೇಭ್ಯಃ।
ಕಥಂ ನು ರಾಮಾದ್ ಭವಿತಾ ಭಯಂ ನೋ
ನರೇಂದ್ರಪುತ್ರಾತ್ ಸಮರೇ ಕದಾಚಿತ್॥ **6.14.8**॥ 439

ಪ್ರಹಸ್ತವಾಕ್ಯಂ ತ್ವಹಿತಂ ನಿಶಮ್ಯ
ವಿಭೀಷಣೋ ರಾಜಹಿತಾನುಕಾಂಕ್ಷೀ।
ತತೋ ಮಹಾರ್ಥಂ ವಚನಂ ಬಭಾಷೇ
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮೇಷು ನಿವಿಷ್ಟಬುದ್ಧಿಃ॥ **6.14.9**॥ 440

ಪ್ರಹಸ್ತ ರಾಜಾ ಚ ಮಹೋದರಶ್ಚ
ತ್ವಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಶ್ಚ ಯಥಾರ್ಥಜಾತಂ।
ಬ್ರವೀತ ರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ತನ್ನ ಶಕ್ಯಂ
ಯಥಾ ಗತಿಃ ಸ್ವರ್ಗಮಧರ್ಮಬುದ್ಧೇಃ॥ **6.14.10**॥ 441

ವಧಸ್ತು ರಾಮಸ್ಯ ಮಯಾ ತ್ವಯಾ ಚ ಪ್ರಹಸ್ತ ಸರ್ವೈರಪಿ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವಾ।
ಕಥಂ ಭವೇದರ್ಥವಿಶಾರದಸ್ಯ ಮಹಾರ್ಣವಂ ತರ್ತುಮಿವಾಪ್ಲವಸ್ಯ॥ **6.14.11** ॥ 442

ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನಸ್ಯ ಮಹಾರಥಸ್ಯ
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶಪ್ರಭವಸ್ಯ ರಾಜ್ಞಃ।
ಪುರೋಽಸ್ಯ ದೇವಾಶ್ಚ ತಥಾವಿಧಸ್ಯ
ಕೃತ್ಯೇಷು ಶಕ್ತಸ್ಯ ಭವಂತಿ ಮೂಢಾಃ॥ **6.14.12** ॥ 443

ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ನ ತಾವತ್ ತವ ಕಂಕಪತ್ರಾ
ದುರಾಸದಾ ರಾಘವವಿಪ್ರಮುಕ್ತಾಃ।
ಭಿತ್ತ್ವಾ ಶರೀರಂ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಬಾಣಾಃ
ಪ್ರಹಸ್ತ ತೇನೈವ ವಿಕತ್ಥಸೇ ತ್ವಂ॥ **6.14.13** ॥ 444

ಭಿತ್ತ್ವಾ ನ ತಾವತ್ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಕಾಯಂ
ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕಾಸ್ತೇಽಶನಿತುಲ್ಯವೇಗಾಃ।
ಶಿತಾಃ ಶರಾ ರಾಘವವಿಪ್ರಮುಕ್ತಾಃ
ಪ್ರಹಸ್ತ ತೇನೈವ ವಿಕತ್ಥಸೇ ತ್ವಂ॥ **6.14.14** ॥ 445

ನ ರಾವಣೋ ನಾತಿಬಲಸ್ತ್ರಿಶೀರ್ಷೋ
ನ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಸುತೋ ನಿಕುಂಭಃ।
ನ ಚೇಂದ್ರಜಿದ್ ದಾಶರಥಿಂ ಪ್ರವೋಢುಂ
ತ್ವಂ ವಾ ರಣೇ ಶಕ್ರಸಮಂ ಸಮರ್ಥಃ॥ **6.14.15** ॥ 446

ದೇವಾಂತಕೋ ವಾಪಿ ನರಾಂತಕೋ ವಾ
ತಥಾತಿಕಾಯೋಽತಿರಥೋ ಮಹಾತ್ಮಾ।
ಅಕಂಪನಶ್ಚಾದ್ರಿಸಮಾನಸಾರಃ
ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ತಾ ಯುಧಿ ರಾಘವಸ್ಯ॥ **6.14.16** ॥ 447

ಅಯಂ ಚ ರಾಜಾ ವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತೋ
ಮಿತ್ರೈರಮಿತ್ರಪ್ರತಿಮೈರ್ಭವದ್ಭಿಃ।

ಅನ್ವಾಸ್ಯತೇ ರಾಕ್ಷಸನಾಶನಾರ್ಥೇ
ತೀಕ್ಷ್ಣಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಹ್ಯಸಮೀಕ್ಷಕಾರೀ ॥ **6.14.17** ॥ 448

ಅನಂತಭೋಗೇನ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧ್ನಾ
ನಾಗೇನ ಭೀಮೇನ ಮಹಾಬಲೇನ।
ಬಲಾತ್ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಮಿಮಂ ಭವಂತೋ
ರಾಜಾನಮುತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ವಿಮೋಚಯಂತು ॥ **6.14.18** ॥ 449

ಯಾವದ್ಧಿ ಕೇಶಗ್ರಹಣಾತ್ ಸುಹೃದ್ಭಿಃ
ಸಮೇತ್ಯ ಸರ್ವೈಃ ಪರಿಪೂರ್ಣಕಾಮೈಃ।
ನಿಗೃಹ್ಯ ರಾಜಾ ಪರಿರಕ್ಷಿತವ್ಯೋ
ಭೂತೈರ್ಯಥಾ ಭೀಮಬಲೈರ್ಗೃಹೀತಃ ॥ **6.14.19** ॥ 450

ಸುವಾರಿಣಾ ರಾಘವಸಾಗರೇಣ
ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯಮಾನಸ್ತರಸಾ ಭವದ್ಭಿಃ।
ಯುಕ್ತಸ್ತ್ವಯಂ ತಾರಯಿತುಂ ಸಮೇತ್ಯ
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಪಾತಾಲಮುಖೇ ಪತನ್ ಸಃ ॥ **6.14.20** ॥ 451

ಇದಂ ಪುರಸ್ಯಾಸ್ಯ ಸರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ
ರಾಜ್ಞಶ್ಚ ಪಥ್ಯಂ ಸಸುಹೃಜ್ಜನಸ್ಯ।
ಸಮ್ಯಗ್ಭಿವಾಕ್ಯಂ ಸ್ವಮತಂ ಬ್ರವೀಮಿ
ನರೇಂದ್ರಪುತ್ರಾಯ ದದಾತು ಮೈಥಿಲೀಂ ॥ **6.14.21** ॥ 452

ಪರಸ್ಯ ವೀರ್ಯಂ ಸ್ವಬಲಂ ಚ ಬುದ್ಧ್ವಾ
ಸ್ಥಾನಂ ಕ್ಷಯಂ ಚೈವ ತಥೈವ ವೃದ್ಧಿಂ।
ತಥಾ ಸ್ವಪಕ್ಷೇಽಪ್ಯನುಮೃಶ್ಯ ಬುದ್ಧ್ಯಾ
ವದೇತ್ ಕ್ಷಮಂ ಸ್ವಾಮಿಹಿತಂ ಸ ಮಂತ್ರೀ ॥ **6.14.22** ॥ 453

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಜಿತಾ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯೋಪಹಸನಂ ತಂ ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣೇನ ಸಂಸದಿ ಸ್ವಕೀಯಸಮುಚಿತಸಮ್ಮತೇಃ ಪ್ರಕಾಶನಂ

ಬೃಹಸ್ಪತೇಸ್ತುಲ್ಯಮತೇರ್ವಚಸ್ತ -
ನ್ನಿಶಮ್ಯ ಯತ್ನೇನ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ।
ತತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ವಚನಂ ಬಭಾಷೇ
ತತ್ರೇಂದ್ರಜಿನ್ನೈರ್ಋತಯೂಥಮುಖ್ಯಃ ॥ **6.15.1** ॥ 454

ಕಿಂ ನಾಮ ತೇ ತಾತ ಕನಿಷ್ಠ ವಾಕ್ಯ -
ಮನರ್ಥಕಂ ವೈ ಬಹುಭೀತವಚ್ಚ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ಕುಲೇ ಯೋಽಪಿ ಭವೇನ್ನ ಜಾತಃ
ಸೋಽಪೀದೃಶಂ ನೈವ ವದೇನ್ನ ಕುರ್ಯಾತ್ ॥ **6.15.2** ॥ 455

ಸತ್ತ್ವೇನ ವೀರ್ಯೇಣ ಪರಾಕ್ರಮೇಣ
ಧೈರ್ಯೇಣ ಶೌರ್ಯೇಣ ಚ ತೇಜಸಾ ಚ।
ಏಕಃ ಕುಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಪುರುಷೋ ವಿಮುಕ್ತೋ
ವಿಭೀಷಣಸ್ತಾತ ಕನಿಷ್ಠ ಏಷಃ ॥ **6.15.3** ॥ 456

ಕಿಂ ನಾಮ ತೌ ಮಾನುಷರಾಜಪುತ್ರಾ -
ವಸ್ಮಾಕಮೇಕೇನ ಹಿ ರಾಕ್ಷಸೇನ।
ಸುಪ್ರಾಕೃತೇನಾಪಿ ನಿಹಂತುಮೇತೌ
ಶಕ್ಯೌ ಕುತೋ ಭೀಷಯಸೇ ಸ್ಮ ಭೀರೋ ॥ **6.15.4** ॥ 457

ತ್ರಿಲೋಕನಾಥೋ ನನು ದೇವರಾಜಃ
ಶಕ್ರೋ ಮಯಾ ಭೂಮಿತಲೇ ನಿವಿಷ್ಟಃ।
ಭಯಾರ್ದಿತಾಶ್ಚಾಪಿ ದಿಶಃ ಪ್ರಪನ್ನಾಃ
ಸರ್ವೇ ತದಾ ದೇವಗಣಾಃ ಸಮಗ್ರಾಃ ॥ **6.15.5** ॥ 458

ಐರಾವತೋ ನಿಃಸ್ವನಮುನ್ನದನ್ ಸ
ನಿಪಾತಿತೋ ಭೂಮಿತಲೇ ಮಯಾ ತು।
ವಿಕೃಷ್ಯ ದಂತೌ ತು ಮಯಾ ಪ್ರಸಹ್ಯ
ವಿತ್ರಾಸಿತಾ ದೇವಗಣಾಃ ಸಮಗ್ರಾಃ ॥ **6.15.6** ॥ 459

ಸೋಽಹಂ ಸುರಾಣಾಮಪಿ ದರ್ಪಹಂತಾ
ದೈತ್ಯೋತ್ತಮಾನಾಮಪಿ ಶೋಕಕರ್ತಾ।
ಕಥಂ ನರೇಂದ್ರಾತ್ಮಜಯೋರ್ನ ಶಕ್ತೋ
ಮನುಷ್ಯಯೋಃ ಪ್ರಾಕೃತಯೋಃ ಸುವೀರ್ಯಃ ॥ **6.15.7** ॥ 460

ಅಥೇಂದ್ರಕಲ್ಪಸ್ಯ ದುರಾಸದಸ್ಯ
ಮಹೌಜಸಸ್ತದ್ ವಚನಂ ನಿಶಮ್ಯ।
ತತೋ ಮಹಾರ್ಥಂ ವಚನಂ ಬಭಾಷೇ
ವಿಭೀಷಣಃ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಿಷ್ಠಃ ॥ **6.15.8** ॥ 461

ನ ತಾತ ಮಂತ್ರೇ ತವ ನಿಶ್ಚಯೋಽಸ್ತಿ
ಬಾಲಸ್ತ್ವಮದ್ಯಾಪ್ಯವಿಪಕ್ವಬುದ್ಧಿಃ।
ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಯಾಪ್ಯಾತ್ಮವಿನಾಶನಾಯ
ವಚೋಽರ್ಥಹೀನಂ ಬಹು ವಿಪ್ರಲಪ್ತಂ ॥ **6.15.9** ॥ 462

ಪುತ್ರಪ್ರವಾದೇನ ತು ರಾವಣಸ್ಯ
ತ್ವಮಿಂದ್ರಜಿನ್ಮಿತ್ರಮುಖೋಽಸಿ ಶತ್ರುಃ।
ಯಸ್ಯೇದೃಶಂ ರಾಘವತೋ ವಿನಾಶಂ
ನಿಶಮ್ಯ ಮೋಹಾದನುಮನ್ಯಸೇ ತ್ವಂ ॥ **6.15.10** ॥ 463

ತ್ವಮೇವ ವಧ್ಯಶ್ಚ ಸುದುರ್ಮತಿಶ್ಚ
ಸ ಚಾಪಿ ವಧ್ಯೋ ಯ ಇಹಾನಯತ್ ತ್ವಾಂ।
ಬಾಲಂ ದೃಢಂ ಸಾಹಸಿಕಂ ಚ ಯೋಽದ್ಯ
ಪ್ರಾವೇಶಯನ್ಮಂತ್ರಕೃತಾಂ ಸಮೀಪಂ ॥ **6.15.11** ॥ 464

ಮೂಢೋಽಪ್ರಗಲ್ಭೋಽವಿನಯೋಪಪನ್ನ -
ಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಸ್ವಭಾವೋಽಲ್ಪಮತಿರ್ದುರಾತ್ಮಾ।
ಮೂರ್ಖಸ್ತ್ವಮತ್ಯಂತಸುದುರ್ಮತಿಶ್ಚ
ತ್ವಮಿಂದ್ರಜಿದ್ ಬಾಲತಯಾ ಬ್ರವೀಷಿ ॥ **6.15.12** ॥ 465

ಕೋ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಪ್ರತಿಮಪ್ರಕಾಶಾ -
ನರ್ಚಿಷ್ಮತಃ ಕಾಲನಿಕಾಶರೂಪಾನ್।
ಸಹೇತ ಬಾಣಾನ್ ಯಮದಂಡಕಲ್ಪಾನ್
ಸಮಕ್ಷಮುಕ್ತಾನ್ ಯುಧಿ ರಾಘವೇಣ ॥ **6.15.13** ॥ 466

ಧನಾನಿ ರತ್ನಾನಿ ಸುಭೂಷಣಾನಿ
ವಾಸಾಂಸಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ಮಣೀಂಶ್ಚ ಚಿತ್ರಾನ್।
ಸೀತಾಂ ಚ ರಾಮಾಯ ನಿವೇದ್ಯ ದೇವೀಂ
ವಸೇಮ ರಾಜನ್ನಿಹ ವೀತಶೋಕಾಃ ॥ **6.15.14** ॥ 467

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷೋಡಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣೇನ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ತಿರಸ್ಕರಣಂ ವಿಭೀಷಣೇನಾಪಿ ರಾವಣಂ ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ತತ್ಸ್ಥಾನಾನ್ನಿರ್ಗಮನಂ

ಸುನಿವಿಷ್ಟಂ ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಮುಕ್ತವಂತಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣಃ ಕಾಲಚೋದಿತಃ ॥ **6.16.1** ॥ 468

ವಸೇತ್ ಸಹ ಸಪತ್ನೇನ ಕ್ರುದ್ಧೇನಾಶೀವಿಷೇಣ ಚ।
ನ ತು ಮಿತ್ರಪ್ರವಾದೇನ ಸಂವಸೇಚ್ಛತ್ರುಸೇವಿನಾ ॥ **6.16.2** ॥ 469

ಜಾನಾಮಿ ಶೀಲಂ ಜ್ಞಾತೀನಾಂ ಸರ್ವಲೋಕೇಷು ರಾಕ್ಷಸ।
ಹೃಷ್ಯಂತಿ ವ್ಯಸನೇಷ್ವೇತೇ ಜ್ಞಾತೀನಾಂ ಜ್ಞಾತಯಃ ಸದಾ ॥ **6.16.3** ॥ 470

ಪ್ರಧಾನಂ ಸಾಧಕಂ ವೈದ್ಯಂ ಧರ್ಮಶೀಲಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸ।
ಜ್ಞಾತಯೋಽಪ್ಯವಮನ್ಯಂತೇ ಶೂರಂ ಪರಿಭವಂತಿ ಚ ॥ **6.16.4** ॥ 471

ನಿತ್ಯಮನ್ಯೋನ್ಯಸಂಹೃಷ್ಟಾ ವ್ಯಸನೇಷ್ವಾತತಾಯಿನಃ।
ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಹೃದಯಾ ಘೋರಾ ಜ್ಞಾತಯಸ್ತು ಭಯಾವಹಾಃ ॥ **6.16.5** ॥ 472

ಶ್ರೂಯಂತೇ ಹಸ್ತಿಭಿರ್ಗೀತಾಃ ಶ್ಲೋಕಾಃ ಪದ್ಮವನೇ ಪುರಾ।
ಪಾಶಹಸ್ತಾನ್ ನರಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೃಣುಷ್ವ ಗದತೋ ಮಮ ॥ **6.16.6** ॥ 473

ನಾಗ್ನಿರ್ನಾನ್ಯಾನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನ ನಃ ಪಾಶಾ ಭಯಾವಹಾಃ।
ಘೋರಾಃ ಸ್ವಾರ್ಥಪ್ರಯುಕ್ತಾಸ್ತು ಜ್ಞಾತಯೋ ನೋ ಭಯಾವಹಾಃ ॥ **6.16.7** ॥ 474

ಉಪಾಯಮೇತೇ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಗ್ರಹಣೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ।
ಕೃತ್ಸ್ನಾದ್ ಭಯಾಜ್ಜ್ಞಾತಿಭಯಂ ಕುಕಷ್ಟಂ ವಿಹಿತಂ ಚ ನಃ ॥ **6.16.8** ॥ 475

ವಿದ್ಯತೇ ಗೋಷು ಸಂಪನ್ನಂ ವಿದ್ಯತೇ ಜ್ಞಾತಿತೋ ಭಯಂ।
ವಿದ್ಯತೇ ಸ್ತ್ರೀಷು ಚಾಪಲ್ಯಂ ವಿದ್ಯತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ತಪಃ ॥ **6.16.9** ॥ 476

ತತೋ ನೇಷ್ಟಮಿದಂ ಸೌಮ್ಯ ಯದಹಂ ಲೋಕಸತ್ಕೃತಃ।
ಐಶ್ವರ್ಯಮಭಿಜಾತಶ್ಚ ರಿಪೂಣಾಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಚ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.16.10** ॥ 477

ಯಥಾ ಪುಷ್ಕರಪತ್ರೇಷು ಪತಿತಾಸ್ತೋಯಬಿಂದವಃ।
ನ ಶ್ಲೇಷಮಭಿಗಚ್ಛಂತಿ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.16.11** ॥ 478

ಯಥಾ ಶರದಿ ಮೇಘಾನಾಂ ಸಿಂಚತಾಮಪಿ ಗರ್ಜತಾಂ।
ನ ಭವತ್ಯಂಬುಸಂಕ್ಲೇದಸ್ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.16.12** ॥ 479

ಯಥಾ ಮಧುಕರಸ್ತರ್ಷಾದ್ ರಸಂ ವಿಂದನ್ನ ತಿಷ್ಠತಿ।
ತಥಾ ತ್ವಮಪಿ ತತ್ರೈವ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.16.13** ॥ 480

ಯಥಾ ಮಧುಕರಸ್ತರ್ಷಾತ್ ಕಾಶಪುಷ್ಪಂ ಪಿಬನ್ನಪಿ।
ರಸಮತ್ರ ನ ವಿಂದೇತ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.16.14** ॥ 481

ಯಥಾ ಪೂರ್ವಂ ಗಜಃ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಗೃಹ್ಯ ಹಸ್ತೇನ ವೈ ರಜಃ।
ದೂಷಯತ್ಯಾತ್ಮನೋ ದೇಹಂ ತಥಾನಾರ್ಯೇಷು ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.16.15** ॥ 482

ಯೋಽನ್ಯಸ್ತ್ವೇವಂವಿಧಂ ಬ್ರೂಯಾದ್ ವಾಕ್ಯಮೇತನ್ನಿಶಾಚರ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ನ ಭವೇತ್ ತ್ವಾಂ ತು ಧಿಕ್ ಕುಲಪಾಂಸನ ॥ **6.16.16** ॥ 483

ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ನ್ಯಾಯವಾದೀ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಉತ್ಪಪಾತ ಗದಾಪಾಣಿಶ್ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ॥ **6.16.17** ॥ 484

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ತದಾ ವಾಕ್ಯಂ ಜಾತಕ್ರೋಧೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಅಂತರಿಕ್ಷಗತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭ್ರಾತಾ ವೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ ॥ **6.16.18** ॥ 485

ಸ ತ್ವಂ ಭ್ರಾಂತೋಽಸಿ ಮೇ ರಾಜನ್ ಬ್ರೂಹಿ ಮಾಂ ಯದ್ ಯದಿಚ್ಛಸಿ।
ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ಮಾನ್ಯಃ ಪಿತೃಸಮೋ ನ ಚ ಧರ್ಮಪಥೇ ಸ್ಥಿತಃ।
ಇದಂ ಹಿ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ನ ಕ್ಷಮಾಮ್ಯಗ್ರಜಸ್ಯ ತೇ ॥ **6.16.19** ॥ 486

ಸುನೀತಂ ಹಿತಕಾಮೇನ ವಾಕ್ಯಮುಕ್ತಂ ದಶಾನನ।
ನ ಗೃಹ್ಣಂತ್ಯಕೃತಾತ್ಮಾನಃ ಕಾಲಸ್ಯ ವಶಮಾಗತಾಃ ॥ **6.16.20** ॥ 487

ಸುಲಭಾಃ ಪುರುಷಾ ರಾಜನ್ ಸತತಂ ಪ್ರಿಯವಾದಿನಃ।
ಅಪ್ರಿಯಸ್ಯ ಚ ಪಥ್ಯಸ್ಯ ವಕ್ತಾ ಶ್ರೋತಾ ಚ ದುರ್ಲಭಃ ॥ **6.16.21** ॥ 488

ಬದ್ಧಂ ಕಾಲಸ್ಯ ಪಾಶೇನ ಸರ್ವಭೂತಾಪಹಾರಿಣಃ।
ನ ನಶ್ಯಂತಮುಪೇಕ್ಷೇ ತ್ವಾಂ ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ಶರಣಂ ಯಥಾ ॥ **6.16.22** ॥ 489

ದೀಪ್ತಪಾವಕಸಂಕಾಶೈಃ ಶಿತೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ನ ತ್ವಾಮಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ರಾಮೇಣ ನಿಹತಂ ಶರೈಃ ॥ **6.16.23** ॥ 490

ಶೂರಾಶ್ಚ ಬಲವಂತಶ್ಚ ಕೃತಾಸ್ತ್ರಾಶ್ಚ ನರಾ ರಣೇ।
ಕಾಲಾಭಿಪನ್ನಾಃ ಸೀದಂತಿ ಯಥಾ ವಾಲುಕಸೇತವಃ ॥ **6.16.24** ॥ 491

ತನ್ಮರ್ಷಯತು ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ ಗುರುತ್ವಾದ್ಧಿತಮಿಚ್ಛತಾ।
ಆತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಥಾ ರಕ್ಷ ಪುರೀಂ ಚೇಮಾಂ ಸರಾಕ್ಷಸಾಂ।
ಸ್ವಸ್ತಿ ತೇಽಸ್ತು ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಸುಖೀ ಭವ ಮಯಾ ವಿನಾ ॥ **6.16.25** ॥ 492

ನಿವಾರ್ಯಮಾಣಸ್ಯ ಮಯಾ ಹಿತೈಷಿಣಾ
ನ ರೋಚತೇ ತೇ ವಚನಂ ನಿಶಾಚರ।
ಪರಾಂತಕಾಲೇ ಹಿ ಗತಾಯುಷೋ ನರಾ
ಹಿತಂ ನ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಸುಹೃದ್ಭಿರೀರಿತಂ ॥ **6.16.26** ॥ 493

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷೋಡಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಶ್ರಯೇ ಗಮನಂ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ ಸಹ ತದರ್ಥಮಾಶ್ರಯದಾನೇ ವಿಚಾರಣಂ ಚ

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣಂ ರಾವಣಾನುಜಃ।
ಆಜಗಾಮ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಯತ್ರ ರಾಮಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.17.1** ॥ 494

ತಂ ಮೇರುಶಿಖರಾಕಾರಂ ದೀಪ್ತಾಮಿವ ಶತಹ್ರದಾಂ।
ಗಗನಸ್ಥಂ ಮಹೀಸ್ಥಾಸ್ತೇ ದದೃಶುರ್ವಾನರಾಧಿಪಾಃ ॥ **6.17.2** ॥ 495

ತೇ ಚಾಪ್ಯನುಚರಾಸ್ತಸ್ಯ ಚತ್ವಾರೋ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ।
ತೇಽಪಿ ವರ್ಮಾಯುಧೋಪೇತಾ ಭೂಷಣೋತ್ತಮಭೂಷಿತಾಃ ॥ **6.17.3** ॥ 496

ಸ ಚ ಮೇಘಾಚಲಪ್ರಖ್ಯೋ ವಜ್ರಾಯುಧಸಮಪ್ರಭಃ।
ವರಾಯುಧಧರೋ ವೀರೋ ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಿತಃ ॥ **6.17.4** ॥ 497

ತಮಾತ್ಮಪಂಚಮಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರಾಧಿಪಃ।
ವಾನರೈಃ ಸಹ ದುರ್ಧರ್ಷಶ್ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ॥ **6.17.5** ॥ 498

ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಮುಹೂರ್ತಂ ತು ವಾನರಾಂಸ್ತಾನುವಾಚ ಹ।
ಹನುಮತ್ಪ್ರಮುಖಾನ್ ಸರ್ವಾನಿದಂ ವಚನಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.17.6** ॥ 499

ಏಷ ಸರ್ವಾಯುಧೋಪೇತಶ್ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ರಾಕ್ಷಸೋಭ್ಯೇತಿ ಪಶ್ಯಧ್ವಮಸ್ಮಾನ್ ಹಂತುಂ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.17.7** ॥ 500

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸರ್ವೇ ತೇ ವಾನರೋತ್ತಮಾಃ।
ಸಾಲಾನುದ್ಯಮ್ಯ ಶೈಲಾಂಶ್ಚ ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರುವನ್ ॥ **6.17.8** ॥ 501

ಶೀಘ್ರಂ ವ್ಯಾದಿಶ ನೋ ರಾಜನ್ ವಧಾಯೈಷಾಂ ದುರಾತ್ಮನಾಂ।
ನಿಪತಂತಿ ಹತಾ ಯಾವದ್ ಧರಣ್ಯಾಮಲ್ಪಚೇತನಾಃ ॥ **6.17.9** ॥ 502

ತೇಷಾಂ ಸಂಭಾಷಮಾಣಾನಾಮನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಉತ್ತರಂ ತೀರಮಾಸಾದ್ಯ ಖಸ್ಥ ಏವ ವ್ಯತಿಷ್ಠತ ॥ **6.17.10** ॥ 503

ಸ ಉವಾಚ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸ್ವರೇಣ ಮಹತಾ ಮಹಾನ್।
ಸುಗ್ರೀವಂ ತಾಂಶ್ಚ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಖಸ್ಥ ಏವ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.17.11** ॥ 504

ರಾವಣೋ ನಾಮ ದುರ್ವೃತ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ತಸ್ಯಾಹಮನುಜೋ ಭ್ರಾತಾ ವಿಭೀಷಣ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ ॥ **6.17.12** ॥ 505

ತೇನ ಸೀತಾ ಜನಸ್ಥಾನಾದ್ಧೃತಾ ಹತ್ವಾ ಜಟಾಯುಷಂ।
ರುದ್ಧಾ ಚ ವಿವಶಾ ದೀನಾ ರಾಕ್ಷಸೀಭಿಃ ಸುರಕ್ಷಿತಾ ॥ **6.17.13** ॥ 506

ತಮಹಂ ಹೇತುಭಿರ್ವಾಕ್ಯೈರ್ವಿವಿಧೈಶ್ಚ ನ್ಯದರ್ಶಯಂ।
ಸಾಧು ನಿರ್ಯಾತ್ಯತಾಂ ಸೀತಾ ರಾಮಾಯೇತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.17.14** ॥ 507

ಸ ಚ ನ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ರಾವಣಃ ಕಾಲಚೋದಿತಃ।
ಉಚ್ಯಮಾನಂ ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ವಿಪರೀತ ಇವೌಷಧಂ ॥ **6.17.15** ॥ 508

ಸೋಽಹಂ ಪರುಷಿತಸ್ತೇನ ದಾಸವಚ್ಚಾವಮಾನಿತಃ।
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪುತ್ರಾಂಶ್ಚ ದಾರಾಂಶ್ಚ ರಾಘವಂ ಶರಣಂ ಗತಃ ॥ **6.17.16** ॥ 509

ನಿವೇದಯತ ಮಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ರಾಘವಾಯ ಮಹಾತ್ಮನೇ।
ಸರ್ವಲೋಕಶರಣ್ಯಾಯ ವಿಭೀಷಣಮುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.17.17** ॥ 510

ಏತತ್ತು ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೋ ಲಘುವಿಕ್ರಮಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯಾಗ್ರತೋ ರಾಮಂ ಸಂರಬ್ಧಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.17.18** ॥ 511

ಪ್ರವಿಷ್ಟಃ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯಂ ಹಿ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಶತ್ರುರತರ್ಕಿತಃ।
ನಿಹನ್ಯಾದಂತರಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಉಲೂಕೋ ವಾಯಸಾನಿವ ॥ **6.17.19** ॥ 512

ಮಂತ್ರೇ ವ್ಯೂಹೇ ನಯೇ ಚಾರೇ ಯುಕ್ತೋ ಭವಿತುಮರ್ಹಸಿ।
ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಭದ್ರಂ ತೇ ಪರೇಷಾಂ ಚ ಪರಂತಪ ॥ **6.17.20** ॥ 513

ಅಂತರ್ಧಾನಗತಾ ಹ್ಯೇತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ಶೂರಾಶ್ಚ ನಿಕೃತಿಜ್ಞಾಶ್ಚ ತೇಷಾಂ ಜಾತು ನ ವಿಶ್ವಸೇತ್ ॥ **6.17.21** ॥ 514

ಪ್ರಣಿಧೀ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ಭವೇದಯಂ।
ಅನುಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸೋಽಸ್ಮಾಸು ಭೇದಂ ಕುರ್ಯಾನ್ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.17.22** ॥ 515

ಅಥ ವಾ ಸ್ವಯಮೇವೈಷ ಚ್ಛಿದ್ರಮಾಸಾದ್ಯ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್।
ಅನುಪ್ರವಿಶ್ಯ ವಿಶ್ವಸ್ತೇ ಕದಾಚಿತ್ ಪ್ರಹರೇದಪಿ ॥ **6.17.23** ॥ 516

ಮಿತ್ರಾಟವಿಬಲಂ ಚೈವ ಮೌಲಭೃತ್ಯಬಲಂ ತಥಾ।
ಸರ್ವಮೇತದ್ ಬಲಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ದ್ವಿಷದ್ಬಲಂ ॥ **6.17.24** ॥ 517

ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸೋ ಹ್ಯೇಷ ಭ್ರಾತಾಮಿತ್ರಸ್ಯ ವೈ ಪ್ರಭೋ।
ಆಗತಶ್ಚ ರಿಪುಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕಥಮಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ವಿಶ್ವಸೇತ್ ॥ **6.17.25** ॥ 518

ರಾವಣಸ್ಯಾನುಜೋ ಭ್ರಾತಾ ವಿಭೀಷಣ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ।
ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಹ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ಭವಂತಂ ಶರಣಂ ಗತಃ ॥ **6.17.26** ॥ 519

ರಾವಣೇನ ಪ್ರಣೀತಂ ಹಿ ತಮವೇಹಿ ವಿಭೀಷಣಂ।
ತಸ್ಯಾಹಂ ನಿಗ್ರಹಂ ಮನ್ಯೇ ಕ್ಷಮಂ ಕ್ಷಮವತಾಂ ವರ ॥ **6.17.27** ॥ 520

ರಾಕ್ಷಸೋ ಜಿಹ್ಮಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸಂದಿಷ್ಟೋಽಯಮಿಹಾಗತಃ।
ಪ್ರಹರ್ತುಂ ಮಾಯಯಾ ಛನ್ನೋ ವಿಶ್ವಸ್ತೇ ತ್ವಯಿ ಚಾನಘ ॥ **6.17.28** ॥ 521

ವಧ್ಯತಾಮೇಷ ತೀವ್ರೇಣ ದಂಡೇನ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ।
ರಾವಣಸ್ಯ ನೃಶಂಸಸ್ಯ ಭ್ರಾತಾ ಹ್ಯೇಷ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.17.29** ॥ 522

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ತಂ ರಾಮಂ ಸಂರಬ್ಧೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ವಾಕ್ಯಜ್ಞೋ ವಾಕ್ಯಕುಶಲಂ ತತೋ ಮೌನಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.17.30** ॥ 523

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ತು ತದ್ ವಾಕ್ಯಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಸಮೀಪಸ್ಥಾನುವಾಚೇದಂ ಹನುಮತ್ಪ್ರಮುಖಾನ್ ಕಪೀನ್ ॥ **6.17.31** ॥ 524

ಯದುಕ್ತಂ ಕಪಿರಾಜೇನ ರಾವಣಾವರಜಂ ಪ್ರತಿ।
ವಾಕ್ಯಂ ಹೇತುಮದತ್ಯರ್ಥಂ ಭವದ್ಭಿರಪಿ ಚ ಶ್ರುತಂ ॥ **6.17.32** ॥ 525

ಸುಹೃದಾಮರ್ಥಕೃಚ್ಛ್ರೇಷು ಯುಕ್ತಂ ಬುದ್ಧಿಮತಾ ಸದಾ।
ಸಮರ್ಥೇನೋಪಸಂದೇಷ್ಟುಂ ಶಾಶ್ವತೀಂ ಭೂತಿಮಿಚ್ಛತಾ ॥ **6.17.33** ॥ 526

ಇತ್ಯೇವಂ ಪರಿಪೃಷ್ಟಾಸ್ತೇ ಸ್ವಂ ಸ್ವಂ ಮತಮತಂದ್ರಿತಾಃ।
ಸೋಪಚಾರಂ ತದಾ ರಾಮಮೂಚುಃ ಪ್ರಿಯಚಿಕೀರ್ಷವಃ ॥ **6.17.34** ॥ 527

ಅಜ್ಞಾತಂ ನಾಸ್ತಿ ತೇ ಕಿಂಚಿತ್ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ರಾಘವ।
ಆತ್ಮಾನಂ ಪೂಜಯನ್ ರಾಮ ಪೃಚ್ಛಸ್ಯಸ್ಮಾನ್ ಸುಹೃತ್ತಯಾ ॥ **6.17.35** ॥ 528

ತ್ವಂ ಹಿ ಸತ್ಯವ್ರತಃ ಶೂರೋ ಧಾರ್ಮಿಕೋ ದೃಢವಿಕ್ರಮಃ।
ಪರೀಕ್ಷ್ಯಕಾರೀ ಸ್ಮೃತಿಮಾನ್ ನಿಸೃಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಸುಹೃತ್ಸು ಚ ॥ **6.17.36** ॥ 529

ತಸ್ಮಾದೇಕೈಕಶಸ್ತಾವದ್ ಬ್ರುವಂತು ಸಚಿವಾಸ್ತವ।
ಹೇತುತೋ ಮತಿಸಂಪನ್ನಾಃ ಸಮರ್ಥಾಶ್ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.17.37** ॥ 530

ಇತ್ಯುಕ್ತೇ ರಾಘವಾಯಾಥ ಮತಿಮಾನಂಗದೋಽಗ್ರತಃ।
ವಿಭೀಷಣಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಮುವಾಚ ವಚನಂ ಹರಿಃ ॥ **6.17.38** ॥ 531

ಶತ್ರೋಃ ಸಕಾಶಾತ್ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸರ್ವಥಾ ತರ್ಕ್ಯ ಏವ ಹಿ।
ವಿಶ್ವಾಸನೀಯಃ ಸಹಸಾ ನ ಕರ್ತವ್ಯೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.17.39** ॥ 532

ಛಾದಯಿತ್ವಾऽऽತ್ಮಭಾವಂ ಹಿ ಚರಂತಿ ಶಠಬುದ್ಧಯಃ।
ಪ್ರಹರಂತಿ ಚ ರಂಧ್ರೇಷು ಸೋऽನರ್ಥಃ ಸುಮಹಾನ್ ಭವೇತ್ ॥ **6.17.40** ॥ 533

ಅರ್ಥಾನರ್ಥೌ ವಿನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಭಜೇತ ಹ।
ಗುಣತಃ ಸಂಗ್ರಹಂ ಕುರ್ಯಾದ್ ದೋಷತಸ್ತು ವಿಸರ್ಜಯೇತ್ ॥ **6.17.41** ॥ 534

ಯದಿ ದೋಷೋ ಮಹಾಂಸ್ತಸ್ಮಿಂಸ್ತ್ಯಜ್ಯತಾಮವಿಶಂಕಿತಂ।
ಗುಣಾನ್ ವಾಪಿ ಬಹೂನ್ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸಂಗ್ರಹಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ನೃಪ ॥ **6.17.42** ॥ 535

ಶರಭಸ್ತ್ವಥ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಸಾರ್ಥಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್।
ಕ್ಷಿಪ್ರಮಸ್ಮಿನ್ ನರವ್ಯಾಘ್ರ ಚಾರಃ ಪ್ರತಿವಿಧೀಯತಾಂ ॥ **6.17.43** ॥ 536

ಪ್ರಣಿಧಾಯ ಹಿ ಚಾರೇಣ ಯಥಾವತ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿನಾ।
ಪರೀಕ್ಷ್ಯ ಚ ತತಃ ಕಾರ್ಯೋ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ಪರಿಗ್ರಹಃ ॥ **6.17.44** ॥ 537

ಜಾಂಬವಾಂಸ್ತ್ವಥ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಬುದ್ಧ್ಯಾ ವಿಚಕ್ಷಣಃ।
ವಾಕ್ಯಂ ವಿಜ್ಞಾಪಯಾಮಾಸ ಗುಣವದ್ ದೋಷವರ್ಜಿತಂ ॥ **6.17.45** ॥ 538

ಬದ್ಧವೈರಾಚ್ಚ ಪಾಪಾಚ್ಚ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾದ್ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಅದೇಶಕಾಲೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸರ್ವಥಾ ಶಂಕ್ಯತಾಮಯಂ ॥ **6.17.46** ॥ 539

ತತೋ ಮೈಂದಸ್ತು ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಯಾಪನಯಕೋವಿದಃ।
ವಾಕ್ಯಂ ವಚನಸಂಪನ್ನೋ ಬಭಾಷೇ ಹೇತುಮತ್ತರಂ ॥ **6.17.47** ॥ 540

ಅನುಜೋ ನಾಮ ತಸ್ಯೈಷ ರಾವಣಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಪೃಚ್ಛ್ಯತಾಂ ಮಧುರೇಣಾಯಂ ಶನೈರ್ನರಪತೀಶ್ವರ ॥ **6.17.48** ॥ 541

ಭಾವಮಸ್ಯ ತು ವಿಜ್ಞಾಯ ತತ್ತ್ವತಸ್ತಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ।
ಯದಿ ದುಷ್ಟೋ ನ ದುಷ್ಟೋ ವಾ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಂ ನರರ್ಷಭ ॥ **6.17.49** ॥ 542

ಅಥ ಸಂಸ್ಕಾರಸಂಪನ್ನೋ ಹನೂಮಾನ್ ಸಚಿವೋತ್ತಮಃ।
ಉವಾಚ ವಚನಂ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಮರ್ಥವನ್ಮಧುರಂ ಲಘು ॥ **6.17.50** ॥ 543

ನ ಭವಂತಂ ಮತಿಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸಮರ್ಥಂ ವದತಾಂ ವರಂ।
ಅತಿಶಾಯಯಿತುಂ ಶಕ್ತೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರಪಿ ಬ್ರುವನ್ ॥ **6.17.51** ॥ 544

ನ ವಾದಾನ್ನಾಪಿ ಸಂಘರ್ಷಾನ್ನಾಧಿಕ್ಯಾನ್ನ ಚ ಕಾಮತಃ।
ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಚನಂ ರಾಜನ್ ಯಥಾರ್ಥಂ ರಾಮ ಗೌರವಾತ್ ॥ **6.17.52** ॥ 545

ಅರ್ಥಾನರ್ಥನಿಮಿತ್ತಂ ಹಿ ಯದುಕ್ತಂ ಸಚಿವೈಸ್ತವ।
ತತ್ರ ದೋಷಂ ಪ್ರಪಶ್ಯಾಮಿ ಕ್ರಿಯಾ ನಹ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ ॥ **6.17.53** ॥ 546

ಋತೇ ನಿಯೋಗಾತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮವಬೋದ್ಧುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ।
ಸಹಸಾ ವಿನಿಯೋಗೋಽಪಿ ದೋಷವಾನ್ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ ॥ **6.17.54** ॥ 547

ಚಾರಪ್ರಣಿಹಿತಂ ಯುಕ್ತಂ ಯದುಕ್ತಂ ಸಚಿವೈಸ್ತವ।
ಅರ್ಥಸ್ಯಾಸಂಭವಾತ್ ತತ್ರ ಕಾರಣಂ ನೋಪಪದ್ಯತೇ ॥ **6.17.55** ॥ 548

ಅದೇಶಕಾಲೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಇತ್ಯಯಂ ಯದ್ ವಿಭೀಷಣಃ।
ವಿವಕ್ಷಾ ತತ್ರ ಮೇಽಸ್ತೀಯಂ ತಾಂ ನಿಬೋಧ ಯಥಾಮತಿ ॥ **6.17.56** ॥ 549

ಏಷ ದೇಶಶ್ಚ ಕಾಲಶ್ಚ ಭವತೀಹ ಯಥಾ ತಥಾ।
ಪುರುಷಾತ್ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತಥಾ ದೋಷಗುಣಾವಪಿ ॥ **6.17.57** ॥ 550

ದೌರಾತ್ಮ್ಯಂ ರಾವಣೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಕ್ರಮಂ ಚ ತಥಾ ತ್ವಯಿ।
ಯುಕ್ತಮಾಗಮನಂ ಹ್ಯತ್ರ ಸದೃಶಂ ತಸ್ಯ ಬುದ್ಧಿತಃ ॥ **6.17.58** ॥ 551

ಅಜ್ಞಾತರೂಪೈಃ ಪುರುಷೈಃ ಸ ರಾಜನ್ ಪೃಚ್ಛ್ಯತಾಮಿತಿ।
ಯದುಕ್ತಮತ್ರ ಮೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಾ ಕಾಚಿದಸ್ತಿ ಸಮೀಕ್ಷಿತಾ ॥ **6.17.59** ॥ 552

ಪೃಚ್ಛ್ಯಮಾನೋ ವಿಶಂಕೇತ ಸಹಸಾ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ವಚಃ।
ತತ್ರ ಮಿತ್ರಂ ಪ್ರದುಷ್ಯೇತ ಮಿಥ್ಯಾ ಪೃಷ್ಟಂ ಸುಖಾಗತಂ ॥ **6.17.60** ॥ 553

ಅಶಕ್ಯಂ ಸಹಸಾ ರಾಜನ್ ಭಾವೋ ಬೋದ್ಧುಂ ಪರಸ್ಯ ವೈ।
ಅಂತರೇಣ ಸ್ವರೈರ್ಭಿನ್ನೈರ್ನೈಪುಣ್ಯಂ ಪಶ್ಯತಾಂ ಭೃಶಂ ॥ **6.17.61** ॥ 554

ನ ತ್ವಸ್ಯ ಬ್ರುವತೋ ಜಾತು ಲಕ್ಷ್ಯತೇ ದುಷ್ಟಭಾವತಾ।
ಪ್ರಸನ್ನಂ ವದನಂ ಚಾಪಿ ತಸ್ಮಾನ್ಮೇ ನಾಸ್ತಿ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.17.62** ॥ 555

ಅಶಂಕಿತಮತಿಃ ಸ್ವಸ್ಥೋ ನ ಶಠಃ ಪರಿಸರ್ಪತಿ।
ನ ಚಾಸ್ಯ ದುಷ್ಟವಾಗಸ್ತಿ ತಸ್ಮಾನ್ಮೇ ನಾಸ್ತಿ ಸಂಶಯಃ॥ **6.17.63**॥ 556

ಆಕಾರಶ್ಚಾದ್ಯಮಾನೋಽಪಿ ನ ಶಕ್ಯೋ ವಿನಿಗೂಹಿತುಂ।
ಬಲಾದ್ಧಿ ವಿವೃಣೋತ್ಯೇವ ಭಾವಮಂತರ್ಗತಂ ನೃಣಾಂ॥ **6.17.64**॥ 557

ದೇಶಕಾಲೋಪಪನ್ನಂ ಚ ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರ್ಯವಿದಾಂ ವರ।
ಸಫಲಂ ಕುರುತೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರಯೋಗೇಣಾಭಿಸಂಹಿತಂ॥ **6.17.65**॥ 558

ಉದ್ಯೋಗಂ ತವ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾವೃತ್ತಂ ಚ ರಾವಣಂ।
ವಾಲಿನಂ ಚ ಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚಾಭಿಷೇಚಿತಂ॥ **6.17.66**॥ 559

ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಮಾನಸ್ತು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಮಿಹಾಗತಃ।
ಏತಾವತ್ ತು ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಯುಜ್ಯತೇ ತಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಃ॥ **6.17.67**॥ 560

ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಮಯೋಕ್ತಂ ತು ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯಾರ್ಜವಂ ಪ್ರತಿ।
ಪ್ರಮಾಣಂ ತ್ವಂ ಹಿ ಶೇಷಸ್ಯ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬುದ್ಧಿಮತಾಂ ವರ॥ **6.17.68**॥ 561

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತದಶಃ ಸರ್ಗಃ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶರಣಾಗತರಕ್ಷಣಸ್ಯ ಮಹತ್ತ್ವಂ ಸ್ವಕೀಯಂ ವ್ರತಂ ಚ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣೇನ ಸಹ ಸಮಾಗಮಃ

ಅಥ ರಾಮಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಯುಸುತಸ್ಯ ಹ।
ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ ದುರ್ಧರ್ಷಃ ಶ್ರುತವಾನಾತ್ಮನಿ ಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.18.1** ॥ 562

ಮಮಾಪಿ ಚ ವಿವಕ್ಷಾಸ್ತಿ ಕಾಚಿತ್ ಪ್ರತಿ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತತ್ ಸರ್ವಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಶ್ರೇಯಸಿ ಸ್ಥಿತೈಃ ॥ **6.18.2** ॥ 563

ಮಿತ್ರಭಾವೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ನ ತ್ಯಜೇಯಂ ಕಥಂಚನ।
ದೋಷೋ ಯದ್ಯಪಿ ತಸ್ಯ ಸ್ಯಾತ್ ಸತಾಮೇತದಗರ್ಹಿತಂ ॥ **6.18.3** ॥ 564

ಸುಗ್ರೀವಸ್ತ್ವಥ ತದ್ವಾಕ್ಯಮಾಭಾಷ್ಯ ಚ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ।
ತತಃ ಶುಭತರಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಹರಿಪುಂಗವಃ ॥ **6.18.4** ॥ 565

ಸ ದುಷ್ಟೋ ವಾಪ್ಯದುಷ್ಟೋ ವಾ ಕಿಮೇಷ ರಜನೀಚರಃ।
ಈದೃಶಂ ವ್ಯಸನಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಭ್ರಾತರಂ ಯಃ ಪರಿತ್ಯಜೇತ್ ॥ **6.18.5** ॥ 566

ಕೋ ನಾಮ ಸ ಭವೇತ್ ತಸ್ಯ ಯಮೇಷ ನ ಪರಿತ್ಯಜೇತ್।
ವಾನರಾಧಿಪತೇರ್ವಾಕ್ಯಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸರ್ವಾನುದೀಕ್ಷ್ಯ ತು ॥ **6.18.6** ॥ 567

ಈಷದುತ್ಸ್ಮಯಮಾನಸ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪುಣ್ಯಲಕ್ಷಣಂ।
ಇತಿ ಹೋವಾಚ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ವಾಕ್ಯಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.18.7** ॥ 568

ಅನಧೀತ್ಯ ಚ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ವೃದ್ಧಾನನುಪಸೇವ್ಯ ಚ।
ನ ಶಕ್ಯಮೀದೃಶಂ ವಕ್ತುಂ ಯದುವಾಚ ಹರೀಶ್ವರಃ ॥ **6.18.8** ॥ 569

ಅಸ್ತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರಂ ಕಿಂಚಿದ್ ಯಥಾತ್ರ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮಾ।
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಲೌಕಿಕಂ ಚಾಪಿ ವರ್ತತೇ ಸರ್ವರಾಜಸು ॥ **6.18.9** ॥ 570

ಅಮಿತ್ರಾಸ್ತತ್ಕುಲೀನಾಶ್ಚ ಪ್ರಾತಿದೇಶ್ಯಾಶ್ಚ ಕೀರ್ತಿತಾಃ।
ವ್ಯಸನೇಷು ಪ್ರಹರ್ತಾರಸ್ತಸ್ಮಾದಯಮಿಹಾಗತಃ ॥ **6.18.10** ॥ 571

ಅಪಾಪಾಸ್ತತ್ಕುಲೀನಾಶ್ಚ ಮಾನಯಂತಿ ಸ್ವಕಾನ್ ಹಿತಾನ್।
ಏಷ ಪ್ರಾಯೋ ನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಶಂಕನೀಯಸ್ತು ಶೋಭನಃ ॥ **6.18.11** ॥ 572

ಯಸ್ತು ದೋಷಸ್ತ್ವಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತೋ ಹ್ಯಾದಾನೇಽರಿಬಲಸ್ಯ ಚ।
ತತ್ರ ತೇ ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಮಿದಂ ಶೃಣು ॥ **6.18.12** ॥ 573

ನ ವಯಂ ತತ್ಕುಲೀನಾಶ್ಚ ರಾಜ್ಯಕಾಂಕ್ಷೀ ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಪಂಡಿತಾ ಹಿ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ತಸ್ಮಾದ್ ಗ್ರಾಹ್ಯೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.18.13** ॥ 574

ಅವ್ಯಗ್ರಾಶ್ಚ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸಂಗತಾಃ।
ಪ್ರಣಾದಶ್ಚ ಮಹಾನೇಷೋಽನ್ಯೋನ್ಯಸ್ಯ ಭಯಮಾಗತಂ।
ಇತಿ ಭೇದಂ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ತಸ್ಮಾದ್ ಗ್ರಾಹ್ಯೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.18.14** ॥ 575

ನ ಸರ್ವೇ ಭ್ರಾತರಸ್ತಾತ ಭವಂತಿ ಭರತೋಪಮಾಃ।
ಮದ್ವಿಧಾ ವಾ ಪಿತುಃ ಪುತ್ರಾಃ ಸುಹೃದೋ ವಾ ಭವದ್ವಿಧಾಃ ॥ **6.18.15** ॥ 576

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ರಾಮೇಣ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಉತ್ಥಾಯೇದಂ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಪ್ರಣತೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.18.16** ॥ 577

ರಾವಣೇನ ಪ್ರಣಿಹಿತಂ ತಮವೇಹಿ ನಿಶಾಚರಂ।
ತಸ್ಯಾಹಂ ನಿಗ್ರಹಂ ಮನ್ಯೇ ಕ್ಷಮಂ ಕ್ಷಮವತಾಂ ವರ ॥ **6.18.17** ॥ 578

ರಾಕ್ಷಸೋ ಜಿಹ್ಮಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸಂದಿಷ್ಟೋಽಯಮಿಹಾಗತಃ।
ಪ್ರಹರ್ತುಂ ತ್ವಯಿ ವಿಶ್ವಸ್ತೇ ವಿಶ್ವಸ್ತೇ ಮಯಿ ವಾನಘ ॥ **6.18.18** ॥ 579

ಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ವಾ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸ ವಧ್ಯಃ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ।
ರಾವಣಸ್ಯ ನೃಶಂಸಸ್ಯ ಭ್ರಾತಾ ಹ್ಯೇಷ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.18.19** ॥ 580

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ರಘುಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ವಾಕ್ಯಜ್ಞೋ ವಾಕ್ಯಕುಶಲಂ ತತೋ ಮೌನಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.18.20** ॥ 581

ಸ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ತದ್ ವಾಕ್ಯಂ ರಾಮಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ।
ತತಃ ಶುಭತರಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಹರಿಪುಂಗವಂ ॥ **6.18.21** ॥ 582

ಸ ದುಷ್ಟೋ ವಾಪ್ಯದುಷ್ಟೋ ವಾ ಕಿಮೇಷ ರಜನೀಚರಃ।
ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಪ್ಯಹಿತಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮ ಶಕ್ತಃ ಕಥಂಚನ ॥ **6.18.22** ॥ 583

ಪಿಶಾಚಾನ್ ದಾನವಾನ್ ಯಕ್ಷಾನ್ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಚೈವ ರಾಕ್ಷಸಾನ್।
ಅಂಗುಲ್ಯಗ್ರೇಣ ತಾನ್ ಹನ್ಯಾಮಿಚ್ಛನ್ ಹರಿಗಣೇಶ್ವರ ॥ **6.18.23** ॥ 584

ಶ್ರೂಯತೇ ಹಿ ಕಪೋತೇನ ಶತ್ರುಃ ಶರಣಮಾಗತಃ।
ಅರ್ಚಿತಶ್ಚ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ಸ್ವೈಶ್ಚ ಮಾಂಸೈರ್ನಿಮಂತ್ರಿತಃ ॥ **6.18.24** ॥ 585

ಸ ಹಿ ತಂ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ಭಾರ್ಯಾಹರ್ತಾರಮಾಗತಂ।
ಕಪೋತೋ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಿಂ ಪುನರ್ಮದ್ವಿಧೋ ಜನಃ ॥ **6.18.25** ॥ 586

ಋಷೇಃ ಕಣ್ವಸ್ಯ ಪುತ್ರೇಣ ಕಂಡುನಾ ಪರಮರ್ಷಿಣಾ।
ಶೃಣು ಗಾಥಾ ಪುರಾ ಗೀತಾ ಧರ್ಮಿಷ್ಠಾ ಸತ್ಯವಾದಿನಾ ॥ **6.18.26** ॥ 587

ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟಂ ದೀನಂ ಯಾಚಂತಂ ಶರಣಾಗತಂ।
ನ ಹನ್ಯಾದಾನೃಶಂಸ್ಯಾರ್ಥಮಪಿ ಶತ್ರುಂ ಪರಂತಪ ॥ **6.18.27** ॥ 588

ಆರ್ತೋ ವಾ ಯದಿ ವಾ ದೃಪ್ತಃ ಪರೇಷಾಂ ಶರಣಂ ಗತಃ।
ಅರಿಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ರಕ್ಷಿತವ್ಯಃ ಕೃತಾತ್ಮನಾ ॥ **6.18.28** ॥ 589

ಸ ಚೇದ್ ಭಯಾದ್ ವಾ ಮೋಹಾದ್ ವಾ ಕಾಮಾದ್ ವಾಪಿ ನ ರಕ್ಷತಿ।
ಸ್ವಯಾ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ತತ್ ಪಾಪಂ ಲೋಕಗರ್ಹಿತಂ ॥ **6.18.29** ॥ 590

ವಿನಷ್ಟಃ ಪಶ್ಯತಸ್ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಿಣಃ ಶರಣಂ ಗತಃ।
ಆನಾಯ ಸುಕೃತಂ ತಸ್ಯ ಸರ್ವಂ ಗಚ್ಛೇದರಕ್ಷಿತಃ ॥ **6.18.30** ॥ 591

ಏವಂ ದೋಷೋ ಮಹಾನತ್ರ ಪ್ರಪನ್ನಾನಾಮರಕ್ಷಣೇ।
ಅಸ್ವರ್ಗ್ಯಂ ಚಾಯಶಸ್ಯಂ ಚ ಬಲವೀರ್ಯವಿನಾಶನಂ ॥ **6.18.31** ॥ 592

ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾರ್ಥಂ ತು ಕಂಡೋರ್ವಚನಮುತ್ತಮಂ।
ಧರ್ಮಿಷ್ಠಂ ಚ ಯಶಸ್ಯಂ ಚ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಂ ಸ್ಯಾತ್ ತು ಫಲೋದಯೇ ॥ **6.18.32** ॥ 593

ಸಕೃದೇವ ಪ್ರಪನ್ನಾಯ ತವಾಸ್ಮೀತಿ ಚ ಯಾಚತೇ।
ಅಭಯಂ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯೋ ದದಾಮ್ಯೇತದ್ ವ್ರತಂ ಮಮ ॥ **6.18.33** ॥ 594

ಆನಯೈನಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠ ದತ್ತಮಸ್ಯಾಭಯಂ ಮಯಾ।
ವಿಭೀಷಣೋ ವಾ ಸುಗ್ರೀವ ಯದಿ ವಾ ರಾವಣಃ ಸ್ವಯಂ ॥ **6.18.34** ॥ 595

ರಾಮಸ್ಯ ತು ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ಲವಗೇಶ್ವರಃ।
ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಸೌಹಾರ್ದೇನಾಭಿಪೂರಿತಃ ॥ **6.18.35** ॥ 596

ಕಿಮತ್ರ ಚಿತ್ರಂ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಲೋಕನಾಥಶಿಖಾಮಣೇ।
ಯತ್ ತ್ವಮಾರ್ಯಂ ಪ್ರಭಾಷೇಥಾಃ ಸತ್ತ್ವವಾನ್ ಸತ್ಪಥೇ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.18.36** ॥ 597

ಮಮ ಚಾಪ್ಯಂತರಾತ್ಮಾಯಂ ಶುದ್ಧಂ ವೇತ್ತಿ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಅನುಮಾನಾಚ್ಚ ಭಾವಾಚ್ಚ ಸರ್ವತಃ ಸುಪರೀಕ್ಷಿತಃ ॥ **6.18.37** ॥ 598

ತಸ್ಮಾತ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಸಹಾಸ್ಮಾಭಿಸ್ತುಲ್ಯೋ ಭವತು ರಾಘವ।
ವಿಭೀಷಣೋ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸಖಿತ್ವಂ ಚಾಭ್ಯುಪೈತು ನಃ ॥ **6.18.38** ॥ 599

ತತಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವವಚೋ ನಿಶಮ್ಯ ತದ್ -
ಧರೀಶ್ವರೇಣಾಭಿಹಿತಂ ನರೇಶ್ವರಃ।

ವಿಭೀಷಣೇನಾಶು ಜಗಾಮ ಸಂಗಮಂ
ಪತತ್ರಿರಾಜೇನ ಯಥಾ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.18.39** ॥ 600

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ನಭಸೋಽವತೀರ್ಣೇನ ವಿಭೀಷಣೇನ ಶ್ರೀರಾಮಚರಣಯೋಃ ಶರಣೀಕರಣಂ ಶ್ರೀರಾಮಪೃಷ್ಟೇನ ತೇನ ರಾವಣಶಕ್ತೇಃ ಪರಿಚಯದಾನಂ ರಾವಣವಧಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯ ವಿಭೀಷಣಂ ಲಂಕಾರಾಜ್ಯೇ ಚಾಭಿಷಿಚ್ಯ ತತ್ಸಮ್ಮತ್ಯೈವ ತಸ್ಯ ಸಮುದ್ರತಟೇ ಉಪವೇಶನಂ

ರಾಘವೇಣಾಭಯೇ ದತ್ತೇ ಸನ್ನತೋ ರಾವಣಾನುಜಃ।
ವಿಭೀಷಣೋ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಭೂಮಿಂ ಸಮವಲೋಕಯತ್ ॥ **6.19.1** ॥ 601

ಖಾತ್ ಪಪಾತಾವನಿಂ ಹೃಷ್ಟೋ ಭಕ್ಷೈರನುಚರಃ ಸಹ।
ಸ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ನಿಪಪಾತ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.19.2** ॥ 602

ಪಾದಯೋರ್ನಿಪಪಾತಾಥ ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ತದಾ ವಾಕ್ಯಂ ರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.19.3** ॥ 603

ಧರ್ಮಯುಕ್ತಂ ಚ ಯುಕ್ತಂ ಚ ಸಾಂಪ್ರತಂ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಣಂ।
ಅನುಜೋ ರಾವಣಸ್ಯಾಹಂ ತೇನ ಚಾಸ್ಮ್ಯವಮಾನಿತಃ ॥ **6.19.4** ॥ 604

ಭವಂತಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಗತಃ।
ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾ ಮಯಾ ಲಂಕಾ ಮಿತ್ರಾಣಿ ಚ ಧನಾನಿ ಚ ॥ **6.19.5** ॥ 605

ಭವದ್ಗತಂ ಹಿ ಮೇ ರಾಜ್ಯಂ ಜೀವಿತಂ ಚ ಸುಖಾನಿ ಚ।
ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.19.6** ॥ 606

ವಚಸಾ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವೈನಂ ಲೋಚನಾಭ್ಯಾಂ ಪಿಬನ್ನಿವ।
ಆಖ್ಯಾಹಿ ಮಮ ತತ್ತ್ವೇನ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಬಲಾಬಲಂ ॥ **6.19.7** ॥ 607

ಏವಮುಕ್ತಂ ತದಾ ರಕ್ಷೋ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ರಾವಣಸ್ಯ ಬಲಂ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾತುಮುಪಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.19.8** ॥ 608

ಅವಧ್ಯಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಗಂಧರ್ವೋರಗಪಕ್ಷಿಣಾಂ।
ರಾಜಪುತ್ರ ದಶಗ್ರೀವೋ ವರದಾನಾತ್ ಸ್ವಯಂಭುವಃ ॥ **6.19.9** ॥ 609

ರಾವಣಾನಂತರೋ ಭ್ರಾತಾ ಮಮ ಜ್ಯೇಷ್ಠಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಶಕ್ರಪ್ರತಿಬಲೋ ಯುಧಿ ॥ **6.19.10** ॥ 610

ರಾಮ ಸೇನಾಪತಿಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ಯದಿ ತೇ ಶ್ರುತಃ।
ಕೈಲಾಸೇ ಯೇನ ಸಮರೇ ಮಣಿಭದ್ರಃ ಪರಾಜಿತಃ ॥ **6.19.11** ॥ 611

ಬದ್ಧಗೋಧಾಂಗುಲಿತ್ರಾಣಸ್ತ್ವವಧ್ಯಕವಚೋ ಯುಧಿ।
ಧನುರಾದಾಯ ಯಸ್ತಿಷ್ಠನ್ನದೃಶ್ಯೋ ಭವತೀಂದ್ರಜಿತ್ ॥ **6.19.12** ॥ 612

ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸುಮಹದ್ವ್ಯೂಹೇ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾ ಹುತಾಶನಂ।
ಅಂತರ್ಧಾನಗತಃ ಶ್ರೀಮಾನಿಂದ್ರಜಿದ್ಧಂತಿ ರಾಘವ ॥ **6.19.13** ॥ 613

ಮಹೋದರಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೌ ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚಾಪ್ಯಕಂಪನಃ।
ಅನೀಕಪಾಸ್ತು ತಸ್ಯೈತೇ ಲೋಕಪಾಲಸಮಾ ಯುಧಿ ॥ **6.19.14** ॥ 614

ದಶಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಸಾಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಾಂ।
ಮಾಂಸಶೋಣಿತಭಕ್ಷ್ಯಾಣಾಂ ಲಂಕಾಪುರನಿವಾಸಿನಾಂ ॥ **6.19.15** ॥ 615

ಸ ತೈಸ್ತು ಸಹಿತೋ ರಾಜಾ ಲೋಕಪಾಲಾನಯೋಧಯತ್।
ಸಹ ದೇವೈಸ್ತು ತೇ ಭಗ್ನಾ ರಾವಣೇನ ದುರಾತ್ಮನಾ ॥ **6.19.16** ॥ 616

ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ತು ವಚಸ್ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ರಘುಸತ್ತಮಃ।
ಅನ್ವೀಕ್ಷ್ಯ ಮನಸಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.19.17** ॥ 617

ಯಾನಿ ಕರ್ಮಾಪದಾನಾನಿ ರಾವಣಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣ।
ಆಖ್ಯಾತಾನಿ ಚ ತತ್ತ್ವೇನ ಹ್ಯವಗಚ್ಛಾಮಿ ತಾನ್ಯಹಂ ॥ **6.19.18** ॥ 618

ಅಹಂ ಹತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವಂ ಸಪ್ರಹಸ್ತಂ ಸಹಾತ್ಮಜಂ।
ರಾಜಾನಂ ತ್ವಾಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸತ್ಯಮೇತಚ್ಛೃಣೋತು ಮೇ ॥ **6.19.19** ॥ 619

ರಸಾತಲಂ ವಾ ಪ್ರವಿಶೇತ್ ಪಾತಾಲಂ ವಾಪಿ ರಾವಣಃ।
ಪಿತಾಮಹಸಕಾಶಂ ವಾ ನ ಮೇ ಜೀವನ್ ವಿಮೋಕ್ಷ್ಯತೇ ॥ **6.19.20** ॥ 620

ಅಹತ್ವಾ ರಾವಣಂ ಸಂಖ್ಯೇ ಸಪುತ್ರಜನಬಾಂಧವಂ।
ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ನ ಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ತ್ರಿಭಿಸ್ತೈರ್ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಶಪೇ ॥ **6.19.21** ॥ 621

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ವಚನಂ ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಃ।
ಶಿರಸಾऽऽವಂದ್ಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ವಕ್ತುಮೇವಂ ಪ್ರಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.19.22** ॥ 622

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಧೇ ಸಾಹ್ಯಂ ಲಂಕಾಯಾಶ್ಚ ಪ್ರಧರ್ಷಣೇ।
ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾಪ್ರಾಣಂ ಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಚ ವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.19.23** ॥ 623

ಇತಿ ಬ್ರುವಾಣಂ ರಾಮಸ್ತು ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಅಬ್ರವೀಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರೀತಃ ಸಮುದ್ರಾಜ್ಜಲಮಾನಯ ॥ **6.19.24** ॥ 624

ತೇನ ಚೇಮಂ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಮಭಿಷಿಂಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ರಾಜಾನಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರಸನ್ನೇ ಮಯಿ ಮಾನದ ॥ **6.19.25** ॥ 625

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಸೌಮಿತ್ರಿರಭ್ಯಷಿಂಚದ್ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಮಧ್ಯೇ ವಾನರಮುಖ್ಯಾನಾಂ ರಾಜಾನಂ ರಾಜಶಾಸನಾತ್ ॥ **6.19.26** ॥ 626

ತಂ ಪ್ರಸಾದಂ ತು ರಾಮಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸದ್ಯಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಪ್ರಚುಕ್ರುಶುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಸಾಧುಸಾಧ್ವಿತಿ ಚಾಬ್ರುವನ್ ॥ **6.19.27** ॥ 627

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಕಥಂ ಸಾಗರಮಕ್ಷೋಭ್ಯಂ ತರಾಮ ವರುಣಾಲಯಂ।
ಸೈನ್ಯೈಃ ಪರಿವೃತಾಃ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹೌಜಸಾಂ ॥ **6.19.28** ॥ 628

ಉಪಾಯೈರಭಿಗಚ್ಛಾಮ ಯಥಾ ನದನದೀಪತಿಂ।
ತರಾಮ ತರಸಾ ಸರ್ವೇ ಸಸೈನ್ಯಾ ವರುಣಾಲಯಂ ॥ **6.19.29** ॥ 629

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಸಮುದ್ರಂ ರಾಘವೋ ರಾಜಾ ಶರಣಂ ಗಂತುಮರ್ಹತಿ ॥ **6.19.30** ॥ 630

ಖಾನಿತಃ ಸಗರೇಣಾಯಮಪ್ರಮೇಯೋ ಮಹೋದಧಿಃ।
ಕರ್ತುಮರ್ಹತಿ ರಾಮಸ್ಯ ಜ್ಞಾತೇಃ ಕಾರ್ಯ ಮಹೋದಧಿಃ ॥ **6.19.31** ॥ 631

ಏವಂ ವಿಭೀಷಣೇನೋಕ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸೇನ ವಿಪಶ್ಚಿತಾ।
ಆಜಗಾಮಾಥ ಸುಗ್ರೀವೋ ಯತ್ರ ರಾಮಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.19.32** ॥ 632

ತತಶ್ಚಾಖ್ಯಾತುಮಾರೇಭೇ ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶುಭಂ।
ಸುಗ್ರೀವೋ ವಿಪುಲಗ್ರೀವಃ ಸಾಗರಸ್ಯೋಪವೇಶನಂ ॥ **6.19.33** ॥ 633

ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಧರ್ಮಶೀಲಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯಾಸ್ಯಾಪ್ಯರೋಚತ।
ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಹರೀಶ್ವರಂ ॥ **6.19.34** ॥ 634

ಸತ್ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ಕ್ರಿಯಾದಕ್ಷಂ ಸ್ಮಿತಪೂರ್ವಮಭಾಷತ।
ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಮಂತ್ರೋಽಯಂ ಮಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರೋಚತೇ ॥ **6.19.35** ॥ 635

ಸುಗ್ರೀವಃ ಪಂಡಿತೋ ನಿತ್ಯಂ ಭವಾನ್ ಮಂತ್ರವಿಚಕ್ಷಣಃ।
ಉಭಾಭ್ಯಾಂ ಸಂಪ್ರಧಾರ್ಯಾರ್ಥಂ ರೋಚತೇ ಯತ್ ತದುಚ್ಯತಾಂ ॥ **6.19.36** ॥ 636

ಏವಮುಕ್ತೌ ತತೋ ವೀರಾವುಭೌ ಸುಗ್ರೀವಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಸಮುದಾಚಾರಸಂಯುಕ್ತಮಿದಂ ವಚನಮೂಚತುಃ ॥ **6.19.37** ॥ 637

ಕಿಮರ್ಥಂ ನೌ ನರವ್ಯಾಘ್ರ ನ ರೋಚಿಷ್ಯತಿ ರಾಘವ।
ವಿಭೀಷಣೇನ ಯತ್ ತೂಕ್ತಮಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಸುಖಾವಹಂ ॥ **6.19.38** ॥ 638

ಅಬದ್ಧ್ವಾ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಂ ಘೋರೇಽಸ್ಮಿನ್ ವರುಣಾಲಯೇ।
ಲಂಕಾ ನಾಸಾದಿತುಂ ಶಕ್ಯಾ ಸೇನ್ದ್ರೈರಪಿ ಸುರಾಸುರೈಃ ॥ **6.19.39** ॥ 639

ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಶೂರಸ್ಯ ಯಥಾರ್ಥಂ ಕ್ರಿಯತಾಂ ವಚಃ।
ಅಲಂ ಕಾಲಾತ್ಯಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಾಗರೋಽಯಂ ನಿಯುಜ್ಯತಾಂ।
ಯಥಾ ಸೈನ್ಯೇನ ಗಚ್ಛಾಮ ಪುರೀಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ ॥ **6.19.40** ॥ 640

ಏವಮುಕ್ತಃ ಕುಶಾಸ್ತೀರ್ಣೇ ತೀರೇ ನದನದೀಪತೇಃ।
ಸಂವಿವೇಶ ತದಾ ರಾಮೋ ವೇದ್ಯಾಮಿವ ಹುತಾಶನಃ ॥ **6.19.41** ॥ 641

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶಾರ್ದೂಲಪ್ರೇರಣಯಾ ರಾವಣೇನ ಶುಕಂ ದೂತೀಕೃತ್ಯ ತದ್ದ್ವಾರಾ ಸುಗ್ರೀವಸವಿಧೇ ಸಂದೇಶಸ್ಯ ಪ್ರೇಷಣಂ, ತತ್ರ ವಾನರಕೃತಾ ತದೀಯಾ ದುರವಸ್ಥಾ, ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾನುಗ್ರಹೇಣ ತಸ್ಯ ಕ್ಲೇಶತೋ ಮೋಕ್ಷಣಂ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಚ ರಾವಣಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರದಾನಂ

ತತೋ ನಿವಿಷ್ಟಾಂ ಧ್ವಜಿನೀಂ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭಿಪಾಲಿತಾಂ।
ದದರ್ಶ ರಾಕ್ಷಸೋಽಭ್ಯೇತ್ಯ ಶಾರ್ದೂಲೋ ನಾಮ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.20.1** ॥ 642

ಚಾರೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವತೋಽವ್ಯಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿಗಮ್ಯ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.20.2** ॥ 643

ಆವಿಶ್ಯ ಲಂಕಾಂ ವೇಗೇನ ರಾಜಾನಮಿದಮಬ್ರವೀತ್।
ಏಷ ವೈ ವಾನರರ್ಕ್ಷೌಘೋ ಲಂಕಾಂ ಸಮಭಿವರ್ತತೇ ॥ **6.20.3** ॥ 644

ಅಗಾಧಶ್ಚಾಪ್ರಮೇಯಶ್ಚ ದ್ವಿತೀಯ ಇವ ಸಾಗರಃ।
ಪುತ್ರೌ ದಶರಥಸ್ಯೇಮೌ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.20.4** ॥ 645

ಉತ್ತಮೌ ರೂಪಸಂಪನ್ನೌ ಸೀತಾಯಾಃ ಪದಮಾಗತೌ।
ಏತೌ ಸಾಗರಮಾಸಾದ್ಯ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟೌ ಮಹಾದ್ಯುತೇ ॥ **6.20.5** ॥ 646

ಬಲಂ ಚಾಕಾಶಮಾವೃತ್ಯ ಸರ್ವತೋ ದಶಯೋಜನಂ।
ತತ್ತ್ವಭೂತಂ ಮಹಾರಾಜ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ವೇದಿತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.20.6** ॥ 647

ತವ ದೂತಾ ಮಹಾರಾಜ ಕ್ಷಿಪ್ರಮರ್ಹಂತಿ ವೇದಿತುಂ।
ಉಪಪ್ರದಾನಂ ಸಾಂತ್ವಂ ವಾ ಭೇದೋ ವಾತ್ರ ಪ್ರಯುಜ್ಯತಾಂ ॥ **6.20.7** ॥ 648

ಶಾರ್ದೂಲಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಉವಾಚ ಸಹಸಾ ವ್ಯಗ್ರಃ ಸಂಪ್ರಧಾರ್ಯಾರ್ಥಮಾತ್ಮನಃ।
ಶುಕಂ ಸಾಧು ತದಾ ರಕ್ಷೋ ವಾಕ್ಯಮರ್ಥವಿದಾಂ ವರಂ ॥ **6.20.8** ॥ 649

ಸುಗ್ರೀವಂ ಬ್ರೂಹಿ ಗತ್ವಾಽಽಶು ರಾಜಾನಂ ವಚನಾನ್ಮಮ।
ಯಥಾಸಂದೇಶಮಕ್ಲೀಬಂ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ಪರಯಾ ಗಿರಾ ॥ **6.20.9** ॥ 650

ತ್ವಂ ವೈ ಮಹಾರಾಜಕುಲಪ್ರಸೂತೋ
ಮಹಾಬಲಶ್ಚರ್ಕ್ಷರಜಃಸುತಶ್ಚ।
ನ ಕಶ್ಚನಾರ್ಥಸ್ತವ ನಾಸ್ತ್ಯನರ್ಥ -
ಸ್ತಥಾಪಿ ಮೇ ಭ್ರಾತೃಸಮೋ ಹರೀಶ ॥ **6.20.10** ॥ 651

ಅಹಂ ಯದ್ಯಹರಂ ಭಾರ್ಯಾಂ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ಕಿಂ ತತ್ರ ತವ ಸುಗ್ರೀವ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಪ್ರತಿ ಗಮ್ಯತಾಂ ॥ **6.20.11** ॥ 652

ನಹೀಯಂ ಹರಿಭಿರ್ಲಂಕಾ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಶಕ್ಯಾ ಕಥಂಚನ।
ದೇವೈರಪಿ ಸಗಂಧರ್ವೈಃ ಕಿಂ ಪುನರ್ನರವಾನರೈಃ ॥ **6.20.12** ॥ 653

ಸ ತದಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ಸಂದಿಷ್ಟೋ ರಜನೀಚರಃ।
ಶುಕೋ ವಿಹಂಗಮೋ ಭೂತ್ವಾ ತೂರ್ಣಮಾಪ್ಲುತ್ಯ ಚಾಂಬರಂ ॥ **6.20.13** ॥ 654

ಸ ಗತ್ವಾ ದೂರಮಧ್ವಾನಮುಪರ್ಯುಪರಿ ಸಾಗರಂ।
ಸಂಸ್ಥಿತೋ ಹ್ಯಂಬರೇ ವಾಕ್ಯಂ ಸುಗ್ರೀವಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.20.14** ॥ 655

ಸರ್ವಮುಕ್ತಂ ಯಥಾಽಽದಿಷ್ಟಂ ರಾವಣೇನ ದುರಾತ್ಮನಾ।
ತತ್ ಪ್ರಾಪಯಂತಂ ವಚನಂ ತೂರ್ಣಮಾಪ್ಲುತ್ಯ ವಾನರಾಃ ॥ **6.20.15** ॥ 656

ಪ್ರಾಪದ್ಯಂತ ತದಾ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಲೋಪ್ತುಂ ಹಂತುಂ ಚ ಮುಷ್ಟಿಭಿಃ।
ಸರ್ವೈಃ ಪ್ಲವಂಗೈಃ ಪ್ರಸಭಂ ನಿಗೃಹೀತೋ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.20.16** ॥ 657

ಗಗನಾದ್ ಭೂತಲೇ ಚಾಶು ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯಾವತಾರಿತಃ।
ವಾನರೈಃ ಪೀಡ್ಯಮಾನಸ್ತು ಶುಕೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.20.17** ॥ 658

ನ ದೂತಾನ್ ಘ್ನಂತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ವಾರ್ಯಂತಾಂ ಸಾಧು ವಾನರಾಃ।
ಯಸ್ತು ಹಿತ್ವಾ ಮತಂ ಭರ್ತುಃ ಸ್ವಮತಂ ಸಂಪ್ರಧಾರಯೇತ್।
ಅನುಕ್ತವಾದೀ ದೂತಃ ಸನ್ ಸ ದೂತೋ ವಧಮರ್ಹತಿ ॥ **6.20.18** ॥ 659

ಶುಕಸ್ಯ ವಚನಂ ರಾಮಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ಪರಿದೇವಿತಂ।
ಉವಾಚ ಮಾವಧಿಷ್ಟೇತಿ ಘ್ನತಃ ಶಾಖಾಮೃಗರ್ಷಭಾನ್ ॥ **6.20.19** ॥ 660

ಸ ಚ ಪತ್ರಲಘುರ್ಭೂತ್ವಾ ಹರಿಭಿರ್ದರ್ಶಿತೇಽಭಯೇ।
ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಸ್ಥಿತೋ ಭೂತ್ವಾ ಪುನರ್ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.20.20** ॥ 661

ಸುಗ್ರೀವ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮ।
ಕಿಂ ಮಯಾ ಖಲು ವಕ್ತವ್ಯೋ ರಾವಣೋ ಲೋಕರಾವಣಃ ॥ **6.20.21** ॥ 662

ಸ ಏವಮುಕ್ತಃ ಪ್ಲವಗಾಧಿಪಸ್ತದಾ
ಪ್ಲವಂಗಮಾನಾಮೃಷಭೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಉವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ ರಜನೀಚರಸ್ಯ
ಚಾರಂ ಶುಕಂ ಶುದ್ಧಮದೀನಸತ್ತ್ವಃ ॥ **6.20.22** ॥ 663

ನ ಮೇಽಸಿ ಮಿತ್ರಂ ನ ತಥಾನುಕಂಪ್ಯೋ
ನ ಚೋಪಕರ್ತಾಸಿ ನ ಮೇ ಪ್ರಿಯೋಽಸಿ।
ಅರಿಶ್ಚ ರಾಮಸ್ಯ ಸಹಾನುಬಂಧ -
ಸ್ತತೋಽಸಿ ವಾಲೀವ ವಧಾರ್ಹ ವಧ್ಯಃ ॥ **6.20.23** ॥ 664

ನಿಹನ್ಮ್ಯಹಂ ತ್ವಾಂ ಸಸುತಂ ಸಬಂಧುಂ
ಸಜ್ಞಾತಿವರ್ಗಂ ರಜನೀಚರೇಶ।

ಲಂಕಾಂ ಚ ಸರ್ವಾಂ ಮಹತಾ ಬಲೇನ
ಸರ್ವೈಃ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಮೇತ್ಯ ಭಸ್ಮ॥ **6.20.24**॥ 665

ನ ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ರಾವಣ ರಾಘವಸ್ಯ
ಸುರೈಃ ಸಹೇಂದ್ರೈರಪಿ ಮೂಢ ಗುಪ್ತಃ।
ಅಂತರ್ಹಿತಃ ಸೂರ್ಯಪಥಂ ಗತೋಽಪಿ
ತಥೈವ ಪಾತಾಲಮನುಪ್ರವಿಷ್ಟಃ।
ಗಿರೀಶಪಾದಾಂಬುಜಸಂಗತೋ ವಾ
ಹತೋಽಸಿ ರಾಮೇಣ ಸಹಾನುಜಸ್ತ್ವಂ॥ **6.20.25**॥ 666

ತಸ್ಯ ತೇ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ನ ಪಿಶಾಚಂ ನ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ತ್ರಾತಾರಂ ನಾನುಪಶ್ಯಾಮಿ ನ ಗಂಧರ್ವಂ ನ ಚಾಸುರಂ॥ **6.20.26**॥ 667

ಅವಧೀಸ್ತ್ವಂ ಜರಾವೃದ್ಧಂ ಗೃಧ್ರರಾಜಂ ಜಟಾಯುಷಂ।
ಕಿಂ ನು ತೇ ರಾಮಸಾನ್ನಿಧ್ಯೇ ಸಕಾಶೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಚ।
ಹೃತಾ ಸೀತಾ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀ ಯಾಂ ತ್ವಂ ಗೃಹ್ಯ ನ ಬುಧ್ಯಸೇ॥ **6.20.27**॥ 668

ಮಹಾಬಲಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ದುರಾಧರ್ಷಂ ಸುರೈರಪಿ।
ನ ಬುಧ್ಯಸೇ ರಘುಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಯಸ್ತೇ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಹರಿಷ್ಯತಿ॥ **6.20.28**॥ 669

ತತೋಽಬ್ರವೀದ್ ವಾಲಿಸುತೋಽಪ್ಯಂಗದೋ ಹರಿಸತ್ತಮಃ।
ನಾಯಂ ದೂತೋ ಮಹಾರಾಜ ಚಾರಕಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ॥ **6.20.29**॥ 670

ತುಲಿತಂ ಹಿ ಬಲಂ ಸರ್ವಮನೇನ ತವ ತಿಷ್ಠತಾ।
ಗೃಹ್ಯತಾಂ ಮಾಗಮಲ್ಲಂಕಾಮೇತದ್ಧಿ ಮಮ ರೋಚತೇ॥ **6.20.30**॥ 671

ತತೋ ರಾಜ್ಞಾ ಸಮಾದಿಷ್ಟಾಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ವಲೀಮುಖಾಃ।
ಜಗೃಹುಶ್ಚ ಬಬಂಧುಶ್ಚ ವಿಲಪಂತಮನಾಥವತ್॥ **6.20.31**॥ 672

ಶುಕಸ್ತು ವಾನರೈಶ್ಚಂಡೈಸ್ತತ್ರ ತೈಃ ಸಂಪ್ರಪೀಡಿತಃ।
ವ್ಯಾಚುಕ್ರೋಶ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ।
ಲುಪ್ಯೇತೇ ಮೇ ಬಲಾತ್ ಪಕ್ಷೌ ಭಿದ್ಯತೇ ಮೇ ತಥಾಕ್ಷಿಣೀ ॥ **6.20.32** ॥ 673

ಯಾಂ ಚ ರಾತ್ರಿಂ ಮರಿಷ್ಯಾಮಿ ಜಾಯೇ ರಾತ್ರಿಂ ಚ ಯಾಮಹಂ।
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕಾಲೇ ಯನ್ಮಯಾ ಹ್ಯಶುಭಂ ಕೃತಂ।
ಸರ್ವಂ ತದುಪಪದ್ಯೇಥಾ ಜಹ್ಯಾಂ ಚೇದ್ ಯದಿ ಜೀವಿತಂ ॥ **6.20.33** ॥ 674

ನಾಘಾತಯತ್ ತದಾ ರಾಮಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತತ್ಪರಿದೇವಿತಂ।
ವಾನರಾನಬ್ರವೀದ್ ರಾಮೋ ಮುಚ್ಯತಾಂ ದೂತ ಆಗತಃ ॥ **6.20.34** ॥ 675

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಸಮುದ್ರತಟೇ ಕುಶಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ ದಿನತ್ರಯಂ ಯಾವದುಪವೇಶನಂ ತತೋಽಪಿ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಮದರ್ಶಯತಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯೋಪರಿ ಕುಪಿತೇನ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಬಾಣಪ್ರಹಾರೇಣ ತಸ್ಯ ವಿಕ್ಷೋಭಣಂ

ತತಃ ಸಾಗರವೇಲಾಯಾಂ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ ರಾಘವಃ।
ಅಂಜಲಿಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತಿಶಿಶ್ಯೇ ಮಹೋದಧೇಃ ॥ **6.21.1** ॥ 676

ಬಾಹುಂ ಭುಜಂಗಭೋಗಾಭಮುಪಧಾಯಾರಿಸೂದನಃ।
ಜಾತರೂಪಮಯೈಶ್ಚೈವ ಭೂಷಣೈರ್ಭೂಷಿತಂ ಪುರಾ ॥ **6.21.2** ॥ 677

ಮಣಿಕಾಂಚನಕೇಯೂರಮುಕ್ತಾಪ್ರವರಭೂಷಣೈಃ।
ಭುಜೈಃ ಪರಮನಾರೀಣಾಮಭಿಮೃಷ್ಟಮನೇಕಧಾ ॥ **6.21.3** ॥ 678

ಚಂದನಾಗುರುಭಿಶ್ಚೈವ ಪುರಸ್ತಾದಭಿಸೇವಿತಂ।
ಬಾಲಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶೈಶ್ಚ ಚಂದನೈರುಪಶೋಭಿತಂ ॥ **6.21.4** ॥ 679

ಶಯನೇ ಚೋತ್ತಮಾಂಗೇನ ಸೀತಾಯಾಃ ಶೋಭಿತಂ ಪುರಾ।
ತಕ್ಷಕಸ್ಯೇವ ಸಂಭೋಗಂ ಗಂಗಾಜಲನಿಷೇವಿತಂ ॥ **6.21.5** ॥ 680

ಸಂಯುಗೇ ಯುಗಸಂಕಾಶಂ ಶತ್ರೂಣಾಂ ಶೋಕವರ್ಧನಂ।
ಸುಹೃದಾಂ ನಂದನಂ ದೀರ್ಘಂ ಸಾಗರಾಂತವ್ಯಪಾಶ್ರಯಂ ॥ **6.21.6** ॥ 681

ಅಸ್ಯತಾ ಚ ಪುನಃ ಸವ್ಯಂ ಜ್ಯಾಘಾತವಿಹತತ್ವಚಂ।
ದಕ್ಷಿಣೋ ದಕ್ಷಿಣಂ ಬಾಹುಂ ಮಹಾಪರಿಘಸನ್ನಿಭಂ ॥ **6.21.7** ॥ 682

ಗೋಸಹಸ್ರಪ್ರದಾತಾರಂ ಹ್ಯುಪಧಾಯ ಭುಜಂ ಮಹತ್।
ಅದ್ಯ ಮೇ ತರಣಂ ವಾಥ ಮರಣಂ ಸಾಗರಸ್ಯ ವಾ ॥ **6.21.8** ॥ 683

ಇತಿ ರಾಮೋ ಧೃತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಮಹೋದಧಿಂ।
ಅಧಿಶಿಶ್ಯೇ ಚ ವಿಧಿವತ್ ಪ್ರಯತೋ ನಿಯತೋ ಮುನಿಃ ॥ **6.21.9** ॥ 684

ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಸುಪ್ತಸ್ಯ ಕುಶಾಸ್ತೀರ್ಣೇ ಮಹೀತಲೇ।
ನಿಯಮಾದಪ್ರಮತ್ತಸ್ಯ ನಿಶಾಸ್ತಿಸ್ರೋಽಭಿಜಗ್ಮತುಃ ॥ **6.21.10** ॥ 685

ಸ ತ್ರಿರಾತ್ರೋಷಿತಸ್ತತ್ರ ನಯಜ್ಞೋ ಧರ್ಮವತ್ಸಲಃ।
ಉಪಾಸತ ತದಾ ರಾಮಃ ಸಾಗರಂ ಸರಿತಾಂ ಪತಿಂ ॥ **6.21.11** ॥ 686

ನ ಚ ದರ್ಶಯತೇ ರೂಪಂ ಮಂದೋ ರಾಮಸ್ಯ ಸಾಗರಃ।
ಪ್ರಯತೇನಾಪಿ ರಾಮೇಣ ಯಥಾರ್ಹಮಭಿಪೂಜಿತಃ ॥ **6.21.12** ॥ 687

ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಮೋ ರಕ್ತಾಂತಲೋಚನಃ।
ಸಮೀಪಸ್ಥಮುವಾಚೇದಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ ॥ **6.21.13** ॥ 688

ಅವಲೇಪಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ನ ದರ್ಶಯತಿ ಯಃ ಸ್ವಯಂ।
ಪ್ರಶಮಶ್ಚ ಕ್ಷಮಾ ಚೈವ ಆರ್ಜವಂ ಪ್ರಿಯವಾದಿತಾ ॥ **6.21.14** ॥ 689

ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಫಲಾ ಹ್ಯೇತೇ ನಿರ್ಗುಣೇಷು ಸತಾಂ ಗುಣಾಃ।
ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸಿನಂ ದುಷ್ಟಂ ಧೃಷ್ಟಂ ವಿಪರಿಧಾವಕಂ ॥ **6.21.15** ॥ 690

ಸರ್ವತ್ರೋತ್ಸೃಷ್ಟದಂಡಂ ಚ ಲೋಕಃ ಸತ್ಕುರುತೇ ನರಂ।
ನ ಸಾಮ್ನಾ ಶಕ್ಯತೇ ಕೀರ್ತಿರ್ನ ಸಾಮ್ನಾ ಶಕ್ಯತೇ ಯಶಃ ॥ **6.21.16** ॥ 691

ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿಂಜಯೋ ವಾ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ಅದ್ಯ ಮದ್ಬಾಣನಿರ್ಭಗ್ನೈರ್ಮಕರೈರ್ಮಕರಾಲಯಂ ॥ **6.21.17** ॥ 692

ನಿರುದ್ಧತೋಯಂ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಪ್ಲವದ್ಭಿಃ ಪಶ್ಯ ಸರ್ವತಃ।
ಭೋಗಿನಾಂ ಪಶ್ಯ ಭೋಗಾನಿ ಮಯಾ ಭಿನ್ನಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ॥ **6.21.18** ॥ 693

ಮಹಾಭೋಗಾನಿ ಮತ್ಸ್ಯಾನಾಂ ಕರಿಣಾಂ ಚ ಕರಾನಿಹ।
ಸಶಂಖಶುಕ್ತಿಕಾಜಾಲಂ ಸಮೀನಮಕರಂ ತಥಾ ॥ **6.21.19** ॥ 694

ಅದ್ಯ ಯುದ್ಧೇನ ಮಹತಾ ಸಮುದ್ರಂ ಪರಿಶೋಷಯೇ।
ಕ್ಷಮಯಾ ಹಿ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಮಾಮಯಂ ಮಕರಾಲಯಃ ॥ **6.21.20** ॥ 695

ಅಸಮರ್ಥಂ ವಿಜಾನಾತಿ ಧಿಕ್ ಕ್ಷಮಾಮೀದೃಶೇ ಜನೇ।
ನ ದರ್ಶಯತಿ ಸಾಮ್ನಾ ಮೇ ಸಾಗರೋ ರೂಪಮಾತ್ಮನಃ ॥ **6.21.21** ॥ 696

ಚಾಪಮಾನಯ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಶರಾಂಶ್ಚಾಶೀವಿಷೋಪಮಾನ್।
ಸಮುದ್ರಂ ಶೋಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಯಾಂತು ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.21.22** ॥ 697

ಅದ್ಯಾಕ್ಷೋಭ್ಯಮಪಿ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಕ್ಷೋಭಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಾಗರಂ।
ವೇಲಾಸು ಕೃತಮರ್ಯಾದಂ ಸಹಸ್ರೋರ್ಮಿಸಮಾಕುಲಂ ॥ **6.21.23** ॥ 698

ನಿರ್ಮರ್ಯಾದಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಾಯಕೈರ್ವರುಣಾಲಯಂ।
ಮಹಾರ್ಣವಂ ಕ್ಷೋಭಯಿಷ್ಯೇ ಮಹಾದಾನವಸಂಕುಲಂ ॥ **6.21.24** ॥ 699

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಧನುಷ್ಪಾಣಿಃ ಕ್ರೋಧವಿಸ್ಫಾರಿತೇಕ್ಷಣಃ।
ಬಭೂವ ರಾಮೋ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿರಿವ ಜ್ವಲನ್ ॥ **6.21.25** ॥ 700

ಸಂಪೀಡ್ಯ ಚ ಧನುಷ್ಕೋರ್ಟಿಂ ಕಂಪಯಿತ್ವಾ ಶರೈರ್ಜಗತ್।
ಮುಮೋಚ ವಿಶಿಖಾನುಗ್ರಾನ್ ವಜ್ರಾನಿವ ಶತಕ್ರತುಃ ॥ **6.21.26** ॥ 701

ತೇ ಜ್ವಲಂತೋ ಮಹಾವೇಗಾಸ್ತೇಜಸಾ ಸಾಯಕೋತ್ತಮಾಃ।
ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಜಲಂ ವಿತ್ರಸ್ತಪನ್ನಗಂ ॥ **6.21.27** ॥ 702

ತೋಯವೇಗಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಸಮೀನಮಕರೋ ಮಹಾನ್।
ಸ ಬಭೂವ ಮಹಾಘೋರಃ ಸಮಾರುತರವಸ್ತಥಾ ॥ **6.21.28** ॥ 703

ಮಹೋರ್ಮಿಮಾಲಾವಿತತಃ ಶಂಖಶುಕ್ತಿಸಮಾವೃತಃ।
ಸಧೂಮಃ ಪರಿವೃತ್ತೋರ್ಮಿಃ ಸಹಸಾಸೀನ್ಮಹೋದಧಿಃ ॥ **6.21.29** ॥ 704

ವ್ಯಥಿತಾಃ ಪನ್ನಗಾಶ್ಚಾಸನ್ ದೀಪ್ತಾಸ್ಯಾ ದೀಪ್ತಲೋಚನಾಃ।
ದಾನವಾಶ್ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಾಃ ಪಾತಾಲತಲವಾಸಿನಃ ॥ **6.21.30** ॥ 705

ಊರ್ಮಯಃ ಸಿಂಧುರಾಜಸ್ಯ ಸನಕ್ರಮಕರಾಸ್ತಥಾ।
ವಿಂಧ್ಯಮಂದರಸಂಕಾಶಾಃ ಸಮುತ್ಪೇತುಃ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.21.31** ॥ 706

ಆಘೂರ್ಣಿತತರಂಗೌಘಃ ಸಂಭ್ರಾಂತೋರಗರಾಕ್ಷಸಃ।
ಉದ್ವರ್ತಿತಮಹಾಗ್ರಾಹಃ ಸಘೋಷೋ ವರುಣಾಲಯಃ ॥ **6.21.32** ॥ 707

ತತಸ್ತು ತಂ ರಾಘವಮುಗ್ರವೇಗಂ
ಪ್ರಕರ್ಷಮಾಣಂ ಧನುರಪ್ರಮೇಯಂ।
ಸೌಮಿತ್ರಿರುತ್ಪತ್ಯ ವಿನಿಃಶ್ವಸಂತಂ
ಮಾಮೇತಿ ಚೋಕ್ತ್ವಾ ಧನುರಾಲಲಂಬೇ ॥ **6.21.33** ॥ 708

ಏತದ್ವಿನಾಪಿ ಹ್ಯುದಧೇಸ್ತವಾದ್ಯ
ಸಂಪತ್ಸ್ಯತೇ ವೀರತಮಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ।
ಭವದ್ವಿಧಾಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ನ ಯಾಂತಿ
ದೀರ್ಘಂ ಭವಾನ್ ಪಶ್ಯತು ಸಾಧುವೃತ್ತಂ ॥ **6.21.34** ॥ 709

ಅಂತರ್ಹಿತೈಶ್ಚಾಪಿ ತಥಾಂತರಿಕ್ಷೇ
ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಭಿಶ್ಚೈವ ಸುರರ್ಷಿಭಿಶ್ಚ।
ಶಬ್ದಃ ಕೃತಃ ಕಷ್ಟಮಿತಿ ಬ್ರುವದ್ಭಿ-
ರ್ಮಾಮೇತಿ ಚೋಕ್ತ್ವಾ ಮಹತಾ ಸ್ವರೇಣ ॥ **6.21.35** ॥ 710

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಸಮ್ಮತ್ಯಾ ನಲೇನ ಸಾಗರೋಪರಿ ಶತಯೋಜನವಿಸ್ತೃತಸೇತೋರ್ನಿರ್ಮಾಣಂ ತೇನ ಶ್ರೀರಾಮಪ್ರಭೃತಿಭಿಃ ಸಹ ವಾನರಸೇನಾಯಾಃ ಪರೇ ಪಾರೇ ಗಮನಂ ತತ್ರ ನಿವೇಶನಂ ಚ

ಅಥೋವಾಚ ರಘುಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸಾಗರಂ ದಾರುಣಂ ವಚಃ।
ಅದ್ಯ ತ್ವಾಂ ಶೋಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಪಾತಾಲಂ ಮಹಾರ್ಣವ ॥ **6.22.1** ॥ 711

ಶರನಿರ್ದಗ್ಧತೋಯಸ್ಯ ಪರಿಶುಷ್ಕಸ್ಯ ಸಾಗರ।
ಮಯಾ ನಿಹತಸತ್ತ್ವಸ್ಯ ಪಾಂಸುರುತ್ಪದ್ಯತೇ ಮಹಾನ್ ॥ **6.22.2** ॥ 712

ಮತ್ಕಾರ್ಮುಕವಿಸೃಷ್ಟೇನ ಶರವರ್ಷೇಣ ಸಾಗರ।
ಪರಂ ತೀರಂ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ಪದ್ಭಿರೇವ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.22.3** ॥ 713

ವಿಚಿನ್ವನ್ನಾಭಿಜಾನಾಸಿ ಪೌರುಷಂ ನಾಪಿ ವಿಕ್ರಮಂ।
ದಾನವಾಲಯ ಸಂತಾಪಂ ಮತ್ತೋ ನಾಮ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.22.4** ॥ 714

ಬ್ರಾಹ್ಮೇಣಾಸ್ತ್ರೇಣ ಸಂಯೋಜ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡನಿಭಂ ಶರಂ।
ಸಂಯೋಜ್ಯ ಧನುಷಿ ಶ್ರೇಷ್ಠೇ ವಿಚಕರ್ಷ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.22.5** ॥ 715

ತಸ್ಮಿನ್ ವಿಕೃಷ್ಟೇ ಸಹಸಾ ರಾಘವೇಣ ಶರಾಸನೇ।
ರೋದಸೀ ಸಂಪಫಾಲೇವ ಪರ್ವತಾಶ್ಚ ಚಕಂಪಿರೇ ॥ **6.22.6** ॥ 716

ತಮಶ್ಚ ಲೋಕಮಾವವ್ರೇ ದಿಶಶ್ಚ ನ ಚಕಾಶಿರೇ।
ಪ್ರತಿಚುಕ್ಷುಭಿರೇ ಚಾಶು ಸರಾಂಸಿ ಸರಿತಸ್ತಥಾ ॥ **6.22.7** ॥ 717

ತಿರ್ಯಕ್ ಚ ಸಹ ನಕ್ಷತ್ರೈಃ ಸಂಗತೌ ಚಂದ್ರಭಾಸ್ಕರೌ।
ಭಾಸ್ಕರಾಂಶುಭಿರಾದೀಪ್ತಂ ತಮಸಾ ಚ ಸಮಾವೃತಂ ॥ **6.22.8** ॥ 718

ಪ್ರಚಕಾಶೇ ತದಾऽऽಕಾಶಮುಲ್ಕಾಶತವಿದೀಪಿತಂ।
ಅಂತರಿಕ್ಷಾಚ್ಚ ನಿರ್ಘಾತಾ ನಿರ್ಜಗ್ಮುರತುಲಸ್ವನಾಃ ॥ **6.22.9** ॥ 719

ವಪುಃಪ್ರಕರ್ಷೇಣ ವವುರ್ದಿವ್ಯಮಾರುತಪಂಕ್ತಯಃ।
ಬಭಂಜ ಚ ತದಾ ವೃಕ್ಷಾಂಜಲದಾನುದ್ವಹನ್ಮಹುಃ ॥ **6.22.10** ॥ 720

ಆರುಜಂಶ್ಚೈವ ಶೈಲಾಗ್ರಾಞ್ಶಿಖರಾಣಿ ಬಭಂಜ ಚ।
ದಿವಿ ಚ ಸ್ಮ ಮಹಾಮೇಘಾಃ ಸಂಹತಾಃ ಸಮಹಾಸ್ವನಾಃ ॥ **6.22.11** ॥ 721

ಮುಮುಚುರ್ವೈದ್ಯುತಾನಗ್ನೀಂಸ್ತೇ ಮಹಾಶನಯಸ್ತದಾ।
ಯಾನಿ ಭೂತಾನಿ ದೃಶ್ಯಾನಿ ಚುಕ್ರುಶುಶ್ಚಾಶನೇಃ ಸಮಂ ॥ **6.22.12** ॥ 722

ಅದೃಶ್ಯಾನಿ ಚ ಭೂತಾನಿ ಮುಮುಚುರ್ಭೈರವಸ್ವನಂ।
ಶಿಶ್ಯಿರೇ ಚಾಭಿಭೂತಾನಿ ಸಂತ್ರಸ್ತಾನ್ಯುದ್ವಿಜಂತಿ ಚ ॥ **6.22.13** ॥ 723

ಸಂಪ್ರವಿವ್ಯಥಿರೇ ಚಾಪಿ ನ ಚ ಪಸ್ಪಂದಿರೇ ಭಯಾತ್।
ಸಹ ಭೂತೈಃ ಸತೋಯೋರ್ಮಿಃ ಸನಾಗಃ ಸಹರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.22.14** ॥ 724

ಸಹಸಾಭೂತ್ ತತೋ ವೇಗಾದ್ ಭೀಮವೇಗೋ ಮಹೋದಧಿಃ।
ಯೋಜನಂ ವ್ಯತಿಚಕ್ರಾಮ ವೇಲಾಮನ್ಯತ್ರ ಸಂಪ್ಲವಾತ್ ॥ **6.22.15** ॥ 725

ತಂ ತಥಾ ಸಮತಿಕ್ರಾಂತಂ ನಾತಿಚಕ್ರಾಮ ರಾಘವಃ।
ಸಮುದ್ಧತಮಮಿತ್ರಘ್ನೋ ರಾಮೋ ನದನದೀಪತಿಂ ॥ **6.22.16** ॥ 726

ತತೋ ಮಧ್ಯಾತ್ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಸಾಗರಃ ಸ್ವಯಮುತ್ಥಿತಃ।
ಉದಯಾದ್ರಿಮಹಾಶೈಲಾನ್ಮೇರೋರಿವ ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.22.17** ॥ 727

ಪನ್ನಗೈಃ ಸಹ ದೀಪ್ತಾಸ್ಯೈಃ ಸಮುದ್ರಃ ಪ್ರತ್ಯದೃಶ್ಯತ।
ಸ್ನಿಗ್ಧವೈದೂರ್ಯಸಂಕಾಶೋ ಜಾಂಬೂನದವಿಭೂಷಣಃ ॥ **6.22.18** ॥ 728

ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಾಂಬರಧರಃ ಪದ್ಮಪತ್ರನಿಭೇಕ್ಷಣಃ।
ಸರ್ವಪುಷ್ಪಮಯೀಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಶಿರಸಾ ಧಾರಯನ್ ಸ್ರಜಂ ॥ **6.22.19** ॥ 729

ಜಾತರೂಪಮಯೈಶ್ಚೈವ ತಪನೀಯವಿಭೂಷಣೈಃ।
ಆತ್ಮಜಾನಾಂ ಚ ರತ್ನಾನಾಂ ಭೂಷಿತೋ ಭೂಷಣೋತ್ತಮೈಃ ॥ **6.22.20** ॥ 730

ಧಾತುಭಿರ್ಮಂಡಿತಃ ಶೈಲೋ ವಿವಿಧೈರ್ಹಿಮವಾನಿವ।
ಏಕಾವಲೀಮಧ್ಯಗತಂ ತರಲಂ ಪಾಂಡರಪ್ರಭಂ ॥ **6.22.21** ॥ 731

ವಿಪುಲೇನೋರಸಾ ಬಿಭ್ರತ್ಕೌಸ್ತುಭಸ್ಯ ಸಹೋದರಂ।
ಆಘೂರ್ಣಿತತರಂಗೌಘಃ ಕಾಲಿಕಾನಿಲಸಂಕುಲಃ ॥ **6.22.22** ॥ 732

ಗಂಗಾಸಿಂಧುಪ್ರಧಾನಾಭಿರಾಪಗಾಭಿಃ ಸಮಾವೃತಃ।
ಉದ್ವರ್ತಿತಮಹಾಗ್ರಾಹಃ ಸಂಭ್ರಾಂತೋರಗರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.22.23** ॥ 733

ದೇವತಾನಾಂ ಸುರೂಪಾಭಿರ್ನಾನಾರೂಪಾಭಿರೀಶ್ವರಃ।
ಸಾಗರಃ ಸಮುಪಕ್ರಮ್ಯ ಪೂರ್ವಮಾಮಂತ್ರ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.22.24** ॥ 734

ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ರಾಘವಂ ಶರಪಾಣಿನಂ ॥ **6.22.25** ॥ 735

ಪೃಥಿವೀ ವಾಯುರಾಕಾಶಮಾಪೋ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಚ ರಾಘವ।
ಸ್ವಭಾವೇ ಸೌಮ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಶಾಶ್ವತಂ ಮಾರ್ಗಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.22.26** ॥ 736

ತತ್ಸ್ವಭಾವೋ ಮಮಾಪ್ಯೇಷ ಯದಗಾಧೋಽಹಮಪ್ಲವಃ।
ವಿಕಾರಸ್ತು ಭವೇದ್ ಗಾಧ ಏತತ್ ತೇ ಪ್ರವದಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.22.27** ॥ 737

ನ ಕಾಮಾನ್ನ ಚ ಲೋಭಾದ್ ವಾ ನ ಭಯಾತ್ ಪಾರ್ಥಿವಾತ್ಮಜ।
ಗ್ರಾಹನಕ್ರಾಕುಲಜಲಂ ಸ್ತಂಭಯೇಯಂ ಕಥಂಚನ ॥ **6.22.28** ॥ 738

ವಿಧಾಸ್ಯೇ ಯೇನ ಗಂತಾಸಿ ವಿಷಹಿಷ್ಯೇಽಪ್ಯಹಂ ತಥಾ।
ನ ಗ್ರಾಹಾ ವಿಧಮಿಷ್ಯಂತಿ ಯಾವತ್ಸೇನಾ ತರಿಷ್ಯತಿ।
ಹರೀಣಾಂ ತರಣೇ ರಾಮ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾ ಸ್ಥಲಂ ॥ **6.22.29** ॥ 739

ತಮಬ್ರವೀತ್ ತದಾ ರಾಮಃ ಶೃಣು ಮೇ ವರುಣಾಲಯ।
ಅಮೋಘೋಽಯಂ ಮಹಾಬಾಣಃ ಕಸ್ಮಿನ್ ದೇಶೇ ನಿಪಾತ್ಯತಾಂ ॥ **6.22.30** ॥ 740

ರಾಮಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಂ ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹಾಶರಂ।
ಮಹೋದಧಿರ್ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಘವಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.22.31** ॥ 741

ಉತ್ತರೇಣಾವಕಾಶೋಽಸ್ತಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ಪುಣ್ಯತರೋ ಮಮ।
ದ್ರುಮಕುಲ್ಯ ಇತಿ ಖ್ಯಾತೋ ಲೋಕೇ ಖ್ಯಾತೋ ಯಥಾ ಭವಾನ್ ॥ **6.22.32** ॥ 742

ಉಗ್ರದರ್ಶನಕರ್ಮಾಣೋ ಬಹವಸ್ತತ್ರ ದಸ್ಯವಃ।
ಆಭೀರಪ್ರಮುಖಾಃ ಪಾಪಾಃ ಪಿಬಂತಿ ಸಲಿಲಂ ಮಮ ॥ **6.22.33** ॥ 743

ತೈರ್ನ ತತ್ಸ್ಪರ್ಶನಂ ಪಾಪಂ ಸಹೇಯಂ ಪಾಪಕರ್ಮಭಿಃ।
ಅಮೋಘಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ರಾಮ ಅಯಂ ತತ್ರ ಶರೋತ್ತಮಃ ॥ **6.22.34** ॥ 744

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಾಗರಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಮುಮೋಚ ತಂ ಶರಂ ದೀಪ್ತಂ ಪರಂ ಸಾಗರದರ್ಶನಾತ್ ॥ **6.22.35** ॥ 745

ತೇನ ತನ್ಮರುಕಾಂತಾರಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಕಿಲ ವಿಶ್ರುತಂ।
ನಿಪಾತಿತಃ ಶರೋ ಯತ್ರ ವಜ್ರಾಶನಿಸಮಪ್ರಭಃ ॥ **6.22.36** ॥ 746

ನನಾದ ಚ ತದಾ ತತ್ರ ವಸುಧಾ ಶಲ್ಯಪೀಡಿತಾ।
ತಸ್ಮಾದ್ ವ್ರಣಮುಖಾತ್ ತೋಯಮುತ್ಪಪಾತ ರಸಾತಲಾತ್ ॥ **6.22.37** ॥ 747

ಸ ಬಭೂವ ತದಾ ಕೂಪೋ ವ್ರಣ ಇತ್ಯೇವ ವಿಶ್ರುತಃ।
ಸತತಂ ಚೋತ್ಥಿತಂ ತೋಯಂ ಸಮುದ್ರಸ್ಯೇವ ದೃಶ್ಯತೇ ॥ **6.22.38** ॥ 748

ಅವದಾರಣಶಬ್ದಶ್ಚ ದಾರುಣಃ ಸಮಪದ್ಯತ।
ತಸ್ಮಾತ್ ತದ್ ಬಾಣಪಾತೇನ ಅಪಃ ಕುಕ್ಷಿಷ್ವಶೋಷಯತ್ ॥ **6.22.39** ॥ 749

ವಿಖ್ಯಾತಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಮರುಕಾಂತಾರಮೇವ ಚ।
ಶೋಷಯಿತ್ವಾ ತು ತಂ ಕುಕ್ಷಿಂ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.22.40** ॥ 750

ವರಂ ತಸ್ಮೈ ದದೌ ವಿದ್ವಾನ್ ಮರವೇಽಮರವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.22.41** ॥ 751

ಪಶವ್ಯಶ್ಚಾಲ್ಪರೋಗಶ್ಚ ಫಲಮೂಲರಸಾಯುತಃ।
ಬಹುಸ್ನೇಹೋ ಬಹುಕ್ಷೀರಃ ಸುಗಂಧಿರ್ವಿವಿಧೌಷಧಿಃ ॥ **6.22.42** ॥ 752

ಏವಮೇತೈಶ್ಚ ಸಂಯುಕ್ತೋ ಬಹುಭಿಃ ಸಂಯುತೋ ಮರುಃ।
ರಾಮಸ್ಯ ವರದಾನಾಚ್ಚ ಶಿವಃ ಪಂಥಾ ಬಭೂವ ಹ ॥ **6.22.43** ॥ 753

ತಸ್ಮಿನ್ ದಗ್ಧೇ ತದಾ ಕುಕ್ಷೌ ಸಮುದ್ರಃ ಸರಿತಾಂ ಪತಿಃ।
ರಾಘವಂ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.22.44** ॥ 754

ಅಯಂ ಸೌಮ್ಯ ನಲೋ ನಾಮ ತನಯೋ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಃ।
ಪಿತ್ರಾ ದತ್ತವರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರೀತಿಮಾನ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಃ ॥ **6.22.45** ॥ 755

ಏಷ ಸೇತುಂ ಮಹೋತ್ಸಾಹಃ ಕರೋತು ಮಯಿ ವಾನರಃ।
ತಮಹಂ ಧಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾ ಹ್ಯೇಷ ಪಿತಾ ತಥಾ ॥ **6.22.46** ॥ 756

ಏವಮುಕ್ತ್ವೋದಧಿರ್ನಷ್ಟಃ ಸಮುತ್ಥಾಯ ನಲಸ್ತತಃ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವಾಕ್ಯಂ ರಾಮಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.22.47** ॥ 757

ಅಹಂ ಸೇತುಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣೇ ಮಕರಾಲಯೇ।
ಪಿತುಃ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ತತ್ತ್ವಮಾಹ ಮಹೋದಧಿಃ ॥ **6.22.48** ॥ 758

ದಂಡ ಏವ ವರೋ ಲೋಕೇ ಪುರುಷಸ್ಯೇತಿ ಮೇ ಮತಿಃ।
ಧಿಕ್ ಕ್ಷಮಾಮಕೃತಜ್ಞೇಷು ಸಾಂತ್ವಂ ದಾನಮಥಾಪಿ ವಾ ॥ **6.22.49** ॥ 759

ಅಯಂ ಹಿ ಸಾಗರೋ ಭೀಮಃ ಸೇತುಕರ್ಮದಿದೃಕ್ಷಯಾ।
ದದೌ ದಂಡಭಯಾದ್ ಗಾಧಂ ರಾಘವಾಯ ಮಹೋದಧಿಃ ॥ **6.22.50** ॥ 760

ಮಮ ಮಾತುರ್ವರೋ ದತ್ತೋ ಮಂದರೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ।
ಮಯಾ ತು ಸದೃಶಃ ಪುತ್ರಸ್ತವ ದೇವಿ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.22.51** ॥ 761

ಔರಸಸ್ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋಽಹಂ ಸದೃಶೋ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ।
ಸ್ಮಾರಿತೋಽಸ್ಮ್ಯಹಮೇತೇನ ತತ್ತ್ವಮಾಹ ಮಹೋದಧಿಃ।
ನ ಚಾಪ್ಯಹಮನುಕ್ತೋ ವಃ ಪ್ರಬ್ರೂಯಾಮಾತ್ಮನೋ ಗುಣಾನ್ ॥ **6.22.52** ॥ 762

ಸಮರ್ಥಶ್ಚಾಪ್ಯಹಂ ಸೇತುಂ ಕರ್ತುಂ ವೈ ವರುಣಾಲಯೇ।
ತಸ್ಮಾದದ್ಯೈವ ಬಧ್ನಂತು ಸೇತುಂ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ ॥ **6.22.53** ॥ 763

ತತೋ ವಿಸೃಷ್ಟಾ ರಾಮೇಣ ಸರ್ವತೋ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ।
ಉತ್ಪೇತತುರ್ಮಹಾರಣ್ಯಂ ಹೃಷ್ಟಾಃ ಶತಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.22.54** ॥ 764

ತೇ ನಗಾನ್ ನಗಸಂಕಾಶಾಃ ಶಾಖಾಮೃಗಗಣರ್ಷಭಾಃ।
ಬಭಂಜುಃ ಪಾದಪಾಂಸ್ತತ್ರ ಪ್ರಚಕರ್ಷುಶ್ಚ ಸಾಗರಂ ॥ **6.22.55** ॥ 765

ತೇ ಸಾಲೈಶ್ಚಾಶ್ವಕರ್ಣೈಶ್ಚ ಧವೈರ್ವಂಶೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ಕುಟಜೈರರ್ಜುನೈಸ್ತಾಲೈಸ್ತಿಲಕೈಸ್ತಿನಿಶೈರಪಿ ॥ **6.22.56** ॥ 766

ಬಿಲ್ವಕೈಃ ಸಪ್ತಪರ್ಣೈಶ್ಚ ಕರ್ಣಿಕಾರೈಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತೈಃ।
ಚೂತೈಶ್ಚಾಶೋಕವೃಕ್ಷೈಶ್ಚ ಸಾಗರಂ ಸಮಪೂರಯನ್ ॥ **6.22.57** ॥ 767

ಸಮೂಲಾಂಶ್ಚ ವಿಮೂಲಾಂಶ್ಚ ಪಾದಪಾನ್ ಹರಿಸತ್ತಮಾಃ।
ಇಂದ್ರಕೇತೂನಿವೋದ್ಯಮ್ಯ ಪ್ರಜಹ್ರುರ್ವಾನರಾಸ್ತರೂನ್ ॥ **6.22.58** ॥ 768

ತಾಲಾನ್ ದಾಡಿಮಗುಲ್ಮಾಂಶ್ಚ ನಾರಿಕೇಲವಿಭೀತಕಾನ್।
ಕರೀರಾನ್ ಬಕುಲಾನ್ ನಿಂಬಾನ್ ಸಮಾಜಹ್ರುರಿತಸ್ತತಃ ॥ **6.22.59** ॥ 769

ಹಸ್ತಿಮಾತ್ರಾನ್ ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಪಾಷಾಣಾಂಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಪರ್ವತಾಂಶ್ಚ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಯಂತ್ರೈಃ ಪರಿವಹಂತಿ ಚ ॥ **6.22.60** ॥ 770

ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯಮಾಣೈರಚಲೈಃ ಸಹಸಾ ಜಲಮುದ್ಧತಂ।
ಸಮುತ್ಪಸರ್ಪ ಚಾಕಾಶಮವಾಸರ್ಪತ್ ತತಃ ಪುನಃ ॥ **6.22.61** ॥ 771

ಸಮುದ್ರಂ ಕ್ಷೋಭಯಾಮಾಸುರ್ನಿಪತಂತಃ ಸಮಂತತಃ।
ಸೂತ್ರಾಣ್ಯನ್ಯೇ ಪ್ರಗೃಹ್ಣಂತಿ ಹ್ಯಾಯತಂ ಶತಯೋಜನಂ ॥ **6.22.62** ॥ 772

ನಲಶ್ಚಕ್ರೇ ಮಹಾಸೇತುಂ ಮಧ್ಯೇ ನದನದೀಪತೇಃ।
ಸ ತದಾ ಕ್ರಿಯತೇ ಸೇತುರ್ವಾನರೈಘೋರಕರ್ಮಭಿಃ ॥ **6.22.63** ॥ 773

ದಂಡಾನನ್ಯೇ ಪ್ರಗೃಹ್ಣಂತಿ ವಿಚಿನ್ವಂತಿ ತಥಾಪರೇ।
ವಾನರೈಃ ಶತಶಸ್ತತ್ರ ರಾಮಸ್ಯಾಜ್ಞಾಪುರಃಸರೈಃ ॥ **6.22.64** ॥ 774

ಮೇಘಾಭೈಃ ಪರ್ವತಾಭೈಶ್ಚ ತೃಣೈಃ ಕಾಷ್ಠೈರ್ಬಬಂಧಿರೇ।
ಪುಷ್ಪಿತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ತರುಭಿಃ ಸೇತುಂ ಬಧ್ನಂತಿ ವಾನರಾಃ ॥ **6.22.65** ॥ 775

ಪಾಷಾಣಾಂಶ್ಚ ಗಿರಿಪ್ರಖ್ಯಾನ್ ಗಿರೀಣಾಂ ಶಿಖರಾಣಿ ಚ।
ದೃಶ್ಯಂತೇ ಪರಿಧಾವಂತೋ ಗೃಹ್ಯ ದಾನವಸನ್ನಿಭಾಃ ॥ **6.22.66** ॥ 776

ಶಿಲಾನಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ಶೈಲಾನಾಂ ತತ್ರ ಪಾತ್ಯತಾಂ।
ಬಭೂವ ತುಮುಲಃ ಶಬ್ದಸ್ತದಾ ತಸ್ಮಿನ್ ಮಹೋದಧೌ ॥ **6.22.67** ॥ 777

ಕೃತಾನಿ ಪ್ರಥಮೇನಾಹ್ನಾ ಯೋಜನಾನಿ ಚತುರ್ದಶ।
ಪ್ರಹೃಷ್ಟೈರ್ಗಜಸಂಕಾಶೈಸ್ತ್ವರಮಾಣೈಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ ॥ **6.22.68** ॥ 778

ದ್ವಿತೀಯೇನ ತಥೈವಾಹ್ನಾ ಯೋಜನಾನಿ ತು ವಿಂಶತಿಃ।
ಕೃತಾನಿ ಪ್ಲವಗೈಸ್ತೂರ್ಣಂ ಭೀಮಕಾಯೈರ್ಮಹಾಬಲೈಃ ॥ **6.22.69** ॥ 779

ಅಹ್ನಾ ತೃತೀಯೇನ ತಥಾ ಯೋಜನಾನಿ ತು ಸಾಗರೇ।
ತ್ವರಮಾಣೈರ್ಮಹಾಕಾಯೈರೇಕವಿಂಶತಿರೇವ ಚ ॥ **6.22.70** ॥ 780

ಚತುರ್ಥೇನ ತಥಾ ಚಾಹ್ನಾ ದ್ವಾವಿಂಶತಿರಥಾಪಿ ವಾ।
ಯೋಜನಾನಿ ಮಹಾವೇಗೈಃ ಕೃತಾನಿ ತ್ವರಿತೈಸ್ತತಃ ॥ **6.22.71** ॥ 781

ಪಂಚಮೇನ ತಥಾ ಚಾಹ್ನಾ ಪ್ಲವಗೈಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಕಾರಿಭಿಃ।
ಯೋಜನಾನಿ ತ್ರಯೋವಿಂಶತ್ ಸುವೇಲಮಧಿಕೃತ್ಯ ವೈ ॥ **6.22.72** ॥ 782

ಸ ವಾನರವರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾತ್ಮಜೋ ಬಲೀ।
ಬಬಂಧ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಂ ಯಥಾ ಚಾಸ್ಯ ಪಿತಾ ತಥಾ ॥ **6.22.73** ॥ 783

ಸ ನಲೇನ ಕೃತಃ ಸೇತುಃ ಸಾಗರೇ ಮಕರಾಲಯೇ।
ಶುಶುಭೇ ಸುಭಗಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ್ವಾತೀಪಥ ಇವಾಂಬರೇ ॥ **6.22.74** ॥ 784

ತತೋ ದೇವಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ಆಗಮ್ಯ ಗಗನೇ ತಸ್ಥುರ್ದ್ರಷ್ಟುಕಾಮಾಸ್ತದದ್ಭುತಂ ॥ **6.22.75** ॥ 785

ದಶಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ಶತಯೋಜನಮಾಯತಂ।
ದದೃಶುರ್ದೇವಗಂಧರ್ವಾ ನಲಸೇತುಂ ಸುದುಷ್ಕರಂ ॥ **6.22.76** ॥ 786

ಆಪ್ಲವಂತಃ ಪ್ಲವಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ತಮಚಿಂತ್ಯಮಸಹ್ಯಂ ಚ ಹ್ಯದ್ಭುತಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.22.77** ॥ 787

ದದೃಶುಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಬಂಧನಂ।
ತಾನಿ ಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹೌಜಸಾಂ ॥ **6.22.78** ॥ 788

ಬಧ್ನಂತಃ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಂ ಜಗ್ಮುಃ ಪಾರಂ ಮಹೋದಧೇಃ।
ವಿಶಾಲಃ ಸುಕೃತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಭೂಮಿಃ ಸುಸಮಾಹಿತಃ ॥ **6.22.79** ॥ 789

ಅಶೋಭತ ಮಹಾನ್ ಸೇತುಃ ಸೀಮಂತ ಇವ ಸಾಗರೇ।
ತತಃ ಪಾರೇ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಗದಾಪಾಣಿರ್ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.22.80** ॥ 790

ಪರೇಷಾಮಭಿಘಾತಾರ್ಥಮತಿಷ್ಠತ್ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ।
ಸುಗ್ರೀವಸ್ತು ತತಃ ಪ್ರಾಹ ರಾಮಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.22.81** ॥ 791

ಹನೂಮಂತಂ ತ್ವಮಾರೋಹ ಅಂಗದಂ ತ್ವಥ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಅಯಂ ಹಿ ವಿಪುಲೋ ವೀರ ಸಾಗರೋ ಮಕರಾಲಯಃ ॥ **6.22.82** ॥ 792

ವೈಹಾಯಸೌ ಯುವಾಮೇತೌ ವಾನರೌ ಧಾರಯಿಷ್ಯತಃ।
ಅಗ್ರತಸ್ತಸ್ಯ ಸೈನ್ಯಸ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.22.83** ॥ 793

ಜಗಾಮ ಧನ್ವೀ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸಮನ್ವಿತಃ।
ಅನ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇನ ಗಚ್ಛಂತಿ ಪಾರ್ಶ್ವತೋಽನ್ಯೇ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.22.84** ॥ 794

ಸಲಿಲಂ ಪ್ರಪತಂತ್ಯನ್ಯೇ ಮಾರ್ಗಮನ್ಯೇ ಪ್ರಪೇದಿರೇ।
ಕೇಚಿದ್ ವೈಹಾಯಸಗತಾಃ ಸುಪರ್ಣಾ ಇವ ಪುಪ್ಲುವುಃ ॥ **6.22.85** ॥ 795

ಘೋಷೇಣ ಮಹತಾ ಘೋಷಂ ಸಾಗರಸ್ಯ ಸಮುಚ್ಛ್ರಿತಂ।
ಭೀಮಮಂತರ್ದಧೇ ಭೀಮಾ ತರಂತೀ ಹರಿವಾಹಿನೀ ॥ **6.22.86** ॥ 796

ವಾನರಾಣಾಂ ಹಿ ಸಾ ತೀರ್ಣಾ ವಾಹಿನೀ ನಲಸೇತುನಾ।
ತೀರೇ ನಿವಿವಿಶೇ ರಾಜ್ಞೋ ಬಹುಮೂಲಫಲೋದಕೇ ॥ **6.22.87** ॥ 797

ತದದ್ಭುತಂ ರಾಘವಕರ್ಮ ದುಷ್ಕರಂ
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ದೇವಾಃ ಸಹ ಸಿದ್ಧಚಾರಣೈಃ।
ಉಪೇತ್ಯ ರಾಮಂ ಸಹಸಾ ಮಹರ್ಷಿಭಿ -
ಸ್ತಮಭ್ಯಷಿಂಚನ್ ಸುಶುಭೈರ್ಜಲೈಃಪೃಥಕ್ ॥ **6.22.88** ॥ 798

ಜಯಸ್ವ ಶತ್ರೂನ್ ನರದೇವ ಮೇದಿನೀಂ
ಸಸಾಗರಾಂ ಪಾಲಯ ಶಾಶ್ವತೀಃ ಸಮಾಃ।
ಇತೀವ ರಾಮಂ ನರದೇವಸತ್ಕೃತಂ
ಶುಭೈರ್ವಚೋಭಿರ್ವಿವಿಧೈರಪೂಜಯನ್ ॥ **6.22.89** ॥ 799

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಯೋವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರತಿ ವಿನಾಶಸೂಚಕಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಾನಾಂ ವರ್ಣನಂ ಲಂಕಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ರಮಣಂ ಚ

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ನಿಮಿತ್ತಜ್ಞೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪೂರ್ವಜಃ।
ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.23.1** ॥ 800

ಪರಿಗೃಹ್ಯೋದಕಂ ಶೀತಂ ವನಾನಿ ಫಲವಂತಿ ಚ।
ಬಲೌಘಂ ಸಂವಿಭಜ್ಯೇಮಂ ವ್ಯೂಹ್ಯ ತಿಷ್ಠೇಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ॥ **6.23.2** ॥ 801

ಲೋಕಕ್ಷಯಕರಂ ಭೀಮಂ ಭಯಂ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯುಪಸ್ಥಿತಂ।
ಪ್ರಬರ್ಹಣಂ ಪ್ರವೀರಾಣಾಮೃಕ್ಷವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.23.3** ॥ 802

ವಾತಾಶ್ಚ ಕಲುಷಾ ವಾಂತಿ ಕಂಪತೇ ಚ ವಸುಂಧರಾ।
ಪರ್ವತಾಗ್ರಾಣಿ ವೇಪಂತೇ ಪತಂತಿ ಚ ಮಹೀರುಹಾಃ ॥ **6.23.4** ॥ 803

ಮೇಘಾಃ ಕ್ರವ್ಯಾದಸಂಕಾಶಾಃ ಪರುಷಾಃ ಪರುಷಸ್ವನಾಃ।
ಕ್ರೂರಾಃ ಕ್ರೂರಂ ಪ್ರವರ್ಷಂತಿ ಮಿಶ್ರಂ ಶೋಣಿತಬಿಂದುಭಿಃ ॥ **6.23.5** ॥ 804

ರಕ್ತಚಂದನಸಂಕಾಶಾ ಸಂಧ್ಯಾ ಪರಮದಾರುಣಾ।
ಜ್ವಲತಃ ಪ್ರಪತತ್ಯೇತದಾದಿತ್ಯಾದಗ್ನಿಮಂಡಲಂ ॥ **6.23.6** ॥ 805

ದೀನಾ ದೀನಸ್ವರಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಸರ್ವತೋ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಣಃ।
ಪ್ರತ್ಯಾದಿತ್ಯಂ ವಿನರ್ದಂತಿ ಜನಯಂತೋ ಮಹದ್ಭಯಂ ॥ **6.23.7** ॥ 806

ರಜನ್ಯಾಮಪ್ರಕಾಶಸ್ತು ಸಂತಾಪಯತಿ ಚಂದ್ರಮಾಃ।
ಕೃಷ್ಣರಕ್ತಾಂಶುಪರ್ಯಂತೋ ಲೋಕಕ್ಷಯ ಇವೋದಿತಃ॥ **6.23.8**॥ 807

ಹ್ರಸ್ವೋ ರೂಕ್ಷೋಽಪ್ರಶಸ್ತಶ್ಚ ಪರಿವೇಷಸ್ತು ಲೋಹಿತಃ।
ಆದಿತ್ಯೇ ವಿಮಲೇ ನೀಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೃಶ್ಯತೇ॥ **6.23.9**॥ 808

ರಜಸಾ ಮಹತಾ ಚಾಪಿ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಹತಾನಿ ಚ।
ಯುಗಾಂತಮಿವ ಲೋಕಾನಾಂ ಪಶ್ಯ ಶಂಸಂತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ॥ **6.23.10**॥ 809

ಕಾಕಾಃ ಶ್ಯೇನಾಸ್ತಥಾ ನೀಚಾ ಗೃಧ್ರಾಃ ಪರಿಪತಂತಿ ಚ।
ಶಿವಾಶ್ಚಾಪ್ಯಶುಭಾನ್ ನಾದಾನ್ ನದಂತಿ ಸುಮಹಾಭಯಾನ್॥ **6.23.11**॥ 810

ಶೈಲೈಃ ಶೂಲೈಶ್ಚ ಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ವಿಮುಕ್ತೈಃ ಕಪಿರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಭವಿಷ್ಯತ್ಯಾವೃತಾ ಭೂಮಿರ್ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಾ॥ **6.23.12**॥ 811

ಕ್ಷಿಪ್ರಮದ್ಯೈವ ದುರ್ಧರ್ಷಾಂ ಪುರೀಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ।
ಅಭಿಯಾಮ ಜವೇನೈವ ಸರ್ವೈರ್ಹರಿಭಿರಾವೃತಾಃ॥ **6.23.13**॥ 812

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಧನ್ವೀ ಸ ರಾಮಃ ಸಂಗ್ರಾಮದರ್ಷಣಃ।
ಪ್ರತಸ್ಥೇ ಪುರತೋ ರಾಮೋ ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖೋ ವಿಭುಃ॥ **6.23.14**॥ 813

ಸವಿಭೀಷಣಸುಗ್ರೀವಾಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ಪ್ರತಸ್ಥಿರೇ ವಿನರ್ದಂತೋ ಧೃತಾನಾಂ ದ್ವಿಷತಾಂ ವಧೇ॥ **6.23.15**॥ 814

ರಾಘವಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ತು ಸುತರಾಂ ವೀರ್ಯಶಾಲಿನಾಂ।
ಹರೀಣಾಂ ಕರ್ಮಚೇಷ್ಟಾಭಿಸ್ತುತೋಷ ರಘುನಂದನಃ॥ **6.23.16**॥ 815

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಯೋವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರತಿ ಲಂಕಾಶೋಭಾಂ ವರ್ಣಯಿತ್ವಾ ಸೇನಾಂ ವ್ಯೂಹ್ಯ ಸ್ಥಾಪಯಿತುಮಾದೇಶಃ, ಶ್ರೀರಾಮಾಜ್ಞಯಾ ಮುಕ್ತೇನ ಶುಕೇನ ರಾವಣಮುಪಗಮ್ಯ ತದಗ್ರೇ ಶ್ರೀರಾಮಸೈನ್ಯಶಕ್ತೇಃ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಸ್ಯ ವರ್ಣನಂ ರಾವಣೇನ ಸ್ವಬಲಸ್ಯ ವಿಕತ್ಥನಂ ಚ

ಸಾ ವೀರಸಮಿತೀ ರಾಜ್ಞಾ ವಿರರಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾ।
ಶಶಿನಾ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರಾ ಪೌರ್ಣಮಾಸೀವ ಶಾರದೀ ॥ **6.24.1** ॥ 816

ಪ್ರಚಚಾಲ ಚ ವೇಗೇನ ತ್ರಸ್ತಾ ಚೈವ ವಸುಂಧರಾ।
ಪೀಡ್ಯಮಾನಾ ಬಲೌಘೇನ ತೇನ ಸಾಗರವರ್ಚಸಾ ॥ **6.24.2** ॥ 817

ತತಃ ಶುಶ್ರುವುರಾಕ್ರುಷ್ಟಂ ಲಂಕಾಯಾಂ ಕಾನನೌಕಸಃ।
ಭೇರೀಮೃದಂಗಸಂಘುಷ್ಟಂ ತುಮುಲಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.24.3** ॥ 818

ಬಭೂವುಸ್ತೇನ ಘೋಷೇಣ ಸಂಹೃಷ್ಟಾ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಾಸ್ತದ್ ಘೋಷಂ ವಿನೇದುರ್ಘೋಷವತ್ತರಂ ॥ **6.24.4** ॥ 819

ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತತ್ ಪ್ಲವಂಗಾನಾಂ ಶುಶ್ರುವುಸ್ತೇಽಪಿ ಗರ್ಜಿತಂ।
ನರ್ದತಾಮಿವ ದೃಪ್ತಾನಾಂ ಮೇಘಾನಾಮಂಬರೇ ಸ್ವನಂ ॥ **6.24.5** ॥ 820

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಾಶರಥಿರ್ಲಂಕಾಂ ಚಿತ್ರಧ್ವಜಪತಾಕಿನೀಂ।
ಜಗಾಮ ಮನಸಾ ಸೀತಾಂ ದೂಯಮಾನೇನ ಚೇತಸಾ ॥ **6.24.6** ॥ 821

ಅತ್ರ ಸಾ ಮೃಗಶಾವಾಕ್ಷೀ ರಾವಣೇನೋಪರುದ್ಧ್ಯತೇ।
ಅಭಿಭೂತಾ ಗ್ರಹೇಣೇವ ಲೋಹಿತಾಂಗೇನ ರೋಹಿಣೀ ॥ **6.24.7** ॥ 822

ದೀರ್ಘಮುಷ್ಣಂ ಚ ನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಸಮುದ್ವೀಕ್ಷ್ಯ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಉವಾಚ ವಚನಂ ವೀರಸ್ತತ್ಕಾಲಹಿತಮಾತ್ಮನಃ ॥ **6.24.8** ॥ 823

ಆಲಿಖಂತೀಮಿವಾಕಾಶಮುತ್ಥಿತಾಂ ಪಶ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣ।
ಮನಸೇವ ಕೃತಾಂ ಲಂಕಾಂ ನಗಾಗ್ರೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.24.9** ॥ 824

ವಿಮಾನೈರ್ಬಹುಭಿರ್ಲಂಕಾ ಸಂಕೀರ್ಣಾ ರಚಿತಾ ಪುರಾ।
ವಿಷ್ಣೋಃ ಪದಮಿವಾಕಾಶಂ ಛಾದಿತಂ ಪಾಂಡುಭಿರ್ಘನೈಃ ॥ **6.24.10** ॥ 825

ಪುಷ್ಪಿತೈಃ ಶೋಭಿತಾ ಲಂಕಾ ವನೈಶ್ಚಿತ್ರರಥೋಪಮೈಃ।
ನಾನಾಪತಗಸಂಘುಷ್ಟಫಲಪುಷ್ಪೋಪಗೈಃ ಶುಭೈಃ ॥ **6.24.11** ॥ 826

ಪಶ್ಯ ಮತ್ತವಿಹಂಗಾನಿ ಪ್ರಲೀನಭ್ರಮರಾಣಿ ಚ।
ಕೋಕಿಲಾಕುಲಖಂಡಾನಿ ದೋಧವೀತಿ ಶಿವೋಽನಿಲಃ ॥ **6.24.12** ॥ 827

ಇತಿ ದಾಶರಥೀ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸಮಭಾಷತ।
ಬಲಂ ಚ ತತ್ರ ವಿಭಜಚ್ಛಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.24.13** ॥ 828

ಶಶಾಸ ಕಪಿಸೇನಾಂ ತಾಂ ಬಲಾದಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅಂಗದಃ ಸಹ ನೀಲೇನ ತಿಷ್ಠೇದುರಸಿ ದುರ್ಜಯಃ ॥ **6.24.14** ॥ 829

ತಿಷ್ಠೇದ್ ವಾನರವಾಹಿನ್ಯಾ ವಾನರೌಘಸಮಾವೃತಃ।
ಆಶ್ರಿತೋ ದಕ್ಷಿಣಂ ಪಾರ್ಶ್ವಮೃಷಭೋ ನಾಮ ವಾನರಃ ॥ **6.24.15** ॥ 830

ಗಂಧಹಸ್ತೀವ ದುರ್ಧರ್ಷಸ್ತರಸ್ವೀ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ತಿಷ್ಠೇದ್ ವಾನರವಾಹಿನ್ಯಾಃ ಸವ್ಯಂ ಪಾರ್ಶ್ವಮಧಿಷ್ಠಿತಃ ॥ **6.24.16** ॥ 831

ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸ್ಥಾಸ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಯತ್ತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಮನ್ವಿತಃ।
ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚ ಸುಷೇಣಶ್ಚ ವೇಗದರ್ಶೀ ಚ ವಾನರಃ ॥ **6.24.17** ॥ 832

ಋಕ್ಷಮುಖ್ಯಾ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಕುಕ್ಷಿಂ ರಕ್ಷಂತು ತೇ ತ್ರಯಃ।
ಜಘನಂ ಕಪಿಸೇನಾಯಾಃ ಕಪಿರಾಜೋಽಭಿರಕ್ಷತು।
ಪಶ್ಚಾರ್ಧಮಿವ ಲೋಕಸ್ಯ ಪ್ರಚೇತಾಸ್ತೇಜಸಾ ವೃತಃ ॥ **6.24.18** ॥ 833

ಸುವಿಭಕ್ತಮಹಾವ್ಯೂಹಾ ಮಹಾವಾನರರಕ್ಷಿತಾ।
ಅನೀಕಿನೀ ಸಾ ವಿಬಭೌ ಯಥಾ ದ್ಯೌಃ ಸಾಭ್ರಸಂಪ್ಲವಾ ॥ **6.24.19** ॥ 834

ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಗಿರಿಶೃಂಗಾಣಿ ಮಹತಶ್ಚ ಮಹೀರುಹಾನ್।
ಆಸೇದುರ್ವಾನರಾ ಲಂಕಾಂ ಮಿಮರ್ದಯಿಷವೋ ರಣೇ ॥ **6.24.20** ॥ 835

ಶಿಖರೈರ್ವಿಕಿರಾಮ್ಯೇನಾಂ ಲಂಕಾಂ ಮುಷ್ಟಿಭಿರೇವ ವಾ।
ಇತಿ ಸ್ಮ ದಧಿರೇ ಸರ್ವೇ ಮನಾಂಸಿ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ ॥ **6.24.21** ॥ 836

ತತೋ ರಾಮೋ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಗ್ರೀವಮಿದಮಬ್ರವೀತ್।
ಸುವಿಭಕ್ತಾನಿ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಶುಕ ಏಷ ವಿಮುಚ್ಯತಾಂ ॥ **6.24.22** ॥ 837

ರಾಮಸ್ಯ ತು ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾನರೇಂದ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಮೋಚಯಾಮಾಸ ತಂ ದೂತಂ ಶುಕಂ ರಾಮಸ್ಯ ಶಾಸನಾತ್ ॥ **6.24.23** ॥ 838

ಮೋಚಿತೋ ರಾಮವಾಕ್ಯೇನ ವಾನರೈಶ್ಚ ನಿಪೀಡಿತಃ।
ಶುಕಃ ಪರಮಸಂತ್ರಸ್ತೋ ರಕ್ಷೋಧಿಪಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.24.24** ॥ 839

ರಾವಣಃ ಪ್ರಹಸನ್ನೇವ ಶುಕಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಹ।
ಕಿಮಿಮೌ ತೇ ಸಿತೌ ಪಕ್ಷೌ ಲೂನಪಕ್ಷಶ್ಚ ದೃಶ್ಯಸೇ ॥ **6.24.25** ॥ 840

ಕಚ್ಚಿನ್ನಾನೇಕಚಿತ್ತಾನಾಂ ತೇಷಾಂ ತ್ವಂ ವಶಮಾಗತಃ।
ತತಃ ಸ ಭಯಸಂವಿಗ್ನಸ್ತೇನ ರಾಜ್ಞಾಭಿಚೋದಿತಃ।
ವಚನಂ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚೇದಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.24.26** ॥ 841

ಸಾಗರಸ್ಯೋತ್ತರೇ ತೀರೇಽಬ್ರುವಂ ತೇ ವಚನಂ ತಥಾ।
ಯಥಾ ಸಂದೇಶಮಕ್ಲಿಷ್ಟಂ ಸಾಂತ್ವಯಞ್ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ಗಿರಾ ॥ **6.24.27** ॥ 842

ಕ್ರುದ್ಧೈಸ್ತೈರಹಮುತ್ಪ್ಲುತ್ಯ ದೃಷ್ಟಮಾತ್ರಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ಗೃಹೀತೋಽಸ್ಮ್ಯಪಿ ಚಾರಬ್ಧೋ ಹಂತುಂ ಲೋಪ್ತುಂ ಚ ಮುಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.24.28** ॥ 843

ನ ತೇ ಸಂಭಾಷಿತುಂ ಶಕ್ಯಾಃ ಸಂಪ್ರಶ್ನೋಽತ್ರ ನ ವಿದ್ಯತೇ।
ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಕೋಪನಾಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ವಾನರಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ ॥ **6.24.29** ॥ 844

ಸ ಚ ಹಂತಾ ವಿರಾಧಸ್ಯ ಕಬಂಧಸ್ಯ ಖರಸ್ಯ ಚ।
ಸುಗ್ರೀವಸಹಿತೋ ರಾಮಃ ಸೀತಾಯಾಃ ಪದಮಾಗತಃ ॥ **6.24.30** ॥ 845

ಸ ಕೃತ್ವಾ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ಚ ಲವಣೋದಧಿಂ।
ಏಷ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ನಿರ್ಧೂಯ ಧನ್ವೀ ತಿಷ್ಠತಿ ರಾಘವಃ ॥ **6.24.31** ॥ 846

ಋಕ್ಷವಾನರಸಂಘಾನಾಮನೀಕಾನಿ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ಗಿರಿಮೇಘನಿಕಾಶಾನಾಂ ಘಾದಯಂತಿ ವಸುಂಧರಾಂ ॥ **6.24.32** ॥ 847

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಬಲೌಘಸ್ಯ ವಾನರೇಂದ್ರಬಲಸ್ಯ ಚ।
ನೈತಯೋರ್ವಿದ್ಯತೇ ಸಂಧಿರ್ದೇವದಾನವಯೋರಿವ ॥ **6.24.33** ॥ 848

ಪುರಾ ಪ್ರಾಕಾರಮಾಯಾಂತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇಕತರಂ ಕುರು।
ಸೀತಾಂ ಚಾಸ್ಮೈ ಪ್ರಯಚ್ಛಾಶು ಯುದ್ಧಂ ವಾಪಿ ಪ್ರದೀಯತಾಂ ॥ **6.24.34** ॥ 849

ಶುಕಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ರೋಷಸಂರಕ್ತನಯನೋ ನಿರ್ದಹನ್ನಿವ ಚಕ್ಷುಷಾ ॥ **6.24.35** ॥ 850

ಯದಿ ಮಾಂ ಪ್ರತಿ ಯುದ್ಧೇರನ್ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ।
ನೈವ ಸೀತಾಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾದಪಿ ॥ **6.24.36** ॥ 851

ಕದಾ ಸಮಭಿಧಾವಂತಿ ಮಾಮಕಾ ರಾಘವಂ ಶರಾಃ।
ವಸಂತೇ ಪುಷ್ಪಿತಂ ಮತ್ತಾ ಭ್ರಮರಾ ಇವ ಪಾದಪಂ ॥ **6.24.37** ॥ 852

ಕದಾ ಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಾಂಗಂ ದೀಪ್ತೈಃ ಕಾರ್ಮುಕವಿಚ್ಯುತೈಃ।
ಶರೈರಾದೀಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಉಲ್ಕಾಭಿರಿವ ಕುಂಜರಂ ॥ **6.24.38** ॥ 853

ತಚ್ಚಾಸ್ಯ ಬಲಮಾದಾಸ್ಯೇ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ಜ್ಯೋತಿಷಾಮಿವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪ್ರಭಾಮುದ್ಯನ್ ದಿವಾಕರಃ॥ **6.24.39**॥ 854

ಸಾಗರಸ್ಯೇವ ಮೇ ವೇಗೋ ಮಾರುತಸ್ಯೇವ ಮೇ ಬಲಂ।
ನ ಚ ದಾಶರಥಿರ್ವೇದ ತೇನ ಮಾಂ ಯೋದ್ಧುಮಿಚ್ಛತಿ॥ **6.24.40**॥ 855

ನ ಮೇ ತೂಣೀಶಯಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ಸವಿಷಾನಿವ ಪನ್ನಗಾನ್।
ರಾಮಃ ಪಶ್ಯತಿ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ತೇನ ಮಾಂ ಯೋದ್ಧುಮಿಚ್ಛತಿ॥ **6.24.41**॥ 856

ನ ಜಾನಾತಿ ಪುರಾ ವೀರ್ಯಂ ಮಮ ಯುದ್ಧೇ ಸ ರಾಘವಃ।
ಮಮ ಚಾಪಮಯೀಂ ವೀಣಾಂ ಶರಕೋಣೈಃ ಪ್ರವಾದಿತಾಂ॥ **6.24.42**॥ 857

ಜ್ಯಾಶಬ್ದತುಮುಲಾಂ ಘೋರಾಮಾರ್ತಗೀತಮಹಾಸ್ವನಾಂ।
ನಾರಾಚತಲಸನ್ನಾದಾಂ ನದೀಮಹಿತವಾಹಿನೀಂ।
ಅವಗಾಹ್ಯ ಮಹಾರಂಗಂ ವಾದಯಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ರಣೇ॥ **6.24.43**॥ 858

ನ ವಾಸವೇನಾಪಿ ಸಹಸ್ರಚಕ್ಷುಷಾ
ಯುದ್ಧೇಽಸ್ಮಿ ಶಕ್ಯೋ ವರುಣೇನ ವಾ ಸ್ವಯಂ।
ಯಮೇನ ವಾ ಧರ್ಷಯಿತುಂ ಶರಾಗ್ನಿನಾ
ಮಹಾಹವೇ ವೈಶ್ರವಣೇನ ವಾ ಪುನಃ॥ **6.24.44**॥ 859

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣೇನ ನಿಗೂಢತಯಾ ಶುಕಸಾರಣಯೋರ್ವಾನರಸೇನಾಯಾಂ ಪ್ರೇಷಣಂ, ವಿಭೀಷಣೇನ ತಯೋರ್ನಿಗ್ರಹಣಂ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಪಯಾ ಮೋಕ್ಷಣಂ ತದೀಯಂ ಸಂದೇಶಮಾದಾಯ ತಾಭ್ಯಾಂ ಲಂಕಾಂ ಗತ್ವಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ ಚ

ಸಬಲೇ ಸಾಗರಂ ತೀರ್ಣೇ ರಾಮೇ ದಶರಥಾತ್ಮಜೇ।
ಅಮಾತ್ಯೌ ರಾವಣಃ ಶ್ರೀಮಾನಬ್ರವೀಚ್ಛುಕಸಾರಣೌ ॥ **6.25.1** ॥ 860

ಸಮಗ್ರಂ ಸಾಗರಂ ತೀರ್ಣಂ ದುಸ್ತರಂ ವಾನರಂ ಬಲಂ।
ಅಭೂತಪೂರ್ವಂ ರಾಮೇಣ ಸಾಗರೇ ಸೇತುಬಂಧನಂ ॥ **6.25.2** ॥ 861

ಸಾಗರೇ ಸೇತುಬಂಧಂ ತಂ ನ ಶ್ರದ್ದಧ್ಯಾಂ ಕಥಂಚನ।
ಅವಶ್ಯಂ ಚಾಪಿ ಸಂಖ್ಯೇಯಂ ತನ್ಮಯಾ ವಾನರಂ ಬಲಂ ॥ **6.25.3** ॥ 862

ಭವಂತೌ ವಾನರಂ ಸೈನ್ಯಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯಾನುಪಲಕ್ಷಿತೌ।
ಪರಿಮಾಣಂ ಚ ವೀರ್ಯಂ ಚ ಯೇ ಚ ಮುಖ್ಯಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.25.4** ॥ 863

ಮಂತ್ರಿಣೋ ಯೇ ಚ ರಾಮಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಚ ಸಮ್ಮತಾಃ।
ಯೇ ಪೂರ್ವಮಭಿವರ್ತಂತೇ ಯೇ ಚ ಶೂರಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.25.5** ॥ 864

ಸ ಚ ಸೇತುರ್ಯಥಾ ಬದ್ಧಃ ಸಾಗರೇ ಸಲಿಲಾರ್ಣವೇ।
ನಿವೇಶಂ ಚ ಯಥಾ ತೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ॥ **6.25.6** ॥ 865

ರಾಮಸ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಚ ವೀರ್ಯಂ ಪ್ರಹರಣಾನಿ ಚ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಚ ವೀರಸ್ಯ ತತ್ತ್ವತೋ ಜ್ಞಾತುಮರ್ಹಥಃ ॥ **6.25.7** ॥ 866

ಕಶ್ಚ ಸೇನಾಪತಿಸ್ತೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ತಚ್ಚ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಯಥಾತತ್ತ್ವಂ ಶೀಘ್ರಮಾಗಂತುಮರ್ಹಥಃ ॥ **6.25.8** ॥ 867

ಇತಿ ಪ್ರತಿಸಮಾದಿಷ್ಟೌ ರಾಕ್ಷಸೌ ಶುಕಸಾರಣೌ।
ಹರಿರೂಪಧರೌ ವೀರೌ ಪ್ರವಿಷ್ಟೌ ವಾನರಂ ಬಲಂ ॥ **6.25.9** ॥ 868

ತತಸ್ತದ್ ವಾನರಂ ಸೈನ್ಯಮಚಿಂತ್ಯಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ಸಂಖ್ಯಾತುಂ ನಾಧ್ಯಗಚ್ಛೇತಾಂ ತದಾ ತೌ ಶುಕಸಾರಣೌ ॥ **6.25.10** ॥ 869

ತತ್ ಸ್ಥಿತಂ ಪರ್ವತಾಗ್ರೇಷು ನಿರ್ಝರೇಷು ಗುಹಾಸು ಚ।
ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಚ ತೀರೇಷು ವನೇಷೂಪವನೇಷು ಚ।
ತರಮಾಣಂ ಚ ತೀರ್ಣಂ ಚ ತರ್ತುಕಾಮಂ ಚ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.25.11** ॥ 870

ನಿವಿಷ್ಟಂ ನಿವಿಶಚ್ಚೈವ ಭೀಮನಾದಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ತದ್ಬಲಾರ್ಣವಮಕ್ಷೋಭ್ಯಂ ದದೃಶಾತೇ ನಿಶಾಚರೌ ॥ **6.25.12** ॥ 871

ತೌ ದದರ್ಶ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಪ್ರತಿಚ್ಛನ್ನೌ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಆಚಚಕ್ಷೇ ಸ ರಾಮಾಯ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶುಕಸಾರಣೌ ॥ **6.25.13** ॥ 872

ತಸ್ಯೈತೌ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಮಂತ್ರಿಣೌ ಶುಕಸಾರಣೌ।
ಲಂಕಾಯಾಃ ಸಮನುಪ್ರಾಪ್ತೌ ಚಾರೌ ಪರಪುರಂಜಯ ॥ **6.25.14** ॥ 873

ತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವ್ಯಥಿತೌ ರಾಮಂ ನಿರಾಶೌ ಜೀವಿತೇ ತಥಾ।
ಕೃತಾಂಜಲಿಪುಟೌ ಭೀತೌ ವಚನಂ ಚೇದಮೂಚತುಃ ॥ **6.25.15** ॥ 874

ಆವಾಮಿಹಾಗತೌ ಸೌಮ್ಯ ರಾವಣಪ್ರಹಿತಾವುಭೌ।
ಪರಿಜ್ಞಾತುಂ ಬಲಂ ಸರ್ವಂ ತದಿದಂ ರಘುನಂದನ ॥ **6.25.16** ॥ 875

ತಯೋಸ್ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಹಸನ್ ವಾಕ್ಯಂ ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಃ ॥ **6.25.17** ॥ 876

ಯದಿ ದೃಷ್ಟಂ ಬಲಂ ಸರ್ವಂ ವಯಂ ವಾ ಸುಸಮಾಹಿತಾಃ।
ಯಥೋಕ್ತಂ ವಾ ಕೃತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಛಂದತಃ ಪ್ರತಿಗಮ್ಯತಾಂ ॥ **6.25.18** ॥ 877

ಅಥ ಕಿಂಚಿದದೃಷ್ಟಂ ವಾ ಭೂಯಸ್ತದ್ ದ್ರಷ್ಟುಮರ್ಹಥಃ।
ವಿಭೀಷಣೋ ವಾ ಕಾರ್ತ್ಸ್ನ್ಯೇನ ಪುನಃ ಸಂದರ್ಶಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.25.19** ॥ 878

ನ ಚೇದಂ ಗ್ರಹಣಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಭೇತವ್ಯಂ ಜೀವಿತಂ ಪ್ರತಿ।
ನ್ಯಸ್ತಶಸ್ತ್ರೌ ಗೃಹೀತೌ ಚ ನ ದೂತೌ ವಧಮರ್ಹಥಃ ॥ **6.25.20** ॥ 879

ಪ್ರಚ್ಛನ್ನೌ ಚ ವಿಮುಂಚೇಮೌ ಚಾರೌ ರಾತ್ರಿಂಚರಾವುಭೌ।
ಶತ್ರುಪಕ್ಷಸ್ಯ ಸತತಂ ವಿಭೀಷಣ ವಿಕರ್ಷಿಣೌ ॥ **6.25.21** ॥ 880

ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಮಹತೀಂ ಲಂಕಾಂ ಭವದ್ಭ್ಯಂ ಧನದಾನುಜಃ।
ವಕ್ತವ್ಯೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ರಾಜಾ ಯಥೋಕ್ತಂ ವಚನಂ ಮಮ ॥ **6.25.22** ॥ 881

ಯದ್ ಬಲಂ ತ್ವಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಸೀತಾಂ ಮೇ ಹೃತವಾನಸಿ।
ತದ್ ದರ್ಶಯ ಯಥಾಕಾಮಂ ಸಸೈನ್ಯಶ್ಚ ಸಬಾಂಧವಃ ॥ **6.25.23** ॥ 882

ಶ್ವಃ ಕಾಲ್ಯೇ ನಗರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಸಪ್ರಾಕಾರಾಂ ಸತೋರಣಾಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಚ ಬಲಂ ಪಶ್ಯ ಶರೈರ್ವಿಧ್ವಂಸಿತಂ ಮಯಾ ॥ **6.25.24** ॥ 883

ಕ್ರೋಧಂ ಭೀಮಮಹಂ ಮೋಕ್ಷ್ಯೇ ಸಸೈನ್ಯೇ ತ್ವಯಿ ರಾವಣ।
ಶ್ವಃ ಕಾಲ್ಯೇ ವಜ್ರವಾನ್ ವಜ್ರಂ ದಾನವೇಷ್ವಿವ ವಾಸವಃ ॥ **6.25.25** ॥ 884

ಇತಿ ಪ್ರತಿಸಮಾದಿಷ್ಟೌ ರಾಕ್ಷಸೌ ಶುಕಸಾರಣೌ।
ಜಯೇತಿ ಪ್ರತಿನಂದ್ಯೈನಂ ರಾಘವಂ ಧರ್ಮವತ್ಸಲಂ ॥ **6.25.26** ॥ 885

ಆಗಮ್ಯ ನಗರೀಂ ಲಂಕಾಮಬ್ರೂತಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ।
ವಿಭೀಷಣಗೃಹೀತೌ ತು ವಧಾರ್ಥಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ ॥ **6.25.27** ॥ 886

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾ ಮುಕ್ತೌ ರಾಮೇಣಾಮಿತತೇಜಸಾ।
ಏಕಸ್ಥಾನಗತಾ ಯತ್ರ ಚತ್ವಾರಃ ಪುರುಷರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.25.28** ॥ 887

ಲೋಕಪಾಲಸಮಾಃ ಶೂರಾಃ ಕೃತಾಸ್ತ್ರಾ ದೃಢವಿಕ್ರಮಾಃ।
ರಾಮೋ ದಾಶರಥಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.25.29** ॥ 888

ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾ ಮಹೇಂದ್ರಸಮವಿಕ್ರಮಃ।
ಏತೇ ಶಕ್ತಾಃ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಸಪ್ರಾಕಾರಾಂ ಸತೋರಣಾಂ ॥ **6.25.30** ॥ 889

ಉತ್ಪಾಟ್ಯ ಸಂಕ್ರಾಮಯಿತುಂ ಸರ್ವೇ ತಿಷ್ಠಂತು ವಾನರಾಃ।
ಯಾದೃಶಂ ತದ್ಧಿ ರಾಮಸ್ಯ ರೂಪಂ ಪ್ರಹರಣಾನಿ ಚ ॥ **6.25.31** ॥ 890

ವಧಿಷ್ಯತಿ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಮೇಕಸ್ತಿಷ್ಠಂತು ತೇ ತ್ರಯಃ।
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಗುಪ್ತಾ ಸಾ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಚ ವಾಹಿನೀ।
ಬಭೂವ ದುರ್ಧರ್ಷತರಾ ಸರ್ವೈರಪಿ ಸುರಾಸುರೈಃ ॥ **6.25.32** ॥ 891

ಪ್ರಹೃಷ್ಟಯೋಧಾ ಧ್ವಜಿನೀ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ
ವನೌಕಸಾಂ ಸಂಪ್ರತಿ ಯೋದ್ಧುಮಿಚ್ಛತಾಂ।
ಅಲಂ ವಿರೋಧೇನ ಶಮೋ ವಿಧೀಯತಾಂ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.25.33** ॥ 892

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಡ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸಾರಣೇನ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಗ್ ವಾನರಯೂಥಪತೀನಾಂ ಪರಿಚಯದಾನಂ

ತದ್ವಚಃ ಸತ್ಯಮಕ್ಲೀಬಂ ಸಾರಣೇನಾಭಿಭಾಷಿತಂ।
ನಿಶಮ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಜಾ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ ಸಾರಣಂ ॥ **6.26.1** ॥ 893

ಯದಿ ಮಾಮಭಿಯುಂಜೀರನ್ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ।
ನೈವ ಸೀತಾಮಹಂ ದದ್ಯಾಂ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾದಪಿ ॥ **6.26.2** ॥ 894

ತ್ವಂ ತು ಸೌಮ್ಯ ಪರಿತ್ರಸ್ತೋ ಹರಿಭಿಃ ಪೀಡಿತೋ ಭೃಶಂ।
ಪ್ರತಿಪ್ರದಾನಮದ್ಯೈವ ಸೀತಾಯಾಃ ಸಾಧು ಮನ್ಯಸೇ ॥ **6.26.3** ॥ 895

ಕೋ ಹಿ ನಾಮ ಸಪತ್ನೋ ಮಾಂ ಸಮರೇ ಜೇತುಮರ್ಹತಿ।
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.26.4** ॥ 896

ಆರುರೋಹ ತತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಾಸಾದಂ ಹಿಮಪಾಂಡುರಂ।
ಬಹುತಾಲಸಮುತ್ಸೇಧಂ ರಾವಣೋಽಥ ದಿದೃಕ್ಷಯಾ ॥ **6.26.5** ॥ 897

ತಾಭ್ಯಾಂ ಚರಾಭ್ಯಾಂ ಸಹಿತೋ ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಪಶ್ಯಮಾನಃ ಸಮುದ್ರಂ ತಂ ಪರ್ವತಾಂಶ್ಚ ವನಾನಿ ಚ ॥ **6.26.6** ॥ 898

ದದರ್ಶ ಪೃಥಿವೀದೇಶಂ ಸುಸಂಪೂರ್ಣಂ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ತದಪಾರಮಸಹ್ಯಂ ಚ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.26.7** ॥ 899

ಆಲೋಕ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಜಾ ಪರಿಪಪ್ರಚ್ಛ ಸಾರಣಂ।
ಏಷಾಂ ಕೇ ವಾನರಾ ಮುಖ್ಯಾಃ ಕೇ ಶೂರಾಃ ಕೇ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.26.8** ॥ 900

ಕೇ ಪೂರ್ವಮಭಿವರ್ತಂತೇ ಮಹೋತ್ಸಾಹಾಃ ಸಮಂತತಃ।
ಕೇಷಾಂ ಶೃಣೋತಿ ಸುಗ್ರೀವಃ ಕೇ ವಾ ಯೂಥಪಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.26.9** ॥ 901

ಸಾರಣಾಚಕ್ಷ್ವ ಮೇ ಸರ್ವಂ ಕಿಂ ಪ್ರಭಾವಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಸಾರಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಚನಂ ಪರಿಪೃಚ್ಛತಃ ॥ **6.26.10** ॥ 902

ಆಬಭಾಷೇಽಥ ಮುಖ್ಯಜ್ಞೋ ಮುಖ್ಯಾಂಸ್ತತ್ರ ವನೌಕಸಃ।
ಏಷ ಯೋಽಭಿಮುಖೋ ಲಂಕಾಂ ನರ್ದಂಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ವಾನರಃ ॥ **6.26.11** ॥ 903

ಯೂಥಪಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತೇನ ಪರಿವಾರಿತಃ।
ಯಸ್ಯ ಘೋಷೇಣ ಮಹತಾ ಸಪ್ರಾಕಾರಾ ಸತೋರಣಾ ॥ **6.26.12** ॥ 904

ಲಂಕಾ ಪ್ರತಿಹತಾ ಸರ್ವಾ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾ।
ಸರ್ವಶಾಖಾಮೃಗೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.26.13** ॥ 905

ಬಲಾಗ್ರೇ ತಿಷ್ಠತೇ ವೀರೋ ನೀಲೋ ನಾಮೈಷ ಯೂಥಪಃ।
ಬಾಹೂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಮಹೀಂ ಗಚ್ಛತಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.26.14** ॥ 906

ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖಃ ಕೋಪಾದಭೀಕ್ಷ್ಣಂ ಚ ವಿಜೃಂಭತೇ।
ಗಿರಿಶೃಂಗಪ್ರತೀಕಾಶಃ ಪದ್ಮಕಿಂಜಲ್ಕಸನ್ನಿಭಃ ॥ **6.26.15** ॥ 907

ಸ್ಫೋಟಯತ್ಯತಿಸಂರಬ್ಧೋ ಲಾಂಗೂಲಂ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ಯಸ್ಯ ಲಾಂಗೂಲಶಬ್ದೇನ ಸ್ವನಂತಿ ಪ್ರದಿಶೋ ದಶ ॥ **6.26.16** ॥ 908

ಏಷ ವಾನರರಾಜೇನ ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭಿಷೇಚಿತಃ।
ಯುವರಾಜೋಽಂಗದೋ ನಾಮ ತ್ವಾಮಾಹ್ವಯತಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.26.17** ॥ 909

ವಾಲಿನಃ ಸದೃಶಃ ಪುತ್ರಃ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಸದಾ ಪ್ರಿಯಃ।
ರಾಘವಾರ್ಥೇ ಪರಾಕ್ರಾಂತಃ ಶಕ್ರಾರ್ಥೇ ವರುಣೋ ಯಥಾ ॥ **6.26.18** ॥ 910

ಏತಸ್ಯ ಸಾ ಮತಿಃ ಸರ್ವಾ ಯದ್ ದೃಷ್ಟಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ಹನೂಮತಾ ವೇಗವತಾ ರಾಘವಸ್ಯ ಹಿತೈಷಿಣಾ ॥ **6.26.19** ॥ 911

ಬಹೂನಿ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಮೇಷ ಯೂಥಾನಿ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಪರಿಗೃಹ್ಯಾಭಿಯಾತಿ ತ್ವಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ ॥ **6.26.20** ॥ 912

ಅನುವಾಲಿಸುತಸ್ಯಾಪಿ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ವೀರಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಸೇತುಹೇತುರಯಂ ನಲಃ ॥ **6.26.21** ॥ 913

ಯೇ ತು ವಿಷ್ಟಭ್ಯ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಕ್ಷ್ವೇಡಯಂತಿ ನದಂತಿ ಚ।
ಉತ್ಥಾಯ ಚ ವಿಜೃಂಭಂತೇ ಕ್ರೋಧೇನ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ ॥ **6.26.22** ॥ 914

ಏತೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾ ಘೋರಾಶ್ಚಂಡಾಶ್ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಾಃ।
ಅಷ್ಟೌ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ದಶಕೋಟಿಶತಾನಿ ಚ।
ಯ ಏನಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ವೀರಾಶ್ಚಂದನವಾಸಿನಃ ॥ **6.26.23** ॥ 915

ಏಷ್ಯೈವಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ।
ಶ್ವೇತೋ ರಜತಸಂಕಾಶಶ್ಚಪಲೋ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.26.24** ॥ 916

ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ವಾನರಃ ಶೂರಸ್ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ವಿಶ್ರುತಃ।
ತೂರ್ಣಂ ಸುಗ್ರೀವಮಾಗಮ್ಯ ಪುನರ್ಗಚ್ಛತಿ ವಾನರಃ ॥ **6.26.25** ॥ 917

ವಿಭಜನ್ ವಾನರೀಂ ಸೇನಾಮನೀಕಾನಿ ಪ್ರಹರ್ಷಯನ್।
ಯಃ ಪುರಾ ಗೋಮತೀತೀರೇ ರಮ್ಯಂ ಪರ್ಯೇತಿ ಪರ್ವತಂ ॥ **6.26.26** ॥ 918

ನಾಮ್ನಾ ಸಂರೋಚನೋ ನಾಮ ನಾನಾನಗಯುತೋ ಗಿರಿಃ।
ತತ್ರ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಶಾಸ್ತ್ಯೇಷ ಕುಮುದೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.26.27** ॥ 919

ಯೋಽಸೌ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಹರ್ಷಂ ಪರಿಕರ್ಷತಿ।
ಯಸ್ಯ ವಾಲಾ ಬಹುವ್ಯಾಮಾ ದೀರ್ಘಲಾಂಗೂಲಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.26.28** ॥ 920

ತಾಮ್ರಾಃ ಪೀತಾಃ ಸಿತಾಃ ಶ್ವೇತಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ಣಾ ಘೋರದರ್ಶನಾಃ।
ಅದೀನೋ ವಾನರಶ್ಚಂಡಃ ಸಂಗ್ರಾಮಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತಿ।
ಏಷೋಽಪ್ಯಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ ॥ **6.26.29** ॥ 921

ಯಸ್ತ್ವೇಷ ಸಿಂಹಸಂಕಾಶಃ ಕಪಿಲೋ ದೀರ್ಘಕೇಸರಃ।
ನಿಭೃತಃ ಪ್ರೇಕ್ಷತೇ ಲಂಕಾಂ ದಿಧಕ್ಷನ್ನಿವ ಚಕ್ಷುಷಾ ॥ **6.26.30** ॥ 922

ವಿಂಧ್ಯಂ ಕೃಷ್ಣಗಿರಿಂ ಸಹ್ಯಂ ಪರ್ವತಂ ಚ ಸುದರ್ಶನಂ।
ರಾಜನ್ ಸತತಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಸ ರಂಭೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ।
ಶತಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ತ್ರಿಂಶಚ್ಚ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ ॥ **6.26.31** ॥ 923

ಯಂ ಯಾಂತಂ ವಾನರಾ ಘೋರಾಶ್ಚಂಡಾಶ್ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮಾಃ।
ಪರಿವಾರ್ಯಾನುಗಚ್ಛಂತಿ ಲಂಕಾಂ ಮರ್ದಿತುಮೋಜಸಾ ॥ **6.26.32** ॥ 924

ಯಸ್ತು ಕರ್ಣೌ ವಿವೃಣುತೇ ಜೃಂಭತೇ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ನ ತು ಸಂವಿಜತೇ ಮೃತ್ಯೋರ್ನ ಚ ಸೇನಾಂ ಪ್ರಧಾವತಿ ॥ **6.26.33** ॥ 925

ಪ್ರಕಂಪತೇ ಚ ರೋಷೇಣ ತಿರ್ಯಕ್ ಚ ಪುನರೀಕ್ಷತೇ।
ಪಶ್ಯ ಲಾಂಗೂಲವಿಕ್ಷೇಪಂ ಕ್ಷ್ವೇಡತ್ಯೇಷ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.26.34** ॥ 926

ಮಹಾಜವೋ ವೀತಭಯೋ ರಮ್ಯಂ ಸಾಲ್ವೇಯಪರ್ವತಂ।
ರಾಜನ್ ಸತತಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಶರಭೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.26.35** ॥ 927

ಏತಸ್ಯ ಬಲಿನಃ ಸರ್ವೇ ವಿಹಾರಾ ನಾಮ ಯೂಥಪಾಃ।
ರಾಜಂಛತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ತಥೈವ ಚ ॥ **6.26.36** ॥ 928

ಯಸ್ತು ಮೇಘ ಇವಾಕಾಶಂ ಮಹಾನಾವೃತ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ।
ಮಧ್ಯೇ ವಾನರವೀರಾಣಾಂ ಸುರಾಣಾಮಿವ ವಾಸವಃ ॥ **6.26.37** ॥ 929

ಭೇರೀಣಾಮಿವ ಸನ್ನಾದೋ ಯಸ್ಯೈಷ ಶ್ರೂಯತೇ ಮಹಾನ್।
ಘೋಷಃ ಶಾಖಾಮೃಗೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಸಂಗ್ರಾಮಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತಾಂ ॥ **6.26.38** ॥ 930

ಏಷ ಪರ್ವತಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಪಾರಿಯಾತ್ರಮನುತ್ತಮಂ।
ಯುದ್ಧೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹೋ ನಿತ್ಯಂ ಪನಸೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.26.39** ॥ 931

ಏನಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತಾರ್ಧಂ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ।
ಯೂಥಪಾ ಯೂಥಪಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಯೇಷಾಂ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ ॥ **6.26.40** ॥ 932

ಯಸ್ತು ಭೀಮಾ ಪ್ರವಲ್ಗಂತೀಂ ಚಮೂಂ ತಿಷ್ಠತಿ ಶೋಭಯನ್।
ಸ್ಥಿತಾಂ ತೀರೇ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯ ಇವ ಸಾಗರಃ ॥ **6.26.41** ॥ 933

ಏಷ ದರ್ದುರಸಂಕಾಶೋ ವಿನತೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ।
ಪಿಬಂಶ್ಚರತಿ ಯೋ ವೇಣಾಂ ನದೀನಾಮುತ್ತಮಾಂ ನದೀಂ ॥ **6.26.42** ॥ 934

ಷಷ್ಟಿಃ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಬಲಮಸ್ಯ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ತ್ವಾಮಾಹ್ವಯತಿ ಯುದ್ಧಾಯ ಕ್ರೋಧನೋ ನಾಮ ವಾನರಃ ॥ **6.26.43** ॥ 935

ವಿಕ್ರಾಂತಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ಯಥಾ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ।
ಯಸ್ತು ಗೈರಿಕವರ್ಣಾಭಂ ವಪುಃ ಪುಷ್ಯತಿ ವಾನರಃ ॥ **6.26.44** ॥ 936

ಅವಮತ್ಯ ಸದಾ ಸರ್ವಾನ್ ವಾನರಾನ್ ಬಲದರ್ಪಿತಃ।
ಗವಯೋ ನಾಮ ತೇಜಸ್ವೀ ತ್ವಾಂ ಕ್ರೋಧಾದಭಿವರ್ತತೇ ॥ **6.26.45** ॥ 937

ಏನಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಪ್ತತಿಃ ಪರ್ಯುಪಾಸತೇ।
ಏಷೈವಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ ॥ **6.26.46** ॥ 938

ಏತೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾ ವೀರಾ ಯೇಷಾಂ ಸಂಖ್ಯಾ ನ ವಿದ್ಯತೇ।
ಯೂಥಪಾ ಯೂಥಪಶ್ರೇಷ್ಠಾಸ್ತೇಷಾಂ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ ॥ **6.26.47** ॥ 939

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಡ್ವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಾನರಸೈನ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನಯೂಥಪತೀನಾಂ ಪರಿಚಯಃ

ತಾಂಸ್ತು ತೇ ಸಂಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಸ್ಯ ಯೂಥಪಾನ್।
ರಾಘವಾರ್ಥೇ ಪರಾಕ್ರಾಂತಾ ಯೇ ನ ರಕ್ಷಂತಿ ಜೀವಿತಂ ॥ **6.27.1** ॥ 940

ಸ್ನಿಗ್ಧಾ ಯಸ್ಯ ಬಹುವ್ಯಾಮಾ ದೀರ್ಘಲಾಂಗೂಲಮಾಶ್ರಿತಾಃ।
ತಾಮ್ರಾಃ ಪೀತಾಃ ಸಿತಾಃ ಶ್ವೇತಾಃ ಪ್ರಕೀರ್ಣಾ ಘೋರಕರ್ಮಣಃ ॥ **6.27.2** ॥ 941

ಪ್ರಗೃಹೀತಾಃ ಪ್ರಕಾಶಂತೇ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇವ ಮರೀಚಯಃ।
ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಚಾನುಕೃಷ್ಯಂತೇ ಹರೋ ನಾಮೈಷ ವಾನರಃ ॥ **6.27.3** ॥ 942

ಯಂ ಪೃಷ್ಠತೋಽನುಗಚ್ಛಂತಿ ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ವೃಕ್ಷಾನುದ್ಯಮ್ಯ ಸಹಸಾ ಲಂಕಾರೋಹಣತತ್ಪರಾಃ ॥ **6.27.4** ॥ 943

ಯೂಥಪಾ ಹರಿರಾಜಸ್ಯ ಕಿಂಕರಾಃ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಾಃ।
ನೀಲಾನಿವ ಮಹಾಮೇಘಾಂಸ್ತಿಷ್ಠತೋ ಯಾಂಸ್ತು ಪಶ್ಯಸಿ ॥ **6.27.5** ॥ 944

ಅಸಿತಾಂಜನಸಂಕಾಶಾನ್ ಯುದ್ಧೇ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾನ್।
ಅಸಂಖ್ಯೇಯಾನನಿರ್ದೇಶಾನ್ ಪರಂ ಪಾರಮಿವೋದಧೇಃ ॥ **6.27.6** ॥ 945

ಪರ್ವತೇಷು ಚ ಯೇ ಕೇಚಿದ್ ವಿಷಯೇಷು ನದೀಷು ಚ।
ಏತೇ ತ್ವಾಮಭಿವರ್ತಂತೇ ರಾಜನ್ನೃಕ್ಷಾಃ ಸುದಾರುಣಾಃ ॥ **6.27.7** ॥ 946

ಏಷಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತೋ ರಾಜನ್ ಭೀಮಾಕ್ಷೋ ಭೀಮದರ್ಶನಃ।
ಪರ್ಜನ್ಯ ಇವ ಜೀಮೂತೈಃ ಸಮಂತಾತ್ ಪರಿವಾರಿತಃ ॥ **6.27.8** ॥ 947

ಋಕ್ಷವಂತಂ ಗಿರಿಶ್ರೇಷ್ಠಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ನರ್ಮದಾಂ ಪಿಬನ್।
ಸರ್ವರ್ಕ್ಷಾಣಾಮಧಿಪತಿರ್ಧೂಮ್ರೋ ನಾಮೈಷ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.27.9** ॥ 948

ಯವೀಯಾನಸ್ಯ ತು ಭ್ರಾತಾ ಪಶ್ಯೈನಂ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸಮಾನೋ ರೂಪೇಣ ವಿಶಿಷ್ಟಸ್ತು ಪರಾಕ್ರಮೇ ॥ **6.27.10** ॥ 949

ಸ ಏಷ ಜಾಂಬವಾನ್ ನಾಮ ಮಹಾಯೂಥಪಯೂಥಪಃ।
ಪ್ರಶಾಂತೋ ಗುರುವರ್ತೀ ಚ ಸಂಪ್ರಹಾರೇಷ್ವಮರ್ಷಣಃ ॥ **6.27.11** ॥ 950

ಏತೇನ ಸಾಹ್ಯಂ ತು ಮಹತ್ ಕೃತಂ ಶಕ್ರಸ್ಯ ಧೀಮತಾ।
ದೈವಾಸುರೇ ಜಾಂಬವತಾ ಲಬ್ಧಾಶ್ಚ ಬಹವೋ ವರಾಃ ॥ **6.27.12** ॥ 951

ಆರುಹ್ಯ ಪರ್ವತಾಗ್ರೇಭ್ಯೋ ಮಹಾಭ್ರವಿಪುಲಾಃ ಶಿಲಾಃ।
ಮುಂಚಂತಿ ವಿಪುಲಾಕಾರಾ ನ ಮೃತ್ಯೋರುದ್ವಿಜಂತಿ ಚ ॥ **6.27.13** ॥ 952

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಸದೃಶಾಃ ಪಿಶಾಚಾನಾಂ ಚ ರೋಮಶಾಃ।
ಏತಸ್ಯ ಸೈನ್ಯಾ ಬಹವೋ ವಿಚರಂತ್ಯಮಿತೌಜಸಃ ॥ **6.27.14** ॥ 953

ಯ ಏನಮಭಿಸಂರಬ್ಧಂ ಪ್ಲವಮಾನಮವಸ್ಥಿತಂ।
ಪ್ರೇಕ್ಷಂತೇ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸ್ಥಿತಾ ಯೂಥಪಯೂಥಪಂ ॥ **6.27.15** ॥ 954

ಏಷ ರಾಜನ್ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಂ ಪರ್ಯುಪಾಸ್ತೇ ಹರೀಶ್ವರಃ।
ಬಲೇನ ಬಲಸಂಯುಕ್ತೋ ದಂಭೋ ನಾಮೈಷ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.27.16** ॥ 955

ಯಃ ಸ್ಥಿತಂ ಯೋಜನೇ ಶೈಲಂ ಗಚ್ಛನ್ ಪಾರ್ಶ್ವೇನ ಸೇವತೇ।
ಊರ್ಧ್ವಂ ತಥೈವ ಕಾಯೇನ ಗತಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಯೋಜನಂ ॥ **6.27.17** ॥ 956

ಯಸ್ಮಾತ್ ತು ಪರಮಂ ರೂಪಂ ಚತುಷ್ಪಾತ್ಸು ನ ವಿದ್ಯತೇ।
ಶ್ರುತಃ ಸನ್ನಾದನೋ ನಾಮ ವಾನರಾಣಾಂ ಪಿತಾಮಹಃ ॥ **6.27.18** ॥ 957

ಯೇನ ಯುದ್ಧಂ ತದಾ ದತ್ತಂ ರಣೇ ಶಕ್ರಸ್ಯ ಧೀಮತಾ।
ಪರಾಜಯಶ್ಚ ನ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸೋಽಯಂ ಯೂಥಪಯೂಥಪಃ ॥ **6.27.19** ॥ 958

ಯಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಮಾಣಸ್ಯ ಶಕ್ರಸ್ಯೇವ ಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಏಷ ಗಂಧರ್ವಕನ್ಯಾಯಾಮುತ್ಪನ್ನಃ ಕೃಷ್ಣವರ್ತ್ಮನಾ ॥ **6.27.20** ॥ 959

ತದಾ ದೇವಾಸುರೇ ಯುದ್ಧೇ ಸಾಹ್ಯಾರ್ಥಂ ತ್ರಿದಿವೌಕಸಾಂ।
ಯತ್ರ ವೈಶ್ರವಣೋ ರಾಜಾ ಜಂಬೂಮುಪನಿಷೇವತೇ ॥ **6.27.21** ॥ 960

ಯೋ ರಾಜಾ ಪರ್ವತೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಬಹುಕಿನ್ನರಸೇವಿನಾಂ।
ವಿಹಾರಸುಖದೋ ನಿತ್ಯಂ ಭ್ರಾತುಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ ॥ **6.27.22** ॥ 961

ತತ್ರೈಷ ರಮತೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಲವಾನ್ ವಾನರೋತ್ತಮಃ।
ಯುದ್ಧೇಷ್ವಕತ್ಥನೋ ನಿತ್ಯಂ ಕ್ರಥನೋ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.27.23** ॥ 962

ವೃತಃ ಕೋಟಿಸಹಸ್ರೇಣ ಹರೀಣಾಂ ಸಮವಸ್ಥಿತಃ।
ಏಷೈವಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ ॥ **6.27.24** ॥ 963

ಯೋ ಗಂಗಾಮನುಪರ್ಯೇತಿ ತ್ರಾಸಯನ್ ಗಜಯೂಥಪಾನ್।
ಹಸ್ತಿನಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಪೂರ್ವವೈರಮನುಸ್ಮರನ್ ॥ **6.27.25** ॥ 964

ಏಷ ಯೂಥಪತಿರ್ನೇತಾ ಗರ್ಜನ್ ಗಿರಿಗುಹಾಶಯಃ।
ಗಜಾನ್ ರೋಧಯತೇ ವನ್ಯಾನಾರುಜಂಶ್ಚ ಮಹೀರುಹಾನ್ ॥ **6.27.26** ॥ 965

ಹರೀಣಾಂ ವಾಹಿನೀಮುಖ್ಯೋ ನದೀಂ ಹೈಮವತೀಮನು।
ಉಶೀರಬೀಜಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಮಂದರಂ ಪರ್ವತೋತ್ತಮಂ ॥ **6.27.27** ॥ 966

ರಮತೇ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ದಿವಿ ಶಕ್ರ ಇವ ಸ್ವಯಂ।
ಏನಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರಮಭಿವರ್ತತೇ ॥ **6.27.28** ॥ 967

ವೀರ್ಯವಿಕ್ರಮದೃಪ್ತಾನಾಂ ನರ್ದತಾಂ ಬಾಹುಶಾಲಿನಾಂ।
ಸ ಏಷ ನೇತಾ ಚೈತೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ॥ **6.27.29** ॥ 968

ಸ ಏಷ ದುರ್ಧರೋ ರಾಜನ್ ಪ್ರಮಾಥೀ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ।
ವಾತೇನೇವೋದ್ಧತಂ ಮೇಘಂ ಯಮೇನಮನುಪಶ್ಯಸಿ ॥ **6.27.30** ॥ 969

ಅನೀಕಮಪಿ ಸಂರಬ್ಧಂ ವಾನರಾಣಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ।
ಉದ್ಧೂತಮರುಣಾಭಾಸಂ ಪವನೇನ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.27.31** ॥ 970

ವಿವರ್ತಮಾನಂ ಬಹುಶೋ ಯತ್ರೈತದ್ಬಹುಲಂ ರಜಃ।
ಏತೇಽಸಿತಮುಖಾ ಘೋರಾ ಗೋಲಾಂಗೂಲಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.27.32** ॥ 971

ಶತಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವೈ ಸೇತುಬಂಧನಂ।
ಗೋಲಾಂಗೂಲಂ ಮಹಾರಾಜ ಗವಾಕ್ಷಂ ನಾಮ ಯೂಥಪಂ ॥ **6.27.33** ॥ 972

ಪರಿವಾರ್ಯಾಭಿನರ್ದಂತೇ ಲಂಕಾಂ ಮರ್ದಿತುಮೋಜಸಾ।
ಭ್ರಮರಾಚರಿತಾ ಯತ್ರ ಸರ್ವಕಾಲಫಲದ್ರುಮಾಃ ॥ **6.27.34** ॥ 973

ಯಂ ಸೂರ್ಯಸ್ತುಲ್ಯವರ್ಣಾಭಮನುಪರ್ಯೇತಿ ಪರ್ವತಂ।
ಯಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಸದಾ ಭಾಂತಿ ತದ್ವರ್ಣಾ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.27.35** ॥ 974

ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸ್ಥಂ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ನ ತ್ಯಜಂತಿ ಮಹರ್ಷಯಃ।
ಸರ್ವಕಾಮಫಲಾ ವೃಕ್ಷಾಃ ಸದಾ ಫಲಸಮನ್ವಿತಾಃ ॥ **6.27.36** ॥ 975

ಮಧೂನಿ ಚ ಮಹಾರ್ಹಾಣಿ ಯಸ್ಮಿನ್ ಪರ್ವತಸತ್ತಮೇ।
ತತ್ರೈಷ ರಮತೇ ರಾಜನ್ ರಮ್ಯೇ ಕಾಂಚನಪರ್ವತೇ ॥ **6.27.37** ॥ 976

ಮುಖ್ಯೋ ವಾನರಮುಖ್ಯಾನಾಂ ಕೇಸರೀ ನಾಮ ಯೂಥಪಃ।
ಷಷ್ಟಿರ್ಗಿರಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಮ್ಯಾಃ ಕಾಂಚನಪರ್ವತಾಃ ॥ **6.27.38** ॥ 977

ತೇಷಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಗಿರಿವರಸ್ತ್ವಮಿವಾನಘ ರಕ್ಷಸಾಂ।
ತತ್ರೈಕೇ ಕಪಿಲಾಃ ಶ್ವೇತಾಸ್ತಾಮ್ರಾಸ್ಯಾ ಮಧುಪಿಂಗಲಾಃ ॥ **6.27.39** ॥ 978

ನಿವಸಂತ್ಯಂತಿಮಗಿರೌ ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಾ ನಖಾಯುಧಾಃ।
ಸಿಂಹಾ ಇವ ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರಾ ವ್ಯಾಘ್ರಾ ಇವ ದುರಾಸದಾಃ ॥ **6.27.40** ॥ 979

ಸರ್ವೇ ವೈಶ್ವಾನರಸಮಾ ಜ್ವಲದಾಶೀವಿಷೋಪಮಾಃ।
ಸುದೀರ್ಘಾಂಚಿತಲಾಂಗೂಲಾ ಮತ್ತಮಾತಂಗಸನ್ನಿಭಾಃ ॥ **6.27.41** ॥ 980

ಮಹಾಪರ್ವತಸಂಕಾಶಾ ಮಹಾಜೀಮೂತನಿಃಸ್ವನಾಃ।
ವೃತ್ತಪಿಂಗಲನೇತ್ರಾ ಹಿ ಮಹಾಭೀಮಗತಿಸ್ವನಾಃ ॥ **6.27.42** ॥ 981

ಮರ್ದಯಂತೀವ ತೇ ಸರ್ವೇ ತಸ್ಥುರ್ಲಂಕಾಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ತೇ।
ಏಷ ಚೈಷಾಮಧಿಪತಿರ್ಮಧ್ಯೇ ತಿಷ್ಠತಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.27.43** ॥ 982

ಜಯಾರ್ಥೀ ನಿತ್ಯಮಾದಿತ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತಿ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ನಾಮ್ನಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ವಿಖ್ಯಾತೋ ರಾಜಞ್ಶತಬಲೀತಿ ಯಃ ॥ **6.27.44** ॥ 983

ಏಷೈವಾಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಮರ್ದಿತುಂ।
ವಿಕ್ರಾಂತೋ ಬಲವಾಂಶೂರಃ ಪೌರುಷೇ ಸ್ವೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.27.45** ॥ 984

ರಾಮಪ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ಪ್ರಾಣಾನಾಂ ದಯಾಂ ನ ಕುರುತೇ ಹರಿಃ।
ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯೋ ನಲೋ ನೀಲಶ್ಚ ವಾನರಃ ॥ **6.27.46** ॥ 985

ಏಕೈಕಮೇವ ಯೋಧಾನಾಂ ಕೋಟಿಭಿರ್ದಶಭಿರ್ವೃತಃ।
ತಥಾನ್ಯೇ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಾ ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತವಾಸಿನಃ।
ನ ಶಕ್ಯಂತೇ ಬಹುತ್ವಾತ್ ತು ಸಂಖ್ಯಾತುಂ ಲಘುವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.27.47** ॥ 986

ಸರ್ವೇ ಮಹಾರಾಜ ಮಹಾಪ್ರಭಾವಾಃ
ಸರ್ವೇ ಮಹಾಶೈಲನಿಕಾಶಕಾಯಾಃ।
ಸರ್ವೇ ಸಮರ್ಥಾಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಕ್ಷಣೇನ
ಕರ್ತುಂ ಪ್ರವಿಧ್ವಸ್ತವಿಕೀರ್ಣಶೈಲಾಂ ॥ **6.27.48** ॥ 987

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶುಕೇನ ಸುಗ್ರೀವಸಚಿವಾನಾಂ ಮೈಂದದ್ವಿವಿದಯೋರ್ಹನುಮತಃ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಚ ಪರಿಚಯಂ ದತ್ತ್ವಾ ವಾನರಸೈನ್ಯಸಂಖ್ಯಾಯಾ ನಿರೂಪಣಂ ಚ

ಸಾರಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ।
ಬಲಮಾದಿಶ್ಯ ತತ್ ಸರ್ವಂ ಶುಕೋ ವಾಕ್ಯಮಥಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.28.1** ॥ 988

ಸ್ಥಿತಾನ್ ಪಶ್ಯಸಿ ಯಾನೇತಾನ್ ಮತ್ತಾನಿವ ಮಹಾದ್ವಿಪಾನ್।
ನ್ಯಗ್ರೋಧಾನಿವ ಗಾಂಗೇಯಾನ್ ಸಾಲಾನ್ ಹೈಮವತಾನಿವ ॥ **6.28.2** ॥ 989

ಏತೇ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾ ರಾಜನ್ ಬಲಿನಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ದೈತ್ಯದಾನವಸಂಕಾಶಾ ಯುದ್ಧೇ ದೇವಪರಾಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.28.3** ॥ 990

ಏಷಾಂ ಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ನವ ಪಂಚ ಚ ಸಪ್ತ ಚ।
ತಥಾ ಶಂಕುಸಹಸ್ರಾಣಿ ತಥಾ ವೃಂದಶತಾನಿ ಚ ॥ **6.28.4** ॥ 991

ಏತೇ ಸುಗ್ರೀವಸಚಿವಾಃ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾನಿಲಯಾಃ ಸದಾ।
ಹರಯೋ ದೇವಗಂಧರ್ವೈರುತ್ಪನ್ನಾಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ ॥ **6.28.5** ॥ 992

ಯೌ ತೌ ಪಶ್ಯಸಿ ತಿಷ್ಠಂತೌ ಕುಮಾರೌ ದೇವರೂಪಿಣೌ।
ಮೈಂದಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದಶ್ಚೈವ ತಾಭ್ಯಾಂ ನಾಸ್ತಿ ಸಮೋ ಯುಧಿ ॥ **6.28.6** ॥ 993

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಸಮನುಜ್ಞಾತಾವಮೃತಪ್ರಾಶಿನಾವುಭೌ।
ಆಶಂಸೇತೇ ಯಥಾ ಲಂಕಾಮೇತೌ ಮರ್ದಿತುಮೋಜಸಾ ॥ **6.28.7** ॥ 994

ಯಂ ತು ಪಶ್ಯಸಿ ತಿಷ್ಠಂತಂ ಪ್ರಭಿನ್ನಮಿವ ಕುಂಜರಂ।
ಯೋ ಬಲಾತ್ ಕ್ಷೋಭಯೇತ್ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸಮುದ್ರಮಪಿ ವಾನರಃ ॥ **6.28.8** ॥ 995

ಏಷೋಽಭಿಗಂತಾ ಲಂಕಾಯಾಂ ವೈದೇಹ್ಯಾಸ್ತವ ಚ ಪ್ರಭೋ।
ಏನಂ ಪಶ್ಯ ಪುರಾ ದೃಷ್ಟಂ ವಾನರಂ ಪುನರಾಗತಂ ॥ **6.28.9** ॥ 996

ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಕೇಸರಿಣಃ ಪುತ್ರೋ ವಾತಾತ್ಮಜ ಇತಿ ಶ್ರುತಃ।
ಹನೂಮಾನಿತಿ ವಿಖ್ಯಾತೋ ಲಂಘಿತೋ ಯೇನ ಸಾಗರಃ ॥ **6.28.10** ॥ 997

ಕಾಮರೂಪೋ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಬಲರೂಪಸಮನ್ವಿತಃ।
ಅನಿವಾರ್ಯಗತಿಶ್ಚೈವ ಯಥಾ ಸತತಗಃ ಪ್ರಭುಃ ॥ **6.28.11** ॥ 998

ಉದ್ಯಂತಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಾಲಃ ಕಿಲ ಬುಭುಕ್ಷಿತಃ।
ತ್ರಿಯೋಜನಸಹಸ್ರಂ ತು ಅಧ್ವಾನಮವತೀರ್ಯ ಹಿ ॥ **6.28.12** ॥ 999

ಆದಿತ್ಯಮಾಹರಿಷ್ಯಾಮಿ ನ ಮೇ ಕ್ಷುತ್ ಪ್ರತಿಯಾಸ್ಯತಿ।
ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಮನಸಾ ಪುಪ್ಲವೇ ಬಲದರ್ಪಿತಃ ॥ **6.28.13** ॥ 1000

ಅನಾಧೃಷ್ಯತಮಂ ದೇವಮಪಿ ದೇವರ್ಷಿರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಅನಾಸಾದ್ಯೈವ ಪತಿತೋ ಭಾಸ್ಕರೋದಯನೇ ಗಿರೌ ॥ **6.28.14** ॥ 1001

ಪತಿತಸ್ಯ ಕಪೇರಸ್ಯ ಹನುರೇಕಾ ಶಿಲಾತಲೇ।
ಕಿಂಚಿದ್ ಭಿನ್ನಾ ದೃಢಹನುರ್ಹನೂಮಾನೇಷ ತೇನ ವೈ॥ **6.28.15** ॥ 1002

ಸತ್ಯಮಾಗಮಯೋಗೇನ ಮಮೈಷ ವಿದಿತೋ ಹರಿಃ।
ನಾಸ್ಯ ಶಕ್ಯಂ ಬಲಂ ರೂಪಂ ಪ್ರಭಾವೋ ವಾನುಭಾಷಿತುಂ ॥ **6.28.16** ॥ 1003

ಏಷ ಆಶಂಸತೇ ಲಂಕಾಮೇಕೋ ಮಥಿತುಮೋಜಸಾ।
ಯೇನ ಜಾಜ್ವಲ್ಯತೇಽಸೌ ವೈ ಧೂಮಕೇತುಸ್ತವಾದ್ಯ ವೈ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ನಿಹಿತಶ್ಚಾಪಿ ಕಥಂ ವಿಸ್ಮರಸೇ ಕಪಿಂ ॥ **6.28.17** ॥ 1004

ಯಶ್ಚೈಷೋಽನಂತರಃ ಶೂರಃ ಶ್ಯಾಮಃ ಪದ್ಮನಿಭೇಕ್ಷಣಃ।
ಇಕ್ಷ್ವಾಕೂಣಾಮತಿರಥೋ ಲೋಕೇ ವಿಶ್ರುತಪೌರುಷಃ ॥ **6.28.18** ॥ 1005

ಯಸ್ಮಿನ್ ನ ಚಲತೇ ಧರ್ಮೋ ಯೋ ಧರ್ಮ ನಾತಿವರ್ತತೇ।
ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಮಸ್ತ್ರಂ ವೇದಾಂಶ್ಚ ವೇದ ವೇದವಿದಾಂ ವರಃ ॥ **6.28.19** ॥ 1006

ಯೋ ಭಿಂದ್ಯಾದ್ ಗಗನಂ ಬಾಣೈರ್ಮೇದಿನೀಂ ವಾಪಿ ದಾರಯೇತ್।
ಯಸ್ಯ ಮೃತ್ಯೋರಿವ ಕ್ರೋಧಃ ಶಕ್ರಸ್ಯೇವ ಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.28.20** ॥ 1007

ಯಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಜನಸ್ಥಾನಾತ್ ಸೀತಾ ಚಾಪಿ ಹೃತಾ ತ್ವಯಾ।
ಸ ಏಷ ರಾಮಸ್ತ್ವಾಂ ರಾಜನ್ ಯೋದ್ಧುಂ ಸಮಭಿವರ್ತತೇ ॥ **6.28.21** ॥ 1008

ಯಸ್ಯೈಷ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಶುದ್ಧಜಾಂಬೂನದಪ್ರಭಃ।
ವಿಶಾಲವಕ್ಷಾಸ್ತಾಮ್ರಾಕ್ಷೋ ನೀಲಕುಂಚಿತಮೂರ್ಧಜಃ ॥ **6.28.22** ॥ 1009

ಏಷೋ ಹಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ನಾಮ ಭ್ರಾತುಃ ಪ್ರಿಯಹಿತೇ ರತಃ।
ನಯೇ ಯುದ್ಧೇ ಚ ಕುಶಲಃ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಃ ॥ **6.28.23** ॥ 1010

ಅಮರ್ಷೀ ದುರ್ಜಯೋ ಜೇತಾ ವಿಕ್ರಾಂತಶ್ಚ ಜಯೀ ಬಲೀ।
ರಾಮಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೋ ಬಾಹುರ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಾಣೋ ಬಹಿಶ್ಚರಃ ॥ **6.28.24** ॥ 1011

ನಹ್ಯೇಷ ರಾಘವಸ್ಯಾರ್ಥೇ ಜೀವಿತಂ ಪರಿರಕ್ಷತಿ।
ಏಷೈವಾಶಂಸತೇ ಯುದ್ಧೇ ನಿಹಂತುಂ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.28.25** ॥ 1012

ಯಸ್ತು ಸವ್ಯಮಸೌ ಪಕ್ಷಂ ರಾಮಸ್ಯಾಶ್ರಿತ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ।
ರಕ್ಷೋಗಣಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತೋ ರಾಜಾ ಹ್ಯೇಷ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.28.26** ॥ 1013

ಶ್ರೀಮತಾ ರಾಜರಾಜೇನ ಲಂಕಾಯಾಮಭಿಷೇಚಿತಃ।
ತ್ವಾಮಸೌ ಪ್ರತಿಸಂರಬ್ಧೋ ಯುದ್ಧಾಯೈಷೋಽಭಿವರ್ತತೇ ॥ **6.28.27** ॥ 1014

ಯಂ ತು ಪಶ್ಯಸಿ ತಿಷ್ಠಂತಂ ಮಧ್ಯೇ ಗಿರಿಮಿವಾಚಲಂ।
ಸರ್ವಶಾಖಾಮೃಗೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಭರ್ತಾರಮಮಿತೌಜಸಂ ॥ **6.28.28** ॥ 1015

ತೇಜಸಾ ಯಶಸಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಬಲೇನಾಭಿಜನೇನ ಚ।
ಯಃ ಕಪೀನತಿಬಭ್ರಾಜ ಹಿಮವಾನಿವ ಪರ್ವತಃ ॥ **6.28.29** ॥ 1016

ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಯಃ ಸಮಧ್ಯಾಸ್ತೇ ಗುಹಾಂ ಸಗಹನದ್ರುಮಾಂ।
ದುರ್ಗಾಂ ಪರ್ವತದುರ್ಗಮ್ಯಾಂ ಪ್ರಧಾನೈಃ ಸಹ ಯೂಥಪೈಃ ॥ **6.28.30** ॥ 1017

ಯಸ್ಯೈಷಾ ಕಾಂಚನೀ ಮಾಲಾ ಶೋಭತೇ ಶತಪುಷ್ಕರಾ।
ಕಾಂತಾ ದೇವಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಯಸ್ಯಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ ॥ **6.28.31** ॥ 1018

ಏತಾಂ ಮಾಲಾಂ ಚ ತಾರಾಂ ಚ ಕಪಿರಾಜ್ಯಂ ಚ ಶಾಶ್ವತಂ।
ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾಲಿನಂ ಹತ್ವಾ ರಾಮೇಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿತಃ ॥ **6.28.32** ॥ 1019

ಶತಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಕೋಟಿಮಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ।
ಶತಂ ಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶಂಕುರಿತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ ॥ **6.28.33** ॥ 1020

ಶತಂ ಶಂಕುಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಮಹಾಶಂಕುರಿತಿ ಸ್ಮೃತಃ।
ಮಹಾಶಂಕುಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತಂ ವೃಂದಮಿಹೋಚ್ಯತೇ ॥ **6.28.34** ॥ 1021

ಶತಂ ವೃಂದಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಮಹಾವೃಂದಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ।
ಮಹಾವೃಂದಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತಂ ಪದ್ಮಮಿಹೋಚ್ಯತೇ ॥ **6.28.35** ॥ 1022

ಶತಂ ಪದ್ಮಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಮಹಾಪದ್ಮಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ।
ಮಹಾಪದ್ಮಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಶತಂ ಖರ್ವಮಿಹೋಚ್ಯತೇ ॥ **6.28.36** ॥ 1023

ಶತಂ ಖರ್ವಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಮಹಾಖರ್ವಮಿತಿ ಸ್ಮೃತಂ।
ಮಹಾಖರ್ವಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಸಮುದ್ರಮಭಿಧೀಯತೇ।
ಶತಂ ಸಮುದ್ರಸಾಹಸ್ರಮೋಘ ಇತ್ಯಭಿಧೀಯತೇ ॥ **6.28.37** ॥ 1024

ಶತಮೋಘಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಮಹೌಘ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ।
ಏವಂ ಕೋಟಿಸಹಸ್ರೇಣ ಶಂಕೂನಾಂ ಚ ಶತೇನ ಚ।
ಮಹಾಶಂಕುಸಹಸ್ರೇಣ ತಥಾ ವೃಂದಶತೇನ ಚ ॥ **6.28.38** ॥ 1025

ಮಹಾವೃಂದಸಹಸ್ರೇಣ ತಥಾ ಪದ್ಮಶತೇನ ಚ।
ಮಹಾಪದ್ಮಸಹಸ್ರೇಣ ತಥಾ ಖರ್ವಶತೇನ ಚ ॥ **6.28.39** ॥ 1026

ಸಮುದ್ರೇಣ ಚ ತೇನೈವ ಮಹೌಘೇನ ತಥೈವ ಚ।
ಏಷ ಕೋಟಿಮಹೌಘೇನ ಸಮುದ್ರಸದೃಶೇನ ಚ ॥ **6.28.40** ॥ 1027

ವಿಭೀಷಣೇನ ವೀರೇಣ ಸಚಿವೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ।
ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ತ್ವಾಂ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮನುವರ್ತತೇ।
ಮಹಾಬಲವೃತೋ ನಿತ್ಯಂ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.28.41** ॥ 1028

ಇಮಾಂ ಮಹಾರಾಜ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ವಾಹಿನೀ -
ಮುಪಸ್ಥಿತಾಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಗ್ರಹೋಪಮಾಂ।
ತತಃ ಪ್ರಯತ್ನಃ ಪರಮೋ ವಿಧೀಯತಾಂ
ಯಥಾ ಜಯಃ ಸ್ಯಾನ್ನ ಪರೈಃ ಪರಾಭವಃ ॥ **6.28.42** ॥ 1029

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶುಕಸಾರಣೌ ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ರಾವಣೇನ ತಯೋಃ ಸಭಾತೋ ನಿಷ್ಕಾಸನಂ ತತ್ಪ್ರಹಿತಾನಾಂ ಗುಪ್ತಚರಾಣಾಂ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಗ್ರಹೇಣ ವಾನರತೋ ಮೋಕ್ಷಣಂ ಲಂಕಾಯಾಂ ನಿವರ್ತನಂ ಚ

ಶುಕೇನ ತು ಸಮಾದಿಷ್ಟಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ಹರಿಯೂಥಪಾನ್।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಭುಜಂ ರಾಮಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ ॥ **6.29.1** ॥ 1030

ಸಮೀಪಸ್ಥಂ ಚ ರಾಮಸ್ಯ ಭ್ರಾತರಂ ಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಸರ್ವವಾನರರಾಜಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.29.2** ॥ 1031

ಅಂಗದಂ ಚಾಪಿ ಬಲಿನಂ ವಜ್ರಹಸ್ತಾತ್ಮಜಾತ್ಮಜಂ।
ಹನೂಮಂತಂ ಚ ವಿಕ್ರಾಂತಂ ಜಾಂಬವಂತಂ ಚ ದುರ್ಜಯಂ ॥ **6.29.3** ॥ 1032

ಸುಷೇಣಂ ಕುಮುದಂ ನೀಲಂ ನಲಂ ಚ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಂ।
ಗಜಂ ಗವಾಕ್ಷಂ ಶರಭಂ ಮೈಂದಂ ಚ ದ್ವಿವಿದಂ ತಥಾ ॥ **6.29.4** ॥ 1033

ಕಿಂಚಿದಾವಿಗ್ನಹೃದಯೋ ಜಾತಕ್ರೋಧಶ್ಚ ರಾವಣಃ।
ಭರ್ತ್ಸಯಾಮಾಸ ತೌ ವೀರೌ ಕಥಾಂತೇ ಶುಕಸಾರಣೌ ॥ **6.29.5** ॥ 1034

ಅಧೋಮುಖೌ ತೌ ಪ್ರಣತಾವಬ್ರವೀಚ್ಚುಕಸಾರಣೌ।
ರೋಷಗದ್ಗದಯಾ ವಾಚಾ ಸಂರಬ್ಧಂ ಪರುಷಂ ತಥಾ ॥ **6.29.6** ॥ 1035

ನ ತಾವತ್ ಸದೃಶಂ ನಾಮ ಸಚಿವೈರುಪಜೀವಿಭಿಃ।
ವಿಪ್ರಿಯಂ ನೃಪತೇರ್ವಕ್ತುಂ ನಿಗ್ರಹೇ ಪ್ರಗ್ರಹೇ ಪ್ರಭೋಃ ॥ **6.29.7** ॥ 1036

ರಿಪೂಣಾಂ ಪ್ರತಿಕೂಲಾನಾಂ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮಭಿವರ್ತತಾಂ।
ಉಭಾಭ್ಯಾಂ ಸದೃಶಂ ನಾಮ ವಕ್ತುಮಪ್ರಸ್ತವೇ ಸ್ತವಂ ॥ **6.29.8** ॥ 1037

ಆಚಾರ್ಯಾ ಗುರವೋ ವೃದ್ಧಾ ವೃಥಾ ವಾಂ ಪರ್ಯುಪಾಸಿತಾಃ।
ಸಾರಂ ಯದ್ ರಾಜಶಾಸ್ತ್ರಾಣಾಮನುಜೀವ್ಯಂ ನ ಗೃಹ್ಯತೇ ॥ **6.29.9** ॥ 1038

ಗೃಹೀತೋ ವಾ ನ ವಿಜ್ಞಾತೋ ಭಾರೋಽಜ್ಞಾನಸ್ಯ ವಾಹ್ಯತೇ।
ಈದೃಶೈಃ ಸಚಿವೈರ್ಯುಕ್ತೋ ಮೂರ್ಖೈರ್ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಧರಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.29.10** ॥ 1039

ಕಿಂ ನು ಮೃತ್ಯೋರ್ಭಯಂ ನಾಸ್ತಿ ಮಾಂ ವಕ್ತುಂ ಪರುಷಂ ವಚಃ।
ಯಸ್ಯ ಮೇ ಶಾಸತೋ ಜಿಹ್ವಾ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಶುಭಾಶುಭಂ ॥ **6.29.11** ॥ 1040

ಅಪ್ಯೇವ ದಹನಂ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವನೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಪಾದಪಾಃ।
ರಾಜದಂಡಪರಾಮೃಷ್ಟಾಸ್ತಿಷ್ಠಂತೇ ನಾಪರಾಧಿನಃ ॥ **6.29.12** ॥ 1041

ಹನ್ಯಾಮಹಂ ತ್ವಿಮೌ ಪಾಪೌ ಶತ್ರುಪಕ್ಷಪ್ರಶಂಸಿನೌ।
ಯದಿ ಪೂರ್ವೋಪಕಾರೈರ್ಮೇ ಕ್ರೋಧೋ ನ ಮೃದುತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ ॥ **6.29.13** ॥ 1042

ಅಪಧ್ವಂಸತ ನಶ್ಯಧ್ವಂ ಸನ್ನಿಕರ್ಷಾದಿತೋ ಮಮ।
ನಹಿ ವಾಂ ಹಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸ್ಮರಾಮ್ಯುಪಕೃತಾನಿ ವಾಂ।
ಹತಾವೇವ ಕೃತಘ್ನೌ ದ್ವೌ ಮಯಿ ಸ್ನೇಹಪರಾಙ್ಮುಖೌ ॥ **6.29.14** ॥ 1043

ಏವಮುಕ್ತೌ ತು ಸವ್ರೀಡೌ ತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶುಕಸಾರಣೌ।
ರಾವಣಂ ಜಯಶಬ್ದೇನ ಪ್ರತಿನಂದ್ಯಾಭಿನಿಃಸೃತೌ ॥ **6.29.15** ॥ 1044

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ದಶಗ್ರೀವಃ ಸಮೀಪಸ್ಥಂ ಮಹೋದರಂ।
ಉಪಸ್ಥಾಪಯ ಮೇ ಶೀಘ್ರಂ ಚಾರಾನಿತಿ ನಿಶಾಚರಃ।
ಮಹೋದರಸ್ತಥೋಕ್ತಸ್ತು ಶೀಘ್ರಮಾಜ್ಞಾಪಯಚ್ಚರಾನ್ ॥ **6.29.16** ॥ 1045

ತತಶ್ಚಾರಾಃ ಸಂತ್ವರಿತಾಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಪಾರ್ಥಿವಶಾಸನಾತ್।
ಉಪಸ್ಥಿತಾಃ ಪ್ರಾಂಜಲಯೋ ವರ್ಧಯಿತ್ವಾ ಜಯಾಶಿಷಃ ॥ **6.29.17** ॥ 1046

ತಾನಬ್ರವೀತ್ ತತೋ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಚಾರಾನ್ ಪ್ರತ್ಯಾಯಿಕಾಞ್ಶೂರಾನ್ ಧೀರಾನ್ ವಿಗತಸಾಧ್ವಸಾನ್ ॥ **6.29.18** ॥ 1047

ಇತೋ ಗಚ್ಛತ ರಾಮಸ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಪರೀಕ್ಷಿತುಂ।
ಮಂತ್ರೇಷ್ವಭ್ಯಂತರಾ ಯೇಽಸ್ಯ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ತೇನ ಸಮಾಗತಾಃ ॥ **6.29.19** ॥ 1048

ಕಥಂ ಸ್ವಪಿತಿ ಜಾಗರ್ತಿ ಕಿಮದ್ಯ ಚ ಕರಿಷ್ಯತಿ।
ವಿಜ್ಞಾಯ ನಿಪುಣಂ ಸರ್ವಮಾಗಂತವ್ಯಮಶೇಷತಃ ॥ **6.29.20** ॥ 1049

ಚಾರೇಣ ವಿದಿತಃ ಶತ್ರುಃ ಪಂಡಿತೈರ್ವಸುಧಾಧಿಪೈಃ।
ಯುದ್ಧೇ ಸ್ವಲ್ಪೇನ ಯತ್ನೇನ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ನಿರಸ್ಯತೇ ॥ **6.29.21** ॥ 1050

ಚಾರಾಸ್ತು ತೇ ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಂ।
ಶಾರ್ದೂಲಮಗ್ರತಃ ಕೃತ್ವಾ ತತಶ್ಚಕ್ರುಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥ **6.29.22** ॥ 1051

ತತಸ್ತಂ ತು ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಚಾರಾ ರಾಕ್ಷಸಸತ್ತಮಂ।
ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಜಗ್ಮುರ್ಯತ್ರ ರಾಮಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.29.23** ॥ 1052

ತೇ ಸುವೇಲಸ್ಯ ಶೈಲಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಾ ದದೃಶುರ್ಗತ್ವಾ ಸಸುಗ್ರೀವವಿಭೀಷಣೌ ॥ **6.29.24** ॥ 1053

ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಾಶ್ಚಮೂಂ ತಾಂ ಚ ಬಭೂವುರ್ಭಯವಿಹ್ವಲಾಃ।
ತೇ ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮನಾ ದೃಷ್ಟಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.29.25** ॥ 1054

ವಿಭೀಷಣೇನ ತತ್ರಸ್ಥಾ ನಿಗೃಹೀತಾ ಯದೃಚ್ಛಯಾ।
ಶಾರ್ದೂಲೋ ಗ್ರಾಹಿತಸ್ತ್ವೇಕಃ ಪಾಪೋಽಯಮಿತಿ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.29.26** ॥ 1055

ಮೋಚಿತಃ ಸೋಽಪಿ ರಾಮೇಣ ವಧ್ಯಮಾನಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ಆನೃಶಂಸ್ಯೇನ ರಾಮೇಣ ಮೋಚಿತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಪರೇ ॥ **6.29.27** ॥ 1056

ವಾನರೈರರ್ದಿತಾಸ್ತೇ ತು ವಿಕ್ರಾಂತೈರ್ಲಘುವಿಕ್ರಮೈಃ।
ಪುನರ್ಲಂಕಾಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಶ್ವಸಂತೋ ನಷ್ಟಚೇತಸಃ ॥ **6.29.28** ॥ 1057

ತತೋ ದಶಗ್ರೀವಮುಪಸ್ಥಿತಾಸ್ತು ತೇ
ಚಾರಾ ಬಹಿರ್ನಿತ್ಯಚರಾ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಗಿರೇಃ ಸುವೇಲಸ್ಯ ಸಮೀಪವಾಸಿನಂ
ನ್ಯವೇದಯನ್ ರಾಮಬಲಂ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.29.29** ॥ 1058

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಪ್ರಹಿತಾನಾಂ ಗುಪ್ತಚರಾಣಾಂ ಶಾರ್ದೂಲಸ್ಯ ಚ ತಂ ಪ್ರತಿ ವಾನರಸೇನಾಯಾಃ ಸಮಾಚಾರಸ್ಯ ಬೋಧನಂ ತತ್ರತ್ಯಪ್ರಮುಖವೀರಾಣಾಂ ಪರಿಚಯದಾನಂ ಚ

ತತಸ್ತಮಕ್ಷೋಭ್ಯಬಲಂ ಲಂಕಾಧಿಪತಯೇ ಚರಾಃ।
ಸುವೇಲೇ ರಾಘವಂ ಶೈಲೇ ನಿವಿಷ್ಟಂ ಪ್ರತ್ಯವೇದಯನ್ ॥ **6.30.1** ॥ 1059

ಚಾರಾಣಾಂ ರಾವಣಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ರಾಮಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಜಾತೋದ್ವೇಗೋಽಭವತ್ ಕಿಂಚಿಚ್ಛಾರ್ದೂಲಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.30.2** ॥ 1060

ಅಯಥಾವಚ್ಚ ತೇ ವರ್ಣೋ ದೀನಶ್ಚಾಸಿ ನಿಶಾಚರ।
ನಾಸಿ ಕಚ್ಚಿದಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಾನಾಂ ವಶಮಾಗತಃ ॥ **6.30.3** ॥ 1061

ಇತಿ ತೇನಾನುಶಿಷ್ಟಸ್ತು ವಾಚಂ ಮಂದಮುದೀರಯನ್।
ತದಾ ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲಂ ಶಾರ್ದೂಲೋ ಭಯವಿಕ್ಲವಃ ॥ **6.30.4** ॥ 1062

ನ ತೇ ಚಾರಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾ ರಾಜನ್ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ।
ವಿಕ್ರಾಂತಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ರಾಘವೇಣ ಚ ರಕ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.30.5** ॥ 1063

ನಾಪಿ ಸಂಭಾಷಿತುಂ ಶಕ್ಯಾಃ ಸಂಪ್ರಶ್ನೋಽತ್ರ ನ ಲಭ್ಯತೇ।
ಸರ್ವತೋ ರಕ್ಷ್ಯತೇ ಪಂಥಾ ವಾನರೈಃ ಪರ್ವತೋಪಮೈಃ ॥ **6.30.6** ॥ 1064

ಪ್ರವಿಷ್ಟಮಾತ್ರೇ ಜ್ಞಾತೋಽಹಂ ಬಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ವಿಚಾರಿತೇ।
ಬಲಾದ್ ಗೃಹೀತೋ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ಬಹುಧಾಸ್ಮಿ ವಿಚಾರಿತಃ ॥ **6.30.7** ॥ 1065

ಜಾನುಭಿರ್ಮುಷ್ಟಿಭಿರ್ದಂತೈಸ್ತಲೈಶ್ಚಾಭಿಹತೋ ಭೃಶಂ।
ಪರಿಣೀತೋಽಸ್ಮಿ ಹರಿಭಿರ್ಬಲಮಧ್ಯೇ ಅಮರ್ಷಣೈಃ ॥ **6.30.8** ॥ 1066

ಪರಿಣೀಯ ಚ ಸರ್ವತ್ರ ನೀತೋಽಹಂ ರಾಮಸಂಸದಿ।
ರುಧಿರಸ್ರಾವಿದೀನಾಂಗೋ ವಿಹ್ವಲಶ್ಚಲಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥ **6.30.9** ॥ 1067

ಹರಿಭಿರ್ವಧ್ಯಮಾನಶ್ಚ ಯಾಚಮಾನಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ।
ರಾಘವೇಣ ಪರಿತ್ರಾತೋ ಮಾ ಮೇತಿ ಚ ಯದೃಚ್ಛಯಾ ॥ **6.30.10** ॥ 1068

ಏಷ ಶೈಲಶಿಲಾಭಿಸ್ತು ಪೂರಯಿತ್ವಾ ಮಹಾರ್ಣವಂ।
ದ್ವಾರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಲಂಕಾಯಾ ರಾಮಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ಸಾಯುಧಃ ॥ **6.30.11** ॥ 1069

ಗರುಡವ್ಯೂಹಮಾಸ್ಥಾಯ ಸರ್ವತೋ ಹರಿಭಿರ್ವೃತಃ।
ಮಾಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಲಂಕಾಮೇವಾತಿವರ್ತತೇ ॥ **6.30.12** ॥ 1070

ಪುರಾ ಪ್ರಾಕಾರಮಾಯಾತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇಕತರಂ ಕುರು।
ಸೀತಾಂ ವಾಪಿ ಪ್ರಯಚ್ಛಾಶು ಯುದ್ಧಂ ವಾಪಿ ಪ್ರದೀಯತಾಂ ॥ **6.30.13** ॥ 1071

ಮನಸಾ ತತ್ ತದಾ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಶಾರ್ದೂಲಂ ಸುಮಹದ್ವಾಕ್ಯಮಥೋವಾಚ ಸ ರಾವಣಃ ॥ **6.30.14** ॥ 1072

ಯದಿ ಮಾಂ ಪ್ರತಿಯುಧ್ಯಂತೇ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ।
ನೈವ ಸೀತಾಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾದಪಿ ॥ **6.30.15** ॥ 1073

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣಃ ಪುನರಬ್ರವೀತ್।
ಚರಿತಾ ಭವತಾ ಸೇನಾ ಕೇಽತ್ರ ಶೂರಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.30.16** ॥ 1074

ಕಿಂ ಪ್ರಭಾಃ ಕೀದೃಶಾಃ ಸೌಮ್ಯ ವಾನರಾ ಯೇ ದುರಾಸದಾಃ।
ಕಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಪೌತ್ರಾಶ್ಚ ತತ್ತ್ವಮಾಖ್ಯಾಹಿ ರಾಕ್ಷಸ ॥ **6.30.17** ॥ 1075

ತಥಾತ್ರ ಪ್ರತಿಪತ್ಸ್ಯಾಮಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತೇಷಾಂ ಬಲಾಬಲಂ।
ಅವಶ್ಯಂ ಖಲು ಸಂಖ್ಯಾನಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಯುದ್ಧಮಿಚ್ಛತಾ ॥ **6.30.18** ॥ 1076

ಅಥೈವಮುಕ್ತಃ ಶಾರ್ದೂಲೋ ರಾವಣೇನೋತ್ತಮಶ್ಚರಃ।
ಇದಂ ವಚನಮಾರೇಭೇ ವಕ್ತುಂ ರಾವಣಸನ್ನಿಧೌ ॥ **6.30.19** ॥ 1077

ಅಥರ್ಕ್ಷರಜಸಃ ಪುತ್ರೋ ಯುಧಿ ರಾಜನ್ ಸುದುರ್ಜಯಃ।
ಗದ್ಗದಸ್ಯಾಥ ಪುತ್ರೋಽತ್ರ ಜಾಂಬವಾನಿತಿ ವಿಶ್ರುತಃ ॥ **6.30.20** ॥ 1078

ಗದ್ಗದಸ್ಯಾಥ ಪುತ್ರೋಽನ್ಯೋ ಗುರುಪುತ್ರಃ ಶತಕ್ರತೋಃ।
ಕದನಂ ಯಸ್ಯ ಪುತ್ರೇಣ ಕೃತಮೇಕೇನ ರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.30.21** ॥ 1079

ಸುಷೇಣಶ್ಚಾತ್ರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪುತ್ರೋ ಧರ್ಮಸ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಸೌಮ್ಯಃ ಸೋಮಾತ್ಮಜಶ್ಚಾತ್ರ ರಾಜನ್ ದಧಿಮುಖಃ ಕಪಿಃ ॥ **6.30.22** ॥ 1080

ಸುಮುಖೋ ದುರ್ಮುಖಶ್ಚಾತ್ರ ವೇಗದರ್ಶೀ ಚ ವಾನರಃ।
ಮೃತ್ಯುರ್ವಾನರರೂಪೇಣ ನೂನಂ ಸೃಷ್ಟಃ ಸ್ವಯಂಭುವಾ ॥ **6.30.23** ॥ 1081

ಪುತ್ರೋ ಹುತವಹಸ್ಯಾತ್ರ ನೀಲಃ ಸೇನಾಪತಿಃ ಸ್ವಯಂ।
ಅನಿಲಸ್ಯ ತು ಪುತ್ರೋಽತ್ರ ಹನೂಮಾನಿತಿ ವಿಶ್ರುತಃ ॥ **6.30.24** ॥ 1082

ನಪ್ತಾ ಶಕ್ರಸ್ಯ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಬಲವಾನಂಗದೋ ಯುವಾ।
ಮೈಂದಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದಶ್ಚೋಭೌ ಬಲಿನಾವಶ್ವಿಸಂಭವೌ ॥ **6.30.25** ॥ 1083

ಪುತ್ರಾ ವೈವಸ್ವತಸ್ಯಾಥ ಪಂಚ ಕಾಲಾಂತಕೋಪಮಾಃ।
ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ ॥ **6.30.26** ॥ 1084

ದಶ ವಾನರಕೋಟ್ಯಶ್ಚ ಶೂರಾಣಾಂ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಾಂ।
ಶ್ರೀಮತಾಂ ದೇವಪುತ್ರಾಣಾಂ ಶೇಷಂ ನಾಖ್ಯಾತುಮುತ್ಸಹೇ ॥ **6.30.27** ॥ 1085

ಪುತ್ರೋ ದಶರಥಸ್ಯೈಷ ಸಿಂಹಸಂಹನನೋ ಯುವಾ।
ದೂಷಣೋ ನಿಹತೋ ಯೇನ ಖರಶ್ಚ ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತಥಾ ॥ **6.30.28** ॥ 1086

ನಾಸ್ತಿ ರಾಮಸ್ಯ ಸದೃಶೋ ವಿಕ್ರಮೇ ಭುವಿ ಕಶ್ಚನ।
ವಿರಾಧೋ ನಿಹತೋ ಯೇನ ಕಬಂಧಶ್ಚಾಂತಕೋಪಮಃ ॥ **6.30.29** ॥ 1087

ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ತೋ ರಾಮಸ್ಯ ಗುಣಾನ್ ಕಶ್ಚಿನ್ನರಃ ಕ್ಷಿತೌ।
ಜನಸ್ಥಾನಗತಾ ಯೇನ ತಾವಂತೋ ರಾಕ್ಷಸಾ ಹತಾಃ ॥ **6.30.30** ॥ 1088

ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾತ್ರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಮಾತಂಗಾನಾಮಿವರ್ಷಭಃ।
ಯಸ್ಯ ಬಾಣಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನ ಜೀವೇದಪಿ ವಾಸವಃ ॥ **6.30.31** ॥ 1089

ಶ್ವೇತೋ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮುಖಶ್ಚಾತ್ರ ಭಾಸ್ಕರಸ್ಯಾತ್ಮಸಂಭವೌ।
ವರುಣಸ್ಯಾಥ ಪುತ್ರೋಽಥ ಹೇಮಕೂಟಃ ಪ್ಲವಂಗಮಃ ॥ **6.30.32** ॥ 1090

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸುತೋ ವೀರೋ ನಲಃ ಪ್ಲವಗಸತ್ತಮಃ।
ವಿಕ್ರಾಂತೋ ವೇಗವಾನತ್ರ ವಸುಪುತ್ರಃ ಸ ದುರ್ಧರಃ ॥ **6.30.33** ॥ 1091

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವರಿಷ್ಠಶ್ಚ ತವ ಭ್ರಾತಾ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ರಾಘವಸ್ಯ ಹಿತೇ ರತಃ ॥ **6.30.34** ॥ 1092

ಇತಿ ಸರ್ವಂ ಸಮಾಖ್ಯಾತಂ ತಥಾ ವೈ ವಾನರಂ ಬಲಂ।
ಸುವೇಲೇಽಧಿಷ್ಠಿತಂ ಶೈಲೇ ಶೇಷಕಾರ್ಯೇ ಭವಾನ್ ಗತಿಃ ॥ **6.30.35** ॥ 1093

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಮಾಯಾಮಯಂ ಛಿನ್ನಂ ಮಸ್ತಕಂ ಸಂದರ್ಶ್ಯ ರಾವಣೇನ ಸೀತಾಯಾ ಮೋಹನಂ

ತತಸ್ತಮಕ್ಷೋಭ್ಯಬಲಂ ಲಂಕಾಯಾಂ ನೃಪತೇಶ್ಚರಾಃ।
ಸುವೇಲೇ ರಾಘವಂ ಶೈಲೇ ನಿವಿಷ್ಟಂ ಪ್ರತ್ಯವೇದಯನ್ ॥ **6.31.1** ॥ 1094

ಚಾರಾಣಾಂ ರಾವಣಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ರಾಮಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಜಾತೋದ್ವೇಗೋಽಭವತ್ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಚಿವಾನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.31.2** ॥ 1095

ಮಂತ್ರಿಣಃ ಶೀಘ್ರಮಾಯಾಂತು ಸರ್ವೇ ವೈ ಸುಸಮಾಹಿತಾಃ।
ಅಯಂ ನೋ ಮಂತ್ರಕಾಲೋ ಹಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ ಇತಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.31.3** ॥ 1096

ತಸ್ಯ ತಚ್ಛಾಸನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮಂತ್ರಿಣೋಽಭ್ಯಾಗಮನ್ ದ್ರುತಂ।
ತತಃ ಸ ಮಂತ್ರಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ ॥ **6.31.4** ॥ 1097

ಮಂತ್ರಯಿತ್ವಾ ತು ದುರ್ಧರ್ಷಃ ಕ್ಷಮಂ ಯತ್ ತದನಂತರಂ।
ವಿಸರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಸಚಿವಾನ್ ಪ್ರವಿವೇಶ ಸ್ವಮಾಲಯಂ ॥ **6.31.5** ॥ 1098

ತತೋ ರಾಕ್ಷಸಮಾದಾಯ ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಮಾಯಾವಿನಂ ಮಹಾಮಾಯಂ ಪ್ರಾವಿಶದ್ ಯತ್ರ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.31.6** ॥ 1099

ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವಂ ಚ ಮಾಯಾಜ್ಞಮಬ್ರವೀದ್ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಮೋಹಯಿಷ್ಯಾವಹೇ ಸೀತಾಂ ಮಾಯಯಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ ॥ **6.31.7** ॥ 1100

ಶಿರೋ ಮಾಯಾಮಯಂ ಗೃಹ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯ ನಿಶಾಚರ।
ಮಾಂ ತ್ವಂ ಸಮುಪತಿಷ್ಠಸ್ವ ಮಹಚ್ಚ ಸಶರಂ ಧನುಃ॥ **6.31.8**॥ 1101

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತಥೇತ್ಯಾಹ ವಿದ್ಯುಜಿಹ್ವೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ದರ್ಶಯಾಮಾಸ ತಾಂ ಮಾಯಾಂ ಸುಪ್ರಯುಕ್ತಾಂ ಸ ರಾವಣೇ॥ **6.31.9**॥ 1102

ತಸ್ಯ ತುಷ್ಟೋಽಭವದ್ ರಾಜಾ ಪ್ರದದೌ ಚ ವಿಭೂಷಣಂ।
ಅಶೋಕವನಿಕಾಯಾಂ ಚ ಸೀತಾದರ್ಶನಲಾಲಸಃ॥ **6.31.10**॥ 1103

ನೈರ್ಋತಾನಾಮಧಿಪತಿಃ ಸಂವಿವೇಶ ಮಹಾಬಲಃ।
ತತೋ ದೀನಾಮದೈನ್ಯಾರ್ಹಾಂ ದದರ್ಶ ಧನದಾನುಜಃ॥ **6.31.11**॥ 1104

ಅಧೋಮುಖೀಂ ಶೋಕಪರಾಮುಪವಿಷ್ಟಾಂ ಮಹೀತಲೇ।
ಭರ್ತಾರಂ ಸಮನುಧ್ಯಾಂತೀಮಶೋಕವನಿಕಾಂ ಗತಾಂ॥ **6.31.12**॥ 1105

ಉಪಾಸ್ಯಮಾನಾಂ ಘೋರಾಭೀ ರಾಕ್ಷಸೀಭಿರದೂರತಃ।
ಉಪಸೃತ್ಯ ತತಃ ಸೀತಾಂ ಪ್ರಹರ್ಷಂ ನಾಮ ಕೀರ್ತಯನ್॥ **6.31.13**॥ 1106

ಇದಂ ಚ ವಚನಂ ಧೃಷ್ಟಮುವಾಚ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ।
ಸಾಂತ್ವ್ಯಮಾನಾ ಮಯಾ ಭದ್ರೇ ಯಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ವಿಮನ್ಯಸೇ॥ **6.31.14**॥ 1107

ಖರಹಂತಾ ಸ ತೇ ಭರ್ತಾ ರಾಘವಃ ಸಮರೇ ಹತಃ।
ಛಿನ್ನಂ ತೇ ಸರ್ವಥಾ ಮೂಲಂ ದರ್ಪಶ್ಚ ನಿಹತೋ ಮಯಾ॥ **6.31.15**॥ 1108

ವ್ಯಸನೇನಾತ್ಮನಃ ಸೀತೇ ಮಮ ಭಾರ್ಯಾ ಭವಿಷ್ಯಸಿ।
ವಿಸೃಜ್ಯೈತಾಂ ಮತಿಂ ಮೂಢೇ ಕಿಂ ಮೃತೇನ ಕರಿಷ್ಯಸಿ॥ **6.31.16**॥ 1109

ಭವಸ್ವ ಭದ್ರೇ ಭಾರ್ಯಾಣಾಂ ಸರ್ವಾಸಾಮೀಶ್ವರೀ ಮಮ।
ಅಲ್ಪಪುಣ್ಯೇ ನಿವೃತ್ತಾರ್ಥೇ ಮೂಢೇ ಪಂಡಿತಮಾನಿನಿ।
ಶೃಣು ಭರ್ತೃವಧಂ ಸೀತೇ ಘೋರಂ ವೃತ್ರವಧಂ ಯಥಾ॥ **6.31.17**॥ 1110

ಸಮಾಯಾತಃ ಸಮುದ್ರಾಂತಂ ಹಂತುಂ ಮಾಂ ಕಿಲ ರಾಘವಃ।
ವಾನರೇಂದ್ರಪ್ರಣೀತೇನ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ ॥ **6.31.18** ॥ 1111

ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಪೀಡ್ಯ ತೀರಮಥೋತ್ತರಂ।
ಬಲೇನ ಮಹತಾ ರಾಮೋ ವ್ರಜತ್ಯಸ್ತಂ ದಿವಾಕರೇ ॥ **6.31.19** ॥ 1112

ಅಥಾಧ್ವನಿ ಪರಿಶ್ರಾಂತಮರ್ಧರಾತ್ರೇ ಸ್ಥಿತಂ ಬಲಂ।
ಸುಖಸುಪ್ತಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಚರಿತಂ ಪ್ರಥಮಂ ಚರೈಃ ॥ **6.31.20** ॥ 1113

ತತ್ಪ್ರಹಸ್ತಪ್ರಣೀತೇನ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ಮಮ।
ಬಲಮಸ್ಯ ಹತಂ ರಾತ್ರೌ ಯತ್ರ ರಾಮಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.31.21** ॥ 1114

ಪಟ್ಟಿಶಾನ್ ಪರಿಘಾಂಶ್ಚಕ್ರಾನೃಷ್ಟೀನ್ ದಂಡಾನ್ ಮಹಾಯುಧಾನ್।
ಬಾಣಜಾಲಾನಿ ಶೂಲಾನಿ ಭಾಸ್ವರಾನ್ ಕೂಟಮುದ್ಗರಾನ್ ॥ **6.31.22** ॥ 1115

ಯಷ್ಟೀಶ್ಚ ತೋಮರಾನ್ ಪ್ರಾಸಾಂಶ್ಚಕ್ರಾಣಿ ಮುಸಲಾನಿ ಚ।
ಉದ್ಯಮ್ಯೋದ್ಯಮ್ಯ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ವಾನರೇಷು ನಿಪಾತಿತಾಃ ॥ **6.31.23** ॥ 1116

ಅಥ ಸುಪ್ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಪ್ರಹಸ್ತೇನ ಪ್ರಮಾಥಿನಾ।
ಅಸಕ್ತಂ ಕೃತಹಸ್ತೇನ ಶಿರಶ್ಛಿನ್ನಂ ಮಹಾಸಿನಾ ॥ **6.31.24** ॥ 1117

ವಿಭೀಷಣಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ನಿಗೃಹೀತೋ ಯದೃಚ್ಛಯಾ।
ದಿಶಃ ಪ್ರವ್ರಾಜಿತಃ ಸೈನ್ಯೈರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪ್ಲವಗೈಃ ಸಹ ॥ **6.31.25** ॥ 1118

ಸುಗ್ರೀವೋ ಗ್ರೀವಯಾ ಸೇತೇ ಭಗ್ನಯಾ ಪ್ಲವಗಾಧಿಪಃ।
ನಿರಸ್ತಹನುಕಃ ಸೇತೇ ಹನೂಮಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಹತಃ ॥ **6.31.26** ॥ 1119

ಜಾಂಬವಾನಥ ಜಾನುಭ್ಯಾಮುತ್ಪತನ್ ನಿಹತೋ ಯುಧಿ।
ಪಟ್ಟಿಶೈರ್ಬಹುಭಿಶ್ಛಿನ್ನೋ ನಿಕೃತ್ತಃ ಪಾದಪೋ ಯಥಾ ॥ **6.31.27** ॥ 1120

ಮೈಂದಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದಶ್ಚೋಭೌ ತೌ ವಾನರವರರ್ಷಭೌ।
ನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ರುದಂತೌ ಚ ರುಧಿರೇಣ ಪರಿಪ್ಲುತೌ ॥ **6.31.28** ॥ 1121

ಅಸಿನಾ ವ್ಯಾಯತೌ ಛಿನ್ನೌ ಮಧ್ಯೇ ಹ್ಯರಿನಿಷೂದನೌ।
ಅನುಶ್ವಸಿತಿ ಮೇದಿನ್ಯಾಂ ಪನಸಃ ಪನಸೋ ಯಥಾ ॥ **6.31.29** ॥ 1122

ನಾರಾಚೈರ್ಬಹುಭಿಶ್ಛಿನ್ನಃ ಶೇತೇ ದರ್ಯಾಂ ದರೀಮುಖಃ।
ಕುಮುದಸ್ತು ಮಹಾತೇಜಾ ನಿಷ್ಕೂಜನ್ ಸಾಯಕೈರ್ಹತಃ ॥ **6.31.30** ॥ 1123

ಅಂಗದೋ ಬಹುಭಿಶ್ಛಿನ್ನಃ ಶರೈರಾಸಾದ್ಯ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಪರಿತೋ ರುಧಿರೋದ್ಗಾರೀ ಕ್ಷಿತೌ ನಿಪತಿತೋಽಂಗದಃ ॥ **6.31.31** ॥ 1124

ಹರಯೋ ಮಥಿತಾ ನಾಗೈ ರಥಜಾಲೈಸ್ತಥಾಪರೇ।
ಶಯಾನಾ ಮೃದಿತಾಸ್ತತ್ರ ವಾಯುವೇಗೈರಿವಾಂಬುದಾಃ ॥ **6.31.32** ॥ 1125

ಪ್ರಸೃತಾಶ್ಚ ಪರೇ ತ್ರಸ್ತಾ ಹನ್ಯಮಾನಾ ಜಘನ್ಯತಃ।
ಅನುದ್ರುತಾಸ್ತು ರಕ್ಷೋಭಿಃ ಸಿಂಹೈರಿವ ಮಹಾದ್ವಿಪಾಃ ॥ **6.31.33** ॥ 1126

ಸಾಗರೇ ಪತಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿದ್ ಗಗನಮಾಶ್ರಿತಾಃ।
ಋಕ್ಷಾ ವೃಕ್ಷಾನುಪಾರೂಢಾ ವಾನರೀಂ ವೃತ್ತಿಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.31.34** ॥ 1127

ಸಾಗರಸ್ಯ ಚ ತೀರೇಷು ಶೈಲೇಷು ಚ ವನೇಷು ಚ।
ಪಿಂಗಲಾಸ್ತೇ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೈ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಬಹವೋ ಹತಾಃ ॥ **6.31.35** ॥ 1128

ಏವಂ ತವ ಹತೋ ಭರ್ತಾ ಸಸೈನ್ಯೋ ಮಮ ಸೇನಯಾ।
ಕ್ಷತಜಾರ್ದ್ರಂ ರಜೋಧ್ವಸ್ತಮಿದಂ ಚಾಸ್ಯಾಹೃತಂ ಶಿರಃ ॥ **6.31.36** ॥ 1129

ತತಃ ಪರಮದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಸೀತಾಯಾಮುಪಶೃಣ್ವಂತ್ಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸೀಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.31.37** ॥ 1130

ರಾಕ್ಷಸಂ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಾಣಂ ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವಂ ಸಮಾನಯ।
ಯೇನ ತದ್ರಾಘವಶಿರಃ ಸಂಗ್ರಾಮಾತ್ ಸ್ವಯಮಾಹೃತಂ ॥ **6.31.38** ॥ 1131

ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವಸ್ತದಾ ಗೃಹ್ಯ ಶಿರಸ್ತತ್ಸಶರಾಸನಂ।
ಪ್ರಣಾಮಂ ಶಿರಸಾ ಕೃತ್ವಾ ರಾವಣಸ್ಯಾಗ್ರತಃ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.31.39** ॥ 1132

ತಮಬ್ರವೀತ್ ತತೋ ರಾಜಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಂ ಸ್ಥಿತಂ।
ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವಂ ಮಹಾಜಿಹ್ವಂ ಸಮೀಪಪರಿವರ್ತಿನಂ ॥ **6.31.40** ॥ 1133

ಅಗ್ರತಃ ಕುರು ಸೀತಾಯಾಃ ಶೀಘ್ರಂ ದಾಶರಥೇಃ ಶಿರಃ।
ಅವಸ್ಥಾಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಂ ಭರ್ತುಃ ಕೃಪಣಾ ಸಾಧು ಪಶ್ಯತು ॥ **6.31.41** ॥ 1134

ಏವಮುಕ್ತಂ ತು ತದ್ ರಕ್ಷಃ ಶಿರಸ್ತತ್ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಂ।
ಉಪನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸೀತಾಯಾಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಂತರಧೀಯತ ॥ **6.31.42** ॥ 1135

ರಾವಣಶ್ಚಾಪಿ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಭಾಸ್ವರಂ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಮಹತ್।
ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ವಿಖ್ಯಾತಂ ರಾಮಸ್ಯೈತದಿತಿ ಬ್ರುವನ್ ॥ **6.31.43** ॥ 1136

ಇದಂ ತತ್ ತವ ರಾಮಸ್ಯ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಜ್ಯಾಸಮಾವೃತಂ।
ಇಹ ಪ್ರಹಸ್ತೇನಾನೀತಂ ತಂ ಹತ್ವಾ ನಿಶಿ ಮಾನುಷಂ ॥ **6.31.44** ॥ 1137

ಸ ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವೇನ ಸಹೈವ ತಚ್ಛಿರೋ
ಧನುಶ್ಚ ಭೂಮೌ ವಿನಿಕೀರ್ಯ ರಾವಣಃ।
ವಿದೇಹರಾಜಸ್ಯ ಸುತಾಂ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ
ತತೋಽಬ್ರವೀತ್ ತಾಂ ಭವ ಮೇ ವಶಾನುಗಾ ॥ **6.31.45** ॥ 1138

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮನಿಧನಂ ಮತ್ವಾ ಸೀತಾಯಾ ವಿಲಾಪಃ, ರಾವಣೇನ ಸಭಾಂ ಗತ್ವಾ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ ಸಹ ಯುದ್ಧವಿಷಯೇ ಮಂತ್ರಣಂ

ಸಾ ಸೀತಾ ತಚ್ಛಿರೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಚ್ಚ ಕಾರ್ಮುಕಮುತ್ತಮಂ।
ಸುಗ್ರೀವಪ್ರತಿಸಂಸರ್ಗಮಾಖ್ಯಾತಂ ಚ ಹನೂಮತಾ ॥ **6.32.1** ॥ 1139

ನಯನೇ ಮುಖವರ್ಣಂ ಚ ಭರ್ತುಸ್ತತ್ಸದೃಶಂ ಮುಖಂ।
ಕೇಶಾನ್ ಕೇಶಾಂತದೇಶಂ ಚ ತಂ ಚ ಚೂಡಾಮಣಿಂ ಶುಭಂ ॥ **6.32.2** ॥ 1140

ಏತೈಃ ಸರ್ವೈರಭಿಜ್ಞಾನೈರಭಿಜ್ಞಾಯ ಸುದುಃಖಿತಾ।
ವಿಜಗರ್ಹೇಽತ್ರ ಕೈಕೇಯೀಂ ಕ್ರೋಶಂತೀ ಕುರರೀ ಯಥಾ ॥ **6.32.3** ॥ 1141

ಸಕಾಮಾ ಭವ ಕೈಕೇಯಿ ಹತೋಽಯಂ ಕುಲನಂದನಃ।
ಕುಲಮುತ್ಸಾದಿತಂ ಸರ್ವಂ ತ್ವಯಾ ಕಲಹಶೀಲಯಾ ॥ **6.32.4** ॥ 1142

ಆರ್ಯೇಣ ಕಿಂ ನು ಕೈಕೇಯ್ಯಾಃ ಕೃತಂ ರಾಮೇಣ ವಿಪ್ರಿಯಂ।
ಯನ್ಮಯಾ ಚೀರವಸನಂ ದತ್ತ್ವಾ ಪ್ರವ್ರಾಜಿತೋ ವನಂ ॥ **6.32.5** ॥ 1143

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ವೈದೇಹೀ ವೇಪಮಾನಾ ತಪಸ್ವಿನೀ।
ಜಗಾಮ ಜಗತೀಂ ಬಾಲಾ ಛಿನ್ನಾ ತು ಕದಲೀ ಯಥಾ ॥ **6.32.6** ॥ 1144

ಸಾ ಮುಹೂರ್ತಾತ್ ಸಮಾಶ್ವಸ್ಯ ಪರಿಲಭ್ಯಾಥ ಚೇತನಾಂ।
ತಚ್ಛಿರಃ ಸಮುಪಾಸ್ಥಾಯ ವಿಲಲಾಪಾಯತೇಕ್ಷಣಾ ॥ **6.32.7** ॥ 1145

ಹಾ ಹತಾಸ್ಮಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ವೀರವ್ರತಮನುವ್ರತ।
ಇಮಾಂ ತೇ ಪಶ್ಚಿಮಾವಸ್ಥಾಂ ಗತಾಸ್ಮಿ ವಿಧವಾ ಕೃತಾ ॥ **6.32.8** ॥ 1146

ಪ್ರಥಮಂ ಮರಣಂ ನಾರ್ಯಾ ಭರ್ತುರ್ವ್ಯೇಗುಣ್ಯಮುಚ್ಯತೇ।
ಸುವೃತ್ತಃ ಸಾಧುವೃತ್ತಾಯಾಃ ಸಂವೃತ್ತಸ್ತ್ವಂ ಮಮಾಗ್ರತಃ ॥ **6.32.9** ॥ 1147

ಮಹದ್ ದುಃಖಂ ಪ್ರಪನ್ನಾಯಾ ಮಗ್ನಾಯಾಃ ಶೋಕಸಾಗರೇ।
ಯೋ ಹಿ ಮಾಮುದ್ಯತಸ್ತ್ರಾತುಂ ಸೋಽಪಿ ತ್ವಂ ವಿನಿಪಾತಿತಃ ॥ **6.32.10** ॥ 1148

ಸಾ ಶ್ವಶ್ರೂರ್ಮಮ ಕೌಸಲ್ಯಾ ತ್ವಯಾ ಪುತ್ರೇಣ ರಾಘವ।
ವತ್ಸೇನೇವ ಯಥಾ ಧೇನುರ್ವಿವತ್ಸಾ ವತ್ಸಲಾ ಕೃತಾ ॥ **6.32.11** ॥ 1149

ಉದ್ದಿಷ್ಟಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಸ್ತೇ ದೈವಜ್ಞೈರಪಿ ರಾಘವ।
ಅನೃತಂ ವಚನಂ ತೇಷಾಮಲ್ಪಾಯುರಸಿ ರಾಘವ ॥ **6.32.12** ॥ 1150

ಅಥವಾ ನಶ್ಯತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ಯಾಪಿ ಸತಸ್ತವ।
ಪಚತ್ಯೇನಂ ತಥಾ ಕಾಲೋ ಭೂತಾನಾಂ ಪ್ರಭವೋ ಹ್ಯಯಂ ॥ **6.32.13** ॥ 1151

ಅದೃಷ್ಟಂ ಮೃತ್ಯುಮಾಪನ್ನಃ ಕಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಂ ನಯಶಾಸ್ತ್ರವಿತ್।
ವ್ಯಸನಾನಾಮುಪಾಯಜ್ಞಃ ಕುಶಲೋ ಹ್ಯಸಿ ವರ್ಜನೇ ॥ **6.32.14** ॥ 1152

ತಥಾ ತ್ವಂ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ರೌದ್ರಯಾತಿನೃಶಂಸಯಾ।
ಕಾಲರಾತ್ರ್ಯಾ ಮಮಾಚ್ಛಿದ್ಯ ಹೃತಃ ಕಮಲಲೋಚನ ॥ **6.32.15** ॥ 1153

ಇಹ ಶೇಷೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮಾಂ ವಿಹಾಯ ತಪಸ್ವಿನೀಂ।
ಪ್ರಿಯಾಮಿವ ಯಥಾ ನಾರೀಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಪುರುಷರ್ಷಭ ॥ **6.32.16** ॥ 1154

ಅರ್ಚಿತಂ ಸತತಂ ಯತ್ನಾದ್ ಗಂಧಮಾಲ್ಯೈರ್ಮಯಾ ತವ।
ಇದಂ ತೇ ಮತ್ಪ್ರಿಯಂ ವೀರ ಧನುಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಿತಂ ॥ **6.32.17** ॥ 1155

ಪಿತ್ರಾ ದಶರಥೇನ ತ್ವಂ ಶ್ವಶುರೇಣ ಮಮಾನಘ।
ಸರ್ವೈಶ್ಚ ಪಿತೃಭಿಃ ಸಾರ್ಧಂ ನೂನಂ ಸ್ವರ್ಗೇ ಸಮಾಗತಃ ॥ **6.32.18** ॥ 1156

ದಿವಿ ನಕ್ಷತ್ರಭೂತಂ ಚ ಮಹತ್ಕರ್ಮಕೃತಂ ತಥಾ।
ಪುಣ್ಯಂ ರಾಜರ್ಷಿವಂಶಂ ತ್ವಮಾತ್ಮನಃ ಸಮುಪೇಕ್ಷಸೇ ॥ **6.32.19** ॥ 1157

ಕಿಂ ಮಾಂ ನ ಪ್ರೇಕ್ಷಸೇ ರಾಜನ್ ಕಿಂ ವಾ ನ ಪ್ರತಿಭಾಷಸೇ।
ಬಾಲಾಂ ಬಾಲೇನ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಂ ಭಾರ್ಯಾಂ ಮಾಂ ಸಹಚಾರಿಣೀಂ ॥ **6.32.20** ॥ 1158

ಸಂಶ್ರುತಂ ಗೃಹ್ಣತಾ ಪಾಣಿಂ ಚರಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ಯತ್ ತ್ವಯಾ।
ಸ್ಮರ ತನ್ನಾಮ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ನಯ ಮಾಮಪಿ ದುಃಖಿತಾಂ ॥ **6.32.21** ॥ 1159

ಕಸ್ಮಾನ್ಮಾಮಪಹಾಯ ತ್ವಂ ಗತೋ ಗತಿಮತಾಂ ವರ।
ಅಸ್ಮಾಲ್ಲೋಕಾದಮುಂ ಲೋಕಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮಾಮಪಿ ದುಃಖಿತಾಂ ॥ **6.32.22** ॥ 1160

ಕಲ್ಯಾಣೈ ರುಚಿರಂ ಗಾತ್ರಂ ಪರಿಷ್ವಕ್ತಂ ಮಯೈವ ತು।
ಕ್ರವ್ಯಾದೈಸ್ತಚ್ಛರೀರಂ ತೇ ನೂನಂ ವಿಪರಿಕೃಷ್ಯತೇ ॥ **6.32.23** ॥ 1161

ಅಗ್ನಿಷ್ಟೋಮಾದಿಭಿರ್ಯಜ್ಞೈರಿಷ್ಟವಾನಾಪ್ತದಕ್ಷಿಣೈಃ।
ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರೇಣ ಸಂಸ್ಕಾರಂ ಕೇನ ತ್ವಂ ನ ತು ಲಪ್ಸ್ಯಸೇ ॥ **6.32.24** ॥ 1162

ಪ್ರವ್ರಜ್ಯಾಮುಪಪನ್ನಾನಾಂ ತ್ರಯಾಣಾಮೇಕಮಾಗತಂ।
ಪರಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯತಿ ಕೌಸಲ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶೋಕಲಾಲಸಾ ॥ **6.32.25** ॥ 1163

ಸ ತಸ್ಯಾಃ ಪರಿಪೃಚ್ಛಂತ್ಯಾ ವಧಂ ಮಿತ್ರಬಲಸ್ಯ ತೇ।
ತವ ಚಾಖ್ಯಾಸ್ಯತೇ ನೂನಂ ನಿಶಾಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವಧಂ ॥ **6.32.26** ॥ 1164

ಸಾ ತ್ವಾಂ ಸುಪ್ತಂ ಹತಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮಾಂ ಚ ರಕ್ಷೋಗೃಹಂ ಗತಾಂ।
ಹೃದಯೇನಾವದೀರ್ಣೇನ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ ರಾಘವ ॥ **6.32.27** ॥ 1165

ಮಮ ಹೇತೋರನಾರ್ಯಾಯಾ ಅನಘಃ ಪಾರ್ಥಿವಾತ್ಮಜಃ।
ರಾಮಃ ಸಾಗರಮುತ್ತೀರ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ಗೋಷ್ಪದೇ ಹತಃ ॥ **6.32.28** ॥ 1166

ಅಹಂ ದಾಶರಥೇನೋಢಾ ಮೋಹಾತ್ ಸ್ವಕುಲಪಾಂಸನೀ।
ಆರ್ಯಪುತ್ರಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಮೃತ್ಯುರಜಾಯತ ॥ **6.32.29** ॥ 1167

ನೂನಮನ್ಯಾಂ ಮಯಾ ಜಾತಿಂ ವಾರಿತಂ ದಾನಮುತ್ತಮಂ।
ಯಾಹಮದ್ಯೈವ ಶೋಚಾಮಿ ಭಾರ್ಯಾ ಸರ್ವಾತಿಥೇರಿಹ ॥ **6.32.30** ॥ 1168

ಸಾಧು ಘಾತಯ ಮಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ರಾಮಸ್ಯೋಪರಿ ರಾವಣ।
ಸಮಾನಯ ಪತಿಂ ಪತ್ನ್ಯಾ ಕುರು ಕಲ್ಯಾಣಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.32.31** ॥ 1169

ಶಿರಸಾ ಮೇ ಶಿರಶ್ಚಾಸ್ಯ ಕಾಯಂ ಕಾಯೇನ ಯೋಜಯ।
ರಾವಣಾನುಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಗತಿಂ ಭರ್ತುರ್ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.32.32** ॥ 1170

ಇತೀವ ದುಃಖಸಂತಪ್ತಾ ವಿಲಲಾಪಾಯತೇಕ್ಷಣಾ।
ಭರ್ತುಃ ಶಿರೋ ಧನುಶ್ಚೈವ ದದರ್ಶ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ ॥ **6.32.33** ॥ 1171

ಏವಂ ಲಾಲಪ್ಯಮಾನಾಯಾಂ ಸೀತಾಯಾಂ ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಅಭಿಚಕ್ರಾಮ ಭರ್ತಾರಮನೀಕಸ್ಥಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ॥ **6.32.34** ॥ 1172

ವಿಜಯಸ್ವಾರ್ಯಪುತ್ರೇತಿ ಸೋಽಭಿವಾದ್ಯ ಪ್ರಸಾದ್ಯ ಚ।
ನ್ಯವೇದಯದನುಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ವಾಹಿನೀಪತಿಂ ॥ **6.32.35** ॥ 1173

ಅಮಾತ್ಯೈಃ ಸಹಿತಃ ಸರ್ವೈಃ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ತ್ವಾಮುಪಸ್ಥಿತಃ।
ತೇನ ದರ್ಶನಕಾಮೇನ ಅಹಂ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿತಃ ಪ್ರಭೋ ॥ **6.32.36** ॥ 1174

ನೂನಮಸ್ತಿ ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಭಾವಾತ್ ಕ್ಷಮಾನ್ವಿತ।
ಕಿಂಚಿದಾತ್ಯಯಿಕಂ ಕಾರ್ಯಂ ತೇಷಾಂ ತ್ವಂ ದರ್ಶನಂ ಕುರು ॥ **6.32.37** ॥ 1175

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವೋ ರಾಕ್ಷಸಪ್ರತಿವೇದಿತಂ।
ಅಶೋಕವನಿಕಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮಂತ್ರಿಣಾಂ ದರ್ಶನಂ ಯಯೌ ॥ **6.32.38** ॥ 1176

ಸ ತು ಸರ್ವಂ ಸಮರ್ಥ್ಯೈವ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ ಕೃತ್ಯಮಾತ್ಮನಃ।
ಸಭಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ವಿದಧೇ ವಿದಿತ್ವಾ ರಾಮವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.32.39** ॥ 1177

ಅಂತರ್ಧಾನಂ ತು ತಚ್ಛೀರ್ಷಂ ತಚ್ಚ ಕಾರ್ಮುಕಮುತ್ತಮಂ।
ಜಗಾಮ ರಾವಣಸ್ಯೈವ ನಿರ್ಯಾಣಸಮನಂತರಂ ॥ **6.32.40** ॥ 1178

ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ತು ತೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಮಂತ್ರಿಭಿರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಮೈಃ।
ಸಮರ್ಥಯಾಮಾಸ ತದಾ ರಾಮಕಾರ್ಯವಿನಿಶ್ಚಯಂ ॥ **6.32.41** ॥ 1179

ಅವಿದೂರಸ್ಥಿತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಹಿತೈಷಿಣಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಕಾಲಸದೃಶಂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.32.42** ॥ 1180

ಶೀಘ್ರಂ ಭೇರೀನಿನಾದೇನ ಸ್ಫುಟಂ ಕೋಣಾಹತೇನ ಮೇ।
ಸಮಾನಯಧ್ವಂ ಸೈನ್ಯಾನಿ ವಕ್ತವ್ಯಂ ಚ ನ ಕಾರಣಂ ॥ **6.32.43** ॥ 1181

ತತಸ್ತಥೇತಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ತದ್ವಚ -
ಸ್ತದೈವ ದೂತಾಃ ಸಹಸಾ ಮಹದ್ ಬಲಂ।
ಸಮಾನಯಂಶ್ಚೈವ ಸಮಾಗತಂ ಚ ತೇ
ನ್ಯವೇದಯನ್ ಭರ್ತರಿ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಿ ॥ **6.32.44** ॥ 1182

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸರಮಯಾ ಸೀತಾಯಾಃ ಸಾಂತ್ವನಂ ರಾವಣಮಾಯಾಯಾ ರಹಸ್ಯೋದ್ಘಾಟನಂ ಶ್ರೀರಾಮಾಗಮನಸಂಬಂಧಿಪ್ರಿಯಸಂವಾದಸ್ಯ ನಿವೇದನಂ ತದೀಯವಿಜಯಸ್ಯ ಸಮರ್ಥನಂ ಚ

ಸೀತಾಂ ತು ಮೋಹಿತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರಮಾ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸೀ।
ಆಸಸಾದಾಥ ವೈದೇಹೀಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಪ್ರಣಯಿನೀ ಸಖೀಂ ॥ **6.33.1** ॥ 1183

ಮೋಹಿತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ಸೀತಾಂ ಪರಮದುಃಖಿತಾಂ।
ಆಶ್ವಾಸಯಾಮಾಸ ತದಾ ಸರಮಾ ಮೃದುಭಾಷಿಣೀ ॥ **6.33.2** ॥ 1184

ಸಾ ಹಿ ತತ್ರ ಕೃತಾ ಮಿತ್ರಂ ಸೀತಯಾ ರಕ್ಷ್ಯಮಾಣಯಾ।
ರಕ್ಷಂತೀ ರಾವಣಾದಿಷ್ಟಾ ಸಾನುಕ್ರೋಶಾ ದೃಢವ್ರತಾ ॥ **6.33.3** ॥ 1185

ಸಾ ದದರ್ಶ ಸಖೀ ಸೀತಾಂ ಸರಮಾ ನಷ್ಟಚೇತನಾಂ।
ಉಪಾವೃತ್ಯೋತ್ಥಿತಾಂ ಧ್ವಸ್ತಾಂ ವಡವಾಮಿವ ಪಾಂಸುಷು ॥ **6.33.4** ॥ 1186

ತಾಂ ಸಮಾಶ್ವಾಸಯಾಮಾಸ ಸಖೀಸ್ನೇಹೇನ ಸುವ್ರತಾಂ।
ಸಮಾಶ್ವಸಿಹಿ ವೈದೇಹಿ ಮಾ ಭೂತ್ ತೇ ಮನಸೋ ವ್ಯಥಾ।
ಉಕ್ತಾ ಯದ್ ರಾವಣೇನ ತ್ವಂ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಂ ಚ ಸ್ವಯಂ ತ್ವಯಾ ॥ **6.33.5** ॥ 1187

ಸಖೀಸ್ನೇಹೇನ ತದ್ ಭೀರು ಮಯಾ ಸರ್ವಂ ಪ್ರತಿಶ್ರುತಂ।
ಲೀನಯಾ ಗಹನೇ ಶೂನ್ಯೇ ಭಯಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ರಾವಣಾತ್।
ತವ ಹೇತೋರ್ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ನಹಿ ಮೇ ರಾವಣಾದ್ ಭಯಂ ॥ **6.33.6** ॥ 1188

ಸ ಸಂಭ್ರಾಂತಶ್ಚ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತೋ ಯತ್ಕೃತೇ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ತತ್ರ ಮೇ ವಿದಿತಂ ಸರ್ವಮಭಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಮೈಥಿಲಿ ॥ **6.33.7** ॥ 1189

ನ ಶಕ್ಯಂ ಸೌಪ್ತಿಕಂ ಕರ್ತುಂ ರಾಮಸ್ಯ ವಿದಿತಾತ್ಮನಃ।
ವಧಶ್ಚ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರೇ ತಸ್ಮಿನ್ ನೈವೋಪಪದ್ಯತೇ ॥ **6.33.8** ॥ 1190

ನ ತ್ವೇವಂ ವಾನರಾ ಹಂತುಂ ಶಕ್ಯಾಃ ಪಾದಪಯೋಧಿನಃ।
ಸುರಾ ದೇವರ್ಷಭೇಣೇವ ರಾಮೇಣ ಹಿ ಸುರಕ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.33.9** ॥ 1191

ದೀರ್ಘವೃತ್ತಭುಜಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹೋರಸ್ಕಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಧನ್ವೀ ಸನ್ನಹನೋಪೇತೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಭುವಿ ವಿಶ್ರುತಃ ॥ **6.33.10** ॥ 1192

ವಿಕ್ರಾಂತೋ ರಕ್ಷಿತಾ ನಿತ್ಯಮಾತ್ಮನಶ್ಚ ಪರಸ್ಯ ಚ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಕುಲೀನೋ ನಯಶಾಸ್ತ್ರವಿತ್ ॥ **6.33.11** ॥ 1193

ಹಂತಾ ಪರಬಲೌಘಾನಾಮಚಿಂತ್ಯಬಲಪೌರುಷಃ।
ನ ಹತೋ ರಾಘವಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೀತೇ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ ॥ **6.33.12** ॥ 1194

ಅಯುಕ್ತಬುದ್ಧಿಕೃತ್ಯೇನ ಸರ್ವಭೂತವಿರೋಧಿನಾ।
ಏವಂ ಪ್ರಯುಕ್ತಾ ರೌದ್ರೇಣ ಮಾಯಾ ಮಾಯಾವಿನಾ ತ್ವಯಿ ॥ **6.33.13** ॥ 1195

ಶೋಕಸ್ತೇ ವಿಗತಃ ಸರ್ವಕಲ್ಯಾಣಂ ತ್ವಾಮುಪಸ್ಥಿತಂ।
ಧ್ರುವಂ ತ್ವಾಂ ಭಜತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಪ್ರಿಯಂ ತೇ ಭವತಿ ಶೃಣು ॥ **6.33.14** ॥ 1196

ಉತ್ತೀರ್ಯ ಸಾಗರಂ ರಾಮಃ ಸಹ ವಾನರಸೇನಯಾ।
ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ತೀರಮಾಸಾದ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ ॥ **6.33.15** ॥ 1197

ದೃಷ್ಟೋ ಮೇ ಪರಿಪೂರ್ಣಾರ್ಥಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಸಹಿತೈಃ ಸಾಗರಾಂತಸ್ಥೈರ್ಬಲೈಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ರಕ್ಷಿತಃ ॥ **6.33.16** ॥ 1198

ಅನೇನ ಪ್ರೇಷಿತಾ ಯೇ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾ ಲಘುವಿಕ್ರಮಾಃ।
ರಾಘವಸ್ತೀರ್ಣ ಇತ್ಯೇವಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸ್ತೈರಿಹಾಹೃತಾ ॥ **6.33.17** ॥ 1199

ಸ ತಾಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಏಷ ಮಂತ್ರಯತೇ ಸರ್ವೈಃ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ ರಾವಣಃ ॥ **6.33.18** ॥ 1200

ಇತಿ ಬ್ರುವಾಣಾ ಸರಮಾ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸೀತಯಾ ಸಹ।
ಸರ್ವೋದ್ಯೋಗೇನ ಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಶಬ್ದಂ ಶುಶ್ರಾವ ಭೈರವಂ ॥ **6.33.19** ॥ 1201

ದಂಡನಿರ್ಘಾತವಾದಿನ್ಯಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭೇರ್ಯಾ ಮಹಾಸ್ವನಂ।
ಉವಾಚ ಸರಮಾ ಸೀತಾಮಿದಂ ಮಧುರಭಾಷಿಣೀ ॥ **6.33.20** ॥ 1202

ಸನ್ನಾಹಜನನೀ ಹ್ಯೇಷಾ ಭೈರವಾ ಭೀರು ಭೇರಿಕಾ।
ಭೇರೀನಾದಂ ಚ ಗಂಭೀರಂ ಶೃಣು ತೋಯದನಿಃಸ್ವನಂ ॥ **6.33.21** ॥ 1203

ಕಲ್ಪ್ಯಂತೇ ಮತ್ತಮಾತಂಗಾ ಯುಜ್ಯಂತೇ ರಥವಾಜಿನಃ।
ದೃಶ್ಯಂತೇ ತುರಗಾರೂಢಾಃ ಪ್ರಾಸಹಸ್ತಾಃ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.33.22** ॥ 1204

ತತ್ರ ತತ್ರ ಚ ಸನ್ನದ್ಧಾಃ ಸಂಪತಂತಿ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ಆಪೂರ್ಯಂತೇ ರಾಜಮಾರ್ಗಾಃ ಸೈನ್ಯೈರದ್ಭುತದರ್ಶನೈಃ ॥ **6.33.23** ॥ 1205

ವೇಗವದ್ಭಿರ್ನದದ್ಭಿಶ್ಚ ತೋಯೌಘೈರಿವ ಸಾಗರಃ।
ಶಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಚ ಪ್ರಸನ್ನಾನಾಂ ಚರ್ಮಣಾಂ ವರ್ಮಣಾಂ ತಥಾ ॥ **6.33.24** ॥ 1206

ರಥವಾಜಿಗಜಾನಾಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾನುಯಾಯಿನಾಂ।
ಸಂಭ್ರಮೋ ರಕ್ಷಸಾಮೇಷ ಹೃಷಿತಾನಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ ॥ **6.33.25** ॥ 1207

ಪ್ರಭಾಂ ವಿಸೃಜತಾಂ ಪಶ್ಯ ನಾನಾವರ್ಣಸಮುತ್ಥಿತಾಂ।
ವನಂ ನಿರ್ದಹತೋ ಘರ್ಮೇ ಯಥಾ ರೂಪಂ ವಿಭಾವಸೋಃ ॥ **6.33.26** ॥ 1208

ಘಂಟಾನಾಂ ಶೃಣು ನಿರ್ಘೋಷಂ ರಥಾನಾಂ ಶೃಣು ನಿಃಸ್ವನಂ।
ಹಯಾನಾಂ ಹೇಷಮಾಣಾನಾಂ ಶೃಣು ತೂರ್ಯಧ್ವನಿಂ ತಥಾ ॥ **6.33.27** ॥ 1209

ಉದ್ಯತಾಯುಧಹಸ್ತಾನಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾನುಯಾಯಿನಾಂ।
ಸಂಭ್ರಮೋ ರಕ್ಷಸಾಮೇಷ ತುಮುಲೋ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.33.28** ॥ 1210

ಶ್ರೀಸ್ತ್ವಾಂ ಭಜತಿ ಶೋಕಘ್ನೀ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭಯಮಾಗತಂ।
ರಾಮಃ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷೋ ದೈತ್ಯಾನಾಮಿವ ವಾಸವಃ ॥ **6.33.29** ॥ 1211

ಅವಜಿತ್ಯ ಜಿತಕ್ರೋಧಸ್ತಮಚಿಂತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ರಾವಣಂ ಸಮರೇ ಹತ್ವಾ ಭರ್ತಾ ತ್ವಾಧಿಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.33.30** ॥ 1212

ವಿಕ್ರಮಿಷ್ಯತಿ ರಕ್ಷಃಸು ಭರ್ತಾ ತೇ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಯಥಾ ಶತ್ರುಷು ಶತ್ರುಘ್ನೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ಸಹ ವಾಸವಃ ॥ **6.33.31** ॥ 1213

ಆಗತಸ್ಯ ಹಿ ರಾಮಸ್ಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಂಕಾಗತಾಂ ಸತೀಂ।
ಅಹಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾಂ ತ್ವಾಂ ಶತ್ರೌ ವಿನಿಪಾತಿತೇ ॥ **6.33.32** ॥ 1214

ಅಸ್ರಾಣ್ಯಾನಂದಜಾನಿ ತ್ವಂ ವರ್ತಯಿಷ್ಯಸಿ ಜಾನಕಿ।
ಸಮಾಗಮ್ಯ ಪರಿಷ್ವಕ್ತಾ ತಸ್ಯೋರಸಿ ಮಹೋರಸಃ ॥ **6.33.33** ॥ 1215

ಅಚಿರಾನ್ಮೋಕ್ಷ್ಯತೇ ಸೀತೇ
ದೇವಿ ತೇ ಜಘನಂ ಗತಾಂ।
ಧೃತಾಮೇಕಾಂ ಬಹೂನ್ ಮಾಸಾನ್
ವೇಣೀಂ ರಾಮೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.33.34** ॥ 1216

ತಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮುಖಂ ದೇವಿ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಮಿವೋದಿತಂ।
ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ಶೋಕಜಂ ವಾರಿ ನಿರ್ಮೋಕಮಿವ ಪನ್ನಗೀ ॥ **6.33.35** ॥ 1217

ರಾವಣಂ ಸಮರೇ ಹತ್ವಾ ನಚಿರಾದೇವ ಮೈಥಿಲಿ।
ತ್ವಯಾ ಸಮಗ್ರಃ ಪ್ರಿಯಯಾ ಸುಖಾರ್ಹೋ ಲಪ್ಸ್ಯತೇ ಸುಖಂ ॥ **6.33.36** ॥ 1218

ಸಭಾಜಿತಾ ತ್ವಂ ರಾಮೇಣ ಮೋದಿಷ್ಯಸಿ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಸುವರ್ಷೇಣ ಸಮಾಯುಕ್ತಾ ಯಥಾ ಸಸ್ಯೇನ ಮೇದಿನೀ ॥ **6.33.37** ॥ 1219

ಗಿರಿವರಮಭಿತೋ ವಿವರ್ತಮಾನೋ
ಹಯ ಇವ ಮಂಡಲಮಾಶು ಯಃ ಕರೋತಿ।

ತಮಿಹ ಶರಣಮಭ್ಯುಪೈಹಿ ದೇವಿ
ದಿವಸಕರಂ ಪ್ರಭವೋ ಹ್ಯಯಂ ಪ್ರಜಾನಾಂ ॥ **6.33.38** ॥ 1220

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸೀತಾಯಾ ಅನುನಯೇನ ಸರಮಯಾ ತಾಂ ಪ್ರತಿ ಮಂತ್ರಿಸಹಿತರಾವಣಸಂಬಂಧಿನಿಶ್ಚಿತವಿಚಾರಸ್ಯ ಕಥನಂ

ಅಥ ತಾಂ ಜಾತಸಂತಾಪಾಂ ತೇನ ವಾಕ್ಯೇನ ಮೋಹಿತಾಂ।
ಸರಮಾ ಹ್ಲಾದಯಾಮಾಸ ಮಹೀಂ ದಗ್ಧಾಮಿವಾಂಭಸಾ ॥ **6.34.1** ॥ 1221

ತತಸ್ತಸ್ಯಾ ಹಿತಂ ಸಖ್ಯಾಶ್ಚಿಕೀರ್ಷಂತೀ ಸಖೀ ವಚಃ।
ಉವಾಚ ಕಾಲೇ ಕಾಲಜ್ಞಾ ಸ್ಮಿತಪೂರ್ವಾಭಿಭಾಷಿಣೀ ॥ **6.34.2** ॥ 1222

ಉತ್ಸಹೇಯಮಹಂ ಗತ್ವಾ ತ್ವದ್ವಾಕ್ಯಮಸಿತೇಕ್ಷಣೇ।
ನಿವೇದ್ಯ ಕುಶಲಂ ರಾಮೇ ಪ್ರತಿಚ್ಛನ್ನಾ ನಿವರ್ತಿತುಂ ॥ **6.34.3** ॥ 1223

ನಹಿ ಮೇ ಕ್ರಮಮಾಣಾಯಾ ನಿರಾಲಂಬೇ ವಿಹಾಯಸಿ।
ಸಮರ್ಥೋ ಗತಿಮನ್ವೇತುಂ ಪವನೋ ಗರುಡೋಽಪಿ ವಾ ॥ **6.34.4** ॥ 1224

ಏವಂ ಬ್ರುವಾಣಾಂ ತಾಂ ಸೀತಾ ಸರಮಾಮಿದಮಬ್ರವೀತ್।
ಮಧುರಂ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ವಾಚಾ ಪೂರ್ವಶೋಕಾಭಿಪನ್ನಯಾ ॥ **6.34.5** ॥ 1225

ಸಮರ್ಥಾ ಗಗನಂ ಗಂತುಮಪಿ ಚ ತ್ವಂ ರಸಾತಲಂ।
ಅವಗಚ್ಛಾದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ತೇ ಮದಂತರೇ ॥ **6.34.6** ॥ 1226

ಮತ್ಪ್ರಿಯಂ ಯದಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಯದಿ ಬುದ್ಧಿಃ ಸ್ಥಿರಾ ತವ।
ಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತಂ ಗತ್ವಾ ಕಿಂ ಕರೋತೀತಿ ರಾವಣಃ ॥ **6.34.7** ॥ 1227

ಸ ಹಿ ಮಾಯಾಬಲಃ ಕ್ರೂರೋ ರಾವಣಃ ಶತ್ರುರಾವಣಃ।
ಮಾಂ ಮೋಹಯತಿ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಪೀತಮಾತ್ರೇವ ವಾರುಣೀ ॥ **6.34.8** ॥ 1228

ತರ್ಜಾಪಯತಿ ಮಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಭರ್ತ್ಸಾಪಯತಿ ಚಾಸಕೃತ್।
ರಾಕ್ಷಸೀಭಿಃ ಸುಘೋರಾಭಿರ್ಯೋ ಮಾಂ ರಕ್ಷತಿ ನಿತ್ಯಶಃ ॥ **6.34.9** ॥ 1229

ಉದ್ವಿಗ್ನಾ ಶಂಕಿತಾ ಚಾಸ್ಮಿ ನ ಸ್ವಸ್ಥಂ ಚ ಮನೋ ಮಮ।
ತದ್ಭಯಾಚ್ಚಾಹಮುದ್ವಿಗ್ನಾ ಅಶೋಕವನಿಕಾಂ ಗತಾ ॥ **6.34.10** ॥ 1230

ಯದಿ ನಾಮ ಕಥಾ ತಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಿತಂ ವಾಪಿ ಯದ್ ಭವೇತ್।
ನಿವೇದಯೇಥಾಃ ಸರ್ವಂ ತದ್ ವರೋ ಮೇ ಸ್ಯಾದನುಗ್ರಹಃ ॥ **6.34.11** ॥ 1231

ಸಾಪ್ಯೇವಂ ಬ್ರುವತೀಂ ಸೀತಾಂ ಸರಮಾ ಮೃದುಭಾಷಿಣೀ।
ಉವಾಚ ವದನಂ ತಸ್ಯಾಃ ಸ್ಪೃಶಂತೀ ಬಾಷ್ಪವಿಕ್ಲವಂ ॥ **6.34.12** ॥ 1232

ಏಷ ತೇ ಯದ್ಯಭಿಪ್ರಾಯಸ್ತಸ್ಮಾದ್ ಗಚ್ಛಾಮಿ ಜಾನಕಿ।
ಗೃಹ್ಯ ಶತ್ರೋರಭಿಪ್ರಾಯಮುಪಾವರ್ತಾಮಿ ಮೈಥಿಲಿ ॥ **6.34.13** ॥ 1233

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತತೋ ಗತ್ವಾ ಸಮೀಪಂ ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ಶುಶ್ರಾವ ಕಥಿತಂ ತಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ಸಮಂತ್ರಿಣಃ ॥ **6.34.14** ॥ 1234

ಸಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿಶ್ಚಯಂ ತಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಯಜ್ಞಾ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಪುನರೇವಾಗಮತ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಶೋಕವನಿಕಾಂ ಶುಭಾಂ ॥ **6.34.15** ॥ 1235

ಸಾ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾ ತತಸ್ತತ್ರ ದದರ್ಶ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ।
ಪ್ರತೀಕ್ಷಮಾಣಾಂ ಸ್ವಾಮೇವ ಭ್ರಷ್ಟಪದ್ಮಾಮಿವ ಶ್ರಿಯಂ ॥ **6.34.16** ॥ 1236

ತಾಂ ತು ಸೀತಾ ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂ ಸರಮಾಂ ಪ್ರಿಯಭಾಷಿಣೀಂ।
ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಚ ಸುಸ್ನಿಗ್ಧಂ ದದೌ ಚ ಸ್ವಯಮಾಸನಂ ॥ **6.34.17** ॥ 1237

ಇಹಾಸೀನಾ ಸುಖಂ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾಹಿ ಮಮ ತತ್ತ್ವತಃ।
ಕ್ರೂರಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಯಂ ತಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥ **6.34.18** ॥ 1238

ಏವಮುಕ್ತಾ ತು ಸರಮಾ ಸೀತಯಾ ವೇಪಮಾನಯಾ।
ಕಥಿತಂ ಸರ್ವಮಾಚಷ್ಟ ರಾವಣಸ್ಯ ಸಮಂತ್ರಿಣಃ ॥ **6.34.19** ॥ 1239

ಜನನ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವೈ ತ್ವನ್ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಬೃಹದ್ವಚಃ।
ಅತಿಸ್ನಿಗ್ಧೇನ ವೈದೇಹಿ ಮಂತ್ರಿವೃದ್ಧೇನ ಚೋದಿತಃ ॥ **6.34.20** ॥ 1240

ದೀಯತಾಮಭಿಸತ್ಕೃತ್ಯ ಮನುಜೇಂದ್ರಾಯ ಮೈಥಿಲೀ।
ನಿದರ್ಶನಂ ತೇ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಯದದ್ಭುತಂ ॥ **6.34.21** ॥ 1241

ಲಂಘನಂ ಚ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ ಚ ಹನೂಮತಃ।
ವಧಂ ಚ ರಕ್ಷಸಾಂ ಯುದ್ಧೇ ಕಃ ಕುರ್ಯಾನ್ಮಾನುಷೋ ಯುಧಿ ॥ **6.34.22** ॥ 1242

ಏವಂ ಸ ಮಂತ್ರಿವೃದ್ಧೈಶ್ಚ ಮಾತ್ರಾ ಚ ಬಹುಶೋಧಿತಃ।
ನ ತ್ವಾಮುತ್ಸಹತೇ ಮೋಕ್ತುಮರ್ಥಮರ್ಥಪರೋ ಯಥಾ ॥ **6.34.23** ॥ 1243

ನೋತ್ಸಹತ್ಯಮೃತೋ ಮೋಕ್ತುಂ ಯುದ್ಧೇ ತ್ವಾಮಿತಿ ಮೈಥಿಲಿ।
ಸಾಮಾತ್ಯಸ್ಯ ನೃಶಂಸಸ್ಯ ನಿಶ್ಚಯೋ ಹ್ಯೇಷ ವರ್ತತೇ ॥ **6.34.24** ॥ 1244

ತದೇಷಾ ಸುಸ್ಥಿರಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಮೃತ್ಯುಲೋಭಾದುಪಸ್ಥಿತಾ।
ಭಯಾನ್ನ ಶಕ್ತಸ್ತ್ವಾಂ ಮೋಕ್ತುಮನಿರಸ್ತಃ ಸ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.34.25** ॥ 1245

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಮಾತ್ಮನಶ್ಚ ವಧೇನ ಹಿ।
ನಿಹತ್ಯ ರಾವಣಂ ಸಂಖ್ಯೇ ಸರ್ವಥಾ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ಪ್ರತಿನೇಷ್ಯತಿ ರಾಮಸ್ತ್ವಾಮಯೋಧ್ಯಾಮಸಿತೇಕ್ಷಣೇ ॥ **6.34.26** ॥ 1246

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಶಬ್ದೋ ಭೇರೀಶಂಖಸಮಾಕುಲಃ।
ಶ್ರುತೋ ವೈ ಸರ್ವಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಕಂಪಯನ್ ಧರಣೀತಲಂ ॥ **6.34.27** ॥ 1247

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ತಂ ವಾನರಸೈನ್ಯನಾದಂ
ಲಂಕಾಗತಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಭೃತ್ಯಾಃ।

ಹತೌಜಸೋ ದೈನ್ಯಪರೀತಚೇಷ್ಟಾಃ
ಶ್ರೇಯೋ ನ ಪಶ್ಯಂತಿ ನೃಪಸ್ಯ ದೋಷಾತ್ ॥ **6.34.28** ॥ 1248

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಮಾಲ್ಯವತಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸಹ ಸಂಧಿಕರಣಾಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ

ತೇನ ಶಂಖವಿಮಿಶ್ರೇಣ ಭೇರೀಶಬ್ದೇನ ನಾದಿನಾ।
ಉಪಯಾತಿ ಮಹಾಬಾಹೂ ರಾಮಃ ಪರಪುರಂಜಯಃ ॥ **6.35.1** ॥ 1249

ತಂ ನಿನಾದಂ ನಿಶಮ್ಯಾಥ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಮುಹೂರ್ತಂ ಧ್ಯಾನಮಾಸ್ಥಾಯ ಸಚಿವಾನಭ್ಯುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.35.2** ॥ 1250

ಅಥ ತಾನ್ ಸಚಿವಾಂಸ್ತತ್ರ ಸರ್ವಾನಾಭಾಷ್ಯ ರಾವಣಃ।
ಸಭಾಂ ಸನ್ನಾದಯನ್ ಸರ್ವಾಮಿತ್ಯುವಾಚ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.35.3** ॥ 1251

ಜಗತ್ಸಂತಾಪನಃ ಕ್ರೂರೋಽಗರ್ಹಯನ್ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ತರಣಂ ಸಾಗರಸ್ಯಾಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಂ ಬಲಪೌರುಷಂ ॥ **6.35.4** ॥ 1252

ಯದುಕ್ತವಂತೋ ರಾಮಸ್ಯ ಭವಂತಸ್ತನ್ಮಯಾ ಶ್ರುತಂ।
ಭವತಶ್ಚಾಪ್ಯಹಂ ವೇದ್ಮಿ ಯುದ್ಧೇ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾನ್।
ತೂಷ್ಣೀಕಾನೀಕ್ಷತೋಽನ್ಯೋನ್ಯಂ ವಿದಿತ್ವಾ ರಾಮವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.35.5** ॥ 1253

ತತಸ್ತು ಸುಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಮಾಲ್ಯವಾನ್ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ರಾವಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಇತಿ ಮಾತಾಮಹೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.35.6** ॥ 1254

ವಿದ್ಯಾಸ್ವಭಿವಿನೀತೋ ಯೋ ರಾಜಾ ರಾಜನ್ ನಯಾನುಗಃ।
ಸ ಶಾಸ್ತಿ ಚಿರಮೈಶ್ವರ್ಯಮರೀಂಶ್ಚ ಕುರುತೇ ವಶೇ ॥ **6.35.7** ॥ 1255

ಸಂದಧಾನೋ ಹಿ ಕಾಲೇನ ವಿಗೃಹ್ಣಂಶ್ಚಾರಿಭಿಃ ಸಹ।
ಸ್ವಪಕ್ಷೇ ವರ್ಧನಂ ಕುರ್ವನ್ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯಮಶ್ನುತೇ ॥ **6.35.8** ॥ 1256

ಹೀಯಮಾನೇನ ಕರ್ತವ್ಯೋ ರಾಜ್ಞಾ ಸಂಧಿಃ ಸಮೇನ ಚ।
ನ ಶತ್ರುಮವಮನ್ಯೇತ ಜ್ಯಾಯಾನ್ ಕುರ್ವೀತ ವಿಗ್ರಹಂ ॥ **6.35.9** ॥ 1257

ತನ್ಮಹ್ಯಂ ರೋಚತೇ ಸಂಧಿಃ ಸಹ ರಾಮೇಣ ರಾವಣ।
ಯದರ್ಥಮಭಿಯುಕ್ತೋಽಸಿ ಸೀತಾ ತಸ್ಮೈ ಪ್ರದೀಯತಾಂ ॥ **6.35.10** ॥ 1258

ತಸ್ಯ ದೇವರ್ಷಯಃ ಸರ್ವೇ ಗಂಧರ್ವಾಶ್ಚ ಜಯೈಷಿಣಃ।
ವಿರೋಧಂ ಮಾ ಗಮಸ್ತೇನ ಸಂಧಿಸ್ತೇ ತೇನ ರೋಚತಾಂ ॥ **6.35.11** ॥ 1259

ಅಸೃಜದ್ ಭಗವಾನ್ ಪಕ್ಷೌ ದ್ವಾವೇವ ಹಿ ಪಿತಾಮಹಃ।
ಸುರಾಣಾಮಸುರಾಣಾಂ ಚ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮೌ ತದಾಶ್ರಯೌ ॥ **6.35.12** ॥ 1260

ಧರ್ಮೋ ಹಿ ಶ್ರೂಯತೇ ಪಕ್ಷ ಅಮರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ಅಧರ್ಮೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ಪಕ್ಷೋ ಹ್ಯಸುರಾಣಾಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸ ॥ **6.35.13** ॥ 1261

ಧರ್ಮೋ ವೈ ಗ್ರಸತೇಽಧರ್ಮಂ ಯದಾ ಕೃತಮಭೂದ್ ಯುಗಂ।
ಅಧರ್ಮೋ ಗ್ರಸತೇ ಧರ್ಮಂ ಯದಾ ತಿಷ್ಯಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ ॥ **6.35.14** ॥ 1262

ತತ್ ತ್ವಯಾ ಚರತಾ ಲೋಕಾನ್ ಧರ್ಮೋಽಪಿ ನಿಹತೋ ಮಹಾನ್।
ಅಧರ್ಮಃ ಪ್ರಗೃಹೀತಶ್ಚ ತೇನಾಸ್ಮದ್ ಬಲಿನಃ ಪರೇ ॥ **6.35.15** ॥ 1263

ಸ ಪ್ರಮಾದಾತ್ ಪ್ರವೃದ್ಧಸ್ತೇಽಧರ್ಮೋಽಹಿರ್ಗ್ರಸತೇ ಹಿ ನಃ।
ವಿವರ್ಧಯತಿ ಪಕ್ಷಂ ಚ ಸುರಾಣಾಂ ಸುರಭಾವನಃ ॥ **6.35.16** ॥ 1264

ವಿಷಯೇಷು ಪ್ರಸಕ್ತೇನ ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕಾರಿಣಾ ತ್ವಯಾ।
ಋಷೀಣಾಮಗ್ನಿಕಲ್ಪಾನಾಮುದ್ವೇಗೋ ಜನಿತೋ ಮಹಾನ್ ॥ **6.35.17** ॥ 1265

ತೇಷಾಂ ಪ್ರಭಾವೋ ದುರ್ಧರ್ಷಃ ಪ್ರದೀಪ್ತ ಇವ ಪಾವಕಃ।
ತಪಸಾ ಭಾವಿತಾತ್ಮಾನೋ ಧರ್ಮಸ್ಯಾನುಗ್ರಹೇ ರತಾಃ ॥ **6.35.18** ॥ 1266

ಮುಖ್ಯೈರ್ಯಜ್ಞೈರ್ಯಜಂತ್ಯೇತೇ ತೈಸ್ತೈರ್ಯತ್ತೇ ದ್ವಿಜಾತಯಃ।
ಜುಹ್ವತ್ಯಗ್ನೀಂಶ್ಚ ವಿಧಿವದ್ ವೇದಾಂಶ್ಚೋಚ್ಚೈರಧೀಯತೇ ॥ **6.35.19** ॥ 1267

ಅಭಿಭೂಯ ಚ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಘೋಷಾನುದೀರಯನ್।
ದಿಶೋ ವಿಪ್ರದ್ರುತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಸ್ತನಯಿತ್ನುರಿವೋಷ್ಣಗೇ ॥ **6.35.20** ॥ 1268

ಋಷೀಣಾಮಗ್ನಿಕಲ್ಪಾನಾಮಗ್ನಿಹೋತ್ರಸಮುತ್ಥಿತಃ।
ಆದತ್ತೇ ರಕ್ಷಸಾಂ ತೇಜೋ ಧೂಮೋ ವ್ಯಾಪ್ಯ ದಿಶೋ ದಶ ॥ **6.35.21** ॥ 1269

ತೇಷು ತೇಷು ಚ ದೇಶೇಷು ಪುಣ್ಯೇಷ್ವೇವ ದೃಢವ್ರತೈಃ।
ಚರ್ಯಮಾಣಂ ತಪಸ್ತೀವ್ರಂ ಸಂತಾಪಯತಿ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.35.22** ॥ 1270

ದೇವದಾನವಯಕ್ಷೇಭ್ಯೋ ಗೃಹೀತಶ್ಚ ವರಸ್ತ್ವಯಾ।
ಮನುಷ್ಯಾ ವಾನರಾ ಋಕ್ಷಾ ಗೋಲಾಂಗೂಲಾ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಬಲವಂತ ಇಹಾಗಮ್ಯ ಗರ್ಜಂತಿ ದೃಢವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.35.23** ॥ 1271

ಉತ್ಪಾತಾನ್ ವಿವಿಧಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಘೋರಾನ್ ಬಹುವಿಧಾನ್ ಬಹೂನ್।
ವಿನಾಶಮನುಪಶ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ರಕ್ಷಸಾಮಹಂ ॥ **6.35.24** ॥ 1272

ಖರಾಭಿಸ್ತನಿತಾ ಘೋರಾ ಮೇಘಾಃ ಪ್ರತಿಭಯಂಕರಾಃ।
ಶೋಣಿತೇನಾಭಿವರ್ಷಂತಿ ಲಂಕಾಮುಷ್ಣೇನ ಸರ್ವತಃ ॥ **6.35.25** ॥ 1273

ರುದತಾಂ ವಾಹನಾನಾಂ ಚ ಪ್ರಪತಂತ್ಯಶ್ರುಬಿಂದವಃ।
ರಜೋಧ್ವಸ್ತಾ ವಿವರ್ಣಾಶ್ಚ ನ ಪ್ರಭಾಂತಿ ಯಥಾಪುರಂ ॥ **6.35.26** ॥ 1274

ವ್ಯಾಲಾ ಗೋಮಾಯವೋ ಗೃಧ್ರಾ ವಾಶ್ಯಂತಿ ಚ ಸುಭೈರವಂ।
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಲಂಕಾಮಾರಾಮೇ ಸಮವಾಯಾಂಶ್ಚ ಕುರ್ವತೇ ॥ **6.35.27** ॥ 1275

ಕಾಲಿಕಾಃ ಪಾಂಡುರೈರ್ದಂತೈಃ ಪ್ರಹಸಂತ್ಯಗ್ರತಃ ಸ್ಥಿತಾಃ।
ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಸ್ವಪ್ನೇಷು ಮುಷ್ಣಂತ್ಯೋ ಗೃಹಾಣಿ ಪ್ರತಿಭಾಷ್ಯ ಚ ॥ **6.35.28** ॥ 1276

ಗೃಹಾಣಾಂ ಬಲಿಕರ್ಮಾಣಿ ಶ್ವಾನಃ ಪರ್ಯುಪಭುಂಜತೇ।
ಖರಾ ಗೋಷು ಪ್ರಜಾಯಂತೇ ಮೂಷಕಾ ನಕುಲೇಷು ಚ ॥ **6.35.29** ॥ 1277

ಮಾರ್ಜಾರಾ ದ್ವೀಪಿಭಿಃ ಸಾರ್ಧಂ ಸೂಕರಾಃ ಶುನಕೈಃ ಸಹ।
ಕಿನ್ನರಾ ರಾಕ್ಷಸೈಶ್ಚಾಪಿ ಸಮೇಯುರ್ಮಾನುಷೈಃ ಸಹ ॥ **6.35.30** ॥ 1278

ಪಾಂಡುರಾ ರಕ್ತಪಾದಾಶ್ಚ ವಿಹಗಾಃ ಕಾಲಚೋದಿತಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಕಪೋತಾ ವಿಚರಂತಿ ಚ ॥ **6.35.31** ॥ 1279

ಚೀಚೀಕೂಚೀತಿ ವಾಶಂತ್ಯಃ ಶಾರಿಕಾ ವೇಶ್ಮಸು ಸ್ಥಿತಾಃ।
ಪತಂತಿ ಗೃಧಿತಾಶ್ಚಾಪಿ ನಿರ್ಜಿತಾಃ ಕಲಹೈಷಿಭಿಃ ॥ **6.35.32** ॥ 1280

ಪಕ್ಷಿಣಶ್ಚ ಮೃಗಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರತ್ಯಾದಿತ್ಯಂ ರುದಂತಿ ತೇ।
ಕರಾಲೋ ವಿಕಟೋ ಮುಂಡಃ ಪುರುಷಃ ಕೃಷ್ಣಪಿಂಗಲಃ ॥ **6.35.33** ॥ 1281

ಕಾಲೋ ಗೃಹಾಣಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಕಾಲೇ ಕಾಲೇಽನ್ವವೇಕ್ಷತೇ।
ಏತಾನ್ಯನ್ಯಾನಿ ದುಷ್ಟಾನಿ ನಿಮಿತ್ತಾನ್ಯುತ್ಪತಂತಿ ಚ ॥ **6.35.34** ॥ 1282

ವಿಷ್ಣುಂ ಮನ್ಯಾಮಹೇ ರಾಮಂ ಮಾನುಷಂ ರೂಪಮಾಸ್ಥಿತಂ।
ನಹಿ ಮಾನುಷಮಾತ್ರೋಽಸೌ ರಾಘವೋ ದೃಢವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.35.35** ॥ 1283

ಯೇನ ಬದ್ಧಃ ಸಮುದ್ರೇ ಚ
ಸೇತುಃ ಸ ಪರಮಾದ್ಭುತಃ।
ಕುರುಷ್ವ ನರರಾಜೇನ
ಸಂಧಿಂ ರಾಮೇಣ ರಾವಣ।
ಜ್ಞಾತ್ವಾವಧಾರ್ಯ ಕರ್ಮಾಣಿ
ಕ್ರಿಯತಾಮಾಯತಿಕ್ಷಮಂ ॥ **6.35.36** ॥ 1284

ಇದಂ ವಚಸ್ತಸ್ಯ ನಿಗದ್ಯ ಮಾಲ್ಯವಾನ್
ಪರೀಕ್ಷ್ಯ ರಕ್ಷೋಧಿಪತೇರ್ಮನಃ ಪುನಃ।

ಅನುತ್ತಮೇಷೂತ್ತಮಪೌರುಷೋ ಬಲೀ
ಬಭೂವ ತೂಷ್ಣೀಂ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ರಾವಣಂ ॥ **6.35.37** ॥ 1285

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಮಾಲ್ಯವಂತಂ ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ನಗರಗುಪ್ತಿಂ ವಿಧಾಯ ರಾವಣಸ್ಯ ನಿಜಾಂತಃಪುರೇ ಗಮನಂ

ತತ್ ತು ಮಾಲ್ಯವತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಹಿತಮುಕ್ತಂ ದಶಾನನಃ।
ನ ಮರ್ಷಯತಿ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಕಾಲಸ್ಯ ವಶಮಾಗತಃ ॥ **6.36.1** ॥ 1286

ಸ ಬದ್ಧ್ವಾ ಭ್ರುಕುಟೀಂ ವಕ್ತ್ರೇ ಕ್ರೋಧಸ್ಯ ವಶಮಾಗತಃ।
ಅಮರ್ಷಾತ್ ಪರಿವೃತ್ತಾಕ್ಷೋ ಮಾಲ್ಯವಂತಮಥಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.36.2** ॥ 1287

ಹಿತಬುದ್ಧ್ಯಾ ಯದಹಿತಂ ವಚಃ ಪರುಷಮುಚ್ಯತೇ।
ಪರಪಕ್ಷಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯೈವ ನೈತಚ್ಛ್ರೋತ್ರಗತಂ ಮಮ ॥ **6.36.3** ॥ 1288

ಮಾನುಷಂ ಕೃಪಣಂ ರಾಮಮೇಕಂ ಶಾಖಾಮೃಗಾಶ್ರಯಂ।
ಸಮರ್ಥಂ ಮನ್ಯಸೇ ಕೇನ ತ್ಯಕ್ತಂ ಪಿತ್ರಾ ವನಾಶ್ರಯಂ ॥ **6.36.4** ॥ 1289

ರಕ್ಷಸಾಮೀಶ್ವರಂ ಮಾಂ ಚ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಭಯಂಕರಂ।
ಹೀನಂ ಮಾಂ ಮನ್ಯಸೇ ಕೇನ ಅಹೀನಂ ಸರ್ವವಿಕ್ರಮೈಃ ॥ **6.36.5** ॥ 1290

ವೀರದ್ವೇಷೇಣ ವಾ ಶಂಕೇ ಪಕ್ಷಪಾತೇನ ವಾ ರಿಪೋಃ।
ತ್ವಯಾಹಂ ಪರುಷಾಣ್ಯುಕ್ತೋ ಪರಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೇನ ವಾ ॥ **6.36.6** ॥ 1291

ಪ್ರಭವಂತಂ ಪದಸ್ಥಂ ಹಿ ಪರುಷಂ ಕೋಽಭಿಭಾಷತೇ।
ಪಂಡಿತಃ ಶಾಸ್ತ್ರತತ್ತ್ವಜ್ಞೋ ವಿನಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನೇನ ವಾ ॥ **6.36.7** ॥ 1292

ಆನೀಯ ಚ ವನಾತ್ ಸೀತಾಂ ಪದ್ಮಹೀನಾಮಿವ ಶ್ರಿಯಂ।
ಕಿಮರ್ಥಂ ಪ್ರತಿದಾಸ್ಯಾಮಿ ರಾಘವಸ್ಯ ಭಯಾದಹಂ ॥ **6.36.8** ॥ 1293

ವೃತಂ ವಾನರಕೋಟೀಭಿಃ ಸಸುಗ್ರೀವಂ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಪಶ್ಯ ಕೈಶ್ಚಿದಹೋಭಿಶ್ಚ ರಾಘವಂ ನಿಹತಂ ಮಯಾ ॥ **6.36.9** ॥ 1294

ದ್ವಂದ್ವೇ ಯಸ್ಯ ನ ತಿಷ್ಠಂತಿ ದೈವತಾನ್ಯಪಿ ಸಂಯುಗೇ।
ಸ ಕಸ್ಮಾದ್ ರಾವಣೋ ಯುದ್ಧೇ ಭಯಮಾಹಾರಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.36.10** ॥ 1295

ದ್ವಿಧಾ ಭಜ್ಯೇಯಮಪ್ಯೇವಂ ನ ನಮೇಯಂ ತು ಕಸ್ಯಚಿತ್।
ಏಷ ಮೇ ಸಹಜೋ ದೋಷಃ ಸ್ವಭಾವೋ ದುರತಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.36.11** ॥ 1296

ಯದಿ ತಾವತ್ ಸಮುದ್ರೇ ತು ಸೇತುರ್ಬದ್ಧೋ ಯದೃಚ್ಛಯಾ।
ರಾಮೇಣ ವಿಸ್ಮಯಃ ಕೋಽತ್ರ ಯೇನ ತೇ ಭಯಮಾಗತಂ ॥ **6.36.12** ॥ 1297

ಸ ತು ತೀರ್ತ್ವಾರ್ಣವಂ ರಾಮಃ ಸಹ ವಾನರಸೇನಯಾ।
ಪ್ರತಿಜಾನಾಮಿ ತೇ ಸತ್ಯಂ ನ ಜೀವನ್ ಪ್ರತಿಯಾಸ್ಯತಿ ॥ **6.36.13** ॥ 1298

ಏವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ಸಂರಬ್ಧಂ ರುಷ್ಟಂ ವಿಜ್ಞಾಯ ರಾವಣಂ।
ವ್ರೀಡಿತೋ ಮಾಲ್ಯವಾನ್ ವಾಕ್ಯಂ ನೋತ್ತರಂ ಪ್ರತ್ಯಪದ್ಯತ ॥ **6.36.14** ॥ 1299

ಜಯಾಶಿಷಾ ತು ರಾಜಾನಂ ವರ್ಧಯಿತ್ವಾ ಯಥೋಚಿತಂ।
ಮಾಲ್ಯವಾನಭ್ಯನುಜ್ಞಾತೋ ಜಗಾಮ ಸ್ವಂ ನಿವೇಶನಂ ॥ **6.36.15** ॥ 1300

ರಾವಣಸ್ತು ಸಹಾಮಾತ್ಯೋ ಮಂತ್ರಯಿತ್ವಾ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ।
ಲಂಕಾಯಾಸ್ತು ತದಾ ಗುಪ್ತಿಂ ಕಾರಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.36.16** ॥ 1301

ವ್ಯಾದಿದೇಶ ಚ ಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ದ್ವಾರಿ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ದಕ್ಷಿಣಸ್ಯಾಂ ಮಹಾವೀರ್ಯೌ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ॥ **6.36.17** ॥ 1302

ಪಶ್ಚಿಮಾಯಾಮಥ ದ್ವಾರಿ ಪುತ್ರಮಿಂದ್ರಜಿತಂ ತದಾ।
ವ್ಯಾದಿದೇಶ ಮಹಾಮಾಯಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಬಹುಭಿರ್ವೃತಂ ॥ **6.36.18** ॥ 1303

ಉತ್ತರಸ್ಯಾಂ ಪುರದ್ವಾರಿ ವ್ಯಾದಿಶ್ಯ ಶುಕಸಾರಣೌ।
ಸ್ವಯಂ ಚಾತ್ರ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಂತ್ರಿಣಸ್ತಾನುವಾಚ ಹ ॥ **6.36.19** ॥ 1304

ರಾಕ್ಷಸಂ ತು ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ।
ಮಧ್ಯಮೇಽಸ್ಥಾಪಯದ್ ಗುಲ್ಮೇ ಬಹುಭಿಃ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ॥ **6.36.20** ॥ 1305

ಏವಂ ವಿಧಾನಂ ಲಂಕಾಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಕೃತಕೃತ್ಯಮಿವಾತ್ಮಾನಂ ಮನ್ಯತೇ ಕಾಲಚೋದಿತಃ ॥ **6.36.21** ॥ 1306

ವಿಸರ್ಜಯಾಮಾಸ ತತಃ ಸ ಮಂತ್ರಿಣೋ
ವಿಧಾನಮಾಜ್ಞಾಪ್ಯ ಪುರಸ್ಯ ಪುಷ್ಕಲಂ।
ಜಯಾಶಿಷಾ ಮಂತ್ರಿಗಣೇನ ಪೂಜಿತೋ
ವಿವೇಶ ಸೋಽಂತಃಪುರಮೃದ್ಧಿಮನ್ಮಹತ್ ॥ **6.36.22** ॥ 1307

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಟ್ತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣೇನ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ರಾವಣೇನ ವಿಹಿತಾಯಾ ಲಂಕಾರಕ್ಷಾವ್ಯವಸ್ಥಾಯಾ ವರ್ಣನಂ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಲಂಕಾಯಾ ದ್ವಾರೇಷ್ವಾಕ್ರಮಣಾಯ ವಾನರಸೇನಾಪತೀನಾಂ ನಿಯುಕ್ತಿಃ

ನರವಾನರರಾಜಾನೌ ಸ ತು ವಾಯುಸುತಃ ಕಪಿಃ।
ಜಾಂಬವಾನೃಕ್ಷರಾಜಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.37.1** ॥ 1308

ಅಂಗದೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಶ್ಚ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಶರಭಃ ಕಪಿಃ।
ಸುಷೇಣಃ ಸಹದಾಯಾದೋ ಮೈಂದೋ ದ್ವಿವಿದ ಏವ ಚ ॥ **6.37.2** ॥ 1309

ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷಃ ಕುಮುದೋ ನಲೋಽಥ ಪನಸಸ್ತಥಾ।
ಅಮಿತ್ರವಿಷಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಸಮವೇತಾಃ ಸಮರ್ಥಯನ್ ॥ **6.37.3** ॥ 1310

ಇಯಂ ಸಾ ಲಕ್ಷ್ಯತೇ ಲಂಕಾ ಪುರೀ ರಾವಣಪಾಲಿತಾ।
ಸಾಸುರೋರಗಗಂಧರ್ವೈರಮರೈರಪಿ ದುರ್ಜಯಾ ॥ **6.37.4** ॥ 1311

ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಮಂತ್ರಯಧ್ವಂ ವಿನಿರ್ಣಯೇ।
ನಿತ್ಯಂ ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಯತ್ರ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.37.5** ॥ 1312

ಅಥ ತೇಷು ಬ್ರುವಾಣೇಷು ರಾವಣಾವರಜೋಽಬ್ರವೀತ್।
ವಾಕ್ಯಮಗ್ರ್ಯಮಪದವತ್ ಪುಷ್ಕಲಾರ್ಥಂ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.37.6** ॥ 1313

ಅನಲಃ ಪನಸಶ್ಚೈವ ಸಂಪಾತಿಃ ಪ್ರಮತಿಸ್ತಥಾ।
ಗತ್ವಾ ಲಂಕಾಂ ಮಮಾಮಾತ್ಯಾಃ ಪುರೀಂ ಪುನರಿಹಾಗತಾಃ ॥ **6.37.7** ॥ 1314

ಭೂತ್ವಾ ಶಕುನಯಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಶ್ಚ ರಿಪೋರ್ಬಲಂ।
ವಿಧಾನಂ ವಿಹಿತಂ ಯಚ್ಚ ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಾಃ ॥ **6.37.8** ॥ 1315

ಸಂವಿಧಾನಂ ಯಥಾಹುಸ್ತೇ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ರಾಮ ತದ್ ಬ್ರುವತಃ ಸರ್ವಂ ಯಾಥಾತಥ್ಯೇನ ಮೇ ಶೃಣು ॥ **6.37.9** ॥ 1316

ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಸಬಲೋ ದ್ವಾರಮಾಸಾದ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ।
ದಕ್ಷಿಣಂ ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯೌ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ॥ **6.37.10** ॥ 1317

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಪಶ್ಚಿಮಂ ದ್ವಾರಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಬಹುಭಿರ್ವೃತಃ।
ಪಟ್ಟಿಶಾಸಿಧನುಷ್ಮದ್ಭಿಃ ಶೂಲಮುದ್ಗರಪಾಣಿಭಿಃ ॥ **6.37.11** ॥ 1318

ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈಃ ಶೂರೈರಾವೃತೋ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಹಸ್ರೇಸ್ತು ಬಹುಭಿಃ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಿಭಿಃ ॥ **6.37.12** ॥ 1319

ಯುಕ್ತಃ ಪರಮಸಂವಿಗ್ನೋ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಹ ಮಂತ್ರವಿತ್।
ಉತ್ತರಂ ನಗರದ್ವಾರಂ ರಾವಣಃ ಸ್ವಯಮಾಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.37.13** ॥ 1320

ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ತು ಮಹತಾ ಶೂಲಖಡ್ಗಧನುಷ್ಮತಾ।
ಬಲೇನ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಮಧ್ಯಮಂ ಗುಲ್ಮಮಾಶ್ರಿತಃ ॥ **6.37.14** ॥ 1321

ಏತಾನೇವಂ ವಿಧಾನ್ ಗುಲ್ಮಾನ್ ಲಂಕಾಯಾಂ ಸಮುದೀಕ್ಷ್ಯ ತೇ।
ಮಾಮಕಾ ಮಂತ್ರಿಣಃ ಸರ್ವೇ ಶೀಘ್ರಂ ಪುನರಿಹಾಗತಾಃ ॥ **6.37.15** ॥ 1322

ಗಜಾನಾಂ ದಶಸಾಹಸ್ರಂ ರಥಾನಾಮಯುತಂ ತಥಾ।
ಹಯಾನಾಮಯುತೇ ದ್ವೇ ಚ ಸಾಗ್ರಕೋಟಿಶ್ಚ ರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.37.16** ॥ 1323

ವಿಕ್ರಾಂತಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ಸಂಯುಗೇಷ್ವಾತತಾಯಿನಃ।
ಇಷ್ಟಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ನಿತ್ಯಮೇತೇ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.37.17** ॥ 1324

ಏಕೈಕಸ್ಯಾತ್ರ ಯುದ್ಧಾರ್ಥೇ ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ವಿಶಾಂಪತೇ।
ಪರೀವಾರಃ ಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರಮುಪತಿಷ್ಠತೇ ॥ **6.37.18** ॥ 1325

ಏತಾಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಲಂಕಾಯಾಂ ಮಂತ್ರಿಪ್ರೋಕ್ತಾಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾಬಾಹೂ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನದರ್ಶಯತ್ ॥ **6.37.19** ॥ 1326

ಲಂಕಾಯಾಂ ಸಚಿವೈಃ ಸರ್ವಂ ರಾಮಾಯ ಪ್ರತ್ಯವೇದಯತ್।
ರಾಮಂ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷಮಿದಮುತ್ತರಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.37.20** ॥ 1327

ರಾವಣಾವರಜಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಪ್ರಿಯಚಿಕೀರ್ಷಯಾ।
ಕುಬೇರಂ ತು ಯದಾ ರಾಮ ರಾವಣಃ ಪ್ರತಿಯುದ್ಧ್ಯತಿ ॥ **6.37.21** ॥ 1328

ಷಷ್ಟಿಃ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ತದಾ ನಿರ್ಯಾಂತಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಪರಾಕ್ರಮೇಣ ವೀರ್ಯೇಣ ತೇಜಸಾ ಸತ್ತ್ವಗೌರವಾತ್।
ಸದೃಶಾ ಹ್ಯತ್ರ ದರ್ಪಣ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥ **6.37.22** ॥ 1329

ಅತ್ರ ಮನ್ಯುರ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಃ ಕೋಪಯೇ ತ್ವಾಂ ನ ಭೀಷಯೇ।
ಸಮರ್ಥೋ ಹ್ಯಸಿ ವೀರ್ಯೇಣ ಸುರಾಣಾಮಪಿ ನಿಗ್ರಹೇ ॥ **6.37.23** ॥ 1330

ತದ್ಭವಾಂಶ್ಚತುರಂಗೇಣ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಂ।
ವ್ಯೂಹ್ಯೇದಂ ವಾನರಾನೀಕಂ ನಿರ್ಮಥಿಷ್ಯಸಿ ರಾವಣಂ ॥ **6.37.24** ॥ 1331

ರಾವಣಾವರಜೇ ವಾಕ್ಯಮೇವಂ ಬ್ರುವತಿ ರಾಘವಃ।
ಶತ್ರೂಣಾಂ ಪ್ರತಿಘಾತಾರ್ಥಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.37.25** ॥ 1332

ಪೂರ್ವದ್ವಾರಂ ತು ಲಂಕಾಯಾ ನೀಲೋ ವಾನರಪುಂಗವಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತಂ ಪ್ರತಿಯೋದ್ಧಾ ಸ್ಯಾದ್ ವಾನರೈರ್ಬಹುಭಿರ್ವೃತಃ ॥ **6.37.26** ॥ 1333

ಅಂಗದೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಸ್ತು ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಬಾಧತಾಂ ದ್ವಾರೇ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ॥ **6.37.27** ॥ 1334

ಹನೂಮಾನ್ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರಂ ನಿಷ್ಪೀಡ್ಯ ಪವನಾತ್ಮಜಃ।
ಪ್ರವಿಶತ್ವಪ್ರಮೇಯಾತ್ಮಾ ಬಹುಭಿಃ ಕಪಿಭಿರ್ವೃತಃ ॥ **6.37.28** ॥ 1335

ದೈತ್ಯದಾನವಸಂಘಾನಾಮೃಷೀಣಾಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ವಿಪ್ರಕಾರಪ್ರಿಯಃ ಕ್ಷುದ್ರೋ ವರದಾನಬಲಾನ್ವಿತಃ॥ **6.37.29**॥ 1336

ಪರಿಕ್ರಮತಿ ಯಃ ಸರ್ವಾಲ್ಲೋಕಾನ್ ಸಂತಾಪಯನ್ ಪ್ರಜಾಃ।
ತಸ್ಯಾಹಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸ್ವಯಮೇವ ವಧೇ ಧೃತಃ॥ **6.37.30**॥ 1337

ಉತ್ತರಂ ನಗರದ್ವಾರಮಹಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಹ।
ನಿಪೀಡ್ಯಾಭಿಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸಬಲೋ ಯತ್ರ ರಾವಣಃ॥ **6.37.31**॥ 1338

ವಾನರೇಂದ್ರಶ್ಚ ಬಲವಾನೃಕ್ಷರಾಜಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾನುಜಶ್ಚೈವ ಗುಲ್ಮೇ ಭವತು ಮಧ್ಯಮೇ॥ **6.37.32**॥ 1339

ನ ಚೈವ ಮಾನುಷಂ ರೂಪಂ ಕಾರ್ಯಂ ಹರಿಭಿರಾಹವೇ।
ಏಷಾ ಭವತು ನಃ ಸಂಜ್ಞಾ ಯುದ್ಧೇಽಸ್ಮಿನ್ ವಾನರೇ ಬಲೇ॥ **6.37.33**॥ 1340

ವಾನರಾ ಏವ ನಶ್ಚಿಹ್ನಂ ಸ್ವಜನೇಽಸ್ಮಿನ್ ಭವಿಷ್ಯತಿ।
ವಯಂ ತು ಮಾನುಷೇಣೈವ ಸಪ್ತ ಯೋತ್ಸ್ಯಾಮಹೇ ಪರಾನ್॥ **6.37.34**॥ 1341

ಅಹಮೇವ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಮಹೌಜಸಾ।
ಆತ್ಮನಾ ಪಂಚಮಶ್ಚಾಯಂ ಸಖಾ ಮಮ ವಿಭೀಷಣಃ॥ **6.37.35**॥ 1342

ಸ ರಾಮಃ ಕೃತ್ಯಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥ -
ಮೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಸುವೇಲಾರೋಹಣೇ ಬುದ್ಧಿಂ
ಚಕಾರ ಮತಿಮಾನ್ ಪ್ರಭುಃ।
ರಮಣೀಯತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಸುವೇಲಸ್ಯ ಗಿರೇಸ್ತಟಂ॥ **6.37.36**॥ 1343

ತತಸ್ತು ರಾಮೋ ಮಹತಾ ಬಲೇನ
ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ ಸರ್ವಾಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಮಹಾತ್ಮಾ।

ಪ್ರಹೃಷ್ಟರೂಪೋಽಭಿಜಗಾಮ ಲಂಕಾಂ
ಕೃತ್ವಾ ಮತಿಂ ಸೋಽರಿವಧೇ ಮಹಾತ್ಮಾ ॥ **6.37.37** ॥ 1344

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಪ್ರಮುಖವಾನರೈಃ ಸಹ ಸುವೇಲಪರ್ವತಮಧಿರೂಢಸ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ತತ್ರೈವ ರಾತ್ರೌ ನಿವಾಸಃ

ಸ ತು ಕೃತ್ವಾ ಸುವೇಲಸ್ಯ ಮತಿಮಾರೋಹಣಂ ಪ್ರತಿ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಗತೋ ರಾಮಃ ಸುಗ್ರೀವಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.38.1** ॥ 1345

ವಿಭೀಷಣಂ ಚ ಧರ್ಮಜ್ಞಮನುರಕ್ತಂ ನಿಶಾಚರಂ।
ಮಂತ್ರಜ್ಞಂ ಚ ವಿಧಿಜ್ಞಂ ಚ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ಪರಯಾ ಗಿರಾ ॥ **6.38.2** ॥ 1346

ಸುವೇಲಂ ಸಾಧು ಶೈಲೇಂದ್ರಮಿಮಂ ಧಾತುಶತೈಶ್ಚಿತಂ।
ಅಧ್ಯಾರೋಹಾಮಹೇ ಸರ್ವೇ ವತ್ಸ್ಯಾಮೋಽತ್ರ ನಿಶಾಮಿಮಾಂ ॥ **6.38.3** ॥ 1347

ಲಂಕಾಂ ಚಾಲೋಕಯಿಷ್ಯಾಮೋ ನಿಲಯಂ ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ಯೇನ ಮೇ ಮರಣಾಂತಾಯ ಹೃತಾ ಭಾರ್ಯಾ ದುರಾತ್ಮನಾ ॥ **6.38.4** ॥ 1348

ಯೇನ ಧರ್ಮೋ ನ ವಿಜ್ಞಾತೋ ನ ವೃತ್ತಂ ನ ಕುಲಂ ತಥಾ।
ರಾಕ್ಷಸ್ಯಾ ನೀಚಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಯೇನ ತದ್ ಗರ್ಹಿತಂ ಕೃತಂ ॥ **6.38.5** ॥ 1349

ತಸ್ಮಿನ್ ಮೇ ವರ್ತತೇ ರೋಷಃ ಕೀರ್ತಿತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮೇ।
ಯಸ್ಯಾಪರಾಧಾನ್ನೀಚಸ್ಯ ವಧಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.38.6** ॥ 1350

ಏಕೋ ಹಿ ಕುರುತೇ ಪಾಪಂ ಕಾಲಪಾಶವಶಂ ಗತಃ।
ನೀಚೇನಾತ್ಮಾಪಚಾರೇಣ ಕುಲಂ ತೇನ ವಿನಶ್ಯತಿ ॥ **6.38.7** ॥ 1351

ಏವಂ ಸಮ್ಮಂತ್ರಯನ್ನೇವ ಸಕ್ರೋಧೋ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ।
ರಾಮಃ ಸುವೇಲಂ ವಾಸಾಯ ಚಿತ್ರಸಾನುಮುಪಾರುಹತ್ ॥ **6.38.8** ॥ 1352

ಪೃಷ್ಠತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚೈನಮನ್ವಗಚ್ಛತ್ ಸಮಾಹಿತಃ।
ಸಶರಂ ಚಾಪಮುದ್ಯಮ್ಯ ಸುಮಹದ್ವಿಕ್ರಮೇ ರತಃ ॥ **6.38.9** ॥ 1353

ತಮನ್ವಾರೋಹತ್ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಾಮಾತ್ಯಃ ಸವಿಭೀಷಣಃ।
ಹನುಮಾನಂಗದೋ ನೀಲೋ ಮೈಂದೋ ದ್ವಿವಿದ ಏವ ಚ ॥ **6.38.10** ॥ 1354

ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ಪನಸಃ ಕುಮುದಶ್ಚೈವ ಹರೋ ರಂಭಶ್ಚ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.38.11** ॥ 1355

ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚ ಸುಷೇಣಶ್ಚ ಋಷಭಶ್ಚ ಮಹಾಮತಿಃ।
ದುರ್ಮುಖಶ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತಥಾ ಶತವಲಿಃ ಕಪಿಃ ॥ **6.38.12** ॥ 1356

ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇ ಚ ಬಹವೋ ವಾನರಾಃ ಶೀಘ್ರಗಾಮಿನಃ।
ತೇ ವಾಯುವೇಗಪ್ರವಣಾಸ್ತಂ ಗಿರಿಂ ಗಿರಿಚಾರಿಣಃ ॥ **6.38.13** ॥ 1357

ಅಧ್ಯಾರೋಹಂತ ಶತಶಃ ಸುವೇಲಂ ಯತ್ರ ರಾಘವಃ।
ತೇ ತ್ವದೀರ್ಘೇಣ ಕಾಲೇನ ಗಿರಿಮಾರುಹ್ಯ ಸರ್ವತಃ ॥ **6.38.14** ॥ 1358

ದದೃಶುಃ ಶಿಖರೇ ತಸ್ಯ ವಿಷಕ್ತಾಮಿವ ಖೇ ಪುರೀಂ।
ತಾಂ ಶುಭಾಂ ಪ್ರವರದ್ವಾರಾಂ ಪ್ರಾಕಾರವರಶೋಭಿತಾಂ ॥ **6.38.15** ॥ 1359

ಲಂಕಾಂ ರಾಕ್ಷಸಸಂಪೂರ್ಣಾಂ ದದೃಶುರ್ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ಪ್ರಾಕಾರವರಸಂಸ್ಥೈಶ್ಚ ತಥಾ ನೀಲೈಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ॥ **6.38.16** ॥ 1360

ದದೃಶುಸ್ತೇ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಮಪರಂ ಕೃತಂ ॥ **6.38.17** ॥ 1361

ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ಮುಮುಚುರ್ವಿವಿಧಾನ್ ನಾದಾಂಸ್ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಪಶ್ಯತಃ ॥ **6.38.18** ॥ 1362

ತತೋಽಸ್ತಮಗಮತ್ ಸೂರ್ಯಃ ಸಂಧ್ಯಯಾ ಪ್ರತಿರಂಜಿತಃ।
ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಪ್ರದೀಪ್ತಾ ಚ ಕ್ಷಪಾ ಸಮತಿವರ್ತತ ॥ **6.38.19** ॥ 1363

ತತಃ ಸ ರಾಮೋ ಹರಿವಾಹಿನೀಪತಿ -
ರ್ವಿಭೀಷಣೇನ ಪ್ರತಿನಂದ್ಯ ಸತ್ಕೃತಃ।
ಸಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಯೂಥಪಯೂಥಸಂಯುತಃ
ಸುವೇಲಪೃಷ್ಠೇ ನ್ಯವಸದ್ ಯಥಾಸುಖಂ ॥ **6.38.20** ॥ 1364

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾತ್ರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಾನರೈಃ ಸಹ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸುವೇಲಶಿಖರಾಲ್ಲಂಕಾಯಾ ನಿರೀಕ್ಷಣಂ

ತಾಂ ರಾತ್ರಿಮುಷಿತಾಸ್ತತ್ರ ಸುವೇಲೇ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ದದೃಶುರ್ವೀರಾ ವನಾನ್ಯುಪವನಾನಿ ಚ ॥ **6.39.1** ॥ 1365

ಸಮಸೌಮ್ಯಾನಿ ರಮ್ಯಾಣಿ ವಿಶಾಲಾನ್ಯಾಯತಾನಿ ಚ।
ದೃಷ್ಟಿರಮ್ಯಾಣಿ ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಭೂವುರ್ಜಾತವಿಸ್ಮಯಾಃ ॥ **6.39.2** ॥ 1366

ಚಂಪಕಾಶೋಕಬಕುಲಶಾಲತಾಲಸಮಾಕುಲಾ।
ತಮಾಲವನಸಂಛನ್ನಾ ನಾಗಮಾಲಾಸಮಾವೃತಾ ॥ **6.39.3** ॥ 1367

ಹಿಂತಾಲೈರರ್ಜುನೈರ್ನೀಪೈಃ ಸಪ್ತಪರ್ಣೈಃ ಸುಪುಷ್ಪಿತೈಃ।
ತಿಲಕೈಃ ಕರ್ಣಿಕಾರೈಶ್ಚ ಪಾಟಲೈಶ್ಚ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.39.4** ॥ 1368

ಶುಶುಭೇ ಪುಷ್ಪಿತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ಲತಾಪರಿಗತೈರ್ದ್ರುಮೈಃ।
ಲಂಕಾ ಬಹುವಿಧೈರ್ದಿವ್ಯೈರ್ಯಥೇಂದ್ರಸ್ಯಾಮರಾವತೀ ॥ **6.39.5** ॥ 1369

ವಿಚಿತ್ರಕುಸುಮೋಪೇತೈ ರಕ್ತಕೋಮಲಪಲ್ಲವೈಃ।
ಶಾದ್ವಲೈಶ್ಚ ತಥಾ ನೀಲೈಶ್ಚಿತ್ರಾಭಿರ್ವನರಾಜಿಭಿಃ ॥ **6.39.6** ॥ 1370

ಗಂಧಾಢ್ಯಾನ್ಯತಿರಮ್ಯಾಣಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಚ ಫಲಾನಿ ಚ।
ಧಾರಯಂತ್ಯಗಮಾಸ್ತತ್ರ ಭೂಷಣಾನೀವ ಮಾನವಾಃ ॥ **6.39.7** ॥ 1371

ತಚ್ಚೈತ್ರರಥಸಂಕಾಶಂ ಮನೋಜ್ಞಂ ನಂದನೋಪಮಂ।
ವನಂ ಸರ್ವರ್ತುಕಂ ರಮ್ಯಂ ಶುಶುಭೇ ಷಟ್ಪದಾಯುತಂ ॥ **6.39.8** ॥ 1372

ದಾತ್ಯೂಹಕೋಯಷ್ಟಿಬಕೈರ್ನೃತ್ಯಮಾನೈಶ್ಚ ಬರ್ಹಿಣೈಃ।
ರುತಂ ಪರಭೃತಾನಾಂ ಚ ಶುಶ್ರುವೇ ವನನಿರ್ಝರೇ ॥ **6.39.9** ॥ 1373

ನಿತ್ಯಮತ್ತವಿಹಂಗಾನಿ ಭ್ರಮರಾಚರಿತಾನಿ ಚ।
ಕೋಕಿಲಾಕುಲಖಂಡಾನಿ ವಿಹಂಗಾಭಿರುತಾನಿ ಚ ॥ **6.39.10** ॥ 1374

ಭೃಂಗರಾಜಾಧಿಗೀತಾನಿ ಕುರರಸ್ವನಿತಾನಿ ಚ।
ಕೋಣಾಲಕವಿಘುಷ್ಟಾನಿ ಸಾರಸಾಭಿರುತಾನಿ ಚ।
ವಿವಿಶುಸ್ತೇ ತತಸ್ತಾನಿ ವನಾನ್ಯುಪವನಾನಿ ಚ ॥ **6.39.11** ॥ 1375

ಹೃಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಮುದಿತಾ ವೀರಾ ಹರಯಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ತೇಷಾಂ ಪ್ರವಿಶತಾಂ ತತ್ರ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹೌಜಸಾಂ ॥ **6.39.12** ॥ 1376

ಪುಷ್ಪಸಂಸರ್ಗಸುರಭಿರ್ವವೌ ಘ್ರಾಣಸುಖೋಽನಿಲಃ।
ಅನ್ಯೇ ತು ಹರಿವೀರಾಣಾಂ ಯೂಥಾನ್ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಯೂಥಪಾಃ।
ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಾ ಲಂಕಾಂ ಜಗ್ಮುಃ ಪತಾಕಿನೀಂ ॥ **6.39.13** ॥ 1377

ವಿತ್ರಾಸಯಂತೋ ವಿಹಗಾನ್ ಗ್ಲಾಪಯಂತೋ ಮೃಗದ್ವಿಪಾನ್।
ಕಂಪಯಂತಶ್ಚ ತಾಂ ಲಂಕಾಂ ನಾದ್ಯೈಃ ಸ್ವೈರ್ನದತಾಂ ವರಾಃ ॥ **6.39.14** ॥ 1378

ಕುರ್ವಂತಸ್ತೇ ಮಹಾವೇಗಾ ಮಹೀಂ ಚರಣಪೀಡಿತಾಂ।
ರಜಶ್ಚ ಸಹಸೈವೋರ್ಧ್ವಂ ಜಗಾಮ ಚರಣೋತ್ಥಿತಂ ॥ **6.39.15** ॥ 1379

ಋಕ್ಷಾಃ ಸಿಂಹಾಶ್ಚ ಮಹಿಷಾ ವಾರಣಾಶ್ಚ ಮೃಗಾಃ ಖಗಾಃ।
ತೇನ ಶಬ್ದೇನ ವಿತ್ರಸ್ತಾ ಜಗ್ಮುರ್ಭೀತಾ ದಿಶೋ ದಶ ॥ **6.39.16** ॥ 1380

ಶಿಖರಂ ತು ತ್ರಿಕೂಟಸ್ಯ ಪ್ರಾಂಶು ಚೈಕಂ ದಿವಿಸ್ಪೃಶಂ।
ಸಮಂತಾತ್ ಪುಷ್ಪಸಂಛನ್ನಂ ಮಹಾರಜತಸನ್ನಿಭಂ ॥ **6.39.17** ॥ 1381

ಶತಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಂ ವಿಮಲಂ ಚಾರುದರ್ಶನಂ।
ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಚ್ಚೈವ ದುಷ್ಪ್ರಾಪಂ ಶಕುನೈರಪಿ ॥ **6.39.18** ॥ 1382

ಮನಸಾಪಿ ದುರಾರೋಹಂ ಕಿಂ ಪುನಃ ಕರ್ಮಣಾ ಜನೈಃ।
ನಿವಿಷ್ಟಾ ತಸ್ಯ ಶಿಖರೇ ಲಂಕಾ ರಾವಣಪಾಲಿತಾ ॥ **6.39.19** ॥ 1383

ದಶಯೋಜನವಿಸ್ತೀರ್ಣಾ ವಿಂಶದ್ಯೋಜನಮಾಯತಾ।
ಸಾ ಪುರೀ ಗೋಪುರೈರುಚ್ಚೈಃ ಪಾಂಡುರಾಂಬುದಸನ್ನಿಭೈಃ।
ಕಾಂಚನೇನ ಚ ಶಾಲೇನ ರಾಜತೇನ ಚ ಶೋಭತೇ ॥ **6.39.20** ॥ 1384

ಪ್ರಾಸಾದೈಶ್ಚ ವಿಮಾನೈಶ್ಚ ಲಂಕಾ ಪರಮಭೂಷಿತಾ।
ಘನೈರಿವಾತಪಾಪಾಯೇ ಮಧ್ಯಮಂ ವೈಷ್ಣವಂ ಪದಂ ॥ **6.39.21** ॥ 1385

ಯಸ್ಯಾಂ ಸ್ತಂಭಸಹಸ್ರೇಣ ಪ್ರಾಸಾದಃ ಸಮಲಂಕೃತಃ।
ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾಕಾರೋ ದೃಶ್ಯತೇ ಖಮಿವೋಲ್ಲಿಖನ್ ॥ **6.39.22** ॥ 1386

ಚೈತ್ಯಃ ಸ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಬಭೂವ ಪುರಭೂಷಣಂ।
ಶತೇನ ರಕ್ಷಸಾಂ ನಿತ್ಯಂ ಯಃ ಸಮಗ್ರೇಣ ರಕ್ಷ್ಯತೇ ॥ **6.39.23** ॥ 1387

ಮನೋಜ್ಞಾಂ ಕಾಂಚನವತೀಂ ಪರ್ವತೈರುಪಶೋಭಿತಾಂ।
ನಾನಾಧಾತುವಿಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ಉದ್ಯಾನೈರುಪಶೋಭಿತಾಂ ॥ **6.39.24** ॥ 1388

ನಾನಾವಿಹಗಸಂಘುಷ್ಟಾಂ ನಾನಾಮೃಗನಿಷೇವಿತಾಂ।
ನಾನಾಕುಸುಮಸಂಪನ್ನಾಂ ನಾನಾರಾಕ್ಷಸಸೇವಿತಾಂ ॥ **6.39.25** ॥ 1389

ತಾಂ ಸಮೃದ್ಧಾಂ ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಃ।
ರಾವಣಸ್ಯ ಪುರೀಂ ರಾಮೋ ದದರ್ಶ ಸಹ ವಾನರೈಃ ॥ **6.39.26** ॥ 1390

ತಾಂ ಮಹಾಗೃಹಸಂಬಾಧಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪೂರ್ವಜಃ।
ನಗರೀಂ ತ್ರಿದಿವಪ್ರಖ್ಯಾಂ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪ್ರಾಪ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.39.27** ॥ 1391

ತಾಂ ರತ್ನಪೂರ್ಣಾಂ ಬಹುಸಂವಿಧಾನಾಂ
ಪ್ರಾಸಾದಮಾಲಾಭಿರಲಂಕೃತಾಂ ಚ।
ಪುರೀಂ ಮಹಾಯಂತ್ರಕವಾಟಮುಖ್ಯಾಂ
ದದರ್ಶ ರಾಮೋ ಮಹತಾ ಬಲೇನ ॥ **6.39.28** ॥ 1392

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸುಗ್ರೀವರಾವಣಯೋರ್ಮಲ್ಲಯುದ್ಧಂ

ತತೋ ರಾಮಃ ಸುವೇಲಾಗ್ರಂ ಯೋಜನದ್ವಯಮಂಡಲಂ।
ಉಪಾರೋಹತ್ ಸಸುಗ್ರೀವೋ ಹರಿಯೂಥೈಃ ಸಮನ್ವಿತಃ ॥ **6.40.1** ॥ 1393

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಮುಹೂರ್ತಂ ತತ್ರೈವ ದಿಶೋ ದಶ ವಿಲೋಕಯನ್।
ತ್ರಿಕೂಟಶಿಖರೇ ರಮ್ಯೇ ನಿರ್ಮಿತಾಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.40.2** ॥ 1394

ದದರ್ಶ ಲಂಕಾಂ ಸುನ್ಯಸ್ತಾಂ ರಮ್ಯಕಾನನಶೋಭಿತಾಂ।
ತಸ್ಯ ಗೋಪುರಶೃಂಗಸ್ಥಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ ದುರಾಸದಂ ॥ **6.40.3** ॥ 1395

ಶ್ವೇತಚಾಮರಪರ್ಯಂತಂ ವಿಜಯಚ್ಛತ್ರಶೋಭಿತಂ।
ರಕ್ತಚಂದನಸಂಲಿಪ್ತಂ ರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತಂ ॥ **6.40.4** ॥ 1396

ನೀಲಜೀಮೂತಸಂಕಾಶಂ ಹೇಮಸಂಘಾದಿತಾಂಬರಂ।
ಐರಾವತವಿಷಾಣಾಗ್ರೈರುತ್ಕೃಷ್ಟಕಿಣವಕ್ಷಸಂ ॥ **6.40.5** ॥ 1397

ಶಶಲೋಹಿತರಾಗೇಣ ಸಂವೀತಂ ರಕ್ತವಾಸಸಾ।
ಸಂಧ್ಯಾತಪೇನ ಸಂಛನ್ನಂ ಮೇಘರಾಶಿಮಿವಾಂಬರೇ ॥ **6.40.6** ॥ 1398

ಪಶ್ಯತಾಂ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ರಾಘವಸ್ಯಾಪಿ ಪಶ್ಯತಃ।
ದರ್ಶನಾದ್ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಹಸೋತ್ಥಿತಃ ॥ **6.40.7** ॥ 1399

ಕ್ರೋಧವೇಗೇನ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಸತ್ತ್ವೇನ ಚ ಬಲೇನ ಚ।
ಅಚಲಾಗ್ರಾದಥೋತ್ಥಾಯ ಪುಪ್ಲವೇ ಗೋಪುರಸ್ಥಲೇ ॥ **6.40.8** ॥ 1400

ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಮುಹೂರ್ತಂ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಿರ್ಭಯೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ।
ತೃಣೀಕೃತ್ಯ ಚ ತದ್ ರಕ್ಷಃ ಸೋಽಬ್ರವೀತ್ ಪರುಷಂ ವಚಃ ॥ **6.40.9** ॥ 1401

ಲೋಕನಾಥಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಸಖಾ ದಾಸೋಽಸ್ಮಿ ರಾಕ್ಷಸ।
ನ ಮಯಾ ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇಽದ್ಯ ತ್ವಂ ಪಾರ್ಥಿವೇಂದ್ರಸ್ಯ ತೇಜಸಾ ॥ **6.40.10** ॥ 1402

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸಹಸೋತ್ಪತ್ಯ ಪುಪ್ಲುವೇ ತಸ್ಯ ಚೋಪರಿ।
ಆಕೃಷ್ಯ ಮುಕುಟಂ ಚಿತ್ರಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ತದ್ ಭುವಿ ॥ **6.40.11** ॥ 1403

ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ತೂರ್ಣಮಾಯಾಂತಂ ಬಭಾಷೇ ತಂ ನಿಶಾಚರಃ।
ಸುಗ್ರೀವಸ್ತ್ವಂ ಪರೋಕ್ಷಂ ಮೇ ಹೀನಗ್ರೀವೋ ಭವಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.40.12** ॥ 1404

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವೋತ್ಥಾಯ ತಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಮಾಕ್ಷಿಪತ್ ತಲೇ।
ಕಂದುವತ್ ಸ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಬಾಹುಭ್ಯಾಮಾಕ್ಷಿಪದ್ಧರಿಃ ॥ **6.40.13** ॥ 1405

ಪರಸ್ಪರಂ ಸ್ವೇದವಿದಿಗ್ಧಗಾತ್ರೌ
ಪರಸ್ಪರಂ ಶೋಣಿತರಕ್ತದೇಹೌ।
ಪರಸ್ಪರಂ ಶ್ಲಿಷ್ಟನಿರುದ್ಧಚೇಷ್ಟೌ
ಪರಸ್ಪರಂ ಶಾಲ್ಮಲಿಕಿಂಶುಕಾವಿವ ॥ **6.40.14** ॥ 1406

ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರೈಶ್ಚ ತಲಪ್ರಹಾರೈ-
ರರತ್ನಿಘಾತೈಶ್ಚ ಕರಾಗ್ರಘಾತೈಃ।
ತೌ ಚಕ್ರತುರ್ಯುದ್ಧಮಸಹ್ಯರೂಪಂ
ಮಹಾಬಲೌ ರಾಕ್ಷಸವಾನರೇಂದ್ರೌ ॥ **6.40.15** ॥ 1407

ಕೃತ್ವಾ ನಿಯುದ್ಧಂ ಭೃಶಮುಗ್ರವೇಗೌ
ಕಾಲಂ ಚಿರಂ ಗೋಪುರವೇದಿಮಧ್ಯೇ।

ಉತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ಚೋತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ವಿನಮ್ಯ ದೇಹೌ
ಪಾದಕ್ರಮಾದ್ ಗೋಪುರವೇದಿಲಗ್ನೌ ॥ **6.40.16** ॥ 1408

ಅನ್ಯೋನ್ಯಮಾಪೀಡ್ಯ ವಿಲಗ್ನದೇಹೌ
ತೌ ಪೇತತುಃ ಸಾಲನಿಖಾತಮಧ್ಯೇ।
ಉತ್ಪೇತತುರ್ಭೂಮಿತಲಂ ಸ್ಪೃಶಂತೌ
ಸ್ಥಿತ್ವಾ ಮುಹೂರ್ತಂ ತ್ವಭಿನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ॥ **6.40.17** ॥ 1409

ಆಲಿಂಗ್ಯ ಚಾಲಿಂಗ್ಯ ಚ ಬಾಹುಯೋಕ್ತ್ರೈಃ।
ಸಂಯೋಜಯಾಮಾಸತುರಾಹವೇ ತೌ।
ಸಂರಂಭಶಿಕ್ಷಾಬಲಸಂಪ್ರಯುಕ್ತೌ
ಸುಚೇರತುಃ ಸಂಪ್ರತಿ ಯುದ್ಧಮಾರ್ಗೈಃ ॥ **6.40.18** ॥ 1410

ಶಾರ್ದೂಲಸಿಂಹಾವಿವ ಜಾತದಂಷ್ಟ್ರೌ
ಗಜೇಂದ್ರಪೋತಾವಿವ ಸಂಪ್ರಯುಕ್ತೌ।
ಸಂಹತ್ಯ ಸಂವೇದ್ಯ ಚ ತೌ ಕರಾಭ್ಯಾಂ
ತೌ ಪೇತತುರ್ವೈ ಯುಗಪದ್ ಧರಾಯಾಂ ॥ **6.40.19** ॥ 1411

ಉದ್ಯಮ್ಯ ಚಾನ್ಯೋನ್ಯಮಧಿಕ್ಷಿಪಂತೌ
ಸಂಚಕ್ರಮಾತೇ ಬಹು ಯುದ್ಧಮಾರ್ಗೇ।
ವ್ಯಾಯಾಮಶಿಕ್ಷಾಬಲಸಂಪ್ರಯುಕ್ತೌ
ಕ್ಲಮಂ ನ ತೌ ಜಗ್ಮತುರಾಶು ವೀರೌ ॥ **6.40.20** ॥ 1412

ಬಾಹೂತ್ತಮೈರ್ವಾರಣವಾರಣಾಭೈ-
ರ್ನಿವಾರಯಂತೌ ಪರವಾರಣಾಭೌ।
ಚಿರೇಣ ಕಾಲೇನ ಭೃಶಂ ಪ್ರಯುದ್ಧ್ಯೌ
ಸಂಚೇರತುರ್ಮಂಡಲಮಾರ್ಗಮಾಶು ॥ **6.40.21** ॥ 1413

ತೌ ಪರಸ್ಪರಮಾಸಾದ್ಯ ಯತ್ತಾವನ್ಯೋನ್ಯಸೂದನೇ।
ಮಾರ್ಜಾರಾವಿವ ಭಕ್ಷಾರ್ಥೇಽವತಸ್ಥಾತೇ ಮುಹರ್ಮುಹುಃ ॥ **6.40.22** ॥ 1414

ಮಂಡಲಾನಿ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ಸ್ಥಾನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ಗೋಮೂತ್ರಕಾಣಿ ಚಿತ್ರಾಣಿ ಗತಪ್ರತ್ಯಾಗತಾನಿ ಚ ॥ **6.40.23** ॥ 1415

ತಿರಶ್ಚೀನಗತಾನ್ಯೇವ ತಥಾ ವಕ್ರಗತಾನಿ ಚ।
ಪರಿಮೋಕ್ಷಂ ಪ್ರಹಾರಾಣಾಂ ವರ್ಜನಂ ಪರಿಧಾವನಂ ॥ **6.40.24** ॥ 1416

ಅಭಿದ್ರವಣಮಾಪ್ಲಾವಮವಸ್ಥಾನಂ ಸವಿಗ್ರಹಂ।
ಪರಾವೃತ್ತಮಪಾವೃತ್ತಮಪದ್ರುತಮವಪ್ಲುತಂ ॥ **6.40.25** ॥ 1417

ಉಪನ್ಯಸ್ತಮಪನ್ಯಸ್ತಂ ಯುದ್ಧಮಾರ್ಗವಿಶಾರದೌ।
ತೌ ವಿಚೇರತುರನ್ಯೋನ್ಯಂ ವಾನರೇಂದ್ರಶ್ಚ ರಾವಣಃ ॥ **6.40.26** ॥ 1418

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ರಕ್ಷೋ ಮಾಯಾಬಲಮಥಾತ್ಮನಃ।
ಆರಬ್ಧುಮುಪಸಂಪೇದೇ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತಂ ವಾನರಾಧಿಪಃ ॥ **6.40.27** ॥ 1419

ಉತ್ಪಪಾತ ತದಾऽऽಕಾಶಂ ಜಿತಕಾಶೀ ಜಿತಕ್ಲಮಃ।
ರಾವಣಃ ಸ್ಥಿತ ಏವಾತ್ರ ಹರಿರಾಜೇನ ವಂಚಿತಃ ॥ **6.40.28** ॥ 1420

ಅಥ ಹರಿವರನಾಥಃ ಪ್ರಾಪ್ತಸಂಗ್ರಾಮಕೀರ್ತಿ -
ರ್ನಿಶಿಚರಪತಿಮಾಜೌ ಯೋಜಯಿತ್ವಾ ಶ್ರಮೇಣ।
ಗಗನಮತಿವಿಶಾಲಂ ಲಂಘಯಿತ್ವಾರ್ಕಸೂನು -
ರ್ಹರಿಗಣಬಲಮಧ್ಯೇ ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಂ ಜಗಾಮ ॥ **6.40.29** ॥ 1421

ಇತಿ ಸ ಸವಿತೃಸೂನುಸ್ತತ್ರ ತತ್ ಕರ್ಮ ಕೃತ್ವಾ
ಪವನಗತಿರನೀಕಂ ಪ್ರಾವಿಶತ್ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟಃ।
ರಘುವರನೃಪಸೂನೋರ್ವರ್ಧಯನ್ ಯುದ್ಧಹರ್ಷ
ತರುಮೃಗಗಣಮುಖ್ಯೈಃ ಪೂಜ್ಯಮಾನೋ ಹರೀಂದ್ರಃ ॥ **6.40.30** ॥ 1422

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ದುಃಸಾಹಸಾದ್ ವಾರಣಂ, ಲಂಕಾಯಾಶ್ಚತುರ್ಷು ದ್ವಾರೇಷು ವಾನರಸೈನಿಕಾನಾಂ ನಿಯುಕ್ತಿಃ, ಶ್ರೀರಾಮ ದೂತಸ್ಯಾಂಗದಸ್ಯ ರಾವಣಭವನೇ ಪರಾಕ್ರಮೋ ವಾನರಾಣಾಮಾಕ್ರಮಣಾದ್ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭಯಂ

ಅಥ ತಸ್ಮಿನ್ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪೂರ್ವಜಃ।
ಸುಗ್ರೀವಂ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ರಾಮೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.41.1** ॥ 1423

ಅಸಮ್ಮಂತ್ರ್ಯ ಮಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ತದಿದಂ ಸಾಹಸಂ ಕೃತಂ।
ಏವಂ ಸಾಹಸಯುಕ್ತಾನಿ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ಜನೇಶ್ವರಾಃ ॥ **6.41.2** ॥ 1424

ಸಂಶಯೇ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ಮಾಂ ಚೇದಂ ಬಲಂ ಚೇಮಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಕಷ್ಟಂ ಕೃತಮಿದಂ ವೀರ ಸಾಹಸಂ ಸಾಹಸಪ್ರಿಯ ॥ **6.41.3** ॥ 1425

ಇದಾನೀಂ ಮಾ ಕೃಥಾ ವೀರ ಏವಂವಿಧಮರಿಂದಮ।
ತ್ವಯಿ ಕಿಂಚಿತ್ಸಮಾಪನ್ನೇ ಕಿಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸೀತಯಾ ಮಮ ॥ **6.41.4** ॥ 1426

ಭರತೇನ ಮಹಾಬಾಹೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಯವೀಯಸಾ।
ಶತ್ರುಘ್ನೇನ ಚ ಶತ್ರುಘ್ನ ಸ್ವಶರೀರೇಣ ವಾ ಪುನಃ ॥ **6.41.5** ॥ 1427

ತ್ವಯಿ ಚಾನಾಗತೇ ಪೂರ್ವಮಿತಿ ಮೇ ನಿಶ್ಚಿತಾ ಮತಿಃ।
ಜಾನತಶ್ಚಾಪಿ ತೇ ವೀರ್ಯಂ ಮಹೇಂದ್ರವರುಣೋಪಮ ॥ **6.41.6** ॥ 1428

ಹತ್ವಾಹಂ ರಾವಣಂ ಯುದ್ಧೇ ಸಪುತ್ರಬಲವಾಹನಂ।
ಅಭಿಷಿಚ್ಯ ಚ ಲಂಕಾಯಾಂ ವಿಭೀಷಣಮಥಾಪಿ ಚ ॥ **6.41.7** ॥ 1429

ಭರತೇ ರಾಜ್ಯಮಾರೋಪ್ಯ ತ್ಯಕ್ಷ್ಯೇ ದೇಹಂ ಮಹಾಬಲ।
ತಮೇವಂ ವಾದಿನಂ ರಾಮಂ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ ॥ **6.41.8** ॥ 1430

ತವ ಭಾರ್ಯಾಪಹರ್ತಾರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಘವ ರಾವಣಂ।
ಮರ್ಷಯಾಮಿ ಕಥಂ ವೀರ ಜಾನನ್ ವಿಕ್ರಮಮಾತ್ಮನಃ ॥ **6.41.9** ॥ 1431

ಇತ್ಯೇವಂ ವಾದಿನಂ ವೀರಮಭಿನಂದ್ಯ ಚ ರಾಘವಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಂಪನ್ನಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.41.10** ॥ 1432

ಪರಿಗೃಹ್ಯೋದಕಂ ಶೀತಂ ವನಾನಿ ಫಲವಂತಿ ಚ।
ಬಲೌಘಂ ಸಂವಿಭಜ್ಯೇಮಂ ವ್ಯೂಹ್ಯ ತಿಷ್ಠಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ॥ **6.41.11** ॥ 1433

ಲೋಕಕ್ಷಯಕರಂ ಭೀಮಂ ಭಯಂ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯುಪಸ್ಥಿತಂ।
ನಿಬರ್ಹಣಂ ಪ್ರವೀರಾಣಾಮೃಕ್ಷವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.41.12** ॥ 1434

ವಾತಾ ಹಿ ಪರುಷಂ ವಾಂತಿ ಕಂಪತೇ ಚ ವಸುಂಧರಾ।
ಪರ್ವತಾಗ್ರಾಣಿ ವೇಪಂತೇ ನದಂತಿ ಧರಣೀಧರಾಃ ॥ **6.41.13** ॥ 1435

ಮೇಘಾಃ ಕ್ರವ್ಯಾದಸಂಕಾಶಾಃ ಪರುಷಾಃ ಪರುಷಸ್ವರಾಃ।
ಕ್ರೂರಾಃ ಕ್ರೂರಂ ಪ್ರವರ್ಷಂತೇ ಮಿಶ್ರಂ ಶೋಣಿತಬಿಂದುಭಿಃ ॥ **6.41.14** ॥ 1436

ರಕ್ತಚಂದನಸಂಕಾಶಾ ಸಂಧ್ಯಾ ಪರಮದಾರುಣಾ।
ಜ್ವಲಚ್ಚ ನಿಪತತ್ಯೇತದಾದಿತ್ಯಾದಗ್ನಿಮಂಡಲಂ ॥ **6.41.15** ॥ 1437

ಆದಿತ್ಯಮಭಿವಾಶ್ಯಂತಿ ಜನಯಂತೋ ಮಹದ್ಭಯಂ।
ದೀನಾ ದೀನಸ್ವರಾ ಘೋರಾ ಅಪ್ರಶಸ್ತಾ ಮೃಗದ್ವಿಜಾಃ ॥ **6.41.16** ॥ 1438

ರಜನ್ಯಾಮಪ್ರಕಾಶಶ್ಚ ಸಂತಾಪಯತಿ ಚಂದ್ರಮಾಃ।
ಕೃಷ್ಣರಕ್ತಾಂಶುಪರ್ಯಂತೋ ಯಥಾ ಲೋಕಸ್ಯ ಸಂಕ್ಷಯೇ ॥ **6.41.17** ॥ 1439

ಹ್ರಸ್ವೋ ರೂಕ್ಷೋಽಪ್ರಶಸ್ತಶ್ಚ ಪರಿವೇಷಃ ಸುಲೋಹಿತಃ।
ಆದಿತ್ಯಮಂಡಲೇ ನೀಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೃಶ್ಯತೇ ॥ **6.41.18** ॥ 1440

ದೃಶ್ಯಂತೇ ನ ಯಥಾವಚ್ಚ ನಕ್ಷತ್ರಾಣ್ಯಭಿವರ್ತತೇ।
ಯುಗಾಂತಮಿವ ಲೋಕಸ್ಯ ಪಶ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಶಂಸತಿ ॥ **6.41.19** ॥ 1441

ಕಾಕಾಃ ಶ್ಯೇನಾಸ್ತಥಾ ಗೃಧ್ರಾ ನೀಚೈಃ ಪರಿಪತಂತಿ ಚ।
ಶಿವಾಶ್ಚಾಪ್ಯಶುಭಾ ವಾಚಃ ಪ್ರವದಂತಿ ಮಹಾಸ್ವನಾಃ ॥ **6.41.20** ॥ 1442

ಶೈಲೈಃ ಶೂಲೈಶ್ಚ ಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ವಿಮುಕ್ತೈಃ ಕಪಿರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಭವಿಷ್ಯತ್ಯಾವೃತಾ ಭೂಮಿರ್ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಾ ॥ **6.41.21** ॥ 1443

ಕ್ಷಿಪ್ರಮದ್ಯ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ಪುರೀಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ।
ಅಭಿಯಾಮ ಜವೇನೈವ ಸರ್ವತೋ ಹರಿಭಿರ್ವೃತಾಃ ॥ **6.41.22** ॥ 1444

ಇತ್ಯೇವಂ ತು ವದನ್ ವೀರೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಃ।
ತಸ್ಮಾದವಾತರಚ್ಛೀಘ್ರಂ ಪರ್ವತಾಗ್ರಾನ್ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.41.23** ॥ 1445

ಅವತೀರ್ಯ ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ತಸ್ಮಾಚ್ಛೈಲಾತ್ ಸ ರಾಘವಃ।
ಪರೈಃ ಪರಮದುರ್ಧರ್ಷಂ ದದರ್ಶ ಬಲಮಾತ್ಮನಃ ॥ **6.41.24** ॥ 1446

ಸನ್ನಹ್ಯ ತು ಸಸುಗ್ರೀವಃ ಕಪಿರಾಜಬಲಂ ಮಹತ್।
ಕಾಲಜ್ಞೋ ರಾಘವಃ ಕಾಲೇ ಸಂಯುಗಾಯಾಭ್ಯಚೋದಯತ್ ॥ **6.41.25** ॥ 1447

ತತಃ ಕಾಲೇ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ಪ್ರಸ್ಥಿತಃ ಪುರತೋ ಧನ್ವೀ ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖಃ ಪುರೀಂ ॥ **6.41.26** ॥ 1448

ತಂ ವಿಭೀಷಣಸುಗ್ರೀವೌ ಹನೂಮಾಂಜಾಂಬವಾನ್ ನಲಃ।
ಋಕ್ಷರಾಜಸ್ತಥಾ ನೀಲೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾನ್ವಯುಸ್ತದಾ ॥ **6.41.27** ॥ 1449

ತತಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಸುಮಹತೀ ಪೃತನರ್ಕ್ಷವನೌಕಸಾಂ।
ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯ ಮಹತೀಂ ಭೂಮಿಮನುಯಾತಿ ಸ್ಮ ರಾಘವಂ ॥ **6.41.28** ॥ 1450

ಶೈಲಶೃಂಗಾಣಿ ಶತಶಃ ಪ್ರವೃದ್ಧಾಂಶ್ಚ ಮಹೀರುಹಾನ್।
ಜಗೃಹುಃ ಕುಂಜರಪ್ರಖ್ಯಾ ವಾನರಾಃ ಪರವಾರಣಾಃ ॥ **6.41.29** ॥ 1451

ತೌ ತ್ವದೀರ್ಘೇಣ ಕಾಲೇನ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ರಾವಣಸ್ಯ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಮಾಸೇದತುರರಿಂದಮೌ ॥ **6.41.30** ॥ 1452

ಪತಾಕಾಮಾಲಿನೀಂ ರಮ್ಯಾಮುದ್ಯಾನವನಶೋಭಿತಾಂ।
ಚಿತ್ರವಪ್ರಾಂ ಸುದುಷ್ಪ್ರಾಪಾಮುಚ್ಚೈಃ ಪ್ರಾಕಾರತೋರಣಾಂ ॥ **6.41.31** ॥ 1453

ತಾಂ ಸುರೈರಪಿ ದುರ್ಧರ್ಷಾಂ ರಾಮವಾಕ್ಯಪ್ರಚೋದಿತಾಃ।
ಯಥಾನಿದೇಶಂ ಸಂಪೀಡ್ಯ ನ್ಯವಿಶಂತ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.41.32** ॥ 1454

ಲಂಕಾಯಾಸ್ತೂತ್ತರದ್ವಾರಂ ಶೈಲಶೃಂಗಮಿವೋನ್ನತಂ।
ರಾಮಃ ಸಹಾನುಜೋ ಧನ್ವೀ ಜುಗೋಪ ಚ ರುರೋಧ ಚ ॥ **6.41.33** ॥ 1455

ಲಂಕಾಮುಪನಿವಿಷ್ಟಸ್ತು ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಚರೋ ವೀರಃ ಪುರೀಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ ॥ **6.41.34** ॥ 1456

ಉತ್ತರದ್ವಾರಮಾಸಾದ್ಯ ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠತಿ ರಾವಣಃ।
ನಾನ್ಯೋ ರಾಮಾದ್ಧಿ ತದ್ ದ್ವಾರಂ ಸಮರ್ಥಃ ಪರಿರಕ್ಷಿತುಂ ॥ **6.41.35** ॥ 1457

ರಾವಣಾಧಿಷ್ಠಿತಂ ಭೀಮಂ ವರುಣೇನೇವ ಸಾಗರಂ।
ಸಾಯುಧೈ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಭೀಮೈರಭಿಗುಪ್ತಂ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.41.36** ॥ 1458

ಲಘೂನಾಂ ತ್ರಾಸಜನನಂ ಪಾತಾಲಮಿವ ದಾನವೈಃ।
ವಿನ್ಯಸ್ತಾನಿ ಚ ಯೋಧಾನಾಂ ಬಹೂನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ॥ **6.41.37** ॥ 1459

ದದರ್ಶಾಯುಧಜಾಲಾನಿ ತಥೈವ ಕವಚಾನಿ ಚ।
ಪೂರ್ವಂ ತು ದ್ವಾರಮಾಸಾದ್ಯ ನೀಲೋ ಹರಿಚಮೂಪತಿಃ ॥ **6.41.38** ॥ 1460

ಅತಿಷ್ಠತ್ ಸಹ ಮೈಂದೇನ ದ್ವಿವಿದೇನ ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅಂಗದೋ ದಕ್ಷಿಣದ್ವಾರಂ ಜಗ್ರಾಹ ಸುಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.41.39** ॥ 1461

ಋಷಭೇಣ ಗವಾಕ್ಷೇಣ ಗಜೇನ ಗವಯೇನ ಚ।
ಹನೂಮಾನ್ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರಂ ರರಕ್ಷ ಬಲವಾನ್ ಕಪಿಃ ॥ **6.41.40** ॥ 1462

ಪ್ರಮಾಥಿಪ್ರಘಸಾಭ್ಯಾಂ ಚ ವೀರೈರನ್ಯೈಶ್ಚ ಸಂಗತಃ।
ಮಧ್ಯಮೇ ಚ ಸ್ವಯಂ ಗುಲ್ಮೇ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಮತಿಷ್ಠತ ॥ **6.41.41** ॥ 1463

ಸಹ ಸರ್ವೈರ್ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠೈಃ ಸುಪರ್ಣಪವನೋಪಮೈಃ।
ವಾನರಾಣಾಂ ತು ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತ್ಕೋಟ್ಯಃ ಪ್ರಖ್ಯಾತಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.41.42** ॥ 1464

ನಿಪೀಡ್ಯೋಪನಿವಿಷ್ಟಾಶ್ಚ ಸುಗ್ರೀವೋ ಯತ್ರ ವಾನರಃ।
ಶಾಸನೇನ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.41.43** ॥ 1465

ದ್ವಾರೇ ದ್ವಾರೇ ಹರೀಣಾಂ ತು ಕೋಟಿಂ ಕೋಟೀರ್ನ್ಯವೇಶಯತ್।
ಪಶ್ಚಿಮೇನ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಸುಷೇಣಃ ಸಹಜಾಂಬವಾನ್ ॥ **6.41.44** ॥ 1466

ಅದೂರಾನ್ಮಧ್ಯಮೇ ಗುಲ್ಮೇ ತಸ್ಥೌ ಬಹುಬಲಾನುಗಃ।
ತೇ ತು ವಾನರಶಾರ್ದೂಲಾಃ ಶಾರ್ದೂಲಾ ಇವ ದಂಷ್ಟ್ರಿಣಃ।
ಗೃಹೀತ್ವಾ ದ್ರುಮಶೈಲಾಗ್ರಾನ್ ಹೃಷ್ಟಾ ಯುದ್ಧಾಯ ತಸ್ಥಿರೇ ॥ **6.41.45** ॥ 1467

ಸರ್ವೇ ವಿಕೃತಲಾಂಗೂಲಾಃ ಸರ್ವೇ ದಂಷ್ಟ್ರಾನಖಾಯುಧಾಃ।
ಸರ್ವೇ ವಿಕೃತಚಿತ್ರಾಂಗಾಃ ಸರ್ವೇ ಚ ವಿಕೃತಾನನಾಃ ॥ **6.41.46** ॥ 1468

ದಶನಾಗಬಲಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿದ್ ದಶಗುಣೋತ್ತರಾಃ।
ಕೇಚಿನ್ನಾಗಸಹಸ್ರಸ್ಯ ಬಭೂವುಸ್ತುಲ್ಯವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.41.47** ॥ 1469

ಸಂತಿ ಚೌಘಬಲಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿಚ್ಛತಗುಣೋತ್ತರಾಃ।
ಅಪ್ರಮೇಯಬಲಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ತತ್ರಾಸನ್ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.41.48** ॥ 1470

ಅದ್ಭುತಶ್ಚ ವಿಚಿತ್ರಶ್ಚ ತೇಷಾಮಾಸೀತ್ ಸಮಾಗಮಃ।
ತತ್ರ ವಾನರಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಶಲಭಾನಾಮಿವೋದ್ಗಮಃ ॥ **6.41.49** ॥ 1471

ಪರಿಪೂರ್ಣಮಿವಾಕಾಶಂ ಸಂಪೂರ್ಣೇವ ಚ ಮೇದಿನೀ।
ಲಂಕಾಮುಪನಿವಿಷ್ಟೈಶ್ಚ ಸಂಪತದ್ಭಿಶ್ಚ ವಾನರೈಃ ॥ **6.41.50** ॥ 1472

ಶತಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಪೃತನರ್ಕ್ಷವನೌಕಸಾಂ।
ಲಂಕಾದ್ವಾರಾಣ್ಯುಪಾಜಗ್ಮುರನ್ಯೇ ಯೋದ್ಧುಂ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.41.51** ॥ 1473

ಆವೃತಃ ಸ ಗಿರಿಃ ಸರ್ವೈಸ್ತೈಃ ಸಮಂತಾತ್ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ಅಯುತಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಂ ಚ ಪುರೀಂ ತಾಮಭ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.41.52** ॥ 1474

ವಾನರೈರ್ಬಲವದ್ಭಿಶ್ಚ ಬಭೂವ ದ್ರುಮಪಾಣಿಭಿಃ।
ಸರ್ವತಃ ಸಂವೃತಾ ಲಂಕಾ ದುಷ್ಪ್ರವೇಶಾಪಿ ವಾಯುನಾ ॥ **6.41.53** ॥ 1475

ರಾಕ್ಷಸಾ ವಿಸ್ಮಯಂ ಜಗ್ಮುಃ ಸಹಸಾಭಿನಿಪೀಡಿತಾಃ।
ವಾನರೈರ್ಮೇಘಸಂಕಾಶೈಃ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮೈಃ ॥ **6.41.54** ॥ 1476

ಮಹಾಂಛಬ್ದೋಽಭವತ್ ತತ್ರ ಬಲೌಘಸ್ಯಾಭಿವರ್ತತಃ।
ಸಾಗರಸ್ಯೇವ ಭಿನ್ನಸ್ಯ ಯಥಾ ಸ್ಯಾತ್ ಸಲಿಲಸ್ವನಃ ॥ **6.41.55** ॥ 1477

ತೇನ ಶಬ್ದೇನ ಮಹತಾ ಸಪ್ರಾಕಾರಾ ಸತೋರಣಾ।
ಲಂಕಾ ಪ್ರಚಲಿತಾ ಸರ್ವಾ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾ ॥ **6.41.56** ॥ 1478

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಗುಪ್ತಾ ಸಾ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಚ ವಾಹಿನೀ।
ಬಭೂವ ದುರ್ಧರ್ಷತರಾ ಸರ್ವೈರಪಿ ಸುರಾಸುರೈಃ ॥ **6.41.57** ॥ 1479

ರಾಘವಃ ಸನ್ನಿವೇಶ್ಯೈವಂ ಸ್ವಸೈನ್ಯಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ವಧೇ।
ಸಮ್ಮಂತ್ರ್ಯ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ ಸಾರ್ಧಂ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.41.58** ॥ 1480

ಆನಂತರ್ಯಮಭಿಪ್ರೇಪ್ಸುಃ ಕ್ರಮಯೋಗಾರ್ಥತತ್ತ್ವವಿತ್।
ವಿಭೀಷಣಸ್ಯಾನುಮತೇ ರಾಜಧರ್ಮಮನುಸ್ಮರನ್ ॥ **6.41.59** ॥ 1481

ಅಂಗದಂ ವಾಲಿತನಯಂ ಸಮಾಹೂಯೇದಮಬ್ರವೀತ್।
ಗತ್ವಾ ಸೌಮ್ಯ ದಶಗ್ರೀವಂ ಬ್ರೂಹಿ ಮದ್ವಚನಾತ್ ಕಪೇ ॥ **6.41.60** ॥ 1482

ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಭಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಗತವ್ಯಥಃ।
ಭ್ರಷ್ಟಶ್ರೀಕಂ ಗತೈಶ್ವರ್ಯಂ ಮುಮೂರ್ಷಾನಷ್ಟಚೇತನಂ ॥ **6.41.61** ॥ 1483

ಋಷೀಣಾಂ ದೇವತಾನಾಂ ಚ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾಂ ತಥಾ।
ನಾಗಾನಾಮಥ ಯಕ್ಷಾಣಾಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ಚ ರಜನೀಚರ ॥ **6.41.62** ॥ 1484

ಯಚ್ಚ ಪಾಪಂ ಕೃತಂ ಮೋಹಾದವಲಿಪ್ತೇನ ರಾಕ್ಷಸ।
ನೂನಂ ತೇ ವಿಗತೋ ದರ್ಪಃ ಸ್ವಯಂಭೂವರದಾನಜಃ।
ತಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾ ವ್ಯುಷ್ಟಿರದ್ಯ ದುರಾಸದಾ ॥ **6.41.63** ॥ 1485

ಯಸ್ಯ ದಂಡಧರಸ್ತೇಽಹಂ ದಾರಾಹರಣಕರ್ಶಿತಃ।
ದಂಡಂ ಧಾರಯಮಾಣಸ್ತು ಲಂಕಾದ್ವಾರೇ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.41.64** ॥ 1486

ಪದವೀಂ ದೇವತಾನಾಂ ಚ ಮಹರ್ಷೀಣಾಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸ।
ರಾಜರ್ಷೀಣಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ಯುಧಿ ಸ್ಥಿರಃ ॥ **6.41.65** ॥ 1487

ಬಲೇನ ಯೇನ ವೈ ಸೀತಾಂ ಮಾಯಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ।
ಮಾಮತಿಕ್ರಮಯಿತ್ವಾ ತ್ವಂ ಹೃತವಾಂಸ್ತನ್ನಿದರ್ಶಯ ॥ **6.41.66** ॥ 1488

ಅರಾಕ್ಷಸಮಿಮಂ ಲೋಕಂ ಕರ್ತಾಸ್ಮಿ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ನ ಚೇಚ್ಛರಣಮಭ್ಯೇಷಿ ತಾಮಾದಾಯ ತು ಮೈಥಿಲೀಂ ॥ **6.41.67** ॥ 1489

ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋಽಯಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಲಂಕೈಶ್ವರ್ಯಮಿದಂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧ್ರುವಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯಕಂಟಕಂ ॥ **6.41.68** ॥ 1490

ನಹಿ ರಾಜ್ಯಮಧರ್ಮೇಣ ಭೋಕ್ತುಂ ಕ್ಷಣಮಪಿ ತ್ವಯಾ।
ಶಕ್ಯಂ ಮೂರ್ಖಸಹಾಯೇನ ಪಾಪೇನಾವಿದಿತಾತ್ಮನಾ ॥ **6.41.69** ॥ 1491

ಯುಧ್ಯಸ್ವ ಮಾ ಧೃತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಶೌರ್ಯಮಾಲಂಬ್ಯ ರಾಕ್ಷಸ।
ಮಚ್ಛರೈಸ್ತ್ವಂ ರಣೇ ಶಾಂತಸ್ತತಃ ಪೂತೋ ಭವಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.41.70** ॥ 1492

ಯದ್ಯಾವಿಶಸಿ ಲೋಕಾಂಸ್ತ್ರೀನ್ ಪಕ್ಷೀಭೂತೋ ನಿಶಾಚರ।
ಮಮ ಚಕ್ಷುಃಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನ ಜೀವನ್ ಪ್ರತಿಯಾಸ್ಯಸಿ ॥ **6.41.71** ॥ 1493

ಬ್ರವೀಮಿ ತ್ವಾಂ ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಕ್ರಿಯತಾಮೌರ್ಧ್ವದೇಹಿಕಂ।
ಸುದೃಷ್ಟಾ ಕ್ರಿಯತಾಂ ಲಂಕಾ ಜೀವಿತಂ ತೇ ಮಯಿ ಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.41.72** ॥ 1494

ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸ ತು ತಾರೇಯೋ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ಜಗಾಮಾಕಾಶಮಾವಿಶ್ಯ ಮೂರ್ತಿಮಾನಿವ ಹವ್ಯವಾಟ್ ॥ **6.41.73** ॥ 1495

ಸೋಽತಿಪತ್ಯ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾವಣಮಂದಿರಂ।
ದದರ್ಶಾಸೀನಮವ್ಯಗ್ರಂ ರಾವಣಂ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ ॥ **6.41.74** ॥ 1496

ತತಸ್ತಸ್ಯಾವಿದೂರೇಣ ನಿಪತ್ಯ ಹರಿಪುಂಗವಃ।
ದೀಪ್ತಾಗ್ನಿಸದೃಶಸ್ತಸ್ಥಾವಂಗದಃ ಕನಕಾಂಗದಃ ॥ **6.41.75** ॥ 1497

ತದ್ ರಾಮವಚನಂ ಸರ್ವಮನ್ಯೂನಾಧಿಕಮುತ್ತಮಂ।
ಸಾಮಾತ್ಯಂ ಶ್ರಾವಯಾಮಾಸ ನಿವೇದ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಾ ॥ **6.41.76** ॥ 1498

ದೂತೋಽಹಂ ಕೋಸಲೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಃ।
ವಾಲಿಪುತ್ರೋಽಂಗದೋ ನಾಮ ಯದಿ ತೇ ಶ್ರೋತ್ರಮಾಗತಃ ॥ **6.41.77** ॥ 1499

ಆಹ ತ್ವಾಂ ರಾಘವೋ ರಾಮಃ ಕೌಸಲ್ಯಾನಂದವರ್ಧನಃ।
ನಿಷ್ಪತ್ಯ ಪ್ರತಿಯುಧ್ಯಸ್ವ ನೃಶಂಸ ಪುರುಷೋ ಭವ ॥ **6.41.78** ॥ 1500

ಹಂತಾಸ್ಮಿ ತ್ವಾಂ ಸಹಾಮಾತ್ಯಂ ಸಪುತ್ರಜ್ಞಾತಿಬಾಂಧವಂ।
ನಿರುದ್ವಿಗ್ನಾಸ್ತ್ರಯೋ ಲೋಕಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಹತೇ ತ್ವಯಿ ॥ **6.41.79** ॥ 1501

ದೇವದಾನವಯಕ್ಷಾಣಾಂ ಗಂಧರ್ವೋರಗರಕ್ಷಸಾಂ।
ಶತ್ರುಮದ್ಯೋದ್ಧರಿಷ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಮೃಷೀಣಾಂ ಚ ಕಂಟಕಂ ॥ **6.41.80** ॥ 1502

ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಚೈಶ್ವರ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಹತೇ ತ್ವಯಿ।
ನ ಚೇತ್ ಸತ್ಕೃತ್ಯ ವೈದೇಹೀಂ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ಪ್ರದಾಸ್ಯಸಿ ॥ **6.41.81** ॥ 1503

ಇತ್ಯೇವಂ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ಬ್ರುವಾಣೇ ಹರಿಪುಂಗವೇ।
ಅಮರ್ಷವಶಮಾಪನ್ನೋ ನಿಶಾಚರಗಣೇಶ್ವರಃ ॥ **6.41.82** ॥ 1504

ತತಃ ಸ ರೋಷಮಾಪನ್ನಃ ಶಶಾಸ ಸಚಿವಾಂಸ್ತದಾ।
ಗೃಹ್ಯತಾಮಿತಿ ದುರ್ಮೇಧಾ ವಧ್ಯತಾಮಿತಿ ಚಾಸಕೃತ್ ॥ **6.41.83** ॥ 1505

ರಾವಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೀಪ್ತಾಗ್ನಿಮಿವ ತೇಜಸಾ।
ಜಗೃಹುಸ್ತಂ ತತೋ ಘೋರಾಶ್ಚತ್ವಾರೋ ರಜನೀಚರಾಃ ॥ **6.41.84** ॥ 1506

ಗ್ರಾಹಯಾಮಾಸ ತಾರೇಯಃ ಸ್ವಯಮಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮವಾನ್।
ಬಲಂ ದರ್ಶಯಿತುಂ ವೀರೋ ಯಾತುಧಾನಗಣೇ ತದಾ ॥ **6.41.85** ॥ 1507

ಸ ತಾನ್ ಬಾಹುದ್ವಯಾಸಕ್ತಾನಾದಾಯ ಪತಗಾನಿವ।
ಪ್ರಾಸಾದಂ ಶೈಲಸಂಕಾಶಮುತ್ಪಪಾತಾಂಗದಸ್ತದಾ ॥ **6.41.86** ॥ 1508

ತಸ್ಯೋತ್ಪತನವೇಗೇನ ನಿರ್ಧೂತಾಸ್ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಭೂಮೌ ನಿಪತಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪಶ್ಯತಃ ॥ **6.41.87** ॥ 1509

ತತಃ ಪ್ರಾಸಾದಶಿಖರಂ ಶೈಲಶೃಂಗಮಿವೋನ್ನತಂ।
ಚಕ್ರಾಮ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಾಲಿಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.41.88** ॥ 1510

ಪಫಾಲ ಚ ತದಾಕ್ರಾಂತಂ ದಶಗ್ರೀವಸ್ಯ ಪಶ್ಯತಃ।
ಪುರಾ ಹಿಮವತಃ ಶೃಂಗಂ ವಜ್ರೇಣೇವ ವಿದಾರಿತಂ ॥ **6.41.89** ॥ 1511

ಭಂಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಾಸಾದಶಿಖರಂ ನಾಮ ವಿಶ್ರಾವ್ಯ ಚಾತ್ಮನಃ।
ವಿನದ್ಯ ಸುಮಹಾನಾದಮುತ್ಪಪಾತ ವಿಹಾಯಸಾ ॥ **6.41.90** ॥ 1512

ವ್ಯಥಯನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಹರ್ಷಯಂಶ್ಚಾಪಿ ವಾನರಾನ್।
ಸ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಧ್ಯೇ ತು ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಮುಪಾಗತಃ ॥ **6.41.91** ॥ 1513

ರಾವಣಸ್ತು ಪರಂ ಚಕ್ರೇ ಕ್ರೋಧಂ ಪ್ರಾಸಾದಧರ್ಷಣಾತ್।
ವಿನಾಶಂ ಚಾತ್ಮನಃ ಪಶ್ಯನ್ ನಿಃಶ್ವಾಸಪರಮೋಽಭವತ್ ॥ **6.41.92** ॥ 1514

ರಾಮಸ್ತು ಬಹುಭಿರ್ಹೃಷ್ಟೈರ್ವಿನದದ್ಭಿಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ವೃತೋ ರಿಪುವಧಾಕಾಂಕ್ಷೀ ಯುದ್ಧಾಯೈವಾಭ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.41.93** ॥ 1515

ಸುಷೇಣಸ್ತು ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಗಿರಿಕೂಟೋಪಮೋ ಹರಿಃ।
ಬಹುಭಿಃ ಸಂವೃತಸ್ತತ್ರ ವಾನರೈಃ ಕಾಮರೂಪಿಭಿಃ ॥ **6.41.94** ॥ 1516

ಸ ತು ದ್ವಾರಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ ಸುಗ್ರೀವವಚನಾತ್ ಕಪಿಃ।
ಪರ್ಯಕ್ರಾಮತ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ನಕ್ಷತ್ರಾಣೀವ ಚಂದ್ರಮಾಃ ॥ **6.41.95** ॥ 1517

ತೇಷಾಮಕ್ಷೌಹಿಣೀಶತಂ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ವನೌಕಸಾಂ।
ಲಂಕಾಮುಪನಿವಿಷ್ಟಾನಾಂ ಸಾಗರಂ ಚಾಭಿವರ್ತತಾಂ ॥ **6.41.96** ॥ 1518

ರಾಕ್ಷಸಾ ವಿಸ್ಮಯಂ ಜಗ್ಮುಸ್ತ್ರಾಸಂ ಜಗ್ಮುಸ್ತಥಾಪರೇ।
ಅಪರೇ ಸಮರೇ ಹರ್ಷಾದ್ಧರ್ಷಮೇವೋಪಪೇದಿರೇ ॥ **6.41.97** ॥ 1519

ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಹಿ ಕಪಿಭಿರ್ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಪ್ರಾಕಾರಪರಿಖಾಂತರಂ।
ದದೃಶೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ದೀನಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಂ ವಾನರೀಕೃತಂ।
ಹಾಹಾಕಾರಮಕುರ್ವಂತ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭಯಮಾಗತಾಃ ॥ **6.41.98** ॥ 1520

ತಸ್ಮಿನ್ ಮಹಾಭೀಷಣಕೇ ಪ್ರವೃತ್ತೇ
ಕೋಲಾಹಲೇ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಯೋಧಾಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಮಹಾಯುಧಾನಿ
ಯುಗಾಂತವಾತಾ ಇವ ಸಂವಿಚೇರುಃ ॥ **6.41.99** ॥ 1521

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಲಂಕಾಂ ಪ್ರತಿ ವಾನರಾಣಾಮಾಕ್ರಮಣಂ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಹ ಸಂಗ್ರಾಮಶ್ಚ

ತತಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತತ್ರ ಗತ್ವಾ ರಾವಣಮಂದಿರಂ।
ನ್ಯವೇದಯನ್ ಪುರೀಂ ರುದ್ಧಾಂ ರಾಮೇಣ ಸಹ ವಾನರೈಃ ॥ **6.42.1** ॥ 1522

ರುದ್ಧಾಂ ತು ನಗರೀಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಾತಕ್ರೋಧೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ವಿಧಾನಂ ದ್ವಿಗುಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಸಾದಂ ಚಾಪ್ಯರೋಹತ ॥ **6.42.2** ॥ 1523

ಸ ದದರ್ಶ ವೃತಾಂ ಲಂಕಾಂ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾಂ।
ಅಸಂಖ್ಯೇಯೈರ್ಹರಿಗಣೈಃ ಸರ್ವತೋ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ॥ **6.42.3** ॥ 1524

ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರೈಃ ಸರ್ವೈರ್ವಸುಧಾಂ ಕಪಿಲೀಕೃತಾಂ।
ಕಥಂ ಕ್ಷಪಯಿತವ್ಯಾಃ ಸ್ಯುರಿತಿ ಚಿಂತಾಪರೋಽಭವತ್ ॥ **6.42.4** ॥ 1525

ಸ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಸುಚಿರಂ ಧೈರ್ಯಮಾಲಂಬ್ಯ ರಾವಣಃ।
ರಾಘವಂ ಹರಿಯೂಥಾಂಶ್ಚ ದದರ್ಶಾಯತಲೋಚನಃ ॥ **6.42.5** ॥ 1526

ರಾಘವಃ ಸಹ ಸೈನ್ಯೇನ ಮುದಿತೋ ನಾಮ ಪುಪ್ಲುವೇ।
ಲಂಕಾಂ ದದರ್ಶ ಗುಪ್ತಾಂ ವೈ ಸರ್ವತೋ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವೃತಾಂ ॥ **6.42.6** ॥ 1527

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಾಶರಥಿರ್ಲಂಕಾಂ ಚಿತ್ರಧ್ವಜಪತಾಕಿನೀಂ।
ಜಗಾಮ ಸಹಸಾ ಸೀತಾಂ ದೂಯಮಾನೇನ ಚೇತಸಾ ॥ **6.42.7** ॥ 1528

ಅತ್ರ ಸಾ ಮೃಗಶಾವಾಕ್ಷೀ ಮತ್ಕೃತೇ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ಪೀಡ್ಯತೇ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾ ಕೃಶಾ ಸ್ಥಂಡಿಲಶಾಯಿನೀ ॥ **6.42.8** ॥ 1529

ನಿಪೀಡ್ಯಮಾನಾಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ವೈದೇಹೀಮನುಚಿಂತಯನ್।
ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾಜ್ಞಾಪಯದ್ ರಾಮೋ ವಾನರಾನ್ ದ್ವಿಷತಾಂ ವಧೇ ॥ **6.42.9** ॥ 1530

ಏವಮುಕ್ತೇ ತು ವಚಸಿ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ಸಂಘರ್ಷಮಾಣಾಃ ಪ್ಲವಗಾಃ ಸಿಂಹನಾದೈರನಾದಯನ್ ॥ **6.42.10** ॥ 1531

ಶಿಖರೈರ್ವಿಕಿರಾಮೈತಾಂ ಲಂಕಾಂ ಮುಷ್ಟಿಭಿರೇವ ವಾ।
ಇತಿ ಸ್ಮ ದಧಿರೇ ಸರ್ವೇ ಮನಾಂಸಿ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.42.11** ॥ 1532

ಉದ್ಯಮ್ಯ ಗಿರಿಶೃಂಗಾಣಿ ಮಹಾಂತಿ ಶಿಖರಾಣಿ ಚ।
ತರೂಂಶ್ಚೋತ್ಪಾಟ್ಯ ವಿವಿಧಾಂಸ್ತಿಷ್ಠಂತಿ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.42.12** ॥ 1533

ಪ್ರೇಕ್ಷತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ತಾನ್ಯನೀಕಾನಿ ಭಾಗಶಃ।
ರಾಘವಪ್ರಿಯಕಾಮಾರ್ಥಂ ಲಂಕಾಮಾರುರುಹುಸ್ತದಾ ॥ **6.42.13** ॥ 1534

ತೇ ತಾಮ್ರವಕ್ತ್ರಾ ಹೇಮಾಭಾ ರಾಮಾರ್ಥೇ ತ್ಯಕ್ತಜೀವಿತಾಃ।
ಲಂಕಾಮೇವಾಭ್ಯವರ್ತಂತ ಸಾಲಭೂಧರಯೋಧಿನಃ ॥ **6.42.14** ॥ 1535

ತೇ ದ್ರುಮೈಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಪ್ರಾಕಾರಾಗ್ರಾಣ್ಯಸಂಖ್ಯಾನಿ ಮಮಂಥುಸ್ತೋರಣಾನಿ ಚ ॥ **6.42.15** ॥ 1536

ಪರಿಖಾನ್ ಪೂರಯಂತಶ್ಚ ಪ್ರಸನ್ನಸಲಿಲಾಶಯಾನ್।
ಪಾಂಸುಭಿಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ತೃಣೈಃ ಕಾಷ್ಠೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ ॥ **6.42.16** ॥ 1537

ತತಃ ಸಹಸ್ರಯೂಥಾಶ್ಚ ಕೋಟಿಯೂಥಾಶ್ಚ ಯೂಥಪಾಃ।
ಕೋಟಿಯೂಥಶತಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಲಂಕಾಮಾರುರುಹುಸ್ತದಾ ॥ **6.42.17** ॥ 1538

ಕಾಂಚನಾನಿ ಪ್ರಮರ್ದಂತಸ್ತೋರಣಾನಿ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾಗ್ರಾಣಿ ಗೋಪುರಾಣಿ ಪ್ರಮಥ್ಯ ಚ ॥ **6.42.18** ॥ 1539

ಆಪ್ಲವಂತಃ ಪ್ಲವಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಲಂಕಾಂ ತಾಮಭಿಧಾವಂತಿ ಮಹಾವಾರಣಸನ್ನಿಭಾಃ ॥ **6.42.19** ॥ 1540

ಜಯತ್ಯುರುಬಲೋ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ರಾಜಾ ಜಯತಿ ಸುಗ್ರೀವೋ ರಾಘವೇಣಾಭಿಪಾಲಿತಃ ॥ **6.42.20** ॥ 1541

ಇತ್ಯೇವಂ ಘೋಷಯಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವಂತ ಲಂಕಾಯಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ ॥ **6.42.21** ॥ 1542

ವೀರಬಾಹುಃ ಸುಬಾಹುಶ್ಚ ನಲಶ್ಚ ಪನಸಸ್ತಥಾ।
ನಿಪೀಡ್ಯೋಪನಿವಿಷ್ಟಾಸ್ತೇ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಚಕ್ರುಃ ಸ್ಕಂಧಾವಾರನಿವೇಶನಂ ॥ **6.42.22** ॥ 1543

ಪೂರ್ವದ್ವಾರಂ ತು ಕುಮುದಃ ಕೋಟಿಭಿರ್ದಶಭಿರ್ವೃತಃ।
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ಹರಿಭಿರ್ಜಿತಕಾಶಿಭಿಃ ॥ **6.42.23** ॥ 1544

ಸಹಾಯಾರ್ಥೇ ತು ತಸ್ಯೈವ ನಿವಿಷ್ಟಃ ಪ್ರಘಸೋ ಹರಿಃ।
ಪನಸಶ್ಚ ಮಹಾಬಾಹುರ್ವಾನರೈರಭಿಸಂವೃತಃ ॥ **6.42.24** ॥ 1545

ದಕ್ಷಿಣದ್ವಾರಮಾಸಾದ್ಯ ವೀರಃ ಶತಬಲಿಃ ಕಪಿಃ।
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ವಿಂಶತ್ಯಾ ಕೋಟಿಭಿರ್ವೃತಃ ॥ **6.42.25** ॥ 1546

ಸುಷೇಣಃ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರಂ ಗತ್ವಾ ತಾರಾಪಿತಾ ಬಲೀ।
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ಕೋಟಿಕೋಟಿಭಿರಾವೃತಃ ॥ **6.42.26** ॥ 1547

ಉತ್ತರದ್ವಾರಮಾಗಮ್ಯ ರಾಮಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಹ।
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ಹರೀಶ್ವರಃ ॥ **6.42.27** ॥ 1548

ಗೋಲಾಂಗೂಲೋ ಮಹಾಕಾಯೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಭೀಮದರ್ಶನಃ।
ವೃತಃ ಕೋಟ್ಯಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಸ್ತಸ್ಥೌ ರಾಮಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ ॥ **6.42.28** ॥ 1549

ಋಕ್ಷಾಣಾಂ ಭೀಮಕೋಪಾನಾಂ ಧೂಮ್ರಃ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ।
ವೃತಃ ಕೋಟ್ಯಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಸ್ತಸ್ಥೌ ರಾಮಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ ॥ **6.42.29** ॥ 1550

ಸನ್ನದ್ಧಸ್ತು ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಗದಾಪಾಣಿರ್ವಿಭೀಷಣಃ।
ವೃತೋ ಯತ್ತೈಸ್ತು ಸಚಿವೈಸ್ತಸ್ಥೌ ಯತ್ರ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.42.30** ॥ 1551

ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ಸಮಂತಾತ್ ಪರಿಧಾವಂತೋ ರರಕ್ಷುರ್ಹರಿವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.42.31** ॥ 1552

ತತಃ ಕೋಪಪರೀತಾತ್ಮಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ನಿರ್ಯಾಣಂ ಸರ್ವಸೈನ್ಯಾನಾಂ ದ್ರುತಮಾಜ್ಞಾಪಯತ್ ತದಾ ॥ **6.42.32** ॥ 1553

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ತದಾ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಮುಖೇರಿತಂ।
ಸಹಸಾ ಭೀಮನಿರ್ಘೋಷಮುದ್ಘುಷ್ಟಂ ರಜನೀಚರೈಃ ॥ **6.42.33** ॥ 1554

ತತಃ ಪ್ರಬೋಧಿತಾ ಭೇರ್ಯಶ್ಚಂದ್ರಪಾಂಡುರಪುಷ್ಕರಾಃ।
ಹೇಮಕೋಣೈರಭಿಹತಾ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.42.34** ॥ 1555

ವಿನೇದುಶ್ಚ ಮಹಾಘೋಷಾಃ ಶಂಖಾಃ ಶತಸಹಸ್ರಶಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸುಘೋರಾಣಾಂ ಮುಖಮಾರುತಪೂರಿತಾಃ ॥ **6.42.35** ॥ 1556

ತೇ ಬಭುಃ ಶುಭನೀಲಾಂಗಾಃ ಸಶಂಖಾ ರಜನೀಚರಾಃ।
ವಿದ್ಯುನ್ಮಂಡಲಸನ್ನದ್ಧಾಃ ಸಬಲಾಕಾ ಇವಾಂಬುದಾಃ ॥ **6.42.36** ॥ 1557

ನಿಷ್ಪತಂತಿ ತತಃ ಸೈನ್ಯಾ ಹೃಷ್ಟಾ ರಾವಣಚೋದಿತಾಃ।
ಸಮಯೇ ಪೂರ್ಯಮಾಣಸ್ಯ ವೇಗಾ ಇವ ಮಹೋದಧೇಃ ॥ **6.42.37** ॥ 1558

ತತೋ ವಾನರಸೈನ್ಯೇನ ಮುಕ್ತೋ ನಾದಃ ಸಮಂತತಃ।
ಮಲಯಃ ಪೂರಿತೋ ಯೇನ ಸಸಾನುಪ್ರಸ್ಥಕಂದರಃ ॥ **6.42.38** ॥ 1559

ಶಂಖದುಂದುಭಿನಿರ್ಘೋಷಃ ಸಿಂಹನಾದಸ್ತರಸ್ವಿನಾಂ।
ಪೃಥಿವೀಂ ಚಾಂತರಿಕ್ಷಂ ಚ ಸಾಗರಂ ಚಾಭ್ಯನಾದಯತ್ ॥ **6.42.39** ॥ 1560

ಗಜಾನಾಂ ಬೃಂಹಿತೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಹಯಾನಾಂ ಹ್ರೇಷಿತೈರಪಿ।
ರಥಾನಾಂ ನೇಮಿನಿರ್ಘೋಷೈ ರಕ್ಷಸಾಂ ವದನಸ್ವನೈಃ ॥ **6.42.40** ॥ 1561

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಘೋರಃ ಸಂಗ್ರಾಮಃ ಸಮಪದ್ಯತ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಯಥಾ ದೇವಾಸುರೇ ಪುರಾ ॥ **6.42.41** ॥ 1562

ತೇ ಗದಾಭಿಃ ಪ್ರದೀಪ್ತಾಭಿಃ ಶಕ್ತಿಶೂಲಪರಶ್ವಧೈಃ।
ನಿಜಘ್ನುರ್ವಾನರಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕಥಯಂತಃ ಸ್ವವಿಕ್ರಮಾನ್ ॥ **6.42.42** ॥ 1563

ತಥಾ ವೃಕ್ಷೈರ್ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ನಿಜಘ್ನುಸ್ತಾನಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ನಖೈರ್ದಂತೈಶ್ಚ ವೇಗಿನಃ ॥ **6.42.43** ॥ 1564

ರಾಜಾ ಜಯತಿ ಸುಗ್ರೀವ ಇತಿ ಶಬ್ದೋ ಮಹಾನಭೂತ್।
ರಾಜಂಜಯಜಯೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಸ್ವನಾಮಕಥಾಂ ತತಃ ॥ **6.42.44** ॥ 1565

ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತ್ವಪರೇ ಭೀಮಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಸ್ಥಾ ಮಹೀಂ ಗತಾನ್।
ವಾನರಾನ್ ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ಶೂಲೈಶ್ಚೈವ ವ್ಯದಾರಯನ್ ॥ **6.42.45** ॥ 1566

ವಾನರಾಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಸ್ಥಾನ್ ಮಹೀಂ ಗತಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಪಾತಯಾಮಾಸುಃ ಖಮಾಪ್ಲುತ್ಯ ಸ್ವಬಾಹುಭಿಃ ॥ **6.42.46** ॥ 1567

ಸ ಸಂಪ್ರಹಾರಸ್ತುಮುಲೋ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಃ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸಂಬಭೂವಾದ್ಭುತೋಪಮಃ ॥ **6.42.47** ॥ 1568

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧೇ ವಾನರೈ ರಕ್ಷಸಾಂ ಪರಾಜಯಃ

ಯುಧ್ಯತಾಂ ತು ತತಸ್ತೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಸಂಬಭೂವಾಥ ಬಲರೋಷಃ ಸುದಾರುಣಃ ॥ **6.43.1** ॥ 1569

ತೇ ಹಯೈಃ ಕಾಂಚನಾಪೀಡೈರ್ಗಜೈಶ್ಚಾಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ।
ರಥೈಶ್ಚಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಕವಚೈಶ್ಚ ಮನೋರಮೈಃ ॥ **6.43.2** ॥ 1570

ನಿರ್ಯಯೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ವೀರಾ ನಾದಯಂತೋ ದಿಶೋ ದಶ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮಕರ್ಮಾಣೋ ರಾವಣಸ್ಯ ಜಯೈಷಿಣಃ ॥ **6.43.3** ॥ 1571

ವಾನರಾಣಾಮಪಿ ಚಮೂರ್ಬೃಹತೀ ಜಯಮಿಚ್ಛತಾಂ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ ತಾಂ ಸೇನಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಘೋರಕರ್ಮಣಾಂ ॥ **6.43.4** ॥ 1572

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತೇಷಾಮನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಧಾವತಾಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಮವರ್ತತ ॥ **6.43.5** ॥ 1573

ಅಂಗದೇನೇಂದ್ರಜಿತ್ಸಾರ್ಧಂ ವಾಲಿಪುತ್ರೇಣ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಅಯುಧ್ಯತ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತ್ರ್ಯಂಬಕೇಣ ಯಥಾಂಧಕಃ ॥ **6.43.6** ॥ 1574

ಪ್ರಜಂಘೇನ ಚ ಸಂಪಾತಿರ್ನಿತ್ಯಂ ದುರ್ಧರ್ಷಣೋ ರಣೇ।
ಜಂಬುಮಾಲಿನಮಾರಬ್ಧೋ ಹನೂಮಾನಪಿ ವಾನರಃ ॥ **6.43.7** ॥ 1575

ಸಂಗತಸ್ತು ಮಹಾಕ್ರೋಧೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ರಾವಣಾನುಜಃ।
ಸಮರೇ ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗೇನ ಶತ್ರುಘ್ನೇನ ವಿಭೀಷಣಃ॥ **6.43.8**॥ 1576

ತಪನೇನ ಗಜಃ ಸಾರ್ಧಂ ರಾಕ್ಷಸೇನ ಮಹಾಬಲಃ।
ನಿಕುಂಭೇನ ಮಹಾತೇಜಾ ನೀಲೋಽಪಿ ಸಮಯುಧ್ಯತ॥ **6.43.9**॥ 1577

ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ರಘಸೇನ ಸುಸಂಗತಃ।
ಸಂಗತಃ ಸಮರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ॥ **6.43.10**॥ 1578

ಅಗ್ನಿಕೇತುಃ ಸುದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಶ್ಮಿಕೇತುಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಸುಪ್ತಘ್ನೋ ಯಜ್ಞಕೋಪಶ್ಚ ರಾಮೇಣ ಸಹ ಸಂಗತಾಃ॥ **6.43.11**॥ 1579

ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಶ್ಚ ಮೈಂದೇನ ದ್ವಿವಿದೇನಾಶನಿಪ್ರಭಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಭ್ಯಾಂ ಸುಘೋರಾಭ್ಯಾಂ ಕಪಿಮುಖ್ಯೌ ಸಮಾಗತೌ॥ **6.43.12**॥ 1580

ವೀರಃ ಪ್ರತಪನೋ ಘೋರೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ರಣದುರ್ಧರಃ।
ಸಮರೇ ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗೇನ ನಲೇನ ಸಮಯುಧ್ಯತ॥ **6.43.13**॥ 1581

ಧರ್ಮಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಬಲವಾನ್ ಸುಷೇಣ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ।
ಸ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿನಾ ಸಾರ್ಧಮಯುಧ್ಯತ ಮಹಾಕಪಿಃ॥ **6.43.14**॥ 1582

ವಾನರಾಶ್ಚಾಪರೇ ಘೋರಾ ರಾಕ್ಷಸೈರಪರೈಃ ಸಹ।
ದ್ವಂದ್ವಂ ಸಮೀಯುಃ ಸಹಸಾ ಯುದ್ಧಾ್ವ ಚ ಬಹುಭಿಃ ಸಹ॥ **6.43.15**॥ 1583

ತತ್ರಾಸೀತ್ ಸುಮಹದ್ ಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ವೀರಾಣಾಂ ಜಯಮಿಚ್ಛತಾಂ॥ **6.43.16**॥ 1584

ಹರಿರಾಕ್ಷಸದೇಹೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಭೂತಾಃ ಕೇಶಶಾದ್ವಲಾಃ।
ಶರೀರಸಂಘಾಟವಹಾಃ ಪ್ರಸುಸ್ರುಃ ಶೋಣಿತಾಪಗಾಃ॥ **6.43.17**॥ 1585

ಆಜಘಾನೇಂದ್ರಜಿತ್ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಜ್ರೇಣೇವ ಶತಕ್ರತುಃ।
ಅಂಗದಂ ಗದಯಾ ವೀರಂ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವಿದಾರಣಂ॥ **6.43.18**॥ 1586

ತಸ್ಯ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಾಂಗಂ ರಥಂ ಸಾಶ್ವಂ ಸಸಾರಥಿಂ।
ಜಘಾನ ಗದಯಾ ಶ್ರೀಮಾನಂಗದೋ ವೇಗವಾನ್ ಹರಿಃ ॥ **6.43.19** ॥ 1587

ಸಂಪಾತಿಸ್ತು ಪ್ರಜಂಘೇನ ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈಃ ಸಮಾಹತಃ।
ನಿಜಘಾನಾಶ್ವಕರ್ಣೇನ ಪ್ರಜಂಘಂ ರಣಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.43.20** ॥ 1588

ಜಂಬುಮಾಲೀ ರಥಸ್ಥಸ್ತು ರಥಶಕ್ತ್ಯಾ ಮಹಾಬಲಃ।
ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಹನೂಮಂತಂ ಸ್ತನಾಂತರೇ ॥ **6.43.21** ॥ 1589

ತಸ್ಯ ತಂ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಪ್ರಮಮಾಥ ತಲೇನಾಶು ಸಹ ತೇನೈವ ರಕ್ಷಸಾ ॥ **6.43.22** ॥ 1590

ನದನ್ ಪ್ರತಪನೋ ಘೋರೋ ನಲಂ ಸೋಽಭ್ಯನುಧಾವತ।
ನಲಃ ಪ್ರತಪನಸ್ಯಾಶು ಪಾತಯಾಮಾಸ ಚಕ್ಷುಷೀ ॥ **6.43.23** ॥ 1591

ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಃ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ಗ್ರಸಂತಮಿವ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಪ್ರಘಸಂ ವಾನರಾಧಿಪಃ ॥ **6.43.24** ॥ 1592

ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಪ್ತಪರ್ಣೇನ ನಿಜಘಾನ ಜವೇನ ಚ।
ಪ್ರಪೀಡ್ಯ ಶರವರ್ಷೇಣ ರಾಕ್ಷಸಂ ಭೀಮದರ್ಶನಂ ॥ **6.43.25** ॥ 1593

ನಿಜಘಾನ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಶರೇಣೈಕೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಅಗ್ನಿಕೇತುಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಶ್ಮಿಕೇತುಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಸುಪ್ತಘ್ನೋ ಯಜ್ಞಕೋಪಶ್ಚ ರಾಮಂ ನಿರ್ಬಿಭಿದುಃ ಶರೈಃ ॥ **6.43.26** ॥ 1594

ತೇಷಾಂ ಚತುರ್ಣಾಂ ರಾಮಸ್ತು ಶಿರಾಂಸಿ ಸಮರೇ ಶರೈಃ।
ಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಘೋರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ ॥ **6.43.27** ॥ 1595

ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಸ್ತು ಮೈಂದೇನ ಮುಷ್ಟಿನಾ ನಿಹತೋ ರಣೇ।
ಪಪಾತ ಸರಥಃ ಸಾಶ್ವಃ ಪುರಾಟ್ಟ ಇವ ಭೂತಲೇ ॥ **6.43.28** ॥ 1596

ನಿಕುಂಭಸ್ತು ರಣೇ ನೀಲಂ ನೀಲಾಂಜನಚಯಪ್ರಭಂ।
ನಿರ್ಬಿಭೇದ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕರ್ಮೇರ್ಮೇಘಮಿವಾಂಶುಮಾನ್ ॥ **6.43.29** ॥ 1597

ಪುನಃ ಶರಶತೇನಾಥ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ನೀಲಂ ನಿಕುಂಭಃ ಪ್ರಜಹಾಸ ಚ ॥ **6.43.30** ॥ 1598

ತಸ್ಯೈವ ರಥಚಕ್ರೇಣ ನೀಲೋ ವಿಷ್ಣುರಿವಾಹವೇ।
ಶಿರಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಸಮರೇ ನಿಕುಂಭಸ್ಯ ಚ ಸಾರಥೇಃ ॥ **6.43.31** ॥ 1599

ವಜ್ರಾಶನಿಸಮಸ್ಪರ್ಶೋ ದ್ವಿವಿದೋಽಪ್ಯಶನಿಪ್ರಭಂ।
ಜಘಾನ ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ಮಿಷತಾಂ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.43.32** ॥ 1600

ದ್ವಿವಿದಂ ವಾನರೇಂದ್ರಂ ತು ದ್ರುಮಯೋಧಿನಮಾಹವೇ।
ಶರೈರಶನಿಸಂಕಾಶೈಃ ಸ ವಿವ್ಯಾಧಾಶನಿಪ್ರಭಃ ॥ **6.43.33** ॥ 1601

ಸ ಶರೈರಭಿವಿದ್ಧಾಂಗೋ ದ್ವಿವಿದಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಸಾಲೇನ ಸರಥಂ ಸಾಶ್ವಂ ನಿಜಘಾನಾಶನಿಪ್ರಭಂ ॥ **6.43.34** ॥ 1602

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ರಥಸ್ಥಸ್ತು ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ಸುಷೇಣಂ ತಾಡಯಾಮಾಸ ನನಾದ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥ **6.43.35** ॥ 1603

ತಂ ರಥಸ್ಥಮಥೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಷೇಣೋ ವಾನರೋತ್ತಮಃ।
ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ಮಹತಾ ರಥಮಾಶು ನ್ಯಪಾತಯತ್ ॥ **6.43.36** ॥ 1604

ಲಾಘವೇನ ತು ಸಂಯುಕ್ತೋ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ನಿಶಾಚರಃ।
ಅಪಕ್ರಮ್ಯ ರಥಾತ್ ತೂರ್ಣಂ ಗದಾಪಾಣಿಃ ಕ್ಷಿತೌ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.43.37** ॥ 1605

ತತಃ ಕ್ರೋಧಸಮಾವಿಷ್ಟಃ ಸುಷೇಣೋ ಹರಿಪುಂಗವಃ।
ಶಿಲಾಂ ಸುಮಹತೀಂ ಗೃಹ್ಯ ನಿಶಾಚರಮಭಿದ್ರವತ್ ॥ **6.43.38** ॥ 1606

ತಮಾಪತಂತಂ ಗದಯಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ನಿಶಾಚರಃ।
ವಕ್ಷಸ್ಯಭಿಜಘಾನಾಶು ಸುಷೇಣಂ ಹರಿಪುಂಗವಂ ॥ **6.43.39** ॥ 1607

ಗದಾಪ್ರಹಾರಂ ತಂ ಘೋರಮಚಿಂತ್ಯ ಪ್ಲವಗೋತ್ತಮಃ।
ತಾಂ ತೂಷ್ಣೀಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ತಸ್ಯೋರಸಿ ಮಹಾಮೃಧೇ ॥ **6.43.40** ॥ 1608

ಶಿಲಾಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತೋ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ನಿಶಾಚರಃ।
ನಿಷ್ಪಿಷ್ಟಹೃದಯೋ ಭೂಮೌ ಗತಾಸುರ್ನಿಪಪಾತ ಹ ॥ **6.43.41** ॥ 1609

ಏವಂ ತೈರ್ವಾನರೈಃ ಶೂರೈಃ ಶೂರಾಸ್ತೇ ರಜನೀಚರಾಃ।
ದ್ವಂದ್ವೇ ವಿಮಥಿತಾಸ್ತತ್ರ ದೈತ್ಯಾ ಇವ ದಿವೌಕಸೈಃ ॥ **6.43.42** ॥ 1610

ಭಲ್ಲೈಶ್ಚಾನ್ಯೈರ್ಗದಾಭಿಶ್ಚ ಶಕ್ತಿತೋಮರಸಾಯಕೈಃ।
ಅಪವಿದ್ಧೈಶ್ಚಾಪಿ ರಥೈಸ್ತಥಾ ಸಾಂಗ್ರಾಮಿಕೈರ್ಹಯೈಃ ॥ **6.43.43** ॥ 1611

ನಿಹತೈಃ ಕುಂಜರೈರ್ಮತ್ತೈಸ್ತಥಾ ವಾನರರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಚಕ್ರಾಕ್ಷಯುಗದಂಡೈಶ್ಚ ಭಗ್ನೈರ್ಧರಣಿಸಂಶ್ರಿತೈಃ ॥ **6.43.44** ॥ 1612

ಬಭೂವಾಯೋಧನಂ ಘೋರಂ ಗೋಮಾಯುಗಣಸೇವಿತಂ।
ಕಬಂಧಾನಿ ಸಮುತ್ಪೇತುರ್ದಿಕ್ಷು ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ।
ವಿಮರ್ದೇ ತುಮುಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾಸುರರಣೋಪಮೇ ॥ **6.43.45** ॥ 1613

ನಿಹನ್ಯಮಾನಾ ಹರಿಪುಂಗವೈಸ್ತದಾ
ನಿಶಾಚರಾಃ ಶೋಣಿತಗಂಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಾಃ।
ಪುನಃ ಸುಯುದ್ಧಂ ತರಸಾ ಸಮಾಶ್ರಿತಾ
ದಿವಾಕರಸ್ಯಾಸ್ತಮಯಾಭಿಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.43.46** ॥ 1614

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುಶ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾತ್ರೌ ವಾನರಾಣಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಚ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ಅಂಗದೇನೇಂದ್ರಜಿತ್ಪರಾಜಯೋ ಮಾಯಾತೋಽದೃಶ್ಯಮಾನೇನೇಂದ್ರಜಿತಾ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ನಾಗಪಾಶೈರ್ಬಂಧನಂ

ಯುಧ್ಯತಾಮೇವ ತೇಷಾಂ ತು ತದಾ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ।
ರವಿರಸ್ತಂ ಗತೋ ರಾತ್ರಿಃ ಪ್ರವೃತ್ತಾ ಪ್ರಾಣಹಾರಿಣೀ ॥ **6.44.1** ॥ 1615

ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಬದ್ಧವೈರಾಣಾಂ ಘೋರಾಣಾಂ ಜಯಮಿಚ್ಛತಾಂ।
ಸಂಪ್ರವೃತ್ತಂ ನಿಶಾಯುದ್ಧಂ ತದಾ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.44.2** ॥ 1616

ರಾಕ್ಷಸೋಽಸೀತಿ ಹರಯೋ ವಾನರೋಽಸೀತಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸಮರೇ ಜಘ್ನುಸ್ತಸ್ಮಿಂಸ್ತಮಸಿ ದಾರುಣೇ ॥ **6.44.3** ॥ 1617

ಹತ ದಾರಯ ಚೈಹೀತಿ ಕಥಂ ವಿದ್ರವಸೀತಿ ಚ।
ಏವಂ ಸುತುಮುಲಃ ಶಬ್ದಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಸೈನ್ಯೇ ತು ಶುಶ್ರುವೇ ॥ **6.44.4** ॥ 1618

ಕಾಲಾಃ ಕಾಂಚನಸನ್ನಾಹಾಸ್ತಸ್ಮಿಂಸ್ತಮಸಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಸಂಪ್ರದೃಶ್ಯಂತ ಶೈಲೇಂದ್ರಾ ದೀಪೌಷಧಿವನಾ ಇವ ॥ **6.44.5** ॥ 1619

ತಸ್ಮಿಂಸ್ತಮಸಿ ದುಷ್ಪಾರೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಾಃ।
ಪರಿಪೇತುರ್ಮಹಾವೇಗಾ ಭಕ್ಷಯಂತಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾನ್ ॥ **6.44.6** ॥ 1620

ತೇ ಹಯಾನ್ ಕಾಂಚನಾಪೀಡಾನ್ ಧ್ವಜಾಂಶ್ಚಾಶೀವಿಷೋಪಮಾನ್।
ಆಪ್ಲುತ್ಯ ದಶನೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಭೀಮಕೋಪಾ ವ್ಯದಾರಯನ್ ॥ **6.44.7** ॥ 1621

ವಾನರಾ ಬಲಿನೋ ಯುದ್ಧೇಽಕ್ಷೋಭಯನ್ ರಾಕ್ಷಸೀ ಚಮೂಂ।
ಕುಂಜರಾನ್ ಕುಂಜರಾರೋಹಾನ್ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಿನೋ ರಥಾನ್ ॥ **6.44.8** ॥ 1622

ಚಕರ್ಷುಶ್ಚ ದದಂಶುಶ್ಚ ದಶನೈಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಾಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾಪಿ ರಾಮಶ್ಚ ಶರೈರಾಶೀವಿಷೋಪಮೈಃ ॥ **6.44.9** ॥ 1623

ದೃಶ್ಯಾದೃಶ್ಯಾನಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪ್ರವರಾಣಿ ನಿಜಘ್ನತುಃ।
ತುರಂಗಖುರವಿಧ್ವಸ್ತಂ ರಥನೇಮಿಸಮುತ್ಥಿತಂ ॥ **6.44.10** ॥ 1624

ರುರೋಧ ಕರ್ಣನೇತ್ರಾಣಿ ಯುಧ್ಯತಾಂ ಧರಣೀರಜಃ।
ವರ್ತಮಾನೇ ತಥಾ ಘೋರೇ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಲೋಮಹರ್ಷಣೇ।
ರುಧಿರೌಘಾ ಮಹಾಘೋರಾ ನದ್ಯಸ್ತತ್ರ ವಿಸುಸ್ರುವುಃ ॥ **6.44.11** ॥ 1625

ತತೋ ಭೇರೀಮೃದಂಗಾನಾಂ ಪಣವಾನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನಃ।
ಶಂಖನೇಮಿಸ್ವನೋನ್ಮಿಶ್ರಃ ಸಂಬಭೂವಾದ್ಭುತೋಪಮಃ ॥ **6.44.12** ॥ 1626

ಹತಾನಾಂ ಸ್ತನಮಾನಾನಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನಃ।
ಶಸ್ತಾನಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸಂಬಭೂವಾತ್ರ ದಾರುಣಃ ॥ **6.44.13** ॥ 1627

ಹತೈರ್ವಾನರಮುಖ್ಯೈಶ್ಚ ಶಕ್ತಿಶೂಲಪರಶ್ವಧೈಃ।
ನಿಹತೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಕಾಮರೂಪಿಭಿಃ ॥ **6.44.14** ॥ 1628

ಶಸ್ತ್ರಪುಷ್ಪೋಪಹಾರಾ ಚ ತತ್ರಾಸೀದ್ ಯುದ್ಧಮೇದಿನೀ।
ದುರ್ಜ್ಞೇಯಾ ದುರ್ನಿವೇಶಾ ಚ ಶೋಣಿತಾಸ್ರಾವಕರ್ದಮಾ ॥ **6.44.15** ॥ 1629

ಸಾ ಬಭೂವ ನಿಶಾ ಘೋರಾ ಹರಿರಾಕ್ಷಸಹಾರಿಣೀ।
ಕಾಲರಾತ್ರೀವ ಭೂತಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದುರತಿಕ್ರಮಾ ॥ **6.44.16** ॥ 1630

ತತಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತತ್ರ ತಸ್ಮಿಂಸ್ತಮಸಿ ದಾರುಣೇ।
ರಾಮಮೇವಾಭ್ಯವರ್ತಂತ ಸಂಹೃಷ್ಟಾಃ ಶರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.44.17** ॥ 1631

ತೇಷಾಮಾಪತತಾಂ ಶಬ್ದಃ ಕ್ರುದ್ಧಾನಾಮಪಿ ಗರ್ಜತಾಂ।
ಉದ್ವರ್ತ ಇವ ಸಪ್ತಾನಾಂ ಸಮುದ್ರಾಣಾಮಭೂತ್ ಸ್ವನಃ॥ **6.44.18**॥ 1632

ತೇಷಾಂ ರಾಮಃ ಶರೈಃ ಷಡ್ಭಿಃ ಷಡ್ ಜಘಾನ ನಿಶಾಚರಾನ್।
ನಿಮೇಷಾಂತರಮಾತ್ರೇಣ ಶರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ॥ **6.44.19**॥ 1633

ಯಜ್ಞಶತ್ರುಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ।
ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಕಾಯಸ್ತೌ ಚೋಭೌ ಶುಕಸಾರಣೌ॥ **6.44.20**॥ 1634

ತೇ ತು ರಾಮೇಣ ಬಾಣೌಘೈಃ ಸರ್ವಮರ್ಮಸು ತಾಡಿತಾಃ।
ಯುದ್ಧಾದಪಸೃತಾಸ್ತತ್ರ ಸಾವಶೇಷಾಯುಷೋಽಭವನ್॥ **6.44.21**॥ 1635

ನಿಮೇಷಾಂತರಮಾತ್ರೇಣ ಘೋರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ।
ದಿಶಶ್ಚಕಾರ ವಿಮಲಾಃ ಪ್ರದಿಶಶ್ಚ ಮಹಾರಥಃ॥ **6.44.22**॥ 1636

ಯೇ ತ್ವನ್ಯೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ವೀರಾ ರಾಮಸ್ಯಾಭಿಮುಖೇ ಸ್ಥಿತಾಃ।
ತೇಽಪಿ ನಷ್ಟಾಃ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಪತಂಗಾ ಇವ ಪಾವಕಂ॥ **6.44.23**॥ 1637

ಸುವರ್ಣಪುಂಖೈರ್ವಿಶಿಖೈಃ ಸಂಪತದ್ಭಿಃ ಸಮಂತತಃ।
ಬಭೂವ ರಜನೀ ಚಿತ್ರಾ ಖದ್ಯೋತೈರಿವ ಶಾರದೀ॥ **6.44.24**॥ 1638

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ನಿನದೈರ್ಭೇರೀಣಾಂ ಚೈವ ನಿಃಸ್ವನೈಃ।
ಸಾ ಬಭೂವ ನಿಶಾ ಘೋರಾ ಭೂಯೋ ಘೋರತರಾಭವತ್॥ **6.44.25**॥ 1639

ತೇನ ಶಬ್ದೇನ ಮಹತಾ ಪ್ರವೃದ್ಧೇನ ಸಮಂತತಃ।
ತ್ರಿಕೂಟಃ ಕಂದರಾಕೀರ್ಣಃ ಪ್ರವ್ಯಾಹರದಿವಾಚಲಃ॥ **6.44.26**॥ 1640

ಗೋಲಾಂಗೂಲಾ ಮಹಾಕಾಯಾಸ್ತಮಸಾ ತುಲ್ಯವರ್ಚಸಃ।
ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಭಕ್ಷಯನ್ ರಜನೀಚರಾನ್॥ **6.44.27**॥ 1641

ಅಂಗದಸ್ತು ರಣೇ ಶತ್ರೂನ್ ನಿಹಂತುಂ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಃ।
ರಾವಣಿಂ ನಿಜಘಾನಾಶು ಸಾರಥಿಂ ಚ ಹಯಾನಪಿ॥ **6.44.28**॥ 1642

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತು ರಥಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಹತಾಶ್ವೋ ಹತಸಾರಥಿಃ।
ಅಂಗದೇನ ಮಹಾಕಾಯಸ್ತತ್ರೈವಾಂತರಧೀಯತ ॥ **6.44.29** ॥ 1643

ತತ್ ಕರ್ಮ ವಾಲಿಪುತ್ರಸ್ಯ ಸರ್ವೇ ದೇವಾಃ ಸಹರ್ಷಿಭಿಃ।
ತುಷ್ಟುವುಃ ಪೂಜನಾರ್ಹಸ್ಯ ತೌ ಚೋಭೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.44.30** ॥ 1644

ಪ್ರಭಾವಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ವಿದುರಿಂದ್ರಜಿತೋ ಯುಧಿ।
ತತಸ್ತೇ ತಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತುಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಧರ್ಷಿತಂ ॥ **6.44.31** ॥ 1645

ತತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಃ ಕಪಯಃ ಸಸುಗ್ರೀವವಿಭೀಷಣಾಃ।
ಸಾಧುಸಾಧ್ವಿತಿ ನೇದುಶ್ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶತ್ರುಂ ಪರಾಜಿತಂ ॥ **6.44.32** ॥ 1646

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತು ತದಾನೇನ ನಿರ್ಜಿತೋ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾ।
ಸಂಯುಗೇ ವಾಲಿಪುತ್ರೇಣ ಕ್ರೋಧಂ ಚಕ್ರೇ ಸುದಾರುಣಂ ॥ **6.44.33** ॥ 1647

ಸೋಽಂತರ್ಧಾನಗತಃ ಪಾಪೋ ರಾವಣೀ ರಣಕರ್ಶಿತಃ।
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತವರೋ ವೀರೋ ರಾವಣಿಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ ॥ **6.44.34** ॥ 1648

ಅದೃಶ್ಯೋ ನಿಶಿತಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ಮುಮೋಚಾಶನಿವರ್ಚಸಃ।
ರಾಮಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚೈವ ಘೋರೈರ್ನಾಗಮಯೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.44.35** ॥ 1649

ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸರ್ವಗಾತ್ರೇಷು ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಮಾಯಯಾ ಸಂವೃತಸ್ತತ್ರ ಮೋಹಯನ್ ರಾಘವೌ ಯುಧಿ ॥ **6.44.36** ॥ 1650

ಅದೃಶ್ಯಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಕೂಟಯೋಧೀ ನಿಶಾಚರಃ।
ಬಬಂಧ ಶರಬಂಧೇನ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.44.37** ॥ 1651

ತೌ ತೇನ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರೌ ಕ್ರುದ್ಧೇನಾಶೀವಿಷೈಃ ಶರೈಃ।
ಸಹಸಾಭಿಹತೌ ವೀರೌ ತದಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಂತ ವಾನರಾಃ ॥ **6.44.38** ॥ 1652

ಪ್ರಕಾಶರೂಪಸ್ತು ಯದಾ ನ ಶಕ್ತ -
ಸ್ತೌ ಬಾಧಿತುಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಪುತ್ರಃ।

ಮಾಯಾಂ ಪ್ರಯೋಕ್ತುಂ ಸಮುಪಾಜಗಾಮ
ಬಬಂಧ ತೌ ರಾಜಸುತೌ ದುರಾತ್ಮಾ॥ **6.44.39** ॥ 1653

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುಶ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಜಿದ್ಬಾಣೈಃ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ಮಿಸಂಜ್ಞತಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಶೋಕಶ್ಚ

ಸ ತಸ್ಯ ಗತಿಮನ್ವಿಚ್ಛನ್ ರಾಜಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ದಿದೇಶಾತಿಬಲೋ ರಾಮೋ ದಶ ವಾನರಯೂಥಪಾನ್ ॥ **6.45.1** ॥ 1654

ದ್ವೌ ಸುಷೇಣಸ್ಯ ದಾಯಾದೌ ನೀಲಂ ಚ ಪ್ಲವಗಾಧಿಪಂ।
ಅಂಗದಂ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ಚ ಶರಭಂ ಚ ತರಸ್ವಿನಂ ॥ **6.45.2** ॥ 1655

ದ್ವಿವಿದಂ ಚ ಹನೂಮಂತಂ ಸಾನುಪ್ರಸ್ಥಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಋಷಭಂ ಚರ್ಷಭಸ್ಕಂಧಮಾದಿದೇಶ ಪರಂತಪಃ ॥ **6.45.3** ॥ 1656

ತೇ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಹರಯೋ ಭೀಮಾನುದ್ಯಮ್ಯ ಪಾದಪಾನ್।
ಆಕಾಶಂ ವಿವಿಶುಃ ಸರ್ವೇ ಮಾರ್ಗಮಾಣಾ ದಿಶೋ ದಶ ॥ **6.45.4** ॥ 1657

ತೇಷಾಂ ವೇಗವತಾಂ ವೇಗಮಿಷುಭಿರ್ವೇಗವತ್ತರೈಃ।
ಅಸ್ತ್ರವಿತ್ ಪರಮಾಸ್ತ್ರಸ್ತು ವಾರಯಾಮಾಸ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.45.5** ॥ 1658

ತಂ ಭೀಮವೇಗಾ ಹರಯೋ ನಾರಾಚೈಃ ಕ್ಷತವಿಕ್ಷತಾಃ।
ಅಂಧಕಾರೇ ನ ದದೃಶುರ್ಮೇಘೈಃ ಸೂರ್ಯಮಿವಾವೃತಂ ॥ **6.45.6** ॥ 1659

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರೇವ ಸರ್ವದೇಹಭಿದಃ ಶರಾನ್।
ಭೃಶಮಾವೇಶಯಾಮಾಸ ರಾವಣಿಃ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ **6.45.7** ॥ 1660

ನಿರಂತರಶರೀರೌ ತು ತಾವುಭೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಕ್ರುದ್ಧೇನೇಂದ್ರಜಿತಾ ವೀರೌ ಪನ್ನಗೈಃ ಶರತಾಂ ಗತೈಃ ॥ **6.45.8** ॥ 1661

ತಯೋಃ ಕ್ಷತಜಮಾರ್ಗೇಣ ಸುಸ್ರಾವ ರುಧಿರಂ ಬಹು।
ತಾವುಭೌ ಚ ಪ್ರಕಾಶೇತೇ ಪುಷ್ಪಿತಾವಿವ ಕಿಂಶುಕೌ ॥ **6.45.9** ॥ 1662

ತತಃ ಪರ್ಯಂತರಕ್ತಾಕ್ಷೋ ಭಿನ್ನಾಂಜನಚಯೋಪಮಃ।
ರಾವಣಿರ್ಭ್ರಾತರೌ ವಾಕ್ಯಮಂತರ್ಧಾನಗತೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.45.10** ॥ 1663

ಯುಧ್ಯಮಾನಮನಾಲಕ್ಷ್ಯಂ ಶಕ್ರೋಽಪಿ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಃ।
ದ್ರಷ್ಟುಮಾಸಾದಿತುಂ ವಾಪಿ ನ ಶಕ್ತಃ ಕಿಂ ಪುನರ್ಯುವಾಂ ॥ **6.45.11** ॥ 1664

ಪ್ರಾಪಿತಾವಿಷುಜಾಲೇನ ರಾಘವೌ ಕಂಕಪತ್ರಿಣಾ।
ಏಷ ರೋಷಪರೀತಾತ್ಮಾ ನಯಾಮಿ ಯಮಸಾದನಂ ॥ **6.45.12** ॥ 1665

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಧರ್ಮಜ್ಞೌ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ನಿರ್ಬಿಭೇದ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಃ ಪ್ರಜಹರ್ಷ ನನಾದ ಚ ॥ **6.45.13** ॥ 1666

ಭಿನ್ನಾಂಜನಚಯಶ್ಯಾಮೋ ವಿಸ್ಫಾರ್ಯ ವಿಪುಲಂ ಧನುಃ।
ಭೂಯ ಏವ ಶರಾನ್ ಘೋರಾನ್ ವಿಸಸರ್ಜ ಮಹಾಮೃಧೇ ॥ **6.45.14** ॥ 1667

ತತೋ ಮರ್ಮಸು ಮರ್ಮಜ್ಞೋ ಮಜ್ಜಯನ್ ನಿಶಿತಾಞ್ಶರಾನ್।
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ವೀರೋ ನನಾದ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥ **6.45.15** ॥ 1668

ಬದ್ಧೌ ತು ಶರಬಂಧೇನ ತಾವುಭೌ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ನಿಮೇಷಾಂತರಮಾತ್ರೇಣ ನ ಶೇಕತುರವೇಕ್ಷಿತುಂ ॥ **6.45.16** ॥ 1669

ತತೋ ವಿಭಿನ್ನಸರ್ವಾಂಗೌ ಶರಶಲ್ಯಾಚಿತೌ ಕೃತೌ।
ಧ್ವಜಾವಿವ ಮಹೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಜ್ಜುಮುಕ್ತೌ ಪ್ರಕಂಪಿತೌ ॥ **6.45.17** ॥ 1670

ತೌ ಸಂಪ್ರಚಲಿತೌ ವೀರೌ ಮರ್ಮಭೇದೇನ ಕರ್ಶಿತೌ।
ನಿಪೇತತುರ್ಮಹೇಷ್ವಾಸೌ ಜಗತ್ಯಾಂ ಜಗತೀಪತೀ ॥ **6.45.18** ॥ 1671

ತೌ ವೀರಶಯನೇ ವೀರೌ ಶಯಾನೌ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತೌ।
ಶರವೇಷ್ಟಿತಸರ್ವಾಂಗಾವಾರ್ತೌ ಪರಮಪೀಡಿತೌ ॥ **6.45.19** ॥ 1672

ನಹ್ಯವಿದ್ಧಂ ತಯೋರ್ಗಾತ್ರೇ ಬಭೂವಾಂಗುಲಮಂತರಂ।
ನಾನಿರ್ವಿಣ್ಣಂ ನ ಚಾಧ್ವಸ್ತಮಾಕರಾಗ್ರಾದಜಿಹ್ಮಗೈಃ ॥ **6.45.20** ॥ 1673

ತೌ ತು ಕ್ರೂರೇಣ ನಿಹತೌ ರಕ್ಷಸಾ ಕಾಮರೂಪಿಣಾ।
ಅಸೃಕ್ಸುಸ್ರುವತುಸ್ತೀವ್ರಂ ಜಲಂ ಪ್ರಸ್ರವಣಾವಿವ ॥ **6.45.21** ॥ 1674

ಪಪಾತ ಪ್ರಥಮಂ ರಾಮೋ ವಿದ್ಧೋ ಮರ್ಮಸು ಮಾರ್ಗಣೈಃ।
ಕ್ರೋಧಾದಿಂದ್ರಜಿತಾ ಯೇನ ಪುರಾ ಶಕ್ರೋ ವಿನಿರ್ಜಿತಃ ॥ **6.45.22** ॥ 1675

ರುಕ್ಮಪುಂಖೈಃ ಪ್ರಸನ್ನಾಗ್ರೈ ರಜೋಗತಿಭಿರಾಶುಗೈಃ।
ನಾರಾಚೈರರ್ಧನಾರಾಚೈರ್ಭಲ್ಲೈರಂಜಲಿಕೈರಪಿ।
ವಿವ್ಯಾಧ ವತ್ಸದಂತೈಶ್ಚ ಸಿಂಹದಂಷ್ಟ್ರೈಃ ಕ್ಷುರೈಸ್ತಥಾ ॥ **6.45.23** ॥ 1676

ಸ ವೀರಶಯನೇ ಶಿಶ್ಯೇಽವಿಜ್ಯಮಾವಿಧ್ಯ ಕಾರ್ಮುಕಂ।
ಭಿನ್ನಮುಷ್ಟಿಪರೀಣಾಹಂ ತ್ರಿನತಂ ರುಕ್ಮಭೂಷಿತಂ ॥ **6.45.24** ॥ 1677

ಬಾಣಪಾತಾಂತರೇ ರಾಮಂ ಪತಿತಂ ಪುರುಷರ್ಷಭಂ।
ಸ ತತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿರಾಶೋ ಜೀವಿತೇಽಭವತ್ ॥ **6.45.25** ॥ 1678

ರಾಮಂ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷಂ ಶರಣ್ಯಂ ರಣತೋಷಿಣಂ।
ಶುಶೋಚ ಭ್ರಾತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಿತಂ ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.45.26** ॥ 1679

ಹರಯಶ್ಚಾಪಿ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಂತಾಪಂ ಪರಮಂ ಗತಾಃ।
ಶೋಕಾರ್ತಾಶ್ಚುಕ್ರುಶುರ್ಘೋರಮಶ್ರುಪೂರಿತಲೋಚನಾಃ ॥ **6.45.27** ॥ 1680

ಬದ್ಧೌ ತು ತೌ ವೀರಶಯೇ ಶಯಾನೌ
ತೇ ವಾನರಾಃ ಸಂಪರಿವಾರ್ಯ ತಸ್ಥುಃ।

ಸಮಾಗತಾ ವಾಯುಸುತಪ್ರಮುಖ್ಯಾ
ವಿಷಾದಮಾರ್ತಾಃ ಪರಮಂ ಚ ಜಗ್ಮುಃ ॥ **6.45.28** ॥ 1681

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಟ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ವಿಸಂಜ್ಞೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಶೋಕ ಇಂದ್ರಜಿತೋ ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರೋ ವಿಭೀಷಣೇನ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ ಇಂದ್ರಜಿತಾ ಲಂಕಾಂ ಗತ್ವಾ ಪಿತರಂ ಪ್ರತಿ ಶತ್ರುವಧವೃತ್ತಾಂತಸ್ಯ ಶ್ರಾವಣಂ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ರಾವಣೇನ ಸ್ವಪುತ್ರಸ್ಯಾಭಿನಂದನಂ

ತತೋ ದ್ಯಾಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಚೈವ ವೀಕ್ಷಮಾಣಾ ವನೌಕಸಃ।
ದದೃಶುಃ ಸಂತತೌ ಬಾಣೈರ್ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.46.1** ॥ 1682

ವೃಷ್ಟ್ವೇವೋಪರತೇ ದೇವೇ ಕೃತಕರ್ಮಣಿ ರಾಕ್ಷಸೇ।
ಆಜಗಾಮಾಥ ತಂ ದೇಶಂ ಸಸುಗ್ರೀವೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.46.2** ॥ 1683

ನೀಲಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದೋ ಮೈಂದಃ ಸುಷೇಣಃ ಕುಮುದೋಽಂಗದಃ।
ತೂರ್ಣಂ ಹನುಮತಾ ಸಾರ್ಧಮನ್ವಶೋಚಂತ ರಾಘವೌ ॥ **6.46.3** ॥ 1684

ಅಚೇಷ್ಟೌ ಮಂದನಿಃಶ್ವಾಸೌ ಶೋಣಿತೇನ ಪರಿಪ್ಲುತೌ।
ಶರಜಾಲಾಚಿತೌ ಸ್ತಬ್ಧೌ ಶಯಾನೌ ಶರತಲ್ಪಗೌ ॥ **6.46.4** ॥ 1685

ನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ಯಥಾ ಸರ್ಪೌ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟೌ ಮಂದವಿಕ್ರಮೌ।
ರುಧಿರಸ್ರಾವದಿಗ್ಧಾಂಗೌ ತಪನೀಯಾವಿವ ಧ್ವಜೌ ॥ **6.46.5** ॥ 1686

ತೌ ವೀರಶಯನೇ ವೀರೌ ಶಯಾನೌ ಮಂದಚೇಷ್ಟಿತೌ।
ಯೂಥಪೈಃ ಸ್ವೈಃ ಪರಿವೃತೌ ಬಾಷ್ಪವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನೈಃ ॥ **6.46.6** ॥ 1687

ರಾಘವೌ ಪತಿತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶರಜಾಲಸಮನ್ವಿತೌ।
ಬಭೂವುರ್ವ್ಯಥಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಃ ಸವಿಭೀಷಣಾಃ ॥ **6.46.7** ॥ 1688

ಅಂತರಿಕ್ಷಂ ನಿರೀಕ್ಷಂತೋ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ನ ಚೈನಂ ಮಾಯಯಾ ಛನ್ನಂ ದದೃಶೂ ರಾವಣಿಂ ರಣೇ ॥ **6.46.8** ॥ 1689

ತಂ ತು ಮಾಯಾಪ್ರತಿಚ್ಛನ್ನಂ ಮಾಯಯೈವ ವಿಭೀಷಣಃ।
ವೀಕ್ಷಮಾಣೋ ದದರ್ಶಾಗ್ರೇ ಭ್ರಾತುಃ ಪುತ್ರಮವಸ್ಥಿತಂ।
ತಮಪ್ರತಿಮಕರ್ಮಾಣಮಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಮಾಹವೇ ॥ **6.46.9** ॥ 1690

ದದರ್ಶಾಂತರ್ಹಿತಂ ವೀರಂ ವರದಾನಾದ್ ವಿಭೀಷಣಃ।
ತೇಜಸಾ ಯಶಸಾ ಚೈವ ವಿಕ್ರಮೇಣ ಚ ಸಂಯುತಃ ॥ **6.46.10** ॥ 1691

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತ್ವಾತ್ಮನಃ ಕರ್ಮ ತೌ ಶಯಾನೌ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಚ।
ಉವಾಚ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ಹರ್ಷಯನ್ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.46.11** ॥ 1692

ದೂಷಣಸ್ಯ ಚ ಹಂತಾರೌ ಖರಸ್ಯ ಚ ಮಹಾಬಲೌ।
ಸಾದಿತೌ ಮಾಮಕೈರ್ಬಾಣೈರ್ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.46.12** ॥ 1693

ನೇಮೌ ಮೋಕ್ಷಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಾವೇತಸ್ಮಾದಿಷುಬಂಧನಾತ್।
ಸರ್ವೈರಪಿ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಸರ್ಷಿಸಂಘೈಃ ಸುರಾಸುರೈಃ ॥ **6.46.13** ॥ 1694

ಯತ್ಕೃತೇ ಚಿಂತಯಾನಸ್ಯ ಶೋಕಾರ್ತಸ್ಯ ಪಿತುರ್ಮಮ।
ಅಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಯನಂ ಗಾತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಯಾಮಾ ಯಾತಿ ಶರ್ವರೀ ॥ **6.46.14** ॥ 1695

ಕೃತ್ಸ್ನೇಯಂ ಯತ್ಕೃತೇ ಲಂಕಾ ನದೀ ವರ್ಷಾಸ್ವಿವಾಕುಲಾ।
ಸೋಽಯಂ ಮೂಲಹರೋಽನರ್ಥಃ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶಮಿತೋ ಮಯಾ ॥ **6.46.15** ॥ 1696

ರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯೈವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ವನೌಕಸಾಂ।
ವಿಕ್ರಮಾ ನಿಷ್ಫಲಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಥಾ ಶರದಿ ತೋಯದಾಃ ॥ **6.46.16** ॥ 1697

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಪರಿಪಶ್ಯತಃ।
ಯೂಥಪಾನಪಿ ತಾನ್ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾಡಯತ್ ಸ ಚ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.46.17** ॥ 1698

ನೀಲಂ ನವಭಿರಾಹತ್ಯ ಮೈಂದಂ ಸದ್ವಿವಿದಂ ತಥಾ।
ತ್ರಿಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿರಮಿತ್ರಘ್ನಸ್ತತಾಪ ಪರಮೇಷುಭಿಃ ॥ **6.46.18** ॥ 1699

ಜಾಂಬವಂತಂ ಮಹೇಷ್ವಾಸೋ ವಿದ್ಧ್ವಾ ಬಾಣೇನ ವಕ್ಷಸಿ।
ಹನೂಮತೋ ವೇಗವತೋ ವಿಸಸರ್ಜ ಶರಾನ್ ದಶ ॥ **6.46.19** ॥ 1700

ಗವಾಕ್ಷಂ ಶರಭಂ ಚೈವ ತಾವಪ್ಯಮಿತವಿಕ್ರಮೌ।
ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಮಹಾವೇಗೋ ವಿವ್ಯಾಧ ಯುಧಿ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.46.20** ॥ 1701

ಗೋಲಾಂಗೂಲೇಶ್ವರಂ ಚೈವ ವಾಲಿಪುತ್ರಮಥಾಂಗದಂ।
ವಿವ್ಯಾಧ ಬಹುಭಿರ್ಬಾಣೈಸ್ತ್ವರಮಾಣೋಽಥ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.46.21** ॥ 1702

ತಾನ್ ವಾನರವರಾನ್ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಶರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ।
ನನಾದ ಬಲವಾಂಸ್ತತ್ರ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಃ ಸ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.46.22** ॥ 1703

ತಾನರ್ದಯಿತ್ವಾ ಬಾಣೌಘೈಸ್ತ್ರಾಸಯಿತ್ವಾ ಚ ವಾನರಾನ್।
ಪ್ರಜಹಾಸ ಮಹಾಬಾಹುರ್ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.46.23** ॥ 1704

ಶರಬಂಧೇನ ಘೋರೇಣ ಮಯಾ ಬದ್ಧೌ ಚಮೂಮುಖೇ।
ಸಹಿತೌ ಭ್ರಾತರಾವೇತೌ ನಿಶಾಮಯತ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.46.24** ॥ 1705

ಏವಮುಕ್ತಾಸ್ತು ತೇ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕೂಟಯೋಧಿನಃ।
ಪರಂ ವಿಸ್ಮಯಮಾಪನ್ನಾಃ ಕರ್ಮಣಾ ತೇನ ಹರ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.46.25** ॥ 1706

ವಿನೇದುಶ್ಚ ಮಹಾನಾದಾನ್ ಸರ್ವೇ ತೇ ಜಲದೋಪಮಾಃ।
ಹತೋ ರಾಮ ಇತಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ರಾವಣಿಂ ಸಮಪೂಜಯನ್ ॥ **6.46.26** ॥ 1707

ನಿಷ್ಪಂದೌ ತು ತದಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ವಸುಧಾಯಾಂ ನಿರುಚ್ಛ್ವಾಸೌ ಹತಾವಿತ್ಯನ್ವಮನ್ಯತ ॥ **6.46.27** ॥ 1708

ಹರ್ಷೇಣ ತು ಸಮಾವಿಷ್ಟ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಹರ್ಷಯನ್ ಸರ್ವನೈರ್ಋತಾನ್ ॥ **6.46.28** ॥ 1709

ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶರೀರೇ ಸಾಯಕೈಶ್ಚಿತೇ।
ಸರ್ವಾಣಿ ಚಾಂಗೋಪಾಂಗಾನಿ ಸುಗ್ರೀವಂ ಭಯಮಾವಿಶತ್ ॥ **6.46.29** ॥ 1710

ತಮುವಾಚ ಪರಿತ್ರಸ್ತಂ ವಾನರೇಂದ್ರಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಸಬಾಷ್ಪವದನಂ ದೀನಂ ಶೋಕವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನಂ ॥ **6.46.30** ॥ 1711

ಅಲಂ ತ್ರಾಸೇನ ಸುಗ್ರೀವ ಬಾಷ್ಪವೇಗೋ ನಿಗೃಹ್ಯತಾಂ।
ಏವಂಪ್ರಾಯಾಣಿ ಯುದ್ಧಾನಿ ವಿಜಯೋ ನಾಸ್ತಿ ನೈಷ್ಠಿಕಃ ॥ **6.46.31** ॥ 1712

ಸಭಾಗ್ಯಶೇಷತಾಸ್ಮಾಕಂ ಯದಿ ವೀರ ಭವಿಷ್ಯತಿ।
ಮೋಹಮೇತೌ ಪ್ರಹಾಸ್ಯೇತೇ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ಮಹಾಬಲೌ ॥ **6.46.32** ॥ 1713

ಪರ್ಯವಸ್ಥಾಪಯಾತ್ಮಾನಮನಾಥಂ ಮಾಂ ಚ ವಾನರ।
ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಭಿರಕ್ತಾನಾಂ ನಾಸ್ತಿ ಮೃತ್ಯುಕೃತಂ ಭಯಂ ॥ **6.46.33** ॥ 1714

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತತಸ್ತಸ್ಯ ಜಲಕ್ಲಿನ್ನೇನ ಪಾಣಿನಾ।
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಶುಭೇ ನೇತ್ರೇ ಪ್ರಮಮಾರ್ಜ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.46.34** ॥ 1715

ತತಃ ಸಲಿಲಮಾದಾಯ ವಿದ್ಯಯಾ ಪರಿಜಪ್ಯ ಚ।
ಸುಗ್ರೀವನೇತ್ರೇ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರಮಮಾರ್ಜ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.46.35** ॥ 1716

ವಿಮೃಜ್ಯ ವದನಂ ತಸ್ಯ ಕಪಿರಾಜಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಕಾಲಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮಸಂಭ್ರಾಂತಮಿದಂ ವಚಃ ॥ **6.46.36** ॥ 1717

ನ ಕಾಲಃ ಕಪಿರಾಜೇಂದ್ರ ವೈಕ್ಲವ್ಯಮವಲಂಬಿತುಂ।
ಅತಿಸ್ನೇಹೋಽಪಿ ಕಾಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಮರಣಾಯೋಪಕಲ್ಪತೇ ॥ **6.46.37** ॥ 1718

ತಸ್ಮಾದುತ್ಸೃಜ್ಯ ವೈಕ್ಲವ್ಯಂ ಸರ್ವಕಾರ್ಯವಿನಾಶನಂ।
ಹಿತಂ ರಾಮಪುರೋಗಾಣಾಂ ಸೈನ್ಯಾನಾಮನುಚಿಂತಯ ॥ **6.46.38** ॥ 1719

ಅಥ ವಾ ರಕ್ಷ್ಯತಾಂ ರಾಮೋ ಯಾವತ್ಸಂಜ್ಞಾವಿಪರ್ಯಯಃ।
ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞೌ ಹಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೌ ಭಯಂ ನೌ ವ್ಯಪನೇಷ್ಯತಃ ॥ **6.46.39** ॥ 1720

ನೈತತ್ ಕಿಂಚನ ರಾಮಸ್ಯ ನ ಚ ರಾಮೋ ಮುಮೂರ್ಷತಿ।
ನಹ್ಯೇನಂ ಹಾಸ್ಯತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ದುರ್ಲಭಾ ಯಾ ಗತಾಯುಷಾಂ ॥ **6.46.40** ॥ 1721

ತಸ್ಮಾದಾಶ್ವಾಸಯಾತ್ಮಾನಂ ಬಲಂ ಚಾಶ್ವಾಸಯ ಸ್ವಕಂ।
ಯಾವತ್ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪುನಃ ಸಂಸ್ಥಾಪಯಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.46.41** ॥ 1722

ಏತೇ ಹಿ ಫುಲ್ಲನಯನಾಸ್ತ್ರಾಸಾದಾಗತಸಾಧ್ವಸಾಃ।
ಕರ್ಣೇ ಕರ್ಣೇ ಪ್ರಕಥಿತಾ ಹರಯೋ ಹರಿಸತ್ತಮ ॥ **6.46.42** ॥ 1723

ಮಾಂ ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಧಾವಂತಮನೀಕಂ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಿತಂ।
ತ್ಯಜಂತು ಹರಯಸ್ತ್ರಾಸಂ ಭುಕ್ತಪೂರ್ವಾಮಿವ ಸ್ರಜಂ ॥ **6.46.43** ॥ 1724

ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ತು ಸುಗ್ರೀವಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ವಿದ್ರುತಂ ವಾನರಾನೀಕಂ ತತ್ ಸಮಾಶ್ವಾಸಯತ್ ಪುನಃ ॥ **6.46.44** ॥ 1725

ಇಂದ್ರಿಜಿತ್ ತು ಮಹಾಮಾಯಃ ಸರ್ವಸೈನ್ಯಸಮಾವೃತಃ।
ವಿವೇಶ ನಗರೀ ಲಂಕಾಂ ಪಿತರಂ ಚಾಭ್ಯುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.46.45** ॥ 1726

ತತ್ರ ರಾವಣಮಾಸಾದ್ಯ ಅಭಿವಾದ್ಯ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ।
ಆಚಚಕ್ಷೇ ಪ್ರಿಯಂ ಪಿತ್ರೇ ನಿಹತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.46.46** ॥ 1727

ಉತ್ಪಪಾತ ತತೋ ಹೃಷ್ಟಃ ಪುತ್ರಂ ಚ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ।
ರಾವಣೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶತ್ರೂ ನಿಪಾತಿತೌ ॥ **6.46.47** ॥ 1728

ಉಪಾಘ್ರಾಯ ಚ ತಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಪ್ರೀತಮಾನಸಃ।
ಪೃಚ್ಛತೇ ಚ ಯಥಾವೃತ್ತಂ ಪಿತ್ರೇ ತಸ್ಮೈ ನ್ಯವೇದಯತ್ ॥ **6.46.48** ॥ 1729

ಯಥಾ ತೌ ಶರಬಂಧೇನ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟೌ ನಿಷ್ಪ್ರಭೌ ಕೃತೌ ॥ **6.46.49** ॥ 1730

ಸ ಹರ್ಷವೇಗಾನುಗತಾಂತರಾತ್ಮಾ
ಶ್ರುತ್ವಾ ಗಿರಂ ತಸ್ಯ ಮಹಾರಥಸ್ಯ।
ಜಹೌ ಜ್ವರಂ ದಾಶರಥೇಃ ಸಮುತ್ಥಂ
ಪ್ರಹೃಷ್ಟವಾಚಾಭಿನನಂದ ಪುತ್ರಂ ॥ **6.46.50** ॥ 1731

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಟ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಾನರೈಃ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋ ರಕ್ಷಣಂ ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾ ರಾಕ್ಷಸೀಭಿಃ ಪುಷ್ಪಕೇಣ ಸೀತಾಯಾ ರಣಭೂಮೌ ನಯನಂ ತತ್ರ ತಯಾ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ ಸೀತಾಯಾ ವಿಲಾಪಶ್ಚ

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರವಿಷ್ಟೇ ಲಂಕಾಯಾಂ ಕೃತಾರ್ಥೇ ರಾವಣಾತ್ಮಜೇ।
ರಾಘವಂ ಪರಿವಾರ್ಯಾಥ ರರಕ್ಷುರ್ವಾನರರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.47.1** ॥ 1732

ಹನುಮಾನಂಗದೋ ನೀಲಃ ಸುಷೇಣಃ ಕುಮುದೋ ನಲಃ।
ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ ॥ **6.47.2** ॥ 1733

ಜಾಂಬವಾನೃಷಭಃ ಸ್ಕಂಧೋ ರಂಭಃ ಶತಬಲಿಃ ಪೃಥುಃ।
ವ್ಯೂಢಾನೀಕಾಶ್ಚ ಯತ್ತಾಶ್ಚ ದ್ರುಮಾನಾದಾಯ ಸರ್ವತಃ ॥ **6.47.3** ॥ 1734

ವೀಕ್ಷಮಾಣಾ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾಸ್ತಿರ್ಯಗೂರ್ಧ್ವಂ ಚ ವಾನರಾಃ।
ತೃಣೇಷ್ವಪಿ ಚ ಚೇಷ್ಟತ್ಸು ರಾಕ್ಷಸಾ ಇತಿ ಮೇನಿರೇ ॥ **6.47.4** ॥ 1735

ರಾವಣಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಹೃಷ್ಟೋ ವಿಸೃಜ್ಯೇಂದ್ರಜಿತಂ ಸುತಂ।
ಆಜುಹಾವ ತತಃ ಸೀತಾರಕ್ಷಣೇ ರಾಕ್ಷಸೀಸ್ತದಾ ॥ **6.47.5** ॥ 1736

ರಾಕ್ಷಸ್ಯಸ್ತ್ರಿಜಟಾ ಚಾಪಿ ಶಾಸನಾತ್ ತಮುಪಸ್ಥಿತಾಃ।
ತಾ ಉವಾಚ ತತೋ ಹೃಷ್ಟೋ ರಾಕ್ಷಸೀ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.47.6** ॥ 1737

ಹತಾವಿಂದ್ರಜಿತಾಖ್ಯಾತ ವೈದೇಹ್ಯಾ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಪುಷ್ಪಕಂ ತತ್ಸಮಾರೋಪ್ಯ ದರ್ಶಯಧ್ವಂ ರಣೇ ಹತೌ ॥ **6.47.7** ॥ 1738

ಯದಾಶ್ರಯಾದವಷ್ಟಬ್ಧಾ ನೇಯಂ ಮಾಮುಪತಿಷ್ಠತೇ।
ಸೋಽಸ್ಯಾ ಭರ್ತಾ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ನಿಹತೋ ರಣಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.47.8** ॥ 1739

ನಿರ್ವಿಶಂಕಾ ನಿರುದ್ವಿಗ್ನಾ ನಿರಪೇಕ್ಷಾ ಚ ಮೈಥಿಲೀ।
ಮಾಮುಪಸ್ಥಾಸ್ಯತೇ ಸೀತಾ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಾ ॥ **6.47.9** ॥ 1740

ಅದ್ಯ ಕಾಲವಶಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ರಣೇ ರಾಮಂ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಅವೇಕ್ಷ್ಯ ವಿನಿವೃತ್ತಾ ಸಾ ಚಾನ್ಯಾಂ ಗತಿಮಪಶ್ಯತೀ ॥ **6.47.10** ॥ 1741

ಅನಪೇಕ್ಷಾ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀ ಮಾಮುಪಸ್ಥಾಸ್ಯತೇ ಸ್ವಯಂ।
ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥ **6.47.11** ॥ 1742

ರಾಕ್ಷಸ್ಯಸ್ತಾಸ್ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಜಗ್ಮುರ್ಯೈ ಯತ್ರ ಪುಷ್ಪಕಂ।
ತತಃ ಪುಷ್ಪಕಮಾದಾಯ ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾ ॥ **6.47.12** ॥ 1743

ಅಶೋಕವನಿಕಾಸ್ಥಾಂ ತಾಂ ಮೈಥಿಲೀಂ ಸಮುಪಾನಯನ್।
ತಾಮಾದಾಯ ತು ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ಭರ್ತೃಶೋಕಪರಾಜಿತಾಂ ॥ **6.47.13** ॥ 1744

ಸೀತಾಮಾರೋಪಯಾಮಾಸುರ್ವಿಮಾನಂ ಪುಷ್ಪಕಂ ತದಾ।
ತತಃ ಪುಷ್ಪಕಮಾರೋಪ್ಯ ಸೀತಾಂ ತ್ರಿಜಟಯಾ ಸಹ ॥ **6.47.14** ॥ 1745

ಜಗ್ಮುರ್ದರ್ಶಯಿತುಂ ತಸ್ಯೈ ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ರಾವಣಶ್ಚಾರಯಾಮಾಸ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಮಾಲಿನೀಂ ॥ **6.47.15** ॥ 1746

ಪ್ರಾಘೋಷಯತ ಹೃಷ್ಟಶ್ಚ ಲಂಕಾಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ರಾಘವೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚೈವ ಹತಾವಿಂದ್ರಜಿತಾ ರಣೇ ॥ **6.47.16** ॥ 1747

ವಿಮಾನೇನಾಪಿ ಗತ್ವಾ ತು ಸೀತಾ ತ್ರಿಜಟಯಾ ಸಹ।
ದದರ್ಶ ವಾನರಾಣಾಂ ತು ಸರ್ವಂ ಸೈನ್ಯಂ ನಿಪಾತಿತಂ ॥ **6.47.17** ॥ 1748

ಪ್ರಹೃಷ್ಟಮನಸಶ್ಚಾಪಿ ದದರ್ಶ ಪಿಶಿತಾಶನಾನ್।
ವಾನರಾಂಶ್ಚಾತಿದುಃಖಾರ್ತಾನ್ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಪಾರ್ಶ್ವತಃ ॥ **6.47.18** ॥ 1749

ತತಃ ಸೀತಾ ದದರ್ಶೋಭೌ ಶಯಾನೌ ಶರತಲ್ಪಗೌ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚೈವ ರಾಮಂ ಚ ವಿಸಂಜ್ಞೌ ಶರಪೀಡಿತೌ ॥ **6.47.19** ॥ 1750

ವಿಧ್ವಸ್ತಕವಚೌ ವೀರೌ ವಿಪ್ರವಿದ್ಧಶರಾಸನೌ।
ಸಾಯಕೈಶ್ಚಿನ್ನಸರ್ವಾಂಗೌ ಶರಸ್ತಂಬಮಯೌ ಕ್ಷಿತೌ ॥ **6.47.20** ॥ 1751

ತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭ್ರಾತರೌ ತತ್ರ ಪ್ರವೀರೌ ಪುರುಷರ್ಷಭೌ।
ಶಯಾನೌ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷೌ ಕುಮಾರಾವಿವ ಪಾವಕೀ ॥ **6.47.21** ॥ 1752

ಶರತಲ್ಪಗತೌ ವೀರೌ ತಥಾಭೂತೌ ನರರ್ಷಭೌ।
ದುಃಖಾರ್ತಾ ಕರುಣಂ ಸೀತಾ ಸುಭೃಶಂ ವಿಲಲಾಪ ಹ ॥ **6.47.22** ॥ 1753

ಭರ್ತಾರಮನವದ್ಯಾಂಗೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚಾಸಿತೇಕ್ಷಣಾ।
ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಪಾಂಸುಷು ಚೇಷ್ಟಂತೌ ರುರೋದ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ ॥ **6.47.23** ॥ 1754

ಸಬಾಷ್ಪಶೋಕಾಭಿಹತಾ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ
ತೌ ಭ್ರಾತರೌ ದೇವಸುತಪ್ರಭಾವೌ।
ವಿತರ್ಕಯಂತೀ ನಿಧನಂ ತಯೋಃ ಸಾ
ದುಃಖಾನ್ವಿತಾ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ಜಗಾದ ॥ **6.47.24** ॥ 1755

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸೀತಾಯಾ ವಿಲಾಪಸ್ತ್ರಿಜಟಯಾ ತಸ್ಯಾ ಬೋಧನಂ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ಜೀವಿತಾವಸ್ಥಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಯ್ಯ ತತೋ ಲಂಕಾಯಾಂ ನಿವರ್ತನಂ ಚ

ಭರ್ತಾರಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಮಹಾಬಲಂ।
ವಿಲಲಾಪ ಭೃಶಂ ಸೀತಾ ಕರುಣಂ ಶೋಕಕರ್ಶಿತಾ ॥ **6.48.1** ॥ 1756

ಊಚುರ್ಲಾಕ್ಷಣಿಕಾ ಯೇ ಮಾಂ ಪುತ್ರಿಣ್ಯವಿಧವೇತಿ ಚ।
ತೇಽದ್ಯ ಸರ್ವೇ ಹತೇ ರಾಮೇ ಜ್ಞಾನಿನೋಽನೃತವಾದಿನಃ ॥ **6.48.2** ॥ 1757

ಯಜ್ವನೋ ಮಹಿಷೀಂ ಯೇ ಮಾಮೂಚುಃ ಪತ್ನೀಂ ಚ ಸತ್ರಿಣಃ।
ತೇಽದ್ಯ ಸರ್ವೇ ಹತೇ ರಾಮೇ ಜ್ಞಾನಿನೋಽನೃತವಾದಿನಃ ॥ **6.48.3** ॥ 1758

ವೀರಪಾರ್ಥಿವಪತ್ನೀನಾಂ ಯೇ ವಿದುರ್ಭರ್ತೃಪೂಜಿತಾಂ।
ತೇಽದ್ಯ ಸರ್ವೇ ಹತೇ ರಾಮೇ ಜ್ಞಾನಿನೋಽನೃತವಾದಿನಃ ॥ **6.48.4** ॥ 1759

ಊಚುಃ ಸಂಶ್ರವಣೇ ಯೇ ಮಾಂ ದ್ವಿಜಾಃ ಕಾರ್ತಾಂತಿಕಾಃ ಶುಭಾಂ।
ತೇಽದ್ಯ ಸರ್ವೇ ಹತೇ ರಾಮೇ ಜ್ಞಾನಿನೋಽನೃತವಾದಿನಃ ॥ **6.48.5** ॥ 1760

ಇಮಾನಿ ಖಲು ಪದ್ಮಾನಿ ಪಾದಯೋರ್ಮೈ ಕುಲಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಆಧಿರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷಿಚ್ಯಂತೇ ನರೇಂದ್ರೈಃ ಪತಿಭಿಃ ಸಹ ॥ **6.48.6** ॥ 1761

ವೈಧವ್ಯಂ ಯಾಂತಿ ಯೈರ್ನಾರ್ಯೋಽಲಕ್ಷಣೈರ್ಭಾಗ್ಯದುರ್ಲಭಾಃ।
ನಾತ್ಮನಸ್ತಾನಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಪಶ್ಯಂತೀ ಹತಲಕ್ಷಣಾ ॥ **6.48.7** ॥ 1762

ಸತ್ಯನಾಮಾನಿ ಪದ್ಮಾನಿ ಸ್ತ್ರೀಣಾಮುಕ್ತಾನಿ ಲಕ್ಷಣೈಃ।
ತಾನ್ಯದ್ಯ ನಿಹತೇ ರಾಮೇ ವಿತಥಾನಿ ಭವಂತಿ ಮೇ ॥ **6.48.8** ॥ 1763

ಕೇಶಾಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಃ ಸಮಾ ನೀಲಾ ಭ್ರುವೌ ಚಾಸಂಹತೇ ಮಮ।
ವೃತ್ತೇ ಚಾರೋಮಕೇ ಜಂಘೇ ದಂತಾಶ್ಚಾವಿರಲಾ ಮಮ ॥ **6.48.9** ॥ 1764

ಶಂಖ ನೇತ್ರೇ ಕರೌ ಪಾದೌ ಗುಲ್ಫಾವೂರೂ ಸಮೌ ಚಿತೌ।
ಅನುವೃತ್ತನಖಾಃ ಸ್ನಿಗ್ಧಾಃ ಸಮಾಶ್ಚಾಂಗುಲಯೋ ಮಮ ॥ **6.48.10** ॥ 1765

ಸ್ತನೌ ಚಾವಿರಲೌ ಪೀನೌ ಮಾಮಕೌ ಮಗ್ನಚೂಚುಕೌ।
ಮಗ್ನಾ ಚೋತ್ಸೇಧನೀ ನಾಭಿಃ ಪಾರ್ಶ್ವೋರಸ್ಕಂ ಚ ಮೇ ಚಿತಂ ॥ **6.48.11** ॥ 1766

ಮಮ ವರ್ಣೋ ಮಣಿನಿಭೋ ಮೃದೂನ್ಯಂಗರುಹಾಣಿ ಚ।
ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಂ ದ್ವಾದಶಭಿರ್ಮಾಮೂಚುಃ ಶುಭಲಕ್ಷಣಾಂ ॥ **6.48.12** ॥ 1767

ಸಮಗ್ರಯವಮಚ್ಛಿದ್ರಂ ಪಾಣಿಪಾದಂ ಚ ವರ್ಣವತ್।
ಮಂದಸ್ಮಿತೇತ್ಯೇವ ಚ ಮಾಂ ಕನ್ಯಾಲಾಕ್ಷಣಿಕಾ ವಿದುಃ ॥ **6.48.13** ॥ 1768

ಆಧಿರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷೇಕೋ ಮೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಪತಿನಾ ಸಹ।
ಕೃತಾಂತಕುಶಲೈರುಕ್ತಂ ತತ್ ಸರ್ವಂ ವಿತಥೀಕೃತಂ ॥ **6.48.14** ॥ 1769

ಶೋಧಯಿತ್ವಾ ಜನಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಮುಪಲಭ್ಯ ಚ।
ತೀರ್ತ್ವಾ ಸಾಗರಮಕ್ಷೋಭ್ಯಂ ಭ್ರಾತರೌ ಗೋಷ್ಪದೇ ಹತೌ ॥ **6.48.15** ॥ 1770

ನನು ವಾರುಣಮಾಗ್ನೇಯಮೈಂದ್ರಂ ವಾಯವ್ಯಮೇವ ಚ।
ಅಸ್ತ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮಶಿರಶ್ಚೈವ ರಾಘವೌ ಪ್ರತ್ಯಪದ್ಯತ ॥ **6.48.16** ॥ 1771

ಅದೃಶ್ಯಮಾನೇನ ರಣೇ ಮಾಯಯಾ ವಾಸವೋಪಮೌ।
ಮಮ ನಾಥಾವನಾಥಾಯಾ ನಿಹತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.48.17** ॥ 1772

ನಹಿ ದೃಷ್ಟಿಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯ ರಣೇ ರಿಪುಃ।
ಜೀವನ್ ಪ್ರತಿನಿವರ್ತೇತ ಯದ್ಯಪಿ ಸ್ಯಾನ್ಮನೋಜವಃ ॥ **6.48.18** ॥ 1773

ನ ಕಾಲಸ್ಯಾತಿಭಾರೋಽಸ್ತಿ ಕೃತಾಂತಶ್ಚ ಸುದುರ್ಜಯಃ।
ಯತ್ರ ರಾಮಃ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಶೇತೇ ಯುಧಿ ನಿಪಾತಿತಃ॥ **6.48.19**॥ 1774

ನ ಶೋಚಾಮಿ ತಥಾ ರಾಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಮಹಾರಥಂ।
ನಾತ್ಮಾನಂ ಜನನೀಂ ಚಾಪಿ ಯಥಾ ಶ್ವಶ್ರೂಂ ತಪಸ್ವಿನೀಂ॥ **6.48.20**॥ 1775

ಸಾ ತು ಚಿಂತಯತೇ ನಿತ್ಯಂ ಸಮಾಪ್ತವ್ರತಮಾಗತಂ।
ಕದಾ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸೀತಾಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಸರಾಘವಂ॥ **6.48.21**॥ 1776

ಪರಿದೇವಯಮಾನಾಂ ತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೀ ತ್ರಿಜಟಾಬ್ರವೀತ್।
ಮಾ ವಿಷಾದಂ ಕೃಥಾ ದೇವಿ ಭರ್ತಾಯಂ ತವ ಜೀವತಿ॥ **6.48.22**॥ 1777

ಕಾರಣಾನಿ ಚ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಮಹಾಂತಿ ಸದೃಶಾನಿ ಚ।
ಯಥೇಮೌ ಜೀವತೋ ದೇವಿ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ॥ **6.48.23**॥ 1778

ನಹಿ ಕೋಪಪರೀತಾನಿ ಹರ್ಷಪರ್ಯುತ್ಸುಕಾನಿ ಚ।
ಭವಂತಿ ಯುಧಿ ಯೋಧಾನಾಂ ಮುಖಾನಿ ನಿಹತೇ ಪತೌ॥ **6.48.24**॥ 1779

ಇದಂ ವಿಮಾನಂ ವೈದೇಹಿ ಪುಷ್ಪಕಂ ನಾಮ ನಾಮತಃ।
ದಿವ್ಯಂ ತ್ವಾಂ ಧಾರಯೇನ್ನೇದಂ ಯದ್ಯೇತೌ ಗತಜೀವಿತೌ॥ **6.48.25**॥ 1780

ಹತವೀರಪ್ರಧಾನಾ ಹಿ ಗತೋತ್ಸಾಹಾ ನಿರುದ್ಯಮಾ।
ಸೇನಾ ಭ್ರಮತಿ ಸಂಖ್ಯೇಷು ಹತಕರ್ಣೇವ ನೌರ್ಜಲೇ॥ **6.48.26**॥ 1781

ಇಯಂ ಪುನರಸಂಭ್ರಾಂತಾ ನಿರುದ್ವಿಗ್ನಾ ತಪಸ್ವಿನಿ।
ಸೇನಾ ರಕ್ಷತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೌ ಮಯಾ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ನಿವೇದಿತೌ॥ **6.48.27**॥ 1782

ಸಾ ತ್ವಂ ಭವ ಸುವಿಸ್ರಬ್ಧಾ ಅನುಮಾನ್ಯೈಃ ಸುಖೋದಯೈಃ।
ಅಹತೌ ಪಶ್ಯ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೌ ಸ್ನೇಹಾದೇತದ್ ಬ್ರವೀಮಿ ತೇ॥ **6.48.28**॥ 1783

ಅನೃತಂ ನೋಕ್ತಪೂರ್ವಂ ಮೇ ನ ಚ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಮೈಥಿಲಿ।
ಚಾರಿತ್ರಸುಖಶೀಲತ್ವಾತ್ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಸಿ ಮನೋ ಮಮ॥ **6.48.29**॥ 1784

ನೇಮೌ ಶಕ್ಯೌ ರಣೇ ಜೇತುಂ ಸೇಂದ್ರೈರಪಿ ಸುರಾಸುರೈಃ।
ತಾದೃಶಂ ದರ್ಶನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಯಾ ಚೋದೀರಿತಂ ತವ ॥ **6.48.30** ॥ 1785

ಇದಂ ತು ಸುಮಹಚ್ಚಿತ್ರಂ ಶರೈಃ ಪಶ್ಯಸ್ವ ಮೈಥಿಲಿ।
ವಿಸಂಜ್ಞೌ ಪತಿತಾವೇತೌ ನೈವ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ವಿಮುಂಚತಿ ॥ **6.48.31** ॥ 1786

ಪ್ರಾಯೇಣ ಗತಸತ್ತ್ವಾನಾಂ ಪುರುಷಾಣಾಂ ಗತಾಯುಷಾಂ।
ದೃಶ್ಯಮಾನೇಷು ವಕ್ತ್ರೇಷು ಪರಂ ಭವತಿ ವೈಕೃತಂ ॥ **6.48.32** ॥ 1787

ತ್ಯಜ ಶೋಕಂ ಚ ದುಃಖಂ ಚ ಮೋಹಂ ಚ ಜನಕಾತ್ಮಜೇ।
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರರ್ಥೇ ನಾದ್ಯ ಶಕ್ಯಮಜೀವಿತುಂ ॥ **6.48.33** ॥ 1788

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ವಚನಂ ತಸ್ಯಾಃ ಸೀತಾ ಸುರಸುತೋಪಮಾ।
ಕೃತಾಂಜಲಿರುವಾಚೇಮಾಮೇವಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಮೈಥಿಲೀ ॥ **6.48.34** ॥ 1789

ವಿಮಾನಂ ಪುಷ್ಪಕಂ ತತ್ತು ಸನ್ನಿವರ್ತ್ಯ ಮನೋಜವಂ।
ದೀನಾ ತ್ರಿಜಟಯಾ ಸೀತಾ ಲಂಕಾಮೇವ ಪ್ರವೇಶಿತಾ ॥ **6.48.35** ॥ 1790

ತತಸ್ತ್ರಿಜಟಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಪುಷ್ಪಕಾದವರುಹ್ಯ ಸಾ।
ಅಶೋಕವನಿಕಾಮೇವ ರಾಕ್ಷಸೀಭಿಃ ಪ್ರವೇಶಿತಾ ॥ **6.48.36** ॥ 1791

ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸೀತಾ ಬಹುವೃಕ್ಷಖಂಡಾಂ
ತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಿಹಾರಭೂಮಿಂ।
ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಚ ರಾಜಪುತ್ರೌ
ಪರಂ ವಿಷಾದಂ ಸಮುಪಾಜಗಾಮ ॥ **6.48.37** ॥ 1792

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸಂಜ್ಞಾಮುಪೇತ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾರ್ಥಂ ವಿಲಾಪಃ - ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಿತ್ಯಕ್ತುಂ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ತೇನ ವಾನರಾನ್ ಪ್ರತಿ ಗೃಹೇ ನಿವರ್ತನಾಯಾದೇಶಸ್ಯ ಪ್ರದಾನಂ

ಘೋರೇಣ ಶರಬಂಧೇನ ಬದ್ಧೌ ದಶರಥಾತ್ಮಜೌ।
ನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ಯಥಾ ನಾಗೌ ಶಯಾನೌ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತೌ ॥ **6.49.1** ॥ 1793

ಸರ್ವೇ ತೇ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಸಸುಗ್ರೀವಮಹಾಬಲಾಃ।
ಪರಿವಾರ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ತಸ್ಥುಃ ಶೋಕಪರಿಪ್ಲುತಾಃ ॥ **6.49.2** ॥ 1794

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ರಾಮಃ ಪ್ರತ್ಯಬುಧ್ಯತ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಸ್ಥಿರತ್ವಾತ್ ಸತ್ತ್ವಯೋಗಾಚ್ಚ ಶರೈಃ ಸಂದಾನಿತೋಽಪಿ ಸನ್ ॥ **6.49.3** ॥ 1795

ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರುಧಿರಂ ನಿಷಣ್ಣಂ ಗಾಢಮರ್ಪಿತಂ।
ಭ್ರಾತರಂ ದೀನವದನಂ ಪರ್ಯದೇವಯದಾತುರಃ ॥ **6.49.4** ॥ 1796

ಕಿಂ ನು ಮೇ ಸೀತಯಾ ಕಾರ್ಯಂ ಲಬ್ಧಯಾ ಜೀವಿತೇನ ವಾ।
ಶಯಾನಂ ಯೋಽದ್ಯ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಭ್ರಾತರಂ ಯುಧಿ ನಿರ್ಜಿತಂ ॥ **6.49.5** ॥ 1797

ಶಕ್ಯಾ ಸೀತಾಸಮಾ ನಾರೀ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕೇ ವಿಚಿನ್ವತಾ।
ನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸಮೋ ಭ್ರಾತಾ ಸಚಿವಃ ಸಾಂಪರಾಯಿಕಃ ॥ **6.49.6** ॥ 1798

ಪರಿತ್ಯಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಪ್ರಾಣಾನ್ ವಾನರಾಣಾಂ ತು ಪಶ್ಯತಾಂ।
ಯದಿ ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನಃ ಸುಮಿತ್ರಾನಂದವರ್ಧನಃ ॥ **6.49.7** ॥ 1799

ಕಿಂ ನು ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಮಾತರಂ ಕಿಂ ನು ಕೈಕಯೀಂ।
ಕಥಮಂಬಾಂ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ಪುತ್ರದರ್ಶನಲಾಲಸಾಂ ॥ **6.49.8** ॥ 1800

ವಿವತ್ಸಾಂ ವೇಪಮಾನಾಂ ಚ ವೇಪಂತೀಂ ಕುರರೀಮಿವ।
ಕಥಮಾಶ್ವಾಸಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಯದಿ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ತಂ ವಿನಾ ॥ **6.49.9** ॥ 1801

ಕಥಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಭರತಂ ಚ ಯಶಸ್ವಿನಂ।
ಮಯಾ ಸಹ ವನಂ ಯಾತೋ ವಿನಾ ತೇನಾಹಮಾಗತಃ ॥ **6.49.10** ॥ 1802

ಉಪಾಲಂಭಂ ನ ಶಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸೋಢುಮಂಬಾಸುಮಿತ್ರಯಾ।
ಇಹೈವ ದೇಹಂ ತ್ಯಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ನಹಿ ಜೀವಿತುಮುತ್ಸಹೇ ॥ **6.49.11** ॥ 1803

ಧಿಙ್ಮಾಂ ದುಷ್ಕೃತಕರ್ಮಾಣಮನಾರ್ಯಂ ಯತ್ಕೃತೇ ಹ್ಯಸೌ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪತಿತಃ ಶೇತೇ ಶರತಲ್ಪೇ ಗತಾಸುವತ್ ॥ **6.49.12** ॥ 1804

ತ್ವಂ ನಿತ್ಯಂ ಸುವಿಷಣ್ಣಂ ಮಾಮಾಶ್ವಾಸಯಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ।
ಗತಾಸುರ್ನಾದ್ಯ ಶಕ್ತೋಽಸಿ ಮಾಮಾರ್ತಮಭಿಭಾಷಿತುಂ ॥ **6.49.13** ॥ 1805

ಯೇನಾದ್ಯ ಬಹವೋ ಯುದ್ಧೇ ನಿಹತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕ್ಷಿತೌ।
ತಸ್ಯಾಮೇವಾದ್ಯ ಶೂರಸ್ತ್ವಂ ಶೇಷೇ ವಿನಿಹತಃ ಶರೈಃ ॥ **6.49.14** ॥ 1806

ಶಯಾನಃ ಶರತಲ್ಪೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸಶೋಣಿತಪರಿಸ್ರುತಃ।
ಶರಭೂತಸ್ತತೋ ಭಾಸಿ ಭಾಸ್ಕರೋಽಸ್ತಮಿವ ವ್ರಜನ್ ॥ **6.49.15** ॥ 1807

ಬಾಣಾಭಿಹತಮರ್ಮತ್ವಾನ್ನ ಶಕ್ನೋಷೀಹ ಭಾಷಿತುಂ।
ರುಜಾ ಚಾಬ್ರುವತೋ ಯಸ್ಯ ದೃಷ್ಟಿರಾಗೇಣ ಸೂಚ್ಯತೇ ॥ **6.49.16** ॥ 1808

ಯಥೈವ ಮಾಂ ವನಂ ಯಾಂತಮನುಯಾತೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।
ಅಹಮಪ್ಯನುಯಾಸ್ಯಾಮಿ ತಥೈವೈನಂ ಯಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.49.17** ॥ 1809

ಇಷ್ಟಬಂಧುಜನೋ ನಿತ್ಯಂ ಮಾಂ ಚ ನಿತ್ಯಮನುವ್ರತಃ।
ಇಮಾಮದ್ಯ ಗತೋಽವಸ್ಥಾಂ ಮಮಾನಾರ್ಯಸ್ಯ ದುರ್ನಯೈಃ ॥ **6.49.18** ॥ 1810

ಸುರುಷ್ಟೇನಾಪಿ ವೀರೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ನ ಸಂಸ್ಮರೇ।
ಪರುಷಂ ವಿಪ್ರಿಯಂ ಚಾಪಿ ಶ್ರಾವಿತಂ ತು ಕದಾಚನ ॥ **6.49.19** ॥ 1811

ವಿಸಸರ್ಜೈಕವೇಗೇನ ಪಂಚ ಬಾಣಶತಾನಿ ಯಃ।
ಇಶ್ವಸ್ತ್ರೇಷ್ವಧಿಕಸ್ತಸ್ಮಾತ್ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾಚ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.49.20** ॥ 1812

ಅಸ್ತ್ರೈರಸ್ತ್ರಾಣಿ ಯೋ ಹನ್ಯಾಚ್ಚಕ್ರಸ್ಯಾಪಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಸೋಽಯಮುರ್ವ್ಯಾಂ ಹತಃ ಶೇತೇ ಮಹಾರ್ಹಶಯನೋಚಿತಃ ॥ **6.49.21** ॥ 1813

ತತ್ತು ಮಿಥ್ಯಾ ಪ್ರಲಪ್ತಂ ಮಾಂ ಪ್ರಧಕ್ಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ।
ಯನ್ಮಯಾ ನ ಕೃತೋ ರಾಜಾ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.49.22** ॥ 1814

ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ಸುಗ್ರೀವ ಪ್ರತಿಯಾತುಮಿತೋಽರ್ಹಸಿ।
ಮತ್ವಾ ಹೀನಂ ಮಯಾ ರಾಜನ್ ರಾವಣೋಽಭಿಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.49.23** ॥ 1815

ಅಂಗದಂ ತು ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಸಸೈನ್ಯಂ ಸಪರಿಚ್ಛದಂ।
ಸಾಗರಂ ತರ ಸುಗ್ರೀವ ನೀಲೇನ ಚ ನಲೇನ ಚ ॥ **6.49.24** ॥ 1816

ಕೃತಂ ಹಿ ಸುಮಹತ್ಕರ್ಮ ಯದನ್ಯೈರ್ದುಷ್ಕರಂ ರಣೇ।
ಋಕ್ಷರಾಜೇನ ತುಷ್ಯಾಮಿ ಗೋಲಾಂಗೂಲಾಧಿಪೇನ ಚ ॥ **6.49.25** ॥ 1817

ಅಂಗದೇನ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಮೈಂದೇನ ದ್ವಿವಿದೇನ ಚ।
ಯುದ್ಧಂ ಕೇಸರಿಣಾ ಸಂಖ್ಯೇ ಘೋರಂ ಸಂಪಾತಿನಾ ಕೃತಂ ॥ **6.49.26** ॥ 1818

ಗವಯೇನ ಗವಾಕ್ಷೇಣ ಶರಭೇಣ ಗಜೇನ ಚ।
ಅನ್ಯೈಶ್ಚ ಹರಿಭಿರ್ಯುದ್ಧಂ ಮದರ್ಥೇ ತ್ಯಕ್ತಜೀವಿತೈಃ ॥ **6.49.27** ॥ 1819

ನ ಚಾತಿಕ್ರಮಿತುಂ ಶಕ್ಯಂ ದೈವಂ ಸುಗ್ರೀವ ಮಾನುಷೈಃ।
ಯತ್ತು ಶಕ್ಯಂ ವಯಸ್ಯೇನ ಸುಹೃದಾ ವಾ ಪರಂ ಮಮ ॥ **6.49.28** ॥ 1820

ಕೃತಂ ಸುಗ್ರೀವ ತತ್ ಸರ್ವಂ ಭವತಾ ಧರ್ಮಭೀರುಣಾ।
ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯಂ ಕೃತಮಿದಂ ಭವದ್ಭಿರ್ವಾನರರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.49.29** ॥ 1821

ಅನುಜ್ಞಾತಾ ಮಯಾ ಸರ್ವೇ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಗಂತುಮರ್ಹಥ।
ಶುಶ್ರುವುಸ್ತಸ್ಯ ಯೇ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಃ ಪರಿದೇವಿತಂ ॥ **6.49.30** ॥ 1822

ವರ್ತಯಾಂಚಕ್ರಿರೇಽಶ್ರೂಣಿ ನೇತ್ರೈಃ ಕೃಷ್ಣೇತರೇಕ್ಷಣಾಃ ॥ **6.49.31** ॥ 1823

ತತಃ ಸರ್ವಾಣ್ಯನೀಕಾನಿ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಆಜಗಾಮ ಗದಾಪಾಣಿಸ್ತ್ವರಿತಂ ಯತ್ರ ರಾಘವಃ ॥ **6.49.32** ॥ 1824

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವರಿತಂ ಯಾಂತಂ ನೀಲಾಂಜನಚಯೋಪಮಂ।
ವಾನರಾ ದುದ್ರುವುಃ ಸರ್ವೇ ಮನ್ಯಮಾನಾಸ್ತು ರಾವಣಿಂ ॥ **6.49.33** ॥ 1825

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

**ವಿಭೀಷಣಮಿಂದ್ರಜಿತಂ ಮತ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಪಲಾಯನಂ,**
**ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಜಾಂಬವತಾ ತೇಭ್ಯಃ ಸಾಂತ್ವನಾಪ್ರದಾನಂ ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ**
**ವಿಲಾಪಃ, ಸುಗ್ರೀವೇಣ ತಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ ಗರುಡಸ್ಯಾಗಮನಂ**
**ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ನಾಗಪಾಶತೋ ಮೋಚಯಿತ್ವಾ ತಸ್ಯ ಪುನರ್ಗಮನಂ ಚ**

ಅಥೋವಾಚ ಮಹಾತೇಜಾ ಹರಿರಾಜೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಕಿಮಿಯಂ ವ್ಯಥಿತಾ ಸೇನಾ ಮೂಢವಾತೇವ ನೌರ್ಜಲೇ ॥ **6.50.1** ॥ 1826

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಲಿಪುತ್ರೋಽಂಗದೋಽಬ್ರವೀತ್।
ನ ತ್ವಂ ಪಶ್ಯಸಿ ರಾಮಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಮಹಾರಥಂ ॥ **6.50.2** ॥ 1827

ಶರಜಾಲಾಚಿತೌ ವೀರಾವುಭೌ ದಶರಥಾತ್ಮಜೌ।
ಶರತಲ್ಪೇ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ಶಯಾನೌ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತೌ ॥ **6.50.3** ॥ 1828

ಅಥಾಬ್ರವೀದ್ ವಾನರೇಂದ್ರಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪುತ್ರಮಂಗದಂ।
ನಾನಿಮಿತ್ತಮಿದಂ ಮನ್ಯೇ ಭವಿತವ್ಯಂ ಭಯೇನ ತು ॥ **6.50.4** ॥ 1829

ವಿಷಣ್ಣವದನಾ ಹ್ಯೇತೇ ತ್ಯಕ್ತಪ್ರಹರಣಾ ದಿಶಃ।
ಪಲಾಯಂತೇಽತ್ರ ಹರಯಸ್ತ್ರಾಸಾದುತ್ಫುಲ್ಲಲೋಚನಾಃ ॥ **6.50.5** ॥ 1830

ಅನ್ಯೋನ್ಯಸ್ಯ ನ ಲಜ್ಜಂತೇ ನ ನಿರೀಕ್ಷಂತಿ ಪೃಷ್ಠತಃ।
ವಿಪ್ರಕರ್ಷಂತಿ ಚಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪತಿತಂ ಲಂಘಯಂತಿ ಚ ॥ **6.50.6** ॥ 1831

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ವೀರೋ ಗದಾಪಾಣಿರ್ವಿಭೀಷಣಃ।
ಸುಗ್ರೀವಂ ವರ್ಧಯಾಮಾಸ ರಾಘವಂ ಚ ಜಯಾಶಿಷಾ ॥ **6.50.7** ॥ 1832

ವಿಭೀಷಣಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಭೀಷಣಂ।
ಋಕ್ಷರಾಜಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಸಮೀಪಸ್ಥಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.50.8** ॥ 1833

ವಿಭೀಷಣೋಽಯಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋ ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ದ್ರವಂತ್ಯಾಯತಸಂತ್ರಾಸಾ ರಾವಣಾತ್ಮಜಶಂಕಯಾ ॥ **6.50.9** ॥ 1834

ಶೀಘ್ರಮೇತಾನ್ ಸುಸಂತ್ರಸ್ತಾನ್ ಬಹುಧಾ ವಿಪ್ರಧಾವಿತಾನ್।
ಪರ್ಯವಸ್ಥಾಪಯಾಖ್ಯಾಹಿ ವಿಭೀಷಣಮುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.50.10** ॥ 1835

ಸುಗ್ರೀವೇಣೈವಮುಕ್ತಸ್ತು ಜಾಂಬವಾನೃಕ್ಷಪಾರ್ಥಿವಃ।
ವಾನರಾನ್ ಸಾಂತ್ವಯಾಮಾಸ ಸನ್ನಿವರ್ತ್ಯ ಪ್ರಧಾವತಃ ॥ **6.50.11** ॥ 1836

ತೇ ನಿವೃತ್ತಾಃ ಪುನಃ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಸ್ತ್ಯಕ್ತಸಾಧ್ವಸಾಃ।
ಋಕ್ಷರಾಜವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಂ ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.50.12** ॥ 1837

ವಿಭೀಷಣಸ್ತು ರಾಮಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗಾತ್ರಂ ಶರೈಶ್ಚಿತಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಬಭೂವ ವ್ಯಥಿತಸ್ತದಾ ॥ **6.50.13** ॥ 1838

ಜಲಕ್ಲಿನ್ನೇನ ಹಸ್ತೇನ ತಯೋರ್ನೇತ್ರೇ ವಿಮೃಜ್ಯ ಚ।
ಶೋಕಸಂಪೀಡಿತಮನಾ ರುರೋದ ವಿಲಲಾಪ ಚ ॥ **6.50.14** ॥ 1839

ಇಮೌ ತೌ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನೌ ವಿಕ್ರಾಂತೌ ಪ್ರಿಯಸಂಯುಗೌ।
ಇಮಾಮವಸ್ಥಾಂ ಗಮಿತೌ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಕೂಟಯೋಧಿಭಿಃ ॥ **6.50.15** ॥ 1840

ಭ್ರಾತೃಪುತ್ರೇಣ ಚೈತೇನ ದುಷ್ಪುತ್ರೇಣ ದುರಾತ್ಮನಾ।
ರಾಕ್ಷಸ್ಯಾ ಜಿಹ್ಮಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ವಂಚಿತಾವೃಜುವಿಕ್ರಮೌ ॥ **6.50.16** ॥ 1841

ಶರೈರಿಮಾವಲಂ ವಿದ್ಧೌ ರುಧಿರೇಣ ಸಮುಕ್ಷಿತೌ।
ವಸುಧಾಯಾಮಿಮೌ ಸುಪ್ತೌ ದೃಶ್ಯೇತೇ ಶಲ್ಯಕಾವಿವ ॥ **6.50.17** ॥ 1842

ಯಯೋರ್ವೀರ್ಯಮುಪಾಶ್ರಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಕಾಂಕ್ಷಿತಾ ಮಯಾ।
ತಾವಿಮೌ ದೇಹನಾಶಾಯ ಪ್ರಸುಪ್ತೌ ಪುರುಷರ್ಷಭೌ ॥ **6.50.18** ॥ 1843

ಜೀವನ್ನದ್ಯ ವಿಪನ್ನೋಽಸ್ಮಿ ನಷ್ಟರಾಜ್ಯಮನೋರಥಃ।
ಪ್ರಾಪ್ತಪ್ರತಿಜ್ಞಶ್ಚ ರಿಪುಃ ಸಕಾಮೋ ರಾವಣಃ ಕೃತಃ ॥ **6.50.19** ॥ 1844

ಏವಂ ವಿಲಪಮಾನಂ ತಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಸುಗ್ರೀವಃ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನೋ ಹರಿರಾಜೋಽಬ್ರವೀದಿದಂ ॥ **6.50.20** ॥ 1845

ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಲಂಕಾಯಾಂ ನೇಹ ಸಂಶಯಃ।
ರಾವಣಃ ಸಹ ಪುತ್ರೇಣ ಸ್ವಕಾಮಂ ನೇಹ ಲಪ್ಸ್ಯತೇ ॥ **6.50.21** ॥ 1846

ಗರುಡಾಧಿಷ್ಠಿತಾವೇತಾವುಭೌ ರಾಘವಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಮೋಹಂ ವಧಿಷ್ಯೇತೇ ಸಗಣಂ ರಾವಣಂ ರಣೇ ॥ **6.50.22** ॥ 1847

ತಮೇವಂ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ತು ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ತು ರಾಕ್ಷಸಂ।
ಸುಷೇಣಂ ಶ್ವಶುರಂ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಸುಗ್ರೀವಸ್ತಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.50.23** ॥ 1848

ಸಹ ಶೂರೈರ್ಹರಿಗಣೈರ್ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞಾವರಿಂದಮೌ।
ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ಭ್ರಾತರೌ ಗೃಹ್ಯ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.50.24** ॥ 1849

ಅಹಂ ತು ರಾವಣಂ ಹತ್ವಾ ಸಪುತ್ರಂ ಸಹಬಾಂಧವಂ।
ಮೈಥಿಲೀಮಾನಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಶಕ್ರೋ ನಷ್ಟಾಮಿವ ಶ್ರಿಯಂ ॥ **6.50.25** ॥ 1850

ಶ್ರುತ್ವೈತದ್ ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸುಷೇಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ದೇವಾಸುರಂ ಮಹಾಯುದ್ಧಮನುಭೂತಂ ಪುರಾತನಂ ॥ **6.50.26** ॥ 1851

ತದಾ ಸ್ಮ ದಾನವಾ ದೇವಾಞ್ಶರಸಂಸ್ಪರ್ಶಕೋವಿದಾನ್।
ನಿಜಘ್ನುಃ ಶಸ್ತ್ರವಿದುಷಶ್ಚಾದಯಂತೋ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥ **6.50.27** ॥ 1852

ತಾನಾರ್ತಾನ್ ನಷ್ಟಸಂಜ್ಞಾಂಶ್ಚ ಗತಾಸೂಂಶ್ಚ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ।
ವಿದ್ಯಾಭಿರ್ಮಂತ್ರಯುಕ್ತಾಭಿರೋಷಧೀಭಿಶ್ಚಿಕಿತ್ಸತಿ ॥ **6.50.28** ॥ 1853

ತಾನ್ಔಷಧಾನ್ಯಾನಯಿತುಂ ಕ್ಷೀರೋದಂ ಯಾಂತು ಸಾಗರಂ।
ಜವೇನ ವಾನರಾಃ ಶೀಘ್ರಂ ಸಂಪಾತಿಪನಸಾದಯಃ ॥ **6.50.29** ॥ 1854

ಹರಯಸ್ತು ವಿಜಾನಂತಿ ಪಾರ್ವತೀ ತೇ ಮಹೌಷಧೀ।
ಸಂಜೀವಕರಣೀಂ ದಿವ್ಯಾಂ ವಿಶಲ್ಯಾಂ ದೇವನಿರ್ಮಿತಾಂ ॥ **6.50.30** ॥ 1855

ಚಂದ್ರಶ್ಚ ನಾಮ ದ್ರೋಣಶ್ಚ ಕ್ಷೀರೋದೇ ಸಾಗರೋತ್ತಮೇ।
ಅಮೃತಂ ಯತ್ರ ಮಥಿತಂ ತತ್ರ ತೇ ಪರಮೌಷಧೀ ॥ **6.50.31** ॥ 1856

ತೌ ತತ್ರ ವಿಹಿತೌ ದೇವೈಃ ಪರ್ವತೌ ತೌ ಮಹೋದಧೌ।
ಅಯಂ ವಾಯುಸುತೋ ರಾಜನ್ ಹನೂಮಾಂಸ್ತತ್ರ ಗಚ್ಛತು ॥ **6.50.32** ॥ 1857

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ವಾಯುರ್ಮೇಘಾಶ್ಚಾಪಿ ಸವಿದ್ಯುತಃ।
ಪರ್ಯಸ್ಯ ಸಾಗರೇ ತೋಯಂ ಕಂಪಯನ್ನಿವ ಪರ್ವತಾನ್ ॥ **6.50.33** ॥ 1858

ಮಹತಾ ಪಕ್ಷವಾತೇನ ಸರ್ವದ್ವೀಪಮಹಾದ್ರುಮಾಃ।
ನಿಪೇತುರ್ಭಗ್ನವಿಟಪಾಃ ಸಲಿಲೇ ಲವಣಾಂಭಸಿ ॥ **6.50.34** ॥ 1859

ಅಭವನ್ ಪನ್ನಗಾಸ್ತ್ರಸ್ತಾ ಭೋಗಿನಸ್ತತ್ರ ವಾಸಿನಃ।
ಶೀಘ್ರಂ ಸರ್ವಾಣಿ ಯಾದಾಂಸಿ ಜಗ್ಮುಶ್ಚ ಲವಣಾರ್ಣವಂ ॥ **6.50.35** ॥ 1860

ತತೋ ಮುಹೂರ್ತಾದ್ ಗರುಡಂ ವೈನತೇಯಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ವಾನರಾ ದದೃಶುಃ ಸರ್ವೇ ಜ್ವಲಂತಮಿವ ಪಾವಕಂ ॥ **6.50.36** ॥ 1861

ತಮಾಗತಮಭಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಾಗಾಸ್ತೇ ವಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ।
ಯೈಸ್ತು ತೌ ಪುರುಷೌ ಬದ್ಧೌ ಶರಭೂತೈರ್ಮಹಾಬಲೈಃ ॥ **6.50.37** ॥ 1862

ತತಃ ಸುಪರ್ಣಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೌ ಸ್ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯಭಿನಂದ್ಯ ಚ।
ವಿಮಮರ್ಶ ಚ ಪಾಣಿಭ್ಯಾಂ ಮುಖೇ ಚಂದ್ರಸಮಪ್ರಭೇ ॥ **6.50.38** ॥ 1863

ವೈನತೇಯೇನ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಾಸ್ತಯೋಃ ಸಂರುರುಹುರ್ವ್ರಣಾಃ।
ಸುವರ್ಣೇ ಚ ತನೂ ಸ್ನಿಗ್ಧೇ ತಯೋರಾಶು ಬಭೂವತುಃ ॥ **6.50.39** ॥ 1864

ತೇಜೋ ವೀರ್ಯಂ ಬಲಂ ಚೌಜ ಉತ್ಸಾಹಶ್ಚ ಮಹಾಗುಣಾಃ।
ಪ್ರದರ್ಶನಂ ಚ ಬುದ್ಧಿಶ್ಚ ಸ್ಮೃತಿಶ್ಚ ದ್ವಿಗುಣಾ ತಯೋಃ ॥ **6.50.40** ॥ 1865

ತಾವುತ್ಥಾಪ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಗರುಡೋ ವಾಸವೋಪಮೌ।
ಉಭೌ ಚ ಸಸ್ವಜೇ ಹೃಷ್ಟೋ ರಾಮಶ್ಚೈನಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.50.41** ॥ 1866

ಭವತ್ಪ್ರಸಾದಾದ್ ವ್ಯಸನಂ ರಾವಣಿಪ್ರಭವಂ ಮಹತ್।
ಉಪಾಯೇನ ವ್ಯತಿಕ್ರಾಂತೌ ಶೀಘ್ರಂ ಚ ಬಲಿನೌ ಕೃತೌ ॥ **6.50.42** ॥ 1867

ಯಥಾ ತಾತಂ ದಶರಥಂ ಯಥಾಜಂ ಚ ಪಿತಾಮಹಂ।
ತಥಾ ಭವಂತಮಾಸಾದ್ಯ ಹೃದಯಂ ಮೇ ಪ್ರಸೀದತಿ ॥ **6.50.43** ॥ 1868

ಕೋ ಭವಾನ್ ರೂಪಸಂಪನ್ನೋ ದಿವ್ಯಸ್ರಗನುಲೇಪನಃ।
ವಸಾನೋ ವಿರಜೇ ವಸ್ತ್ರೇ ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಿತಃ ॥ **6.50.44** ॥ 1869

ತಮುವಾಚ ಮಹಾತೇಜಾ ವೈನತೇಯೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಪತತ್ರಿರಾಜಃ ಪ್ರೀತಾತ್ಮಾ ಹರ್ಷಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಂ ॥ **6.50.45** ॥ 1870

ಅಹಂ ಸಖಾ ತೇ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಪ್ರಿಯಃ ಪ್ರಾಣೋ ಬಹಿಶ್ಚರಃ।
ಗರುತ್ಮಾನಿಹ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋ ಯುವಯೋಃ ಸಾಹ್ಯಕಾರಣಾತ್ ॥ **6.50.46** ॥ 1871

ಅಸುರಾ ವಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಾ ದಾನವಾ ವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಸುರಾಶ್ಚಾಪಿ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಶತಕ್ರತುಂ ॥ **6.50.47** ॥ 1872

ನೇಮಂ ಮೋಕ್ಷಯಿತುಂ ಶಕ್ತಾಃ ಶರಬಂಧಂ ಸುದಾರುಣಂ।
ಮಾಯಾಬಲಾದಿಂದ್ರಜಿತಾ ನಿರ್ಮಿತಂ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.50.48** ॥ 1873

ಏತೇ ನಾಗಾಃ ಕಾದ್ರವೇಯಾಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಾ ವಿಷೋಲ್ಬಣಾಃ।
ರಕ್ಷೋಮಾಯಾಪ್ರಭಾವೇಣ ಶರಭೂತಾಸ್ತ್ವದಾಶ್ರಯಾಃ ॥ **6.50.49** ॥ 1874

ಸಭಾಗ್ಯಶ್ಚಾಸಿ ಧರ್ಮಜ್ಞ ರಾಮ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸಮರೇ ರಿಪುಘಾತಿನಾ ॥ **6.50.50** ॥ 1875

ಇಮಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ವೃತ್ತಾಂತಂ ತ್ವರಮಾಣೋಽಹಮಾಗತಃ।
ಸಹಸೈವಾವಯೋಃ ಸ್ನೇಹಾತ್ ಸಖಿತ್ವಮನುಪಾಲಯನ್ ॥ **6.50.51** ॥ 1876

ಮೋಕ್ಷಿತೌ ಚ ಮಹಾಘೋರಾದಸ್ಮಾತ್ ಸಾಯಕಬಂಧನಾತ್।
ಅಪ್ರಮಾದಶ್ಚ ಕರ್ತವ್ಯೋ ಯುವಾಭ್ಯಾಂ ನಿತ್ಯಮೇವ ಹಿ ॥ **6.50.52** ॥ 1877

ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಕೂಟಯೋಧಿನಃ।
ಶೂರಾಣಾಂ ಶುದ್ಧಭಾವಾನಾಂ ಭವತಾಮಾರ್ಜವಂ ಬಲಂ ॥ **6.50.53** ॥ 1878

ತನ್ನ ವಿಶ್ವಸನೀಯಂ ವೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ರಣಾಜಿರೇ।
ಏತೇನೈವೋಪಮಾನೇನ ನಿತ್ಯಂ ಜಿಹ್ಮಾ ಹಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.50.54** ॥ 1879

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತದಾ ರಾಮಂ ಸುಪರ್ಣಃ ಸ ಮಹಾಬಲಃ।
ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಚ ಸುಸ್ನಿಗ್ಧಮಾಪ್ರಷ್ಟುಮುಪಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.50.55** ॥ 1880

ಸಖೇ ರಾಘವ ಧರ್ಮಜ್ಞ ರಿಪೂಣಾಮಪಿ ವತ್ಸಲ।
ಅಭ್ಯನುಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾಸುಖಂ ॥ **6.50.56** ॥ 1881

ನ ಚ ಕೌತೂಹಲಂ ಕಾರ್ಯಂ ಸಖಿತ್ವಂ ಪ್ರತಿ ರಾಘವ।
ಕೃತಕರ್ಮಾ ರಣೇ ವೀರ ಸಖಿತ್ವಂ ಪ್ರತಿವೇತ್ಸ್ಯಸಿ ॥ **6.50.57** ॥ 1882

ಬಾಲವೃದ್ಧಾವಶೇಷಾಂ ತು ಲಂಕಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಶರೋರ್ಮಿಭಿಃ।
ರಾವಣಂ ತು ರಿಪುಂ ಹತ್ವಾ ಸೀತಾಂ ತ್ವಮುಪಲಪ್ಸ್ಯಸೇ ॥ **6.50.58** ॥ 1883

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ವಚನಂ ಸುಪರ್ಣಃ ಶೀಘ್ರವಿಕ್ರಮಃ।
ರಾಮಂ ಚ ನೀರುಜಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಧ್ಯೇ ತೇಷಾಂ ವನೌಕಸಾಂ ॥ **6.50.59** ॥ 1884

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ತತಃ ಕೃತ್ವಾ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಜಗಾಮಾಕಾಶಮಾವಿಶ್ಯ ಸುಪರ್ಣಃ ಪವನೋ ಯಥಾ ॥ **6.50.60** ॥ 1885

ನೀರುಜೌ ರಾಘವೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತೋ ವಾನರಯೂಥಪಾಃ।
ಸಿಂಹನಾದಂ ತದಾ ನೇದುರ್ಲಾಂಗೂಲಂ ದುಧುವುಶ್ಚ ತೇ ॥ **6.50.61** ॥ 1886

ತತೋ ಭೇರೀಃ ಸಮಾಜಘ್ನುರ್ಮೃದಂಗಾಂಶ್ಚಾಪ್ಯವಾದಯನ್।
ದಧ್ಮುಃ ಶಂಖಾನ್ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಃ ಶ್ವೇಲಂತ್ಯಪಿ ಯಥಾಪುರಂ ॥ **6.50.62** ॥ 1887

ಅಪರೇ ಸ್ಫೋಟ್ಯ ವಿಕ್ರಾಂತಾ ವಾನರಾ ನಗಯೋಧಿನಃ।
ದ್ರುಮಾನುತ್ಪಾಟ್ಯ ವಿವಿಧಾಂಸ್ತಸ್ಥುಃ ಶತಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.50.63** ॥ 1888

ವಿಸೃಜಂತೋ ಮಹಾನಾದಾಂಸ್ತ್ರಾಸಯಂತೋ ನಿಶಾಚರಾನ್।
ಲಂಕಾದ್ವಾರಾಣ್ಯುಪಾಜಗ್ಮುರ್ಯೋದ್ಧುಕಾಮಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.50.64** ॥ 1889

ತೇಷಾಂ ಸುಭೀಮಸ್ತುಮುಲೋ ನಿನಾದೋ
ಬಭೂವ ಶಾಖಾಮೃಗಯೂಥಪಾನಾಂ।
ಕ್ಷಯೇ ನಿದಾಘಸ್ಯ ಯಥಾ ಘನಾನಾಂ
ನಾದಃ ಸುಭೀಮೋ ನದತಾಂ ನಿಶೀಥೇ ॥ **6.50.65** ॥ 1890

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಬಂಧನತೋ ಮೋಕ್ಷಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚಿಂತಿತೇನ ರಾವಣೇನ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಪ್ರೇಷಣಂ ಸೇನಾಪತಿನಾ ಸಹ ತಸ್ಯ ನಗರಾನ್ನಿರ್ಗಮನಂ ಚ

ತೇಷಾಂ ತು ತುಮುಲಂ ಶಬ್ದಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹೌಜಸಾಂ।
ನರ್ದತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ತದಾ ಶುಶ್ರಾವ ರಾವಣಃ ॥ **6.51.1** ॥ 1891

ಸ್ನಿಗ್ಧಗಂಭೀರನಿರ್ಘೋಷಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಂ ನಿನದಂ ಭೃಶಂ।
ಸಚಿವಾನಾಂ ತತಸ್ತೇಷಾಂ ಮಧ್ಯೇ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.51.2** ॥ 1892

ಯಥಾಸೌ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟಾನಾಂ ವಾನರಾಣಾಮುಪಸ್ಥಿತಃ।
ಬಹೂನಾಂ ಸುಮಹಾನ್ ನಾದೋ ಮೇಘಾನಾಮಿವ ಗರ್ಜತಾಂ ॥ **6.51.3** ॥ 1893

ಸುವ್ಯಕ್ತಂ ಮಹತೀ ಪ್ರೀತಿರೇತೇಷಾಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ।
ತಥಾಹಿ ವಿಪುಲೈರ್ನಾದೈಶ್ಚುಕ್ಷುಭೇ ಲವಣಾರ್ಣವಃ ॥ **6.51.4** ॥ 1894

ತೌ ತು ಬದ್ಧೌ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಅಯಂ ಚ ಸುಮಹಾನ್ ನಾದಃ ಶಂಕಾಂ ಜನಯತೀವ ಮೇ ॥ **6.51.5** ॥ 1895

ಏವಂ ಚ ವಚನಂ ಚೋಕ್ತ್ವಾ ಮಂತ್ರಿಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಉವಾಚ ನೈರ್ಋತಾಂಸ್ತತ್ರ ಸಮೀಪಪರಿವರ್ತಿನಃ ॥ **6.51.6** ॥ 1896

ಜ್ಞಾಯತಾಂ ತೂರ್ಣಮೇತೇಷಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಚ ವನೌಕಸಾಂ।
ಶೋಕಕಾಲೇ ಸಮುತ್ಪನ್ನೇ ಹರ್ಷಕಾರಣಮುತ್ಥಿತಂ ॥ **6.51.7** ॥ 1897

ತಥೋಕ್ತಾಸ್ತೇ ಸುಸಂಭ್ರಾಂತಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಮಧಿರುಹ್ಯ ಚ।
ದದೃಶುಃ ಪಾಲಿತಾಂ ಸೇನಾಂ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ **6.51.8** ॥ 1898

ತೌ ಚ ಮುಕ್ತೌ ಸುಘೋರೇಣ ಶರಬಂಧೇನ ರಾಘವೌ।
ಸಮುತ್ಥಿತೌ ಮಹಾಭಾಗೌ ವಿಷೇದುಃ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.51.9** ॥ 1899

ಸಂತ್ರಸ್ತಹೃದಯಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಾಕಾರಾದವರುಹ್ಯ ತೇ।
ವಿವರ್ಣಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಘೋರಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಮುಪಸ್ಥಿತಾಃ ॥ **6.51.10** ॥ 1900

ತದಪ್ರಿಯಂ ದೀನಮುಖಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಕೃತ್ಸ್ನಂ ನಿವೇದಯಾಮಾಸುರ್ಯಥಾವದ್ ವಾಕ್ಯಕೋವಿದಾಃ ॥ **6.51.11** ॥ 1901

ಯೌ ತಾವಿಂದ್ರಜಿತಾ ಯುದ್ಧೇ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ನಿಬದ್ಧೌ ಶರಬಂಧೇನ ನಿಷ್ಪ್ರಕಂಪಭುಜೌ ಕೃತೌ ॥ **6.51.12** ॥ 1902

ವಿಮುಕ್ತೌ ಶರಬಂಧೇನ ದೃಶ್ಯೇತೇ ತೌ ರಣಾಜಿರೇ।
ಪಾಶಾನಿವ ಗಜೌ ಛಿತ್ತ್ವಾ ಗಜೇಂದ್ರಸಮವಿಕ್ರಮೌ ॥ **6.51.13** ॥ 1903

ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಚನಂ ತೇಷಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಚಿಂತಾಶೋಕಸಮಾಕ್ರಾಂತೋ ವಿವರ್ಣವದನೋಽಭವತ್ ॥ **6.51.14** ॥ 1904

ಘೋರೈರ್ದತ್ತವರೈರ್ಬದ್ಧೌ ಶರೈರಾಶೀವಿಷೋಪಮೈಃ।
ಅಮೋಘೈಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಪ್ರಮಥ್ಯೇಂದ್ರಜಿತಾ ಯುಧಿ ॥ **6.51.15** ॥ 1905

ತದಸ್ತ್ರಬಂಧಮಾಸಾದ್ಯ ಯದಿ ಮುಕ್ತೌ ರಿಪೂ ಮಮ।
ಸಂಶಯಸ್ಥಮಿದಂ ಸರ್ವಮನುಪಶ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಬಲಂ ॥ **6.51.16** ॥ 1906

ನಿಷ್ಫಲಾಃ ಖಲು ಸಂವೃತ್ತಾಃ ಶರಾಃ ಪಾವಕತೇಜಸಃ।
ಆದತ್ತಂ ಯೈಸ್ತು ಸಂಗ್ರಾಮೇ ರಿಪೂಣಾಂ ಜೀವಿತಂ ಮಮ ॥ **6.51.17** ॥ 1907

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ನಿಃಶ್ವಸನ್ನುರಗೋ ಯಥಾ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಂ ॥ **6.51.18** ॥ 1908

ಬಲೇನ ಮಹತಾ ಯುಕ್ತೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮ।
ತ್ವಂ ವಧಾಯಾಶು ನಿರ್ಯಾಹಿ ರಾಮಸ್ಯ ಸಹ ವಾನರೈಃ ॥ **6.51.19** ॥ 1909

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ।
ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ ತತಃ ಶೀಘ್ರಂ ನಿರ್ಜಗಾಮ ನೃಪಾಲಯಾತ್ ॥ **6.51.20** ॥ 1910

ಅಭಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ತದ್ ದ್ವಾರಂ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಮುವಾಚ ಹ।
ತ್ವರಯಸ್ವ ಬಲಂ ಶೀಘ್ರಂ ಕಿಂ ಚಿರೇಣ ಯುಯುತ್ಸತಃ ॥ **6.51.21** ॥ 1911

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಬಲಾನುಗಃ।
ಬಲಮುದ್ಯೋಜಯಾಮಾಸ ರಾವಣಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಭೃಶಂ ॥ **6.51.22** ॥ 1912

ತೇ ಬದ್ಧಘಂಟಾ ಬಲಿನೋ ಘೋರರೂಪಾ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ವಿನದ್ಯಮಾನಾಃ ಸಂಹೃಷ್ಟಾ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ ॥ **6.51.23** ॥ 1913

ವಿವಿಧಾಯುಧಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಶೂಲಮುದ್ಗರಪಾಣಯಃ।
ಗದಾಭಿಃ ಪಟ್ಟಿಶೈರ್ದಂಡೈರಾಯಸೈರ್ಮುಸಲೈರಪಿ ॥ **6.51.24** ॥ 1914

ಪರಿಘೈರ್ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ಭಲ್ಲೈಃ ಪಾಶೈಃ ಪರಶ್ವಧೈಃ।
ನಿರ್ಯಯೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ಘೋರಾ ನರ್ದಂತೋ ಜಲದಾ ಯಥಾ ॥ **6.51.25** ॥ 1915

ರಥೈಃ ಕವಚಿನಸ್ತ್ವನ್ಯೇ ಧ್ವಜೈಶ್ಚ ಸಮಲಂಕೃತೈಃ।
ಸುವರ್ಣಜಾಲವಿಹಿತೈಃ ಖರೈಶ್ಚ ವಿವಿಧಾನನೈಃ ॥ **6.51.26** ॥ 1916

ಹಯೈಃ ಪರಮಶೀಘ್ರೈಶ್ಚ ಗಜೈಶ್ಚೈವ ಮದೋತ್ಕಟೈಃ।
ನಿರ್ಯಯುರ್ನೈರ್ಋತವ್ಯಾಘ್ರಾ ವ್ಯಾಘ್ರಾ ಇವ ದುರಾಸದಾಃ ॥ **6.51.27** ॥ 1917

ವೃಕಸಿಂಹಮುಖೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಖರೈಃ ಕನಕಭೂಷಿತೈಃ।
ಆರುರೋಹ ರಥಂ ದಿವ್ಯಂ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಖರನಿಃಸ್ವನಃ ॥ **6.51.28** ॥ 1918

ಸ ನಿರ್ಯಾತೋ ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವೃತಃ।
ಹಸನ್ ವೈ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರಾದ್ಧನೂಮಾನ್ ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠತಿ ॥ **6.51.29** ॥ 1919

ರಥಪ್ರವರಮಾಸ್ಥಾಯ ಖರಯುಕ್ತಂ ಖರಸ್ವನಂ।
ಪ್ರಯಾಂತಂ ತು ಮಹಾಘೋರಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಭೀಮದರ್ಶನಂ ॥ **6.51.30** ॥ 1920

ಅಂತರಿಕ್ಷಗತಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಶಕುನಾಃ ಪ್ರತ್ಯಷೇಧಯನ್।
ರಥಶೀರ್ಷೇ ಮಹಾಭೀಮೋ ಗೃಧ್ರಶ್ಚ ನಿಪಪಾತ ಹ ॥ **6.51.31** ॥ 1921

ಧ್ವಜಾಗ್ರೇ ಗ್ರಥಿತಾಶ್ಚೈವ ನಿಪೇತುಃ ಕುಣಪಾಶನಾಃ।
ರುಧಿರಾದ್ರ್ಯೋ ಮಹಾಞ್ಶ್ವೇತಃ ಕಬಂಧಃ ಪತಿತೋ ಭುವಿ ॥ **6.51.32** ॥ 1922

ವಿಸ್ವರಂ ಚೋತ್ಸೃಜನ್ನಾದಾನ್ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ನಿಪಾತಿತಃ।
ವವರ್ಷ ರುಧಿರಂ ದೇವಃ ಸಂಚಚಾಲ ಚ ಮೇದಿನೀ ॥ **6.51.33** ॥ 1923

ಪ್ರತಿಲೋಮಂ ವವೌ ವಾಯುರ್ನಿರ್ಘಾತಸಮನಿಃಸ್ವನಃ।
ತಿಮಿರೌಘಾವೃತಾಸ್ತತ್ರ ದಿಶಶ್ಚ ನ ಚಕಾಶಿರೇ ॥ **6.51.34** ॥ 1924

ಸ ತೂತ್ಪಾತಾಂಸ್ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಭಯಾವಹಾನ್।
ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತಾನ್ ಸುಘೋರಾಂಶ್ಚ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ವ್ಯಥಿತೋಽಭವತ್।
ಮುಮುಹೂ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಪುರಃಸರಾಃ ॥ **6.51.35** ॥ 1925

ತತಃ ಸುಭೀಮೋ ಬಹುಭಿರ್ನಿಶಾಚರೈ-
ರ್ವೃತೋಽಭಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ರಣೋತ್ಸುಕೋ ಬಲೀ।
ದದರ್ಶ ತಾಂ ರಾಘವಬಾಹುಪಾಲಿತಾಂ
ಮಹೌಘಕಲ್ಪಾಂ ಬಹು ವಾನರೀಂ ಚಮೂಂ ॥ **6.51.36** ॥ 1926

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಯುದ್ಧಂ ತಸ್ಯ ಹನುಮತಾ ವಧಶ್ಚ

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಿರ್ಯಾಂತಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಂ।
ವಿನೇದುರ್ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.52.1** ॥ 1927

ತೇಷಾಂ ಸುತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಕಪಿರಕ್ಷಸಾಂ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪಾದಪೈಘೋರ್ಯೈರ್ನಿಘ್ನತಾಂ ಶೂಲಮುದ್ಗರೈಃ ॥ **6.52.2** ॥ 1928

ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವಾನರಾ ಘೋರಾ ವಿನಿಕೃತ್ತಾಃ ಸಮಂತತಃ।
ವಾನರೈ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚಾಪಿ ದ್ರುಮೈರ್ಭೂಮಿಸಮೀಕೃತಾಃ ॥ **6.52.3** ॥ 1929

ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತ್ವಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧಾ ವಾನರಾನ್ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ವಿವ್ಯಧುಘೋರ್ರಸಂಕಾಶೈಃ ಕಂಕಪತ್ರೈರಜಿಹ್ಮಗೈಃ ॥ **6.52.4** ॥ 1930

ತೇ ಗದಾಭಿಶ್ಚ ಭೀಮಾಭಿಃ ಪಟ್ಟಿಶೈಃ ಕೂಟಮುದ್ಗರೈಃ।
ಘೋರೈಶ್ಚ ಪರಿಘೈಶ್ಚಿತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಶೂಲೈಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಶ್ರಿತೈಃ ॥ **6.52.5** ॥ 1931

ವಿದಾರ್ಯಮಾಣಾ ರಕ್ಷೋಭಿರ್ವಾನರಾಸ್ತೇ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಅಮರ್ಷಜನಿತೋದ್ಧರ್ಷಾಶ್ಚಕ್ರುಃ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಭೀತವತ್ ॥ **6.52.6** ॥ 1932

ಶರನಿರ್ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಾಸ್ತೇ ಶೂಲನಿರ್ಭಿನ್ನದೇಹಿನಃ।
ಜಗೃಹುಸ್ತೇ ದ್ರುಮಾಂಸ್ತತ್ರ ಶಿಲಾಶ್ಚ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.52.7** ॥ 1933

ತೇ ಭೀಮವೇಗಾ ಹರಯೋ ನರ್ದಮಾನಾಸ್ತತಸ್ತತಃ।
ಮಮಂಥೂ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ವೀರಾನ್ ನಾಮಾನಿ ಚ ಬಭಾಷಿರೇ ॥ **6.52.8** ॥ 1934

ತದ್ ಬಭೂವಾದ್ಭುತಂ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ।
ಶಿಲಾಭಿರ್ವಿವಿಧಾಭಿಶ್ಚ ಬಹುಶಾಖೈಶ್ಚ ಪಾದಪೈಃ ॥ **6.52.9** ॥ 1935

ರಾಕ್ಷಸಾ ಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಾನರೈರ್ಜಿತಕಾಶಿಭಿಃ।
ಪ್ರವೇಮೂ ರುಧಿರಂ ಕೇಚಿನ್ಮುಖೈ ರುಧಿರಭೋಜನಾಃ ॥ **6.52.10** ॥ 1936

ಪಾರ್ಶ್ವೇಷು ದಾರಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿದ್ ರಾಶೀಕೃತಾ ದ್ರುಮೈಃ।
ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚೂರ್ಣಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿದ್ ದಂತೈರ್ವಿದಾರಿತಾಃ ॥ **6.52.11** ॥ 1937

ಧ್ವಜೈರ್ವಿಮಥಿತೈರ್ಭಗ್ನೈಃ ಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ವಿನಿಪಾತಿತೈಃ।
ರಥೈರ್ವಿಧ್ವಂಸಿತೈಃ ಕೇಚಿದ್ ವ್ಯಥಿತಾ ರಜನೀಚರಾಃ ॥ **6.52.12** ॥ 1938

ಗಜೇಂದ್ರೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈರ್ವನೌಕಸಾಂ।
ಮಥಿತೈರ್ವಾಜಿಭಿಃ ಕೀರ್ಣಂ ಸಾರೋಹೈರ್ವಸುಧಾತಲಂ ॥ **6.52.13** ॥ 1939

ವಾನರೈರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಾಂತೈರಾಪ್ಲುತ್ಯೋತ್ಪ್ಲುತ್ಯ ವೇಗಿತೈಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕರಜೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಮುಖೇಷು ವಿನಿದಾರಿತಾಃ ॥ **6.52.14** ॥ 1940

ವಿಷಣ್ಣವದನಾ ಭೂಯೋ ವಿಪ್ರಕೀರ್ಣಶಿರೋರುಹಾಃ।
ಮೂಢಾಃ ಶೋಣಿತಗಂಧೇನ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.52.15** ॥ 1941

ಅನ್ಯೇ ತು ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ।
ತಲೈರೇವಾಭಿಧಾವಂತಿ ವಜ್ರಸ್ಪರ್ಶಸಮೈರ್ಹರೀನ್ ॥ **6.52.16** ॥ 1942

ವಾನರೈಃ ಪಾತಯಂತಸ್ತೇ ವೇಗಿತಾ ವೇಗವತ್ತರೈಃ।
ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚರಣೈರ್ದಂತೈಃ ಪಾದಪೈಶ್ಚಾವಪೋಥಿತಾಃ ॥ **6.52.17** ॥ 1943

ಸೈನ್ಯಂ ತು ವಿದ್ರುತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಃ।
ರೋಷೇಣ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ವಾನರಾಣಾಂ ಯುಯುತ್ಸತಾಂ ॥ **6.52.18** ॥ 1944

ಪ್ರಾಸೈಃ ಪ್ರಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಾನರಾಃ ಶೋಣಿತಸ್ರವಾಃ।
ಮುದ್ಗರೈರಾಹತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಪತಿತಾ ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.52.19** ॥ 1945

ಪರಿಘೈರ್ಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ದಾರಿತಾಃ।
ಪಟ್ಟಿಶೈರ್ಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಿಹ್ವಲಂತೋ ಗತಾಸವಃ ॥ **6.52.20** ॥ 1946

ಕೇಚಿದ್ ವಿನಿಹತಾ ಭೂಮೌ ರುಧಿರಾರ್ದ್ರಾ ವನೌಕಸಃ।
ಕೇಚಿದ್ ವಿದ್ರಾವಿತಾ ನಷ್ಟಾಃ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೈ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಯುಧಿ ॥ **6.52.21** ॥ 1947

ವಿಭಿನ್ನಹೃದಯಾಃ ಕೇಚಿದೇಕಪಾರ್ಶ್ವೇನ ಶಾಯಿತಾಃ।
ವಿದಾರಿತಾಸ್ತ್ರಿಶೂಲೈಶ್ಚ ಕೇಚಿದಾಂತ್ರೈರ್ವಿನಿಃಸೃತಾಃ ॥ **6.52.22** ॥ 1948

ತತ್ ಸುಭೀಮಂ ಮಹದ್ಯುದ್ಧಂ ಹರಿರಾಕ್ಷಸಸಂಕುಲಂ।
ಪ್ರಬಭೌ ಶಸ್ತ್ರಬಹುಲಂ ಶಿಲಾಪಾದಪಸಂಕುಲಂ ॥ **6.52.23** ॥ 1949

ಧನುರ್ಜ್ಯಾತಂತ್ರಿಮಧುರಂ ಹಿಕ್ಕಾತಾಲಸಮನ್ವಿತಂ।
ಮಂದಸ್ತನಿತಗೀತಂ ತದ್ ಯುದ್ಧಗಾಂಧರ್ವಮಾಬಭೌ ॥ **6.52.24** ॥ 1950

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ತು ಧನುಷ್ಪಾಣಿರ್ವಾನರಾನ್ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ಹಸನ್ ವಿದ್ರಾವಯಾಮಾಸ ದಿಶಸ್ತಾಂಧರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.52.25** ॥ 1951

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೇಣಾರ್ದಿತಂ ಸೈನ್ಯಂ ವ್ಯಥಿತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮಾರುತಿಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ತತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾಂ ಶಿಲಾಂ ॥ **6.52.26** ॥ 1952

ಕ್ರೋಧಾದ್ ದ್ವಿಗುಣತಾಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಪಿತುಸ್ತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಶಿಲಾಂ ತಾಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ರಥಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.52.27** ॥ 1953

ಆಪತಂತೀಂ ಶಿಲಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗದಾಮುದ್ಯಮ್ಯ ಸಂಭ್ರಮಾತ್।
ರಥಾದಾಪ್ಲುತ್ಯ ವೇಗೇನ ವಸುಧಾಯಾಂ ವ್ಯತಿಷ್ಠತ ॥ **6.52.28** ॥ 1954

ಸಾ ಪ್ರಮಥ್ಯ ರಥಂ ತಸ್ಯ ನಿಪಪಾತ ಶಿಲಾ ಭುವಿ।
ಸಚಕ್ರಕೂಬರಂ ಸಾಶ್ವಂ ಸಧ್ವಜಂ ಸಶರಾಸನಂ ॥ **6.52.29** ॥ 1955

ಸ ಭಂಕ್ತ್ವಾ ತು ರಥಂ ತಸ್ಯ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ಸಸ್ಕಂಧವಿಟಪೈರ್ದ್ರುಮೈಃ ॥ **6.52.30** ॥ 1956

ವಿಭಿನ್ನಶಿರಸೋ ಭೂತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಾಃ।
ದ್ರುಮೈಃ ಪ್ರಮಥಿತಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.52.31** ॥ 1957

ವಿದ್ರಾವ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ ಸೈನ್ಯಂ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಗಿರೇಃ ಶಿಖರಮಾದಾಯ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಮಭಿದುದ್ರುವೇ ॥ **6.52.32** ॥ 1958

ತಮಾಪತಂತಂ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ಗದಾಮುದ್ಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ವಿನರ್ದಮಾನಃ ಸಹಸಾ ಹನೂಮಂತಮಭಿದ್ರವತ್ ॥ **6.52.33** ॥ 1959

ತಸ್ಯ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ರೋಷೇಣ ಗದಾಂ ತಾಂ ಬಹುಕಂಟಕಾಂ।
ಪಾತಯಾಮಾಸ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷೋ ಮಸ್ತಕೇಽಥ ಹನೂಮತಃ ॥ **6.52.34** ॥ 1960

ತಾಡಿತಃ ಸ ತಯಾ ತತ್ರ ಗದಯಾ ಭೀಮವೇಗಯಾ।
ಸ ಕಪಿರ್ಮಾರುತಬಲಸ್ತಂ ಪ್ರಹಾರಮಚಿಂತಯನ್ ॥ **6.52.35** ॥ 1961

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಶಿರೋಮಧ್ಯೇ ಗಿರಿಶೃಂಗಮಪಾತಯತ್।
ಸ ವಿಸ್ಫಾರಿತಸರ್ವಾಂಗೋ ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ತಾಡಿತಃ ॥ **6.52.36** ॥ 1962

ಪಪಾತ ಸಹಸಾ ಭೂಮೌ
ವಿಕೀರ್ಣ ಇವ ಪರ್ವತಃ।
ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಹತಶೇಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ತ್ರಸ್ತಾಃ ಪ್ರವಿವಿಶುರ್ಲಂಕಾಂ
ವಧ್ಯಮಾನಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ ॥ **6.52.37** ॥ 1963

ಸ ತು ಪವನಸುತೋ ನಿಹತ್ಯ ಶತ್ರೂನ್
ಕ್ಷತಜವಹಾಃ ಸರಿತಶ್ಚ ಸಂವಿಕೀರ್ಯ।

ರಿಪುವಧಜನಿತಶ್ರಮೋ ಮಹಾತ್ಮಾ
ಮುದಮಗಮತ್ ಕಪಿಭಿಃ ಸುಪೂಜ್ಯಮಾನಃ ॥ **6.52.38** ॥ 1964

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸಸೈನ್ಯಸ್ಯ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ ವಾನರಾಣಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಹ ಯುದ್ಧಂ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೇಣ ವಾನರಾಣಾಮಂಗದೇನ ರಕ್ಷಸಾಂ ಚ ಸಂಹಾರಃ

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಂ ನಿಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಕ್ರೋಧೇನ ಮಹತಾऽऽವಿಷ್ಟೋ ನಿಃಶ್ವಸನ್ನುರಗೋ ಯಥಾ ॥ **6.53.1** ॥ 1965

ದೀರ್ಘಮುಷ್ಣಂ ವಿನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಕ್ರೋಧೇನ ಕಲುಷೀಕೃತಃ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ರಾಕ್ಷಸಂ ಕ್ರೂರಂ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.53.2** ॥ 1966

ಗಚ್ಛ ತ್ವಂ ವೀರ ನಿರ್ಯಾಹಿ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ।
ಜಹಿ ದಾಶರಥಿಂ ರಾಮಂ ಸುಗ್ರೀವಂ ವಾನರೈಃ ಸಹ ॥ **6.53.3** ॥ 1967

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ದ್ರುತತರಂ ಮಾಯಾವೀ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ನಿರ್ಜಗಾಮ ಬಲೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಬಹುಭಿಃ ಪರಿವಾರಿತಃ ॥ **6.53.4** ॥ 1968

ನಾಗೈರಶ್ವೈಃ ಖರೈರುಷ್ಟ್ರೈಃ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಸುಸಮಾಹಿತಃ।
ಪತಾಕಾಧ್ವಜಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ಬಹುಭಿಃ ಸಮಲಂಕೃತಃ ॥ **6.53.5** ॥ 1969

ತತೋ ವಿಚಿತ್ರಕೇಯೂರಮುಕುಟೇನ ವಿಭೂಷಿತಃ।
ತನುತ್ರಂ ಸ ಸಮಾವೃತ್ಯ ಸಧನುರ್ನಿರ್ಯಯೌ ದ್ರುತಂ ॥ **6.53.6** ॥ 1970

ಪತಾಕಾಲಂಕೃತಂ ದೀಪ್ತಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಿತಂ।
ರಥಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಾರೋಹಚ್ಚಮೂಪತಿಃ ॥ **6.53.7** ॥ 1971

ಋಷ್ಟಿಭಿಸ್ತೋಮರೈಶ್ಚಿತ್ರೈಃ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣೈಶ್ಚ ಮುಸಲೈರಪಿ।
ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ಚಾಪೈಶ್ಚ ಶಕ್ತಿಭಿಃ ಪಟ್ಟಿಶೈರಪಿ ॥ **6.53.8** ॥ 1972

ಖಡ್ಗೈಶ್ಚಕ್ರೈರ್ಗದಾಭಿಶ್ಚ ನಿಶಿತೈಶ್ಚ ಪರಶ್ವಧೈಃ।
ಪದಾತಯಶ್ಚ ನಿರ್ಯಾಂತಿ ವಿವಿಧಾಃ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಯಃ ॥ **6.53.9** ॥ 1973

ವಿಚಿತ್ರವಾಸಸಃ ಸರ್ವೇ ದೀಪ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಾಃ।
ಗಜಾ ಮಹೋತ್ಕಟಾಃ ಶೂರಾಶ್ಚಲಂತ ಇವ ಪರ್ವತಾಃ ॥ **6.53.10** ॥ 1974

ತೇ ಯುದ್ಧಕುಶಲಾ ರೂಢಾಸ್ತೋಮರಾಂಕುಶಪಾಣಿಭಿಃ।
ಅನ್ಯೇ ಲಕ್ಷಣಸಂಯುಕ್ತಾಃ ಶೂರಾರೂಢಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.53.11** ॥ 1975

ತದ್ ರಾಕ್ಷಸಬಲಂ ಸರ್ವಂ ವಿಪ್ರಸ್ಥಿತಮಶೋಭತ।
ಪ್ರಾವೃಟ್ಕಾಲೇ ಯಥಾ ಮೇಘಾ ನರ್ದಮಾನಾಃ ಸವಿದ್ಯುತಃ ॥ **6.53.12** ॥ 1976

ನಿಃಸೃತಾ ದಕ್ಷಿಣದ್ವಾರಾದಂಗದೋ ಯತ್ರ ಯೂಥಪಃ।
ತೇಷಾಂ ನಿಷ್ಕ್ರಮಮಾಣಾನಾಮಶುಭಂ ಸಮಜಾಯತ ॥ **6.53.13** ॥ 1977

ಆಕಾಶಾದ್ ವಿಘನಾತ್ ತೀವ್ರಾ ಉಲ್ಕಾಶ್ಚಾಭ್ಯಪತಂಸ್ತದಾ।
ವಮಂತಃ ಪಾವಕಜ್ವಾಲಾಃ ಶಿವಾ ಘೋರಾ ವವಾಶಿರೇ ॥ **6.53.14** ॥ 1978

ವ್ಯಾಹರಂತ ಮೃಗಾ ಘೋರಾ ರಕ್ಷಸಾಂ ನಿಧನಂ ತದಾ।
ಸಮಾಪತಂತೋ ಯೋಧಾಸ್ತು ಪ್ರಾಸ್ಖಲಂಸ್ತತ್ರ ದಾರುಣಂ ॥ **6.53.15** ॥ 1979

ಏತಾನೌತ್ಪಾತಿಕಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಧೈರ್ಯಮಾಲಂಬ್ಯ ತೇಜಸ್ವೀ ನಿರ್ಜಗಾಮ ರಣೋತ್ಸುಕಃ ॥ **6.53.16** ॥ 1980

ತಾಂಸ್ತು ವಿದ್ರವತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾ ಜಿತಕಾಶಿನಃ।
ಪ್ರಣೇದುಃ ಸುಮಹಾನಾದಾನ್ ದಿಶಃ ಶಬ್ದೇನ ಪೂರಯನ್ ॥ **6.53.17** ॥ 1981

ತತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ತುಮುಲಂ ಹರೀಣಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಹ।
ಘೋರಾಣಾಂ ಭೀಮರೂಪಾಣಾಮನ್ಯೋನ್ಯವಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಾಂ ॥ **6.53.18** ॥ 1982

ನಿಷ್ಪತಂತೋ ಮಹೋತ್ಸಾಹಾ ಭಿನ್ನದೇಹಶಿರೋಧರಾಃ।
ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗಾ ನ್ಯಪತನ್ ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.53.19** ॥ 1983

ಕೇಚಿದನ್ಯೋನ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ಶೂರಾಃ ಪರಿಘಬಾಹವಃ।
ಚಿಕ್ಷಿಪುರ್ವಿವಿಧಾಞ್ಶಸ್ತ್ರಾನ್ ಸಮರೇಷ್ವನಿವರ್ತಿನಃ ॥ **6.53.20** ॥ 1984

ದ್ರುಮಾಣಾಂ ಚ ಶಿಲಾನಾಂ ಚ ಶಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಚಾಪಿ ನಿಃಸ್ವನಃ।
ಶ್ರೂಯತೇ ಸುಮಹಾಂಸ್ತತ್ರ ಘೋರೋ ಹೃದಯಭೇದನಃ ॥ **6.53.21** ॥ 1985

ರಥನೇಮಿಸ್ವನಸ್ತತ್ರ ಧನುಷಶ್ಚಾಪಿ ಘೋರವತ್।
ಶಂಖಭೇರೀಮೃದಂಗಾನಾಂ ಬಭೂವ ತುಮುಲಃ ಸ್ವನಃ ॥ **6.53.22** ॥ 1986

ಕೇಚಿದಸ್ತ್ರಾಣಿ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ಬಾಹುಯುದ್ಧಮಕುರ್ವತ ॥ **6.53.23** ॥ 1987

ತಲೈಶ್ಚ ಚರಣೈಶ್ಚಾಪಿ ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ ದ್ರುಮೈರಪಿ।
ಜಾನುಭಿಶ್ಚ ಹತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ಭಗ್ನದೇಹಾಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚೂರ್ಣಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ವಾನರೈರ್ಯುದ್ಧದುರ್ಮದೈಃ ॥ **6.53.24** ॥ 1988

ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋ ಭೃಶಂ ಬಾಣೈ ರಣೇ ವಿತ್ರಾಸಯನ್ ಹರೀನ್।
ಚಚಾರ ಲೋಕಸಂಹಾರೇ ಪಾಶಹಸ್ತ ಇವಾಂತಕಃ ॥ **6.53.25** ॥ 1989

ಬಲವಂತೋಽಸ್ತ್ರವಿದುಷೋ ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾ ರಣೇ।
ಜಘ್ನುರ್ವಾನರಸೈನ್ಯಾನಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಾಃ ॥ **6.53.26** ॥ 1990

ಜಘ್ನೇ ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಧೃಷ್ಟೋ ವಾಲಿಸುತೋ ರಣೇ।
ಕ್ರೋಧೇನ ದ್ವಿಗುಣಾವಿಷ್ಟಃ ಸಂವರ್ತಕ ಇವಾನಲಃ ॥ **6.53.27** ॥ 1991

ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಗಣಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ವೃಕ್ಷಮುದ್ಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅಂಗದಃ ಕ್ರೋಧತಾಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಿಂಹಃ ಕ್ಷುದ್ರಮೃಗಾನಿವ ॥ **6.53.28** ॥ 1992

ಚಕಾರ ಕದನಂ ಘೋರಂ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಅಂಗದಾಭಿಹತಾಸ್ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.53.29** ॥ 1993

ವಿಭಿನ್ನಶಿರಸಃ ಪೇತುರ್ನಿಕೃತ್ತಾ ಇವ ಪಾದಪಾಃ।
ರಥೇಶ್ಚಿತ್ರೈರ್ಧ್ವಜೈರಶ್ವೈಃ ಶರೀರೈರ್ಹರಿರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.53.30** ॥ 1994

ರುಧಿರೌಘೇಣ ಸಂಛನ್ನಾ ಭೂಮಿರ್ಭಯಕರೀ ತದಾ।
ಹಾರಕೇಯೂರವಸ್ತ್ರೈಶ್ಚ ಶಸ್ತ್ರೈಶ್ಚ ಸಮಲಂಕೃತಾ ॥ **6.53.31** ॥ 1995

ಭೂಮಿರ್ಭಾತಿ ರಣೇ ತತ್ರ ಶಾರದೀವ ಯಥಾ ನಿಶಾ।
ಅಂಗದಸ್ಯ ಚ ವೇಗೇನ ತದ್ ರಾಕ್ಷಸಬಲಂ ಮಹತ್।
ಪ್ರಾಕಂಪತ ತದಾ ತತ್ರ ಪವನೇನಾಂಬುದೋ ಯಥಾ ॥ **6.53.32** ॥ 1996

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುಃಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಾಂಗದಯೋರ್ಯುದ್ಧಮಂಗದೇನ ತಸ್ಯ ವಧಶ್ಚ

ಸ್ವಬಲಸ್ಯ ಚ ಘಾತೇನ ಅಂಗದಸ್ಯ ಬಲೇನ ಚ।
ರಾಕ್ಷಸಃ ಕ್ರೋಧಮಾವಿಷ್ಟೋ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.54.1** ॥ 1997

ವಿಸ್ಫಾರ್ಯ ಚ ಧನುಷ್ಕೋರಂ ಶಕ್ರಾಶನಿಸಮಪ್ರಭಂ।
ವಾನರಾಣಾಮನೀಕಾನಿ ಪ್ರಾಕಿರಚ್ಛರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.54.2** ॥ 1998

ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚಾಪಿ ಮುಖ್ಯಾಸ್ತೇ ರಥೇಷು ಸಮವಸ್ಥಿತಾಃ।
ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾಃ ಶೂರಾಃ ಪ್ರಾಯುಧ್ಯಂತ ತದಾ ರಣೇ ॥ **6.54.3** ॥ 1999

ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಶೂರಾಸ್ತು ತೇ ಸರ್ವೇ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ।
ಅಯುಧ್ಯಂತ ಶಿಲಾಹಸ್ತಾಃ ಸಮವೇತಾಃ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.54.4** ॥ 2000

ತತ್ರಾಯುಧಸಹಸ್ರಾಣಿ ತಸ್ಮಿನ್ನಾಯೋಧನೇ ಭೃಶಂ।
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕಪಿಮುಖ್ಯೇಷು ಪಾತಯಾಂಚಕ್ರಿರೇ ತದಾ ॥ **6.54.5** ॥ 2001

ವಾನರಾಶ್ಚೈವ ರಕ್ಷಃಸು ಗಿರಿವೃಕ್ಷಾನ್ ಮಹಾಶಿಲಾಃ।
ಪ್ರವೀರಾಃ ಪಾತಯಾಮಾಸುರ್ಮತ್ತವಾರಣಸನ್ನಿಭಾಃ ॥ **6.54.6** ॥ 2002

ಶೂರಾಣಾಂ ಯುಧ್ಯಮಾನಾನಾಂ ಸಮರೇಷ್ವನಿವರ್ತಿನಾಂ।
ತದ್ ರಾಕ್ಷಸಗಣಾನಾಂ ಚ ಸುಯುದ್ಧಂ ಸಮವರ್ತತ ॥ **6.54.7** ॥ 2003

ಪ್ರಭಿನ್ನಶಿರಸಃ ಕೇಚಿಚ್ಛಿನ್ನಾಃ ಪಾದೈಶ್ಚ ಬಾಹುಭಿಃ।
ಶಸ್ತ್ರೈರರ್ದಿತದೇಹಾಸ್ತು ರುಧಿರೇಣ ಸಮುಕ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.54.8** ॥ 2004

ಹರಯೋ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚೈವ ಶೇರತೇ ಗಾಂ ಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ।
ಕಂಕಗೃಧ್ರಬಲಾಢ್ಯಾಶ್ಚ ಗೋಮಾಯುಕುಲಸಂಕುಲಾಃ ॥ **6.54.9** ॥ 2005

ಕಬಂಧಾನಿ ಸಮುತ್ಪೇತುರ್ಭೀರೂಣಾಂ ಭೀಷಣಾನಿ ವೈ।
ಭುಜಪಾಣಿಶಿರಶ್ಛಿನ್ನಾಶ್ಛಿನ್ನಕಾಯಾಶ್ಚ ಭೂತಲೇ ॥ **6.54.10** ॥ 2006

ವಾನರಾ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚಾಪಿ ನಿಪೇತುಸ್ತತ್ರ ಭೂತಲೇ।
ತತೋ ವಾನರಸೈನ್ಯೇನ ಹನ್ಯಮಾನಂ ನಿಶಾಚರಂ ॥ **6.54.11** ॥ 2007

ಪ್ರಾಭಜ್ಯತ ಬಲಂ ಸರ್ವಂ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಪಶ್ಯತಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಭಯವಿತ್ರಸ್ತಾನ್ ಹನ್ಯಮಾನಾನ್ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ ॥ **6.54.12** ॥ 2008

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ರೋಷತಾಮ್ರಾಕ್ಷೋ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಪ್ರವಿವೇಶ ಧನುಷ್ಪಾಣಿಸ್ತ್ರಾಸಯನ್ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.54.13** ॥ 2009

ಶರೈರ್ವಿದಾರಯಾಮಾಸ ಕಂಕಪತ್ರೈರಜಿಹ್ಮಗೈಃ।
ಬಿಭೇದ ವಾನರಾಂಸ್ತತ್ರ ಸಪ್ತಾಷ್ಟೌ ನವ ಪಂಚ ಚ ॥ **6.54.14** ॥ 2010

ವಿವ್ಯಾಧ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ತ್ರಸ್ತಾಃ ಸರ್ವೇ ಹರಿಗಣಾಃ ಶರೈಃ ಸಂಕೃತ್ತದೇಹಿನಃ।
ಅಂಗದಂ ಸಂಪ್ರಧಾವಂತಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಮಿವ ಪ್ರಜಾಃ ॥ **6.54.15** ॥ 2011

ತತೋ ಹರಿಗಣಾನ್ ಭಗ್ನಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾಲಿಸುತಸ್ತದಾ।
ಕ್ರೋಧೇನ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಂ ತಮುದೀಕ್ಷಂತಮುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.54.16** ॥ 2012

ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರೋಽಂಗದಶ್ಚೋಭೌ ಯೋಯುದ್ಧ್ಯೇತೇ ಪರಸ್ಪರಂ।
ಚೇರತುಃ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೌ ಹರಿಮತ್ತಗಜಾವಿವ ॥ **6.54.17** ॥ 2013

ತತಃ ಶತಸಹಸ್ರೇಣ ಹರಿಪುತ್ರಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಜಘಾನ ಮರ್ಮದೇಶೇಷು ಶರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ ॥ **6.54.18** ॥ 2014

ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಸರ್ವಾಂಗೋ ವಾಲಿಸೂನುರ್ಮಹಾಬಲಃ।
ಚಿಕ್ಷೇಪ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಾಯ ವೃಕ್ಷಂ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.54.19** ॥ 2015

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಂತಂ ತಂ ವೃಕ್ಷಮಸಂಭ್ರಾಂತಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಚಿಚ್ಛೇದ ಬಹುಧಾ ಸೋಽಪಿ ಮಥಿತಃ ಪ್ರಾಪತದ್ ಭುವಿ ॥ **6.54.20** ॥ 2016

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಂ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಂ ಶೈಲಂ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಚ ನನಾದ ಚ ॥ **6.54.21** ॥ 2017

ತಮಾಪತಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ರಥಾದಾಪ್ಲುತ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಗದಾಪಾಣಿರಸಂಭ್ರಾಂತಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಸಮತಿಷ್ಠತ ॥ **6.54.22** ॥ 2018

ಅಂಗದೇನ ಶಿಲಾ ಕ್ಷಿಪ್ತಾ ಗತ್ವಾ ತು ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ಸಚಕ್ರಕೂಬರಂ ಸಾಶ್ವಂ ಪ್ರಮಮಾಥ ರಥಂ ತದಾ ॥ **6.54.23** ॥ 2019

ತತೋಽನ್ಯಚ್ಛಿಖರಂ ಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಂ ದ್ರುಮಭೂಷಿತಂ।
ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಶಿರಸಿ ಪಾತಯಾಮಾಸ ವಾನರಃ ॥ **6.54.24** ॥ 2020

ಅಭವಚ್ಛೋಣಿತೋದ್ಗಾರೀ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಃ ಸುಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಮುಹೂರ್ತಮಭವನ್ಮೂಢೋ ಗದಾಮಾಲಿಂಗ್ಯ ನಿಃಶ್ವಸನ್ ॥ **6.54.25** ॥ 2021

ಸ ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞೋ ಗದಯಾ ವಾಲಿಪುತ್ರಮವಸ್ಥಿತಂ।
ಜಘಾನ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ವಕ್ಷೋದೇಶೇ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.54.26** ॥ 2022

ಗದಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತತಸ್ತತ್ರ ಮುಷ್ಟಿಯುದ್ಧಮಕುರ್ವತ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಜಘ್ನತುಸ್ತತ್ರ ತಾವುಭೌ ಹರಿರಾಕ್ಷಸೌ ॥ **6.54.27** ॥ 2023

ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿಣೌ ತೌ ತು ಪ್ರಹಾರೈರ್ಜನಿತಶ್ರಮೌ।
ಬಭೂವತುಃ ಸುವಿಕ್ರಾಂತಾವಂಗಾರಕಬುಧಾವಿವ ॥ **6.54.28** ॥ 2024

ತತಃ ಪರಮತೇಜಸ್ವೀ ಅಂಗದಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಃ।
ಉತ್ಪಾಟ್ಯ ವೃಕ್ಷಂ ಸ್ಥಿತವಾನಾಸೀತ್ ಪುಷ್ಪಫಲೈರ್ಯುತಃ ॥ **6.54.29** ॥ 2025

ಜಗ್ರಾಹ ಚಾರ್ಷಭಂ ಚರ್ಮ ಖಡ್ಗಂ ಚ ವಿಪುಲಂ ಶುಭಂ।
ಕಿಂಕಿಣೀಜಾಲಸಂಛನ್ನಂ ಚರ್ಮಣಾ ಚ ಪರಿಷ್ಕೃತಂ ॥ **6.54.30** ॥ 2026

ಚಿತ್ರಾಂಶ್ಚ ರುಚಿರಾನ್ ಮಾರ್ಗಾಂಶ್ಚೇರತುಃ ಕಪಿರಾಕ್ಷಸೌ।
ಜಘ್ನತುಶ್ಚ ತದಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ನರ್ದಂತೌ ಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಣೌ ॥ **6.54.31** ॥ 2027

ವ್ರಣೈಃ ಸಾಸ್ರೈರಶೋಭೇತಾಂ ಪುಷ್ಪಿತಾವಿವ ಕಿಂಶುಕೌ।
ಯುಧ್ಯಮಾನೌ ಪರಿಶ್ರಾಂತೌ ಜಾನುಭ್ಯಾಮವನೀಂ ಗತೌ ॥ **6.54.32** ॥ 2028

ನಿಮೇಷಾಂತರಮಾತ್ರೇಣ ಅಂಗದಃ ಕಪಿಕುಂಜರಃ।
ಉದತಿಷ್ಠತ ದೀಪ್ತಾಕ್ಷೋ ದಂಡಾಹತ ಇವೋರಗಃ ॥ **6.54.33** ॥ 2029

ನಿರ್ಮಲೇನ ಸುಧೌತೇನ ಖಡ್ಗೇನಾಸ್ಯ ಮಹಚ್ಛಿರಃ।
ಜಘಾನ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ವಾಲಿಸೂನುರ್ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.54.34** ॥ 2030

ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಗಾತ್ರಸ್ಯ ಬಭೂವ ಪತಿತಂ ದ್ವಿಧಾ।
ತಚ್ಚ ತಸ್ಯ ಪರೀತಾಕ್ಷಂ ಶುಭಂ ಖಡ್ಗಹತಂ ಶಿರಃ ॥ **6.54.35** ॥ 2031

ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಂ ಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭಯಮೋಹಿತಾಃ।
ತ್ರಸ್ತಾ ಹ್ಯಭ್ಯದ್ರವನ್ ಲಂಕಾಂ ವಧ್ಯಮಾನಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ವಿಷಣ್ಣವದನಾ ದೀನಾ ಹ್ರಿಯಾ ಕಿಂಚಿದವಾಙ್ಮುಖಾಃ ॥ **6.54.36** ॥ 2032

ನಿಹತ್ಯ ತಂ ವಜ್ರಧರಪ್ರಭಾವಃ
ಸ ವಾಲಿಸೂನುಃ ಕಪಿಸೈನ್ಯಮಧ್ಯೇ।
ಜಗಾಮ ಹರ್ಷಂ ಮಹಿತೋ ಮಹಾಬಲಃ
ಸಹಸ್ರನೇತ್ರಸ್ತ್ರಿದಶೈರಿವಾವೃತಃ ॥ **6.54.37** ॥ 2033

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುಃಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾಕಂಪನಾದೀನಾಂ ಯುದ್ಧ ಆಗಮನಂ ವಾನರೈಃ ಸಹ ತೇಷಾಂ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ಚ

ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಂ ಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಲಿಪುತ್ರೇಣ ರಾವಣಃ।
ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಮುವಾಚೇದಂ ಕೃತಾಂಜಲಿಮುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.55.1** ॥ 2034

ಶೀಘ್ರಂ ನಿರ್ಯಾಂತು ದುರ್ಧರ್ಷಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ।
ಅಕಂಪನಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದಂ ॥ **6.55.2** ॥ 2035

ಏಷ ಶಾಸ್ತಾ ಚ ಗೋಪ್ತಾ ಚ ನೇತಾ ಚ ಯುಧಿ ಸತ್ತಮಃ।
ಭೂತಿಕಾಮಶ್ಚ ಮೇ ನಿತ್ಯಂ ನಿತ್ಯಂ ಚ ಸಮರಪ್ರಿಯಃ ॥ **6.55.3** ॥ 2036

ಏಷ ಜೇಷ್ಯತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೌ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಮಹಾಬಲಂ।
ವಾನರಾಂಶ್ಚಾಪರಾನ್ ಘೋರಾನ್ ಹನಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.55.4** ॥ 2037

ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಸ ತಾಮಾಜ್ಞಾಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಮಹಾಬಲಃ।
ಬಲಂ ಸಂಪ್ರೇರಯಾಮಾಸ ತದಾ ಲಘುಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.55.5** ॥ 2038

ತತೋ ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾ ಭೀಮಾಕ್ಷಾ ಭೀಮದರ್ಶನಾಃ।
ನಿಷ್ಪೇತೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ಮುಖ್ಯಾ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಪ್ರಚೋದಿತಾಃ ॥ **6.55.6** ॥ 2039

ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ವಿಪುಲಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣಂ।
ಮೇಘಾಭೋ ಮೇಘವರ್ಣಶ್ಚ ಮೇಘಸ್ವನಮಹಾಸ್ವನಃ ॥ **6.55.7** ॥ 2040

ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಂವೃತೋ ಘೋರೈಸ್ತದಾ ನಿರ್ಯಾತ್ಯಕಂಪನಃ।
ನಹಿ ಕಂಪಯಿತುಂ ಶಕ್ಯಃ ಸುರೈರಪಿ ಮಹಾಮೃಧೇ ॥ **6.55.8** ॥ 2041

ಅಕಂಪನಸ್ತತಸ್ತೇಷಾಮಾದಿತ್ಯ ಇವ ತೇಜಸಾ।
ತಸ್ಯ ನಿರ್ಧಾವಮಾನಸ್ಯ ಸಂರಬ್ಧಸ್ಯ ಯುಯುತ್ಸಯಾ ॥ **6.55.9** ॥ 2042

ಅಕಸ್ಮಾದ್ ದೈನ್ಯಮಾಗಚ್ಛದ್ಧಯಾನಾಂ ರಥವಾಹಿನಾಂ।
ವ್ಯಸ್ಫುರನ್ನಯನಂ ಚಾಸ್ಯ ಸವ್ಯಂ ಯುದ್ಧಾಭಿನಂದಿನಃ ॥ **6.55.10** ॥ 2043

ವಿವರ್ಣೋ ಮುಖವರ್ಣಶ್ಚ ಗದ್ಗದಶ್ಚಾಭವತ್ ಸ್ವನಃ।
ಅಭವತ್ ಸುದಿನೇ ಕಾಲೇ ದುರ್ದಿನಂ ರೂಕ್ಷಮಾರುತಂ ॥ **6.55.11** ॥ 2044

ಊಚುಃ ಖಗಮೃಗಾಃ ಸರ್ವೇ ವಾಚಃ ಕ್ರೂರಾ ಭಯಾವಹಾಃ।
ಸ ಸಿಂಹೋಪಚಿತಸ್ಕಂಧಃ ಶಾರ್ದೂಲಸಮವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.55.12** ॥ 2045

ತಾನುತ್ಪಾತಾನಚಿಂತ್ಯೈವ ನಿರ್ಜಗಾಮ ರಣಾಜಿರಂ।
ತಥಾ ನಿರ್ಗಚ್ಛತಸ್ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ॥ **6.55.13** ॥ 2046

ಬಭೂವ ಸುಮಹಾನ್ ನಾದಃ ಕ್ಷೋಭಯನ್ನಿವ ಸಾಗರಂ।
ತೇನ ಶಬ್ದೇನ ವಿತ್ರಸ್ತಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಚಮೂಃ ॥ **6.55.14** ॥ 2047

ದ್ರುಮಶೈಲಪ್ರಹಾರಾಣಾಂ ಯೋದ್ಧುಂ ಸಮುಪತಿಷ್ಠತಾಂ।
ತೇಷಾಂ ಯುದ್ಧಂ ಮಹಾರೌದ್ರಂ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಕಪಿರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.55.15** ॥ 2048

ರಾಮರಾವಣಯೋರರ್ಥೇ ಸಮಭಿತ್ಯಕ್ತದೇಹಿನಃ।
ಸರ್ವೇ ಹ್ಯತಿಬಲಾಃ ಶೂರಾಃ ಸರ್ವೇ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಾಃ ॥ **6.55.16** ॥ 2049

ಹರಯೋ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚೈವ ಪರಸ್ಪರಜಿಘಾಂಸಯಾ।
ತೇಷಾಂ ವಿನರ್ದತಾಂ ಶಬ್ದಃ ಸಂಯುಗೇಽತಿತರಸ್ವಿನಾಂ ॥ **6.55.17** ॥ 2050

ಶುಶ್ರುವೇ ಸುಮಹಾನ್ ಕೋಪಾದನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಗರ್ಜತಾಂ।
ರಜಶ್ಚಾರುಣವರ್ಣಾಭಂ ಸುಭೀಮಮಭವದ್ ಭೃಶಂ ॥ **6.55.18** ॥ 2051

ಉದ್ಧೂತಂ ಹರಿರಕ್ಷೋಭಿಃ ಸಂರುರೋಧ ದಿಶೋ ದಶ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ರಜಸಾ ತೇನ ಕೌಶೇಯೋದ್ಧತಪಾಂಡುನಾ ॥ **6.55.19** ॥ 2052

ಸಂವೃತಾನಿ ಚ ಭೂತಾನಿ ದದೃಶುರ್ನ ರಣಾಜಿರೇ।
ನ ಧ್ವಜೋ ನ ಪತಾಕಾ ವಾ ಚರ್ಮ ವಾ ತುರಗೋಽಪಿ ವಾ ॥ **6.55.20** ॥ 2053

ಆಯುಧಂ ಸ್ಯಂದನೋ ವಾಪಿ ದದೃಶೇ ತೇನ ರೇಣುನಾ।
ಶಬ್ದಶ್ಚ ಸುಮಹಾಂಸ್ತೇಷಾಂ ನರ್ದತಾಮಭಿಧಾವತಾಂ ॥ **6.55.21** ॥ 2054

ಶ್ರೂಯತೇ ತುಮುಲೋ ಯುದ್ಧೇ ನ ರೂಪಾಣಿ ಚಕಾಶಿರೇ।
ಹರೀನೇವ ಸುಸಂರುಷ್ಟಾ ಹರಯೋ ಜಘ್ನುರಾಹವೇ ॥ **6.55.22** ॥ 2055

ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಕ್ಷಸಾಂಶ್ಚಾಪಿ ನಿಜಘ್ನುಸ್ತಿಮಿರೇ ತದಾ।
ತೇ ಪರಾಂಶ್ಚ ವಿನಿಘ್ನಂತಃ ಸ್ವಾಂಶ್ಚ ವಾನರರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.55.23** ॥ 2056

ರುಧಿರಾರ್ದ್ರಾಂ ತದಾ ಚಕ್ರುರ್ಮಹೀಂ ಪಂಕಾನುಲೇಪನಾಂ।
ತತಸ್ತು ರುಧಿರೌಘೇಣ ಸಿಕ್ತಂ ಹ್ಯಪಗತಂ ರಜಃ ॥ **6.55.24** ॥ 2057

ಶರೀರಶವಸಂಕೀರ್ಣಾ ಬಭೂವ ಚ ವಸುಂಧರಾ।
ದ್ರುಮಶಕ್ತಿಗದಾಪ್ರಾಸೈಃ ಶಿಲಾಪರಿಘತೋಮರೈಃ ॥ **6.55.25** ॥ 2058

ರಾಕ್ಷಸಾ ಹರಯಸ್ತೂರ್ಣಂ ಜಘ್ನುರನ್ಯೋನ್ಯಮೋಜಸಾ।
ಬಾಹುಭಿಃ ಪರಿಘಾಕಾರೈರ್ಯುಧ್ಯಂತಃ ಪರ್ವತೋಪಮಾನ್ ॥ **6.55.26** ॥ 2059

ಹರಯೋ ಭೀಮಕರ್ಮಾಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಂಜಘ್ನುರಾಹವೇ।
ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತ್ವಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಪ್ರಾಸತೋಮರಪಾಣಯಃ ॥ **6.55.27** ॥ 2060

ಕಪೀನ್ ನಿಜಘ್ನಿರೇ ತತ್ರ ಶಸ್ತ್ರೈಃ ಪರಮದಾರುಣೈಃ।
ಅಕಂಪನಃ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚಮೂಪತಿಃ ॥ **6.55.28** ॥ 2061

ಸಂಹರ್ಷಯತಿ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾನ್।
ಹರಯಸ್ತ್ವಪಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಮಹಾದ್ರುಮಮಹಾಶ್ಮಭಿಃ ॥ **6.55.29** ॥ 2062

ವಿದಾರಯಂತ್ಯಭಿಕ್ರಮ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಾಚ್ಛಿದ್ಯ ವೀರ್ಯತಃ।
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ವೀರಾ ಹರಯಃ ಕುಮುದೋ ನಲಃ ॥ **6.55.30** ॥ 2063

ಮೈಂದಶ್ಚ ದ್ವಿವಿದಃ ಕ್ರುದ್ಧಾಶ್ಚಕ್ರುರ್ವೇಗಮನುತ್ತಮಂ।
ತೇ ತು ವೃಕ್ಷೈರ್ಮಹಾವೀರಾ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚಮೂಮುಖೇ ॥ **6.55.31** ॥ 2064

ಕದನಂ ಸುಮಹಚ್ಚಕ್ರುರ್ಲೀಲಯಾ ಹರಿಪುಂಗವಾಃ।
ಮಮಂಥೂ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವೇ ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈರ್ಭೃಶಂ ॥ **6.55.32** ॥ 2065

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಟ್ಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮತಾಕಂಪನಸ್ಯ ವಧಃ

ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಮಹತ್ ಕರ್ಮ ಕೃತಂ ವಾನರಸತ್ತಮೈಃ।
ಕ್ರೋಧಮಾಹಾರಯಾಮಾಸ ಯುಧಿ ತೀವ್ರಮಕಂಪನಃ ॥ **6.56.1** ॥ 2066

ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತರೂಪಸ್ತು ಧುನ್ವನ್ ಪರಮಕಾರ್ಮುಕಂ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಕರ್ಮ ಶತ್ರೂಣಾಂ ಸಾರಥಿಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.56.2** ॥ 2067

ತತ್ರೈವ ತಾವತ್ ತ್ವರಿತೋ ರಥಂ ಪ್ರಾಪಯ ಸಾರಥೇ।
ಏತೇ ಚ ಬಲಿನೋ ಘ್ನಂತಿ ಸುಬಹೂನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ರಣೇ ॥ **6.56.3** ॥ 2068

ಏತೇ ಚ ಬಲವಂತೋ ವಾ ಭೀಮಕೋಪಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ದ್ರುಮಶೈಲಪ್ರಹರಣಾಸ್ತಿಷ್ಠಂತಿ ಪ್ರಮುಖೇ ಮಮ ॥ **6.56.4** ॥ 2069

ಏತಾನ್ ನಿಹಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಮರಶ್ಲಾಘಿನೋ ಹ್ಯಹಂ।
ಏತೈಃ ಪ್ರಮಥಿತಂ ಸರ್ವಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಬಲಂ ॥ **6.56.5** ॥ 2070

ತತಃ ಪ್ರಚಲಿತಾಶ್ವೇನ ರಥೇನ ರಥಿನಾಂ ವರಃ।
ಹರೀನಭ್ಯಪತದ್ ದೂರಾಚ್ಛರಜಾಲೈರಕಂಪನಃ ॥ **6.56.6** ॥ 2071

ನ ಸ್ಥಾತುಂ ವಾನರಾಃ ಶೇಕುಃ ಕಿಂ ಪುನರ್ಯೋದ್ಧುಮಾಹವೇ।
ಅಕಂಪನಶರೈರ್ಭಗ್ನಾಃ ಸರ್ವ ಏವಾಭಿದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.56.7** ॥ 2072

ತಾನ್ ಮೃತ್ಯುವಶಮಾಪನ್ನಾನಕಂಪನಶರಾನುಗಾನ್।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಹನುಮಾಂಜ್ಞಾತೀನುಪತಸ್ಥೇ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.56.8** ॥ 2073

ತಂ ಮಹಾಪ್ಲವಗಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವೇ ತೇ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ।
ಸಮೇತ್ಯ ಸಮರೇ ವೀರಾಃ ಸಂಹೃಷ್ಟಾಃ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ ॥ **6.56.9** ॥ 2074

ವ್ಯವಸ್ಥಿತಂ ಹನೂಮಂತಂ ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ।
ಬಭೂವುರ್ಬಲವಂತೋ ಹಿ ಬಲವಂತಮುಪಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.56.10** ॥ 2075

ಅಕಂಪನಸ್ತು ಶೈಲಾಭಂ ಹನೂಮಂತಮವಸ್ಥಿತಂ।
ಮಹೇಂದ್ರ ಇವ ಧಾರಾಭಿಃ ಶರೈರಭಿವವರ್ಷ ಹ ॥ **6.56.11** ॥ 2076

ಅಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಬಾಣೌಘಾಞ್ಶರೀರೇ ಪಾತಿತಾನ್ ಕಪಿಃ।
ಅಕಂಪನವಧಾರ್ಥಾಯ ಮನೋ ದಧ್ರೇ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.56.12** ॥ 2077

ಸ ಪ್ರಹಸ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ತದ್ರಕ್ಷಃ ಕಂಪಯನ್ನಿವ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.56.13** ॥ 2078

ತಸ್ಯಾಥ ನರ್ದಮಾನಸ್ಯ ದೀಪ್ಯಮಾನಸ್ಯ ತೇಜಸಾ।
ಬಭೂವ ರೂಪಂ ದುರ್ಧರ್ಷಂ ದೀಪ್ತಸ್ಯೇವ ವಿಭಾವಸೋಃ ॥ **6.56.14** ॥ 2079

ಆತ್ಮಾನಂ ತ್ವಪ್ರಹರಣಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಕ್ರೋಧಸಮನ್ವಿತಃ।
ಶೈಲಮುತ್ಪಾಟಯಾಮಾಸ ವೇಗೇನ ಹರಿಪುಂಗವಃ ॥ **6.56.15** ॥ 2080

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸುಮಹಾಶೈಲಂ ಪಾಣಿನೈಕೇನ ಮಾರುತಿಃ।
ಸ ವಿನದ್ಯ ಮಹಾನಾದಂ ಭ್ರಾಮಯಾಮಾಸ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.56.16** ॥ 2081

ತತಸ್ತಮಭಿದುದ್ರಾವ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಮಕಂಪನಂ।
ಪುರಾ ಹಿ ನಮುಚಿಂ ಸಂಖ್ಯೇ ವಜ್ರೇಣೇವ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.56.17** ॥ 2082

ಅಕಂಪನಸ್ತು ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗಿರಿಶೃಂಗಂ ಸಮುದ್ಯತಂ।
ದೂರಾದೇವ ಮಹಾಬಾಣೈರರ್ಧಚಂದ್ರೈರ್ವ್ಯದಾರಯತ್ ॥ **6.56.18** ॥ 2083

ತಂ ಪರ್ವತಾಗ್ರಮಾಕಾಶೇ ರಕ್ಷೋಬಾಣವಿದಾರಿತಂ।
ವಿಕೀರ್ಣಂ ಪತಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹನೂಮಾನ್ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ ॥ **6.56.19** ॥ 2084

ಸೋಽಶ್ವಕರ್ಣಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ರೋಷದರ್ಪಾನ್ವಿತೋ ಹರಿಃ।
ತೂರ್ಣಮುತ್ಪಾಟಯಾಮಾಸ ಮಹಾಗಿರಿಮಿವೋಚ್ಛ್ರಿತಂ ॥ **6.56.20** ॥ 2085

ತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮಹಾಸ್ಕಂಧಂ ಸೋಽಶ್ವಕರ್ಣಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಪರಯಾ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಭ್ರಾಮಯಾಮಾಸ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.56.21** ॥ 2086

ಪ್ರಧಾವನ್ನುರುವೇಗೇನ ಬಭಂಜ ತರಸಾ ದ್ರುಮಾನ್।
ಹನೂಮಾನ್ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚರಣೈರ್ದಾರಯನ್ ಮಹೀಂ ॥ **6.56.22** ॥ 2087

ಗಜಾಂಶ್ಚ ಸಗಜಾರೋಹಾನ್ ಸರಥಾನ್ ರಥಿನಸ್ತಥಾ।
ಜಘಾನ ಹನುಮಾನ್ ಧೀಮಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾಂಶ್ಚ ಪದಾತಿಗಾನ್ ॥ **6.56.23** ॥ 2088

ತಮಂತಕಮಿವ ಕ್ರುದ್ಧಂ ಸದ್ರುಮಂ ಪ್ರಾಣಹಾರಿಣಂ।
ಹನೂಮಂತಮಭಿಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾ ವಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.56.24** ॥ 2089

ತಮಾಪತಂತಂ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಭಯಾವಹಂ।
ದದರ್ಶಾಕಂಪನೋ ವೀರಶ್ಚುಕ್ಷೋಭ ಚ ನನಾದ ಚ ॥ **6.56.25** ॥ 2090

ಸ ಚತುರ್ದಶಭಿರ್ಬಾಣೈರ್ನಿಶಿತೈರ್ದೇಹದಾರಣೈಃ।
ನಿರ್ಬಿಭೇದ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಹನೂಮಂತಮಕಂಪನಃ ॥ **6.56.26** ॥ 2091

ಸ ತಥಾ ವಿಪ್ರಕೀರ್ಣಸ್ತು ನಾರಾಚೈಃ ಶಿತಶಕ್ತಿಭಿಃ।
ಹನೂಮಾನ್ ದದೃಶೇ ವೀರಃ ಪ್ರರೂಢ ಇವ ಸಾನುಮಾನ್ ॥ **6.56.27** ॥ 2092

ವಿರರಾಜ ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಮಹಾಕಾಯೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಪುಷ್ಪಿತಾಶೋಕಸಂಕಾಶೋ ವಿಧೂಮ ಇವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.56.28** ॥ 2093

ತತೋಽನ್ಯಂ ವೃಕ್ಷಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ವೇಗಮನುತ್ತಮಂ।
ಶಿರಸ್ಯಾಭಿಜಘಾನಾಶು ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಮಕಂಪನಂ ॥ **6.56.29** ॥ 2094

ಸ ವೃಕ್ಷೇಣ ಹತಸ್ತೇನ ಸಕ್ರೋಧೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ರಾಕ್ಷಸೋ ವಾನರೇಂದ್ರೇಣ ಪಪಾತ ಚ ಮಮಾರ ಚ ॥ **6.56.30** ॥ 2095

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿಹತಂ ಭೂಮೌ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಮಕಂಪನಂ।
ವ್ಯಥಿತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಕ್ಷಿತಿಕಂಪ ಇವ ದ್ರುಮಾಃ ॥ **6.56.31** ॥ 2096

ತ್ಯಕ್ತಪ್ರಹರಣಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ ಪರಾಜಿತಾಃ।
ಲಂಕಾಮಭಿಯಯುಸ್ತ್ರಾಸಾದ್ ವಾನರೈಸ್ತೈರಭಿದ್ರುತಾಃ ॥ **6.56.32** ॥ 2097

ತೇ ಮುಕ್ತಕೇಶಾಃ ಸಂಭ್ರಾಂತಾ ಭಗ್ನಮಾನಾಃ ಪರಾಜಿತಾಃ।
ಭಯಾಚ್ಚ್ರಮಜಲೈರಂಗೈಃ ಪ್ರಸ್ರವದ್ಭಿರ್ವಿದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.56.33** ॥ 2098

ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಯೇ ಪ್ರಮಥ್ನಂತೋ ವಿವಿಶುರ್ನಗರಂ ಭಯಾತ್।
ಪೃಷ್ಠತಸ್ತೇ ತು ಸಮ್ಮೂಢಾಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಾ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥ **6.56.34** ॥ 2099

ತೇಷು ಲಂಕಾಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೇಷು ರಾಕ್ಷಸೇಷು ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಸಮೇತ್ಯ ಹರಯಃ ಸರ್ವೇ ಹನೂಮಂತಮಪೂಜಯನ್ ॥ **6.56.35** ॥ 2100

ಸೋಽಪಿ ಪ್ರವೃದ್ಧಸ್ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಹರೀನ್ ಸಂಪ್ರತ್ಯಪೂಜಯತ್।
ಹನೂಮಾನ್ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನೋ ಯಥಾರ್ಹಮನುಕೂಲತಃ ॥ **6.56.36** ॥ 2101

ವಿನೇದುಶ್ಚ ಯಥಾಪ್ರಾಣಂ ಹರಯೋ ಜಿತಕಾಶಿನಃ।
ಚಕೃಷುಶ್ಚ ಪುನಸ್ತತ್ರ ಸಪ್ರಾಣಾನೇವ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.56.37** ॥ 2102

ಸ ವೀರಶೋಭಾಮಭಜನ್ಮಹಾಕಪಿಃ
ಸಮೇತ್ಯ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ನಿಹತ್ಯ ಮಾರುತಿಃ।
ಮಹಾಸುರಂ ಭೀಮಮಮಿತ್ರನಾಶನಂ
ವಿಷ್ಣುರ್ಯಥೈವೋರುಬಲಂ ಚಮೂಮುಖೇ ॥ **6.56.38** ॥ 2103

ಅಪೂಜಯನ್ ದೇವಗಣಾಸ್ತದಾ ಕಪಿಂ
ಸ್ವಯಂ ಚ ರಾಮೋಽತಿಬಲಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।

ತಥೈವ ಸುಗ್ರೀವಮುಖಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾ
ವಿಭೀಷಣಶ್ಚೈವ ಮಹಾಬಲಸ್ತದಾ ॥ **6.56.39** ॥ 2104

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಟ್ಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ವಿಪುಲಸೈನ್ಯೇನ ಸಹ ಯುದ್ಧಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ

ಅಕಂಪನವಧಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವೈ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಕಿಂಚಿದ್ ದೀನಮುಖಶ್ಚಾಪಿ ಸಚಿವಾಂಸ್ತಾನುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.57.1** ॥ 2105

ಸ ತು ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮುಹೂರ್ತಂ ತು ಮಂತ್ರಿಭಿಃಸಂವಿಚಾರ್ಯ ಚ।
ತತಸ್ತು ರಾವಣಃ ಪೂರ್ವದಿವಸೇ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಪುರೀಂ ಪರಿಯಯೌ ಲಂಕಾಂ ಸರ್ವಾನ್ ಗುಲ್ಮಾನವೇಕ್ಷಿತುಂ ॥ **6.57.2** ॥ 2106

ತಾಂ ರಾಕ್ಷಸಗಣೈರ್ಗುಪ್ತಾಂ ಗುಲ್ಮೈರ್ಬಹುಭಿರಾವೃತಾಂ।
ದದರ್ಶ ನಗರೀಂ ರಾಜಾ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಮಾಲಿನೀಂ ॥ **6.57.3** ॥ 2107

ರುದ್ಧಾಂ ತು ನಗರೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಉವಾಚಾತ್ಮಹಿತಂ ಕಾಲೇ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ಯುದ್ಧಕೋವಿದಂ ॥ **6.57.4** ॥ 2108

ಪುರಸ್ಯೋಪನಿವಿಷ್ಟಸ್ಯ ಸಹಸಾ ಪೀಡಿತಸ್ಯ ಹ।
ನಾನ್ಯಯುದ್ಧಾತ್ ಪ್ರಪಶ್ಯಾಮಿ ಮೋಕ್ಷಂ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದ ॥ **6.57.5** ॥ 2109

ಅಹಂ ವಾ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ವಾ ತ್ವಂ ವಾ ಸೇನಾಪತಿರ್ಮಮ।
ಇಂದ್ರಜಿದ್ ವಾ ನಿಕುಂಭೋ ವಾ ವಹೇಯುರ್ಭಾರಮೀದೃಶಂ ॥ **6.57.6** ॥ 2110

ಸ ತ್ವಂ ಬಲಮತಃ ಶೀಘ್ರಮಾದಾಯ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಚ।
ವಿಜಯಾಯಾಭಿನಿರ್ಯಾಹಿ ಯತ್ರ ಸರ್ವೇ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.57.7** ॥ 2111

ನಿರ್ಯಾಣಾದೇವ ತೂರ್ಣಂ ಚ ಚಲಿತಾ ಹರಿವಾಹಿನೀ।
ನರ್ದತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಾದಂ ದ್ರವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.57.8** ॥ 2112

ಚಪಲಾ ಹ್ಯವಿನೀತಾಶ್ಚ ಚಲಚಿತ್ತಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ನ ಸಹಿಷ್ಯಂತಿ ತೇ ನಾದಂ ಸಿಂಹನಾದಮಿವ ದ್ವಿಪಾಃ ॥ **6.57.9** ॥ 2113

ವಿದ್ರುತೇ ಚ ಬಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಮಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಹ।
ಅವಶಸ್ತೇ ನಿರಾಲಂಬಃ ಪ್ರಹಸ್ತ ವಶಮೇಷ್ಯತಿ ॥ **6.57.10** ॥ 2114

ಆಪತ್ಸಂಶಯಿತಾ ಶ್ರೇಯೋ ನಾತ್ರ ನಿಃಸಂಶಯೀಕೃತಾ।
ಪ್ರತಿಲೋಮಾನುಲೋಮಂ ವಾ ಯತ್ ತು ನೋ ಮನ್ಯಸೇ ಹಿತಂ ॥ **6.57.11** ॥ 2115

ರಾವಣೇನೈವಮುಕ್ತಸ್ತು ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಮುವಾಚೇದಮಸುರೇಂದ್ರಮಿವೋಶನಾ ॥ **6.57.12** ॥ 2116

ರಾಜನ್ ಮಂತ್ರಿತಪೂರ್ವಂ ನಃ ಕುಶಲೈಃ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಭಿಃ।
ವಿವಾದಶ್ಚಾಪಿ ನೋ ವೃತ್ತಃ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ಪರಸ್ಪರಂ ॥ **6.57.13** ॥ 2117

ಪ್ರದಾನೇನ ತು ಸೀತಾಯಾಃ ಶ್ರೇಯೋ ವ್ಯವಸಿತಂ ಮಯಾ।
ಅಪ್ರದಾನೇ ಪುನರ್ಯುದ್ಧಂ ದೃಷ್ಟಮೇವ ತಥೈವ ನಃ ॥ **6.57.14** ॥ 2118

ಸೋಽಹಂ ದಾನೈಶ್ಚ ಮಾನೈಶ್ಚ ಸತತಂ ಪೂಜಿತಸ್ತ್ವಯಾ।
ಸಾಂತ್ವೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈಃ ಕಾಲೇ ಕಿಂ ನ ಕುರ್ಯಾಂ ಹಿತಂ ತವ ॥ **6.57.15** ॥ 2119

ನಹಿ ಮೇ ಜೀವಿತಂ ರಕ್ಷ್ಯಂ ಪುತ್ರದಾರಧನಾನಿ ಚ।
ತ್ವಂ ಪಶ್ಯ ಮಾಂ ಜುಹೂಷಂತಂ ತ್ವದರ್ಥೇ ಜೀವಿತಂ ಯುಧಿ ॥ **6.57.16** ॥ 2120

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಭರ್ತಾರಂ ರಾವಣಂ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ಉವಾಚೇದಂ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಪುರತಃ ಸ್ಥಿತಾನ್ ॥ **6.57.17** ॥ 2121

ಸಮಾನಯತ ಮೇ ಶೀಘ್ರಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಮದ್ಬಾಣಾನಾಂ ತು ವೇಗೇನ ಹತಾನಾಂ ಚ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.57.18** ॥ 2122

ಅದ್ಯ ತೃಪ್ಯಂತು ಮಾಂಸಾದಾಃ ಪಕ್ಷಿಣಃ ಕಾನನೌಕಸಾಂ।
ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.57.19** ॥ 2123

ಬಲಮುದ್ಯೋಜಯಾಮಾಸುಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಕ್ಷಸಮಂದಿರೇ।
ಸಾ ಬಭೂವ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಭೀಮೈರ್ನಾನಾವಿಧಾಯುಧೈಃ ॥ **6.57.20** ॥ 2124

ಲಂಕಾ ರಾಕ್ಷಸವೀರೈಸ್ತೈರ್ಗಜೈರಿವ ಸಮಾಕುಲಾ।
ಹುತಾಶನಂ ತರ್ಪಯತಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಶ್ಚ ನಮಸ್ಯತಾಂ ॥ **6.57.21** ॥ 2125

ಆಜ್ಯಗಂಧಪ್ರತಿವಹಃ ಸುರಭಿರ್ಮಾರುತೋ ವವೌ।
ಸ್ರಜಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಕಾರಾ ಜಗೃಹುಸ್ತ್ವಭಿಮಂತ್ರಿತಾಃ ॥ **6.57.22** ॥ 2126

ಸಂಗ್ರಾಮಸಜ್ಜಾಃ ಸಂಹೃಷ್ಟಾ ಧಾರಯನ್ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತದಾ।
ಸಧನುಷ್ಕಾಃ ಕವಚಿನೋ ವೇಗಾದಾಪ್ಲುತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.57.23** ॥ 2127

ರಾವಣಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಜಾನಂ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ಪರ್ಯವಾರಯನ್।
ಅಥಾಮಂತ್ರ್ಯ ತು ರಾಜಾನಂ ಭೇರೀಮಾಹತ್ಯ ಭೈರವಾಂ ॥ **6.57.24** ॥ 2128

ಆರುರೋಹ ರಥಂ ಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಸಜ್ಜಕಲ್ಪಿತಂ।
ಹಯೈರ್ಮಹಾಜವೈರ್ಯುಕ್ತಂ ಸಮ್ಯಕ್ಸೂತಂ ಸುಸಂಯತಂ ॥ **6.57.25** ॥ 2129

ಮಹಾಜಲದನಿರ್ಘೋಷಂ ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಚಂದ್ರಾರ್ಕಭಾಸ್ವರಂ।
ಉರಗಧ್ವಜದುರ್ಧರ್ಷಂ ಸುವರೂಥಂ ಸ್ವಪಸ್ಕರಂ ॥ **6.57.26** ॥ 2130

ಸುವರ್ಣಜಾಲಸಂಯುಕ್ತಂ ಪ್ರಹಸಂತಮಿವ ಶ್ರಿಯಾ।
ತತಸ್ತಂ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ರಾವಣಾರ್ಪಿತಶಾಸನಃ ॥ **6.57.27** ॥ 2131

ಲಂಕಾಯಾ ನಿರ್ಯಯೌ ತೂರ್ಣಂ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ತತೋ ದುಂದುಭಿನಿರ್ಘೋಷಃ ಪರ್ಜನ್ಯನಿನದೋಪಮಃ।
ವಾದಿತ್ರಾಣಾಂ ಚ ನಿನದಃ ಪೂರಯನ್ನಿವ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.57.28** ॥ 2132

ಶುಶ್ರುವೇ ಶಂಖಶಬ್ದಶ್ಚ ಪ್ರಯಾತೇ ವಾಹಿನೀಪತೌ।
ನಿನದಂತಃ ಸ್ವರಾನ್ ಘೋರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾ ಜಗ್ಮುರಗ್ರತಃ ॥ **6.57.29** ॥ 2133

ಭೀಮರೂಪಾ ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಪುರಃಸರಾಃ।
ನರಾಂತಕಃ ಕುಂಭಹನುರ್ಮಹಾನಾದಃ ಸಮುನ್ನತಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತಸಚಿವಾ ಹ್ಯೇತೇ ನಿರ್ಯಯುಃ ಪರಿವಾರ್ಯ ತಂ ॥ **6.57.30** ॥ 2134

ವ್ಯೂಢೇನೈವ ಸುಘೋರೇಣ ಪೂರ್ವದ್ವಾರಾತ್ ಸ ನಿರ್ಯಯೌ।
ಗಜಯೂಥನಿಕಾಶೇನ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ ॥ **6.57.31** ॥ 2135

ಸಾಗರಪ್ರತಿಮೌಘೇನ ವೃತಸ್ತೇನ ಬಲೇನ ಸಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಿರ್ಯಯೌ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಕಾಲಾಂತಕಯಮೋಪಮಃ ॥ **6.57.32** ॥ 2136

ತಸ್ಯ ನಿರ್ಯಾಣಘೋಷೇಣ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ನರ್ದತಾಂ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ವಿನೇದುರ್ವಿಕೃತೈಃ ಸ್ವರೈಃ ॥ **6.57.33** ॥ 2137

ವ್ಯಭ್ರಮಾಕಾಶಮಾವಿಶ್ಯ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಭೋಜನಾಃ।
ಮಂಡಲಾನ್ಯಪಸವ್ಯಾನಿ ಖಗಾಶ್ಚಕ್ರೂ ರಥಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.57.34** ॥ 2138

ವಮಂತ್ಯಃ ಪಾವಕಜ್ವಾಲಾಃ ಶಿವಾ ಘೋರಾ ವವಾಶಿರೇ।
ಅಂತರಿಕ್ಷಾತ್ ಪಪಾತೋಲ್ಕಾ ವಾಯುಶ್ಚ ಪರುಷಂ ವವೌ ॥ **6.57.35** ॥ 2139

ಅನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಸಂರಬ್ಧಾ ಗ್ರಹಾಶ್ಚ ನ ಚಕಾಶಿರೇ।
ಮೇಘಾಶ್ಚ ಖರನಿರ್ಘೋಷಾ ರಥಸ್ಯೋಪರಿ ರಕ್ಷಸಃ ॥ **6.57.36** ॥ 2140

ವವರ್ಷೂ ರುಧಿರಂ ಚಾಸ್ಯ ಸಿಷಿಚುಶ್ಚ ಪುರಃಸರಾನ್।
ಕೇತುಮೂರ್ಧನಿ ಗೃಧ್ರಸ್ತು ವಿಲೀನೋ ದಕ್ಷಿಣಾಮುಖಃ ॥ **6.57.37** ॥ 2141

ನದನ್ನುಭಯತಃ ಪಾರ್ಶ್ವಂ ಸಮಗ್ರಾಂ ಶ್ರಿಯಮಾಹರತ್।
ಸಾರಥೇರ್ಬಹುಶಶ್ಚಾಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಮವಗಾಹತಃ ॥ **6.57.38** ॥ 2142

ಪ್ರತೋದೋ ನ್ಯಪತದ್ಧಸ್ತಾತ್ ಸೂತಸ್ಯ ಹಯಸಾದಿನಃ।
ನಿರ್ಯಾಣಶ್ರೀಶ್ಚ ಯಾ ಚ ಸ್ಯಾದ್ ಭಾಸ್ವರಾ ಚ ಸುದುರ್ಲಭಾ ॥ **6.57.39** ॥ 2143

ಸಾ ನನಾಶ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಸಮೇ ಚ ಸ್ಖಲಿತಾ ಹಯಾಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತಂ ತಂ ಹಿ ನಿರ್ಯಾಂತಂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಗುಣಪೌರುಷಂ।
ಯುಧಿ ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾ ಕಪಿಸೇನಾಭ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.57.40** ॥ 2144

ಅಥ ಘೋಷಃ ಸುತುಮುಲೋ ಹರೀಣಾಂ ಸಮಜಾಯತ।
ವೃಕ್ಷಾನಾರುಜತಾಂ ಚೈವ ಗುರ್ವೀರ್ವೈ ಗೃಹ್ಣತಾಂ ಶಿಲಾಃ ॥ **6.57.41** ॥ 2145

ನದತಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಗರ್ಜತಾಂ।
ಉಭೇ ಪ್ರಮುದಿತೇ ಸೈನ್ಯೇ ರಕ್ಷೋಗಣವನೌಕಸಾಂ ॥ **6.57.42** ॥ 2146

ವೇಗಿತಾನಾಂ ಸಮರ್ಥಾನಾಮನ್ಯೋನ್ಯವಧಕಾಕ್ಷಿಣಾಂ।
ಪರಸ್ಪರಂ ಚಾಹ್ವಯತಾಂ ನಿನಾದಃ ಶ್ರೂಯತೇ ಮಹಾನ್ ॥ **6.57.43** ॥ 2147

ತತಃ ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಕಪಿರಾಜವಾಹಿನೀ -
ಮಭಿಪ್ರತಸ್ಥೇ ವಿಜಯಾಯ ದುರ್ಮತಿಃ।
ವಿವೃದ್ಧವೇಗಾಂ ಚ ವಿವೇಶ ತಾಂ ಚಮೂಂ
ಯಥಾ ಮುಮೂರ್ಷುಃ ಶಲಭೋ ವಿಭಾವಸುಂ ॥ **6.57.44** ॥ 2148

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ನೀಲಕರ್ತೃಕಃ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ವಧಃ

ತತಃ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ನಿರ್ಯಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಣಕೃತೋದ್ಯಮಂ।
ಉವಾಚ ಸಸ್ಮಿತಂ ರಾಮೋ ವಿಭೀಷಣಮರಿಂದಮಃ ॥ **6.58.1** ॥ 2149

ಕ ಏಷ ಸುಮಹಾಕಾಯೋ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ।
ಆಗಚ್ಛತಿ ಮಹಾವೇಗಃ ಕಿಂರೂಪಬಲಪೌರುಷಃ ॥ **6.58.2** ॥ 2150

ಆಚಕ್ಷ್ವ ಮೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ವೀರ್ಯವಂತಂ ನಿಶಾಚರಂ।
ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.58.3** ॥ 2151

ಏಷ ಸೇನಾಪತಿಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ತ್ರಿಭಾಗಬಲಸಂವೃತಃ।
ವೀರ್ಯವಾನಸ್ತ್ರವಿಚ್ಛೂರಃ ಸುಪ್ರಖ್ಯಾತಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.58.4** ॥ 2152

ತತಃ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ನಿರ್ಯಾಂತಂ ಭೀಮಂ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಂ।
ಗರ್ಜಂತಂ ಸುಮಹಾಕಾಯಂ ರಾಕ್ಷಸೈರಭಿಸಂವೃತಂ ॥ **6.58.5** ॥ 2153

ದದರ್ಶ ಮಹತೀ ಸೇನಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಬಲೀಯಸಾಂ।
ಅಭಿಸಂಜಾತಘೋಷಾಣಾಂ ಪ್ರಹಸ್ತಮಭಿಗರ್ಜತಾಂ ॥ **6.58.6** ॥ 2154

ಖಡ್ಗಶಕ್ತ್ಯೃಷ್ಟಿಶೂಲಾಶ್ಚ ಬಾಣಾನಿ ಮುಸಲಾನಿ ಚ।
ಗದಾಶ್ಚ ಪರಿಘಾಃ ಪ್ರಾಸಾ ವಿವಿಧಾಶ್ಚ ಪರಶ್ವಧಾಃ ॥ **6.58.7** ॥ 2155

ಧನೂಂಷಿ ಚ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಜಯೈಷಿಣಾಂ।
ಪ್ರಗೃಹೀತಾನ್ಯರಾಜಂತ ವಾನರಾನಭಿಧಾವತಾಂ ॥ **6.58.8** ॥ 2156

ಜಗೃಹುಃ ಪಾದಪಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಪುಷ್ಪಿತಾಂಸ್ತು ಗಿರೀಂಸ್ತಥಾ।
ಶಿಲಾಶ್ಚ ವಿಪುಲಾ ದೀರ್ಘಾ ಯೋದ್ಧುಕಾಮಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.58.9** ॥ 2157

ತೇಷಾಮನ್ಯೋನ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಃ ಸುಮಹಾನಭೂತ್।
ಬಹೂನಾಮಶ್ಮವೃಷ್ಟಿಂ ಚ ಶರವರ್ಷಂ ಚ ವರ್ಷತಾಂ ॥ **6.58.10** ॥ 2158

ಬಹವೋ ರಾಕ್ಷಸಾ ಯುದ್ಧೇ ಬಹೂನ್ ವಾನರಪುಂಗವಾನ್।
ವಾನರಾ ರಾಕ್ಷಸಾಂಶ್ಚಾಪಿ ನಿಜಘ್ನುರ್ಬಹವೋ ಬಹೂನ್ ॥ **6.58.11** ॥ 2159

ಶೂಲೈಃ ಪ್ರಮಥಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ತು ಪರಮಾಯುಧೈಃ।
ಪರಿಘೈರಾಹತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿಚ್ಛಿನ್ನಾಃ ಪರಶ್ವಧೈಃ ॥ **6.58.12** ॥ 2160

ನಿರುಚ್ಛ್ವಾಸಾಃ ಪುನಃ ಕೇಚಿತ್ ಪತಿತಾ ಜಗತೀತಲೇ।
ವಿಭಿನ್ನಹೃದಯಾಃ ಕೇಚಿದಿಷುಸಂಧಾನಸಾಧಿತಾಃ ॥ **6.58.13** ॥ 2161

ಕೇಚಿದ್ ದ್ವಿಧಾ ಕೃತಾಃ ಖಡ್ಗೈಃ ಸ್ಫುರಂತಃ ಪತಿತಾ ಭುವಿ।
ವಾನರಾ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಶೂರೈಃ ಪಾರ್ಶ್ವತಶ್ಚ ವಿದಾರಿತಾಃ ॥ **6.58.14** ॥ 2162

ವಾನರೈಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೈ ರಾಕ್ಷಸೌಘಾಃ ಸಮಂತತಃ।
ಪಾದಪೈರ್ಗಿರಿಶೃಂಗೈಶ್ಚ ಸಂಪಿಷ್ಟಾ ವಸುಧಾತಲೇ ॥ **6.58.15** ॥ 2163

ವಜ್ರಸ್ಪರ್ಶತಲೈರ್ಹಸ್ತೈರ್ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ ಹತಾ ಭೃಶಂ।
ವಮಂತ್ಯೋಣಿತಮಾಸ್ಯೇಭ್ಯೋ ವಿಶೀರ್ಣದಶನೇಕ್ಷಣಾಃ ॥ **6.58.16** ॥ 2164

ಆರ್ತಸ್ವನಂ ಚ ಸ್ವನತಾಂ ಸಿಂಹನಾದಂ ಚ ನರ್ದತಾಂ।
ಬಭೂವ ತುಮುಲಃ ಶಬ್ದೋ ಹರೀಣಾಂ ರಕ್ಷಸಾಮಪಿ ॥ **6.58.17** ॥ 2165

ವಾನರಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕ್ರುದ್ಧಾ ವೀರಮಾರ್ಗಮನುವ್ರತಾಃ।
ವಿವೃತ್ತವದನಾಃ ಕ್ರೂರಾಶ್ಚಕ್ರುಃ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಭೀತವತ್ ॥ **6.58.18** ॥ 2166

ನರಾಂತಕಃ ಕುಂಭಹನುರ್ಮಹಾನಾದಃ ಸಮುನ್ನತಃ।
ಏತೇ ಪ್ರಹಸ್ತಸಚಿವಾಃ ಸರ್ವೇ ಜಘ್ನುರ್ವನೌಕಸಃ ॥ **6.58.19** ॥ 2167

ತೇಷಾಂ ನಿಪತತಾಂ ಶೀಘ್ರಂ ನಿಘ್ನತಾಂ ಚಾಪಿ ವಾನರಾನ್।
ದ್ವಿವಿದೋ ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ಜಘಾನೈಕಂ ನರಾಂತಕಂ ॥ **6.58.20** ॥ 2168

ದುರ್ಮುಖಃ ಪುನರುತ್ಥಾಯ ಕಪಿಃ ಸವಿಪುಲದ್ರುಮಂ।
ರಾಕ್ಷಸಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತಂ ತು ಸಮುನ್ನತಮಪೋಥಯತ್ ॥ **6.58.21** ॥ 2169

ಜಾಂಬವಾಂಸ್ತು ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಮಹತೀಂ ಶಿಲಾಂ।
ಪಾತಯಾಮಾಸ ತೇಜಸ್ವೀ ಮಹಾನಾದಸ್ಯ ವಕ್ಷಸಿ ॥ **6.58.22** ॥ 2170

ಅಥ ಕುಂಭಹನುಸ್ತತ್ರ ತಾರೇಣಾಸಾದ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ವೃಕ್ಷೇಣ ಮಹತಾ ಸದ್ಯಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಸಂತ್ಯಾಜಯದ್ ರಣೇ ॥ **6.58.23** ॥ 2171

ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಸ್ತತ್ಕರ್ಮ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ರಥಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ಚಕಾರ ಕದನಂ ಘೋರಂ ಧನುಷ್ಪಾಣಿರ್ವನೌಕಸಾಂ ॥ **6.58.24** ॥ 2172

ಆವರ್ತ ಇವ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಸೇನಯೋರುಭಯೋಸ್ತದಾ।
ಕ್ಷುಭಿತಸ್ಯಾಪ್ರಮೇಯಸ್ಯ ಸಾಗರಸ್ಯೇವ ನಿಃಸ್ವನಃ ॥ **6.58.25** ॥ 2173

ಮಹತಾ ಹಿ ಶರೌಘೇಣ ರಾಕ್ಷಸೋ ರಣದುರ್ಮದಃ।
ಅರ್ದಯಾಮಾಸ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾನರಾನ್ ಪರಮಾಹವೇ ॥ **6.58.26** ॥ 2174

ವಾನರಾಣಾಂ ಶರೀರೈಸ್ತು ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಮೇದಿನೀ।
ಬಭೂವಾತಿಚಿತಾ ಘೋರೈಃ ಪರ್ವತೈರಿವ ಸಂವೃತಾ ॥ **6.58.27** ॥ 2175

ಸಾ ಮಹೀ ರುಧಿರೌಘೇಣ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಾ ಸಂಪ್ರಕಾಶತೇ।
ಸಂಛನ್ನಾ ಮಾಧವೇ ಮಾಸಿ ಪಲಾಶೈರಿವ ಪುಷ್ಪಿತೈಃ ॥ **6.58.28** ॥ 2176

ಹತವೀರೌಘವಪ್ರಾಂ ತು ಭಗ್ನಾಯುಧಮಹಾದ್ರುಮಾಂ।
ಶೋಣಿತೌಘಮಹಾತೋಯಾಂ ಯಮಸಾಗರಗಾಮಿನೀಂ ॥ **6.58.29** ॥ 2177

ಯಕೃತ್ಪ್ಲೀಹಮಹಾಪಂಕಾಂ ವಿನಿಕೀರ್ಣಾಂತ್ರಶೈವಲಾಂ।
ಭಿನ್ನಕಾಯಶಿರೋಮೀನಾಮಗಾವಯವಶಾದ್ವಲಾಂ ॥ **6.58.30** ॥ 2178

ಗೃಧ್ರಹಂಸವರಾಕೀರ್ಣಾಂ ಕಂಕಸಾರಸಸೇವಿತಾಂ।
ಮೇದಃಫೇನಸಮಾಕೀರ್ಣಾಮಾರ್ತಸ್ತನಿತನಿಃಸ್ವನಾಂ ॥ **6.58.31** ॥ 2179

ತಾಂ ಕಾಪುರುಷದುಸ್ತಾರಾಂ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಮಯೀಂ ನದೀಂ।
ನದೀಮಿವ ಘನಾಪಾಯೇ ಹಂಸಸಾರಸಸೇವಿತಾಂ ॥ **6.58.32** ॥ 2180

ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕಪಿಮುಖ್ಯಾಸ್ತೇ ತೇರುಸ್ತಾಂ ದುಸ್ತರಾಂ ನದೀಂ।
ಯಥಾ ಪದ್ಮರಜೋಧ್ವಸ್ತಾಂ ನಲಿನೀಂ ಗಜಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.58.33** ॥ 2181

ತತಃ ಸೃಜಂತಂ ಬಾಣೌಘಾನ್ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ಸ್ಯಂದನೇ ಸ್ಥಿತಂ।
ದದರ್ಶ ತರಸಾ ನೀಲೋ ವಿಧಮಂತಂ ಪ್ಲವಂಗಮಾನ್ ॥ **6.58.34** ॥ 2182

ಉದ್ಧೂತ ಇವ ವಾಯುಃ ಖೇ ಮಹದಭ್ರಬಲಂ ಬಲಾತ್।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಭಿದ್ರುತಂ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ ॥ **6.58.35** ॥ 2183

ರಥೇನಾದಿತ್ಯವರ್ಣೇನ ನೀಲಮೇವಾಭಿದುದ್ರುವೇ।
ಸ ಧನುರ್ಧನ್ವಿನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವಿಕೃಷ್ಯ ಪರಮಾಹವೇ ॥ **6.58.36** ॥ 2184

ನೀಲಾಯ ವ್ಯಸೃಜದ್ ಬಾಣಾನ್ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ತೇ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವಿಶಿಖಾ ನೀಲಂ ವಿನಿರ್ಭಿದ್ಯ ಸಮಾಹಿತಾಃ ॥ **6.58.37** ॥ 2185

ಮಹೀಂ ಜಗ್ಮುರ್ಮಹಾವೇಗಾ ರೋಷಿತಾ ಇವ ಪನ್ನಗಾಃ।
ನೀಲಃ ಶರೈರಭಿಹತೋ ನಿಶಿತೈರ್ಜ್ವಲನೋಪಮೈಃ ॥ **6.58.38** ॥ 2186

ಸ ತಂ ಪರಮದುರ್ಧರ್ಷಮಾಪತಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತಂ ತಾಡಯಾಮಾಸ ವೃಕ್ಷಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.58.39** ॥ 2187

ಸ ತೇನಾಭಿಹತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ನರ್ದನ್ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ವವರ್ಷ ಶರವರ್ಷಾಣಿ ಪ್ಲವಂಗಾನಾಂ ಚಮೂಪತೌ ॥ **6.58.40** ॥ 2188

ತಸ್ಯ ಬಾಣಗಣಾನೇವ ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಅಪಾರಯನ್ ವಾರಯಿತುಂ ಪ್ರತ್ಯಗೃಹ್ಣನ್ನಿಮೀಲಿತಃ।
ಯಥೈವ ಗೋವೃಷೋ ವರ್ಷಂ ಶಾರದಂ ಶೀಘ್ರಮಾಗತಂ ॥ **6.58.41** ॥ 2189

ಏವಮೇವ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಶರವರ್ಷಾನ್ ದುರಾಸದಾನ್।
ನಿಮೀಲಿತಾಕ್ಷಃ ಸಹಸಾ ನೀಲಃ ಸೇಹೇ ದುರಾಸದಾನ್ ॥ **6.58.42** ॥ 2190

ರೋಷಿತಃ ಶರವರ್ಷೇಣ ಸಾಲೇನ ಮಹತಾ ಮಹಾನ್।
ಪ್ರಜಘಾನ ಹಯಾನ್ ನೀಲಃ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.58.43** ॥ 2191

ತತೋ ರೋಷಪರೀತಾತ್ಮಾ ಧನುಸ್ತಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಬಭಂಜ ತರಸಾ ನೀಲೋ ನನಾದ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.58.44** ॥ 2192

ವಿಧನುಃ ಸ ಕೃತಸ್ತೇನ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಾಹಿನೀಪತಿಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಮುಸಲಂ ಘೋರಂ ಸ್ಯಂದನಾದವಪುಪ್ಲುವೇ ॥ **6.58.45** ॥ 2193

ತಾವುಭೌ ವಾಹಿನೀಮುಖ್ಯೌ ಜಾತವೈರೌ ತರಸ್ವಿನೌ।
ಸ್ಥಿತೌ ಕ್ಷತಜಸಿಕ್ತಾಂಗೌ ಪ್ರಭಿನ್ನಾವಿವ ಕುಂಜರೌ ॥ **6.58.46** ॥ 2194

ಉಲ್ಲಿಖಂತೌ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣಾಭಿರ್ದಂಷ್ಟ್ರಾಭಿರಿತರೇತರಂ।
ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಸದೃಶೌ ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಚೇಷ್ಟಿತೌ ॥ **6.58.47** ॥ 2195

ವಿಕ್ರಾಂತವಿಜಯೌ ವೀರೌ ಸಮರೇಷ್ವನಿವರ್ತಿನೌ।
ಕಾಂಕ್ಷಮಾಣೌ ಯಶಃ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ವೃತ್ರವಾಸವಯೋರಿವ ॥ **6.58.48** ॥ 2196

ಆಜಘಾನ ತದಾ ನೀಲಂ ಲಲಾಟೇ ಮುಸಲೇನ ಸಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತಃ ಪರಮಾಯತ್ತಸ್ತತಃ ಸುಸ್ರಾವ ಶೋಣಿತಂ ॥ **6.58.49** ॥ 2197

ತತಃ ಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಾಂಗಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಚ ಮಹಾತರುಂ।
ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯೋರಸಿ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಿಸಸರ್ಜ ಮಹಾಕಪಿಃ ॥ **6.58.50** ॥ 2198

ತಮಚಿಂತ್ಯಪ್ರಹಾರಂ ಸ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಮುಸಲಂ ಮಹತ್।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ಬಲಿನಂ ಬಲಾನ್ನೀಲಂ ಪ್ಲವಂಗಮಂ ॥ **6.58.51** ॥ 2199

ತಮುಗ್ರವೇಗಂ ಸಂರಬ್ಧಮಾಪತಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ತತಃ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಜಗ್ರಾಹ ಮಹಾವೇಗೋ ಮಹಾಶಿಲಾಂ ॥ **6.58.52** ॥ 2200

ತಸ್ಯ ಯುದ್ಧಾಭಿಕಾಮಸ್ಯ ಮೃಧೇ ಮುಸಲಯೋಧಿನಃ।
ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಶಿಲಾಂ ನೀಲೋ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ತೂರ್ಣಮಪಾತಯತ್ ॥ **6.58.53** ॥ 2201

ನೀಲೇನ ಕಪಿಮುಖ್ಯೇನ ವಿಮುಕ್ತಾ ಮಹತೀ ಶಿಲಾ।
ಬಿಭೇದ ಬಹುಧಾ ಘೋರಾ ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಶಿರಸ್ತದಾ ॥ **6.58.54** ॥ 2202

ಸ ಗತಾಸುರ್ಗತಶ್ರೀಕೋ ಗತಸತ್ತ್ವೋ ಗತೇಂದ್ರಿಯಃ।
ಪಪಾತ ಸಹಸಾ ಭೂಮೌ ಛಿನ್ನಮೂಲ ಇವ ದ್ರುಮಃ ॥ **6.58.55** ॥ 2203

ವಿಭಿನ್ನಶಿರಸಸ್ತಸ್ಯ ಬಹು ಸುಸ್ರಾವ ಶೋಣಿತಂ।
ಶರೀರಾದಪಿ ಸುಸ್ರಾವ ಗಿರೇಃ ಪ್ರಸ್ರವಣಂ ಯಥಾ ॥ **6.58.56** ॥ 2204

ಹತೇ ಪ್ರಹಸ್ತೇ ನೀಲೇನ ತದಕಂಪ್ಯಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮಹೃಷ್ಟಾನಾಂ ಲಂಕಾಮಭಿಜಗಾಮ ಹ ॥ **6.58.57** ॥ 2205

ನ ಶೇಕುಃ ಸಮವಸ್ಥಾತುಂ ನಿಹತೇ ವಾಹಿನೀಪತೌ।
ಸೇತುಬಂಧಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ವಿಶೀರ್ಣಂ ಸಲಿಲಂ ಯಥಾ ॥ **6.58.58** ॥ 2206

ಹತೇ ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚಮೂಮುಖ್ಯೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ ನಿರುದ್ಯಮಾಃ।
ರಕ್ಷಃಪತಿಗೃಹಂ ಗತ್ವಾ ಧ್ಯಾನಮೂಕತ್ವಮಾಗತಾಃ ॥ **6.58.59** ॥ 2207

ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಶೋಕಾರ್ಣವಂ ತೀವ್ರಂ ವಿಸಂಜ್ಞಾ ಇವ ತೇಽಭವನ್ ॥ **6.58.60** ॥ 2208

ತತಸ್ತು ನೀಲೋ ವಿಜಯೀ ಮಹಾಬಲಃ
ಪ್ರಶಸ್ಯಮಾನಃ ಸುಕೃತೇನ ಕರ್ಮಣಾ।

ಸಮೇತ್ಯ ರಾಮೇಣ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಚ
ಪ್ರಹೃಷ್ಟರೂಪಸ್ತು ಬಭೂವ ಯೂಥಪಃ ॥ **6.58.61** ॥ 2209

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಪಂಚಾಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ವಧೇನ ದುಃಖಿತಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ ತೇನ ಸಹಾಗತಾನಾಂ ವೀರಾಣಾಂ ಪರಿಚಯೋ ರಾವಣಸ್ಯ ಪ್ರಹಾರೇಣ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಮೂರ್ಚ್ಛಾ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ರಣಭೂಮಾವಾಗಮನಂ ಹನುಮದ್ರಾವಣಯೋರ್ಮಿಥಸ್ತಲಪ್ರಹಾರೋ ರಾವಣಕರ್ತೃಕಂ ನೀಲಸ್ಯ ವಿಸಂಜ್ಞತ್ವಂ, ಶಕ್ತಿಪ್ರಹಾರೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಮೂರ್ಚ್ಛಾ ಸಸಂಜ್ಞತಾ ಚ, ಶ್ರೀರಾಮಾತ್ ಪರಾಜಿತಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ಲಂಕಾಯಾಂ ಪ್ರವೇಶಃ

ತಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ರಾಕ್ಷಸಸೈನ್ಯಪಾಲೇ
ಪ್ಲವಂಗಮಾನಾಮೃಷಭೇಣ ಯುದ್ಧೇ।
ಭೀಮಾಯುಧಂ ಸಾಗರವೇಗತುಲ್ಯಂ
ವಿದುದ್ರುವೇ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸೈನ್ಯಂ ॥ **6.59.1** ॥ 2210

ಗತ್ವಾ ತು ರಕ್ಷೋಧಿಪತೇಃ ಶಶಂಸುಃ
ಸೇನಾಪತಿಂ ಪಾವಕಸೂನುಶಸ್ತಂ।
ತಚ್ಚಾಪಿ ತೇಷಾಂ ವಚನಂ ನಿಶಮ್ಯ
ರಕ್ಷೋಧಿಪಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ಜಗಾಮ ॥ **6.59.2** ॥ 2211

ಸಂಖ್ಯೇ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ನಿಹತಂ ನಿಶಮ್ಯ
ಕ್ರೋಧಾರ್ದಿತಃ ಶೋಕಪರೀತಚೇತಾಃ।
ಉವಾಚ ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಯೂಥಮುಖ್ಯಾ-
ನಿಂದ್ರೋ ಯಥಾ ನಿರ್ಜರಯೂಥಮುಖ್ಯಾನ್ ॥ **6.59.3** ॥ 2212

ನಾವಜ್ಞಾ ರಿಪವೇ ಕಾರ್ಯಾ ಯೈರಿಂದ್ರಬಲಸಾದನಃ।
ಸೂದಿತಃ ಸೈನ್ಯಪಾಲೋ ಮೇ ಸಾನುಯಾತ್ರಃ ಸಕುಂಜರಃ ॥ **6.59.4** ॥ 2213

ಸೋಽಹಂ ರಿಪುವಿನಾಶಾಯ ವಿಜಯಾಯಾವಿಚಾರಯನ್।
ಸ್ವಯಮೇವ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ರಣಶೀರ್ಷಂ ತದದ್ಭುತಂ ॥ **6.59.5** ॥ 2214

ಅದ್ಯ ತದ್ ವಾನರಾನೀಕಂ ರಾಮಂ ಚ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ನಿರ್ದಹಿಷ್ಯಾಮಿ ಬಾಣೌಘೈರ್ವನಂ ದೀಪ್ತೈರಿವಾಗ್ನಿಭಿಃ।
ಅದ್ಯ ಸಂತರ್ಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಪೃಥಿವೀಂ ಕಪಿಶೋಣಿತೈಃ ॥ **6.59.6** ॥ 2215

ಸ ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಜ್ವಲನಪ್ರಕಾಶಂ
ರಥಂ ತುರಂಗೋತ್ತಮರಾಜಿಯುಕ್ತಂ।
ಪ್ರಕಾಶಮಾನಂ ವಪುಷಾ ಜ್ವಲಂತಂ
ಸಮಾರುರೋಹಾಮರರಾಜಶತ್ರುಃ ॥ **6.59.7** ॥ 2216

ಸ ಶಂಖಭೇರೀಪಣವಪ್ರಣಾದೈ-
ರಾಸ್ಫೋಟಿತಕ್ಷ್ವೇಡಿತಸಿಂಹನಾದ್ಯೈಃ।
ಪುಣ್ಯೈಃ ಸ್ತವೈಶ್ಚಾಪಿ ಸುಪೂಜ್ಯಮಾನ-
ಸ್ತದಾ ಯಯೌ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಮುಖ್ಯಃ ॥ **6.59.8** ॥ 2217

ಸ ಶೈಲಜೀಮೂತನಿಕಾಶರೂಪೈ-
ರ್ಮಾಂಸಾಶನೈಃ ಪಾವಕದೀಪ್ತನೇತ್ರೈಃ।
ಬಭೌ ವೃತೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಮುಖ್ಯೋ
ಭೂತೈರ್ವೃತೋ ರುದ್ರ ಇವಾಮರೇಶಃ ॥ **6.59.9** ॥ 2218

ತತೋ ನಗರ್ಯಾಃ ಸಹಸಾ ಮಹೌಜಾ
ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ತದ್ ವಾನರಸೈನ್ಯಮುಗ್ರಂ।
ಮಹಾರ್ಣವಾಭ್ರಸ್ತನಿತಂ ದದರ್ಶ
ಸಮುದ್ಯತಂ ಪಾದಪಶೈಲಹಸ್ತಂ ॥ **6.59.10** ॥ 2219

ತದ್ ರಾಕ್ಷಸಾನೀಕಮತಿಪ್ರಚಂಡ -
ಮಾಲೋಕ್ಯ ರಾಮೋ ಭುಜಗೇಂದ್ರಬಾಹುಃ।
ವಿಭೀಷಣಂ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಿಷ್ಠ -
ಮುವಾಚ ಸೇನಾನುಗತಃ ಪೃಥುಶ್ರೀಃ ॥ **6.59.11** ॥ 2220

ನಾನಾಪತಾಕಾಧ್ವಜಛತ್ರಜುಷ್ಟಂ
ಪ್ರಾಸಾಸಿಶೂಲಾಯುಧಶಸ್ತ್ರಜುಷ್ಟಂ।
ಕಸ್ಯೇದಮಕ್ಷೋಭ್ಯಮಭೀರುಜುಷ್ಟಂ
ಸೈನ್ಯಂ ಮಹೇಂದ್ರೋಪಮನಾಗಜುಷ್ಟಂ ॥ **6.59.12** ॥ 2221

ತತಸ್ತು ರಾಮಸ್ಯ ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ
ವಿಭೀಷಣಃ ಶಕ್ರಸಮಾನವೀರ್ಯಃ।
ಶಶಂಸ ರಾಮಸ್ಯ ಬಲಪ್ರವೇಕಂ
ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಾನಾಂ ॥ **6.59.13** ॥ 2222

ಯೋಽಸೌ ಗಜಸ್ಕಂಧಗತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ
ನವೋದಿತಾರ್ಕೋಪಮತಾಮ್ರವಕ್ತ್ರಃ।
ಸಂಕಂಪಯನ್ನಾಗಶಿರೋಽಭ್ಯುಪೈತಿ
ಹ್ಯಕಂಪನಂ ತ್ವೇನಮವೇಹಿ ರಾಜನ್ ॥ **6.59.14** ॥ 2223

ಯೋಽಸೌ ರಥಸ್ಥೋ ಮೃಗರಾಜಕೇತು -
ರ್ಧನ್ವಿನ್ ಧನುಃ ಶಕ್ರಧನುಃಪ್ರಕಾಶಂ।
ಕರೀವ ಭಾತ್ಯುಗ್ರವಿವೃತ್ತದಂಷ್ಟ್ರಃ
ಸ ಇಂದ್ರಜಿನ್ನಾಮ ವರಪ್ರಧಾನಃ ॥ **6.59.15** ॥ 2224

ಯಶ್ಚೈಷ ವಿಂಧ್ಯಾಸ್ತಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪೋ
ಧನ್ವೀ ರಥಸ್ಥೋಽತಿರಥೋಽತಿವೀರಃ।
ವಿಸ್ಫಾರಯಂಶ್ಚಾಪಮತುಲ್ಯಮಾನಂ
ನಾಮ್ನಾತಿಕಾಯೋಽತಿವಿವೃದ್ಧಕಾಯಃ ॥ **6.59.16** ॥ 2225

ಯೋಽಸೌ ನವಾಕ್ರೋದಿತತಾಮ್ರಚಕ್ಷು -
ರಾರುಹ್ಯ ಘಂಟಾನಿನದಪ್ರಣಾದಂ।
ಗಜಂ ಖರಂ ಗರ್ಜತಿ ವೈ ಮಹಾತ್ಮಾ
ಮಹೋದರೋ ನಾಮ ಸ ಏಷ ವೀರಃ ॥ **6.59.17** ॥ 2226

ಯೋಽಸೌ ಹಯಂ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಭಾಂಡ -
ಮಾರುಹ್ಯ ಸಂಧ್ಯಾಭ್ರಗಿರಿಪ್ರಕಾಶಂ।
ಪ್ರಾಸಂ ಸಮುದ್ಯಮ್ಯ ಮರೀಚಿನದ್ಧಂ
ಪಿಶಾಚ ಏಷೋಽಶನಿತುಲ್ಯವೇಗಃ ॥ **6.59.18** ॥ 2227

ಯಶ್ಚೈಷ ಶೂಲಂ ನಿಶಿತಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ
ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭಂ ಕಿಂಕರವಜ್ರವೇಗಂ।
ವೃಷೇಂದ್ರಮಾಸ್ಥಾಯ ಶಶಿಪ್ರಕಾಶ -
ಮಾಯಾತಿ ಯೋಽಸೌ ತ್ರಿಶಿರಾ ಯಶಸ್ವೀ ॥ **6.59.19** ॥ 2228

ಅಸೌ ಚ ಜೀಮೂತನಿಕಾಶರೂಪಃ
ಕುಂಭಃ ಪೃಥುವ್ಯೂಢಸುಜಾತವಕ್ಷಾಃ।
ಸಮಾಹಿತಃ ಪನ್ನಗರಾಜಕೇತು -
ರ್ವಿಸ್ಫಾರಯನ್ ಯಾತಿ ಧನುರ್ವಿಧುನ್ವನ್ ॥ **6.59.20** ॥ 2229

ಯಶ್ಚೈಷ ಜಾಂಬೂನದವಜ್ರಜುಷ್ಟಂ
ದೀಪ್ತಂ ಸಧೂಮಂ ಪರಿಘಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ।
ಆಯಾತಿ ರಕ್ಷೋಬಲಕೇತುಭೂತೋ
ಯೋಽಸೌ ನಿಕುಂಭೋಽದ್ಭುತಘೋರಕರ್ಮಾ ॥ **6.59.21** ॥ 2230

ಯಶ್ಚೈಷ ಚಾಪಾಸಿಶರೌಘಜುಷ್ಟಂ
ಪತಾಕಿನಂ ಪಾವಕದೀಪ್ತರೂಪಂ।
ರಥಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ವಿಭಾತ್ಯುದಗ್ರೋ
ನರಾಂತಕೋಽಸೌ ನಗಶೃಂಗಯೋಧೀ ॥ **6.59.22** ॥ 2231

ಯಶ್ಚೈಷ ನಾನಾವಿಧಘೋರರೂಪೈ-
ರ್ವ್ಯಾಘ್ರೋಷ್ಟ್ರನಾಗೇಂದ್ರಮೃಗಾಶ್ವವಕ್ತ್ರೈಃ।
ಭೂತೈರ್ವೃತೋ ಭಾತಿ ವಿವೃತ್ತನೇತ್ರೈ-
ರ್ಯೋಽಸೌ ಸುರಾಣಾಮಪಿ ದರ್ಪಹಂತಾ ॥ **6.59.23** ॥ 2232

ಯತ್ರೈತದಿಂದುಪ್ರತಿಮಂ ವಿಭಾತಿ
ಚ್ಛತ್ರಂ ಸಿತಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಲಾಕಮಗ್ರ್ಯಂ।
ಅತ್ರೈಷ ರಕ್ಷೋಧಿಪತಿರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ಭೂತೈರ್ವೃತೋ ರುದ್ರ ಇವಾವಭಾತಿ ॥ **6.59.24** ॥ 2233

ಅಸೌ ಕಿರೀಟೀ ಚಲಕುಂಡಲಾಸ್ಯೋ
ನಗೇಂದ್ರವಿಂಧ್ಯೋಪಮಭೀಮಕಾಯಃ।
ಮಹೇಂದ್ರವೈವಸ್ವತದರ್ಪಹಂತಾ
ರಕ್ಷೋಧಿಪಃ ಸೂರ್ಯ ಇವಾವಭಾತಿ ॥ **6.59.25** ॥ 2234

ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ತತೋ ರಾಮೋ ವಿಭೀಷಣಮರಿಂದಮಃ।
ಅಹೋ ದೀಪ್ತಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.59.26** ॥ 2235

ಆದಿತ್ಯ ಇವ ದುಷ್ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯೋ ರಶ್ಮಿಭಿರ್ಭಾತಿ ರಾವಣಃ।
ನ ವ್ಯಕ್ತಂ ಲಕ್ಷಯೇ ಹ್ಯಸ್ಯ ರೂಪಂ ತೇಜಃಸಮಾವೃತಂ ॥ **6.59.27** ॥ 2236

ದೇವದಾನವವೀರಾಣಾಂ ವಪುರ್ಯೇವಂವಿಧಂ ಭವೇತ್।
ಯಾದೃಶಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಪುರೇತದ್ ವಿರಾಜತೇ ॥ **6.59.28** ॥ 2237

ಸರ್ವೇ ಪರ್ವತಸಂಕಾಶಾಃ ಸರ್ವೇ ಪರ್ವತಯೋಧಿನಃ।
ಸರ್ವೇ ದೀಪ್ತಾಯುಧಧರಾ ಯೋಧಾಸ್ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.59.29** ॥ 2238

ವಿಭಾತಿ ರಕ್ಷೋರಾಜೋಽಸೌ ಪ್ರದೀಪ್ತೈರ್ಭೀಮದರ್ಶನೈಃ।
ಭೂತೈಃ ಪರಿವೃತಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ದೇಹವದ್ಭಿರಿವಾಂತಕಃ ॥ **6.59.30** ॥ 2239

ದಿಷ್ಟ್ಯಾಯಮದ್ಯ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಮಮ ದೃಷ್ಟಿಪಥಂ ಗತಃ।
ಅದ್ಯ ಕ್ರೋಧಂ ವಿಮೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸೀತಾಹರಣಸಂಭವಂ ॥ **6.59.31** ॥ 2240

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತತೋ ರಾಮೋ ಧನುರಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಚರಸ್ತಸ್ಥೌ ಸಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಶರೋತ್ತಮಂ ॥ **6.59.32** ॥ 2241

ತತಃ ಸ ರಕ್ಷೋಧಿಪತಿರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ರಕ್ಷಾಂಸಿ ತಾನ್ಯಾಹ ಮಹಾಬಲಾನಿ।
ದ್ವಾರೇಷು ಚರ್ಯಾಗೃಹಗೋಪುರೇಷು
ಸುನಿರ್ವೃತಾಸ್ತಿಷ್ಠತ ನಿರ್ವಿಶಂಕಾಃ ॥ **6.59.33** ॥ 2242

ಇಹಾಗತಂ ಮಾಂ ಸಹಿತಂ ಭವದ್ಭಿ-
ರ್ವನೌಕಸಶ್ಛಿದ್ರಮಿದಂ ವಿದಿತ್ವಾ।
ಶೂನ್ಯಾಂ ಪುರೀ ದುಷ್ಪ್ರಸಹಾಂ ಪ್ರಮಥ್ಯ
ಪ್ರಧರ್ಷಯೇಯುಃ ಸಹಸಾ ಸಮೇತಾಃ ॥ **6.59.34** ॥ 2243

ವಿಸರ್ಜಯಿತ್ವಾ ಸಚಿವಾಂಸ್ತತಸ್ತಾನ್
ಗತೇಷು ರಕ್ಷಃಸು ಯಥಾನಿಯೋಗಂ।
ವ್ಯದಾರಯದ್ ವಾನರಸಾಗರೌಘಂ
ಮಹಾರುಷಃ ಪೂರ್ಣಮಿವಾರ್ಣವೌಘಂ ॥ **6.59.35** ॥ 2244

ತಮಾಪತಂತಂ ಸಹಸಾ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ
ದೀಪ್ತೇಷುಚಾಪಂ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ।
ಮಹತ್ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಮಹೀಧರಾಗ್ರಂ
ದುದ್ರಾವ ರಕ್ಷೋಧಿಪತಿಂ ಹರೀಶಃ ॥ **6.59.36** ॥ 2245

ತಚ್ಛೈಲಶೃಂಗಂ ಬಹುವೃಕ್ಷಸಾನುಂ
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ನಿಶಾಚರಾಯ।
ತಮಾಪತಂತಂ ಸಹಸಾ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ
ಚಿಚ್ಛೇದ ಬಾಣೈಸ್ತಪನೀಯಪುಂಖೈಃ ॥ **6.59.37** ॥ 2246

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರವೃದ್ಧೋತ್ತಮಸಾನುವೃಕ್ಷೇ
ಶೃಂಗೇ ವಿದೀರ್ಣೇ ಪತಿತೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ।
ಮಹಾಹಿಕಲ್ಪಂ ಶರಮಂತಕಾಭಂ
ಸಮಾದಧೇ ರಾಕ್ಷಸಲೋಕನಾಥಃ ॥ **6.59.38** ॥ 2247

ಸ ತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾನಿಲತುಲ್ಯವೇಗಂ
ಸವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಜ್ವಲನಪ್ರಕಾಶಂ।
ಬಾಣಂ ಮಹೇಂದ್ರಾಶನಿತುಲ್ಯವೇಗಂ
ಚಿಕ್ಷೇಪ ಸುಗ್ರೀವವಧಾಯ ರುಷ್ಟಃ ॥ **6.59.39** ॥ 2248

ಸ ಸಾಯಕೋ ರಾವಣಬಾಹುಮುಕ್ತಃ
ಶಕ್ರಾಶನಿಪ್ರಖ್ಯವಪುಃಪ್ರಕಾಶಂ।
ಸುಗ್ರೀವಮಾಸಾದ್ಯ ಬಿಭೇದ ವೇಗಾದ್
ಗುಹೇರಿತಾ ಕ್ರೌಂಚಮಿವೋಗ್ರಶಕ್ತಿಃ ॥ **6.59.40** ॥ 2249

ಸ ಸಾಯಕಾರ್ತೋ ವಿಪರೀತಚೇತಾಃ
ಕೂಜನ್ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ನಿಪಪಾತ ವೀರಃ।
ತಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಭೂಮೌ ಪತಿತಂ ವಿಸಂಜ್ಞಂ
ನೇದುಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯುಧಿ ಯಾತುಧಾನಾಃ ॥ **6.59.41** ॥ 2250

ತತೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಸುಷೇಣ -
ಸ್ತ್ವಥರ್ಷಭೋ ಜ್ಯೋತಿಮುಖೋ ನಲಶ್ಚ।
ಶೈಲಾನ್ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ವಿವೃದ್ಧಕಾಯಾಃ
ಪ್ರದುದ್ರುವುಸ್ತಂ ಪ್ರತಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ ॥ **6.59.42** ॥ 2251

ತೇಷಾಂ ಪ್ರಹಾರಾನ್ ಸ ಚಕಾರ ಮೋಘಾನ್
ರಕ್ಷೋಧಿಪೋ ಬಾಣಶತೈಃ ಶಿತಾಗ್ರೈಃ।
ತಾನ್ ವಾನರೇಂದ್ರಾನಪಿ ಬಾಣಜಾಲೈ -
ರ್ಬಿಭೇದ ಜಾಂಬೂನದಚಿತ್ರಪುಂಖೈಃ ॥ **6.59.43** ॥ 2252

ತೇ ವಾನರೇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಿದಶಾರಿಬಾಣೈ-
ರ್ಭಿನ್ನಾ ನಿಪೇತುರ್ಭುವಿ ಭೀಮಕಾಯಾಃ।
ತತಸ್ತು ತದ್ ವಾನರಸೈನ್ಯಮುಗ್ರಂ
ಪ್ರಚ್ಛಾದಯಾಮಾಸ ಸ ಬಾಣಜಾಲೈಃ ॥ **6.59.44** ॥ 2253

ತೇ ವಧ್ಯಮಾನಾಃ ಪತಿತಾಶ್ಚ ವೀರಾ
ನಾನದ್ಯಮಾನಾ ಭಯಶಲ್ಯವಿದ್ಧಾಃ।
ಶಾಖಾಮೃಗಾ ರಾವಣಸಾಯಕಾರ್ತಾ
ಜಗ್ಮುಃ ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಸ್ಮ ರಾಮಂ ॥ **6.59.45** ॥ 2254

ತತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ಸ ಧನುರ್ಧನುಷ್ಮಾನ್
ಆದಾಯ ರಾಮಃ ಸಹಸಾ ಜಗಾಮ।
ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪ್ರಾಂಜಲಿರಭ್ಯುಪೇತ್ಯ
ಉವಾಚ ರಾಮಂ ಪರಮಾರ್ಥಯುಕ್ತಂ ॥ **6.59.46** ॥ 2255

ಕಾಮಮಾರ್ಯ ಸುಪರ್ಯಾಪ್ತೋ ವಧಾಯಾಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ವಿಧಮಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಚೈತಮನುಜಾನೀಹಿ ಮಾಂ ವಿಭೋ ॥ **6.59.47** ॥ 2256

ತಮಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಗಚ್ಛ ಯತ್ನಪರಶ್ಚಾಪಿ ಭವ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.59.48** ॥ 2257

ರಾವಣೋ ಹಿ ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ರಣೇಽದ್ಭುತಪರಾಕ್ರಮಃ।
ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇನಾಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ದುಷ್ಪ್ರಸಹ್ಯೋ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.59.49** ॥ 2258

ತಸ್ಯಚ್ಛಿದ್ರಾಣಿ ಮಾರ್ಗಸ್ವ ಸ್ವಚ್ಛಿದ್ರಾಣಿ ಚ ಲಕ್ಷಯ।
ಚಕ್ಷುಷಾ ಧನುಷಾऽऽತ್ಮಾನಂ ಗೋಪಾಯಸ್ವ ಸಮಾಹಿತಃ ॥ **6.59.50** ॥ 2259

ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಪೂಜ್ಯ ಚ।
ಅಭಿವಾದ್ಯ ಚ ರಾಮಾಯ ಯಯೌ ಸೌಮಿತ್ರಿರಾಹವೇ ॥ **6.59.51** ॥ 2260

ಸ ರಾವಣಂ ವಾರಣಹಸ್ತಬಾಹುಂ
ದದರ್ಶ ಭೀಮೋದ್ಯತದೀಪ್ತಚಾಪಂ।
ಪ್ರಚ್ಛಾದಯಂತಂ ಶರವೃಷ್ಟಿಜಾಲೈ-
ಸ್ತಾನ್ ವಾನರಾನ್ ಭಿನ್ನವಿಕೀರ್ಣದೇಹಾನ್ ॥ **6.59.52** ॥ 2261

ತಮಾಲೋಕ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ನಿವಾರ್ಯ ಶರಜಾಲಾನಿ ವಿದುದ್ರಾವ ಸ ರಾವಣಂ ॥ **6.59.53** ॥ 2262

ರಥಂ ತಸ್ಯ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಬಾಹುಮುದ್ಯಮ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ।
ತ್ರಾಸಯನ್ ರಾವಣಂ ಧೀಮಾನ್ ಹನೂಮಾನ್ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.59.54** ॥ 2263

ದೇವದಾನವಗಂಧರ್ವೈರ್ಯಕ್ಷೈಶ್ಚ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಅವಧ್ಯತ್ವಂ ತ್ವಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ವಾನರೇಭ್ಯಸ್ತು ತೇ ಭಯಂ ॥ **6.59.55** ॥ 2264

ಏಷ ಮೇ ದಕ್ಷಿಣೋ ಬಾಹುಃ ಪಂಚಶಾಖಃ ಸಮುದ್ಯತಃ।
ವಿಧಮಿಷ್ಯತಿ ತೇ ದೇಹೇ ಭೂತಾತ್ಮಾನಂ ಚಿರೋಷಿತಂ ॥ **6.59.56** ॥ 2265

ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂಮತೋ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣೋ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ।
ಸಂರಕ್ತನಯನಃ ಕ್ರೋಧಾದಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.59.57** ॥ 2266

ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರಹರ ನಿಃಶಂಕಂ ಸ್ಥಿರಾಂ ಕೀರ್ತಿಮವಾಪ್ನುಹಿ।
ತತಸ್ತ್ವಾಂ ಜ್ಞಾತವಿಕ್ರಾಂತಂ ನಾಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ವಾನರ ॥ **6.59.58** ॥ 2267

ರಾವಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಯುಸೂನುರ್ವಚೋಽಬ್ರವೀತ್।
ಪ್ರಹೃತಂ ಹಿ ಮಯಾ ಪೂರ್ವಮಕ್ಷಂ ತವ ಸುತಂ ಸ್ಮರ ॥ **6.59.59** ॥ 2268

ಏವಮುಕ್ತೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಆಜಘಾನಾನಿಲಸುತಂ ತಲೇನೋರಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.59.60** ॥ 2269

ಸ ತಲಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ಚಚಾಲ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ।
ಸ್ಥಿತೋ ಮುಹೂರ್ತಂ ತೇಜಸ್ವೀ ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಹಾಮತಿಃ ॥ **6.59.61** ॥ 2270

ಆಜಘಾನ ಚ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಸ್ತಲೇನೈವಾಮರದ್ವಿಷಂ।
ತತಃ ಸ ತೇನಾಭಿಹತೋ ವಾನರೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ **6.59.62** ॥ 2271

ದಶಗ್ರೀವಃ ಸಮಾಧೂತೋ ಯಥಾ ಭೂಮಿತಲೇಽಚಲಃ।
ಸಂಗ್ರಾಮೇ ತಂ ತಥಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಂ ತಲತಾಡಿತಂ ॥ **6.59.63** ॥ 2272

ಋಷಯೋ ವಾನರಾಃ ಸಿದ್ಧಾ ನೇದುರ್ದೇವಾಃ ಸಹಾಸುರೈಃ।
ಅಥಾಶ್ವಸ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.59.64** ॥ 2273

ಸಾಧು ವಾನರ ವೀರ್ಯೇಣ ಶ್ಲಾಘನೀಯೋಽಸಿ ಮೇ ರಿಪುಃ।
ರಾವಣೇನೈವಮುಕ್ತಸ್ತು ಮಾರುತಿರ್ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.59.65** ॥ 2274

ಧಿಗಸ್ತು ಮಮ ವೀರ್ಯಸ್ಯ ಯತ್ ತ್ವಂ ಜೀವಸಿ ರಾವಣ।
ಸಕೃತ್ ತು ಪ್ರಹರೇದಾನೀಂ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ ಕಿಂ ವಿಕತ್ಥಸೇ ॥ **6.59.66** ॥ 2275

ತತಸ್ತ್ವಾಂ ಮಾಮಕೋ ಮುಷ್ಟಿರ್ನಯಿಷ್ಯತಿ ಯಮಕ್ಷಯಂ।
ತತೋ ಮಾರುತಿವಾಕ್ಯೇನ ಕೋಪಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಜಜ್ವಲೇ ॥ **6.59.67** ॥ 2276

ಸಂರಕ್ತನಯನೋ ಯತ್ನಾನ್ಮುಷ್ಟಿಮಾವೃತ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಂ।
ಪಾತಯಾಮಾಸ ವೇಗೇನ ವಾನರೋರಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.59.68** ॥ 2277

ಹನೂಮಾನ್ ವಕ್ಷಸಿ ವ್ಯೂಢೇ ಸಂಚಚಾಲ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ವಿಹ್ವಲಂ ತು ತದಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.59.69** ॥ 2278

ರಥೇನಾತಿರಥಃ ಶೀಘ್ರಂ ನೀಲಂ ಪ್ರತಿ ಸಮಭ್ಯಗಾತ್।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮಧಿಪತಿರ್ದಶಗ್ರೀವಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.59.70** ॥ 2279

ಪನ್ನಗಪ್ರತಿಮೈರ್ಭೀಮೈಃ ಪರಮರ್ಮಾಭಿಭೇದನೈಃ।
ಶರೈರಾದೀಪಯಾಮಾಸ ನೀಲಂ ಹರಿಚಮೂಪತಿಂ ॥ **6.59.71** ॥ 2280

ಸ ಶರೌಘಸಮಾಯಸ್ತೋ ನೀಲೋ ಹರಿಚಮೂಪತಿಃ।
ಕರೇಣೈಕೇನ ಶೈಲಾಗ್ರಂ ರಕ್ಷೋಧಿಪತಯೇಽಸೃಜತ್ ॥ **6.59.72** ॥ 2281

ಹನೂಮಾನಪಿ ತೇಜಸ್ವೀ ಸಮಾಶ್ವಸ್ತೋ ಮಹಾಮನಾಃ।
ವಿಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣೋ ಯುದ್ಧೇಪ್ಸುಃ ಸರೋಷಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.59.73** ॥ 2282

ನೀಲೇನ ಸಹ ಸಂಯುಕ್ತಂ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಂ।
ಅನ್ಯೇನ ಯುಧ್ಯಮಾನಸ್ಯ ನ ಯುಕ್ತಮಭಿಧಾವನಂ ॥ **6.59.74** ॥ 2283

ರಾವಣೋಽಥ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತಂ ಶೃಂಗಂ ಸಪ್ತಭಿಃ ಶರೈಃ।
ಆಜಘಾನ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣಾಗ್ರೈಸ್ತದ್ ವಿಕೀರ್ಣಂ ಪಪಾತ ಹ ॥ **6.59.75** ॥ 2284

ತದ್ ವಿಕೀರ್ಣಂ ಗಿರೇಃ ಶೃಂಗಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹರಿಚಮೂಪತಿಃ।
ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ಜಜ್ವಾಲ ಕೋಪೇನ ಪರವೀರಹಾ ॥ **6.59.76** ॥ 2285

ಸೋಽಶ್ವಕರ್ಣದ್ರುಮಾಞ್ಶಾಲಾಂಶ್ಚೂತಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಸುಪುಷ್ಪಿತಾನ್।
ಅನ್ಯಾಂಶ್ಚ ವಿವಿಧಾನ್ ವೃಕ್ಷಾನ್ ನೀಲಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.59.77** ॥ 2286

ಸ ತಾನ್ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಪ್ರತಿಚಿಚ್ಛೇದ ರಾವಣಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷಚ್ಚ ಘೋರೇಣ ಶರವರ್ಷೇಣ ಪಾವಕಿಂ ॥ **6.59.78** ॥ 2287

ಅಭಿವೃಷ್ಟಃ ಶರೌಘೇಣ ಮೇಘೇನೇವ ಮಹಾಚಲಃ।
ಹ್ರಸ್ವಂ ಕೃತ್ವಾ ತತೋ ರೂಪಂ ಧ್ವಜಾಗ್ರೇ ನಿಪಪಾತ ಹ ॥ **6.59.79** ॥ 2288

ಪಾವಕಾತ್ಮಜಮಾಲೋಕ್ಯ ಧ್ವಜಾಗ್ರೇ ಸಮವಸ್ಥಿತಂ।
ಜಜ್ವಾಲ ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧಾತ್ ತತೋ ನೀಲೋ ನನಾದ ಚ ॥ **6.59.80** ॥ 2289

ಧ್ವಜಾಗ್ರೇ ಧನುಷಶ್ಚಾಗ್ರೇ ಕಿರೀಟಾಗ್ರೇ ಚ ತಂ ಹರಿಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋಽಥ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ರಾಮಶ್ಚಾಪಿ ಸುವಿಸ್ಮಿತಾಃ ॥ **6.59.81** ॥ 2290

ರಾವಣೋಽಪಿ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕಪಿಲಾಘವವಿಸ್ಮಿತಃ।
ಅಸ್ತ್ರಮಾಹಾರಯಾಮಾಸ ದೀಪ್ತಮಾಗ್ನೇಯಮದ್ಭುತಂ ॥ **6.59.82** ॥ 2291

ತತಸ್ತೇ ಚುಕ್ರುಶುರ್ಹೃಷ್ಟಾ ಲಬ್ಧಲಕ್ಷಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ನೀಲಲಾಘವಸಂಭ್ರಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಮಾಹವೇ ॥ **6.59.83** ॥ 2292

ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ನಾದೇನ ಸಂರಬ್ಧೋ ರಾವಣಸ್ತದಾ।
ಸಂಭ್ರಮಾವಿಷ್ಟಹೃದಯೋ ನ ಕಿಂಚಿತ್ ಪ್ರತ್ಯಪದ್ಯತ ॥ **6.59.84** ॥ 2293

ಆಗ್ನೇಯೇನಾಪಿ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ರಾವಣಃ ಶರಂ।
ಧ್ವಜಶೀರ್ಷಸ್ಥಿತಂ ನೀಲಮುದೈಕ್ಷತ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.59.85** ॥ 2294

ತತೋಽಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಕಪೇ ಲಾಘವಯುಕ್ತೋಽಸಿ ಮಾಯಯಾ ಪರಯಾ ಸಹ ॥ **6.59.86** ॥ 2295

ಜೀವಿತಂ ಖಲು ರಕ್ಷಸ್ವ ಯದಿ ಶಕ್ತೋಽಸಿ ವಾನರ।
ತಾನಿ ತಾನ್ಯಾತ್ಮರೂಪಾಣಿ ಸೃಜಸಿ ತ್ವಮನೇಕಶಃ ॥ **6.59.87** ॥ 2296

ತಥಾಪಿ ತ್ವಾಂ ಮಯಾ ಮುಕ್ತಃ ಸಾಯಕೋಽಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಜಿತಃ।
ಜೀವಿತಂ ಪರಿರಕ್ಷಂತಂ ಜೀವಿತಾದ್ ಭ್ರಂಶಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.59.88** ॥ 2297

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾಬಾಹೂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಸಂಧಾಯ ಬಾಣಮಸ್ತ್ರೇಣ ಚಮೂಪತಿಮತಾಡಯತ್ ॥ **6.59.89** ॥ 2298

ಸೋಽಸ್ತ್ರಮುಕ್ತೇನ ಬಾಣೇನ ನೀಲೋ ವಕ್ಷಸಿ ತಾಡಿತಃ।
ನಿರ್ದಹ್ಯಮಾನಃ ಸಹಸಾ ಸ ಪಪಾತ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.59.90** ॥ 2299

ಪಿತೃಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಸಂಯೋಗಾದಾತ್ಮನಶ್ಚಾಪಿ ತೇಜಸಾ।
ಜಾನುಭ್ಯಾಮಪತದ್ ಭೂಮೌ ನ ತು ಪ್ರಾಣೈರ್ವಿಯುಜ್ಯತ ॥ **6.59.91** ॥ 2300

ವಿಸಂಜ್ಞಂ ವಾನರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವೋ ರಣೋತ್ಸುಕಃ।
ರಥೇನಾಂಬುದನಾದೇನ ಸೌಮಿತ್ರಿಮಭಿದುದ್ರುವೇ ॥ **6.59.92** ॥ 2301

ಆಸಾದ್ಯ ರಣಮಧ್ಯೇ ತಂ ವಾರಯಿತ್ವಾ ಸ್ಥಿತೋ ಜ್ವಲನ್।
ಧನುರ್ವಿಸ್ಫಾರಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.59.93** ॥ 2302

ತಮಾಹ ಸೌಮಿತ್ರಿರದೀನಸತ್ತ್ವೋ
ವಿಸ್ಫಾರಯಂತಂ ಧನುರಪ್ರಮೇಯಂ।

ಅವೇಹಿ ಮಾಮದ್ಯ ನಿಶಾಚರೇಂದ್ರ
ನ ವಾನರಾಂಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರತಿಯೋದ್ಧುಮರ್ಹಃ ॥ **6.59.94** ॥ 2303

ಸ ತಸ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ಪ್ರತಿಪೂರ್ಣಘೋಷಂ
ಜ್ಯಾಶಬ್ದಮುಗ್ರಂ ಚ ನಿಶಮ್ಯ ರಾಜಾ।
ಆಸಾದ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರಿಮುಪಸ್ಥಿತಂ ತಂ
ರೋಷಾನ್ವಿತಂ ವಾಚಮುವಾಚ ರಕ್ಷಃ ॥ **6.59.95** ॥ 2304

ದಿಷ್ಟ್ಯಾಸಿ ಮೇ ರಾಘವ ದೃಷ್ಟಿಮಾರ್ಗಂ
ಪ್ರಾಪ್ತೋಽಂತಗಾಮೀ ವಿಪರೀತಬುದ್ಧಿಃ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷಣೇ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಮೃತ್ಯುಲೋಕಂ
ಸಂಸಾದ್ಯಮಾನೋ ಮಮ ಬಾಣಜಾಲೈಃ ॥ **6.59.96** ॥ 2305

ತಮಾಹ ಸೌಮಿತ್ರಿರವಿಸ್ಮಯಾನೋ
ಗರ್ಜಂತಮುದ್ವೃತ್ತಶಿತಾಗ್ರದಂಷ್ಟ್ರಂ।
ರಾಜನ್ ನ ಗರ್ಜಂತಿ ಮಹಾಪ್ರಭಾವಾ
ವಿಕತ್ಥಸೇ ಪಾಪಕೃತಾಂ ವರಿಷ್ಠ ॥ **6.59.97** ॥ 2306

ಜಾನಾಮಿ ವೀರ್ಯಂ ತವ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರ
ಬಲಂ ಪ್ರತಾಪಂ ಚ ಪರಾಕ್ರಮಂ ಚ।
ಅವಸ್ಥಿತೋಽಹಂ ಶರಚಾಪಪಾಣಿ -
ರಾಗಚ್ಛ ಕಿಂ ಮೋಘವಿಕತ್ಥನೇನ ॥ **6.59.98** ॥ 2307

ಸ ಏವಮುಕ್ತಃ ಕುಪಿತಃ ಸಸರ್ಜ
ರಕ್ಷೋಧಿಪಃ ಸಪ್ತ ಶರಾನ್ ಸುಪುಂಖಾನ್।
ತಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಪುಂಖೈ -
ಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಬಾಣೈರ್ನಿಶಿತಾಗ್ರಧಾರೈಃ ॥ **6.59.99** ॥ 2308

ತಾನ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಃ ಸಹಸಾ ನಿಕೃತ್ತಾನ್
ನಿಕೃತ್ತಭೋಗಾನಿವ ಪನ್ನಗೇಂದ್ರಾನ್।

ಲಂಕೇಶ್ವರಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ಜಗಾಮ
ಸಸರ್ಜ ಚಾನ್ಯಾನ್ ನಿಶಿತಾನ್ ಪೃಷತ್ಕಾನ್ ॥ **6.59.100** ॥ 2309

ಸ ಬಾಣವರ್ಷಂ ತು ವವರ್ಷ ತೀವ್ರಂ
ರಾಮಾನುಜಃ ಕಾರ್ಮುಕಸಂಪ್ರಯುಕ್ತಂ।
ಕ್ಷುರಾರ್ಧಚಂದ್ರೋತ್ತಮಕರ್ಣಿಭಲ್ಲೈಃ
ಶರಾಂಶ್ಚ ಚಿಚ್ಛೇದ ನ ಚುಕ್ಷುಭೇ ಚ ॥ **6.59.101** ॥ 2310

ಸ ಬಾಣಜಾಲಾನ್ಯಪಿ ತಾನಿ ತಾನಿ
ಮೋಘಾನಿ ಪಶ್ಯಂಸ್ತ್ರಿದಶಾರಿರಾಜಃ।
ವಿಸಿಸ್ಮಿಯೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಲಾಘವೇನ
ಪುನಶ್ಚ ಬಾಣಾನ್ ನಿಶಿತಾನ್ ಮುಮೋಚ ॥ **6.59.102** ॥ 2311

ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚಾಪಿ ಶಿತಾಞ್ಶಿತಾಗ್ರಾನ್
ಮಹೇಂದ್ರತುಲ್ಯೋಽಶನಿಭೀಮವೇಗಾನ್।
ಸಂಧಾಯ ಚಾಪೇ ಜ್ವಲನಪ್ರಕಾಶಾನ್
ಸಸರ್ಜ ರಕ್ಷೋಧಿಪತೇರ್ವಧಾಯ ॥ **6.59.103** ॥ 2312

ಸ ತಾನ್ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ಹಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ
ಶಿತಾಞ್ಶರಾಂಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಾಜಘಾನ।
ಶರೇಣ ಕಾಲಾಗ್ನಿಸಮಪ್ರಭೇಣ
ಸ್ವಯಂಭುದತ್ತೇನ ಲಲಾಟದೇಶೇ ॥ **6.59.104** ॥ 2313

ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾವಣಸಾಯಕಾರ್ತ -
ಶ್ಚಚಾಲ ಚಾಪಂ ಶಿಥಿಲಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ।
ಪುನಶ್ಚ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ಕೃಚ್ಛ್ರಾ -
ಚ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಚಾಪಂ ತ್ರಿದಶೇಂದ್ರಶತ್ರೋಃ ॥ **6.59.105** ॥ 2314

ನಿಕೃತ್ತಚಾಪಂ ತ್ರಿಭಿರಾಜಘಾನ
ಬಾಣೈಸ್ತದಾ ದಾಶರಥಿಃ ಶಿತಾಗ್ರೈಃ।

ಸ ಸಾಯಕಾರ್ತೋ ವಿಚಚಾಲ ರಾಜಾ
ಕೃಚ್ಛ್ರಾಚ್ಚ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪುನರಾಸಸಾದ ॥ **6.59.106** ॥ 2315

ಸ ಕೃತ್ತಚಾಪಃ ಶರತಾಡಿತಶ್ಚ
ಮೇದಾರ್ದ್ರಗಾತ್ರೋ ರುಧಿರಾವಸಿಕ್ತಃ।
ಜಗ್ರಾಹ ಶಕ್ತಿಂ ಸ್ವಯಮುಗ್ರಶಕ್ತಿಃ
ಸ್ವಯಂಭುದತ್ತಾಂ ಯುಧಿ ದೇವಶತ್ರುಃ ॥ **6.59.107** ॥ 2316

ಸ ತಾಂ ಸಧೂಮಾನಲಸನ್ನಿಕಾಶಾಂ
ವಿತ್ರಾಸನಾಂ ಸಂಯತಿ ವಾನರಾಣಾಂ।
ಚಿಕ್ಷೇಪ ಶಕ್ತಿಂ ತರಸಾ ಜ್ವಲಂತೀಂ
ಸೌಮಿತ್ರಯೇ ರಾಕ್ಷಸರಾಷ್ಟ್ರನಾಥಃ ॥ **6.59.108** ॥ 2317

ತಾಮಾಪತಂತೀಂ ಭರತಾನುಜೋಽಸ್ತ್ರೈ-
ರ್ಜಘಾನ ಬಾಣೈಶ್ಚ ಹುತಾಗ್ನಿಕಲ್ಪೈಃ।
ತಥಾಪಿ ಸಾ ತಸ್ಯ ವಿವೇಶ ಶಕ್ತಿ-
ರ್ಭುಜಾಂತರಂ ದಾಶರಥೇರ್ವಿಶಾಲಂ ॥ **6.59.109** ॥ 2318

ಸ ಶಕ್ತಿಮಾಶ್ವಕ್ತಿಸಮಾಹತಃ ಸನ್
ಜಜ್ವಾಲ ಭೂಮೌ ಸ ರಘುಪ್ರವೀರಃ।
ತಂ ವಿಹ್ವಲಂತಂ ಸಹಸಾಭ್ಯುಪೇತ್ಯ
ಜಗ್ರಾಹ ರಾಜಾ ತರಸಾ ಭುಜಾಭ್ಯಾಂ ॥ **6.59.110** ॥ 2319

ಹಿಮವಾನ್ ಮಂದರೋ ಮೇರುಸ್ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ವಾ ಸಹಾಮರೈಃ।
ಶಕ್ಯಂ ಭುಜಾಭ್ಯಾಮುದ್ಧರ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯೋ ಭರತಾನುಜಃ ॥ **6.59.111** ॥ 2320

ಶಕ್ತ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮ್ಯಾ ತು ಸೌಮಿತ್ರಿಸ್ತಾಡಿತೋಽಪಿ ಸ್ತನಾಂತರೇ।
ವಿಷ್ಣೋರಮೀಮಾಂಸ್ಯಭಾಗಮಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರತ್ಯನುಸ್ಮರತ್ ॥ **6.59.112** ॥ 2321

ತತೋ ದಾನವದರ್ಪಘ್ನಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ದೇವಕಂಟಕಃ।
ತಂ ಪೀಡಯಿತ್ವಾ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ನ ಪ್ರಭುರ್ಲಂಘನೇಽಭವತ್ ॥ **6.59.113** ॥ 2322

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾಯುಸುತೋ ರಾವಣಂ ಸಮಭಿದ್ರವತ್।
ಆಜಘಾನೋರಸಿ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಜ್ರಕಲ್ಪೇನ ಮುಷ್ಟಿನಾ ॥ **6.59.114** ॥ 2323

ತೇನ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರೇಣ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಜಾನುಭ್ಯಾಮಗಮದ್ ಭೂಮೌ ಚಚಾಲ ಚ ಪಪಾತ ಚ ॥ **6.59.115** ॥ 2324

ಆಸ್ಯೈಶ್ಚ ನೇತ್ರೈಃ ಶ್ರವಣೈಃ ಪಪಾತ ರುಧಿರಂ ಬಹು।
ವಿಘೂರ್ಣಮಾನೋ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟೋ ರಥೋಪಸ್ಥ ಉಪಾವಿಶತ್ ॥ **6.59.116** ॥ 2325

ವಿಸಂಜ್ಞೋ ಮೂರ್ಚ್ಛಿತಶ್ಚಾಸೀನ್ನ ಚ ಸ್ಥಾನಂ ಸಮಾಲಭತ್।
ವಿಸಂಜ್ಞಂ ರಾವಣಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮರೇ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.59.117** ॥ 2326

ಋಷಯೋ ವಾನರಾಶ್ಚೈವ ನೇದುರ್ದೇವಾಶ್ಚ ಸಾಸುರಾಃ।
ಹನೂಮಾನಥ ತೇಜಸ್ವೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಾವಣಾರ್ದಿತಂ ॥ **6.59.118** ॥ 2327

ಆನಯದ್ ರಾಘವಾಭ್ಯಾಶಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪರಿಗೃಹ್ಯ ತಂ।
ವಾಯುಸೂನೋಃ ಸುಹೃತ್ತ್ವೇನ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪರಮಯಾ ಚ ಸಃ।
ಶತ್ರೂಣಾಮಪ್ಯಕಂಪ್ಯೋಽಪಿ ಲಘುತ್ವಮಗಮತ್ ಕಪೇಃ ॥ **6.59.119** ॥ 2328

ತಂ ಸಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಸಾ ಶಕ್ತಿಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಯುಧಿ ನಿರ್ಜಿತಂ।
ರಾವಣಸ್ಯ ರಥೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಸ್ಥಾನಂ ಪುನರುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.59.120** ॥ 2329

ರಾವಣೋಽಪಿ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಮಹಾಹವೇ।
ಆದದೇ ನಿಶಿತಾನ್ ಬಾಣಾಂಜಗ್ರಾಹ ಚ ಮಹದ್ಧನುಃ ॥ **6.59.121** ॥ 2330

ಆಶ್ವಸ್ತಶ್ಚ ವಿಶಲ್ಯಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶತ್ರುಸೂದನಃ।
ವಿಷ್ಣೋರ್ಭಾಗಮಮೀಮಾಂಸ್ಯಮಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರತ್ಯನುಸ್ಮರನ್ ॥ **6.59.122** ॥ 2331

ನಿಪಾತಿತಮಹಾವೀರಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಚಮೂಂ।
ರಾಘವಸ್ತು ರಣೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಂ ಸಮಭಿದ್ರವತ್ ॥ **6.59.123** ॥ 2332

ಅಥೈನಮನುಸಂಕ್ರಮ್ಯ ಹನೂಮಾನ್ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಮಮ ಪೃಷ್ಠಂ ಸಮಾರುಹ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ ಶಾಸ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.59.124** ॥ 2333

ವಿಷ್ಣುರ್ಯಥಾ ಗರುತ್ಮಂತಮಾರುಹ್ಯಾಮರವೈರಿಣಂ।
ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವೋ ವಾಕ್ಯಂ ವಾಯುಪುತ್ರೇಣ ಭಾಷಿತಂ ॥ **6.59.125** ॥ 2334

ಅಥಾರುರೋಹ ಸಹಸಾ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಂ।
ರಥಸ್ಥಂ ರಾವಣಂ ಸಂಖ್ಯೇ ದದರ್ಶ ಮನುಜಾಧಿಪಃ ॥ **6.59.126** ॥ 2335

ತಮಾಲೋಕ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಪ್ರದುದ್ರಾವ ಸ ರಾವಣಂ।
ವೈರೋಚನಮಿವ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಿಷ್ಣುರಭ್ಯುದ್ಯತಾಯುಧಃ ॥ **6.59.127** ॥ 2336

ಜ್ಯಾಶಬ್ದಮಕರೋತ್ ತೀವ್ರಂ ವಜ್ರನಿಷ್ಪೇಷನಿಷ್ಠುರಂ।
ಗಿರಾ ಗಂಭೀರಯಾ ರಾಮೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.59.128** ॥ 2337

ತಿಷ್ಠ ತಿಷ್ಠ ಮಮ ತ್ವಂ ಹಿ ಕೃತ್ವಾ ವಿಪ್ರಿಯಮೀದೃಶಂ।
ಕ್ವ ನು ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲ ಗತ್ವಾ ಮೋಕ್ಷಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ॥ **6.59.129** ॥ 2338

ಯದೀಂದ್ರವೈವಸ್ವತಭಾಸ್ಕರಾನ್ ವಾ
ಸ್ವಯಂಭುವೈಶ್ವಾನರಶಂಕರಾನ್ ವಾ।
ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ತ್ವಂ ದಶ ವಾ ದಿಶೋಽಥವಾ
ತಥಾಪಿ ಮೇ ನಾದ್ಯ ಗತೋ ವಿಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ॥ **6.59.130** ॥ 2339

ಯಶ್ಚೈಷ ಶಕ್ತ್ಯಾ ನಿಹತಸ್ತ್ವಯಾದ್ಯ
ಗಚ್ಛನ್ ವಿಷಾದಂ ಸಹಸಾಭ್ಯುಪೇತ್ಯ।
ಸ ಏಷ ರಕ್ಷೋಗಣರಾಜ ಮೃತ್ಯುಃ
ಸಪುತ್ರಪೌತ್ರಸ್ಯ ತವಾದ್ಯ ಯುದ್ಧೇ ॥ **6.59.131** ॥ 2340

ಏತೇನ ಚಾತ್ಯದ್ಭುತದರ್ಶನಾನಿ
ಶರೈರ್ಜನಸ್ಥಾನಕೃತಾಲಯಾನಿ।
ಚತುರ್ದಶಾನ್ಯಾತ್ತವರಾಯುಧಾನಿ
ರಕ್ಷಃಸಹಸ್ರಾಣಿ ನಿಷೂದಿತಾನಿ ॥ **6.59.132** ॥ 2341

ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ವಾಯುಪುತ್ರಂ ಮಹಾವೇಗಂ ವಹಂತಂ ರಾಘವಂ ರಣೇ ॥ **6.59.133** ॥ 2342

ರೋಷೇಣ ಮಹತಾऽऽವಿಷ್ಟಃ ಪೂರ್ವವೈರಮನುಸ್ಮರನ್।
ಆಜಘಾನ ಶರೈರ್ದೀಪ್ತೈಃ ಕಾಲಾನಲಶಿಖೋಪಮೈಃ ॥ **6.59.134** ॥ 2343

ರಾಕ್ಷಸೇನಾಹವೇ ತಸ್ಯ ತಾಡಿತಸ್ಯಾಪಿ ಸಾಯಕೈಃ।
ಸ್ವಭಾವತೇಜೋಯುಕ್ತಸ್ಯ ಭೂಯಸ್ತೇಜೋऽಭ್ಯವರ್ಧತ ॥ **6.59.135** ॥ 2344

ತತೋ ರಾಮೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣೇನ ಕೃತವ್ರಣಂ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ಲವಗಶಾರ್ದೂಲಂ ಕ್ರೋಧಸ್ಯ ವಶಮೇಯಿವಾನ್ ॥ **6.59.136** ॥ 2345

ತಸ್ಯಾಭಿಸಂಕ್ರಮ್ಯ ರಥಂ ಸಚಕ್ರಂ
ಸಾಶ್ವಧ್ವಜಚ್ಛತ್ರಮಹಾಪತಾಕಂ।
ಸಸಾರಥಿಂ ಸಾಶನಿಶೂಲಖಡ್ಗಂ
ರಾಮಃ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ಶಿತೈಃ ಶರಾಗ್ರೈಃ ॥ **6.59.137** ॥ 2346

ಅಥೇಂದ್ರಶತ್ರುಂ ತರಸಾ ಜಘಾನ
ಬಾಣೇನ ವಜ್ರಾಶನಿಸನ್ನಿಭೇನ।
ಭುಜಾಂತರೇ ವ್ಯೂಢಸುಜಾತರೂಪೇ
ವಜ್ರೇಣ ಮೇರುಂ ಭಗವಾನಿವೇಂದ್ರಃ ॥ **6.59.138** ॥ 2347

ಯೋ ವಜ್ರಪಾತಾಶನಿಸನ್ನಿಪಾತಾ -
ನ್ನ ಚುಕ್ಷುಭೇ ನಾಪಿ ಚಚಾಲ ರಾಜಾ।

ಸ ರಾಮಬಾಣಾಭಿಹತೋ ಭೃಶಾರ್ತ -
ಶ್ಚಚಾಲ ಚಾಪಂ ಚ ಮುಮೋಚ ವೀರಃ ॥ **6.59.139** ॥ 2348

ತಂ ವಿಹ್ವಲಂತಂ ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ರಾಮಃ
ಸಮಾದದೇ ದೀಪ್ತಮಥಾರ್ಧಚಂದ್ರಂ।
ತೇನಾರ್ಕವರ್ಣಂ ಸಹಸಾ ಕಿರೀಟಂ
ಚಿಚ್ಛೇದ ರಕ್ಷೋಧಿಪತೇರ್ಮಹಾತ್ಮಾ॥ **6.59.140** ॥ 2349

ತಂ ನಿರ್ವಿಷಾಶೀವಿಷಸನ್ನಿಕಾಶಂ
ಶಾಂತಾರ್ಚಿಷಂ ಸೂರ್ಯಮಿವಾಪ್ರಕಾಶಂ।
ಗತಶ್ರಿಯಂ ಕೃತ್ತಕಿರೀಟಕೂಟ -
ಮುವಾಚ ರಾಮೋ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ ॥ **6.59.141** ॥ 2350

ಕೃತಂ ತ್ವಯಾ ಕರ್ಮ ಮಹತ್ ಸುಭೀಮಂ
ಹತಪ್ರವೀರಶ್ಚ ಕೃತಸ್ತ್ವಯಾಹಂ।
ತಸ್ಮಾತ್ ಪರಿಶ್ರಾಂತ ಇತಿ ವ್ಯವಸ್ಯ
ನ ತ್ವಾಂ ಶರೈರ್ಮೃತ್ಯುವಶಂ ನಯಾಮಿ ॥ **6.59.142** ॥ 2351

ಪ್ರಯಾಹಿ ಜಾನಾಮಿ ರಣಾರ್ದಿತಸ್ತ್ವಂ
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ರಾತ್ರಿಂಚರರಾಜ ಲಂಕಾಂ।
ಆಶ್ವಸ್ಯ ನಿರ್ಯಾಹಿ ರಥೀ ಚ ಧನ್ವೀ
ತದಾ ಬಲಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಸಿ ಮೇ ರಥಸ್ಥಃ ॥ **6.59.143** ॥ 2352

ಸ ಏವಮುಕ್ತೋ ಹತದರ್ಪಹರ್ಷೋ
ನಿಕೃತ್ತಚಾಪಃ ಸ ಹತಾಶ್ವಸೂತಃ।
ಶರಾರ್ದಿತೋ ಭಗ್ನಮಹಾಕಿರೀಟೋ
ವಿವೇಶ ಲಂಕಾಂ ಸಹಸಾ ಸ್ಮ ರಾಜಾ ॥ **6.59.144** ॥ 2353

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರವಿಷ್ಟೇ ರಜನೀಚರೇಂದ್ರೇ
ಮಹಾಬಲೇ ದಾನವದೇವಶತ್ರೌ।

ಹರೀನ್ ವಿಶಲ್ಯಾನ್ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ
ಚಕಾರ ರಾಮಃ ಪರಮಾಹವಾಗ್ರೇ ॥ **6.59.145** ॥ 2354

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಭಗ್ನೇ ತ್ರಿದಶೇಂದ್ರಶತ್ರೌ
ಸುರಾಸುರಾ ಭೂತಗಣಾ ದಿಶಶ್ಚ।
ಸಸಾಗರಾಃ ಸರ್ಷಿಮಹೋರಗಾಶ್ಚ
ತಥೈವ ಭೂಮ್ಯಂಬುಚರಾಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಃ ॥ **6.59.146** ॥ 2355

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸ್ವಪರಾಜಯೇನ ವಿಷಣ್ಣಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯಾದೇಶೇನ ಸುಪ್ತಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಂ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಭಯಂ ಚ

ಸ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ರಾಮಬಾಣಭಯಾರ್ದಿತಃ।
ಭಗ್ನದರ್ಪಸ್ತದಾ ರಾಜಾ ಬಭೂವ ವ್ಯಥಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥ **6.60.1** ॥ 2356

ಮಾತಂಗ ಇವ ಸಿಂಹೇನ ಗರುಡೇನೇವ ಪನ್ನಗಃ।
ಅಭಿಭೂತೋಽಭವದ್ ರಾಜಾ ರಾಘವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ **6.60.2** ॥ 2357

ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಪ್ರತೀಕಾನಾಂ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಲಿತವರ್ಚಸಾಂ।
ಸ್ಮರನ್ ರಾಘವಬಾಣಾನಾಂ ವಿವ್ಯಥೇ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.60.3** ॥ 2358

ಸ ಕಾಂಚನಮಯಂ ದಿವ್ಯಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಪರಮಾಸನಂ।
ವಿಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣೋ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ರಾವಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.60.4** ॥ 2359

ಸರ್ವಂ ತತ್ ಖಲು ಮೇ ಮೋಘಂ ಯತ್ ತಪ್ತಂ ಪರಮಂ ತಪಃ।
ಯತ್ ಸಮಾನೋ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಮಾನುಷೇಣ ವಿನಿರ್ಜಿತಃ ॥ **6.60.5** ॥ 2360

ಇದಂ ತದ್ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಘೋರಂ ವಾಕ್ಯಂ ಮಾಮಭ್ಯುಪಸ್ಥಿತಂ।
ಮಾನುಷೇಭ್ಯೋ ವಿಜಾನೀಹಿ ಭಯಂ ತ್ವಮಿತಿ ತತ್ತಥಾ ॥ **6.60.6** ॥ 2361

ದೇವದಾನವಗಂಧರ್ವೈರ್ಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸಪನ್ನಗೈಃ।
ಅವಧ್ಯತ್ವಂ ಮಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಮಾನುಷೇಭ್ಯೋ ನ ಯಾಚಿತಂ ॥ **6.60.7** ॥ 2362

ತಮಿಮಂ ಮಾನುಷಂ ಮನ್ಯೇ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ।
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲಜಾತೇನ ಅನರಣ್ಯೇನ ಯತ್ ಪುರಾ ॥ **6.60.8** ॥ 2363

ಉತ್ಪತ್ಸ್ಯತಿ ಹಿ ಮದ್ವಂಶಪುರುಷೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ।
ಯಸ್ತ್ವಾಂ ಸಪುತ್ರಂ ಸಾಮಾತ್ಯಂ ಸಬಲಂ ಸಾಶ್ವಸಾರಥಿಂ ॥ **6.60.9** ॥ 2364

ನಿಹನಿಷ್ಯತಿ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ತ್ವಾಂ ಕುಲಾಧಮ ದುರ್ಮತೇ।
ಶಪ್ತೋಽಹಂ ವೇದವತ್ಯಾ ಚ ಯಥಾ ಸಾ ಧರ್ಷಿತಾ ಪುರಾ ॥ **6.60.10** ॥ 2365

ಸೇಯಂ ಸೀತಾ ಮಹಾಭಾಗಾ ಜಾತಾ ಜನಕನಂದಿನೀ।
ಉಮಾ ನಂದೀಶ್ವರಶ್ಚಾಪಿ ರಂಭಾ ವರುಣಕನ್ಯಕಾ ॥ **6.60.11** ॥ 2366

ಯಥೋಕ್ತಾಸ್ತನ್ಮಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ನ ಮಿಥ್ಯಾ ಋಷಿಭಾಷಿತಂ।
ಏತದೇವ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಯತ್ನಂ ಕರ್ತುಮಿಹಾರ್ಹಥ ॥ **6.60.12** ॥ 2367

ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚಾಪಿ ತಿಷ್ಠಂತು ಚರ್ಯಾಗೋಪುರಮೂರ್ಧಸು।
ಸ ಚಾಪ್ರತಿಮಗಾಂಭೀರ್ಯೋ ದೇವದಾನವದರ್ಪಹಾ ॥ **6.60.13** ॥ 2368

ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪಾಭಿಭೂತಸ್ತು ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ವಿಬೋಧ್ಯತಾಂ।
ಸಮರೇ ಜಿತಮಾತ್ಮಾನಂ ಪ್ರಹಸ್ತಂ ಚ ನಿಷೂದಿತಂ ॥ **6.60.14** ॥ 2369

ಜ್ಞಾತ್ವಾ ರಕ್ಷೋಬಲಂ ಭೀಮಮಾದಿದೇಶ ಮಹಾಬಲಃ।
ದ್ವಾರೇಷು ಯತ್ನಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ಪ್ರಾಕಾರಶ್ಚಾಧಿರುಹ್ಯತಾಂ ॥ **6.60.15** ॥ 2370

ನಿದ್ರಾವಶಸಮಾವಿಷ್ಟಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ವಿಬೋಧ್ಯತಾಂ।
ಸುಖಂ ಸ್ವಪಿತಿ ನಿಶ್ಚಿಂತಃ ಕಾಮೋಪಹತಚೇತನಃ ॥ **6.60.16** ॥ 2371

ನವ ಸಪ್ತ ದಶಾಷ್ಟೌ ಚ ಮಾಸಾನ್ ಸ್ವಪಿತಿ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಮಂತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಸುಪ್ತೋಽಯಮಿತಸ್ತು ನವಮೇಽಹನಿ ॥ **6.60.17** ॥ 2372

ತಂ ತು ಬೋಧಯತ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಸ ಹಿ ಸಂಖ್ಯೇ ಮಹಾಬಾಹುಃ ಕಕುದಂ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ।
ವಾನರಾನ್ ರಾಜಪುತ್ರೌ ಚ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇವ ಹನಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.60.18** ॥ 2373

ಏಷ ಕೇತುಃ ಪರಂ ಸಂಖ್ಯೇ ಮುಖ್ಯೋ ವೈ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಸದಾ ಶೇತೇ ಮೂಢೋ ಗ್ರಾಮ್ಯಸುಖೇ ರತಃ ॥ **6.60.19** ॥ 2374

ರಾಮೇಣಾಭಿನಿರಸ್ತಸ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮೇಽಸ್ಮಿನ್ ಸುದಾರುಣೇ।
ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಮೇ ಶೋಕಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೇ ವಿಬೋಧಿತೇ ॥ **6.60.20** ॥ 2375

ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ತೇನ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಬಲೇನ ಹಿ।
ಈದೃಶೇ ವ್ಯಸನೇ ಘೋರೇ ಯೋ ನ ಸಾಹ್ಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ॥ **6.60.21** ॥ 2376

ತೇ ತು ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಜಗ್ಮುಃ ಪರಮಸಂಭ್ರಾಂತಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣನಿವೇಶನಂ ॥ **6.60.22** ॥ 2377

ತೇ ರಾವಣಸಮಾದಿಷ್ಟಾ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಭೋಜನಾಃ।
ಗಂಧಂ ಮಾಲ್ಯಂ ಮಹದ್ಭಕ್ಷ್ಯಮಾದಾಯ ಸಹಸಾ ಯಯುಃ ॥ **6.60.23** ॥ 2378

ತಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಮಹಾದ್ವಾರಾಂ ಸರ್ವತೋ ಯೋಜನಾಯತಾಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಗುಹಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ಪುಷ್ಪಗಂಧಪ್ರವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.60.24** ॥ 2379

ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ನಿಃಶ್ವಾಸಾದವಧೂತಾ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಪ್ರತಿಷ್ಠಮಾನಾಃ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಣ ಯತ್ನಾತ್ ಪ್ರವಿವಿಶುರ್ಗುಹಾಂ ॥ **6.60.25** ॥ 2380

ತಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಗುಹಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ರತ್ನಕಾಂಚನಕುಟ್ಟಿಮಾಂ।
ದದೃಶುರ್ನೈರ್ಋತವ್ಯಾಘ್ರಾಃ ಶಯಾನಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.60.26** ॥ 2381

ತೇ ತು ತಂ ವಿಕೃತಂ ಸುಪ್ತಂ ವಿಕೀರ್ಣಮಿವ ಪರ್ವತಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾನಿದ್ರಂ ಸಮೇತಾಃ ಪ್ರತ್ಯಬೋಧಯನ್ ॥ **6.60.27** ॥ 2382

ಊರ್ಧ್ವಲೋಮಾಂಚಿತತನುಂ ಶ್ವಸಂತಮಿವ ಪನ್ನಗಂ।
ಭ್ರಾಮಯಂತಂ ವಿನಿಃಶ್ವಾಸೈಃ ಶಯಾನಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.60.28** ॥ 2383

ಭೀಮನಾಸಾಪುಟಂ ತಂ ತು ಪಾತಾಲವಿಪುಲಾನನಂ।
ಶಯನೇ ನ್ಯಸ್ತಸರ್ವಾಂಗಂ ಮೇದೋರುಧಿರಗಂಧಿನಂ ॥ **6.60.29** ॥ 2384

ಕಾಂಚನಾಂಗದನದ್ಧಾಂಗಂ ಕಿರೀಟೇನಾರ್ಕವರ್ಚಸಂ।
ದದೃಶುರ್ನೈರ್ಋತವ್ಯಾಘ್ರಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಮರಿಂದಮಂ ॥ **6.60.30** ॥ 2385

ತತಶ್ಚಕ್ರುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಚಾಗ್ರತಃ।
ಭೂತಾನಾಂ ಮೇರುಸಂಕಾಶಂ ರಾಶಿಂ ಪರಮತರ್ಪಣಂ ॥ **6.60.31** ॥ 2386

ಮೃಗಾಣಾಂ ಮಹಿಷಾಣಾಂ ಚ ವರಾಹಾಣಾಂ ಚ ಸಂಚಯಾನ್।
ಚಕ್ರುರ್ನೈರ್ಋತಶಾರ್ದೂಲಾ ರಾಶಿಮನ್ನಸ್ಯ ಚಾದ್ಭುತಂ ॥ **6.60.32** ॥ 2387

ತತಃ ಶೋಣಿತಕುಂಭಾಂಶ್ಚ ಮಾಂಸಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ಪುರಸ್ತಾತ್ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಚಕ್ರುಸ್ತ್ರಿದಶಶತ್ರವಃ ॥ **6.60.33** ॥ 2388

ಲಿಲಿಪುಶ್ಚ ಪರಾರ್ಧ್ಯೇನ ಚಂದನೇನ ಪರಂತಪಂ।
ದಿವ್ಯೈರಾಶ್ವಾಸಯಾಮಾಸುರ್ಮಾಲ್ಯೈರ್ಗಂಧೈಶ್ಚ ಗಂಧಿಭಿಃ ॥ **6.60.34** ॥ 2389

ಧೂಪಗಂಧಾಂಶ್ಚ ಸಸೃಜುಸ್ತುಷ್ಟುವುಶ್ಚ ಪರಂತಪಂ।
ಜಲದಾ ಇವ ಚಾನೇದುರ್ಯಾತುಧಾನಾಸ್ತತಸ್ತತಃ ॥ **6.60.35** ॥ 2390

ಶಂಖಾಂಶ್ಚ ಪೂರಯಾಮಾಸುಃ ಶಶಾಂಕಸದೃಶಪ್ರಭಾನ್।
ತುಮುಲಂ ಯುಗಪಚ್ಚಾಪಿ ವಿನೇದುಶ್ಚಾಪ್ಯಮರ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.60.36** ॥ 2391

ನೇದುರಾಸ್ಫೋಟಯಾಮಾಸುಶ್ಚಿಕ್ಷಿಪುಸ್ತೇ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣವಿಬೋಧಾರ್ಥಂ ಚಕ್ರುಸ್ತೇ ವಿಪುಲಂ ಸ್ವರಂ ॥ **6.60.37** ॥ 2392

ಸಶಂಖಭೇರೀಪಣವಪ್ರಣಾದಂ
ಸಾಸ್ಫೋಟಿತಕ್ಷ್ವೇಲಿತಸಿಂಹನಾದಂ।

ದಿಶೋ ದ್ರವಂತಸ್ತ್ರಿದಿವಂ ಕಿರಂತಃ
ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿಹಂಗಾಃ ಸಹಸಾ ನಿಪೇತುಃ ॥ **6.60.38** ॥ 2393

ಯದಾ ಭೃಶಂ ತೈರ್ನಿನದೈರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ನ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಬುಬುಧೇ ಪ್ರಸುಪ್ತಃ।
ತತೋ ಭುಶುಂಡೀರ್ಮುಸಲಾನಿ ಸರ್ವೇ
ರಕ್ಷೋಗಣಾಸ್ತೇ ಜಗೃಹುರ್ಗದಾಶ್ಚ ॥ **6.60.39** ॥ 2394

ತಂ ಶೈಲಶೃಂಗೈರ್ಮುಸಲೈರ್ಗದಾಭಿ -
ರ್ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲೇ ಮುದ್ಗರಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ।
ಸುಖಪ್ರಸುಪ್ತಂ ಭುವಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ
ರಕ್ಷಾಸ್ಯುದಗ್ರಾಣಿ ತದಾ ನಿಜಘ್ನುಃ ॥ **6.60.40** ॥ 2395

ತಸ್ಯ ನಿಃಶ್ವಾಸವಾತೇನ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಸ್ಥಾತುಂ ಶೇಕುರ್ನ ಚಾಗ್ರತಃ ॥ **6.60.41** ॥ 2396

ತತಃ ಪರಿಹಿತಾ ಗಾಢಂ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ।
ಮೃದಂಗಪಣವಾನ್ ಭೇರೀಃ ಶಂಖಕುಂಭಗಣಾಂಸ್ತಥಾ ॥ **6.60.42** ॥ 2397

ದಶ ರಾಕ್ಷಸಸಾಹಸ್ರಂ ಯುಗಪತ್ಪರ್ಯವಾರಯತ್।
ನೀಲಾಂಜನಚಯಾಕಾರಂ ತೇ ತು ತಂ ಪ್ರತ್ಯಬೋಧಯನ್ ॥ **6.60.43** ॥ 2398

ಅಭಿಘ್ನಂತೋ ನದಂತಶ್ಚ ನ ಚ ಸಂಬುಬುಧೇ ತದಾ।
ಯದಾ ಚೈನಂ ನ ಶೇಕುಸ್ತೇ ಪ್ರತಿಬೋಧಯಿತುಂ ತದಾ ॥ **6.60.44** ॥ 2399

ತತೋ ಗುರುತರಂ ಯತ್ನಂ ದಾರುಣಂ ಸಮುಪಾಕ್ರಮನ್।
ಅಶ್ವಾನುಷ್ಟ್ರಾನ್ ಖರಾನ್ ನಾಗಾಂಜಘ್ನುರ್ದಂಡಕಶಾಂಕುಶೈಃ ॥ **6.60.45** ॥ 2400

ಭೇರೀಶಂಖಮೃದಂಗಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಪ್ರಾಣೈರವಾದಯನ್।
ನಿಜಘ್ನುಶ್ಚಾಸ್ಯ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಮಹಾಕಾಷ್ಠಕಟಂಕರೈಃ ॥ **6.60.46** ॥ 2401

ಮುದ್ಗರೈರ್ಮುಸಲೈಶ್ಚಾಪಿ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಸಮುದ್ಯತೈಃ।
ತೇನ ನಾದೇನ ಮಹತಾ ಲಂಕಾ ಸರ್ವಾ ಪ್ರಪೂರಿತಾ।
ಸಪರ್ವತವನಾ ಸರ್ವಾ ಸೋಽಪಿ ನೈವ ಪ್ರಬುಧ್ಯತೇ ॥ **6.60.47** ॥ 2402

ತತೋ ಭೇರೀಸಹಸ್ರಂ ತು ಯುಗಪತ್ ಸಮಹನ್ಯತ।
ಮೃಷ್ಟಕಾಂಚನಕೋಣಾನಾಮಸಕ್ತಾನಾಂ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.60.48** ॥ 2403

ಏವಮಪ್ಯತಿನಿದ್ರಸ್ತು ಯದಾ ನೈವ ಪ್ರಬುಧ್ಯತೇ।
ಶಾಪಸ್ಯ ವಶಮಾಪನ್ನಸ್ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧಾ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.60.49** ॥ 2404

ತತಃ ಕೋಪಸಮಾವಿಷ್ಟಾಃ ಸರ್ವೇ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಾಃ।
ತದ್ ರಕ್ಷೋ ಬೋಧಯಿಷ್ಯಂತಶ್ಚಕ್ರುರನ್ಯೇ ಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.60.50** ॥ 2405

ಅನ್ಯೇ ಭೇರೀಃ ಸಮಾಜಘ್ನುರನ್ಯೇ ಚಕ್ರುರ್ಮಹಾಸ್ವನಂ।
ಕೇಶಾನನ್ಯೇ ಪ್ರಲುಲುಪುಃ ಕರ್ಣಾನನ್ಯೇ ದಶಂತಿ ಚ ॥ **6.60.51** ॥ 2406

ಉದಕುಂಭಶತಾನನ್ಯೇ ಸಮಸಿಂಚಂತ ಕರ್ಣಯೋಃ।
ನ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪಸ್ಪಂದೇ ಮಹಾನಿದ್ರಾವಶಂ ಗತಃ ॥ **6.60.52** ॥ 2407

ಅನ್ಯೇ ಚ ಬಲಿನಸ್ತಸ್ಯ ಕೂಟಮುದ್ಗರಪಾಣಯಃ।
ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಕ್ಷಸಿ ಗಾತ್ರೇಷು ಪಾತಯನ್ ಕೂಟಮುದ್ಗರಾನ್ ॥ **6.60.53** ॥ 2408

ರಜ್ಜುಬಂಧನಬದ್ಧಾಭಿಃ ಶತಘ್ನೀಭಿಶ್ಚ ಸರ್ವತಃ।
ವಧ್ಯಮಾನೋ ಮಹಾಕಾಯೋ ನ ಪ್ರಾಬುಧ್ಯತ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.60.54** ॥ 2409

ವಾರಣಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಂ ಚ ಶರೀರೇಽಸ್ಯ ಪ್ರಧಾವಿತಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತದಾ ಬುದ್ಧ್ವಾ ಸ್ಪರ್ಶ ಪರಮಬುಧ್ಯತ ॥ **6.60.55** ॥ 2410

ಸ ಪಾತ್ಯಮಾನೈರ್ಗಿರಿಶೃಂಗವೃಕ್ಷೈ-
ರಚಿಂತಯಂಸ್ತಾನ್ ವಿಪುಲಾನ್ ಪ್ರಹಾರಾನ್।

ನಿದ್ರಾಕ್ಷಯಾತ್ ಕ್ಷುದ್ಭಯಪೀಡಿತಶ್ಚ
ವಿಜೃಂಭಮಾಣಃ ಸಹಸೋತ್ಪಪಾತ ॥ **6.60.56** ॥ 2411

ಸ ನಾಗಭೋಗಾಚಲಶೃಂಗಕಲ್ಪೌ
ವಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಬಾಹೂ ಜಿತವಜ್ರಸಾರೌ।
ವಿವೃತ್ಯ ವಕ್ತ್ರಂ ವಡವಾಮುಖಾಭಂ
ನಿಶಾಚರೋಽಸೌ ವಿಕೃತಂ ಜಜೃಂಭೇ ॥ **6.60.57** ॥ 2412

ತಸ್ಯ ಜಾಜೃಂಭಮಾಣಸ್ಯ ವಕ್ತ್ರಂ ಪಾತಾಲಸನ್ನಿಭಂ।
ದದೃಶೇ ಮೇರುಶೃಂಗಾಗ್ರೇ ದಿವಾಕರ ಇವೋದಿತಃ ॥ **6.60.58** ॥ 2413

ಸ ಜೃಂಭಮಾಣೋಽತಿಬಲಃ ಪ್ರಬುದ್ಧಸ್ತು ನಿಶಾಚರಃ।
ನಿಃಶ್ವಾಸಶ್ಚಾಸ್ಯ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಪರ್ವತಾದಿವ ಮಾರುತಃ ॥ **6.60.59** ॥ 2414

ರೂಪಮುತ್ತಿಷ್ಠತಸ್ತಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ತದ್ ಬಭೌ।
ಯುಗಾಂತೇ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಕಾಲಸ್ಯೇವ ದಿಧಕ್ಷತಃ ॥ **6.60.60** ॥ 2415

ತಸ್ಯ ದೀಪ್ತಾಗ್ನಿಸದೃಶೇ ವಿದ್ಯುತ್ಸದೃಶವರ್ಚಸೀ।
ದದೃಶಾತೇ ಮಹಾನೇತ್ರೇ ದೀಪ್ತಾವಿವ ಮಹಾಗ್ರಹೌ ॥ **6.60.61** ॥ 2416

ತತಸ್ತ್ವದರ್ಶಯನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಭಕ್ಷ್ಯಾಂಶ್ಚ ವಿವಿಧಾನ್ ಬಹೂನ್।
ವರಾಹಾನ್ ಮಹಿಷಾಂಶ್ಚೈವ ಬಭಕ್ಷ ಸ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.60.62** ॥ 2417

ಆದದ್ ಬುಭುಕ್ಷಿತೋ ಮಾಂಸಂ ಶೋಣಿತಂ ತೃಷಿತೋಽಪಿಬತ್।
ಮೇದಃಕುಂಭಾಂಶ್ಚ ಮದ್ಯಾಂಶ್ಚ ಪಪೌ ಶಕ್ರರಿಪುಸ್ತದಾ ॥ **6.60.63** ॥ 2418

ತತಸ್ತೃಪ್ತ ಇತಿ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸಮುತ್ಪೇತುರ್ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಶಿರೋಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಣಮ್ಯೈನಂ ಸರ್ವತಃ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ ॥ **6.60.64** ॥ 2419

ನಿದ್ರಾವಿಶದನೇತ್ರಸ್ತು ಕಲುಷೀಕೃತಲೋಚನಃ।
ಚಾರಯನ್ ಸರ್ವತೋ ದೃಷ್ಟಿಂ ತಾನ್ ದದರ್ಶ ನಿಶಾಚರಾನ್ ॥ **6.60.65** ॥ 2420

ಸ ಸರ್ವಾನ್ ಸಾಂತ್ವಯಾಮಾಸ ನೈರ್ಋತಾನ್ ನೈರ್ಋತರ್ಷಭಃ।
ಬೋಧನಾದ್ ವಿಸ್ಮಿತಶ್ಚಾಪಿ ರಾಕ್ಷಸಾನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.60.66** ॥ 2421

ಕಿಮರ್ಥಮಹಮಾದೃತ್ಯ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತಿಬೋಧಿತಃ।
ಕಚ್ಚಿತ್ ಸುಕುಶಲಂ ರಾಜ್ಞೋ ಭಯಂ ವಾ ನೇಹ ಕಿಂಚನ ॥ **6.60.67** ॥ 2422

ಅಥವಾ ಧ್ರುವಮನ್ಯೇಭ್ಯೋ ಭಯಂ ಪರಮುಪಸ್ಥಿತಂ।
ಯದರ್ಥಮೇವ ತ್ವರಿತೈರ್ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತಿಬೋಧಿತಃ ॥ **6.60.68** ॥ 2423

ಅದ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ಭಯಮುತ್ಪಾಟಯಾಮ್ಯಹಂ।
ದಾರಯಿಷ್ಯೇ ಮಹೇಂದ್ರಂ ವಾ ಶೀತಯಿಷ್ಯೇ ತಥಾನಲಂ ॥ **6.60.69** ॥ 2424

ನ ಹ್ಯಲ್ಪಕಾರಣೇ ಸುಪ್ತಂ ಬೋಧಯಿಷ್ಯತಿ ಮಾದೃಶಂ।
ತದಾಖ್ಯಾತಾರ್ಥತತ್ತ್ವೇನ ಮತ್ಪ್ರಬೋಧನಕಾರಣಂ ॥ **6.60.70** ॥ 2425

ಏವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ಸಂರಬ್ಧಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಮರಿಂದಮಂ।
ಯೂಪಾಕ್ಷಃ ಸಚಿವೋ ರಾಜ್ಞಃ ಕೃತಾಂಜಲಿರಭಾಷತ ॥ **6.60.71** ॥ 2426

ನ ನೋ ದೇವಕೃತಂ ಕಿಂಚಿದ್ ಭಯಮಸ್ತಿ ಕದಾಚನ।
ಮಾನುಷಾನ್ನೋ ಭಯಂ ರಾಜಂಸ್ತುಮುಲಂ ಸಂಪ್ರಬಾಧತೇ ॥ **6.60.72** ॥ 2427

ನ ದೈತ್ಯದಾನವೇಭ್ಯೋ ವಾ ಭಯಮಸ್ತಿ ನ ನಃ ಕ್ವಚಿತ್।
ಯಾದೃಶಂ ಮಾನುಷಂ ರಾಜನ್ ಭಯಮಸ್ಮಾನುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.60.73** ॥ 2428

ವಾನರೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈರ್ಲಂಕೇಯಂ ಪರಿವಾರಿತಾ।
ಸೀತಾಹರಣಸಂತಪ್ತಾದ್ ರಾಮಾನ್ನಸ್ತುಮುಲಂ ಭಯಂ ॥ **6.60.74** ॥ 2429

ಏಕೇನ ವಾನರೇಣೇಯಂ ಪೂರ್ವಂ ದಗ್ಧಾ ಮಹಾಪುರೀ।
ಕುಮಾರೋ ನಿಹತಶ್ಚಾಕ್ಷಃ ಸಾನುಯಾತ್ರಃ ಸಕುಂಜರಃ ॥ **6.60.75** ॥ 2430

ಸ್ವಯಂ ರಕ್ಷೋಧಿಪಶ್ಚಾಪಿ ಪೌಲಸ್ತ್ಯೋ ದೇವಕಂಟಕಃ।
ವ್ರಜೇತಿ ಸಂಯುಗೇ ಮುಕ್ತೋ ರಾಮೇಣಾದಿತ್ಯವರ್ಚಸಾ ॥ **6.60.76** ॥ 2431

ಯನ್ನ ದೇವೈಃ ಕೃತೋ ರಾಜಾ ನಾಪಿ ದೈತ್ಯೈರ್ನ ದಾನವೈಃ।
ಕೃತಃ ಸ ಇಹ ರಾಮೇಣ ವಿಮುಕ್ತಃ ಪ್ರಾಣಸಂಶಯಾತ್ ॥ **6.60.77** ॥ 2432

ಸ ಯೂಪಾಕ್ಷವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭ್ರಾತುರ್ಯುಧಿ ಪರಾಭವಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ವಿವೃತ್ತಾಕ್ಷೋ ಯೂಪಾಕ್ಷಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.60.78** ॥ 2433

ಸರ್ವಮದ್ಯೈವ ಯೂಪಾಕ್ಷ ಹರಿಸೈನ್ಯಂ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ರಾಘವಂ ಚ ರಣೇ ಜಿತ್ವಾ ತತೋ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ರಾವಣಂ ॥ **6.60.79** ॥ 2434

ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತರ್ಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಹರೀಣಾಂ ಮಾಂಸಶೋಣಿತೈಃ।
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಶ್ಚಾಪಿ ಸ್ವಯಂ ಪಾಸ್ಯಾಮಿ ಶೋಣಿತಂ ॥ **6.60.80** ॥ 2435

ತತ್ ತಸ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ಬ್ರುವತೋ ನಿಶಮ್ಯ
ಸಗರ್ವಿತಂ ರೋಷವಿವೃದ್ಧದೋಷಂ।
ಮಹೋದರೋ ನೈರ್ಋತಯೋಧಮುಖ್ಯಃ
ಕೃತಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ಬಭಾಷೇ ॥ **6.60.81** ॥ 2436

ರಾವಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಗುಣದೋಷೌ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ।
ಪಶ್ಚಾದಪಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ಶತ್ರೂನ್ ಯುಧಿ ವಿಜೇಷ್ಯಸಿ ॥ **6.60.82** ॥ 2437

ಮಹೋದರವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸಂಪ್ರತಸ್ಥೇ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.60.83** ॥ 2438

ಸುಪ್ತಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಭೀಮಾಕ್ಷಂ ಭೀಮರೂಪಪರಾಕ್ರಮಂ।
ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತ್ವರಿತಾ ಜಗ್ಮುರ್ದಶಗ್ರೀವನಿವೇಶನಂ ॥ **6.60.84** ॥ 2439

ತೇಽಭಿಗಮ್ಯ ದಶಗ್ರೀವಮಾಸೀನಂ ಪರಮಾಸನೇ।
ಊಚುರ್ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟಾಃ ಸರ್ವ ಏವ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.60.85** ॥ 2440

ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪ್ರಬುದ್ಧೋಽಸೌ ಭ್ರಾತಾ ತೇ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ।
ಕಥಂ ತತ್ರೈವ ನಿರ್ಯಾತು ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸೇ ತಮಿಹಾಗತಂ ॥ **6.60.86** ॥ 2441

ರಾವಣಸ್ತ್ವಬ್ರವೀದ್ಧೃಷ್ಟೋ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನುಪಸ್ಥಿತಾನ್।
ದ್ರಷ್ಟುಮೇನಮಿಹೇಚ್ಛಾಮಿ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ಚ ಪೂಜ್ಯತಾಂ ॥ **6.60.87** ॥ 2442

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತು ತೇ ಸರ್ವೇ ಪುನರಾಗಮ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮೂಚೂ ರಾವಣಚೋದಿತಾಃ ॥ **6.60.88** ॥ 2443

ದ್ರಷ್ಟುಂ ತ್ವಾಂ ಕಾಂಕ್ಷತೇ ರಾಜಾ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಗಮನೇ ಕ್ರಿಯತಾಂ ಬುದ್ಧಿರ್ಭ್ರಾತರಂ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಯ ॥ **6.60.89** ॥ 2444

ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತು ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಭ್ರಾತುರಾಜ್ಞಾಯ ಶಾಸನಂ।
ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಃ ಶಯನಾದುತ್ಪಪಾತ ಹ ॥ **6.60.90** ॥ 2445

ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ ವದನಂ ಹೃಷ್ಟಃ ಸ್ನಾತಃ ಪರಮಹರ್ಷಿತಃ।
ಪಿಪಾಸುಸ್ತ್ವರಯಾಮಾಸ ಪಾನಂ ಬಲಸಮೀರಣಂ ॥ **6.60.91** ॥ 2446

ತತಸ್ತೇ ತ್ವರಿತಾಸ್ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾ।
ಮದ್ಯಂ ಭಕ್ಷ್ಯಾಂಶ್ಚ ವಿವಿಧಾನ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಮೇವೋಪಹಾರಯನ್ ॥ **6.60.92** ॥ 2447

ಪೀತ್ವಾ ಘಟಸಹಸ್ರೇ ದ್ವೇ ಗಮನಾಯೋಪಚಕ್ರಮೇ।
ಈಷತ್ಸಮುತ್ಕಟೋ ಮತ್ತಸ್ತೇಜೋಬಲಸಮನ್ವಿತಃ ॥ **6.60.93** ॥ 2448

ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಬಭೌ ರುಷ್ಟಃ ಕಾಲಾಂತಕಯಮೋಪಮಃ।
ಭ್ರಾತುಃ ಸ ಭವನಂ ಗಚ್ಛನ್ ರಕ್ಷೋಬಲಸಮನ್ವಿತಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪದನ್ಯಾಸೈರಕಂಪಯತ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.60.94** ॥ 2449

ಸ ರಾಜಮಾರ್ಗಂ ವಪುಷಾ ಪ್ರಕಾಶಯನ್
ಸಹಸ್ರರಶ್ಮಿರ್ದರಣೀಮಿವಾಂಶುಭಿಃ।
ಜಗಾಮ ತತ್ರಾಂಜಲಿಮಾಲಯಾ ವೃತಃ
ಶತಕ್ರತುರ್ಗೇಹಮಿವ ಸ್ವಯಂಭುವಃ ॥ **6.60.95** ॥ 2450

ತಂ ರಾಜಮಾರ್ಗಸ್ಥಮಮಿತ್ರಘಾತಿನಂ
ವನೌಕಸಸ್ತೇ ಸಹಸಾ ಬಹಿಃ ಸ್ಥಿತಾಃ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾಪ್ರಮೇಯಂ ಗಿರಿಶೃಂಗಕಲ್ಪಂ
ವಿತತ್ರಸುಸ್ತೇ ಸಹ ಯೂಥಪಾಲೈಃ ॥ **6.60.96** ॥ 2451

ಕೇಚಿಚ್ಛರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಸ್ಮ ರಾಮಂ
ವ್ರಜಂತಿ ಕೇಚಿದ್ ವ್ಯಥಿತಾಃ ಪತಂತಿ।
ಕೇಚಿದ್ ದಿಶಶ್ಚ ವ್ಯಥಿತಾಃ ಪತಂತಿ
ಕೇಚಿದ್ ಭಯಾರ್ತಾ ಭುವಿ ಶೇರತೇ ಸ್ಮ ॥ **6.60.97** ॥ 2452

ತಮದ್ರಿಶೃಂಗಪ್ರತಿಮಂ ಕಿರೀಟಿನಂ
ಸ್ಪೃಶಂತಮಾದಿತ್ಯಮಿವಾತ್ಮತೇಜಸಾ।
ವನೌಕಸಃ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ವಿವೃದ್ಧಮದ್ಭುತಂ
ಭಯಾರ್ದಿತಾ ದುದ್ರುವಿರೇ ಯತಸ್ತತಃ ॥ **6.60.98** ॥ 2453

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣೇನ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಪರಿಚಯದಾನಂ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಲಂಕಾದ್ವಾರೇಷು ಸಮವಸ್ಥಾನಂ

ತತೋ ರಾಮೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಧನುರಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಕಿರೀಟಿನಂ ಮಹಾಕಾಯಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ದದರ್ಶ ಹ ॥ **6.61.1** ॥ 2454

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಪರ್ವತಾಕಾರದರ್ಶನಂ।
ಕ್ರಮಮಾಣಮಿವಾಕಾಶಂ ಪುರಾ ನಾರಾಯಣಂ ಯಥಾ ॥ **6.61.2** ॥ 2455

ಸತೋಯಾಂಬುದಸಂಕಾಶಂ ಕಾಂಚನಾಂಗದಭೂಷಣಂ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುನಃ ಪ್ರದುದ್ರಾವ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಚಮೂಃ ॥ **6.61.3** ॥ 2456

ವಿದ್ರುತಾಂ ವಾಹಿನೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವರ್ಧಮಾನಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ಸವಿಸ್ಮಿತಮಿದಂ ರಾಮೋ ವಿಭೀಷಣಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.61.4** ॥ 2457

ಕೋಽಸೌ ಪರ್ವತಸಂಕಾಶಃ ಕಿರೀಟೀ ಹರಿಲೋಚನಃ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ದೃಶ್ಯತೇ ವೀರಃ ಸವಿದ್ಯುದಿವ ತೋಯದಃ ॥ **6.61.5** ॥ 2458

ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಕೇತುಭೂತೋಽಸೌ ಮಹಾನೇಕೋಽತ್ರ ದೃಶ್ಯತೇ।
ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ವಿದ್ರವಂತಿ ತತಸ್ತತಃ ॥ **6.61.6** ॥ 2459

ಆಚಕ್ಷ್ವ ಸುಮಹಾನ್ ಕೋಽಸೌ ರಕ್ಷೋ ವಾ ಯದಿ ವಾಸುರಃ।
ನ ಮಯ್ಯೇವಂವಿಧಂ ಭೂತಂ ದೃಷ್ಟಪೂರ್ವಂ ಕದಾಚನ ॥ **6.61.7** ॥ 2460

ಸಂಪೃಷ್ಟೋ ರಾಜಪುತ್ರೇಣ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ವಿಭೀಷಣೋ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.61.8** ॥ 2461

ಯೇನ ವೈವಸ್ವತೋ ಯುದ್ಧೇ ವಾಸವಶ್ಚ ಪರಾಜಿತಃ।
ಸೈಷ ವಿಶ್ರವಸಃ ಪುತ್ರಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಅಸ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಸದೃಶೋ ರಾಕ್ಷಸೋಽನ್ಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ **6.61.9** ॥ 2462

ಏತೇನ ದೇವಾ ಯುಧಿ ದಾನವಾಶ್ಚ
ಯಕ್ಷಾ ಭುಜಂಗಾಃ ಪಿಶಿತಾಶನಾಶ್ಚ।
ಗಂಧರ್ವವಿದ್ಯಾಧರಕಿನ್ನರಾಶ್ಚ
ಸಹಸ್ರಶೋ ರಾಘವ ಸಂಪ್ರಭಗ್ನಾಃ ॥ **6.61.10** ॥ 2463

ಶೂಲಪಾಣಿಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಹಂತುಂ ನ ಶೇಕುಸ್ತ್ರಿದಶಾಃ ಕಾಲೋಽಯಮಿತಿ ಮೋಹಿತಾಃ ॥ **6.61.11** ॥ 2464

ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಹ್ಯೇಷ ತೇಜಸ್ವೀ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಅನ್ಯೇಷಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಣಾಂ ವರದಾನಕೃತಂ ಬಲಂ ॥ **6.61.12** ॥ 2465

ಬಾಲೇನ ಜಾತಮಾತ್ರೇಣ ಕ್ಷುಧಾರ್ತೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಭಕ್ಷಿತಾನಿ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಸುಬಹೂನ್ಯಪಿ ॥ **6.61.13** ॥ 2466

ತೇಷು ಸಂಭಕ್ಷ್ಯಮಾಣೇಷು ಪ್ರಜಾ ಭಯನಿಪೀಡಿತಾಃ।
ಯಾಂತಿ ಸ್ಮ ಶರಣಂ ಶಕ್ರಂ ತಮಪ್ಯರ್ಥಂ ನ್ಯವೇದಯನ್ ॥ **6.61.14** ॥ 2467

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಕುಪಿತೋ ಮಹೇಂದ್ರೋ
ಜಘಾನ ವಜ್ರೇಣ ಶಿತೇನ ವಜ್ರೀ।
ಸ ಶಕ್ರವಜ್ರಾಭಿಹತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ
ಚಚಾಲ ಕೋಪಾಚ್ಚ ಭೃಶಂ ನನಾದ ॥ **6.61.15** ॥ 2468

ತಸ್ಯ ನಾನದ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿನಾದಂ ವಿತ್ರಸ್ತಾಃ ಪ್ರಜಾ ಭೂಯೋ ವಿತತ್ರಸುಃ ॥ **6.61.16** ॥ 2469

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಹೇಂದ್ರಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ನಿಷ್ಕೃಷ್ಯೈರಾವತಾದ್ ದಂತಂ ಜಘಾನೋರಸಿ ವಾಸವಂ ॥ **6.61.17** ॥ 2470

ಕುಂಭಕರ್ಣಪ್ರಹಾರಾರ್ತೋ ವಿಜಜ್ವಾಲ ಸ ವಾಸವಃ।
ತತೋ ವಿಷೇದುಃ ಸಹಸಾ ದೇವಾ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿದಾನವಾಃ ॥ **6.61.18** ॥ 2471

ಪ್ರಜಾಭಿಃ ಸಹ ಶಕ್ರಶ್ಚ ಯಯೌ ಸ್ಥಾನಂ ಸ್ವಯಂಭುವಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ದೌರಾತ್ಮ್ಯಂ ಶಶಂಸುಸ್ತೇ ಪ್ರಜಾಪತೇಃ ॥ **6.61.19** ॥ 2472

ಪ್ರಜಾನಾಂ ಭಕ್ಷಣಂ ಚಾಪಿ ದೇವಾನಾಂ ಚಾಪಿ ಧರ್ಷಣಂ।
ಆಶ್ರಮಧ್ವಂಸನಂ ಚಾಪಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಹರಣಂ ಭೃಶಂ ॥ **6.61.20** ॥ 2473

ಏವಂ ಪ್ರಜಾ ಯದಿ ತ್ವೇಷ ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯತಿ ನಿತ್ಯಶಃ।
ಅಚಿರೇಣೈವ ಕಾಲೇನ ಶೂನ್ಯೋ ಲೋಕೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.61.21** ॥ 2474

ವಾಸವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸರ್ವಲೋಕಪಿತಾಮಹಃ।
ರಕ್ಷಾಂಸ್ಯಾವಾಹಯಾಮಾಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ದದರ್ಶ ಹ ॥ **6.61.22** ॥ 2475

ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯೈವ ವಿತತ್ರಾಸ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಮಥಾಶ್ವಸ್ತಃ ಸ್ವಯಂಭೂರಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.61.23** ॥ 2476

ಧ್ರುವಂ ಲೋಕವಿನಾಶಾಯ ಪೌಲಸ್ತ್ಯೇನಾಸಿ ನಿರ್ಮಿತಃ।
ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಮದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ಮೃತಕಲ್ಪಃ ಶಯಿಷ್ಯಸೇ ॥ **6.61.24** ॥ 2477

ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪಾಭಿಭೂತೋಽಥ ನಿಪಪಾತಾಗ್ರತಃ ಪ್ರಭೋಃ।
ತತಃ ಪರಮಸಂಭ್ರಾಂತೋ ರಾವಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.61.25** ॥ 2478

ಪ್ರವೃದ್ಧಃ ಕಾಂಚನೋ ವೃಕ್ಷಃ ಫಲಕಾಲೇ ನಿಕೃತ್ಯತೇ।
ನ ನಪ್ತಾರಂ ಸ್ವಕಂ ನ್ಯಾಯ್ಯಂ ಶಪ್ತುಮೇವಂ ಪ್ರಜಾಪತೇ ॥ **6.61.26** ॥ 2479

ನ ಮಿಥ್ಯಾವಚನಶ್ಚ ತ್ವಂ ಸ್ವಪ್ಸ್ಯತ್ಯೇವ ನ ಸಂಶಯಃ।
ಕಾಲಸ್ತು ಕ್ರಿಯತಾಮಸ್ಯ ಶಯನೇ ಜಾಗರೇ ತಥಾ ॥ **6.61.27** ॥ 2480

ರಾವಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ್ವಯಂಭೂರಿದಮಬ್ರವೀತ್।
ಶಯಿತಾ ಹ್ಯೇಷ ಷಣ್ಮಾಸಮೇಕಾಹಂ ಜಾಗರಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.61.28** ॥ 2481

ಏಕೇನಾಹ್ನಾ ತ್ವಸೌ ವೀರಶ್ಚರನ್ ಭೂಮಿಂ ಬುಭುಕ್ಷಿತಃ।
ವ್ಯಾತ್ತಾಸ್ಯೋ ಭಕ್ಷಯೇಲ್ಲೋಕಾನ್ ಸಂವೃದ್ಧ ಇವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.61.29** ॥ 2482

ಸೋಽಸೌ ವ್ಯಸನಮಾಪನ್ನಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಮಬೋಧಯತ್।
ತ್ವತ್ಪರಾಕ್ರಮಭೀತಶ್ಚ ರಾಜಾ ಸಂಪ್ರತಿ ರಾವಣಃ ॥ **6.61.30** ॥ 2483

ಸ ಏಷ ನಿರ್ಗತೋ ವೀರಃ ಶಿಬಿರಾದ್ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ।
ವಾನರಾನ್ ಭೃಶಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಭಕ್ಷಯನ್ ಪರಿಧಾವತಿ ॥ **6.61.31** ॥ 2484

ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯೈವ ಹರಯೋಽದ್ಯ ಪ್ರದುದ್ರುವುಃ।
ಕಥಮೇನಂ ರಣೇ ಕ್ರುದ್ಧಂ ವಾರಯಿಷ್ಯಂತಿ ವಾನರಾಃ ॥ **6.61.32** ॥ 2485

ಉಚ್ಯಂತಾಂ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಂತ್ರಮೇತತ್ ಸಮುಚ್ಛ್ರಿತಂ।
ಇತಿ ವಿಜ್ಞಾಯ ಹರಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತೀಹ ನಿರ್ಭಯಾಃ ॥ **6.61.33** ॥ 2486

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹೇತುಮತ್ ಸುಮುಖೋದ್ಗತಂ।
ಉವಾಚ ರಾಘವೋ ವಾಕ್ಯಂ ನೀಲಂ ಸೇನಾಪತಿಂ ತದಾ ॥ **6.61.34** ॥ 2487

ಗಚ್ಛ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ವ್ಯೂಹ್ಯ ತಿಷ್ಠಸ್ವ ಪಾವಕೇ।
ದ್ವಾರಾಣ್ಯಾದಾಯ ಲಂಕಾಯಾಶ್ಚರ್ಯಾಶ್ಚಾಸ್ಯಾಥ ಸಂಕ್ರಮಾನ್ ॥ **6.61.35** ॥ 2488

ಶೈಲಶೃಂಗಾಣಿ ವೃಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ಶಿಲಾಶ್ಚಾಪ್ಯುಪಸಂಹರನ್।
ಭವಂತಃ ಸಾಯುಧಾಃ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಃ ಶೈಲಪಾಣಯಃ ॥ **6.61.36** ॥ 2489

ರಾಘವೇಣ ಸಮಾದಿಷ್ಟೋ ನೀಲೋ ಹರಿಚಮೂಪತಿಃ।
ಶಶಾಸ ವಾನರಾನೀಕಂ ಯಥಾವತ್ ಕಪಿಕುಂಜರಃ ॥ **6.61.37** ॥ 2490

ತತೋ ಗವಾಕ್ಷಃ ಶರಭೋ ಹನೂಮಾನಂಗದಸ್ತಥಾ।
ಶೈಲಶೃಂಗಾಣಿ ಶೈಲಾಭಾ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದ್ವಾರಮಭ್ಯಯುಃ ॥ **6.61.38** ॥ 2491

ರಾಮವಾಕ್ಯಮುಪಶ್ರುತ್ಯ ಹರಯೋ ಜಿತಕಾಶಿನಃ।
ಪಾದಪೈರರ್ದಯನ್ ವೀರಾ ವಾನರಾಃ ಪರವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.61.39** ॥ 2492

ತತೋ ಹರೀಣಾಂ ತದನೀಕಮುಗ್ರಂ
ರರಾಜ ಶೈಲೋದ್ಯತವೃಕ್ಷಹಸ್ತಂ।
ಗಿರೇಃ ಸಮೀಪಾನುಗತಂ ಯಥೈವ
ಮಹನ್ಮಹಾಂಭೋಧರಜಾಲಮುಗ್ರಂ ॥ **6.61.40** ॥ 2493

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಿಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಾವಣಗೃಹೇ ಪ್ರವೇಶೋ ರಾಮಾದ್ ಭಯಂ ಸೂಚಯಿತ್ವಾ ರಾವಣೇನ ತಸ್ಯ ಶತ್ರುಸೇನಾಸಂಹರಣಾಯ ಪ್ರೇಷಣಂ

ಸ ತು ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲೋ ನಿದ್ರಾಮದಸಮಾಕುಲಃ।
ರಾಜಮಾರ್ಗಂ ಶ್ರಿಯಾ ಜುಷ್ಟಂ ಯಯೌ ವಿಪುಲವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.62.1** ॥ 2494

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ವೃತಃ ಪರಮದುರ್ಜಯಃ।
ಗೃಹೇಭ್ಯಃ ಪುಷ್ಪವರ್ಷೇಣ ಕೀರ್ಯಮಾಣಸ್ತದಾ ಯಯೌ ॥ **6.62.2** ॥ 2495

ಸ ಹೇಮಜಾಲವಿತತಂ ಭಾನುಭಾಸ್ವರದರ್ಶನಂ।
ದದರ್ಶ ವಿಪುಲಂ ರಮ್ಯಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಿವೇಶನಂ ॥ **6.62.3** ॥ 2496

ಸ ತತ್ತದಾ ಸೂರ್ಯ ಇವಾಭ್ರಜಾಲಂ
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ರಕ್ಷೋಧಿಪತೇರ್ನಿವೇಶಂ।
ದದರ್ಶ ದೂರೇಽಗ್ರಜಮಾಸನಸ್ಥಂ
ಸ್ವಯಂಭುವಂ ಶಕ್ರ ಇವಾಸನಸ್ಥಂ ॥ **6.62.4** ॥ 2497

ಭ್ರಾತುಃ ಸ ಭವನಂ ಗಚ್ಛನ್ ರಕ್ಷೋಗಣಸಮನ್ವಿತಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪದನ್ಯಾಸೈರಕಂಪಯತ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.62.5** ॥ 2498

ಸೋಽಭಿಗಮ್ಯ ಗೃಹಂ ಭ್ರಾತುಃ ಕಕ್ಷ್ಯಾಮಭಿವಿಗಾಹ್ಯ ಚ।
ದದರ್ಶೋದ್ವಿಗ್ನಮಾಸೀನಂ ವಿಮಾನೇ ಪುಷ್ಪಕೇ ಗುರುಂ ॥ **6.62.6** ॥ 2499

ಅಥ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಮುಪಸ್ಥಿತಂ।
ತೂರ್ಣಮುತ್ಥಾಯ ಸಂಹೃಷ್ಟಃ ಸನ್ನಿಕರ್ಷಮುಪಾನಯತ್ ॥ **6.62.7** ॥ 2500

ಅಥಾಸೀನಸ್ಯ ಪರ್ಯಂಕೇ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಭ್ರಾತುರ್ವವಂದೇ ಚರಣೌ ಕಿಂ ಕೃತ್ಯಮಿತಿ ಚಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.62.8** ॥ 2501

ಉತ್ಪತ್ಯ ಚೈನಂ ಮುದಿತೋ ರಾವಣಃ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ।
ಸ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸಂಪರಿಷ್ವಕ್ತೋ ಯಥಾವಚ್ಚಾಭಿನಂದಿತಃ ॥ **6.62.9** ॥ 2502

ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಶುಭಂ ದಿವ್ಯಂ ಪ್ರತಿಪೇದೇ ವರಾಸನಂ।
ಸ ತದಾಸನಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.62.10** ॥ 2503

ಸಂರಕ್ತನಯನಃ ಕ್ರೋಧಾದ್ ರಾವಣಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಕಿಮರ್ಥಮಹಮಾದೃತ್ಯ ತ್ವಯಾ ರಾಜನ್ ಪ್ರಬೋಧಿತಃ ॥ **6.62.11** ॥ 2504

ಶಂಸ ಕಸ್ಮಾದ್ ಭಯಂ ತೇಽತ್ರ ಕೋ ವಾ ಪ್ರೇತೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ।
ಭ್ರಾತರಂ ರಾವಣಃ ಕ್ರುದ್ಧಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಮವಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.62.12** ॥ 2505

ರೋಷೇಣ ಪರಿವೃತ್ತಾಭ್ಯಾಂ ನೇತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಅದ್ಯ ತೇ ಸುಮಹಾನ್ ಕಾಲಃ ಶಯಾನಸ್ಯ ಮಹಾಬಲ ॥ **6.62.13** ॥ 2506

ಸುಷುಪ್ತಸ್ತ್ವಂ ನ ಜಾನೀಷೇ ಮಮ ರಾಮಕೃತಂ ಭಯಂ।
ಏಷ ದಾಶರಥಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಗ್ರೀವಸಹಿತೋ ಬಲೀ ॥ **6.62.14** ॥ 2507

ಸಮುದ್ರಂ ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ತು ಮೂಲಂ ನಃ ಪರಿಕೃಂತತಿ।
ಹಂತ ಪಶ್ಯಸ್ವ ಲಂಕಾಯಾಂ ವನಾನ್ಯುಪವನಾನಿ ಚ ॥ **6.62.15** ॥ 2508

ಸೇತುನಾ ಸುಖಮಾಗತ್ಯ ವಾನರೈಕಾರ್ಣವಂ ಕೃತಂ।
ಯೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ಮುಖ್ಯತಮಾ ಹತಾಸ್ತೇ ವಾನರೈರ್ಯುಧಿ ॥ **6.62.16** ॥ 2509

ವಾನರಾಣಾಂ ಕ್ಷಯಂ ಯುದ್ಧೇ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಕಥಂಚನ।
ನ ಚಾಪಿ ವಾನರಾ ಯುದ್ಧೇ ಜಿತಪೂರ್ವಾಃ ಕದಾಚನ ॥ **6.62.17** ॥ 2510

ತದೇತದ್ ಭಯಮುತ್ಪನ್ನಂ ತ್ರಾಯಸ್ವೇಹ ಮಹಾಬಲ।
ನಾಶಯ ತ್ವಮಿಮಾನದ್ಯ ತದರ್ಥಂ ಬೋಧಿತೋ ಭವಾನ್ ॥ **6.62.18** ॥ 2511

ಸರ್ವಕ್ಷಪಿತಕೋಶಂ ಚ ಸ ತ್ವಮಭ್ಯುಪಪದ್ಯ ಮಾಂ।
ತ್ರಾಯಸ್ವೇಮಾಂ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಬಾಲವೃದ್ಧಾವಶೇಷಿತಾಂ ॥ **6.62.19** ॥ 2512

ಭ್ರಾತುರರ್ಥೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ಕುರು ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ।
ಮಯ್ಯೇವಂ ನೋಕ್ತಪೂರ್ವೋ ಹಿ ಭ್ರಾತಾ ಕಶ್ಚಿತ್ ಪರಂತಪ ॥ **6.62.20** ॥ 2513

ತ್ವಯ್ಯಸ್ತಿ ಮಮ ಚ ಸ್ನೇಹಃ ಪರಾ ಸಂಭಾವನಾ ಚ ಮೇ।
ದೇವಾಸುರೇಷು ಯುದ್ಧೇಷು ಬಹುಶೋ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭ ॥ **6.62.21** ॥ 2514

ತ್ವಯಾ ದೇವಾಃ ಪ್ರತಿವ್ಯೂಹ್ಯ ನಿರ್ಜಿತಾಶ್ಚಾಸುರಾ ಯುಧಿ ॥ **6.62.22** ॥ 2515

ತದೇತತ್ ಸರ್ವಮಾತಿಷ್ಠ ವೀರ್ಯಂ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮ।
ನಹಿ ತೇ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ದೃಶ್ಯತೇ ಸದೃಶೋ ಬಲೀ ॥ **6.62.23** ॥ 2516

ಕುರುಷ್ವ ಮೇ ಪ್ರಿಯಹಿತಮೇತದುತ್ತಮಂ
ಯಥಾಪ್ರಿಯಂ ಪ್ರಿಯರಣ ಬಾಂಧವಪ್ರಿಯ।
ಸ್ವತೇಜಸಾ ವ್ಯಥಯ ಸಪತ್ನವಾಹಿನೀಂ
ಶರದ್ಘನಂ ಪವನ ಇವೋದ್ಯತೋ ಮಹಾನ್ ॥ **6.62.24** ॥ 2517

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಿಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ ತತ್ಕೃತ್ಯನಿಮಿತ್ತಕ ಉಪಾಲಂಭಸ್ತಂ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಕೀಯಯುದ್ಧವಿಷಯಕೋತ್ಸಾಹಸ್ಯ ತೇನ ಪ್ರಕಟನಂ ಚ

ತಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ನಿಶಮ್ಯ ಪರಿದೇವಿತಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಬಭಾಷೇದಂ ವಚನಂ ಪ್ರಜಹಾಸ ಚ ॥ **6.63.1** ॥ 2518

ದೃಷ್ಟೋ ದೋಷೋ ಹಿ ಯೋಽಸ್ಮಾಭಿಃ ಪುರಾ ಮಂತ್ರವಿನಿರ್ಣಯೇ।
ಹಿತೇಷ್ವನಭಿಯುಕ್ತೇನ ಸೋಽಯಮಾಸಾದಿತಸ್ತ್ವಯಾ ॥ **6.63.2** ॥ 2519

ಶೀಘ್ರಂ ಖಲ್ವಭ್ಯುಪೇತಂ ತ್ವಾಂ ಫಲಂ ಪಾಪಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ।
ನಿರಯೇಷ್ವೇವ ಪತನಂ ಯಥಾ ದುಷ್ಕೃತಕರ್ಮಣಃ ॥ **6.63.3** ॥ 2520

ಪ್ರಥಮಂ ವೈ ಮಹಾರಾಜ ಕೃತ್ಯಮೇತದಚಿಂತಿತಂ।
ಕೇವಲಂ ವೀರ್ಯದರ್ಪೇಣ ನಾನುಬಂಧೋ ವಿಚಾರಿತಃ ॥ **6.63.4** ॥ 2521

ಯಃ ಪಶ್ಚಾತ್ಪೂರ್ವಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕುರ್ಯಾದೈಶ್ವರ್ಯಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ಪೂರ್ವಂ ಚೋತ್ತರಕಾರ್ಯಾಣಿ ನ ಸ ವೇದ ನಯಾನಯೌ ॥ **6.63.5** ॥ 2522

ದೇಶಕಾಲವಿಹೀನಾನಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ವಿಪರೀತವತ್।
ಕ್ರಿಯಮಾಣಾನಿ ದುಷ್ಯಂತಿ ಹವೀಂಷ್ಯಪ್ರಯತೇಷ್ವಿವ ॥ **6.63.6** ॥ 2523

ತ್ರಯಾಣಾಂ ಪಂಚಧಾ ಯೋಗಂ ಕರ್ಮಣಾಂ ಯಃ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ।
ಸಚಿವೈಃ ಸಮಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ ಸಮ್ಯಗ್ ವರ್ತತೇ ಪಥಿ ॥ **6.63.7** ॥ 2524

ಯಥಾಗಮಂ ಚ ಯೋ ರಾಜಾ ಸಮಯಂ ಚ ಚಿಕೀರ್ಷತಿ।
ಬುಧ್ಯತೇ ಸಚಿವೈರ್ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸುಹೃದಶ್ಚಾನುಪಶ್ಯತಿ ॥ **6.63.8** ॥ 2525

ಧರ್ಮಮರ್ಥಂ ಹಿ ಕಾಮಂ ವಾ ಸರ್ವಾನ್ ವಾ ರಕ್ಷಸಾಂ ಪತೇ।
ಭಜೇತ ಪುರುಷಃ ಕಾಲೇ ತ್ರೀಣಿ ದ್ವಂದ್ವಾನಿ ವಾ ಪುನಃ ॥ **6.63.9** ॥ 2526

ತ್ರಿಷು ಚೈತೇಷು ಯಚ್ಛ್ರೇಷ್ಠಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತನ್ನಾವಬುಧ್ಯತೇ।
ರಾಜಾ ವಾ ರಾಜಮಾತ್ರೋ ವಾ ವ್ಯರ್ಥಂ ತಸ್ಯ ಬಹುಶ್ರುತಂ ॥ **6.63.10** ॥ 2527

ಉಪಪ್ರದಾನಂ ಸಾಂತ್ವಂ ಚ ಭೇದಂ ಕಾಲೇ ಚ ವಿಕ್ರಮಂ।
ಯೋಗಂ ಚ ರಕ್ಷಸಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತಾವುಭೌ ಚ ನಯಾನಯೌ ॥ **6.63.11** ॥ 2528

ಕಾಲೇ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಾನ್ ಯಃ ಸಮ್ಮಂತ್ರ್ಯ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ।
ನಿಷೇವೇತಾತ್ಮವಾನ್ ಲೋಕೇ ನ ಸ ವ್ಯಸನಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥ **6.63.12** ॥ 2529

ಹಿತಾನುಬಂಧಮಾಲೋಕ್ಯ ಕುರ್ಯಾತ್ ಕಾರ್ಯಮಿಹಾತ್ಮನಃ।
ರಾಜಾ ಸಹಾರ್ಥತತ್ತ್ವಜ್ಞೈಃ ಸಚಿವೈರ್ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಭಿಃ ॥ **6.63.13** ॥ 2530

ಅನಭಿಜ್ಞಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಾನ್ ಪುರುಷಾಃ ಪಶುಬುದ್ಧಯಃ।
ಪ್ರಾಗಲ್ಭ್ಯಾದ್ ವಕ್ತುಮಿಚ್ಛಂತಿ ಮಂತ್ರಿಷ್ವಭ್ಯಂತರೀಕೃತಾಃ ॥ **6.63.14** ॥ 2531

ಅಶಾಸ್ತ್ರವಿದುಷಾಂ ತೇಷಾಂ ಕಾರ್ಯಂ ನಾಭಿಹಿತಂ ವಚಃ।
ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಾನಭಿಜ್ಞಾನಾಂ ವಿಪುಲಾಂ ಶ್ರಿಯಮಿಚ್ಛತಾಂ ॥ **6.63.15** ॥ 2532

ಅಹಿತಂ ಚ ಹಿತಾಕಾರಂ ಧಾಷ್ಟ್ರ್ಯಾಜ್ಜಲ್ಪಂತಿ ಯೇ ನರಾಃ।
ಅವಶ್ಯಂ ಮಂತ್ರಬಾಹ್ಯಾಸ್ತೇ ಕರ್ತವ್ಯಾಃ ಕೃತ್ಯದೂಷಕಾಃ ॥ **6.63.16** ॥ 2533

ವಿನಾಶಯಂತೋ ಭರ್ತಾರಂ ಸಹಿತಾಃ ಶತ್ರುಭಿರ್ಬುಧ್ಯೈಃ।
ವಿಪರೀತಾನಿ ಕೃತ್ಯಾನಿ ಕಾರಯಂತೀಹ ಮಂತ್ರಿಣಃ ॥ **6.63.17** ॥ 2534

ತಾನ್ ಭರ್ತಾ ಮಿತ್ರಸಂಕಾಶಾನಮಿತ್ರಾನ್ ಮಂತ್ರನಿರ್ಣಯೇ।
ವ್ಯವಹಾರೇಣ ಜಾನೀಯಾತ್ ಸಚಿವಾನುಪಸಂಹಿತಾನ್ ॥ **6.63.18** ॥ 2535

ಚಪಲಸ್ಯೇಹ ಕೃತ್ಯಾನಿ ಸಹಸಾನುಪ್ರಧಾವತಃ।
ಛಿದ್ರಮನ್ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಕ್ರೌಂಚಸ್ಯ ಖಮಿವ ದ್ವಿಜಾಃ ॥ **6.63.19** ॥ 2536

ಯೋ ಹಿ ಶತ್ರುಮವಜ್ಞಾಯ ಆತ್ಮಾನಂ ನಾಭಿರಕ್ಷತಿ।
ಅವಾಪ್ನೋತಿ ಹಿ ಸೋಽನರ್ಥಾನ್ ಸ್ಥಾನಾಚ್ಚ ವ್ಯವರೋಪ್ಯತೇ ॥ **6.63.20** ॥ 2537

ಯದುಕ್ತಮಿಹ ತೇ ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಿಯಯಾ ಮೇಽನುಜೇನ ಚ।
ತದೇವ ನೋ ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಯಥೇಚ್ಛಸಿ ತಥಾ ಕುರು ॥ **6.63.21** ॥ 2538

ತತ್ ತು ಶ್ರುತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಭಾಷಿತಂ।
ಭ್ರುಕುಟಿಂ ಚೈವ ಸಂಚಕ್ರೇ ಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚೈನಮಭಾಷತ ॥ **6.63.22** ॥ 2539

ಮಾನ್ಯೋ ಗುರುರಿವಾಚಾರ್ಯಃ ಕಿಂ ಮಾಂ ತ್ವಮನುಶಾಸಸೇ।
ಕಿಮೇವಂ ವಾಕ್ಯಮಂ ಕೃತ್ವಾ ಯದ್ ಯುಕ್ತಂ ತದ್ ವಿಧೀಯತಾಂ ॥ **6.63.23** ॥ 2540

ವಿಭ್ರಮಾಚ್ಚಿತ್ತಮೋಹಾದ್ ವಾ ಬಲವೀರ್ಯಾಶ್ರಯೇಣ ವಾ।
ನಾಭಿಪನ್ನಮಿದಾನೀಂ ಯದ್ ವ್ಯರ್ಥಾ ತಸ್ಯ ಪುನಃ ಕಥಾ ॥ **6.63.24** ॥ 2541

ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ತು ಯದ್ ಯುಕ್ತಂ ತದಿದಾನೀಂ ವಿಚಿಂತ್ಯತಾಂ।
ಗತಂ ತು ನಾನುಶೋಚಂತಿ ಗತಂ ತು ಗತಮೇವ ಹಿ ॥ **6.63.25** ॥ 2542

ಮಮಾಪನಯಜಂ ದೋಷಂ ವಿಕ್ರಮೇಣ ಸಮೀಕುರು।
ಯದಿ ಖಲ್ವಸ್ತಿ ಮೇ ಸ್ನೇಹೋ ವಿಕ್ರಮಂ ವಾಧಿಗಚ್ಛಸಿ ॥ **6.63.26** ॥ 2543

ಯದಿ ಕಾರ್ಯಂ ಮಮೈತತ್ತೇ ಹೃದಿ ಕಾರ್ಯತಮಂ ಮತಂ।
ಸ ಸುಹೃದ್ ಯೋ ವಿಪನ್ನಾರ್ಥಂ ದೀನಮಭ್ಯುಪಪದ್ಯತೇ ॥ **6.63.27** ॥ 2544

ಸ ಬಂಧುರ್ಯೋಽಪನೀತೇಷು ಸಾಹಾಯ್ಯಾಯೋಪಕಲ್ಪತೇ।
ತಮಥೈವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ಸ ವಚನಂ ಧೀರದಾರುಣಂ ॥ **6.63.28** ॥ 2545

ರುಷ್ಟೋಽಯಮಿತಿ ವಿಜ್ಞಾಯ ಶನೈಃ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಮುವಾಚ ಹ।
ಅತೀವ ಹಿ ಸಮಾಲಕ್ಷ್ಯ ಭ್ರಾತರಂ ಕ್ಷುಭಿತೇಂದ್ರಿಯಂ ॥ **6.63.29** ॥ 2546

ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಶನೈರ್ವಾಕ್ಯಂ ಬಭಾಷೇ ಪರಿಸಾಂತ್ವಯನ್।
ಶೃಣು ರಾಜನ್ನವಹಿತೋ ಮಮ ವಾಕ್ಯಮರಿಂದಮ ॥ **6.63.30** ॥ 2547

ಅಲಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜೇಂದ್ರ ಸಂತಾಪಮುಪಪದ್ಯ ತೇ।
ರೋಷಂ ಚ ಸಂಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಸ್ವಸ್ಥೋ ಭವಿತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.63.31** ॥ 2548

ನೈತನ್ಮನಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮಯಿ ಜೀವತಿ ಪಾರ್ಥಿವ।
ತಮಹಂ ನಾಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಯತ್ ಕೃತೇ ಪರಿತಪ್ಯತೇ ॥ **6.63.32** ॥ 2549

ಅವಶ್ಯಂ ತು ಹಿತಂ ವಾಚ್ಯಂ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಂ ಮಯಾ ತವ।
ಬಂಧುಭಾವಾದಭಿಹಿತಂ ಭ್ರಾತೃಸ್ನೇಹಾಚ್ಚ ಪಾರ್ಥಿವ ॥ **6.63.33** ॥ 2550

ಸದೃಶಂ ಯಚ್ಚ ಕಾಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ತುಂ ಸ್ನೇಹೇನ ಬಂಧುನಾ।
ಶತ್ರೂಣಾಂ ಕದನಂ ಪಶ್ಯ ಕ್ರಿಯಮಾಣಂ ಮಯಾ ರಣೇ ॥ **6.63.34** ॥ 2551

ಅದ್ಯ ಪಶ್ಯ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮಯಾ ಸಮರಮೂರ್ಧನಿ।
ಹತೇ ರಾಮೇ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ದ್ರವಂತೀಂ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.63.35** ॥ 2552

ಅದ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಯಾಽನೀತಂ ರಣಾಚ್ಛಿರಃ।
ಸುಖೀ ಭವ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸೀತಾ ಭವತು ದುಃಖಿತಾ ॥ **6.63.36** ॥ 2553

ಅದ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಪಶ್ಯಂತು ನಿಧನಂ ಸುಮಹತ್ ಪ್ರಿಯಂ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಯೇ ತೇ ನಿಹತಬಾಂಧವಾಃ ॥ **6.63.37** ॥ 2554

ಅದ್ಯ ಶೋಕಪರೀತಾನಾಂ ಸ್ವಬಂಧುವಧಶೋಚಿನಾಂ।
ಶತ್ರೋರ್ಯುಧಿ ವಿನಾಶೇನ ಕರೋಮ್ಯಶ್ರುಪ್ರಮಾರ್ಜನಂ ॥ **6.63.38** ॥ 2555

ಅದ್ಯ ಪರ್ವತಸಂಕಾಶಂ ಸಸೂರ್ಯಮಿವ ತೋಯದಂ।
ವಿಕೀರ್ಣಂ ಪಶ್ಯ ಸಮರೇ ಸುಗ್ರೀವಂ ಪ್ಲವಗೇಶ್ವರಂ ॥ **6.63.39** ॥ 2556

ಕಥಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸೈರೇಭಿರ್ಮಯಾ ಚ ಪರಿಸಾಂತ್ವಿತಃ।
ಜಿಘಾಂಸುಭಿರ್ದಾಶರಥಿಂ ವ್ಯಥಸೇ ತ್ವಂ ಸದಾನಘ ॥ **6.63.40** ॥ 2557

ಮಾಂ ನಿಹತ್ಯ ಕಿಲ ತ್ವಾಂ ಹಿ ನಿಹನಿಷ್ಯತಿ ರಾಘವಃ।
ನಾಹಮಾತ್ಮನಿ ಸಂತಾಪಂ ಗಚ್ಛೇಯಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ ॥ **6.63.41** ॥ 2558

ಕಾಮಂ ತ್ವಿದಾನೀಮಪಿ ಮಾಂ ವ್ಯಾದಿಶ ತ್ವಂ ಪರಂತಪ।
ನ ಪರಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯಸ್ತೇ ಯುದ್ಧಾಯಾತುಲವಿಕ್ರಮ ॥ **6.63.42** ॥ 2559

ಅಹಮುತ್ಸಾದಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಶತ್ರೂಂಸ್ತವ ಮಹಾಬಲಾನ್।
ಯದಿ ಶಕ್ರೋ ಯದಿ ಯಮೋ ಯದಿ ಪಾವಕಮಾರುತೌ ॥ **6.63.43** ॥ 2560

ತಾನಹಂ ಯೋಧಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಕುಬೇರವರುಣಾವಪಿ।
ಗಿರಿಮಾತ್ರಶರೀರಸ್ಯ ಶಿತಶೂಲಧರಸ್ಯ ಮೇ ॥ **6.63.44** ॥ 2561

ನರ್ದತಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಬಿಭೀಯಾದ್ ವೈ ಪುರಂದರಃ।
ಅಥ ವಾ ತ್ಯಕ್ತಶಸ್ತ್ರಸ್ಯ ಮೃದ್ವತಸ್ತರಸಾ ರಿಪೂನ್ ॥ **6.63.45** ॥ 2562

ನ ಮೇ ಪ್ರತಿಮುಖಃ ಕಶ್ಚಿತ್ ಸ್ಥಾತುಂ ಶಕ್ತೋ ಜಿಜೀವಿಷುಃ।
ನೈವ ಶಕ್ತ್ಯಾ ನ ಗದಯಾ ನಾಸಿನಾ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.63.46** ॥ 2563

ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮೇವ ಸಂರಭ್ಯ ಹನಿಷ್ಯಾಮಿ ಸವಜ್ರಿಣಂ।
ಯದಿ ಮೇ ಮುಷ್ಟಿವೇಗಂ ಸ ರಾಘವೋಽದ್ಯ ಸಹಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.63.47** ॥ 2564

ತತಃ ಪಾಸ್ಯಂತಿ ಬಾಣೌಘಾ ರುಧಿರಂ ರಾಘವಸ್ಯ ಮೇ।
ಚಿಂತಯಾ ತಪ್ಯಸೇ ರಾಜನ್ ಕಿಮರ್ಥಂ ಮಯಿ ತಿಷ್ಠತಿ ॥ **6.63.48** ॥ 2565

ಸೋಽಹಂ ಶತ್ರುವಿನಾಶಾಯ ತವ ನಿರ್ಯಾತುಮುದ್ಯತಃ।
ಮುಂಚ ರಾಮಾದ್ ಭಯಂ ಘೋರಂ ನಿಹನಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.63.49** ॥ 2566

ರಾಘವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚೈವ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಮಹಾಬಲಂ।
ಹನೂಮಂತಂ ಚ ರಕ್ಷೋಘ್ನಂ ಯೇನ ಲಂಕಾ ಪ್ರದೀಪಿತಾ ॥ **6.63.50** ॥ 2567

ಹರೀಂಶ್ಚ ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಂಯುಗೇ ಸಮುಪಸ್ಥಿತೇ।
ಅಸಾಧಾರಣಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತವ ದಾತುಂ ಮಹದ್ ಯಶಃ ॥ **6.63.51** ॥ 2568

ಯದಿ ಚೇಂದ್ರಾದ್ ಭಯಂ ರಾಜನ್ ಯದಿ ಚಾಪಿ ಸ್ವಯಂಭುವಃ।
ತತೋಽಹಂ ನಾಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ನೈಶಂ ತಮ ಇವಾಂಶುಮಾನ್ ॥ **6.63.52** ॥ 2569

ಅಪಿ ದೇವಾಃ ಶಯಿಷ್ಯಂತೇ ಮಯಿ ಕ್ರುದ್ಧೇ ಮಹೀತಲೇ।
ಯಮಂ ಚ ಶಮಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಪಾವಕಂ ॥ **6.63.53** ॥ 2570

ಆದಿತ್ಯಂ ಪಾತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸನಕ್ಷತ್ರಂ ಮಹೀತಲೇ।
ಶತಕ್ರತುಂ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ಪಾಸ್ಯಾಮಿ ವರುಣಾಲಯಂ ॥ **6.63.54** ॥ 2571

ಪರ್ವತಾಂಶ್ಚೂರ್ಣಯಿಷ್ಯಾಮಿ ದಾರಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮೇದಿನೀಂ।
ದೀರ್ಘಕಾಲಂ ಪ್ರಸುಪ್ತಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.63.55** ॥ 2572

ಅದ್ಯ ಪಶ್ಯಂತು ಭೂತಾನಿ ಭಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾನಿ ಸರ್ವಶಃ।
ನ ತ್ವಿದಂ ತ್ರಿದಿವಂ ಸರ್ವಮಾಹಾರೋ ಮಮ ಪೂರ್ಯತೇ ॥ **6.63.56** ॥ 2573

ವಧೇನ ತೇ ದಾಶರಥೇಃ ಸುಖಾರ್ಹಂ
ಸುಖಂ ಸಮಾಹರ್ತುಮಹಂ ವ್ರಜಾಮಿ।
ನಿಹತ್ಯ ರಾಮಂ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ
ಖಾದಾಮಿ ಸರ್ವಾನ್ ಹರಿಯೂಥಮುಖ್ಯಾನ್ ॥ **6.63.57** ॥ 2574

ರಮಸ್ವ ರಾಜನ್ ಪಿಬ ಚಾದ್ಯ ವಾರುಣೀಂ
ಕುರುಷ್ವ ಕೃತ್ಯಾನಿ ವಿನೀಯತಾಂ ಜ್ವರಃ।
ಮಯಾದ್ಯ ರಾಮೇ ಗಮಿತೇ ಯಮಕ್ಷಯಂ
ಚಿರಾಯ ಸೀತಾ ವಶಗಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.63.58** ॥ 2575

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುಃಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ಮಹೋದರೇಣ ಯುದ್ಧಂ ವಿನೈವಾಭೀಷ್ಟವಸ್ತುನೋ ಲಾಭೋಪಾಯಸ್ಯ ಕಥನಂ

ತದುಕ್ತಮತಿಕಾಯಸ್ಯ ಬಲಿನೋ ಬಾಹುಶಾಲಿನಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವೋವಾಚ ಮಹೋದರಃ ॥ **6.64.1** ॥ 2576

ಕುಂಭಕರ್ಣ ಕುಲೇ ಜಾತೋ ಧೃಷ್ಟಃ ಪ್ರಾಕೃತದರ್ಶನಃ।
ಅವಲಿಪ್ತೋ ನ ಶಕ್ನೋಷಿ ಕೃತ್ಯಂ ಸರ್ವತ್ರ ವೇದಿತುಂ ॥ **6.64.2** ॥ 2577

ನಹಿ ರಾಜಾ ನ ಜಾನೀತೇ ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಯಾನಯೌ।
ತ್ವಂ ತು ಕೈಶೋರಕಾದ್ ಧೃಷ್ಟಃ ಕೇವಲಂ ವಕ್ತುಮಿಚ್ಛಸಿ ॥ **6.64.3** ॥ 2578

ಸ್ಥಾನಂ ವೃದ್ಧಿಂ ಚ ಹಾನಿಂ ಚ ದೇಶಕಾಲವಿಧಾನವಿತ್।
ಆತ್ಮನಶ್ಚ ಪರೇಷಾಂ ಚ ಬುಧ್ಯತೇ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಃ ॥ **6.64.4** ॥ 2579

ಯತ್ ತ್ವಶಕ್ಯಂ ಬಲವತಾ ವಕ್ತುಂ ಪ್ರಾಕೃತಬುದ್ಧಿನಾ।
ಅನುಪಾಸಿತವೃದ್ಧೇನ ಕಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ತಾದೃಶಂ ಬುಧಃ ॥ **6.64.5** ॥ 2580

ಯಾಂಸ್ತು ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಾಂಸ್ತ್ವಂ ಬ್ರವೀಷಿ ಪೃಥಗಾಶ್ರಯಾನ್।
ಅವಬೋದ್ಧುಂ ಸ್ವಭಾವೇನ ನಹಿ ಲಕ್ಷಣಮಸ್ತಿ ತಾನ್ ॥ **6.64.6** ॥ 2581

ಕರ್ಮ ಚೈವ ಹಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಕಾರಣಾನಾಂ ಪ್ರಯೋಜನಂ।
ಶ್ರೇಯಃ ಪಾಪೀಯಸಾಂ ಚಾತ್ರ ಫಲಂ ಭವತಿ ಕರ್ಮಣಾಂ ॥ **6.64.7** ॥ 2582

ನಿಃಶ್ರೇಯಸಫಲಾವೇವ ಧರ್ಮಾರ್ಥಾವಿತರಾವಪಿ।
ಅಧರ್ಮಾನರ್ಥಯೋಃ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಫಲಂ ಚ ಪ್ರತ್ಯವಾಯಿಕಂ ॥ **6.64.8** ॥ 2583

ಐಹಲೌಕಿಕಪಾರಕ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಪುಂಭಿರ್ನಿಷೇವ್ಯತೇ।
ಕರ್ಮಾಣ್ಯಪಿ ತು ಕಲ್ಯಾನಿ ಲಭತೇ ಕಾಮಮಾಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.64.9** ॥ 2584

ತತ್ರ ಕ್ಲೃಪ್ತಮಿದಂ ರಾಜ್ಞಾ ಹೃದಿ ಕಾರ್ಯಂ ಮತಂ ಚ ನಃ।
ಶತ್ರೌ ಹಿ ಸಾಹಸಂ ಯತ್ ತತ್ ಕಿಮಿವಾತ್ರಾಪನೀಯತೇ ॥ **6.64.10** ॥ 2585

ಏಕಸ್ಯೈವಾಭಿಯಾನೇ ತು ಹೇತುರ್ಯಃ ಪ್ರಾಹೃತಸ್ತ್ವಯಾ।
ತತ್ರಾಪ್ಯನುಪಪನ್ನಂ ತೇ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಯದಸಾಧು ಚ ॥ **6.64.11** ॥ 2586

ಯೇನ ಪೂರ್ವಂ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಬಹವೋಽತಿಬಲಾ ಹತಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಘವಂ ತಂ ತ್ವಂ ಕಥಮೇಕೋ ಜಯಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.64.12** ॥ 2587

ಯೇ ಪೂರ್ವಂ ನಿರ್ಜಿತಾಸ್ತೇನ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಮಹೌಜಸಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನ್ ಪುರೇ ಸರ್ವಾನ್ ಭೀತಾನದ್ಯ ನ ಪಶ್ಯಸಿ ॥ **6.64.13** ॥ 2588

ತಂ ಸಿಂಹಮಿವ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಂ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ।
ಸರ್ಪಂ ಸುಪ್ತಮಹೋ ಬುದ್ಧ್ವಾ ಪ್ರಬೋಧಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ ॥ **6.64.14** ॥ 2589

ಜ್ವಲಂತಂ ತೇಜಸಾ ನಿತ್ಯಂ ಕ್ರೋಧೇನ ಚ ದುರಾಸದಂ।
ಕಸ್ತಂ ಮೃತ್ಯುಮಿವಾಸಹ್ಯಮಾಸಾದಯಿತುಮರ್ಹತಿ ॥ **6.64.15** ॥ 2590

ಸಂಶಯಸ್ಥಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಶತ್ರೋಃ ಪ್ರತಿಸಮಾಸನೇ।
ಏಕಸ್ಯ ಗಮನಂ ತಾತ ನಹಿ ಮೇ ರೋಚತೇ ಭೃಶಂ ॥ **6.64.16** ॥ 2591

ಹೀನಾರ್ಥಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಂ ಕೋ ರಿಪುಂ ಪ್ರಾಕೃತಂ ಯಥಾ।
ನಿಶ್ಚಿತಂ ಜೀವಿತತ್ಯಾಗೇ ವಶಮಾನೇತುಮಿಚ್ಛತಿ ॥ **6.64.17** ॥ 2592

ಯಸ್ಯ ನಾಸ್ತಿ ಮನುಷ್ಯೇಷು ಸದೃಶೋ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮ।
ಕಥಮಾಶಂಸಸೇ ಯೋದ್ಧಂ ತುಲ್ಯೇನೇಂದ್ರವಿವಸ್ವತೋಃ ॥ **6.64.18** ॥ 2593

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಸಂರಬ್ಧಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹೋದರಃ।
ಉವಾಚ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ರಾವಣಂ ಲೋಕರಾವಣಂ ॥ **6.64.19** ॥ 2594

ಲಬ್ಧ್ವಾ ಪುರಸ್ತಾದ್ ವೈದೇಹೀಂ ಕಿಮರ್ಥಂ ತ್ವಂ ವಿಲಂಬಸೇ।
ಯದೀಚ್ಛಸಿ ತದಾ ಸೀತಾ ವಶಗಾ ತೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.64.20** ॥ 2595

ದೃಷ್ಟಃ ಕಶ್ಚಿದುಪಾಯೋ ಮೇ ಸೀತೋಪಸ್ಥಾನಕಾರಕಃ।
ರುಚಿತಶ್ಚೇತ್ ಸ್ವಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರ ತತಃ ಶೃಣು ॥ **6.64.21** ॥ 2596

ಅಹಂ ದ್ವಿಜಿಹ್ವಃ ಸಂಹ್ರಾದೀ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ವಿತರ್ದನಃ।
ಪಂಚ ರಾಮವಧಾಯೈತೇ ನಿರ್ಯಾಂತೀತ್ಯವಘೋಷಯ ॥ **6.64.22** ॥ 2597

ತತೋ ಗತ್ವಾ ವಯಂ ಯುದ್ಧಂ ದಾಸ್ಯಾಮಸ್ತಸ್ಯ ಯತ್ನತಃ।
ಜೇಷ್ಯಾಮೋ ಯದಿ ತೇ ಶತ್ರೂನ್ ನೋಪಾಯ್ಯೈಃ ಕಾರ್ಯಮಸ್ತಿ ನಃ ॥ **6.64.23** ॥ 2598

ಅಥ ಜೀವತಿ ನಃ ಶತ್ರುರ್ವಯಂ ಚ ಕೃತಸಂಯುಗಾಃ।
ತತಃ ಸಮಭಿಪತ್ಸ್ಯಾಮೋ ಮನಸಾ ಯತ್ ಸಮೀಕ್ಷಿತಂ ॥ **6.64.24** ॥ 2599

ವಯಂ ಯುದ್ಧಾದಿಹೈಷ್ಯಾಮೋ ರುಧಿರೇಣ ಸಮುಕ್ಷಿತಾಃ।
ವಿದಾರ್ಯ ಸ್ವತನುಂ ಬಾಣೈ ರಾಮನಾಮಾಂಕಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.64.25** ॥ 2600

ಭಕ್ಷಿತೋ ರಾಘವೋಽಸ್ಮಾಭಿರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚೇತಿ ವಾದಿನಃ।
ತತಃ ಪಾದೌ ಗ್ರಹೀಷ್ಯಾಮಸ್ತ್ವಂ ನಃ ಕಾಮಂ ಪ್ರಪೂರಯ ॥ **6.64.26** ॥ 2601

ತತೋಽವಘೋಷಯ ಪುರೇ ಗಜಸ್ಕಂಧೇನ ಪಾರ್ಥಿವ।
ಹತೋ ರಾಮಃ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಸಸೈನ್ಯ ಇತಿ ಸರ್ವತಃ ॥ **6.64.27** ॥ 2602

ಪ್ರೀತೋ ನಾಮ ತತೋ ಭೂತ್ವಾ ಭೃತ್ಯಾನಾಂ ತ್ವಮರಿಂದಮ।
ಭೋಗಾಂಶ್ಚ ಪರಿವಾರಾಂಶ್ಚ ಕಾಮಾನ್ ವಸು ಚ ದಾಪಯ ॥ **6.64.28** ॥ 2603

ತತೋ ಮಾಲ್ಯಾನಿ ವಾಸಾಂಸಿ ವೀರಾಣಾಮನುಲೇಪನಂ।
ಪೇಯಂ ಚ ಬಹು ಯೋಧೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಯಂ ಚ ಮುದಿತಃ ಪಿಬ ॥ **6.64.29** ॥ 2604

ತತೋಽಸ್ಮಿನ್ ಬಹುಲೀಭೂತೇ ಕೌಲೀನೇ ಸರ್ವತೋ ಗತೇ।
ಭಕ್ಷಿತಃ ಸಸುಹೃದ್ ರಾಮೋ ರಾಕ್ಷಸೈರಿತಿ ವಿಶ್ರುತೇ ॥ **6.64.30** ॥ 2605

ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಚಾಪಿ ತ್ವಂ ಸೀತಾಂ ರಹಸಿ ಸಾಂತ್ವಯನ್।
ಧನಧಾನ್ಯೈಶ್ಚ ಕಾಮೈಶ್ಚ ರತ್ನೈಶ್ಚೈನಾಂ ಪ್ರಲೋಭಯ ॥ **6.64.31** ॥ 2606

ಅನಯೋಪಧಯಾ ರಾಜನ್ ಭೂಯಃ ಶೋಕಾನುಬಂಧಯಾ।
ಅಕಾಮಾ ತ್ವದ್ವಶಂ ಸೀತಾ ನಷ್ಟನಾಥಾ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.64.32** ॥ 2607

ರಮಣೀಯಂ ಹಿ ಭರ್ತಾರಂ ವಿನಷ್ಟಮಧಿಗಮ್ಯ ಸಾ।
ನೈರಾಶ್ಯಾತ್ ಸ್ತ್ರೀಲಘುತ್ವಾಚ್ಚ ತ್ವದ್ವಶಂ ಪ್ರತಿಪತ್ಸ್ಯತೇ ॥ **6.64.33** ॥ 2608

ಸಾ ಪುರಾ ಸುಖಸಂವೃದ್ಧಾ ಸುಖಾರ್ಹಾ ದುಃಖಕರ್ಶಿತಾ।
ತ್ವಯ್ಯಧೀನಂ ಸುಖಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಸರ್ವಥೈವ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.64.34** ॥ 2609

ಏತತ್ ಸುನೀತಂ ಮಮ ದರ್ಶನೇನ
ರಾಮಂ ಹಿ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಭವೇದನರ್ಥಃ।
ಇಹೈವ ತೇ ಸೇತ್ಸ್ಯತಿ ಮೋತ್ಸುಕೋ ಭೂ -
ರ್ಮಹಾನಯುದ್ಧೇನ ಸುಖಸ್ಯ ಲಾಭಃ ॥ **6.64.35** ॥ 2610

ಅನಷ್ಟಸೈನ್ಯೋ ಹ್ಯನವಾಪ್ತಸಂಶಯೋ
ರಿಪುಂ ತ್ವಯುದ್ಧೇನ ಜಯಂಜನಾಧಿಪಃ।
ಯಶಶ್ಚ ಪುಣ್ಯಂ ಚ ಮಹಾನ್ಮಹೀಪತೇ
ಶ್ರಿಯಂ ಚ ಕೀರ್ತಿಂ ಚ ಚಿರಂ ಸಮಶ್ನುತೇ ॥ **6.64.36** ॥ 2611

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುಃಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಣಯಾತ್ರಾ

ಸ ತಥೋಕ್ತಸ್ತು ನಿರ್ಭರ್ತ್ಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹೋದರಂ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಭ್ರಾತರಂ ರಾವಣಂ ತತಃ ॥ **6.65.1** ॥ 2612

ಸೋಽಹಂ ತವ ಭಯಂ ಘೋರಂ ವಧಾತ್ ತಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ರಾಮಸ್ಯಾದ್ಯ ಪ್ರಮಾರ್ಜ್ಮಿ ನಿರ್ವೈರೋ ಹಿ ಸುಖೀ ಭವ ॥ **6.65.2** ॥ 2613

ಗರ್ಜಂತಿ ನ ವೃಥಾ ಶೂರಾ ನಿರ್ಜಲಾ ಇವ ತೋಯದಾಃ।
ಪಶ್ಯ ಸಂಪದ್ಯಮಾನಂ ತು ಗರ್ಜಿತಂ ಯುಧಿ ಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.65.3** ॥ 2614

ನ ಮರ್ಷಯಂತಿ ಚಾತ್ಮಾನಂ ಸಂಭಾವಯಿತುಮಾತ್ಮನಾ।
ಅದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ಶೂರಾಸ್ತು ಕರ್ಮ ಕುರ್ವಂತಿ ದುಷ್ಕರಂ ॥ **6.65.4** ॥ 2615

ವಿಕ್ಲವಾನಾಂ ಹ್ಯಬುದ್ಧೀನಾಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ಪಂಡಿತಮಾನಿನಾಂ।
ರೋಚತೇ ತ್ವದ್ವಚೋ ನಿತ್ಯಂ ಕಥ್ಯಮಾನಂ ಮಹೋದರ ॥ **6.65.5** ॥ 2616

ಯುದ್ಧೇ ಕಾಪುರುಷೈರ್ನಿತ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಿಯವಾದಿಭಿಃ।
ರಾಜಾನಮನುಗಚ್ಛದ್ಭಿಃ ಸರ್ವಂ ಕೃತ್ಯಂ ವಿನಾಶಿತಂ ॥ **6.65.6** ॥ 2617

ರಾಜಶೇಷಾ ಕೃತಾ ಲಂಕಾ ಕ್ಷೀಣಃ ಕೋಶೋ ಬಲಂ ಹತಂ।
ರಾಜಾನಮಿಮಮಾಸಾದ್ಯ ಸುಹೃಚ್ಚಿಹ್ನಮಮಿತ್ರಕಂ ॥ **6.65.7** ॥ 2618

ಏಷ ನಿರ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಯುದ್ಧಮುದ್ಯತಃ ಶತ್ರುನಿರ್ಜಯೇ।
ದುರ್ನಯಂ ಭವತಾಮದ್ಯ ಸಮೀಕರ್ತುಂ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.65.8** ॥ 2619

ಏವಮುಕ್ತವತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ತತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಪ್ರಹಸನ್ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.65.9** ॥ 2620

ಮಹೋದರೋಽಯಂ ರಾಮಾತ್ ತು ಪರಿತ್ರಸ್ತೋ ನ ಸಂಶಯಃ।
ನ ಹಿ ರೋಚಯತೇ ತಾತ ಯುದ್ಧಂ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದ ॥ **6.65.10** ॥ 2621

ಕಶ್ಚಿನ್ಮೇ ತ್ವತ್ಸಮೋ ನಾಸ್ತಿ ಸೌಹೃದೇನ ಬಲೇನ ಚ।
ಗಚ್ಛ ಶತ್ರುವಧಾಯ ತ್ವಂ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಜಯಾಯ ಚ ॥ **6.65.11** ॥ 2622

ಶಯಾನಃ ಶತ್ರುನಾಶಾರ್ಥಂ ಭವಾನ್ ಸಂಬೋಧಿತೋ ಮಯಾ।
ಅಯಂ ಹಿ ಕಾಲಃ ಸುಮಹಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮರಿಂದಮ ॥ **6.65.12** ॥ 2623

ಸಂಗಚ್ಛ ಶೂಲಮಾದಾಯ ಪಾಶಹಸ್ತ ಇವಾಂತಕಃ।
ವಾನರಾನ್ ರಾಜಪುತ್ರೌ ಚ ಭಕ್ಷಯಾದಿತ್ಯತೇಜಸೌ ॥ **6.65.13** ॥ 2624

ಸಮಾಲೋಕ್ಯ ತು ತೇ ರೂಪಂ ವಿದ್ರವಿಷ್ಯಂತಿ ವಾನರಾಃ।
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಶ್ಚಾಪಿ ಹೃದಯೇ ಪ್ರಸ್ಫುಟಿಷ್ಯತಃ ॥ **6.65.14** ॥ 2625

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಪುನರ್ಜಾತಮಿವಾತ್ಮಾನಂ ಮೇನೇ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ ॥ **6.65.15** ॥ 2626

ಕುಂಭಕರ್ಣಬಲಾಭಿಜ್ಞೋ ಜಾನಂಸ್ತಸ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂ।
ಬಭೂವ ಮುದಿತೋ ರಾಜಾ ಶಶಾಂಕ ಇವ ನಿರ್ಮಲಃ ॥ **6.65.16** ॥ 2627

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಃ ಸಂಹೃಷ್ಟೋ ನಿರ್ಜಗಾಮ ಮಹಾಬಲಃ।
ರಾಜ್ಞಸ್ತು ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಯೋದ್ಧಮುದ್ಯುಕ್ತವಾಂಸ್ತದಾ ॥ **6.65.17** ॥ 2628

ಆದದೇ ನಿಶಿತಂ ಶೂಲಂ ವೇಗಾಚ್ಚತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ।
ಸರ್ವಂ ಕಾಲಾಯಸಂ ದೀಪ್ತಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣಂ ॥ **6.65.18** ॥ 2629

ಇಂದ್ರಾಶನಿಸಮಪ್ರಖ್ಯಂ ವಜ್ರಪ್ರತಿಮಗೌರವಂ।
ದೇವದಾನವಗಂಧರ್ವಯಕ್ಷಪನ್ನಗಸೂದನಂ ॥ **6.65.19** ॥ 2630

ರಕ್ತಮಾಲ್ಯಮಹಾದಾಮಂ ಸ್ವತಶ್ಚೋದ್ಗತಪಾವಕಂ।
ಆದಾಯ ವಿಪುಲಂ ಶೂಲಂ ಶತ್ರುಶೋಣಿತರಂಜಿತಂ ॥ **6.65.20** ॥ 2631

ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಗಮಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಮೇಕಾಕೀ ತಿಷ್ಠತ್ವಿಹ ಬಲಂ ಮಮ ॥ **6.65.21** ॥ 2632

ಅದ್ಯ ತಾನ್ ಕ್ಷುಧಿತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ವಾನರಾನ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.65.22** ॥ 2633

ಸೈನ್ಯೈಃ ಪರಿವೃತೋ ಗಚ್ಛ ಶೂಲಮುದ್ಗರಪಾಣಿಭಿಃ।
ವಾನರಾ ಹಿ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಶೂರಾಃ ಸುವ್ಯವಸಾಯಿನಃ ॥ **6.65.23** ॥ 2634

ಏಕಾಕಿನಂ ಪ್ರಮತ್ತಂ ವಾ ನಯೇಯುರ್ದಶನೈಃ ಕ್ಷಯಂ।
ತಸ್ಮಾತ್ ಪರಮದುರ್ಧರ್ಷಃ ಸೈನ್ಯೈಃ ಪರಿವೃತೋ ವ್ರಜ।
ರಕ್ಷಸಾಮಹಿತಂ ಸರ್ವಂ ಶತ್ರುಪಕ್ಷಂ ನಿಷೂದಯ ॥ **6.65.24** ॥ 2635

ಅಥಾಸನಾತ್ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಸ್ರಜಂ ಮಣಿಕೃತಾಂತರಾಂ।
ಆಬಬಂಧ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಾವಣಃ ॥ **6.65.25** ॥ 2636

ಅಂಗದಾನ್ಯಂಗುಲೀವೇಷ್ಟಾನ್ ವರಾಣ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ।
ಹಾರಂ ಚ ಶಶಿಸಂಕಾಶಮಾಬಬಂಧ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.65.26** ॥ 2637

ದಿವ್ಯಾನಿ ಚ ಸುಗಂಧೀನಿ ಮಾಲ್ಯದಾಮಾನಿ ರಾವಣಃ।
ಗಾತ್ರೇಷು ಸಜ್ಜಯಾಮಾಸ ಶ್ರೋತ್ರಯೋಶ್ಚಾಸ್ಯ ಕುಂಡಲೇ ॥ **6.65.27** ॥ 2638

ಕಾಂಚನಾಂಗದಕೇಯೂರನಿಷ್ಕಾಭರಣಭೂಷಿತಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಬೃಹತ್ಕರ್ಣಃ ಸುಹುತೋಽಗ್ನಿರಿವಾಬಭೌ ॥ **6.65.28** ॥ 2639

ಶ್ರೋಣೀಸೂತ್ರೇಣ ಮಹತಾ ಮೇಚಕೇನ ವ್ಯರಾಜತ।
ಅಮೃತೋತ್ಪಾದನೇ ನದ್ಧೋ ಭುಜಂಗೇನೇವ ಮಂದರಃ ॥ **6.65.29** ॥ 2640

ಸ ಕಾಂಚನಂ ಭಾರಸಹಂ ನಿವಾತಂ
ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭಂ ದೀಪ್ತಮಿವಾತ್ಮಭಾಸಾ।
ಆವಧ್ಯಮಾನಃ ಕವಚಂ ರರಾಜ
ಸಂಧ್ಯಾಭ್ರಸಂವೀತ ಇವಾದ್ರಿರಾಜಃ ॥ **6.65.30** ॥ 2641

ಸರ್ವಾಭರಣಸರ್ವಾಂಗಃ ಶೂಲಪಾಣಿಃ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಕೃತೋತ್ಸಾಹೋ ನಾರಾಯಣ ಇವಾಬಭೌ ॥ **6.65.31** ॥ 2642

ಭ್ರಾತರಂ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಕೃತ್ವಾ ಚಾಪಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ।
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ತಸ್ಮೈ ಪ್ರತಸ್ಥೇ ಸ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.65.32** ॥ 2643

ತಮಾಶೀರ್ಭಿಃ ಪ್ರಶಸ್ತಾಭಿಃ ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ರಾವಣಃ।
ಶಂಖದುಂದುಭಿನಿರ್ಘೋಷೈಃ ಸೈನ್ಯೈಶ್ಚಾಪಿ ವರಾಯುಧೈಃ ॥ **6.65.33** ॥ 2644

ತಂ ಗಜೈಶ್ಚ ತುರಂಗೈಶ್ಚ ಸ್ಯಂದನೈಶ್ಚಾಂಬುದಸ್ವನೈಃ।
ಅನುಜಗ್ಮುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ರಥಿನೋ ರಥಿನಾಂ ವರಂ ॥ **6.65.34** ॥ 2645

ಸರ್ಪೈರುಷ್ಟ್ರೈಃ ಖರೈಶ್ಚೈವ ಸಿಂಹದ್ವಿಪಮೃಗದ್ವಿಜೈಃ।
ಅನುಜಗ್ಮುಶ್ಚ ತಂ ಘೋರಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.65.35** ॥ 2646

ಸ ಪುಷ್ಪವರ್ಷೈರವಕೀರ್ಯಮಾಣೋ
ಧೃತಾತಪತ್ರಃ ಶಿತಶೂಲಪಾಣಿಃ।
ಮದೋತ್ಕಟಃ ಶೋಣಿತಗಂಧಮತ್ತೋ
ವಿನಿರ್ಯಯೌ ದಾನವದೇವಶತ್ರುಃ ॥ **6.65.36** ॥ 2647

ಪದಾತಯಶ್ಚ ಬಹವೋ ಮಹಾನಾದಾ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಅನ್ವಯೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮಾ ಭೀಮಾಕ್ಷಾಃ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಯಃ ॥ **6.65.37** ॥ 2648

ರಕ್ತಾಕ್ಷಾಃ ಸುಬಹುವ್ಯಾಮಾ ನೀಲಾಂಜನಚಯೋಪಮಾಃ।
ಶೂಲಾನುದ್ಯಮ್ಯ ಖಡ್ಗಾಂಶ್ಚ ನಿಶಿತಾಂಶ್ಚ ಪರಶ್ವಧಾನ್ ॥ **6.65.38** ॥ 2649

ಭಿಂದಿಪಾಲಾಂಶ್ಚ ಪರಿಘಾನ್ ಗದಾಶ್ಚ ಮುಸಲಾನಿ ಚ।
ತಾಲಸ್ಕಂಧಾಂಶ್ಚ ವಿಪುಲಾನ್ ಕ್ಷೇಪಣೀಯಾನ್ ದುರಾಸದಾನ್ ॥ **6.65.39** ॥ 2650

ಅಥಾನ್ಯದ್ವಪುರಾದಾಯ ದಾರುಣಂ ಘೋರದರ್ಶನಂ।
ನಿಷ್ಪಪಾತ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.65.40** ॥ 2651

ಧನುಃಶತಪರೀಣಾಹಃ ಸ ಷಟ್ಶತಸಮುಚ್ಛ್ರಿತಃ।
ರೌದ್ರಃ ಶಕಟಚಕ್ರಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಃ ॥ **6.65.41** ॥ 2652

ಸನ್ನಿಪತ್ಯ ಚ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ದಗ್ಧಶೈಲೋಪಮೋ ಮಹಾನ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾವಕ್ತ್ರಃ ಪ್ರಹಸನ್ನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.65.42** ॥ 2653

ಅದ್ಯ ವಾನರಮುಖ್ಯಾನಾಂ ತಾನಿ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ।
ನಿರ್ದಹಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪತಂಗಾನಿವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.65.43** ॥ 2654

ನಾಪರಾಧ್ಯಂತಿ ಮೇ ಕಾಮಂ ವಾನರಾ ವನಚಾರಿಣಃ।
ಜಾತಿರಸ್ಮದ್ವಿಧಾನಾಂ ಸಾ ಪುರೋದ್ಯಾನವಿಭೂಷಣಂ ॥ **6.65.44** ॥ 2655

ಪುರರೋಧಸ್ಯ ಮೂಲಂ ತು ರಾಘವಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಹತಂ ಸರ್ವಂ ತಂ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.65.45** ॥ 2656

ಏವಂ ತಸ್ಯ ಬ್ರುವಾಣಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ನಾದಂ ಚಕ್ರುರ್ಮಹಾಘೋರಂ ಕಂಪಯಂತ ಇವಾರ್ಣವಂ ॥ **6.65.46** ॥ 2657

ತಸ್ಯ ನಿಷ್ಪತತಸ್ತೂರ್ಣಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ಬಭೂವುರ್ಘೋರರೂಪಾಣಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.65.47** ॥ 2658

ಉಲ್ಕಾಶನಿಯುತಾ ಮೇಘಾ ಬಭೂವುರ್ಗರ್ದಭಾರುಣಾಃ।
ಸಸಾಗರವನಾ ಚೈವ ವಸುಧಾ ಸಮಕಂಪತ ॥ **6.65.48** ॥ 2659

ಘೋರರೂಪಾಃ ಶಿವಾ ನೇದುಃ ಸಜ್ವಾಲಕವಲೈರ್ಮುಖೈಃ।
ಮಂಡಲಾನ್ಯಪಸವ್ಯಾನಿ ಬಬಂಧುಶ್ಚ ವಿಹಂಗಮಾಃ ॥ **6.65.49** ॥ 2660

ನಿಷ್ಪಪಾತ ಚ ಗೃಧ್ರೋಽಸ್ಯ ಶೂಲೇ ವೈ ಪಥಿ ಗಚ್ಛತಃ।
ಪ್ರಾಸ್ಫುರನ್ನಯನಂ ಚಾಸ್ಯ ಸವ್ಯೋ ಬಾಹುರಕಂಪತ ॥ **6.65.50** ॥ 2661

ನಿಷ್ಪಪಾತ ತದಾ ಚೋಲ್ಕಾ ಜ್ವಲಂತೀ ಭೀಮನಿಃಸ್ವನಾ।
ಆದಿತ್ಯೋ ನಿಷ್ಪ್ರಭಶ್ಚಾಸೀನ್ನ ವಾತಿ ಚ ಸುಖೋಽನಿಲಃ ॥ **6.65.51** ॥ 2662

ಅಚಿಂತಯನ್ ಮಹೋತ್ಪಾತಾನುದಿತಾನ್ ರೋಮಹರ್ಷಣಾನ್।
ನಿರ್ಯಯೌ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತು ಕೃತಾಂತಬಲಚೋದಿತಃ ॥ **6.65.52** ॥ 2663

ಸ ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಃ।
ದದರ್ಶಾಭ್ರಘನಪ್ರಖ್ಯಂ ವಾನರಾನೀಕಮದ್ಭುತಂ ॥ **6.65.53** ॥ 2664

ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ವಾನರಾಃ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ವಾಯುನುನ್ನಾ ಇವ ಘನಾ ಯಯುಃ ಸರ್ವಾ ದಿಶಸ್ತದಾ ॥ **6.65.54** ॥ 2665

ತದ್ ವಾನರಾನೀಕಮತಿಪ್ರಚಂಡಂ
ದಿಶೋ ದ್ರವದ್ಭಿನ್ನಮಿವಾಭ್ರಜಾಲಂ।
ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ಹರ್ಷಾ -
ನ್ನನಾದ ಭೂಯೋ ಘನವದ್ಘನಾಭಃ ॥ **6.65.55** ॥ 2666

ತೇ ತಸ್ಯ ಘೋರಂ ನಿನದಂ ನಿಶಮ್ಯ
ಯಥಾ ನಿನಾದಂ ದಿವಿ ವಾರಿದಸ್ಯ।
ಪೇತುರ್ಧರಣ್ಯಾಂ ಬಹವಃ ಪ್ಲವಂಗಾ
ನಿಕೃತ್ತಮೂಲಾ ಇವ ಶಾಲವೃಕ್ಷಾಃ ॥ **6.65.56** ॥ 2667

ವಿಪುಲಪರಿಘವಾನ್ ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ
ರಿಪುನಿಧನಾಯ ವಿನಿಃಸೃತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ।

ಕಪಿಗಣಭಯಮಾದದತ್ ಸುಭೀಮಂ
ಪ್ರಭುರಿವ ಕಿಂಕರದಂಡವಾನ್ ಯುಗಾಂತೇ ॥ **6.65.57** ॥ 2668

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಟ್ಪಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣಭಯಾತ್ ಪಲಾಯಮಾನಾನಾಂ ವಾನರಾಣಾಮಂಗದೇನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಮಾವಾಹನಂ ಚ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ಕಪೀನಾಂ ಸಂಹಾರಃ ಪುನರ್ವಾನರಸೈನಿಕಾನಾಂ ಪಲಾಯನಮಂಗದೇನ ಪ್ರಬೋಧ್ಯ ತೇಷಾಂ ಪುನಃ ಪ್ರತ್ಯಾವರ್ತನಂ ಚ

ಸ ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಗಿರಿಕೂಟೋಪಮೋ ಮಹಾನ್।
ನಿರ್ಯಯೌ ನಗರಾತ್ ತೂರ್ಣಂ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.66.1** ॥ 2669

ನನಾದ ಚ ಮಹಾನಾದಂ ಸಮುದ್ರಮಭಿನಾದಯನ್।
ವಿಜಯನ್ನಿವ ನಿರ್ಘಾತಾನ್ ವಿಧಮನ್ನಿವ ಪರ್ವತಾನ್ ॥ **6.66.2** ॥ 2670

ತಮವಧ್ಯಂ ಮಘವತಾ ಯಮೇನ ವರುಣೇನ ವಾ।
ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಭೀಮಾಕ್ಷಮಾಯಾಂತಂ ವಾನರಾ ವಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.66.3** ॥ 2671

ತಾಂಸ್ತು ವಿಪ್ರದ್ರುತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಜಪುತ್ರೋಽಂಗದೋಽಬ್ರವೀತ್।
ನಲಂ ನೀಲಂ ಗವಾಕ್ಷಂ ಚ ಕುಮುದಂ ಚ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.66.4** ॥ 2672

ಆತ್ಮನಸ್ತಾನಿ ವಿಸ್ಮೃತ್ಯ ವೀರ್ಯಾಣ್ಯಭಿಜನಾನಿ ಚ।
ಕ್ವ ಗಚ್ಛತ ಭಯತ್ರಸ್ತಾಃ ಪ್ರಾಕೃತಾ ಹರಯೋ ಯಥಾ ॥ **6.66.5** ॥ 2673

ಸಾಧು ಸೌಮ್ಯಾ ನಿವರ್ತಧ್ವಂ ಕಿಂ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಿರಕ್ಷಥ।
ನಾಲಂ ಯುದ್ಧಾಯ ವೈ ರಕ್ಷೋ ಮಹತೀಯಂ ವಿಭೀಷಿಕಾ ॥ **6.66.6** ॥ 2674

ಮಹತೀಮುತ್ಥಿತಾಮೇನಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಿಭೀಷಿಕಾಂ।
ವಿಕ್ರಮಾದ್ ವಿಧಮಿಷ್ಯಾಮೋ ನಿವರ್ತಧ್ವಂ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.66.7** ॥ 2675

ಕೃಚ್ಛ್ರೇಣ ತು ಸಮಾಶ್ವಸ್ಯ ಸಂಗಮ್ಯ ಚ ತತಸ್ತತಃ।
ವೃಕ್ಷಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಹರಯಃ ಸಂಪ್ರತಸ್ಥೂ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.66.8** ॥ 2676

ತೇ ನಿವರ್ತ್ಯ ತು ಸಂರಬ್ಧಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ವನೌಕಸಃ।
ನಿಜಘ್ನುಃ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಸಮದಾ ಇವ ಕುಂಜರಾಃ ॥ **6.66.9** ॥ 2677

ಪ್ರಾಂಶುಭಿರ್ಗಿರಿಶೃಂಗೈಶ್ಚ ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಪಾದಪೈಃ ಪುಷ್ಪಿತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ಹನ್ಯಮಾನೋ ನ ಕಂಪತೇ ॥ **6.66.10** ॥ 2678

ತಸ್ಯ ಗಾತ್ರೇಷು ಪತಿತಾ ಭಿದ್ಯಂತೇ ಬಹವಃ ಶಿಲಾಃ।
ಪಾದಪಾಃ ಪುಷ್ಪಿತಾಗ್ರಾಶ್ಚ ಭಗ್ನಾಃ ಪೇತುರ್ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.66.11** ॥ 2679

ಸೋಽಪಿ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹೌಜಸಾಂ।
ಮಮಂಥ ಪರಮಾಯತ್ತೋ ವನಾನ್ಯಗ್ನಿರಿವೋತ್ಥಿತಃ ॥ **6.66.12** ॥ 2680

ಲೋಹಿತಾರ್ದ್ರಾಸ್ತು ಬಹವಃ ಶೇರತೇ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ನಿರಸ್ತಾಃ ಪತಿತಾ ಭೂಮೌ ತಾಮ್ರಪುಷ್ಪಾ ಇವ ದ್ರುಮಾಃ ॥ **6.66.13** ॥ 2681

ಲಂಘಯಂತಃ ಪ್ರಧಾವಂತೋ ವಾನರಾ ನಾವಲೋಕಯನ್।
ಕೇಚಿತ್ ಸಮುದ್ರೇ ಪತಿತಾಃ ಕೇಚಿದ್ ಗಗನಮಾಸ್ಥಿತಾಃ ॥ **6.66.14** ॥ 2682

ವಧ್ಯಮಾನಾಸ್ತು ತೇ ವೀರಾ ರಾಕ್ಷಸೇನ ಚ ಲೀಲಯಾ।
ಸಾಗರಂ ಯೇನ ತೇ ತೀರ್ಣಾಃ ಪಥಾ ತೇನೈವ ದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.66.15** ॥ 2683

ತೇ ಸ್ಥಲಾನಿ ತದಾ ನಿಮ್ನಂ ವಿವರ್ಣವದನಾ ಭಯಾತ್।
ಋಕ್ಷಾ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಸಮಾರೂಢಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಪರ್ವತಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.66.16** ॥ 2684

ಮಮಜ್ಜುರರ್ಣವೇ ಕೇಚಿದ್ ಗುಹಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಸಮಾಶ್ರಿತಾಃ।
ನಿಪೇತುಃ ಕೇಚಿದಪರೇ ಕೇಚಿನ್ನ್ಯೂವಾವತಸ್ಥಿರೇ।
ಕೇಚಿದ್ ಭೂಮೌ ನಿಪತಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಸುಪ್ತಾ ಮೃತಾ ಇವ ॥ **6.66.17** ॥ 2685

ತಾನ್ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಂಗದೋ ಭಗ್ನಾನ್ ವಾನರಾನಿದಮಬ್ರವೀತ್।
ಅವತಿಷ್ಠತ ಯುಧ್ಯಾಮೋ ನಿವರ್ತಧ್ವಂ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.66.18** ॥ 2686

ಭಗ್ನಾನಾಂ ವೋ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ ಮಹೀಮಿಮಾಂ।
ಸ್ಥಾನಂ ಸರ್ವೇ ನಿವರ್ತಧ್ವಂ ಕಿಂ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಿರಕ್ಷಥ ॥ **6.66.19** ॥ 2687

ನಿರಾಯುಧಾನಾಂ ಕ್ರಮತಾಮಸಂಗಗತಿಪೌರುಷಾಃ।
ದಾರಾ ಹ್ಯುಪಹಸಿಷ್ಯಂತಿ ಸ ವೈ ಘಾತಃ ಸುಜೀವತಾಂ ॥ **6.66.20** ॥ 2688

ಕುಲೇಷು ಜಾತಾಃ ಸರ್ವೇಽಸ್ಮಿನ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣೇಷು ಮಹತ್ಸು ಚ।
ಕ್ವ ಗಚ್ಛತ ಭಯತ್ರಸ್ತಾಃ ಪ್ರಾಕೃತಾ ಹರಯೋ ಯಥಾ।
ಅನಾರ್ಯಾಃ ಖಲು ಯದ್ಭೀತಾಸ್ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ವೀರ್ಯಂ ಪ್ರಧಾವತ ॥ **6.66.21** ॥ 2689

ವಿಕತ್ಥನಾನಿ ವೋ ಯಾನಿ ಭವದ್ಭಿರ್ಜನಸಂಸದಿ।
ತಾನಿ ವಃ ಕ್ವ ನು ಯಾತಾನಿ ಸೋದಗ್ರಾಣಿ ಹಿತಾನಿ ಚ ॥ **6.66.22** ॥ 2690

ಭೀರೋಃ ಪ್ರವಾದಾಃ ಶ್ರೂಯಂತೇ ಯಸ್ತು ಜೀವತಿ ಧಿಕ್ಕೃತಃ।
ಮಾರ್ಗಃ ಸತ್ಪುರುಷೈರ್ಜುಷ್ಟಃ ಸೇವ್ಯತಾಂ ತ್ಯಜ್ಯತಾಂ ಭಯಂ ॥ **6.66.23** ॥ 2691

ಶಯಾಮಹೇ ವಾ ನಿಹತಾಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಲ್ಪಜೀವಿತಾಃ।
ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ದುಷ್ಪ್ರಾಪಂ ಚ ಕುಯೋಧಿಭಿಃ ॥ **6.66.24** ॥ 2692

ಅವಾಪ್ನುಯಾಮಃ ಕೀರ್ತಿಂ ವಾ ನಿಹತ್ವಾ ಶತ್ರುಮಾಹವೇ।
ನಿಹತಾ ವೀರಲೋಕಸ್ಯ ಭೋಕ್ಷ್ಯಾಮೋ ವಸು ವಾನರಾಃ ॥ **6.66.25** ॥ 2693

ನ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜೀವನ್ ಗಮಿಷ್ಯತಿ।
ದೀಪ್ಯಮಾನಮಿವಾಸಾದ್ಯ ಪತಂಗೋ ಜ್ವಲನಂ ಯಥಾ ॥ **6.66.26** ॥ 2694

ಪಲಾಯನೇನ ಚೋದ್ದಿಷ್ಟಾಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ರಕ್ಷಾಮಹೇ ವಯಂ।
ಏಕೇನ ಬಹವೋ ಭಗ್ನಾ ಯಶೋ ನಾಶಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.66.27** ॥ 2695

ಏವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ತಂ ಶೂರಮಂಗದಂ ಕನಕಾಂಗದಂ।
ದ್ರವಮಾಣಾಸ್ತತೋ ವಾಕ್ಯಮೂಚುಃ ಶೂರವಿಗರ್ಹಿತಂ ॥ **6.66.28** ॥ 2696

ಕೃತಂ ನಃ ಕದನಂ ಘೋರಂ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ನ ಸ್ಥಾನಕಾಲೋ ಗಚ್ಛಾಮೋ ದಯಿತಂ ಜೀವಿತಂ ಹಿ ನಃ ॥ **6.66.29** ॥ 2697

ಏತಾವದುಕ್ತ್ವಾ ವಚನಂ ಸರ್ವೇ ತೇ ಭೇಜಿರೇ ದಿಶಃ।
ಭೀಮಂ ಭೀಮಾಕ್ಷಮಾಯಾಂತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.66.30** ॥ 2698

ದ್ರವಮಾಣಾಸ್ತು ತೇ ವೀರಾ ಅಂಗದೇನ ಬಲೀಮುಖಾಃ।
ಸಾಂತ್ವನೈಶ್ಚಾನುಮಾನೈಶ್ಚ ತತಃ ಸರ್ವೇ ನಿವರ್ತಿತಾಃ ॥ **6.66.31** ॥ 2699

ಪ್ರಹರ್ಷಮುಪನೀತಾಶ್ಚ ವಾಲಿಪುತ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ।
ಆಜ್ಞಾಪ್ರತೀಕ್ಷಾಸ್ತಸ್ಥುಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ವಾನರಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.66.32** ॥ 2700

ಋಷಭಶರಭಮೈಂದಧೂಮ್ರನೀಲಾಃ।
ಕುಮುದಸುಷೇಣಗವಾಕ್ಷರಂಭತಾರಾಃ।
ದ್ವಿವಿದಪನಸವಾಯುಪುತ್ರಮುಖ್ಯಾ-
ಸ್ತ್ವರಿತತರಾಭಿಮುಖಂ ರಣಂ ಪ್ರಯಾತಾಃ ॥ **6.66.33** ॥ 2701

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಟ್ಪಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣಕರ್ತೃಕಂ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ತಸ್ಯ ವಧಶ್ಚ

ತೇ ನಿವೃತ್ತಾ ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾಂಗದವಚಸ್ತದಾ।
ನೈಷ್ಠಿಕೀಂ ಬುದ್ಧಿಮಾಸ್ಥಾಯ ಸರ್ವೇ ಸಂಗ್ರಾಮಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.67.1** ॥ 2702

ಸಮುದೀರಿತವೀರ್ಯಾಸ್ತೇ ಸಮಾರೋಪಿತವಿಕ್ರಮಾಃ।
ಪರ್ಯವಸ್ಥಾಪಿತಾ ವಾಕ್ಯೈರಂಗದೇನ ಬಲೀಯಸಾ ॥ **6.67.2** ॥ 2703

ಪ್ರಯಾತಾಶ್ಚ ಗತಾ ಹರ್ಷಂ ಮರಣೇ ಕೃತನಿಶ್ಚಯಾಃ।
ಚಕ್ರುಃ ಸುತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ವಾನರಾಸ್ಯಕ್ತಜೀವಿತಾಃ ॥ **6.67.3** ॥ 2704

ಅಥ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಸಾನೂನಿ ಸುಮಹಾಂತಿ ಚ।
ವಾನರಾಸ್ತೂರ್ಣಮುದ್ಯಮ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಮಭಿದ್ರವನ್ ॥ **6.67.4** ॥ 2705

ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಗದಾಮುದ್ಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಧರ್ಷಯನ್ ಸ ಮಹಾಕಾಯಃ ಸಮಂತಾದ್ ವ್ಯಕ್ಷಿಪದ್ ರಿಪೂನ್ ॥ **6.67.5** ॥ 2706

ಶತಾನಿ ಸಪ್ತ ಚಾಷ್ಟೌ ಚ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚ ವಾನರಾಃ।
ಪ್ರಕೀರ್ಣಾಃ ಶೇರತೇ ಭೂಮೌ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ತಾಡಿತಾಃ ॥ **6.67.6** ॥ 2707

ಷೋಡಶಾಷ್ಟೌ ಚ ದಶ ಚ ವಿಂಶತ್ರಿಂಶತ್ತಥೈವ ಚ।
ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಚ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಖಾದನ್ ಸ ಪರಿಧಾವತಿ।
ಭಕ್ಷಯನ್ ಭೃಶಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಗರುಡಃ ಪನ್ನಗಾನಿವ ॥ **6.67.7** ॥ 2708

ಕೃಚ್ಛ್ರೇಣ ಚ ಸಮಾಶ್ವಸ್ತಾಃ ಸಂಗಮ್ಯ ಚ ತತಸ್ತತಃ।
ವೃಕ್ಷಾದ್ರಿಹಸ್ತಾ ಹರಯಸ್ತಸ್ಥುಃ ಸಂಗ್ರಾಮಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.67.8** ॥ 2709

ತತಃ ಪರ್ವತಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ದ್ವಿವಿದಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಃ।
ದುದ್ರಾವ ಗಿರಿಶೃಂಗಾಭಂ ವಿಲಂಬ ಇವ ತೋಯದಃ ॥ **6.67.9** ॥ 2710

ತಂ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಕುಂಭಕರ್ಣಾಯ ವಾನರಃ।
ತಮಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಹಾಕಾಯಂ ತಸ್ಯ ಸೈನ್ಯೇಽಪತತ್ ತತಃ ॥ **6.67.10** ॥ 2711

ಮಮರ್ದಾಶ್ವಾನ್ ಗಜಾಂಶ್ಚಾಪಿ ರಥಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಗಜೋತ್ತಮಾನ್।
ತಾನಿ ಚಾನ್ಯಾನಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಏವಂ ಚಾನ್ಯದ್ಗಿರೇಃ ಶಿರಃ ॥ **6.67.11** ॥ 2712

ತಚ್ಛೈಲವೇಗಾಭಿಹತಂ ಹತಾಶ್ವಂ ಹತಸಾರಥಿಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ರುಧಿರಕ್ಲಿನ್ನಂ ಬಭೂವಾಯೋಧನಂ ಮಹತ್ ॥ **6.67.12** ॥ 2713

ರಥಿನೋ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಶರೈಃ ಕಾಲಾಂತಕೋಪಮೈಃ।
ಶಿರಾಂಸಿ ನರ್ದತಾಂ ಜಹ್ರುಃ ಸಹಸಾ ಭೀಮನಿಃಸ್ವನಾಃ ॥ **6.67.13** ॥ 2714

ವಾನರಾಶ್ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಮಹಾದ್ರುಮಾನ್।
ರಥಾನಶ್ವಾನ್ ಗಜಾನುಷ್ಟ್ರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನಭ್ಯಸೂದಯನ್ ॥ **6.67.14** ॥ 2715

ಹನೂಮಾಞ್ಶೈಲಶೃಂಗಾಣಿ ಶಿಲಾಶ್ಚ ವಿವಿಧಾನ್ ದ್ರುಮಾನ್।
ವವರ್ಷ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಶಿರಸ್ಯಂಬರಮಾಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.67.15** ॥ 2716

ತಾನಿ ಪರ್ವತಶೃಂಗಾಣಿ ಶೂಲೇನ ಸ ಬಿಭೇದ ಹ।
ಬಭಂಜ ವೃಕ್ಷವರ್ಷಂ ಚ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.16** ॥ 2717

ತತೋ ಹರೀಣಾಂ ತದನೀಕಮುಗ್ರಂ
ದುದ್ರಾವ ಶೂಲಂ ನಿಶಿತಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ।
ತಸ್ಥೌ ಸ ತಸ್ಯಾಪತತಃ ಪರಸ್ತಾ -
ನ್ಮಹೀಧರಾಗ್ರಂ ಹನುಮಾನ್ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ॥ **6.67.17** ॥ 2718

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಕುಪಿತೋ ಜಘಾನ
ವೇಗೇನ ಶೈಲೋತ್ತಮಭೀಮಕಾಯಂ।
ಸಂಚುಕ್ಷುಭೇ ತೇನ ತದಾಭಿಭೂತೋ
ಮೇದಾರ್ದ್ರಗಾತ್ರೋ ರುಧಿರಾವಸಿಕ್ತಃ ॥ **6.67.18** ॥ 2719

ಸ ಶೂಲಮಾವಿಧ್ಯ ತಡಿತ್ಪ್ರಕಾಶಂ
ಗಿರಿಂ ಯಥಾ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಾಗ್ನಿಶೃಂಗಂ।
ಬಾಹ್ವಂತರೇ ಮಾರುತಿಮಾಜಘಾನ
ಗುಹೋಽಚಲಂ ಕ್ರೌಂಚಮಿವೋಗ್ರಶಕ್ತ್ಯಾ ॥ **6.67.19** ॥ 2720

ಸ ಶೂಲನಿರ್ಭಿನ್ನಮಹಾಭುಜಾಂತರಃ
ಪ್ರವಿಹ್ವಲಃ ಶೋಣಿತಮುದ್ವಮನ್ ಮುಖಾತ್।
ನನಾದ ಭೀಮಂ ಹನುಮಾನ್ ಮಹಾಹವೇ
ಯುಗಾಂತಮೇಘಸ್ತನಿತಸ್ವನೋಪಮಂ ॥ **6.67.20** ॥ 2721

ತತೋ ವಿನೇದುಃ ಸಹಸಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ
ರಕ್ಷೋಗಣಾಸ್ತಂ ವ್ಯಥಿತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ।
ಪ್ಲವಂಗಮಾಸ್ತು ವ್ಯಥಿತಾ ಭಯಾರ್ತಾಃ
ಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ಸಂಯತಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ ॥ **6.67.21** ॥ 2722

ತತಸ್ತು ನೀಲೋ ಬಲವಾನ್ ಪರ್ಯವಸ್ಥಾಪಯನ್ ಬಲಂ।
ಪ್ರವಿಚಿಕ್ಷೇಪ ಶೈಲಾಗ್ರಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಾಯ ಧೀಮತೇ ॥ **6.67.22** ॥ 2723

ತದಾಪತಂತಂ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮುಷ್ಟಿನಾಭಿಜಘಾನ ಹ।
ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತಂ ತಚ್ಛೈಲಾಗ್ರಂ ವ್ಯಶೀರ್ಯತ।
ಸವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಂ ಸಜ್ವಾಲಂ ನಿಪಪಾತ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.67.23** ॥ 2724

ಋಷಭಃ ಶರಭೋ ನೀಲೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ಪಂಚ ವಾನರಶಾರ್ದೂಲಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಮುಪಾದ್ರವನ್ ॥ **6.67.24** ॥ 2725

ಶೈಲೈರ್ವೃಕ್ಷೈಸ್ತಲೈಃ ಪಾದೈರ್ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಕಾಯಂ ನಿಜಘ್ನುಃ ಸರ್ವತೋ ಯುಧಿ ॥ **6.67.25** ॥ 2726

ಸ್ಪರ್ಶಾನಿವ ಪ್ರಹಾರಾಂಸ್ತಾನ್ ವೇದಯಾನೋ ನ ವಿವ್ಯಥೇ।
ಋಷಭಂ ತು ಮಹಾವೇಗಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ ॥ **6.67.26** ॥ 2727

ಕುಂಭಕರ್ಣಭುಜಾಭ್ಯಾಂ ತು ಪೀಡಿತೋ ವಾನರರ್ಷಭಃ।
ನಿಪಪಾತರ್ಷಭೋ ಭೀಮಃ ಪ್ರಮುಖಾಗತಶೋಣಿತಃ ॥ **6.67.27** ॥ 2728

ಮುಷ್ಟಿನಾ ಶರಭಂ ಹತ್ವಾ ಜಾನುನಾ ನೀಲಮಾಹವೇ।
ಆಜಘಾನ ಗವಾಕ್ಷಂ ತು ತಲೇನೇಂದ್ರರಿಪುಸ್ತದಾ।
ಪಾದೇನಾಭ್ಯಹನತ್ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ತರಸಾ ಗಂಧಮಾದನಂ ॥ **6.67.28** ॥ 2729

ದತ್ತಪ್ರಹಾರವ್ಯಥಿತಾ ಮುಮುಹುಃ ಶೋಣಿತೋಕ್ಷಿತಾಃ।
ನಿಪೇತುಸ್ತೇ ತು ಮೇದಿನ್ಯಾಂ ನಿಕೃತ್ತಾ ಇವ ಕಿಂಶುಕಾಃ ॥ **6.67.29** ॥ 2730

ತೇಷು ವಾನರಮುಖ್ಯೇಷು ಪಾತಿತೇಷು ಮಹಾತ್ಮಸು।
ವಾನರಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.67.30** ॥ 2731

ತಂ ಶೈಲಮಿವ ಶೈಲಾಭಾಃ ಸರ್ವೇ ತು ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ।
ಸಮಾರುಹ್ಯ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ದದಂಶುಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.67.31** ॥ 2732

ತಂ ನಖೈರ್ದಶನೈಶ್ಚಾಪಿ ಮುಷ್ಟಿಭಿರ್ಬಾಹುಭಿಸ್ತಥಾ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಾಹುಂ ನಿಜಘ್ನುಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.67.32** ॥ 2733

ಸ ವಾನರಸಹಸ್ರೇಸ್ತು ವಿಚಿತಃ ಪರ್ವತೋಪಮಃ।
ರರಾಜ ರಾಕ್ಷಸವ್ಯಾಘ್ರೋ ಗಿರಿರಾತ್ಮರುಹೈರಿವ ॥ **6.67.33** ॥ 2734

ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ವಾನರಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಸ ಮಹಾಬಲಃ।
ಭಕ್ಷಯಾಮಾಸ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಗರುಡಃ ಪನ್ನಗಾನಿವ ॥ **6.67.34** ॥ 2735

ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ವಕ್ತ್ರೇ ಪಾತಾಲಸನ್ನಿಭೇ।
ನಾಸಾಪುಟಾಭ್ಯಾಂ ಸಂಜಗ್ಮುಃ ಕರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ಚೈವ ವಾನರಾಃ ॥ **6.67.35** ॥ 2736

ಭಕ್ಷಯನ್ ಭೃಶಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಹರೀನ್ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಃ।
ಬಭಂಜ ವಾನರಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮಃ ॥ **6.67.36** ॥ 2737

ಮಾಂಸಶೋಣಿತಸಂಕ್ಲೇದಾಂ ಕುರ್ವನ್ ಭೂಮಿಂ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಚಚಾರ ಹರಿಸೈನ್ಯೇಷು ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ ॥ **6.67.37** ॥ 2738

ವಜ್ರಹಸ್ತೋ ಯಥಾ ಶಕ್ರಃ ಪಾಶಹಸ್ತ ಇವಾಂತಕಃ।
ಶೂಲಹಸ್ತೋ ಬಭೌ ಯುದ್ಧೇ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.38** ॥ 2739

ಯಥಾ ಶುಷ್ಕಾಣ್ಯರಣ್ಯಾನಿ ಗ್ರೀಷ್ಮೇ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ।
ತಥಾ ವಾನರಸೈನ್ಯಾನಿ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ದದಾಹ ಸಃ ॥ **6.67.39** ॥ 2740

ತತಸ್ತೇ ವಧ್ಯಮಾನಾಸ್ತು ಹತಯೂಥಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ವಾನರಾ ಭಯಸಂವಿಗ್ನಾ ವಿನೇದುರ್ವಿಕೃತೈಃ ಸ್ವರೈಃ ॥ **6.67.40** ॥ 2741

ಅನೇಕಶೋ ವಧ್ಯಮಾನಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ವಾನರಾಃ।
ರಾಘವಂ ಶರಣಂ ಜಗ್ಮುರ್ವ್ಯಥಿತಾ ಭಿನ್ನಚೇತಸಃ ॥ **6.67.41** ॥ 2742

ಪ್ರಭಗ್ನಾನ್ ವಾನರಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಜ್ರಹಸ್ತಾತ್ಮಜಾತ್ಮಜಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ ವೇಗೇನ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.67.42** ॥ 2743

ಶೈಲಶೃಂಗಂ ಮಹದ್ ಗೃಹ್ಯ ವಿನದನ್ ಸ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ।
ತ್ರಾಸಯನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕುಂಭಕರ್ಣಪದಾನುಗಾನ್ ॥ **6.67.43** ॥ 2744

ಚಿಕ್ಷೇಪ ಶೈಲಶಿಖರಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನಿ।
ಸ ತೇನಾಭಿಹತೋ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಶೈಲೇನೇಂದ್ರರಿಪುಸ್ತದಾ ॥ **6.67.44** ॥ 2745

ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪ್ರಜಜ್ವಾಲ ಕ್ರೋಧೇನ ಮಹತಾ ತದಾ।
ಸೋಽಭ್ಯಧಾವತ ವೇಗೇನ ವಾಲಿಪುತ್ರಮಮರ್ಷಣಃ ॥ **6.67.45** ॥ 2746

ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾನಾದಸ್ತ್ರಾಸಯನ್ ಸರ್ವವಾನರಾನ್।
ಶೂಲಂ ಸಸರ್ಜ ವೈ ರೋಷಾದಂಗದೇ ತು ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.46** ॥ 2747

ತದಾಪತಂತಂ ಬಲವಾನ್ ಯುದ್ಧಮಾರ್ಗವಿಶಾರದಃ।
ಲಾಘವಾನ್ಮೋಕ್ಷಯಾಮಾಸ ಬಲವಾನ್ ವಾನರರ್ಷಭಃ ॥ **6.67.47** ॥ 2748

ಉತ್ಪತ್ಯ ಚೈನಂ ತರಸಾ ತಲೇನೋರಸ್ಯತಾಡಯತ್।
ಸ ತೇನಾಭಿಹತಃ ಕೋಪಾತ್ ಪ್ರಮುಮೋಹಾಚಲೋಪಮಃ ॥ **6.67.48** ॥ 2749

ಸ ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞೋಽತಿಬಲೋ ಮುಷ್ಟಿಂ ಸಂಗೃಹ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಅಪಹಸ್ತೇನ ಚಿಕ್ಷೇಪ ವಿಸಂಜ್ಞಃ ಸ ಪಪಾತ ಹ ॥ **6.67.49** ॥ 2750

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ಲವಗಶಾರ್ದೂಲೇ ವಿಸಂಜ್ಞೇ ಪತಿತೇ ಭುವಿ।
ತಚ್ಛೂಲಂ ಸಮುಪಾದಾಯ ಸುಗ್ರೀವಮಭಿದುದ್ರುವೇ ॥ **6.67.50** ॥ 2751

ತಮಾಪತಂತಂ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಉತ್ಪಪಾತ ತದಾ ವೀರಃ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರಾಧಿಪಃ ॥ **6.67.51** ॥ 2752

ಸ ಪರ್ವತಾಗ್ರಮುತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸಮಾವಿಧ್ಯ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗೇನ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.67.52** ॥ 2753

ತಮಾಪತಂತಂ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಪ್ಲವಂಗಮಂ।
ತಸ್ಥೌ ವಿವೃತ್ತಸರ್ವಾಂಗೋ ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ಯ ಸಮ್ಮುಖಃ ॥ **6.67.53** ॥ 2754

ಕಪಿಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಾಂಗಂ ಭಕ್ಷಯಂತಂ ಮಹಾಕಪೀನ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಸ್ಥಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.67.54** ॥ 2755

ಪಾತಿತಾಶ್ಚ ತ್ವಯಾ ವೀರಾಃ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ।
ಭಕ್ಷಿತಾನಿ ಚ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ತೇ ಪರಮಂ ಯಶಃ ॥ **6.67.55** ॥ 2756

ತ್ಯಜ ತದ್ ವಾನರಾನೀಕಂ ಪ್ರಾಕೃತೈಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ।
ಸಹಸ್ವೈಕಂ ನಿಪಾತಂ ಮೇ ಪರ್ವತಸ್ಯಾಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸ ॥ **6.67.56** ॥ 2757

ತದ್ ವಾಕ್ಯಂ ಹರಿರಾಜಸ್ಯ ಸತ್ತ್ವಧೈರ್ಯಸಮನ್ವಿತಂ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೋಽಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ ॥ **6.67.57** ॥ 2758

ಪ್ರಜಾಪತೇಸ್ತು ಪೌತ್ರಸ್ತ್ವಂ ತಥೈವರ್ಕ್ಷರಜಃಸುತಃ।
ಧೃತಿಪೌರುಷಸಂಪನ್ನಸ್ತಸ್ಮಾದ್ ಗರ್ಜಸಿ ವಾನರ ॥ **6.67.58** ॥ 2759

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ವಚೋ ನಿಶಮ್ಯ
ವ್ಯಾವಿಧ್ಯ ಶೈಲಂ ಸಹಸಾ ಮುಮೋಚ।
ತೇನಾಜಘಾನೋರಸಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ
ಶೈಲೇನ ವಜ್ರಾಶನಿಸನ್ನಿಭೇನ ॥ **6.67.59** ॥ 2760

ತಚ್ಛೈಲಶೃಂಗಂ ಸಹಸಾ ವಿಭಿನ್ನಂ
ಭುಜಾಂತರೇ ತಸ್ಯ ತದಾ ವಿಶಾಲೇ।
ತತೋ ವಿಷೇದುಃ ಸಹಸಾ ಪ್ಲವಂಗಾ
ರಕ್ಷೋಗಣಾಶ್ಚಾಪಿ ಮುದಾ ವಿನೇದುಃ ॥ **6.67.60** ॥ 2761

ಸ ಶೈಲಶೃಂಗಾಭಿಹತಶ್ಚುಕೋಪ
ನನಾದ ರೋಷಾಚ್ಚ ವಿವೃತ್ಯ ವಕ್ತ್ರಂ।
ವ್ಯಾವಿಧ್ಯ ಶೂಲಂ ಸ ತಡಿತ್ಪ್ರಕಾಶಂ
ಚಿಕ್ಷೇಪ ಹರ್ಯೃಕ್ಷಪತೇರ್ವಧಾಯ ॥ **6.67.61** ॥ 2762

ತತ್ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಭುಜಪ್ರಣುನ್ನಂ
ಶೂಲಂ ಶಿತಂ ಕಾಂಚನಧಾಮಯಷ್ಟಿಂ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ನಿಗೃಹ್ಯ ದೋರ್ಭ್ಯಾಂ
ಬಭಂಜ ವೇಗೇನ ಸುತೋಽನಿಲಸ್ಯ ॥ **6.67.62** ॥ 2763

ಕೃತಂ ಭಾರಸಹಸ್ರಸ್ಯ ಶೂಲಂ ಕಾಲಾಯಸಂ ಮಹತ್।
ಬಭಂಜ ಜಾನುಮಾರೋಪ್ಯ ತದಾ ಹೃಷ್ಟಃ ಪ್ಲವಂಗಮಃ ॥ **6.67.63** ॥ 2764

ಶೂಲಂ ಭಗ್ನಂ ಹನುಮತಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರವಾಹಿನೀ।
ಹೃಷ್ಟಾ ನನಾದ ಬಹುಶಃ ಸರ್ವತಶ್ಚಾಪಿ ದುದ್ರುವೇ ॥ **6.67.64** ॥ 2765

ಬಭೂವಾಥ ಪರಿತ್ರಸ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ವಿಮುಖೋಽಭವತ್।
ಸಿಂಹನಾದಂ ಚ ತೇ ಚಕ್ರುಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ವನಗೋಚರಾಃ।
ಮಾರುತಿಂ ಪೂಜಯಾಂಚಕ್ರುರ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೂಲಂ ತಥಾಗತಂ ॥ **6.67.65** ॥ 2766

ಸ ತತ್ ತಥಾ ಭಗ್ನಮವೇಕ್ಷ್ಯ ಶೂಲಂ
ಚುಕೋಪ ರಕ್ಷೋಧಿಪತಿರ್ಮಹಾತ್ಮಾ।
ಉತ್ಪಾಟ್ಯ ಲಂಕಾಮಲಯಾತ್ ಸ ಶೃಂಗಂ
ಜಘಾನ ಸುಗ್ರೀವಮುಪೇತ್ಯ ತೇನ ॥ **6.67.66** ॥ 2767

ಸ ಶೈಲಶೃಂಗಾಭಿಹತೋ ವಿಸಂಜ್ಞಃ
ಪಪಾತ ಭೂಮೌ ಯುಧಿ ವಾನರೇಂದ್ರಃ।
ತಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಭೂಮೌ ಪತಿತಂ ವಿಸಂಜ್ಞಂ
ನೇದುಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಯುಧಿ ಯಾತುಧಾನಾಃ ॥ **6.67.67** ॥ 2768

ಸಮಭ್ಯುಪೇತ್ಯಾದ್ಭುತಘೋರವೀರ್ಯಂ
ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಯುಧಿ ವಾನರೇಂದ್ರಂ।
ಜಹಾರ ಸುಗ್ರೀವಮಭಿಪ್ರಗೃಹ್ಯ
ಯಥಾನಿಲೋ ಮೇಘಮಿವ ಪ್ರಚಂಡಃ ॥ **6.67.68** ॥ 2769

ಸ ತಂ ಮಹಾಮೇಘನಿಕಾಶರೂಪ -
ಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಗಚ್ಛನ್ ಯುಧಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ।
ರರಾಜ ಮೇರುಪ್ರತಿಮಾನರೂಪೋ
ಮೇರುರ್ಯಥಾ ವ್ಯುಚ್ಛ್ರಿತಘೋರಶೃಂಗಃ ॥ **6.67.69** ॥ 2770

ತತಸ್ತಮಾದಾಯ ಜಗಾಮ ವೀರಃ
ಸಂಸ್ತೂಯಮಾನೋ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ।

ಶೃಣ್ವನ್ ನಿನಾದಂ ತ್ರಿದಿವಾಲಯಾನಾಂ
ಪ್ಲವಂಗರಾಜಗ್ರಹವಿಸ್ಮಿತಾನಾಂ ॥ **6.67.70** ॥ 2771

ತತಸ್ತಮಾದಾಯ ತದಾ ಸ ಮೇನೇ
ಹರೀಂದ್ರಮಿಂದ್ರೋಪಮಮಿಂದ್ರವೀರ್ಯಃ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ಸರ್ವಮಿದಂ ಹತಂ ಸ್ಯಾತ್
ಸರಾಘವಂ ಸೈನ್ಯಮಿತೀಂದ್ರಶತ್ರುಃ ॥ **6.67.71** ॥ 2772

ವಿದ್ರುತಾಂ ವಾಹಿನೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಮಿತಸ್ತತಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ಸುಗ್ರೀವಂ ಗೃಹೀತಂ ಚಾಪಿ ವಾನರಂ ॥ **6.67.72** ॥ 2773

ಹನೂಮಾಂಶ್ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಮತಿಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಏವಂ ಗೃಹೀತೇ ಸುಗ್ರೀವೇ ಕಿಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮಯಾ ಭವೇತ್ ॥ **6.67.73** ॥ 2774

ಯದ್ಧಿ ನ್ಯಾಯ್ಯಂ ಮಯಾ ಕರ್ತುಂ ತತ್ ಕರಿಷ್ಯಾಮ್ಯಸಂಶಯಂ।
ಭೂತ್ವಾ ಪರ್ವತಸಂಕಾಶೋ ನಾಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ರಾಕ್ಷಸಂ ॥ **6.67.74** ॥ 2775

ಮಯಾ ಹತೇ ಸಂಯತಿ ಕುಂಭಕರ್ಣೇ
ಮಹಾಬಲೇ ಮುಷ್ಟಿವಿಶೀರ್ಣದೇಹೇ।
ವಿಮೋಚಿತೇ ವಾನರಪಾರ್ಥಿವೇ ಚ
ಭವಂತು ಹೃಷ್ಟಾಃ ಪ್ಲವಗಾಃ ಸಮಗ್ರಾಃ ॥ **6.67.75** ॥ 2776

ಅಥವಾ ಸ್ವಯಮಪ್ಯೇಷ ಮೋಕ್ಷಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತಿ ವಾನರಃ।
ಗೃಹೀತೋಽಯಂ ಯದಿ ಭವೇತ್ ತ್ರಿದಶೈಃ ಸಾಸುರೋರಗೈಃ ॥ **6.67.76** ॥ 2777

ಮನ್ಯೇ ನ ತಾವದಾತ್ಮಾನಂ ಬುಧ್ಯತೇ ವಾನರಾಧಿಪಃ।
ಶೈಲಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.67.77** ॥ 2778

ಅಯಂ ಮುಹೂರ್ತಾತ್ ಸುಗ್ರೀವೋ ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞೋ ಮಹಾಹವೇ।
ಆತ್ಮನೋ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಯತ್ ಪಥ್ಯಂ ತತ್ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.67.78** ॥ 2779

ಮಯಾ ತು ಮೋಕ್ಷಿತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಅಪ್ರೀತಿಶ್ಚ ಭವೇತ್ ಕಷ್ಟಾ ಕೀರ್ತಿನಾಶಶ್ಚ ಶಾಶ್ವತಃ ॥ **6.67.79** ॥ 2780

ತಸ್ಮಾನ್ಮುಹೂರ್ತಂ ಕಾಂಕ್ಷಿಷ್ಯೇ ವಿಕ್ರಮಂ ಮೋಕ್ಷಿತಸ್ಯ ತು।
ಭಿನ್ನಂ ಚ ವಾನರಾನೀಕಂ ತಾವದಾಶ್ವಾಸಯಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.67.80** ॥ 2781

ಇತ್ಯೇವಂ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾಥ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಭೂಯಃ ಸಂಸ್ತಂಭಯಾಮಾಸ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಚಮೂಂ ॥ **6.67.81** ॥ 2782

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣೋಽಥ ವಿವೇಶ ಲಂಕಾಂ
ಸ್ಫುರಂತಮಾದಾಯ ಮಹಾಹರಿಂ ತಂ।
ವಿಮಾನಚರ್ಯಾಗೃಹಗೋಪುರಸ್ಥೈಃ
ಪುಷ್ಪಾಗ್ರ್ಯವರ್ಷೈರಭಿಪೂಜ್ಯಮಾನಃ ॥ **6.67.82** ॥ 2783

ಲಾಜಗಂಧೋದವರ್ಷೈಸ್ತು ಸೇಚ್ಯಮಾನಃ ಶನೈಃ ಶನೈಃ।
ರಾಜವೀಥ್ಯಾಸ್ತು ಶೀತತ್ವಾತ್ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರಾಪ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.83** ॥ 2784

ತತಃ ಸ ಸಂಜ್ಞಾಮುಪಲಭ್ಯ ಕೃಚ್ಛ್ರಾದ್
ಬಲೀಯಸಸ್ತಸ್ಯ ಭುಜಾಂತರಸ್ಥಃ।
ಅವೇಕ್ಷಮಾಣಃ ಪುರರಾಜಮಾರ್ಗಂ
ವಿಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಮುಹುರ್ಮಹಾತ್ಮಾ ॥ **6.67.84** ॥ 2785

ಏವಂ ಗೃಹೀತೇನ ಕಥಂ ನು ನಾಮ
ಶಕ್ಯಂ ಮಯಾ ಸಂಪ್ರತಿಕರ್ತುಮದ್ಯ।
ತಥಾ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಥಾ ಹರೀಣಾಂ
ಭವಿಷ್ಯತೀಷ್ಟಂ ಚ ಹಿತಂ ಚ ಕಾರ್ಯಂ ॥ **6.67.85** ॥ 2786

ತತಃ ಕರಾಗ್ರೈಃ ಸಹಸಾ ಸಮೇತ್ಯ
ರಾಜಾ ಹರೀಣಾಮಮರೇಂದ್ರಶತ್ರೋಃ।

ಖರೈಶ್ಚ ಕರ್ಣೌ ದಶನೈಶ್ಚ ನಾಸಾಂ
ದದಂಶ ಪಾದೈರ್ವಿದದಾರ ಪಾರ್ಶ್ವೌ ॥ **6.67.86** ॥ 2787

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಹೃತಕರ್ಣನಾಸೋ
ವಿದಾರಿತಸ್ತೇನ ರದೈರ್ನಖೈಶ್ಚ।
ರೋಷಾಭಿಭೂತಃ ಕ್ಷತಜಾರ್ದ್ರಗಾತ್ರಃ
ಸುಗ್ರೀವಮಾವಿಧ್ಯ ಪಿಪೇಷ ಭೂಮೌ ॥ **6.67.87** ॥ 2788

ಸ ಭೂತಲೇ ಭೀಮಬಲಾಭಿಪಿಷ್ಟಃ
ಸುರಾರಿಭಿಸ್ತೈರಭಿಹನ್ಯಮಾನಃ।
ಜಗಾಮ ಖಂ ಕಂದುಕವಜ್ಜವೇನ
ಪುನಶ್ಚ ರಾಮೇಣ ಸಮಾಜಗಾಮ ॥ **6.67.88** ॥ 2789

ಕರ್ಣನಾಸಾವಿಹೀನಸ್ತು ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ರರಾಜ ಶೋಣಿತೋತ್ಸಿಕ್ತೋ ಗಿರಿಃ ಪ್ರಸ್ರವಣೈರಿವ ॥ **6.67.89** ॥ 2790

ಶೋಣಿತಾರ್ದ್ರೋ ಮಹಾಕಾಯೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ಭೀಮದರ್ಶನಃ।
ಯುದ್ಧಾಯಾಭಿಮುಖೋ ಭೂಯೋ ಮನಶ್ಚಕ್ರೇ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.67.90** ॥ 2791

ಅಮರ್ಷಾಚ್ಛೋಣಿತೋದ್ಗಾರೀ ಶುಶುಭೇ ರಾವಣಾನುಜಃ।
ನೀಲಾಂಜನಚಯಪ್ರಖ್ಯಃ ಸಸಂಧ್ಯ ಇವ ತೋಯದಃ ॥ **6.67.91** ॥ 2792

ಗತೇ ಚ ತಸ್ಮಿನ್ ಸುರರಾಜಶತ್ರುಃ
ಕ್ರೋಧಾತ್ ಪ್ರದುದ್ರಾವ ರಣಾಯ ಭೂಯಃ।
ಅನಾಯುಧೋಽಸ್ಮೀತಿ ವಿಚಿಂತ್ಯ ರೌದ್ರೋ
ಘೋರಂ ತದಾ ಮುದ್ಗರಮಾಸಸಾದ ॥ **6.67.92** ॥ 2793

ತತಃ ಸ ಪುರ್ಯಾಃ ಸಹಸಾ ಮಹೌಜಾ
ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ತದ್ ವಾನರಸೈನ್ಯಮುಗ್ರಂ।

ಬಭಕ್ಷ ರಕ್ಷೋ ಯುಧಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ
ಪ್ರಜಾ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿರಿವ ಪ್ರವೃದ್ಧಃ ॥ **6.67.93** ॥ 2794

ಬುಭುಕ್ಷಿತಃ ಶೋಣಿತಮಾಂಸಗೃಧ್ನುಃ
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತದ್ ವಾನರಸೈನ್ಯಮುಗ್ರಂ।
ಚಖಾದ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಹರೀನ್ ಪಿಶಾಚಾ -
ನ್ನೃಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ಮೋಹಾದ್ ಯುಧಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ।
ಯಥೈವ ಮೃತ್ಯುರ್ಹರತೇ ಯುಗಾಂತೇ
ಸ ಭಕ್ಷಯಾಮಾಸ ಹರೀಂಶ್ಚ ಮುಖ್ಯಾನ್ ॥ **6.67.94** ॥ 2795

ಏಕಂ ದ್ವೌ ತ್ರೀನ್ ಬಹೂನ್ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾನರಾನ್ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಸಮಾದಾಯೈಕಹಸ್ತೇನ ಪ್ರಚಿಕ್ಷೇಪ ತ್ವರನ್ ಮುಖೇ ॥ **6.67.95** ॥ 2796

ಸಂಪ್ರಸ್ರವಂಸ್ತದಾ ಮೇದಃ ಶೋಣಿತಂ ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ವಧ್ಯಮಾನೋ ನಗೇಂದ್ರಾಗ್ರೈರ್ಭಕ್ಷಯಾಮಾಸ ವಾನರಾನ್ ॥ **6.67.96** ॥ 2797

ತೇ ಭಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾ ಹರಯೋ ರಾಮಂ ಜಗ್ಮುಸ್ತದಾ ಗತಿಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಭೃಶಂ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಕಪೀನ್ ಖಾದನ್ ಪ್ರಧಾವತಿ ॥ **6.67.97** ॥ 2798

ಶತಾನಿ ಸಪ್ತ ಚಾಷ್ಟೌ ಚ ವಿಂಶತ್ತ್ರಿಂಶತ್ ತಥೈವ ಚ।
ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಖಾದನ್ ವಿಪರಿಧಾವತಿ ॥ **6.67.98** ॥ 2799

ಮೇದೋವಸಾಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಗಾತ್ರಃ
ಕರ್ಣಾವಸಕ್ತಗ್ರಥಿತಾಂತ್ರಮಾಲಃ।
ವವರ್ಷ ಶೂಲಾನಿ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಃ
ಕಾಲೋ ಯುಗಾಂತಸ್ಥ ಇವ ಪ್ರವೃದ್ಧಃ ॥ **6.67.99** ॥ 2800

ತಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಸುಮಿತ್ರಾಯಾಃ ಪುತ್ರಃ ಪರಬಲಾರ್ದನಃ।
ಚಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಯುದ್ಧಂ ಪರಪುರಂಜಯಃ ॥ **6.67.100** ॥ 2801

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಶರಾಞ್ಶಿರೀರೇ ಸಪ್ತ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ನಿಚಖಾನಾದದೇ ಚಾನ್ಯಾನ್ ವಿಸಸರ್ಜ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.67.101** ॥ 2802

ಪೀಡ್ಯಮಾನಸ್ತದಸ್ತ್ರಂ ತು ವಿಶೇಷಂ ತತ್ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ತತಶ್ಚುಕೋಪ ಬಲವಾನ್ ಸುಮಿತ್ರಾನಂದವರ್ಧನಃ ॥ **6.67.102** ॥ 2803

ಅಥಾಸ್ಯ ಕವಚಂ ಶುಭ್ರಂ ಜಾಂಬೂನದಮಯಂ ಶುಭಂ।
ಪ್ರಚ್ಛಾದಯಾಮಾಸ ಶರೈಃ ಸಂಧ್ಯಾಭ್ರಮಿವ ಮಾರುತಃ ॥ **6.67.103** ॥ 2804

ನೀಲಾಂಜನಚಯಪ್ರಖ್ಯೈಃ ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ಆಪೀಡ್ಯಮಾನಃ ಶುಶುಭೇ ಮೇಘೈಃ ಸೂರ್ಯ ಇವಾಂಶುಮಾನ್ ॥ **6.67.104** ॥ 2805

ತತಃ ಸ ರಾಕ್ಷಸೋ ಭೀಮಃ ಸುಮಿತ್ರಾನಂದವರ್ಧನಂ।
ಸಾವಜ್ಞಮೇವ ಪ್ರೋವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ ಮೇಘೌಘನಿಃಸ್ವನಃ ॥ **6.67.105** ॥ 2806

ಅಂತಕಸ್ಯಾಪ್ಯಕಷ್ಟೇನ ಯುಧಿ ಜೇತಾರಮಾಹವೇ।
ಯುಧ್ಯತಾ ಮಾಮಭೀತೇನ ಖ್ಯಾಪಿತಾ ವೀರತಾ ತ್ವಯಾ ॥ **6.67.106** ॥ 2807

ಪ್ರಗೃಹೀತಾಯುಧಸ್ಯೇಹ ಮೃತ್ಯೋರಿವ ಮಹಾಮೃಧೇ।
ತಿಷ್ಠನ್ನಪ್ಯಗ್ರತಃ ಪೂಜ್ಯಃ ಕಿಮು ಯುದ್ಧಪ್ರದಾಯಕಃ ॥ **6.67.107** ॥ 2808

ಐರಾವತಂ ಸಮಾರೂಢೋ ವೃತಃ ಸರ್ವಾಮರೈಃ ಪ್ರಭುಃ।
ನೈವ ಶಕ್ರೋಽಪಿ ಸಮರೇ ಸ್ಥಿತಪೂರ್ವಃ ಕದಾಚನ ॥ **6.67.108** ॥ 2809

ಅದ್ಯ ತ್ವಯಾಹಂ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಬಾಲೇನಾಪಿ ಪರಾಕ್ರಮೈಃ।
ತೋಷಿತೋ ಗಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತ್ವಾಮನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ರಾಘವಂ ॥ **6.67.109** ॥ 2810

ಯತ್ ತು ವೀರ್ಯಬಲೋತ್ಸಾಹೈಸ್ತೋಷಿತೋಽಹಂ ರಣೇ ತ್ವಯಾ।
ರಾಮಮೇವೈಕಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಹಂತುಂ ಯಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ಹತಂ ॥ **6.67.110** ॥ 2811

ರಾಮೇ ಮಯಾತ್ರ ನಿಹತೇ ಯೇಽನ್ಯೇ ಸ್ಥಾಸ್ಯಂತಿ ಸಂಯುಗೇ।
ತಾನಹಂ ಯೋಧಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸ್ವಬಲೇನ ಪ್ರಮಾಥಿನಾ ॥ **6.67.111** ॥ 2812

ಇತ್ಯುಕ್ತವಾಕ್ಯಂ ತದ್ ರಕ್ಷಃ ಪ್ರೋವಾಚ ಸ್ತುತಿಸಂಹಿತಂ।
ಮೃಧೇ ಘೋರತರಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಪ್ರಹಸನ್ನಿವ ॥ **6.67.112** ॥ 2813

ಯಸ್ತ್ವಂ ಶಕ್ರಾದಿಭಿರ್ದೇವೈರಸಹ್ಯಃ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪೌರುಷಂ।
ತತ್ ಸತ್ಯಂ ನಾನ್ಯಥಾ ವೀರ ದೃಷ್ಟಸ್ತೇಽದ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.67.113** ॥ 2814

ಏಷ ದಾಶರಥೀ ರಾಮಸ್ತಿಷ್ಠತ್ಯದ್ರಿರಿವಾಚಲಃ।
ಇತಿ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹ್ಯನಾದೃತ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.67.114** ॥ 2815

ಅತಿಕ್ರಮ್ಯ ಚ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ರಾಮಮೇವಾಭಿದುದ್ರಾವ ಕಂಪಯನ್ನಿವ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.67.115** ॥ 2816

ಅಥ ದಾಶರಥೀ ರಾಮೋ ರೌದ್ರಮಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಯೋಜಯನ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಹೃದಯೇ ಸಸರ್ಜ ನಿಶಿತಾಞ್ಶರಾನ್ ॥ **6.67.116** ॥ 2817

ತಸ್ಯ ರಾಮೇಣ ವಿದ್ಧಸ್ಯ ಸಹಸಾಭಿಪ್ರಧಾವತಃ।
ಅಂಗಾರಮಿಶ್ರಾಃ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ಮುಖಾನ್ನಿಶ್ಚೇರುರರ್ಚಿಷಃ ॥ **6.67.117** ॥ 2818

ರಾಮಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಧೋ ಘೋರಂ ವೈ ನರ್ದನ್ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಹರೀನ್ ವಿದ್ರಾವಯನ್ ರಣೇ ॥ **6.67.118** ॥ 2819

ತಸ್ಯೋರಸಿ ನಿಮಗ್ನಾಸ್ತೇ ಶರಾ ಬರ್ಹಿಣವಾಸಸಃ।
ಹಸ್ತಾಚ್ಚಾಸ್ಯ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟಾ ಗದಾ ಚೋರ್ವ್ಯಾಂ ಪಪಾತ ಹ ॥ **6.67.119** ॥ 2820

ಆಯುಧಾನಿ ಚ ಸರ್ವಾಣಿ ವಿಪ್ರಕೀರ್ಯಂತ ಭೂತಲೇ।
ಸ ನಿರಾಯುಧಮಾತ್ಮಾನಂ ಯದಾ ಮೇನೇ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.120** ॥ 2821

ಮುಷ್ಟಿಭ್ಯಾಂ ಚ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಚಕಾರ ಕದನಂ ಮಹತ್।
ಸ ಬಾಣೈರತಿವಿದ್ಧಾಂಗಃ ಕ್ಷತಜೇನ ಸಮುಕ್ಷಿತಃ।
ರುಧಿರಂ ಪರಿಸುಸ್ರಾವ ಗಿರಿಃ ಪ್ರಸ್ರವಣಂ ಯಥಾ ॥ **6.67.121** ॥ 2822

ಸ ತೀವ್ರೇಣ ಚ ಕೋಪೇನ ರುಧಿರೇಣ ಚ ಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ವಾನರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನೃಕ್ಷಾನ್ ಖಾದನ್ ಸ ಪರಿಧಾವತಿ ॥ **6.67.122** ॥ 2823

ಅಥ ಶೃಂಗಂ ಸಮಾವಿಧ್ಯ ಭೀಮಂ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಚಿಕ್ಷೇಪ ರಾಮಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಬಲವಾನಂತಕೋಪಮಃ ॥ **6.67.123** ॥ 2824

ಅಪ್ರಾಪ್ತಮಂತರಾ ರಾಮಃ ಸಪ್ತಭಿಸ್ತಮಜಿಹ್ಮಗೈಃ।
ಚಿಚ್ಛೇದ ಗಿರಿಶೃಂಗಂ ತಂ ಪುನಃ ಸಂಧಾಯ ಕಾರ್ಮುಕಂ ॥ **6.67.124** ॥ 2825

ತತಸ್ತು ರಾಮೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ತಸ್ಯ ಶೃಂಗಂ ಮಹತ್ ತದಾ।
ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಾಂಗೈಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಭರತಾಗ್ರಜಃ ॥ **6.67.125** ॥ 2826

ತನ್ಮೇರುಶಿಖರಾಕಾರಂ ದ್ಯೋತಮಾನಮಿವ ಶ್ರಿಯಾ।
ದ್ವೇ ಶತೇ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಪತಮಾನಮಪಾತಯತ್ ॥ **6.67.126** ॥ 2827

ತಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಸ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾಮಮಬ್ರವೀತ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣವಧೇ ಯುಕ್ತೋ ಯೋಗಾನ್ ಪರಿಮೃಶನ್ ಬಹೂನ್ ॥ **6.67.127** ॥ 2828

ನೈವಾಯಂ ವಾನರಾನ್ ರಾಜನ್ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ರಾಕ್ಷಸಾನ್।
ಮತ್ತಃ ಶೋಣಿತಗಂಧೇನ ಸ್ವಾನ್ ಪರಾಂಶ್ಚೈವ ಖಾದತಿ ॥ **6.67.128** ॥ 2829

ಸಾಧ್ವೇನಮಧಿರೋಹಂತು ಸರ್ವತೋ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ಯೂಥಪಾಶ್ಚ ಯಥಾ ಮುಖ್ಯಾಸ್ತಿಷ್ಠಂತ್ವಸ್ಮಿನ್ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.67.129** ॥ 2830

ಅದ್ಯಾಯಂ ದುರ್ಮತಿಃ ಕಾಲೇ ಗುರುಭಾರಪ್ರಪೀಡಿತಃ।
ಪ್ರಚರನ್ ರಾಕ್ಷಸೋ ಭೂಮೌ ನಾನ್ಯಾನ್ ಹನ್ಯಾತ್ ಪ್ಲವಂಗಮಾನ್ ॥ **6.67.130** ॥ 2831

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ತೇ ಸಮಾರುರುಹುರ್ಹೃಷ್ಟಾಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.67.131** ॥ 2832

ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತು ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಸಮಾರೂಢಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ।
ವ್ಯಧೂನಯತ್ ತಾನ್ ವೇಗೇನ ದುಷ್ಟಹಸ್ತೀವ ಹಸ್ತಿಪಾನ್ ॥ **6.67.132** ॥ 2833

ತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿರ್ಧುತಾನ್ ರಾಮೋ ರುಷ್ಟೋಽಯಮಿತಿ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ಸಮುತ್ಪಪಾತ ವೇಗೇನ ಧನುರುತ್ತಮಮಾದದೇ ॥ **6.67.133** ॥ 2834

ಕ್ರೋಧರಕ್ತೇಕ್ಷಣೋ ಧೀರೋ ನಿರ್ದಹನ್ನಿವ ಚಕ್ಷುಷಾ।
ರಾಘವೋ ರಾಕ್ಷಸಂ ವೇಗಾದಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗಿತಃ।
ಯೂಥಪಾನ್ ಹರ್ಷಯನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕುಂಭಕರ್ಣಬಲಾರ್ದಿತಾನ್ ॥ **6.67.134** ॥ 2835

ಸ ಚಾಪಮಾದಾಯ ಭುಜಂಗಕಲ್ಪಂ
ದೃಢಜ್ಯಮುಗ್ರಂ ತಪನೀಯಚಿತ್ರಂ।
ಹರೀನ್ ಸಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಸಮುತ್ಪಪಾತ
ರಾಮೋ ನಿಬದ್ಧೋತ್ತಮತೂಣಬಾಣಃ ॥ **6.67.135** ॥ 2836

ಸ ವಾನರಗಣೈಸ್ತೈಸ್ತು ವೃತಃ ಪರಮದುರ್ಜಯೈಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಚರೋ ವೀರಃ ಸಂಪ್ರತಸ್ಥೇ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.136** ॥ 2837

ಸ ದದರ್ಶ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಕಿರೀಟಿನಮರಿಂದಮಂ।
ಶೋಣಿತಾಪ್ಲುತರಕ್ತಾಕ್ಷಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.67.137** ॥ 2838

ಸರ್ವಾನ್ ಸಮಭಿಧಾವಂತಂ ಯಥಾ ರುಷ್ಟಂ ದಿಶಾಗಜಂ।
ಮಾರ್ಗಮಾಣಂ ಹರೀನ್ ಕ್ರುದ್ಧಂ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪರಿವಾರಿತಂ ॥ **6.67.138** ॥ 2839

ವಿಂಧ್ಯಮಂದರಸಂಕಾಶಂ ಕಾಂಚನಾಂಗದಭೂಷಣಂ।
ಸ್ರವಂತಂ ರುಧಿರಂ ವಕ್ತ್ರಾದ್ ವರ್ಷಮೇಘಮಿವೋತ್ಥಿತಂ ॥ **6.67.139** ॥ 2840

ಜಿಹ್ವಯಾ ಪರಿಲಿಹ್ಯಂತಂ ಸೃಕ್ಕಿಣೀ ಶೋಣಿತೋಕ್ಷಿತೇ।
ಮೃದ್ನಂತಂ ವಾನರಾನೀಕಂ ಕಾಲಾಂತಕಯಮೋಪಮಂ ॥ **6.67.140** ॥ 2841

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಪ್ರದೀಪ್ತಾನಲವರ್ಚಸಂ।
ವಿಸ್ಫಾರಯಾಮಾಸ ತದಾ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಪುರುಷರ್ಷಭಃ ॥ **6.67.141** ॥ 2842

ಸ ತಸ್ಯ ಚಾಪನಿಘೋರ್ಷಾತ್ ಕುಪಿತೋ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಃ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಸ್ತಂ ಘೋಷಮಭಿದುದ್ರಾವ ರಾಘವಂ ॥ **6.67.142** ॥ 2843

ತತಸ್ತು ವಾತೋದ್ಧತಮೇಘಕಲ್ಪಂ
ಭುಜಂಗರಾಜೋತ್ತಮಭೋಗಬಾಹುಃ।
ತಮಾಪತಂತಂ ಧರಣೀಧರಾಭ -
ಮುವಾಚ ರಾಮೋ ಯುಧಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ॥ **6.67.143** ॥ 2844

ಆಗಚ್ಛ ರಕ್ಷೋಽಧಿಪ ಮಾ ವಿಷಾದ -
ಮವಸ್ಥಿತೋಽಹಂ ಪ್ರಗೃಹೀತಚಾಪಃ।
ಅವೇಹಿ ಮಾಂ ಶಕ್ರಸಪತ್ನ ರಾಮಂ
ಮಯಾ ಮುಹೂರ್ತಾದ್ ಭವಿತಾ ವಿಚೇತಾಃ ॥ **6.67.144** ॥ 2845

ರಾಮೋಽಯಮಿತಿ ವಿಜ್ಞಾಯ ಜಹಾಸ ವಿಕೃತಸ್ವನಂ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಹರೀನ್ ವಿದ್ರಾವಯನ್ ರಣೇ ॥ **6.67.145** ॥ 2846

ದಾರಯನ್ನಿವ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಹೃದಯಾನಿ ವನೌಕಸಾಂ।
ಪ್ರಹಸ್ಯ ವಿಕೃತಂ ಭೀಮಂ ಸ ಮೇಘಸ್ತನಿತೋಪಮಂ ॥ **6.67.146** ॥ 2847

ಕುಂಭಕರ್ಣೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಘವಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ನಾಹಂ ವಿರಾಧೋ ವಿಜ್ಞೇಯೋ ನ ಕಬಂಧಃ ಖರೋ ನ ಚ।
ನ ವಾಲೀ ನ ಚ ಮಾರೀಚಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಸಮಾಗತಃ ॥ **6.67.147** ॥ 2848

ಪಶ್ಯ ಮೇ ಮುದ್ಗರಂ ಭೀಮಂ ಸರ್ವಂ ಕಾಲಾಯಸಂ ಮಹತ್।
ಅನೇನ ನಿರ್ಜಿತಾ ದೇವಾ ದಾನವಾಶ್ಚ ಪುರಾ ಮಯಾ ॥ **6.67.148** ॥ 2849

ವಿಕರ್ಣನಾಸ ಇತಿ ಮಾಂ ನಾವಜ್ಞಾತುಂ ತ್ವಮರ್ಹಸಿ।
ಸ್ವಲ್ಪಾಪಿ ಹಿ ನ ಮೇ ಪೀಡಾ ಕರ್ಣನಾಸಾವಿನಾಶನಾತ್ ॥ **6.67.149** ॥ 2850

ದರ್ಶಯೇಕ್ಷ್ವಾಕುಶಾರ್ದೂಲ ವೀರ್ಯಂ ಗಾತ್ರೇಷು ಮೇಽನಘ।
ತತಸ್ತ್ವಾಂ ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ದೃಷ್ಟಪೌರುಷವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.67.150** ॥ 2851

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ವಚೋ ನಿಶಮ್ಯ
ರಾಮಃ ಸುಪುಂಖಾನ್ ವಿಸಸರ್ಜ ಬಾಣಾನ್।
ತೈರಾಹತೋ ವಜ್ರಸಮಪ್ರವೇಗೈ-
ರ್ನ ಚುಕ್ಷುಭೇ ನ ವ್ಯಥತೇ ಸುರಾರಿಃ ॥ **6.67.151** ॥ 2852

ಯೈಃ ಸಾಯಕೈಃ ಸಾಲವರಾ ನಿಕೃತ್ತಾ
ವಾಲೀ ಹತೋ ವಾನರಪುಂಗವಶ್ಚ।
ತೇ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ತದಾ ಶರೀರಂ
ವಜ್ರೋಪಮಾ ನ ವ್ಯಥಯಾಂಪ್ರಚಕ್ರುಃ ॥ **6.67.152** ॥ 2853

ಸ ವಾರಿಧಾರಾ ಇವ ಸಾಯಕಾಂಸ್ತಾನ್
ಪಿಬನ್ಶರೀರೇಣ ಮಹೇಂದ್ರಶತ್ರುಃ।
ಜಘಾನ ರಾಮಸ್ಯ ಶರಪ್ರವೇಗಂ
ವ್ಯಾವಿಧ್ಯ ತಂ ಮುದ್ಗರಮುಗ್ರವೇಗಂ ॥ **6.67.153** ॥ 2854

ತತಸ್ತು ರಕ್ಷಃ ಕ್ಷತಜಾನುಲಿಪ್ತಂ
ವಿತ್ರಾಸನಂ ದೇವಮಹಾಚಮೂನಾಂ।
ವ್ಯಾವಿಧ್ಯ ತಂ ಮುದ್ಗರಮುಗ್ರವೇಗಂ
ವಿದ್ರಾವಯಾಮಾಸ ಚಮೂಂ ಹರೀಣಾಂ ॥ **6.67.154** ॥ 2855

ವಾಯವ್ಯಮಾದಾಯ ತತೋಽಪರಾಸ್ತ್ರಂ
ರಾಮಃ ಪ್ರಚಿಕ್ಷೇಪ ನಿಶಾಚರಾಯ।
ಸಮುದ್ಗರಂ ತೇನ ಜಹಾರ ಬಾಹುಂ
ಸ ಕೃತ್ತಬಾಹುಸ್ತುಮುಲಂ ನನಾದ ॥ **6.67.155** ॥ 2856

ಸ ತಸ್ಯ ಬಾಹುರ್ಗಿರಿಶೃಂಗಕಲ್ಪಃ
ಸಮುದ್ಗರೋ ರಾಘವಬಾಣಕೃತ್ತಃ।
ಪಪಾತ ತಸ್ಮಿನ್ ಹರಿರಾಜಸೈನ್ಯೇ
ಜಘಾನ ತಾಂ ವಾನರವಾಹಿನೀಂ ಚ ॥ **6.67.156** ॥ 2857

ತೇ ವಾನರಾ ಭಗ್ನಹತಾವಶೇಷಾಃ
ಪರ್ಯಂತಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ತದಾ ವಿಷಣ್ಣಾಃ।
ಪ್ರಪೀಡಿತಾಂಗಾ ದದೃಶುಃ ಸುಘೋರಂ
ನರೇಂದ್ರರಕ್ಷೋಽಧಿಪಸನ್ನಿಪಾತಂ ॥ **6.67.157** ॥ 2858

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣೋಽಸ್ತ್ರನಿಕೃತ್ತಬಾಹು -
ರ್ಮಹಾಸಿಕೃತ್ತಾಗ್ರ ಇವಾಚಲೇಂದ್ರಃ।
ಉತ್ಪಾಟಯಾಮಾಸ ಕರೇಣ ವೃಕ್ಷಂ
ತತೋಽಭಿದುದ್ರಾವ ರಣೇ ನರೇಂದ್ರಂ ॥ **6.67.158** ॥ 2859

ತಂ ತಸ್ಯ ಬಾಹುಂ ಸಹತಾಲವೃಕ್ಷಂ
ಸಮುದ್ಯತಂ ಪನ್ನಗಭೋಗಕಲ್ಪಂ।
ಐಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಯುಕ್ತೇನ ಜಘಾನ ರಾಮೋ
ಬಾಣೇನ ಜಾಂಬೂನದಚಿತ್ರಿತೇನ ॥ **6.67.159** ॥ 2860

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಭುಜೋ ನಿಕೃತ್ತಃ
ಪಪಾತ ಭೂಮೌ ಗಿರಿಸನ್ನಿಕಾಶಃ।
ವಿಚೇಷ್ಟಮಾನೋ ನಿಜಘಾನ ವೃಕ್ಷಾ -
ಞ್ಶೈಲಾಞ್ಶಿಲಾವಾನರರಾಕ್ಷಸಾಂಶ್ಚ ॥ **6.67.160** ॥ 2861

ತಂ ಛಿನ್ನಬಾಹುಂ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಮಃ
ಸಮಾಪತಂತಂ ಸಹಸಾ ನದಂತಂ।
ದ್ವಾವರ್ಧಚಂದ್ರೌ ನಿಶಿತೌ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ
ಚಿಚ್ಛೇದ ಪಾದೌ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ॥ **6.67.161** ॥ 2862

ತೌ ತಸ್ಯ ಪಾದೌ ಪ್ರದಿಶೋ ದಿಶಶ್ಚ
ಗಿರೇರ್ಗುಹಾಶ್ಚೈವ ಮಹಾರ್ಣವಂ ಚ।
ಲಂಕಾಂ ಚ ಸೇನಾಂ ಕಪಿರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ
ವಿನಾದಯಂತೌ ವಿನಿಪೇತತುಶ್ಚ ॥ **6.67.162** ॥ 2863

ನಿಕೃತ್ತಬಾಹುರ್ವಿನಿಕೃತ್ತಪಾದೋ
ವಿದಾರ್ಯ ವಕ್ತ್ರಂ ವಡವಾಮುಖಾಭಂ।
ದುದ್ರಾವ ರಾಮಂ ಸಹಸಾಭಿಗರ್ಜನ್
ರಾಹುರ್ಯಥಾ ಚಂದ್ರಮಿವಾಂತರಿಕ್ಷೇ ॥ **6.67.163** ॥ 2864

ಅಪೂರಯತ್ ತಸ್ಯ ಮುಖಂ ಶಿತಾಗ್ರೈ
ರಾಮಃ ಶರೈರ್ಹೇಮಪಿನದ್ಧಪುಂಖೈಃ।
ಸಂಪೂರ್ಣವಕ್ತ್ರೋ ನ ಶಶಾಕ ವಕ್ತುಂ
ಚುಕೂಜ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಣ ಮುಮೂರ್ಚ್ಛ ಚಾಪಿ ॥ **6.67.164** ॥ 2865

ಅಥಾದದೇ ಸೂರ್ಯಮರೀಚಿಕಲ್ಪಂ
ಸ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಾಂತಕಕಾಲಕಲ್ಪಂ।
ಅರಿಷ್ಟಮೈಂದ್ರಂ ನಿಶಿತಂ ಸುಪುಂಖಂ
ರಾಮಃ ಶರಂ ಮಾರುತತುಲ್ಯವೇಗಂ ॥ **6.67.165** ॥ 2866

ತಂ ವಜ್ರಜಾಂಬೂನದಚಾರುಪುಂಖಂ
ಪ್ರದೀಪ್ತಸೂರ್ಯಜ್ವಲನಪ್ರಕಾಶಂ।
ಮಹೇಂದ್ರವಜ್ರಾಶನಿತುಲ್ಯವೇಗಂ
ರಾಮಃ ಪ್ರಚಿಕ್ಷೇಪ ನಿಶಾಚರಾಯ ॥ **6.67.166** ॥ 2867

ಸ ಸಾಯಕೋ ರಾಘವಬಾಹುಚೋದಿತೋ
ದಿಶಃಸ್ವಭಾಸಾ ದಶ ಸಂಪ್ರಕಾಶಯನ್।
ವಿಧೂಮವೈಶ್ವಾನರಭೀಮದರ್ಶನೋ
ಜಗಾಮ ಶಕ್ರಾಶನಿಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.67.167** ॥ 2868

ಸ ತನ್ಮಹಾಪರ್ವತಕೂಟಸನ್ನಿಭಂ
ಸುವೃತ್ತದಂಷ್ಟ್ರಂ ಚಲಚಾರುಕುಂಡಲಂ।
ಚಕರ್ತ ರಕ್ಷೋಽಧಿಪತೇಃ ಶಿರಸ್ತದಾ
ಯಥೈವ ವೃತ್ರಸ್ಯ ಪುರಾ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.67.168** ॥ 2869

ಕುಂಭಕರ್ಣಶಿರೋ ಭಾತಿ ಕುಂಡಲಾಲಂಕೃತಂ ಮಹತ್।
ಆದಿತ್ಯೇಽಭ್ಯುದಿತೇ ರಾತ್ರೌ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಇವ ಚಂದ್ರಮಾಃ ॥ **6.67.169** ॥ 2870

ತದ್ ರಾಮಬಾಣಾಭಿಹತಂ ಪಪಾತ
ರಕ್ಷಃಶಿರಃ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಕಾಶಂ।
ಬಭಂಜ ಚರ್ಯಾಗೃಹಗೋಪುರಾಣಿ
ಪ್ರಾಕಾರಮುಚ್ಚಂ ತಮಪಾತಯಚ್ಚ ॥ **6.67.170** ॥ 2871

ತಚ್ಚಾತಿಕಾಯಂ ಹಿಮವತ್ ಪ್ರಕಾಶಂ
ರಕ್ಷಸ್ತದಾ ತೋಯನಿಧೌ ಪಪಾತ।
ಗ್ರಾಹಾನ್ ಪರಾನ್ ಮೀನವರಾನ್ ಭುಜಂಗಾನ್
ಮಮರ್ದ ಭೂಮಿಂ ಚ ತಥಾ ವಿವೇಶ ॥ **6.67.171** ॥ 2872

ತಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದೇವಶತ್ರೌ
ಮಹಾಬಲೇ ಸಂಯತಿ ಕುಂಭಕರ್ಣೇ।
ಚಚಾಲ ಭೂರ್ಭೂಮಿಧರಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ
ಹರ್ಷಾಚ್ಚ ದೇವಾಸ್ತುಮುಲಂ ಪ್ರಣೇದುಃ ॥ **6.67.172** ॥ 2873

ತತಸ್ತು ದೇವರ್ಷಿಮಹರ್ಷಿಪನ್ನಗಾಃ
ಸುರಾಶ್ಚ ಭೂತಾನಿ ಸುಪರ್ಣಗುಹ್ಯಕಾಃ।
ಸಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಗಣಾ ನಭೋಗತಾಃ
ಪ್ರಹರ್ಷಿತಾ ರಾಮಪರಾಕ್ರಮೇಣ ॥ **6.67.173** ॥ 2874

ತತಸ್ತು ತೇ ತಸ್ಯ ವಧೇನ ಭೂರಿಣಾ
ಮನಸ್ವಿನೋ ನೈರ್ಋತರಾಜಬಾಂಧವಾಃ।
ವಿನೇದುರುಚ್ಚೈರ್ವ್ಯಥಿತಾ ರಘೂತ್ತಮಂ
ಹರಿಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯೈವ ಯಥಾ ಮತಂಗಜಾಃ ॥ **6.67.174** ॥ 2875

ಸ ದೇವಲೋಕಸ್ಯ ತಮೋ ನಿಹತ್ಯ
ಸೂರ್ಯೋ ಯಥಾ ರಾಹುಮುಖಾದ್ ವಿಮುಕ್ತಃ।

ತಥಾ ವ್ಯಭಾಸೀದ್ಧರಿಸೈನ್ಯಮಧ್ಯೇ
ನಿಹತ್ಯ ರಾಮೋ ಯುಧಿ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ॥ **6.67.175** ॥ 2876

ಪ್ರಹರ್ಷಮೀಯುರ್ಬಹವಶ್ಚ ವಾನರಾಃ
ಪ್ರಬುದ್ಧಪದ್ಮಪ್ರತಿಮೈರಿವಾನನೈಃ।
ಅಪೂಜಯನ್ ರಾಘವಮಿಷ್ಟಭಾಗಿನಂ
ಹತೇ ರಿಪೌ ಭೀಮಬಲೇ ನೃಪಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.67.176** ॥ 2877

ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಸುರಸೈನ್ಯಮರ್ದನಂ
ಮಹತ್ಸು ಯುದ್ಧೇಷು ಕದಾಚನಾಜಿತಂ।
ನನಂದ ಹತ್ವಾ ಭರತಾಗ್ರಜೋ ರಣೇ
ಮಹಾಸುರಂ ವೃತ್ರಮಿವಾಮರಾಧಿಪಃ ॥ **6.67.177** ॥ 2878

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಕುಂಭಕರ್ಣವಧಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣಸ್ಯ ವಿಲಾಪಃ

ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಘವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಯ ರಾವಣಾಯ ನ್ಯವೇದಯನ್ ॥ **6.68.1** ॥ 2879

ರಾಜನ್ ಸ ಕಾಲಸಂಕಾಶಃ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಕಾಲಕರ್ಮಣಾ।
ವಿದ್ರಾವ್ಯ ವಾನರೀಂ ಸೇನಾಂ ಭಕ್ಷಯಿತ್ವಾ ಚ ವಾನರಾನ್ ॥ **6.68.2** ॥ 2880

ಪ್ರತಪಿತ್ವಾ ಮುಹೂರ್ತಂ ತು ಪ್ರಶಾಂತೋ ರಾಮತೇಜಸಾ।
ಕಾಯೇನಾರ್ಧಪ್ರವಿಷ್ಟೇನ ಸಮುದ್ರಂ ಭೀಮದರ್ಶನಂ ॥ **6.68.3** ॥ 2881

ನಿಕೃತ್ತನಾಸಾಕರ್ಣೇನ ವಿಕ್ಷರದ್ರುಧಿರೇಣ ಚ।
ರುದ್ಧ್ವಾ ದ್ವಾರಂ ಶರೀರೇಣ ಲಂಕಾಯಾಃ ಪರ್ವತೋಪಮಃ ॥ **6.68.4** ॥ 2882

ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತವ ಭ್ರಾತಾ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಶರಪೀಡಿತಃ।
ಅಗಂಡಭೂತೋ ವಿವೃತೋ ದಾವದಗ್ಧ ಇವ ದ್ರುಮಃ ॥ **6.68.5** ॥ 2883

ಶ್ರುತ್ವಾ ವಿನಿಹತಂ ಸಂಖ್ಯೇ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ರಾವಣಃ ಶೋಕಸಂತಪ್ತೋ ಮುಮೋಹ ಚ ಪಪಾತ ಚ ॥ **6.68.6** ॥ 2884

ಪಿತೃವ್ಯಂ ನಿಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದೇವಾಂತಕನರಾಂತಕೌ।
ತ್ರಿಶಿರಾಶ್ಚಾತಿಕಾಯಶ್ಚ ರುರುದುಃ ಶೋಕಪೀಡಿತಾಃ ॥ **6.68.7** ॥ 2885

ಭ್ರಾತರಂ ನಿಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ಮಹೋದರಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೌ ಶೋಕಾಕ್ರಾಂತೌ ಬಭೂವತುಃ ॥ **6.68.8** ॥ 2886

ತತಃ ಕೃಚ್ಛ್ರಾತ್ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾಂ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣವಧಾದ್ ದೀನೋ ವಿಲಲಾಪಾಕುಲೇಂದ್ರಿಯಃ ॥ **6.68.9** ॥ 2887

ಹಾ ವೀರ ರಿಪುದರ್ಪಘ್ನ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲ।
ತ್ವಂ ಮಾಂ ವಿಹಾಯ ವೈ ದೈವಾದ್ ಯಾತೋಽಸಿ ಯಮಸಾದನಂ ॥ **6.68.10** ॥ 2888

ಮಮ ಶಲ್ಯಮನುದ್ಧೃತ್ಯ ಬಾಂಧವಾನಾಂ ಮಹಾಬಲ।
ಶತ್ರುಸೈನ್ಯಂ ಪ್ರತಾಪ್ಯೈಕಃ ಕ್ವ ಮಾಂ ಸಂತ್ಯಜ್ಯ ಗಚ್ಛಸಿ ॥ **6.68.11** ॥ 2889

ಇದಾನೀಂ ಖಲ್ವಹಂ ನಾಸ್ಮಿ ಯಸ್ಯ ಮೇ ಪತಿತೋ ಭುಜಃ।
ದಕ್ಷಿಣೋಽಯಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ನ ಬಿಭೇಮಿ ಸುರಾಸುರಾತ್ ॥ **6.68.12** ॥ 2890

ಕಥಮೇವಂವಿಧೋ ವೀರೋ ದೇವದಾನವದರ್ಪಹಾ।
ಕಾಲಾಗ್ನಿಪ್ರತಿಮೋ ಹ್ಯದ್ಯ ರಾಘವೇಣ ರಣೇ ಹತಃ ॥ **6.68.13** ॥ 2891

ಯಸ್ಯ ತೇ ವಜ್ರನಿಷ್ಪೇಷೋ ನ ಕುರ್ಯಾದ್ ವ್ಯಸನಂ ಸದಾ।
ಸ ಕಥಂ ರಾಮಬಾಣಾರ್ತಃ ಪ್ರಸುಪ್ತೋಽಸಿ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.68.14** ॥ 2892

ಏತೇ ದೇವಗಣಾಃ ಸಾರ್ಧಮೃಷಿಭಿರ್ಗಗನೇ ಸ್ಥಿತಾಃ।
ನಿಹತಂ ತ್ವಾಂ ರಣೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿನದಂತಿ ಪ್ರಹರ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.68.15** ॥ 2893

ಧ್ರುವಮದ್ಯೈವ ಸಂಹೃಷ್ಟಾ ಲಬ್ಧಲಕ್ಷಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಆರೋಕ್ಷ್ಯಂತೀಹ ದುರ್ಗಾಣಿ ಲಂಕಾದ್ವಾರಾಣಿ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.68.16** ॥ 2894

ರಾಜ್ಯೇನ ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ಕಾರ್ಯಂ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸೀತಯಾ।
ಕುಂಭಕರ್ಣವಿಹೀನಸ್ಯ ಜೀವಿತೇ ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ॥ **6.68.17** ॥ 2895

ಯದ್ಯಹಂ ಭ್ರಾತೃಹಂತಾರಂ ನ ಹನ್ಮಿ ಯುಧಿ ರಾಘವಂ।
ನನು ಮೇ ಮರಣಂ ಶ್ರೇಯೋ ನ ಚೇದಂ ವ್ಯರ್ಥಜೀವಿತಂ ॥ **6.68.18** ॥ 2896

ಅದ್ಯೈವ ತಂ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ದೇಶಂ ಯತ್ರಾನುಜೋ ಮಮ।
ನಹಿ ಭ್ರಾತೄನ್ ಸಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಕ್ಷಣಂ ಜೀವಿತುಮುತ್ಸಹೇ ॥ **6.68.19** ॥ 2897

ದೇವಾ ಹಿ ಮಾಂ ಹಸಿಷ್ಯಂತಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೂರ್ವಾಪಕಾರಿಣಂ।
ಕಥಮಿಂದ್ರಂ ಜಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಹತೇ ತ್ವಯಿ ॥ **6.68.20** ॥ 2898

ತದಿದಂ ಮಾಮನುಪ್ರಾಪ್ತಂ ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶುಭಂ।
ಯದಜ್ಞಾನಾನ್ಮಯಾ ತಸ್ಯ ನ ಗೃಹೀತಂ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.68.21** ॥ 2899

ವಿಭೀಷಣವಚಸ್ತಾವತ್ ಕುಂಭಕರ್ಣಪ್ರಹಸ್ತಯೋಃ।
ವಿನಾಶೋಽಯಂ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ಮಾಂ ವ್ರೀಡಯತಿ ದಾರುಣಃ ॥ **6.68.22** ॥ 2900

ತಸ್ಯಾಯಂ ಕರ್ಮಣಃ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ವಿಪಾಕೋ ಮಮ ಶೋಕದಃ।
ಯನ್ಮಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ ನಿರಸ್ತೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.68.23** ॥ 2901

ಇತಿ ಬಹುವಿಧಮಾಕುಲಾಂತರಾತ್ಮಾ
ಕೃಪಣಮತೀವ ವಿಲಪ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ।
ನ್ಯಪತದಪಿ ದಶಾನನೋ ಭೃಶಾರ್ತ -
ಸ್ತಮನುಜಮಿಂದ್ರರಿಪುಂ ಹತಂ ವಿದಿತ್ವಾ ॥ **6.68.24** ॥ 2902

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಷಷ್ಟಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯ ಪುತ್ರಾಣಾಂ ಬಂಧೂನಾಂ ಚ ಯುದ್ಧಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಮಂಗದೇನ ನರಾಂತಕಸ್ಯ ವಧಶ್ಚ

ಏವಂ ವಿಲಪಮಾನಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ಶೋಕಾಭಿಭೂತಸ್ಯ ತ್ರಿಶಿರಾ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.69.1** ॥ 2903

ಏವಮೇವ ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಹತೋ ನಸ್ತಾತಮಧ್ಯಮಃ।
ನ ತು ಸತ್ಪುರುಷಾ ರಾಜನ್ ವಿಲಪಂತಿ ಯಥಾ ಭವಾನ್ ॥ **6.69.2** ॥ 2904

ನೂನಂ ತ್ರಿಭುವನಸ್ಯಾಪಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತ್ವಮಸಿ ಪ್ರಭೋ।
ಸ ಕಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಾಕೃತ ಇವ ಶೋಚಸ್ಯಾತ್ಮಾನಮೀದೃಶಂ ॥ **6.69.3** ॥ 2905

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಾಸ್ತಿ ತೇ ಶಕ್ತಿಃ ಕವಚಂ ಸಾಯಕೋ ಧನುಃ।
ಸಹಸ್ರಖರಸಂಯುಕ್ತೋ ರಥೋ ಮೇಘಸಮಸ್ವನಃ ॥ **6.69.4** ॥ 2906

ತ್ವಯಾಸಕೃದ್ಧಿ ಶಸ್ತ್ರೇಣ ವಿಶಸ್ತಾ ದೇವದಾನವಾಃ।
ಸ ಸರ್ವಾಯುಧಸಂಪನ್ನೋ ರಾಘವಂ ಶಾಸ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.69.5** ॥ 2907

ಕಾಮಂ ತಿಷ್ಠ ಮಹಾರಾಜ ನಿರ್ಗಮಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ರಣೇ।
ಉದ್ಧರಿಷ್ಯಾಮಿ ತೇ ಶತ್ರೂನ್ ಗರುಡಃ ಪನ್ನಗಾನಿವ ॥ **6.69.6** ॥ 2908

ಶಂಬರೋ ದೇವರಾಜೇನ ನರಕೋ ವಿಷ್ಣುನಾ ಯಥಾ।
ತಥಾದ್ಯ ಶಯಿತಾ ರಾಮೋ ಮಯಾ ಯುಧಿ ನಿಪಾತಿತಃ ॥ **6.69.7** ॥ 2909

ಶ್ರುತ್ವಾ ತ್ರಿಶಿರಸೋ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಪುನರ್ಜಾತಮಿವಾತ್ಮಾನಂ ಮನ್ಯತೇ ಕಾಲಚೋದಿತಃ॥ **6.69.8**॥ 2910

ಶ್ರುತ್ವಾ ತ್ರಿಶಿರಸೋ ವಾಕ್ಯಂ ದೇವಾಂತಕನರಾಂತಕೌ।
ಅತಿಕಾಯಶ್ಚ ತೇಜಸ್ವೀ ಬಭೂವುರ್ಯುದ್ಧಹರ್ಷಿತಾಃ॥ **6.69.9**॥ 2911

ತತೋಽಹಮಹಮಿತ್ಯೇವಂ ಗರ್ಜಂತೋ ನೈರ್ಋತರ್ಷಭಾಃ।
ರಾವಣಸ್ಯ ಸುತಾ ವೀರಾಃ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾಃ॥ **6.69.10**॥ 2912

ಅಂತರಿಕ್ಷಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ಸರ್ವೇ ಮಾಯಾವಿಶಾರದಾಃ।
ಸರ್ವೇ ತ್ರಿದಶದರ್ಪಘ್ನಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಮರದುರ್ಮದಾಃ॥ **6.69.11**॥ 2913

ಸರ್ವೇ ಸುಬಲಸಂಪನ್ನಾಃ ಸರ್ವೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕೀರ್ತಯಃ।
ಸರ್ವೇ ಸಮರಮಾಸಾದ್ಯ ನ ಶ್ರೂಯಂತೇ ಸ್ಮ ನಿರ್ಜಿತಾಃ॥ **6.69.12**॥ 2914

ದೇವೈರಪಿ ಸಗಂಧರ್ವೈಃ ಸಕಿನ್ನರಮಹೋರಗೈಃ।
ಸರ್ವೇಽಸ್ತ್ರವಿದುಷೋ ವೀರಾಃ ಸರ್ವೇ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದಾಃ।
ಸರ್ವೇ ಪ್ರವರವಿಜ್ಞಾನಾಃ ಸರ್ವೇ ಲಬ್ಧವರಾಸ್ತಥಾ॥ **6.69.13**॥ 2915

ಸ ತೈಸ್ತಥಾ ಭಾಸ್ಕರತುಲ್ಯವರ್ಚಸೈಃ
ಸುತೈರ್ವೃತಃ ಶತ್ರುಬಲಶ್ರಿಯಾರ್ದನೈಃ।
ರರಾಜ ರಾಜಾ ಮಘವಾನ್ ಯಥಾಮರೈ-
ರ್ವೃತೋ ಮಹಾದಾನವದರ್ಪನಾಶನೈಃ॥ **6.69.14**॥ 2916

ಸ ಪುತ್ರಾನ್ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಭೂಷಯಿತ್ವಾ ಚ ಭೂಷಣೈಃ।
ಆಶೀರ್ಭಿಶ್ಚ ಪ್ರಶಸ್ತಾಭಿಃ ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ವೈ ರಣೇ॥ **6.69.15**॥ 2917

ಯುದ್ಧೋನ್ಮತ್ತಂ ಚ ಮತ್ತಂ ಚ ಭ್ರಾತರೌ ಚಾಪಿ ರಾವಣಃ।
ರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಕುಮಾರಾಣಾಂ ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ಸಂಯುಗೇ॥ **6.69.16**॥ 2918

ತೇಽಭಿವಾದ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ರಾವಣಂ ಲೋಕರಾವಣಂ।
ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಚೈವ ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಪ್ರತಸ್ಥಿರೇ ॥ **6.69.17** ॥ 2919

ಸರ್ವೌಷಧೀಭಿರ್ಗಂಧೈಶ್ಚ ಸಮಾಲಭ್ಯ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ನಿರ್ಜಗ್ಮುರ್ನೈರ್ಋತಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಷಡೇತೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.69.18** ॥ 2920

ತ್ರಿಶಿರಾಶ್ಚಾತಿಕಾಯಶ್ಚ ದೇವಾಂತಕನರಾಂತಕೌ।
ಮಹೋದರಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೌ ನಿರ್ಜಗ್ಮುಃ ಕಾಲಚೋದಿತಾಃ ॥ **6.69.19** ॥ 2921

ತತಃ ಸುದರ್ಶನಂ ನಾಗಂ ನೀಲಜೀಮೂತಸನ್ನಿಭಂ।
ಐರಾವತಕುಲೇ ಜಾತಮಾರುರೋಹ ಮಹೋದರಃ ॥ **6.69.20** ॥ 2922

ಸರ್ವಾಯುಧಸಮಾಯುಕ್ತಸ್ತೂಣೀಭಿಶ್ಚಾಪ್ಯಲಂಕೃತಃ।
ರರಾಜ ಗಜಮಾಸ್ಥಾಯ ಸವಿತೇವಾಸ್ತಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.69.21** ॥ 2923

ಹಯೋತ್ತಮಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಸರ್ವಾಯುಧಸಮಾಕುಲಂ।
ಆರುರೋಹ ರಥಶ್ರೇಷ್ಠಂ ತ್ರಿಶಿರಾ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.69.22** ॥ 2924

ತ್ರಿಶಿರಾ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ವಿರರಾಜ ಧನುರ್ಧರಃ।
ಸವಿದ್ಯುದುಲ್ಕಃ ಸಜ್ವಾಲಃ ಸೇಂದ್ರಚಾಪ ಇವಾಂಬುದಃ ॥ **6.69.23** ॥ 2925

ತ್ರಿಭಿಃ ಕಿರೀಟೈಸ್ತ್ರಿಶಿರಾಃ ಶುಶುಭೇ ಸ ರಥೋತ್ತಮೇ।
ಹಿಮವಾನಿವ ಶೈಲೇಂದ್ರಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ಕಾಂಚನಪರ್ವತೈಃ ॥ **6.69.24** ॥ 2926

ಅತಿಕಾಯೋಽತಿತೇಜಸ್ವೀ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತಸ್ತದಾ।
ಆರುರೋಹ ರಥಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸರ್ವಧನುಷ್ಮತಾಂ ॥ **6.69.25** ॥ 2927

ಸುಚಕ್ರಾಕ್ಷಂ ಸುಸಂಯುಕ್ತಂ ಸ್ವನುಕರ್ಷಂ ಸುಕೂಬರಂ।
ತೂಣೀಬಾಣಾಸನೈರ್ದೀಪ್ತಂ ಪ್ರಾಸಾಸಿಪರಿಘಾಕುಲಂ ॥ **6.69.26** ॥ 2928

ಸ ಕಾಂಚನವಿಚಿತ್ರೇಣ ಕಿರೀಟೇನ ವಿರಾಜತಾ।
ಭೂಷಣೈಶ್ಚ ಬಭೌ ಮೇರುಃ ಪ್ರಭಾಭಿರಿವ ಭಾಸಯನ್ ॥ **6.69.27** ॥ 2929

ಸ ರರಾಜ ರಥೇ ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಜಸೂನುರ್ಮಹಾಬಲಃ।
ವೃತೋ ನೈರ್ಋತಶಾರ್ದೂಲೈರ್ವಜ್ರಪಾಣಿರಿವಾಮರೈಃ ॥ **6.69.28** ॥ 2930

ಹಯಮುಚ್ಚೈಃಶ್ರವಃಪ್ರಖ್ಯಂ ಶ್ವೇತಂ ಕನಕಭೂಷಣಂ।
ಮನೋಜವಂ ಮಹಾಕಾಯಮಾರುರೋಹ ನರಾಂತಕಃ ॥ **6.69.29** ॥ 2931

ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾಸಮುಲ್ಕಾಭಂ ವಿರರಾಜ ನರಾಂತಕಃ।
ಶಕ್ತಿಮಾದಾಯ ತೇಜಸ್ವೀ ಗುಹಃ ಶಿಖಿಗತೋ ಯಥಾ ॥ **6.69.30** ॥ 2932

ದೇವಾಂತಕಃ ಸಮಾದಾಯ ಪರಿಘಂ ಹೇಮಭೂಷಣಂ।
ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಗಿರಿಂ ದೋರ್ಭ್ಯಾಂ ವಪುರ್ವಿಷ್ಣೋರ್ವಿಡಂಬಯನ್ ॥ **6.69.31** ॥ 2933

ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಗದಾಮಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ವಿರರಾಜ ಗದಾಪಾಣಿಃ ಕುಬೇರ ಇವ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.69.32** ॥ 2934

ತೇ ಪ್ರತಸ್ಥುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನೋಽಮರಾವತ್ಯಾಃ ಸುರಾ ಇವ।
ತಾನ್ ಗಜೈಶ್ಚ ತುರಂಗೈಶ್ಚ ರಥೈಶ್ಚಾಂಬುದನಿಃಸ್ವನೈಃ ॥ **6.69.33** ॥ 2935

ಅನೂತ್ಪೇತುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಪ್ರವರಾಯುಧಾಃ।
ತೇ ವಿರೇಜುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಕುಮಾರಾಃ ಸೂರ್ಯವರ್ಚಸಃ ॥ **6.69.34** ॥ 2936

ಕಿರೀಟಿನಃ ಶ್ರಿಯಾ ಜುಷ್ಟಾ ಗ್ರಹಾ ದೀಪ್ತಾ ಇವಾಂಬರೇ।
ಪ್ರಗೃಹೀತಾ ಬಭೌ ತೇಷಾಂ ಶಸ್ತ್ರಾಣಾಮಾವಲಿಃ ಸಿತಾ ॥ **6.69.35** ॥ 2937

ಶರದಭ್ರಪ್ರತೀಕಾಶಾ ಹಂಸಾವಲಿರಿವಾಂಬರೇ।
ಮರಣಂ ವಾಪಿ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಶತ್ರೂಣಾಂ ವಾ ಪರಾಜಯಂ ॥ **6.69.36** ॥ 2938

ಇತಿ ಕೃತ್ವಾ ಮತಿಂ ವೀರಾಃ ಸಂಜಗ್ಮುಃ ಸಂಯುಗಾರ್ಥಿನಃ।
ಜಗರ್ಜುಶ್ಚ ಪ್ರಣೇದುಶ್ಚ ಚಿಕ್ಷಿಪುಶ್ಚಾಪಿ ಸಾಯಕಾನ್ ॥ **6.69.37** ॥ 2939

ಜಗೃಹುಶ್ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ನಿರ್ಯಾಂತೋ ಯುದ್ಧದುರ್ಮದಾಃ।
ಕ್ಷ್ವೇಡಿತಾಸ್ಫೋಟಿತಾನಾಂ ವೈ ಸಂಚಚಾಲೇವ ಮೇದಿನೀ ॥ **6.69.38** ॥ 2940

ರಕ್ಷಸಾಂ ಸಿಂಹನಾದೈಶ್ಚ ಸಂಸ್ಫೋಟಿತಮಿವಾಂಬರಂ।
ತೇಽಭಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಮುದಿತಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾ ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.69.39** ॥ 2941

ದದೃಶುರ್ವಾನರಾನೀಕಂ ಸಮುದ್ಯತಶಿಲಾನಗಂ।
ಹರಯೋಽಪಿ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ದದೃಶೂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಬಲಂ ॥ **6.69.40** ॥ 2942

ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವರಥಸಂಬಾಧಂ ಕಿಂಕಿಣೀಶತನಾದಿತಂ।
ನೀಲಜೀಮೂತಸಂಕಾಶಂ ಸಮುದ್ಯತಮಹಾಯುಧಂ ॥ **6.69.41** ॥ 2943

ದೀಪ್ತಾನಲರವಿಪ್ರಖ್ಯೈರ್ನೈರ್ಋತೈಃ ಸರ್ವತೋ ವೃತಂ।
ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಲಮಾಯಾತಂ ಲಬ್ಧಲಕ್ಷಾಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.69.42** ॥ 2944

ಸಮುದ್ಯತಮಹಾಶೈಲಾಃ ಸಂಪ್ರಣೇದುರ್ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪ್ರತಿನರ್ದಂತ ವಾನರಾಃ ॥ **6.69.43** ॥ 2945

ತತಃ ಸಮುತ್ಕೃಷ್ಟರವಂ ನಿಶಮ್ಯ
ರಕ್ಷೋಗಣಾ ವಾನರಯೂಥಪಾನಾಂ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಾಃ ಪರಹರ್ಷಮುಗ್ರಂ
ಮಹಾಬಲಾ ಭೀಮತರಂ ಪ್ರಣೇದುಃ ॥ **6.69.44** ॥ 2946

ತೇ ರಾಕ್ಷಸಬಲಂ ಘೋರಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ವಿಚೇರುರುದ್ಯತೈಃ ಶೈಲೈರ್ನಗಾಃ ಶಿಖರಿಣೋ ಯಥಾ ॥ **6.69.45** ॥ 2947

ಕೇಚಿದಾಕಾಶಮಾವಿಶ್ಯ ಕೇಚಿದುರ್ವ್ಯಾಂ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ರಕ್ಷಃಸೈನ್ಯೇಷು ಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಕೇಚಿದ್ ದ್ರುಮಶಿಲಾಯುಧಾಃ ॥ **6.69.46** ॥ 2948

ದ್ರುಮಾಂಶ್ಚ ವಿಪುಲಸ್ಕಂಧಾನ್ ಗೃಹ್ಯ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ।
ತದ್ ಯುದ್ಧಮಭವದ್ ಘೋರಂ ರಕ್ಷೋವಾನರಸಂಕುಲಂ ॥ **6.69.47** ॥ 2949

ತೇ ಪಾದಪಶಿಲಾಶೈಲೈಶ್ಚಕ್ರುರ್ವೃಷ್ಟಿಮನೂಪಮಾಂ।
ಬಾಣೌಘೈರ್ವಾರ್ಯಮಾಣಾಶ್ಚ ಹರಯೋ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.69.48** ॥ 2950

ಸಿಂಹನಾದಾನ್ ವಿನೇದುಶ್ಚ ರಣೇ ರಾಕ್ಷಸವಾನರಾಃ।
ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚೂರ್ಣಯಾಮಾಸುರ್ಯಾತುಧಾನಾನ್ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.69.49** ॥ 2951

ನಿರ್ಜಘ್ನುಃ ಸಂಯುಗೇ ಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಕವಚಾಭರಣಾವೃತಾನ್।
ಕೇಚಿದ್ ರಥಗತಾನ್ ವೀರಾನ್ ಗಜವಾಜಿಗತಾನಪಿ ॥ **6.69.50** ॥ 2952

ನಿರ್ಜಘ್ನುಃ ಸಹಸಾऽऽಪ್ಲುತ್ಯ ಯಾತುಧಾನಾನ್ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಶೈಲಶೃಂಗಾನ್ವಿತಾಂಗಾಸ್ತೇ ಮುಷ್ಟಿಭಿರ್ವಾಂತಲೋಚನಾಃ ॥ **6.69.51** ॥ 2953

ಚೇಲುಃ ಪೇತುಶ್ಚ ನೇದುಶ್ಚ ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಬಿಭಿದುಃ ಕಪಿಕುಂಜರಾನ್ ॥ **6.69.52** ॥ 2954

ಶೂಲಮುದ್ಗರಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ಜಘ್ನುಃ ಪ್ರಾಸೈಶ್ಚ ಶಕ್ತಿಭಿಃ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪಾತಯಾಮಾಸುಃ ಪರಸ್ಪರಜಯೈಷಿಣಃ ॥ **6.69.53** ॥ 2955

ರಿಪುಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಾಂಗಾಸ್ತತ್ರ ವಾನರರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ತತಃ ಶೈಲೈಶ್ಚ ಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ವಿಸೃಷ್ಟೈರ್ಹರಿರಾಕ್ಷಸೈಃ ॥ **6.69.54** ॥ 2956

ಮುಹೂರ್ತೇನಾವೃತಾ ಭೂಮಿರಭವಚ್ಛೋಣಿತೋಕ್ಷಿತಾ।
ವಿಕೀರ್ಣೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈ ರಕ್ಷೋಭಿರಭಿಮರ್ದಿತೈಃ।
ಆಸೀದ್ ವಸುಮತೀ ಪೂರ್ಣಾ ತದಾ ಯುದ್ಧಮದಾನ್ವಿತೈಃ ॥ **6.69.55** ॥ 2957

ಆಕ್ಷಿಪ್ತಾಃ ಕ್ಷಿಪ್ಯಮಾಣಾಶ್ಚ ಭಗ್ನಶೈಲಾಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ಪುನರಂಗೈಸ್ತದಾ ಚಕ್ರುರಾಸನ್ನಾ ಯುದ್ಧಮದ್ಭುತಂ ॥ **6.69.56** ॥ 2958

ವಾನರಾನ್ ವಾನರೈರೇವ ಜಘ್ನುಸ್ತೇ ನೈರ್ಋತರ್ಷಭಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೈರೇವ ಜಘ್ನುಸ್ತೇ ವಾನರಾ ಅಪಿ ॥ **6.69.57** ॥ 2959

ಆಕ್ಷಿಪ್ಯ ಚ ಶಿಲಾಃ ಶೈಲಾಂಜಘ್ನುಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತದಾ।
ತೇಷಾಂ ಚಾಚ್ಛಿದ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಜಘ್ನೂ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ವಾನರಾಃ ॥ **6.69.58** ॥ 2960

ನಿರ್ಜಘ್ನುಃ ಶೈಲಶೃಂಗೈಶ್ಚ ಬಿಭಿದುಶ್ಚ ಪರಸ್ಪರಂ।
ಸಿಂಹನಾದಾನ್ ವಿನೇದುಶ್ಚ ರಣೇ ರಾಕ್ಷಸವಾನರಾಃ ॥ **6.69.59** ॥ 2961

ಛಿನ್ನವರ್ಮತನುತ್ರಾಣಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾನರೈರ್ಹತಾಃ।
ರುಧಿರಂ ಪ್ರಸೃತಾಸ್ತತ್ರ ರಸಸಾರಮಿವ ದ್ರುಮಾಃ ॥ **6.69.60** ॥ 2962

ರಥೇನ ಚ ರಥಂ ಚಾಪಿ ವಾರಣೇನಾಪಿ ವಾರಣಂ।
ಹಯೇನ ಚ ಹಯಂ ಕೇಚಿನ್ನಿರ್ಜಘ್ನುರ್ವಾನರಾ ರಣೇ ॥ **6.69.61** ॥ 2963

ಕ್ಷುರಪ್ರೈರರ್ಧಚಂದ್ರೈಶ್ಚ ಭಲ್ಲೈಶ್ಚ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಬಿಭಿದುಃ ಪಾದಪಾಞ್ಶಿಲಾಃ ॥ **6.69.62** ॥ 2964

ವಿಕೀರ್ಣಾಃ ಪರ್ವತಾಸ್ತೈಶ್ಚ ದ್ರುಮಚ್ಛಿನ್ನೈಶ್ಚ ಸಂಯುಗೇ।
ಹತೈಶ್ಚ ಕಪಿರಕ್ಷೋಭಿರ್ದುರ್ಗಮಾ ವಸುಧಾಭವತ್ ॥ **6.69.63** ॥ 2965

ತೇ ವಾನರಾ ಗರ್ವಿತಹೃಷ್ಟಚೇಷ್ಟಾಃ
ಸಂಗ್ರಾಮಮಾಸಾದ್ಯ ಭಯಂ ವಿಮುಚ್ಯ।
ಯುದ್ಧಂ ಸ್ಮ ಸರ್ವೇ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಸ್ತೇ
ನಾನಾಯುಧಾಶ್ಚಕ್ರುರದೀನಸತ್ತ್ವಾಃ ॥ **6.69.64** ॥ 2966

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರವೃತ್ತೇ ತುಮುಲೇ ವಿಮರ್ದೇ
ಪ್ರಹೃಷ್ಯಮಾಣೇಷು ವಲೀಮುಖೇಷು।
ನಿಪಾತ್ಯಮಾನೇಷು ಚ ರಾಕ್ಷಸೇಷು
ಮಹರ್ಷಯೋ ದೇವಗಣಾಶ್ಚ ನೇದುಃ ॥ **6.69.65** ॥ 2967

ತತೋ ಹಯಂ ಮಾರುತತುಲ್ಯವೇಗ -
ಮಾರುಹ್ಯ ಶಕ್ತಿಂ ನಿಶಿತಾಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ।
ನರಾಂತಕೋ ವಾನರಸೈನ್ಯಮುಗ್ರಂ
ಮಹಾರ್ಣವಂ ಮೀನ ಇವಾವಿವೇಶ ॥ **6.69.66** ॥ 2968

ಸ ವಾನರಾನ್ ಸಪ್ತ ಶತಾನಿ ವೀರಃ
ಪ್ರಾಸೇನ ದೀಪ್ತೇನ ವಿನಿರ್ಬಿಭೇದ।
ಏಕಃ ಕ್ಷಣೇನೇಂದ್ರರಿಪುರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ಜಘಾನ ಸೈನ್ಯಂ ಹರಿಪುಂಗವಾನಾಂ ॥ **6.69.67** ॥ 2969

ದದೃಶುಶ್ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಹಯಪೃಷ್ಠಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ।
ಚರಂತಂ ಹರಿಸೈನ್ಯೇಷು ವಿದ್ಯಾಧರಮಹರ್ಷಯಃ ॥ **6.69.68** ॥ 2970

ಸ ತಸ್ಯ ದದೃಶೇ ಮಾರ್ಗೋ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಃ।
ಪತಿತೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈರ್ವಾನರೈರಭಿಸಂವೃತಃ ॥ **6.69.69** ॥ 2971

ಯಾವದ್ ವಿಕ್ರಮಿತುಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಚಕ್ರುಃ ಪ್ಲವಗಪುಂಗವಾಃ।
ತಾವದೇತಾನತಿಕ್ರಮ್ಯ ನಿರ್ಬಿಭೇದ ನರಾಂತಕಃ ॥ **6.69.70** ॥ 2972

ಜ್ವಲಂತಂ ಪ್ರಾಸಮುದ್ಯಮ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಾಗ್ರೇ ನರಾಂತಕಃ।
ದದಾಹ ಹರಿಸೈನ್ಯಾನಿ ವನಾನೀವ ವಿಭಾವಸುಃ ॥ **6.69.71** ॥ 2973

ಯಾವದುತ್ಪಾಟಯಾಮಾಸುರ್ವೃಕ್ಷಾಞ್ಶೈಲಾನ್ ವನೌಕಸಃ।
ತಾವತ್ ಪ್ರಾಸಹತಾಃ ಪೇತುರ್ವಜ್ರಕೃತ್ತಾ ಇವಾಚಲಾಃ ॥ **6.69.72** ॥ 2974

ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವಾಸು ಬಲವಾನ್ ವಿಚಚಾರ ನರಾಂತಕಃ।
ಪ್ರಮೃದ್ನನ್ ಸರ್ವತೋ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರಾವೃಟ್ಕಾಲೇ ಯಥಾನಿಲಃ ॥ **6.69.73** ॥ 2975

ನ ಶೇಕುರ್ಧಾವಿತುಂ ವೀರಾ ನ ಸ್ಥಾತುಂ ಸ್ಪಂದಿತುಂ ಭಯಾತ್।
ಉತ್ಪತಂತಂ ಸ್ಥಿತಂ ಯಾಂತಂ ಸರ್ವಾನ್ ವಿವ್ಯಾಧ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.69.74** ॥ 2976

ಏಕೇನಾಂತಕಕಲ್ಪೇನ ಪ್ರಾಸೇನಾದಿತ್ಯತೇಜಸಾ।
ಭಗ್ನಾನಿ ಹರಿಸೈನ್ಯಾನಿ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.69.75** ॥ 2977

ವಜ್ರನಿಷ್ಪೇಷಸದೃಶಂ ಪ್ರಾಸಸ್ಯಾಭಿನಿಪಾತನಂ।
ನ ಶೇಕುರ್ವಾನರಾಃ ಸೋಢುಂ ತೇ ವಿನೇದುರ್ಮಹಾಸ್ವನಂ ॥ **6.69.76** ॥ 2978

ಪತತಾಂ ಹರಿವೀರಾಣಾಂ ರೂಪಾಣಿ ಪ್ರಚಕಾಶಿರೇ।
ವಜ್ರಭಿನ್ನಾಗ್ರಕೂಟಾನಾಂ ಶೈಲಾನಾಂ ಪತತಾಮಿವ ॥ **6.69.77** ॥ 2979

ಯೇ ತು ಪೂರ್ವಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಕುಂಭಕರ್ಣೇನ ಪಾತಿತಾಃ।
ತೇ ಸ್ವಸ್ಥಾ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಸುಗ್ರೀವಮುಪತಸ್ಥಿರೇ ॥ **6.69.78** ॥ 2980

ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಃ ಸ ಸುಗ್ರೀವೋ ದದೃಶೇ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ।
ನರಾಂತಕಭಯತ್ರಸ್ತಾಂ ವಿದ್ರವಂತೀಂ ಯತಸ್ತತಃ ॥ **6.69.79** ॥ 2981

ವಿದ್ರುತಾಂ ವಾಹಿನೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ದದರ್ಶ ನರಾಂತಕಂ।
ಗೃಹೀತಪ್ರಾಸಮಾಯಾಂತಂ ಹಯಪೃಷ್ಠಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂ ॥ **6.69.80** ॥ 2982

ದೃಷ್ಟ್ವೋವಾಚ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರಾಧಿಪಃ।
ಕುಮಾರಮಂಗದಂ ವೀರಂ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.69.81** ॥ 2983

ಗಚ್ಛೈನಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ವೀರಂ ಯೋಽಸೌ ತುರಗಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ಕ್ಷೋಭಯಂತಂ ಹರಿಬಲಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರಾಣೈರ್ವಿಯೋಜಯ ॥ **6.69.82** ॥ 2984

ಸ ಭರ್ತುರ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿಷ್ಪಪಾತಾಂಗದಸ್ತದಾ।
ಅನೀಕಾನ್ಮೇಘಸಂಕಾಶಾದಂಶುಮಾನಿವ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.69.83** ॥ 2985

ಶೈಲಸಂಘಾತಸಂಕಾಶೋ ಹರೀಣಾಮುತ್ತಮೋಽಂಗದಃ।
ರರಾಜಾಂಗದಸನ್ನದ್ಧಃ ಸಧಾತುರಿವ ಪರ್ವತಃ ॥ **6.69.84** ॥ 2986

ನಿರಾಯುಧೋ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕೇವಲಂ ನಖದಂಷ್ಟ್ರವಾನ್।
ನರಾಂತಕಮಭಿಕ್ರಮ್ಯ ವಾಲಿಪುತ್ರೋಽಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ ॥ **6.69.85** ॥ 2987

ತಿಷ್ಠ ಕಿಂ ಪ್ರಾಕೃತೈರೇಭಿರ್ಹರಿಭಿಸ್ತ್ವಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ವಜ್ರಸಮಸ್ಪರ್ಶಂ ಪ್ರಾಸಂ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಮಮೋರಸಿ ॥ **6.69.86** ॥ 2988

ಅಂಗದಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಚುಕ್ರೋಧ ನರಾಂತಕಃ।
ಸಂದಶ್ಯ ದಶನೈರೋಷ್ಠಂ ನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಚ ಭುಜಂಗವತ್।
ಅಭಿಗಮ್ಯಾಂಗದಂ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ನರಾಂತಕಃ॥ **6.69.87**॥ 2989

ಸ ಪ್ರಾಸಮಾವಿಧ್ಯ ತದಾಂಗದಾಯ
ಸಮುಜ್ಜ್ವಲಂತಂ ಸಹಸೋತ್ಸಸರ್ಜ।
ಸ ವಾಲಿಪುತ್ರೋರಸಿ ವಜ್ರಕಲ್ಪೇ
ಬಭೂವ ಭಗ್ನೋ ನ್ಯಪತಚ್ಚ ಭೂಮೌ॥ **6.69.88**॥ 2990

ತಂ ಪ್ರಾಸಮಾಲೋಕ್ಯ ತದಾ ವಿಭಗ್ನಂ
ಸುಪರ್ಣಕೃತ್ತೋರಗಭೋಗಕಲ್ಪಂ।
ತಲಂ ಸಮುದ್ಯಮ್ಯ ಸ ವಾಲಿಪುತ್ರ-
ಸ್ತುರಂಗಮಸ್ಯಾಭಿಜಘಾನ ಮೂರ್ಧ್ನಿ॥ **6.69.89**॥ 2991

ನಿಮಗ್ನಪಾದಃ ಸ್ಫುಟಿತಾಕ್ಷಿತಾರೋ
ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಜಿಹ್ವೋಽಚಲಸನ್ನಿಕಾಶಃ।
ಸ ತಸ್ಯ ವಾಜೀ ನಿಪಪಾತ ಭೂಮೌ
ತಲಪ್ರಹಾರೇಣ ವಿಕೀರ್ಣಮೂರ್ಧಾ॥ **6.69.90**॥ 2992

ನರಾಂತಕಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ಜಗಾಮ
ಹತಂ ತುರಂಗಂ ಪತಿತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ।
ಸ ಮುಷ್ಟಿಮುದ್ಯಮ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಭಾವೋ
ಜಘಾನ ಶೀರ್ಷೇ ಯುಧಿ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ॥ **6.69.91**॥ 2993

ಅಥಾಂಗದೋ ಮುಷ್ಟಿವಿಶೀರ್ಣಮೂರ್ಧಾ
ಸುಸ್ರಾವ ತೀವ್ರಂ ರುಧಿರಂ ಭೃಶೋಷ್ಣಂ।
ಮುಹುರ್ವಿಜಜ್ವಾಲ ಮುಮೋಹ ಚಾಪಿ
ಸಂಜ್ಞಾಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ವಿಸಿಸ್ಮಿಯೇ ಚ॥ **6.69.92**॥ 2994

ಅಥಾಂಗದೋ ಮೃತ್ಯುಸಮಾನವೇಗಂ
ಸಂವರ್ತ್ಯ ಮುಷ್ಟಿಂ ಗಿರಿಶೃಂಗಕಲ್ಪಂ।
ನಿಪಾತಯಾಮಾಸ ತದಾ ಮಹಾತ್ಮಾ
ನರಾಂತಕಸ್ಯೋರಸಿ ವಾಲಿಪುತ್ರಃ ॥ **6.69.93** ॥ 2995

ಸ ಮುಷ್ಟಿನಿರ್ಭಿನ್ನನಿಮಗ್ನವಕ್ಷಾ
ಜ್ವಾಲಾ ವಮಞ್ಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಗಾತ್ರಃ।
ನರಾಂತಕೋ ಭೂಮಿತಲೇ ಪಪಾತ
ಯಥಾಚಲೋ ವಜ್ರನಿಪಾತಭಗ್ನಃ ॥ **6.69.94** ॥ 2996

ತದಾಂತರಿಕ್ಷೇ ತ್ರಿದಶೋತ್ತಮಾನಾಂ
ವನೌಕಸಾಂ ಚೈವ ಮಹಾಪ್ರಣಾದಃ।
ಬಭೂವ ತಸ್ಮಿನ್ ನಿಹತೇಽಗ್ರ್ಯವೀರ್ಯೇ
ನರಾಂತಕೇ ವಾಲಿಸುತೇನ ಸಂಖ್ಯೇ ॥ **6.69.95** ॥ 2997

ಅಥಾಂಗದೋ ರಾಮಮನಃಪ್ರಹರ್ಷಣಂ
ಸುದುಷ್ಕರಂ ತತ್ ಕೃತವಾನ್ ಹಿ ವಿಕ್ರಮಂ।
ವಿಸಿಷ್ಮಿಯೇ ಸೋಽಪ್ಯತಿ ವೀರ್ಯವಿಕ್ರಮಃ
ಪುನಶ್ಚ ಯುದ್ಧೇ ಸ ಬಭೂವ ಹರ್ಷಿತಃ ॥ **6.69.96** ॥ 2998

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮತಾ ದೇವಾಂತಕತ್ರಿಶಿರಸೋರ್ವಧೋ ನೀಲೇನ ಮಹೋದರಸ್ಯರ್ಷಭೇಣ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಯ ಚ ವಧಃ

ನರಾಂತಕಂ ಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚುಕ್ರುಶುರ್ನೈರ್ಋತರ್ಷಭಾಃ।
ದೇವಾಂತಕಸ್ತ್ರಿಮೂರ್ಧಾ ಚ ಪೌಲಸ್ತ್ಯಶ್ಚ ಮಹೋದರಃ ॥ **6.70.1** ॥ 2999

ಆರೂಢೋ ಮೇಘಸಂಕಾಶಂ ವಾರಣೇಂದ್ರಂ ಮಹೋದರಃ।
ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಮಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗವಾನ್ ॥ **6.70.2** ॥ 3000

ಭ್ರಾತೃವ್ಯಸನಸಂತಪ್ತಸ್ತದಾ ದೇವಾಂತಕೋ ಬಲೀ।
ಆದಾಯ ಪರಿಘಂ ಘೋರಮಂಗದಂ ಸಮಭಿದ್ರವತ್ ॥ **6.70.3** ॥ 3001

ರಥಮಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶಂ ಯುಕ್ತಂ ಪರಮವಾಜಿಭಿಃ।
ಆಸ್ಥಾಯ ತ್ರಿಶಿರಾ ವೀರೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಮಥಾಭ್ಯಗಾತ್ ॥ **6.70.4** ॥ 3002

ಸ ತ್ರಿಭಿರ್ದೇವದರ್ಪಘ್ನೈ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೈರಭಿದ್ರುತಃ।
ವೃಕ್ಷಮುತ್ಪಾಟಯಾಮಾಸ ಮಹಾವಿಟಪಮಂಗದಃ ॥ **6.70.5** ॥ 3003

ದೇವಾಂತಕಾಯ ತಂ ವೀರಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ಸಹಸಾಂಗದಃ।
ಮಹಾವೃಕ್ಷಂ ಮಹಾಶಾಖಂ ಶಕ್ರೋ ದೀಪ್ತಮಿವಾಶನಿಂ ॥ **6.70.6** ॥ 3004

ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತಂ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ಶರೈರಾಶೀವಿಷೋಪಮೈಃ।
ಸ ವೃಕ್ಷಂ ಕೃತ್ತಮಾಲೋಕ್ಯ ಉತ್ಪಪಾತ ತದಾಂಗದಃ ॥ **6.70.7** ॥ 3005

ಸ ವವರ್ಷ ತತೋ ವೃಕ್ಷಾಞ್ಶೈಲಾಶ್ಚ ಕಪಿಕುಂಜರಃ।
ತಾನ್ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಸ್ತ್ರಿಶಿರಾ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.70.8** ॥ 3006

ಪರಿಘಾಗ್ರೇಣ ತಾನ್ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಬಭಂಜ ಸ ಮಹೋದರಃ।
ತ್ರಿಶಿರಾಶ್ಚಾಂಗದಂ ವೀರಮಭಿದುದ್ರಾವ ಸಾಯಕೈಃ ॥ **6.70.9** ॥ 3007

ಗಜೇನ ಸಮಭಿದ್ರುತ್ಯ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ಮಹೋದರಃ।
ಜಘಾನೋರಸಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಸ್ತೋಮರೈರ್ವಜ್ರಸನ್ನಿಭೈಃ ॥ **6.70.10** ॥ 3008

ದೇವಾಂತಕಶ್ಚ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪರಿಘೇಣ ತದಾಂಗದಂ।
ಉಪಗಮ್ಯಾಭಿಹತ್ಯಾಶು ವ್ಯಪಚಕ್ರಾಮ ವೇಗವಾನ್ ॥ **6.70.11** ॥ 3009

ಸ ತ್ರಿಭಿರ್ನೈರ್ಋತಶ್ರೇಷ್ಠ್ಯೈರ್ಯುಗಪತ್ ಸಮಭಿದ್ರುತಃ।
ನ ವಿವ್ಯಥೇ ಮಹಾತೇಜಾ ವಾಲಿಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.70.12** ॥ 3010

ಸ ವೇಗವಾನ್ ಮಹಾವೇಗಂ ಕೃತ್ವಾ ಪರಮದುರ್ಜಯಃ।
ತಲೇನ ಸಮಭಿದ್ರುತ್ಯ ಜಘಾನಾಸ್ಯ ಮಹಾಗಜಂ ॥ **6.70.13** ॥ 3011

ತಸ್ಯ ತೇನ ಪ್ರಹಾರೇಣ ನಾಗರಾಜಸ್ಯ ಸಂಯುಗೇ।
ಪೇತತುರ್ನಯನೇ ತಸ್ಯ ವಿನನಾಶ ಸ ಕುಂಜರಃ ॥ **6.70.14** ॥ 3012

ವಿಷಾಣಂ ಚಾಸ್ಯ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಯ ವಾಲಿಪುತ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ದೇವಾಂತಕಮಭಿದ್ರುತ್ಯ ತಾಡಯಾಮಾಸ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.70.15** ॥ 3013

ಸ ವಿಹ್ವಲಸ್ತು ತೇಜಸ್ವೀ ವಾತೋದ್ಧೂತ ಇವ ದ್ರುಮಃ।
ಲಾಕ್ಷಾರಸಸವರ್ಣಂ ಚ ಸುಸ್ರಾವ ರುಧಿರಂ ಮಹತ್ ॥ **6.70.16** ॥ 3014

ಅಥಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕೃಚ್ಛ್ರಾದ್ ದೇವಾಂತಕೋ ಬಲೀ।
ಆವಿಧ್ಯ ಪರಿಘಂ ವೇಗಾದಾಜಘಾನ ತದಾಂಗದಂ ॥ **6.70.17** ॥ 3015

ಪರಿಘಾಭಿಹತಶ್ಚಾಪಿ ವಾನರೇಂದ್ರಾತ್ಮಜಸ್ತದಾ।
ಜಾನುಭ್ಯಾಂ ಪತಿತೋ ಭೂಮೌ ಪುನರೇವೋತ್ಪಪಾತ ಹ ॥ **6.70.18** ॥ 3016

ತಮುತ್ಪತಂತಂ ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈರಜಿಹ್ಮಗೈಃ।
ಘೋರೈರ್ಹರಿಪತೇಃ ಪುತ್ರಂ ಲಲಾಟೇಽಭಿಜಘಾನ ಹ ॥ **6.70.19** ॥ 3017

ತತೋಽಂಗದಂ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ತ್ರಿಭಿರ್ನೈರ್ಋತಪುಂಗವೈಃ।
ಹನೂಮಾನಥ ವಿಜ್ಞಾಯ ನೀಲಶ್ಚಾಪಿ ಪ್ರತಸ್ಥತುಃ ॥ **6.70.20** ॥ 3018

ತತಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ಶೈಲಾಗ್ರಂ ನೀಲಸ್ತ್ರಿಶಿರಸೇ ತದಾ।
ತದ್ ರಾವಣಸುತೋ ಧೀಮಾನ್ ಬಿಭೇದ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.70.21** ॥ 3019

ತದ್ಬಾಣಶತನಿರ್ಭಿನ್ನಂ ವಿದಾರಿತಶಿಲಾತಲಂ।
ಸವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಂ ಸಜ್ವಾಲಂ ನಿಪಪಾತ ಗಿರೇಃ ಶಿರಃ ॥ **6.70.22** ॥ 3020

ಸ ವಿಜೃಂಭಿತಮಾಲೋಕ್ಯ ಹರ್ಷಾದ್ ದೇವಾಂತಕೋ ಬಲೀ।
ಪರಿಘೇಣಾಭಿದುದ್ರಾವ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಮಾಹವೇ ॥ **6.70.23** ॥ 3021

ತಮಾಪತಂತಮುತ್ಪತ್ಯ ಹನೂಮಾನ್ ಕಪಿಕುಂಜರಃ।
ಆಜಘಾನ ತದಾ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವಜ್ರಕಲ್ಪೇನ ಮುಷ್ಟಿನಾ ॥ **6.70.24** ॥ 3022

ಶಿರಸಿ ಪ್ರಾಹರದ್ ವೀರಸ್ತದಾ ವಾಯುಸುತೋ ಬಲೀ।
ನಾದೇನಾಕಂಪಯಚ್ಚೈವ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸ ಮಹಾಕಪಿಃ ॥ **6.70.25** ॥ 3023

ಸ ಮುಷ್ಟಿನಿಷ್ಪಿಷ್ಟವಿಭಿನ್ನಮೂರ್ಧಾ
ನಿರ್ವಾಂತದಂತಾಕ್ಷಿವಿಲಂಬಿಜಿಹ್ವಃ।
ದೇವಾಂತಕೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸೂನು -
ರ್ಗತಾಸುರುರ್ವ್ಯಾಂ ಸಹಸಾ ಪಪಾತ ॥ **6.70.26** ॥ 3024

ತಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ರಾಕ್ಷಸಯೋಧಮುಖ್ಯೇ
ಮಹಾಬಲೇ ಸಂಯತಿ ದೇವಶತ್ರೌ।
ಕ್ರುದ್ಧಸ್ತ್ರಿಶೀರ್ಷಾ ನಿಶಿತಾಸ್ತ್ರಮುಗ್ರಂ
ವವರ್ಷ ನೀಲೋರಸಿ ಬಾಣವರ್ಷಂ ॥ **6.70.27** ॥ 3025

ಮಹೋದರಸ್ತು ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಕುಂಜರಂ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ಭೂಯಃ ಸಮಧಿರುಹ್ಯಾಶು ಮಂದರಂ ರಶ್ಮಿವಾನಿವ ॥ **6.70.28** ॥ 3026

ತತೋ ಬಾಣಮಯಂ ವರ್ಷಂ ನೀಲಸ್ಯೋಪರ್ಯಪಾತಯತ್।
ಗಿರೌ ವರ್ಷಂ ತಡಿಚ್ಚಕ್ರಚಾಪವಾನಿವ ತೋಯದಃ ॥ **6.70.29** ॥ 3027

ತತಃ ಶರೌಘೈರಭಿವೃಷ್ಯಮಾಣೋ
ವಿಭಿನ್ನಗಾತ್ರಃ ಕಪಿಸೈನ್ಯಪಾಲಃ।
ನೀಲೋ ಬಭೂವಾಥ ವಿಸೃಷ್ಟಗಾತ್ರೋ
ವಿಷ್ಟಂಭಿತಸ್ತೇನ ಮಹಾಬಲೇನ ॥ **6.70.30** ॥ 3028

ತತಸ್ತು ನೀಲಃ ಪ್ರತಿಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞಃ
ಶೈಲಂ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಸವೃಕ್ಷಖಂಡಂ।
ತತಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಮಹೋಗ್ರವೇಗೋ
ಮಹೋದರಂ ತೇನ ಜಘಾನ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ॥ **6.70.31** ॥ 3029

ತತಃ ಸ ಶೈಲಾಭಿನಿಪಾತಭಗ್ನೋ
ಮಹೋದರಸ್ತೇನ ಮಹಾದ್ವಿಪೇನ।
ವ್ಯಾಮೋಹಿತೋ ಭೂಮಿತಲೇ ಗತಾಸುಃ
ಪಪಾತ ವಜ್ರಾಭಿಹತೋ ಯಥಾದ್ರಿಃ ॥ **6.70.32** ॥ 3030

ಪಿತೃವ್ಯಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ರಿಶಿರಾಶ್ಚಾಪಮಾದದೇ।
ಹನೂಮಂತಂ ಚ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ವಿವ್ಯಾಧ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.70.33** ॥ 3031

ಸ ವಾಯುಸೂನುಃ ಕುಪಿತಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ಶಿಖರಂ ಗಿರೇಃ।
ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತಚ್ಛರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಬಿಭೇದ ಬಹುಧಾ ಬಲೀ ॥ **6.70.34** ॥ 3032

ತದ್ ವ್ಯರ್ಥಂ ಶಿಖರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದ್ರುಮವರ್ಷಂ ತದಾ ಕಪಿಃ।
ವಿಸಸರ್ಜ ರಣೇ ತಸ್ಮಿನ್ ರಾವಣಸ್ಯ ಸುತಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.70.35** ॥ 3033

ತಮಾಪತಂತಮಾಕಾಶೇ ದ್ರುಮವರ್ಷಂ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ತ್ರಿಶಿರಾ ನಿಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಚ ನನಾದ ಚ ॥ **6.70.36** ॥ 3034

ಹನೂಮಾಂಸ್ತು ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಹಯಂ ತ್ರಿಶಿರಸಸ್ತದಾ।
ವಿದದಾರ ನಖೈಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ನಾಗೇಂದ್ರಂ ಮೃಗರಾಡಿವ ॥ **6.70.37** ॥ 3035

ಅಥ ಶಕ್ತಿಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಕಾಲರಾತ್ರಿಮಿವಾಂತಕಃ।
ಚಿಕ್ಷೇಪಾನಿಲಪುತ್ರಾಯ ತ್ರಿಶಿರಾ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.70.38** ॥ 3036

ದಿವಃ ಕ್ಷಿಪ್ತಾಮಿವೋಲ್ಕಾಂ ತಾಂ ಶಕ್ತಿಂ ಕ್ಷಿಪ್ತಾಮಸಂಗತಾಂ।
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲೋ ಬಭಂಜ ಚ ನನಾದ ಚ ॥ **6.70.39** ॥ 3037

ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಘೋರಸಂಕಾಶಾಂ ಶಕ್ತಿಂ ಭಗ್ನಾಂ ಹನೂಮತಾ।
ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ವಾನರಗಣಾ ವಿನೇದುರ್ಜಲದಾ ಯಥಾ ॥ **6.70.40** ॥ 3038

ತತಃ ಖಡ್ಗಂ ಸಮುದ್ಯಮ್ಯ ತ್ರಿಶಿರಾ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮಃ।
ನಿಚಖಾನ ತದಾ ಖಡ್ಗಂ ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ಯ ವಕ್ಷಸಿ ॥ **6.70.41** ॥ 3039

ಖಡ್ಗಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತೋ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಆಜಘಾನ ತ್ರಿಮೂರ್ಧಾನಂ ತಲೇನೋರಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.70.42** ॥ 3040

ಸ ತಲಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ಸ್ರಸ್ತಹಸ್ತಾಯುಧೋ ಭುವಿ।
ನಿಪಪಾತ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ಯಕ್ತಚೇತನಃ ॥ **6.70.43** ॥ 3041

ಸ ತಸ್ಯ ಪತತಃ ಖಡ್ಗಂ ತಮಾಚ್ಛಿದ್ಯ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ನನಾದ ಗಿರಿಸಂಕಾಶಸ್ತ್ರಾಸಯನ್ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.70.44** ॥ 3042

ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಸ್ತಂ ಘೋಷಮುತ್ಪಪಾತ ನಿಶಾಚರಃ।
ಉತ್ಪತ್ಯ ಚ ಹನೂಮಂತಂ ತಾಡಯಾಮಾಸ ಮುಷ್ಟಿನಾ ॥ **6.70.45** ॥ 3043

ತೇನ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರೇಣ ಸಂಚುಕೋಪ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ಕುಪಿತಶ್ಚ ನಿಜಗ್ರಾಹ ಕಿರೀಟೇ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಂ ॥ **6.70.46** ॥ 3044

ಸ ತಸ್ಯ ಶೀರ್ಷಾಣ್ಯಸಿನಾ ಶಿತೇನ
ಕಿರೀಟಜುಷ್ಟಾನಿ ಸಕುಂಡಲಾನಿ।
ಕ್ರುದ್ಧಃ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ಸುತೋಽನಿಲಸ್ಯ
ತ್ವಷ್ಟುಃ ಸುತಸ್ಯೇವ ಶಿರಾಂಸಿ ಶಕ್ರಃ ॥ **6.70.47** ॥ 3045

ತಾನ್ಯಾಯತಾಕ್ಷಾಣ್ಯಗಸನ್ನಿಭಾನಿ
ಪ್ರದೀಪ್ತವೈಶ್ವಾನರಲೋಚನಾನಿ।
ಪೇತುಃ ಶಿರಾಂಸೀಂದ್ರರಿಪೋಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ
ಜ್ಯೋತೀಂಷಿ ಮುಕ್ತಾನಿ ಯಥಾರ್ಕಮಾರ್ಗಾತ್ ॥ **6.70.48** ॥ 3046

ತಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ದೇವರಿಪೌ ತ್ರಿಶೀರ್ಷೇ
ಹನೂಮತಾ ಶಕ್ರಪರಾಕ್ರಮೇಣ।
ನೇದುಃ ಪ್ಲವಂಗಾಃ ಪ್ರಚಚಾಲ ಭೂಮೀ
ರಕ್ಷಾಂಸ್ಯಥೋ ದುದ್ರುವಿರೇ ಸಮಂತಾತ್ ॥ **6.70.49** ॥ 3047

ಹತಂ ತ್ರಿಶಿರಸಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಥೈವ ಚ ಮಹೋದರಂ।
ಹತೌ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ದುರಾಧರ್ಷೌ ದೇವಾಂತಕನರಾಂತಕೌ ॥ **6.70.50** ॥ 3048

ಚುಕೋಪ ಪರಮಾಮರ್ಷೀ ಮತ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಜಗ್ರಾಹಾರ್ಚಿಷ್ಮತೀಂ ಚಾಪಿ ಗದಾಂ ಸರ್ವಾಯಸೀಂ ತದಾ ॥ **6.70.51** ॥ 3049

ಹೇಮಪಟ್ಟಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಾಂ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಫೇನಿಲಾಂ।
ವಿರಾಜಮಾನಾಂ ವಿಪುಲಾಂ ಶತ್ರುಶೋಣಿತತರ್ಪಿತಾಂ ॥ **6.70.52** ॥ 3050

ತೇಜಸಾ ಸಂಪ್ರದೀಪ್ತಾಗ್ರಾಂ ರಕ್ತಮಾಲ್ಯವಿಭೂಷಿತಾಂ।
ಐರಾವತಮಹಾಪದ್ಮಸಾರ್ವಭೌಮಭಯಾವಹಾಂ ॥ **6.70.53** ॥ 3051

ಗದಾಮಾದಾಯ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಮತ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಹರೀನ್ ಸಮಭಿದುದ್ರಾವ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿರಿವ ಜ್ವಲನ್ ॥ **6.70.54** ॥ 3052

ಅಥರ್ಷಭಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ವಾನರೋ ರಾವಣಾನುಜಂ।
ಮತ್ತಾನೀಕಮುಪಾಗಮ್ಯ ತಸ್ಥೌ ತಸ್ಯಾಗ್ರತೋ ಬಲೀ ॥ **6.70.55** ॥ 3053

ತಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ ಸ್ಥಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಂ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ಆಜಘಾನೋರಸಿ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಗದಯಾ ವಜ್ರಕಲ್ಪಯಾ ॥ **6.70.56** ॥ 3054

ಸ ತಯಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ಗದಯಾ ವಾನರರ್ಷಭಃ।
ಭಿನ್ನವಕ್ಷಾಃ ಸಮಾಧೂತಃ ಸುಸ್ರಾವ ರುಧಿರಂ ಬಹು ॥ **6.70.57** ॥ 3055

ಸ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಿರಾತ್ ಸಂಜ್ಞಾಮೃಷಭೋ ವಾನರೇಶ್ವರಃ।
ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಿಸ್ಫುರಮಾಣೌಷ್ಠೋ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.70.58** ॥ 3056

ಸ ವೇಗವಾನ್ ವೇಗವದಭ್ಯುಪೇತ್ಯ
ತಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ವಾನರವೀರಮುಖ್ಯಃ।
ಸಂವರ್ತ್ಯ ಮುಷ್ಟಿಂ ಸಹಸಾ ಜಘಾನ
ಬಾಹ್ವಂತರೇ ಶೈಲನಿಕಾಶರೂಪಃ ॥ **6.70.59** ॥ 3057

ಸ ಕೃತ್ತಮೂಲಃ ಸಹಸೇವ ವೃಕ್ಷಃ
ಕ್ಷಿತೌ ಪಪಾತ ಕ್ಷತಜೋಕ್ಷಿತಾಂಗಃ।
ತಾಂ ಚಾಸ್ಯ ಘೋರಾಂ ಯಮದಂಡಕಲ್ಪಾಂ
ಗದಾಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯಾಶು ತದಾ ನನಾದ ॥ **6.70.60** ॥ 3058

ಮುಹೂರ್ತಮಾಸೀತ್ ಸ ಗತಾಸುಕಲ್ಪಃ
ಪ್ರತ್ಯಾಗತಾತ್ಮಾ ಸಹಸಾ ಸುರಾರಿಃ।
ಉತ್ಪತ್ಯ ಸಂಧ್ಯಾಭ್ರಸಮಾನವರ್ಣ -
ಸ್ತಂ ವಾರಿರಾಜಾತ್ಮಜಮಾಜಘಾನ ॥ **6.70.61** ॥ 3059

ಸ ಮೂರ್ಚ್ಛಿತೋ ಭೂಮಿತಲೇ ಪಪಾತ
ಮುಹೂರ್ತಮುತ್ಪತ್ಯ ಪುನಃ ಸಸಂಜ್ಞಃ।

ತಾಮೇವ ತಸ್ಯಾದ್ರಿವರಾದ್ರಿಕಲ್ಪಾಂ
ಗದಾಂ ಸಮಾವಿಧ್ಯ ಜಘಾನ ಸಂಖ್ಯೇ ॥ **6.70.62** ॥ 3060

ಸಾ ತಸ್ಯ ರೌದ್ರಾ ಸಮುಪೇತ್ಯ ದೇಹಂ
ರೌದ್ರಸ್ಯ ದೇವಾಧ್ವರವಿಪ್ರಶತ್ರೋಃ।
ಬಿಭೇದ ವಕ್ಷಃ ಕ್ಷತಜಂ ಚ ಭೂರಿ
ಸುಸ್ರಾವ ಧಾತ್ವಂಭ ಇವಾದ್ರಿರಾಜಃ ॥ **6.70.63** ॥ 3061

ಅಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗೇನ ಗದಾಂ ತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ತಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಗದಾಂ ಭೀಮಾಮಾವಿಧ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.70.64** ॥ 3062

ಮತ್ತಾನೀಕಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಸ ಜಘಾನ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ಸ ಸ್ವಯಾ ಗದಯಾ ಭಗ್ನೋ ವಿಶೀರ್ಣದಶನೇಕ್ಷಣಃ ॥ **6.70.65** ॥ 3063

ನಿಪಪಾತ ತದಾ ಮತ್ತೋ ವಜ್ರಾಹತ ಇವಾಚಲಃ।
ವಿಶೀರ್ಣನಯನೇ ಭೂಮೌ ಗತಸತ್ತ್ವೇ ಗತಾಯುಷಿ।
ಪತಿತೇ ರಾಕ್ಷಸೇ ತಸ್ಮಿನ್ ವಿದ್ರುತಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಬಲಂ ॥ **6.70.66** ॥ 3064

ತಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ಭ್ರಾತರಿ ರಾವಣಸ್ಯ
ತನ್ನೈರ್ಋತಾನಾಂ ಬಲಮರ್ಣವಾಭಂ।
ತ್ಯಕ್ತಾಯುಧಂ ಕೇವಲಜೀವಿತಾರ್ಥಂ
ದುದ್ರಾವ ಭಿನ್ನಾರ್ಣವಸನ್ನಿಕಾಶಂ ॥ **6.70.67** ॥ 3065

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಅತಿಕಾಯಸ್ಯ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ತಸ್ಯ ವಧಶ್ಚ

ಸ್ವಬಲಂ ವ್ಯಥಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತುಮುಲಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ಭ್ರಾತೄಂಶ್ಚ ನಿಹತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಕ್ರತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಾನ್ ॥ **6.71.1** ॥ 3066

ಪಿತೃವ್ಯೌ ಚಾಪಿ ಸಂದೃಶ್ಯ ಸಮರೇ ಸನ್ನಿಪಾತಿತೌ।
ಯುದ್ಧೋನ್ಮತ್ತಂ ಚ ಮತ್ತಂ ಚ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮೌ ॥ **6.71.2** ॥ 3067

ಚುಕೋಪ ಚ ಮಹಾತೇಜಾ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತವರೋ ಯುಧಿ।
ಅತಿಕಾಯೋಽದ್ರಿಸಂಕಾಶೋ ದೇವದಾನವದರ್ಪಹಾ ॥ **6.71.3** ॥ 3068

ಸ ಭಾಸ್ಕರಸಹಸ್ರಸ್ಯ ಸಂಘಾತಮಿವ ಭಾಸ್ವರಂ।
ರಥಮಾರುಹ್ಯ ಶಕ್ರಾರಿರಭಿದುದ್ರಾವ ವಾನರಾನ್ ॥ **6.71.4** ॥ 3069

ಸ ವಿಸ್ಫಾರ್ಯ ತದಾ ಚಾಪಂ ಕಿರೀಟೀ ಮೃಷ್ಟಕುಂಡಲಃ।
ನಾಮ ಸಂಶ್ರಾವಯಾಮಾಸ ನನಾದ ಚ ಮಹಾಸ್ವನಂ ॥ **6.71.5** ॥ 3070

ತೇನ ಸಿಂಹಪ್ರಣಾದೇನ ನಾಮವಿಶ್ರಾವಣೇನ ಚ।
ಜ್ಯಾಶಬ್ದೇನ ಚ ಭೀಮೇನ ತ್ರಾಸಯಾಮಾಸ ವಾನರಾನ್ ॥ **6.71.6** ॥ 3071

ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇಹಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಕುಂಭಕರ್ಣೋಽಯಮುತ್ಥಿತಃ।
ಭಯಾರ್ತಾ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಂಶ್ರಯಂತೇ ಪರಸ್ಪರಂ ॥ **6.71.7** ॥ 3072

ತೇ ತಸ್ಯ ರೂಪಮಾಲೋಕ್ಯ ಯಥಾ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತ್ರಿವಿಕ್ರಮೇ।
ಭಯಾದ್ ವಾನರಯೋಧಾಸ್ತೇ ವಿದ್ರವಂತಿ ತತಸ್ತತಃ ॥ **6.71.8** ॥ 3073

ತೇಽತಿಕಾಯಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ವಾನರಾ ಮೂಢಚೇತಸಃ।
ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಜಗ್ಮುರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಮಾಹವೇ ॥ **6.71.9** ॥ 3074

ತತೋಽತಿಕಾಯಂ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ರಥಸ್ಥಂ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ದದರ್ಶ ಧನ್ವಿನಂ ದೂರಾದ್ ಗರ್ಜಂತಂ ಕಾಲಮೇಘವತ್ ॥ **6.71.10** ॥ 3075

ಸ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹಾಕಾಯಂ ರಾಘವಸ್ತು ಸುವಿಸ್ಮಿತಃ।
ವಾನರಾನ್ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ಚ ವಿಭೀಷಣಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.71.11** ॥ 3076

ಕೋಽಸೌ ಪರ್ವತಸಂಕಾಶೋ ಧನುಷ್ಮಾನ್ ಹರಿಲೋಚನಃ।
ಯುಕ್ತೇ ಹಯಸಹಸ್ರೇಣ ವಿಶಾಲೇ ಸ್ಯಂದನೇ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.71.12** ॥ 3077

ಯ ಏಷ ನಿಶಿತೈಃ ಶೂಲೈಃ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಪ್ರಾಸತೋಮರೈಃ।
ಅರ್ಚಿಷ್ಮದ್ಭಿರ್ವೃತೋ ಭಾತಿ ಭೂತೈರಿವ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥ **6.71.13** ॥ 3078

ಕಾಲಜಿಹ್ವಾಪ್ರಕಾಶಾಭಿರ್ಯ ಏಷೋಽಭಿವಿರಾಜತೇ।
ಆವೃತೋ ರಥಶಕ್ತೀಭಿರ್ವಿದ್ಯುದ್ಭಿರಿವ ತೋಯದಃ ॥ **6.71.14** ॥ 3079

ಧನೂಂಷಿ ಚಾಸ್ಯ ಸಜ್ಜಾನಿ ಹೇಮಪೃಷ್ಠಾನಿ ಸರ್ವಶಃ।
ಶೋಭಯಂತಿ ರಥಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಶಕ್ರಚಾಪಮಿವಾಂಬರಂ ॥ **6.71.15** ॥ 3080

ಯ ಏಷ ರಕ್ಷಃಶಾರ್ದೂಲೋ ರಣಭೂಮಿಂ ವಿರಾಜಯನ್।
ಅಭ್ಯೇತಿ ರಥಿನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ರಥೇನಾದಿತ್ಯವರ್ಚಸಾ ॥ **6.71.16** ॥ 3081

ಧ್ವಜಶೃಂಗಪ್ರತಿಷ್ಠೇನ ರಾಹುಣಾಭಿವಿರಾಜತೇ।
ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಪ್ರಭೈರ್ಬಾಣೈರ್ದಿಶೋ ದಶ ವಿರಾಜಯನ್ ॥ **6.71.17** ॥ 3082

ತ್ರಿನತಂ ಮೇಘನಿರ್ಹ್ರಾದಂ ಹೇಮಪೃಷ್ಠಮಲಂಕೃತಂ।
ಶತಕ್ರತುಧನುಃಪ್ರಖ್ಯಂ ಧನುಶ್ಚಾಸ್ಯ ವಿರಾಜತೇ ॥ **6.71.18** ॥ 3083

ಸಧ್ವಜಃ ಸಪತಾಕಶ್ಚ ಸಾನುಕರ್ಷೋ ಮಹಾರಥಃ।
ಚತುಃಸಾದಿಸಮಾಯುಕ್ತೋ ಮೇಘಸ್ತನಿತನಿಃಸ್ವನಃ ॥ **6.71.19** ॥ 3084

ವಿಂಶತಿರ್ದಶ ಚಾಷ್ಟೌ ಚ ತೂಣಾಸ್ಯ ರಥಮಾಸ್ಥಿತಾಃ।
ಕಾರ್ಮುಕಾಣಿ ಚ ಭೌಮಾನಿ ಜ್ಯಾಶ್ಚ ಕಾಂಚನಪಿಂಗಲಾಃ ॥ **6.71.20** ॥ 3085

ದ್ವೌ ಚ ಖಡ್ಗೌ ಚ ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥೌ ಪ್ರದೀಪ್ತೌ ಪಾರ್ಶ್ವಶೋಭಿತೌ।
ಚತುರ್ಹಸ್ತತ್ಸರುಚಿತೌ ವ್ಯಕ್ತಹಸ್ತದಶಾಯತೌ ॥ **6.71.21** ॥ 3086

ರಕ್ತಕಂಠಗುಣೋ ಧೀರೋ ಮಹಾಪರ್ವತಸನ್ನಿಭಃ।
ಕಾಲಃ ಕಾಲಮಹಾವಕ್ತ್ರೋ ಮೇಘಸ್ಥ ಇವ ಭಾಸ್ಕರಃ ॥ **6.71.22** ॥ 3087

ಕಾಂಚನಾಂಗದನದ್ಧಾಭ್ಯಾಂ ಭುಜಾಭ್ಯಾಮೇಷ ಶೋಭತೇ।
ಶೃಂಗಾಭ್ಯಾಮಿವ ತುಂಗಾಭ್ಯಾಂ ಹಿಮವಾನ್ ಪರ್ವತೋತ್ತಮಃ ॥ **6.71.23** ॥ 3088

ಕುಂಡಲಾಭ್ಯಾಮುಭಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಭಾತಿ ವಕ್ತ್ರಂ ಸುಭೀಷಣಂ।
ಪುನರ್ವಸ್ವಂತರಗತಂ ಪರಿಪೂರ್ಣೋ ನಿಶಾಕರಃ ॥ **6.71.24** ॥ 3089

ಆಚಕ್ಷ್ವ ಮೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ತ್ವಮೇನಂ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮಂ।
ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಭಯಾರ್ತಾ ವಿದ್ರುತಾ ದಿಶಃ ॥ **6.71.25** ॥ 3090

ಸ ಪೃಷ್ಟೋ ರಾಜಪುತ್ರೇಣ ರಾಮೇಣಾಮಿತತೇಜಸಾ।
ಆಚಚಕ್ಷೇ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಘವಾಯ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.71.26** ॥ 3091

ದಶಗ್ರೀವೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಜಾ ವೈಶ್ರವಣಾನುಜಃ।
ಭೀಮಕರ್ಮಾ ಮಹಾತ್ಮಾ ಹಿ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.71.27** ॥ 3092

ತಸ್ಯಾಸೀದ್ ವೀರ್ಯವಾನ್ ಪುತ್ರೋ ರಾವಣಪ್ರತಿಮೋ ಬಲೇ।
ವೃದ್ಧಸೇವೀ ಶ್ರುತಿಧರಃ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರವಿದುಷಾಂ ವರಃ ॥ **6.71.28** ॥ 3093

ಅಶ್ವಪೃಷ್ಠೇ ನಾಗಪೃಷ್ಠೇ ಖಡ್ಗೇ ಧನುಷಿ ಕರ್ಷಣೇ।
ಭೇದೇ ಸಾಂತ್ವೇ ಚ ದಾನೇ ಚ ನಯೇ ಮಂತ್ರೇ ಚ ಸಮ್ಮತಃ ॥ **6.71.29** ॥ 3094

ಯಸ್ಯ ಬಾಹುಂ ಸಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಲಂಕಾ ಭವತಿ ನಿರ್ಭಯಾ।
ತನಯಂ ಧಾನ್ಯಮಾಲಿನ್ಯಾ ಅತಿಕಾಯಮಿಮಂ ವಿದುಃ ॥ **6.71.30** ॥ 3095

ಏತೇನಾರಾಧಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಪಸಾ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾ।
ಅಸ್ತ್ರಾಣಿ ಚಾಪ್ಯವಾಪ್ತಾನಿ ರಿಪವಶ್ಚ ಪರಾಜಿತಾಃ ॥ **6.71.31** ॥ 3096

ಸುರಾಸುರೈರವಧ್ಯತ್ವಂ ದತ್ತಮಸ್ಮೈ ಸ್ವಯಂಭುವಾ।
ಏತಚ್ಚ ಕವಚಂ ದಿವ್ಯಂ ರಥಶ್ಚ ರವಿಭಾಸ್ವರಃ ॥ **6.71.32** ॥ 3097

ಏತೇನ ಶತಶೋ ದೇವಾ ದಾನವಾಶ್ಚ ಪರಾಜಿತಾಃ।
ರಕ್ಷಿತಾನಿ ಚ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಯಕ್ಷಾಶ್ಚಾಪಿ ನಿಷೂದಿತಾಃ ॥ **6.71.33** ॥ 3098

ವಜ್ರಂ ವಿಷ್ಟಂಭಿತಂ ಯೇನ ಬಾಣೈರಿಂದ್ರಸ್ಯ ಧೀಮತಾ।
ಪಾಶಃ ಸಲಿಲರಾಜಸ್ಯ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರತಿಹತಸ್ತಥಾ ॥ **6.71.34** ॥ 3099

ಏಷೋಽತಿಕಾಯೋ ಬಲವಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮಥರ್ಷಭಃ।
ಸ ರಾವಣಸುತೋ ಧೀಮಾನ್ ದೇವದಾನವದರ್ಪಹಾ ॥ **6.71.35** ॥ 3100

ತದಸ್ಮಿನ್ ಕ್ರಿಯತಾಂ ಯತ್ನಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪುರುಷಪುಂಗವ।
ಪುರಾ ವಾನರಸೈನ್ಯಾನಿ ಕ್ಷಯಂ ನಯತಿ ಸಾಯಕೈಃ ॥ **6.71.36** ॥ 3101

ತತೋಽತಿಕಾಯೋ ಬಲವಾನ್ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ।
ವಿಸ್ಫಾರಯಾಮಾಸ ಧನುರ್ನನಾದ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.71.37** ॥ 3102

ತಂ ಭೀಮವಪುಷಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಥಸ್ಥಂ ರಥಿನಾಂ ವರಂ।
ಅಭಿಪೇತುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಪ್ರಧಾನಾ ಯೇ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.71.38** ॥ 3103

ಕುಮುದೋ ದ್ವಿವಿದೋ ಮೈಂದೋ ನೀಲಃ ಶರಭ ಏವ ಚ।
ಪಾದಪೈರ್ಗಿರಿಶೃಂಗೈಶ್ಚ ಯುಗಪತ್ ಸಮಭಿದ್ರವನ್ ॥ **6.71.39** ॥ 3104

ತೇಷಾಂ ವೃಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ಶೈಲಾಂಶ್ಚ ಶರೈಃ ಕನಕಭೂಷಣೈಃ।
ಅತಿಕಾಯೋ ಮಹಾತೇಜಾಶ್ಚಿಚ್ಛೇದಾಸ್ತ್ರವಿದಾಂ ವರಃ ॥ **6.71.40** ॥ 3105

ತಾಂಶ್ಚೈವ ಸರ್ವಾನ್ ಸ ಹರೀಞ್ಶರೈಃ ಸರ್ವಾಯಸೈರ್ಬಲೀ।
ವಿವ್ಯಾಧಾಭಿಮುಖಾನ್ ಸಂಖ್ಯೇ ಭೀಮಕಾಯೋ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.71.41** ॥ 3106

ತೇಽರ್ದಿತಾ ಬಾಣವರ್ಷೇಣ ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಾಃ ಪರಾಜಿತಾಃ।
ನ ಶೇಕುರತಿಕಾಯಸ್ಯ ಪ್ರತಿಕರ್ತುಂ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.71.42** ॥ 3107

ತತ್ ಸೈನ್ಯಂ ಹರಿವೀರಾಣಾಂ ತ್ರಾಸಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಮೃಗಯೂಥಮಿವ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಹರಿಯೌವನದರ್ಪಿತಃ ॥ **6.71.43** ॥ 3108

ಸ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಹರಿಯೂಥಮಧ್ಯೇ
ನಾಯುಧ್ಯಮಾನಂ ನಿಜಘಾನ ಕಂಚಿತ್।
ಉತ್ಪತ್ಯ ರಾಮಂ ಸ ಧನುಃಕಲಾಪೀ
ಸಗರ್ವಿತಂ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ಬಭಾಷೇ ॥ **6.71.44** ॥ 3109

ರಥೇ ಸ್ಥಿತೋಽಹಂ ಶರಚಾಪಪಾಣಿ -
ರ್ನ ಪ್ರಾಕೃತಂ ಕಂಚನ ಯೋಧಯಾಮಿ।
ಯಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಕ್ತಿರ್ವ್ಯವಸಾಯಯುಕ್ತೋ
ದದಾತು ಮೇ ಶೀಘ್ರಮಿಹಾದ್ಯ ಯುದ್ಧಂ ॥ **6.71.45** ॥ 3110

ತತ್ ತಸ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ಬ್ರುವತೋ ನಿಶಮ್ಯ
ಚುಕೋಪ ಸೌಮಿತ್ರಿರಮಿತ್ರಹಂತಾ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಶ್ಚ ಸಮುತ್ಪಪಾತ
ಜಗ್ರಾಹ ಚಾಪಂ ಚ ತತಃ ಸ್ಮಯಿತ್ವಾ ॥ **6.71.46** ॥ 3111

ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರುತ್ಪತ್ಯ ತೂಣಾದಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸಾಯಕಂ।
ಪುರಸ್ತಾದತಿಕಾಯಸ್ಯ ವಿಚಕರ್ಷ ಮಹದ್ಧನುಃ ॥ **6.71.47** ॥ 3112

ಪೂರಯನ್ ಸ ಮಹೀಂ ಸರ್ವಾಮಾಕಾಶಂ ಸಾಗರಂ ದಿಶಃ।
ಜ್ಯಾಶಬ್ದೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯೋಗ್ರಸ್ತ್ರಾಸಯನ್ ರಜನೀಚರಾನ್ ॥ **6.71.48** ॥ 3113

ಸೌಮಿತ್ರೇಶ್ಚಾಪನಿಷ್ಘೋಷಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರತಿಭಯಂ ತದಾ।
ವಿಸಿಸ್ಮಿಯೇ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾತ್ಮಜೋ ಬಲೀ ॥ **6.71.49** ॥ 3114

ತದಾತಿಕಾಯಃ ಕುಪಿತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮುತ್ಥಿತಂ।
ಆದಾಯ ನಿಶಿತಂ ಬಾಣಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.71.50** ॥ 3115

ಬಾಲಸ್ತ್ವಮಸಿ ಸೌಮಿತ್ರೇ ವಿಕ್ರಮೇಷ್ವವಿಚಕ್ಷಣಃ।
ಗಚ್ಛ ಕಿಂ ಕಾಲಸಂಕಾಶಂ ಮಾಂ ಯೋಧಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ ॥ **6.71.51** ॥ 3116

ನಹಿ ಮದ್ಬಾಹುಸೃಷ್ಟಾನಾಂ ಬಾಣಾನಾಂ ಹಿಮವಾನಪಿ।
ಸೋಢುಮುತ್ಸಹತೇ ವೇಗಮಂತರಿಕ್ಷಮಥೋ ಮಹೀ ॥ **6.71.52** ॥ 3117

ಸುಖಪ್ರಸುಪ್ತಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿಂ ವಿಬೋಧಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ।
ನ್ಯಸ್ಯ ಚಾಪಂ ನಿವರ್ತಸ್ವ ಪ್ರಾಣಾನ್ನ ಜಹಿ ಮದ್ಗತಃ ॥ **6.71.53** ॥ 3118

ಅಥವಾ ತ್ವಂ ಪ್ರತಿಸ್ತಬ್ಧೋ ನ ನಿವರ್ತಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ।
ತಿಷ್ಠ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ಯಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.71.54** ॥ 3119

ಪಶ್ಯ ಮೇ ನಿಶಿತಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ರಿಪುದರ್ಪನಿಷೂದನಾನ್।
ಈಶ್ವರಾಯುಧಸಂಕಾಶಾಂಸ್ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣಾನ್ ॥ **6.71.55** ॥ 3120

ಏಷ ತೇ ಸರ್ಪಸಂಕಾಶೋ ಬಾಣಃ ಪಾಸ್ಯತಿ ಶೋಣಿತಂ।
ಮೃಗರಾಜ ಇವ ಕ್ಷುದ್ರೋ ನಾಗರಾಜಸ್ಯ ಶೋಣಿತಂ।
ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಶರಂ ಧನುಷಿ ಸಂದಧೇ ॥ **6.71.56** ॥ 3121

ಶ್ರುತ್ವಾತಿಕಾಯಸ್ಯ ವಚಃ ಸರೋಷಂ
ಸಗರ್ವಿತಂ ಸಂಯತಿ ರಾಜಪುತ್ರಃ।
ಸ ಸಂಚುಕೋಪಾತಿಬಲೋ ಮನಸ್ವೀ
ಉವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ ಚ ತತೋ ಮಹಾರ್ಥಂ ॥ **6.71.57** ॥ 3122

ನ ವಾಕ್ಯಮಾತ್ರೇಣ ಭವಾನ್ ಪ್ರಧಾನೋ
ನ ಕತ್ಥನಾತ್ ಸತ್ಪುರುಷಾ ಭವಂತಿ।
ಮಯಿ ಸ್ಥಿತೇ ಧನ್ವಿನಿ ಬಾಣಪಾಣೌ
ನಿದರ್ಶಯಸ್ವಾತ್ಮಬಲಂ ದುರಾತ್ಮನ್ ॥ **6.71.58** ॥ 3123

ಕರ್ಮಣಾ ಸೂಚಯಾತ್ಮಾನಂ ನ ವಿಕತ್ಥಿತುಮರ್ಹಸಿ।
ಪೌರುಷೇಣ ತು ಯೋ ಯುಕ್ತಃ ಸ ತು ಶೂರ ಇತಿ ಸ್ಮೃತಃ ॥ **6.71.59** ॥ 3124

ಸರ್ವಾಯುಧಸಮಾಯುಕ್ತೋ ಧನ್ವೀ ತ್ವಂ ರಥಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ಶರೈರ್ವಾ ಯದಿ ವಾಪ್ಯಸ್ತ್ರೈರ್ದರ್ಶಯಸ್ವ ಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.71.60** ॥ 3125

ತತಃ ಶಿರಸ್ತೇ ನಿಶಿತೈಃ ಪಾತಯಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಶರೈಃ।
ಮಾರುತಃ ಕಾಲಸಂಪಕ್ವಂ ವೃಂತಾತ್ ತಾಲಫಲಂ ಯಥಾ ॥ **6.71.61** ॥ 3126

ಅದ್ಯ ತೇ ಮಾಮಕಾ ಬಾಣಾಸ್ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣಾಃ।
ಪಾಸ್ಯಂತಿ ರುಧಿರಂ ಗಾತ್ರಾದ್ ಬಾಣಶಲ್ಯಾಂತರೋತ್ಥಿತಂ ॥ **6.71.62** ॥ 3127

ಬಾಲೋಽಯಮಿತಿ ವಿಜ್ಞಾಯ ನ ಚಾವಜ್ಞಾತುಮರ್ಹಸಿ।
ಬಾಲೋ ವಾ ಯದಿ ವಾ ವೃದ್ಧೋ ಮೃತ್ಯುಂ ಜಾನೀಹಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.71.63** ॥ 3128

ಬಾಲೇನ ವಿಷ್ಣುನಾ ಲೋಕಾಸ್ತ್ರಯಃ ಕ್ರಾಂತಾಸ್ತ್ರಿವಿಕ್ರಮೈಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹೇತುಮತ್ ಪರಮಾರ್ಥವತ್।
ಅತಿಕಾಯಃ ಪ್ರಚುಕ್ರೋಧ ಬಾಣಂ ಚೋತ್ತಮಮಾದದೇ ॥ **6.71.64** ॥ 3129

ತತೋ ವಿದ್ಯಾಧರಾ ಭೂತಾ ದೇವಾ ದೈತ್ಯಾ ಮಹರ್ಷಯಃ।
ಗುಹ್ಯಕಾಶ್ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನಸ್ತದ್ ಯುದ್ಧಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಾಗಮನ್ ॥ **6.71.65** ॥ 3130

ತತೋಽತಿಕಾಯಃ ಕುಪಿತಶ್ಚಾಪಮಾರೋಪ್ಯ ಸಾಯಕಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ಪ್ರಚಿಕ್ಷೇಪ ಸಂಕ್ಷಿಪನ್ನಿವ ಚಾಂಬರಂ ॥ **6.71.66** ॥ 3131

ತಮಾಪತಂತಂ ನಿಶಿತಂ ಶರಮಾಶೀವಿಷೋಪಮಂ।
ಅರ್ಧಚಂದ್ರೇಣ ಚಿಚ್ಛೇದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ ॥ **6.71.67** ॥ 3132

ತಂ ನಿಕೃತ್ತಂ ಶರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕೃತ್ತಭೋಗಮಿವೋರಗಂ।
ಅತಿಕಾಯೋ ಭೃಶಂ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಪಂಚ ಬಾಣಾನ್ ಸಮಾದಧೇ ॥ **6.71.68** ॥ 3133

ತಾಞ್ಶರಾನ್ ಸಂಪ್ರಚಿಕ್ಷೇಪ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ನಿಶಾಚರಃ।
ತಾನಪ್ರಾಪ್ತಾಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಭರತಾನುಜಃ ॥ **6.71.69** ॥ 3134

ಸ ತಾಂಶ್ಛಿತ್ತ್ವಾ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ।
ಆದದೇ ನಿಶಿತಂ ಬಾಣಂ ಜ್ವಲಂತಮಿವ ತೇಜಸಾ ॥ **6.71.70** ॥ 3135

ತಮಾದಾಯ ಧನುಃಶ್ರೇಷ್ಠೇ ಯೋಜಯಾಮಾಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ವಿಚಕರ್ಷ ಚ ವೇಗೇನ ವಿಸಸರ್ಜ ಚ ಸಾಯಕಂ ॥ **6.71.71** ॥ 3136

ಪೂರ್ಣಾಯತವಿಸೃಷ್ಟೇನ ಶರೇಣ ನತಪರ್ವಣಾ।
ಲಲಾಟೇ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠಮಾಜಘಾನ ಸ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.71.72** ॥ 3137

ಸ ಲಲಾಟೇ ಶರೋ ಮಗ್ನಸ್ತಸ್ಯ ಭೀಮಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ದದೃಶೇ ಶೋಣಿತೇನಾಕ್ತಃ ಪನ್ನಗೇಂದ್ರ ಇವಾಚಲೇ ॥ **6.71.73** ॥ 3138

ರಾಕ್ಷಸಃ ಪ್ರಚಕಂಪೇಽಥ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಷು ಪ್ರಪೀಡಿತಃ।
ರುದ್ರಬಾಣಹತಂ ಘೋರಂ ಯಥಾ ತ್ರಿಪುರಗೋಪುರಂ ॥ **6.71.74** ॥ 3139

ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಚಾಶ್ವಾಸ್ಯ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ಸಾಧು ಬಾಣನಿಪಾತೇನ ಶ್ಲಾಘನೀಯೋಽಸಿ ಮೇ ರಿಪುಃ ॥ **6.71.75** ॥ 3140

ವಿಧಾಯೈವಂ ವಿದಾರ್ಯಾಸ್ಯಂ ನಿಯಮ್ಯ ಚ ಮಹಾಭುಜೌ।
ಸ ರಥೋಪಸ್ಥಮಾಸ್ಥಾಯ ರಥೇನ ಪ್ರಚಚಾರ ಹ ॥ **6.71.76** ॥ 3141

ಏಕಂ ತ್ರೀನ್ ಪಂಚ ಸಪ್ತೇತಿ ಸಾಯಕಾನ್ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಃ।
ಆದದೇ ಸಂದಧೇ ಚಾಪಿ ವಿಚಕರ್ಷೋತ್ಸಸರ್ಜ ಚ ॥ **6.71.77** ॥ 3142

ತೇ ಬಾಣಾಃ ಕಾಲಸಂಕಾಶಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಧನುಶ್ಚ್ಯುತಾಃ।
ಹೇಮಪುಂಖಾ ರವಿಪ್ರಖ್ಯಾಶ್ಚಕ್ರುರ್ದೀಪ್ತಮಿವಾಂಬರಂ ॥ **6.71.78** ॥ 3143

ತತಸ್ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ಸೃಷ್ಟಾಞ್ಶರೌಘಾನ್ ರಾಘವಾನುಜಃ।
ಅಸಂಭ್ರಾಂತಃ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ನಿಶಿತೈರ್ಬಹುಭಿಃ ಶರೈಃ ॥ **6.71.79** ॥ 3144

ತಾಞ್ಶರಾನ್ ಯುಧಿ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ನಿಕೃತ್ತಾನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಚುಕೋಪ ತ್ರಿದಶೇಂದ್ರಾರಿರ್ಜಗ್ರಾಹ ನಿಶಿತಂ ಶರಂ ॥ **6.71.80** ॥ 3145

ಸ ಸಂಧಾಯ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತಂ ಬಾಣಂ ಸಹಸೋತ್ಸೃಜತ್।
ತೇನ ಸೌಮಿತ್ರಿಮಾಯಾಂತಮಾಜಘಾನ ಸ್ತನಾಂತರೇ ॥ **6.71.81** ॥ 3146

ಅತಿಕಾಯೇನ ಸೌಮಿತ್ರಿಸ್ತಾಡಿತೋ ಯುಧಿ ವಕ್ಷಸಿ।
ಸುಸ್ರಾವ ರುಧಿರಂ ತೀವ್ರಂ ಮದಂ ಮತ್ತ ಇವ ದ್ವಿಪಃ ॥ **6.71.82** ॥ 3147

ಸ ಚಕಾರ ತದಾತ್ಮಾನಂ ವಿಶಲ್ಯಂ ಸಹಸಾ ವಿಭುಃ।
ಜಗ್ರಾಹ ಚ ಶರಂ ತೀಕ್ಷ್ಣಮಸ್ತ್ರೇಣಾಪಿ ಸಮಾದದೇ ॥ **6.71.83** ॥ 3148

ಆಗ್ನೇಯೇನ ತದಾಸ್ತ್ರೇಣ ಯೋಜಯಾಮಾಸ ಸಾಯಕಂ।
ಸ ಜಜ್ವಾಲ ತದಾ ಬಾಣೋ ಧನುಷ್ಯಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.71.84** ॥ 3149

ಅತಿಕಾಯೋಽತಿತೇಜಸ್ವೀ ರೌದ್ರಮಸ್ತ್ರಂ ಸಮಾದದೇ।
ತೇನ ಬಾಣಂ ಭುಜಂಗಾಭಂ ಹೇಮಪುಂಖಮಯೋಜಯತ್ ॥ **6.71.85** ॥ 3150

ತದಸ್ತ್ರಂ ಜ್ವಲಿತಂ ಘೋರಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶರಮಾಹಿತಂ।
ಅತಿಕಾಯಾಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಕಾಲದಂಡಮಿವಾಂತಕಃ ॥ **6.71.86** ॥ 3151

ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರಾಭಿಸಂಯುಕ್ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಾಣಂ ನಿಶಾಚರಃ।
ಉತ್ಸಸರ್ಜ ತದಾ ಬಾಣಂ ರೌದ್ರಂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ್ರಯೋಜಿತಂ ॥ **6.71.87** ॥ 3152

ತಾವುಭಾವಂಬರೇ ಬಾಣಾವನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಜಘ್ನತುಃ।
ತೇಜಸಾ ಸಂಪ್ರದೀಪ್ತಾಗ್ರೌ ಕ್ರುದ್ಧಾವಿವ ಭುಜಂಗಮೌ ॥ **6.71.88** ॥ 3153

ತಾವನ್ಯೋನ್ಯಂ ವಿನಿರ್ದಹ್ಯ ಪೇತತುಃ ಪೃಥಿವೀತಲೇ ॥ **6.71.89** ॥ 3154

ನಿರರ್ಚಿಷೌ ಭಸ್ಮಕೃತೌ ನ ಭ್ರಾಜೇತೇ ಶರೋತ್ತಮೌ।
ತಾವುಭೌ ದೀಪ್ಯಮಾನೌ ಸ್ಮ ನ ಭ್ರಾಜೇತೇ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.71.90** ॥ 3155

ತತೋಽತಿಕಾಯಃ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಸ್ತ್ವಷ್ಟ್ರಮೈಷೀಕಮುತ್ಸೃಜತ್।
ತತಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಸೌಮಿತ್ರಿರಸ್ತ್ರಮೈಂದ್ರೇಣ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.71.91** ॥ 3156

ಐಷೀಕಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕುಮಾರೋ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಯಾಮ್ಯೇನಾಸ್ತ್ರೇಣ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಯೋಜಯಾಮಾಸ ಸಾಯಕಂ ॥ **6.71.92** ॥ 3157

ತತಸ್ತದಸ್ತ್ರಂ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ನಿಶಾಚರಃ।
ವಾಯವ್ಯೇನ ತದಸ್ತ್ರೇಣ ನಿಜಘಾನ ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.71.93** ॥ 3158

ಅಥೈನಂ ಶರಧಾರಾಭಿರ್ಧಾರಾಭಿರಿವ ತೋಯದಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾವಣಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.71.94** ॥ 3159

ತೇಽತಿಕಾಯಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಕವಚೇ ವಜ್ರಭೂಷಿತೇ।
ಭಗ್ನಾಗ್ರಶಲ್ಯಾಃ ಸಹಸಾ ಪೇತುರ್ಬಾಣಾ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.71.95** ॥ 3160

ತಾನ್ಮೋಘಾನಭಿಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷತ ಬಾಣಾನಾಂ ಸಹಸ್ರೇಣ ಮಹಾಯಶಾಃ ॥ **6.71.96** ॥ 3161

ಸ ವೃಷ್ಯಮಾಣೋ ಬಾಣೌಘೈರತಿಕಾಯೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಅವಧ್ಯಕವಚಃ ಸಂಖ್ಯೇ ರಾಕ್ಷಸೋ ನೈವ ವಿವ್ಯಥೇ ॥ **6.71.97** ॥ 3162

ಶರಂ ಚಾಶೀವಿಷಾಕಾರಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ವ್ಯಪಾಸೃಜತ್।
ಸ ತೇನ ವಿದ್ಧಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮರ್ಮದೇಶೇ ಶರೇಣ ಹ ॥ **6.71.98** ॥ 3163

ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರಂ ನಿಃಸಂಜ್ಞೋ ಹ್ಯಭವಚ್ಛತ್ರುತಾಪನಃ।
ತತಃ ಸಂಜ್ಞಾಮುಪಾಲಭ್ಯ ಚತುರ್ಭಿಃ ಸಾಯಕೋತ್ತಮೈಃ ॥ **6.71.99** ॥ 3164

ನಿಜಘಾನ ಹಯಾನ್ ಸಂಖ್ಯೇ ಸಾರಥಿಂ ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ಧ್ವಜಸ್ಯೋನ್ಮಥನಂ ಕೃತ್ವಾ ಶರವರ್ಷೈರರಿಂದಮಃ॥ **6.71.100**॥ 3165

ಅಸಂಭ್ರಾಂತಃ ಸ ಸೌಮಿತ್ರಿಸ್ತಾಞ್ಶರಾನಭಿಲಕ್ಷಿತಾನ್।
ಮುಮೋಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಬಾಣಾನ್ ವಧಾರ್ಥಂ ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ॥ **6.71.101**॥ 3166

ನ ಶಶಾಕ ರುಜಂ ಕರ್ತುಂ ಯುಧಿ ತಸ್ಯ ನರೋತ್ತಮಃ।
ಅಥೈನಮಭ್ಯುಪಾಗಮ್ಯ ವಾಯುರ್ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಹ॥ **6.71.102**॥ 3167

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತವರೋ ಹ್ಯೇಷ ಅವಧ್ಯಕವಚಾವೃತಃ।
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸ್ತ್ರೇಣ ಭಿಂಧ್ಯೇನಮೇಷ ವಧ್ಯೋ ಹಿ ನಾನ್ಯಥಾ।
ಅವಧ್ಯ ಏಷ ಹ್ಯನ್ಯೇಷಾಮಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಕವಚೀ ಬಲೀ॥ **6.71.103**॥ 3168

ತತಸ್ತು ವಾಯೋರ್ವಚನಂ ನಿಶಮ್ಯ
ಸೌಮಿತ್ರಿರಿಂದ್ರಪ್ರತಿಮಾನವೀರ್ಯಃ।
ಸಮಾದಧೇ ಬಾಣಮಥೋಗ್ರವೇಗಂ
ತದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಮಸ್ತ್ರಂ ಸಹಸಾ ನಿಯುಜ್ಯ॥ **6.71.104**॥ 3169

ತಸ್ಮಿನ್ ವರಾಸ್ತ್ರೇ ತು ನಿಯುಜ್ಯಮಾನೇ
ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಬಾಣವರೇ ಶಿತಾಗ್ರೇ।
ದಿಶಶ್ಚ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಮಹಾಗ್ರಹಾಶ್ಚ
ನಭಶ್ಚ ತತ್ರಾಸ ರರಾಸ ಚೋರ್ವೀ॥ **6.71.105**॥ 3170

ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಸ್ತ್ರೇಣ ನಿಯುಜ್ಯ ಚಾಪೇ
ಶರಂ ಸಪುಂಖಂ ಯಮದೂತಕಲ್ಪಂ।
ಸೌಮಿತ್ರಿರಿಂದ್ರಾರಿಸುತಸ್ಯ ತಸ್ಯ
ಸಸರ್ಜ ಬಾಣಂ ಯುಧಿ ವಜ್ರಕಲ್ಪಂ॥ **6.71.106**॥ 3171

ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋತ್ಸೃಷ್ಟವಿವೃದ್ಧವೇಗಂ
ಸಮಾಪತಂತಂ ಶ್ವಸನೋಗ್ರವೇಗಂ।

ಸುಪರ್ಣವಜ್ಜ್ರೋತ್ತಮಚಿತ್ರಪುಂಖಂ
ತದಾತಿಕಾಯಃ ಸಮರೇ ದದರ್ಶ ॥ **6.71.107** ॥ 3172

ತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಃ ಸಹಸಾತಿಕಾಯೋ
ಜಘಾನ ಬಾಣೈರ್ನಿಶಿತೈರನೇಕೈಃ।
ಸ ಸಾಯಕಸ್ತಸ್ಯ ಸುಪರ್ಣವೇಗ -
ಸ್ತಥಾತಿವೇಗೇನ ಜಗಾಮ ಪಾರ್ಶ್ವಂ ॥ **6.71.108** ॥ 3173

ತಮಾಗತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ತದಾತಿಕಾಯೋ
ಬಾಣಂ ಪ್ರದೀಪ್ತಾಂತಕಕಾಲಕಲ್ಪಂ।
ಜಘಾನ ಶಕ್ತ್ಯೃಷ್ಟಿಗದಾಕುಠಾರೈಃ
ಶೂಲೈಃ ಶರೈಶ್ಚಾಪ್ಯವಿಪನ್ನಚೇಷ್ಟಃ ॥ **6.71.109** ॥ 3174

ತಾನ್ಯಾಯುಧಾನ್ಯದ್ಭುತವಿಗ್ರಹಾಣಿ
ಮೋಘಾನಿ ಕೃತ್ವಾ ಸ ಶರೋಽಗ್ನಿದೀಪ್ತಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ತಸ್ಯೈವ ಕಿರೀಟಜುಷ್ಟಂ
ತದಾತಿಕಾಯಸ್ಯ ಶಿರೋ ಜಹಾರ ॥ **6.71.110** ॥ 3175

ತಚ್ಛಿರಃ ಸಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಷುಪ್ರಮರ್ದಿತಂ।
ಪಪಾತ ಸಹಸಾ ಭೂಮೌ ಶೃಂಗಂ ಹಿಮವತೋ ಯಥಾ ॥ **6.71.111** ॥ 3176

ತಂ ಭೂಮೌ ಪತಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತಾಂಬರಭೂಷಣಂ।
ಬಭೂವುರ್ವ್ಯಥಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಹತಶೇಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.71.112** ॥ 3177

ತೇ ವಿಷಣ್ಣಮುಖಾ ದೀನಾಃ ಪ್ರಹಾರಜನಿತಶ್ರಮಾಃ।
ವಿನೇದುರುಚ್ಚೈರ್ಬಹವಃ ಸಹಸಾ ವಿಸ್ವರೈಃ ಸ್ವರೈಃ ॥ **6.71.113** ॥ 3178

ತತಸ್ತತ್ಪರಿತಂ ಯಾತಾ ನಿರಪೇಕ್ಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಪುರೀಮಭಿಮುಖಾ ಭೀತಾ ದ್ರವಂತೋ ನಾಯಕೇ ಹತೇ ॥ **6.71.114** ॥ 3179

ಪ್ರಹರ್ಷಯುಕ್ತಾ ಬಹವಸ್ತು ವಾನರಾಃ
ಪ್ರಫುಲ್ಲಪದ್ಮಪ್ರತಿಮಾನನಾಸ್ತದಾ।
ಅಪೂಜಯನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಿಷ್ಟಭಾಗಿನಂ
ಹತೇ ರಿಪೌ ಭೀಮಬಲೇ ದುರಾಸದೇ ॥ **6.71.115** ॥ 3180

ಅತಿಬಲಮತಿಕಾಯಮಭ್ರಕಲ್ಪಂ
ಯುಧಿ ವಿನಿಪಾತ್ಯ ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಃ।
ತ್ವರಿತಮಥ ತದಾ ಸ ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಂ
ಕಪಿನಿವಹೈಶ್ಚ ಸುಪೂಜಿತೋ ಜಗಾಮ ॥ **6.71.116** ॥ 3181

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಿಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯ ಚಿಂತಾ ಪುರೀರಕ್ಷಣಾಯಾವಧಾನಾರ್ಥಂ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಪ್ರತ್ಯಾದೇಶಶ್ಚ

ಅತಿಕಾಯಂ ಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಉದ್ವೇಗಮಗಮದ್ ರಾಜಾ ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.72.1** ॥ 3182

ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಪರಮಾಮರ್ಷೀ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಃ।
ಅಕಂಪನಃ ಪ್ರಹಸ್ತಶ್ಚ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತಥೈವ ಚ ॥ **6.72.2** ॥ 3183

ಏತೇ ಮಹಾಬಲಾ ವೀರಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ಜೇತಾರಃ ಪರಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಪರೈರ್ನಿತ್ಯಾಪರಾಜಿತಾಃ ॥ **6.72.3** ॥ 3184

ಸಸೈನ್ಯಾಸ್ತೇ ಹತಾ ವೀರಾ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸುಮಹಾಕಾಯಾ ನಾನಾಶಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಾಃ ॥ **6.72.4** ॥ 3185

ಅನ್ಯೇ ಚ ಬಹವಃ ಶೂರಾ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ನಿಪಾತಿತಾಃ।
ಪ್ರಖ್ಯಾತಬಲವೀರ್ಯೇಣ ಪುತ್ರೇಣೇಂದ್ರಜಿತಾ ಮಮ ॥ **6.72.5** ॥ 3186

ತೌ ಭ್ರಾತರೌ ತದಾ ಬದ್ಧೌ ಘೋರೈರ್ದತ್ತವರೈಃ ಶರೈಃ।
ಯನ್ನ ಶಕ್ಯಂ ಸುರೈಃ ಸರ್ವೈರಸುರೈರ್ವಾ ಮಹಾಬಲೈಃ ॥ **6.72.6** ॥ 3187

ಮೋಕ್ತುಂ ತದ್ಬಂಧನಂ ಘೋರಂ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಪನ್ನಗೈಃ।
ತನ್ನ ಜಾನೇ ಪ್ರಭಾವೈರ್ವಾ ಮಾಯಯಾ ಮೋಹನೇನ ವಾ ॥ **6.72.7** ॥ 3188

ಶರಬಂಧಾದ್ ವಿಮುಕ್ತೌ ತೌ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಯೇ ಯೋಧಾ ನಿರ್ಗತಾಃ ಶೂರಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಮಮ ಶಾಸನಾತ್ ॥ **6.72.8** ॥ 3189

ತೇ ಸರ್ವೇ ನಿಹತಾ ಯುದ್ಧೇ ವಾನರೈಃ ಸುಮಹಾಬಲೈಃ।
ತಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ಯುದ್ಧೇ ಯೋಽದ್ಯ ರಾಮಂ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ॥ **6.72.9** ॥ 3190

ನಾಶಯೇತ್ ಸಬಲಂ ವೀರಂ ಸಸುಗ್ರೀವಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಅಹೋ ಸುಬಲವಾನ್ ರಾಮೋ ಮಹದಸ್ತ್ರಬಲಂ ಚ ವೈ॥ **6.72.10** ॥ 3191

ಯಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮಮಾಸಾದ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾ ನಿಧನಂ ಗತಾಃ।
ತಂ ಮನ್ಯೇ ರಾಘವಂ ವೀರಂ ನಾರಾಯಣಮನಾಮಯಂ ॥ **6.72.11** ॥ 3192

ತದ್ಭಯಾದ್ಧಿ ಪುರೀ ಲಂಕಾ ಪಿಹಿತದ್ವಾರತೋರಣಾ।
ಅಪ್ರಮತ್ತೈಶ್ಚ ಸರ್ವತ್ರ ಗುಲ್ಮೈ ರಕ್ಷ್ಯಾ ಪುರೀ ತ್ವಿಯಂ ॥ **6.72.12** ॥ 3193

ಅಶೋಕವನಿಕಾ ಚೈವ ಯತ್ರ ಸೀತಾಭಿರಕ್ಷ್ಯತೇ।
ನಿಷ್ಕ್ರಮೋ ವಾ ಪ್ರವೇಶೋ ವಾ ಜ್ಞಾತವ್ಯಃ ಸರ್ವದೈವ ನಃ ॥ **6.72.13** ॥ 3194

ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಭವೇದ್ ಗುಲ್ಮಸ್ತತ್ರ ತತ್ರ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ಸರ್ವತಶ್ಚಾಪಿ ತಿಷ್ಠಧ್ವಂ ಸ್ವೈಃ ಸ್ವೈಃ ಪರಿವೃತಾ ಬಲೈಃ ॥ **6.72.14** ॥ 3195

ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಂ ಚ ಪದಂ ತೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಪ್ರದೋಷೇ ವಾರ್ಧರಾತ್ರೇ ವಾ ಪ್ರತ್ಯೂಷೇ ವಾಪಿ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.72.15** ॥ 3196

ನಾವಜ್ಞಾ ತತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯಾ ವಾನರೇಷು ಕದಾಚನ।
ದ್ವಿಷತಾಂ ಬಲಮುದ್ಯುಕ್ತಮಾಪತತ್ ಕಿಂ ಸ್ಥಿತಂ ಯಥಾ ॥ **6.72.16** ॥ 3197

ತತಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಂಕಾಧಿಪಸ್ಯ ತತ್।
ವಚನಂ ಸರ್ವಮಾತಿಷ್ಠನ್ ಯಥಾವತ್ ತು ಮಹಾಬಲಾಃ ॥ **6.72.17** ॥ 3198

ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಹಿ ಸಮಾದಿಶ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಮನ್ಯುಶಲ್ಯಂ ವಹನ್ ದೀನಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ಸ್ವಮಾಲಯಂ ॥ **6.72.18** ॥ 3199

ತತಃ ಸ ಸಂದೀಪಿತಕೋಪವಹ್ನಿ-
ರ್ನಿಶಾಚರಾಣಾಮಧಿಪೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ತದೇವ ಪುತ್ರವ್ಯಸನಂ ವಿಚಿಂತಯನ್
ಮುಹುರ್ಮುಹುಶ್ಚೈವ ತದಾ ವಿನಿಃಶ್ವಸನ್ ॥ **6.72.19** ॥ 3200

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಿಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಜಿತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರೇಣ ವಾನರಸೇನಾಸಹಿತಯೋಃ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರ್ಮೂರ್ಚ್ಛಾ

ತತೋ ಹತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಾಂಸ್ತಾನ್
ದೇವಾಂತಕಾದಿತ್ರಿಶಿರೋಽತಿಕಾಯಾನ್।
ರಕ್ಷೋಗಣಾಸ್ತತ್ರ ಹತಾವಶಿಷ್ಟಾ -
ಸ್ತೇ ರಾವಣಾಯ ತ್ವರಿತಾಃ ಶಶಂಸುಃ ॥ **6.73.1** ॥ 3201

ತತೋ ಹತಾಂಸ್ತಾನ್ ಸಹಸಾ ನಿಶಮ್ಯ
ರಾಜಾ ಮಹಾಬಾಷ್ಪಪರಿಪ್ಲುತಾಕ್ಷಃ।
ಪುತ್ರಕ್ಷಯಂ ಭ್ರಾತೃವಧಂ ಚ ಘೋರಂ
ವಿಚಿಂತ್ಯ ರಾಜಾ ವಿಪುಲಂ ಪ್ರದಧ್ಯೌ॥ **6.73.2** ॥ 3202

ತತಸ್ತು ರಾಜಾನಮುದೀಕ್ಷ್ಯ ದೀನಂ
ಶೋಕಾರ್ಣವೇ ಸಂಪರಿಪುಪ್ಲುವಾನಂ।
ರಥರ್ಷಭೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸೂನು -
ಸ್ತಮಿಂದ್ರಜಿದ್ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ಬಭಾಷೇ ॥ **6.73.3** ॥ 3203

ನ ತಾತ ಮೋಹಂ ಪರಿಗಂತುಮರ್ಹಸೇ
ಯತ್ರೇಂದ್ರಜಿಜ್ಜೀವತಿ ನೈರ್ಋತೇಶ।
ನೇಂದ್ರಾರಿಬಾಣಾಭಿಹತೋ ಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್
ಪ್ರಾಣಾನ್ ಸಮರ್ಥಃ ಸಮರೇಽಭಿಪಾತುಂ ॥ **6.73.4** ॥ 3204

ಪಶ್ಯಾದ್ಯ ರಾಮಂ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ
ಮದ್ಬಾಣನಿರ್ಭಿನ್ನವಿಕೀರ್ಣದೇಹಂ।
ಗತಾಯುಷಂ ಭೂಮಿತಲೇ ಶಯಾನಂ
ಶಿತೈಃ ಶರೈರಾಚಿತಸರ್ವಗಾತ್ರಂ ॥ **6.73.5** ॥ 3205

ಇಮಾಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ ಶೃಣು ಶಕ್ರಶತ್ರೋಃ
ಸುನಿಶ್ಚಿತಾಂ ಪೌರುಷದೈವಯುಕ್ತಾಂ।
ಅದ್ಯೈವ ರಾಮಂ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ
ಸಂತರ್ಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಶರೈರಮೋಘೈಃ ॥ **6.73.6** ॥ 3206

ಅದ್ಯೇಂದ್ರವೈವಸ್ವತವಿಷ್ಣುರುದ್ರ-
ಸಾಧ್ಯಾಶ್ಚ ವೈಶ್ವಾನರಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾಃ।
ದ್ರಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಮೇ ವಿಕ್ರಮಮಪ್ರಮೇಯಂ
ವಿಷ್ಣೋರಿವೌಗ್ರಂ ಬಲಿಯಜ್ಞವಾಟೇ ॥ **6.73.7** ॥ 3207

ಸ ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತ್ರಿದಶೇಂದ್ರಶತ್ರು-
ರಾಪೃಚ್ಛ್ಯ ರಾಜಾನಮದೀನಸತ್ತ್ವಃ।
ಸಮಾರುರೋಹಾನಿಲತುಲ್ಯವೇಗಂ
ರಥಂ ಖರಶ್ರೇಷ್ಠಸಮಾಧಿಯುಕ್ತಂ ॥ **6.73.8** ॥ 3208

ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಮಹಾತೇಜಾ ರಥಂ ಹರಿರಥೋಪಮಂ।
ಜಗಾಮ ಸಹಸಾ ತತ್ರ ಯತ್ರ ಯುದ್ಧಮರಿಂದಮಃ ॥ **6.73.9** ॥ 3209

ತಂ ಪ್ರಸ್ಥಿತಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಮನುಜಗ್ಮುರ್ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಸಂಹರ್ಷಮಾಣಾ ಬಹವೋ ಧನುಃಪ್ರವರಪಾಣಯಃ ॥ **6.73.10** ॥ 3210

ಗಜಸ್ಕಂಧಗತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ಪರಮವಾಜಿಭಿಃ।
ವ್ಯಾಘ್ರವೃಶ್ಚಿಕಮಾರ್ಜಾರಖರೋಷ್ಟ್ರೈಶ್ಚ ಭುಜಂಗಮೈಃ ॥ **6.73.11** ॥ 3211

ವರಾಹೈಃ ಶ್ವಾಪದೈಃ ಸಿಂಹೈರ್ಜಂಬುಕೈಃ ಪರ್ವತೋಪಮೈಃ।
ಕಾಕಹಂಸಮಯೂರೈಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.73.12** ॥ 3212

ಪ್ರಾಸಪಟ್ಟಿಶನಿಸ್ತ್ರಿಂಶಪರಶ್ವಧಗದಾಧರಾಃ।
ಭುಶುಂಡಿಮುದ್ಗರಾಯಷ್ಟಿಶತಘ್ನೀಪರಿಘಾಯುಧಾಃ ॥ **6.73.13** ॥ 3213

ಸ ಶಂಖನಿನದೈಃ ಪೂರ್ಣೈರ್ಭೇರೀಣಾಂ ಚಾಪಿ ನಿಃಸ್ವನೈಃ।
ಜಗಾಮ ತ್ರಿದಶೇಂದ್ರಾರಿರಾಜಿಂ ವೇಗೇನ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.73.14** ॥ 3214

ಸ ಶಂಖಶಶಿವರ್ಣೇನ ಛತ್ರೇಣ ರಿಪುಸೂದನಃ।
ರರಾಜ ಪ್ರತಿಪೂರ್ಣೇನ ನಭಶ್ಚಂದ್ರಮಸಾ ಯಥಾ ॥ **6.73.15** ॥ 3215

ವೀಜ್ಯಮಾನಸ್ತತೋ ವೀರೋ ಹೈಮೈರ್ಹೇಮವಿಭೂಷಣಃ।
ಚಾರುಚಾಮರಮುಖ್ಯೈಶ್ಚ ಮುಖ್ಯಃ ಸರ್ವಧನುಷ್ಮತಾಂ ॥ **6.73.16** ॥ 3216

ಸ ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿನಿರ್ಯಾಂತಂ ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಂ।
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾವಣಃ ಪುತ್ರಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.73.17** ॥ 3217

ತ್ವಮಪ್ರತಿರಥಃ ಪುತ್ರ ತ್ವಯಾ ವೈ ವಾಸವೋ ಜಿತಃ।
ಕಿಂ ಪುನರ್ಮಾನುಷಂ ಧೃಷ್ಯಂ ನಿಹನಿಷ್ಯಸಿ ರಾಘವಂ ॥ **6.73.18** ॥ 3218

ತಥೋಕ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ಪ್ರತ್ಯಗೃಹ್ಣನ್ಮಹಾಶಿಷಃ।
ತತಸ್ತ್ವಿಂದ್ರಜಿತಾ ಲಂಕಾ ಸೂರ್ಯಪ್ರತಿಮತೇಜಸಾ ॥ **6.73.19** ॥ 3219

ರರಾಜಾಪ್ರತಿವೀರ್ಯೇಣ ದ್ಯೌರಿವಾರ್ಕೇಣ ಭಾಸ್ವತಾ।
ಸ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಮರಿಂದಮಃ ॥ **6.73.20** ॥ 3220

ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ರಥಂ ಪ್ರತಿ ಸಮಂತತಃ।
ತತಸ್ತು ಹುತಭೋಕ್ತಾರಂ ಹುತಭುಕ್ಸದೃಶಪ್ರಭಃ ॥ **6.73.21** ॥ 3221

ಜುಹುವೇ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವಿಧಿವನ್ಮಂತ್ರಸತ್ತಮೈಃ।
ಸ ಹವಿರ್ಲಾಜಸತ್ಕಾರೈರ್ಮಾಲ್ಯಗಂಧಪುರಸ್ಕೃತೈಃ ॥ **6.73.22** ॥ 3222

ಜುಹುವೇ ಪಾವಕಂ ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಶರಪತ್ರಾಣಿ ಸಮಿಧೋಽಥ ಬಿಭೀತಕಾಃ ॥ **6.73.23** ॥ 3223

ಲೋಹಿತಾನಿ ಚ ವಾಸಾಂಸಿ ಸ್ರುವಂ ಕಾರ್ಷ್ಣಾಯಸಂ ತಥಾ।
ಸ ತತ್ರಾಗ್ನಿಂ ಸಮಾಸ್ತೀರ್ಯ ಶರಪತ್ರೈಃ ಸತೋಮರೈಃ ॥ **6.73.24** ॥ 3224

ಛಾಗಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಸ್ಯ ಗಲಂ ಜಗ್ರಾಹ ಜೀವತಃ।
ಸಕೃದೇವ ಸಮಿದ್ಧಸ್ಯ ವಿಧೂಮಸ್ಯ ಮಹಾರ್ಚಿಷಃ ॥ **6.73.25** ॥ 3225

ಬಭೂವುಸ್ತಾನಿ ಲಿಂಗಾನಿ ವಿಜಯಂ ಯಾನ್ಯದರ್ಶಯನ್।
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತಶಿಖಸ್ತಪ್ತಕಾಂಚನಸನ್ನಿಭಃ ॥ **6.73.26** ॥ 3226

ಹವಿಸ್ತತ್ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ಪಾವಕಃ ಸ್ವಯಮುತ್ಥಿತಃ।
ಸೋಽಸ್ತ್ರಮಾಹಾರಯಾಮಾಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಮಸ್ತ್ರವಿಶಾರದಃ ॥ **6.73.27** ॥ 3227

ಧನುಶ್ಚಾತ್ಮರಥಂ ಚೈವ ಸರ್ವಂ ತತ್ರಾಭ್ಯಮಂತ್ರಯತ್।
ತಸ್ಮಿನ್ನಾಹೂಯಮಾನೇಽಸ್ತ್ರೇ ಹೂಯಮಾನೇ ಚ ಪಾವಕೇ।
ಸಾರ್ಕಗ್ರಹೇಂದುನಕ್ಷತ್ರಂ ವಿತತ್ರಾಸ ನಭಸ್ಥಲಂ ॥ **6.73.28** ॥ 3228

ಸ ಪಾವಕಂ ಪಾವಕದೀಪ್ತತೇಜಾ
ಹುತ್ವಾ ಮಹೇಂದ್ರಪ್ರತಿಮಪ್ರಭಾವಃ।
ಸಚಾಪಬಾಣಾಸಿರಥಾಶ್ವಸೂತಃ
ಖೇಽಂತರ್ದಧೇಽಽತ್ಮಾನಮಚಿಂತ್ಯವೀರ್ಯಃ ॥ **6.73.29** ॥ 3229

ತತೋ ಹಯರಥಾಕೀರ್ಣಂ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಶೋಭಿತಂ।
ನಿರ್ಯಯೌ ರಾಕ್ಷಸಬಲಂ ನರ್ದಮಾನಂ ಯುಯುತ್ಸಯಾ ॥ **6.73.30** ॥ 3230

ತೇ ಶರೈರ್ಬಹುಭಿಶ್ಚಿತ್ರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗೈರಲಂಕೃತೈಃ।
ತೋಮರೈರಂಕುಶೈಶ್ಚಾಪಿ ವಾನರಾಂಜಘ್ನುರಾಹವೇ ॥ **6.73.31** ॥ 3231

ರಾವಣಿಸ್ತು ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಸ್ತಾನ್ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ನಿಶಾಚರಾನ್।
ಹೃಷ್ಟಾ ಭವಂತೋ ಯುಧ್ಯಂತು ವಾನರಾಣಾಂ ಜಿಘಾಂಸಯಾ ॥ **6.73.32** ॥ 3232

ತತಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಗರ್ಜಂತೋ ಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷಂಸ್ತತೋ ಘೋರಂ ವಾನರಾಞ್ಶರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.73.33** ॥ 3233

ಸ ತು ನಾಲೀಕನಾರಾಚೈರ್ಗದಾಭಿರ್ಮುಸಲೈರಪಿ।
ರಕ್ಷೋಭಿಃ ಸಂವೃತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ವಾನರಾನ್ ವಿಚಕರ್ಷ ಹ ॥ **6.73.34** ॥ 3234

ತೇ ವಧ್ಯಮಾನಾಃ ಸಮರೇ ವಾನರಾಃ ಪಾದಪಾಯುಧಾಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷಂತ ಸಹಸಾ ರಾವಣಿಂ ಶೈಲಪಾದಪೈಃ ॥ **6.73.35** ॥ 3235

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತು ತದಾ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಮಹಾಬಲಃ।
ವಾನರಾಣಾಂ ಶರೀರಾಣಿ ವ್ಯಧಮದ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.73.36** ॥ 3236

ಶರೇಣೈಕೇನ ಚ ಹರೀನ್ ನವ ಪಂಚ ಚ ಸಪ್ತ ಚ।
ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಯನ್ ॥ **6.73.37** ॥ 3237

ಸ ಶರೈಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಶಾತಕುಂಭವಿಭೂಷಣೈಃ।
ವಾನರಾನ್ ಸಮರೇ ವೀರಃ ಪ್ರಮಮಾಥ ಸುದುರ್ಜಯಃ ॥ **6.73.38** ॥ 3238

ತೇ ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಾಃ ಸಮರೇ ವಾನರಾಃ ಶರಪೀಡಿತಾಃ।
ಪೇತುರ್ಮಥಿತಸಂಕಲ್ಪಾಃ ಸುರೈರಿವ ಮಹಾಸುರಾಃ ॥ **6.73.39** ॥ 3239

ತೇ ತಪಂತಮಿವಾದಿತ್ಯಂ ಘೋರೈರ್ಬಾಣಗಭಸ್ತಿಭಿಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವಂತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಸಂಯುಗೇ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.73.40** ॥ 3240

ತತಸ್ತು ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಭಿನ್ನದೇಹಾ ವಿಚೇತಸಃ।
ವ್ಯಥಿತಾ ವಿದ್ರವಂತಿ ಸ್ಮ ರುಧಿರೇಣ ಸಮುಕ್ಷಿತಾಃ ॥ **6.73.41** ॥ 3241

ರಾಮಸ್ಯಾರ್ಥೇ ಪರಾಕ್ರಮ್ಯ ವಾನರಾಸ್ಯಕ್ತಜೀವಿತಾಃ।
ನರ್ದಂತಸ್ತೇಽನಿವೃತ್ತಾಸ್ತು ಸಮರೇ ಸಶಿಲಾಯುಧಾಃ ॥ **6.73.42** ॥ 3242

ತೇ ದ್ರುಮೈಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷಂತ ಸಮರೇ ರಾವಣಿಂ ಸಮವಸ್ಥಿತಾಃ ॥ **6.73.43** ॥ 3243

ತಂ ದ್ರುಮಾಣಾಂ ಶಿಲಾನಾಂ ಚ ವರ್ಷಂ ಪ್ರಾಣಹರಂ ಮಹತ್।
ವ್ಯಪೋಹತ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣಿಃ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ **6.73.44** ॥ 3244

ತತಃ ಪಾವಕಸಂಕಾಶೈಃ ಶರೈರಾಶೀವಿಷೋಪಮೈಃ।
ವಾನರಾಣಾಮನೀಕಾನಿ ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ಪ್ರಭುಃ ॥ **6.73.45** ॥ 3245

ಅಷ್ಟಾದಶಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಸ ವಿದ್ಧ್ವಾ ಗಂಧಮಾದನಂ।
ವಿವ್ಯಾಧ ನವಭಿಶ್ಚೈವ ನಲಂ ದೂರಾದವಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.73.46** ॥ 3246

ಸಪ್ತಭಿಸ್ತು ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಮೈಂದಂ ಮರ್ಮವಿದಾರಣೈಃ।
ಪಂಚಭಿರ್ವಿಶಿಖೈಶ್ಚೈವ ಗಜಂ ವಿವ್ಯಾಧ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.73.47** ॥ 3247

ಜಾಂಬವಂತಂ ತು ದಶಭಿರ್ನಿರ್ಲಂ ತ್ರಿಂಶದ್ಭಿರೇವ ಚ।
ಸುಗ್ರೀವಮೃಷಭಂ ಚೈವ ಸೋಽಂಗದಂ ದ್ವಿವಿದಂ ತಥಾ ॥ **6.73.48** ॥ 3248

ಘೋರೈರ್ದತ್ತವರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ನಿಷ್ಪ್ರಾಣಾನಕರೋತ್ ತದಾ।
ಅನ್ಯಾನಪಿ ತಥಾ ಮುಖ್ಯಾನ್ ವಾನರಾನ್ ಬಹುಭಿಃ ಶರೈಃ ॥ **6.73.49** ॥ 3249

ಅರ್ದಯಾಮಾಸ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಸ ಶರೈಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಸುಮುಕ್ಖೈಃ ಶೀಘ್ರಗಾಮಿಭಿಃ ॥ **6.73.50** ॥ 3250

ವಾನರಾಣಾಮನೀಕಾನಿ ನಿರ್ಮಮಂಥ ಮಹಾರಣೇ।
ಆಕುಲಾಂ ವಾನರೀಂ ಸೇನಾಂ ಶರಜಾಲೇನ ಪೀಡಿತಾಂ ॥ **6.73.51** ॥ 3251

ಹೃಷ್ಟಃ ಸ ಪರಯಾ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ದದರ್ಶ ಕ್ಷತಜೋಕ್ಷಿತಾಂ।
ಪುನರೇವ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾತ್ಮಜೋ ಬಲೀ ॥ **6.73.52** ॥ 3252

ಸಂಸೃಜ್ಯ ಬಾಣವರ್ಷಂ ಚ ಶಸ್ತ್ರವರ್ಷಂ ಚ ದಾರುಣಂ।
ಮಮರ್ದ ವಾನರಾನೀಕಂ ಪರಿತಸ್ತ್ವಿಂದ್ರಜಿದ್ ಬಲೀ ॥ **6.73.53** ॥ 3253

ಸ್ವಸೈನ್ಯಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಸಮೇತ್ಯ ತೂರ್ಣಂ
ಮಹಾಹವೇ ವಾನರವಾಹಿನೀಷು।
ಅದೃಶ್ಯಮಾನಃ ಶರಜಾಲಮುಗ್ರಂ
ವವರ್ಷ ನೀಲಾಂಬುಧರೋ ಯಥಾಂಬು ॥ **6.73.54** ॥ 3254

ತೇ ಶಕ್ರಜಿದ್ಬಾಣವಿಶೀರ್ಣದೇಹಾ
ಮಾಯಾಹತಾ ವಿಸ್ವರಮುನ್ನದಂತಃ।
ರಣೇ ನಿಪೇತುರ್ಹರಯೋಽದ್ರಿಕಲ್ಪಾ
ಯಥೇಂದ್ರವಜ್ರಾಭಿಹತಾ ನಗೇಂದ್ರಾಃ ॥ **6.73.55** ॥ 3255

ತೇ ಕೇವಲಂ ಸಂದದೃಶುಃ ಶಿತಾಗ್ರಾನ್
ಬಾಣಾನ್ ರಣೇ ವಾನರವಾಹಿನೀಷು।
ಮಾಯಾವಿಗೂಢಂ ಚ ಸುರೇಂದ್ರಶತ್ರುಂ
ನ ಚಾತ್ರ ತಂ ರಾಕ್ಷಸಮಪ್ಯಪಶ್ಯನ್ ॥ **6.73.56** ॥ 3256

ತತಃ ಸ ರಕ್ಷೋಧಿಪತಿರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ಸರ್ವಾ ದಿಶೋ ಬಾಣಗಣೈಃ ಶಿತಾಗ್ರೈಃ।
ಪ್ರಚ್ಛಾದಯಾಮಾಸ ರವಿಪ್ರಕಾಶೈ-
ರ್ವಿದಾರಯಾಮಾಸ ಚ ವಾನರೇಂದ್ರಾನ್ ॥ **6.73.57** ॥ 3257

ಸ ಶೂಲನಿಸ್ತ್ರಿಂಶಪರಶ್ವಧಾನಿ
ವ್ಯಾವಿದ್ಧದೀಪ್ತಾನಲಸಪ್ರಭಾಣಿ।
ಸವಿಸ್ಫುಲಿಂಗೋಜ್ಜ್ವಲಪಾವಕಾನಿ
ವವರ್ಷ ತೀವ್ರಂ ಪ್ಲವಗೇಂದ್ರಸೈನ್ಯೇ ॥ **6.73.58** ॥ 3258

ತತೋ ಜ್ವಲನಸಂಕಾಶೈರ್ಬಾಣೈರ್ವಾನರಯೂಥಪಾಃ।
ತಾಡಿತಾಃ ಶಕ್ರಜಿದ್ಬಾಣೈಃ ಪ್ರಫುಲ್ಲಾ ಇವ ಕಿಂಶುಕಾಃ ॥ **6.73.59** ॥ 3259

ತೇಽನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಸರ್ಪಂತೋ ನಿನದಂತಶ್ಚ ವಿಸ್ವರಂ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರನಿರ್ಭಿನ್ನಾ ನಿಪೇತುರ್ವಾನರರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.73.60** ॥ 3260

ಉದೀಕ್ಷಮಾಣಾ ಗಗನಂ ಕೇಚಿನ್ನೇತ್ರೇಷು ತಾಡಿತಾಃ।
ಶರೈರ್ವಿವಿಶುರನ್ಯೋನ್ಯಂ ಪೇತುಶ್ಚ ಜಗತೀತಲೇ ॥ **6.73.61** ॥ 3261

ಹನೂಮಂತಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವಮಂಗದಂ ಗಂಧಮಾದನಂ।
ಜಾಂಬವಂತಂ ಸುಷೇಣಂ ಚ ವೇಗದರ್ಶಿನಮೇವ ಚ ॥ **6.73.62** ॥ 3262

ಮೈಂದಂ ಚ ದ್ವಿವಿದಂ ನೀಲಂ ಗವಾಕ್ಷಂ ಗವಯಂ ತಥಾ।
ಕೇಸರಿಂ ಹರಿಲೋಮಾನಂ ವಿದ್ಯುದ್ದಂಷ್ಟ್ರಂ ಚ ವಾನರಂ ॥ **6.73.63** ॥ 3263

ಸೂರ್ಯಾನನಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮುಖಂ ತಥಾ ದಧಿಮುಖಂ ಹರಿಂ।
ಪಾವಕಾಕ್ಷಂ ನಲಂ ಚೈವ ಕುಮುದಂ ಚೈವ ವಾನರಂ ॥ **6.73.64** ॥ 3264

ಪ್ರಾಸೈಃ ಶೂಲೈಃ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈರಿಂದ್ರಜಿನ್ಮಂತ್ರಸಂಹಿತೈಃ।
ವಿವ್ಯಾಧ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲಾನ್ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮಃ ॥ **6.73.65** ॥ 3265

ಸ ವೈ ಗದಾಭಿರ್ಹರಿಯೂಥಮುಖ್ಯಾನ್
ನಿರ್ಭಿದ್ಯ ಬಾಣೈಸ್ತಪನೀಯವರ್ಣೈಃ।
ವವರ್ಷ ರಾಮಂ ಶರವೃಷ್ಟಿಜಾಲೈಃ
ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಭಾಸ್ಕರರಶ್ಮಿಕಲ್ಪೈಃ ॥ **6.73.66** ॥ 3266

ಸ ಬಾಣವರ್ಷೈರಭಿವೃಷ್ಯಮಾಣೋ
ಧಾರಾನಿಪಾತಾನಿವ ತಾನಚಿಂತ್ಯ।
ಸಮೀಕ್ಷಮಾಣಃ ಪರಮಾದ್ಭುತಶ್ರೀ
ರಾಮಸ್ತದಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಿತ್ಯುವಾಚ ॥ **6.73.67** ॥ 3267

ಅಸೌ ಪುನರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ
ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಸುರೇಂದ್ರಶತ್ರುಃ।
ನಿಪಾತಯಿತ್ವಾ ಹರಿಸೈನ್ಯಮಸ್ಮಾ-
ನ್ಶಿತೈಃ ಶರೈರರ್ದಯತಿ ಪ್ರಸಕ್ತಂ ॥ **6.73.68** ॥ 3268

ಸ್ವಯಂಭುವಾ ದತ್ತವರೋ ಮಹಾತ್ಮಾ
ಸಮಾಹಿತೋಽಂತರ್ಹಿತಭೀಮಕಾಯಃ।
ಕಥಂ ನು ಶಕ್ಯೋ ಯುಧಿ ನಷ್ಟದೇಹೋ
ನಿಹಂತುಮದ್ಯೇಂದ್ರಜಿದುದ್ಯತಾಸ್ತ್ರಃ ॥ **6.73.69** ॥ 3269

ಮನ್ಯೇ ಸ್ವಯಂಭೂರ್ಭಗವಾನಚಿಂತ್ಯ -
ಸ್ತಸ್ಯೈತದಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಭವಶ್ಚ ಯೋಽಸ್ಯ।
ಬಾಣಾವಪಾತಂ ತ್ವಮಿಹಾದ್ಯ ಧೀಮನ್
ಮಯಾ ಸಹಾವ್ಯಗ್ರಮನಾಃ ಸಹಸ್ವ ॥ **6.73.70** ॥ 3270

ಪ್ರಚ್ಛಾದಯತ್ಯೇಷ ಹಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ
ಸರ್ವಾ ದಿಶಃ ಸಾಯಕವೃಷ್ಟಿಜಾಲೈಃ।
ಏತಚ್ಚ ಸರ್ವಂ ಪತಿತಾಗ್ರ್ಯಶೂರಂ
ನ ಭ್ರಾಜತೇ ವಾನರರಾಜಸೈನ್ಯಂ ॥ **6.73.71** ॥ 3271

ಆವಾಂ ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಿತೌ ವಿಸಂಜ್ಞೌ
ನಿವೃತ್ತಯುದ್ಧೌ ಹತಹರ್ಷರೋಷೌ।
ಧ್ರುವಂ ಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯತ್ಯಮರಾರಿವಾಸ -
ಮಸೌ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ರಣಾಗ್ರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ॥ **6.73.72** ॥ 3272

ತತಸ್ತು ತಾವಿಂದ್ರಜಿತೋಽಸ್ತ್ರಜಾಲೈ -
ರ್ಬಭೂವತುಸ್ತತ್ರ ತದಾ ವಿಶಸ್ತೌ।
ಸ ಚಾಪಿ ತೌ ತತ್ರ ವಿಷಾದಯಿತ್ವಾ
ನನಾದ ಹರ್ಷಾದ್ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ॥ **6.73.73** ॥ 3273

ತತಸ್ತದಾ ವಾನರಸೈನ್ಯಮೇವಂ
ರಾಮಂ ಚ ಸಂಖ್ಯೇ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ।
ವಿಷಾದಯಿತ್ವಾ ಸಹಸಾ ವಿವೇಶ
ಪುರೀಂ ದಶಗ್ರೀವಭುಜಾಭಿಗುಪ್ತಾಂ।

ಸಂಸ್ತೂಯಮಾನಃ ಸ ತು ಯಾತುಧಾನ್ಯೈಃ
ಪಿತ್ರೇ ಚ ಸರ್ವಂ ಹೃಷಿತೋಽಭ್ಯುವಾಚ ॥ **6.73.74** ॥ 3274

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುಃಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಜಾಂಬವದಾದೇಶೇನ ಹನುಮತಾ ಹಿಮಾಲಯಾದ್ದಿವ್ಯೌಷಧೀನಾಂ ಪರ್ವತಸ್ಯಾನಯನಂ ತಾಸಾಂ ಗಂಧೇನ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಃ ಸಮೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಲಾಭಃ

ತಯೋಸ್ತದಾಸಾದಿತಯೋ ರಣಾಗ್ರೇ
ಮುಮೋಹ ಸೈನ್ಯಂ ಹರಿಯೂಥಪಾನಾಂ।
ಸುಗ್ರೀವನೀಲಾಂಗದಜಾಂಬವಂತೋ
ನ ಚಾಪಿ ಕಿಂಚಿತ್ ಪ್ರತಿಪೇದಿರೇ ತೇ ॥ **6.74.1** ॥ 3275

ತತೋ ವಿಷಣ್ಣಂ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ ಸರ್ವಂ
ವಿಭೀಷಣೋ ಬುದ್ಧಿಮತಾಂ ವರಿಷ್ಠಃ।
ಉವಾಚ ಶಾಖಾಮೃಗರಾಜವೀರಾ -
ನಾಶ್ವಾಸಯನ್ನಪ್ರತಿಮೈರ್ವಚೋಭಿಃ ॥ **6.74.2** ॥ 3276

ಮಾ ಭೈಷ್ಟ ನಾಸ್ಯತ್ರ ವಿಷಾದಕಾಲೋ
ಯದಾರ್ಯಪುತ್ರೌ ಹ್ಯವಶೌ ವಿಷಣ್ಣೌ।
ಸ್ವಯಂಭುವೋ ವಾಕ್ಯಮಥೋದ್ವಹಂತೌ
ಯತ್ಸಾದಿತಾವಿಂದ್ರಜಿತಾಸ್ತ್ರಜಾಲೈಃ ॥ **6.74.3** ॥ 3277

ತಸ್ಮೈ ತು ದತ್ತಂ ಪರಮಾಸ್ತ್ರಮೇತತ್
ಸ್ವಯಂಭುವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಮಮೋಘವೀರ್ಯಂ।

ತನ್ಮಾನಯಂತೌ ಯುಧಿ ರಾಜಪುತ್ರೌ
ನಿಪಾತಿತೌ ಕೋಽತ್ರ ವಿಷಾದಕಾಲಃ ॥ **6.74.4** ॥ 3278

ಬ್ರಾಹ್ಮಮಸ್ತ್ರಂ ತತೋ ಧೀಮಾನ್ ಮಾನಯಿತ್ವಾ ತು ಮಾರುತಿಃ।
ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂಮಾನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.74.5** ॥ 3279

ಅಸ್ಮಿನ್ನಸ್ತ್ರಹತೇ ಸೈನ್ಯೇ ವಾನರಾಣಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ।
ಯೋ ಯೋ ಧಾರಯತೇ ಪ್ರಾಣಾಂಸ್ತಂ ತಮಾಶ್ವಾಸಯಾವಹೇ ॥ **6.74.6** ॥ 3280

ತಾವುಭೌ ಯುಗಪದ್ ವೀರೌ ಹನೂಮದ್ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮೌ।
ಉಲ್ಕಾಹಸ್ತೌ ತದಾ ರಾತ್ರೌ ರಣಶೀರ್ಷೇ ವಿಚೇರತುಃ ॥ **6.74.7** ॥ 3281

ಭಿನ್ನಲಾಂಗೂಲಹಸ್ತೋರುಪಾದಾಂಗುಲಿಶಿರೋಧರೈಃ।
ಸ್ರವದ್ಭಿಃ ಕ್ಷತಜಂ ಗಾತ್ರೈಃ ಪ್ರಸ್ರವದ್ಭಿಃ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.74.8** ॥ 3282

ಪತಿತೈಃ ಪರ್ವತಾಕಾರೈರ್ವಾನರೈರಭಿಸಂವೃತಾಂ।
ಶಸ್ತ್ರೈಶ್ಚ ಪತಿತೈರ್ದೀಪ್ತೈರ್ದದೃಶಾತೇ ವಸುಂಧರಾಂ ॥ **6.74.9** ॥ 3283

ಸುಗ್ರೀವಮಂಗದಂ ನೀಲಂ ಶರಭಂ ಗಂಧಮಾದನಂ।
ಜಾಂಬವಂತಂ ಸುಷೇಣಂ ಚ ವೇಗದರ್ಶಿನಮೇವ ಚ ॥ **6.74.10** ॥ 3284

ಮೈಂದಂ ನಲಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮುಖಂ ದ್ವಿವಿದಂ ಚಾಪಿ ವಾನರಂ।
ವಿಭೀಷಣೋ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ದದೃಶಾತೇ ಹತಾನ್ ರಣೇ ॥ **6.74.11** ॥ 3285

ಸಪ್ತಷಷ್ಟಿರ್ಹತಾಃ ಕೋಟ್ಯೋ ವಾನರಾಣಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ।
ಅಹ್ನಃ ಪಂಚಮಶೇಷೇಣ ವಲ್ಲಭೇನ ಸ್ವಯಂಭುವಃ ॥ **6.74.12** ॥ 3286

ಸಾಗರೌಘನಿಭಂ ಭೀಮಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಾಣಾರ್ದಿತಂ ಬಲಂ।
ಮಾರ್ಗತೇ ಜಾಂಬವಂತಂ ಚ ಹನೂಮಾನ್ ಸವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.74.13** ॥ 3287

ಸ್ವಭಾವಜರಯಾ ಯುಕ್ತಂ ವೃದ್ಧಂ ಶರಶತೈಶ್ಚಿತಂ।
ಪ್ರಜಾಪತಿಸುತಂ ವೀರಂ ಶಾಮ್ಯಂತಮಿವ ಪಾವಕಂ ॥ **6.74.14** ॥ 3288

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮಭಿಸಂಕ್ರಮ್ಯ ಪೌಲಸ್ತ್ಯೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಕಚ್ಚಿದಾರ್ಯ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ನ ಪ್ರಾಣಾ ಧ್ವಂಸಿತಾಸ್ತವ ॥ **6.74.15** ॥ 3289

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಾಂಬವಾನೃಕ್ಷಪುಂಗವಃ।
ಕೃಚ್ಛ್ರಾದಭ್ಯುದ್ಗಿರನ್ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.74.16** ॥ 3290

ನೈರ್ಋತೇಂದ್ರ ಮಹಾವೀರ್ಯ ಸ್ವರೇಣ ತ್ವಾಭಿಲಕ್ಷಯೇ।
ವಿದ್ಧಗಾತ್ರಃ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈರ್ನ ತ್ವಾಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಚಕ್ಷುಷಾ ॥ **6.74.17** ॥ 3291

ಅಂಜನಾ ಸುಪ್ರಜಾ ಯೇನ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ಚ ಸುವ್ರತ।
ಹನೂಮಾನ್ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಧಾರಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್ ॥ **6.74.18** ॥ 3292

ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಾಂಬವತೋ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚೇದಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಆರ್ಯಪುತ್ರಾವತಿಕ್ರಮ್ಯ ಕಸ್ಮಾತ್ ಪೃಚ್ಛಸಿ ಮಾರುತಿಂ ॥ **6.74.19** ॥ 3293

ನೈವ ರಾಜನಿ ಸುಗ್ರೀವೇ ನಾಂಗದೇ ನಾಪಿ ರಾಘವೇ।
ಆರ್ಯ ಸಂದರ್ಶಿತಃ ಸ್ನೇಹೋ ಯಥಾ ವಾಯುಸುತೇ ಪರಃ ॥ **6.74.20** ॥ 3294

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಾಂಬವಾನ್ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಶೃಣು ನೈರ್ಋತಶಾರ್ದೂಲ ಯಸ್ಮಾತ್ ಪೃಚ್ಛಾಮಿ ಮಾರುತಿಂ ॥ **6.74.21** ॥ 3295

ಅಸ್ಮಿಂಜೀವತಿ ವೀರೇ ತು ಹತಮಪ್ಯಹತಂ ಬಲಂ।
ಹನೂಮತ್ಯುಜ್ಝಿತಪ್ರಾಣೇ ಜೀವಂತೋಽಪಿ ಮೃತಾ ವಯಂ ॥ **6.74.22** ॥ 3296

ಧರತೇ ಮಾರುತಿಸ್ತಾತ ಮಾರುತಪ್ರತಿಮೋ ಯದಿ।
ವೈಶ್ವಾನರಸಮೋ ವೀರ್ಯೇ ಜೀವಿತಾಶಾ ತತೋ ಭವೇತ್ ॥ **6.74.23** ॥ 3297

ತತೋ ವೃದ್ಧಮುಪಾಗಮ್ಯ ವಿನಯೇನಾಭ್ಯವಾದಯತ್।
ಗೃಹ್ಯ ಜಾಂಬವತಃ ಪಾದೌ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.74.24** ॥ 3298

ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂಮತೋ ವಾಕ್ಯಂ ತದಾ ವಿವ್ಯಥಿತೇಂದ್ರಿಯಃ।
ಪುನರ್ಜಾತಮಿವಾತ್ಮಾನಂ ಮನ್ಯತೇ ಸ್ಮ ರ್ಕ್ಷಪುಂಗವಃ ॥ **6.74.25** ॥ 3299

ತತೋಽಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾ ಹನೂಮಂತಂ ಸ ಜಾಂಬವಾನ್।
ಆಗಚ್ಛ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲ ವಾನರಾಂಸ್ತ್ರಾತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.74.26** ॥ 3300

ನಾನ್ಯೋ ವಿಕ್ರಮಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತ್ವಮೇಷಾಂ ಪರಮಃ ಸಖಾ।
ತ್ವತ್ಪರಾಕ್ರಮಕಾಲೋಽಯಂ ನಾನ್ಯಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಕಂಚನ ॥ **6.74.27** ॥ 3301

ಋಕ್ಷವಾನರವೀರಾಣಾಮನೀಕಾನಿ ಪ್ರಹರ್ಷಯ।
ವಿಶಲ್ಯೌ ಕುರು ಚಾಪ್ಯೇತೌ ಸಾದಿತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.74.28** ॥ 3302

ಗತ್ವಾ ಪರಮಮಧ್ವಾನಮುಪರ್ಯುಪರಿ ಸಾಗರಂ।
ಹಿಮವಂತಂ ನಗಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಹನೂಮನ್ ಗಂತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.74.29** ॥ 3303

ತತಃ ಕಾಂಚನಮತ್ಯುಚ್ಚಮೃಷಭಂ ಪರ್ವತೋತ್ತಮಂ।
ಕೈಲಾಸಶಿಖರಂ ಚಾತ್ರ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸ್ಯರಿನಿಷೂದನ ॥ **6.74.30** ॥ 3304

ತಯೋಃ ಶಿಖರಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರದೀಪ್ತಮತುಲಪ್ರಭಂ।
ಸರ್ವೌಷಧಿಯುತಂ ವೀರ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸ್ಯೋಷಧಿಪರ್ವತಂ ॥ **6.74.31** ॥ 3305

ತಸ್ಯ ವಾನರಶಾರ್ದೂಲ ಚತಸ್ರೋ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸಂಭವಾಃ।
ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸ್ಯೋಷಧಯೋ ದೀಪ್ತಾ ದೀಪಯಂತೀರ್ದಿಶೋ ದಶ ॥ **6.74.32** ॥ 3306

ಮೃತಸಂಜೀವನೀಂ ಚೈವ ವಿಶಲ್ಯಕರಣೀಮಪಿ।
ಸುವರ್ಣಕರಣೀಂ ಚೈವ ಸಂಧಾನೀಂ ಚ ಮಹೌಷಧೀಂ ॥ **6.74.33** ॥ 3307

ತಾಃ ಸರ್ವಾ ಹನುಮನ್ ಗೃಹ್ಯ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾಗಂತುಮರ್ಹಸಿ।
ಆಶ್ವಾಸಯ ಹರೀನ್ ಪ್ರಾಣೈರ್ಯೋಜ್ಯ ಗಂಧವಹಾತ್ಮಜ ॥ **6.74.34** ॥ 3308

ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಾಂಬವತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಆಪೂರ್ಯತ ಬಲೋದ್ಧರ್ಷೈರ್ವಾಯುವೇಗೈರಿವಾರ್ಣವಃ ॥ **6.74.35** ॥ 3309

ಸ ಪರ್ವತತಟಾಗ್ರಸ್ಥಃ ಪೀಡಯನ್ ಪರ್ವತೋತ್ತಮಂ।
ಹನೂಮಾನ್ ದೃಶ್ಯತೇ ವೀರೋ ದ್ವಿತೀಯ ಇವ ಪರ್ವತಃ ॥ **6.74.36** ॥ 3310

ಹರಿಪಾದವಿನಿರ್ಭಗ್ನೋ ನಿಷಸಾದ ಸ ಪರ್ವತಃ।
ನ ಶಶಾಕ ತದಾತ್ಮಾನಂ ವೋಢುಂ ಭೃಶನಿಪೀಡಿತಃ ॥ **6.74.37** ॥ 3311

ತಸ್ಯ ಪೇತುರ್ನಗಾ ಭೂಮೌ ಹರಿವೇಗಾಚ್ಚ ಜಜ್ವಲುಃ।
ಶೃಂಗಾಣಿ ಚ ವ್ಯಶೀರ್ಯಂತ ಪೀಡಿತಸ್ಯ ಹನೂಮತಾ ॥ **6.74.38** ॥ 3312

ತಸ್ಮಿನ್ ಸಂಪೀಡ್ಯಮಾನೇ ತು ಭಗ್ನದ್ರುಮಶಿಲಾತಲೇ।
ನ ಶೇಕುರ್ವಾನರಾಃ ಸ್ಥಾತುಂ ಘೂರ್ಣಮಾನೇ ನಗೋತ್ತಮೇ ॥ **6.74.39** ॥ 3313

ಸಾ ಘೂರ್ಣಿತಮಹಾದ್ವಾರಾ ಪ್ರಭಗ್ನಗೃಹಗೋಪುರಾ।
ಲಂಕಾ ತ್ರಾಸಾಕುಲಾ ರಾತ್ರೌ ಪ್ರನೃತ್ತೇವಾಭವತ್ ತದಾ ॥ **6.74.40** ॥ 3314

ಪೃಥಿವೀಧರಸಂಕಾಶೋ ನಿಪೀಡ್ಯ ಪೃಥಿವೀಧರಂ।
ಪೃಥಿವೀಂ ಕ್ಷೋಭಯಾಮಾಸ ಸಾರ್ಣವಾಂ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.74.41** ॥ 3315

ಆರುರೋಹ ತದಾ ತಸ್ಮಾದ್ಧರಿರ್ಮಲಯಪರ್ವತಂ।
ಮೇರುಮಂದರಸಂಕಾಶಂ ನಾನಾಪ್ರಸ್ರವಣಾಕುಲಂ ॥ **6.74.42** ॥ 3316

ನಾನಾದ್ರುಮಲತಾಕೀರ್ಣಂ ವಿಕಾಸಿಕಮಲೋತ್ಪಲಂ।
ಸೇವಿತಂ ದೇವಗಂಧರ್ವೈಃ ಷಷ್ಟಿಯೋಜನಮುಚ್ಛ್ರಿತಂ ॥ **6.74.43** ॥ 3317

ವಿದ್ಯಾಧರೈರ್ಮುನಿಗಣೈರಪ್ಸರೋಭಿರ್ನಿಷೇವಿತಂ।
ನಾನಾಮೃಗಗಣಾಕೀರ್ಣಂ ಬಹುಕಂದರಶೋಭಿತಂ ॥ **6.74.44** ॥ 3318

ಸರ್ವಾನಾಕುಲಯಂಸ್ತತ್ರ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರಾನ್।
ಹನೂಮಾನ್ ಮೇಘಸಂಕಾಶೋ ವವೃಧೇ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.74.45** ॥ 3319

ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ತು ಶೈಲಮಾಪೀಡ್ಯ ವಡವಾಮುಖವನ್ಮುಖಂ।
ವಿವೃತ್ಯೋಗ್ರಂ ನನಾದೋಚ್ಚೈಸ್ತ್ರಾಸಯನ್ ರಜನೀಚರಾನ್ ॥ **6.74.46** ॥ 3320

ತಸ್ಯ ನಾನದ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಶ್ರುತ್ವಾ ನಿನದಮುತ್ತಮಂ।
ಲಂಕಾಸ್ಥಾ ರಾಕ್ಷಸವ್ಯಾಘ್ರಾ ನ ಶೇಕುಃ ಸ್ಪಂದಿತುಂ ಕ್ವಚಿತ್ ॥ **6.74.47** ॥ 3321

ನಮಸ್ಕೃತ್ವಾ ಸಮುದ್ರಾಯ ಮಾರುತಿರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ।
ರಾಘವಾರ್ಥೇ ಪರಂ ಕರ್ಮ ಸಮೀಹತ ಪರಂತಪಃ ॥ **6.74.48** ॥ 3322

ಸ ಪುಚ್ಛಮುದ್ಯಮ್ಯ ಭುಜಂಗಕಲ್ಪಂ
ವಿನಮ್ಯ ಪೃಷ್ಠಂ ಶ್ರವಣೇ ನಿಕುಚ್ಯ।
ವಿವೃತ್ಯ ವಕ್ತ್ರಂ ವಡವಾಮುಖಾಭ -
ಮಾಪುಪ್ಲವೇ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ಸ ಚಂಡವೇಗಃ ॥ **6.74.49** ॥ 3323

ಸ ವೃಕ್ಷಖಂಡಾಂಸ್ತರಸಾ ಜಹಾರ
ಶೈಲಾಞ್ಶಿಲಾಃ ಪ್ರಾಕೃತವಾನರಾಂಶ್ಚ।
ಬಾಹೂರುವೇಗೋದ್ಗತಸಂಪ್ರಣುನ್ನಾ -
ಸ್ತೇ ಕ್ಷೀಣವೇಗಾಃ ಸಲಿಲೇ ನಿಪೇತುಃ ॥ **6.74.50** ॥ 3324

ಸ ತೌ ಪ್ರಸಾರ್ಯೋರಗಭೋಗಕಲ್ಪೌ
ಭುಜೌ ಭುಜಂಗಾರಿನಿಕಾಶವೀರ್ಯಃ।
ಜಗಾಮ ಶೈಲಂ ನಗರಾಜಮಗ್ರ್ಯಂ
ದಿಶಃ ಪ್ರಕರ್ಷನ್ನಿವ ವಾಯುಸೂನುಃ ॥ **6.74.51** ॥ 3325

ಸ ಸಾಗರಂ ಘೂರ್ಣಿತವೀಚಿಮಾಲಂ
ತದಂಭಸಾ ಭ್ರಾಮಿತಸರ್ವಸತ್ತ್ವಂ।
ಸಮೀಕ್ಷಮಾಣಃ ಸಹಸಾ ಜಗಾಮ
ಚಕ್ರಂ ಯಥಾ ವಿಷ್ಣುಕರಾಗ್ರಮುಕ್ತಂ ॥ **6.74.52** ॥ 3326

ಸ ಪರ್ವತಾನ್ ಪಕ್ಷಿಗಣಾನ್ ಸರಾಂಸಿ
ನದೀಸ್ತಟಾಕಾನಿ ಪುರೋತ್ತಮಾನಿ।
ಸ್ಫೀತಾಂಜನಾಂಸ್ತಾನಪಿ ಸಂಪ್ರವೀಕ್ಷ್ಯ
ಜಗಾಮ ವೇಗಾತ್ ಪಿತೃತುಲ್ಯವೇಗಃ ॥ **6.74.53** ॥ 3327

ಆದಿತ್ಯಪಥಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಜಗಾಮ ಸ ಗತಶ್ರಮಃ।
ಹನೂಮಾಂಸ್ತ್ವರಿತೋ ವೀರಃ ಪಿತುಸ್ತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.74.54** ॥ 3328

ಜವೇನ ಮಹತಾ ಯುಕ್ತೋ ಮಾರುತಿರ್ವಾತರಂಹಸಾ।
ಜಗಾಮ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲೋ ದಿಶಃ ಶಬ್ದೇನ ನಾದಯನ್ ॥ **6.74.55** ॥ 3329

ಸ್ಮರಂಜಾಂಬವತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಮಾರುತಿರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ।
ದದರ್ಶ ಸಹಸಾ ಚಾಪಿ ಹಿಮವಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಃ ॥ **6.74.56** ॥ 3330

ನಾನಾಪ್ರಸ್ರವಣೋಪೇತಂ ಬಹುಕಂದರನಿರ್ಝರಂ।
ಶ್ವೇತಾಭ್ರಚಯಸಂಕಾಶೈಃ ಶಿಖರೈಶ್ಚಾರುದರ್ಶನೈಃ।
ಶೋಭಿತಂ ವಿವಿಧೈರ್ವೃಕ್ಷೈರಗಮತ್ ಪರ್ವತೋತ್ತಮಂ ॥ **6.74.57** ॥ 3331

ಸ ತಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಮಹಾನಗೇಂದ್ರ-
ಮತಿಪ್ರವೃದ್ಧೋತ್ತಮಹೇಮಶೃಂಗಂ।
ದದರ್ಶ ಪುಣ್ಯಾನಿ ಮಹಾಶ್ರಮಾಣಿ
ಸುರರ್ಷಿಸಂಘೋತ್ತಮಸೇವಿತಾನಿ ॥ **6.74.58** ॥ 3332

ಸ ಬ್ರಹ್ಮಕೋಶಂ ರಜತಾಲಯಂ ಚ
ಶಕ್ರಾಲಯಂ ರುದ್ರಶರಪ್ರಮೋಕ್ಷಂ।
ಹಯಾನನಂ ಬ್ರಹ್ಮಶಿರಶ್ಚ ದೀಪ್ತಂ
ದದರ್ಶ ವೈವಸ್ವತಕಿಂಕರಾಂಶ್ಚ ॥ **6.74.59** ॥ 3333

ವಹ್ನ್ಯಾಲಯಂ ವೈಶ್ರವಣಾಲಯಂ ಚ
ಸೂರ್ಯಪ್ರಭಂ ಸೂರ್ಯನಿಬಂಧನಂ ಚ।
ಬ್ರಹ್ಮಾಲಯಂ ಶಂಕರಕಾರ್ಮುಕಂ ಚ
ದದರ್ಶ ನಾಭಿಂ ಚ ವಸುಂಧರಾಯಾಃ ॥ **6.74.60** ॥ 3334

ಕೈಲಾಸಮಗ್ರ್ಯಂ ಹಿಮವಚ್ಛಿಲಾಂ ಚ
ತಂ ವೈ ವೃಷಂ ಕಾಂಚನಶೈಲಮಗ್ರ್ಯಂ।

ಪ್ರದೀಪ್ತಸರ್ವೌಷಧಿಸಂಪ್ರದೀಪ್ತಂ
ದದರ್ಶ ಸರ್ವೌಷಧಿಪರ್ವತೇಂದ್ರಂ ॥ **6.74.61** ॥ 3335

ಸ ತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾನಲರಾಶಿದೀಪ್ತಂ
ವಿಸಿಸ್ಮಿಯೇ ವಾಸವದೂತಸೂನುಃ।
ಆಪ್ಲುತ್ಯ ತಂ ಚೌಷಧಿಪರ್ವತೇಂದ್ರಂ
ತತ್ರೌಷಧೀನಾಂ ವಿಚಯಂ ಚಕಾರ ॥ **6.74.62** ॥ 3336

ಸ ಯೋಜನಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಮತೀತ್ಯ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ದಿವ್ಯೌಷಧಿಧರಂ ಶೈಲಂ ವ್ಯಚರನ್ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.74.63** ॥ 3337

ಮಹೌಷಧ್ಯಸ್ತತಃ ಸರ್ವಾಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಪರ್ವತಸತ್ತಮೇ।
ವಿಜ್ಞಾಯಾರ್ಥಿನಮಾಯಾಂತಂ ತತೋ ಜಗ್ಮುರದರ್ಶನಂ ॥ **6.74.64** ॥ 3338

ಸ ತಾ ಮಹಾತ್ಮಾ ಹನುಮಾನಪಶ್ಯಂ -
ಶ್ಚುಕೋಪ ರೋಷಾಚ್ಚ ಭೃಶಂ ನನಾದ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣೋಽಗ್ನಿಸಮಾನಚಕ್ಷು -
ರ್ಮಹೀಧರೇಂದ್ರಂ ತಮುವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ ॥ **6.74.65** ॥ 3339

ಕಿಮೇತದೇವಂ ಸುವಿನಿಶ್ಚಿತಂ ತೇ
ಯದ್ ರಾಘವೇ ನಾಸಿ ಕೃತಾನುಕಂಪಃ।
ಪಶ್ಯಾದ್ಯ ಮದ್ಬಾಹುಬಲಾಭಿಭೂತೋ
ವಿಕೀರ್ಣಮಾತ್ಮಾನಮಥೋ ನಗೇಂದ್ರ ॥ **6.74.66** ॥ 3340

ಸ ತಸ್ಯ ಶೃಂಗಂ ಸನಗಂ ಸನಾಗಂ
ಸಕಾಂಚನಂ ಧಾತುಸಹಸ್ರಜುಷ್ಟಂ।
ವಿಕೀರ್ಣಕೂಟಂ ಜ್ವಲಿತಾಗ್ರಸಾನುಂ
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವೇಗಾತ್ ಸಹಸೋನ್ಮಮಾಥ ॥ **6.74.67** ॥ 3341

ಸ ತಂ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಖಮುತ್ಪಪಾತ
ವಿತ್ರಾಸ್ಯ ಲೋಕಾನ್ ಸಸುರಾಸುರೇಂದ್ರಾನ್।
ಸಂಸ್ತೂಯಮಾನಃ ಖಚರೈರನೇಕೈ-
ರ್ಜಗಾಮ ವೇಗಾದ್ ಗರುಡೋಗ್ರವೇಗಃ ॥ **6.74.68** ॥ 3342

ಸ ಭಾಸ್ಕರಾಧ್ವಾನಮನುಪ್ರಪನ್ನ-
ಸ್ತಂ ಭಾಸ್ಕರಾಭಂ ಶಿಖರಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ।
ಬಭೌ ತದಾ ಭಾಸ್ಕರಸನ್ನಿಕಾಶೋ
ರವೇಃ ಸಮೀಪೇ ಪ್ರತಿಭಾಸ್ಕರಾಭಃ ॥ **6.74.69** ॥ 3343

ಸ ತೇನ ಶೈಲೇನ ಭೃಶಂ ರರಾಜ
ಶೈಲೋಪಮೋ ಗಂಧವಹಾತ್ಮಜಸ್ತು।
ಸಹಸ್ರಧಾರೇಣ ಸಪಾವಕೇನ
ಚಕ್ರೇಣ ಖೇ ವಿಷ್ಣುರಿವಾರ್ಪಿತೇನ ॥ **6.74.70** ॥ 3344

ತಂ ವಾನರಾಃ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ತದಾ ವಿನೇದುಃ
ಸ ತಾನಪಿ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮುದಾ ನನಾದ।
ತೇಷಾಂ ಸಮುತ್ಕೃಷ್ಟರವಂ ನಿಶಮ್ಯ
ಲಂಕಾಲಯಾ ಭೀಮತರಂ ವಿನೇದುಃ ॥ **6.74.71** ॥ 3345

ತತೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ನಿಪಪಾತ ತಸ್ಮಿನ್
ಶೈಲೋತ್ತಮೇ ವಾನರಸೈನ್ಯಮಧ್ಯೇ।
ಹರ್ಯುತ್ತಮೇಭ್ಯಃ ಶಿರಸಾಭಿವಾದ್ಯ
ವಿಭೀಷಣಂ ತತ್ರ ಚ ಸಸ್ವಜೇ ಸಃ ॥ **6.74.72** ॥ 3346

ತಾವಪ್ಯುಭೌ ಮಾನುಷರಾಜಪುತ್ರೌ
ತಂ ಗಂಧಮಾಘ್ರಾಯ ಮಹೌಷಧೀನಾಂ।
ಬಭೂವತುಸ್ತತ್ರ ತದಾ ವಿಶಲ್ಯಾ-
ವುತ್ತಸ್ಥುರನ್ಯೇ ಚ ಹರಿಪ್ರವೀರಾಃ ॥ **6.74.73** ॥ 3347

ಸರ್ವೇ ವಿಶಲ್ಯಾ ವಿರುಜಾಃ ಕ್ಷಣೇನ
ಹರಿಪ್ರವೀರಾಶ್ಚ ಹತಾಶ್ಚ ಯೇ ಸ್ಯುಃ।
ಗಂಧೇನ ತಾಸಾಂ ಪ್ರವರೌಷಧೀನಾಂ
ಸುಪ್ತಾ ನಿಶಾಂತೇಷ್ವಿವ ಸಂಪ್ರಬುದ್ಧಾಃ ॥ **6.74.74** ॥ 3348

ಯದಾಪ್ರಭೃತಿ ಲಂಕಾಯಾಂ ಯುಧ್ಯಂತೇ ಹರಿರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ತದಾಪ್ರಭೃತಿ ಮಾನಾರ್ಥಮಾಜ್ಞಯಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ॥ **6.74.75** ॥ 3349

ಯೇ ಹನ್ಯಂತೇ ರಣೇ ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕಪಿಕುಂಜರೈಃ।
ಹತಾ ಹತಾಸ್ತು ಕ್ಷಿಪ್ಯಂತೇ ಸರ್ವ ಏವ ತು ಸಾಗರೇ ॥ **6.74.76** ॥ 3350

ತತೋ ಹರಿರ್ಗಂಧವಹಾತ್ಮಜಸ್ತು
ತಮೋಷಧೀಶೈಲಮುದಗ್ರವೇಗಃ।
ನಿನಾಯ ವೇಗಾದ್ದಿಮವಂತಮೇವ
ಪುನಶ್ಚ ರಾಮೇಣ ಸಮಾಜಗಾಮ ॥ **6.74.77** ॥ 3351

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುಃಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಲಂಕಾಯಾ ದಹನಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ

ತತೋಽಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರೇಶ್ವರಃ।
ಅರ್ಘ್ಯಂ ವಿಜ್ಞಾಪಯಂಶ್ಚಾಪಿ ಹನೂಮಂತಮಿದಂ ವಚಃ ॥ **6.75.1** ॥ 3352

ಯತೋ ಹತಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಃ ಕುಮಾರಾಶ್ಚ ನಿಷೂದಿತಾಃ।
ನೇದಾನೀಮುಪನಿರ್ಹಾರಂ ರಾವಣೋ ದಾತುಮರ್ಹತಿ ॥ **6.75.2** ॥ 3353

ಯೇ ಯೇ ಮಹಾಬಲಾಃ ಸಂತಿ ಲಘವಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಲಂಕಾಮಭಿಪತಂತ್ವಾಶು ಗೃಹ್ಯೋಲ್ಕಾಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.75.3** ॥ 3354

ತತೋಽಸ್ತಂ ಗತ ಆದಿತ್ಯೇ ರೌದ್ರೇ ತಸ್ಮಿನ್ ನಿಶಾಮುಖೇ।
ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖಾಃ ಸೋಲ್ಕಾ ಜಗ್ಮುಸ್ತೇ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.75.4** ॥ 3355

ಉಲ್ಕಾಹಸ್ತೈರ್ಹರಿಗಣೈಃ ಸರ್ವತಃ ಸಮಭಿದ್ರುತಾಃ।
ಆರಕ್ಷಸ್ಥಾ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಾಃ ಸಹಸಾ ವಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.75.5** ॥ 3356

ಗೋಪುರಾಟ್ಟಪ್ರತೋಲೀಷು ಚರ್ಯಾಸು ವಿವಿಧಾಸು ಚ।
ಪ್ರಾಸಾದೇಷು ಚ ಸಂಹೃಷ್ಟಾಃ ಸಸೃಜುಸ್ತೇ ಹುತಾಶನಂ ॥ **6.75.6** ॥ 3357

ತೇಷಾಂ ಗೃಹಸಹಸ್ರಾಣಿ ದದಾಹ ಹುತಭುಕ್ ತದಾ।
ಪ್ರಾಸಾದಾಃ ಪರ್ವತಾಕಾರಾಃ ಪತಂತಿ ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.75.7** ॥ 3358

ಅಗುರುರ್ದಹ್ಯತೇ ತತ್ರ ಪರಂ ಚೈವ ಸುಚಂದನಂ।
ಮೌಕ್ತಿಕಾ ಮಣಯಃ ಸ್ನಿಗ್ಧಾ ವಜ್ರಂ ಚಾಪಿ ಪ್ರವಾಲಕಂ ॥ **6.75.8** ॥ 3359

ಕ್ಷೌಮಂ ಚ ದಹ್ಯತೇ ತತ್ರ ಕೌಶೇಯಂ ಚಾಪಿ ಶೋಭನಂ।
ಆವಿಕಂ ವಿವಿಧಂ ಚೌರ್ಣಂ ಕಾಂಚನಂ ಭಾಂಡಮಾಯುಧಂ ॥ **6.75.9** ॥ 3360

ನಾನಾವಿಕೃತಸಂಸ್ಥಾನಂ ವಾಜಿಭಾಂಡಪರಿಚ್ಛದಂ।
ಗಜಗ್ರೈವೇಯಕಕ್ಷ್ಯಾಶ್ಚ ರಥಭಾಂಡಾಂಶ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತಾನ್ ॥ **6.75.10** ॥ 3361

ತನುತ್ರಾಣಿ ಚ ಯೋಧಾನಾಂ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವಾನಾಂ ಚ ವರ್ಮ ಚ।
ಖಡ್ಗಾ ಧನೂಂಷಿ ಜ್ಯಾಬಾಣಾಸ್ತೋಮರಾಂಕುಶಶಕ್ತಯಃ ॥ **6.75.11** ॥ 3362

ರೋಮಜಂ ವಾಲಜಂ ಚರ್ಮ ವ್ಯಾಘ್ರಜಂ ಚಾಂಡಜಂ ಬಹು।
ಮುಕ್ತಾಮಣಿವಿಚಿತ್ರಾಂಶ್ಚ ಪ್ರಾಸಾದಾಂಶ್ಚ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.75.12** ॥ 3363

ವಿವಿಧಾನಸ್ತ್ರಸಂಘಾತಾನಗ್ನಿರ್ದಹತಿ ತತ್ರ ವೈ।
ನಾನಾವಿಧಾನ್ ಗೃಹಾಂಶ್ಚಿತ್ರಾನ್ ದದಾಹ ಹುತಭುಕ್ ತದಾ ॥ **6.75.13** ॥ 3364

ಆವಾಸಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಗೃಹಗೃಧ್ನಾಂ।
ಹೇಮಚಿತ್ರತನುತ್ರಾಣಾಂ ಸ್ರಗ್ಭಾಂಡಾಂಬರಧಾರಿಣಾಂ ॥ **6.75.14** ॥ 3365

ಸೀಧುಪಾನಚಲಾಕ್ಷಾಣಾಂ ಮದವಿಹ್ವಲಗಾಮಿನಾಂ।
ಕಾಂತಾಲಂಬಿತವಸ್ತ್ರಾಣಾಂ ಶತ್ರುಸಂಜಾತಮನ್ಯುನಾಂ ॥ **6.75.15** ॥ 3366

ಗದಾಶೂಲಾಸಿಹಸ್ತಾನಾಂ ಖಾದತಾಂ ಪಿಬತಾಮಪಿ।
ಶಯನೇಷು ಮಹಾರ್ಹೇಷು ಪ್ರಸುಪ್ತಾನಾಂ ಪ್ರಿಯೈಃ ಸಹ ॥ **6.75.16** ॥ 3367

ತ್ರಸ್ತಾನಾಂ ಗಚ್ಛತಾಂ ತೂರ್ಣಂ ಪುತ್ರಾನಾದಾಯ ಸರ್ವತಃ।
ತೇಷಾಂ ಶತಸಹಸ್ರಾಣಿ ತದಾ ಲಂಕಾನಿವಾಸಿನಾಂ ॥ **6.75.17** ॥ 3368

ಅದಹತ್ ಪಾವಕಸ್ತತ್ರ ಜಜ್ವಾಲ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ಸಾರವಂತಿ ಮಹಾರ್ಹಾಣಿ ಗಂಭೀರಗುಣವಂತಿ ಚ ॥ **6.75.18** ॥ 3369

ಹೇಮಚಂದ್ರಾರ್ಧಚಂದ್ರಾಣಿ ಚಂದ್ರಶಾಲೋನ್ನತಾನಿ ಚ।
ತತ್ರ ಚಿತ್ರಗವಾಕ್ಷಾಣಿ ಸಾಧಿಷ್ಠಾನಾನಿ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.75.19** ॥ 3370

ಮಣಿವಿದ್ರುಮಚಿತ್ರಾಣಿ ಸ್ಪೃಶಂತೀವ ದಿವಾಕರಂ।
ಕ್ರೌಂಚಬರ್ಹಿಣವೀಣಾನಾಂ ಭೂಷಣಾನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನೈಃ ॥ **6.75.20** ॥ 3371

ನಾದಿತಾನ್ಯಚಲಾಭಾನಿ ವೇಶ್ಮಾನ್ಯಗ್ನಿರ್ದದಾಹ ಸಃ।
ಜ್ವಲನೇನ ಪರೀತಾನಿ ತೋರಣಾನಿ ಚಕಾಶಿರೇ ॥ **6.75.21** ॥ 3372

ವಿದ್ಯುದ್ಭಿರಿವ ನದ್ಧಾನಿ ಮೇಘಜಾಲಾನಿ ಘರ್ಮಗೇ।
ಜ್ವಲನೇನ ಪರೀತಾನಿ ಗೃಹಾಣಿ ಪ್ರಚಕಾಶಿರೇ ॥ **6.75.22** ॥ 3373

ದಾವಾಗ್ನಿದೀಪ್ತಾನಿ ಯಥಾ ಶಿಖರಾಣಿ ಮಹಾಗಿರೇಃ।
ವಿಮಾನೇಷು ಪ್ರಸುಪ್ತಾಶ್ಚ ದಹ್ಯಮಾನಾ ವರಾಂಗನಾಃ ॥ **6.75.23** ॥ 3374

ತ್ಯಕ್ತಾಭರಣಸಂಯೋಗಾ ಹಾಹೇತ್ಯುಚ್ಚೈರ್ವಿಚುಕ್ರುಶುಃ।
ತತ್ರ ಚಾಗ್ನಿಪರೀತಾನಿ ನಿಪೇತುರ್ಭವನಾನ್ಯಪಿ ॥ **6.75.24** ॥ 3375

ವಜ್ರಿವಜ್ರಹತಾನೀವ ಶಿಖರಾಣಿ ಮಹಾಗಿರೇಃ।
ತಾನಿ ನಿರ್ದಹ್ಯಮಾನಾನಿ ದೂರತಃ ಪ್ರಚಕಾಶಿರೇ ॥ **6.75.25** ॥ 3376

ಹಿಮವಚ್ಛಿಖರಾಣೀವ ದಹ್ಯಮಾನಾನಿ ಸರ್ವಶಃ।
ಹರ್ಮ್ಯಾಗ್ರೈರ್ದಹ್ಯಮಾನೈಶ್ಚ ಜ್ವಾಲಾಪ್ರಜ್ವಲಿತೈರಪಿ ॥ **6.75.26** ॥ 3377

ರಾತ್ರೌ ಸಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಲಂಕಾ ಪುಷ್ಪಿತೈರಿವ ಕಿಂಶುಕೈಃ।
ಹಸ್ತ್ಯಧ್ಯಕ್ಷೈರ್ಗಜೈರ್ಮುಕ್ತೈರ್ಮುಕ್ತೈಶ್ಚ ತುರಗೈರಪಿ।
ಬಭೂವ ಲಂಕಾ ಲೋಕಾಂತೇ ಭ್ರಾಂತಗ್ರಾಹ ಇವಾರ್ಣವಃ ॥ **6.75.27** ॥ 3378

ಅಶ್ವಂ ಮುಕ್ತಂ ಗಜೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕ್ವಚಿದ್ ಭೀತೋಽಪಸರ್ಪತಿ।
ಭೀತೋ ಭೀತಂ ಗಜಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕ್ವಚಿದಶ್ವೋ ನಿವರ್ತತೇ ॥ **6.75.28** ॥ 3379

ಲಂಕಾಯಾಂ ದಹ್ಯಮಾನಾಯಾಂ ಶುಶುಭೇ ಚ ಮಹೋದಧಿಃ।
ಛಾಯಾಸಂಸಕ್ತಸಲಿಲೋ ಲೋಹಿತೋದ ಇವಾರ್ಣವಃ ॥ **6.75.29** ॥ 3380

ಸಾ ಬಭೂವ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಹರಿಭಿರ್ದೀಪಿತಾ ಪುರೀ।
ಲೋಕಸ್ಯಾಸ್ಯ ಕ್ಷಯೇ ಘೋರೇ ಪ್ರದೀಪ್ತೇವ ವಸುಂಧರಾ ॥ **6.75.30** ॥ 3381

ನಾರೀಜನಸ್ಯ ಧೂಮೇನ ವ್ಯಾಪ್ತಸ್ಯೋಚ್ಚೈರ್ವಿನೇದುಷಃ।
ಸ್ವನೋ ಜ್ವಲನತಪ್ತಸ್ಯ ಶುಶ್ರುವೇ ಶತಯೋಜನಂ ॥ **6.75.31** ॥ 3382

ಪ್ರದಗ್ಧಕಾಯಾನಪರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ನಿರ್ಗತಾನ್ ಬಹಿಃ।
ಸಹಸಾ ಹ್ಯುತ್ಪತಂತಿ ಸ್ಮ ಹರಯೋಽಥ ಯುಯುತ್ಸವಃ ॥ **6.75.32** ॥ 3383

ಉದ್ಘುಷ್ಟಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನಂ।
ದಿಶೋ ದಶ ಸಮುದ್ರಂ ಚ ಪೃಥಿವೀಂ ಚ ವ್ಯನಾದಯತ್ ॥ **6.75.33** ॥ 3384

ವಿಶಲ್ಯೌ ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ತಾವುಭೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಅಸಂಭ್ರಾಂತೌ ಜಗೃಹತುಸ್ತೇ ಉಭೇ ಧನುಷೀ ವರೇ ॥ **6.75.34** ॥ 3385

ತತೋ ವಿಸ್ಫಾರಯಾಮಾಸ ರಾಮಶ್ಚ ಧನುರುತ್ತಮಂ।
ಬಭೂವ ತುಮುಲಃ ಶಬ್ದೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಭಯಾವಹಃ ॥ **6.75.35** ॥ 3386

ಅಶೋಭತ ತದಾ ರಾಮೋ ಧನುರ್ವಿಸ್ಫಾರಯನ್ ಮಹತ್।
ಭಗವಾನಿವ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಭವೋ ವೇದಮಯಂ ಧನುಃ ॥ **6.75.36** ॥ 3387

ಉದ್ಘುಷ್ಟಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನಂ।
ಜ್ಯಾಶಬ್ದಸ್ತಾವುಭೌ ಶಬ್ದಾವತಿ ರಾಮಸ್ಯ ಶುಶ್ರುವೇ ॥ **6.75.37** ॥ 3388

ವಾನರೋದ್ಘುಷ್ಟಘೋಷಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನಃ।
ಜ್ಯಾಶಬ್ದಶ್ಚಾಪಿ ರಾಮಸ್ಯ ತ್ರಯಂ ವ್ಯಾಪ ದಿಶೋ ದಶ ॥ **6.75.38** ॥ 3389

ತಸ್ಯ ಕಾರ್ಮುಕನಿರ್ಮುಕ್ತೈಃ ಶರೈಸ್ತತ್ಪುರಗೋಪುರಂ।
ಕೈಲಾಸಶೃಂಗಪ್ರತಿಮಂ ವಿಕೀರ್ಣಮಭವದ್ ಭುವಿ ॥ **6.75.39** ॥ 3390

ತತೋ ರಾಮಶರಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಮಾನೇಷು ಗೃಹೇಷು ಚ।
ಸನ್ನಾಹೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಣಾಂ ತುಮುಲಃ ಸಮಪದ್ಯತ ॥ **6.75.40** ॥ 3391

ತೇಷಾಂ ಸನ್ನಹ್ಯಮಾನಾನಾಂ ಸಿಂಹನಾದಂ ಚ ಕುರ್ವತಾಂ।
ಶರ್ವರೀ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಣಾಂ ರೌದ್ರೀವ ಸಮಪದ್ಯತ ॥ **6.75.41** ॥ 3392

ಆದಿಷ್ಟಾ ವಾನರೇಂದ್ರಾಸ್ತೇ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಆಸನ್ನಂ ದ್ವಾರಮಾಸಾದ್ಯ ಯುಧ್ಯಧ್ವಂ ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.75.42** ॥ 3393

ಯಶ್ಚ ವೋ ವಿತಥಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ತತ್ರ ತತ್ರಾಪ್ಯುಪಸ್ಥಿತಃ।
ಸ ಹಂತವ್ಯೋಽಭಿಸಂಪ್ಲುತ್ಯ ರಾಜಶಾಸನದೂಷಕಃ ॥ **6.75.43** ॥ 3394

ತೇಷು ವಾನರಮುಖ್ಯೇಷು ದೀಪ್ತೋಲ್ಕೋಜ್ಜ್ವಲಪಾಣಿಷು।
ಸ್ಥಿತೇಷು ದ್ವಾರಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ರಾವಣಂ ಕ್ರೋಧ ಆವಿಶತ್ ॥ **6.75.44** ॥ 3395

ತಸ್ಯ ಜೃಂಭಿತವಿಕ್ಷೇಪಾದ್ ವ್ಯಾಮಿಶ್ರಾ ವೈ ದಿಶೋ ದಶ।
ರೂಪವಾನಿವ ರುದ್ರಸ್ಯ ಮನ್ಯುರ್ಗಾತ್ರೇಷ್ವದೃಶ್ಯತ ॥ **6.75.45** ॥ 3396

ಸ ಕುಂಭಂ ಚ ನಿಕುಂಭಂ ಚ ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜಾವುಭೌ।
ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಬಹುಭಿಃ ಸಹ ॥ **6.75.46** ॥ 3397

ಯೂಪಾಕ್ಷಃ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಶ್ಚ ಪ್ರಜಂಘಃ ಕಂಪನಸ್ತಥಾ।
ನಿರ್ಯಯುಃ ಕೌಂಭಕರ್ಣಿಭ್ಯಾಂ ಸಹ ರಾವಣಶಾಸನಾತ್ ॥ **6.75.47** ॥ 3398

ಶಶಾಸ ಚೈವ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸ ಮಹಾಬಲಾನ್।
ರಾಕ್ಷಸಾ ಗಚ್ಛತಾದ್ಯೈವ ಸಿಂಹನಾದಂ ಚ ನಾದಯನ್ ॥ **6.75.48** ॥ 3399

ತತಸ್ತು ಚೋದಿತಾಸ್ತೇನ ರಾಕ್ಷಸಾ ಜ್ವಲಿತಾಯುಧಾಃ।
ಲಂಕಾಯಾ ನಿರ್ಯಯುರ್ವೀರಾಃ ಪ್ರಣದಂತಃ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.75.49** ॥ 3400

ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೂಷಣಸ್ಥಾಭಿರ್ಭಾಭಿಃ ಸ್ವಾಭಿಶ್ಚ ಸರ್ವಶಃ।
ಚಕ್ರುಸ್ತೇ ಸಪ್ರಭಂ ವ್ಯೋಮ ಹರಯಶ್ಚಾಗ್ನಿಭಿಃ ಸಹ ॥ **6.75.50** ॥ 3401

ತತ್ರ ತಾರಾಧಿಪಸ್ಯಾಭಾ ತಾರಾಣಾಂ ಭಾ ತಥೈವ ಚ।
ತಯೋರಾಭರಣಾಭಾ ಚ ಜ್ವಲಿತಾ ದ್ಯಾಮಭಾಸಯತ್ ॥ **6.75.51** ॥ 3402

ಚಂದ್ರಾಭಾ ಭೂಷಣಾಭಾ ಚ ಗ್ರಹಾಣಾಂ ಜ್ವಲತಾಂ ಚ ಭಾ।
ಹರಿರಾಕ್ಷಸಸೈನ್ಯಾನಿ ಭ್ರಾಜಯಾಮಾಸ ಸರ್ವತಃ ॥ **6.75.52** ॥ 3403

ತತ್ರ ಚಾರ್ಧಪ್ರದೀಪ್ತಾನಾಂ ಗೃಹಾಣಾಂ ಸಾಗರಃ ಪುನಃ।
ಭಾಭಿಃ ಸಂಸಕ್ತಸಲಿಲಶ್ಚಲೋರ್ಮಿಃ ಶುಶುಭೇಽಧಿಕಂ ॥ **6.75.53** ॥ 3404

ಪತಾಕಾಧ್ವಜಸಂಯುಕ್ತಮುತ್ತಮಾಸಿಪರಶ್ವಧಂ।
ಭೀಮಾಶ್ವರಥಮಾತಂಗಂ ನಾನಾಪತ್ತಿಸಮಾಕುಲಂ ॥ **6.75.54** ॥ 3405

ದೀಪ್ತಶೂಲಗದಾಖಡ್ಗಪ್ರಾಸತೋಮರಕಾರ್ಮುಕಂ।
ತದ್ ರಾಕ್ಷಸಬಲಂ ಭೀಮಂ ಘೋರವಿಕ್ರಮಪೌರುಷಂ ॥ **6.75.55** ॥ 3406

ದದೃಶೇ ಜ್ವಲಿತಪ್ರಾಸಂ ಕಿಂಕಿಣೀಶತನಾದಿತಂ।
ಹೇಮಜಾಲಾಚಿತಭುಜಂ ವ್ಯಾವೇಷ್ಟಿತಪರಶ್ವಧಂ ॥ **6.75.56** ॥ 3407

ವ್ಯಾಘೂರ್ಣಿತಮಹಾಶಸ್ತ್ರಂ ಬಾಣಸಂಸಕ್ತಕಾರ್ಮುಕಂ।
ಗಂಧಮಾಲ್ಯಮಧೂತ್ಸೇಕಸಮ್ಮೋದಿತಮಹಾನಿಲಂ ॥ **6.75.57** ॥ 3408

ಘೋರಂ ಶೂರಜನಾಕೀರ್ಣಂ ಮಹಾಂಬುಧರನಿಃಸ್ವನಂ।
ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಲಮಾಯಾತಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ದುರಾಸದಂ ॥ **6.75.58** ॥ 3409

ಸಂಚಚಾಲ ಪ್ಲವಂಗಾನಾಂ ಬಲಮುಚ್ಚೈರ್ನನಾದ ಚ।
ಜವೇನಾಪ್ಲುತ್ಯ ಚ ಪುನಸ್ತದ್ ಬಲಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಹತ್ ॥ **6.75.59** ॥ 3410

ಅಭ್ಯಯಾತ್ ಪ್ರತ್ಯರಿಬಲಂ ಪತಂಗಾ ಇವ ಪಾವಕಂ।
ತೇಷಾಂ ಭುಜಪರಾಮರ್ಶವ್ಯಾಮೃಷ್ಟಪರಿಘಾಶನಿ ॥ **6.75.60** ॥ 3411

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಬಲಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಭೂಯಃ ಪರಮಶೋಭತ।
ತತ್ರೋನ್ಮತ್ತಾ ಇವೋತ್ಪೇತುರ್ಹರಯೋಽಥ ಯುಯುತ್ಸವಃ ॥ **6.75.61** ॥ 3412

ತರುಶೈಲೈರಭಿಘ್ನಂತೋ ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ ನಿಶಾಚರಾನ್।
ತಥೈವಾಪತತಾಂ ತೇಷಾಂ ಹರೀಣಾಂ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.75.62** ॥ 3413

ಶಿರಾಂಸಿ ಸಹಸಾ ಜಹ್ರು ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ।
ದಶನೈರ್ಹತಕರ್ಣಾಶ್ಚ ಮುಷ್ಟಿಭಿರ್ಭಿನ್ನಮಸ್ತಕಾಃ।
ಶಿಲಾಪ್ರಹಾರಭಗ್ನಾಂಗಾ ವಿಚೇರುಸ್ತತ್ರ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.75.63** ॥ 3414

ತಥೈವಾಪ್ಯಪರೇ ತೇಷಾಂ ಕಪೀನಾಮಸಿಭಿಃ ಶಿತೈಃ।
ಪ್ರವರಾನಭಿತೋ ಜಘ್ನುಘೋರ್ರರೂಪಾ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.75.64** ॥ 3415

ಘ್ನಂತಮನ್ಯಂ ಜಘಾನಾನ್ಯಃ ಪಾತಯಂತಮಪಾತಯತ್।
ಗರ್ಹಮಾಣಂ ಜಗರ್ಹಾನ್ಯೋ ದಶಂತಮಪರೋಽದಶತ್ ॥ **6.75.65** ॥ 3416

ದೇಹೀತ್ಯನ್ಯೋ ದದಾತ್ಯನ್ಯೋ ದದಾಮೀತ್ಯಪರಃ ಪುನಃ।
ಕಿಂ ಕ್ಲೇಶಯಸಿ ತಿಷ್ಠೇತಿ ತತ್ರಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ಬಭಾಷಿರೇ ॥ **6.75.66** ॥ 3417

ವಿಪ್ರಲಂಭಿತಶಸ್ತ್ರಂ ಚ ವಿಮುಕ್ತಕವಚಾಯುಧಂ।
ಸಮುದ್ಯತಮಹಾಪ್ರಾಸಂ ಮುಷ್ಟಿಶೂಲಾಸಿಕುಂತಲಂ ॥ **6.75.67** ॥ 3418

ಪ್ರಾವರ್ತತ ಮಹಾರೌದ್ರಂ ಯುದ್ಧಂ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ।
ವಾನರಾನ್ ದಶ ಸಪ್ತೇತಿ ರಾಕ್ಷಸಾ ಜಘ್ನುರಾಹವೇ ॥ **6.75.68** ॥ 3419

ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ದಶ ಸಪ್ತೇತಿ ವಾನರಾಶ್ಚಾಭ್ಯಪಾತಯನ್।
ವಿಪ್ರಲಂಭಿತವಸ್ತ್ರಂ ಚ ವಿಮುಕ್ತಕವಚಧ್ವಜಂ।
ಬಲಂ ರಾಕ್ಷಸಮಾಲಂಬ್ಯ ವಾನರಾಃ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ ॥ **6.75.69** ॥ 3420

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಟ್ಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಅಂಗದೇನ ಕಂಪನಪ್ರಜಂಘಯೋರ್ದ್ವಿವಿದೇನ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಸ್ಯ ಮೈಂದೇನ ಯೂಪಾಕ್ಷಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಕುಂಭಸ್ಯ ವಧಶ್ಚ

ಪ್ರವೃತ್ತೇ ಸಂಕುಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಘೋರೇ ವೀರಜನಕ್ಷಯೇ।
ಅಂಗದಃ ಕಂಪನಂ ವೀರಮಾಸಸಾದ ರಣೋತ್ಸುಕಃ ॥ **6.76.1** ॥ 3421

ಆಹೂಯ ಸೋಽಂಗದಂ ಕೋಪಾತ್ ತಾಡಯಾಮಾಸ ವೇಗಿತಃ।
ಗದಯಾ ಕಂಪನಃ ಪೂರ್ವಂ ಸ ಚಚಾಲ ಭೃಶಾಹತಃ ॥ **6.76.2** ॥ 3422

ಸ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತೇಜಸ್ವೀ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಶಿಖರಂ ಗಿರೇಃ।
ಅರ್ದಿತಶ್ಚ ಪ್ರಹಾರೇಣ ಕಂಪನಃ ಪತಿತೋ ಭುವಿ ॥ **6.76.3** ॥ 3423

ತತಸ್ತು ಕಂಪನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷೋ ಹತಂ ರಣೇ।
ರಥೇನಾಭ್ಯಪತತ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ತತ್ಸಾಂಗದಮಭೀತವತ್ ॥ **6.76.4** ॥ 3424

ಸೋಽಂಗದಂ ನಿಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಸ್ತದಾ ವಿವ್ಯಾಧ ವೇಗಿತಃ।
ಶರೀರದಾರಣೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕಾಲಾಗ್ನಿಸಮವಿಗ್ರಹೈಃ ॥ **6.76.5** ॥ 3425

ಕ್ಷುರಕ್ಷುರಪ್ರನಾರಾಚೈರ್ವತ್ಸದಂತೈಃ ಶಿಲೀಮುಖೈಃ।
ಕರ್ಣಿಶಲ್ಯವಿಪಾಠೈಶ್ಚ ಬಹುಭಿರ್ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.76.6** ॥ 3426

ಅಂಗದಃ ಪ್ರತಿವಿದ್ಧಾಂಗೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಧನುರುಗ್ರಂ ರಥಂ ಬಾಣಾನ್ ಮಮರ್ದ ತರಸಾ ಬಲೀ ॥ **6.76.7** ॥ 3427

ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಸ್ತತಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಸಿಚರ್ಮ ಸಮಾದದೇ।
ಉತ್ಪಪಾತ ತದಾ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವೇಗವಾನವಿಚಾರಯನ್ ॥ **6.76.8** ॥ 3428

ತಂ ಕ್ಷಿಪ್ರತರಮಾಪ್ಲುತ್ಯ ಪರಾಮೃಶ್ಯಾಂಗದೋ ಬಲೀ।
ಕರೇಣ ತಸ್ಯ ತಂ ಖಡ್ಗಂ ಸಮಾಚ್ಛಿದ್ಯ ನನಾದ ಚ ॥ **6.76.9** ॥ 3429

ತಸ್ಯಾಂಸಫಲಕೇ ಖಡ್ಗಂ ನಿಜಘಾನ ತತೋಽಂಗದಃ।
ಯಜ್ಞೋಪವೀತವಚ್ಚೈನಂ ಚಿಚ್ಛೇದ ಕಪಿಕುಂಜರಃ ॥ **6.76.10** ॥ 3430

ತಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಮಹಾಖಡ್ಗಂ ವಿನದ್ಯ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ವಾಲಿಪುತ್ರೋಽಭಿದುದ್ರಾವ ರಣಶೀರ್ಷೇ ಪರಾನರೀನ್ ॥ **6.76.11** ॥ 3431

ಪ್ರಜಂಘಸಹಿತೋ ವೀರೋ ಯೂಪಾಕ್ಷಸ್ತು ತತೋ ಬಲೀ।
ರಥೇನಾಭಿಯಯೌ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.76.12** ॥ 3432

ಆಯಸೀಂ ತು ಗದಾಂ ಗೃಹ್ಯ ಸ ವೀರಃ ಕನಕಾಂಗದಃ।
ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಃ ಸಮಾಶ್ವಸ್ಯ ತಮೇವಾನುಪಪಾತ ಹ ॥ **6.76.13** ॥ 3433

ಪ್ರಜಂಘಸ್ತು ಮಹಾವೀರೋ ಯೂಪಾಕ್ಷಸಹಿತೋ ಬಲೀ।
ಗದಯಾಭಿಯಯೌ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.76.14** ॥ 3434

ತಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಪ್ರಜಂಘಯೋಃ।
ವಿಶಾಖಯೋರ್ಮಧ್ಯಗತಃ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ಇವಾಬಭೌ ॥ **6.76.15** ॥ 3435

ಅಂಗದಂ ಪರಿರಕ್ಷಂತೌ ಮೈಂದೋ ದ್ವಿವಿದ ಏವ ಚ।
ತಸ್ಯ ತಸ್ಥತುರಭ್ಯಾಶೇ ಪರಸ್ಪರದಿದೃಕ್ಷಯಾ ॥ **6.76.16** ॥ 3436

ಅಭಿಪೇತುರ್ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಪ್ರತಿಯತ್ತಾ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾನರಾನ್ ರೋಷಾದಸಿಬಾಣಗದಾಧರಾಃ ॥ **6.76.17** ॥ 3437

ತ್ರಯಾಣಾಂ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ತ್ರಿಭೀ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವೈಃ।
ಸಂಸಕ್ತಾನಾಂ ಮಹದ್ ಯುದ್ಧಮಭವದ್ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.76.18** ॥ 3438

ತೇ ತು ವೃಕ್ಷಾನ್ ಸಮಾದಾಯ ಸಂಪ್ರಚಿಕ್ಷಿಪುರಾಹವೇ।
ಖಡ್ಗೇನ ಪ್ರತಿಚಿಕ್ಷೇಪ ತಾನ್ ಪ್ರಜಂಘೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.76.19** ॥ 3439

ರಥಾನಶ್ವಾನ್ ದ್ರುಮಾಂಶ್ಚೈಲಾನ್ ಪ್ರತಿಚಿಕ್ಷಿಪುರಾಹವೇ।
ಶರೌಘೈಃ ಪ್ರತಿಚಿಚ್ಛೇದ ತಾನ್ ಯೂಪಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.76.20** ॥ 3440

ಸೃಷ್ಟಾನ್ ದ್ವಿವಿದಮೈಂದಾಭ್ಯಾಂ ದ್ರುಮಾನುತ್ಪಾಟ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಬಭಂಜ ಗದಯಾ ಮಧ್ಯೇ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.76.21** ॥ 3441

ಉದ್ಯಮ್ಯ ವಿಪುಲಂ ಖಡ್ಗಂ ಪರಮರ್ಮವಿದಾರಣಂ।
ಪ್ರಜಂಘೋ ವಾಲಿಪುತ್ರಾಯ ಅಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗಿತಃ ॥ **6.76.22** ॥ 3442

ತಮಭ್ಯಾಶಗತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರೇಂದ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಆಜಘಾನಾಶ್ವಕರ್ಣೇನ ದ್ರುಮೇಣಾತಿಬಲಸ್ತದಾ ॥ **6.76.23** ॥ 3443

ಬಾಹುಂ ಚಾಸ್ಯ ಸನಿಸ್ತ್ರಿಂಶಮಾಜಘಾನ ಸ ಮುಷ್ಟಿನಾ।
ವಾಲಿಪುತ್ರಸ್ಯ ಘಾತೇನ ಸ ಪಪಾತ ಕ್ಷಿತಾವಸಿಃ ॥ **6.76.24** ॥ 3444

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಿತಂ ಭೂಮೌ ಖಡ್ಗಂ ಮುಸಲಸನ್ನಿಭಂ।
ಮುಷ್ಟಿಂ ಸಂವರ್ತಯಾಮಾಸ ವಜ್ರಕಲ್ಪಂ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.76.25** ॥ 3445

ಸ ಲಲಾಟೇ ಮಹಾವೀರ್ಯಮಂಗದಂ ವಾನರರ್ಷಭಂ।
ಆಜಘಾನ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸ ಮುಹೂರ್ತಂ ಚಚಾಲ ಹ ॥ **6.76.26** ॥ 3446

ಸ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತೇಜಸ್ವೀ ವಾಲಿಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಪ್ರಜಂಘಸ್ಯ ಶಿರಃ ಕಾಯಾತ್ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಮುಷ್ಟಿನಾ ॥ **6.76.27** ॥ 3447

ಸ ಯೂಪಾಕ್ಷೋಽಶ್ರುಪೂರ್ಣಾಕ್ಷಃ ಪಿತೃವ್ಯೇ ನಿಹತೇ ರಣೇ।
ಅವರುಹ್ಯ ರಥಾತ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಕ್ಷೀಣೇಷುಃ ಖಡ್ಗಮಾದದೇ ॥ **6.76.28** ॥ 3448

ತಮಾಪತಂತಂ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಯೂಪಾಕ್ಷಂ ದ್ವಿವಿದಸ್ತ್ವರನ್।
ಆಜಘಾನೋರಸಿ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಜಗ್ರಾಹ ಚ ಬಲಾದ್ ಬಲೀ ॥ **6.76.29** ॥ 3449

ಗೃಹೀತಂ ಭ್ರಾತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಆಜಘಾನ ಮಹಾತೇಜಾ ವಕ್ಷಸಿ ದ್ವಿವಿದಂ ತತಃ ॥ **6.76.30** ॥ 3450

ಸ ತತೋಽಭಿಹತಸ್ತೇನ ಚಚಾಲ ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ಉದ್ಯತಾಂ ಚ ಪುನಸ್ತಸ್ಯ ಜಹಾರ ದ್ವಿವಿದೋ ಗದಾಂ ॥ **6.76.31** ॥ 3451

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಮೈಂದೋ ದ್ವಿವಿದಾಭ್ಯಾಶಮಾಗಮತ್।
ಯೂಪಾಕ್ಷಂ ತಾಡಯಾಮಾಸ ತಲೇನೋರಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.76.32** ॥ 3452

ತೌ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಯೂಪಾಕ್ಷೌ ಪ್ಲವಂಗಾಭ್ಯಾಂ ತರಸ್ವಿನೌ।
ಚಕ್ರತುಃ ಸಮರೇ ತೀವ್ರಮಾಕರ್ಷೋತ್ಪಾಟನಂ ಭೃಶಂ ॥ **6.76.33** ॥ 3453

ದ್ವಿವಿದಃ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಂ ತು ವಿದದಾರ ನಖೈರ್ಮುಖೇ।
ನಿಷ್ಪಿಪೇಷ ಸ ವೀರ್ಯೇಣ ಕ್ಷಿತಾವಾವಿಧ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.76.34** ॥ 3454

ಯೂಪಾಕ್ಷಮಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಮೈಂದೋ ವಾನರಪುಂಗವಃ।
ಪೀಡಯಾಮಾಸ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪಪಾತ ಸ ಹತಃ ಕ್ಷಿತೌ ॥ **6.76.35** ॥ 3455

ಹತಪ್ರವೀರಾ ವ್ಯಥಿತಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಚಮೂಸ್ತಥಾ।
ಜಗಾಮಾಭಿಮುಖೀ ಸಾ ತು ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜೋ ಯತಃ ॥ **6.76.36** ॥ 3456

ಆಪತಂತೀಂ ಚ ವೇಗೇನ ಕುಂಭಸ್ತಾಂ ಸಾಂತ್ವಯಚ್ಚಮೂಂ।
ಅಥೋತ್ಕೃಷ್ಟಂ ಮಹಾವೀರ್ಯೈರ್ಲಬ್ಧಲಕ್ಷೈಃ ಪ್ಲವಂಗಮೈಃ ॥ **6.76.37** ॥ 3457

ನಿಪಾತಿತಮಹಾವೀರಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಕ್ಷಶ್ಚಮೂಂ ತದಾ।
ಕುಂಭಃ ಪ್ರಚಕ್ರೇ ತೇಜಸ್ವೀ ರಣೇ ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ ॥ **6.76.38** ॥ 3458

ಸ ಧನುರ್ಧನ್ವಿನಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಸುಸಮಾಹಿತಃ।
ಮುಮೋಚಾಶೀವಿಷಪ್ರಖ್ಯಾಂಛರಾನ್ ದೇಹವಿದಾರಣಾನ್ ॥ **6.76.39** ॥ 3459

ತಸ್ಯ ತಚ್ಛುಶುಭೇ ಭೂಯಃ ಸಶರಂ ಧನುರುತ್ತಮಂ।
ವಿದ್ಯುದ್ಭೈರಾವತಾರ್ಚಿಷ್ಮದ್ವಿತೀಯೇಂದ್ರಧನುರ್ಯಥಾ ॥ **6.76.40** ॥ 3460

ಆಕರ್ಣಕೃಷ್ಟಮುಕ್ತೇನ ಜಘಾನ ದ್ವಿವಿದಂ ತದಾ।
ತೇನ ಹಾಟಕಪುಂಖೇನ ಪತ್ರಿಣಾ ಪತ್ರವಾಸಸಾ ॥ **6.76.41** ॥ 3461

ಸಹಸಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ವಿಪ್ರಮುಕ್ತಪದಃ ಸ್ಫುರನ್।
ನಿಪಪಾತ ತ್ರಿಕೂಟಾಭೋ ವಿಹ್ವಲನ್ ಪ್ಲವಗೋತ್ತಮಃ ॥ **6.76.42** ॥ 3462

ಮೈಂದಸ್ತು ಭ್ರಾತರಂ ತತ್ರ ಭಗ್ನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹಾಹವೇ।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗೇನ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾಂ ಶಿಲಾಂ ॥ **6.76.43** ॥ 3463

ತಾಂ ಶಿಲಾಂ ತು ಪ್ರಚಿಕ್ಷೇಪ ರಾಕ್ಷಸಾಯ ಮಹಾಬಲಃ।
ಬಿಭೇದ ತಾಂ ಶಿಲಾಂ ಕುಂಭಃ ಪ್ರಸನ್ನೈಃ ಪಂಚಭಿಃ ಶರೈಃ ॥ **6.76.44** ॥ 3464

ಸಂಧಾಯ ಚಾನ್ಯಂ ಸುಮುಖಂ ಶರಮಾಶೀವಿಷೋಪಮಂ।
ಆಜಘಾನ ಮಹಾತೇಜಾ ವಕ್ಷಸಿ ದ್ವಿವಿದಾಗ್ರಜಂ ॥ **6.76.45** ॥ 3465

ಸ ತು ತೇನ ಪ್ರಹಾರೇಣ ಮೈಂದೋ ವಾನರಯೂಥಪಃ।
ಮರ್ಮಣ್ಯಭಿಹತಸ್ತೇನ ಪಪಾತ ಭುವಿ ಮೂರ್ಛಿತಃ ॥ **6.76.46** ॥ 3466

ಅಂಗದೋ ಮಾತುಲೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಥಿತೌ ತು ಮಹಾಬಲೌ।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ವೇಗೇನ ಕುಂಭಮುದ್ಯತಕಾರ್ಮುಕಂ ॥ **6.76.47** ॥ 3467

ತಮಾಪತಂತಂ ವಿವ್ಯಾಧ ಕುಂಭಃ ಪಂಚಭಿರಾಯಸೈಃ।
ತ್ರಿಭಿಶ್ಚಾನ್ಯೈಃ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈರ್ಮಾತಂಗಮಿವ ತೋಮರೈಃ।
ಸೋಽಂಗದಂ ಬಹುಭಿರ್ಬಾಣೈಃ ಕುಂಭೋ ವಿವ್ಯಾಧ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.76.48** ॥ 3468

ಅಕುಂಠಧಾರೈರ್ನಿಶಿತೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕನಕಭೂಷಣೈಃ।
ಅಂಗದಃ ಪ್ರತಿವಿದ್ಧಾಂಗೋ ವಾಲಿಪುತ್ರೋ ನ ಕಂಪತೇ ॥ **6.76.49** ॥ 3469

ಶಿಲಾಪಾದಪವರ್ಷಾಣಿ ತಸ್ಯ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ವವರ್ಷ ಹ।
ಸ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಬಿಭೇದ ಚ ಪುನಃ ಶಿಲಾಃ ॥ **6.76.50** ॥ 3470

ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಲಿಪುತ್ರಸಮೀರಿತಾನ್।
ಆಪತಂತಂ ಚ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಕುಂಭೋ ವಾನರಯೂಥಪಂ ॥ **6.76.51** ॥ 3471

ಭ್ರುವೌ ವಿವ್ಯಾಧ ಬಾಣಾಭ್ಯಾಮುಲ್ಕಾಭ್ಯಾಮಿವ ಕುಂಜರಂ।
ತಸ್ಯ ಸುಸ್ರಾವ ರುಧಿರಂ ಪಿಹಿತೇ ಚಾಸ್ಯ ಲೋಚನೇ ॥ **6.76.52** ॥ 3472

ಅಂಗದಃ ಪಾಣಿನಾ ನೇತ್ರೇ ಪಿಧಾಯ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತೇ।
ಸಾಲಮಾಸನ್ನಮೇಕೇನ ಪರಿಜಗ್ರಾಹ ಪಾಣಿನಾ ॥ **6.76.53** ॥ 3473

ಸಂಪೀಡ್ಯೋರಸಿ ಸಸ್ಕಂಧಂ ಕರೇಣಾಭಿನಿವೇಶ್ಯ ಚ।
ಕಿಂಚಿದಭ್ಯವನಮ್ಯೈನಮುನ್ಮಮಾಥ ಮಹಾರಣೇ ॥ **6.76.54** ॥ 3474

ತಮಿಂದ್ರಕೇತುಪ್ರತಿಮಂ ವೃಕ್ಷಂ ಮಂದರಸನ್ನಿಭಂ।
ಸಮುತ್ಸೃಜತ ವೇಗೇನ ಮಿಷತಾಂ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.76.55** ॥ 3475

ಸ ಚಿಚ್ಛೇದ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಃ ಸಪ್ತಭಿಃ ಕಾಯಭೇದನೈಃ।
ಅಂಗದೋ ವಿವ್ಯಥೇಽಭೀಕ್ಷ್ಣಂ ಸ ಪಪಾತ ಮುಮೋಹ ಚ ॥ **6.76.56** ॥ 3476

ಅಂಗದಂ ಪತಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸೀದಂತಮಿವ ಸಾಗರೇ।
ದುರಾಸದಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಾ ರಾಘವಾಯ ನ್ಯವೇದಯನ್ ॥ **6.76.57** ॥ 3477

ರಾಮಸ್ತು ವ್ಯಥಿತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಲಿಪುತ್ರಂ ಮಹಾಹವೇ।
ವ್ಯಾದಿದೇಶ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಂಜಾಂಬವತ್ಪ್ರಮುಖಾಂಸ್ತತಃ ॥ **6.76.58** ॥ 3478

ತೇ ತು ವಾನರಶಾರ್ದೂಲಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮಸ್ಯ ಶಾಸನಂ।
ಅಭಿಪೇತುಃ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಕುಂಭಮುದ್ಯತಕಾರ್ಮುಕಂ ॥ **6.76.59** ॥ 3479

ತತೋ ದ್ರುಮಶಿಲಾಹಸ್ತಾಃ ಕೋಪಸಂರಕ್ತಲೋಚನಾಃ।
ರಿರಕ್ಷಿಷಂತೋಽಭ್ಯಪತನ್ನಂಗದಂ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.76.60** ॥ 3480

ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚ ಸುಷೇಣಶ್ಚ ವೇಗದರ್ಶೀ ಚ ವಾನರಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜಂ ವೀರಂ ಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಸಮಭಿದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.76.61** ॥ 3481

ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಪತತಸ್ತಾಂಸ್ತು ವಾನರೇಂದ್ರಾನ್ ಮಹಾಬಲಾನ್।
ಆವವಾರ ಶರೌಘೇಣ ನಗೇನೇವ ಜಲಾಶಯಂ ॥ **6.76.62** ॥ 3482

ತಸ್ಯ ಬಾಣಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನ ಶೇಕುರಪಿ ವೀಕ್ಷಿತುಂ।
ವಾನರೇಂದ್ರಾ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ವೇಲಾಮಿವ ಮಹೋದಧಿಃ ॥ **6.76.63** ॥ 3483

ತಾಂಸ್ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹರಿಗಣಾಞ್ಶರವೃಷ್ಟಿಭಿರರ್ದಿತಾನ್।
ಅಂಗದಂ ಪೃಷ್ಠತಃ ಕೃತ್ವಾ ಭ್ರಾತೃಜಂ ಪ್ಲವಗೇಶ್ವರಃ ॥ **6.76.64** ॥ 3484

ಅಭಿದುದ್ರಾವ ಸುಗ್ರೀವಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜಂ ರಣೇ।
ಶೈಲಸಾನುಚರಂ ನಾಗಂ ವೇಗವಾನಿವ ಕೇಸರೀ ॥ **6.76.65** ॥ 3485

ಉತ್ಪಾಟ್ಯ ಚ ಮಹಾವೃಕ್ಷಾನಶ್ವಕರ್ಣಾದಿಕಾನ್ ಬಹೂನ್।
ಅನ್ಯಾಂಶ್ಚ ವಿವಿಧಾನ್ ವೃಕ್ಷಾಂಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ಸ ಮಹಾಕಪಿಃ ॥ **6.76.66** ॥ 3486

ತಾಂ ಛಾದಯಂತೀಮಾಕಾಶಂ ವೃಕ್ಷವೃಷ್ಟಿಂ ದುರಾಸದಾಂ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜಃ ಶ್ರೀಮಾಂಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಸ್ವಶರೈಃ ಶಿತೈಃ ॥ **6.76.67** ॥ 3487

ಅಭಿಲಕ್ಷ್ಯೇಣ ತೀವ್ರೇಣ ಕುಂಭೇನ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ಆಚಿತಾಸ್ತೇ ದ್ರುಮಾ ರೇಜುರ್ಯಥಾ ಘೋರಾಃ ಶತಘ್ನಯಃ।
ದ್ರುಮವರ್ಷಂ ತು ತದ್ ಭಿನ್ನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕುಂಭೇನ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.76.68** ॥ 3488

ವಾನರಾಧಿಪತಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾಸತ್ತ್ವೋ ನ ವಿವ್ಯಥೇ।
ಸ ವಿಧ್ಯಮಾನಃ ಸಹಸಾ ಸಹಮಾನಸ್ತು ತಾಂಛರಾನ್ ॥ **6.76.69** ॥ 3489

ಕುಂಭಸ್ಯ ಧನುರಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ಬಭಂಜೇಂದ್ರಧನುಃಪ್ರಭಂ।
ಅವಪ್ಲುತ್ಯ ತತಃ ಶೀಘ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ ॥ **6.76.70** ॥ 3490

ಅಬ್ರವೀತ್ ಕುಪಿತಃ ಕುಂಭಂ ಭಗ್ನಶೃಂಗಮಿವ ದ್ವಿಪಂ।
ನಿಕುಂಭಾಗ್ರಜ ವೀರ್ಯಂ ತೇ ಬಾಣವೇಗಂ ತದದ್ಭುತಂ ॥ **6.76.71** ॥ 3491

ಸನ್ನತಿಶ್ಚ ಪ್ರಭಾವಶ್ಚ ತವ ವಾ ರಾವಣಸ್ಯ ವಾ।
ಪ್ರಹ್ರಾದಬಲಿವೃತ್ರಘ್ನಕುಬೇರವರುಣೋಪಮ ॥ **6.76.72** ॥ 3492

ಏಕಸ್ತ್ವಮನುಜಾತೋಽಸಿ ಪಿತರಂ ಬಲವತ್ತರಂ।
ತ್ವಾಮೇವೈಕಂ ಮಹಾಬಾಹುಂ ಶೂಲಹಸ್ತಮರಿಂದಮಂ ॥ **6.76.73** ॥ 3493

ತ್ರಿದಶಾ ನಾತಿವರ್ತಂತೇ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಮಿವಾಧಯಃ।
ವಿಕ್ರಮಸ್ವ ಮಹಾಬುದ್ಧೇ ಕರ್ಮಾಣಿ ಮಮ ಪಶ್ಯ ಚ ॥ **6.76.74** ॥ 3494

ವರದಾನಾತ್ ಪಿತೃವ್ಯಸ್ತೇ ಸಹತೇ ದೇವದಾನವಾನ್।
ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ತು ವೀರ್ಯೇಣ ಸಹತೇ ಚ ಸುರಾಸುರಾನ್ ॥ **6.76.75** ॥ 3495

ಧನುಷೀಂದ್ರಜಿತಸ್ತುಲ್ಯಃ ಪ್ರತಾಪೇ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ।
ತ್ವಮದ್ಯ ರಕ್ಷಸಾಂ ಲೋಕೇ ಶ್ರೇಷ್ಠೋಽಸಿ ಬಲವೀರ್ಯತಃ ॥ **6.76.76** ॥ 3496

ಮಹಾವಿಮರ್ದಂ ಸಮರೇ ಮಯಾ ಸಹ ತವಾದ್ಭುತಂ।
ಅದ್ಯ ಭೂತಾನಿ ಪಶ್ಯಂತು ಶಕ್ರಶಂಬರಯೋರಿವ ॥ **6.76.77** ॥ 3497

ಕೃತಮಪ್ರತಿಮಂ ಕರ್ಮ ದರ್ಶಿತಂ ಚಾಸ್ತ್ರಕೌಶಲಂ।
ಪತಿತಾ ಹರಿವೀರಾಶ್ಚ ತ್ವಯ್ಯೈತೇ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.76.78** ॥ 3498

ಉಪಾಲಂಭಭಯಾಚ್ಚೈವ ನಾಸಿ ವೀರ ಮಯಾ ಹತಃ।
ಕೃತಕರ್ಮಪರಿಶ್ರಾಂತೋ ವಿಶ್ರಾಂತಃ ಪಶ್ಯ ಮೇ ಬಲಂ ॥ **6.76.79** ॥ 3499

ತೇನ ಸುಗ್ರೀವವಾಕ್ಯೇನ ಸಾವಮಾನೇನ ಮಾನಿತಃ।
ಅಗ್ನೇರಾಜ್ಯಹುತಸ್ಯೇವ ತೇಜಸ್ತಸ್ಯಾಭ್ಯವರ್ಧತ ॥ **6.76.80** ॥ 3500

ತತಃ ಕುಂಭಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವಂ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಜಗೃಹೇ ತದಾ।
ಗಜಾವಿವಾತೀತಮದೌ ನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ ॥ **6.76.81** ॥ 3501

ಅನ್ಯೋನ್ಯಗಾತ್ರಗ್ರಥಿತೌ ಘರ್ಷಂತಾವಿತರೇತರಂ।
ಸಧೂಮಾಂ ಮುಖತೋ ಜ್ವಾಲಾಂ ವಿಸೃಜಂತೌ ಪರಿಶ್ರಮಾತ್ ॥ **6.76.82** ॥ 3502

ತಯೋಃ ಪಾದಾಭಿಘಾತಾಚ್ಚ ನಿಮಗ್ನಾ ಚಾಭವನ್ಮಹೀ।
ವ್ಯಾಘೂರ್ಣಿತತರಂಗಶ್ಚ ಚುಕ್ಷುಭೇ ವರುಣಾಲಯಃ ॥ **6.76.83** ॥ 3503

ತತಃ ಕುಂಭಂ ಸಮುತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸುಗ್ರೀವೋ ಲವಣಾಂಭಸಿ।
ಪಾತಯಾಮಾಸ ವೇಗೇನ ದರ್ಶಯನ್ನುದಧೇಸ್ತಲಂ ॥ **6.76.84** ॥ 3504

ತತಃ ಕುಂಭನಿಪಾತೇನ ಜಲರಾಶಿಃ ಸಮುತ್ಥಿತಃ।
ವಿಂಧ್ಯಮಂದರಸಂಕಾಶೋ ವಿಸಸರ್ಪ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.76.85** ॥ 3505

ತತಃ ಕುಂಭಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಮಭಿಪಾತ್ಯ ಚ।
ಆಜಘಾನೋರಸಿ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಜ್ರಕಲ್ಪೇನ ಮುಷ್ಟಿನಾ ॥ **6.76.86** ॥ 3506

ತಸ್ಯ ವರ್ಮ ಚ ಪುಸ್ಫೋಟ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಚಾಪಿ ಶೋಣಿತಂ।
ತಸ್ಯ ಮುಷ್ಟಿರ್ಮಹಾವೇಗಃ ಪ್ರತಿಜಘ್ನೇಽಸ್ಥಿಮಂಡಲೇ ॥ **6.76.87** ॥ 3507

ತಸ್ಯ ವೇಗೇನ ತತ್ರಾಸೀತ್ ತೇಜಃ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ಮಹತ್।
ವಜ್ರನಿಷ್ಪೇಷಸಂಜಾತಾ ಜ್ವಾಲಾ ಮೇರೋರ್ಯಥಾ ಗಿರೇಃ ॥ **6.76.88** ॥ 3508

ಸ ತತ್ರಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರರ್ಷಭಃ।
ಮುಷ್ಟಿಂ ಸಂವರ್ತಯಾಮಾಸ ವಜ್ರಕಲ್ಪಂ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.76.89** ॥ 3509

ಅರ್ಚಿಃಸಹಸ್ರವಿಕಚರವಿಮಂಡಲವರ್ಚಸಂ।
ಸ ಮುಷ್ಟಿಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಕುಂಭಸ್ಯೋರಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.76.90** ॥ 3510

ಸ ತು ತೇನ ಪ್ರಹಾರೇಣ ವಿಹ್ವಲೋ ಭೃಶಪೀಡಿತಃ।
ನಿಪಪಾತ ತದಾ ಕುಂಭೋ ಗತಾರ್ಚಿರಿವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.76.91** ॥ 3511

ಮುಷ್ಟಿನಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ನಿಪಪಾತಾಶು ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಲೋಹಿತಾಂಗ ಇವಾಕಾಶಾದ್ ದೀಪ್ತರಶ್ಮಿರ್ಯದೃಚ್ಛಯಾ ॥ **6.76.92** ॥ 3512

ಕುಂಭಸ್ಯ ಪತತೋ ರೂಪಂ ಭಗ್ನಸ್ಯೋರಸಿ ಮುಷ್ಟಿನಾ।
ಬಭೌ ರುದ್ರಾಭಿಪನ್ನಸ್ಯ ಯಥಾ ರೂಪಂ ಗವಾಂ ಪತೇಃ ॥ **6.76.93** ॥ 3513

ತಸ್ಮಿನ್ ಹತೇ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮೇಣ
ಪ್ಲವಂಗಮಾನಾಮೃಷಭೇಣ ಯುದ್ಧೇ।
ಮಹೀ ಸಶೈಲಾ ಸವನಾ ಚಚಾಲ
ಭಯಂ ಚ ರಕ್ಷಾಂಸ್ಯಧಿಕಂ ವಿವೇಶ ॥ **6.76.94** ॥ 3514

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಟ್ಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮತಾ ನಿಕುಂಭಸ್ಯ ವಧಃ

ನಿಕುಂಭೋ ಭ್ರಾತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ನಿಪಾತಿತಂ।
ಪ್ರದಹನ್ನಿವ ಕೋಪೇನ ವಾನರೇಂದ್ರಮುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.77.1** ॥ 3515

ತತಃ ಸ್ರಗ್ದಾಮಸನ್ನದ್ಧಂ ದತ್ತಪಂಚಾಂಗುಲಂ ಶುಭಂ।
ಆದದೇ ಪರಿಘಂ ಧೀರೋ ಮಹೇಂದ್ರಶಿಖರೋಪಮಂ ॥ **6.77.2** ॥ 3516

ಹೇಮಪಟ್ಟಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ವಜ್ರವಿದ್ರುಮಭೂಷಿತಂ।
ಯಮದಂಡೋಪಮಂ ಭೀಮಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭಯನಾಶನಂ ॥ **6.77.3** ॥ 3517

ತಮಾವಿಧ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಶಕ್ರಧ್ವಜಸಮೌಜಸಂ।
ನಿನನಾದ ವಿವೃತ್ತಾಸ್ಯೋ ನಿಕುಂಭೋ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.77.4** ॥ 3518

ಉರೋಗತೇನ ನಿಷ್ಕೇಣ ಭುಜಸ್ಥೈರಂಗದೈರಪಿ।
ಕುಂಡಲಾಭ್ಯಾಂ ಚ ಚಿತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಮಾಲಯಾ ಚ ಸಚಿತ್ರಯಾ ॥ **6.77.5** ॥ 3519

ನಿಕುಂಭೋ ಭೂಷಣೈರ್ಭಾತಿ ತೇನ ಸ್ಮ ಪರಿಘೇಣ ಚ।
ಯಥೇಂದ್ರಧನುಷಾ ಮೇಘಃ ಸವಿದ್ಯುತ್ಸ್ತನಯಿತ್ನುಮಾನ್ ॥ **6.77.6** ॥ 3520

ಪರಿಘಾಗ್ರೇಣ ಪುಸ್ಫೋಟ ವಾತಗ್ರಂಥಿರ್ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಪ್ರಜಜ್ವಾಲ ಸಘೋಷಶ್ಚ ವಿಧೂಮ ಇವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.77.7** ॥ 3521

ನಗರ್ಯಾ ವಿಟಪಾವತ್ಯಾ ಗಂಧರ್ವಭವನೋತ್ತಮೈಃ।
ಸತಾರಾಗಣನಕ್ಷತ್ರಂ ಸಚಂದ್ರಸಮಹಾಗ್ರಹಂ।
ನಿಕುಂಭಪರಿಘಾಘೂರ್ಣಂ ಭ್ರಮತೀವ ನಭಸ್ಥಲಂ ॥ **6.77.8** ॥ 3522

ದುರಾಸದಶ್ಚ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಪರಿಘಾಭರಣಪ್ರಭಃ।
ಕ್ರೋಧೇಂಧನೋ ನಿಕುಂಭಾಗ್ನಿರ್ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿರಿವೋತ್ಥಿತಃ ॥ **6.77.9** ॥ 3523

ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾನರಾಶ್ಚಾಪಿ ನ ಶೇಕುಃ ಸ್ಪಂದಿತುಂ ಭಯಾತ್।
ಹನುಮಾಂಸ್ತು ವಿವೃತ್ಯೋರಸ್ತಸ್ಥೌ ಪ್ರಮುಖತೋ ಬಲೀ ॥ **6.77.10** ॥ 3524

ಪರಿಘೋಪಮಬಾಹುಸ್ತು ಪರಿಘಂ ಭಾಸ್ಕರಪ್ರಭಂ।
ಬಲೀ ಬಲವತಸ್ತಸ್ಯ ಪಾತಯಾಮಾಸ ವಕ್ಷಸಿ ॥ **6.77.11** ॥ 3525

ಸ್ಥಿರೇ ತಸ್ಯೋರಸಿ ವ್ಯೂಢೇ ಪರಿಘಃ ಶತಧಾ ಕೃತಃ।
ವಿಕೀರ್ಯಮಾಣಃ ಸಹಸಾ ಉಲ್ಕಾಶತಮಿವಾಂಬರೇ ॥ **6.77.12** ॥ 3526

ಸ ತು ತೇನ ಪ್ರಹಾರೇಣ ನ ಚಚಾಲ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ಪರಿಘೇಣ ಸಮಾಧೂತೋ ಯಥಾ ಭೂಮಿಚಲೇಽಚಲಃ ॥ **6.77.13** ॥ 3527

ಸ ತಥಾಭಿಹತಸ್ತೇನ ಹನೂಮಾನ್ ಪ್ಲವಗೋತ್ತಮಃ।
ಮುಷ್ಟಿಂ ಸಂವರ್ತಯಾಮಾಸ ಬಲೇನಾತಿಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.77.14** ॥ 3528

ತಮುದ್ಯಮ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ನಿಕುಂಭೋರಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅಭಿಚಿಕ್ಷೇಪ ವೇಗೇನ ವೇಗವಾನ್ ವಾಯುವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.77.15** ॥ 3529

ತತ್ರ ಪುಸ್ಫೋಟ ವರ್ಮಾಸ್ಯ ಪ್ರಸುಸ್ರಾವ ಚ ಶೋಣಿತಂ।
ಮುಷ್ಟಿನಾ ತೇನ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಮೇಘೇ ವಿದ್ಯುದಿವೋತ್ಥಿತಾ ॥ **6.77.16** ॥ 3530

ಸ ತು ತೇನ ಪ್ರಹಾರೇಣ ನಿಕುಂಭೋ ವಿಚಚಾಲ ಚ।
ಸ್ವಸ್ಥಶ್ಚಾಪಿ ನಿಜಗ್ರಾಹ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.77.17** ॥ 3531

ಚುಕ್ರುಶುಶ್ಚ ತದಾ ಸಂಖ್ಯೇ ಭೀಮಂ ಲಂಕಾನಿವಾಸಿನಃ।
ನಿಕುಂಭೇನೋದ್ಯತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.77.18** ॥ 3532

ಸ ತಥಾ ಹ್ರಿಯಮಾಣೋಽಪಿ ಹನೂಮಾಂಸ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ಆಜಘಾನಾನಿಲಸುತೋ ವಜ್ರಕಲ್ಪೇನ ಮುಷ್ಟಿನಾ ॥ **6.77.19** ॥ 3533

ಆತ್ಮಾನಂ ಮೋಕ್ಷಯಿತ್ವಾಥ ಕ್ಷಿತಾವಭ್ಯವಪದ್ಯತ।
ಹನೂಮಾನುನ್ಮಮಾಥಾಶು ನಿಕುಂಭಂ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.77.20** ॥ 3534

ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪರಮಾಯತ್ತೋ ನಿಕುಂಭಂ ನಿಷ್ಪಿಪೇಷ ಚ।
ಉತ್ಪತ್ಯ ಚಾಸ್ಯ ವೇಗೇನ ಪಪಾತೋರಸಿ ವೇಗವಾನ್ ॥ **6.77.21** ॥ 3535

ಪರಿಗೃಹ್ಯ ಚ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪರಿವೃತ್ಯ ಶಿರೋಧರಾಂ।
ಉತ್ಪಾಟಯಾಮಾಸ ಶಿರೋ ಭೈರವಂ ನದತೋ ಮಹತ್ ॥ **6.77.22** ॥ 3536

ಅಥ ನಿನದತಿ ಸಾದಿತೇ ನಿಕುಂಭೇ
ಪವನಸುತೇನ ರಣೇ ಬಭೂವ ಯುದ್ಧಂ।
ದಶರಥಸುತರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸೂನ್ವೋ -
ರ್ಭೃಶತರಮಾಗತರೋಷಯೋಃ ಸುಭೀಮಂ ॥ **6.77.23** ॥ 3537

ವ್ಯಪೇತೇ ತು ಜೀವೇ ನಿಕುಂಭಸ್ಯ ಹೃಷ್ಟಾ
ವಿನೇದುಃ ಪ್ಲವಂಗಾ ದಿಶಃ ಸಸ್ವನುಶ್ಚ।
ಚಚಾಲೇವ ಚೋರ್ವೀ ಪಪಾತೇವ ಸಾ ದ್ಯೌ -
ರ್ಬಲಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಭಯಂ ಚಾವಿವೇಶ ॥ **6.77.24** ॥ 3538

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಮಕರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ

ನಿಕುಂಭಂ ನಿಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಕುಂಭಂ ಚ ವಿನಿಪಾತಿತಂ।
ರಾವಣಃ ಪರಮಾಮರ್ಷೀ ಪ್ರಜಜ್ವಾಲಾನಲೋ ಯಥಾ ॥ **6.78.1** ॥ 3539

ನೈರ್ಋತಃ ಕ್ರೋಧಶೋಕಾಭ್ಯಾಂ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ತು ಪರಿಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಖರಪುತ್ರಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಂ ಮಕರಾಕ್ಷಮಚೋದಯತ್ ॥ **6.78.2** ॥ 3540

ಗಚ್ಛ ಪುತ್ರ ಮಯಾಽಽಜ್ಞಪ್ತೋ ಬಲೇನಾಭಿಸಮನ್ವಿತಃ।
ರಾಘವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚೈವ ಜಹಿ ತೌ ಸವನೌಕಸೌ ॥ **6.78.3** ॥ 3541

ರಾವಣಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶೂರಮಾನೀ ಖರಾತ್ಮಜಃ।
ಬಾಢಮಿತ್ಯಬ್ರವೀದ್ಧೃಷ್ಟೋ ಮಕರಾಕ್ಷೋ ನಿಶಾಚರಂ ॥ **6.78.4** ॥ 3542

ಸೋಽಭಿವಾದ್ಯ ದಶಗ್ರೀವಂ ಕೃತ್ವಾ ಚಾಪಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ।
ನಿರ್ಜಗಾಮ ಗೃಹಾಚ್ಛುಭ್ರಾದ್ ರಾವಣಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಬಲೀ ॥ **6.78.5** ॥ 3543

ಸಮೀಪಸ್ಥಂ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಂ ಖರಪುತ್ರೋಽಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ।
ರಥಮಾನೀಯತಾಂ ತೂರ್ಣಂ ಸೈನ್ಯಂ ತ್ವಾನೀಯತಾಂ ತ್ವರಾತ್ ॥ **6.78.6** ॥ 3544

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ಸ್ಯಂದನಂ ಚ ಬಲಂ ಚೈವ ಸಮೀಪಂ ಪ್ರತ್ಯಪಾದಯತ್ ॥ **6.78.7** ॥ 3545

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ರಥಂ ಕೃತ್ವಾ ಸಮಾರುಹ್ಯ ನಿಶಾಚರಃ।
ಸೂತಂ ಸಂಚೋದಯಾಮಾಸ ಶೀಘ್ರಂ ವೈ ರಥಮಾವಹ ॥ **6.78.8** ॥ 3546

ಅಥ ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಮಕರಾಕ್ಷೋಽಬ್ರವೀದಿದಂ।
ಯೂಯಂ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಯುಧ್ಯಧ್ವಂ ಪುರಸ್ತಾನ್ಮಮ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.78.9** ॥ 3547

ಅಹಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜೇನ ರಾವಣೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಆಜ್ಞಪ್ತಃ ಸಮರೇ ಹಂತುಂ ತಾವುಭೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.78.10** ॥ 3548

ಅದ್ಯ ರಾಮಂ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಶಾಖಾಮೃಗಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವಂ ವಾನರಾಂಶ್ಚ ಶರೋತ್ತಮೈಃ ॥ **6.78.11** ॥ 3549

ಅದ್ಯ ಶೂಲನಿಪಾತೈಶ್ಚ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಚಮೂಂ।
ಪ್ರದಹಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾಂ ಶುಷ್ಕೇಂಧನಮಿವಾನಲಃ ॥ **6.78.12** ॥ 3550

ಮಕರಾಕ್ಷಸ್ಯ ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ವಚನಂ ತೇ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಸರ್ವೇ ನಾನಾಯುಧೋಪೇತಾ ಬಲವಂತಃ ಸಮಾಹಿತಾಃ ॥ **6.78.13** ॥ 3551

ತೇ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ ಕ್ರೂರಾ ದಂಷ್ಟ್ರಿಣಃ ಪಿಂಗಲೇಕ್ಷಣಾಃ।
ಮಾತಂಗಾ ಇವ ನರ್ದಂತೋ ಧ್ವಸ್ತಕೇಶಾ ಭಯಾವಹಾಃ ॥ **6.78.14** ॥ 3552

ಪರಿವಾರ್ಯ ಮಹಾಕಾಯಾ ಮಹಾಕಾಯಂ ಖರಾತ್ಮಜಂ।
ಅಭಿಜಗ್ಮುಸ್ತತೋ ಹೃಷ್ಟಾಶ್ಚಾಲಯಂತೋ ವಸುಂಧರಾಂ ॥ **6.78.15** ॥ 3553

ಶಂಖಭೇರೀಸಹಸ್ರಾಣಾಮಾಹತಾನಾಂ ಸಮಂತತಃ।
ಕ್ಷ್ವೇಲಿತಾಸ್ಫೋಟಿತಾನಾಂ ಚ ತತ್ರ ಶಬ್ದೋ ಮಹಾನಭೂತ್ ॥ **6.78.16** ॥ 3554

ಪ್ರಭ್ರಷ್ಟೋಽಥ ಕರಾತ್ ತಸ್ಯ ಪ್ರತೋದಃ ಸಾರಥೇಸ್ತದಾ।
ಪಪಾತ ಸಹಸಾ ದೈವಾದ್ ಧ್ವಜಸ್ತಸ್ಯ ತು ರಕ್ಷಸಃ ॥ **6.78.17** ॥ 3555

ತಸ್ಯ ತೇ ರಥಸಂಯುಕ್ತಾ ಹಯಾ ವಿಕ್ರಮವರ್ಜಿತಾಃ।
ಚರಣೈರಾಕುಲೈರ್ಗತ್ವಾ ದೀನಾಃ ಸಾಸ್ರಮುಖಾ ಯಯುಃ ॥ **6.78.18** ॥ 3556

ಪ್ರವಾತಿ ಪವನಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಸಪಾಂಸುಃ ಖರದಾರುಣಃ।
ನಿರ್ಯಾಣೇ ತಸ್ಯ ರೌದ್ರಸ್ಯ ಮಕರಾಕ್ಷಸ್ಯ ದುರ್ಮತೇಃ ॥ **6.78.19** ॥ 3557

ತಾನಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ರಾಕ್ಷಸಾ ವೀರ್ಯವತ್ತಮಾಃ।
ಅಚಿಂತ್ಯ ನಿರ್ಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ಯತ್ರ ತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.78.20** ॥ 3558

ಘನಗಜಮಹಿಷಾಂಗತುಲ್ಯವರ್ಣಾಃ
ಸಮರಮುಖೇಷ್ವಸಕೃದ್ಗದಾಸಿಭಿನ್ನಾಃ।
ಅಹಮಹಮಿತಿ ಯುದ್ಧಕೌಶಲಾಸ್ತೇ
ರಜನಿಚರಾಃ ಪರಿಬಭ್ರಮುರ್ಮುಹುಸ್ತೇ ॥ **6.78.21** ॥ 3559

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಮಕರಾಕ್ಷಸ್ಯ ವಧಃ

ನಿರ್ಗತಂ ಮಕರಾಕ್ಷಂ ತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ।
ಆಪ್ಲುತ್ಯ ಸಹಸಾ ಸರ್ವೇ ಯೋದ್ಧುಕಾಮಾ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ ॥ **6.79.1** ॥ 3560

ತತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ಸುಮಹತ್ ತದ್ ಯುದ್ಧಂ ಲೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ನಿಶಾಚರೈಃ ಪ್ಲವಂಗಾನಾಂ ದೇವಾನಾಂ ದಾನವೈರಿವ ॥ **6.79.2** ॥ 3561

ವೃಕ್ಷಶೂಲನಿಪಾತೈಶ್ಚ ಗದಾಪರಿಘಪಾತನೈಃ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಮರ್ದಯಂತಿ ಸ್ಮ ತದಾ ಕಪಿನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.79.3** ॥ 3562

ಶಕ್ತಿಖಡ್ಗಗದಾಕುಂತೈಸ್ತೋಮರೈಶ್ಚ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಪಟ್ಟಿಶೈರ್ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ಬಾಣಪಾತೈಃ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.79.4** ॥ 3563

ಪಾಶಮುದ್ಗರದಂಡೈಶ್ಚ ನಿರ್ಘಾತೈಶ್ಚಾಪರೈಸ್ತಥಾ।
ಕದನಂ ಕಪಿಸಿಂಹಾನಾಂ ಚಕ್ರುಸ್ತೇ ರಜನೀಚರಾಃ ॥ **6.79.5** ॥ 3564

ಬಾಣೌಘೈರರ್ದಿತಾಶ್ಚಾಪಿ ಖರಪುತ್ರೇಣ ವಾನರಾಃ।
ಸಂಭ್ರಾಂತಮನಸಃ ಸರ್ವೇ ದುದ್ರುವುರ್ಭಯಪೀಡಿತಾಃ ॥ **6.79.6** ॥ 3565

ತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ದ್ರವಮಾಣಾನ್ ವನೌಕಸಃ।
ನೇದುಸ್ತೇ ಸಿಂಹವದ್ ದೃಪ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಜಿತಕಾಶಿನಃ ॥ **6.79.7** ॥ 3566

ವಿದ್ರವತ್ಸು ತದಾ ತೇಷು ವಾನರೇಷು ಸಮಂತತಃ।
ರಾಮಸ್ತಾನ್ ವಾರಯಾಮಾಸ ಶರವರ್ಷೇಣ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.79.8** ॥ 3567

ವಾರಿತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಕರಾಕ್ಷೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ಕೋಪಾನಲಸಮಾವಿಷ್ಟೋ ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.79.9** ॥ 3568

ತಿಷ್ಠ ರಾಮ ಮಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ।
ತ್ಯಾಜಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತೇ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಧನುರ್ಮುಕ್ತೈಃ ಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.79.10** ॥ 3569

ಯತ್ ತದಾ ದಂಡಕಾರಣ್ಯೇ ಪಿತರಂ ಹತವಾನ್ ಮಮ।
ತದಗ್ರತಃ ಸ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಂ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ರೋಷೋಽಭಿವರ್ಧತೇ ॥ **6.79.11** ॥ 3570

ದಹ್ಯಂತೇ ಭೃಶಮಂಗಾನಿ ದುರಾತ್ಮನ್ ಮಮ ರಾಘವ।
ಯನ್ಮಯಾಸಿ ನ ದೃಷ್ಟಸ್ತ್ವಂ ತಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಮಹಾವನೇ ॥ **6.79.12** ॥ 3571

ದಿಷ್ಟ್ಯಾಸಿ ದರ್ಶನಂ ರಾಮ ಮಮ ತ್ವಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಿಹ।
ಕಾಂಕ್ಷಿತೋಽಸಿ ಕ್ಷುಧಾರ್ತಸ್ಯ ಸಿಂಹಸ್ಯೇವೇತರೋ ಮೃಗಃ ॥ **6.79.13** ॥ 3572

ಅದ್ಯ ಮದ್ಬಾಣವೇಗೇನ ಪ್ರೇತರಾಡ್ವಿಷಯಂ ಗತಃ।
ಯೇ ತ್ವಯಾ ನಿಹತಾಃ ಶೂರಾಃ ಸಹ ತೈಶ್ಚ ವಸಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.79.14** ॥ 3573

ಬಹುನಾತ್ರ ಕಿಮುಕ್ತೇನ ಶೃಣು ರಾಮ ವಚೋ ಮಮ।
ಪಶ್ಯಂತು ಸಕಲಾ ಲೋಕಾಸ್ತ್ವಂ ಮಾಂ ಚೈವ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.79.15** ॥ 3574

ಅಸ್ತ್ರೈರ್ವಾ ಗದಯಾ ವಾಪಿ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ವಾ ರಣಾಜಿರೇ।
ಅಭ್ಯಸ್ತಂ ಯೇನ ವಾ ರಾಮ ವರ್ತತಾಂ ತೇನ ವಾ ಮೃಧಂ ॥ **6.79.16** ॥ 3575

ಮಕರಾಕ್ಷವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಹಸನ್ ವಾಕ್ಯಮುತ್ತರೋತ್ತರವಾದಿನಂ ॥ **6.79.17** ॥ 3576

ಕತ್ಥಸೇ ಕಿಂ ವೃಥಾ ರಕ್ಷೋ ಬಹೂನ್ಯಸದೃಶಾನಿ ತೇ।
ನ ರಣೇ ಶಕ್ಯತೇ ಜೇತುಂ ವಿನಾ ಯುದ್ಧೇನ ವಾಗ್ಬಲಾತ್ ॥ **6.79.18** ॥ 3577

ಚತುರ್ದಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಸಾಂ ತ್ವತ್ಪಿತಾ ಚ ಯಃ।
ತ್ರಿಶಿರಾ ದೂಷಣಶ್ಚಾಪಿ ದಂಡಕೇ ನಿಹತೋ ಮಯಾ ॥ **6.79.19** ॥ 3578

ಸ್ವಾಶಿತಾಶ್ಚಾಪಿ ಮಾಂಸೇನ ಗೃಧ್ರಗೋಮಾಯುವಾಯಸಾಃ।
ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯದ್ಯ ವೈ ಪಾಪ ತೀಕ್ಷ್ಣತುಂಡನಖಾಂಕುಶಾಃ ॥ **6.79.20** ॥ 3579

ರಾಘವೇಣೈವಮುಕ್ತಸ್ತು ಮಕರಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಬಾಣೌಘಾನಮುಚತ್ ತಸ್ಮೈ ರಾಘವಾಯ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.79.21** ॥ 3580

ತಾಂಛರಾಂಛರವರ್ಷೇಣ ರಾಮಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ನೈಕಧಾ।
ನಿಪೇತುರ್ಭುವಿ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಾ ರುಕ್ಮಪುಂಖಾಃ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.79.22** ॥ 3581

ತದ್ ಯುದ್ಧಮಭವತ್ ತತ್ರ ಸಮೇತ್ಯಾನ್ಯೋನ್ಯಮೋಜಸಾ।
ಖರರಾಕ್ಷಸಪುತ್ರಸ್ಯ ಸೂನೋರ್ದಶರಥಸ್ಯ ಚ ॥ **6.79.23** ॥ 3582

ಜೀಮೂತಯೋರಿವಾಕಾಶೇ ಶಬ್ದೋ ಜ್ಯಾತಲಯೋರಿವ।
ಧನುರ್ಮುಕ್ತಃ ಸ್ವನೋಽನ್ಯೋನ್ಯಂ ಶ್ರೂಯತೇ ಚ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.79.24** ॥ 3583

ದೇವದಾನವಗಂಧರ್ವಾಃ ಕಿನ್ನರಾಶ್ಚ ಮಹೋರಗಾಃ।
ಅಂತರಿಕ್ಷಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ದ್ರಷ್ಟುಕಾಮಾಸ್ತದದ್ಭುತಂ ॥ **6.79.25** ॥ 3584

ವಿದ್ಧಮನ್ಯೋನ್ಯಗಾತ್ರೇಷು ದ್ವಿಗುಣಂ ವರ್ಧತೇ ಬಲಂ।
ಕೃತಪ್ರತಿಕೃತಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ಕುರುತಾಂ ತೌ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.79.26** ॥ 3585

ರಾಮಮುಕ್ತಾಂಸ್ತು ಬಾಣೌಘಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಸ್ತ್ವಚ್ಛಿನದ್ ರಣೇ।
ರಕ್ಷೋಮುಕ್ತಾಂಸ್ತು ರಾಮೋ ವೈ ನೈಕಧಾ ಪ್ರಾಚ್ಛಿನಚ್ಛರೈಃ ॥ **6.79.27** ॥ 3586

ಬಾಣೌಘವಿತತಾಃ ಸರ್ವಾ ದಿಶಶ್ಚ ಪ್ರದಿಶಸ್ತಥಾ।
ಸಂಛನ್ನಾ ವಸುಧಾ ಚೈವ ಸಮಂತಾನ್ನ ಪ್ರಕಾಶತೇ ॥ **6.79.28** ॥ 3587

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಧನುಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಸಂಯುಗೇ।
ಅಷ್ಟಾಭಿರಥ ನಾರಾಚೈಃ ಸೂತಂ ವಿವ್ಯಾಧ ರಾಘವಃ ॥ **6.79.29** ॥ 3588

ಭಿತ್ತ್ವಾ ರಥಂ ಶರೈ ರಾಮೋ ಹತ್ವಾ ಅಶ್ವಾನಪಾತಯತ್।
ವಿರಥೋ ವಸುಧಾಸ್ಥಃ ಸ ಮಕರಾಕ್ಷೋ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.79.30** ॥ 3589

ತತ್ತಿಷ್ಠದ್ ವಸುಧಾಂ ರಕ್ಷಃ ಶೂಲಂ ಜಗ್ರಾಹ ಪಾಣಿನಾ।
ತ್ರಾಸನಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿಸಮಪ್ರಭಂ ॥ **6.79.31** ॥ 3590

ದುರವಾಪಂ ಮಹಚ್ಛೂಲಂ ರುದ್ರದತ್ತಂ ಭಯಂಕರಂ।
ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನಮಾಕಾಶೇ ಸಂಹಾರಾಸ್ತ್ರಮಿವಾಪರಂ ॥ **6.79.32** ॥ 3591

ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವತಾಃ ಸರ್ವಾ ಭಯಾರ್ತಾ ವಿದ್ರುತಾ ದಿಶಃ।
ವಿಭ್ರಾಮ್ಯ ಚ ಮಹಚ್ಛೂಲಂ ಪ್ರಜ್ವಲಂತಂ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.79.33** ॥ 3592

ಸ ಕ್ರೋಧಾತ್ ಪ್ರಾಹಿಣೋತ್ ತಸ್ಮೈ ರಾಘವಾಯ ಮಹಾಹವೇ।
ತಮಾಪತಂತಂ ಜ್ವಲಿತಂ ಖರಪುತ್ರಕರಾಚ್ಚ್ಯುತಂ ॥ **6.79.34** ॥ 3593

ಬಾಣೈಶ್ಚತುರ್ಭಿರಾಕಾಶೇ ಶೂಲಂ ಚಿಚ್ಛೇದ ರಾಘವಃ।
ಸ ಭಿನ್ನೋ ನೈಕಧಾ ಶೂಲೋ ದಿವ್ಯಹಾಟಕಮಂಡಿತಃ।
ವ್ಯಶೀರ್ಯತ ಮಹೋಲ್ಕೇವ ರಾಮಬಾಣಾರ್ದಿತೋ ಭುವಿ ॥ **6.79.35** ॥ 3594

ತಚ್ಛೂಲಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ।
ಸಾಧು ಸಾಧ್ವಿತಿ ಭೂತಾನಿ ವ್ಯಾಹರಂತಿ ನಭೋಗತಾಃ ॥ **6.79.36** ॥ 3595

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿಹತಂ ಶೂಲಂ ಮಕರಾಕ್ಷೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ಮುಷ್ಟಿಮುದ್ಯಮ್ಯ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ತಿಷ್ಠ ತಿಷ್ಠೇತಿ ಚಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.79.37** ॥ 3596

ಸ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಂತಂ ತು ಪ್ರಹಸ್ಯ ರಘುನಂದನಃ।
ಪಾವಕಾಸ್ತ್ರಂ ತತೋ ರಾಮಃ ಸಂದಧೇ ತು ಶರಾಸನೇ ॥ **6.79.38** ॥ 3597

ತೇನಾಸ್ತ್ರೇಣ ಹತಂ ರಕ್ಷಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೇನ ತದಾ ರಣೇ।
ಸಂಭಿನ್ನಹೃದಯಂ ತತ್ರ ಪಪಾತ ಚ ಮಮಾರ ಚ ॥ **6.79.39** ॥ 3598

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ಮಕರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಪಾತನಂ।
ಲಂಕಾಮೇವ ಪ್ರಧಾವಂತ ರಾಮಬಾಣಭಯಾರ್ದಿತಾಃ ॥ **6.79.40** ॥ 3599

ದಶರಥನೃಪಸೂನುಬಾಣವೇಗೈ
ರಜನಿಚರಂ ನಿಹತಂ ಖರಾತ್ಮಜಂ ತಂ।
ಪ್ರದದೃಶುರಥ ದೇವತಾಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ
ಗಿರಿಮಿವ ವಜ್ರಹತಂ ಯಥಾ ವಿಕೀರ್ಣಂ ॥ **6.79.41** ॥ 3600

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯಾದೇಶೇನೇಂದ್ರಜಿತೋ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ ತಸ್ಯ ವಧವಿಷಯೇ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಃ ಸಂಲಾಪಶ್ಚ

ಮಕರಾಕ್ಷಂ ಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣಃ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ರೋಷೇಣ ಮಹತಾವಿಷ್ಟೋ ದಂತಾನ್ ಕಟಕಟಾಯ್ಯ ಚ ॥ **6.80.1** ॥ 3601

ಕುಪಿತಶ್ಚ ತದಾ ತತ್ರ ಕಿಂ ಕಾರ್ಯಮಿತಿ ಚಿಂತಯನ್।
ಆದಿದೇಶಾಥ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಣಾಯೇಂದ್ರಜಿತಂ ಸುತಂ ॥ **6.80.2** ॥ 3602

ಜಹಿ ವೀರ ಮಹಾವೀರ್ಯೌ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಅದೃಶ್ಯೋ ದೃಶ್ಯಮಾನೋ ವಾ ಸರ್ವಥಾ ತ್ವಂ ಬಲಾಧಿಕಃ ॥ **6.80.3** ॥ 3603

ತ್ವಮಪ್ರತಿಮಕರ್ಮಾಣಮಿಂದ್ರಂ ಜಯಸಿ ಸಂಯುಗೇ।
ಕಿಂ ಪುನರ್ಮಾನುಷೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನ ವಧಿಷ್ಯಸಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.80.4** ॥ 3604

ತಥೋಕ್ತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಪಿತುರ್ವಚಃ।
ಯಜ್ಞಭೂಮೌ ಸ ವಿಧಿವತ್ ಪಾವಕಂ ಜುಹುವೇಂದ್ರಜಿತ್ ॥ **6.80.5** ॥ 3605

ಜುಹ್ವತಶ್ಚಾಪಿ ತತ್ರಾಗ್ನಿಂ ರಕ್ತೋಷ್ಣೀಷಧರಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಆಜಗ್ಮುಸ್ತತ್ರ ಸಂಭ್ರಾಂತಾ ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ಯತ್ರ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.80.6** ॥ 3606

ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಶರಪತ್ರಾಣಿ ಸಮಿಧೋಽಥ ಬಿಭೀತಕಾಃ।
ಲೋಹಿತಾನಿ ಚ ವಾಸಾಂಸಿ ಸ್ರುವಂ ಕಾರ್ಷ್ಣಾಯಸಂ ತಥಾ ॥ **6.80.7** ॥ 3607

ಸರ್ವತೋಽಗ್ನಿಂ ಸಮಾಸ್ತೀರ್ಯ ಶರಪತ್ರೈಃ ಸತೋಮರೈಃ।
ಛಾಗಸ್ಯ ಸರ್ವಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಗಲಂ ಜಗ್ರಾಹ ಜೀವತಃ ॥ **6.80.8** ॥ 3608

ಸಕೃದ್ಧೋಮಸಮಿದ್ಧಸ್ಯ ವಿಧೂಮಸ್ಯ ಮಹಾರ್ಚಿಷಃ।
ಬಭೂವುಸ್ತಾನಿ ಲಿಂಗಾನಿ ವಿಜಯಂ ದರ್ಶಯಂತಿ ಚ ॥ **6.80.9** ॥ 3609

ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತಶಿಖಸ್ತಪ್ತಹಾಟಕಸನ್ನಿಭಃ।
ಹವಿಸ್ತತ್ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ಪಾವಕಃ ಸ್ವಯಮುತ್ಥಿತಃ ॥ **6.80.10** ॥ 3610

ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ತರ್ಪಯಿತ್ವಾಥ ದೇವದಾನವರಾಕ್ಷಸಾನ್।
ಆರುರೋಹ ರಥಶ್ರೇಷ್ಠಮಂತರ್ಧಾನಗತಂ ಶುಭಂ ॥ **6.80.11** ॥ 3611

ಸ ವಾಜಿಭಿಶ್ಚತುರ್ಭಿಸ್ತು ಬಾಣೈಸ್ತು ನಿಶಿತೈರ್ಯುತಃ।
ಆರೋಪಿತಮಹಾಚಾಪಃ ಶುಶುಭೇ ಸ್ಯಂದನೋತ್ತಮಃ ॥ **6.80.12** ॥ 3612

ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನೋ ವಪುಷಾ ತಪನೀಯಪರಿಚ್ಛದಃ।
ಮೃಗೈಶ್ಚಂದ್ರಾರ್ಧಚಂದ್ರೈಶ್ಚ ಸ ರಥಃ ಸಮಲಂಕೃತಃ ॥ **6.80.13** ॥ 3613

ಜಾಂಬೂನದಮಹಾಕಂಬುರ್ದೀಪ್ತಪಾವಕಸನ್ನಿಭಃ।
ಬಭೂವೇಂದ್ರಜಿತಃ ಕೇತುರ್ವೈದೂರ್ಯಸಮಲಂಕೃತಃ ॥ **6.80.14** ॥ 3614

ತೇನ ಚಾದಿತ್ಯಕಲ್ಪೇನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರೇಣ ಚ ಪಾಲಿತಃ।
ಸ ಬಭೂವ ದುರಾಧರ್ಷೋ ರಾವಣಿಃ ಸುಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.80.15** ॥ 3615

ಸೋಽಭಿನಿರ್ಯಾಯ ನಗರಾದಿಂದ್ರಜಿತ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ಹುತ್ವಾಗ್ನಿಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಮಂತ್ರೈರಂತರ್ಧಾನಗತೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.80.16** ॥ 3616

ಅದ್ಯ ಹತ್ವಾ ರಣೇ ಯೌ ತೌ ಮಿಥ್ಯಾ ಪ್ರವ್ರಜಿತೌ ವನೇ।
ಜಯಂ ಪಿತ್ರೇ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ರಾವಣಾಯ ರಣೇಽಧಿಕಂ ॥ **6.80.17** ॥ 3617

ಅದ್ಯ ನಿರ್ವಾನರಾಮುರ್ವೀಂ ಹತ್ವಾ ರಾಮಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಕರಿಷ್ಯೇ ಪರಮಾಂ ಪ್ರೀತಿಮಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಂತರಧೀಯತ ॥ **6.80.18** ॥ 3618

ಆಪಪಾತಾಥ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ದಶಗ್ರೀವೇಣ ಚೋದಿತಃ।
ತೀಕ್ಷ್ಣಕಾರ್ಮುಕನಾರಾಚೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಸ್ತ್ವಿಂದ್ರರಿಪೂ ರಣೇ ॥ **6.80.19** ॥ 3619

ಸ ದದರ್ಶ ಮಹಾವೀರ್ಯೌ ನಾಗೌ ತ್ರಿಶಿರಸಾವಿವ।
ಸೃಜಂತಾವಿಷುಜಾಲಾನಿ ವೀರೌ ವಾನರಮಧ್ಯಗೌ ॥ **6.80.20** ॥ 3620

ಇಮೌ ತಾವಿತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಸಜ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಚ ಕಾರ್ಮುಕಂ।
ಸಂತತಾನೇಷುಧಾರಾಭಿಃ ಪರ್ಜನ್ಯ ಇವ ವೃಷ್ಟಿಮಾನ್ ॥ **6.80.21** ॥ 3621

ಸ ತು ವೈಹಾಯಸರಥೋ ಯುಧಿ ತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಅಚಕ್ಷುರ್ವಿಷಯೇ ತಿಷ್ಠನ್ ವಿವ್ಯಾಧ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.80.22** ॥ 3622

ತೌ ತಸ್ಯ ಶರವೇಗೇನ ಪರೀತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಧನುಷೀ ಸಶರೇ ಕೃತ್ವಾ ದಿವ್ಯಮಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಚಕ್ರತುಃ ॥ **6.80.23** ॥ 3623

ಪ್ರಚ್ಛಾದಯಂತೌ ಗಗನಂ ಶರಜಾಲೈರ್ಮಹಾಬಲೌ।
ತಮಸ್ತ್ರೈಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈರ್ನೈವ ಪಸ್ಪರ್ಶತುಃ ಶರೈಃ ॥ **6.80.24** ॥ 3624

ಸ ಹಿ ಧೂಮಾಂಧಕಾರಂ ಚ ಚಕ್ರೇ ಪ್ರಚ್ಛಾದಯನ್ನಭಃ।
ದಿಶಶ್ಚಾಂತರ್ದಧೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೀಹಾರತಮಸಾ ವೃತಾಃ ॥ **6.80.25** ॥ 3625

ನೈವ ಜ್ಯಾತಲನಿರ್ಘೋಷೋ ನ ಚ ನೇಮಿಖುರಸ್ವನಃ।
ಶುಶ್ರುವೇ ಚರತಸ್ತಸ್ಯ ನ ಚ ರೂಪಂ ಪ್ರಕಾಶತೇ ॥ **6.80.26** ॥ 3626

ಘನಾಂಧಕಾರೇ ತಿಮಿರೇ ಶಿಲಾವರ್ಷಮಿವಾದ್ಭುತಂ।
ಸ ವವರ್ಷ ಮಹಾಬಾಹುರ್ನಾರಾಚಶರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.80.27** ॥ 3627

ಸ ರಾಮಂ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಶರೈರ್ದತ್ತವರೈರ್ಭೃಶಂ।
ವಿವ್ಯಾಧ ಸಮರೇ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸರ್ವಗಾತ್ರೇಷು ರಾವಣಿಃ ॥ **6.80.28** ॥ 3628

ತೌ ಹನ್ಯಮಾನೌ ನಾರಾಚೈರ್ಧಾರಾಭಿರಿವ ಪರ್ವತೌ।
ಹೇಮಪುಂಖಾನ್ ನರವ್ಯಾಘ್ರೌ ತಿಗ್ಮಾನ್ ಮುಮುಚತುಃ ಶರಾನ್ ॥ **6.80.29** ॥ 3629

ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ರಾವಣಿಂ ಕಂಕಪತ್ರಿಣಃ।
ನಿಕೃತ್ತ ಪತಗಾ ಭೂಮೌ ಪೇತುಸ್ತೇ ಶೋಣಿತಾಪ್ಲುತಾಃ ॥ **6.80.30** ॥ 3630

ಅತಿಮಾತ್ರಂ ಶರೌಘೇಣ ದೀಪ್ಯಮಾನೌ ನರೋತ್ತಮೌ।
ತಾನಿಷೂನ್ ಪತತೋ ಭಲ್ಲೈರನೇಕೈರ್ವಿಚಕರ್ತತುಃ ॥ **6.80.31** ॥ 3631

ಯತೋ ಹಿ ದದೃಶಾತೇ ತೌ ಶರಾನ್ ನಿಪತಿತಾಂಛಿತಾನ್।
ತತಸ್ತು ತೌ ದಾಶರಥೀ ಸಸೃಜಾತೇಽಸ್ತ್ರಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.80.32** ॥ 3632

ರಾವಣಿಸ್ತು ದಿಶಃ ಸರ್ವಾ ರಥೇನಾತಿರಥೋಽಪತತ್।
ವಿವ್ಯಾಧ ತೌ ದಾಶರಥೀ ಲಘ್ವಸ್ತ್ರೋ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.80.33** ॥ 3633

ತೇನಾತಿವಿದ್ಧೌ ತೌ ವೀರೌ ರುಕ್ಮಪುಂಖೈಃ ಸುಸಂಹತೈಃ।
ಬಭೂವತುರ್ದಾಶರಥೀ ಪುಷ್ಪಿತಾವಿವ ಕಿಂಶುಕೌ ॥ **6.80.34** ॥ 3634

ನಾಸ್ಯ ವೇಗಗತಿಂ ಕಶ್ಚಿನ್ನ ಚ ರೂಪಂ ಧನುಃ ಶರಾನ್।
ನ ಚಾಸ್ಯ ವಿದಿತಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇವಾಭ್ರಸಂಪ್ಲವೇ ॥ **6.80.35** ॥ 3635

ತೇನ ವಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಹರಯೋ ನಿಹತಾಶ್ಚ ಗತಾಸವಃ।
ಬಭೂವುಃ ಶತಶಸ್ತತ್ರ ಪತಿತಾ ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.80.36** ॥ 3636

ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ತು ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಭ್ರಾತರಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್।
ಬ್ರಾಹ್ಮಮಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಯೋಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ವಧಾರ್ಥಂ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.80.37** ॥ 3637

ತಮುವಾಚ ತತೋ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ।
ನೈಕಸ್ಯ ಹೇತೋ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಹಂತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.80.38** ॥ 3638

ಅಯುಧ್ಯಮಾನಂ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನಂ ಪ್ರಾಂಜಲಿಂ ಶರಣಾಗತಂ।
ಪಲಾಯಮಾನಂ ಮತ್ತಂ ವಾ ನ ಹಂತುಂ ತ್ವಮಿಹಾರ್ಹಸಿ ॥ **6.80.39** ॥ 3639

ತಸ್ಯೈವ ತು ವಧೇ ಯತ್ನಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಹಾಭುಜ।
ಆದೇಕ್ಷ್ಯಾವೋ ಮಹಾವೇಗಾನಸ್ತ್ರಾನಾಶೀವಿಷೋಪಮಾನ್ ॥ **6.80.40** ॥ 3640

ತಮೇನಂ ಮಾಯಿನಂ ಕ್ಷುದ್ರಮಂತರ್ಹಿತರಥಂ ಬಲಾತ್।
ರಾಕ್ಷಸಂ ನಿಹನಿಷ್ಯಂತಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.80.41** ॥ 3641

ಯದ್ಯೇಷ ಭೂಮಿಂ ವಿಶತೇ ದಿವಂ ವಾ
ರಸಾತಲಂ ವಾಪಿ ನಭಸ್ತಲಂ ವಾ।
ಏವಂ ವಿಗೂಢೋಽಪಿ ಮಮಾಸ್ತ್ರದಗ್ಧಃ
ಪತಿಷ್ಯತೇ ಭೂಮಿತಲೇ ಗತಾಸುಃ ॥ **6.80.42** ॥ 3642

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ವಚನಂ ಮಹಾರ್ಥಂ
ರಘುಪ್ರವೀರಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭೈರ್ವೃತಃ।
ವಧಾಯ ರೌದ್ರಸ್ಯ ನೃಶಂಸಕರ್ಮಣ -
ಸ್ತದಾ ಮಹಾತ್ಮಾ ತ್ವರಿತಂ ನಿರೀಕ್ಷತೇ ॥ **6.80.43** ॥ 3643

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಜಿತಾ ಮಾಯಾಮಯಸೀತಾಯಾ ವಧಃ

ವಿಜ್ಞಾಯ ತು ಮನಸ್ತಸ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಸ ನಿವೃತ್ಯಾಹವಾತ್ ತಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರಂ ತತಃ ॥ **6.81.1** ॥ 3644

ಸೋಽನುಸ್ಮೃತ್ಯ ವಧಂ ತೇಷಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ।
ಕ್ರೋಧತಾಮ್ರೇಕ್ಷಣಃ ಶೂರೋ ನಿರ್ಜಗಾಮಾಥ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.81.2** ॥ 3645

ಸ ಪಶ್ಚಿಮೇನ ದ್ವಾರೇಣ ನಿರ್ಯಯೌ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವೃತಃ।
ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸುಮಹಾವೀರ್ಯಃ ಪೌಲಸ್ತ್ಯೋ ದೇವಕಂಟಕಃ ॥ **6.81.3** ॥ 3646

ಇಂದ್ರಜಿತ್ತು ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ರಣಾಯಾಭ್ಯುದ್ಯತೌ ವೀರೌ ಮಾಯಾಂ ಪ್ರಾದುಷ್ಕರೋತ್ ತದಾ ॥ **6.81.4** ॥ 3647

ಇಂದ್ರಜಿತ್ತು ರಥೇ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ಸೀತಾಂ ಮಾಯಾಮಯೀಂ ತದಾ।
ಬಲೇನ ಮಹತಾವೃತ್ಯ ತಸ್ಯಾ ವಧಮರೋಚಯತ್ ॥ **6.81.5** ॥ 3648

ಮೋಹನಾರ್ಥಂ ತು ಸರ್ವೇಷಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಸುದುರ್ಮತಿಃ।
ಹಂತುಂ ಸೀತಾಂ ವ್ಯವಸಿತೋ ವಾನರಾಭಿಮುಖೋ ಯಯೌ ॥ **6.81.6** ॥ 3649

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಭಿನಿರ್ಯಾಂತಂ ಸರ್ವೇ ತೇ ಕಾನನೌಕಸಃ।
ಉತ್ಪೇತುರಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಶಿಲಾಹಸ್ತಾ ಯುಯುತ್ಸವಃ ॥ **6.81.7** ॥ 3650

ಹನೂಮಾನ್ ಪುರತಸ್ತೇಷಾಂ ಜಗಾಮ ಕಪಿಕುಂಜರಃ।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಸುಮಹಚ್ಛೃಂಗಂ ಪರ್ವತಸ್ಯ ದುರಾಸದಂ ॥ **6.81.8** ॥ 3651

ಸ ದದರ್ಶ ಹತಾನಂದಾಂ ಸೀತಾಮಿಂದ್ರಜಿತೋ ರಥೇ।
ಏಕವೇಣೀಧರಾಂ ದೀನಾಮುಪವಾಸಕೃಶಾನನಾಂ ॥ **6.81.9** ॥ 3652

ಪರಿಕ್ಲಿಷ್ಟೈಕವಸನಾಮಮೃಜಾಂ ರಾಘವಪ್ರಿಯಾಂ।
ರಜೋಮಲಾಭ್ಯಾಮಾಲಿಪ್ತೈಃ ಸರ್ವಗಾತ್ರೈರ್ವರಸ್ತ್ರಿಯಂ ॥ **6.81.10** ॥ 3653

ತಾಂ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ಮುಹೂರ್ತಂ ತು ಮೈಥಿಲೀಮಧ್ಯವಸ್ಯ ಚ।
ಬಭೂವಾಚಿರದೃಷ್ಟಾ ಹಿ ತೇನ ಸಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ ॥ **6.81.11** ॥ 3654

ಅಬ್ರವೀತ್ ತಾಂ ತು ಶೋಕಾರ್ತಾಂ ನಿರಾನಂದಾಂ ತಪಸ್ವಿನೀಂ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಥಸ್ಥಿತಾಂ ದೀನಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತಶ್ರಿತಾಂ ॥ **6.81.12** ॥ 3655

ಕಿಂ ಸಮರ್ಥಿತಮಸ್ಯೇತಿ ಚಿಂತಯನ್ ಸ ಮಹಾಕಪಿಃ।
ಸಹ ತೈರ್ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೈರಭ್ಯಧಾವತ ರಾವಣಿಂ ॥ **6.81.13** ॥ 3656

ತದ್ ವಾನರಬಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಿಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಕೃತ್ವಾ ವಿಕೋಶಂ ನಿಸ್ತ್ರಿಂಶಂ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸೀತಾಮಕರ್ಷಯತ್ ॥ **6.81.14** ॥ 3657

ತಾಂ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಪಶ್ಯತಾಂ ತೇಷಾಂ ತಾಡಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಕ್ರೋಶಂತೀಂ ರಾಮ ರಾಮೇತಿ ಮಾಯಯಾ ಯೋಜಿತಾಂ ರಥೇ ॥ **6.81.15** ॥ 3658

ಗೃಹೀತಮೂರ್ಧಜಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹನೂಮಾನ್ ದೈನ್ಯಮಾಗತಃ।
ದುಃಖಜಂ ವಾರಿ ನೇತ್ರಾಭ್ಯಾಮುತ್ಸೃಜನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.81.16** ॥ 3659

ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚಾರುಸರ್ವಾಂಗೀಂ ರಾಮಸ್ಯ ಮಹಿಷೀಂ ಪ್ರಿಯಾಂ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ಕ್ರೋಧಾದ್ ರಕ್ಷೋಧಿಪಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.81.17** ॥ 3660

ದುರಾತ್ಮನ್ನಾತ್ಮನಾಶಾಯ ಕೇಶಪಕ್ಷೇ ಪರಾಮೃಶಃ।
ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷೀಣಾಂ ಕುಲೇ ಜಾತೋ ರಾಕ್ಷಸೀಂ ಯೋನಿಮಾಶ್ರಿತಃ ॥ **6.81.18** ॥ 3661

ಧಿಕ್ ತ್ವಾಂ ಪಾಪಸಮಾಚಾರಂ ಯಸ್ಯ ತೇ ಮತಿರೀದೃಶೀ।
ನೃಶಂಸಾನಾರ್ಯ ದುರ್ವೃತ್ತ ಕ್ಷುದ್ರ ಪಾಪಪರಾಕ್ರಮ।
ಅನಾರ್ಯಸ್ಯೇದೃಶಂ ಕರ್ಮ ಘೃಣಾ ತೇ ನಾಸ್ತಿ ನಿರ್ಘೃಣ ॥ **6.81.19** ॥ 3662

ಚ್ಯುತಾ ಗೃಹಾಚ್ಚ ರಾಜ್ಯಾಚ್ಚ ರಾಮಹಸ್ತಾಚ್ಚ ಮೈಥಿಲೀ।
ಕಿಂ ತವೈಷಾಪರಾದ್ಧಾ ಹಿ ಯದೇನಾಂ ಹಂಸಿ ನಿರ್ದಯ ॥ **6.81.20** ॥ 3663

ಸೀತಾಂ ಹತ್ವಾ ತು ನ ಚಿರಂ ಜೀವಿಷ್ಯಸಿ ಕಥಂಚನ।
ವಧಾರ್ಹ ಕರ್ಮಣಾ ತೇನ ಮಮ ಹಸ್ತಗತೋ ಹ್ಯಸಿ ॥ **6.81.21** ॥ 3664

ಯೇ ಚ ಸ್ತ್ರೀಘಾತಿನಾಂ ಲೋಕಾ ಲೋಕವಧ್ಯೈಶ್ಚ ಕುತ್ಸಿತಾಃ।
ಇಹ ಜೀವಿತಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಪ್ರೇತ್ಯ ತಾನ್ ಪ್ರತಿ ಲಪ್ಸ್ಯಸೇ ॥ **6.81.22** ॥ 3665

ಇತಿ ಬ್ರುವಾಣೋ ಹನುಮಾನ್ ಸಾಯುಧೈರ್ಹರಿಭಿರ್ವೃತಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ್ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.81.23** ॥ 3666

ಆಪತಂತಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ತದನೀಕಂ ವನೌಕಸಾಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮಕೋಪಾನಾಮನೀಕೇನ ನ್ಯವಾರಯತ್ ॥ **6.81.24** ॥ 3667

ಸ ತಾಂ ಬಾಣಸಹಸ್ರೇಣ ವಿಕ್ಷೋಭ್ಯ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ।
ಹನೂಮಂತಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಮಿಂದ್ರಜಿತ್ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಹ ॥ **6.81.25** ॥ 3668

ಸುಗ್ರೀವಸ್ತ್ವಂ ಚ ರಾಮಶ್ಚ ಯನ್ನಿಮಿತ್ತಮಿಹಾಗತಾಃ।
ತಾಂ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ವೈದೇಹೀಮದ್ಯೈವ ತವ ಪಶ್ಯತಃ ॥ **6.81.26** ॥ 3669

ಇಮಾಂ ಹತ್ವಾ ತತೋ ರಾಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ತ್ವಾಂ ಚ ವಾನರ।
ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ತಂ ಚಾನಾರ್ಯಂ ವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.81.27** ॥ 3670

ನ ಹಂತವ್ಯಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಶ್ಚೇತಿ ಯದ್ ಬ್ರವೀಷಿ ಪ್ಲವಂಗಮ।
ಪೀಡಾಕರಮಮಿತ್ರಾಣಾಂ ಯಚ್ಚ ಕರ್ತವ್ಯಮೇವ ತತ್ ॥ **6.81.28** ॥ 3671

ತಮೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ರುದತೀಂ ಸೀತಾಂ ಮಾಯಾಮಯೀಂ ಚ ತಾಂ।
ಶಿತಧಾರೇಣ ಖಡ್ಗೇನ ನಿಜಘಾನೇಂದ್ರಜಿತ್ ಸ್ವಯಂ ॥ **6.81.29** ॥ 3672

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಾರ್ಗೇಣ ಛಿನ್ನಾ ತೇನ ತಪಸ್ವಿನೀ।
ಸಾ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪೃಥುಶ್ರೋಣೀ ಪಪಾತ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನಾ ॥ **6.81.30** ॥ 3673

ತಾಮಿಂದ್ರಜಿತ್ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಹತ್ವಾ ಹನೂಮಂತಮುವಾಚ ಹ।
ಮಯಾ ರಾಮಸ್ಯ ಪಶ್ಯೇಮಾಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಶಸ್ತ್ರನಿಷೂದಿತಾಂ।
ಏಷಾ ವಿಶಸ್ತಾ ವೈದೇಹೀ ನಿಷ್ಫಲೋ ವಃ ಪರಿಶ್ರಮಃ ॥ **6.81.31** ॥ 3674

ತತಃ ಖಡ್ಗೇನ ಮಹತಾ ಹತ್ವಾ ತಾಮಿಂದ್ರಜಿತ್ಸ್ವಯಂ।
ಹೃಷ್ಟಃ ಸ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ನನಾದ ಚ ಮಹಾಸ್ವನಂ ॥ **6.81.32** ॥ 3675

ವಾನರಾಃ ಶುಶ್ರುವುಃ ಶಬ್ದಮದೂರೇ ಪ್ರತ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ।
ವ್ಯಾದಿತಾಸ್ಯಸ್ಯ ನದತಸ್ತದ್ದುರ್ಗಂ ಸಂಶ್ರಿತಸ್ಯ ತು ॥ **6.81.33** ॥ 3676

ತಥಾ ತು ಸೀತಾಂ ವಿನಿಹತ್ಯ ದುರ್ಮತಿಃ
ಪ್ರಹೃಷ್ಟಚೇತಾಃ ಸ ಬಭೂವ ರಾವಣಿಃ।
ತಂ ಹೃಷ್ಟರೂಪಂ ಸಮುದೀಕ್ಷ್ಯ ವಾನರಾ
ವಿಷಣ್ಣರೂಪಾಃ ಸಮಭಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.81.34** ॥ 3677

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವ್ಯಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮನ್ನಾಯಕತ್ವೇ ವಾನರಾಣಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಚ ಯುದ್ಧಂ, ಹನುಮತಃ ಶ್ರೀರಾಮಪಾರ್ಶ್ವೇ ನಿವರ್ತನಮಿಂದ್ರಜಿತಾ ನಿಕುಂಭಿಲಾಮುಪೇತ್ಯ ಯಜ್ಞಸ್ಯಾನುಷ್ಠಾನಂ ಚ

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ಭೀಮನಿರ್ಹ್ರಾದಂ ಶಕ್ರಾಶನಿಸಮಸ್ವನಂ।
ವೀಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾ ದುದ್ರುವುರ್ವಾನರಾ ಭೃಶಂ ॥ **6.82.1** ॥ 3678

ತಾನುವಾಚ ತತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ವಿಷಣ್ಣವದನಾನ್ ದೀನಾಂಸ್ತ್ರಸ್ತಾನ್ ವಿದ್ರವತಃ ಪೃಥಕ್ ॥ **6.82.2** ॥ 3679

ಕಸ್ಮಾದ್ ವಿಷಣ್ಣವದನಾ ವಿದ್ರವಧ್ವಂ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ತ್ಯಕ್ತಯುದ್ಧಸಮುತ್ಸಾಹಾಃ ಶೂರತ್ವಂ ಕ್ವ ನು ವೋ ಗತಂ ॥ **6.82.3** ॥ 3680

ಪೃಷ್ಠತೋಽನುವ್ರಜಧ್ವಂ ಮಾಮಗ್ರತೋ ಯಾಂತಮಾಹವೇ।
ಶೂರೈರಭಿಜನೋಪೇತೈರಯುಕ್ತಂ ಹಿ ನಿವರ್ತಿತುಂ ॥ **6.82.4** ॥ 3681

ಏವಮುಕ್ತಾಃ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಾ ವಾಯುಪುತ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ।
ಶೈಲಶೃಂಗಾನ್ ದ್ರುಮಾಂಶ್ಚೈವ ಜಗೃಹುರ್ಹೃಷ್ಟಮಾನಸಾಃ ॥ **6.82.5** ॥ 3682

ಅಭಿಪೇತುಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತೋ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ಪರಿವಾರ್ಯ ಹನೂಮಂತಮನ್ವಯುಶ್ಚ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.82.6** ॥ 3683

ಸ ತೈರ್ವಾನರಮುಖ್ಯೈಸ್ತು ಹನೂಮಾನ್ ಸರ್ವತೋ ವೃತಃ।
ಹುತಾಶನ ಇವಾರ್ಚಿಷ್ಮಾನದಹಚ್ಛತ್ರುವಾಹಿನೀಂ ॥ **6.82.7** ॥ 3684

ಸ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಕದನಂ ಚಕಾರ ಸುಮಹಾಕಪಿಃ।
ವೃತೋ ವಾನರಸೈನ್ಯೇನ ಕಾಲಾಂತಕಯಮೋಪಮಃ ॥ **6.82.8** ॥ 3685

ಸ ತು ಶೋಕೇನ ಚಾವಿಷ್ಟಃ ಕೋಪೇನ ಮಹತಾ ಕಪಿಃ।
ಹನೂಮಾನ್ ರಾವಣಿರಥೇ ಮಹತೀಂ ಪಾತಯಚ್ಛಿಲಾಂ ॥ **6.82.9** ॥ 3686

ತಾಮಾಪತಂತೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ರಥಃ ಸಾರಥಿನಾ ತದಾ।
ವಿಧೇಯಾಶ್ವಸಮಾಯುಕ್ತಃ ವಿದೂರಮಪವಾಹಿತಃ ॥ **6.82.10** ॥ 3687

ತಮಿಂದ್ರಜಿತಮಪ್ರಾಪ್ಯ ರಥಸ್ಥಂ ಸಹಸಾರಥಿಂ।
ವಿವೇಶ ಧರಣೀಂ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಸಾ ಶಿಲಾ ವ್ಯರ್ಥಮುದ್ಯತಾ ॥ **6.82.11** ॥ 3688

ಪತಿತಾಯಾಂ ಶಿಲಾಯಾಂ ತು ವ್ಯಥಿತಾ ರಕ್ಷಸಾಂ ಚಮೂಃ।
ನಿಪತಂತ್ಯಾ ಚ ಶಿಲಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಮಥಿತಾ ಭೃಶಂ ॥ **6.82.12** ॥ 3689

ತಮಭ್ಯಧಾವಞ್ಶತಶೋ
ನದಂತಃ ಕಾನನೌಕಸಃ।
ತೇ ದ್ರುಮಾಂಶ್ಚ ಮಹಾಕಾಯಾ
ಗಿರಿಶೃಂಗಾಣಿ ಚೋದ್ಯತಾಃ ॥ **6.82.13** ॥ 3690

ಕ್ಷಿಪಂತೀಂದ್ರಜಿತಂ ಸಂಖ್ಯೇ ವಾನರಾ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ।
ವೃಕ್ಷಶೈಲಮಹಾವರ್ಷಂ ವಿಸೃಜಂತಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ ॥ **6.82.14** ॥ 3691

ಶತ್ರೂಣಾಂ ಕದನಂ ಚಕ್ರುರ್ನೇದುಶ್ಚ ವಿವಿಧೈಃ ಸ್ವನೈಃ।
ವಾನರೈಸ್ತೈರ್ಮಹಾಭೀಮೈಘೋರರೂಪಾ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.82.15** ॥ 3692

ವೀರ್ಯಾದಭಿಹತಾ ವೃಕ್ಷೈರ್ವ್ಯಚೇಷ್ಟಂತ ರಣಕ್ಷಿತೌ।
ಸ ಸೈನ್ಯಮಭಿವೀಕ್ಷ್ಯಾಥ ವಾನರಾರ್ದಿತಮಿಂದ್ರಜಿತ್ ॥ **6.82.16** ॥ 3693

ಪ್ರಗೃಹೀತಾಯುಧಃ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಪರಾನಭಿಮುಖೋ ಯಯೌ।
ಸ ಶರೌಘಾನವಸೃಜನ್ ಸ್ವಸೈನ್ಯೇನಾಭಿಸಂವೃತಃ ॥ **6.82.17** ॥ 3694

ಜಘಾನ ಕಪಿಶಾರ್ದೂಲಾನ್ ಸುಬಹೂನ್ ದೃಢವಿಕ್ರಮಃ।
ಶೂಲೈರಶನಿಭಿಃ ಖಡ್ಗೈಃ ಪಟ್ಟಿಶೈಃ ಶೂಲಮುದ್ಗರೈಃ ॥ **6.82.18** ॥ 3695

ತೇ ಚಾಪ್ಯನುಚರಾಂಸ್ತಸ್ಯ ವಾನರಾ ಜಘ್ನುರಾಹವೇ।
ಸುಸ್ಕಂಧವಿಟಪೈಃ ಶೈಲೈಃ ಶಿಲಾಭಿಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.82.19** ॥ 3696

ಹನೂಮಾನ್ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾಂ।
ಸನ್ನಿವಾರ್ಯ ಪರಾನೀಕಮಬ್ರವೀತ್ ತಾನ್ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.82.20** ॥ 3697

ಹನೂಮಾನ್ ಸನ್ನಿವರ್ತಧ್ವಂ ನ ನಃ ಸಾಧ್ಯಮಿದಂ ಬಲಂ।
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಾನ್ ವಿಚೇಷ್ಟಂತೋ ರಾಮಪ್ರಿಯಚಿಕೀರ್ಷವಃ ॥ **6.82.21** ॥ 3698

ಯನ್ನಿಮಿತ್ತಂ ಹಿ ಯುಧ್ಯಾಮೋ ಹತಾ ಸಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ಇಮಮರ್ಥಂ ಹಿ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯ ರಾಮಂ ಸುಗ್ರೀವಮೇವ ಚ ॥ **6.82.22** ॥ 3699

ತೌ ಯತ್ ಪ್ರತಿವಿಧಾಸ್ಯೇತೇ ತತ್ ಕರಿಷ್ಯಾಮಹೇ ವಯಂ।
ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ವಾರಯನ್ ಸರ್ವವಾನರಾನ್ ॥ **6.82.23** ॥ 3700

ಶನೈಃ ಶನೈರಸಂತ್ರಸ್ತಃ ಸಬಲಃ ಸನ್ನ್ಯವರ್ತತ।
ತತಃ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಹನೂಮಂತಂ ವ್ರಜಂತಂ ಯತ್ರ ರಾಘವಃ ॥ **6.82.24** ॥ 3701

ಸ ಹೋತುಕಾಮೋ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಗತಶ್ಚೈತ್ಯಂ ನಿಕುಂಭಿಲಾಂ।
ನಿಕುಂಭಿಲಾಮಧಿಷ್ಠಾಯ ಪಾವಕಂ ಜುಹವೇಂದ್ರಜಿತ್ ॥ **6.82.25** ॥ 3702

ಯಜ್ಞಭೂಮ್ಯಾಂ ತತೋ ಗತ್ವಾ ಪಾವಕಸ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ಹೂಯಮಾನಃ ಪ್ರಜಜ್ವಾಲ ಹೋಮಶೋಣಿತಭುಕ್ ತದಾ ॥ **6.82.26** ॥ 3703

ಸಾರ್ಚಿಃಪಿನದ್ಧೋ ದದೃಶೇ ಹೋಮಶೋಣಿತತರ್ಪಿತಃ।
ಸಂಧ್ಯಾಗತ ಇವಾದಿತ್ಯಃ ಸುತೀವ್ರೋಽಗ್ನಿಃ ಸಮುತ್ಥಿತಃ ॥ **6.82.27** ॥ 3704

ಅಥೇಂದ್ರಜಿದ್ ರಾಕ್ಷಸಭೂತಯೇ ತು
ಜುಹಾವ ಹವ್ಯಂ ವಿಧಿನಾ ವಿಧಾನವಿತ್।

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವ್ಯತಿಷ್ಠಂತ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ
ಮಹಾಸಮೂಹೇಷು ನಯಾನಯಜ್ಞಾಃ ॥ **6.82.28** ॥ 3705

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವ್ಯಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರ್ಯಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸೀತಾವಧಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶೋಕೇನ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಮೂರ್ಚ್ಛಾ ತಮಾಶ್ವಾಸಯತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಪೌರುಷಾರ್ಥಮುದ್ಯಮಶ್ಚ

ರಾಘವಶ್ಚಾಪಿ ವಿಪುಲಂ ತಂ ರಾಕ್ಷಸವನೌಕಸಾಂ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂಗ್ರಾಮನಿಘ್ನೋಷಂ ಜಾಂಬವಂತಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.83.1** ॥ 3706

ಸೌಮ್ಯ ನೂನಂ ಹನುಮತಾ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ।
ಶ್ರೂಯತೇ ಚ ಯಥಾ ಭೀಮಃ ಸುಮಹಾನಾಯುಧಸ್ವನಃ ॥ **6.83.2** ॥ 3707

ತದ್ ಗಚ್ಛ ಕುರು ಸಾಹಾಯ್ಯಂ ಸ್ವಬಲೇನಾಭಿಸಂವೃತಃ।
ಕ್ಷಿಪ್ರಮೃಕ್ಷಪತೇ ತಸ್ಯ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ಯ ಯುಧ್ಯತಃ ॥ **6.83.3** ॥ 3708

ಋಕ್ಷರಾಜಸ್ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವೇನಾನೀಕೇನ ಸಂವೃತಃ।
ಆಗಚ್ಛತ್ ಪಶ್ಚಿಮಂ ದ್ವಾರಂ ಹನೂಮಾನ್ ಯತ್ರ ವಾನರಃ ॥ **6.83.4** ॥ 3709

ಅಥಾಯಾಂತಂ ಹನೂಮಂತಂ ದದರ್ಶರ್ಕ್ಷಪತಿಸ್ತದಾ।
ವಾನರೈಃ ಕೃತಸಂಗ್ರಾಮೈಃ ಶ್ವಸದ್ಭಿರಭಿಸಂವೃತಂ ॥ **6.83.5** ॥ 3710

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಥಿ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ತದೃಕ್ಷಬಲಮುದ್ಯತಂ।
ನೀಲಮೇಘನಿಭಂ ಭೀಮಂ ಸನ್ನಿವಾರ್ಯ ನ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.83.6** ॥ 3711

ಸ ತೇನ ಸಹ ಸೈನ್ಯೇನ ಸನ್ನಿಕರ್ಷಂ ಮಹಾಯಶಾಃ।
ಶೀಘ್ರಮಾಗಮ್ಯ ರಾಮಾಯ ದುಃಖಿತೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.83.7** ॥ 3712

ಸಮರೇ ಯುಧ್ಯಮಾನಾನಾಮಸ್ಮಾಕಂ ಪ್ರೇಕ್ಷತಾಂ ಚ ಸಃ।
ಜಘಾನ ರುದತೀಂ ಸೀತಾಮಿಂದ್ರಜಿದ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.83.8** ॥ 3713

ಉದ್ಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತಸ್ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಷಣ್ಣೋಽಹಮರಿಂದಮ।
ತದಹಂ ಭವತೋ ವೃತ್ತಂ ವಿಜ್ಞಾಪಯಿತುಮಾಗತಃ ॥ **6.83.9** ॥ 3714

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವಃ ಶೋಕಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ನಿಪಪಾತ ತದಾ ಭೂಮೌ ಛಿನ್ನಮೂಲ ಇವ ದ್ರುಮಃ ॥ **6.83.10** ॥ 3715

ತಂ ಭೂಮೌ ದೇವಸಂಕಾಶಂ ಪತಿತಂ ದೃಶ್ಯ ರಾಘವಂ।
ಅಭಿಪೇತುಃ ಸಮುತ್ಪತ್ಯ ಸರ್ವತಃ ಕಪಿಸತ್ತಮಾಃ ॥ **6.83.11** ॥ 3716

ಆಸಿಂಚನ್ ಸಲಿಲೈಶ್ಚೈನಂ ಪದ್ಮೋತ್ಪಲಸುಗಂಧಿಭಿಃ।
ಪ್ರದಹಂತಮಸಂಹಾರ್ಯಂ ಸಹಸಾಗ್ನಿಮಿವೋತ್ಥಿತಂ ॥ **6.83.12** ॥ 3717

ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋಽಥ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಸುದುಃಖಿತಃ।
ಉವಾಚ ರಾಮಮಸ್ವಸ್ಥಂ ವಾಕ್ಯಂ ಹೇತ್ವರ್ಥಸಂಯುತಂ ॥ **6.83.13** ॥ 3718

ಶುಭೇ ವರ್ತ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠಂತಂ ತ್ವಾಮಾರ್ಯ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂ।
ಅನರ್ಥೇಭ್ಯೋ ನ ಶಕ್ನೋತಿ ತ್ರಾತುಂ ಧರ್ಮೋ ನಿರರ್ಥಕಃ ॥ **6.83.14** ॥ 3719

ಭೂತಾನಾಂ ಸ್ಥಾವರಾಣಾಂ ಚ ಜಂಗಮಾನಾಂ ಚ ದರ್ಶನಂ।
ಯಥಾಸ್ತಿ ನ ತಥಾ ಧರ್ಮಸ್ತೇನ ನಾಸ್ತೀತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ॥ **6.83.15** ॥ 3720

ಯಥ್ಯೈವ ಸ್ಥಾವರಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಜಂಗಮಂ ಚ ತಥಾವಿಧಂ।
ನಾಯಮರ್ಥಸ್ತಥಾ ಯುಕ್ತಸ್ತ್ವದ್ವಿಧೋ ನ ವಿಪದ್ಯತೇ ॥ **6.83.16** ॥ 3721

ಯದ್ಯಧರ್ಮೋ ಭವೇದ್ ಭೂತೋ ರಾವಣೋ ನರಕಂ ವ್ರಜೇತ್।
ಭವಾಂಶ್ಚ ಧರ್ಮಸಂಯುಕ್ತೋ ನೈವ ವ್ಯಸನಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥ **6.83.17** ॥ 3722

ತಸ್ಯ ಚ ವ್ಯಸನಾಭಾವಾದ್ ವ್ಯಸನಂ ಚಾಗತೇ ತ್ವಯಿ।
ಧರ್ಮೋ ಭವತ್ಯಧರ್ಮಶ್ಚ ಪರಸ್ಪರವಿರೋಧಿನೌ ॥ **6.83.18** ॥ 3723

ಧರ್ಮೇಣೋಪಲಭೇದ್ ಧರ್ಮಮಧರ್ಮಂ ಚಾಪ್ಯಧರ್ಮತಃ।
ಯದ್ಯಧರ್ಮೇಣ ಯುಜ್ಯೇಯುರ್ಯೇಷ್ವಧರ್ಮಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ ॥ **6.83.19** ॥ 3724

ನ ಧರ್ಮೇಣ ವಿಯುಜ್ಯೇರನ್ನಾಧರ್ಮರುಚಯೋ ಜನಾಃ।
ಧರ್ಮೇಣಾಚರತಾಂ ತೇಷಾಂ ತಥಾ ಧರ್ಮಫಲಂ ಭವೇತ್ ॥ **6.83.20** ॥ 3725

ಯಸ್ಮಾದರ್ಥಾ ವಿವರ್ಧಂತೇ ಯೇಷ್ವಧರ್ಮಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ।
ಕ್ಲಿಶ್ಯಂತೇ ಧರ್ಮಶೀಲಾಶ್ಚ ತಸ್ಮಾದೇತೌ ನಿರರ್ಥಕೌ ॥ **6.83.21** ॥ 3726

ವಧ್ಯಂತೇ ಪಾಪಕರ್ಮಾಣೋ ಯದ್ಯಧರ್ಮೇಣ ರಾಘವ।
ವಧಕರ್ಮಹತೋಽಧರ್ಮಃ ಸ ಹತಃ ಕಂ ವಧಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.83.22** ॥ 3727

ಅಥವಾ ವಿಹಿತೇನಾಯಂ ಹನ್ಯತೇ ಹಂತಿ ಚಾಪರಂ।
ವಿಧಿಃ ಸ ಲಿಪ್ಯತೇ ತೇನ ನ ಸ ಪಾಪೇನ ಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.83.23** ॥ 3728

ಅದೃಷ್ಟಪ್ರತಿಕಾರೇಣ ಅವ್ಯಕ್ತೇನಾಸತಾ ಸತಾ।
ಕಥಂ ಶಕ್ಯಂ ಪರಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಧರ್ಮೇಣಾರಿವಿಕರ್ಷಣ ॥ **6.83.24** ॥ 3729

ಯದಿ ಸತ್ ಸ್ಯಾತ್ ಸತಾಂ ಮುಖ್ಯ ನಾಸತ್ ಸ್ಯಾತ್ ತವ ಕಿಂಚನ।
ತ್ವಯಾ ಯದೀದೃಶಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ತಸ್ಮಾತ್ ತನ್ನೋಪಪದ್ಯತೇ ॥ **6.83.25** ॥ 3730

ಅಥವಾ ದುರ್ಬಲಃ ಕ್ಲೀಬೋ ಬಲಂ ಧರ್ಮೋಽನುವರ್ತತೇ।
ದುರ್ಬಲೋ ಹೃತಮರ್ಯಾದೋ ನ ಸೇವ್ಯ ಇತಿ ಮೇ ಮತಿಃ ॥ **6.83.26** ॥ 3731

ಬಲಸ್ಯ ಯದಿ ಚೇದ್ ಧರ್ಮೋ ಗುಣಭೂತಃ ಪರಾಕ್ರಮೈಃ।
ಧರ್ಮಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ವರ್ತಸ್ವ ಯಥಾ ಧರ್ಮೇ ತಥಾ ಬಲೇ ॥ **6.83.27** ॥ 3732

ಅಥ ಚೇತ್ ಸತ್ಯವಚನಂ ಧರ್ಮಃ ಕಿಲ ಪರಂತಪ।
ಅನೃತಂ ತ್ವಯ್ಯಕರಣೇ ಕಿಂ ನ ಬದ್ಧಸ್ತ್ವಯಾ ವಿನಾ ॥ **6.83.28** ॥ 3733

ಯದಿ ಧರ್ಮೋ ಭವೇದ್ ಭೂತ ಅಧರ್ಮೋ ವಾ ಪರಂತಪ।
ನ ಸ್ಮ ಹತ್ವಾ ಮುನಿಂ ವಜ್ರೀ ಕುರ್ಯಾದಿಜ್ಯಾಂ ಶತಕ್ರತುಃ ॥ **6.83.29** ॥ 3734

ಅಧರ್ಮಸಂಶ್ರಿತೋ ಧರ್ಮೋ ವಿನಾಶಯತಿ ರಾಘವ।
ಸರ್ವಮೇತದ್ ಯಥಾಕಾಮಂ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಕುರುತೇ ನರಃ॥ **6.83.30**॥ 3735

ಮಮ ಚೇದಂ ಮತಂ ತಾತ ಧರ್ಮೋಽಯಮಿತಿ ರಾಘವ।
ಧರ್ಮಮೂಲಂ ತ್ವಯಾ ಛಿನ್ನಂ ರಾಜ್ಯಮುತ್ಸೃಜತಾ ತದಾ॥ **6.83.31**॥ 3736

ಅರ್ಥೇಭ್ಯೋಽಥ ಪ್ರವೃದ್ಧೇಭ್ಯಃ ಸಂವೃತ್ತೇಭ್ಯಸ್ತತಸ್ತತಃ।
ಕ್ರಿಯಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ಪರ್ವತೇಭ್ಯ ಇವಾಪಗಾಃ॥ **6.83.32**॥ 3737

ಅರ್ಥೇನ ಹಿ ವಿಮುಕ್ತಸ್ಯ ಪುರುಷಸ್ಯಾಲ್ಪಚೇತಸಃ।
ವಿಚ್ಛಿದ್ಯಂತೇ ಕ್ರಿಯಾಃ ಸರ್ವಾ ಗ್ರೀಷ್ಮೇ ಕುಸರಿತೋ ಯಥಾ॥ **6.83.33**॥ 3738

ಸೋಽಯಮರ್ಥಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಸುಖಕಾಮಃ ಸುಖೈಧಿತಃ।
ಪಾಪಮಾಚರತೇ ಕರ್ತುಂ ತದಾ ದೋಷಃ ಪ್ರವರ್ತತೇ॥ **6.83.34**॥ 3739

ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಸ್ತಸ್ಯ ಮಿತ್ರಾಣಿ ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಸ್ತಸ್ಯ ಬಾಂಧವಾಃ।
ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಃ ಸ ಪುಮಾನ್ ಲೋಕೇ ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಃ ಸ ಚ ಪಂಡಿತಃ॥ **6.83.35**॥ 3740

ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಃ ಸ ಚ ವಿಕ್ರಾಂತೋ ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಃ ಸ ಚ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್।
ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಃ ಸ ಮಹಾಭಾಗೋ ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾಃ ಸ ಗುಣಾಧಿಕಃ॥ **6.83.36**॥ 3741

ಅರ್ಥಸ್ಯೈತೇ ಪರಿತ್ಯಾಗೇ ದೋಷಾಃ ಪ್ರವ್ಯಾಹೃತಾ ಮಯಾ।
ರಾಜ್ಯಮುತ್ಸೃಜತಾ ಧೀರ ಯೇನ ಬುದ್ಧಿಸ್ತ್ವಯಾ ಕೃತಾ॥ **6.83.37**॥ 3742

ಯಸ್ಯಾರ್ಥಾ ಧರ್ಮಕಾಮಾರ್ಥಾಸ್ತಸ್ಯ ಸರ್ವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ।
ಅಧನೇನಾರ್ಥಕಾಮೇನ ನಾರ್ಥಃ ಶಕ್ಯೋ ವಿಚಿನ್ವತಾ॥ **6.83.38**॥ 3743

ಹರ್ಷಃ ಕಾಮಶ್ಚ ದರ್ಪಶ್ಚ ಧರ್ಮಃ ಕ್ರೋಧಃ ಶಮೋ ದಮಃ।
ಅರ್ಥಾದೇತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ನರಾಧಿಪ॥ **6.83.39**॥ 3744

ಯೇಷಾಂ ನಶ್ಯತ್ಯಯಂ ಲೋಕಶ್ಚರತಾಂ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಾಂ।
ತೇಽರ್ಥಾಸ್ತ್ವಯಿ ನ ದೃಶ್ಯಂತೇ ದುರ್ದಿನೇಷು ಯಥಾ ಗ್ರಹಾಃ॥ **6.83.40**॥ 3745

ತ್ವಯಿ ಪ್ರವ್ರಜಿತೇ ವೀರ ಗುರೋಶ್ಚ ವಚನೇ ಸ್ಥಿತೇ।
ರಕ್ಷಸಾಪಹೃತಾ ಭಾರ್ಯಾ ಪ್ರಾಣೈಃ ಪ್ರಿಯತರಾ ತವ ॥ **6.83.41** ॥ 3746

ತದದ್ಯ ವಿಪುಲಂ ವೀರ ದುಃಖಮಿಂದ್ರಜಿತಾ ಕೃತಂ।
ಕರ್ಮಣಾ ವ್ಯಪನೇಷ್ಯಾಮಿ ತಸ್ಮಾದುತ್ತಿಷ್ಠ ರಾಘವ ॥ **6.83.42** ॥ 3747

ಉತ್ತಿಷ್ಠ ನರಶಾರ್ದೂಲ ದೀರ್ಘಬಾಹೋ ಧೃತವ್ರತ।
ಕಿಮಾತ್ಮಾನಂ ಮಹಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮಾನಂ ನಾವಬುಧ್ಯಸೇ ॥ **6.83.43** ॥ 3748

ಅಯಮನಘ ತವೋದಿತಃ ಪ್ರಿಯಾರ್ಥಂ
ಜನಕಸುತಾನಿಧನಂ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ರುಷ್ಟಃ।
ಸರಥಗಜಹಯಾಂ ಸರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಂ
ಭೃಶಮಿಷುಭಿರ್ವಿನಿಪಾತಯಾಮಿ ಲಂಕಾಂ ॥ **6.83.44** ॥ 3749

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರ್ಯಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣೇನ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತೀಂದ್ರಜಿತೋ ಮಾಯಾಯಾ ರಹಸ್ಯಂ ವರ್ಣಯಿತ್ವಾ ಸೀತಾ ಜೀವತೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಸ್ಯ ದೃಢೀಕರಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ನಿಕುಂಭಿಲಾಂ ಗಮಯಿತುಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಂ

ರಾಮಮಾಶ್ವಾಸಮಾನೇ ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ಭ್ರಾತೃವತ್ಸಲೇ।
ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಗುಲ್ಮಾನ್ ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ತತ್ರಾಗಚ್ಛದ್ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.84.1** ॥ 3750

ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈರ್ವೀರೈಶ್ಚತುರ್ಭಿರಭಿಸಂವೃತಃ।
ನೀಲಾಂಜನಚಯಾಕಾರೈರ್ಮಾತಂಗೈರಿವ ಯೂಥಪೈಃ ॥ **6.84.2** ॥ 3751

ಸೋಽಭಿಗಮ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ರಾಘವಂ ಶೋಕಲಾಲಸಂ।
ವಾನರಾಂಶ್ಚಾಪಿ ದದೃಶೇ ಬಾಷ್ಪಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಾನ್ ॥ **6.84.3** ॥ 3752

ರಾಘವಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನಮಿಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲನಂದನಂ।
ದದರ್ಶ ಮೋಹಮಾಪನ್ನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯಾಂಕಮಾಶ್ರಿತಂ ॥ **6.84.4** ॥ 3753

ವ್ರೀಡಿತಂ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಅಂತರ್ದುಃಖೇನ ದೀನಾತ್ಮಾ ಕಿಮೇತದಿತಿ ಸೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.84.5** ॥ 3754

ವಿಭೀಷಣಮುಖಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಂ ತಾಂಶ್ಚ ವಾನರಾನ್।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋವಾಚ ಮಂದಾರ್ಥಮಿದಂ ಬಾಷ್ಪಪರಿಪ್ಲುತಃ ॥ **6.84.6** ॥ 3755

ಹತಾ ಇಂದ್ರಜಿತಾ ಸೀತಾ ಇತಿ ಶ್ರುತ್ವೈವ ರಾಘವಃ।
ಹನೂಮದ್ವಚನಾತ್ ಸೌಮ್ಯ ತತೋ ಮೋಹಮುಪಾಶ್ರಿತಃ ॥ **6.84.7** ॥ 3756

ಕಥಯಂತಂ ತು ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಸನ್ನಿವಾರ್ಯ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಪುಷ್ಕಲಾರ್ಥಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಂ ವಿಸಂಜ್ಞಂ ರಾಮಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.84.8** ॥ 3757

ಮನುಜೇಂದ್ರಾರ್ತರೂಪೇಣ ಯದುಕ್ತಸ್ತ್ವಂ ಹನೂಮತಾ।
ತದಯುಕ್ತಮಹಂ ಮನ್ಯೇ ಸಾಗರಸ್ಯೇವ ಶೋಷಣಂ ॥ **6.84.9** ॥ 3758

ಅಭಿಪ್ರಾಯಂ ತು ಜಾನಾಮಿ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಸೀತಾಂ ಪ್ರತಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ನ ಚ ಘಾತಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.84.10** ॥ 3759

ಯಾಚ್ಯಮಾನಃ ಸುಬಹುಶೋ ಮಯಾ ಹಿತಚಿಕೀರ್ಷುಣಾ।
ವೈದೇಹೀಮುತ್ಸೃಜಸ್ವೇತಿ ನ ಚ ತತ್ ಕೃತವಾನ್ ವಚಃ ॥ **6.84.11** ॥ 3760

ನೈವ ಸಾಮ್ನಾ ನ ದಾನೇನ ನ ಭೇದೇನ ಕುತೋ ಯುಧಾ।
ಸಾ ದ್ರಷ್ಟುಮಪಿ ಶಕ್ಯೇತ ನೈವ ಚಾನ್ಯೇನ ಕೇನಚಿತ್ ॥ **6.84.12** ॥ 3761

ವಾನರಾನ್ ಮೋಹಯಿತ್ವಾ ತು ಪ್ರತಿಯಾತಃ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಮಾಯಾಮಯೀಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ತಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ ॥ **6.84.13** ॥ 3762

ಚೈತ್ಯಂ ನಿಕುಂಭಿಲಾಮದ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ।
ಹುತವಾನುಪಯಾತೋ ಹಿ ದೇವೈರಪಿ ಸವಾಸವೈಃ ॥ **6.84.14** ॥ 3763

ದುರಾಧರ್ಷೋ ಭವತ್ಯೇಷ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ತೇನ ಮೋಹಯತಾ ನೂನಮೇಷಾ ಮಾಯಾ ಪ್ರಯೋಜಿತಾ ॥ **6.84.15** ॥ 3764

ವಿಘ್ನಮನ್ವಿಚ್ಛತಾ ತತ್ರ ವಾನರಾಣಾಂ ಪರಾಕ್ರಮೇ।
ಸಸೈನ್ಯಾಸ್ತತ್ರ ಗಚ್ಛಾಮೋ ಯಾವತ್ತನ್ನ ಸಮಾಪ್ಯತೇ ॥ **6.84.16** ॥ 3765

ತ್ಯಜ್ಯೈನಂ ನರಶಾರ್ದೂಲ ಮಿಥ್ಯಾ ಸಂತಾಪಮಾಗತಂ।
ಸೀದತೇ ಹಿ ಬಲಂ ಸರ್ವಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಾಂ ಶೋಕಕರ್ಶಿತಂ ॥ **6.84.17** ॥ 3766

ಇಹ ತ್ವಂ ಸ್ವಸ್ಥಹೃದಯಸ್ತಿಷ್ಠ ಸತ್ತ್ವಸಮುಚ್ಛ್ರಿತಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರೇಷಯಾಸ್ಮಾಭಿಃ ಸಹ ಸೈನ್ಯಾನುಕರ್ಷಿಭಿಃ ॥ **6.84.18** ॥ 3767

ಏಷ ತಂ ನರಶಾರ್ದೂಲೋ ರಾವಣಿಂ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ತ್ಯಾಜಯಿಷ್ಯತಿ ತತ್ಕರ್ಮ ತತೋ ವಧ್ಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.84.19** ॥ 3768

ತಸ್ಯೈತೇ ನಿಶಿತಾಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಾಃ ಪತ್ರಿಪತ್ರಾಂಗವಾಜಿನಃ।
ಪತತ್ರಿಣ ಇವಾಸೌಮ್ಯಾಃ ಶರಾಃ ಪಾಸ್ಯಂತಿ ಶೋಣಿತಂ ॥ **6.84.20** ॥ 3769

ತತ್ ಸಂದಿಶ ಮಹಾಬಾಹೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ।
ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ವಿನಾಶಾಯ ವಜ್ರಂ ವಜ್ರಧರೋ ಯಥಾ ॥ **6.84.21** ॥ 3770

ಮನುಜವರ ನ ಕಾಲವಿಪ್ರಕರ್ಷೋ
ರಿಪುನಿಧನಂ ಪ್ರತಿ ಯತ್ಕ್ಷಮೋಽದ್ಯ ಕರ್ತುಂ।
ತ್ವಮತಿಸೃಜ ರಿಪೋರ್ವಧಾಯ ವಜ್ರಂ
ದಿವಿಜರಿಪೋರ್ಮಥನೇ ಯಥಾ ಮಹೇಂದ್ರಃ ॥ **6.84.22** ॥ 3771

ಸಮಾಪ್ತಕರ್ಮಾ ಹಿ ಸ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭೋ
ಭವತ್ಯದೃಶ್ಯಃ ಸಮರೇ ಸುರಾಸುರೈಃ।
ಯುಯುತ್ಸತಾ ತೇನ ಸಮಾಪ್ತಕರ್ಮಣಾ
ಭವೇತ್ ಸುರಾಣಾಮಪಿ ಸಂಶಯೋ ಮಹಾನ್ ॥ **6.84.23** ॥ 3772

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣಕರ್ತೃಕಾನುರೋಧೇನ ಶ್ರೀರಾಮೇಣೇಂದ್ರಜಿದ್ವಧಾಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಪ್ರೇಷಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ನಿಕುಂಭಿಲಾಸಮೀಪೇ ಗಮನಂ

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವಃ ಶೋಕಕರ್ಶಿತಃ।
ನೋಪಧಾರಯತೇ ವ್ಯಕ್ತಂ ಯದುಕ್ತಂ ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ ॥ **6.85.1** ॥ 3773

ತತೋ ಧೈರ್ಯಮವಷ್ಟಭ್ಯ ರಾಮಃ ಪರಪುರಂಜಯಃ।
ವಿಭೀಷಣಮುಪಾಸೀನಮುವಾಚ ಕಪಿಸನ್ನಿಧೌ ॥ **6.85.2** ॥ 3774

ನೈರ್ಋತಾಧಿಪತೇ ವಾಕ್ಯಂ ಯದುಕ್ತಂ ತೇ ವಿಭೀಷಣ।
ಭೂಯಸ್ತಚ್ಛ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಬ್ರೂಹಿ ಯತ್ತೇ ವಿವಕ್ಷಿತಂ ॥ **6.85.3** ॥ 3775

ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾಕ್ಯಂ ವಾಕ್ಯವಿಶಾರದಃ।
ಯತ್ ತತ್ ಪುನರಿದಂ ವಾಕ್ಯಂ ಬಭಾಷೇಽಥ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.85.4** ॥ 3776

ಯಥಾಽಽಜ್ಞಪ್ತಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ತ್ವಯಾ ಗುಲ್ಮನಿವೇಶನಂ।
ತತ್ ತಥಾನುಷ್ಠಿತಂ ವೀರ ತ್ವದ್ವಾಕ್ಯಸಮನಂತರಂ ॥ **6.85.5** ॥ 3777

ತಾನ್ಯನೀಕಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ವಿಭಕ್ತಾನಿ ಸಮಂತತಃ।
ವಿನ್ಯಸ್ತಾ ಯೂಥಪಾಶ್ಚೈವ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ವಿಭಾಗಶಃ ॥ **6.85.6** ॥ 3778

ಭೂಯಸ್ತು ಮಮ ವಿಜ್ಞಾಪ್ಯಂ ತಚ್ಛೃಣುಷ್ವ ಮಹಾಪ್ರಭೋ।
ತ್ವಯ್ಯಕಾರಣಸಂತಪ್ತೇ ಸಂತಪ್ತಹೃದಯಾ ವಯಂ ॥ **6.85.7** ॥ 3779

ತ್ಯಜ ರಾಜನ್ನಿಮಂ ಶೋಕಂ ಮಿಥ್ಯಾ ಸಂತಾಪಮಾಗತಂ।
ಯದಿಯಂ ತ್ಯಜ್ಯತಾಂ ಚಿಂತಾ ಶತ್ರುಹರ್ಷವಿವರ್ಧಿನೀ ॥ **6.85.8** ॥ 3780

ಉದ್ಯಮಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ವೀರ ಹರ್ಷಃ ಸಮುಪಸೇವ್ಯತಾಂ।
ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಾ ಯದಿ ತೇ ಸೀತಾ ಹಂತವ್ಯಾಶ್ಚ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.85.9** ॥ 3781

ರಘುನಂದನ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೂಯತಾಂ ಮೇ ಹಿತಂ ವಚಃ।
ಸಾಧ್ವಯಂ ಯಾತು ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಬಲೇನ ಮಹತಾ ವೃತಃ ॥ **6.85.10** ॥ 3782

ನಿಕುಂಭಿಲಾಯಾಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ಹಂತುಂ ರಾವಣಿಮಾಹವೇ।
ಧನುರ್ಮಂಡಲನಿರ್ಮುಕ್ತೈರಾಶೀವಿಷವಿಷೋಪಮೈಃ ॥ **6.85.11** ॥ 3783

ಶರೈರ್ಹಂತುಂ ಮಹೇಷ್ವಾಸೋ ರಾವಣಿಂ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ತೇನ ವೀರೇಣ ತಪಸಾ ವರದಾನಾತ್ ಸ್ವಯಂಭುವಃ।
ಅಸ್ತ್ರಂ ಬ್ರಹ್ಮಶಿರಃ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಕಾಮಗಾಶ್ಚ ತುರಂಗಮಾಃ ॥ **6.85.12** ॥ 3784

ಸ ಏಷ ಕಿಲ ಸೈನ್ಯೇನ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಕಿಲ ನಿಕುಂಭಿಲಾಂ।
ಯದ್ಯುತ್ತಿಷ್ಠೇತ್ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಹತಾನ್ ಸರ್ವಾಂಶ್ಚ ವಿದ್ಧಿ ನಃ ॥ **6.85.13** ॥ 3785

ನಿಕುಂಭಿಲಾಮಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮಕೃತಾಗ್ನಿಂ ಚ ಯೋ ರಿಪುಃ।
ತ್ವಾಮಾತತಾಯಿನಂ ಹನ್ಯಾದಿಂದ್ರಶತ್ರೋ ಸ ತೇ ವಧಃ ॥ **6.85.14** ॥ 3786

ವರೋ ದತ್ತೋ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರೇಣ ವೈ।
ಇತ್ಯೇವಂ ವಿಹಿತೋ ರಾಜನ್ ವಧಸ್ತಸ್ಯೈಷ ಧೀಮತಃ ॥ **6.85.15** ॥ 3787

ವಧಾಯೇಂದ್ರಜಿತೋ ರಾಮ ಸಂದಿಶಸ್ವ ಮಹಾಬಲಂ।
ಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಹತಂ ವಿದ್ಧಿ ರಾವಣಂ ಸಸುಹೃದ್ಗಣಂ ॥ **6.85.16** ॥ 3788

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮೋ ವಾಕ್ಯಮಥಾಬ್ರವೀತ್।
ಜಾನಾಮಿ ತಸ್ಯ ರೌದ್ರಸ್ಯ ಮಾಯಾಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ ॥ **6.85.17** ॥ 3789

ಸ ಹಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಿತ್ ಪ್ರಾಜ್ಞೋ ಮಹಾಮಾಯೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಕರೋತ್ಯಸಂಜ್ಞಾನ್ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ದೇವಾನ್ ಸವರುಣಾನಪಿ ॥ **6.85.18** ॥ 3790

ತಸ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷೇ ಚರತಃ ಸರಥಸ್ಯ ಮಹಾಯಶಃ।
ನ ಗತಿರ್ಜ್ಞಾಯತೇ ವೀರ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೇವಾಭ್ರಸಂಪ್ಲವೇ ॥ **6.85.19** ॥ 3791

ರಾಘವಸ್ತು ರಿಪೋರ್ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಮಾಯಾವೀರ್ಯಂ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಕೀರ್ತಿಸಂಪನ್ನಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.85.20** ॥ 3792

ಯದ್ ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ಯ ಬಲಂ ತೇನ ಸರ್ವೇಣ ಸಂವೃತಃ।
ಹನೂಮತ್ಪ್ರಮುಖೈಶ್ಚೈವ ಯೂಥಪೈಃ ಸಹ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ॥ **6.85.21** ॥ 3793

ಜಾಂಬವೇನರ್ಕ್ಷಪತಿನಾ ಸಹ ಸೈನ್ಯೇನ ಸಂವೃತಃ।
ಜಹಿ ತಂ ರಾಕ್ಷಸಸುತಂ ಮಾಯಾಬಲಸಮನ್ವಿತಂ ॥ **6.85.22** ॥ 3794

ಅಯಂ ತ್ವಾಂ ಸಚಿವೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ರಜನೀಚರಃ।
ಅಭಿಜ್ಞಸ್ತಸ್ಯ ಮಾಯಾನಾಂ ಪೃಷ್ಠತೋಽನುಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.85.23** ॥ 3795

ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸವಿಭೀಷಣಃ।
ಜಗ್ರಾಹ ಕಾರ್ಮುಕಶ್ರೇಷ್ಠಮನ್ಯದ್ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.85.24** ॥ 3796

ಸನ್ನದ್ಧಃ ಕವಚೀ ಖಡ್ಗೀ ಸಶರೀ ವಾಮಚಾಪಭೃತ್।
ರಾಮಪಾದಾವುಪಸ್ಪೃಶ್ಯ ಹೃಷ್ಟಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.85.25** ॥ 3797

ಅದ್ಯ ಮತ್ಕಾರ್ಮುಕೋನ್ಮುಕ್ತಾಃ ಶರಾ ನಿರ್ಭಿದ್ಯ ರಾವಣಿಂ।
ಲಂಕಾಮಭಿಪತಿಷ್ಯಂತಿ ಹಂಸಾಃ ಪುಷ್ಕರಿಣೀಮಿವ ॥ **6.85.26** ॥ 3798

ಅದ್ಯೈವ ತಸ್ಯ ರೌದ್ರಸ್ಯ ಶರೀರಂ ಮಾಮಕಾಃ ಶರಾಃ।
ವಿಧಮಿಷ್ಯಂತಿ ಭಿತ್ತ್ವಾ ತಂ ಮಹಾಚಾಪಗುಣಚ್ಯುತಾಃ ॥ **6.85.27** ॥ 3799

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ವಚನಂ ದ್ಯುತಿಮಾನ್ ಭ್ರಾತುರಗ್ರತಃ।
ಸ ರಾವಣಿವಧಾಕಾಂಕ್ಷೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ತ್ವರಿತಂ ಯಯೌ ॥ **6.85.28** ॥ 3800

ಸೋಽಭಿವಾದ್ಯ ಗುರೋಃ ಪಾದೌ ಕೃತ್ವಾ ಚಾಪಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ।
ನಿಕುಂಭಿಲಾಮಭಿಯಯೌ ಚೈತ್ಯಂ ರಾವಣಿಪಾಲಿತಂ ॥ **6.85.29** ॥ 3801

ವಿಭೀಷಣೇನ ಸಹಿತೋ ರಾಜಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಕೃತಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನೋ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ತ್ವರಿತೋ ಯಯೌ ॥ **6.85.30** ॥ 3802

ವಾನರಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೇಸ್ತು ಹನೂಮಾನ್ ಬಹುಭಿರ್ವೃತಃ।
ವಿಭೀಷಣಶ್ಚ ಸಾಮಾತ್ಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ತ್ವರಿತಂ ಯಯೌ ॥ **6.85.31** ॥ 3803

ಮಹತಾ ಹರಿಸೈನ್ಯೇನ ಸವೇಗಮಭಿಸಂವೃತಃ।
ಋಕ್ಷರಾಜಬಲಂ ಚೈವ ದದರ್ಶ ಪಥಿ ವಿಷ್ಠಿತಂ ॥ **6.85.32** ॥ 3804

ಸ ಗತ್ವಾ ದೂರಮಧ್ವಾನಂ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮಿತ್ರನಂದನಃ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಬಲಂ ದೂರಾದಪಶ್ಯದ್ ವ್ಯೂಹಮಾಶ್ರಿತಂ ॥ **6.85.33** ॥ 3805

ಸ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಧನುಷ್ಪಾಣಿರ್ಮಾಯಾಯೋಗಮರಿಂದಮಃ।
ತಸ್ಥೌ ಬ್ರಹ್ಮವಿಧಾನೇನ ವಿಜೇತುಂ ರಘುನಂದನಃ ॥ **6.85.34** ॥ 3806

ವಿಭೀಷಣೇನ ಸಹಿತೋ ರಾಜಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಅಂಗದೇನ ಚ ವೀರೇಣ ತಥಾನಿಲಸುತೇನ ಚ ॥ **6.85.35** ॥ 3807

ವಿವಿಧಮಮಲಶಸ್ತ್ರಭಾಸ್ವರಂ ತದ್
ಧ್ವಜಗಹನಂ ಗಹನಂ ಮಹಾರಥೈಶ್ಚ।
ಪ್ರತಿಭಯತಮಮಪ್ರಮೇಯವೇಗಂ
ತಿಮಿರಮಿವ ದ್ವಿಷತಾಂ ಬಲಂ ವಿವೇಶ ॥ **6.85.36** ॥ 3808

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಡಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ ಯುದ್ಧಂ ಹನುಮತಾ ರಕ್ಷಃಸೈನ್ಯಸ್ಯ ಸಂಹಾರ ಇಂದ್ರಜಿತೋ ಯುದ್ಧಾಯಾಹ್ವಾನಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಕರ್ತೃಕಮಿಂದ್ರಜಿತೋ ದರ್ಶನಂ

ಅಥ ತಸ್ಯಾಮವಸ್ಥಾಯಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಾವಣಾನುಜಃ।
ಪರೇಷಾಮಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಮರ್ಥಸಾಧಕಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.86.1** ॥ 3809

ಯದೇತದ್ ರಾಕ್ಷಸಾನೀಕಂ ಮೇಘಶ್ಯಾಮಂ ವಿಲೋಕ್ಯತೇ।
ಏತದಾಯೋಧ್ಯತಾಂ ಶೀಘ್ರಂ ಕಪಿಭಿಶ್ಚ ಶಿಲಾಯುಧೈಃ ॥ **6.86.2** ॥ 3810

ತಸ್ಯಾನೀಕಸ್ಯ ಮಹತೋ ಭೇದನೇ ಯತ ಲಕ್ಷ್ಮಣ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತೋಽಪ್ಯತ್ರ ಭಿನ್ನೇ ದೃಶ್ಯೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.86.3** ॥ 3811

ಸ ತ್ವಮಿಂದ್ರಾಶನಿಪ್ರಖ್ಯೈಃ ಶರೈರವಕಿರನ್ ಪರಾನ್।
ಅಭಿದ್ರವಾಶು ಯಾವದ್ ವೈ ನೈತತ್ ಕರ್ಮ ಸಮಾಪ್ಯತೇ ॥ **6.86.4** ॥ 3812

ಜಹಿ ವೀರ ದುರಾತ್ಮಾನಂ ಮಾಯಾಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಂ।
ರಾವಣಿಂ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಾಣಂ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾವಹಂ ॥ **6.86.5** ॥ 3813

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶುಭಲಕ್ಷಣಃ।
ವವರ್ಷ ಶರವರ್ಷೇಣ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.86.6** ॥ 3814

ಋಕ್ಷಾಃ ಶಾಖಾಮೃಗಾಶ್ಚೈವ ದ್ರುಮಪ್ರವರಯೋಧಿನಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವಂತ ಸಹಿತಾಸ್ತದನೀಕಮವಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.86.7** ॥ 3815

ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈರಸಿಭಿಃ ಶಕ್ತಿತೋಮರೈಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ತಂತ ಸಮರೇ ಕಪಿಸೈನ್ಯಜಿಘಾಂಸವಃ ॥ **6.86.8** ॥ 3816

ಸ ಸಂಪ್ರಹಾರಸ್ತುಮುಲಃ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಕಪಿರಕ್ಷಸಾಂ।
ಶಬ್ದೇನ ಮಹತಾ ಲಂಕಾಂ ನಾದಯನ್ ವೈ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.86.9** ॥ 3817

ಶಸ್ತ್ರೈಶ್ಚ ವಿವಿಧಾಕಾರೈಃ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಶ್ಚ ಪಾದಪೈಃ।
ಉದ್ಯತೈರ್ಗಿರಿಶೃಂಗೈಶ್ಚ ಘೋರೈರಾಕಾಶಮಾವೃತಂ ॥ **6.86.10** ॥ 3818

ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾನರೇಂದ್ರೇಷು ವಿಕೃತಾನನಬಾಹವಃ।
ನಿವೇಶಯಂತಃ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಚಕ್ರುಸ್ತೇ ಸುಮಹದ್ಭಯಂ ॥ **6.86.11** ॥ 3819

ತಥೈವ ಸಕಲೈರ್ವೃಕ್ಷೈರ್ಗಿರಿಶೃಂಗೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ಅಭಿಜಘ್ನುರ್ನಿಜಘ್ನುಶ್ಚ ಸಮರೇ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.86.12** ॥ 3820

ಋಕ್ಷವಾನರಮುಖ್ಯೈಶ್ಚ ಮಹಾಕಾಯೈರ್ಮಹಾಬಲೈಃ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಯುಧ್ಯಮಾನಾನಾಂ ಮಹದ್ಭಯಮಜಾಯತ ॥ **6.86.13** ॥ 3821

ಸ್ವಮನೀಕಂ ವಿಷಣ್ಣಂ ತು ಶ್ರುತ್ವಾ ಶತ್ರುಭಿರರ್ದಿತಂ।
ಉದತಿಷ್ಠತ ದುರ್ಧರ್ಷಃ ಸ ಕರ್ಮಣ್ಯನನುಷ್ಠಿತೇ ॥ **6.86.14** ॥ 3822

ವೃಕ್ಷಾಂಧಕಾರಾನ್ನಿರ್ಗತ್ಯ ಜಾತಕ್ರೋಧಃ ಸ ರಾವಣಿಃ।
ಆರುರೋಹ ರಥಂ ಸಜ್ಜಂ ಪೂರ್ವಯುಕ್ತಂ ಸುಸಂಯತಂ ॥ **6.86.15** ॥ 3823

ಸ ಭೀಮಕಾರ್ಮುಕಶರಃ ಕೃಷ್ಣಾಂಜನಚಯೋಪಮಃ।
ರಕ್ತಾಸ್ಯನಯನೋ ಭೀಮೋ ಬಭೌ ಮೃತ್ಯುರಿವಾಂತಕಃ ॥ **6.86.16** ॥ 3824

ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ತು ರಥಸ್ಥಂ ತಂ ಪರ್ಯವರ್ತತ ತದ್ ಬಲಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮವೇಗಾನಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಯುಯುತ್ಸತಾಂ ॥ **6.86.17** ॥ 3825

ತಸ್ಮಿಂಸ್ತು ಕಾಲೇ ಹನುಮಾನರುಜತ್ ಸ ದುರಾಸದಂ।
ಧರಣೀಧರಸಂಕಾಶೋ ಮಹಾವೃಕ್ಷಮರಿಂದಮಃ ॥ **6.86.18** ॥ 3826

ಸ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ತತ್ ಸೈನ್ಯಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ನಿರ್ದಹನ್।
ಚಕಾರ ಬಹುಭಿರ್ವ್ಯಕ್ತೈರ್ನಿಃಸಂಜ್ಞಂ ಯುಧಿ ವಾನರಃ ॥ **6.86.19** ॥ 3827

ವಿಧ್ವಂಸಯಂತಂ ತರಸಾ ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ಪವನಾತ್ಮಜಂ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಹನೂಮಂತಮವಾಕಿರನ್ ॥ **6.86.20** ॥ 3828

ಶಿತಶೂಲಧರಾಃ ಶೂಲೈರಸಿಭಿಶ್ಚಾಸಿಪಾಣಯಃ।
ಶಕ್ತಿಹಸ್ತಾಶ್ಚ ಶಕ್ತೀಭಿಃ ಪಟ್ಟಿಶೈಃ ಪಟ್ಟಿಶಾಯುಧಾಃ ॥ **6.86.21** ॥ 3829

ಪರಿಘೈಶ್ಚ ಗದಾಭಿಶ್ಚ ಕುಂತೈಶ್ಚ ಶುಭದರ್ಶನೈಃ।
ಶತಶಶ್ಚ ಶತಘ್ನೀಭಿರಾಯಸೈರಪಿ ಮುದ್ಗರೈಃ ॥ **6.86.22** ॥ 3830

ಘೋರೈಃ ಪರಶುಭಿಶ್ಚೈವ ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಮುಷ್ಟಿಭಿರ್ವಜ್ರಕಲ್ಪೈಶ್ಚ ತಲೈರಶನಿಸನ್ನಿಭೈಃ ॥ **6.86.23** ॥ 3831

ಅಭಿಜಘ್ನುಃ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಸಮಂತಾತ್ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ತೇಷಾಮಪಿ ಚ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚಕಾರ ಕದನಂ ಮಹತ್ ॥ **6.86.24** ॥ 3832

ಸ ದದರ್ಶ ಕಪಿಶ್ರೇಷ್ಠಮಚಲೋಪಮಮಿಂದ್ರಜಿತ್।
ಸೂದಮಾನಮಸಂತ್ರಸ್ತಮಮಿತ್ರಾನ್ ಪವನಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.86.25** ॥ 3833

ಸ ಸಾರಥಿಮುವಾಚೇದಂ ಯಾಹಿ ಯತ್ರೈಷ ವಾನರಃ।
ಕ್ಷಯಮೇವ ಹಿ ನಃ ಕುರ್ಯಾದ್ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮುಪೇಕ್ಷಿತಃ ॥ **6.86.26** ॥ 3834

ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸಾರಥಿಸ್ತೇನ ಯಯೌ ಯತ್ರ ಸ ಮಾರುತಿಃ।
ವಹನ್ ಪರಮದುರ್ಧರ್ಷಂ ಸ್ಥಿತಮಿಂದ್ರಜಿತಂ ರಥೇ ॥ **6.86.27** ॥ 3835

ಸೋಽಭ್ಯುಪೇತ್ಯ ಶರಾನ್ ಖಡ್ಗಾನ್ ಪಟ್ಟಿಶಾಂಶ್ಚ ಪರಶ್ವಧಾನ್।
ಅಭ್ಯವರ್ಷತ ದುರ್ಧರ್ಷಃ ಕಪಿಮೂರ್ಧನಿ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.86.28** ॥ 3836

ತಾನಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ಘೋರಾಣಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಸ ಮಾರುತಿಃ।
ರೋಷೇಣ ಮಹತಾವಿಷ್ಟೋ ವಾಕ್ಯಂ ಚೇದಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.86.29** ॥ 3837

ಯುಧ್ಯಸ್ವ ಯದಿ ಶೂರೋಽಸಿ ರಾವಣಾತ್ಮಜ ದುರ್ಮತೇ।
ವಾಯುಪುತ್ರಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ನ ಜೀವನ್ ಪ್ರತಿಯಾಸ್ಯಸಿ ॥ **6.86.30** ॥ 3838

ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಸಂಪ್ರಯುಧ್ಯಸ್ವ ಯದಿ ಮೇ ದ್ವಂದ್ವಮಾಹವೇ।
ವೇಗಂ ಸಹಸ್ವ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ ತತಸ್ತ್ವಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ವರಃ ॥ **6.86.31** ॥ 3839

ಹನೂಮಂತಂ ಜಿಘಾಂಸಂತಂ ಸಮುದ್ಯತಶರಾಸನಂ।
ರಾವಣಾತ್ಮಜಮಾಚಷ್ಟೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.86.32** ॥ 3840

ಯಃ ಸ ವಾಸವನಿರ್ಜೇತಾ ರಾವಣಸ್ಯಾತ್ಮಸಂಭವಃ।
ಸ ಏಷ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ಹನೂಮಂತಂ ಜಿಘಾಂಸತಿ ॥ **6.86.33** ॥ 3841

ತಮಪ್ರತಿಮಸಂಸ್ಥಾನೈಃ ಶರೈಃ ಶತ್ರುನಿವಾರಣೈಃ।
ಜೀವಿತಾಂತಕರೈಘೋರೈಃ ಸೌಮಿತ್ರೇ ರಾವಣಿಂ ಜಹಿ ॥ **6.86.34** ॥ 3842

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತಸ್ತು ತದಾ ಮಹಾತ್ಮಾ
ವಿಭೀಷಣೇನಾರಿವಿಭೀಷಣೇನ।
ದದರ್ಶ ತಂ ಪರ್ವತಸನ್ನಿಕಾಶಂ
ರಥಸ್ಥಿತಂ ಭೀಮಬಲಂ ನದಂತಂ ॥ **6.86.35** ॥ 3843

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಡಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಜಿದ್ವಿಭೀಷಣಯೋಃ ಸರೋಷಃ ಸಂವಾದಃ

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಜಾತಹರ್ಷೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಧನುಷ್ಪಾಣಿಂ ತಮಾದಾಯ ತ್ವರಮಾಣೋ ಜಗಾಮ ಸಃ ॥ **6.87.1** ॥ 3844

ಅವಿದೂರಂ ತತೋ ಗತ್ವಾ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತು ಮಹದ್ ವನಂ।
ಅದರ್ಶಯತ ತತ್ಕರ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.87.2** ॥ 3845

ನೀಲಜೀಮೂತಸಂಕಾಶಂ ನ್ಯಗ್ರೋಧಂ ಭೀಮದರ್ಶನಂ।
ತೇಜಸ್ವೀ ರಾವಣಭ್ರಾತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ನ್ಯವೇದಯತ್ ॥ **6.87.3** ॥ 3846

ಇಹೋಪಹಾರಂ ಭೂತಾನಾಂ ಬಲವಾನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಉಪಹೃತ್ಯ ತತಃ ಪಶ್ಚಾತ್ ಸಂಗ್ರಾಮಮಭಿವರ್ತತೇ ॥ **6.87.4** ॥ 3847

ಅದೃಶ್ಯಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತತೋ ಭವತಿ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ನಿಹಂತಿ ಸಮರೇ ಶತ್ರೂನ್ ಬಧ್ನಾತಿ ಚ ಶರೋತ್ತಮೈಃ ॥ **6.87.5** ॥ 3848

ತಮಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ನ್ಯಗ್ರೋಧಂ ಬಲಿನಂ ರಾವಣಾತ್ಮಜಂ।
ವಿಧ್ವಂಸಯ ಶರೈರ್ದೀಪ್ತೈಃ ಸರಥಂ ಸಾಶ್ವಸಾರಥಿಂ ॥ **6.87.6** ॥ 3849

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮಿತ್ರನಂದನಃ।
ಬಭೂವಾವಸ್ಥಿತಸ್ತತ್ರ ಚಿತ್ರಂ ವಿಸ್ಫಾರಯನ್ ಧನುಃ ॥ **6.87.7** ॥ 3850

ಸ ರಥೇನಾಗ್ನಿವರ್ಣೇನ ಬಲವಾನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಕವಚೀ ಖಡ್ಗೀ ಸಧ್ವಜಃ ಪ್ರತ್ಯದೃಶ್ಯತ ॥ **6.87.8** ॥ 3851

ತಮುವಾಚ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಪೌಲಸ್ತ್ಯಮಪರಾಜಿತಂ।
ಸಮಾಹ್ವಯೇ ತ್ವಾಂ ಸಮರೇ ಸಮ್ಯಗ್ ಯುದ್ಧಂ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ॥ **6.87.9** ॥ 3852

ಏವಮುಕ್ತೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಮನಸ್ವೀ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ತತ್ರ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.87.10** ॥ 3853

ಇಹ ತ್ವಂ ಜಾತಸಂವೃದ್ಧಃ ಸಾಕ್ಷಾದ್ ಭ್ರಾತಾ ಪಿತುರ್ಮಮ।
ಕಥಂ ದ್ರುಹ್ಯಸಿ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಪಿತೃವ್ಯೋ ಮಮ ರಾಕ್ಷಸ ॥ **6.87.11** ॥ 3854

ನ ಜ್ಞಾತಿತ್ವಂ ನ ಸೌಹಾರ್ದಂ ನ ಜಾತಿಸ್ತವ ದುರ್ಮತೇ।
ಪ್ರಮಾಣಂ ನ ಚ ಸೌದರ್ಯಂ ನ ಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮದೂಷಣ ॥ **6.87.12** ॥ 3855

ಶೋಚ್ಯಸ್ತ್ವಮಸಿ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ ನಿಂದನೀಯಶ್ಚ ಸಾಧುಭಿಃ।
ಯಸ್ತ್ವಂ ಸ್ವಜನಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಪರಭೃತ್ಯತ್ವಮಾಗತಃ ॥ **6.87.13** ॥ 3856

ನೈತಚ್ಚಿಥಿಲಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ತ್ವಂ ವೇತ್ಸಿ ಮಹದಂತರಂ।
ಕ್ವ ಚ ಸ್ವಜನಸಂವಾಸಃ ಕ್ವ ಚ ನೀಚ ಪರಾಶ್ರಯಃ ॥ **6.87.14** ॥ 3857

ಗುಣವಾನ್ ವಾ ಪರಜನಃ ಸ್ವಜನೋ ನಿರ್ಗುಣೋಽಪಿ ವಾ।
ನಿರ್ಗುಣಃ ಸ್ವಜನಃ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಯಃ ಪರಃ ಪರ ಏವ ಸಃ ॥ **6.87.15** ॥ 3858

ಯಃ ಸ್ವಪಕ್ಷಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪರಪಕ್ಷಂ ನಿಷೇವತೇ।
ಸ ಸ್ವಪಕ್ಷೇ ಕ್ಷಯಂ ಯಾತೇ ಪಶ್ಚಾತ್ ತೈರೇವ ಹನ್ಯತೇ ॥ **6.87.16** ॥ 3859

ನಿರನುಕ್ರೋಶತಾ ಚೇಯಂ ಯಾದೃಶೀ ತೇ ನಿಶಾಚರ।
ಸ್ವಜನೇನ ತ್ವಯಾ ಶಕ್ಯಂ ಪೌರುಷಂ ರಾವಣಾನುಜ ॥ **6.87.17** ॥ 3860

ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಭ್ರಾತೃಪುತ್ರೇಣ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಅಜಾನನ್ನಿವ ಮಚ್ಚೀಲಂ ಕಿಂ ರಾಕ್ಷಸ ವಿಕತ್ಥಸೇ ॥ **6.87.18** ॥ 3861

ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತಾಸಾಧೋ ಪಾರುಷ್ಯಂ ತ್ಯಜ ಗೌರವಾತ್।
ಕುಲೇ ಯದ್ಯಪ್ಯಹಂ ಜಾತೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಣಾಂ।
ಗುಣೋ ಯಃ ಪ್ರಥಮೋ ನೃಣಾಂ ತನ್ಮೇ ಶೀಲಮರಾಕ್ಷಸಂ ॥ **6.87.19** ॥ 3862

ನ ರಮೇ ದಾರುಣೇನಾಹಂ ನ ಚಾಧರ್ಮೇಣ ವೈ ರಮೇ।
ಭ್ರಾತ್ರಾ ವಿಷಮಶೀಲೋಽಪಿ ಕಥಂ ಭ್ರಾತಾ ನಿರಸ್ಯತೇ ॥ **6.87.20** ॥ 3863

ಧರ್ಮಾತ್ ಪ್ರಚ್ಯುತಶೀಲಂ ಹಿ ಪುರುಷಂ ಪಾಪನಿಶ್ಚಯಂ।
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸುಖಮವಾಪ್ನೋತಿ ಹಸ್ತಾದಾಶೀವಿಷಂ ಯಥಾ ॥ **6.87.21** ॥ 3864

ಪರಸ್ವಹರಣೇ ಯುಕ್ತಂ ಪರದಾರಾಭಿಮರ್ಶಕಂ।
ತ್ಯಾಜ್ಯಮಾಹುರ್ದುರಾತ್ಮಾನಂ ವೇಶ್ಮ ಪ್ರಜ್ವಲಿತಂ ಯಥಾ ॥ **6.87.22** ॥ 3865

ಪರಸ್ವಾನಾಂ ಚ ಹರಣಂ ಪರದಾರಾಭಿಮರ್ಶನಂ।
ಸುಹೃದಾಮತಿಶಂಕಾ ಚ ತ್ರಯೋ ದೋಷಾಃ ಕ್ಷಯಾವಹಾಃ ॥ **6.87.23** ॥ 3866

ಮಹರ್ಷೀಣಾಂ ವಧೋ ಘೋರಃ ಸರ್ವದೇವೈಶ್ಚ ವಿಗ್ರಹಃ।
ಅಭಿಮಾನಶ್ಚ ರೋಷಶ್ಚ ವೈರಿತ್ವಂ ಪ್ರತಿಕೂಲತಾ ॥ **6.87.24** ॥ 3867

ಏತೇ ದೋಷಾ ಮಮ ಭ್ರಾತುರ್ಜೀವಿತೈಶ್ವರ್ಯನಾಶನಾಃ।
ಗುಣಾನ್ ಪ್ರಚ್ಛಾದಯಾಮಾಸುಃ ಪರ್ವತಾನಿವ ತೋಯದಾಃ ॥ **6.87.25** ॥ 3868

ದೋಷೈರೇತೈಃ ಪರಿತ್ಯಕ್ತೋ ಮಯಾ ಭ್ರಾತಾ ಪಿತಾ ತವ।
ನೇಯಮಸ್ತಿ ಪುರೀ ಲಂಕಾ ನ ಚ ತ್ವಂ ನ ಚ ತೇ ಪಿತಾ ॥ **6.87.26** ॥ 3869

ಅತಿಮಾನಶ್ಚ ಬಾಲಶ್ಚ ದುರ್ವಿನೀತಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸ।
ಬದ್ಧಸ್ತ್ವಂ ಕಾಲಪಾಶೇನ ಬ್ರೂಹಿ ಮಾಂ ಯದ್ ಯದಿಚ್ಛಸಿ ॥ **6.87.27** ॥ 3870

ಅದ್ಯೇಹ ವ್ಯಸನಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಯನ್ಮಾಂ ಪರುಷಮುಕ್ತವಾನ್।
ಪ್ರವೇಷ್ಟುಂ ನ ತ್ವಯಾ ಶಕ್ಯಂ ನ್ಯಗ್ರೋಧಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ ॥ **6.87.28** ॥ 3871

ಧರ್ಷಯಿತ್ವಾ ಚ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ನ ಶಕ್ಯಂ ಜೀವಿತುಂ ತ್ವಯಾ।
ಯುಧ್ಯಸ್ವ ನರದೇವೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ರಣೇ ಸಹ।
ಹತಸ್ತ್ವಂ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ ಯಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.87.29** ॥ 3872

ನಿದರ್ಶಯ ಸ್ವಾತ್ಮಬಲಂ ಸಮುದ್ಯತಂ
ಕುರುಷ್ವ ಸರ್ವಾಯುಧಸಾಯಕವ್ಯಯಂ।
ನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯೈತ್ಯ ಹಿ ಬಾಣಗೋಚರಂ
ತ್ವಮದ್ಯ ಜೀವನ್ ಸಬಲೋ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.87.30** ॥ 3873

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಂದ್ರಜಿತೋ ರುಷಾ ಸಂವಾದೋ ಮಿಥೋ ಯುದ್ಧಂ ಚ

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣಿಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ಕ್ರೋಧೇನಾಭ್ಯುತ್ಪಪಾತ ಚ ॥ **6.88.1** ॥ 3874

ಉದ್ಯತಾಯುಧನಿಸ್ತ್ರಿಂಶೋ ರಥೇ ಸುಸಮಲಂಕೃತೇ।
ಕಾಲಾಶ್ವಯುಕ್ತೇ ಮಹತಿ ಸ್ಥಿತಃ ಕಾಲಾಂತಕೋಪಮಃ ॥ **6.88.2** ॥ 3875

ಮಹಾಪ್ರಮಾಣಮುದ್ಯಮ್ಯ ವಿಪುಲಂ ವೇಗವದ್ ದೃಢಂ।
ಧನುರ್ಭೀಮಬಲೋ ಭೀಮಂ ಶರಾಂಶ್ಚಾಮಿತ್ರನಾಶನಾನ್ ॥ **6.88.3** ॥ 3876

ತಂ ದದರ್ಶ ಮಹೇಷ್ವಾಸೋ ರಥಸ್ಥಃ ಸಮಲಂಕೃತಃ।
ಅಲಂಕೃತಮಮಿತ್ರಘ್ನೋ ರಾವಣಸ್ಯಾತ್ಮಜೋ ಬಲೀ ॥ **6.88.4** ॥ 3877

ಹನೂಮತ್ಪೃಷ್ಠಮಾರೂಢಮುದಯಸ್ಥರವಿಪ್ರಭಂ।
ಉವಾಚೈನಂ ಸುಸಂರಬ್ಧಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಸವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.88.5** ॥ 3878

ತಾಂಶ್ಚ ವಾನರಶಾರ್ದೂಲಾನ್ ಪಶ್ಯಧ್ವಂ ಮೇ ಪರಾಕ್ರಮಂ।
ಅದ್ಯ ಮತ್ಕಾರ್ಮುಕೋತ್ಸೃಷ್ಟಂ ಶರವರ್ಷಂ ದುರಾಸದಂ ॥ **6.88.6** ॥ 3879

ಮುಕ್ತವರ್ಷಮಿವಾಕಾಶೇ ಧಾರಯಿಷ್ಯಥ ಸಂಯುಗೇ।
ಅದ್ಯ ವೋ ಮಾಮಕಾ ಬಾಣಾ ಮಹಾಕಾರ್ಮುಕನಿಃಸೃತಾಃ।
ವಿಧಮಿಷ್ಯಂತಿ ಗಾತ್ರಾಣಿ ತೂಲರಾಶಿಮಿವಾನಲಃ ॥ **6.88.7** ॥ 3880

ತೀಕ್ಷ್ಣಸಾಯಕನಿರ್ಭಿನ್ನಾಞ್ಶೂಲಶಕ್ತ್ಯೃಷ್ಟಿತೋಮರೈಃ।
ಅದ್ಯ ವೋ ಗಮಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸರ್ವಾನೇವ ಯಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.88.8** ॥ 3881

ಸೃಜತಃ ಶರವರ್ಷಾಣಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಸಂಯುಗೇ।
ಜೀಮೂತಸ್ಯೇವ ನದತಃ ಕಃ ಸ್ಥಾಸ್ಯತಿ ಮಮಾಗ್ರತಃ ॥ **6.88.9** ॥ 3882

ರಾತ್ರಿಯುದ್ಧೇ ತದಾ ಪೂರ್ವಂ ವಜ್ರಾಶನಿಸಮೈಃ ಶರೈಃ।
ಶಾಯಿತೌ ತೌ ಮಯಾ ಭೂಯೋ ವಿಸಂಜ್ಞೌ ಸಪುರಃಸರೌ ॥ **6.88.10** ॥ 3883

ಸ್ಮೃತಿರ್ನ ತೇಽಸ್ತಿ ವಾ ಮನ್ಯೇ ವ್ಯಕ್ತಂ ಯಾತೋ ಯಮಕ್ಷಯಂ।
ಆಶೀವಿಷಸಮಂ ಕ್ರುದ್ಧಂ ಯನ್ಮಾಂ ಯೋದ್ಧುಮುಪಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.88.11** ॥ 3884

ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಗರ್ಜಿತಂ ರಾಘವಸ್ತದಾ।
ಅಭೀತವದನಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣಿಂ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.88.12** ॥ 3885

ಉಕ್ತಶ್ಚ ದುರ್ಗಮಃ ಪಾರಃ ಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ರಾಕ್ಷಸ ತ್ವಯಾ।
ಕಾರ್ಯಾಣಾಂ ಕರ್ಮಣಾ ಪಾರಂ ಯೋ ಗಚ್ಛತಿ ಸ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ॥ **6.88.13** ॥ 3886

ಸ ತ್ವಮರ್ಥಸ್ಯ ಹೀನಾರ್ಥೋ ದುರವಾಪಸ್ಯ ಕೇನಚಿತ್।
ವಾಚಾ ವ್ಯಾಹೃತ್ಯ ಜಾನೀಷೇ ಕೃತಾರ್ಥೋಽಸ್ಮೀತಿ ದುರ್ಮತೇ ॥ **6.88.14** ॥ 3887

ಅಂತರ್ಧಾನಗತೇನಾಜೌ ಯತ್ತ್ವಯಾ ಚರಿತಸ್ತದಾ।
ತಸ್ಕರಾಚರಿತೋ ಮಾರ್ಗೋ ನೈಷ ವೀರನಿಷೇವಿತಃ ॥ **6.88.15** ॥ 3888

ಯಥಾ ಬಾಣಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸ್ಥಿತೋಽಸ್ಮಿ ತವ ರಾಕ್ಷಸ।
ದರ್ಶಯಸ್ವಾದ್ಯ ತತ್ತೇಜೋ ವಾಚಾ ತ್ವಂ ಕಿಂ ವಿಕತ್ಥಸೇ ॥ **6.88.16** ॥ 3889

ಏವಮುಕ್ತೋ ಧನುರ್ಭೀಮಂ ಪರಾಮೃಶ್ಯ ಮಹಾಬಲಃ।
ಸಸರ್ಜ ನಿಶಿತಾನ್ ಬಾಣಾನಿಂದ್ರಜಿತ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ **6.88.17** ॥ 3890

ತೇನ ಸೃಷ್ಟಾ ಮಹಾವೇಗಾಃ ಶರಾಃ ಸರ್ಪವಿಷೋಪಮಾಃ।
ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪೇತುಃ ಶ್ವಸಂತ ಇವ ಪನ್ನಗಾಃ ॥ **6.88.18** ॥ 3891

ಶರೈರತಿಮಹಾವೇಗೈರ್ವೇಗವಾನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಸೌಮಿತ್ರಿಮಿಂದ್ರಜಿದ್ ಯುದ್ಧೇ ವಿವ್ಯಾಧ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ ॥ **6.88.19** ॥ 3892

ಸ ಶರೈರತಿವಿದ್ಧಾಂಗೋ ರುಧಿರೇಣ ಸಮುಕ್ಷಿತಃ।
ಶುಶುಭೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಧೂಮ ಇವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.88.20** ॥ 3893

ಇಂದ್ರಜಿತ್ ತ್ವಾತ್ಮನಃ ಕರ್ಮ ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಭಿಗಮ್ಯ ಚ।
ವಿನದ್ಯ ಸುಮಹಾನಾದಮಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.88.21** ॥ 3894

ಪತ್ರಿಣಃ ಶಿತಧಾರಾಸ್ತೇ ಶರಾ ಮತ್ಕಾರ್ಮುಕಚ್ಯುತಾಃ।
ಆದಾಸ್ಯಂತೇಽದ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಜೀವಿತಂ ಜೀವಿತಾಂತಕಾಃ ॥ **6.88.22** ॥ 3895

ಅದ್ಯ ಗೋಮಾಯುಸಂಘಾಶ್ಚ ಶ್ಯೇನಸಂಘಾಶ್ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣ।
ಗೃಧ್ರಾಶ್ಚ ನಿಪತಂತು ತ್ವಾಂ ಗತಾಸುಂ ನಿಹತಂ ಮಯಾ ॥ **6.88.23** ॥ 3896

ಕ್ಷತ್ರಬಂಧುಂ ಸದಾನಾರ್ಯಂ ರಾಮಃ ಪರಮದುರ್ಮತಿಃ।
ಭಕ್ತಂ ಭ್ರಾತರಮದ್ಯೈವ ತ್ವಾಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯತಿ ಹತಂ ಮಯಾ ॥ **6.88.24** ॥ 3897

ವಿಸ್ರಸ್ತಕವಚಂ ಭೂಮೌ ವ್ಯಪವಿದ್ಧಶರಾಸನಂ।
ಹೃತೋತ್ತಮಾಂಗಂ ಸೌಮಿತ್ರೇ ತ್ವಾಮದ್ಯ ನಿಹತಂ ಮಯಾ ॥ **6.88.25** ॥ 3898

ಇತಿ ಬ್ರುವಾಣಂ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪರುಷಂ ರಾವಣಾತ್ಮಜಂ।
ಹೇತುಮದ್ ವಾಕ್ಯಮರ್ಥಜ್ಞೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಹ ॥ **6.88.26** ॥ 3899

ವಾಗ್ಬಲಂ ತ್ಯಜ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ ಕ್ರೂರಕರ್ಮನ್ ಹಿ ರಾಕ್ಷಸ।
ಅಥ ಕಸ್ಮಾದ್ ವದಸ್ಯೇತತ್ ಸಂಪಾದಯ ಸುಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.88.27** ॥ 3900

ಅಕೃತ್ವಾ ಕತ್ಥಸೇ ಕರ್ಮ ಕಿಮರ್ಥಮಿಹ ರಾಕ್ಷಸ।
ಕುರು ತತ್ ಕರ್ಮ ಯೇನಾಹಂ ಶ್ರದ್ಧೇಯಂ ತವ ಕತ್ಥನಂ ॥ **6.88.28** ॥ 3901

ಅನುಕ್ತ್ವಾ ಪರುಷಂ ವಾಕ್ಯಂ ಕಿಂಚಿದಪ್ಯನವಕ್ಷಿಪನ್।
ಅವಿಕತ್ಥನ್ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ತ್ವಾಂ ಪಶ್ಯ ಪುರುಷಾದನ ॥ **6.88.29** ॥ 3902

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪಂಚ ನಾರಾಚಾನಾಕರ್ಣಾಪೂರಿತಾಞ್ಶರಾನ್।
ವಿಜಘಾನ ಮಹಾವೇಗಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾಕ್ಷಸೋರಸಿ ॥ **6.88.30** ॥ 3903

ಸುಪತ್ರವಾಜಿತಾ ಬಾಣಾ ಜ್ವಲಿತಾ ಇವ ಪನ್ನಗಾಃ।
ನೈರ್ಋತೋರಸ್ಯಭಾಸಂತ ಸವಿತೂ ರಶ್ಮಯೋ ಯಥಾ ॥ **6.88.31** ॥ 3904

ಸ ಶರೈರಾಹತಸ್ತೇನ ಸರೋಷೋ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಸುಪ್ರಯುಕ್ತೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈಃ ಪ್ರತಿವಿವ್ಯಾಧ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ॥ **6.88.32** ॥ 3905

ಸ ಬಭೂವ ಮಹಾಭೀಮೋ ನರರಾಕ್ಷಸಸಿಂಹಯೋಃ।
ವಿಮರ್ದಸ್ತುಮುಲೋ ಯುದ್ಧೇ ಪರಸ್ಪರಜಯೈಷಿಣೋಃ ॥ **6.88.33** ॥ 3906

ವಿಕ್ರಾಂತೌ ಬಲಸಂಪನ್ನಾವುಭೌ ವಿಕ್ರಮಶಾಲಿನೌ।
ಉಭೌ ಪರಮದುರ್ಜೇಯಾವತುಲ್ಯಬಲತೇಜಸೌ ॥ **6.88.34** ॥ 3907

ಯುಯುಧಾತೇ ತದಾ ವೀರೌ ಗ್ರಹಾವಿವ ನಭೋಗತೌ।
ಬಲವೃತ್ರಾವಿವ ಹಿ ತೌ ಯುಧಿ ವೈ ದುಷ್ಪ್ರಧರ್ಷಣೌ ॥ **6.88.35** ॥ 3908

ಯುಯುಧಾತೇ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ತದಾ ಕೇಸರಿಣಾವಿವ।
ಬಹೂನವಸೃಜಂತೌ ಹಿ ಮಾರ್ಗಣೌಘಾನವಸ್ಥಿತೌ।
ನರರಾಕ್ಷಸಮುಖ್ಯೌ ತೌ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾವಭ್ಯಯುಧ್ಯತಾಂ ॥ **6.88.36** ॥ 3909

ತತಃ ಶರಾನ್ ದಾಶರಥಿಃ ಸಂಧಾಯಾಮಿತ್ರಕರ್ಷಣಃ।
ಸಸರ್ಜ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಯ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸರ್ಪ ಇವ ಶ್ವಸನ್ ॥ **6.88.37** ॥ 3910

ತಸ್ಯ ಜ್ಯಾತಲನಿರ್ಘೋಷಂ ಸ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ವಿವರ್ಣವದನೋ ಭೂತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸಮುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.88.38** ॥ 3911

ವಿವರ್ಣವದನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಂ ರಾವಣಾತ್ಮಜಂ।
ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಯುದ್ಧಸಂಯುಕ್ತಂ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.88.39** ॥ 3912

ನಿಮಿತ್ತಾನ್ಯುಪ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಯಾನ್ಯಸ್ಮಿನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜೇ।
ತ್ವರ ತೇನ ಮಹಾಬಾಹೋ ಭಗ್ನ ಏಷ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.88.40** ॥ 3913

ತತಃ ಸಂಧಾಯ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಶರಾನಾಶೀವಿಷೋಪಮಾನ್।
ಮುಮೋಚ ವಿಶಿಖಾಂಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಸರ್ಪಾನಿವ ವಿಷೋಲ್ಬಣಾನ್ ॥ **6.88.41** ॥ 3914

ಶಕ್ರಾಶನಿಸಮಸ್ಪರ್ಶೈರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನಾಹತಃ ಶರೈಃ।
ಮುಹೂರ್ತಮಭವನ್ಮೂಢಃ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷುಭಿತೇಂದ್ರಿಯಃ ॥ **6.88.42** ॥ 3915

ಉಪಲಭ್ಯ ಮುಹೂರ್ತೇನ ಸಂಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗತೇಂದ್ರಿಯಃ।
ದದರ್ಶಾವಸ್ಥಿತಂ ವೀರಮಾಜೌ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ।
ಸೋಽಭಿಚಕ್ರಾಮ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ರೋಷಾತ್ ಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ ॥ **6.88.43** ॥ 3916

ಅಂಬ್ರವೀಚ್ಚೈನಮಾಸಾದ್ಯ ಪುನಃ ಸ ಪರುಷಂ ವಚಃ।
ಕಿಂ ನ ಸ್ಮರಸಿ ತದ್ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರಥಮೇ ಮತ್ಪರಾಕ್ರಮಂ।
ನಿಬದ್ಧಸ್ತ್ವಂ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಯದಾ ಯುಧಿ ವಿಚೇಷ್ಟಸೇ ॥ **6.88.44** ॥ 3917

ಯುವಾಂ ಖಲು ಮಹಾಯುದ್ಧೇ ವಜ್ರಾಶನಿಸಮೈಃ ಶರೈಃ।
ಶಾಯಿತೌ ಪ್ರಥಮಂ ಭೂಮೌ ವಿಸಂಜ್ಞೌ ಸಪುರಃಸರೌ ॥ **6.88.45** ॥ 3918

ಸ್ಮೃತಿರ್ವಾ ನಾಸ್ತಿ ತೇ ಮನ್ಯೇ ವ್ಯಕ್ತಂ ವಾ ಯಮಸಾದನಂ।
ಗಂತುಮಿಚ್ಛಸಿ ಯನ್ಮಾಂ ತ್ವಮಾಧರ್ಷಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ ॥ **6.88.46** ॥ 3919

ಯದಿ ತೇ ಪ್ರಥಮೇ ಯುದ್ಧೇ ನ ದೃಷ್ಟೋ ಮತ್ಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಅದ್ಯ ತ್ವಾಂ ದರ್ಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಿಷ್ಠೇದಾನೀಂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.88.47** ॥ 3920

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸಪ್ತಭಿರ್ಬಾಣೈರಭಿವಿವ್ಯಾಧ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ದಶಭಿಸ್ತು ಹನೂಮಂತಂ ತೀಕ್ಷ್ಣಧಾರೈಃ ಶರೋತ್ತಮೈಃ ॥ **6.88.48** ॥ 3921

ತತಃ ಶರಶತೇನೈವ ಸುಪ್ರಯುಕ್ತೇನ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಕ್ರೋಧಾದ್ ದ್ವಿಗುಣಸಂರಬ್ಧೋ ನಿರ್ಬಿಭೇದ ವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.88.49** ॥ 3922

ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವೇಂದ್ರಜಿತಾ ಕರ್ಮ ಕೃತಂ ರಾಮಾನುಜಸ್ತದಾ।
ಅಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಹಸನ್ನೈತತ್ ಕಿಂಚಿದಿತಿ ಬ್ರುವನ್ ॥ **6.88.50** ॥ 3923

ಮುಮೋಚ ಚ ಶರಾನ್ ಘೋರಾನ್ ಸಂಗೃಹ್ಯ ನರಪುಂಗವಃ।
ಅಭೀತವದನಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಯುಧಿ ॥ **6.88.51** ॥ 3924

ನೈವಂ ರಣಗತಾಃ ಶೂರಾಃ ಪ್ರಹರಂತಿ ನಿಶಾಚರ।
ಲಘವಶ್ಚಾಲ್ಪವೀರ್ಯಾಶ್ಚ ಶರಾ ಹೀಮೇ ಸುಖಾಸ್ತವ ॥ **6.88.52** ॥ 3925

ನೈವಂ ಶೂರಾಸ್ತು ಯುಧ್ಯಂತೇ ಸಮರೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ಇತ್ಯೇವಂ ತಂ ಬ್ರುವನ್ ಧನ್ವೀ ಶರೈರಭಿವವರ್ಷ ಹ ॥ **6.88.53** ॥ 3926

ತಸ್ಯ ಬಾಣೈಃ ಸುವಿಧ್ವಸ್ತಂ ಕವಚಂ ಕಾಂಚನಂ ಮಹತ್।
ವ್ಯಶೀರ್ಯತ ರಥೋಪಸ್ಥೇ ತಾರಾಜಾಲಮಿವಾಂಬರಾತ್ ॥ **6.88.54** ॥ 3927

ವಿಧೂತವರ್ಮಾ ನಾರಾಚೈರ್ಬಭೂವ ಸ ಕೃತವ್ರಣಃ।
ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸಮರೇ ವೀರಃ ಪ್ರತ್ಯೂಷೇ ಭಾನುಮಾನಿವ ॥ **6.88.55** ॥ 3928

ತತಃ ಶರಸಹಸ್ರೇಣ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ವೀರೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಭೀಮವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.88.56** ॥ 3929

ವ್ಯಶೀರ್ಯತ ಮಹದ್ದಿವ್ಯಂ ಕವಚಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ತು।
ಕೃತಪ್ರತಿಕೃತಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ಬಭೂವತುರರಿಂದಮೌ ॥ **6.88.57** ॥ 3930

ಅಭೀಕ್ಷ್ಣಂ ನಿಃಶ್ವಸಂತೌ ತೌ ಯುಧ್ಯೇತಾಂ ತುಮುಲಂ ಯುಧಿ।
ಶರಸಂಕೃತ್ತಸರ್ವಾಂಗೌ ಸರ್ವತೋ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತೌ ॥ **6.88.58** ॥ 3931

ಸುದೀರ್ಘಕಾಲಂ ತೌ ವೀರಾವನ್ಯೋನ್ಯಂ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ತತಕ್ಷತುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ರಣಕರ್ಮವಿಶಾರದೌ।
ಬಭೂವತುಶ್ಚಾತ್ಮಜಯೇ ಯತ್ತೌ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮೌ ॥ **6.88.59** ॥ 3932

ತೌ ಶರೌಘೈಸ್ತಥಾಕೀರ್ಣೌ ನಿಕೃತ್ತಕವಚಧ್ವಜೌ।
ಸೃಜಂತೌ ರುಧಿರಂ ಚೋಷ್ಣಂ ಜಲಂ ಪ್ರಸ್ರವಣಾವಿವ ॥ **6.88.60** ॥ 3933

ಶರವರ್ಷಂ ತತೋ ಘೋರಂ ಮುಂಚತೋಭೀಮನಿಃಸ್ವನಂ।
ಸಾಸಾರಯೋರಿವಾಕಾಶೇ ನೀಲಯೋಃ ಕಾಲಮೇಘಯೋಃ ॥ **6.88.61** ॥ 3934

ತಯೋರಥ ಮಹಾನ್ ಕಾಲೋ ವ್ಯತೀಯಾದ್ ಯುಧ್ಯಮಾನಯೋಃ।
ನ ಚ ತೌ ಯುದ್ಧವೈಮುಖ್ಯಂ ಕ್ಲಮಂ ಚಾಪ್ಯುಪಜಗ್ಮತುಃ ॥ **6.88.62** ॥ 3935

ಅಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಸ್ತ್ರವಿದಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೌ ದರ್ಶಯಂತೌ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ಶರಾನುಚ್ಚಾವಚಾಕಾರಾನಂತರಿಕ್ಷೇ ಬಬಂಧತುಃ ॥ **6.88.63** ॥ 3936

ವ್ಯಪೇತದೋಷಮಸ್ಯಂತೌ ಲಘು ಚಿತ್ರಂ ಚ ಸುಷ್ಠು ಚ।
ಉಭೌ ತು ತುಮುಲಂ ಘೋರಂ ಚಕ್ರತುರ್ನರರಾಕ್ಷಸೌ ॥ **6.88.64** ॥ 3937

ತಯೋಃ ಪೃಥಕ್ ಪೃಥಗ್ ಭೀಮಃ ಶುಶ್ರುವೇ ತಲನಿಸ್ವನಃ।
ಸ ಕಂಪಂ ಜನಯಾಮಾಸ ನಿರ್ಘಾತ ಇವ ದಾರುಣಃ ॥ **6.88.65** ॥ 3938

ತಯೋಃ ಸ ಭ್ರಾಜತೇ ಶಬ್ದಸ್ತಥಾ ಸಮರಮತ್ತಯೋಃ।
ಸುಘೋರಯೋರ್ನಿಷ್ಟನತೋರ್ಗಗನೇ ಮೇಘಯೋರಿವ ॥ **6.88.66** ॥ 3939

ಸುವರ್ಣಪುಂಖೈರ್ನಾರಾಚೈರ್ಬಲವಂತೌ ಕೃತವ್ರಣೌ।
ಪ್ರಸುಸ್ರುವಾತೇ ರುಧಿರಂ ಕೀರ್ತಿಮಂತೌ ಜಯೇ ಧೃತೌ ॥ **6.88.67** ॥ 3940

ತೇ ಗಾತ್ರಯೋರ್ನಿಪತಿತಾ ರುಕ್ಮಪುಂಖಾಃ ಶರಾ ಯುಧಿ।
ಅಸೃಗ್ದಿಗ್ಧಾ ವಿನಿಷ್ಪೇತುರ್ವಿವಿಶುರ್ಧರಣೀತಲಂ ॥ **6.88.68** ॥ 3941

ಅನ್ಯೇ ಸುನಿಶಿತೈಃ ಶಸ್ತ್ರೈರಾಕಾಶೇ ಸಂಜಘಟ್ಟಿರೇ।
ಬಭಂಜುಶ್ಚಿಚ್ಛಿದುಶ್ಚೈವ ತಯೋರ್ಬಾಣಾಃ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.88.69** ॥ 3942

ಸ ಬಭೂವ ರಣೋ ಘೋರಸ್ತಯೋರ್ಬಾಣಮಯಶ್ಚಯಃ।
ಅಗ್ನಿಭ್ಯಾಮಿವ ದೀಪ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಸತ್ರೇ ಕುಶಮಯಶ್ಚ ಯಃ ॥ **6.88.70** ॥ 3943

ತಯೋಃ ಕೃತವ್ರಣೌ ದೇಹೌ ಶುಶುಭಾತೇ ಮಹಾತ್ಮನೋಃ।
ಸುಪುಷ್ಪಾವಿವ ನಿಷ್ಪತ್ರೌ ವನೇ ಕಿಂಶುಕಶಾಲ್ಮಲೀ ॥ **6.88.71** ॥ 3944

ಚಕ್ರತುಸ್ತುಮುಲಂ ಘೋರಂ ಸನ್ನಿಪಾತಂ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ।
ಇಂದ್ರಜಿಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚೈವ ಪರಸ್ಪರಜಯೈಷಿಣೌ ॥ **6.88.72** ॥ 3945

ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾವಣಿಂ ಯುದ್ಧೇ ರಾವಣಿಶ್ಚಾಪಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ತಾವಭಿಘ್ನಂತೌ ನ ಶ್ರಮಂ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತಾಂ ॥ **6.88.73** ॥ 3946

ಬಾಣಜಾಲೈಃ ಶರೀರಸ್ಥೈರವಗಾಢೈಸ್ತರಸ್ವಿನೌ।
ಶುಶುಭಾತೇ ಮಹಾವೀರ್ಯೌ ಪ್ರರೂಢಾವಿವ ಪರ್ವತೌ ॥ **6.88.74** ॥ 3947

ತಯೋ ರುಧಿರಸಿಕ್ತಾನಿ ಸಂವೃತಾನಿ ಶರೈರ್ಭೃಶಂ।
ಬಭ್ರಾಜುಃ ಸರ್ವಗಾತ್ರಾಣಿ ಜ್ವಲಂತ ಇವ ಪಾವಕಾಃ ॥ **6.88.75** ॥ 3948

ತಯೋರಥ ಮಹಾನ್ ಕಾಲೋ ವ್ಯತೀಯಾದ್ ಯುಧ್ಯಮಾನಯೋಃ।
ನ ಚ ತೋ ಯುದ್ಧವೈಮುಖ್ಯಂ ಶ್ರಮಂ ಚಾಪ್ಯಭಿಜಗ್ಮತುಃ ॥ **6.88.76** ॥ 3949

ಅಥ ಸಮರಪರಿಶ್ರಮಂ ನಿಹಂತುಂ
ಸಮರಮುಖೇಷ್ವಜಿತಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ।
ಪ್ರಿಯಹಿತಮುಪಪಾದಯನ್ ಮಹಾತ್ಮಾ
ಸಮರಮುಪೇತ್ಯ ವಿಭೀಷಣೋಽವತಸ್ಥೇ ॥ **6.88.77** ॥ 3950

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ರಕ್ಷಃಸು ಪ್ರಹಾರಸ್ತೇನ ವಾನರಯೂಥಪಾನಾಂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನೇಂದ್ರಜಿತಃ ಸಾರಥೇರ್ವಧೋ ವಾನರೈಸ್ತದೀಯಾನಾಮಶ್ವಾನಾಂ ವಿನಿಪಾತನಂ

ಯುಧ್ಯಮಾನೌ ತತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಸಕ್ತೌ ನರರಾಕ್ಷಸೌ।
ಪ್ರಭಿನ್ನಾವಿವ ಮಾತಂಗೌ ಪರಸ್ಪರಜಯೈಷಿಣೌ ॥ **6.89.1** ॥ 3951

ತಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ದ್ರಷ್ಟುಕಾಮೋ ವರಚಾಪಧರೋ ಬಲೀ।
ಶೂರಃ ಸ ರಾವಣಭ್ರಾತಾ ತಸ್ಥೌ ಸಂಗ್ರಾಮಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.89.2** ॥ 3952

ತತೋ ವಿಸ್ಫಾರಯಾಮಾಸ ಮಹದ್ ಧನುರವಸ್ಥಿತಃ।
ಉತ್ಸಸರ್ಜ ಚ ತೀಕ್ಷ್ಣಾಗ್ರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೇಷು ಮಹಾಶರಾನ್ ॥ **6.89.3** ॥ 3953

ತೇ ಶರಾಃ ಶಿಖಿಸಂಸ್ಪರ್ಶಾ ನಿಪತಂತಃ ಸಮಾಹಿತಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ದ್ರಾವಯಾಮಾಸುರ್ವಜ್ರಾಣೀವ ಮಹಾಗಿರೀನ್ ॥ **6.89.4** ॥ 3954

ವಿಭೀಷಣಸ್ಯಾನುಚರಾಸ್ತೇಽಪಿ ಶೂಲಾಸಿಪಟ್ಟಿಶೈಃ।
ಚಿಚ್ಛಿದುಃ ಸಮರೇ ವೀರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮಾಃ ॥ **6.89.5** ॥ 3955

ರಾಕ್ಷಸೈಸ್ತೈಃ ಪರಿವೃತಃ ಸ ತದಾ ತು ವಿಭೀಷಣಃ।
ಬಭೌ ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರಧೃಷ್ಟಾನಾಂ ಕಲಭಾನಾಮಿವ ದ್ವಿಪಃ ॥ **6.89.6** ॥ 3956

ತತಃ ಸಂಚೋದಮಾನೋ ವೈ ಹರೀನ್ ರಕ್ಷೋವಧಪ್ರಿಯಾನ್।
ಉವಾಚ ವಚನಂ ಕಾಲೇ ಕಾಲಜ್ಞೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ವರಃ ॥ **6.89.7** ॥ 3957

ಏಕೋಽಯಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪರಾಯಣಮವಸ್ಥಿತಃ।
ಏತಚ್ಛೇಷಂ ಬಲಂ ತಸ್ಯ ಕಿಂ ತಿಷ್ಠತ ಹರೀಶ್ವರಾಃ ॥ **6.89.8** ॥ 3958

ಅಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ನಿಹತೇ ಪಾಪೇ ರಾಕ್ಷಸೇ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ರಾವಣಂ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ ತು ಶೇಷಮಸ್ಯ ಬಲಂ ಹತಂ ॥ **6.89.9** ॥ 3959

ಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಿಹತೋ ವೀರೋ ನಿಕುಂಭಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ।
ಕುಂಭಕರ್ಣಶ್ಚ ಕುಂಭಶ್ಚ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಶ್ಚ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.89.10** ॥ 3960

ಜಂಬುಮಾಲೀ ಮಹಾಮಾಲೀ ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗೋಽಶನಿಪ್ರಭಃ।
ಸುಪ್ತಘ್ನೋ ಯಜ್ಞಕೋಪಶ್ಚ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.89.11** ॥ 3961

ಸಂಹ್ರಾದೀ ವಿಕಟೋಽರಿಘ್ನಸ್ತಪನೋ ಮಂದ ಏವ ಚ।
ಪ್ರಘಾಸಃ ಪ್ರಘಸಶ್ಚೈವ ಪ್ರಜಂಘೋ ಜಂಘ ಏವ ಚ ॥ **6.89.12** ॥ 3962

ಅಗ್ನಿಕೇತುಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಶ್ಮಿಕೇತುಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವೋ ದ್ವಿಜಿಹ್ವಶ್ಚ ಸೂರ್ಯಶತ್ರುಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.89.13** ॥ 3963

ಅಕಂಪನಃ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಶ್ಚ ಚಕ್ರಮಾಲೀ ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಕಂಪನಃ ಸತ್ತ್ವವಂತೌ ತೌ ದೇವಾಂತಕನರಾಂತಕೌ ॥ **6.89.14** ॥ 3964

ಏತಾನ್ ನಿಹತ್ಯಾತಿಬಲಾನ್ ಬಹೂನ್ ರಾಕ್ಷಸಸತ್ತಮಾನ್।
ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಸಾಗರಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ಲಂಘ್ಯತಾಂ ಗೋಷ್ಪದಂ ಲಘು ॥ **6.89.15** ॥ 3965

ಏತಾವದೇವ ಶೇಷಂ ವೋ ಜೇತವ್ಯಮಿತಿ ವಾನರಾಃ।
ಹತಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಮಾಗಮ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾ ಬಲದರ್ಪಿತಾಃ ॥ **6.89.16** ॥ 3966

ಅಯುಕ್ತಂ ನಿಧನಂ ಕರ್ತುಂ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಜನಿತುರ್ಮಮ।
ಘೃಣಾಮಪಾಸ್ಯ ರಾಮಾರ್ಥೇ ನಿಹನ್ಯಾಂ ಭ್ರಾತುರಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.89.17** ॥ 3967

ಹಂತುಕಾಮಸ್ಯ ಮೇ ಬಾಷ್ಪಂ ಚಕ್ಷುಶ್ಚೈವ ನಿರುಧ್ಯತಿ।
ತಮೇವೈಷ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶಮಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.89.18** ॥ 3968

ವಾನರಾ ಘ್ನತ ಸಂಭೂಯ ಭೃತ್ಯಾನಸ್ಯ ಸಮೀಪಗಾನ್।
ಇತಿ ತೇನಾತಿಯಶಸಾ ರಾಕ್ಷಸೇನಾಭಿಚೋದಿತಾಃ ॥ **6.89.19** ॥ 3969

ವಾನರೇಂದ್ರಾ ಜಹೃಷಿರೇ ಲಾಂಗೂಲಾನಿ ಚ ವಿವ್ಯಧುಃ।
ತತಸ್ತು ಕಪಿಶಾರ್ದೂಲಾಃ ಕ್ಷ್ವೇಡಂತಶ್ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ಮುಮುಚುರ್ವಿವಿಧಾನ್ ನಾದಾನ್ ಮೇಘಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವೇವ ಬರ್ಹಿಣಃ ॥ **6.89.20** ॥ 3970

ಜಾಂಬವಾನಪಿ ತೈಃ ಸರ್ವೈಃ ಸ್ವಯೂಥ್ಯೈರಭಿಸಂವೃತಃ।
ತೇಽಶ್ಮಭಿಸ್ತಾಡಯಾಮಾಸುರ್ನಖೈರ್ದಂತೈಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.89.21** ॥ 3971

ನಿಘ್ನಂತಮೃಕ್ಷಾಧಿಪತಿಂ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಪರಿವವ್ರುರ್ಭಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತಮನೇಕವಿಧಾಯುಧಾಃ ॥ **6.89.22** ॥ 3972

ಶರೈಃ ಪರಶುಭಿಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಪಟ್ಟಿಶೈರ್ಯಷ್ಟಿತೋಮರೈಃ।
ಜಾಂಬವಂತಂ ಮೃಧೇ ಜಘ್ನುರ್ನಿಘ್ನಂತಂ ರಾಕ್ಷಸೀಂ ಚಮೂಂ ॥ **6.89.23** ॥ 3973

ಸ ಸಂಪ್ರಹಾರಸ್ತುಮುಲಃ ಸಂಜಜ್ಞೇ ಕಪಿರಕ್ಷಸಾಂ।
ದೇವಾಸುರಾಣಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಾನಾಂ ಯಥಾ ಭೀಮೋ ಮಹಾಸ್ವನಃ ॥ **6.89.24** ॥ 3974

ಹನೂಮಾನಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಸಾಲಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಪರ್ವತಾತ್।
ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸ್ವಯಂ ಪೃಷ್ಠಾದವರೋಪ್ಯ ಮಹಾಮನಾಃ ॥ **6.89.25** ॥ 3975

ರಕ್ಷಸಾಂ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ದುರಾಸಾದಃ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ಸ ದತ್ತ್ವಾ ತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ಪಿತೃವ್ಯಸ್ಯೇಂದ್ರಜಿದ್ ಬಲೀ ॥ **6.89.26** ॥ 3976

ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪರವೀರಘ್ನಃ ಪುನರೇವಾಭ್ಯಧಾವತ।
ತೌ ಪ್ರಯುದ್ಧೌ ತದಾ ವೀರೌ ಮೃಧೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಕ್ಷಸೌ ॥ **6.89.27** ॥ 3977

ಶರೌಘಾನಭಿವರ್ಷಂತೌ ಜಘ್ನತುಸ್ತೌ ಪರಸ್ಪರಂ।
ಅಭೀಕ್ಷ್ಣಮಂತರ್ದಧತುಃ ಶರಜಾಲೈರ್ಮಹಾಬಲೌ ॥ **6.89.28** ॥ 3978

ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯಾವಿವೋಷ್ಣಾಂತೇ ಯಥಾ ಮೇಘೈಸ್ತರಸ್ವಿನೌ।
ನಹ್ಯಾದಾನಂ ನ ಸಂಧಾನಂ ಧನುಷೋ ವಾ ಪರಿಗ್ರಹಃ ॥ **6.89.29** ॥ 3979

ನ ವಿಪ್ರಮೋಕ್ಷೋ ಬಾಣಾನಾಂ ನ ವಿಕರ್ಷೋ ನ ವಿಗ್ರಹಃ।
ನ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರತಿಸಂಧಾನಂ ನ ಲಕ್ಷ್ಯಪ್ರತಿಪಾದನಂ ॥ **6.89.30** ॥ 3980

ಅದೃಶ್ಯತ ತಯೋಸ್ತತ್ರ ಯುಧ್ಯತೋಃ ಪಾಣಿಲಾಘವಾತ್।
ಚಾಪವೇಗಪ್ರಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಬಾಣಜಾಲೈಃ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.89.31** ॥ 3981

ಅಂತರಿಕ್ಷೇಽಭಿಸಂಪನ್ನೇ ನ ರೂಪಾಣಿ ಚಕಾಶಿರೇ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾವಣಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾವಣಿಶ್ಚಾಪಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ॥ **6.89.32** ॥ 3982

ಅವ್ಯವಸ್ಥಾ ಭವತ್ಯುಗ್ರಾ ತಾಭ್ಯಾಮನ್ಯೋನ್ಯವಿಗ್ರಹೇ।
ತಾಭ್ಯಾಮುಭಾಭ್ಯಾಂ ತರಸಾ ಪ್ರಸೃಷ್ಟೈರ್ವಿಶಿಖೈಃ ಶಿತೈಃ ॥ **6.89.33** ॥ 3983

ನಿರಂತರಮಿವಾಕಾಶಂ ಬಭೂವ ತಮಸಾ ವೃತಂ।
ತೈಃ ಪತದ್ಭಿಶ್ಚ ಬಹುಭಿಸ್ತಯೋಃ ಶರಶತೈಃ ಶಿತೈಃ ॥ **6.89.34** ॥ 3984

ದಿಶಶ್ಚ ಪ್ರದಿಶಶ್ಚೈವ ಬಭೂವುಃ ಶರಸಂಕುಲಾಃ।
ತಮಸಾ ಪಿಹಿತಂ ಸರ್ವಮಾಸೀತ್ ಪ್ರತಿಭಯಂ ಮಹತ್ ॥ **6.89.35** ॥ 3985

ಅಸ್ತಂ ಗತೇ ಸಹಸ್ರಾಂಶೌ ಸಂವೃತೇ ತಮಸಾ ಚ ವೈ।
ರುಧಿರೌಘಾ ಮಹಾನದ್ಯಃ ಪ್ರಾವರ್ತಂತ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.89.36** ॥ 3986

ಕ್ರವ್ಯಾದಾ ದಾರುಣಾ ವಾಗ್ಭಿಶ್ಚಿಕ್ಷಿಪುರ್ಭೀಮನಿಃಸ್ವನಾನ್।
ನ ತದಾನೀಂ ವವೌ ವಾಯುರ್ನ ಚ ಜಜ್ವಾಲ ಪಾವಕಃ ॥ **6.89.37** ॥ 3987

ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು ಲೋಕೇಭ್ಯ ಇತಿ ಜಜಲ್ಪುಸ್ತೇ ಮಹರ್ಷಯಃ।
ಸಂಪೇತುಶ್ಚಾತ್ರ ಸಂತಪ್ತಾ ಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಹ ಚಾರಣೈಃ ॥ **6.89.38** ॥ 3988

ಅಥ ರಾಕ್ಷಸಸಿಂಹಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾನ್ ಕನಕಭೂಷಣಾನ್।
ಶರೈಶ್ಚತುರ್ಭಿಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ವಿವ್ಯಾಧ ಚತುರೋ ಹಯಾನ್ ॥ **6.89.39** ॥ 3989

ತತೋಽಪರೇಣ ಭಲ್ಲೇನ ಪೀತೇನ ನಿಶಿತೇನ ಚ।
ಸಂಪೂರ್ಣಾಯತಮುಕ್ತೇನ ಸುಪತ್ರೇಣ ಸುವರ್ಚಸಾ ॥ **6.89.40** ॥ 3990

ಮಹೇಂದ್ರಾಶನಿಕಲ್ಪೇನ ಸೂತಸ್ಯ ವಿಚರಿಷ್ಯತಃ।
ಸ ತೇನ ಬಾಣಾಶನಿನಾ ತಲಶಬ್ದಾನುನಾದಿನಾ ॥ **6.89.41** ॥ 3991

ಲಾಘವಾದ್ ರಾಘವಃ ಶ್ರೀಮಾಞ್ಶಿರಃ ಕಾಯಾದಪಾಹರತ್।
ಸ ಯಂತರಿ ಮಹಾತೇಜಾ ಹತೇ ಮಂದೋದರೀಸುತಃ ॥ **6.89.42** ॥ 3992

ಸ್ವಯಂ ಸಾರಥ್ಯಮಕರೋತ್ ಪುನಶ್ಚ ಧನುರಸ್ಪೃಶತ್।
ತದದ್ಭುತಮಭೂತ್ ತತ್ರ ಸಾರಥ್ಯಂ ಪಶ್ಯತಾಂ ಯುಧಿ ॥ **6.89.43** ॥ 3993

ಹಯೇಷು ವ್ಯಗ್ರಹಸ್ತಂ ತಂ ವಿವ್ಯಾಧ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ಧನುಷ್ಯಥ ಪುನರ್ವ್ಯಗ್ರಂ ಹಯೇಷು ಮುಮುಚೇ ಶರಾನ್ ॥ **6.89.44** ॥ 3994

ಛಿದ್ರೇಷು ತೇಷು ಬಾಣೌಘೈರ್ವಿಚರಂತಮಭೀತವತ್।
ಅರ್ದಯಾಮಾಸ ಸಮರೇ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಶೀಘ್ರಕೃತ್ತಮಃ ॥ **6.89.45** ॥ 3995

ನಿಹತಂ ಸಾರಥಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮರೇ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಪ್ರಜಹೌ ಸಮರೋದ್ಧರ್ಷಂ ವಿಷಣ್ಣಃ ಸ ಬಭೂವ ಹ ॥ **6.89.46** ॥ 3996

ವಿಷಣ್ಣವದನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಂ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ತತಃ ಪರಮಸಂಹೃಷ್ಟಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚಾಭ್ಯಪೂಜಯನ್ ॥ **6.89.47** ॥ 3997

ತತಃ ಪ್ರಮಾಥೀ ರಭಸಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ಅಮೃಷ್ಯಮಾಣಾಶ್ಚತ್ವಾರಶ್ಚಕ್ರುರ್ವೇಗಂ ಹರೀಶ್ವರಾಃ ॥ **6.89.48** ॥ 3998

ತೇ ಚಾಸ್ಯ ಹಯಮುಖ್ಯೇಷು ತೂರ್ಣಮುತ್ಪತ್ಯ ವಾನರಾಃ।
ಚತುರ್ಷು ಸುಮಹಾವೀರ್ಯಾ ನಿಪೇತುರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.89.49** ॥ 3999

ತೇಷಾಮಧಿಷ್ಠಿತಾನಾಂ ತೈರ್ವಾನರೈಃ ಪರ್ವತೋಪಮೈಃ।
ಮುಖೇಭ್ಯೋ ರುಧಿರಂ ವ್ಯಕ್ತಂ ಹಯಾನಾಂ ಸಮವರ್ತತ ॥ **6.89.50** ॥ 4000

ತೇ ಹಯಾ ಮಥಿತಾ ಭಗ್ನಾ ವ್ಯಸವೋ ಧರಣೀಂ ಗತಾಃ।
ತೇ ನಿಹತ್ಯ ಹಯಾಂಸ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಮಥ್ಯ ಚ ಮಹಾರಥಂ।
ಪುನರುತ್ಪತ್ಯ ವೇಗೇನ ತಸ್ಥುರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಪಾರ್ಶ್ವತಃ ॥ **6.89.51** ॥ 4001

ಸ ಹತಾಶ್ವಾದವಪ್ಲುತ್ಯ ರಥಾನ್ಮಥಿತಸಾರಥಿಃ।
ಶರವರ್ಷೇಣ ಸೌಮಿತ್ರಿಮಭ್ಯಧಾವತ ರಾವಣಿಃ ॥ **6.89.52** ॥ 4002

ತತೋ ಮಹೇಂದ್ರಪ್ರತಿಮಃ ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ
ಪದಾತಿನಂ ತಂ ನಿಹತೈರ್ಹಯೋತ್ತಮೈಃ।
ಸೃಜಂತಮಾಜೌ ನಿಶಿತಾಂಛರೋತ್ತಮಾನ್
ಭೃಶಂ ತದಾ ಬಾಣಗಣೈರ್ವ್ಯದಾರಯತ್ ॥ **6.89.53** ॥ 4003

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಜಿಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಘೋರಂ ಯುದ್ಧಮಿಂದ್ರಜಿತೋ ವಧಶ್ಚ

ಸ ಹತಾಶ್ವೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಭೂಮೌ ತಿಷ್ಠನ್ ನಿಶಾಚರಃ।
ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಃ ಸಂಪ್ರಜಜ್ವಾಲ ತೇಜಸಾ ॥ **6.90.1** ॥ 4004

ತೌ ಧನ್ವಿನೌ ಜಿಘಾಂಸಂತಾವನ್ಯೋನ್ಯಮಿಷುಭಿರ್ಭೃಶಂ।
ವಿಜಯೇನಾಭಿನಿಷ್ಕ್ರಾಂತೌ ವನೇ ಗಜವೃಷಾವಿವ ॥ **6.90.2** ॥ 4005

ನಿಬರ್ಹಯಂತಶ್ಚಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ತೇ ರಾಕ್ಷಸವನೌಕಸಃ।
ಭರ್ತಾರಂ ನ ಜಹುರ್ಯುದ್ಧೇ ಸಂಪತಂತಸ್ತತಸ್ತತಃ ॥ **6.90.3** ॥ 4006

ತತಸ್ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಹರ್ಷಯನ್ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಸ್ತುನ್ವಾನೋ ಹರ್ಷಮಾಣಶ್ಚ ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.90.4** ॥ 4007

ತಮಸಾ ಬಹುಲೇನೇಮಾಃ ಸಂಸಕ್ತಾಃ ಸರ್ವತೋ ದಿಶಃ।
ನೇಹ ವಿಜ್ಞಾಯತೇ ಸ್ವೋ ವಾ ಪರೋ ವಾ ರಾಕ್ಷಸೋತ್ತಮಾಃ ॥ **6.90.5** ॥ 4008

ಧೃಷ್ಟಂ ಭವಂತೋ ಯುಧ್ಯಂತು ಹರೀಣಾಂ ಮೋಹನಾಯ ವೈ।
ಅಹಂ ತು ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ಆಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.90.6** ॥ 4009

ತಥಾ ಭವಂತಃ ಕುರ್ವಂತು ಯಥೇಮೇ ಹಿ ವನೌಕಸಃ।
ನ ಯುಧ್ಯೇಯುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಪ್ರವಿಷ್ಟೇ ನಗರಂ ಮಯಿ ॥ **6.90.7** ॥ 4010

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ರಾವಣಸುತೋ ವಂಚಯಿತ್ವಾ ವನೌಕಸಃ।
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ರಥಹೇತೋರಮಿತ್ರಹಾ ॥ **6.90.8** ॥ 4011

ಸ ರಥಂ ಭೂಷಯಿತ್ವಾಥ ರುಚಿರಂ ಹೇಮಭೂಷಿತಂ।
ಪ್ರಾಸಾಸಿಶರಸಂಯುಕ್ತಂ ಯುಕ್ತಂ ಪರಮವಾಜಿಭಿಃ ॥ **6.90.9** ॥ 4012

ಅಧಿಷ್ಠಿತಂ ಹಯಜ್ಞೇನ ಸೂತೇನಾಪ್ತೋಪದೇಶಿನಾ।
ಆರುರೋಹ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣಿಃ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ **6.90.10** ॥ 4013

ಸ ರಾಕ್ಷಸಗಣೈರ್ಮುಖ್ಯೈರ್ವೃತೋ ಮಂದೋದರೀಸುತಃ।
ನಿರ್ಯಯೌ ನಗರಾದ್ ವೀರಃ ಕೃತಾಂತಬಲಚೋದಿತಃ ॥ **6.90.11** ॥ 4014

ಸೋಽಭಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ನಗರಾದಿಂದ್ರಜಿತ್ ಪರಮೌಜಸಾ।
ಅಭ್ಯಯಾಜ್ಜವನೈರಶ್ವೈರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.90.12** ॥ 4015

ತತೋ ರಥಸ್ಥಮಾಲೋಕ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರೀ ರಾವಣಾತ್ಮಜಂ।
ವಾನರಾಶ್ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.90.13** ॥ 4016

ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಜಗ್ಮುರ್ಲಾಘವಾತ್ ತಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ರಾವಣಿಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಣೇ ವಾನರಯೂಥಪಾನ್ ॥ **6.90.14** ॥ 4017

ಪಾತಯಾಮಾಸ ಬಾಣೌಘೈಃ ಶತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ಸ ಮಂಡಲೀಕೃತಧನೂ ರಾವಣಿಃ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ **6.90.15** ॥ 4018

ಹರೀನಭ್ಯಹನತ್ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಪರಂ ಲಾಘವಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ತೇ ವಧ್ಯಮಾನಾ ಹರಯೋ ನಾರಾಚೈರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.90.16** ॥ 4019

ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಮಿವ ಪ್ರಜಾಃ।
ತತಃ ಸಮರಕೋಪೇನ ಜ್ವಲಿತೋ ರಘುನಂದನಃ।
ಚಿಚ್ಛೇದ ಕಾರ್ಮುಕಂ ತಸ್ಯ ದರ್ಶಯನ್ ಪಾಣಿಲಾಘವಂ ॥ **6.90.17** ॥ 4020

ಸೋಽನ್ಯತ್ಕಾರ್ಮುಕಮಾದಾಯ ಸಜ್ಯಂ ಚಕ್ರೇ ತ್ವರನ್ನಿವ।
ತದಪ್ಯಸ್ಯ ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ನಿರಕೃಂತತ ॥ **6.90.18** ॥ 4021

ಅಥೈನಂ ಛಿನ್ನಧನ್ವಾನಮಾಶೀವಿಷವಿಷೋಪಮೈಃ।
ವಿವ್ಯಾಧೋರಸಿ ಸೌಮಿತ್ರೀ ರಾವಣಿಂ ಪಂಚಭಿಃ ಶರೈಃ ॥ **6.90.19** ॥ 4022

ತೇ ತಸ್ಯ ಕಾಯಂ ನಿರ್ಭಿದ್ಯ ಮಹಾಕಾರ್ಮುಕನಿಃಸೃತಾಃ।
ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀಂ ಬಾಣಾ ರಕ್ತಾ ಇವ ಮಹೋರಗಾಃ ॥ **6.90.20** ॥ 4023

ಸ ಚ್ಛಿನ್ನಧನ್ವಾ ರುಧಿರಂ ವಮನ್ ವಕ್ತ್ರೇಣ ರಾವಣಿಃ।
ಜಗ್ರಾಹ ಕಾರ್ಮುಕಶ್ರೇಷ್ಠಂ ದೃಢಜ್ಯಂ ಬಲವತ್ತರಂ ॥ **6.90.21** ॥ 4024

ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಪರಂ ಲಾಘವಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ವವರ್ಷ ಶರವರ್ಷಾಣಿ ವರ್ಷಾಣೀವ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.90.22** ॥ 4025

ಮುಕ್ತಮಿಂದ್ರಜಿತಾ ತತ್ತು ಶರವರ್ಷಮರಿಂದಮಃ।
ಆವಾರಯದಸಂಭ್ರಾಂತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸುದುರಾಸದಂ ॥ **6.90.23** ॥ 4026

ಸಂದರ್ಶಯಾಮಾಸ ತದಾ ರಾವಣಿಂ ರಘುನಂದನಃ।
ಅಸಂಭ್ರಾಂತೋ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತದದ್ಭುತಮಿವಾಭವತ್ ॥ **6.90.24** ॥ 4027

ತತಸ್ತಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸರ್ವಾಂಸ್ತ್ರಿಭಿರೇಕೈಕಮಾಹವೇ।
ಅವಿಧ್ಯತ್ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಃ ಶೀಘ್ರಾಸ್ತ್ರಂ ಸಂಪ್ರದರ್ಶಯನ್।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತಂ ಚಾಪಿ ಬಾಣೌಘೈಃ ಸಮತಾಡಯತ್ ॥ **6.90.25** ॥ 4028

ಸೋಽತಿವಿದ್ಧೋ ಬಲವತಾ ಶತ್ರುಣಾ ಶತ್ರುಘಾತಿನಾ।
ಅಸಕ್ತಂ ಪ್ರೇಷಯಾಮಾಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ಬಹೂಞ್ಶರಾನ್ ॥ **6.90.26** ॥ 4029

ತಾನಪ್ರಾಪ್ತಾಞ್ಶರೈರ್ಬಾಣೈಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಪರವೀರಹಾ।
ಸಾರಥೇರಸ್ಯ ಚ ರಣೇ ರಥಿನೋ ರಥಸತ್ತಮಃ ॥ **6.90.27** ॥ 4030

ಶಿರೋ ಜಹಾರ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಭಲ್ಲೇನಾನತಪರ್ವಣಾ।
ಅಸೂತಾಸ್ತೇ ಹಯಾಸ್ತತ್ರ ರಥಮೂಹುರವಿಕ್ಲವಾಃ॥ **6.90.28**॥ 4031

ಮಂಡಲಾನ್ಯಭಿಧಾವಂತಿ ತದದ್ಭುತಮಿವಾಭವತ್।
ಅಮರ್ಷವಶಮಾಪನ್ನಃ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ದೃಢವಿಕ್ರಮಃ॥ **6.90.29**॥ 4032

ಪ್ರತ್ಯವಿಧ್ಯದ್ಧಯಾಂಸ್ತಸ್ಯ ಶರೈರ್ವಿತ್ರಾಸಯನ್ ರಣೇ।
ಅಮರ್ಷಮಾಣಸ್ತತ್ಕರ್ಮ ರಾವಣಸ್ಯ ಸುತೋ ರಣೇ॥ **6.90.30**॥ 4033

ವಿವ್ಯಾಧ ದಶಭಿರ್ಬಾಣೈಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ತಮಮರ್ಷಣಂ।
ತೇ ತಸ್ಯ ವಜ್ರಪ್ರತಿಮಾಃ ಶರಾಃ ಸರ್ಪವಿಷೋಪಮಾಃ।
ವಿಲಯಂ ಜಗ್ಮುರಾಗತ್ಯ ಕವಚಂ ಕಾಂಚನಪ್ರಭಂ॥ **6.90.31**॥ 4034

ಅಭೇದ್ಯಕವಚಂ ಮತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಲಲಾಟೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬಾಣೈಃ ಸುಪುಂಖೈಸ್ತ್ರಿಭಿರಿಂದ್ರಜಿತ್॥ **6.90.32**॥ 4035

ಅವಿಧ್ಯತ್ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಃ ಶೀಘ್ರಮಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರದರ್ಶಯನ್।
ತೈಃ ಪೃಷತ್ಕೈರ್ಲಲಾಟಸ್ಥೈಃ ಶುಶುಭೇ ರಘುನಂದನಃ॥ **6.90.33**॥ 4036

ರಣಾಗ್ರೇ ಸಮರಶ್ಲಾಘೀ ತ್ರಿಶೃಂಗ ಇವ ಪರ್ವತಃ।
ಸ ತಥಾಪ್ಯರ್ದಿತೋ ಬಾಣೈ ರಾಕ್ಷಸೇನ ತದಾ ಮೃಧೇ॥ **6.90.34**॥ 4037

ತಮಾಶು ಪ್ರತಿವಿವ್ಯಾಧ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪಂಚಭಿಃ ಶರೈಃ।
ವಿಕೃಷ್ಯೇಂದ್ರಜಿತೋ ಯುದ್ಧೇ ವದನೇ ಶುಭಕುಂಡಲೇ॥ **6.90.35**॥ 4038

ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಂದ್ರಜಿತೌ ವೀರೌ ಮಹಾಬಲಶರಾಸನೌ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಜಘ್ನತುರ್ವೀರೌ ವಿಶಿಖೈರ್ಭೀಮವಿಕ್ರಮೌ॥ **6.90.36**॥ 4039

ತತಃ ಶೋಣಿತದಿಗ್ಧಾಂಗೌ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಂದ್ರಜಿತಾವುಭೌ।
ರಣೇ ತೌ ರೇಜತುರ್ವೀರೌ ಪುಷ್ಪಿತಾವಿವ ಕಿಂಶುಕೌ॥ **6.90.37**॥ 4040

ತೌ ಪರಸ್ಪರಮಭ್ಯೇತ್ಯ ಸರ್ವಗಾತ್ರೇಷು ಧನ್ವಿನೌ।
ಘೋರೈರ್ವಿವ್ಯಧತುರ್ಬಾಣೈಃ ಕೃತಭಾವಾವುಭೌ ಜಯೇ ॥ **6.90.38** ॥ 4041

ತತಃ ಸಮರಕೋಪೇನ ಸಂಯುತೋ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ವಿಭೀಷಣಂ ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈರ್ವಿವ್ಯಾಧ ವದನೇ ಶುಭೇ ॥ **6.90.39** ॥ 4042

ಅಯೋಮುಖೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ವಿದ್ಧ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಏಕೈಕೇನಾಭಿವಿವ್ಯಾಧ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಹರಿಯೂಥಪಾನ್ ॥ **6.90.40** ॥ 4043

ತಸ್ಮೈ ದೃಢತರಂ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಜಘಾನ ಗದಯಾ ಹಯಾನ್।
ವಿಭೀಷಣೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣೇಃ ಸ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥ **6.90.41** ॥ 4044

ಸ ಹತಾಶ್ವಾದವಪ್ಲುತ್ಯ ರಥಾನ್ನಿಹತಸಾರಥೇಃ।
ಅಥ ಶಕ್ತಿಂ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಪಿತೃವ್ಯಾಯ ಮುಮೋಚ ಹ ॥ **6.90.42** ॥ 4045

ತಾಮಾಪತಂತೀಂ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಸುಮಿತ್ರಾನಂದವರ್ಧನಃ।
ಚಿಚ್ಛೇದ ನಿಶಿತೈರ್ಬಾಣೈರ್ದಶಧಾಪಾತಯದ್ ಭುವಿ ॥ **6.90.43** ॥ 4046

ತಸ್ಮೈ ದೃಢಧನುಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಹತಾಶ್ವಾಯ ವಿಭೀಷಣಃ।
ವಜ್ರಸ್ಪರ್ಶಸಮಾನ್ ಪಂಚ ಸಸರ್ಜೋರಸಿ ಮಾರ್ಗಣಾನ್ ॥ **6.90.44** ॥ 4047

ತೇ ತಸ್ಯ ಕಾಯಂ ಭಿತ್ತ್ವಾ ತು ರುಕ್ಮಪುಂಖಾ ನಿಮಿತ್ತಗಾಃ।
ಬಭೂವುರ್ಲೋಹಿತಾದಿಗ್ಧಾ ರಕ್ತಾ ಇವ ಮಹೋರಗಾಃ ॥ **6.90.45** ॥ 4048

ಸ ಪಿತೃವ್ಯಸ್ಯ ಸಂಕ್ರುದ್ಧ ಇಂದ್ರಜಿಚ್ಛರಮಾದದೇ।
ಉತ್ತಮಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಯಮದತ್ತಂ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.90.46** ॥ 4049

ತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಮಹೇಷುಂ ತೇನ ಸಂಹಿತಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋಽಪ್ಯಾದದೇ ಬಾಣಮನ್ಯದ್ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.90.47** ॥ 4050

ಕುಬೇರೇಣ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವಪ್ನೇ ಯದ್ ದತ್ತಮಮಿತಾತ್ಮನಾ।
ದುರ್ಜಯಂ ದುರ್ವಿಷಹ್ಯಂ ಚ ಸೇಂದ್ರೈರಪಿ ಸುರಾಸುರೈಃ ॥ **6.90.48** ॥ 4051

ತಯೋಸ್ತು ಧನುಷೀ ಶ್ರೇಷ್ಠೇ ಬಾಹುಭಿಃ ಪರಿಘೋಪಮೈಃ।
ವಿಕೃಷ್ಯಮಾಣೇ ಬಲವತ್ ಕ್ರೌಂಚಾವಿವ ಚುಕೂಜತುಃ ॥ **6.90.49** ॥ 4052

ತಾಭ್ಯಾಂ ತು ಧನುಷಿ ಶ್ರೇಷ್ಠೇ ಸಂಹಿತೌ ಸಾಯಕೋತ್ತಮೌ।
ವಿಕೃಷ್ಯಮಾಣೌ ವೀರಾಭ್ಯಾಂ ಭೃಶಂ ಜಜ್ವಲತುಃ ಶ್ರಿಯಾ ॥ **6.90.50** ॥ 4053

ತೌ ಭಾಸಯಂತಾವಾಕಾಶಂ ಧನುರ್ಭ್ಯಾಂ ವಿಶಿಖೌ ಚ್ಯುತೌ।
ಮುಖೇನ ಮುಖಮಾಹತ್ಯ ಸನ್ನಿಪೇತತುರೋಜಸಾ ॥ **6.90.51** ॥ 4054

ಸನ್ನಿಪಾತಸ್ತಯೋಶ್ಚಾಸೀಚ್ಛರಯೋಘೋರರೂಪಯೋಃ।
ಸಧೂಮವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಶ್ಚ ತಜ್ಜೋಽಗ್ನಿರ್ದಾರುಣೋಽಭವತ್ ॥ **6.90.52** ॥ 4055

ತೌ ಮಹಾಗ್ರಹಸಂಕಾಶಾವನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸನ್ನಿಪತ್ಯ ಚ।
ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಶತಧಾ ಯಾತೌ ಮೇದಿನ್ಯಾಂ ಚೈವ ಪೇತತುಃ ॥ **6.90.53** ॥ 4056

ಶರೌ ಪ್ರತಿಹತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾವುಭೌ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ವ್ರೀಡಿತೌ ಜಾತರೋಷೌ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇಂದ್ರಜಿತೌ ತದಾ ॥ **6.90.54** ॥ 4057

ಸುಸಂರಬ್ಧಸ್ತು ಸೌಮಿತ್ರಿರಸ್ತ್ರಂ ವಾರುಣಮಾದದೇ।
ರೌದ್ರಂ ಮಹೇಂದ್ರಜಿದ್ ಯುದ್ಧೇಽಪ್ಯಸೃಜದ್ ಯುಧಿ ನಿಷ್ಠಿತಃ ॥ **6.90.55** ॥ 4058

ತೇನ ತದ್ವಿಹಿತಂ ಶಸ್ತ್ರಂ ವಾರುಣಂ ಪರಮಾದ್ಭುತಂ।
ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ಆಗ್ನೇಯಂ ಸಂದಧೇ ದೀಪ್ತಂ ಸ ಲೋಕಂ ಸಂಕ್ಷಿಪನ್ನಿವ ॥ **6.90.56** ॥ 4059

ಸೌರೇಣಾಸ್ತ್ರೇಣ ತದ್ ವೀರೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರ್ಯವಾರಯತ್।
ಅಸ್ತ್ರಂ ನಿವಾರಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಿಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ ॥ **6.90.57** ॥ 4060

ಆದದೇ ನಿಶಿತಂ ಬಾಣಮಾಸುರಂ ಶತ್ರುದಾರಣಂ।
ತಸ್ಮಾಚ್ಚಾಪಾದ್ ವಿನಿಷ್ಪೇತುರ್ಭಾಸ್ವರಾಃ ಕೂಟಮುದ್ಗರಾಃ ॥ **6.90.58** ॥ 4061

ಶೂಲಾನಿ ಚ ಭುಶುಂಡ್ಯಶ್ಚ ಗದಾಃ ಖಡ್ಗಾಃ ಪರಶ್ವಧಾಃ।
ತದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸಂಖ್ಯೇ ಘೋರಮಸ್ತ್ರಮಥಾಸುರಂ ॥ **6.90.59** ॥ 4062

ಅವಾರ್ಯಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರವಿದಾರಣಂ।
ಮಾಹೇಶ್ವರೇಣ ದ್ಯುತಿಮಾಂಸ್ತದಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರತ್ಯವಾರಯತ್ ॥ **6.90.60** ॥ 4063

ತಯೋಃ ಸಮಭವದ್ ಯುದ್ಧಮದ್ಭುತಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ಗಗನಸ್ಥಾನಿ ಭೂತಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ ॥ **6.90.61** ॥ 4064

ಭೈರವಾಭಿರುತೇ ಭೀಮೇ ಯುದ್ಧೇ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ।
ಭೂತೈರ್ಬಹುಭಿರಾಕಾಶಂ ವಿಸ್ಮಿತೈರಾವೃತಂ ಬಭೌ ॥ **6.90.62** ॥ 4065

ಋಷಯಃ ಪಿತರೋ ದೇವಾ ಗಂಧರ್ವಗರುಡೋರಗಾಃ।
ಶತಕ್ರತುಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ರರಕ್ಷುರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಣೇ ॥ **6.90.63** ॥ 4066

ಅಥಾನ್ಯಂ ಮಾರ್ಗಣಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸಂದಧೇ ರಾಘವಾನುಜಃ।
ಹುತಾಶನಸಮಸ್ಪರ್ಶಂ ರಾವಣಾತ್ಮಜದಾರಣಂ ॥ **6.90.64** ॥ 4067

ಸುಪತ್ರಮನುವೃತ್ತಾಂಗಂ ಸುಪರ್ವಾಣಂ ಸುಸಂಸ್ಥಿತಂ।
ಸುವರ್ಣವಿಕೃತಂ ವೀರಃ ಶರೀರಾಂತಕರಂ ಶರಂ ॥ **6.90.65** ॥ 4068

ದುರಾವಾರಂ ದುರ್ವಿಷಹಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಭಯಾವಹಂ।
ಆಶೀವಿಷವಿಷಪ್ರಖ್ಯಂ ದೇವಸಂಘೈಃ ಸಮರ್ಚಿತಂ ॥ **6.90.66** ॥ 4069

ಯೇನ ಶಕ್ರೋ ಮಹಾತೇಜಾ ದಾನವಾನಜಯತ್ ಪ್ರಭುಃ।
ಪುರಾ ದೇವಾಸುರೇ ಯುದ್ಧೇ ವೀರ್ಯವಾನ್ ಹರಿವಾಹನಃ ॥ **6.90.67** ॥ 4070

ಅಥೈಂದ್ರಮಸ್ತ್ರಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಸಂಯುಗೇಷ್ವಪರಾಜಿತಂ।
ಶರಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಧನುಶ್ರೇಷ್ಠೇ ವಿಕರ್ಷನ್ನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.90.68** ॥ 4071

ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಾಕ್ಯಮರ್ಥಸಾಧಕಮಾತ್ಮನಃ।
ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸತ್ಯಸಂಧಶ್ಚ ರಾಮೋ ದಾಶರಥಿರ್ಯದಿ।
ಪೌರುಷೇ ಚಾಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಸ್ತದೈನಂ ಜಹಿ ರಾವಣಿಂ ॥ **6.90.69** ॥ 4072

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಬಾಣಮಾಕರ್ಣಂ ವಿಕೃಷ್ಯ ತಮಜಿಹ್ಮಗಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸಮರೇ ವೀರಃ ಸಸರ್ಜೇಂದ್ರಜಿತಂ ಪ್ರತಿ।
ಐಂದ್ರಾಸ್ತ್ರೇಣ ಸಮಾಯುಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ ॥ **6.90.70** ॥ 4073

ತಚ್ಛಿರಃ ಸಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಂ ಶ್ರೀಮಜ್ಜ್ವಲಿತಕುಂಡಲಂ।
ಪ್ರಮಥ್ಯೇಂದ್ರಜಿತಃ ಕಾಯಾತ್ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಭೂತಲೇ ॥ **6.90.71** ॥ 4074

ತದ್ ರಾಕ್ಷಸತನೂಜಸ್ಯ ಭಿನ್ನಸ್ಕಂಧಂ ಶಿರೋ ಮಹತ್।
ತಪನೀಯನಿಭಂ ಭೂಮೌ ದದೃಶೇ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಂ ॥ **6.90.72** ॥ 4075

ಹತಃ ಸ ನಿಪಪಾತಾಥ ಧರಣ್ಯಾಂ ರಾವಣಾತ್ಮಜಃ।
ಕವಚೀ ಸಶಿರಸ್ತ್ರಾಣೋ ವಿಪ್ರವಿದ್ಧಶರಾಸನಃ ॥ **6.90.73** ॥ 4076

ಚುಕ್ರುಶುಸ್ತೇ ತತಃ ಸರ್ವೇ ವಾನರಾಃ ಸವಿಭೀಷಣಾಃ।
ಹೃಷ್ಯಂತೇ ನಿಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾ ವೃತ್ರವಧೇ ಯಥಾ ॥ **6.90.74** ॥ 4077

ಅಥಾಂತರಿಕ್ಷೇ ದೇವಾನಾಮೃಷೀಣಾಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ಜಜ್ಞೇಽಥ ಜಯಸನ್ನಾದೋ ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾಮಪಿ ॥ **6.90.75** ॥ 4078

ಪತಿತಂ ಸಮಭಿಜ್ಞಾಯ ರಾಕ್ಷಸೀ ಸಾ ಮಹಾಚಮೂಃ।
ವಧ್ಯಮಾನಾ ದಿಶೋ ಭೇಜೇ ಹರಿಭಿರ್ಜಿತಕಾಶಿಭಿಃ ॥ **6.90.76** ॥ 4079

ವಾನರೈರ್ವಧ್ಯಮಾನಾಸ್ತೇ ಶಸ್ತ್ರಾಣ್ಯುತ್ಸೃಜ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖಾಃ ಸಸ್ಮುರ್ಭ್ರಷ್ಟಸಂಜ್ಞಾಃ ಪ್ರಧಾವಿತಾಃ ॥ **6.90.77** ॥ 4080

ದುದ್ರುವುರ್ಬಹುಧಾ ಭೀತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಶತಶೋ ದಿಶಃ।
ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪ್ರಹರಣಾನ್ ಸರ್ವೇ ಪಟ್ಟಿಶಾಸಿಪರಶ್ವಧಾನ್ ॥ **6.90.78** ॥ 4081

ಕೇಚಿಲ್ಲಂಕಾಂ ಪರಿತ್ರಸ್ತಾಃ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾ ವಾನರಾರ್ದಿತಾಃ।
ಸಮುದ್ರೇ ಪತಿತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ಪರ್ವತಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.90.79** ॥ 4082

ಹತಮಿಂದ್ರಜಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಯಾನಂ ಚ ರಣಕ್ಷಿತೌ।
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಹಸ್ರೇಷು ನ ಕಶ್ಚಿತ್ ಪ್ರತ್ಯದೃಶ್ಯತ ॥ **6.90.80** ॥ 4083

ಯಥಾಸ್ತಂ ಗತ ಆದಿತ್ಯೇ ನಾವತಿಷ್ಠಂತಿ ರಶ್ಮಯಃ।
ತಥಾ ತಸ್ಮಿನ್ ನಿಪತಿತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ ಗತಾ ದಿಶಃ ॥ **6.90.81** ॥ 4084

ಶಾಂತರಶ್ಮಿರಿವಾದಿತ್ಯೋ ನಿರ್ವಾಣ ಇವ ಪಾವಕಃ।
ಬಭೂವ ಸ ಮಹಾಬಾಹುರ್ವ್ಯಪಾಸ್ತಗತಜೀವಿತಃ ॥ **6.90.82** ॥ 4085

ಪ್ರಶಾಂತಪೀಡಾಬಹುಲೋ ವಿನಷ್ಟಾರಿಃ ಪ್ರಹರ್ಷವಾನ್।
ಬಭೂವ ಲೋಕಃ ಪತಿತೇ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸುತೇ ತದಾ ॥ **6.90.83** ॥ 4086

ಹರ್ಷಂ ಚ ಶಕ್ರೋ ಭಗವಾನ್ ಸಹ ಸರ್ವೈರ್ಮಹರ್ಷಿಭಿಃ।
ಜಗಾಮ ನಿಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಕ್ಷಸೇ ಪಾಪಕರ್ಮಣಿ ॥ **6.90.84** ॥ 4087

ಆಕಾಶೇ ಚಾಪಿ ದೇವಾನಾಂ ಶುಶ್ರುವೇ ದುಂದುಭಿಸ್ವನಃ।
ನೃತ್ಯದ್ಭಿರಪ್ಸರೋಭಿಶ್ಚ ಗಂಧರ್ವೈಶ್ಚ ಮಹಾತ್ಮಭಿಃ ॥ **6.90.85** ॥ 4088

ವವರ್ಷುಃ ಪುಷ್ಪವರ್ಷಾಣಿ ತದದ್ಭುತಮಿವಾಭವತ್।
ಪ್ರಶಶಾಮ ಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಕ್ಷಸೇ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಣಿ ॥ **6.90.86** ॥ 4089

ಶುದ್ಧಾ ಆಪೋ ನಭಶ್ಚೈವ ಜಹೃಷುರ್ದೇವದಾನವಾಃ।
ಆಜಗ್ಮುಃ ಪತಿತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾವಹೇ ॥ **6.90.87** ॥ 4090

ಊಚುಶ್ಚ ಸಹಿತಾಸ್ತುಷ್ಟಾ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ।
ವಿಜ್ವರಾಃ ಶಾಂತಕಲುಷಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವಿಚರಂತ್ವಿತಿ ॥ **6.90.88** ॥ 4091

ತತೋಽಭ್ಯನಂದನ್ ಸಂಹೃಷ್ಟಾಃ ಸಮರೇ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ।
ತಮಪ್ರತಿಬಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹತಂ ನೈರ್ಋತಪುಂಗವಂ ॥ **6.90.89** ॥ 4092

ವಿಭೀಷಣೋ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚರ್ಕ್ಷಯೂಥಪಃ।
ವಿಜಯೇನಾಭಿನಂದಂತಸ್ತುಷ್ಟುವುಶ್ಚಾಪಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ॥ **6.90.90** ॥ 4093

ಕ್ಷ್ವೇಡಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ಲಬ್ಧಲಕ್ಷಾ ರಘುಸುತಂ ಪರಿವಾರ್ಯೋಪತಸ್ಥಿರೇ ॥ **6.90.91** ॥ 4094

ಲಾಂಗೂಲಾನಿ ಪ್ರವಿಧ್ಯಂತಃ ಸ್ಫೋಟಯಂತಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಜಯತೀತ್ಯೇವ ವಾಕ್ಯಂ ವಿಶ್ರಾವಯಂಸ್ತದಾ ॥ **6.90.92** ॥ 4095

ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಚ ಸಮಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಹರಯೋ ಹೃಷ್ಟಮಾನಸಾಃ।
ಚಕ್ರುರುಚ್ಚಾವಚಗುಣಾ ರಾಘವಾಶ್ರಯಸತ್ಕಥಾಃ ॥ **6.90.93** ॥ 4096

ತದಸುಕರಮಥಾಭಿವೀಕ್ಷ್ಯ ಹೃಷ್ಟಾಃ
ಪ್ರಿಯಸುಹೃದೋ ಯುಧಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಕರ್ಮ।
ಪರಮಮುಪಲಭನ್ಮನಃಪ್ರಹರ್ಷಂ
ವಿನಿಹತಮಿಂದ್ರರಿಪುಂ ನಿಶಮ್ಯ ದೇವಾಃ ॥ **6.90.94** ॥ 4097

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಮಾಗಮ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣವಿಭೀಷಣಪ್ರಭೃತಿಭಿರಿಂದ್ರಜಿದ್ವಧವೃತ್ತಾಂತಸ್ಯ ಶ್ರಾವಣಂ ಸಂತುಷ್ಟೇನ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ತಸ್ಯ ಪ್ರಶಂಸನಂ ಸುಷೇಣೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾದೀನಾಂ ಚಿಕಿತ್ಸನಂ ಚ

ರುಧಿರಕ್ಲಿನ್ನಗಾತ್ರಸ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶುಭಲಕ್ಷಣಃ।
ಬಭೂವ ಹೃಷ್ಟಸ್ತಂ ಹತ್ವಾ ಶತ್ರುಜೇತಾರಮಾಹವೇ ॥ **6.91.1** ॥ 4098

ತತಃ ಸ ಜಾಂಬವಂತಂ ಚ ಹನೂಮಂತಂ ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಸನ್ನಿಪತ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾನ್ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.91.2** ॥ 4099

ಆಜಗಾಮ ತತಃ ಶೀಘ್ರಂ ಯತ್ರ ಸುಗ್ರೀವರಾಘವೌ।
ವಿಭೀಷಣಮವಷ್ಟಭ್ಯ ಹನೂಮಂತಂ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.91.3** ॥ 4100

ತತೋ ರಾಮಮಭಿಕ್ರಮ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರಿರಭಿವಾದ್ಯ ಚ।
ತಸ್ಥೌ ಭ್ರಾತೃಸಮೀಪಸ್ಥಃ ಶಕ್ರಸ್ಯೇಂದ್ರಾನುಜೋ ಯಥಾ ॥ **6.91.4** ॥ 4101

ನಿಷ್ಟನನ್ನಿವ ಚಾಗತ್ಯ ರಾಘವಾಯ ಮಹಾತ್ಮನೇ।
ಆಚಚಕ್ಷೇ ತದಾ ವೀರೋ ಘೋರಮಿಂದ್ರಜಿತೋ ವಧಂ ॥ **6.91.5** ॥ 4102

ರಾವಣೇಸ್ತು ಶಿರಶ್ಛಿನ್ನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ನ್ಯವೇದಯತ ರಾಮಾಯ ತದಾ ಹೃಷ್ಟೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.91.6** ॥ 4103

ಶ್ರುತ್ವೈವ ತು ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನೇಂದ್ರಜಿದ್ವಧಂ।
ಪ್ರಹರ್ಷಮತುಲಂ ಲೇಭೇ ವಾಕ್ಯಂ ಚೇದಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.91.7** ॥ 4104

ಸಾಧು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತುಷ್ಟೋಽಸ್ಮಿ ಕರ್ಮ ಚಾಸುಕರಂ ಕೃತಂ।
ರಾವಣೇರ್ಹಿ ವಿನಾಶೇನ ಜಿತಮಿತ್ಯುಪಧಾರಯ ॥ **6.91.8** ॥ 4105

ಸ ತಂ ಶಿರಸ್ಯುಪಾಘ್ರಾಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಕೀರ್ತಿವರ್ಧನಂ।
ಲಜ್ಜಮಾನಂ ಬಲಾತ್ ಸ್ನೇಹಾದಂಕಮಾರೋಪ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.91.9** ॥ 4106

ಉಪವೇಶ್ಯ ತಮುತ್ಸಂಗೇ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯಾವಪೀಡಿತಂ।
ಭ್ರಾತರಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸ್ನಿಗ್ಧಂ ಪುನಃ ಪುನರುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.91.10** ॥ 4107

ಶಲ್ಯಸಂಪೀಡಿತಂ ಶಸ್ತಂ ನಿಃಶ್ವಸಂತಂ ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ರಾಮಸ್ತು ದುಃಖಸಂತಪ್ತಂ ತಂ ತು ನಿಃಶ್ವಾಸಪೀಡಿತಂ ॥ **6.91.11** ॥ 4108

ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಚೈನಮುಪಾಘ್ರಾಯ ಭೂಯಃ ಸಂಸ್ಪೃಶ್ಯ ಚ ತ್ವರನ್।
ಉವಾಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ವಾಕ್ಯಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಪುರುಷರ್ಷಭಃ ॥ **6.91.12** ॥ 4109

ಕೃತಂ ಪರಮಕಲ್ಯಾಣಂ ಕರ್ಮ ದುಷ್ಕರಕರ್ಮಣಾ।
ಅದ್ಯ ಮನ್ಯೇ ಹತೇ ಪುತ್ರೇ ರಾವಣಂ ನಿಹತಂ ಯುಧಿ ॥ **6.91.13** ॥ 4110

ಅದ್ಯಾಹಂ ವಿಜಯೀ ಶತ್ರೌ ಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ದುರಾತ್ಮನಿ।
ರಾವಣಸ್ಯ ನೃಶಂಸಸ್ಯ ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ವೀರ ತ್ವಯಾ ರಣೇ ॥ **6.91.14** ॥ 4111

ಛಿನ್ನೋ ಹಿ ದಕ್ಷಿಣೋ ಬಾಹುಃ ಸ ಹಿ ತಸ್ಯ ವ್ಯಪಾಶ್ರಯಃ।
ವಿಭೀಷಣಹನೂಮದ್ಭ್ಯಾಂ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಮಹದ್ ರಣೇ ॥ **6.91.15** ॥ 4112

ಅಹೋರಾತ್ರೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ವೀರಃ ಕಥಂಚಿದ್ ವಿನಿಪಾತಿತಃ।
ನಿರಮಿತ್ರಃ ಕೃತೋಽಸ್ಮ್ಯದ್ಯ ನಿರ್ಯಾಸ್ಯತಿ ಹಿ ರಾವಣಃ ॥ **6.91.16** ॥ 4113

ಬಲವ್ಯೂಹೇನ ಮಹತಾ ನಿರ್ಯಾಸ್ಯತಿ ಹಿ ರಾವಣಃ।
ಬಲವ್ಯೂಹೇನ ಮಹತಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪುತ್ರಂ ನಿಪಾತಿತಂ ॥ **6.91.17** ॥ 4114

ತಂ ಪುತ್ರವಧಸಂತಪ್ತಂ ನಿರ್ಯಾಂತಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ।
ಬಲೇನಾವೃತ್ಯ ಮಹತಾ ನಿಹನಿಷ್ಯಾಮಿ ದುರ್ಜಯಂ ॥ **6.91.18** ॥ 4115

ತ್ವಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಾಥೇನ ಸೀತಾ ಚ ಪೃಥಿವೀ ಚ ಮೇ।
ನ ದುಷ್ಪ್ರಾಪಾ ಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ನಿಕ್ರಜೇತರಿ ಚಾಹವೇ ॥ **6.91.19** ॥ 4116

ಸ ತಂ ಭ್ರಾತರಮಾಶ್ವಾಸ್ಯ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಚ ರಾಘವಃ।
ರಾಮಃ ಸುಷೇಣಂ ಮುದಿತಃ ಸಮಾಭಾಷ್ಯೇದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.91.20** ॥ 4117

ವಿಶಲ್ಯೋಽಯಂ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮಿತ್ರವತ್ಸಲಃ।
ಯಥಾ ಭವತಿ ಸುಸ್ವಸ್ಥಸ್ತಥಾ ತ್ವಂ ಸಮುಪಾಚರ ॥ **6.91.21** ॥ 4118

ವಿಶಲ್ಯಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಸವಿಭೀಷಣಃ।
ಋಕ್ಷವಾನರಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಶೂರಾಣಾಂ ದ್ರುಮಯೋಧಿನಾಂ ॥ **6.91.22** ॥ 4119

ಯೇ ಚಾಪ್ಯನ್ಯೇಽತ್ರ ಯುಧ್ಯಂತಿ ಸಶಲ್ಯಾ ವ್ರಣಿನಸ್ತಥಾ।
ತೇಽಪಿ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಯತ್ನೇನ ಕ್ರಿಯಂತೇ ಸುಖಿನಸ್ತ್ವಯಾ ॥ **6.91.23** ॥ 4120

ಏವಮುಕ್ತಃ ಸ ರಾಮೇಣ ಮಹಾತ್ಮಾ ಹರಿಯೂಥಪಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ದದೌ ನಸ್ತಃ ಸುಷೇಣಃ ಪರಮೌಷಧಂ ॥ **6.91.24** ॥ 4121

ಸ ತಸ್ಯ ಗಂಧಮಾಘ್ರಾಯ ವಿಶಲ್ಯಃ ಸಮಪದ್ಯತ।
ತದಾ ನಿರ್ವೇದನಶ್ಚೈವ ಸಂರೂಢವ್ರಣ ಏವ ಚ ॥ **6.91.25** ॥ 4122

ವಿಭೀಷಣಮುಖಾನಾಂ ಚ ಸುಹೃದಾಂ ರಾಘವಾಜ್ಞಯಾ।
ಸರ್ವವಾನರಮುಖ್ಯಾನಾಂ ಚಿಕಿತ್ಸಾಮಕರೋತ್ ತದಾ ॥ **6.91.26** ॥ 4123

ತತಃ ಪ್ರಕೃತಿಮಾಪನ್ನೋ ಹೃತಶಲ್ಯೋ ಗತಕ್ಲಮಃ।
ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮುಮುದೇ ತತ್ರ ಕ್ಷಣೇನ ವಿಗತಜ್ವರಃ ॥ **6.91.27** ॥ 4124

ತದೈವ ರಾಮಃ ಪ್ಲವಗಾಧಿಪಸ್ತಥಾ
ವಿಭೀಷಣಶ್ಚರ್ಕ್ಷಪತಿಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।

ಅವೇಕ್ಷ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರಿಮರೋಗಮುತ್ಥಿತಂ
ಮುದಾ ಸಸೈನ್ಯಾಃ ಸುಚಿರಂ ಜಹರ್ಷಿರೇ ॥ **6.91.28** ॥ 4125

ಅಪೂಜಯತ್ ಕರ್ಮ ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ
ಸುದುಷ್ಕರಂ ದಾಶರಥಿರ್ಮಹಾತ್ಮಾ।
ಹೃಷ್ಟಾ ಬಭೂವುರ್ಯುಧಿ ಯೂಥಪೇಂದ್ರಾ
ನಿಪಾತಿತಂ ಶಕ್ರಜಿತಂ ನಿಶಮ್ಯ॥ **6.91.29** ॥ 4126

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಿನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯ ಶೋಕಃ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಕರ್ತೃಕಾಶ್ವಾಸನೇನ ಚ ತಸ್ಯ ಸೀತಾವಧಾನ್ನಿವೃತ್ತಿಃ

ತತಃ ಪೌಲಸ್ತ್ಯಸಚಿವಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚೇಂದ್ರಜಿತೋ ವಧಂ।
ಆಚಚಕ್ಷುರಭಿಜ್ಞಾಯ ದಶಗ್ರೀವಾಯ ಸತ್ವರಾಃ ॥ **6.92.1** ॥ 4127

ಯುದ್ಧೇ ಹತೋ ಮಹಾರಾಜ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ತವಾತ್ಮಜಃ।
ವಿಭೀಷಣಸಹಾಯೇನ ಮಿಷತಾಂ ನೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.92.2** ॥ 4128

ಶೂರಃ ಶೂರೇಣ ಸಂಗಮ್ಯ ಸಂಯುಗೇಷ್ವಪರಾಜಿತಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಹತಃ ಶೂರಃ ಪುತ್ರಸ್ತೇ ವಿಬುಧೇಂದ್ರಜಿತ್ ॥ **6.92.3** ॥ 4129

ಗತಃ ಸ ಪರಮಾನ್ ಲೋಕಾಞ್ಶರೈಃ ಸಂತರ್ಪ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಸ ತಂ ಪ್ರತಿಭಯಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಧಂ ಪುತ್ರಸ್ಯ ದಾರುಣಂ ॥ **6.92.4** ॥ 4130

ಘೋರಮಿಂದ್ರಜಿತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ಕಶ್ಮಲಂ ಪ್ರಾವಿಶನ್ಮಹತ್।
ಉಪಲಭ್ಯ ಚಿರಾತ್ ಸಂಜ್ಞಾಂ ರಾಜಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ ॥ **6.92.5** ॥ 4131

ಪುತ್ರಶೋಕಾಕುಲೋ ದೀನೋ ವಿಲಲಾಪಾಕುಲೇಂದ್ರಿಯಃ।
ಹಾ ರಾಕ್ಷಸಚಮೂಮುಖ್ಯ ಮಮ ವತ್ಸ ಮಹಾಬಲ ॥ **6.92.6** ॥ 4132

ಜಿತ್ವೇಂದ್ರಂ ಕಥಮದ್ಯ ತ್ವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ವಶಂ ಗತಃ।
ನನು ತ್ವಮಿಷುಭಿಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಭಿಂದ್ಯಾಃ ಕಾಲಾಂತಕಾವಪಿ ॥ **6.92.7** ॥ 4133

ಮಂದರಸ್ಯಾಪಿ ಶೃಂಗಾಣಿ ಕಿಂ ಪುನರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಯುಧಿ।
ಅದ್ಯ ವೈವಸ್ವತೋ ರಾಜಾ ಭೂಯೋ ಬಹುಮತೋ ಮಮ ॥ **6.92.8** ॥ 4134

ಯೇನಾದ್ಯ ತ್ವಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸಂಯುಕ್ತಃ ಕಾಲಧರ್ಮಣಾ।
ಏಷ ಪಂಥಾಃ ಸುಯೋಧಾನಾಂ ಸರ್ವಾಮರಗಣೇಷ್ವಪಿ।
ಯಃ ಕೃತೇ ಹನ್ಯತೇ ಭರ್ತುಃ ಸ ಪುಮಾನ್ ಸ್ವರ್ಗಮೃಚ್ಛತಿ ॥ **6.92.9** ॥ 4135

ಅದ್ಯ ದೇವಗಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಲೋಕಪಾಲಾ ಮಹರ್ಷಯಃ।
ಹತಮಿಂದ್ರಜಿತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸುಖಂ ಸ್ವಪ್ಸ್ಯಂತಿ ನಿರ್ಭಯಾಃ ॥ **6.92.10** ॥ 4136

ಅದ್ಯ ಲೋಕಾಸ್ತ್ರಯಃ ಕೃತ್ಸ್ನಾ ಪೃಥಿವೀ ಚ ಸಕಾನನಾ।
ಏಕೇನೇಂದ್ರಜಿತಾ ಹೀನಾ ಶೂನ್ಯೇವ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ ॥ **6.92.11** ॥ 4137

ಅದ್ಯ ನೈರ್ಋತಕನ್ಯಾನಾಂ ಶ್ರೋಷ್ಯಾಮ್ಯಂತಃಪುರೇ ರವಂ।
ಕರೇಣುಸಂಘಸ್ಯ ಯಥಾ ನಿನಾದಂ ಗಿರಿಗಹ್ವರೇ ॥ **6.92.12** ॥ 4138

ಯೌವರಾಜ್ಯಂ ಚ ಲಂಕಾಂ ಚ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಚ ಪರಂತಪ।
ಮಾತರಂ ಮಾಂ ಚ ಭಾರ್ಯಾಶ್ಚ ಕ್ವ ಗತೋಽಸಿ ವಿಹಾಯ ನಃ ॥ **6.92.13** ॥ 4139

ಮಮ ನಾಮ ತ್ವಯಾ ವೀರ ಗತಸ್ಯ ಯಮಸಾದನಂ।
ಪ್ರೇತಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ವಿಪರೀತೇ ಹಿ ವರ್ತಸೇ ॥ **6.92.14** ॥ 4140

ಸ ತ್ವಂ ಜೀವತಿ ಸುಗ್ರೀವೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ಚ ಸರಾಘವೇ।
ಮಮ ಶಲ್ಯಮನುದ್ಧೃತ್ಯ ಕ್ವ ಗತೋಽಸಿ ವಿಹಾಯ ನಃ ॥ **6.92.15** ॥ 4141

ಏವಮಾದಿವಿಲಾಪಾರ್ತಂ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ।
ಆವಿವೇಶ ಮಹಾನ್ ಕೋಪಃ ಪುತ್ರವ್ಯಸನಸಂಭವಃ ॥ **6.92.16** ॥ 4142

ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಕೋಪನಂ ಹ್ಯೇನಂ ಪುತ್ರಸ್ಯ ಪುನರಾಧಯಃ।
ದೀಪ್ತಂ ಸಂದೀಪಯಾಮಾಸುರ್ಘರ್ಮೇಽರ್ಕಮಿವ ರಶ್ಮಯಃ ॥ **6.92.17** ॥ 4143

ಲಲಾಟೇ ಭ್ರುಕುಟೀಭಿಶ್ಚ ಸಂಗತಾಭಿರ್ವ್ಯರೋಚತ।
ಯುಗಾಂತೇ ಸಹ ನಕ್ಷೈಸ್ತು ಮಹೋರ್ಮಿಭಿರಿವೋದಧಿಃ ॥ **6.92.18** ॥ 4144

ಕೋಪಾದ್ ವಿಜೃಂಭಮಾಣಸ್ಯ ವಕ್ತ್ರಾದ್ ವ್ಯಕ್ತಮಿವ ಜ್ವಲನ್।
ಉತ್ಪಪಾತ ಸಧೂಮಾಗ್ನಿರ್ವೃತ್ರಸ್ಯ ವದನಾದಿವ ॥ **6.92.19** ॥ 4145

ಸ ಪುತ್ರವಧಸಂತಪ್ತಃ ಶೂರಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ಗತಃ।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ರಾವಣೋ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ವೈದೇಹ್ಯಾ ರೋಚಯದ್ ವಧಂ ॥ **6.92.20** ॥ 4146

ತಸ್ಯ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ರಕ್ತೇ ಚ ರಕ್ತೇ ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿನಾಪಿ ಚ।
ರಾವಣಸ್ಯ ಮಹಾಘೋರೇ ದೀಪ್ತೇ ನೇತ್ರೇ ಬಭೂವತುಃ ॥ **6.92.21** ॥ 4147

ಘೋರಂ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ರೂಪಂ ತತ್ ತಸ್ಯ ಕ್ರೋಧಾಗ್ನಿಮೂರ್ಚ್ಛಿತಂ।
ಬಭೂವ ರೂಪಂ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ರುದ್ರಸ್ಯೇವ ದುರಾಸದಂ ॥ **6.92.22** ॥ 4148

ತಸ್ಯ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ನೇತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಪತನ್ನಶ್ರುಬಿಂದವಃ।
ದೀಪಾಭ್ಯಾಮಿವ ದೀಪ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಸಾರ್ಚಿಷಃ ಸ್ನೇಹಬಿಂದವಃ ॥ **6.92.23** ॥ 4149

ದಂತಾನ್ ವಿದಶತಸ್ತಸ್ಯ ಶ್ರೂಯತೇ ದಶನಸ್ವನಃ।
ಯಂತ್ರಸ್ಯಾಕೃಷ್ಯಮಾಣಸ್ಯ ಮಥ್ನತೋ ದಾನವೈರಿವ ॥ **6.92.24** ॥ 4150

ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಯಾಂ ಯಾಂ ದಿಶಮವೈಕ್ಷತ।
ತಸ್ಯಾಂ ತಸ್ಯಾಂ ಭಯತ್ರಸ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸಂವಿಲಿಲ್ಯಿರೇ ॥ **6.92.25** ॥ 4151

ತಮಂತಕಮಿವ ಕ್ರುದ್ಧಂ ಚರಾಚರಚಿಖಾದಿಷುಂ।
ವೀಕ್ಷಮಾಣಂ ದಿಶಃ ಸರ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ನೋಪಚಕ್ರಮುಃ ॥ **6.92.26** ॥ 4152

ತತಃ ಪರಮಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ಸಂಸ್ತಂಭಯಿಷುರಾಹವೇ ॥ **6.92.27** ॥ 4153

ಮಯಾ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚರಿತ್ವಾ ಪರಮಂ ತಪಃ।
ತೇಷು ತೇಷ್ವವಕಾಶೇಷು ಸ್ವಯಂಭೂಃ ಪರಿತೋಷಿತಃ ॥ **6.92.28** ॥ 4154

ತಸ್ಯೈವ ತಪಸೋ ವ್ಯುಷ್ಟ್ಯಾ ಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚ ಸ್ವಯಂಭುವಃ।
ನಾಸುರೇಭ್ಯೋ ನ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಭಯಂ ಮಮ ಕದಾಚನ ॥ **6.92.29** ॥ 4155

ಕವಚಂ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಂ ಮೇ ಯದಾದಿತ್ಯಸಮಪ್ರಭಂ।
ದೇವಾಸುರವಿಮರ್ದೇಷು ನ ಚ್ಛಿನ್ನಂ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಭಿಃ ॥ **6.92.30** ॥ 4156

ತೇನ ಮಾಮದ್ಯ ಸಂಯುಕ್ತಂ ರಥಸ್ಥಮಿಹ ಸಂಯುಗೇ।
ಪ್ರತೀಯಾತ್ ಕೋಽದ್ಯ ಮಾಮಾಜೌ ಸಾಕ್ಷಾದಪಿ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.92.31** ॥ 4157

ಯತ್ ತದಾಭಿಪ್ರಸನ್ನೇನ ಸಶರಂ ಕಾರ್ಮುಕಂ ಮಹತ್।
ದೇವಾಸುರವಿಮರ್ದೇಷು ಮಮ ದತ್ತಂ ಸ್ವಯಂಭುವಾ ॥ **6.92.32** ॥ 4158

ಅದ್ಯ ತೂರ್ಯಶತೈರ್ಭೀಮಂ ಧನುರುತ್ಥಾಪ್ಯತಾಂ ಮಮ।
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋರೇವ ವಧಾಯ ಪರಮಾಹವೇ ॥ **6.92.33** ॥ 4159

ಸ ಪುತ್ರವಧಸಂತಪ್ತಃ ಕ್ರೂರಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ಗತಃ।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ರಾವಣೋ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸೀತಾಂ ಹಂತುಂ ವ್ಯವಸ್ಯತ ॥ **6.92.34** ॥ 4160

ಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷ್ಯ ತು ತಾಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಸುಘೋರೋ ಘೋರದರ್ಶನಃ।
ದೀನೋ ದೀನಸ್ವರಾನ್ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾನುವಾಚ ನಿಶಾಚರಾನ್ ॥ **6.92.35** ॥ 4161

ಮಾಯಯಾ ಮಮ ವತ್ಸೇನ ವಂಚನಾರ್ಥಂ ವನೌಕಸಾಂ।
ಕಿಂಚಿದೇವ ಹತಂ ತತ್ರ ಸೀತೇಯಮಿತಿ ದರ್ಶಿತಂ ॥ **6.92.36** ॥ 4162

ತದಿದಂ ತಥ್ಯಮೇವಾಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ಪ್ರಿಯಮಾತ್ಮನಃ।
ವೈದೇಹೀಂ ನಾಶಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಕ್ಷತ್ರಬಂಧುಮನುವ್ರತಾಂ ॥ **6.92.37** ॥ 4163

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸಚಿವಾನ್ ಖಡ್ಗಮಾಶು ಪರಾಮೃಶತ್।
ಉದ್ಧೃತ್ಯ ಗುಣಸಂಪನ್ನಂ ವಿಮಲಾಂಬರವರ್ಚಸಂ ॥ **6.92.38** ॥ 4164

ನಿಷ್ಪಪಾತ ಸ ವೇಗೇನ ಸಭಾರ್ಯಃ ಸಚಿವೈರ್ವೃತಃ।
ರಾವಣಃ ಪುತ್ರಶೋಕೇನ ಭೃಶಮಾಕುಲಚೇತನಃ ॥ **6.92.39** ॥ 4165

ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಖಡ್ಗಮಾದಾಯ ಸಹಸಾ ಯತ್ರ ಮೈಥಿಲೀ।
ವ್ರಜಂತಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಸಿಂಹನಾದಂ ವಿಚುಕ್ರುಶುಃ ॥ **6.92.40** ॥ 4166

ಊಚುಶ್ಚಾನ್ಯೋನ್ಯಮಾಲಿಂಗ್ಯ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ಅದ್ಯೈನಂ ತಾವುಭೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭ್ರಾತರೌ ಪ್ರವ್ಯಥಿಷ್ಯತಃ ॥ **6.92.41** ॥ 4167

ಲೋಕಪಾಲಾ ಹಿ ಚತ್ವಾರಃ ಕ್ರುದ್ಧೇನಾನೇನ ನಿರ್ಜಿತಾಃ।
ಬಹವಃ ಶತ್ರವಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಸಂಯುಗೇಷ್ವಭಿಪಾತಿತಾಃ ॥ **6.92.42** ॥ 4168

ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ರತ್ನಾನಿ ಭುಂಕ್ತೇ ಆಹೃತ್ಯ ರಾವಣಃ।
ವಿಕ್ರಮೇ ಚ ಬಲೇ ಚೈವ ನಾಸ್ಯಸ್ಯ ಸದೃಶೋ ಭುವಿ ॥ **6.92.43** ॥ 4169

ತೇಷಾಂ ಸಂಜಲ್ಪಮಾನಾನಾಮಶೋಕವನಿಕಾಂ ಗತಾಂ।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ವೈದೇಹೀಂ ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ ॥ **6.92.44** ॥ 4170

ವಾರ್ಯಮಾಣಃ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಸುಹೃದ್ಭಿರ್ಹಿತಬುದ್ಧಿಭಿಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವತ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಖೇ ಗ್ರಹೋ ರೋಹಿಣೀಮಿವ ॥ **6.92.45** ॥ 4171

ಮೈಥಿಲೀ ರಕ್ಷ್ಯಮಾಣಾ ತು ರಾಕ್ಷಸೀಭಿರನಿಂದಿತಾ।
ದದರ್ಶ ರಾಕ್ಷಸಂ ಕ್ರುದ್ಧಂ ನಿಸ್ತ್ರಿಂಶವರಧಾರಿಣಂ ॥ **6.92.46** ॥ 4172

ತಂ ನಿಶಮ್ಯ ಸನಿಸ್ತ್ರಿಂಶಂ ವ್ಯಥಿತಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ನಿವಾರ್ಯಮಾಣಂ ಬಹುಶಃ ಸುಹೃದ್ಭಿರನಿವರ್ತಿನಂ ॥ **6.92.47** ॥ 4173

ಸೀತಾ ದುಃಖಸಮಾವಿಷ್ಟಾ ವಿಲಪಂತೀದಮಬ್ರವೀತ್।
ಯಥಾಯಂ ಮಾಮಭಿಕ್ರುದ್ಧಃ ಸಮಭಿದ್ರವತಿ ಸ್ವಯಂ ॥ **6.92.48** ॥ 4174

ವಧಿಷ್ಯತಿ ಸನಾಥಾಂ ಮಾಮನಾಥಾಮಿವ ದುರ್ಮತಿಃ।
ಬಹುಶಶ್ಚೋದಯಾಮಾಸ ಭರ್ತಾರಂ ಮಾಮನುವ್ರತಾಂ ॥ **6.92.49** ॥ 4175

ಭಾರ್ಯಾ ಮಮ ಭವಸ್ವೇತಿ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾತೋ ಧ್ರುವಂ ಮಯಾ।
ಸೋಽಯಂ ಮಾಮನುಪಸ್ಥಾನೇ ವ್ಯಕ್ತಂ ನೈರಾಶ್ಯಮಾಗತಃ ॥ **6.92.50** ॥ 4176

ಕ್ರೋಧಮೋಹಸಮಾವಿಷ್ಟೋ ವ್ಯಕ್ತಂ ಮಾಂ ಹಂತುಮುದ್ಯತಃ।
ಅಥವಾ ತೌ ನರವ್ಯಾಘ್ರೌ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.92.51** ॥ 4177

ಮನ್ನಿಮಿತ್ತಮನಾರ್ಯೇಣ ಸಮರೇಽದ್ಯ ನಿಪಾತಿತೌ।
ಭೈರವೋ ಹಿ ಮಹಾನ್ ನಾದೋ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಶ್ರುತೋ ಮಯಾ ॥ **6.92.52** ॥ 4178

ಬಹೂನಾಮಿಹ ಹೃಷ್ಟಾನಾಂ ತಥಾ ವಿಕ್ರೋಶತಾಂ ಪ್ರಿಯಂ।
ಅಹೋ ಧಿಙ್ಮನ್ನಿಮಿತ್ತೋಽಯಂ ವಿನಾಶೋ ರಾಜಪುತ್ರಯೋಃ ॥ **6.92.53** ॥ 4179

ಅಥವಾ ಪುತ್ರಶೋಕೇನ ಅಹತ್ವಾ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ವಿಧಮಿಷ್ಯತಿ ಮಾಂ ರೌದ್ರೋ ರಾಕ್ಷಸಃ ಪಾಪನಿಶ್ಚಯಃ ॥ **6.92.54** ॥ 4180

ಹನೂಮತಸ್ತು ತದ್ ವಾಕ್ಯಂ ನ ಕೃತಂ ಕ್ಷುದ್ರಯಾ ಮಯಾ।
ಯದ್ಯಹಂ ತಸ್ಯ ಪೃಷ್ಠೇನ ತದಾಯಾಸಮನಿರ್ಜಿತಾ ॥ **6.92.55** ॥ 4181

ನಾದ್ಯೈವಮನುಶೋಚೇಯಂ ಭರ್ತುರಂಕಗತಾ ಸತೀ।
ಮನ್ಯೇ ತು ಹೃದಯಂ ತಸ್ಯಾಃ ಕೌಸಲ್ಯಾಯಾಃ ಫಲಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.92.56** ॥ 4182

ಏಕಪುತ್ರಾ ಯದಾ ಪುತ್ರಂ ವಿನಷ್ಟಂ ಶ್ರೋಷ್ಯತೇ ಯುಧಿ।
ಸಾ ಹಿ ಜನ್ಮ ಚ ಬಾಲ್ಯಂ ಚ ಯೌವನಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.92.57** ॥ 4183

ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಾಣಿ ರೂಪಂ ಚ ರುದತೀ ಸಂಸ್ಮರಿಷ್ಯತಿ।
ನಿರಾಶಾ ನಿಹತೇ ಪುತ್ರೇ ದತ್ತ್ವಾ ಶ್ರಾದ್ಧಮಚೇತನಾ ॥ **6.92.58** ॥ 4184

ಅಗ್ನಿಮಾವೇಕ್ಷ್ಯತೇ ನೂನಮಪೋ ವಾಪಿ ಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯತಿ।
ಧಿಗಸ್ತು ಕುಬ್ಜಾಮಸತೀಂ ಮಂಥರಾಂ ಪಾಪನಿಶ್ಚಯಾಂ ॥ **6.92.59** ॥ 4185

ಯನ್ನಿಮಿತ್ತಮಿಮಂ ಶೋಕಂ ಕೌಸಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿಪತ್ಸ್ಯತೇ।
ಇತ್ಯೇವಂ ಮೈಥಿಲೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಲಪಂತೀಂ ತಪಸ್ವಿನೀಂ ॥ **6.92.60** ॥ 4186

ರೋಹಿಣೀಮಿವ ಚಂದ್ರೇಣ ವಿನಾ ಗ್ರಹವಶಂ ಗತಾಂ।
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತಸ್ಯ ಅಮಾತ್ಯಃ ಶೀಲವಾಂಛುಚಿಃ ॥ **6.92.61** ॥ 4187

ಸುಪಾರ್ಶ್ವೋ ನಾಮ ಮೇಧಾವೀ ರಾವಣಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ವರಂ।
ನಿವಾರ್ಯಮಾಣಃ ಸಚಿವೈರಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.92.62** ॥ 4188

ಕಥಂ ನಾಮ ದಶಗ್ರೀವ ಸಾಕ್ಷಾದ್ವೈಶ್ರವಣಾನುಜ।
ಹಂತುಮಿಚ್ಛಸಿ ವೈದೇಹೀಂ ಕ್ರೋಧಾದ್ ಧರ್ಮಮಪಾಸ್ಯ ಚ ॥ **6.92.63** ॥ 4189

ವೇದವಿದ್ಯಾವ್ರತಸ್ನಾತಃ ಸ್ವಕರ್ಮನಿರತಸ್ತಥಾ।
ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಕಸ್ಮಾದ್ ವಧಂ ವೀರ ಮನ್ಯಸೇ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ ॥ **6.92.64** ॥ 4190

ಮೈಥಿಲೀಂ ರೂಪಸಂಪನ್ನಾಂ ಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷಸ್ವ ಪಾರ್ಥಿವ।
ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಸಹಾಸ್ಮಾಭಿರಾಹವೇ ಕ್ರೋಧಮುತ್ಸೃಜ ॥ **6.92.65** ॥ 4191

ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಂ ತ್ವಮದ್ಯೈವ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷಚತುರ್ದಶೀ।
ಕೃತ್ವಾ ನಿರ್ಯಾಹ್ಯಮಾವಾಸ್ಯಾಂ ವಿಜಯಾಯ ಬಲೈರ್ವೃತಃ ॥ **6.92.66** ॥ 4192

ಶೂರೋ ಧೀಮಾನ್ ರಥೀ ಖಡ್ಗೀ ರಥಪ್ರವರಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ಹತ್ವಾ ದಾಶರಥಿಂ ರಾಮಂ ಭವಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತಿ ಮೈಥಿಲೀಂ ॥ **6.92.67** ॥ 4193

ಸ ತದ್ ದುರಾತ್ಮಾ ಸುಹೃದಾ ನಿವೇದಿತಂ
ವಚಃ ಸುಧರ್ಮ್ಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ರಾವಣಃ।
ಗೃಹಂ ಜಗಾಮಾಥ ತತಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್
ಪುನಃ ಸಭಾಂ ಚ ಪ್ರಯಯೌ ಸುಹೃದ್ವೃತಃ ॥ **6.92.68** ॥ 4194

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಿನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ರಾಕ್ಷಸಸೇನಾಯಾಃ ಸಂಹಾರಃ

ಸ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸಭಾಂ ರಾಜಾ ದೀನಃ ಪರಮದುಃಖಿತಃ।
ನಿಷಸಾದಾಸನೇ ಮುಖ್ಯೇ ಸಿಂಹಃ ಕ್ರುದ್ಧ ಇವ ಶ್ವಸನ್ ॥ **6.93.1** ॥ 4195

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ಸ ತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಬಲಮುಖ್ಯಾನ್ ಮಹಾಬಲಃ।
ರಾವಣಃ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ಪುತ್ರವ್ಯಸನಕರ್ಶಿತಃ ॥ **6.93.2** ॥ 4196

ಸರ್ವೇ ಭವಂತಃ ಸರ್ವೇಣ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವೇನ ಸಮಾವೃತಾಃ।
ನಿರ್ಯಾಂತು ರಥಸಂಘೈಶ್ಚ ಪಾದಾತೈಶ್ಚೋಪಶೋಭಿತಾಃ ॥ **6.93.3** ॥ 4197

ಏಕಂ ರಾಮಂ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಸಮರೇ ಹಂತುಮರ್ಹಥ।
ವರ್ಷಂತಃ ಶರವರ್ಷಾಣಿ ಪ್ರಾವೃಟ್ಕಾಲ ಇವಾಂಬುದಾಃ ॥ **6.93.4** ॥ 4198

ಅಥವಾಹಂ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಂ ಮಹಾಹವೇ।
ಭವದ್ಭಿಃಶ್ವೋ ನಿಹಂತಾಸ್ಮಿ ರಾಮಂ ಲೋಕಸ್ಯ ಪಶ್ಯತಃ ॥ **6.93.5** ॥ 4199

ಇತ್ಯೇತದ್ ವಾಕ್ಯಮಾದಾಯ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ನಿರ್ಯಯುಸ್ತೇ ರಥೈಃ ಶೀಘ್ರೈರ್ನಾನಾನೀಕೈಶ್ಚ ಸಂಯುತಾಃ ॥ **6.93.6** ॥ 4200

ಪರಿಘಾನ್ ಪಟ್ಟಿಶಾಂಶ್ಚೈವ ಶರಖಡ್ಗಪರಶ್ವಧಾನ್।
ಶರೀರಾಂತಕರಾನ್ ಸರ್ವೇ ಚಿಕ್ಷಿಪುರ್ವಾನರಾನ್ ಪ್ರತಿ ॥ **6.93.7** ॥ 4201

ವಾನರಾಶ್ಚ ದ್ರುಮಾಂಶ್ಚೈಲಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಪ್ರತಿ ಚಿಕ್ಷಿಪುಃ।
ಸ ಸಂಗ್ರಾಮೋ ಮಹಾಭೀಮಃ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೋದಯನಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.93.8** ॥ 4202

ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ತುಮುಲಃ ಸಮಪದ್ಯತ।
ತೇ ಗದಾಭಿಶ್ಚ ಚಿತ್ರಾಭಿಃ ಪ್ರಾಸೈಃ ಖಡ್ಗೈಃ ಪರಶ್ವಧೈಃ ॥ **6.93.9** ॥ 4203

ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸಮರೇ ಜಘ್ನುಸ್ತದಾ ವಾನರರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಏವಂ ಪ್ರವೃತ್ತೇ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಹ್ಯದ್ಭುತಂ ಸುಮಹದ್ರಜಃ ॥ **6.93.10** ॥ 4204

ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಶಾಂತಂ ಶೋಣಿತವಿಸ್ರವೈಃ।
ಮಾತಂಗರಥಕೂಲಾಶ್ಚ ಶರಮತ್ಸ್ಯಾ ಧ್ವಜದ್ರುಮಾಃ ॥ **6.93.11** ॥ 4205

ಶರೀರಸಂಘಾಟವಹಾಃ ಪ್ರಸಸ್ರುಃ ಶೋಣಿತಾಪಗಾಃ।
ತತಸ್ತೇ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಶೋಣಿತೌಘಪರಿಪ್ಲುತಾಃ ॥ **6.93.12** ॥ 4206

ಧ್ವಜವರ್ಮರಥಾನಶ್ವಾನ್ ನಾನಾಪ್ರಹರಣಾನಿ ಚ।
ಆಪ್ಲುತ್ಯಾಪ್ಲುತ್ಯ ಸಮರೇ ವಾನರೇಂದ್ರಾ ಬಭಂಜಿರೇ ॥ **6.93.13** ॥ 4207

ಕೇಶಾನ್ ಕರ್ಣಲಲಾಟಂ ಚ ನಾಸಿಕಾಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ದಶನೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ನಖೈಶ್ಚಾಪಿ ವ್ಯಕರ್ತಯನ್ ॥ **6.93.14** ॥ 4208

ಏಕೈಕಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಸಂಖ್ಯೇ ಶತಂ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ।
ಅಭ್ಯಧಾವಂತ ಫಲಿನಂ ವೃಕ್ಷಂ ಶಕುನಯೋ ಯಥಾ ॥ **6.93.15** ॥ 4209

ತದಾ ಗದಾಭಿರ್ಮುರ್ವೀಭಿಃ
ಪ್ರಾಸೈಃ ಖಡ್ಗೈಃ ಪರಶ್ವಧೈಃ।
ನಿರ್ಜಘ್ನುರ್ವಾನರಾನ್ ಘೋರಾನ್
ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಪರ್ವತೋಪಮಾಃ ॥ **6.93.16** ॥ 4210

ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವಧ್ಯಮಾನಾನಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಚಮೂಃ।
ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಯಾತಾ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.93.17** ॥ 4211

ತತೋ ರಾಮೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಧನುರಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ ಸೈನ್ಯಂ ಶರವರ್ಷಂ ವವರ್ಷ ಚ ॥ **6.93.18** ॥ 4212

ಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ತು ತದಾ ರಾಮಂ ಮೇಘಾಃ ಸೂರ್ಯಮಿವಾಂಬರೇ।
ನಾಧಿಜಗ್ಮುರ್ಮಹಾಘೋರಾ ನಿರ್ದಹಂತಂ ಶರಾಗ್ನಿನಾ ॥ **6.93.19** ॥ 4213

ಕೃತಾನ್ಯೇವ ಸುಘೋರಾಣಿ ರಾಮೇಣ ರಜನೀಚರಾಃ।
ರಣೇ ರಾಮಸ್ಯ ದದೃಶುಃ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಸುಕರಾಣಿ ತೇ ॥ **6.93.20** ॥ 4214

ಚಾಲಯಂತಂ ಮಹಾಸೈನ್ಯಂ ವಿಧಮಂತಂ ಮಹಾರಥಾನ್।
ದದೃಶುಸ್ತೇ ನ ವೈ ರಾಮಂ ವಾತಂ ವನಗತಂ ಯಥಾ ॥ **6.93.21** ॥ 4215

ಛಿನ್ನಂ ಭಿನ್ನಂ ಶರೈರ್ದಗ್ಧಂ ಪ್ರಭಗ್ನಂ ಶಸ್ತ್ರಪೀಡಿತಂ।
ಬಲಂ ರಾಮೇಣ ದದೃಶುರ್ನ ರಾಮಂ ಶೀಘ್ರಕಾರಿಣಂ ॥ **6.93.22** ॥ 4216

ಪ್ರಹರಂತಂ ಶರೀರೇಷು ನ ತೇ ಪಶ್ಯಂತಿ ರಾಘವಂ।
ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥೇಷು ತಿಷ್ಠಂತಂ ಭೂತಾತ್ಮಾನಮಿವ ಪ್ರಜಾಃ ॥ **6.93.23** ॥ 4217

ಏಷ ಹಂತಿ ಗಜಾನೀಕಮೇಷ ಹಂತಿ ಮಹಾರಥಾನ್।
ಏಷ ಹಂತಿ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಪದಾತೀನ್ ವಾಜಿಭಿಃ ಸಹ ॥ **6.93.24** ॥ 4218

ಇತಿ ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಮಸ್ಯ ಸದೃಶಾನ್ ರಣೇ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಕುಪಿತಾ ಜಘ್ನುಃ ಸಾದೃಶ್ಯಾದ್ ರಾಘವಸ್ಯ ತು ॥ **6.93.25** ॥ 4219

ನ ತೇ ದದೃಶಿರೇ ರಾಮಂ ದಹಂತಮಪಿ ವಾಹಿನೀಂ।
ಮೋಹಿತಾಃ ಪರಮಾಸ್ತ್ರೇಣ ಗಾಂಧರ್ವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ **6.93.26** ॥ 4220

ತೇ ತು ರಾಮಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಣೇ ಪಶ್ಯಂತಿ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಪುನಃ ಪಶ್ಯಂತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಮೇಕಮೇವ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.93.27** ॥ 4221

ಭ್ರಮಂತೀಂ ಕಾಂಚನೀಂ ಕೋಟಿಂ ಕಾರ್ಮುಕಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಅಲಾತಚಕ್ರಪ್ರತಿಮಾಂ ದದೃಶುಸ್ತೇ ನ ರಾಘವಂ ॥ **6.93.28** ॥ 4222

ಶರೀರನಾಭಿ ಸತ್ತ್ವರ್ಚಿಃ ಶರಾರಂ ನೇಮಿಕಾರ್ಮುಕಂ।
ಜ್ಯಾಘೋಷತಲನಿಘ್ರೋಷಂ ತೇಜೋಬುದ್ಧಿಗುಣಪ್ರಭಂ ॥ **6.93.29** ॥ 4223

ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗುಣಪರ್ಯಂತಂ ನಿಘ್ನಂತಂ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸಾನ್।
ದದೃಶೂ ರಾಮಚಕ್ರಂ ತತ್ ಕಾಲಚಕ್ರಮಿವ ಪ್ರಜಾಃ ॥ **6.93.30** ॥ 4224

ಅನೀಕಂ ದಶಸಾಹಸ್ರಂ ರಥಾನಾಂ ವಾತರಂಹಸಾಂ।
ಅಷ್ಟಾದಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕುಂಜರಾಣಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ ॥ **6.93.31** ॥ 4225

ಚತುರ್ದಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಾರೋಹಾಣಾಂ ಚ ವಾಜಿನಾಂ।
ಪೂರ್ಣೇ ಶತಸಹಸ್ರೇ ದ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಪದಾತಿನಾಂ ॥ **6.93.32** ॥ 4226

ದಿವಸಸ್ಯಾಷ್ಟಭಾಗೇನ ಶರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ।
ಹತಾನ್ಯೇಕೇನ ರಾಮೇಣ ರಕ್ಷಸಾಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಾಂ ॥ **6.93.33** ॥ 4227

ತೇ ಹತಾಶ್ವಾ ಹತರಥಾಃ ಶಾಂತಾ ವಿಮಥಿತಧ್ವಜಾಃ।
ಅಭಿಪೇತುಃ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಹತಶೇಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.93.34** ॥ 4228

ಹತೈರ್ಗಜಪದಾತ್ಯಶ್ವೈಸ್ತದ್ ಬಭೂವ ರಣಾಜಿರಂ।
ಆಕ್ರೀಡಭೂಮಿಃ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ರುದ್ರಸ್ಯೇವ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.93.35** ॥ 4229

ತತೋ ದೇವಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ಸಾಧು ಸಾಧ್ವಿತಿ ರಾಮಸ್ಯ ತತ್ ಕರ್ಮ ಸಮಪೂಜಯನ್ ॥ **6.93.36** ॥ 4230

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ತದಾ ರಾಮಃ ಸುಗ್ರೀವಂ ಪ್ರತ್ಯನಂತರಂ।
ವಿಭೀಷಣಂ ಚ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಹನೂಮಂತಂ ಚ ವಾನರಂ ॥ **6.93.37** ॥ 4231

ಜಾಂಬವಂತಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಮೈಂದಂ ದ್ವಿವಿದಮೇವ ಚ।
ಏತದಸ್ತ್ರಬಲಂ ದಿವ್ಯಂ ಮಮ ವಾ ತ್ರ್ಯಂಬಕಸ್ಯ ವಾ ॥ **6.93.38** ॥ 4232

ನಿಹತ್ಯ ತಾಂ ರಾಕ್ಷಸವಾಹಿನೀಂ ತು
ರಾಮಸ್ತದಾ ಶಕ್ರಸಮೋ ಮಹಾತ್ಮಾ।

ಅಸ್ತ್ರೇಷು ಶಸ್ತ್ರೇಷು ಜಿತಕ್ಲಮಶ್ಚ
ಸಂಸ್ತೂಯತೇ ದೇವಗಣೈಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟೈಃ ॥ **6.93.39** ॥ 4233

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರ್ನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾಕ್ಷಸೀನಾಂ ವಿಲಾಪಃ

ತಾನಿ ನಾಗಸಹಸ್ರಾಣಿ ಸಾರೋಹಾಣಿ ಚ ವಾಜಿನಾಂ।
ರಥಾನಾಂ ತ್ವಗ್ನಿವರ್ಣಾನಾಂ ಸಧ್ವಜಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.94.1** ॥ 4234

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಗದಾಪರಿಘಯೋಧಿನಾಂ।
ಕಾಂಚನಧ್ವಜಚಿತ್ರಾಣಾಂ ಶೂರಾಣಾಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಾಂ ॥ **6.94.2** ॥ 4235

ನಿಹತಾನಿ ಶರೈರ್ದೀಪ್ತೈಸ್ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ರಾವಣೇನ ಪ್ರಯುಕ್ತಾನಿ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.94.3** ॥ 4236

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚ ಸಂಭ್ರಾಂತಾ ಹತಶೇಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸ್ಯಶ್ಚ ಸಮಾಗಮ್ಯ ದೀನಾಶ್ಚಿಂತಾಪರಿಪ್ಲುತಾಃ ॥ **6.94.4** ॥ 4237

ವಿಧವಾ ಹತಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಕ್ರೋಶಂತ್ಯೋ ಹತಬಾಂಧವಾಃ।
ರಾಕ್ಷಸ್ಯಃ ಸಹ ಸಂಗಮ್ಯ ದುಃಖಾರ್ತಾಃ ಪರ್ಯದೇವಯನ್ ॥ **6.94.5** ॥ 4238

ಕಥಂ ಶೂರ್ಪಣಖಾ ವೃದ್ಧಾ ಕರಾಲಾ ನಿರ್ಗತೋದರೀ।
ಆಸಸಾದ ವನೇ ರಾಮಂ ಕಂದರ್ಪಸಮರೂಪಿಣಂ ॥ **6.94.6** ॥ 4239

ಸುಕುಮಾರಂ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಂ ಸರ್ವಭೂತಹಿತೇ ರತಂ।
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲೋಕವಧ್ಯಾ ಸಾ ಹೀನರೂಪಾ ಪ್ರಕಾಮಿತಾ ॥ **6.94.7** ॥ 4240

ಕಥಂ ಸರ್ವಗುಣೈರ್ಹೀನಾ ಗುಣವಂತಂ ಮಹೌಜಸಂ।
ಸುಮುಖಂ ದುರ್ಮುಖೀ ರಾಮಂ ಕಾಮಯಾಮಾಸ ರಾಕ್ಷಸೀ ॥ **6.94.8** ॥ 4241

ಜನಸ್ಯಾಸ್ಯಾಲ್ಪಭಾಗ್ಯತ್ವಾದ್ ವಲಿನೀ ಶ್ವೇತಮೂರ್ಧಜಾ।
ಅಕಾರ್ಯಮಪಹಾಸ್ಯಂ ಚ ಸರ್ವಲೋಕವಿಗರ್ಹಿತಂ ॥ **6.94.9** ॥ 4242

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ದೂಷಣಸ್ಯ ಖರಸ್ಯ ಚ।
ಚಕಾರಾಪ್ರತಿರೂಪಾ ಸಾ ರಾಘವಸ್ಯ ಪ್ರಧರ್ಷಣಂ ॥ **6.94.10** ॥ 4243

ತನ್ನಿಮಿತ್ತಮಿದಂ ವೈರಂ ರಾವಣೇನ ಕೃತಂ ಮಹತ್।
ವಧಾಯ ಸೀತಾ ಸಾऽऽನೀತಾ ದಶಗ್ರೀವೇಣ ರಕ್ಷಸಾ ॥ **6.94.11** ॥ 4244

ನ ಚ ಸೀತಾಂ ದಶಗ್ರೀವಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ।
ಬದ್ಧಂ ಬಲವತಾ ವೈರಮಕ್ಷಯಂ ರಾಘವೇಣ ಚ ॥ **6.94.12** ॥ 4245

ವೈದೇಹೀಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯಾನಂ ತಂ ವಿರಾಧಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ಹತಮೇಕೇನ ರಾಮೇಣ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತನ್ನಿದರ್ಶನಂ ॥ **6.94.13** ॥ 4246

ಚತುರ್ದಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾಂ।
ನಿಹತಾನಿ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಶರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ ॥ **6.94.14** ॥ 4247

ಖರಶ್ಚ ನಿಹತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ದೂಷಣಸ್ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತಥಾ।
ಶರೈರಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತನ್ನಿದರ್ಶನಂ ॥ **6.94.15** ॥ 4248

ಹತೋ ಯೋಜನಬಾಹುಶ್ಚ ಕಬಂಧೋ ರುಧಿರಾಶನಃ।
ಕ್ರೋಧಾನ್ನಾದಂ ನದನ್ ಸೋऽಥ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತನ್ನಿದರ್ಶನಂ ॥ **6.94.16** ॥ 4249

ಜಘಾನ ಬಲಿನಂ ರಾಮಃ ಸಹಸ್ರನಯನಾತ್ಮಜಂ।
ವಾಲಿನಂ ಮೇರುಸಂಕಾಶಂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತನ್ನಿದರ್ಶನಂ ॥ **6.94.17** ॥ 4250

ಋಷ್ಯಮೂಕೇ ವಸಂಶ್ಚೈವ ದೀನೋ ಭಗ್ನಮನೋರಥಃ।
ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ರಾಪಿತೋ ರಾಜ್ಯಂ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತನ್ನಿದರ್ಶನಂ ॥ **6.94.18** ॥ 4251

ಧರ್ಮಾರ್ಥಸಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಹಿತಂ।
ಯುಕ್ತಂ ವಿಭೀಷಣೇನೋಕ್ತಂ ಮೋಹಾತ್ ತಸ್ಯ ನ ರೋಚತೇ ॥ **6.94.19** ॥ 4252

ವಿಭೀಷಣವಚಃ ಕುರ್ಯಾದ್ ಯದಿ ಸ್ಮ ಧನದಾನುಜಃ।
ಶ್ಮಶಾನಭೂತಾ ದುಃಖಾರ್ತಾ ನೇಯಂ ಲಂಕಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.94.20** ॥ 4253

ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವೇಣ ಮಹಾಬಲಂ।
ಅತಿಕಾಯಂ ಚ ದುರ್ಮರ್ಷಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಹತಂ ತದಾ।
ಪ್ರಿಯಂ ಚೇಂದ್ರಜಿತಂ ಪುತ್ರಂ ರಾವಣೋ ನಾವಬುಧ್ಯತೇ ॥ **6.94.21** ॥ 4254

ಮಮ ಪುತ್ರೋ ಮಮ ಭ್ರಾತಾ ಮಮ ಭರ್ತಾ ರಣೇ ಹತಃ।
ಇತ್ಯೇಷ ಶ್ರೂಯತೇ ಶಬ್ದೋ ರಾಕ್ಷಸೀನಾಂ ಕುಲೇ ಕುಲೇ ॥ **6.94.22** ॥ 4255

ರಥಾಶ್ವನಾಗಾಶ್ಚ ಹತಾಸ್ತತ್ರ ತತ್ರ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ರಣೇ ರಾಮೇಣ ಶೂರೇಣ ಹತಾಶ್ಚಾಪಿ ಪದಾತಯಃ ॥ **6.94.23** ॥ 4256

ರುದ್ರೋ ವಾ ಯದಿ ವಾ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹೇಂದ್ರೋ ವಾ ಶತಕ್ರತುಃ।
ಹಂತಿ ನೋ ರಾಮರೂಪೇಣ ಯದಿ ವಾ ಸ್ವಯಮಂತಕಃ ॥ **6.94.24** ॥ 4257

ಹತಪ್ರವೀರಾ ರಾಮೇಣ ನಿರಾಶಾ ಜೀವಿತೇ ವಯಂ।
ಅಪಶ್ಯಂತ್ಯೋ ಭಯಸ್ಯಾಂತಮನಾಥಾ ವಿಲಪಾಮಹೇ ॥ **6.94.25** ॥ 4258

ರಾಮಹಸ್ತಾದ್ ದಶಗ್ರೀವಃ ಶೂರೋ ದತ್ತಮಹಾವರಃ।
ಇದಂ ಭಯಂ ಮಹಾಘೋರಂ ಸಮುತ್ಪನ್ನಂ ನ ಬುದ್ಧ್ಯತೇ ॥ **6.94.26** ॥ 4259

ತಂ ನ ದೇವಾ ನ ಗಂಧರ್ವಾ ನ ಪಿಶಾಚಾ ನ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಉಪಸೃಷ್ಟಂ ಪರಿತ್ರಾತುಂ ಶಕ್ತಾ ರಾಮೇಣ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.94.27** ॥ 4260

ಉತ್ಪಾತಾಶ್ಚಾಪಿ ದೃಶ್ಯಂತೇ ರಾವಣಸ್ಯ ರಣೇ ರಣೇ।
ಕಥಯಂತಿ ಹಿ ರಾಮೇಣ ರಾವಣಸ್ಯ ನಿಬರ್ಹಣಂ ॥ **6.94.28** ॥ 4261

ಪಿತಾಮಹೇನ ಪ್ರೀತೇನ ದೇವದಾನವರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ರಾವಣಸ್ಯಾಭಯಂ ದತ್ತಂ ಮನುಷ್ಯೇಭ್ಯೋ ನ ಯಾಚಿತಂ ॥ **6.94.29** ॥ 4262

ತದಿದಂ ಮಾನುಷಂ ಮನ್ಯೇ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ನಿಃಸಂಶಯಂ ಭಯಂ।
ಜೀವಿತಾಂತಕರಂ ಘೋರಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ॥ **6.94.30** ॥ 4263

ಪೀಡ್ಯಮಾನಾಸ್ತು ಬಲಿನಾ ವರದಾನೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ದೀಪ್ತೈಸ್ತಪೋಭಿರ್ವಿಬುಧಾಃ ಪಿತಾಮಹಮಪೂಜಯನ್ ॥ **6.94.31** ॥ 4264

ದೇವತಾನಾಂ ಹಿತಾರ್ಥಾಯ ಮಹಾತ್ಮಾ ವೈ ಪಿತಾಮಹಃ।
ಉವಾಚ ದೇವತಾಸ್ತುಷ್ಟ ಇದಂ ಸರ್ವಾ ಮಹದ್ವಚಃ ॥ **6.94.32** ॥ 4265

ಅದ್ಯಪ್ರಭೃತಿ ಲೋಕಾಂಸ್ತ್ರೀನ್ ಸರ್ವೇ ದಾನವರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ಭಯೇನ ಪ್ರಭೃತಾ ನಿತ್ಯಂ ವಿಚರಿಷ್ಯಂತಿ ಶಾಶ್ವತಂ ॥ **6.94.33** ॥ 4266

ದೈವತೈಸ್ತು ಸಮಾಗಮ್ಯ ಸರ್ವೈಶ್ಚೇಂದ್ರಪುರೋಗಮೈಃ।
ವೃಷಧ್ವಜಸ್ತ್ರಿಪುರಹಾ ಮಹಾದೇವಃ ಪ್ರತೋಷಿತಃ ॥ **6.94.34** ॥ 4267

ಪ್ರಸನ್ನಸ್ತು ಮಹಾದೇವೋ ದೇವಾನೇತದ್ ವಚೋಽಬ್ರವೀತ್।
ಉತ್ಪತ್ಸ್ಯತಿ ಹಿತಾರ್ಥಂ ವೋ ನಾರೀ ರಕ್ಷಃಕ್ಷಯಾವಹಾ ॥ **6.94.35** ॥ 4268

ಏಷಾ ದೇವೈಃ ಪ್ರಯುಕ್ತಾ ತು ಕ್ಷುದ್ ಯಥಾ ದಾನವಾನ್ ಪುರಾ।
ಭಕ್ಷಯಿಷ್ಯತಿ ನಃ ಸರ್ವಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಘ್ನೀ ಸರಾವಣಾನ್ ॥ **6.94.36** ॥ 4269

ರಾವಣಸ್ಯಾಪನೀತೇನ ದುರ್ವಿನೀತಸ್ಯ ದುರ್ಮತೇಃ।
ಅಯಂ ನಿಷ್ಟಾನಕೋ ಘೋರಃ ಶೋಕೇನ ಸಮಭಿಪ್ಲುತಃ ॥ **6.94.37** ॥ 4270

ತಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮಹೇ ಲೋಕೇ ಯೋ ನಃ ಶರಣದೋ ಭವೇತ್।
ರಾಘವೇಣೋಪಸೃಷ್ಟಾನಾಂ ಕಾಲೇನೇವ ಯುಗಕ್ಷಯೇ ॥ **6.94.38** ॥ 4271

ನಾಸ್ತಿ ನಃ ಶರಣಂ ಕಿಂಚಿದ್ ಭಯೇ ಮಹತಿ ತಿಷ್ಠತಾಂ।
ದಾವಾಗ್ನಿವೇಷ್ಟಿತಾನಾಂ ಹಿ ಕರೇಣೂನಾಂ ಯಥಾ ವನೇ ॥ **6.94.39** ॥ 4272

ಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲಂ ಕೃತಂ ತೇನ ಪೌಲಸ್ತ್ಯೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಯತ ಏವ ಭಯಂ ದೃಷ್ಟಂ ತಮೇವ ಶರಣಂ ಗತಃ ॥ **6.94.40** ॥ 4273

ಇತೀವ ಸರ್ವಾ ರಜನೀಚರಸ್ತ್ರಿಯಃ
ಪರಸ್ಪರಂ ಸಂಪರಿರಭ್ಯ ಬಾಹುಭಿಃ।
ವಿಷೇದುರಾರ್ತಾತಿಭಯಾಭಿಪೀಡಿತಾ
ವಿನೇದುರುಚ್ಚೈಶ್ಚ ತದಾ ಸುದಾರುಣಂ ॥ **6.94.41** ॥ 4274

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸ್ವಾಮಾತ್ಯಾನಾಹೂಯ ರಾವಣೇನ ಸ್ವಶತ್ರುವಧವಿಷಯಕೋತ್ಸಾಹಸ್ಯ ಪ್ರಕಟನಂ ಸರ್ವೈಃ ಸಹ ರಣಭೂಮಿಮಾಗತ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಸ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನಂ ಚ

ಆರ್ತಾನಾಂ ರಾಕ್ಷಸೀನಾಂ ತು ಲಂಕಾಯಾಂ ವೈ ಕುಲೇ ಕುಲೇ।
ರಾವಣಃ ಕರುಣಂ ಶಬ್ದಂ ಶುಶ್ರಾವ ಪರಿದೇವಿತಂ ॥ **6.95.1** ॥ 4275

ಸ ತು ದೀರ್ಘಂ ವಿನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಮುಹೂರ್ತಂ ಧ್ಯಾನಮಾಸ್ಥಿತಃ।
ಬಭೂವ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣೋ ಭೀಮದರ್ಶನಃ ॥ **6.95.2** ॥ 4276

ಸಂದಶ್ಯ ದಶನೈರೋಷ್ಠಂ ಕ್ರೋಧಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ।
ರಾಕ್ಷಸೈರಪಿ ದುರ್ದರ್ಶಃ ಕಾಲಾಗ್ನಿರಿವ ಮೂರ್ತಿಮಾನ್ ॥ **6.95.3** ॥ 4277

ಉವಾಚ ಚ ಸಮೀಪಸ್ಥಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಕ್ರೋಧಾವ್ಯಕ್ತಕಥಸ್ತತ್ರ ನಿರ್ದಹನ್ನಿವ ಚಕ್ಷುಷಾ ॥ **6.95.4** ॥ 4278

ಮಹೋದರಂ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ಶೀಘ್ರಂ ವದತ ಸೈನ್ಯಾನಿ ನಿರ್ಯಾತೇತಿ ಮಮಾಜ್ಞಯಾ ॥ **6.95.5** ॥ 4279

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇ ಭಯಾರ್ದಿತಾಃ।
ಚೋದಯಾಮಾಸುರವ್ಯಗ್ರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನ್ ನೃಪಾಜ್ಞಯಾ ॥ **6.95.6** ॥ 4280

ತೇ ತು ಸರ್ವೇ ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮದರ್ಶನಾಃ।
ಕೃತಸ್ವಸ್ತ್ಯಯನಾಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ರಣಾಭಿಮುಖಾ ಯಯುಃ ॥ **6.95.7** ॥ 4281

ಪ್ರತಿಪೂಜ್ಯ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ರಾವಣಂ ತೇ ಮಹಾರಥಾಃ।
ತಸ್ಥುಃ ಪ್ರಾಂಜಲಯಃ ಸರ್ವೇ ಭರ್ತುರ್ವಿಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.95.8** ॥ 4282

ತತೋವಾಚ ಪ್ರಹಸ್ಯೈತಾನ್ ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಛಿತಃ।
ಮಹೋದರಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೌ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸಂ ॥ **6.95.9** ॥ 4283

ಅದ್ಯ ಬಾಣೈರ್ಧನುರ್ಮುಕ್ತೈರ್ಯುಗಾಂತಾದಿತ್ಯಸನ್ನಿಭೈಃ।
ರಾಘವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚೈವ ನೇಷ್ಯಾಮಿ ಯಮಸಾದನಂ ॥ **6.95.10** ॥ 4284

ಖರಸ್ಯ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಪ್ರಹಸ್ತೇಂದ್ರಜಿತೋಸ್ತಥಾ।
ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಪ್ರತೀಕಾರಮದ್ಯ ಶತ್ರುವಧಾದಹಂ ॥ **6.95.11** ॥ 4285

ನೈವಾಂತರಿಕ್ಷಂ ನ ದಿಶೋ ನ ಚ ದ್ಯೌರ್ನಾಪಿ ಸಾಗರಾಃ।
ಪ್ರಕಾಶತ್ವಂ ಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ಮದ್ಬಾಣಜಲದಾವೃತಾಃ ॥ **6.95.12** ॥ 4286

ಅದ್ಯ ವಾನರಮುಖ್ಯಾನಾಂ ತಾನಿ ಯೂಥಾನಿ ಭಾಗಶಃ।
ಧನುಷಾ ಶರಜಾಲೇನ ವಧಿಷ್ಯಾಮಿ ಪತತ್ರಿಣಾ ॥ **6.95.13** ॥ 4287

ಅದ್ಯ ವಾನರಸೈನ್ಯಾನಿ ರಥೇನ ಪವನೌಜಸಾ।
ಧನುಃಸಮುದ್ರಾದುದ್ಭೂತೈರ್ಮಥಿಷ್ಯಾಮಿ ಶರೋರ್ಮಿಭಿಃ ॥ **6.95.14** ॥ 4288

ವ್ಯಾಕೋಶಪದ್ಮವಕ್ತ್ರಾಣಿ ಪದ್ಮಕೇಸರವರ್ಚಸಾಂ।
ಅದ್ಯ ಯೂಥತಟಾಕಾನಿ ಗಜವತ್ ಪ್ರಮಥಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.95.15** ॥ 4289

ಸಶರೈರದ್ಯ ವದನೈಃ ಸಂಖ್ಯೇ ವಾನರಯೂಥಪಾಃ।
ಮಂಡಯಿಷ್ಯಂತಿ ವಸುಧಾಂ ಸನಾಲೈರಿವ ಪಂಕಜೈಃ ॥ **6.95.16** ॥ 4290

ಅದ್ಯ ಯೂಥಪ್ರಚಂಡಾನಾಂ ಹರೀಣಾಂ ದ್ರುಮಯೋಧಿನಾಂ।
ಮುಕ್ತೇನೈಕೇಷುಣಾ ಯುದ್ಧೇ ಭೇತ್ಸ್ಯಾಮಿ ಚ ಶತಂ ಶತಂ ॥ **6.95.17** ॥ 4291

ಹತೋ ಭ್ರಾತಾ ಚ ಯೇಷಾಂ ವೈ ಯೇಷಾಂ ಚ ತನಯೋ ಹತಃ।
ವಧೇನಾದ್ಯ ರಿಪೋಸ್ತೇಷಾಂ ಕರೋಮ್ಯಶ್ರುಪ್ರಮಾರ್ಜನಂ ॥ **6.95.18** ॥ 4292

ಅದ್ಯ ಮದ್ಬಾಣನಿರ್ಭಿನ್ನೈಃ ಪ್ರಸ್ತೀರ್ಣೈರ್ಗತಚೇತನೈಃ।
ಕರೋಮಿ ವಾನರೈಯುದ್ಧೇ ಯತ್ನಾವೇಕ್ಷ್ಯತಲಾಂ ಮಹೀಂ ॥ **6.95.19** ॥ 4293

ಅದ್ಯ ಕಾಕಾಶ್ಚ ಗೃಧ್ರಾಶ್ಚ ಯೇ ಚ ಮಾಂಸಾಶಿನೋಽಪರೇ।
ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾಂಸ್ತರ್ಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಶತ್ರುಮಾಂಸೈಃ ಶರಾಹತೈಃ ॥ **6.95.20** ॥ 4294

ಕಲ್ಪ್ಯತಾಂ ಮೇ ರಥಃ ಶೀಘ್ರಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾನೀಯತಾಂ ಧನುಃ।
ಅನುಪ್ರಯಾಂತು ಮಾಂ ಯುದ್ಧೇ ಯೇಽತ್ರ ಶಿಷ್ಟಾ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.95.21** ॥ 4295

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋಽಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ।
ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಸ್ಥಿತಾಂಸ್ತತ್ರ ಬಲಂ ಸಂತ್ವರ್ಯತಾಮಿತಿ ॥ **6.95.22** ॥ 4296

ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾಸ್ತು ಸಂಯುಕ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಂಸ್ತಾನ್ ಗೃಹೇ ಗೃಹೇ।
ಚೋದಯಂತಃ ಪರಿಯಯುರ್ಲಂಕಾಂ ಲಘುಪರಾಕ್ರಮಾಃ ॥ **6.95.23** ॥ 4297

ತತೋ ಮುಹೂರ್ತಾನ್ನಿಷ್ಪೇತೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮದರ್ಶನಾಃ।
ನದಂತೋ ಭೀಮವದನಾ ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈರ್ಭುಜೈಃ ॥ **6.95.24** ॥ 4298

ಅಸಿಭಿಃ ಪಟ್ಟಿಶೈಃ ಶೂಲೈರ್ಗದಾಭಿರ್ಮುಸಲೈರ್ಹಲೈಃ।
ಶಕ್ತಿಭಿಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಧಾರಾಭಿರ್ಮಹದ್ಭಿಃ ಕೂಟಮುದ್ಗರೈಃ ॥ **6.95.25** ॥ 4299

ಯಷ್ಟಿಭಿರ್ವಿವಿಧೈಶ್ಚಕ್ರೈರ್ನಿಶಿತೈಶ್ಚ ಪರಶ್ವಧೈಃ।
ಭಿಂದಿಪಾಲೈಃ ಶತಘ್ನೀಭಿರನ್ಯೈಶ್ಚಾಪಿ ವರಾಯುಧೈಃ ॥ **6.95.26** ॥ 4300

ಅಥಾನಯನ್ ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾಶ್ಚತ್ವಾರೋ ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾ।
ರಥಾನಾಂ ನಿಯುತಂ ಸಾಗ್ರಂ ನಾಗಾನಾಂ ನಿಯುತತ್ರಯಂ ॥ **6.95.27** ॥ 4301

ಅಶ್ವಾನಾಂ ಷಷ್ಟಿಕೋಟ್ಯಸ್ತು ಖರೋಷ್ಟ್ರಾಣಾಂ ತಥೈವ ಚ।
ಪದಾತಯಸ್ತ್ವಸಂಖ್ಯಾತಾ ಜಗ್ಮುಸ್ತೇ ರಾಜಶಾಸನಾತ್ ॥ **6.95.28** ॥ 4302

ಬಲಾಧ್ಯಕ್ಷಾಶ್ಚ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ರಾಜ್ಞಃ ಸೇನಾಂ ಪುರಃಸ್ಥಿತಾಂ।
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಸೂತಃ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ತಂ ರಥಂ ॥ **6.95.29** ॥ 4303

ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವರಸಂಪನ್ನಂ ನಾನಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತಂ।
ನಾನಾಯುಧಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ಕಿಂಕಿಣೀಜಾಲಸಂಯುತಂ ॥ **6.95.30** ॥ 4304

ನಾನಾರತ್ನಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ರತ್ನಸ್ತಂಭೈರ್ವಿರಾಜಿತಂ।
ಜಾಂಬೂನದಮಯೈಶ್ಚೈವ ಸಹಸ್ರಕಲಶೈರ್ವೃತಂ ॥ **6.95.31** ॥ 4305

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸರ್ವೇ ವಿಸ್ಮಯಂ ಪರಮಂ ಗತಾಃ।
ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಹಸೋತ್ಥಾಯ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.95.32** ॥ 4306

ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರತೀಕಾಶಂ ಜ್ವಲಂತಮಿವ ಪಾವಕಂ।
ದ್ರುತಂ ಸೂತಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಯುಕ್ತಾಷ್ಟತುರಗಂ ರಥಂ।
ಆರುರೋಹ ತದಾ ಭೀಮಂ ದೀಪ್ಯಮಾನಂ ಸ್ವತೇಜಸಾ ॥ **6.95.33** ॥ 4307

ತತಃ ಪ್ರಯಾತಃ ಸಹಸಾ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಬಹುಭಿರ್ವೃತಃ।
ರಾವಣಃ ಸತ್ತ್ವಗಾಂಭೀರ್ಯಾದ್ ದಾರಯನ್ನಿವ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.95.34** ॥ 4308

ತತಶ್ಚಾಸೀನ್ಮಹಾನಾದಸ್ತೂರ್ಯಾಣಾಂ ಚ ತತಸ್ತತಃ।
ಮೃದಂಗೈಃ ಪಟಹೈಃ ಶಂಖೈಃ ಕಲಹೈಃ ಸಹ ರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.95.35** ॥ 4309

ಆಗತೋ ರಕ್ಷಸಾಂ ರಾಜಾ ಛತ್ರಚಾಮರಸಂಯುತಃ।
ಸೀತಾಪಹಾರೀ ದುರ್ವೃತ್ತೋ ಬ್ರಹ್ಮಘ್ನೋ ದೇವಕಂಟಕಃ।
ಯೋದ್ಧುಂ ರಘುವರೇಣೇತಿ ಶುಶ್ರುವೇ ಕಲಹಧ್ವನಿಃ ॥ **6.95.36** ॥ 4310

ತೇನ ನಾದೇನ ಮಹತಾ ಪೃಥಿವೀ ಸಮಕಂಪತ।
ತಂ ಶಬ್ದಂ ಸಹಸಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ವಾನರಾ ದುದ್ರುವುರ್ಭಯಾತ್ ॥ **6.95.37** ॥ 4311

ರಾವಣಸ್ತು ಮಹಾಬಾಹುಃ ಸಚಿವೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ।
ಆಜಗಾಮ ಮಹಾತೇಜಾ ಜಯಾಯ ವಿಜಯಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.95.38** ॥ 4312

ರಾವಣೇನಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತೌ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ।
ವಿರೂಪಾಕ್ಷಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಥಾನಾರುರುಹುಸ್ತದಾ ॥ **6.95.39** ॥ 4313

ತೇ ತು ಹೃಷ್ಟಾಭಿನರ್ದಂತೋ ಭಿಂದಂತ ಇವ ಮೇದಿನೀಂ।
ನಾದಂ ಘೋರಂ ವಿಮುಂಚಂತೋ ನಿರ್ಯಯುರ್ಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.95.40** ॥ 4314

ತತೋ ಯುದ್ಧಾಯ ತೇಜಸ್ವೀ ರಕ್ಷೋಗಣಬಲೈರ್ವೃತಃ।
ನಿರ್ಯಯಾವುದ್ಯತಧನುಃ ಕಾಲಾಂತಕಯಮೋಪಮಃ ॥ **6.95.41** ॥ 4315

ತತಃ ಪ್ರಜವಿತಾಶ್ವೇನ ರಥೇನ ಸ ಮಹಾರಥಃ।
ದ್ವಾರೇಣ ನಿರ್ಯಯೌ ತೇನ ಯತ್ರ ತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.95.42** ॥ 4316

ತತೋ ನಷ್ಟಪ್ರಭಃ ಸೂರ್ಯೋ ದಿಶಶ್ಚ ತಿಮಿರಾವೃತಾಃ।
ದ್ವಿಜಾಶ್ಚ ನೇದುಘೋರಾಶ್ಚ ಸಂಚಚಾಲ ಚ ಮೇದಿನೀ ॥ **6.95.43** ॥ 4317

ವವರ್ಷ ರುಧಿರಂ ದೇವಶ್ಚಸ್ಖಲುಶ್ಚ ತುರಂಗಮಾಃ।
ಧ್ವಜಾಗ್ರೇ ನ್ಯಪತದ್ ಗೃಧ್ರೋ ವಿನೇದುಶ್ಚಾಶಿವಂ ಶಿವಾಃ ॥ **6.95.44** ॥ 4318

ನಯನಂ ಚಾಸ್ಫುರದ್ ವಾಮಂ ವಾಮೋ ಬಾಹುರಕಂಪತ।
ವಿವರ್ಣವದನಶ್ಚಾಸೀತ್ ಕಿಂಚಿದಭ್ರಶ್ಯತ ಸ್ವನಃ ॥ **6.95.45** ॥ 4319

ತತೋ ನಿಷ್ಪತತೋ ಯುದ್ಧೇ ದಶಗ್ರೀವಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ।
ರಣೇ ನಿಧನಶಂಸೀನಿ ರೂಪಾಣ್ಯೇತಾನಿ ಜಜ್ಞಿರೇ ॥ **6.95.46** ॥ 4320

ಅಂತರಿಕ್ಷಾತ್ ಪಪಾತೋಲ್ಕಾ ನಿರ್ಘಾತಸಮನಿಃಸ್ವನಾ।
ವಿನೇದುರಶಿವಾ ಗೃಧ್ರಾ ವಾಯಸೈರಭಿಮಿಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.95.47** ॥ 4321

ಏತಾನಚಿಂತಯನ್ ಘೋರಾನುತ್ಪಾತಾನ್ ಸಮವಸ್ಥಿತಾನ್।
ನಿರ್ಯಯೌ ರಾವಣೋ ಮೋಹಾದ್ ವಧಾರ್ಥಂ ಕಾಲಚೋದಿತಃ ॥ **6.95.48** ॥ 4322

ತೇಷಾಂ ತು ರಥಘೋಷೇಣ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ವಾನರಾಣಾಮಪಿ ಚಮೂರ್ಯುದ್ಧಾಯೈವಾಭ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.95.49** ॥ 4323

ತೇಷಾಂ ತು ತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ಬಭೂವ ಕಪಿರಕ್ಷಸಾಂ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಮಾಹ್ವಯಾನಾನಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಾನಾಂ ಜಯಮಿಚ್ಛತಾಂ ॥ **6.95.50** ॥ 4324

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ದಶಗ್ರೀವಃ ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ವಾನರಾಣಾಮನೀಕೇಷು ಚಕಾರ ಕದನಂ ಮಹತ್ ॥ **6.95.51** ॥ 4325

ನಿಕೃತ್ತಶಿರಸಃ ಕೇಚಿದ್ ರಾವಣೇನ ವಲೀಮುಖಾಃ।
ಕೇಚಿದ್ ವಿಚ್ಛಿನ್ನಹೃದಯಾಃ ಕೇಚಿಚ್ಛ್ರೋತ್ರವಿವರ್ಜಿತಾಃ ॥ **6.95.52** ॥ 4326

ನಿರುಚ್ಛ್ವಾಸಾ ಹತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ಪಾರ್ಶ್ವೇಷು ದಾರಿತಾಃ।
ಕೇಚಿದ್ ವಿಭಿನ್ನಶಿರಸಃ ಕೇಚಿಚ್ಚಕ್ಷುರ್ವಿನಾಕೃತಾಃ ॥ **6.95.53** ॥ 4327

ದಶಾನನಃ ಕ್ರೋಧವಿವೃತ್ತನೇತ್ರೋ
ಯತೋ ಯತೋಽಭ್ಯೇತಿ ರಥೇನ ಸಂಖ್ಯೇ।
ತತಸ್ತತಸ್ತಸ್ಯ ಶರಪ್ರವೇಗಂ
ಸೋಢುಂ ನ ಶೇಕುರ್ಹರಿಯೂಥಪಾಸ್ತೇ ॥ **6.95.54** ॥ 4328

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಣ್ಣವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸುಗ್ರೀವೇಣ ರಾಕ್ಷಸಸೇನಾಯಾಃ ಸಂಹಾರೋ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ಯ ವಧಶ್ಚ

ತಥಾ ತೈಃ ಕೃತ್ತಗಾತ್ರೈಸ್ತು ದಶಗ್ರೀವೇಣ ಮಾರ್ಗಣೈಃ।
ಬಭೂವ ವಸುಧಾ ತತ್ರ ಪ್ರಕೀರ್ಣಾ ಹರಿಭಿಸ್ತದಾ ॥ **6.96.1** ॥ 4329

ರಾವಣಸ್ಯಾಪ್ರಸಹ್ಯಂ ತಂ ಶರಸಂಪಾತಮೇಕತಃ।
ನ ಶೇಕುಃ ಸಹಿತುಂ ದೀಪ್ತಂ ಪತಂಗಾ ಜ್ವಲನಂ ಯಥಾ ॥ **6.96.2** ॥ 4330

ತೇಽದಿತಾ ನಿಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಃ ಕ್ರೋಶಂತೋ ವಿಪ್ರದುದ್ರುವುಃ।
ಪಾವಕಾರ್ಚಿಃಸಮಾವಿಷ್ಟಾ ದಹ್ಯಮಾನಾ ಯಥಾ ಗಜಾಃ ॥ **6.96.3** ॥ 4331

ಪ್ಲವಂಗಾನಾಮನೀಕಾನಿ ಮಹಾಭ್ರಾಣೀವ ಮಾರುತಃ।
ಸಂಯಯೌ ಸಮರೇ ತಸ್ಮಿನ್ ವಿಧಮನ್ ರಾವಣಃ ಶರೈಃ ॥ **6.96.4** ॥ 4332

ಕದನಂ ತರಸಾ ಕೃತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವನೌಕಸಾಂ।
ಆಸಸಾದ ತತೋ ಯುದ್ಧೇ ತ್ವರಿತಂ ರಾಘವಂ ರಣೇ ॥ **6.96.5** ॥ 4333

ಸುಗ್ರೀವಸ್ತಾನ್ ಕಪೀನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಗ್ನಾನ್ ವಿದ್ರಾವಿತಾನ್ ರಣೇ।
ಗುಲ್ಮೇ ಸುಷೇಣಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಚಕ್ರೇ ಯುದ್ಧೇ ದ್ರುತಂ ಮನಃ ॥ **6.96.6** ॥ 4334

ಆತ್ಮನಃ ಸದೃಶಂ ವೀರಂ ಸ ತಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ವಾನರಂ।
ಸುಗ್ರೀವೋಽಭಿಮುಖಂ ಶತ್ರುಂ ಪ್ರತಸ್ಥೇ ಪಾದಪಾಯುಧಃ ॥ **6.96.7** ॥ 4335

ಪಾರ್ಶ್ವತಃ ಪೃಷ್ಠತಶ್ಚಾಸ್ಯ ಸರ್ವೇ ವಾನರಯೂಥಪಾಃ।
ಅನುಜಗ್ಮುರ್ಮಹಾಶೈಲಾನ್ ವಿವಿಧಾಂಶ್ಚ ವನಸ್ಪತೀನ್ ॥ **6.96.8** ॥ 4336

ನನರ್ದ ಯುಧಿ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸ್ವರೇಣ ಮಹತಾ ಮಹಾನ್।
ಪೋಥಯನ್ ವಿವಿಧಾಂಶ್ಚಾನ್ಯಾನ್ ಮಮಂಥೋತ್ತಮರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.96.9** ॥ 4337

ಮಮರ್ದ ಚ ಮಹಾಕಾಯೋ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ವಾನರೇಶ್ವರಃ।
ಯುಗಾಂತಸಮಯೇ ವಾಯುಃ ಪ್ರವೃದ್ಧಾನಗಮಾನಿವ ॥ **6.96.10** ॥ 4338

ರಾಕ್ಷಸಾನಾಮನೀಕೇಷು ಶೈಲವರ್ಷಂ ವವರ್ಷ ಹ।
ಅಶ್ಮವರ್ಷಂ ಯಥಾ ಮೇಘಃ ಪಕ್ಷಿಸಂಘೇಷು ಕಾನನೇ ॥ **6.96.11** ॥ 4339

ಕಪಿರಾಜವಿಮುಕ್ತೈಸ್ತೈಃ ಶೈಲವರ್ಷೈಸ್ತು ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ವಿಕೀರ್ಣಶಿರಸಃ ಪೇತುರ್ವಿಕೀರ್ಣಾ ಇವ ಪರ್ವತಾಃ ॥ **6.96.12** ॥ 4340

ಅಥ ಸಂಕ್ಷೀಯಮಾಣೇಷು ರಾಕ್ಷಸೇಷು ಸಮಂತತಃ।
ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಪ್ರಭಗ್ನೇಷು ನದತ್ಸು ಚ ಪತತ್ಸು ಚ ॥ **6.96.13** ॥ 4341

ವಿರೂಪಾಕ್ಷಃ ಸ್ವಕಂ ನಾಮ ಧನ್ವೀ ವಿಶ್ರಾವ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ರಥಾದಾಪ್ಲುತ್ಯ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಗಜಸ್ಕಂಧಮುಪಾರುಹತ್ ॥ **6.96.14** ॥ 4342

ಸ ತಂ ದ್ವಿಪಮಥಾರುಹ್ಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ನನರ್ದ ಭೀಮನಿರ್ಹ್ರಾದಂ ವಾನರಾನಭ್ಯಧಾವತ ॥ **6.96.15** ॥ 4343

ಸುಗ್ರೀವೇ ಸ ಶರಾನ್ ಘೋರಾನ್ ವಿಸಸರ್ಜ ಚಮೂಮುಖೇ।
ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಚೋದ್ವಿಗ್ನಾನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಸಂಪ್ರಹರ್ಷಯನ್ ॥ **6.96.16** ॥ 4344

ಸೋಽತಿವಿದ್ಧಃ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಃ ಕಪೀಂದ್ರಸ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ಚುಕ್ರೋಶ ಚ ಮಹಾಕ್ರೋಧೋ ವಧೇ ಚಾಸ್ಯ ಮನೋ ದಧೇ ॥ **6.96.17** ॥ 4345

ತತಃ ಪಾದಪಮುದ್ಧೃತ್ಯ ಶೂರಃ ಸಂಪ್ರಧನೋ ಹರಿಃ।
ಅಭಿಪತ್ಯ ಜಘಾನಾಸ್ಯ ಪ್ರಮುಖೇ ತಂ ಮಹಾಗಜಂ ॥ **6.96.18** ॥ 4346

ಸ ತು ಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತಃ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಮಹಾಗಜಃ।
ಅಪಾಸರ್ಪದ್ ಧನುರ್ಮಾತ್ರಂ ನಿಷಸಾದ ನನಾದ ಚ ॥ **6.96.19** ॥ 4347

ಗಜಾತ್ ತು ಮಥಿತಾತ್ ತೂರ್ಣಮಪಕ್ರಮ್ಯ ಸ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ರಾಕ್ಷಸೋಽಭಿಮುಖಃ ಶತ್ರುಂ ಪ್ರತ್ಯುದ್ಗಮ್ಯ ತತಃ ಕಪಿಂ ॥ **6.96.20** ॥ 4348

ಆರ್ಷಭಂ ಚರ್ಮ ಖಡ್ಗಂ ಚ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಲಘುವಿಕ್ರಮಃ।
ಭರ್ತ್ಸಯನ್ನಿವ ಸುಗ್ರೀವಮಾಸಸಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.96.21** ॥ 4349

ಸ ಹಿ ತಸ್ಯಾಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾಂ ಶಿಲಾಂ।
ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಸುಗ್ರೀವೋ ಜಲದೋಪಮಾಂ ॥ **6.96.22** ॥ 4350

ಸ ತಾಂ ಶಿಲಾಮಾಪತಂತೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಃ।
ಅಪಕ್ರಮ್ಯ ಸುವಿಕ್ರಾಂತಃ ಖಡ್ಗೇನ ಪ್ರಾಹರತ್ತದಾ ॥ **6.96.23** ॥ 4351

ತೇನ ಖಡ್ಗಪ್ರಹಾರೇಣ ರಕ್ಷಸಾ ಬಲಿನಾ ಹತಃ।
ಮುಹೂರ್ತಮಭವದ್ ಭೂಮೌ ವಿಸಂಜ್ಞ ಇವ ವಾನರಃ ॥ **6.96.24** ॥ 4352

ಸಹಸಾ ಸ ತದೋತ್ಪತ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ಮಹಾಹವೇ।
ಮುಷ್ಟಿಂ ಸಂವರ್ತ್ಯ ವೇಗೇನ ಪಾತಯಾಮಾಸ ವಕ್ಷಸಿ ॥ **6.96.25** ॥ 4353

ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತೋ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ತೇನ ಖಡ್ಗೇನ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಚಮೂಮುಖೇ ॥ **6.96.26** ॥ 4354

ಕವಚಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ಪದ್ಭ್ಯಾಮಭಿಹತೋಽಪತತ್।
ಸ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಪತಿತಃ ಕಪಿಸ್ತಸ್ಯ ವ್ಯಸರ್ಜಯತ್ ॥ **6.96.27** ॥ 4355

ತಲಪ್ರಹಾರಮಶನೇಃ ಸಮಾನಂ ಭೀಮನಿಃಸ್ವನಂ।
ತಲಪ್ರಹಾರಂ ತದ್ ರಕ್ಷಃ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸಮುದ್ಯತಂ ॥ **6.96.28** ॥ 4356

ನೈಪುಣ್ಯಾನ್ಮೋಚಯಿತ್ವೈನಂ ಮುಷ್ಟಿನೋರಸಿ ತಾಡಯತ್।
ತತಸ್ತು ಸಂಕ್ರುದ್ಧತರಃ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರೇಶ್ವರಃ ॥ **6.96.29** ॥ 4357

ಮೋಕ್ಷಿತಂ ಚಾತ್ಮನೋ ದೃಷ ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಹಾರಂ ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ಸ ದದರ್ಶಾಂತರಂ ತಸ್ಯ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಸ್ಯ ವಾನರಃ ॥ **6.96.30** ॥ 4358

ತತೋಽನ್ಯಂ ಪಾತಯತ್ ಕ್ರೋಧಾಚ್ಛಂಖದೇಶೇ ಮಹಾತಲಂ।
ಮಹೇಂದ್ರಾಶನಿಕಲ್ಪೇನ ತಲೇನಾಭಿಹತಃ ಕ್ಷಿತೌ ॥ **6.96.31** ॥ 4359

ಪಪಾತ ರುಧಿರಕ್ಲಿನ್ನಃ ಶೋಣಿತಂ ಹಿ ಸಮುದ್ಗಿರನ್।
ಸ್ರೋತೋಭ್ಯಸ್ತು ವಿರೂಪಾಕ್ಷೋ ಜಲಂ ಪ್ರಸ್ರವಣಾದಿವ ॥ **6.96.32** ॥ 4360

ವಿವೃತ್ತನಯನಂ ಕ್ರೋಧಾತ್ ಸಫೇನಂ ರುಧಿರಾಪ್ಲುತಂ।
ದದೃಶುಸ್ತೇ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷತರಂ ಕೃತಂ ॥ **6.96.33** ॥ 4361

ಸ್ಫುರಂತಂ ಪರಿವರ್ತಂತಂ ಪಾರ್ಥೇನ ರುಧಿರೋಕ್ಷಿತಂ।
ಕರುಣಂ ಚ ವಿನರ್ದಂತಂ ದದೃಶುಃ ಕಪಯೋ ರಿಪುಂ ॥ **6.96.34** ॥ 4362

ತಥಾ ತು ತೌ ಸಂಯತಿ ಸಂಪ್ರಯುಕ್ತೌ
ತರಸ್ವಿನೌ ವಾನರರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ।
ಬಲಾರ್ಣವೌ ಸಸ್ವನತುಶ್ಚ ಭೀಮೌ
ಮಹಾರ್ಣವೌ ದ್ಯಾವಿವ ಭಿನ್ನಸೇತೂ ॥ **6.96.35** ॥ 4363

ವಿನಾಶಿತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ವಿರೂಪನೇತ್ರಂ
ಮಹಾಬಲಂ ತಂ ಹರಿಪಾರ್ಥಿವೇನ।
ಬಲಂ ಸಮೇತಂ ಕಪಿರಾಕ್ಷಸಾನಾ -
ಮುದ್ವೃತ್ತಗಂಗಾಪ್ರತಿಮಂ ಬಭೂವ ॥ **6.96.36** ॥ 4364

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಣ್ಣವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಮಹೋದರಸ್ಯ ವಧಃ

ಹನ್ಯಮಾನೇ ಬಲೇ ತೂರ್ಣಮನ್ಯೋನ್ಯಂ ತೇ ಮಹಾಮೃಧೇ।
ಸರಸೀವ ಮಹಾಘರ್ಮೇ ಸೂಪಕ್ಷೀಣೇ ಬಭೂವತುಃ ॥ **6.97.1** ॥ 4365

ಸ್ವಬಲಸ್ಯ ತು ಘಾತೇನ ವಿರೂಪಾಕ್ಷವಧೇನ ಚ।
ಬಭೂವ ದ್ವಿಗುಣಂ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.97.2** ॥ 4366

ಪ್ರಕ್ಷೀಣಂ ಸ್ವಬಲಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಧ್ಯಮಾನಂ ವಲೀಮುಖೈಃ।
ಬಭೂವಾಸ್ಯ ವ್ಯಥಾ ಯುದ್ಧೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೈವವಿಪರ್ಯಯಂ ॥ **6.97.3** ॥ 4367

ಉವಾಚ ಚ ಸಮೀಪಸ್ಥಂ ಮಹೋದರಮನಂತರಂ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ಜಯಾಶಾ ತ್ವಯಿ ಮೇ ಸ್ಥಿತಾ ॥ **6.97.4** ॥ 4368

ಜಹಿ ಶತ್ರುಚಮೂಂ ವೀರ ದರ್ಶಯಾದ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂ।
ಭರ್ತೃಪಿಂಡಸ್ಯ ಕಾಲೋಽಯಂ ನಿರ್ವೇಷ್ಟುಂ ಸಾಧು ಯುಧ್ಯತಾಂ ॥ **6.97.5** ॥ 4369

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ಮಹೋದರಃ।
ಪ್ರವಿವೇಶಾರಿಸೇನಾಂ ಸ ಪತಂಗ ಇವ ಪಾವಕಂ ॥ **6.97.6** ॥ 4370

ತತಃ ಸ ಕದನಂ ಚಕ್ರೇ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಬಲಃ।
ಭರ್ತೃವಾಕ್ಯೇನ ತೇಜಸ್ವೀ ಸ್ವೇನ ವೀರ್ಯೇಣ ಚೋದಿತಃ ॥ **6.97.7** ॥ 4371

ವಾನರಾಶ್ಚ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಾಃ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾಃ ಶಿಲಾಃ।
ಪ್ರವಿಶ್ಯಾರಿಬಲಂ ಭೀಮಂ ಜಘ್ನುಸ್ತೇ ಸರ್ವರಾಕ್ಷಸಾನ್ ॥ **6.97.8** ॥ 4372

ಮಹೋದರಃ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ಚಿಚ್ಛೇದ ಪಾಣಿಪಾದೋರು ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.97.9** ॥ 4373

ತತಸ್ತೇ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸೈರರ್ದಿತಾ ಭೃಶಂ।
ದಿಶೋ ದಶ ದ್ರುತಾಃ ಕೇಚಿತ್ ಕೇಚಿತ್ ಸುಗ್ರೀವಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ **6.97.10** ॥ 4374

ಪ್ರಭಗ್ನಂ ಸಮರೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ಅಭಿದುದ್ರಾವ ಸುಗ್ರೀವೋ ಮಹೋದರಮನಂತರಂ ॥ **6.97.11** ॥ 4375

ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾಂ ಘೋರಾಂ ಮಹೀಧರಸಮಾಂ ಶಿಲಾಂ।
ಚಿಕ್ಷೇಪ ಚ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತದ್ವಧಾಯ ಹರೀಶ್ವರಃ ॥ **6.97.12** ॥ 4376

ತಾಮಾಪತಂತೀಂ ಸಹಸಾ ಶಿಲಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಹೋದರಃ।
ಅಸಂಭ್ರಾಂತಸ್ತತೋ ಬಾಣೈರ್ನಿರ್ಬಿಭೇದ ದುರಾಸದಾಂ ॥ **6.97.13** ॥ 4377

ರಕ್ಷಸಾ ತೇನ ಬಾಣೌಘೈರ್ನಿಕೃತ್ತಾ ಸಾ ಸಹಸ್ರಧಾ।
ನಿಪಪಾತ ತದಾ ಭೂಮೌ ಗೃಧ್ರಚಕ್ರಮಿವಾಕುಲಂ ॥ **6.97.14** ॥ 4378

ತಾಂ ತು ಭಿನ್ನಾಂ ಶಿಲಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಸಾಲಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ತಂ ಸ ಚಿಚ್ಛೇದ ನೈಕಧಾ ॥ **6.97.15** ॥ 4379

ಶರೈಶ್ಚ ವಿದದಾರೈನಂ ಶೂರಃ ಪರಬಲಾರ್ದನಃ।
ಸ ದದರ್ಶ ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಪರಿಘಂ ಪತಿತಂ ಭುವಿ ॥ **6.97.16** ॥ 4380

ಆವಿಧ್ಯ ತು ಸ ತಂ ದೀಪ್ತಂ ಪರಿಘಂ ತಸ್ಯ ದರ್ಶಯನ್।
ಪರಿಘೇಣೋಗ್ರವೇಗೇನ ಜಘಾನಾಸ್ಯ ಹಯೋತ್ತಮಾನ್ ॥ **6.97.17** ॥ 4381

ತಸ್ಮಾದ್ಧತಹಯಾದ್ ವೀರಃ ಸೋಽವಪ್ಲುತ್ಯ ಮಹಾರಥಾತ್।
ಗದಾಂ ಜಗ್ರಾಹ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಕ್ಷಸೋಽಥ ಮಹೋದರಃ ॥ **6.97.18** ॥ 4382

ಗದಾಪರಿಘಹಸ್ತೌ ತೌ ಯುಧಿ ವೀರೌ ಸಮೀಯತುಃ।
ನರ್ದಂತೌ ಗೋವೃಷಪ್ರಖ್ಯೌ ಘನಾವಿವ ಸವಿದ್ಯುತೌ ॥ **6.97.19** ॥ 4383

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಗದಾಂ ತಸ್ಮೈ ಚಿಕ್ಷೇಪ ರಜನೀಚರಃ।
ಜ್ವಲಂತೀಂ ಭಾಸ್ಕರಾಭಾಸಾಂ ಸುಗ್ರೀವಾಯ ಮಹೋದರಃ ॥ **6.97.20** ॥ 4384

ಗದಾಂ ತಾಂ ಸುಮಹಾಘೋರಾಮಾಪತಂತೀಂ ಮಹಾಬಲಃ।
ಸುಗ್ರೀವೋ ರೋಷತಾಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಮುದ್ಯಮ್ಯ ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.97.21** ॥ 4385

ಆಜಘಾನ ಗದಾಂ ತಸ್ಯ ಪರಿಘೇಣ ಹರೀಶ್ವರಃ।
ಪಪಾತ ತರಸಾ ಭಿನ್ನಃ ಪರಿಘಸ್ತಸ್ಯ ಭೂತಲೇ ॥ **6.97.22** ॥ 4386

ತತೋ ಜಗ್ರಾಹ ತೇಜಸ್ವೀ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಸುಧಾತಲಾತ್।
ಆಯಸಂ ಮುಸಲಂ ಘೋರಂ ಸರ್ವತೋ ಹೇಮಭೂಷಿತಂ ॥ **6.97.23** ॥ 4387

ಸ ತಮುದ್ಯಮ್ಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಸೋಽಪ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಾಕ್ಷಿಪದ್ ಗದಾಂ।
ಭಿನ್ನಾವನ್ಯೋನ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ಪೇತತುಸ್ತೌ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.97.24** ॥ 4388

ತತೋ ಭಿನ್ನಪ್ರಹರಣೌ ಮುಷ್ಟಿಭ್ಯಾಂ ತೌ ಸಮೀಯತುಃ।
ತೇಜೋಬಲಸಮಾವಿಷ್ಟೌ ದೀಪ್ತಾವಿವ ಹುತಾಶನೌ ॥ **6.97.25** ॥ 4389

ಜಘ್ನತುಸ್ತೌ ತದಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ನದಂತೌ ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ।
ತಲೈಶ್ಚಾನ್ಯೋನ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ ಪೇತತುಶ್ಚ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.97.26** ॥ 4390

ಉತ್ಪೇತತುಸ್ತದಾ ತೂರ್ಣಂ ಜಘ್ನತುಶ್ಚ ಪರಸ್ಪರಂ।
ಭುಜೈಶ್ಚಿಕ್ಷಿಪತುರ್ವೀರಾವನ್ಯೋನ್ಯಮಪರಾಜಿತೌ ॥ **6.97.27** ॥ 4391

ಜಗ್ಮತುಸ್ತೌ ಶ್ರಮಂ ವೀರೌ ಬಾಹುಯುದ್ಧೇ ಪರಂತಪೌ।
ಆಜಹಾರ ತದಾ ಖಡ್ಗಮದೂರಪರಿವರ್ತಿನಂ ॥ **6.97.28** ॥ 4392

ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚರ್ಮಣಾ ಸಾರ್ಧಂ ಮಹಾವೇಗೋ ಮಹೋದರಃ।
ತಥೈವ ಚ ಮಹಾಖಡ್ಗಂ ಚರ್ಮಣಾ ಪತಿತಂ ಸಹ।
ಜಗ್ರಾಹ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸುಗ್ರೀವೋ ವೇಗವತ್ತರಃ ॥ **6.97.29** ॥ 4393

ತತೋ ರೋಷಪರೀತಾಂಗೌ ನದಂತಾವಭ್ಯಧಾವತಾಂ।
ಉದ್ಯತಾಸೀ ರಣೇ ಹೃಷ್ಟೌ ಯುಧಿ ಶಸ್ತ್ರವಿಶಾರದೌ ॥ **6.97.30** ॥ 4394

ದಕ್ಷಿಣಂ ಮಂಡಲಂ ಚೋಭೌ ಸುತೂರ್ಣಂ ಸಂಪರೀಯತುಃ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಸಂಕ್ರುದ್ಧೌ ಜಯೇ ಪ್ರಣಿಹಿತಾವುಭೌ ॥ **6.97.31** ॥ 4395

ಸ ತು ಶೂರೋ ಮಹಾವೇಗೋ ವೀರ್ಯಶ್ಲಾಘೀ ಮಹೋದರಃ।
ಮಹಾವರ್ಮಣಿ ತಂ ಖಡ್ಗಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ದುರ್ಮತಿಃ ॥ **6.97.32** ॥ 4396

ಲಗ್ನಮುತ್ಕರ್ಷತಃ ಖಡ್ಗಂ ಖಡ್ಗೇನ ಕಪಿಕುಂಜರಃ।
ಜಹಾರ ಸಶಿರಸ್ತ್ರಾಣಂ ಕುಂಡಲೋಪಗತಂ ಶಿರಃ ॥ **6.97.33** ॥ 4397

ನಿಕೃತ್ತಶಿರಸಸ್ತಸ್ಯ ಪತಿತಸ್ಯ ಮಹೀತಲೇ।
ತದ್ ಬಲಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ರ ನ ದೃಶ್ಯತೇ ॥ **6.97.34** ॥ 4398

ಹತ್ವಾ ತಂ ವಾನರೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ನನಾದ ಮುದಿತೋ ಹರಿಃ।
ಚುಕ್ರೋಧ ಚ ದಶಗ್ರೀವೋ ಬಭೌ ಹೃಷ್ಟಶ್ಚ ರಾಘವಃ ॥ **6.97.35** ॥ 4399

ವಿಷಣ್ಣವದನಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ದೀನಚೇತಸಃ।
ವಿದ್ರವಂತಿ ತತಃ ಸರ್ವೇ ಭಯವಿತ್ರಸ್ತಚೇತಸಃ ॥ **6.97.36** ॥ 4400

ಮಹೋದರಂ ತಂ ವಿನಿಪಾತ್ಯ ಭೂಮೌ
ಮಹಾಗಿರೇಃ ಕೀರ್ಣಮಿವೈಕದೇಶಂ।
ಸೂರ್ಯಾತ್ಮಜಸ್ತತ್ರ ರರಾಜ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ
ಸೂರ್ಯಃ ಸ್ವತೇಜೋಭಿರಿವಾಪ್ರಧೃಷ್ಯಃ ॥ **6.97.37** ॥ 4401

ಅಥ ವಿಜಯಮವಾಪ್ಯ ವಾನರೇಂದ್ರಃ
ಸಮರಮುಖೇ ಸುರಸಿದ್ಧಯಕ್ಷಸಂಘೈಃ।
ಅವನಿತಲಗತೈಶ್ಚ ಭೂತಸಂಘೈ-
ರ್ಹರುಷಸಮಾಕುಲಿತೈರ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯಮಾಣಃ ॥ **6.97.38** ॥ 4402

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಅಂಗದೇನ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಯ ವಧಃ

ಮಹೋದರೇ ತು ನಿಹತೇ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋ ಮಹಾಬಲಃ।
ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯಾಥ ಕ್ರೋಧಾತ್ಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ ॥ **6.98.1** ॥ 4403

ಅಂಗದಸ್ಯ ಚಮೂಂ ಭೀಮಾಂ ಕ್ಷೋಭಯಾಮಾಸ ಮಾರ್ಗಣೈಃ।
ಸ ವಾನರಾಣಾಂ ಮುಖ್ಯಾನಾಮುತ್ತಮಾಂಗಾನಿ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.98.2** ॥ 4404

ಪಾತಯಾಮಾಸ ಕಾಯೇಭ್ಯಃ ಫಲಂ ವೃಂತಾದಿವಾನಿಲಃ।
ಕೇಷಾಂಚಿದಿಷುಭಿರ್ಬಾಹೂಂಶ್ಚಿಚ್ಛೇದಾಥ ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **6.98.3** ॥ 4405

ವಾನರಾಣಾಂ ಸುಸಂರಬ್ಧಃ ಪಾರ್ಶ್ವಂ ಕೇಷಾಂಚಿದಾಕ್ಷಿಪತ್।
ತೇಽರ್ದಿತಾ ಬಾಣವರ್ಷೇಣ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೇನ ವಾನರಾಃ ॥ **6.98.4** ॥ 4406

ವಿಷಾದವಿಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇ ಬಭೂವುರ್ಗತಚೇತಸಃ।
ನಿಶಮ್ಯ ಬಲಮುದ್ವಿಗ್ನಮಂಗದೋ ರಾಕ್ಷಸಾರ್ದಿತಂ ॥ **6.98.5** ॥ 4407

ವೇಗಂ ಚಕ್ರೇ ಮಹಾವೇಗಃ ಸಮುದ್ರ ಇವ ಪರ್ವಸು।
ಆಯಸಂ ಪರಿಘಂ ಗೃಹ್ಯ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಸಮಪ್ರಭಂ ॥ **6.98.6** ॥ 4408

ಸಮರೇ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೇ ನ್ಯಪಾತಯತ್।
ಸ ತು ತೇನ ಪ್ರಹಾರೇಣ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋ ವಿಚೇತನಃ ॥ **6.98.7** ॥ 4409

ಸಸೂತಃ ಸ್ಯಂದನಾತ್ ತಸ್ಮಾದ್ ವಿಸಂಜ್ಞಶ್ಚಾಪತದ್ ಭುವಿ।
ತಸ್ಯರ್ಕ್ಷರಾಜಸ್ತೇಜಸ್ವೀ ನೀಲಾಂಜನಚಯೋಪಮಃ ॥ **6.98.8** ॥ 4410

ನಿಷ್ಪತ್ಯ ಸುಮಹಾವೀರ್ಯಃ ಸ್ವಯೂಥಾನ್ಮೇಘಸನ್ನಿಭಾತ್।
ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಗಿರಿಶೃಂಗಾಭಾಂ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸ ವಿಪುಲಾಂ ಶಿಲಾಂ ॥ **6.98.9** ॥ 4411

ಅಶ್ವಾಂಜಘಾನ ತರಸಾ ಬಭಂಜ ಸ್ಯಂದನಂ ಚ ತಂ।
ಮುಹೂರ್ತಾಲ್ಲಬ್ಧಸಂಜ್ಞಸ್ತು ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.98.10** ॥ 4412

ಅಂಗದಂ ಬಹುಭಿರ್ಬಾಣೈರ್ಭೂಯಸ್ತಂ ಪ್ರತ್ಯವಿಧ್ಯತ।
ಜಾಂಬವಂತಂ ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈರಾಜಘಾನ ಸ್ತನಾಂತರೇ ॥ **6.98.11** ॥ 4413

ಋಕ್ಷರಾಜಂ ಗವಾಕ್ಷಂ ಚ ಜಘಾನ ಬಹುಭಿಃ ಶರೈಃ।
ಗವಾಕ್ಷಂ ಜಾಂಬವಂತಂ ಚ ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶರಪೀಡಿತೌ ॥ **6.98.12** ॥ 4414

ಜಗ್ರಾಹ ಪರಿಘಂ ಘೋರಮಂಗದಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ತಸ್ಯಾಂಗದಃ ಸರೋಷಾಕ್ಷೋ ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ತಮಾಯಸಂ ॥ **6.98.13** ॥ 4415

ದೂರಸ್ಥಿತಸ್ಯ ಪರಿಘಂ ರವಿರಶ್ಮಿಸಮಪ್ರಭಂ।
ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಭುಜಾಭ್ಯಾಂ ಸಂಗೃಹ್ಯ ಭ್ರಾಮಯಿತ್ವಾ ಚ ವೇಗವತ್ ॥ **6.98.14** ॥ 4416

ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ವಧಾರ್ಥಂ ವಾಲಿನಃ ಸುತಃ।
ಸ ತು ಕ್ಷಿಪ್ತೋ ಬಲವತಾ ಪರಿಘಸ್ತಸ್ಯ ರಕ್ಷಸಃ ॥ **6.98.15** ॥ 4417

ಧನುಶ್ಚ ಸಶರಂ ಹಸ್ತಾಚ್ಚಿರಸ್ತ್ರಾಣಂ ಚ ಪಾತಯತ್।
ತಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ವೇಗೇನ ವಾಲಿಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.98.16** ॥ 4418

ತಲೇನಾಭ್ಯಹನತ್ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಕರ್ಣಮೂಲೇ ಸಕುಂಡಲೇ।
ಸ ತು ಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಹಾವೇಗೋ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.98.17** ॥ 4419

ಕರೇಣೈಕೇನ ಜಗ್ರಾಹ ಸುಮಹಾಂತಂ ಪರಶ್ವಧಂ।
ತಂ ತೈಲಧೌತಂ ವಿಮಲಂ ಶೈಲಸಾರಮಯಂ ದೃಢಂ ॥ **6.98.18** ॥ 4420

ರಾಕ್ಷಸಃ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ವಾಲಿಪುತ್ರೇ ನ್ಯಪಾತಯತ್।
ತೇನ ವಾಮಾಂಸಫಲಕೇ ಭೃಶಂ ಪ್ರತ್ಯವಪಾತಿತಂ ॥ **6.98.19** ॥ 4421

ಅಂಗದೋ ಮೋಕ್ಷಯಾಮಾಸ ಸರೋಷಃ ಸ ಪರಶ್ವಧಂ।
ಸ ವೀರೋ ವಜ್ರಸಂಕಾಶಮಂಗದೋ ಮುಷ್ಟಿಮಾತ್ಮನಃ ॥ **6.98.20** ॥ 4422

ಸಂವರ್ತಯತ್ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಪಿತುಸ್ತುಲ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ಸ್ತನಾಭ್ಯಾಶೇ ಮರ್ಮಜ್ಞೋ ಹೃದಯಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.98.21** ॥ 4423

ಇಂದ್ರಾಶನಿಸಮಸ್ಪರ್ಶಂ ಸ ಮುಷ್ಟಿಂ ವಿನ್ಯಪಾತಯತ್।
ತೇನ ತಸ್ಯ ನಿಪಾತೇನ ರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ ಮಹಾಮೃಧೇ ॥ **6.98.22** ॥ 4424

ಪಫಾಲ ಹೃದಯಂ ಚಾಸ್ಯ ಸ ಪಪಾತ ಹತೋ ಭುವಿ।
ತಸ್ಮಿನ್ ವಿನಿಹತೇ ಭೂಮೌ ತತ್ ಸೈನ್ಯಂ ಸಂಪ್ರಚುಕ್ಷುಭೇ ॥ **6.98.23** ॥ 4425

ಅಭವಚ್ಚ ಮಹಾನ್ ಕ್ರೋಧಃ ಸಮರೇ ರಾವಣಸ್ಯ ತು।
ವಾನರಾಣಾಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾನಾಂ ಸಿಂಹನಾದಃ ಸುಪುಷ್ಕಲಃ ॥ **6.98.24** ॥ 4426

ಸ್ಫೋಟಯನ್ನಿವ ಶಬ್ದೇನ ಲಂಕಾಂ ಸಾಟ್ಟಾಲಗೋಪುರಾಂ।
ಸಹೇಂದ್ರೇಣೇವ ದೇವಾನಾಂ ನಾದಃ ಸಮಭವನ್ಮಹಾನ್ ॥ **6.98.25** ॥ 4427

ಅಥೇಂದ್ರಶತ್ರುಸ್ತ್ರಿದಶಾಲಯಾನಾಂ
ವನೌಕಸಾಂ ಚೈವ ಮಹಾಪ್ರಣಾದಂ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ಸರೋಷಂ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ
ಪುನಶ್ಚ ಯುದ್ಧಾಭಿಮುಖೋಽವತಸ್ಥೇ ॥ **6.98.26** ॥ 4428

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟನವತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ

ಮಹೋದರಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವೌ ಹತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ರಾವಣಃ।
ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ನಿಹತೇ ವೀರೇ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇ ಮಹಾಬಲೇ ॥ **6.99.1** ॥ 4429

ಆವಿವೇಶ ಮಹಾನ್ ಕ್ರೋಧೋ ರಾವಣಂ ತು ಮಹಾಮೃಧೇ।
ಸೂತಂ ಸಂಚೋದಯಾಮಾಸ ವಾಕ್ಯಂ ಚೇದಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.99.2** ॥ 4430

ನಿಹತಾನಾಮಮಾತ್ಯಾನಾಂ ರುದ್ಧಸ್ಯ ನಗರಸ್ಯ ಚ।
ದುಃಖಮೇವಾಪನೇಷ್ಯಾಮಿ ಹತ್ವಾ ತೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ॥ **6.99.3** ॥ 4431

ರಾಮವೃಕ್ಷಂ ರಣೇ ಹನ್ಮಿ ಸೀತಾಪುಷ್ಪಫಲಪ್ರದಂ।
ಪ್ರಶಾಖಾ ಯಸ್ಯ ಸುಗ್ರೀವೋ ಜಾಂಬವಾನ್ ಕುಮುದೋ ನಲಃ ॥ **6.99.4** ॥ 4432

ದ್ವಿವಿದಶ್ಚೈವ ಮೈಂದಶ್ಚ ಅಂಗದೋ ಗಂಧಮಾದನಃ।
ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ಸುಷೇಣಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ಚ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.99.5** ॥ 4433

ಸ ದಿಶೋ ದಶ ಘೋಷೇಣ ರಥಸ್ಯಾತಿರಥೋ ಮಹಾನ್।
ನಾದಯನ್ ಪ್ರಯಯೌ ತೂರ್ಣಂ ರಾಘವಂ ಚಾಭ್ಯಧಾವತ ॥ **6.99.6** ॥ 4434

ಪೂರಿತಾ ತೇನ ಶಬ್ದೇನ ಸನದೀಗಿರಿಕಾನನಾ।
ಸಂಚಚಾಲ ಮಹೀ ಸರ್ವಾ ತ್ರಸ್ತಸಿಂಹಮೃಗದ್ವಿಜಾ ॥ **6.99.7** ॥ 4435

ತಾಮಸಂ ಸುಮಹಾಘೋರಂ ಚಕಾರಾಸ್ತ್ರಂ ಸುದಾರುಣಂ।
ನಿರ್ದದಾಹ ಕಪೀನ್ ಸರ್ವಾಂಸ್ತೇ ಪ್ರಪೇತುಃ ಸಮಂತತಃ ॥ **6.99.8** ॥ 4436

ಉತ್ಪಪಾತ ರಜೋ ಭೂಮೌ ತೈರ್ಭಗ್ನೈಃ ಸಂಪ್ರಧಾವಿತೈಃ।
ನಹಿ ತತ್ ಸಹಿತುಂ ಶೇಕುರ್ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ನಿರ್ಮಿತಂ ಸ್ವಯಂ ॥ **6.99.9** ॥ 4437

ತಾನ್ಯನೀಕಾನ್ಯನೇಕಾನಿ ರಾವಣಸ್ಯ ಶರೋತ್ತಮೈಃ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಗ್ನಾನಿ ಶತಶೋ ರಾಘವಃ ಪರ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.99.10** ॥ 4438

ತತೋ ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲೋ ವಿದ್ರಾವ್ಯ ಹರಿವಾಹಿನೀಂ।
ಸ ದದರ್ಶ ತತೋ ರಾಮಂ ತಿಷ್ಠಂತಮಪರಾಜಿತಂ ॥ **6.99.11** ॥ 4439

ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ವಿಷ್ಣುನಾ ವಾಸವಂ ಯಥಾ।
ಆಲಿಖಂತಮಿವಾಕಾಶಮವಷ್ಟಭ್ಯ ಮಹದ್ ಧನುಃ ॥ **6.99.12** ॥ 4440

ಪದ್ಮಪತ್ರವಿಶಾಲಾಕ್ಷಂ ದೀರ್ಘಬಾಹುಮರಿಂದಮಂ।
ತತೋ ರಾಮೋ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಸಹಿತೋ ಬಲೀ ॥ **6.99.13** ॥ 4441

ವಾನರಾಂಶ್ಚ ರಣೇ ಭಗ್ನಾನಾಪತಂತಂ ಚ ರಾವಣಂ।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ರಾಘವೋ ಹೃಷ್ಟೋ ಮಧ್ಯೇ ಜಗ್ರಾಹ ಕಾರ್ಮುಕಂ ॥ **6.99.14** ॥ 4442

ವಿಸ್ಫಾರಯಿತುಮಾರೇಭೇ ತತಃ ಸ ಧನುರುತ್ತಮಂ।
ಮಹಾವೇಗಂ ಮಹಾನಾದಂ ನಿರ್ಭಿಂದನ್ನಿವ ಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.99.15** ॥ 4443

ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ಬಾಣೌಘೈ ರಾಮವಿಸ್ಫಾರಿತೇನ ಚ।
ಶಬ್ದೇನ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತೇನ ಪೇತುಶ್ಚ ಶತಶಸ್ತದಾ ॥ **6.99.16** ॥ 4444

ತಯೋಃ ಶರಪಥಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಜಪುತ್ರಯೋಃ।
ಸ ಬಭೌ ಚ ಯಥಾ ರಾಹುಃ ಸಮೀಪೇ ಶಶಿಸೂರ್ಯಯೋಃ ॥ **6.99.17** ॥ 4445

ತಮಿಚ್ಛನ್ ಪ್ರಥಮಂ ಯೋದ್ಧುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ಮುಮೋಚ ಧನುರಾಯಮ್ಯ ಶರಾನಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮಾನ್ ॥ **6.99.18** ॥ 4446

ತಾನ್ ಮುಕ್ತಮಾತ್ರಾನಾಕಾಶೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಧನುಷ್ಮತಾ।
ಬಾಣಾನ್ ಬಾಣೈರ್ಮಹಾತೇಜಾ ರಾವಣಃ ಪ್ರತ್ಯವಾರಯತ್ ॥ **6.99.19** ॥ 4447

ಏಕಮೇಕೇನ ಬಾಣೇನ ತ್ರಿಭಿಸ್ತ್ರೀನ್ ದಶಭಿರ್ದಶ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಪ್ರಚಿಚ್ಛೇದ ದರ್ಶಯನ್ ಪಾಣಿಲಾಘವಂ ॥ **6.99.20** ॥ 4448

ಅಭ್ಯತಿಕ್ರಮ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ರಾವಣಃ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ಆಸಸಾದ ರಣೇ ರಾಮಂ ಸ್ಥಿತಂ ಶೈಲಮಿವಾಪರಂ ॥ **6.99.21** ॥ 4449

ಸ ರಾಘವಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಕ್ರೋಧಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ।
ವ್ಯಸೃಜಚ್ಛರವರ್ಷಾಣಿ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.99.22** ॥ 4450

ಶರಧಾರಾಸ್ತತೋ ರಾಮೋ ರಾವಣಸ್ಯ ಧನುಶ್ಚ್ಯುತಾಃ।
ದೃಷ್ಟ್ವೈವಾಪತಿತಾಃ ಶೀಘ್ರಂ ಭಲ್ಲಾಂಜಗ್ರಾಹ ಸತ್ವರಂ ॥ **6.99.23** ॥ 4451

ತಾಂಛರೌಘಾಂಸ್ತತೋ ಭಲ್ಲೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ರಾಘವಃ।
ದೀಪ್ಯಮಾನಾನ್ ಮಹಾಘೋರಾಞ್ಶರಾನಾಶೀವಿಷೋಪಮಾನ್ ॥ **6.99.24** ॥ 4452

ರಾಘವೋ ರಾವಣಂ ತೂರ್ಣಂ ರಾವಣೋ ರಾಘವಂ ತಥಾ।
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ವಿವಿಧೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಶರವರ್ಷೈರ್ವವರ್ಷತುಃ ॥ **6.99.25** ॥ 4453

ಚೇರತುಶ್ಚ ಚಿರಂ ಚಿತ್ರಂ ಮಂಡಲಂ ಸವ್ಯದಕ್ಷಿಣಂ।
ಬಾಣವೇಗಾತ್ ಸಮುತ್ಪಿಪ್ತಾವನ್ಯೋನ್ಯಮಪರಾಜಿತೌ ॥ **6.99.26** ॥ 4454

ತಯೋರ್ಭೂತಾನಿ ವಿತ್ರೇಸುರ್ಯುಗಪತ್ ಸಂಪ್ರಯುಧ್ಯತೋಃ।
ರೌದ್ರಯೋಃ ಸಾಯಕಮುಚೋರ್ಯಮಾಂತಕನಿಕಾಶಯೋಃ ॥ **6.99.27** ॥ 4455

ಸತತಂ ವಿವಿಧೈರ್ಬಾಣೈರ್ಬಭೂವ ಗಗನಂ ತದಾ।
ಘನೈರಿವಾತಪಾಪಾಯೇ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಾಸಮಾಕುಲೈಃ ॥ **6.99.28** ॥ 4456

ಗವಾಕ್ಷಿತಮಿವಾಕಾಶಂ ಬಭೂವ ಶರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ।
ಮಹಾವೇಗೈಃ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣಾಗ್ರೈರ್ಗೃಧ್ರಪತ್ರೈಃ ಸುವಾಜಿತೈಃ ॥ **6.99.29** ॥ 4457

ಶರಾಂಧಕಾರಮಾಕಾಶಂ ಚಕ್ರತುಃ ಪರಮಂ ತದಾ।
ಗತೇಽಸ್ತಂ ತಪನೇ ಚಾಪಿ ಮಹಾಮೇಘಾವಿವೋತ್ಥಿತೌ ॥ **6.99.30** ॥ 4458

ತಯೋರಭೂನ್ಮಹಾಯುದ್ಧಮನ್ಯೋನ್ಯವಧಕಾಂಕ್ಷಿಣೋಃ।
ಅನಾಸಾದ್ಯಮಚಿಂತ್ಯಂ ಚ ವೃತ್ರವಾಸವಯೋರಿವ ॥ **6.99.31** ॥ 4459

ಉಭೌ ಹಿ ಪರಮೇಷ್ವಾಸಾವುಭೌ ಯುದ್ಧವಿಶಾರದೌ।
ಉಭಾವಸ್ತ್ರವಿದಾಂ ಮುಖ್ಯಾವುಭೌ ಯುದ್ಧೇ ವಿಚೇರತುಃ ॥ **6.99.32** ॥ 4460

ಉಭೌ ಹಿ ಯೇನ ವ್ರಜತಸ್ತೇನ ತೇನ ಶರೋರ್ಮಯಃ।
ಊರ್ಮಯೋ ವಾಯುನಾ ವಿದ್ಧಾ ಜಗ್ಮುಃ ಸಾಗರಯೋರಿವ ॥ **6.99.33** ॥ 4461

ತತಃ ಸಂಸಕ್ತಹಸ್ತಸ್ತು ರಾವಣೋ ಲೋಕರಾವಣಃ।
ನಾರಾಚಮಾಲಾಂ ರಾಮಸ್ಯ ಲಲಾಟೇ ಪ್ರತ್ಯಮುಂಚತ ॥ **6.99.34** ॥ 4462

ರೌದ್ರಚಾಪಪ್ರಯುಕ್ತಾಂ ತಾಂ ನೀಲೋತ್ಪಲದಲಪ್ರಭಾಂ।
ಶಿರಸಾಧಾರಯದ್ ರಾಮೋ ನ ವ್ಯಥಾಮಭ್ಯಪದ್ಯತ ॥ **6.99.35** ॥ 4463

ಅಥ ಮಂತ್ರಾನಪಿ ಜಪನ್ ರೌದ್ರಮಸ್ತ್ರಮುದೀರಯನ್।
ಶರಾನ್ ಭೂಯಃ ಸಮಾದಾಯ ರಾಮಃ ಕ್ರೋಧಸಮನ್ವಿತಃ ॥ **6.99.36** ॥ 4464

ಮುಮೋಚ ಚ ಮಹಾತೇಜಾಶ್ಚಾಪಮಾಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ತಾಞ್ಶರಾನ್ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಾಯ ಚಿಕ್ಷೇಪಾಚ್ಛಿನ್ನಸಾಯಕಃ ॥ **6.99.37** ॥ 4465

ತೇ ಮಹಾಮೇಘಸಂಕಾಶೇ ಕವಚೇ ಪತಿತಾಃ ಶರಾಃ।
ಅವಧ್ಯೇ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ನ ವ್ಯಥಾಂ ಜನಯಂಸ್ತದಾ ॥ **6.99.38** ॥ 4466

ಪುನರೇವಾಥ ತಂ ರಾಮೋ ರಥಸ್ಥಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ।
ಲಲಾಟೇ ಪರಮಾಸ್ತ್ರೇಣ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರಕುಶಲೋಽಭಿನತ್ ॥ **6.99.39** ॥ 4467

ತೇ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಬಾಣರೂಪಾಣಿ ಪಂಚಶೀರ್ಷಾ ಇವೋರಗಾಃ।
ಶ್ವಸಂತೋ ವಿವಿಶುರ್ಭೂಮಿಂ ರಾವಣಪ್ರತಿಕೂಲಿತಾಃ ॥ **6.99.40** ॥ 4468

ನಿಹತ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯಾಸ್ತ್ರಂ ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ।
ಆಸುರಂ ಸುಮಹಾಘೋರಮಸ್ತ್ರಂ ಪ್ರಾದುಶ್ಚಕಾರ ಸಃ ॥ **6.99.41** ॥ 4469

ಸಿಂಹವ್ಯಾಘ್ರಮುಖಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಕಂಕಕೋಕಮುಖಾನಪಿ।
ಗೃಧ್ರಶ್ಯೇನಮುಖಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಶೃಗಾಲವದನಾಂಸ್ತಥಾ ॥ **6.99.42** ॥ 4470

ಈಹಾಮೃಗಮುಖಾಂಶ್ಚಾಪಿ ವ್ಯಾದಿತಾಸ್ಯಾನ್ ಭಯಾವಹಾನ್।
ಪಂಚಾಸ್ಯಾನ್ ಲೇಲಿಹಾನಾಂಶ್ಚ ಸಸರ್ಜ ನಿಶಿತಾಞ್ಶರಾನ್ ॥ **6.99.43** ॥ 4471

ಶರಾನ್ ಖರಮುಖಾಂಶ್ಚಾನ್ಯಾನ್ ವರಾಹಮುಖಸಂಶ್ರಿತಾನ್।
ಶ್ವಾನಕುಕ್ಕುಟವಕ್ತ್ರಾಂಶ್ಚ ಮಕರಾಶೀವಿಷಾನನಾನ್ ॥ **6.99.44** ॥ 4472

ಏತಾಂಶ್ಚಾನ್ಯಾಂಶ್ಚ ಮಾಯಾಭಿಃ ಸಸರ್ಜ ನಿಶಿತಾಂಛರಾನ್।
ರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸರ್ಪ ಇವ ಶ್ವಸನ್ ॥ **6.99.45** ॥ 4473

ಆಸುರೇಣ ಸಮಾವಿಷ್ಟಃ ಸೋಽಸ್ತ್ರೇಣ ರಘುಪುಂಗವಃ।
ಸಸರ್ಜಾಸ್ತ್ರಂ ಮಹೋತ್ಸಾಹಂ ಪಾವಕಂ ಪಾವಕೋಪಮಃ ॥ **6.99.46** ॥ 4474

ಅಗ್ನಿದೀಪ್ತಮುಖಾನ್ ಬಾಣಾಂಸ್ತತ್ರ ಸೂರ್ಯಮುಖಾನಪಿ।
ಚಂದ್ರಾರ್ಧಚಂದ್ರವಕ್ತ್ರಾಂಶ್ಚ ಧೂಮಕೇತುಮುಖಾನಪಿ।
ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರವರ್ಣಾಂಶ್ಚ ಮಹೋಲ್ಕಾಮುಖಸಂಸ್ಥಿತಾನ್ ॥ **6.99.47** ॥ 4475

ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವೋಪಮಾಂಶ್ಚಾಪಿ ಸಸರ್ಜ ವಿವಿಧಾಂಛರಾನ್।
ತೇ ರಾವಣಶರಾ ಘೋರಾ ರಾಘವಾಸ್ತ್ರಸಮಾಹತಾಃ ॥ **6.99.48** ॥ 4476

ವಿಲಯಂ ಜಗ್ಮುರಾಕಾಶೇ ಜಘ್ನುಶ್ಚೈವ ಸಹಸ್ರಶಃ।
ತದಸ್ತ್ರಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.99.49** ॥ 4477

ಹೃಷ್ಟಾ ನೇದುಸ್ತತಃ ಸರ್ವೇ ಕಪಯಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ಸುಗ್ರೀವಾಭಿಮುಖಾ ವೀರಾಃ ಸಂಪರಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ರಾಘವಂ ॥ **6.99.50** ॥ 4478

ತತಸ್ತದಸ್ತ್ರಂ ವಿನಿಹತ್ಯ ರಾಘವಃ
ಪ್ರಸಹ್ಯ ತದ್ ರಾವಣಬಾಹುನಿಃಸೃತಂ।
ಮುದಾನ್ವಿತೋ ದಾಶರಥಿರ್ಮಹಾಹವೇ
ವಿನೇದುರುಚ್ಚೈರ್ಮುದಿತಾಃ ಕಪೀಶ್ವರಾಃ ॥ **6.99.51** ॥ 4479

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಮೂರ್ಚ್ಛಾ ರಾವಣಸ್ಯ ಯುದ್ಧಾತ್ ಪಲಾಯನಂ ಚ

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರತಿಹತೇಽಸ್ತ್ರೇ ತು ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಕ್ರೋಧಂ ಚ ದ್ವಿಗುಣಂ ಚಕ್ರೇ ಕ್ರೋಧಾಚ್ಚಾಸ್ತ್ರಮನಂತರಂ ॥ **6.100.1** ॥ 4480

ಮಯೇನ ವಿಹಿತಂ ರೌದ್ರಮನ್ಯದಸ್ತ್ರಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।
ಉತ್ಸೃಷ್ಟಂ ರಾವಣೋ ಭೀಮಂ ರಾಘವಾಯ ಪ್ರಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.100.2** ॥ 4481

ತತಃ ಶೂಲಾನಿ ನಿಶ್ಚೇರುರ್ಗದಾಶ್ಚ ಮುಸಲಾನಿ ಚ।
ಕಾರ್ಮುಕಾದ್ ದೀಪ್ಯಮಾನಾನಿ ವಜ್ರಸಾರಾಣಿ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.100.3** ॥ 4482

ಮುದ್ಗರಾಃ ಕೂಟಪಾಶಾಶ್ಚ ದೀಪ್ತಾಶ್ಚಾಶನಯಸ್ತಥಾ।
ನಿಷ್ಪೇತುರ್ವಿವಿಧಾಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ವಾತಾ ಇವ ಯುಗಕ್ಷಯೇ ॥ **6.100.4** ॥ 4483

ತದಸ್ತ್ರಂ ರಾಘವಃ ಶ್ರೀಮಾನುತ್ತಮಾಸ್ತ್ರವಿದಾಂ ವರಃ।
ಜಘಾನ ಪರಮಾಸ್ತ್ರೇಣ ಗಾಂಧರ್ವೇಣ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.100.5** ॥ 4484

ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರತಿಹತೇಽಸ್ತ್ರೇ ತು ರಾಘವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ರಾವಣಃ ಕ್ರೋಧತಾಮ್ರಾಕ್ಷಃ ಸೌರಮಸ್ತ್ರಮುದೀರಯತ್ ॥ **6.100.6** ॥ 4485

ತತಶ್ಚಕ್ರಾಣಿ ನಿಷ್ಪೇತುರ್ಭಾಸ್ವರಾಣಿ ಮಹಾಂತಿ ಚ।
ಕಾರ್ಮುಕಾದ್ ಭೀಮವೇಗಸ್ಯ ದಶಗ್ರೀವಸ್ಯ ಧೀಮತಃ ॥ **6.100.7** ॥ 4486

ತೈರಾಸೀದ್ ಗಗನಂ ದೀಪ್ತಂ ಸಂಪತದ್ಭಿಃ ಸಮಂತತಃ।
ಪತದ್ಭಿಶ್ಚ ದಿಶೋ ದೀಪ್ತಾಶ್ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಗ್ರಹೈರಿವ ॥ **6.100.8** ॥ 4487

ತಾನಿ ಚಿಚ್ಛೇದ ಬಾಣೌಘೈಶ್ಚಕ್ರಾಣಿ ತು ಸ ರಾಘವಃ।
ಆಯುಧಾನಿ ಚ ಚಿತ್ರಾಣಿ ರಾವಣಸ್ಯ ಚಮೂಮುಖೇ ॥ **6.100.9** ॥ 4488

ತದಸ್ತ್ರಂ ತು ಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ವಿವ್ಯಾಧ ದಶಭಿರ್ಬಾಣೈ ರಾಮಂ ಸರ್ವೇಷು ಮರ್ಮಸು ॥ **6.100.10** ॥ 4489

ಸ ವಿದ್ಧೋ ದಶಭಿರ್ಬಾಣೈರ್ಮಹಾಕಾರ್ಮುಕನಿಃಸೃತೈಃ।
ರಾವಣೇನ ಮಹಾತೇಜಾ ನ ಪ್ರಾಕಂಪತ ರಾಘವಃ ॥ **6.100.11** ॥ 4490

ತತೋ ವಿವ್ಯಾಧ ಗಾತ್ರೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಸಮಿತಿಂಜಯಃ।
ರಾಘವಸ್ತು ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣಂ ಬಹುಭಿಃ ಶರೈಃ ॥ **6.100.12** ॥ 4491

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಘವಸ್ಯಾನುಜೋ ಬಲೀ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸಾಯಕಾನ್ ಸಪ್ತ ಜಗ್ರಾಹ ಪರವೀರಹಾ ॥ **6.100.13** ॥ 4492

ತೈಃ ಸಾಯಕೈರ್ಮಹಾವೇಗೈ ರಾವಣಸ್ಯ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।
ಧ್ವಜಂ ಮನುಷ್ಯಶೀರ್ಷಂ ತು ತಸ್ಯ ಚಿಚ್ಛೇದ ನೈಕಧಾ ॥ **6.100.14** ॥ 4493

ಸಾರಥೇಶ್ಚಾಪಿ ಬಾಣೇನ ಶಿರೋ ಜ್ವಲಿತಕುಂಡಲಂ।
ಜಹಾರ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನೈರ್ಋತಸ್ಯ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.100.15** ॥ 4494

ತಸ್ಯ ಬಾಣೈಶ್ಚ ಚಿಚ್ಛೇದ ಧನುರ್ಗಜಕರೋಪಮಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪಂಚಭಿರ್ನಿಶಿತೈಸ್ತದಾ ॥ **6.100.16** ॥ 4495

ನೀಲಮೇಘನಿಭಾಂಶ್ಚಾಸ್ಯ ಸದಶ್ವಾನ್ ಪರ್ವತೋಪಮಾನ್।
ಜಘಾನಾಪ್ಲುತ್ಯ ಗದಯಾ ರಾವಣಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.100.17** ॥ 4496

ಹತಾಶ್ವಾತ್ ತು ತದಾ ವೇಗಾದವಪ್ಲುತ್ಯ ಮಹಾರಥಾತ್।
ಕೋಪಮಾಹಾರಯತ್ ತೀವ್ರಂ ಭ್ರಾತರಂ ಪ್ರತಿ ರಾವಣಃ ॥ **6.100.18** ॥ 4497

ತತಃ ಶಕ್ತಿಂ ಮಹಾಶಕ್ತಿಃ ಪ್ರದೀಪ್ತಾಮಶನೀಮಿವ।
ವಿಭೀಷಣಾಯ ಚಿಕ್ಷೇಪ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ॥ **6.100.19** ॥ 4498

ಅಪ್ರಾಪ್ತಾಮೇವ ತಾಂ ಬಾಣೈಸ್ತ್ರಿಭಿಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಅಥೋದತಿಷ್ಠತ್ ಸನ್ನಾದೋ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾರಣೇ ॥ **6.100.20** ॥ 4499

ಸಂಪಪಾತ ತ್ರಿಧಾ ಛಿನ್ನಾ ಶಕ್ತಿಃ ಕಾಂಚನಮಾಲಿನೀ।
ಸವಿಸ್ಫುಲಿಂಗಾ ಜ್ವಲಿತಾ ಮಹೋಲ್ಕೇವ ದಿವಶ್ಚ್ಯುತಾ ॥ **6.100.21** ॥ 4500

ತತಃ ಸಂಭಾವಿತತರಾಂ ಕಾಲೇನಾಪಿ ದುರಾಸದಾಂ।
ಜಗ್ರಾಹ ವಿಪುಲಾಂ ಶಕ್ತಿಂ ದೀಪ್ಯಮಾನಾಂ ಸ್ವತೇಜಸಾ ॥ **6.100.22** ॥ 4501

ಸಾ ವೇಗಿತಾ ಬಲವತಾ ರಾವಣೇನ ದುರಾತ್ಮನಾ।
ಜಜ್ವಾಲ ಸುಮಹಾತೇಜಾ ದೀಪ್ತಾಶನಿಸಮಪ್ರಭಾ ॥ **6.100.23** ॥ 4502

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ವೀರೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ತಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಪ್ರಾಣಸಂಶಯಮಾಪನ್ನಂ ತೂರ್ಣಮಭ್ಯವಪದ್ಯತ ॥ **6.100.24** ॥ 4503

ತಂ ವಿಮೋಕ್ಷಯಿತುಂ ವೀರಶ್ಚಾಪಮಾಯಮ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ರಾವಣಂ ಶಕ್ತಿಹಸ್ತಂ ವೈ ಶರವರ್ಷೈರವಾಕಿರತ್ ॥ **6.100.25** ॥ 4504

ಕೀರ್ಯಮಾಣಃ ಶರೌಘೇಣ ವಿಸೃಷ್ಟೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ನ ಪ್ರಹರ್ತುಂ ಮನಶ್ಚಕ್ರೇ ವಿಮುಖೀಕೃತವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.100.26** ॥ 4505

ಮೋಕ್ಷಿತಂ ಭ್ರಾತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸ ರಾವಣಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಭಿಮುಖಸ್ತಿಷ್ಠನ್ನಿದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.100.27** ॥ 4506

ಮೋಕ್ಷಿತಸ್ತೇ ಬಲಶ್ಲಾಘಿನ್ ಯಸ್ಮಾದೇವಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ವಿಮುಚ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಂ ಶಕ್ತಿಸ್ತ್ವಯೀಯಂ ವಿನಿಪಾತ್ಯತೇ ॥ **6.100.28** ॥ 4507

ಏಷಾ ತೇ ಹೃದಯಂ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಶಕ್ತಿರ್ಮೋಹಿತಲಕ್ಷಣಾ।
ಮದ್ಬಾಹುಪರಿಘೋತ್ಸೃಷ್ಟಾ ಪ್ರಾಣಾನಾದಾಯ ಯಾಸ್ಯತಿ ॥ **6.100.29** ॥ 4508

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ತಾಂ ಶಕ್ತಿಮಷ್ಟಘಂಟಾಂ ಮಹಾಸ್ವನಾಂ।
ಮಯೇನ ಮಾಯಾವಿಹಿತಾಮಮೋಘಾಂ ಶತ್ರುಘಾತಿನೀಂ ॥ **6.100.30** ॥ 4509

ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ಸಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಜ್ವಲಂತೀಮಿವ ತೇಜಸಾ।
ರಾವಣಃ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ಚ ನನಾದ ಚ ॥ **6.100.31** ॥ 4510

ಸಾ ಕ್ಷಿಪ್ತಾ ಭೀಮವೇಗೇನ ವಜ್ರಾಶನಿಸಮಸ್ವನಾ।
ಶಕ್ತಿರಭ್ಯಪತದ್ ವೇಗಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಣಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.100.32** ॥ 4511

ತಾಮನುವ್ಯಾಹರಚ್ಛಕ್ತಿಮಾಪತಂತೀಂ ಸ ರಾಘವಃ।
ಸ್ವಸ್ತ್ಯಸ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯೇತಿ ಮೋಘಾ ಭವ ಹತೋದ್ಯಮಾ ॥ **6.100.33** ॥ 4512

ರಾವಣೇನ ರಣೇ ಶಕ್ತಿಃ ಕ್ರುದ್ಧೇನಾಶೀವಿಷೋಪಮಾ।
ಮುಕ್ತಾऽಽಶೂರಸ್ಯಭೀತಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಮಮಜ್ಜ ಸಾ ॥ **6.100.34** ॥ 4513

ನ್ಯಪತತ್ ಸಾ ಮಹಾವೇಗಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಮಹೋರಸಿ।
ಜಿಹ್ವೇವೋರಗರಾಜಸ್ಯ ದೀಪ್ಯಮಾನಾ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.100.35** ॥ 4514

ತತೋ ರಾವಣವೇಗೇನ ಸುದೂರಮವಗಾಢಯಾ।
ಶಕ್ತ್ಯಾ ವಿಭಿನ್ನಹೃದಯಃ ಪಪಾತ ಭುವಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.100.36** ॥ 4515

ತದವಸ್ಥಂ ಸಮೀಪಸ್ಥೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಘವಃ।
ಭ್ರಾತೃಸ್ನೇಹಾನ್ಮಹಾತೇಜಾ ವಿಷಣ್ಣಹೃದಯೋऽಭವತ್ ॥ **6.100.37** ॥ 4516

ಸ ಮುಹೂರ್ತಮಿವ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಬಾಷ್ಪಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಃ।
ಬಭೂವ ಸಂರಬ್ಧತರೋ ಯುಗಾಂತ ಇವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.100.38** ॥ 4517

ನ ವಿಷಾದಸ್ಯ ಕಾಲೋऽಯಮಿತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ರಾಘವಃ।
ಚಕ್ರೇ ಸುತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ರಾವಣಸ್ಯ ವಧೇ ಧೃತಃ।
ಸರ್ವಯತ್ನೇನ ಮಹತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪರಿವೀಕ್ಷ್ಯ ಚ ॥ **6.100.39** ॥ 4518

ಸ ದದರ್ಶ ತತೋ ರಾಮಃ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಭಿನ್ನಂ ಮಹಾಹವೇ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರುಧಿರಾದಿಗ್ಧಂ ಸಪನ್ನಗಮಿವಾಚಲಂ ॥ **6.100.40** ॥ 4519

ತಾಮಪಿ ಪ್ರಹಿತಾಂ ಶಕ್ತಿಂ ರಾವಣೇನ ಬಲೀಯಸಾ।
ಯತ್ನತಸ್ತೇ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠಾ ನ ಶೇಕುರವಮರ್ದಿತುಂ ॥ **6.100.41** ॥ 4520

ಅರ್ದಿತಾಶ್ಚೈವ ಬಾಣೌಘೈಸ್ತೇ ಪ್ರವೇಕೇಣ ರಕ್ಷಸಾಂ।
ಸೌಮಿತ್ರೇಃ ಸಾ ವಿನಿರ್ಭಿದ್ಯ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾ ಧರಣೀತಲಂ ॥ **6.100.42** ॥ 4521

ತಾಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಪರಾಮೃಶ್ಯ ರಾಮಃ ಶಕ್ತಿಂ ಭಯಾವಹಾಂ।
ಬಭಂಜ ಸಮರೇ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಬಲವಾನ್ ವಿಚಕರ್ಷ ಚ ॥ **6.100.43** ॥ 4522

ತಸ್ಯ ನಿಷ್ಕರ್ಷತಃ ಶಕ್ತಿಂ ರಾವಣೇನ ಬಲೀಯಸಾ।
ಶರಾಃ ಸರ್ವೇಷು ಗಾತ್ರೇಷು ಪಾತಿತಾ ಮರ್ಮಭೇದಿನಃ ॥ **6.100.44** ॥ 4523

ಅಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ತಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ಸಮಾಶ್ಲಿಷ್ಯ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ಹನೂಮಂತಂ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಮಹಾಕಪಿಂ ॥ **6.100.45** ॥ 4524

ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪರಿವಾರ್ಯೈವಂ ತಿಷ್ಠಧ್ವಂ ವಾನರೋತ್ತಮಾಃ।
ಪರಾಕ್ರಮಸ್ಯ ಕಾಲೋಽಯಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೋ ಮೇ ಚಿರೇಪ್ಸಿತಃ ॥ **6.100.46** ॥ 4525

ಪಾಪಾತ್ಮಾಯಂ ದಶಗ್ರೀವೋ ವಧ್ಯತಾಂ ಪಾಪನಿಶ್ಚಯಃ।
ಕಾಂಕ್ಷಿತಂ ಚಾತಕಸ್ಯೇವ ಘರ್ಮಾಂತೇ ಮೇಘದರ್ಶನಂ ॥ **6.100.47** ॥ 4526

ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ನಚಿರಾತ್ ಸತ್ಯಂ ಪ್ರತಿಶೃಣೋಮಿ ವಃ।
ಅರಾವಣಮರಾಮಂ ವಾ ಜಗದ್ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಥ ವಾನರಾಃ ॥ **6.100.48** ॥ 4527

ರಾಜ್ಯನಾಶಂ ವನೇ ವಾಸಂ ದಂಡಕೇ ಪರಿಧಾವನಂ।
ವೈದೇಹ್ಯಾಶ್ಚ ಪರಾಮರ್ಶೋ ರಕ್ಷೋಭಿಶ್ಚ ಸಮಾಗಮಂ ॥ **6.100.49** ॥ 4528

ಪ್ರಾಪ್ತಂ ದುಃಖಂ ಮಹಾಘೋರಂ ಕ್ಲೇಶಶ್ಚ ನಿರಯೋಪಮಃ।
ಅದ್ಯ ಸರ್ವಮಹಂ ತ್ಯಕ್ಷ್ಯೇ ನಿಹತ್ವಾ ರಾವಣಂ ರಣೇ ॥ **6.100.50** ॥ 4529

ಯದರ್ಥಂ ವಾನರಂ ಸೈನ್ಯಂ ಸಮಾನೀತಮಿದಂ ಮಯಾ।
ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ಕೃತೋ ರಾಜ್ಯೇ ನಿಹತ್ವಾ ವಾಲಿನಂ ರಣೇ।
ಯದರ್ಥಂ ಸಾಗರಃ ಕ್ರಾಂತಃ ಸೇತುರ್ಬದ್ಧಶ್ಚ ಸಾಗರೇ ॥ **6.100.51** ॥ 4530

ಸೋಽಯಮದ್ಯ ರಣೇ ಪಾಪಶ್ಚಕ್ಷುರ್ವಿಷಯಮಾಗತಃ।
ಚಕ್ಷುರ್ವಿಷಯಮಾಗತ್ಯ ನಾಯಂ ಜೀವಿತುಮರ್ಹತಿ ॥ **6.100.52** ॥ 4531

ದೃಷ್ಟಿಂ ದೃಷ್ಟಿವಿಷಸ್ಯೇವ ಸರ್ಪಸ್ಯ ಮಮ ರಾವಣಃ।
ಯಥಾ ವಾ ವೈನತೇಯಸ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಭುಜಂಗಮಃ ॥ **6.100.53** ॥ 4532

ಸುಖಂ ಪಶ್ಯತ ದುರ್ಧರ್ಷಾ ಯುದ್ಧಂ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ।
ಆಸೀನಾಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೇಷು ಮಮೇದಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ॥ **6.100.54** ॥ 4533

ಅದ್ಯ ಪಶ್ಯಂತು ರಾಮಸ್ಯ ರಾಮತ್ವಂ ಮಮ ಸಂಯುಗೇ।
ತ್ರಯೋ ಲೋಕಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸದೇವಾಃ ಸರ್ಷಿಚಾರಣಾಃ ॥ **6.100.55** ॥ 4534

ಅದ್ಯ ಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಯಲ್ಲೋಕಾಃ ಸಚರಾಚರಾಃ।
ಸದೇವಾಃ ಕಥಯಿಷ್ಯಂತಿ ಯಾವದ್ ಭೂಮಿರ್ಧರಿಷ್ಯತಿ।
ಸಮಾಗಮ್ಯ ಸದಾ ಲೋಕೇ ಯಥಾ ಯುದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತಿತಂ ॥ **6.100.56** ॥ 4535

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಶಿತೈರ್ಬಾಣೈಸ್ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ಆಜಘಾನ ರಣೇ ರಾಮೋ ದಶಗ್ರೀವಂ ಸಮಾಹಿತಃ ॥ **6.100.57** ॥ 4536

ತಥಾ ಪ್ರದೀಪ್ತೈರ್ನಾರಾಚೈರ್ಮುಸಲೈಶ್ಚಾಪಿ ರಾವಣಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷತ್ ತದಾ ರಾಮಂ ಧಾರಾಭಿರಿವ ತೋಯದಃ ॥ **6.100.58** ॥ 4537

ರಾಮರಾವಣಮುಕ್ತಾನಾಮನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿನಿಘ್ನತಾಂ।
ವರಾಣಾಂ ಚ ಶರಾಣಾಂ ಚ ಬಭೂವ ತುಮುಲಃ ಸ್ವನಃ ॥ **6.100.59** ॥ 4538

ವಿಚ್ಛಿನ್ನಾಶ್ಚ ವಿಕೀರ್ಣಾಶ್ಚ ರಾಮರಾವಣಯೋಃ ಶರಾಃ।
ಅಂತರಿಕ್ಷಾತ್ ಪ್ರದೀಪ್ತಾಗ್ರಾ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.100.60** ॥ 4539

ತಯೋರ್ಜ್ಯಾತಲನಿಷ್ಪೋಷೋ ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಮಹಾನ್।
ತ್ರಾಸನಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಸಂಬಭೂವಾದ್ಭುತೋಪಮಃ ॥ **6.100.61** ॥ 4540

ಸ ಕೀರ್ಯಮಾಣಃ ಶರಜಾಲವೃಷ್ಟಿಭಿ -
ರ್ಮಹಾತ್ಮನಾ ದೀಪ್ತಧನುಷ್ಮತಾರ್ದಿತಃ।
ಭಯಾತ್ ಪ್ರದುದ್ರಾವ ಸಮೇತ್ಯ ರಾವಣೋ
ಯಥಾನಿಲೇನಾಭಿಹತೋ ಬಲಾಹಕಃ ॥ **6.100.62** ॥ 4541

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ವಿಲಾಪೋ ಹನುಮದಾಹೃತಯೌಷಧ್ಯಾ ಸುಷೇಣಪ್ರಯುಕ್ತಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾಲಾಭಃ

ಶಕ್ತ್ಯಾ ನಿಪಾತಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣೇನ ಬಲೀಯಸಾ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸಮರೇ ಶೂರಂ ಶೋಣಿತೌಘಪರಿಪ್ಲುತಂ ॥ **6.101.1** ॥ 4542

ಸ ದತ್ತ್ವಾ ತುಮುಲಂ ಯುದ್ಧಂ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ವಿಸೃಜನ್ನೇವ ಬಾಣೌಘಾನ್ ಸುಷೇಣಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.101.2** ॥ 4543

ಏಷ ರಾವಣವೀರ್ಯೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪತಿತೋ ಭುವಿ।
ಸರ್ಪವಚ್ಚೇಷ್ಟತೇ ವೀರೋ ಮಮ ಶೋಕಮುದೀರಯನ್ ॥ **6.101.3** ॥ 4544

ಶೋಣಿತಾರ್ದ್ರಮಿಮಂ ವೀರಂ ಪ್ರಾಣೈಃ ಪ್ರಿಯತರಂ ಮಮ।
ಪಶ್ಯತೋ ಮಮ ಕಾ ಶಕ್ತಿರ್ಯೋದ್ಧುಂ ಪರ್ಯಾಕುಲಾತ್ಮನಃ ॥ **6.101.4** ॥ 4545

ಅಯಂ ಸ ಸಮರಶ್ಲಾಘೀ ಭ್ರಾತಾ ಮೇ ಶುಭಲಕ್ಷಣಃ।
ಯದಿ ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನಃ ಪ್ರಾಣೈರ್ಮೇ ಕಿಂ ಸಖೇನ ವಾ ॥ **6.101.5** ॥ 4546

ಲಜ್ಜತೀವ ಹಿ ಮೇ ವೀರ್ಯಂ ಭ್ರಶ್ಯತೀವ ಕರಾದ್ ಧನುಃ।
ಸಾಯಕಾ ವ್ಯವಸೀದಂತಿ ದೃಷ್ಟಿರ್ಬಾಷ್ಪವಶಂ ಗತಾ ॥ **6.101.6** ॥ 4547

ಅವಸೀದಂತಿ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಸ್ವಪ್ನಯಾನೇ ನೃಣಾಮಿವ।
ಚಿಂತಾ ಮೇ ವರ್ಧತೇ ತೀವ್ರಾ ಮುಮೂರ್ಷಾಪಿ ಚ ಜಾಯತೇ ॥ **6.101.7** ॥ 4548

ಭ್ರಾತರಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣೇನ ದುರಾತ್ಮನಾ।
ವಿಷ್ಟನಂತಂ ತು ದುಃಖಾರ್ತಂ ಮರ್ಮಣ್ಯಭಿಹತಂ ಭೃಶಂ ॥ **6.101.8** ॥ 4549

ರಾಘವೋ ಭ್ರಾತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪ್ರಿಯಂ ಪ್ರಾಣಂ ಬಹಿಶ್ಚರಂ।
ದುಃಖೇನ ಮಹತಾವಿಷ್ಟೋ ಧ್ಯಾನಶೋಕಪರಾಯಣಃ ॥ **6.101.9** ॥ 4550

ಪರಂ ವಿಷಾದಮಾಪನ್ನೋ ವಿಲಲಾಪಾಕುಲೇಂದ್ರಿಯಃ।
ಭ್ರಾತರಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಣಪಾಂಸುಷು ॥ **6.101.10** ॥ 4551

ವಿಜಯೋಽಪಿ ಹಿ ಮೇ ಶೂರ ನ ಪ್ರಿಯಾಯೋಪಕಲ್ಪತೇ।
ಅಚಕ್ಷುರ್ವಿಷಯಶ್ಚಂದ್ರಃ ಕಾಂ ಪ್ರೀತಿಂ ಜನಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.101.11** ॥ 4552

ಕಿಂ ಮೇ ಯುದ್ಧೇನ ಕಿಂ ಪ್ರಾಣೈರ್ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ।
ಯತ್ರಾಯಂ ನಿಹತಃ ಶೇತೇ ರಣಮೂರ್ಧನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.101.12** ॥ 4553

ಯಥೈವ ಮಾಂ ವನಂ ಯಾಂತಮನುಯಾತಿ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।
ಅಹಮಪ್ಯನುಯಾಸ್ಯಾಮಿ ತಥೈವೈನಂ ಯಮಕ್ಷಯಂ ॥ **6.101.13** ॥ 4554

ಇಷ್ಟಬಂಧುಜನೋ ನಿತ್ಯಂ ಮಾಂ ಸ ನಿತ್ಯಮನುವ್ರತಃ।
ಇಮಾಮವಸ್ಥಾಂ ಗಮಿತೋ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಕೂಟಯೋಧಿಭಿಃ ॥ **6.101.14** ॥ 4555

ದೇಶೇ ದೇಶೇ ಕಲತ್ರಾಣಿ ದೇಶೇ ದೇಶೇ ಚ ಬಾಂಧವಾಃ।
ತಂ ತು ದೇಶಂ ನ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಯತ್ರ ಭ್ರಾತಾ ಸಹೋದರಃ ॥ **6.101.15** ॥ 4556

ಕಿಂ ನು ರಾಜ್ಯೇನ ದುರ್ಧರ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ವಿನಾ ಮಮ।
ಕಥಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ತ್ವಂಬಾಂ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಪುತ್ರವತ್ಸಲಾಂ ॥ **6.101.16** ॥ 4557

ಉಪಾಲಂಭಂ ನ ಶಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಸೋಢುಂ ದತ್ತಂ ಸುಮಿತ್ರಯಾ।
ಕಿಂ ನು ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಮಾತರಂ ಕಿಂ ನು ಕೈಕಯೀಂ ॥ **6.101.17** ॥ 4558

ಭರತಂ ಕಿಂ ನು ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಚ ಮಹಾಬಲಂ।
ಸಹ ತೇನ ವನಂ ಯಾತೋ ವಿನಾ ತೇನಾಗತಃ ಕಥಂ ॥ **6.101.18** ॥ 4559

ಇಹೈವ ಮರಣಂ ಶ್ರೇಯೋ ನ ತು ಬಂಧುವಿಗರ್ಹಣಂ।
ಕಿಂ ಮಯಾ ದುಷ್ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಕೃತಮನ್ಯತ್ರ ಜನ್ಮನಿ ॥ **6.101.19** ॥ 4560

ಯೇನ ಮೇ ಧಾರ್ಮಿಕೋ ಭ್ರಾತಾ ನಿಹತಶ್ಚಾಗ್ರತಃ ಸ್ಥಿತಃ।
ಹಾ ಭ್ರಾತರ್ಮನುಜಶ್ರೇಷ್ಠ ಶೂರಾಣಾಂ ಪ್ರವರ ಪ್ರಭೋ ॥ **6.101.20** ॥ 4561

ಏಕಾಕೀ ಕಿಂ ನು ಮಾಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಪರಲೋಕಾಯ ಗಚ್ಛಸಿ।
ವಿಲಪಂತಂ ಚ ಮಾಂ ಭ್ರಾತಃ ಕಿಮರ್ಥಂ ನಾವಭಾಷಸೇ ॥ **6.101.21** ॥ 4562

ಉತ್ತಿಷ್ಠ ಪಶ್ಯ ಕಿಂ ಶೇಷೇ ದೀನಂ ಮಾಂ ಪಶ್ಯ ಚಕ್ಷುಷಾ।
ಶೋಕಾರ್ತಸ್ಯ ಪ್ರಮತ್ತಸ್ಯ ಪರ್ವತೇಷು ವನೇಷು ಚ ॥ **6.101.22** ॥ 4563

ವಿಷಣ್ಣಸ್ಯ ಮಹಾಬಾಹೋ ಸಮಾಶ್ವಾಸಯಿತಾ ಮಮ।
ರಾಮಮೇವಂ ಬ್ರುವಾಣಂ ತು ಶೋಕವ್ಯಾಕುಲಿತೇಂದ್ರಿಯಂ ॥ **6.101.23** ॥ 4564

ಆಶ್ವಾಸಯನ್ನುವಾಚೇದಂ ಸುಷೇಣಃ ಪರಮಂ ವಚಃ।
ತ್ಯಜೇಮಾಂ ನರಶಾರ್ದೂಲ ಬುದ್ಧಿಂ ವೈಕ್ಲವ್ಯಕಾರಿಣೀಂ ॥ **6.101.24** ॥ 4565

ಶೋಕಸಂಜನನೀಂ ಚಿಂತಾಂ ತುಲ್ಯಾಂ ಬಾಣೈಶ್ಚಮೂಮುಖೇ।
ನೈವ ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಲಕ್ಷ್ಮಿವರ್ಧನಃ ॥ **6.101.25** ॥ 4566

ನಹ್ಯಸ್ಯ ವಿಕೃತಂ ವಕ್ತ್ರಂ ನ ಚ ಶ್ಯಾಮತ್ವಮಾಗತಂ।
ಸುಪ್ರಭಂ ಚ ಪ್ರಸನ್ನಂ ಚ ಮುಖಮಸ್ಯ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯತಾಂ ॥ **6.101.26** ॥ 4567

ಪದ್ಮಪತ್ರತಲೌ ಹಸ್ತೌ ಸುಪ್ರಸನ್ನೇ ಚ ಲೋಚನೇ।
ನೇದೃಶಂ ದೃಶ್ಯತೇ ರೂಪಂ ಗತಾಸೂನಾಂ ವಿಶಾಂಪತೇ ॥ **6.101.27** ॥ 4568

ವಿಷಾದಂ ಮಾ ಕೃಥಾ ವೀರ ಸಪ್ರಾಣೋಽಯಮರಿಂದಮ।
ಆಖ್ಯಾತಿ ತು ಪ್ರಸುಪ್ತಸ್ಯ ಸ್ರಸ್ತಗಾತ್ರಸ್ಯ ಭೂತಲೇ ॥ **6.101.28** ॥ 4569

ಸೋಚ್ಛ್ವಾಸಂ ಹೃದಯಂ ವೀರ ಕಂಪಮಾನಂ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ।
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸುಷೇಣೋ ರಾಘವಂ ವಚಃ ॥ **6.101.29** ॥ 4570

ಸಮೀಪಸ್ಥಮುವಾಚೇದಂ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಕಪಿಂ।
ಸೌಮ್ಯ ಶೀಘ್ರಮಿತೋ ಗತ್ವಾ ಪರ್ವತಂ ಹಿ ಮಹೋದಯಂ ॥ **6.101.30** ॥ 4571

ಪೂರ್ವಂ ತು ಕಥಿತೋ ಯೋಽಸೌ ವೀರ ಜಾಂಬವತಾ ತವ।
ದಕ್ಷಿಣೇ ಶಿಖರೇ ಜಾತಾಂ ಮಹೌಷಧಿಮಿಹಾನಯ ॥ **6.101.31** ॥ 4572

ವಿಶಲ್ಯಕರಣೀಂ ನಾಮ್ನಾ ಸಾವರ್ಣ್ಯಕರಣೀಂ ತಥಾ।
ಸಂಜೀವಕರಣೀಂ ವೀರ ಸಂಧಾನೀಂ ಚ ಮಹೌಷಧೀಂ ॥ **6.101.32** ॥ 4573

ಸಂಜೀವನಾರ್ಥಂ ವೀರಸ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ತ್ವಮಾನಯ।
ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತೋ ಹನುಮಾನ್ ಗತ್ವಾ ಚೌಷಧಿಪರ್ವತಂ।
ಚಿಂತಾಮಭ್ಯಗಮಚ್ಛ್ರೀಮಾನಜಾನಂಸ್ತಾ ಮಹೌಷಧೀಃ ॥ **6.101.33** ॥ 4574

ತಸ್ಯ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ಮಾರುತೇರಮಿತೌಜಸಃ।
ಇದಮೇವ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಶಿಖರಂ ಗಿರೇಃ ॥ **6.101.34** ॥ 4575

ಅಸ್ಮಿಂಸ್ತು ಶಿಖರೇ ಜಾತಾಮೋಷಧೀಂ ತಾಂ ಸುಖಾವಹಾಂ।
ಪ್ರತರ್ಕೇಣಾವಗಚ್ಛಾಮಿ ಸುಷೇಣೋ ಹ್ಯೇವಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.101.35** ॥ 4576

ಅಗೃಹ್ಯ ಯದಿ ಗಚ್ಛಾಮಿ ವಿಶಲ್ಯಕರಣೀಮಹಂ।
ಕಾಲಾತ್ಯಯೇನ ದೋಷಃ ಸ್ಯಾದ್ ವೈಕ್ಲವ್ಯಂ ಚ ಮಹದ್ ಭವೇತ್ ॥ **6.101.36** ॥ 4577

ಇತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಹನುಮಾನ್ ಗತ್ವಾ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಮಹಾಬಲಃ।
ಆಸಾದ್ಯ ಪರ್ವತಶ್ರೇಷ್ಠಂ ತ್ರಿಃ ಪ್ರಕಂಪ್ಯ ಗಿರೇಃ ಶಿರಃ ॥ **6.101.37** ॥ 4578

ಫುಲ್ಲನಾನಾತರುಗಣಂ ಸಮುತ್ಪಾಟ್ಯ ಮಹಾಬಲಃ।
ಗೃಹೀತ್ವಾ ಹರಿಶಾರ್ದೂಲೋ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ ಸಮತೋಲಯತ್ ॥ **6.101.38** ॥ 4579

ಸ ನೀಲಮಿವ ಜೀಮೂತಂ ತೋಯಪೂರ್ಣಂ ನಭಸ್ತಲಾತ್।
ಉತ್ಪಪಾತ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತು ಹನೂಮಾಞ್ಶಿಖರಂ ಗಿರೇಃ ॥ **6.101.39** ॥ 4580

ಸಮಾಗಮ್ಯ ಮಹಾವೇಗಃ ಸನ್ನ್ಯಸ್ಯ ಶಿಖರಂ ಗಿರೇಃ।
ವಿಶ್ರಮ್ಯ ಕಿಂಚಿದ್ಧನುಮಾನ್ ಸುಷೇಣಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.101.40** ॥ 4581

ಔಷಧೀರ್ನಾವಗಚ್ಛಾಮಿ ತಾ ಅಹಂ ಹರಿಪುಂಗವ।
ತದಿದಂ ಶಿಖರಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಗಿರೇಸ್ತಸ್ಯಾಹೃತಂ ಮಯಾ ॥ **6.101.41** ॥ 4582

ಏವಂ ಕಥಯಮಾನಂ ತು ಪ್ರಶಸ್ಯ ಪವನಾತ್ಮಜಂ।
ಸುಷೇಣೋ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಜಗ್ರಾಹೋತ್ಪಾಟ್ಯ ಚೌಷಧೀಃ ॥ **6.101.42** ॥ 4583

ವಿಸ್ಮಿತಾಸ್ತು ಬಭೂವುಸ್ತೇ ಸರ್ವೇ ವಾನರಪುಂಗವಾಃ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಹನುಮತ್ಕರ್ಮ ಸುರೈರಪಿ ಸುದುಷ್ಕರಂ ॥ **6.101.43** ॥ 4584

ತತಃ ಸಂಕ್ಷೋದಯಿತ್ವಾ ತಾಮೋಷಧೀಂ ವಾನರೋತ್ತಮಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ದದೌ ನಸ್ತಃ ಸುಷೇಣಃ ಸುಮಹಾದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.101.44** ॥ 4585

ಸಶಲ್ಯಃ ಸ ಸಮಾಘ್ರಾಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ।
ವಿಶಲ್ಯೋ ವಿರುಜಃ ಶೀಘ್ರಮುದತಿಷ್ಠನ್ಮಹೀತಲಾತ್ ॥ **6.101.45** ॥ 4586

ತಮುತ್ಥಿತಂ ತು ಹರಯೋ ಭೂತಲಾತ್ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಸಾಧುಸಾಧ್ವಿತಿ ಸುಪ್ರೀತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರತ್ಯಪೂಜಯನ್ ॥ **6.101.46** ॥ 4587

ಏಹ್ಯೇಹೀತ್ಯಬ್ರವೀದ್ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪರವೀರಹಾ।
ಸಸ್ವಜೇ ಗಾಢಮಾಲಿಂಗ್ಯ ಬಾಷ್ಪಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಃ ॥ **6.101.47** ॥ 4588

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ರಾಘವಸ್ತದಾ।
ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ತ್ವಾಂ ವೀರ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಮರಣಾತ್ ಪುನರಾಗತಂ ॥ **6.101.48** ॥ 4589

ನಹಿ ಮೇ ಜೀವಿತೇನಾರ್ಥಃ ಸೀತಯಾ ಚ ಜಯೇನ ವಾ।
ಕೋ ಹಿ ಮೇ ಜೀವಿತೇನಾರ್ಥಸ್ತ್ವಯಿ ಪಂಚತ್ವಮಾಗತೇ ॥ **6.101.49** ॥ 4590

ಇತ್ಯೇವಂ ಬ್ರುವತಸ್ತಸ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಖಿನ್ನಃ ಶಿಥಿಲಯಾ ವಾಚಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ವಾಕ್ಯಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.101.50** ॥ 4591

ತಾಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಯ ಪುರಾ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ।
ಲಘುಃ ಕಶ್ಚಿದಿವಾಸತ್ತ್ವೋ ನೈವಂ ತ್ವಂ ವಕ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.101.51** ॥ 4592

ನಹಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ ಕುರ್ವಂತಿ ವಿತಥಾಂ ಸತ್ಯವಾದಿನಃ।
ಲಕ್ಷಣಂ ಹಿ ಮಹತ್ತ್ವಸ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪರಿಪಾಲನಂ ॥ **6.101.52** ॥ 4593

ನೈರಾಶ್ಯಮುಪಗಂತುಂ ಚ ನಾಲಂ ತೇ ಮತ್ಕೃತೇಽನಘ।
ವಧೇನ ರಾವಣಸ್ಯಾದ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಮನುಪಾಲಯ ॥ **6.101.53** ॥ 4594

ನ ಜೀವನ್ ಯಾಸ್ಯತೇ ಶತ್ರುಸ್ತವ ಬಾಣಪಥಂ ಗತಃ।
ನರ್ದತಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಸಿಂಹಸ್ಯೇವ ಮಹಾಗಜಃ ॥ **6.101.54** ॥ 4595

ಅಹಂ ತು ವಧಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಶೀಘ್ರಮಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಯಾವದಸ್ತಂ ನ ಯಾತ್ಯೇಷ ಕೃತಕರ್ಮಾ ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.101.55** ॥ 4596

ಯದಿ ವಧಮಿಚ್ಛಸಿ ರಾವಣಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯೇ
ಯದಿ ಚ ಕೃತಾಂ ಹಿ ತವೇಚ್ಛಸಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಂ।
ಯದಿ ತವ ರಾಜಸುತಾಭಿಲಾಷ ಆರ್ಯ
ಕುರು ಚ ವಚೋ ಮಮ ಶೀಘ್ರಮದ್ಯ ವೀರ ॥ **6.101.56** ॥ 4597

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಇಂದ್ರಪ್ರಹಿತಂ ರಥಮಾರೂಢಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ರಾವಣೇನ ಸಹ ಯುದ್ಧಂ

ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ತು ತದ್ ವಾಕ್ಯಮುಕ್ತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ ರಾಘವಃ।
ಸಂದಧೇ ಪರವೀರಘ್ನೋ ಧನುರಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.102.1** ॥ 4598

ರಾವಣಾಯ ಶರಾನ್ ಘೋರಾನ್ ವಿಸಸರ್ಜ ಚಮೂಮುಖೇ।
ಅಥಾನ್ಯಂ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.102.2** ॥ 4599

ಅಭ್ಯಧಾವತ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಸ್ವರ್ಭಾನುರಿವ ಭಾಸ್ಕರಂ।
ದಶಗ್ರೀವೋ ರಥಸ್ಥಸ್ತು ರಾಮಂ ವಜ್ರೋಪಮೈಃ ಶರೈಃ।
ಆಜಘಾನ ಮಹಾಶೈಲಂ ಧಾರಾಭಿರಿವ ತೋಯದಃ ॥ **6.102.3** ॥ 4600

ದೀಪ್ತಪಾವಕಸಂಕಾಶೈಃ ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷದ್ ರಣೇ ರಾಮೋ ದಶಗ್ರೀವಂ ಸಮಾಹಿತಃ ॥ **6.102.4** ॥ 4601

ಭೂಮೌ ಸ್ಥಿತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ರಥಸ್ಥಸ್ಯ ಸ ರಕ್ಷಸಃ।
ನ ಸಮಂ ಯುದ್ಧಮಿತ್ಯಾಹುರ್ದೇವಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರಾಃ ॥ **6.102.5** ॥ 4602

ತತೋ ದೇವವರಃ ಶ್ರೀಮಾಞ್ಶ್ರುತ್ವಾ ತೇಷಾಂ ವಚೋಽಮೃತಂ।
ಆಹೂಯ ಮಾತಲಿಂ ಶಕ್ರೋ ವಚನಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.102.6** ॥ 4603

ರಥೇನ ಮಮ ಭೂಮಿಷ್ಠಂ ಶೀಘ್ರಂ ಯಾಹಿ ರಘೂತ್ತಮಂ।
ಆಹೂಯ ಭೂತಲಂ ಯಾತಃ ಕುರು ದೇವಹಿತಂ ಮಹತ್ ॥ **6.102.7** ॥ 4604

ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ದೇವರಾಜೇನ ಮಾತಲಿರ್ದೇವಸಾರಥಿಃ।
ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ದೇವಂ ತತೋ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.102.8** ॥ 4605

ಶೀಘ್ರಂ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಸಾರಥ್ಯಂ ಚ ಕರೋಮ್ಯಹಂ।
ತತೋ ಹಯೈಶ್ಚ ಸಂಯೋಜ್ಯ ಹರಿತೈಃ ಸ್ಯಂದನೋತ್ತಮಂ ॥ **6.102.9** ॥ 4606

ತತಃ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಾಂಗಃ ಕಿಂಕಿಣೀಶತಭೂಷಿತಃ।
ತರುಣಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶೋ ವೈದೂರ್ಯಮಯಕೂಬರಃ।
ಸದಶ್ವೈಃ ಕಾಂಚನಾಪೀಡೈರ್ಯುಕ್ತಃ ಶ್ವೇತಪ್ರಕೀರ್ಣಕೈಃ ॥ **6.102.10** ॥ 4607

ಹರಿಭಿಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈರ್ಹೇಮಜಾಲವಿಭೂಷಿತೈಃ।
ರುಕ್ಮವೇಣುಧ್ವಜಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜರಥೋ ವರಃ ॥ **6.102.11** ॥ 4608

ದೇವರಾಜೇನ ಸಂದಿಷ್ಟೋ ರಥಮಾರುಹ್ಯ ಮಾತಲಿಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ತತ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಮವತೀರ್ಯ ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪಾತ್ ॥ **6.102.12** ॥ 4609

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ತದಾ ರಾಮಂ ಸಪ್ರತೋದೋ ರಥೇ ಸ್ಥಿತಃ।
ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ಮಾತಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಸಾರಥಿಃ ॥ **6.102.13** ॥ 4610

ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೇಣ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ರಥೋಽಯಂ ವಿಜಯಾಯ ತೇ।
ದತ್ತಸ್ತವ ಮಹಾಸತ್ತ್ವ ಶ್ರೀಮಚ್ಛತ್ರುನಿಬರ್ಹಣ ॥ **6.102.14** ॥ 4611

ಇದಮೈಂದ್ರಂ ಮಹಚ್ಚಾಪಂ ಕವಚಂ ಚಾಗ್ನಿಸನ್ನಿಭಂ।
ಶರಾಶ್ಚಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶಾಃ ಶಕ್ತಿಶ್ಚ ವಿಮಲಾ ಶಿವಾ ॥ **6.102.15** ॥ 4612

ಆರುಹ್ಯೇಮಂ ರಥಂ ವೀರ ರಾಕ್ಷಸಂ ಜಹಿ ರಾವಣಂ।
ಮಯಾ ಸಾರಥಿನಾ ದೇವ ಮಹೇಂದ್ರ ಇವ ದಾನವಾನ್ ॥ **6.102.16** ॥ 4613

ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸಂಪರಿಕ್ರಮ್ಯ ರಥಂ ತಮಭಿವಾದ್ಯ ಚ।
ಆರುರೋಹ ತದಾ ರಾಮೋ ಲೋಕಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ವಿರಾಜಯನ್ ॥ **6.102.17** ॥ 4614

ತದ್ ಬಭೌ ಚಾದ್ಭುತಂ ಯುದ್ಧಂ ದ್ವೈರಥಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ರಾಮಸ್ಯ ಚ ಮಹಾಬಾಹೋ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ರಕ್ಷಸಃ॥ **6.102.18**॥ 4615

ಸ ಗಾಂಧರ್ವೇಣ ಗಾಂಧರ್ವಂ ದೈವಂ ದೈವೇನ ರಾಘವಃ।
ಅಸ್ತ್ರಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ಜಘಾನ ಪರಮಾಸ್ತ್ರವಿತ್॥ **6.102.19**॥ 4616

ಅಸ್ತ್ರಂ ತು ಪರಮಂ ಘೋರಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಸಸರ್ಜ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧಃ ಪುನರೇವ ನಿಶಾಚರಃ॥ **6.102.20**॥ 4617

ತೇ ರಾವಣಧನುರ್ಮುಕ್ತಾಃ ಶರಾಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣಾಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ತಂತ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಸರ್ಪಾ ಭೂತ್ವಾ ಮಹಾವಿಷಾಃ॥ **6.102.21**॥ 4618

ತೇ ದೀಪ್ತವದನಾ ದೀಪ್ತಂ ವಮಂತೋ ಜ್ವಲನಂ ಮುಖೈಃ।
ರಾಮಮೇವಾಭ್ಯವರ್ತಂತ ವ್ಯಾದಿತಾಸ್ಯಾ ಭಯಾನಕಾಃ॥ **6.102.22**॥ 4619

ತೈರ್ವಾಸುಕಿಸಮಸ್ಪರ್ಶೈರ್ದೀಪ್ತಭೋಗೈರ್ಮಹಾವಿಷೈಃ।
ದಿಶಶ್ಚ ಸಂತತಾಃ ಸರ್ವಾ ವಿದಿಶಶ್ಚ ಸಮಾವೃತಾಃ॥ **6.102.23**॥ 4620

ತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪನ್ನಗಾನ್ ರಾಮಃ ಸಮಾಪತತ ಆಹವೇ।
ಅಸ್ತ್ರಂ ಗಾರುತ್ಮತಂ ಘೋರಂ ಪ್ರಾದುಶ್ಚಕ್ರೇ ಭಯಾವಹಂ॥ **6.102.24**॥ 4621

ತೇ ರಾಘವಧನುರ್ಮುಕ್ತಾ ರುಕ್ಮಪುಂಖಾಃ ಶಿಖಿಪ್ರಭಾಃ।
ಸುಪರ್ಣಾಃ ಕಾಂಚನಾ ಭೂತ್ವಾ ವಿಚೇರುಃ ಸರ್ಪಶತ್ರವಃ॥ **6.102.25**॥ 4622

ತೇ ತಾನ್ ಸರ್ವಾಞ್ಶರಾಂಜಘ್ನುಃ ಸರ್ಪರೂಪಾನ್ ಮಹಾಜವಾನ್।
ಸುಪರ್ಣರೂಪಾ ರಾಮಸ್ಯ ವಿಶಿಖಾಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ॥ **6.102.26**॥ 4623

ಅಸ್ತ್ರೇ ಪ್ರತಿಹತೇ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ।
ಅಭ್ಯವರ್ಷತ್ ತದಾ ರಾಮಂ ಘೋರಾಭಿಃ ಶರವೃಷ್ಟಿಭಿಃ॥ **6.102.27**॥ 4624

ತತಃ ಶರಸಹಸ್ರೇಣ ರಾಮಮಕ್ಲಿಷ್ಟಕಾರಿಣಂ।
ಅರ್ದಯಿತ್ವಾ ಶರೌಘೇಣ ಮಾತಲಿಂ ಪ್ರತ್ಯವಿಧ್ಯತ॥ **6.102.28**॥ 4625

ಚಿಚ್ಛೇದ ಕೇತುಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಶರೇಣೈಕೇನ ರಾವಣಃ।
ಪಾತಯಿತ್ವಾ ರಥೋಪಸ್ಥೇ ರಥಾತ್ ಕೇತುಂ ಚ ಕಾಂಚನಂ ॥ **6.102.29** ॥ 4626

ಐಂದ್ರಾನಪಿ ಜಘಾನಾಶ್ವಾಞ್ಶರಜಾಲೇನ ರಾವಣಃ।
ವಿಷೇದುರ್ದೇವಗಂಧರ್ವಚಾರಣಾ ದಾನವೈಃ ಸಹ ॥ **6.102.30** ॥ 4627

ರಾಮಮಾರ್ತಂ ತದಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ವ್ಯಥಿತಾ ವಾನರೇಂದ್ರಾಶ್ಚ ಬಭೂವುಃ ಸವಿಭೀಷಣಾಃ ॥ **6.102.31** ॥ 4628

ರಾಮಚಂದ್ರಮಸಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗ್ರಸ್ತಂ ರಾವಣರಾಹುಣಾ।
ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಂ ಚ ನಕ್ಷತ್ರಂ ರೋಹಿಣೀಂ ಶಶಿನಃ ಪ್ರಿಯಾಂ ॥ **6.102.32** ॥ 4629

ಸಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಬುಧಸ್ತಸ್ಥೌ ಪ್ರಜಾನಾಮಹಿತಾವಹಃ।
ಸಧೂಮಪರಿವೃತ್ತೋರ್ಮಿಃ ಪ್ರಜ್ವಲನ್ನಿವ ಸಾಗರಃ ॥ **6.102.33** ॥ 4630

ಉತ್ಪಪಾತ ತದಾ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಸ್ಪೃಶನ್ನಿವ ದಿವಾಕರಂ।
ಶಸ್ತ್ರವರ್ಣಃ ಸುಪರುಷೋ ಮಂದರಶ್ಮಿರ್ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.102.34** ॥ 4631

ಅದೃಶ್ಯತ ಕಬಂಧಾಂಕಃ ಸಂಸಕ್ತೋ ಧೂಮಕೇತುನಾ।
ಕೋಸಲಾನಾಂ ಚ ನಕ್ಷತ್ರಂ ವ್ಯಕ್ತಮಿಂದ್ರಾಗ್ನಿದೈವತಂ ॥ **6.102.35** ॥ 4632

ಆಹತ್ಯಾಂಗಾರಕಸ್ತಸ್ಥೌ ವಿಶಾಖಮಪಿ ಚಾಂಬರೇ।
ದಶಾಸ್ಯೋ ವಿಂಶತಿಭುಜಃ ಪ್ರಗೃಹೀತಶರಾಸನಃ ॥ **6.102.36** ॥ 4633

ಅದೃಶ್ಯತ ದಶಗ್ರೀವೋ ಮೈನಾಕ ಇವ ಪರ್ವತಃ।
ನಿರಸ್ಯಮಾನೋ ರಾಮಸ್ತು ದಶಗ್ರೀವೇಣ ರಕ್ಷಸಾ ॥ **6.102.37** ॥ 4634

ನಾಶಕ್ನೋದಭಿಸಂಧಾತುಂ ಸಾಯಕಾನ್ ರಣಮೂರ್ಧನಿ।
ಸ ಕೃತ್ವಾ ಭ್ರುಕುಟೀಂ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಂರಕ್ತಲೋಚನಃ ॥ **6.102.38** ॥ 4635

ಜಗಾಮ ಸುಮಹಾಕ್ರೋಧಂ ನಿರ್ದಹನ್ನಿವ ರಾಕ್ಷಸಾನ್।
ತಸ್ಯ ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ವದನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ವಿತ್ರೇಸುಃ ಪ್ರಾಕಂಪತ ಚ ಮೇದಿನೀ ॥ **6.102.39** ॥ 4636

ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲವಾಂಛೈಲಃ ಸಂಚಚಾಲ ಚಲದ್ ದ್ರುಮಃ।
ಬಭೂವ ಚಾಪಿ ಕ್ಷುಭಿತಃ ಸಮುದ್ರಃ ಸರಿತಾಂ ಪತಿಃ ॥ **6.102.40** ॥ 4637

ಖರಾಶ್ಚ ಖರನಿರ್ಘೋಷಾ ಗಗನೇ ಪರುಷಾ ಘನಾಃ।
ಔತ್ಪಾತಿಕಾಶ್ಚ ನರ್ದಂತಃ ಸಮಂತಾತ್ ಪರಿಚಕ್ರಮುಃ ॥ **6.102.41** ॥ 4638

ರಾಮಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಮುತ್ಪಾತಾಂಶ್ಚೈವ ದಾರುಣಾನ್।
ವಿತ್ರೇಸುಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ರಾವಣಸ್ಯಾಭವದ್ ಭಯಂ ॥ **6.102.42** ॥ 4639

ವಿಮಾನಸ್ಥಾಸ್ತದಾ ದೇವಾ ಗಂಧರ್ವಾಶ್ಚ ಮಹೋರಗಾಃ।
ಋಷಿದಾನವದೈತ್ಯಾಶ್ಚ ಗರುತ್ಮಂತಶ್ಚ ಖೇಚರಾಃ ॥ **6.102.43** ॥ 4640

ದದೃಶುಸ್ತೇ ತದಾ ಯುದ್ಧಂ ಲೋಕಸಂವರ್ತಸಂಸ್ಥಿತಂ।
ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈರ್ಭೀಮೈಃ ಶೂರಯೋಃ ಸಂಪ್ರಯುಧ್ಯತೋಃ ॥ **6.102.44** ॥ 4641

ಊಚುಃ ಸುರಾಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ತದಾ ವಿಗ್ರಹಮಾಗತಾಃ।
ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಾ ಮಹಾಯುದ್ಧಂ ವಾಕ್ಯಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟವತ್ ॥ **6.102.45** ॥ 4642

ದಶಗ್ರೀವಂ ಜಯೇತ್ಯಾಹುರಸುರಾಃ ಸಮವಸ್ಥಿತಾಃ।
ದೇವಾ ರಾಮಮಥೋಚುಸ್ತೇ ತ್ವಂ ಜಯೇತಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.102.46** ॥ 4643

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಕ್ರೋಧಾದ್ ರಾಘವಸ್ಯ ಚ ರಾವಣಃ।
ಪ್ರಹರ್ತುಕಾಮೋ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಸ್ಪೃಶನ್ ಪ್ರಹರಣಂ ಮಹತ್ ॥ **6.102.47** ॥ 4644

ವಜ್ರಸಾರಂ ಮಹಾನಾದಂ ಸರ್ವಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಂ।
ಶೈಲಶೃಂಗನಿಭೈಃ ಕೂಟೈಶ್ಚಿತ್ತದೃಷ್ಟಿಭಯಾವಹಂ ॥ **6.102.48** ॥ 4645

ಸಧೂಮಮಿವ ತೀಕ್ಷ್ಣಾಗ್ರಂ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿಚಯೋಪಮಂ।
ಅತಿರೌದ್ರಮನಾಸಾದ್ಯಂ ಕಾಲೇನಾಪಿ ದುರಾಸದಂ ॥ **6.102.49** ॥ 4646

ತ್ರಾಸನಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ದಾರಣಂ ಭೇದನಂ ತಥಾ।
ಪ್ರದೀಪ್ತ ಇವ ರೋಷೇಣ ಶೂಲಂ ಜಗ್ರಾಹ ರಾವಣಃ ॥ **6.102.50** ॥ 4647

ತಚ್ಛೂಲಂ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ಜಗ್ರಾಹ ಯುಧಿ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅನೀಕೈಃ ಸಮರೇ ಶೂರೈ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ ॥ **6.102.51** ॥ 4648

ಸಮುದ್ಯಮ್ಯ ಮಹಾಕಾಯೋ ನನಾದ ಯುಧಿ ಭೈರವಂ।
ಸಂರಕ್ತನಯನೋ ರೋಷಾತ್ ಸ್ವಸೈನ್ಯಮಭಿಹರ್ಷಯನ್ ॥ **6.102.52** ॥ 4649

ಪೃಥಿವೀಂ ಚಾಂತರಿಕ್ಷಂ ಚ ದಿಶಶ್ಚ ಪ್ರದಿಶಸ್ತಥಾ।
ಪ್ರಾಕಂಪಯತ್ ತದಾ ಶಬ್ದೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ದಾರುಣಃ ॥ **6.102.53** ॥ 4650

ಅತಿಕಾಯಸ್ಯ ನಾದೇನ ತೇನ ತಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ।
ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ವಿತ್ರೇಸುಃ ಸಾಗರಶ್ಚ ಪ್ರಚುಕ್ಷುಭೇ ॥ **6.102.54** ॥ 4651

ಸ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಃ ಶೂಲಂ ತದ್ ರಾವಣೋ ಮಹತ್।
ವಿನದ್ಯ ಸುಮಹಾನಾದಂ ರಾಮಂ ಪರುಷಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.102.55** ॥ 4652

ಶೂಲೋಽಯಂ ವಜ್ರಸಾರಸ್ತೇ ರಾಮ ರೋಷಾನ್ಮಯೋದ್ಯತಃ।
ತವ ಭ್ರಾತೃಸಹಾಯಸ್ಯ ಸದ್ಯಃ ಪ್ರಾಣಾನ್ ಹರಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.102.56** ॥ 4653

ರಕ್ಷಸಾಮದ್ಯ ಶೂರಾಣಾಂ ನಿಹತಾನಾಂ ಚಮೂಮುಖೇ।
ತ್ವಾಂ ನಿಹತ್ಯ ರಣಶ್ಲಾಘಿನ್ ಕರೋಮಿ ತರಸಾ ಸಮಂ ॥ **6.102.57** ॥ 4654

ತಿಷ್ಠೇದಾನೀಂ ನಿಹನ್ಮಿ ತ್ವಾಮೇಷ ಶೂಲೇನ ರಾಘವ।
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸ ಚಿಕ್ಷೇಪ ತಚ್ಛೂಲಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಃ ॥ **6.102.58** ॥ 4655

ತದ್ ರಾವಣಕರಾನ್ಮುಕ್ತಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಾಸಮಾವೃತಂ।
ಅಷ್ಟಘಂಟಂ ಮಹಾನಾದಂ ವಿಯದ್ಗತಮಶೋಭತ ॥ **6.102.59** ॥ 4656

ತಚ್ಛೂಲಂ ರಾಘವೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜ್ವಲಂತಂ ಘೋರದರ್ಶನಂ।
ಸಸರ್ಜ ವಿಶಿಖಾನ್ ರಾಮಶ್ಚಾಪಮಾಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.102.60** ॥ 4657

ಆಪತಂತಂ ಶರೌಘೇಣ ವಾರಯಾಮಾಸ ರಾಘವಃ।
ಉತ್ಪತಂತಂ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿಂ ಜಲೌಘೈರಿವ ವಾಸವಃ ॥ **6.102.61** ॥ 4658

ನಿರ್ದದಾಹ ಸ ತಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ರಾಮಕಾರ್ಮುಕನಿಃಸೃತಾನ್।
ರಾವಣಸ್ಯ ಮಹಾಞ್ಶೂಲಃ ಪತಂಗಾನಿವ ಪಾವಕಃ ॥ **6.102.62** ॥ 4659

ತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭಸ್ಮಸಾದ್ಭೂತಾಞ್ಶೂಲಸಂಸ್ಪರ್ಶಚೂರ್ಣಿತಾನ್।
ಸಾಯಕಾನಂತರಿಕ್ಷಸ್ಥಾನ್ ರಾಘವಃ ಕ್ರೋಧಮಾಹರತ್ ॥ **6.102.63** ॥ 4660

ಸ ತಾಂ ಮಾತಲಿನಾ ನೀತಾಂ ಶಕ್ತಿಂ ವಾಸವಸಮ್ಮತಾಂ।
ಜಗ್ರಾಹ ಪರಮಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಘವೋ ರಘುನಂದನಃ ॥ **6.102.64** ॥ 4661

ಸಾ ತೋಲಿತಾ ಬಲವತಾ ಶಕ್ತಿರ್ಘಂಟಾಕೃತಸ್ವನಾ।
ನಭಃ ಪ್ರಜ್ವಾಲಯಾಮಾಸ ಯುಗಾಂತೋಲ್ಕೇವ ಸಪ್ರಭಾ ॥ **6.102.65** ॥ 4662

ಸಾ ಕ್ಷಿಪ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚೂಲೇ ಪಪಾತ ಹ।
ಭಿನ್ನಃ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಮಹಾಞ್ಶೂಲೋ ನಿಪಪಾತ ಗತದ್ಯುತಿಃ ॥ **6.102.66** ॥ 4663

ನಿರ್ಬಿಭೇದ ತತೋ ಬಾಣೈರ್ಹಯಾನಸ್ಯ ಮಹಾಜವಾನ್।
ರಾಮಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ಮಹಾವೇಗೈರ್ವಜ್ರಕಲ್ಪೈರಜಿಹ್ಮಗೈಃ ॥ **6.102.67** ॥ 4664

ನಿರ್ಬಿಭೇದೋರಸಿ ತದಾ ರಾವಣಂ ನಿಶಿತೈಃ ಶರೈಃ।
ರಾಘವಃ ಪರಮಾಯತ್ತೋ ಲಲಾಟೇ ಪತ್ರಿಭಿಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ॥ **6.102.68** ॥ 4665

ಸ ಶರೈರ್ಭಿನ್ನಸರ್ವಾಂಗೋ ಗಾತ್ರಪ್ರಸ್ರುತಶೋಣಿತಃ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಃ ಸಮೂಹಸ್ಥಃ ಫುಲ್ಲಾಶೋಕ ಇವಾಬಭೌ ॥ **6.102.69** ॥ 4666

ಸ ರಾಮಬಾಣೈರತಿವಿದ್ಧಗಾತ್ರೋ
ನಿಶಾಚರೇಂದ್ರಃ ಕ್ಷತಜಾರ್ದ್ರಗಾತ್ರಃ।

ಜಗಾಮ ಖೇದಂ ಚ ಸಮಾಜಮಧ್ಯೇ
ಕ್ರೋಧಂ ಚ ಚಕ್ರೇ ಸುಭೃಶಂ ತದಾನೀಂ ॥ **6.102.70** ॥ 4667

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಕರ್ತೃಕಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಭರ್ತ್ಸನಂ ರಾಮೇಣಾಹತಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ತದೀಯಸಾರಥಿನಾ ರಣಾದ್ ಬಹಿರಪನಯನಂ

ಸ ತು ತೇನ ತದಾ ಕ್ರೋಧಾತ್ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೇನಾರ್ದಿತೋ ಭೃಶಂ।
ರಾವಣಃ ಸಮರಶ್ಲಾಘೀ ಮಹಾಕ್ರೋಧಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.103.1** ॥ 4668

ಸ ದೀಪ್ತನಯನೋಽಮರ್ಷಾಚ್ಚಾಪಮುದ್ಯಮ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಅಭ್ಯರ್ದಯತ್ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಘವಂ ಪರಮಾಹವೇ ॥ **6.103.2** ॥ 4669

ಬಾಣಧಾರಾಸಹಸ್ರೌಘೈಃ ಸ ತೋಯದ ಇವಾಂಬರಾತ್।
ರಾಘವಂ ರಾವಣೋ ಬಾಣೈಸ್ತಟಾಕಮಿವ ಪೂರಯನ್ ॥ **6.103.3** ॥ 4670

ಪೂರಿತಃ ಶರಜಾಲೇನ ಧನುರ್ಮುಕ್ತೇನ ಸಂಯುಗೇ।
ಮಹಾಗಿರಿರಿವಾಕಂಪ್ಯಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ನ ಪ್ರಕಂಪತೇ ॥ **6.103.4** ॥ 4671

ಸ ಶರೈಃ ಶರಜಾಲಾನಿ ವಾರಯನ್ ಸಮರೇ ಸ್ಥಿತಃ।
ಗಭಸ್ತೀನಿವ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.103.5** ॥ 4672

ತತಃ ಶರಸಹಸ್ರಾಣಿ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಿಶಾಚರಃ।
ನಿಜಘಾನೋರಸಿ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಘವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.103.6** ॥ 4673

ಸ ಶೋಣಿತಸಮಾದಿಗ್ಧಃ ಸಮರೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಃ।
ದೃಷ್ಟಃ ಫುಲ್ಲ ಇವಾರಣ್ಯೇ ಸುಮಹಾನ್ ಕಿಂಶುಕದ್ರುಮಃ ॥ **6.103.7** ॥ 4674

ಶರಾಭಿಘಾತಸಂರಬ್ಧಃ ಸೋಽಭಿಜಗ್ರಾಹ ಸಾಯಕಾನ್।
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸುಮಹಾತೇಜಾ ಯುಗಾಂತಾದಿತ್ಯವರ್ಚಸಃ ॥ **6.103.8** ॥ 4675

ತತೋಽನ್ಯೋನ್ಯಂ ಸುಸಂರಬ್ಧೌ ತಾವುಭೌ ರಾಮರಾವಣೌ।
ಶರಾಂಧಕಾರೇ ಸಮರೇ ನೋಪಲಕ್ಷಯತಾಂ ತದಾ ॥ **6.103.9** ॥ 4676

ತತಃ ಕ್ರೋಧಸಮಾವಿಷ್ಟೋ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ।
ಉವಾಚ ರಾವಣಂ ವೀರಃ ಪ್ರಹಸ್ಯ ಪರುಷಂ ವಚಃ ॥ **6.103.10** ॥ 4677

ಮಮ ಭಾರ್ಯಾ ಜನಸ್ಥಾನಾದಜ್ಞಾನಾದ್ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ।
ಹೃತಾ ತೇ ವಿವಶಾ ಯಸ್ಮಾತ್ ತಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಂ ನಾಸಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.103.11** ॥ 4678

ಮಯಾ ವಿರಹಿತಾಂ ದೀನಾಂ ವರ್ತಮಾನಾಂ ಮಹಾವನೇ।
ವೈದೇಹೀಂ ಪ್ರಸಭಂ ಹೃತ್ವಾ ಶೂರೋಽಹಮಿತಿ ಮನ್ಯಸೇ ॥ **6.103.12** ॥ 4679

ಸ್ತ್ರೀಷು ಶೂರ ವಿನಾಥಾಸು ಪರದಾರಾಭಿಮರ್ಶನಂ।
ಕೃತ್ವಾ ಕಾಪುರುಷಂ ಕರ್ಮ ಶೂರೋಽಹಮಿತಿ ಮನ್ಯಸೇ ॥ **6.103.13** ॥ 4680

ಭಿನ್ನಮರ್ಯಾದ ನಿರ್ಲಜ್ಜ ಚಾರಿತ್ರೇಷ್ವನವಸ್ಥಿತ।
ದರ್ಪಾನ್ಮೃತ್ಯುಮುಪಾದಾಯ ಶೂರೋಽಹಮಿತಿ ಮನ್ಯಸೇ ॥ **6.103.14** ॥ 4681

ಶೂರೇಣ ಧನದಭ್ರಾತ್ರಾ ಬಲೈಃ ಸಮುದಿತೇನ ಚ।
ಶ್ಲಾಘನೀಯಂ ಮಹತ್ಕರ್ಮ ಯಶಸ್ಯಂ ಚ ಕೃತಂ ತ್ವಯಾ ॥ **6.103.15** ॥ 4682

ಉತ್ಸೇಕೇನಾಭಿಪನ್ನಸ್ಯ ಗರ್ಹಿತಸ್ಯಾಹಿತಸ್ಯ ಚ।
ಕರ್ಮಣಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಹೀದಾನೀಂ ತಸ್ಯಾದ್ಯ ಸುಮಹತ್ ಫಲಂ ॥ **6.103.16** ॥ 4683

ಶೂರೋಽಹಮಿತಿ ಚಾತ್ಮಾನಮವಗಚ್ಛಸಿ ದುರ್ಮತೇ।
ನೈವ ಲಜ್ಜಾಸ್ತಿ ತೇ ಸೀತಾಂ ಚೌರವದ್ ವ್ಯಪಕರ್ಷತಃ ॥ **6.103.17** ॥ 4684

ಯದಿ ಮತ್ಸನ್ನಿಧೌ ಸೀತಾ ಧರ್ಷಿತಾ ಸ್ಯಾತ್ ತ್ವಯಾ ಬಲಾತ್।
ಭ್ರಾತರಂ ತು ಖರಂ ಪಶ್ಯೇಸ್ತದಾ ಮತ್ಸಾಯಕೈರ್ಹತಃ ॥ **6.103.18** ॥ 4685

ದಿಷ್ಟ್ಯಾಸಿ ಮಮ ಮಂದಾತ್ಮಂಶ್ಚಕ್ಷುರ್ವಿಷಯಮಾಗತಃ।
ಅದ್ಯ ತ್ವಾಂ ಸಾಯಕೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ನಯಾಮಿ ಯಮಸಾದನಂ ॥ **6.103.19** ॥ 4686

ಅದ್ಯ ತೇ ಮಚ್ಛರೈಶ್ಛಿನ್ನಂ ಶಿರೋ ಜ್ವಲಿತಕುಂಡಲಂ।
ಕ್ರವ್ಯಾದಾ ವ್ಯಪಕರ್ಷಂತು ವಿಕೀರ್ಣಂ ರಣಪಾಂಸುಷು ॥ **6.103.20** ॥ 4687

ನಿಪತ್ಯೋರಸಿ ಗೃಧ್ರಾಸ್ತೇ ಕ್ಷಿತೌ ಕ್ಷಿಪ್ತಸ್ಯ ರಾವಣ।
ಪಿಬಂತು ರುಧಿರಂ ತರ್ಷಾದ್ ಬಾಣಶಲ್ಯಾಂತರೋತ್ಥಿತಂ ॥ **6.103.21** ॥ 4688

ಅದ್ಯ ಮದ್ಬಾಣಭಿನ್ನಸ್ಯ ಗತಾಸೋಃ ಪತಿತಸ್ಯ ತೇ।
ಕರ್ಷನ್ ತ್ವಂತ್ರಾಣಿ ಪತಗಾ ಗರುತ್ಮಂತ ಇವೋರಗಾನ್ ॥ **6.103.22** ॥ 4689

ಇತ್ಯೇವಂ ಸ ವದನ್ ವೀರೋ ರಾಮಃ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ।
ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ ಸಮೀಪಸ್ಥಂ ಶರವರ್ಷೈರವಾಕಿರತ್ ॥ **6.103.23** ॥ 4690

ಬಭೂವ ದ್ವಿಗುಣಂ ವೀರ್ಯಂ ಬಲಂ ಹರ್ಷಶ್ಚ ಸಂಯುಗೇ।
ರಾಮಸ್ಯಾಸ್ತ್ರಬಲಂ ಚೈವ ಶತ್ರೋರ್ನಿಧನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.103.24** ॥ 4691

ಪ್ರಾದುರ್ಬಭೂವುರಸ್ತ್ರಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ವಿದಿತಾತ್ಮನಃ।
ಪ್ರಹರ್ಷಾಚ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಶೀಘ್ರಹಸ್ತತರೋಽಭವತ್ ॥ **6.103.25** ॥ 4692

ಶುಭಾನ್ಯೇತಾನಿ ಚಿಹ್ನಾನಿ ವಿಜ್ಞಾಯಾತ್ಮಗತಾನಿ ಸಃ।
ಭೂಯ ಏವಾರ್ದಯದ್ ರಾಮೋ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಂತಕೃತ್ ॥ **6.103.26** ॥ 4693

ಹರೀಣಾಂ ಚಾಶ್ಮನಿಕರೈಃ ಶರವರ್ಷೈಶ್ಚ ರಾಘವಾತ್।
ಹನ್ಯಮಾನೋ ದಶಗ್ರೀವೋ ವಿಘೂರ್ಣಹೃದಯೋಽಭವತ್ ॥ **6.103.27** ॥ 4694

ಯದಾ ಚ ಶಸ್ತ್ರಂ ನಾರೇಭೇ ನ ಚಕರ್ಷ ಶರಾಸನಂ।
ನಾಸ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಕರೋದ್ ವೀರ್ಯಂ ವಿಕ್ಲವೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ ॥ **6.103.28** ॥ 4695

ಕ್ಷಿಪ್ತಾಶ್ಚಾಶು ಶರಾಸ್ತೇನ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ಮರಣಾರ್ಥಾಯ ವರ್ತಂತೇ ಮೃತ್ಯುಕಾಲೋಽಭ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.103.29** ॥ 4696

ಸೂತಸ್ತು ರಥನೇತಾಸ್ಯ ತದವಸ್ಥಂ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ತಂ।
ಶನೈರ್ಯುದ್ಧಾದಸಂಭ್ರಾಂತೋ ರಥಂ ತಸ್ಯಾಪವಾಹಯತ್ ॥ **6.103.30** ॥ 4697

ರಥಂ ಚ ತಸ್ಯಾಥ ಜವೇನ ಸಾರಥಿ -
ರ್ನಿವಾರ್ಯ ಭೀಮಂ ಜಲದಸ್ವನಂ ತದಾ।
ಜಗಾಮ ಭೀತ್ಯಾ ಸಮರಾನ್ಮಹೀಪತಿಂ
ನಿರಸ್ತವೀರ್ಯಂ ಪತಿತಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ॥ **6.103.31** ॥ 4698

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣೇನ ಸಾರಥೇರ್ಭರ್ತ್ಸನಂ ಸಾರಥಿನಾ ಪ್ರತಿವಚಸಾ ರಾವಣಂ ಸಂತೋಷ್ಯ ತದೀಯರಥಸ್ಯ ರಣಭೂಮೌ ಪ್ರಾಪಣಂ

ಸ ತು ಮೋಹಾತ್ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಕೃತಾಂತಬಲಚೋದಿತಃ।
ಕ್ರೋಧಸಂರಕ್ತನಯನೋ ರಾವಣಃ ಸೂತಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.104.1** ॥ 4699

ಹೀನವೀರ್ಯಮಿವಾಶಕ್ತಂ ಪೌರುಷೇಣ ವಿವರ್ಜಿತಂ।
ಭೀರುಂ ಲಘುಮಿವಾಸತ್ತ್ವಂ ವಿಹೀನಮಿವ ತೇಜಸಾ ॥ **6.104.2** ॥ 4700

ವಿಮುಕ್ತಮಿವ ಮಾಯಾಭಿರಸ್ತ್ರೈರಿವ ಬಹಿಷ್ಕೃತಂ।
ಮಾಮವಜ್ಞಾಯ ದುರ್ಬುದ್ಧೇ ಸ್ವಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ವಿಚೇಷ್ಟಸೇ ॥ **6.104.3** ॥ 4701

ಕಿಮರ್ಥಂ ಮಾಮವಜ್ಞಾಯ ಮಚ್ಛಂದಮನವೇಕ್ಷ್ಯ ಚ।
ತ್ವಯಾ ಶತ್ರುಸಮಕ್ಷಂ ಮೇ ರಥೋಽಯಮಪವಾಹಿತಃ ॥ **6.104.4** ॥ 4702

ತ್ವಯಾದ್ಯ ಹಿ ಮಮಾನಾರ್ಯ ಚಿರಕಾಲಮುಪಾರ್ಜಿತಂ।
ಯಶೋ ವೀರ್ಯಂ ಚ ತೇಜಶ್ಚ ಪ್ರತ್ಯಯಶ್ಚ ವಿನಾಶಿತಃ ॥ **6.104.5** ॥ 4703

ಶತ್ರೋಃ ಪ್ರಖ್ಯಾತವೀರ್ಯಸ್ಯ ರಂಜನೀಯಸ್ಯ ವಿಕ್ರಮೈಃ।
ಪಶ್ಯತೋ ಯುದ್ಧಲುಬ್ಧೋಽಹಂ ಕೃತಃ ಕಾಪುರುಷಸ್ತ್ವಯಾ ॥ **6.104.6** ॥ 4704

ಯತ್ ತ್ವಂ ಕಥಮಿದಂ ಮೋಹಾನ್ನ ಚೇದ್ ವಹಸಿ ದುರ್ಮತೇ।
ಸತ್ಯೋಽಯಂ ಪ್ರತಿತಕೋ ಮೇ ಪರೇಣ ತ್ವಮುಪಸ್ಕೃತಃ ॥ **6.104.7** ॥ 4705

ನಹಿ ತದ್ ವಿದ್ಯತೇ ಕರ್ಮ ಸುಹೃದೋ ಹಿತಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ।
ರಿಪೂಣಾಂ ಸದೃಶಂ ತ್ವೇತದ್ ಯತ್ ತ್ವಯ್ಯೇತದನುಷ್ಠಿತಂ ॥ **6.104.8** ॥ 4706

ನಿವರ್ತಯ ರಥಂ ಶೀಘ್ರಂ ಯಾವನ್ನಾಪೈತಿ ಮೇ ರಿಪುಃ।
ಯದಿ ವಾಧ್ಯುಷಿತೋಽಸಿ ತ್ವಂ ಸ್ಮರ್ಯತೇ ಯದಿ ಮೇ ಗುಣಃ ॥ **6.104.9** ॥ 4707

ಏವಂ ಪರುಷಮುಕ್ತಸ್ತು ಹಿತಬುದ್ಧಿರಬುದ್ಧಿನಾ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ರಾವಣಂ ಸೂತೋ ಹಿತಂ ಸಾನುನಯಂ ವಚಃ ॥ **6.104.10** ॥ 4708

ನ ಭೀತೋಽಸ್ಮಿ ನ ಮೂಢೋಽಸ್ಮಿ ನೋಪಜಪ್ತೋಽಸ್ಮಿ ಶತ್ರುಭಿಃ।
ನ ಪ್ರಮತ್ತೋ ನ ನಿಃಸ್ನೇಹೋ ವಿಸ್ಮೃತಾ ನ ಚ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾ ॥ **6.104.11** ॥ 4709

ಮಯಾ ತು ಹಿತಕಾಮೇನ ಯಶಶ್ಚ ಪರಿರಕ್ಷತಾ।
ಸ್ನೇಹಪ್ರಸ್ಕನ್ನಮನಸಾ ಹಿತಮಿತ್ಯಪ್ರಿಯಂ ಕೃತಂ ॥ **6.104.12** ॥ 4710

ನಾಸ್ಮಿನ್ನರ್ಥೇ ಮಹಾರಾಜ ತ್ವಂ ಮಾಂ ಪ್ರಿಯಹಿತೇ ರತಂ।
ಕಶ್ಚಿಲ್ಲಘುರಿವಾನಾರ್ಯೋ ದೋಷತೋ ಗಂತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.104.13** ॥ 4711

ಶ್ರೂಯತಾಂ ಪ್ರತಿ ದಾಸ್ಯಾಮಿ ಯನ್ನಿಮಿತ್ತಂ ಮಯಾ ರಥಃ।
ನದೀವೇಗ ಇವಾಂಭೋಭಿಃ ಸಂಯುಗೇ ವಿನಿವರ್ತಿತಃ ॥ **6.104.14** ॥ 4712

ಶ್ರಮಂ ತವಾವಗಚ್ಛಾಮಿ
ಮಹತಾ ರಣಕರ್ಮಣಾ।
ನಹಿ ತೇ ವೀರ್ಯಸೌಮುಖ್ಯಂ
ಪ್ರಕರ್ಷಂ ನೋಪಧಾರಯೇ ॥ **6.104.15** ॥ 4713

ರಥೋದ್ವಹನಖಿನ್ನಾಶ್ಚ ಭಗ್ನಾ ಮೇ ರಥವಾಜಿನಃ।
ದೀನಾ ಘರ್ಮಪರಿಶ್ರಾಂತಾ ಗಾವೋ ವರ್ಷಹತಾ ಇವ ॥ **6.104.16** ॥ 4714

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಚ ಭೂಯಿಷ್ಠಂ ಯಾನಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಂತಿ ನಃ।
ತೇಷು ತೇಷ್ವಭಿಪನ್ನೇಷು ಲಕ್ಷಯಾಮ್ಯಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥ **6.104.17** ॥ 4715

ದೇಶಕಾಲೌ ಚ ವಿಜ್ಞೇಯೌ ಲಕ್ಷಣಾನೀಂಗಿತಾನಿ ಚ।
ದೈನ್ಯಂ ಹರ್ಷಶ್ಚ ಖೇದಶ್ಚ ರಥಿನಶ್ಚ ಬಲಾಬಲಂ ॥ **6.104.18** ॥ 4716

ಸ್ಥಲನಿಮ್ನಾನಿ ಭೂಮೇಶ್ಚ ಸಮಾನಿ ವಿಷಮಾಣಿ ಚ।
ಯುದ್ಧಕಾಲಶ್ಚ ವಿಜ್ಞೇಯಃ ಪರಸ್ಯಾಂತರದರ್ಶನಂ ॥ **6.104.19** ॥ 4717

ಉಪಯಾನಾಪಯಾನೇ ಚ ಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರತ್ಯಪಸರ್ಪಣಂ।
ಸರ್ವಮೇತದ್ ರಥಸ್ಥೇನ ಜ್ಞೇಯಂ ರಥಕುಟುಂಬಿನಾ ॥ **6.104.20** ॥ 4718

ತವ ವಿಶ್ರಾಮಹೇತೋಸ್ತು ತಥೈಷಾಂ ರಥವಾಜಿನಾಂ।
ರೌದ್ರಂ ವರ್ಜಯತಾ ಖೇದಂ ಕ್ಷಮಂ ಕೃತಮಿದಂ ಮಯಾ ॥ **6.104.21** ॥ 4719

ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ನ ಮಯಾ ವೀರ
ರಥೋಽಯಮಪವಾಹಿತಃ।
ಭರ್ತುಃ ಸ್ನೇಹಪರೀತೇನ
ಮಯೇದಂ ಯತ್ ಕೃತಂ ಪ್ರಭೋ ॥ **6.104.22** ॥ 4720

ಆಜ್ಞಾಪಯ ಯಥಾತತ್ತ್ವಂ ವಕ್ಷ್ಯಸ್ಯರಿನಿಷೂದನ।
ತತ್ ಕರಿಷ್ಯಾಮ್ಯಹಂ ವೀರ ಗತಾನೃಣ್ಯೇನ ಚೇತಸಾ ॥ **6.104.23** ॥ 4721

ಸಂತುಷ್ಟಸ್ತೇನ ವಾಕ್ಯೇನ ರಾವಣಸ್ತಸ್ಯ ಸಾರಥೇಃ।
ಪ್ರಶಸ್ಯೈನಂ ಬಹುವಿಧಂ ಯುದ್ಧಲುಬ್ಧೋಽಬ್ರವೀದಿದಂ ॥ **6.104.24** ॥ 4722

ರಥಂ ಶೀಘ್ರಮಿಮಂ ಸೂತ ರಾಘವಾಭಿಮುಖಂ ನಯ।
ನಾಹತ್ವಾ ಸಮರೇ ಶತ್ರೂನ್ ನಿವರ್ತಿಷ್ಯತಿ ರಾವಣಃ ॥ **6.104.25** ॥ 4723

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ರಥಸ್ಥಸ್ಯ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ದದೌ ತಸ್ಯ ಶುಭಂ ಹ್ಯೇಕಂ ಹಸ್ತಾಭರಣಮುತ್ತಮಂ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾವಣವಾಕ್ಯಾನಿ ಸಾರಥಿಃ ಸನ್ನ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.104.26** ॥ 4724

ತತೋ ದ್ರುತಂ ರಾವಣವಾಕ್ಯಚೋದಿತಃ
ಪ್ರಚೋದಯಾಮಾಸ ಹಯಾನ್ ಸ ಸಾರಥಿಃ।
ಸ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ತತೋ ಮಹಾರಥಃ
ಕ್ಷಣೇನ ರಾಮಸ್ಯ ರಣಾಗ್ರತೋಽಭವತ್ ॥ **6.104.27** ॥ 4725

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಅಗಸ್ತ್ಯೇನ ರಣೇ ವಿಜಯಲಾಭಾರ್ಥಮಾದಿತ್ಯಹೃದಯಸ್ತೋತ್ರಪಾಠಾಯ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ಸಮ್ಮತಿದಾನಂ

ತತೋ ಯುದ್ಧಪರಿಶ್ರಾಂತಂ ಸಮರೇ ಚಿಂತಯಾ ಸ್ಥಿತಂ।
ರಾವಣಂ ಚಾಗ್ರತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯುದ್ಧಾಯ ಸಮುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.105.1** ॥ 4726

ದೈವತೈಶ್ಚ ಸಮಾಗಮ್ಯ ದ್ರಷ್ಟುಮಭ್ಯಾಗತೋ ರಣಂ।
ಉಪಗಮ್ಯಾಬ್ರವೀದ್ ರಾಮಮಗಸ್ತ್ಯೋ ಭಗವಾಂಸ್ತದಾ ॥ **6.105.2** ॥ 4727

ರಾಮ ರಾಮ ಮಹಾಬಾಹೋ ಶೃಣು ಗುಹ್ಯಂ ಸನಾತನಂ।
ಯೇನ ಸರ್ವಾನರೀನ್ ವತ್ಸ ಸಮರೇ ವಿಜಯಿಷ್ಯಸೇ ॥ **6.105.3** ॥ 4728

ಆದಿತ್ಯಹೃದಯಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸರ್ವಶತ್ರುವಿನಾಶನಂ।
ಜಯಾವಹಂ ಜಪಂ ನಿತ್ಯಮಕ್ಷಯಂ ಪರಮಂ ಶಿವಂ ॥ **6.105.4** ॥ 4729

ಸರ್ವಮಂಗಲಮಾಂಗಲ್ಯಂ ಸರ್ವಪಾಪಪ್ರಣಾಶನಂ।
ಚಿಂತಾಶೋಕಪ್ರಶಮನಮಾಯುರ್ವರ್ಧನಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.105.5** ॥ 4730

ರಶ್ಮಿಮಂತಂ ಸಮುದ್ಯಂತಂ ದೇವಾಸುರನಮಸ್ಕೃತಂ।
ಪೂಜಯಸ್ವ ವಿವಸ್ವಂತಂ ಭಾಸ್ಕರಂ ಭುವನೇಶ್ವರಂ ॥ **6.105.6** ॥ 4731

ಸರ್ವದೇವಾತ್ಮಕೋ ಹ್ಯೇಷ ತೇಜಸ್ವೀ ರಶ್ಮಿಭಾವನಃ।
ಏಷ ದೇವಾಸುರಗಣಾನ್ ಲೋಕಾನ್ ಪಾತಿ ಗಭಸ್ತಿಭಿಃ ॥ **6.105.7** ॥ 4732

ಏಷ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಚ ವಿಷ್ಣುಶ್ಚ ಶಿವಃ ಸ್ಕಂದಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ।
ಮಹೇಂದ್ರೋ ಧನದಃ ಕಾಲೋ ಯಮಃ ಸೋಮೋ ಹ್ಯಪಾಂ ಪತಿಃ ॥ **6.105.8** ॥ 4733

ಪಿತರೋ ವಸವಃ ಸಾಧ್ಯಾ ಅಶ್ವಿನೌ ಮರುತೋ ಮನುಃ।
ವಾಯುರ್ವಹ್ನಿಃ ಪ್ರಜಾಃ ಪ್ರಾಣ ಋತುಕರ್ತಾ ಪ್ರಭಾಕರಃ ॥ **6.105.9** ॥ 4734

ಆದಿತ್ಯಃ ಸವಿತಾ ಸೂರ್ಯಃ ಖಗಃ ಪೂಷಾ ಗಭಸ್ತಿಮಾನ್।
ಸುವರ್ಣಸದೃಶೋ ಭಾನುರ್ಹಿರಣ್ಯರೇತಾ ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.105.10** ॥ 4735

ಹರಿದಶ್ವಃ ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಃ ಸಪ್ತಸಪ್ತಿರ್ಮರೀಚಿಮಾನ್।
ತಿಮಿರೋನ್ಮಥನಃ ಶಂಭುಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಮಾರ್ತಂಡಕೋಽಂಶುಮಾನ್ ॥ **6.105.11** ॥ 4736

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಶಿಶಿರಸ್ತಪನೋಽಹಸ್ಕರೋ ರವಿಃ।
ಅಗ್ನಿಗರ್ಭೋಽದಿತೇಃ ಪುತ್ರಃ ಶಂಖಃ ಶಿಶಿರನಾಶನಃ ॥ **6.105.12** ॥ 4737

ವ್ಯೋಮನಾಥಸ್ತಮೋಭೇದೀ ಋಗ್ಯಜುಃಸಾಮಪಾರಗಃ।
ಧನವೃಷ್ಟಿರಪಾಂ ಮಿತ್ರೋ ವಿಂಧ್ಯವೀಥೀಪ್ಲವಂಗಮಃ ॥ **6.105.13** ॥ 4738

ಆತಪೀ ಮಂಡಲೀ ಮೃತ್ಯುಃ ಪಿಂಗಲಃ ಸರ್ವತಾಪನಃ।
ಕವಿರ್ವಿಶ್ವೋ ಮಹಾತೇಜಾ ರಕ್ತಃ ಸರ್ವಭವೋದ್ಭವಃ ॥ **6.105.14** ॥ 4739

ನಕ್ಷತ್ರಗ್ರಹತಾರಾಣಾಮಧಿಪೋ ವಿಶ್ವಭಾವನಃ।
ತೇಜಸಾಮಪಿ ತೇಜಸ್ವೀ ದ್ವಾದಶಾತ್ಮನ್ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ **6.105.15** ॥ 4740

ನಮಃ ಪೂರ್ವಾಯ ಗಿರಯೇ ಪಶ್ಚಿಮಾಯಾದ್ರಯೇ ನಮಃ।
ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣಾನಾಂ ಪತಯೇ ದಿನಾಧಿಪತಯೇ ನಮಃ ॥ **6.105.16** ॥ 4741

ಜಯಾಯ ಜಯಭದ್ರಾಯ ಹರ್ಯಶ್ವಾಯ ನಮೋ ನಮಃ।
ನಮೋ ನಮಃ ಸಹಸ್ರಾಂಶೋ ಆದಿತ್ಯಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ॥ **6.105.17** ॥ 4742

ನಮ ಉಗ್ರಾಯ ವೀರಾಯ ಸಾರಂಗಾಯ ನಮೋ ನಮಃ।
ನಮಃ ಪದ್ಮಪ್ರಬೋಧಾಯ ಪ್ರಚಂಡಾಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತೇ ॥ **6.105.18** ॥ 4743

ಬ್ರಹ್ಮೇಶಾನಾಚ್ಯುತೇಶಾಯ ಸೂರ್ಯಾಯಾದಿತ್ಯವರ್ಚಸೇ।
ಭಾಸ್ವತೇ ಸರ್ವಭಕ್ಷಾಯ ರೌದ್ರಾಯ ವಪುಷೇ ನಮಃ॥ **6.105.19**॥ 4744

ತಮೋಘ್ನಾಯ ಹಿಮಘ್ನಾಯ ಶತ್ರುಘ್ನಾಯಾಮಿತಾತ್ಮನೇ।
ಕೃತಘ್ನಘ್ನಾಯ ದೇವಾಯ ಜ್ಯೋತಿಷಾಂ ಪತಯೇ ನಮಃ॥ **6.105.20**॥ 4745

ತಪ್ತಚಾಮೀಕರಾಭಾಯ ಹರಯೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣೇ।
ನಮಸ್ತಮೋಽಭಿನಿಘ್ನಾಯ ರುಚಯೇ ಲೋಕಸಾಕ್ಷಿಣೇ॥ **6.105.21**॥ 4746

ನಾಶಯತ್ಯೇಷ ವೈ ಭೂತಂ ತಮೇವ ಸೃಜತಿ ಪ್ರಭುಃ।
ಪಾಯತ್ಯೇಷ ತಪತ್ಯೇಷ ವರ್ಷತ್ಯೇಷ ಗಭಸ್ತಿಭಿಃ॥ **6.105.22**॥ 4747

ಏಷ ಸುಪ್ತೇಷು ಜಾಗರ್ತಿ ಭೂತೇಷು ಪರಿನಿಷ್ಠಿತಃ।
ಏಷ ಚೈವಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಂ ಚ ಫಲಂ ಚೈವಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಣಾಂ॥ **6.105.23**॥ 4748

ದೇವಾಶ್ಚ ಕ್ರತವಶ್ಚೈವ ಕ್ರತೂನಾಂ ಫಲಮೇವ ಚ।
ಯಾನಿ ಕೃತ್ಯಾನಿ ಲೋಕೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಪರಮಪ್ರಭುಃ॥ **6.105.24**॥ 4749

ಏನಮಾಪತ್ಸು ಕೃಚ್ಛ್ರೇಷು ಕಾಂತಾರೇಷು ಭಯೇಷು ಚ।
ಕೀರ್ತಯನ್ ಪುರುಷಃ ಕಶ್ಚಿನ್ನಾವಸೀದತಿ ರಾಘವ॥ **6.105.25**॥ 4750

ಪೂಜಯಸ್ವೈನಮೇಕಾಗ್ರೋ ದೇವದೇವಂ ಜಗತ್ಪತಿಂ।
ಏತತ್ ತ್ರಿಗುಣಿತಂ ಜಪ್ತ್ವಾ ಯುದ್ಧೇಷು ವಿಜಯಿಷ್ಯತಿ॥ **6.105.26**॥ 4751

ಅಸ್ಮಿನ್ ಕ್ಷಣೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ರಾವಣಂ ತ್ವಂ ಜಹಿಷ್ಯಸಿ।
ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತತೋಽಗಸ್ತ್ಯೋ ಜಗಾಮ ಸ ಯಥಾಗತಂ॥ **6.105.27**॥ 4752

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾ ನಷ್ಟಶೋಕೋಽಭವತ್ ತದಾ।
ಧಾರಯಾಮಾಸ ಸುಪ್ರೀತೋ ರಾಘವಃ ಪ್ರಯತಾತ್ಮವಾನ್॥ **6.105.28**॥ 4753

ಆದಿತ್ಯಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಜಪ್ತ್ವೇದಂ ಪರಂ ಹರ್ಷಮವಾಪ್ತವಾನ್।
ತ್ರಿರಾಚಮ್ಯ ಶುಚಿರ್ಭೂತ್ವಾ ಧನುರಾದಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್॥ **6.105.29**॥ 4754

ರಾವಣಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಹೃಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಜಯಾರ್ಥಂ ಸಮುಪಾಗಮತ್।
ಸರ್ವಯತ್ನೇನ ಮಹತಾ ವೃತಸ್ತಸ್ಯ ವಧೇಽಭವತ್ ॥ **6.105.30** ॥ 4755

ಅಥ ರವಿರವದನ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ರಾಮಂ
ಮುದಿತಮನಾಃ ಪರಮಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಯಮಾಣಃ।
ನಿಶಿಚರಪತಿಸಂಕ್ಷಯಂ ವಿದಿತ್ವಾ
ಸುರಗಣಮಧ್ಯಗತೋ ವಚಸ್ತ್ವರೇತಿ ॥ **6.105.31** ॥ 4756

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಡಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯ ರಥಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಮಾತಲೇಃ ಪ್ರಬೋಧನಂ ರಾವಣಪರಾಜಯಸ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮವಿಜಯಸ್ಯ ಚ ಸೂಚಕಾನಾಂ ಶಕುನಾನಾಂ ವರ್ಣನಂ

ಸಾರಥಿಃ ಸ ರಥಂ ಹೃಷ್ಟಃ ಪರಸೈನ್ಯಪ್ರಧರ್ಷಣಂ।
ಗಂಧರ್ವನಗರಾಕಾರಂ ಸಮುಚ್ಛ್ರಿತಪತಾಕಿನಂ ॥ **6.106.1** ॥ 4757

ಯುಕ್ತಂ ಪರಮಸಂಪನ್ನೈರ್ವಾಜಿಭಿರ್ಹೇಮಮಾಲಿಭಿಃ।
ಯುದ್ಧೋಪಕರಣೈಃ ಪೂರ್ಣಂ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಮಾಲಿನಂ ॥ **6.106.2** ॥ 4758

ಗ್ರಸಂತಮಿವ ಚಾಕಾಶಂ ನಾದಯಂತಂ ವಸುಂಧರಾಂ।
ಪ್ರಣಾಶಂ ಪರಸೈನ್ಯಾನಾಂ ಸ್ವಸೈನ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.106.3** ॥ 4759

ರಾವಣಸ್ಯ ರಥಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಚೋದಯಾಮಾಸ ಸಾರಥಿಃ।
ತಮಾಪತಂತಂ ಸಹಸಾ ಸ್ವನವಂತಂ ಮಹಾಧ್ವಜಂ ॥ **6.106.4** ॥ 4760

ರಥಂ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ನರರಾಜೋ ದದರ್ಶ ಹ।
ಕೃಷ್ಣವಾಜಿಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಯುಕ್ತಂ ರೌದ್ರೇಣ ವರ್ಚಸಾ ॥ **6.106.5** ॥ 4761

ದೀಪ್ಯಮಾನಮಿವಾಕಾಶೇ ವಿಮಾನಂ ಸೂರ್ಯವರ್ಚಸಂ।
ತಡಿತ್ಪತಾಕಾಗಹನಂ ದರ್ಶಿತೇಂದ್ರಾಯುಧಪ್ರಭಂ ॥ **6.106.6** ॥ 4762

ಶರಧಾರಾ ವಿಮುಂಚಂತಂ ಧಾರಾಧರಮಿವಾಂಬುದಂ।
ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮೇಘಸಂಕಾಶಮಾಪತಂತಂ ರಥಂ ರಿಪೋಃ ॥ **6.106.7** ॥ 4763

ಗಿರೇರ್ವಜ್ರಾಭಿಮೃಷ್ಟಸ್ಯ ದೀರ್ಯತಃ ಸದೃಶಸ್ವನಂ।
ವಿಸ್ಫಾರಯನ್ ವೈ ವೇಗೇನ ಬಾಲಚಂದ್ರಾನತಂ ಧನುಃ ॥ **6.106.8** ॥ 4764

ಉವಾಚ ಮಾತಲಿಂ ರಾಮಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಸ್ಯ ಸಾರಥಿಂ।
ಮಾತಲೇ ಪಶ್ಯ ಸಂರಬ್ಧಮಾಪತಂತಂ ರಥಂ ರಿಪೋಃ ॥ **6.106.9** ॥ 4765

ಯಥಾಪಸವ್ಯಂ ಪತತಾ ವೇಗೇನ ಮಹತಾ ಪುನಃ।
ಸಮರೇ ಹಂತುಮಾತ್ಮಾನಂ ತಥಾನೇನ ಕೃತಾ ಮತಿಃ ॥ **6.106.10** ॥ 4766

ತದಪ್ರಮಾದಮಾತಿಷ್ಠ ಪ್ರತ್ಯುದ್ಗಚ್ಛ ರಥಂ ರಿಪೋಃ।
ವಿಧ್ವಂಸಯಿತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ವಾಯುರ್ಮೇಘಮಿವೋತ್ಥಿತಂ ॥ **6.106.11** ॥ 4767

ಅವಿಕ್ಲವಮಸಂಭ್ರಾಂತಮವ್ಯಗ್ರಹೃದಯೇಕ್ಷಣಂ।
ರಶ್ಮಿಸಂಚಾರನಿಯತಂ ಪ್ರಚೋದಯ ರಥಂ ದ್ರುತಂ ॥ **6.106.12** ॥ 4768

ಕಾಮಂ ನ ತ್ವಂ ಸಮಾಧೇಯಃ ಪುರಂದರರಥೋಚಿತಃ।
ಯುಯುತ್ಸುರಹಮೇಕಾಗ್ರಃ ಸ್ಮಾರಯೇ ತ್ವಾಂ ನ ಶಿಕ್ಷಯೇ ॥ **6.106.13** ॥ 4769

ಪರಿತುಷ್ಟಃ ಸ ರಾಮಸ್ಯ ತೇನ ವಾಕ್ಯೇನ ಮಾತಲಿಃ।
ಪ್ರಚೋದಯಾಮಾಸ ರಥಂ ಸುರಸಾರಥಿರುತ್ತಮಃ ॥ **6.106.14** ॥ 4770

ಅಪಸವ್ಯಂ ತತಃ ಕುರ್ವನ್ ರಾವಣಸ್ಯ ಮಹಾರಥಂ।
ಚಕ್ರಸಂಭೂತರಜಸಾ ರಾವಣಂ ವ್ಯವಧೂನಯತ್ ॥ **6.106.15** ॥ 4771

ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ದಶಗ್ರೀವಸ್ತಾಮ್ರವಿಸ್ಫಾರಿತೇಕ್ಷಣಃ।
ರಥಪ್ರತಿಮುಖಂ ರಾಮಂ ಸಾಯಕೈರವಧೂನಯತ್ ॥ **6.106.16** ॥ 4772

ಧರ್ಷಣಾಮರ್ಷಿತೋ ರಾಮೋ ಧೈರ್ಯಂ ರೋಷೇಣ ಲಂಭಯನ್।
ಜಗ್ರಾಹ ಸುಮಹಾವೇಗಮೈಂದ್ರಂ ಯುಧಿ ಶರಾಸನಂ ॥ **6.106.17** ॥ 4773

ಶರಾಂಶ್ಚ ಸುಮಹಾವೇಗಾನ್ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಸಮಪ್ರಭಾನ್।
ತದುಪೋಢಂ ಮಹದ್ ಯುದ್ಧಮನ್ಯೋನ್ಯವಧಕಾಂಕ್ಷಿಣೋಃ।
ಪರಸ್ಪರಾಭಿಮುಖಯೋರ್ದೃಪ್ತಯೋರಿವ ಸಿಂಹಯೋಃ ॥ **6.106.18** ॥ 4774

ತತೋ ದೇವಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ಸಮೀಯುರ್ದ್ವೈರಥಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ರಾವಣಕ್ಷಯಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.106.19** ॥ 4775

ಸಮುತ್ಪೇತುರಥೋತ್ಪಾತಾ ದಾರುಣಾ ರೋಮಹರ್ಷಣಾಃ।
ರಾವಣಸ್ಯ ವಿನಾಶಾಯ ರಾಘವಸ್ಯೋದಯಾಯ ಚ ॥ **6.106.20** ॥ 4776

ವವರ್ಷ ರುಧಿರಂ ದೇವೋ ರಾವಣಸ್ಯ ರಥೋಪರಿ।
ವಾತಾ ಮಂಡಲಿನಸ್ತೀವ್ರಾ ವ್ಯಪಸವ್ಯಂ ಪ್ರಚಕ್ರಮುಃ ॥ **6.106.21** ॥ 4777

ಮಹದ್ಗೃಧ್ರಕುಲಂ ಚಾಸ್ಯ ಭ್ರಮಮಾಣಂ ನಭಸ್ಥಲೇ।
ಯೇನ ಯೇನ ರಥೋ ಯಾತಿ ತೇನ ತೇನ ಪ್ರಧಾವತಿ ॥ **6.106.22** ॥ 4778

ಸಂಧ್ಯಯಾ ಚಾವೃತಾ ಲಂಕಾ ಜಪಾಪುಷ್ಪನಿಕಾಶಯಾ।
ದೃಶ್ಯತೇ ಸಂಪ್ರದೀಪ್ತೇವ ದಿವಸೇಽಪಿ ವಸುಂಧರಾ ॥ **6.106.23** ॥ 4779

ಸನಿರ್ಘಾತಾ ಮಹೋಲ್ಕಾಶ್ಚ ಸಂಪ್ರಪೇತುರ್ಮಹಾಸ್ವನಾಃ।
ವಿಷಾದಯಂಸ್ತೇ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ರಾವಣಸ್ಯ ತದಾಹಿತಾಃ ॥ **6.106.24** ॥ 4780

ರಾವಣಶ್ಚ ಯತಸ್ತತ್ರ ಪ್ರಚಚಾಲ ವಸುಂಧರಾ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ಚ ಪ್ರಹರತಾಂ ಗೃಹೀತಾ ಇವ ಬಾಹವಃ ॥ **6.106.25** ॥ 4781

ತಾಮ್ರಾಃ ಪೀತಾಃ ಸಿತಾಃ ಶ್ವೇತಾಃ ಪತಿತಾಃ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಯಃ।
ದೃಶ್ಯಂತೇ ರಾವಣಸ್ಯಾಗ್ರೇ ಪರ್ವತಸ್ಯೇವ ಧಾತವಃ ॥ **6.106.26** ॥ 4782

ಗೃಧ್ರೈರನುಗತಾಶ್ಚಾಸ್ಯ ವಮಂತ್ಯೋ ಜ್ವಲನಂ ಮುಖೈಃ।
ಪ್ರಣೇದುರ್ಮುಖಮೀಕ್ಷಂತ್ಯಃ ಸಂರಬ್ಧಮಶಿವಂ ಶಿವಾಃ ॥ **6.106.27** ॥ 4783

ಪ್ರತಿಕೂಲಂ ವವೌ ವಾಯೂ ರಣೇ ಪಾಂಸೂನ್ ಸಮುತ್ಕಿರನ್।
ತಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಸ್ಯ ಕುರ್ವನ್ ದೃಷ್ಟಿವಿಲೋಪನಂ ॥ **6.106.28** ॥ 4784

ನಿಪೇತುರಿಂದ್ರಾಶನಯಃ ಸೈನ್ಯೇ ಚಾಸ್ಯ ಸಮಂತತಃ।
ದುರ್ವಿಷಹ್ಯಸ್ವರಾ ಘೋರಾ ವಿನಾ ಜಲಧರೋದಯಂ ॥ **6.106.29** ॥ 4785

ದಿಶಶ್ಚ ಪ್ರದಿಶಃ ಸರ್ವಾ ಬಭೂವುಸ್ತಿಮಿರಾವೃತಾಃ।
ಪಾಂಸುವರ್ಷೇಣ ಮಹತಾ ದುರ್ದರ್ಶಂ ಚ ನಭೋಽಭವತ್ ॥ **6.106.30** ॥ 4786

ಕುರ್ವಂತ್ಯಃ ಕಲಹಂ ಘೋರಂ ಸಾರಿಕಾಸ್ತದ್ರಥಂ ಪ್ರತಿ।
ನಿಪೇತುಃ ಶತಶಸ್ತತ್ರ ದಾರುಣಾ ದಾರುಣಾರುತಾಃ ॥ **6.106.31** ॥ 4787

ಜಘ್ನೇಭ್ಯಃ ಸ್ಫುಲಿಂಗಾಶ್ಚ ನೇತ್ರೇಭ್ಯೋಽಶ್ರೂಣಿ ಸಂತತಂ।
ಮುಮುಚುಸ್ತಸ್ಯ ತುರಗಾಸ್ತುಲ್ಯಮಗ್ನಿಂ ಚ ವಾರಿ ಚ ॥ **6.106.32** ॥ 4788

ಏವಂಪ್ರಕಾರಾ ಬಹವಃ ಸಮುತ್ಪಾತಾ ಭಯಾವಹಾಃ।
ರಾವಣಸ್ಯ ವಿನಾಶಾಯ ದಾರುಣಾಃ ಸಂಪ್ರಜಜ್ಞಿರೇ ॥ **6.106.33** ॥ 4789

ರಾಮಸ್ಯಾಪಿ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಸೌಮ್ಯಾನಿ ಚ ಶಿವಾನಿ ಚ।
ಬಭೂವುರ್ಜಯಶಂಸೀನಿ ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತಾನಿ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.106.34** ॥ 4790

ನಿಮಿತ್ತಾನೀಹ ಸೌಮ್ಯಾನಿ ರಾಘವಃ ಸ್ವಜಯಾಯ ವೈ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪರಮಸಂಹೃಷ್ಟೋ ಹತಂ ಮೇನೇ ಚ ರಾವಣಂ ॥ **6.106.35** ॥ 4791

ತತೋ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯಾತ್ಮಗತಾನಿ ರಾಘವೋ
ರಣೇ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ನಿಮಿತ್ತಕೋವಿದಃ।
ಜಗಾಮ ಹರ್ಷಂ ಚ ಪರಾಂ ಚ ನಿರ್ವೃತಿಂ
ಚಕಾರ ಯುದ್ಧೇ ಹ್ಯಧಿಕಂ ಚ ವಿಕ್ರಮಂ ॥ **6.106.36** ॥ 4792

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಡಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮರಾವಣಯೋಃ ಘೋರಂ ಯುದ್ಧಂ

ತತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ಸುಕ್ರೂರಂ ರಾಮರಾವಣಯೋಸ್ತದಾ।
ಸುಮಹದ್ ದ್ವೈರಥಂ ಯುದ್ಧಂ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಾವಹಂ ॥ **6.107.1** ॥ 4793

ತತೋ ರಾಕ್ಷಸಸೈನ್ಯಂ ಚ ಹರೀಣಾಂ ಚ ಮಹದ್ಬಲಂ।
ಪ್ರಗೃಹೀತಪ್ರಹರಣಂ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಂ ಸಮವರ್ತತ ॥ **6.107.2** ॥ 4794

ಸಂಪ್ರಯುದ್ಧೌ ತು ತೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಬಲವನ್ನರರಾಕ್ಷಸೌ।
ವ್ಯಾಕ್ಷಿಪ್ತಹೃದಯಾಃ ಸರ್ವೇ ಪರಂ ವಿಸ್ಮಯಮಾಗತಾಃ ॥ **6.107.3** ॥ 4795

ನಾನಾಪ್ರಹರಣೈರ್ವ್ಯಗ್ರೈರ್ಭುಜೈರ್ವಿಸ್ಮಿತಬುದ್ಧಯಃ।
ತಸ್ಥುಃ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಚ ಸಂಗ್ರಾಮಂ ನಾಭಿಜಗ್ಮುಃ ಪರಸ್ಪರಂ ॥ **6.107.4** ॥ 4796

ರಕ್ಷಸಾಂ ರಾವಣಂ ಚಾಪಿ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ರಾಘವಂ।
ಪಶ್ಯತಾಂ ವಿಸ್ಮಿತಾಕ್ಷಾಣಾಂ ಸೈನ್ಯಂ ಚಿತ್ರಮಿವಾಬಭೌ ॥ **6.107.5** ॥ 4797

ತೌ ತು ತತ್ರ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಘವರಾವಣೌ।
ಕೃತಬುದ್ಧೀ ಸ್ಥಿರಾಮರ್ಷೌ ಯುಯುಧಾತೇ ಹ್ಯಭೀತವತ್ ॥ **6.107.6** ॥ 4798

ಜೇತವ್ಯಮಿತಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ಮರ್ತವ್ಯಮಿತಿ ರಾವಣಃ।
ಧೃತೌ ಸ್ವವೀರ್ಯಸರ್ವಸ್ವಂ ಯುದ್ಧೇಽದರ್ಶಯತಾಂ ತದಾ ॥ **6.107.7** ॥ 4799

ತತಃ ಕ್ರೋಧಾದ್ ದಶಗ್ರೀವಃ ಶರಾನ್ ಸಂಧಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಮುಮೋಚ ಧ್ವಜಮುದ್ದಿಶ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯ ರಥೇ ಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.107.8** ॥ 4800

ತೇ ಶರಾಸ್ತಮನಾಸಾದ್ಯ ಪುರಂದರರಥಧ್ವಜಂ।
ರಥಶಕ್ತಿಂ ಪರಾಮೃಶ್ಯ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ ॥ **6.107.9** ॥ 4801

ತತೋ ರಾಮೋಽಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚಾಪಮಾಕೃಷ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಕೃತಪ್ರತಿಕೃತಂ ಕರ್ತುಂ ಮನಸಾ ಸಂಪ್ರಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.107.10** ॥ 4802

ರಾವಣಧ್ವಜಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಮುಮೋಚ ನಿಶಿತಂ ಶರಂ।
ಮಹಾಸರ್ಪಮಿವಾಸಹ್ಯಂ ಜ್ವಲಂತಂ ಸ್ವೇನ ತೇಜಸಾ ॥ **6.107.11** ॥ 4803

ರಾಮಶ್ಚಿಕ್ಷೇಪ ತೇಜಸ್ವೀ ಕೇತುಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಸಾಯಕಂ।
ಜಗಾಮ ಸ ಮಹೀಂ ಛಿತ್ತ್ವಾ ದಶಗ್ರೀವಧ್ವಜಂ ಶರಃ ॥ **6.107.12** ॥ 4804

ಸ ನಿಕೃತ್ತೋಽಪತದ್ ಭೂಮೌ ರಾವಣಸ್ಯಂದನಧ್ವಜಃ।
ಧ್ವಜಸ್ಯೋನ್ಮಥನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಃ ಸ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.107.13** ॥ 4805

ಸಂಪ್ರದೀಪ್ತೋಽಭವತ್ ಕ್ರೋಧಾದಮರ್ಷಾತ್ ಪ್ರದಹನ್ನಿವ।
ಸ ರೋಷವಶಮಾಪನ್ನಃ ಶರವರ್ಷಂ ವವರ್ಷ ಹ ॥ **6.107.14** ॥ 4806

ರಾಮಸ್ಯ ತುರಗಾನ್ ದೀಪ್ತೈಃ ಶರೈರ್ವಿವ್ಯಾಧ ರಾವಣಃ।
ತೇ ದಿವ್ಯಾ ಹರಯಸ್ತತ್ರ ನಾಸ್ಖಲನ್ನಾಪಿ ಬಭ್ರಮುಃ ॥ **6.107.15** ॥ 4807

ಬಭೂವುಃ ಸ್ವಸ್ಥಹೃದಯಾಃ ಪದ್ಮನಾಲೈರಿವಾಹತಾಃ।
ತೇಷಾಮಸಂಭ್ರಮಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾಜಿನಾಂ ರಾವಣಸ್ತದಾ ॥ **6.107.16** ॥ 4808

ಭೂಯ ಏವ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧಃ ಶರವರ್ಷಂ ಮುಮೋಚ ಹ।
ಗದಾಶ್ಚ ಪರಿಘಾಂಶ್ಚೈವ ಚಕ್ರಾಣಿ ಮುಸಲಾನಿ ಚ ॥ **6.107.17** ॥ 4809

ಗಿರಿಶೃಂಗಾಣಿ ವೃಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ತಥಾ ಶೂಲಪರಶ್ವಧಾನ್।
ಮಾಯಾವಿಹಿತಮೇತತ್ ತು ಶಸ್ತ್ರವರ್ಷಮಪಾತಯತ್।
ಸಹಸ್ರಶಸ್ತದಾ ಬಾಣಾನಶ್ರಾಂತಹೃದಯೋದ್ಯಮಃ ॥ **6.107.18** ॥ 4810

ತುಮುಲಂ ತ್ರಾಸಜನನಂ ಭೀಮಂ ಭೀಮಪ್ರತಿಸ್ವನಂ।
ತದ್ ವರ್ಷಮಭವದ್ ಯುದ್ಧೇ ನೈಕಶಸ್ತ್ರಮಯಂ ಮಹತ್ ॥ **6.107.19** ॥ 4811

ವಿಮುಚ್ಯ ರಾಘವರಥಂ ಸಮಂತಾದ್ ವಾನರೇ ಬಲೇ।
ಸಾಯಕೈರಂತರಿಕ್ಷಂ ಚ ಚಕಾರ ಸುನಿರಂತರಂ ॥ **6.107.20** ॥ 4812

ಮುಮೋಚ ಚ ದಶಗ್ರೀವೋ ನಿಃಸಂಗೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ।
ವ್ಯಾಯಚ್ಛಮಾನಂ ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ಪರಂ ರಾವಣಂ ರಣೇ ॥ **6.107.21** ॥ 4813

ಪ್ರಹಸನ್ನಿವ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸಂದಧೇ ನಿಶಿತಾಂಛರಾನ್।
ಸ ಮುಮೋಚ ತತೋ ಬಾಣಾಂಛತಶೋಽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.107.22** ॥ 4814

ತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಶ್ಚಕ್ರೇ ಸ್ವಶರೈಃ ಖಂ ನಿರಂತರಂ।
ತಾಭ್ಯಾಂ ನಿಯುಕ್ತೇನ ತದಾ ಶರವರ್ಷೇಣ ಭಾಸ್ವತಾ ॥ **6.107.23** ॥ 4815

ಶರಬದ್ಧಮಿವಾಭಾತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ಭಾಸ್ವದಂಬರಂ।
ನಾನಿಮಿತ್ತೋಽಭವದ್ ಬಾಣೋ ನಾನಿರ್ಭೇತ್ತಾ ನ ನಿಷ್ಫಲಃ ॥ **6.107.24** ॥ 4816

ಅನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಸಂಹತ್ಯ ನಿಪೇತುರ್ಧರಣೀತಲೇ।
ತಥಾ ವಿಸೃಜತೋರ್ಬಾಣಾನ್ ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಮೃಧೇ ॥ **6.107.25** ॥ 4817

ಪ್ರಾಯುಧ್ಯೇತಾಮವಿಚ್ಛಿನ್ನಮಸ್ಯಂತೌ ಸವ್ಯದಕ್ಷಿಣಂ।
ಚಕ್ರತುಶ್ಚ ಶರೈಘೋರ್ರೈರ್ನಿರುಚ್ಛ್ವಾಸಮಿವಾಂಬರಂ ॥ **6.107.26** ॥ 4818

ರಾವಣಸ್ಯ ಹಯಾನ್ ರಾಮೋ ಹಯಾನ್ ರಾಮಸ್ಯ ರಾವಣಃ।
ಜಘ್ನತುಸ್ತೌ ತದಾನ್ಯೋನ್ಯಂ ಕೃತಾನುಕೃತಕಾರಿಣೌ ॥ **6.107.27** ॥ 4819

ಏವಂ ತು ತೌ ಸುಸಂಕ್ರುದ್ಧೌ ಚಕ್ರತುರ್ಯುದ್ಧಮುತ್ತಮಂ।
ಮುಹೂರ್ತಮಭವದ್ ಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.107.28** ॥ 4820

ತೌ ತಥಾ ಯುಧ್ಯಮಾನೌ ತು ಸಮರೇ ರಾಮರಾವಣೌ।
ದದೃಶುಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ವಿಸ್ಮಿತೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ ॥ **6.107.29** ॥ 4821

ಅರ್ದಯಂತೌ ತು ಸಮರೇ ತಯೋಸ್ತೌ ಸ್ಯಂದನೋತ್ತಮೌ।
ಪರಸ್ಪರಮಭಿಕ್ರುದ್ಧೌ ಪರಸ್ಪರಮಭಿದ್ರುತೌ ॥ **6.107.30** ॥ 4822

ಪರಸ್ಪರವಧೇ ಯುಕ್ತೌ ಘೋರರೂಪೌ ಬಭೂವತುಃ।
ಮಂಡಲಾನಿ ಚ ವೀಥೀಶ್ಚ ಗತಪ್ರತ್ಯಾಗತಾನಿ ಚ ॥ **6.107.31** ॥ 4823

ದರ್ಶಯಂತೌ ಬಹುವಿಧಾಂ ಸೂತೌ ಸಾರಥ್ಯಜಾಂ ಗತಿಂ।
ಅರ್ದಯನ್ ರಾವಣಂ ರಾಮೋ ರಾಘವಂ ಚಾಪಿ ರಾವಣಃ ॥ **6.107.32** ॥ 4824

ಗತಿವೇಗಂ ಸಮಾಪನ್ನೌ ಪ್ರವರ್ತನನಿವರ್ತನೇ।
ಕ್ಷಿಪತೋಃ ಶರಜಾಲಾನಿ ತಯೋಸ್ತೌ ಸ್ಯಂದನೋತ್ತಮೌ ॥ **6.107.33** ॥ 4825

ಚೇರತುಃ ಸಂಯುಗಮಹೀಂ ಸಾಸಾರೌ ಜಲದಾವಿವ।
ದರ್ಶಯಿತ್ವಾ ತದಾ ತೌ ತು ಗತಿಂ ಬಹುವಿಧಾಂ ರಣೇ ॥ **6.107.34** ॥ 4826

ಪರಸ್ಪರಸ್ಯಾಭಿಮುಖೌ ಪುನರೇವ ಚ ತಸ್ಥತುಃ।
ಧುರಂ ಧುರೇಣ ರಥಯೋರ್ವಕ್ತ್ರಂ ವಕ್ತ್ರೇಣ ವಾಜಿನಾಂ ॥ **6.107.35** ॥ 4827

ಪತಾಕಾಶ್ಚ ಪತಾಕಾಭಿಃ ಸಮೀಯುಃ ಸ್ಥಿತಯೋಸ್ತದಾ।
ರಾವಣಸ್ಯ ತತೋ ರಾಮೋ ಧನುರ್ಮುಕ್ತೈಃ ಶಿತೈಃ ಶರೈಃ ॥ **6.107.36** ॥ 4828

ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚತುರೋ ದೀಪ್ತಾನ್ ಹಯಾನ್ ಪ್ರತ್ಯಪಸರ್ಪಯತ್।
ಸ ಕ್ರೋಧವಶಮಾಪನ್ನೋ ಹಯಾನಾಮಪಸರ್ಪಣೇ ॥ **6.107.37** ॥ 4829

ಮುಮೋಚ ನಿಶಿತಾನ್ ಬಾಣಾನ್ ರಾಘವಾಯ ದಶಾನನಃ।
ಸೋಽತಿವಿದ್ಧೋ ಬಲವತಾ ದಶಗ್ರೀವೇಣ ರಾಘವಃ ॥ **6.107.38** ॥ 4830

ಜಗಾಮ ನ ವಿಕಾರಂ ಚ ನ ಚಾಪಿ ವ್ಯಥಿತೋಽಭವತ್।
ಚಿಕ್ಷೇಪ ಚ ಪುನರ್ಬಾಣಾನ್ ವಜ್ರಸಾರಸಮಸ್ವನಾನ್ ॥ **6.107.39** ॥ 4831

ಸಾರಥಿಂ ವಜ್ರಹಸ್ತಸ್ಯ ಸಮುದ್ದಿಶ್ಯ ದಶಾನನಃ।
ಮಾತಲೇಸ್ತು ಮಹಾವೇಗಾಃ ಶರೀರೇ ಪತಿತಾಃ ಶರಾಃ ॥ **6.107.40** ॥ 4832

ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಪಿ ಸಮ್ಮೋಹಂ ವ್ಯಥಾಂ ವಾ ಪ್ರದದುರ್ಯುಧಿ।
ತಯಾ ಧರ್ಷಣಯಾ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಾತಲೇರ್ನ ತಥಾऽऽತ್ಮನಃ ॥ **6.107.41** ॥ 4833

ಚಕಾರ ಶರಜಾಲೇನ ರಾಘವೋ ವಿಮುಖಂ ರಿಪುಂ।
ವಿಂಶತಿಂ ತ್ರಿಂಶತಿಂ ಷಷ್ಟಿಂ ಶತಶೋऽಥ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.107.42** ॥ 4834

ಮುಮೋಚ ರಾಘವೋ ವೀರಃ ಸಾಯಕಾನ್ ಸ್ಯಂದನೇ ರಿಪೋಃ।
ರಾವಣೋऽಪಿ ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಥಸ್ಥೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.107.43** ॥ 4835

ಗದಾಮುಸಲವರ್ಷೇಣ ರಾಮಂ ಪ್ರತ್ಯರ್ದಯದ್ ರಣೇ।
ತತ್ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ಪುನರ್ಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.107.44** ॥ 4836

ಗದಾನಾಂ ಮುಸಲಾನಾಂ ಚ ಪರಿಘಾಣಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನೈಃ।
ಶರಾಣಾಂ ಪುಂಖವಾತೈಶ್ಚ ಕ್ಷುಭಿತಾಃ ಸಪ್ತ ಸಾಗರಾಃ ॥ **6.107.45** ॥ 4837

ಕ್ಷುಬ್ಧಾನಾಂ ಸಾಗರಾಣಾಂ ಚ ಪಾತಾಲತಲವಾಸಿನಃ।
ವ್ಯಥಿತಾ ದಾನವಾಃ ಸರ್ವೇ ಪನ್ನಗಾಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.107.46** ॥ 4838

ಚಕಂಪೇ ಮೇದಿನೀ ಕೃತ್ಸ್ನಾ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾ।
ಭಾಸ್ಕರೋ ನಿಷ್ಪ್ರಭಶ್ಚಾಸೀನ್ನ ವವೌ ಚಾಪಿ ಮಾರುತಃ ॥ **6.107.47** ॥ 4839

ತತೋ ದೇವಾಃ ಸಗಂಧರ್ವಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ಚಿಂತಾಮಾಪೇದಿರೇ ಸರ್ವೇ ಸಕಿನ್ನರಮಹೋರಗಾಃ ॥ **6.107.48** ॥ 4840

ಸ್ವಸ್ತಿ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಸ್ತು ಲೋಕಾಸ್ತಿಷ್ಠಂತು ಶಾಶ್ವತಾಃ।
ಜಯತಾಂ ರಾಘವಃ ಸಂಖ್ಯೇ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಂ ॥ **6.107.49** ॥ 4841

ಏವಂ ಜಪಂತೋಽಪಶ್ಯಂಸ್ತೇ ದೇವಾಃ ಸರ್ಷಿಗಣಾಸ್ತದಾ।
ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ಸುಘೋರಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ ॥ **6.107.50** ॥ 4842

ಗಂಧರ್ವಾಪ್ಸರಸಾಂ ಸಂಘಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಯುದ್ಧಮನೂಪಮಂ।
ಗಗನಂ ಗಗನಾಕಾರಂ ಸಾಗರಃ ಸಾಗರೋಪಮಃ ॥ **6.107.51** ॥ 4843

ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ರಾಮರಾವಣಯೋರಿವ।
ಏವಂ ಬ್ರುವಂತೋ ದದೃಶುಸ್ತದ್ ಯುದ್ಧಂ ರಾಮರಾವಣಂ ॥ **6.107.52** ॥ 4844

ತತಃ ಕ್ರೋಧಾನ್ಮಹಾಬಾಹೂ ರಘೂಣಾಂ ಕೀರ್ತಿವರ್ಧನಃ।
ಸಂಧಾಯ ಧನುಷಾ ರಾಮಃ ಶರಮಾಶೀವಿಷೋಪಮಂ ॥ **6.107.53** ॥ 4845

ರಾವಣಸ್ಯ ಶಿರೋಽಚ್ಛಿಂದಚ್ಛ್ರೀಮಜ್ಜ್ವಲಿತಕುಂಡಲಂ।
ತಚ್ಛಿರಃ ಪತಿತಂ ಭೂಮೌ ದೃಷ್ಟಂ ಲೋಕೈಸ್ತ್ರಿಭಿಸ್ತದಾ ॥ **6.107.54** ॥ 4846

ತಸ್ಯೈವ ಸದೃಶಂ ಚಾನ್ಯದ್ ರಾವಣಸ್ಯೋತ್ಥಿತಂ ಶಿರಃ।
ತತ್ ಕ್ಷಿಪ್ತಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತೇನ ರಾಮೇಣ ಕ್ಷಿಪ್ರಕಾರಿಣಾ ॥ **6.107.55** ॥ 4847

ದ್ವಿತೀಯಂ ರಾವಣಶಿರಶ್ಛಿನ್ನಂ ಸಂಯತಿ ಸಾಯಕೈಃ।
ಛಿನ್ನಮಾತ್ರಂ ಚ ತಚ್ಛೀರ್ಷಂ ಪುನರೇವ ಪ್ರದೃಶ್ಯತೇ ॥ **6.107.56** ॥ 4848

ತದಪ್ಯಶನಿಸಂಕಾಶೈಶ್ಛಿನ್ನಂ ರಾಮಸ್ಯ ಸಾಯಕೈಃ।
ಏವಮೇವ ಶತಂ ಛಿನ್ನಂ ಶಿರಸಾಂ ತುಲ್ಯವರ್ಚಸಾಂ ॥ **6.107.57** ॥ 4849

ನ ಚೈವ ರಾವಣಸ್ಯಾಂತೋ ದೃಶ್ಯತೇ ಜೀವಿತಕ್ಷಯೇ।
ತತಃ ಸರ್ವಾಸ್ತ್ರವಿದ್ ವೀರಃ ಕೌಸಲ್ಯಾನಂದವರ್ಧನಃ ॥ **6.107.58** ॥ 4850

ಮಾರ್ಗಣೈರ್ಬಹುಭಿರ್ಯುಕ್ತಶ್ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ರಾಘವಃ।
ಮಾರೀಚೋ ನಿಹತೋ ಯೈಸ್ತು ಖರೋ ಯೈಸ್ತು ಸದೂಷಣಃ ॥ **6.107.59** ॥ 4851

ಕ್ರೌಂಚಾವಟೇ ವಿರಾಧಸ್ತು ಕಬಂಧೋ ದಂಡಕಾವನೇ।
ಯೈಃ ಸಾಲಾ ಗಿರಯೋ ಭಗ್ನಾ ವಾಲೀ ಚ ಕ್ಷುಭಿತೋಽಂಬುಧಿಃ ॥ **6.107.60** ॥ 4852

ತ ಇಮೇ ಸಾಯಕಾಃ ಸರ್ವೇ ಯುದ್ಧೇ ಪ್ರಾತ್ಯಯಿಕಾ ಮಮ।
ಕಿಂ ನು ತತ್ ಕಾರಣಂ ಯೇನ ರಾವಣೇ ಮಂದತೇಜಸಃ ॥ **6.107.61** ॥ 4853

ಇತಿ ಚಿಂತಾಪರಶ್ಚಾಸೀದಪ್ರಮತ್ತಶ್ಚ ಸಂಯುಗೇ।
ವವರ್ಷ ಶರವರ್ಷಾಣಿ ರಾಘವೋ ರಾವಣೋರಸಿ ॥ **6.107.62** ॥ 4854

ರಾವಣೋಽಪಿ ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಥಸ್ಥೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಗದಾಮುಸಲವರ್ಷೇಣ ರಾಮಂ ಪ್ರತ್ಯರ್ದಯದ್ ರಣೇ ॥ **6.107.63** ॥ 4855

ತತ್ ಪ್ರವೃತ್ತಂ ಮಹದ್ ಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಚ ಭೂಮೌ ಚ ಪುನಶ್ಚ ಗಿರಿಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.107.64** ॥ 4856

ದೇವದಾನವಯಕ್ಷಾಣಾಂ ಪಿಶಾಚೋರಗರಕ್ಷಸಾಂ।
ಪಶ್ಯತಾಂ ತನ್ಮಹದ್ ಯುದ್ಧಂ ಸರ್ವರಾತ್ರಮವರ್ತತ ॥ **6.107.65** ॥ 4857

ನೈವ ರಾತ್ರಿಂ ನ ದಿವಸಂ ನ ಮುಹೂರ್ತಂ ನ ಚ ಕ್ಷಣಂ।
ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ವಿರಾಮಮುಪಗಚ್ಛತಿ ॥ **6.107.66** ॥ 4858

ದಶರಥಸುತರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಯೋಸ್ತಯೋ -
ರ್ಜಯಮನವೇಕ್ಷ್ಯ ರಣೇ ಸ ರಾಘವಸ್ಯ।
ಸುರವರರಥಸಾರಥಿರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ರಣರತರಾಮಮುವಾಚ ವಾಕ್ಯಮಾಶು ॥ **6.107.67** ॥ 4859

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ರಾವಣಸ್ಯ ವಧಃ

ಅಥ ಸಂಸ್ಮಾರಯಾಮಾಸ ಮಾತಲೀ ರಾಘವಂ ತದಾ।
ಅಜಾನನ್ನಿವ ಕಿಂ ವೀರ ತ್ವಮೇನಮನುವರ್ತಸೇ ॥ **6.108.1** ॥ 4860

ವಿಸೃಜಾಸ್ಮೈ ವಧಾಯ ತ್ವಮಸ್ತ್ರಂ ಪೈತಾಮಹಂ ಪ್ರಭೋ।
ವಿನಾಶಕಾಲಃ ಕಥಿತೋ ಯಃ ಸುರೈಃ ಸೋಽದ್ಯ ವರ್ತತೇ ॥ **6.108.2** ॥ 4861

ತತಃ ಸಂಸ್ಮಾರಿತೋ ರಾಮಸ್ತೇನ ವಾಕ್ಯೇನ ಮಾತಲೇಃ।
ಜಗ್ರಾಹ ಸ ಶರಂ ದೀಪ್ತಂ ನಿಃಶ್ವಸಂತಮಿವೋರಗಂ ॥ **6.108.3** ॥ 4862

ಯಂ ತಸ್ಮೈ ಪ್ರಥಮಂ ಪ್ರಾದಾದಗಸ್ತ್ಯೋ ಭಗವಾನೃಷಿಃ।
ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಂ ಮಹದ್ ಬಾಣಮಮೋಘಂ ಯುಧಿ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.108.4** ॥ 4863

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ನಿರ್ಮಿತಂ ಪೂರ್ವಮಿಂದ್ರಾರ್ಥಮಮಿತೌಜಸಾ।
ದತ್ತಂ ಸುರಪತೇಃ ಪೂರ್ವಂ ತ್ರಿಲೋಕಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ ॥ **6.108.5** ॥ 4864

ಯಸ್ಯ ವಾಜೇಷು ಪವನಃ ಫಲೇ ಪಾವಕಭಾಸ್ಕರೌ।
ಶರೀರಮಾಕಾಶಮಯಂ ಗೌರವೇ ಮೇರುಮಂದರೌ ॥ **6.108.6** ॥ 4865

ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನಂ ವಪುಷಾ ಸುಪುಂಖಂ ಹೇಮಭೂಷಿತಂ।
ತೇಜಸಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಕೃತಂ ಭಾಸ್ಕರವರ್ಚಸಂ ॥ **6.108.7** ॥ 4866

ಸಧೂಮಮಿವ ಕಾಲಾಗ್ನಿಂ ದೀಪ್ತಮಾಶೀವಿಷೋಪಮಂ।
ನರನಾಗಾಶ್ವವೃಂದಾನಾಂ ಭೇದನಂ ಕ್ಷಿಪ್ರಕಾರಿಣಂ ॥ **6.108.8** ॥ 4867

ದ್ವಾರಾಣಾಂ ಪರಿಘಾಣಾಂ ಚ ಗಿರೀಣಾಂ ಚಾಪಿ ಭೇದನಂ।
ನಾನಾರುಧಿರದಿಗ್ಧಾಂಗಂ ಮೇದೋದಿಗ್ಧಂ ಸುದಾರುಣಂ ॥ **6.108.9** ॥ 4868

ವಜ್ರಸಾರಂ ಮಹಾನಾದಂ ನಾನಾಸಮಿತಿದಾರುಣಂ।
ಸರ್ವವಿತ್ರಾಸನಂ ಭೀಮಂ ಶ್ವಸಂತಮಿವ ಪನ್ನಗಂ ॥ **6.108.10** ॥ 4869

ಕಂಕಗೃಧ್ರಬಕಾನಾಂ ಚ ಗೋಮಾಯುಗಣರಕ್ಷಸಾಂ।
ನಿತ್ಯಭಕ್ಷಪ್ರದಂ ಯುದ್ಧೇ ಯಮರೂಪಂ ಭಯಾವಹಂ ॥ **6.108.11** ॥ 4870

ನಂದನಂ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ರಕ್ಷಸಾಮವಸಾದನಂ।
ವಾಜಿತಂ ವಿವಿಧೈರ್ವಾಜೈಶ್ಚಾರುಚಿತ್ರೈರ್ಗರುತ್ಮತಃ ॥ **6.108.12** ॥ 4871

ತಮುತ್ತಮೇಷುಂ ಲೋಕಾನಾಮಿಕ್ಷ್ವಾಕುಭಯನಾಶನಂ।
ದ್ವಿಷತಾಂ ಕೀರ್ತಿಹರಣಂ ಪ್ರಹರ್ಷಕರಮಾತ್ಮನಃ ॥ **6.108.13** ॥ 4872

ಅಭಿಮಂತ್ರ್ಯ ತತೋ ರಾಮಸ್ತಂ ಮಹೇಷುಂ ಮಹಾಬಲಃ।
ವೇದಪ್ರೋಕ್ತೇನ ವಿಧಿನಾ ಸಂದಧೇ ಕಾರ್ಮುಕೇ ಬಲೀ ॥ **6.108.14** ॥ 4873

ತಸ್ಮಿನ್ ಸಂಧೀಯಮಾನೇ ತು ರಾಘವೇಣ ಶರೋತ್ತಮೇ।
ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸಂತ್ರೇಸುಶ್ಚಚಾಲ ಚ ವಸುಂಧರಾ ॥ **6.108.15** ॥ 4874

ಸ ರಾವಣಾಯ ಸಂಕ್ರುದ್ಧೋ ಭೃಶಮಾಯಮ್ಯ ಕಾರ್ಮುಕಂ।
ಚಿಕ್ಷೇಪ ಪರಮಾಯತ್ತಃ ಶರಂ ಮರ್ಮವಿದಾರಣಂ ॥ **6.108.16** ॥ 4875

ಸ ವಜ್ರ ಇವ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ವಜ್ರಿಬಾಹುವಿಸರ್ಜಿತಃ।
ಕೃತಾಂತ ಇವ ಚಾವಾರ್ಯೋ ನ್ಯಪತದ್ ರಾವಣೋರಸಿ ॥ **6.108.17** ॥ 4876

ಸ ವಿಸೃಷ್ಟೋ ಮಹಾವೇಗಃ ಶರೀರಾಂತಕರಃ ಪರಃ।
ಬಿಭೇದ ಹೃದಯಂ ತಸ್ಯ ರಾವಣಸ್ಯ ದುರಾತ್ಮನಃ ॥ **6.108.18** ॥ 4877

ರುಧಿರಾಕ್ತಃ ಸ ವೇಗೇನ ಶರೀರಾಂತಕರಃ ಶರಃ।
ರಾವಣಸ್ಯ ಹರನ್ ಪ್ರಾಣಾನ್ ವಿವೇಶ ಧರಣೀತಲಂ ॥ **6.108.19** ॥ 4878

ಸ ಶರೋ ರಾವಣಂ ಹತ್ವಾ ರುಧಿರಾರ್ದ್ರಕೃತಚ್ಛವಿಃ।
ಕೃತಕರ್ಮಾ ನಿಭೃತವತ್ ಸ ತೂಣೀಂ ಪುನರಾವಿಶತ್ ॥ **6.108.20** ॥ 4879

ತಸ್ಯ ಹಸ್ತಾದ್ಧತಸ್ಯಾಶು ಕಾರ್ಮುಕಂ ತತ್ ಸಸಾಯಕಂ।
ನಿಪಪಾತ ಸಹ ಪ್ರಾಣೈರ್ಭ್ರಶ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಜೀವಿತಾತ್ ॥ **6.108.21** ॥ 4880

ಗತಾಸುರ್ಭೀಮವೇಗಸ್ತು ನೈರ್ಋತೇಂದ್ರೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ।
ಪಪಾತ ಸ್ಯಂದನಾದ್ ಭೂಮೌ ವೃತ್ರೋ ವಜ್ರಹತೋ ಯಥಾ ॥ **6.108.22** ॥ 4881

ತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪತಿತಂ ಭೂಮೌ ಹತಶೇಷಾ ನಿಶಾಚರಾಃ।
ಹತನಾಥಾ ಭಯತ್ರಸ್ತಾಃ ಸರ್ವತಃ ಸಂಪ್ರದುದ್ರುವುಃ ॥ **6.108.23** ॥ 4882

ನರ್ದಂತಶ್ಚಾಭಿಪೇತುಸ್ತಾನ್ ವಾನರಾ ದ್ರುಮಯೋಧಿನಃ।
ದಶಗ್ರೀವವಧಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರಾ ಜಿತಕಾಶಿನಃ ॥ **6.108.24** ॥ 4883

ಅರ್ದಿತಾ ವಾನರೈರ್ಹೃಷ್ಟೈರ್ಲಂಕಾಮಭ್ಯಪತನ್ ಭಯಾತ್।
ಹತಾಶ್ರಯತ್ವಾತ್ ಕರುಣೈರ್ಬಾಷ್ಪಪ್ರಸ್ರವಣೈರ್ಮುಖೈಃ ॥ **6.108.25** ॥ 4884

ತತೋ ವಿನೇದುಃ ಸಂಹೃಷ್ಟಾ ವಾನರಾ ಜಿತಕಾಶಿನಃ।
ವದಂತೋ ರಾಘವಜಯಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಚ ತದ್ವಧಂ ॥ **6.108.26** ॥ 4885

ಅಥಾಂತರಿಕ್ಷೇ ವ್ಯನದತ್ ಸೌಮ್ಯಸ್ತ್ರಿದಶದುಂದುಭಿಃ।
ದಿವ್ಯಗಂಧವಹಸ್ತತ್ರ ಮಾರುತಃ ಸುಸುಖೋ ವವೌ ॥ **6.108.27** ॥ 4886

ನಿಪಪಾತಾಂತರಿಕ್ಷಾಚ್ಚ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಸ್ತದಾ ಭುವಿ।
ಕಿರಂತೀ ರಾಘವರಥಂ ದುರಾವಾಪಾ ಮನೋಹರಾ ॥ **6.108.28** ॥ 4887

ರಾಘವಸ್ತವಸಂಯುಕ್ತಾ ಗಗನೇ ಚ ವಿಶುಶ್ರುವೇ।
ಸಾಧುಸಾಧ್ವಿತಿ ವಾಗಗ್ರ್ಯಾ ದೇವತಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ॥ **6.108.29** ॥ 4888

ಆವಿವೇಶ ಮಹಾನ್ ಹರ್ಷೋ ದೇವಾನಾಂ ಚಾರಣೈಃ ಸಹ।
ರಾವಣೇ ನಿಹತೇ ರೌದ್ರೇ ಸರ್ವಲೋಕಭಯಂಕರೇ ॥ **6.108.30** ॥ 4889

ತತಃ ಸಕಾಮಂ ಸುಗ್ರೀವಮಂಗದಂ ಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಚಕಾರ ರಾಘವಃ ಪ್ರೀತೋ ಹತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಂ ॥ **6.108.31** ॥ 4890

ತತಃ ಪ್ರಜಗ್ಮುಃ ಪ್ರಶಮಂ ಮರುದ್ಗಣಾ
ದಿಶಃ ಪ್ರಸೇದುರ್ವಿಮಲಂ ನಭೋಽಭವತ್।
ಮಹೀ ಚಕಂಪೇ ನ ಚ ಮಾರುತೋ ವವೌ
ಸ್ಥಿರಪ್ರಭಶ್ಚಾಪ್ಯಭವದ್ ದಿವಾಕರಃ ॥ **6.108.32** ॥ 4891

ತತಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವವಿಭೀಷಣಾಂಗದಾಃ
ಸುಹೃದ್ವಿಶಿಷ್ಟಾಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ತದಾ।
ಸಮೇತ್ಯ ಹೃಷ್ಟಾ ವಿಜಯೇನ ರಾಘವಂ
ರಣೇಽಭಿರಾಮಂ ವಿಧಿನಾಭ್ಯಪೂಜಯನ್ ॥ **6.108.33** ॥ 4892

ಸ ತು ನಿಹತರಿಪುಃ ಸ್ಥಿರಪ್ರತಿಜ್ಞಃ
ಸ್ವಜನಬಲಾಭಿವೃತೋ ರಣೇ ಬಭೂವ।
ರಘುಕುಲನೃಪನಂದನೋ ಮಹೌಜಾ -
ಸ್ತ್ರಿದಶಗಣೈರಭಿಸಂವೃತೋ ಮಹೇಂದ್ರಃ ॥ **6.108.34** ॥ 4893

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ನವಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ವಿಲಾಪಃ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ತಸ್ಯ ಪ್ರಬೋಧನಪೂರ್ವಕಂ ರಾವಣಾಂತ್ಯೇಷ್ಟಿಸಂಸ್ಕಾರಾರ್ಥಂ ತಂ ಪ್ರತ್ಯಾದೇಶದಾನಂ

ಭ್ರಾತರಂ ನಿಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಯಾನಂ ನಿರ್ಜಿತಂ ರಣೇ।
ಶೋಕವೇಗಪರೀತಾತ್ಮಾ ವಿಲಲಾಪ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.109.1** ॥ 4894

ವೀರವಿಕ್ರಾಂತ ವಿಖ್ಯಾತ ಪ್ರವೀಣ ನಯಕೋವಿದ।
ಮಹಾರ್ಹಶಯನೋಪೇತ ಕಿಂ ಶೇಷೇ ನಿಹತೋ ಭುವಿ ॥ **6.109.2** ॥ 4895

ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ದೀರ್ಘೌ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟೌ ಭುಜಾವಂಗದಭೂಷಿತೌ।
ಮುಕುಟೇನಾಪವೃತ್ತೇನ ಭಾಸ್ಕರಾಕಾರವರ್ಚಸಾ ॥ **6.109.3** ॥ 4896

ತದಿದಂ ವೀರ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ಯನ್ಮಯಾ ಪೂರ್ವಮೀರಿತಂ।
ಕಾಮಮೋಹಪರೀತಸ್ಯ ಯತ್ ತನ್ನ ರುಚಿತಂ ತವ ॥ **6.109.4** ॥ 4897

ಯನ್ನ ದರ್ಪಾತ್ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಾ ನೇಂದ್ರಜಿನ್ನಾಪರೇ ಜನಾಃ।
ನ ಕುಂಭಕರ್ಣೋಽತಿರಥೋ ನಾತಿಕಾಯೋ ನರಾಂತಕಃ।
ನ ಸ್ವಯಂ ಬಹು ಮನ್ಯೇಥಾಸ್ತಸ್ಯೋದರ್ಕೋಽಯಮಾಗತಃ ॥ **6.109.5** ॥ 4898

ಗತಃ ಸೇತುಃ ಸುನೀತಾನಾಂ ಗತೋ ಧರ್ಮಸ್ಯ ವಿಗ್ರಹಃ।
ಗತಃ ಸತ್ತ್ವಸ್ಯ ಸಂಕ್ಷೇಪಃ ಸುಹಸ್ತಾನಾಂ ಗತಿರ್ಗತಾ ॥ **6.109.6** ॥ 4899

ಆದಿತ್ಯಃ ಪತಿತೋ ಭೂಮೌ ಮಗ್ನಸ್ತಮಸಿ ಚಂದ್ರಮಾಃ।
ಚಿತ್ರಭಾನುಃ ಪ್ರಶಾಂತಾರ್ಚಿರ್ವ್ಯವಸಾಯೋ ನಿರುದ್ಯಮಃ।
ಅಸ್ಮಿನ್ ನಿಪತಿತೇ ವೀರೇ ಭೂಮೌ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರೇ ॥ **6.109.7** ॥ 4900

ಕಿಂ ಶೇಷಮಿಹಲೋಕಸ್ಯ ಗತಸತ್ತ್ವಸ್ಯ ಸಂಪ್ರತಿ।
ರಣೇ ರಾಕ್ಷಸಶಾರ್ದೂಲೇ ಪ್ರಸುಪ್ತ ಇವ ಪಾಂಸುಷು ॥ **6.109.8** ॥ 4901

ಧೃತಿಪ್ರವಾಲಃ ಪ್ರಸಭಾಗ್ರ್ಯಪುಷ್ಪ-
ಸ್ತಪೋಬಲಃ ಶೌರ್ಯನಿಬದ್ಧಮೂಲಃ।
ರಣೇ ಮಹಾನ್ ರಾಕ್ಷಸರಾಜವೃಕ್ಷಃ
ಸಮ್ಮರ್ದಿತೋ ರಾಘವಮಾರುತೇನ ॥ **6.109.9** ॥ 4902

ತೇಜೋವಿಷಾಣಃ ಕುಲವಂಶವಂಶಃ
ಕೋಪಪ್ರಸಾದಾಪರಗಾತ್ರಹಸ್ತಃ।
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಸಿಂಹಾವಗೃಹೀತದೇಹಃ
ಸುಪ್ತಃ ಕ್ಷಿತೌ ರಾವಣಗಂಧಹಸ್ತೀ ॥ **6.109.10** ॥ 4903

ಪರಾಕ್ರಮೋತ್ಸಾಹವಿಜೃಂಭಿತಾರ್ಚಿ-
ರ್ನಿಃಶ್ವಾಸಧೂಮಃ ಸ್ವಬಲಪ್ರತಾಪಃ।
ಪ್ರತಾಪವಾನ್ ಸಂಯತಿ ರಾಕ್ಷಸಾಗ್ನಿ-
ರ್ನಿರ್ವಾಪಿತೋ ರಾಮಪಯೋಧರೇಣ ॥ **6.109.11** ॥ 4904

ಸಿಂಹರ್ಕ್ಷಲಾಂಗೂಲಕಕುದ್ವಿಷಾಣಃ
ಪರಾಭಿಜಿದ್ಗಂಧನಗಂಧವಾಹಃ।
ರಕ್ಷೋವೃಷಶ್ಚಾಪಲಕರ್ಣಚಕ್ಷುಃ
ಕ್ಷಿತೀಶ್ವರವ್ಯಾಘ್ರಹತೋಽವಸನ್ನಃ ॥ **6.109.12** ॥ 4905

ವದಂತಂ ಹೇತುಮದ್ವಾಕ್ಯಂ ಪರಿದೃಷ್ಟಾರ್ಥನಿಶ್ಚಯಂ।
ರಾಮಃ ಶೋಕಸಮಾವಿಷ್ಟಮಿತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.109.13** ॥ 4906

ನಾಯಂ ವಿನಷ್ಟೋ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಃ ಸಮರೇ ಚಂಡವಿಕ್ರಮಃ।
ಅತ್ಯುನ್ನತಮಹೋತ್ಸಾಹಃ ಪತಿತೋಽಯಮಶಂಕಿತಃ ॥ **6.109.14** ॥ 4907

ನೈವಂ ವಿನಷ್ಟಾಃ ಶೋಚಂತೇ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವ್ಯವಸ್ಥಿತಾಃ।
ವೃದ್ಧಿಮಾಶಂಸಮಾನಾ ಯೇ ನಿಪತಂತಿ ರಣಾಜಿರೇ ॥ **6.109.15** ॥ 4908

ಯೇನ ಸೇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಯೋ ಲೋಕಾಸ್ತ್ರಾಸಿತಾ ಯುಧಿ ಧೀಮತಾ।
ತಸ್ಮಿನ್ ಕಾಲಸಮಾಯುಕ್ತೇ ನ ಕಾಲಃ ಪರಿಶೋಚಿತುಂ ॥ **6.109.16** ॥ 4909

ನೈಕಾಂತವಿಜಯೋ ಯುದ್ಧೇ ಭೂತಪೂರ್ವಃ ಕದಾಚನ।
ಪರೈರ್ವಾ ಹನ್ಯತೇ ವೀರಃ ಪರಾನ್ ವಾ ಹಂತಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.109.17** ॥ 4910

ಇಯಂ ಹಿ ಪೂರ್ವೈಃ ಸಂದಿಷ್ಟಾ ಗತಿಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸಮ್ಮತಾ।
ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ನಿಹತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ನ ಶೋಚ್ಯ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯಃ ॥ **6.109.18** ॥ 4911

ತದೇವಂ ನಿಶ್ಚಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತ್ತ್ವಮಾಸ್ಥಾಯ ವಿಜ್ವರಃ।
ಯದಿಹಾನಂತರಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕಲ್ಪ್ಯಂ ತದನುಚಿಂತಯ ॥ **6.109.19** ॥ 4912

ತಮುಕ್ತವಾಕ್ಯಂ ವಿಕ್ರಾಂತಂ ರಾಜಪುತ್ರಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಉವಾಚ ಶೋಕಸಂತಪ್ತೋ ಭ್ರಾತುರ್ಹಿತಮನಂತರಂ ॥ **6.109.20** ॥ 4913

ಯೋಽಯಂ ವಿಮರ್ದೇಷ್ವವಿಭಗ್ನಪೂರ್ವಃ
ಸುರೈಃ ಸಮಸ್ತೈರಪಿ ವಾಸವೇನ।
ಭವಂತಮಾಸಾದ್ಯ ರಣೇ ವಿಭಗ್ನೋ
ವೇಲಾಮಿವಾಸಾದ್ಯ ಯಥಾ ಸಮುದ್ರಃ ॥ **6.109.21** ॥ 4914

ಅನೇನ ದತ್ತಾನಿ ವನೀಪಕೇಷು
ಭುಕ್ತಾಶ್ಚ ಭೋಗಾ ನಿಭೃತಾಶ್ಚ ಭೃತ್ಯಾಃ।
ಧನಾನಿ ಮಿತ್ರೇಷು ಸಮರ್ಪಿತಾನಿ
ವೈರಾಣ್ಯಮಿತ್ರೇಷು ಚ ಯಾಪಿತಾನಿ ॥ **6.109.22** ॥ 4915

ಏಷೋಽಹಿತಾಗ್ನಿಶ್ಚ ಮಹಾತಪಾಶ್ಚ
ವೇದಾಂತಗಃ ಕರ್ಮಸು ಚಾಗ್ರ್ಯಶೂರಃ।
ಏತಸ್ಯ ಯತ್ ಪ್ರೇತಗತಸ್ಯ ಕೃತ್ಯಂ
ತತ್ ಕರ್ತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತವ ಪ್ರಸಾದಾತ್ ॥ **6.109.23** ॥ 4916

ಸ ತಸ್ಯ ವಾಕ್ಯೈಃ ಕರುಣೈರ್ಮಹಾತ್ಮಾ
ಸಂಬೋಧಿತಃ ಸಾಧು ವಿಭೀಷಣೇನ।
ಆಜ್ಞಾಪಯಾಮಾಸ ನರೇಂದ್ರಸೂನುಃ
ಸ್ವರ್ಗ್ಯಮಾಧಾನಮದೀನಸತ್ತ್ವಃ ॥ **6.109.24** ॥ 4917

ಮರಣಾಂತಾನಿ ವೈರಾಣಿ ನಿರ್ವೃತ್ತಂ ನಃ ಪ್ರಯೋಜನಂ।
ಕ್ರಿಯತಾಮಸ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರೋ ಮಮಾಪ್ಯೇಷ ಯಥಾ ತವ ॥ **6.109.25** ॥ 4918

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ನವಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ರಾವಣಸ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ವಿಲಾಪಃ

ರಾವಣಂ ನಿಹತಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಅಂತಃಪುರಾದ್ ವಿನಿಷ್ಪೇತೂ ರಾಕ್ಷಸ್ಯಃ ಶೋಕಕರ್ಶಿತಾಃ ॥ **6.110.1** ॥ 4919

ವಾರ್ಯಮಾಣಾಃ ಸುಬಹುಶೋ ವೇಷ್ಟಂತ್ಯಃ ಕ್ಷಿತಿಪಾಂಸುಷು।
ವಿಮುಕ್ತಕೇಶ್ಯಃ ಶೋಕಾರ್ತಾ ಗಾವೋ ವತ್ಸಹತಾ ಇವ ॥ **6.110.2** ॥ 4920

ಉತ್ತರೇಣ ವಿನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ದ್ವಾರೇಣ ಸಹ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಯೋಧನಂ ಘೋರಂ ವಿಚಿನ್ವಂತ್ಯೋ ಹತಂ ಪತಿಂ ॥ **6.110.3** ॥ 4921

ಆರ್ಯಪುತ್ರೇತಿ ವಾದಿನ್ಯೋ ಹಾ ನಾಥೇತಿ ಚ ಸರ್ವಶಃ।
ಪರಿಪೇತುಃ ಕಬಂಧಾಂಕಾಂ ಮಹೀಂ ಶೋಣಿತಕರ್ದಮಾಂ ॥ **6.110.4** ॥ 4922

ತಾ ಬಾಷ್ಪಪರಿಪೂರ್ಣಾಕ್ಷ್ಯೋ ಭರ್ತೃಶೋಕಪರಾಜಿತಾಃ।
ಕರಿಣ್ಯ ಇವ ನರ್ದಂತ್ಯಃ ಕರೇಣ್ವೋ ಹತಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.110.5** ॥ 4923

ದದೃಶುಸ್ತಾ ಮಹಾಕಾಯಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಂ।
ರಾವಣಂ ನಿಹತಂ ಭೂಮೌ ನೀಲಾಂಜನಚಯೋಪಮಂ ॥ **6.110.6** ॥ 4924

ತಾಃ ಪತಿಂ ಸಹಸಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಶಯಾನಂ ರಣಪಾಂಸುಷು।
ನಿಪೇತುಸ್ತಸ್ಯ ಗಾತ್ರೇಷು ಚ್ಛಿನ್ನಾ ವನಲತಾ ಇವ ॥ **6.110.7** ॥ 4925

ಬಹುಮಾನಾತ್ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಕಾಚಿದೇನಂ ರುರೋದ ಹ।
ಚರಣೌ ಕಾಚಿದಾಲಂಬ್ಯ ಕಾಚಿತ್ ಕಂಠೇಽವಲಂಬ್ಯ ಚ ॥ **6.110.8** ॥ 4926

ಉತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ಚ ಭುಜೌ ಕಾಚಿದ್ ಭೂಮೌ ಸುಪರಿವರ್ತತೇ।
ಹತಸ್ಯ ವದನಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಾಚಿನ್ಮೋಹಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.110.9** ॥ 4927

ಕಾಚಿದಂಕೇ ಶಿರಃ ಕೃತ್ವಾ ರುರೋದ ಮುಖಮೀಕ್ಷತೀ।
ಸ್ನಾಪಯಂತೀ ಮುಖಂ ಬಾಷ್ಪೈಸ್ತುಷಾರೈರಿವ ಪಂಕಜಂ ॥ **6.110.10** ॥ 4928

ಏವಮಾರ್ತಾಃ ಪತಿಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾವಣಂ ನಿಹತಂ ಭುವಿ।
ಚುಕ್ರುಶುರ್ಬಹುಧಾ ಶೋಕಾದ್ ಭೂಯಸ್ತಾಃ ಪರ್ಯದೇವಯನ್ ॥ **6.110.11** ॥ 4929

ಯೇನ ವಿತ್ರಾಸಿತಃ ಶಕ್ರೋ ಯೇನ ವಿತ್ರಾಸಿತೋ ಯಮಃ।
ಯೇನ ವೈಶ್ರವಣೋ ರಾಜಾ ಪುಷ್ಪಕೇಣ ವಿಯೋಜಿತಃ ॥ **6.110.12** ॥ 4930

ಗಂಧರ್ವಾಣಾಮೃಷೀಣಾಂ ಚ ಸುರಾಣಾಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ಭಯಂ ಯೇನ ರಣೇ ದತ್ತಂ ಸೋಽಯಂ ಶೇತೇ ರಣೇ ಹತಃ ॥ **6.110.13** ॥ 4931

ಅಸುರೇಭ್ಯಃ ಸುರೇಭ್ಯೋ ವಾ ಪನ್ನಗೇಭ್ಯೋಽಪಿ ವಾ ತಥಾ।
ಭಯಂ ಯೋ ನ ವಿಜಾನಾತಿ ತಸ್ಯೇದಂ ಮಾನುಷಾದ್ ಭಯಂ ॥ **6.110.14** ॥ 4932

ಅವಧ್ಯೋ ದೇವತಾನಾಂ ಯಸ್ತಥಾ ದಾನವರಕ್ಷಸಾಂ।
ಹತಃ ಸೋಽಯಂ ರಣೇ ಶೇತೇ ಮಾನುಷೇಣ ಪದಾತಿನಾ ॥ **6.110.15** ॥ 4933

ಯೋ ನ ಶಕ್ಯಃ ಸುರೈರ್ಹಂತುಂ ನ ಯಕ್ಷೈರ್ನಾಸುರೈಸ್ತಥಾ।
ಸೋಽಯಂ ಕಶ್ಚಿದಿವಾಸತ್ತ್ವೋ ಮೃತ್ಯುಂ ಮರ್ತ್ಯೇನ ಲಂಭಿತಃ ॥ **6.110.16** ॥ 4934

ಏವಂ ವದಂತ್ಯೋ ರುರುದುಸ್ತಸ್ಯ ತಾ ದುಃಖಿತಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಭೂಯ ಏವ ಚ ದುಃಖಾರ್ತಾ ವಿಲೇಪುಶ್ಚ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.110.17** ॥ 4935

ಅಶೃಣ್ವತಾ ತು ಸುಹೃದಾಂ ಸತತಂ ಹಿತವಾದಿನಾಂ।
ಮರಣಾಯಾಹೃತಾ ಸೀತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚ ನಿಪಾತಿತಾಃ।
ಏತಾಃ ಸಮಮಿದಾನೀಂ ತೇ ವಯಮಾತ್ಮಾ ಚ ಪಾತಿತಃ ॥ **6.110.18** ॥ 4936

ಬ್ರುವಾಣೋಽಪಿ ಹಿತಂ ವಾಕ್ಯಮಿಷ್ಟೋ ಭ್ರಾತಾ ವಿಭೀಷಣಃ।
ದೃಷ್ಟಂ ಪರುಷಿತೋ ಮೋಹಾತ್ ತ್ವಯಾಽಽತ್ಮವಧಕಾಂಕ್ಷಿಣಾ ॥ **6.110.19** ॥ 4937

ಯದಿ ನಿರ್ಯಾತಿತಾ ತೇ ಸ್ಯಾತ್ ಸೀತಾ ರಾಮಾಯ ಮೈಥಿಲೀ।
ನ ನಃ ಸ್ಯಾದ್ ವ್ಯಸನಂ ಘೋರಮಿದಂ ಮೂಲಹರಂ ಮಹತ್ ॥ **6.110.20** ॥ 4938

ವೃತ್ತಕಾಮೋ ಭವೇದ್ ಭ್ರಾತಾ ರಾಮೋ ಮಿತ್ರಕುಲಂ ಭವೇತ್।
ವಯಂ ಚಾವಿಧವಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಸಕಾಮಾ ನ ಚ ಶತ್ರವಃ ॥ **6.110.21** ॥ 4939

ತ್ವಯಾ ಪುನರ್ನೃಶಂಸೇನ ಸೀತಾಂ ಸಂರುಂಧತಾ ಬಲಾತ್।
ರಾಕ್ಷಸಾ ವಯಮಾತ್ಮಾ ಚ ತ್ರಯಂ ತುಲ್ಯಂ ನಿಪಾತಿತಂ ॥ **6.110.22** ॥ 4940

ನ ಕಾಮಕಾರಃ ಕಾಮಂ ವಾ ತವ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವ।
ದೈವಂ ಚೇಷ್ಟಯತೇ ಸರ್ವಂ ಹತಂ ದೈವೇನ ಹನ್ಯತೇ ॥ **6.110.23** ॥ 4941

ವಾನರಾಣಾಂ ವಿನಾಶೋಽಯಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ತೇ ರಣೇ।
ತವ ಚೈವ ಮಹಾಬಾಹೋ ದೈವಯೋಗಾದುಪಾಗತಃ ॥ **6.110.24** ॥ 4942

ನೈವಾರ್ಥೇನ ಚ ಕಾಮೇನ ವಿಕ್ರಮೇಣ ನ ಚಾಜ್ಞಯಾ।
ಶಕ್ಯಾ ದೈವಗತಿರ್ಲೋಕೇ ನಿವರ್ತಯಿತುಮುದ್ಯತಾ ॥ **6.110.25** ॥ 4943

ವಿಲೇಪುರೇವಂ ದೀನಾಸ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಯೋಷಿತಃ।
ಕುರರ್ಯ ಇವ ದುಃಖಾರ್ತಾ ಬಾಷ್ಪಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಾಃ ॥ **6.110.26** ॥ 4944

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಮಂದೋದರ್ಯಾ ವಿಲಾಪೋ ರಾವಣಶವಸ್ಯ ದಾಹಶ್ಚ

ತಾಸಾಂ ವಿಲಪಮಾನಾನಾಂ ತದಾ ರಾಕ್ಷಸಯೋಷಿತಾಂ।
ಜ್ಯೇಷ್ಠಪತ್ನೀ ಪ್ರಿಯಾ ದೀನಾ ಭರ್ತಾರಂ ಸಮುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.111.1** ॥ 4945

ದಶಗ್ರೀವಂ ಹತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೇಣಾಚಿಂತ್ಯಕರ್ಮಣಾ।
ಪತಿಂ ಮಂದೋದರೀ ತತ್ರ ಕೃಪಣಾ ಪರ್ಯದೇವಯತ್ ॥ **6.111.2** ॥ 4946

ನನು ನಾಮ ಮಹಾಬಾಹೋ ತವ ವೈಶ್ರವಣಾನುಜ।
ಕ್ರುದ್ಧಸ್ಯ ಪ್ರಮುಖೇ ಸ್ಥಾತುಂ ತ್ರಸ್ಯತ್ಯಪಿ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.111.3** ॥ 4947

ಋಷಯಶ್ಚ ಮಹಾಂತೋಽಪಿ ಗಂಧರ್ವಾಶ್ಚ ಯಶಸ್ವಿನಃ।
ನನು ನಾಮ ತವೋದ್ವೇಗಾಚ್ಚಾರಣಾಶ್ಚ ದಿಶೋ ಗತಾಃ ॥ **6.111.4** ॥ 4948

ಸ ತ್ವಂ ಮಾನುಷಮಾತ್ರೇಣ ರಾಮೇಣ ಯುಧಿ ನಿರ್ಜಿತಃ।
ನ ವ್ಯಪತ್ರಪಸೇ ರಾಜನ್ ಕಿಮಿದಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ ॥ **6.111.5** ॥ 4949

ಕಥಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಶ್ರಿಯಾ ವೀರ್ಯೇಣ ಚಾನ್ವಿತಂ।
ಅವಿಷಹ್ಯಂ ಜಘಾನ ತ್ವಾಂ ಮಾನುಷೋ ವನಗೋಚರಃ ॥ **6.111.6** ॥ 4950

ಮಾನುಷಾಣಾಮವಿಷಯೇ ಚರತಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ವಿನಾಶಸ್ತವ ರಾಮೇಣ ಸಂಯುಗೇ ನೋಪಪದ್ಯತೇ ॥ **6.111.7** ॥ 4951

ನ ಚೈತತ್ ಕರ್ಮ ರಾಮಸ್ಯ ಶ್ರದ್ದಧಾಮಿ ಚಮೂಮುಖೇ।
ಸರ್ವತಃ ಸಮುಪೇತಸ್ಯ ತವ ತೇನಾಭಿಮರ್ಷಣಂ ॥ **6.111.8** ॥ 4952

ಅಥವಾ ರಾಮರೂಪೇಣ ಕೃತಾಂತಃ ಸ್ವಯಮಾಗತಃ।
ಮಾಯಾಂ ತವ ವಿನಾಶಾಯ ವಿಧಾಯಾಪ್ರತಿತರ್ಕಿತಾಂ ॥ **6.111.9** ॥ 4953

ಅಥವಾ ವಾಸವೇನ ತ್ವಂ ಧರ್ಷಿತೋಽಸಿ ಮಹಾಬಲ।
ವಾಸವಸ್ಯ ತು ಕಾ ಶಕ್ತಿಸ್ತ್ವಾಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಪಿ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.111.10** ॥ 4954

ಮಹಾಬಲಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ದೇವಶತ್ರುಂ ಮಹೌಜಸಂ।
ವ್ಯಕ್ತಮೇಷ ಮಹಾಯೋಗೀ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸನಾತನಃ ॥ **6.111.11** ॥ 4955

ಅನಾದಿಮಧ್ಯನಿಧನೋ ಮಹತಃ ಪರಮೋ ಮಹಾನ್।
ತಮಸಃ ಪರಮೋ ಧಾತಾ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರಃ ॥ **6.111.12** ॥ 4956

ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷಾ ನಿತ್ಯಶ್ರೀರಜಯ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋ ಧ್ರುವಃ।
ಮಾನುಷಂ ರೂಪಮಾಸ್ಥಾಯ ವಿಷ್ಣುಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.111.13** ॥ 4957

ಸರ್ವೈಃ ಪರಿವೃತೋ ದೇವೈರ್ವಾನರತ್ವಮುಪಾಗತೈಃ।
ಸರ್ವಲೋಕೇಶ್ವರಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲೋಕಾನಾಂ ಹಿತಕಾಮ್ಯಯಾ ॥ **6.111.14** ॥ 4958

ಸ ರಾಕ್ಷಸಪರೀವಾರಂ ದೇವಶತ್ರುಂ ಭಯಾವಹಂ।
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಪುರಾ ಜಿತ್ವಾ ಜಿತಂ ತ್ರಿಭುವನಂ ತ್ವಯಾ ॥ **6.111.15** ॥ 4959

ಸ್ಮರದ್ಭಿರಿವ ತದ್ ವೈರಮಿಂದ್ರಿಯೈರೇವ ನಿರ್ಜಿತಃ।
ಯದೈವ ಹಿ ಜನಸ್ಥಾನೇ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಬಹುಭಿರ್ವೃತಃ ॥ **6.111.16** ॥ 4960

ಖರಸ್ತು ನಿಹತೋ ಭ್ರಾತಾ ತದಾ ರಾಮೋ ನ ಮಾನುಷಃ।
ಯದೈವ ನಗರೀಂ ಲಂಕಾಂ ದುಷ್ಪ್ರವೇಶಾಂ ಸುರೈರಪಿ ॥ **6.111.17** ॥ 4961

ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ಹನುಮಾನ್ ವೀರ್ಯಾತ್ ತದೈವ ವ್ಯಥಿತಾ ವಯಂ।
ಕ್ರಿಯತಾಮವಿರೋಧಶ್ಚ ರಾಘವೇಣೇತಿ ಯನ್ಮಯಾ ॥ **6.111.18** ॥ 4962

ಉಚ್ಯಮಾನೋ ನ ಗೃಹ್ಣಾಸಿ ತಸ್ಯೇಯಂ ವ್ಯುಷ್ಟಿರಾಗತಾ।
ಅಕಸ್ಮಾಚ್ಚಾಭಿಕಾಮೋಽಸಿ ಸೀತಾಂ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವ ॥ **6.111.19** ॥ 4963

ಐಶ್ವರ್ಯಸ್ಯ ವಿನಾಶಾಯ ದೇಹಸ್ಯ ಸ್ವಜನಸ್ಯ ಚ।
ಅರುಂಧತ್ಯಾ ವಿಶಿಷ್ಟಾಂ ತಾಂ ರೋಹಿಣ್ಯಾಶ್ಚಾಪಿ ದುರ್ಮತೇ ॥ **6.111.20** ॥ 4964

ಸೀತಾಂ ಧರ್ಷಯತಾ ಮಾನ್ಯಾಂ ತ್ವಯಾ ಹ್ಯಸದೃಶಂ ಕೃತಂ।
ವಸುಧಾಯಾ ಹಿ ವಸುಧಾಂ ಶ್ರಿಯಾಃ ಶ್ರೀಂ ಭರ್ತೃವತ್ಸಲಾಂ ॥ **6.111.21** ॥ 4965

ಸೀತಾಂ ಸರ್ವಾನವದ್ಯಾಂಗೀಮರಣ್ಯೇ ವಿಜನೇ ಶುಭಾಂ।
ಆನಯಿತ್ವಾ ತು ತಾಂ ದೀನಾಂ ಧರ್ಮನಾऽऽತ್ಮಸ್ವದೂಷಣಂ ॥ **6.111.22** ॥ 4966

ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ತಂ ಚೈವ ಕಾಮಂ ಮೈಥಿಲೀಸಂಗಮೇ ಕೃತಂ।
ಪತಿವ್ರತಾಯಾಸ್ತಪಸಾ ನೂನಂ ದಗ್ಧೋಽಸಿ ಮೇ ಪ್ರಭೋ ॥ **6.111.23** ॥ 4967

ತದೈವ ಯನ್ನ ದಗ್ಧಸ್ತ್ವಂ ಧರ್ಷಯಂಸ್ತನುಮಧ್ಯಮಾಂ।
ದೇವಾ ಬಿಭ್ಯತಿ ತೇ ಸರ್ವೇ ಸೇಂದ್ರಾಃ ಸಾಗ್ನಿಪುರೋಗಮಾಃ ॥ **6.111.24** ॥ 4968

ಅವಶ್ಯಮೇವ ಲಭತೇ ಫಲಂ ಪಾಪಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ।
ಭರ್ತಃ ಪರ್ಯಾಗತೇ ಕಾಲೇ ಕರ್ತಾ ನಾಸ್ತ್ಯತ್ರ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.111.25** ॥ 4969

ಶುಭಕೃಚ್ಛುಭಮಾಪ್ನೋತಿ ಪಾಪಕೃತ್ ಪಾಪಮಶ್ನುತೇ।
ವಿಭೀಷಣಃ ಸುಖಂ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಪಾಪಮೀದೃಶಂ ॥ **6.111.26** ॥ 4970

ಸಂತ್ಯನ್ಯಾಃ ಪ್ರಮದಾಸ್ತುಭ್ಯಂ ರೂಪೇಣಾಭ್ಯಧಿಕಾಸ್ತತಃ।
ಅನಂಗವಶಮಾಪನ್ನಸ್ತ್ವಂ ತು ಮೋಹಾನ್ನ ಬುಧ್ಯಸೇ ॥ **6.111.27** ॥ 4971

ನ ಕುಲೇನ ನ ರೂಪೇಣ ನ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯೇನ ಮೈಥಿಲೀ।
ಮಯಾಧಿಕಾ ವಾ ತುಲ್ಯಾ ವಾ ತತ್ ತು ಮೋಹಾನ್ನ ಬುಧ್ಯಸೇ ॥ **6.111.28** ॥ 4972

ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ನಾಸ್ತಿ ಮೃತ್ಯುರಲಕ್ಷಣಃ।
ತವ ತದ್ವದಯಂ ಮೃತ್ಯುರ್ಮೈಥಿಲೀಕೃತಲಕ್ಷಣಃ ॥ **6.111.29** ॥ 4973

ಸೀತಾನಿಮಿತ್ತಜೋ ಮೃತ್ಯುಸ್ತ್ವಯಾ ದೂರಾದುಪಾಹೃತಃ।
ಮೈಥಿಲೀ ಸಹ ರಾಮೇಣ ವಿಶೋಕಾ ವಿಹರಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.111.30** ॥ 4974

ಅಲ್ಪಪುಣ್ಯಾ ತ್ವಹಂ ಘೋರೇ ಪತಿತಾ ಶೋಕಸಾಗರೇ।
ಕೈಲಾಸೇ ಮಂದರೇ ಮೇರೌ ತಥಾ ಚೈತ್ರರಥೇ ವನೇ ॥ **6.111.31** ॥ 4975

ದೇವೋದ್ಯಾನೇಷು ಸರ್ವೇಷು ವಿಹೃತ್ಯ ಸಹಿತಾ ತ್ವಯಾ।
ವಿಮಾನೇನಾನುರೂಪೇಣ ಯಾ ಯಾಮ್ಯತುಲಯಾ ಶ್ರಿಯಾ ॥ **6.111.32** ॥ 4976

ಪಶ್ಯಂತೀ ವಿವಿಧಾನ್ ದೇಶಾಂಸ್ತಾಂಸ್ತಾಂಶ್ಚಿತ್ರಸ್ರಗಂಬರಾ।
ಭ್ರಂಶಿತಾ ಕಾಮಭೋಗೇಭ್ಯಃ ಸಾಸ್ಮಿ ವೀರ ವಧಾತ್ ತವ ॥ **6.111.33** ॥ 4977

ಸೈವಾನ್ಯೇವಾಸ್ಮಿ ಸಂವೃತ್ತಾ ಧಿಗ್ರಾಜ್ಞಾಂ ಚಂಚಲಾಂ ಶ್ರಿಯಂ।
ಹಾ ರಾಜನ್ ಸುಕುಮಾರಂ ತೇ ಸುಭ್ರು ಸುತ್ವಕ್ಸಮುನ್ನಸಂ ॥ **6.111.34** ॥ 4978

ಕಾಂತಿಶ್ರೀದ್ಯುತಿಭಿಸ್ತುಲ್ಯಮಿಂದುಪದ್ಮದಿವಾಕರೈಃ।
ಕಿರೀಟಕೂಟೋಜ್ಜ್ವಲಿತಂ ತಾಮ್ರಾಸ್ಯಂ ದೀಪ್ತಕುಂಡಲಂ ॥ **6.111.35** ॥ 4979

ಮದವ್ಯಾಕುಲಲೋಲಾಕ್ಷಂ ಭೂತ್ವಾ ಯತ್ಪಾನಭೂಮಿಷು।
ವಿವಿಧಸ್ರಗ್ಧರಂ ಚಾರು ವಲ್ಗುಸ್ಮಿತಕಥಂ ಶುಭಂ ॥ **6.111.36** ॥ 4980

ತದೇವಾದ್ಯ ತವೈವಂ ಹಿ ವಕ್ತ್ರಂ ನ ಭ್ರಾಜತೇ ಪ್ರಭೋ।
ರಾಮಸಾಯಕನಿರ್ಭಿನ್ನಂ ರಕ್ತಂ ರುಧಿರವಿಸ್ರವೈಃ ॥ **6.111.37** ॥ 4981

ವಿಶೀರ್ಣಮೇದೋಮಸ್ತಿಷ್ಕಂ ರೂಕ್ಷಂ ಸ್ಯಂದನರೇಣುಭಿಃ।
ಹಾ ಪಶ್ಚಿಮಾ ಮೇ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಾ ದಶಾ ವೈಧವ್ಯದಾಯಿನೀ ॥ **6.111.38** ॥ 4982

ಯಾ ಮಯಾऽऽಸೀನ್ನ ಸಂಬುದ್ಧಾ ಕದಾಚಿದಪಿ ಮಂದಯಾ।
ಪಿತಾ ದಾನವರಾಜೋ ಮೇ ಭರ್ತಾ ಮೇ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.111.39** ॥ 4983

ಪುತ್ರೋ ಮೇ ಶಕ್ರನಿರ್ಜೇತಾ ಇತ್ಯಹಂ ಗರ್ವಿತಾ ಭೃಶಂ।
ದೃಪ್ತಾರಿಮಥನಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಪ್ರಖ್ಯಾತಬಲಪೌರುಷಾಃ ॥ **6.111.40** ॥ 4984

ಅಕುತಶ್ಚಿದ್ಭಯಾ ನಾಥಾ ಮಮೇತ್ಯಾಸೀನ್ಮತಿರ್ಧ್ರುವಾ।
ತೇಷಾಮೇವಂಪ್ರಭಾವಾಣಾಂ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ರಾಕ್ಷಸರ್ಷಭಾಃ ॥ **6.111.41** ॥ 4985

ಕಥಂ ಭಯಮಸಂಬುದ್ಧಂ ಮಾನುಷಾದಿದಮಾಗತಂ।
ಸ್ನಿಗ್ಧೇಂದ್ರನೀಲನೀಲಂ ತು ಪ್ರಾಂಶುಶೈಲೋಪಮಂ ಮಹತ್ ॥ **6.111.42** ॥ 4986

ಕೇಯೂರಾಂಗದವೈದೂರ್ಯಮುಕ್ತಾಹಾರಸ್ರಗುಜ್ಜ್ವಲಂ।
ಕಾಂತಂ ವಿಹಾರೇಷ್ವಧಿಕಂ ದೀಪ್ತಂ ಸಂಗ್ರಾಮಭೂಮಿಷು ॥ **6.111.43** ॥ 4987

ಭಾತ್ಯಾಭರಣಭಾಭಿರ್ಯದ್ ವಿದ್ಯುದ್ಭಿರಿವ ತೋಯದಃ।
ತದೇವಾದ್ಯ ಶರೀರಂ ತೇ ತೀಕ್ಷ್ಣೈರ್ನೈಕಶರೈಶ್ಚಿತಂ ॥ **6.111.44** ॥ 4988

ಪುನರ್ದುರ್ಲಭಸಂಸ್ಪರ್ಶಂ ಪರಿಷ್ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ।
ಶ್ವಾವಿಧಃ ಶಲಲೈರ್ಯದ್ವದ್ ಬಾಣೈರ್ಲಗ್ನೈರ್ನಿರಂತರಂ ॥ **6.111.45** ॥ 4989

ಸ್ವರ್ಪಿತೈರ್ಮರ್ಮಸು ಭೃಶಂ ಸಂಛಿನ್ನಸ್ನಾಯುಬಂಧನಂ।
ಕ್ಷಿತೌ ನಿಪತಿತಂ ರಾಜನ್ ಶ್ಯಾಮಂ ವೈ ರುಧಿರಚ್ಛವಿ ॥ **6.111.46** ॥ 4990

ವಜ್ರಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತೋ ವಿಕೀರ್ಣ ಇವ ಪರ್ವತಃ।
ಹಾ ಸ್ವಪ್ನಃ ಸತ್ಯಮೇವೇದಂ ತ್ವಂ ರಾಮೇಣ ಕಥಂ ಹತಃ ॥ **6.111.47** ॥ 4991

ತ್ವಂ ಮೃತ್ಯೋರಪಿ ಮೃತ್ಯುಃ ಸ್ಯಾಃ ಕಥಂ ಮೃತ್ಯುವಶಂ ಗತಃ।
ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಸುಭೋಕ್ತಾರಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೋದ್ವೇಗದಂ ಮಹತ್ ॥ **6.111.48** ॥ 4992

ಜೇತಾರಂ ಲೋಕಪಾಲಾನಾಂ ಕ್ಷೇಪ್ತಾರಂ ಶಂಕರಸ್ಯ ಚ।
ದೃಪ್ತಾನಾಂ ನಿಗ್ರಹೀತಾರಮಾವಿಷ್ಕೃತಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.111.49** ॥ 4993

ಲೋಕಕ್ಷೋಭಯಿತಾರಂ ಚ ಸಾಧುಭೂತವಿದಾರಣಂ।
ಓಜಸಾ ದೃಪ್ತವಾಕ್ಯಾನಾಂ ವಕ್ತಾರಂ ರಿಪುಸನ್ನಿಧೌ ॥ **6.111.50** ॥ 4994

ಸ್ವಯೂಥಭೃತ್ಯಗೋಪ್ತಾರಂ ಹಂತಾರಂ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾಂ।
ಹಂತಾರಂ ದಾನವೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಯಕ್ಷಾಣಾಂ ಚ ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **6.111.51** ॥ 4995

ನಿವಾತಕವಚಾನಾಂ ತು ನಿಗ್ರಹೀತಾರಮಾಹವೇ।
ನೈಕಯಜ್ಞವಿಲೋಪ್ತಾರಂ ತ್ರಾತಾರಂ ಸ್ವಜನಸ್ಯ ಚ ॥ **6.111.52** ॥ 4996

ಧರ್ಮವ್ಯವಸ್ಥಾಭೇತ್ತಾರಂ ಮಾಯಾಸ್ರಷ್ಟಾರಮಾಹವೇ।
ದೇವಾಸುರನೃಕನ್ಯಾನಾಮಾಹರ್ತಾರಂ ತತಸ್ತತಃ ॥ **6.111.53** ॥ 4997

ಶತ್ರುಸ್ತ್ರೀಶೋಕದಾತಾರಂ ನೇತಾರಂ ಸ್ವಜನಸ್ಯ ಚ।
ಲಂಕಾದ್ವೀಪಸ್ಯ ಗೋಪ್ತಾರಂ ಕರ್ತಾರಂ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾಂ ॥ **6.111.54** ॥ 4998

ಅಸ್ಮಾಕಂ ಕಾಮಭೋಗಾನಾಂ ದಾತಾರಂ ರಥಿನಾಂ ವರಂ।
ಏವಂಪ್ರಭಾವಂ ಭರ್ತಾರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೇಣ ಪಾತಿತಂ ॥ **6.111.55** ॥ 4999

ಸ್ಥಿರಾಸ್ಮಿ ಯಾ ದೇಹಮಿಮಂ ಧಾರಯಾಮಿ ಹತಪ್ರಿಯಾ।
ಶಯನೇಷು ಮಹಾರ್ಹೇಷು ಶಯಿತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ ॥ **6.111.56** ॥ 5000

ಇಹ ಕಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರಸುಪ್ತೋಽಸಿ ಧರಣ್ಯಾಂ ರೇಣುಗುಂಠಿತಃ।
ಯದಾ ಮೇ ತನಯಃ ಶಸ್ತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನೇಂದ್ರಜಿದ್ ಯುಧಿ ॥ **6.111.57** ॥ 5001

ತದಾ ತ್ವಭಿಹತಾ ತೀವ್ರಮದ್ಯ ತ್ವಸ್ಮಿನ್ ನಿಪಾತಿತಾ।
ಸಾಹಂ ಬಂಧುಜನೈರ್ಹೀನಾ ಹೀನಾ ನಾಥೇನ ಚ ತ್ವಯಾ ॥ **6.111.58** ॥ 5002

ವಿಹೀನಾ ಕಾಮಭೋಗೈಶ್ಚ ಶೋಚಿಷ್ಯೇ ಶಾಶ್ವತೀಃ ಸಮಾಃ।
ಪ್ರಪನ್ನೋ ದೀರ್ಘಮಧ್ವಾನಂ ರಾಜನ್ನದ್ಯ ಸುದುರ್ಗಮಂ ॥ **6.111.59** ॥ 5003

ನಯ ಮಾಮಪಿ ದುಃಖಾರ್ತಾಂ ನ ವರ್ತಿಷ್ಯೇ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ।
ಕಸ್ಮಾತ್ ತ್ವಂ ಮಾಂ ವಿಹಾಯೇಹ ಕೃಪಣಾಂ ಗಂತುಮಿಚ್ಛಸಿ ॥ **6.111.60** ॥ 5004

ದೀನಾಂ ವಿಲಪತೀಂ ಮಂದಾಂ ಕಿಂ ಚ ಮಾಂ ನಾಭಿಭಾಷಸೇ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನ ಖಲ್ವಭಿಕ್ರುದ್ಧೋ ಮಾಮಿಹಾನವಗುಂಠಿತಾಂ ॥ **6.111.61** ॥ 5005

ನಿರ್ಗತಾಂ ನಗರದ್ವಾರಾತ್ ಪದ್ಭ್ಯಾಮೇವಾಗತಾಂ ಪ್ರಭೋ।
ಪಶ್ಯೇಷ್ಟದಾರ ದಾರಾಂಸ್ತೇ ಭ್ರಷ್ಟಲಜ್ಜಾವಗುಂಠನಾನ್ ॥ **6.111.62** ॥ 5006

ಬಹಿರ್ನಿಷ್ಪತಿತಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕಥಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನ ಕುಪ್ಯಸಿ।
ಅಯಂ ಕ್ರೀಡಾಸಹಾಯಸ್ತೇಽನಾಥೋ ಲಾಲಪ್ಯತೇ ಜನಃ ॥ **6.111.63** ॥ 5007

ನ ಚೈನಮಾಶ್ವಾಸಯಸಿ ಕಿಂ ವಾ ನ ಬಹುಮನ್ಯಸೇ।
ಯಾಸ್ತ್ವಯಾ ವಿಧವಾ ರಾಜನ್ ಕೃತಾ ನೈಕಾಃ ಕುಲಸ್ತ್ರಿಯಃ ॥ **6.111.64** ॥ 5008

ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮರತಾ ಗುರುಶುಶ್ರೂಷಣೇ ರತಾಃ।
ತಾಭಿಃ ಶೋಕಾಭಿತಪ್ತಾಭಿಃ ಶಪ್ತಃ ಪರವಶಂ ಗತಃ ॥ **6.111.65** ॥ 5009

ತ್ವಯಾ ವಿಪ್ರಕೃತಾಭಿಶ್ಚ ತದಾ ಶಪ್ತಸ್ತದಾಗತಂ।
ಪ್ರವಾದಃ ಸತ್ಯಮೇವಾಯಂ ತ್ವಾಂ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಯಶೋ ನೃಪ ॥ **6.111.66** ॥ 5010

ಪತಿವ್ರತಾನಾಂ ನಾಕಸ್ಮಾತ್ ಪತಂತ್ಯಶ್ರೂಣಿ ಭೂತಲೇ।
ಕಥಂ ಚ ನಾಮ ತೇ ರಾಜನ್ ಲೋಕಾನಾಕ್ರಮ್ಯ ತೇಜಸಾ ॥ **6.111.67** ॥ 5011

ನಾರೀಚೌರ್ಯಮಿದಂ ಕ್ಷುದ್ರಂ ಕೃತಂ ಶೌಂಡೀರ್ಯಮಾನಿನಾ।
ಅಪನೀಯಾಶ್ರಮಾದ್ ರಾಮಂ ಯನ್ಮೃಗಚ್ಛದ್ಮನಾ ತ್ವಯಾ ॥ **6.111.68** ॥ 5012

ಆನೀತಾ ರಾಮಪತ್ನೀ ಸಾ ಅಪನೀಯ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಕಾತರ್ಯಂ ಚ ನ ತೇ ಯುದ್ಧೇ ಕದಾಚಿತ್ ಸಂಸ್ಮರಾಮ್ಯಹಂ ॥ **6.111.69** ॥ 5013

ತತ್ ತು ಭಾಗ್ಯವಿಪರ್ಯಾಸಾನ್ನೂನಂ ತೇ ಪಕ್ವಲಕ್ಷಣಂ।
ಅತೀತಾನಾಗತಾರ್ಥಜ್ಞೋ ವರ್ತಮಾನವಿಚಕ್ಷಣಃ ॥ **6.111.70** ॥ 5014

ಮೈಥಿಲೀಮಾಹೃತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಚಾಯತಂ।
ಸತ್ಯವಾಕ್ ಸ ಮಹಾಬಾಹೋ ದೇವರೋ ಮೇ ಯದಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.111.71** ॥ 5015

ಅಯಂ ರಾಕ್ಷಸಮುಖ್ಯಾನಾಂ ವಿನಾಶಃ ಪ್ರತ್ಯುಪಸ್ಥಿತಃ।
ಕಾಮಕ್ರೋಧಸಮುತ್ಥೇನ ವ್ಯಸನೇನ ಪ್ರಸಂಗಿನಾ ॥ **6.111.72** ॥ 5016

ನಿವೃತ್ತಸ್ತ್ವತ್ಕೃತೇನಾರ್ಥಃ ಸೋಽಯಂ ಮೂಲಹರೋ ಮಹಾನ್।
ತ್ವಯಾ ಕೃತಮಿದಂ ಸರ್ವಮನಾಥಂ ರಾಕ್ಷಸಂ ಕುಲಂ ॥ **6.111.73** ॥ 5017

ನಹಿ ತ್ವಂ ಶೋಚಿತವ್ಯೋ ಮೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತಬಲಪೌರುಷಃ।
ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಭಾವಾತ್ ತು ಮೇ ಬುದ್ಧಿಃ ಕಾರುಣ್ಯೇ ಪರಿವರ್ತತೇ ॥ **6.111.74** ॥ 5018

ಸುಕೃತಂ ದುಷ್ಕೃತಂ ಚ ತ್ವಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸ್ವಾಂ ಗತಿಂ ಗತಃ।
ಆತ್ಮಾನಮನುಶೋಚಾಮಿ ತ್ವದ್ವಿನಾಶೇನ ದುಃಖಿತಾಂ ॥ **6.111.75** ॥ 5019

ಸುಹೃದಾಂ ಹಿತಕಾಮಾನಾಂ ನ ಶ್ರುತಂ ವಚನಂ ತ್ವಯಾ।
ಭ್ರಾತೄಣಾಂ ಚೈವ ಕಾತ್ಸ್ನ್ಯೇನ ಹಿತಮುಕ್ತಂ ದಶಾನನ ॥ **6.111.76** ॥ 5020

ಹೇತ್ವರ್ಥಯುಕ್ತಂ ವಿಧಿವಚ್ಛ್ರೇಯಸ್ಕರಮದಾರುಣಂ।
ವಿಭೀಷಣೇನಾಭಿಹಿತಂ ನ ಕೃತಂ ಹೇತುಮತ್ ತ್ವಯಾ ॥ **6.111.77** ॥ 5021

ಮಾರೀಚಕುಂಭಕರ್ಣಾಭ್ಯಾಂ ವಾಕ್ಯಂ ಮಮ ಪಿತುಸ್ತಥಾ।
ನ ಕೃತಂ ವೀರ್ಯಮತ್ತೇನ ತಸ್ಯೇದಂ ಫಲಮೀದೃಶಂ ॥ **6.111.78** ॥ 5022

ನೀಲಜೀಮೂತಸಂಕಾಶ ಪೀತಾಂಬರ ಶುಭಾಂಗದ।
ಸ್ವಗಾತ್ರಾಣಿ ವಿನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಕಿಂ ಶೇಷೇ ರುಧಿರಾವೃತಃ ॥ **6.111.79** ॥ 5023

ಪ್ರಸುಪ್ತ ಇವ ಶೋಕಾರ್ತಾಂ ಕಿಂ ಮಾಂ ನ ಪ್ರತಿಭಾಷಸೇ।
ಮಹಾವೀರ್ಯಸ್ಯ ದಕ್ಷಸ್ಯ ಸಂಯುಗೇಷ್ವಪಲಾಯಿನಃ ॥ **6.111.80** ॥ 5024

ಯಾತುಧಾನಸ್ಯ ದೌಹಿತ್ರೀಂ ಕಿಂ ಮಾಂ ನ ಪ್ರತಿಭಾಷಸೇ।
ಉತ್ತಿಷ್ಠೋತ್ತಿಷ್ಠ ಕಿಂ ಶೇಷೇ ನವೇ ಪರಿಭವೇ ಕೃತೇ ॥ **6.111.81** ॥ 5025

ಅದ್ಯ ವೈ ನಿರ್ಭಯಾ ಲಂಕಾಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಃ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಯಃ।
ಯೇನ ಸೂದಯಸೇ ಶತ್ರೂನ್ ಸಮರೇ ಸೂರ್ಯವರ್ಚಸಾ ॥ **6.111.82** ॥ 5026

ವಜ್ರಂ ವಜ್ರಧರಸ್ಯೇವ ಸೋಽಯಂ ತೇ ಸತತಾರ್ಚಿತಃ।
ರಣೇ ಬಹುಪ್ರಹರಣೋ ಹೇಮಜಾಲಪರಿಷ್ಕೃತಃ ॥ **6.111.83** ॥ 5027

ಪರಿಘೋ ವ್ಯವಕೀರ್ಣಸ್ತೇ ಬಾಣೈಶ್ಛಿನ್ನಃ ಸಹಸ್ರಧಾ।
ಪ್ರಿಯಾಮಿವೋಪಸಂಗೃಹ್ಯ ಕಿಂ ಶೇಷೇ ರಣಮೇದಿನೀಂ ॥ **6.111.84** ॥ 5028

ಅಪ್ರಿಯಾಮಿವ ಕಸ್ಮಾಚ್ಚ ಮಾಂ ನೇಚ್ಛಸ್ಯಭಿಭಾಷಿತುಂ।
ಧಿಗಸ್ತು ಹೃದಯಂ ಯಸ್ಯಾ ಮಮೇದಂ ನ ಸಹಸ್ರಧಾ ॥ **6.111.85** ॥ 5029

ತ್ವಯಿ ಪಂಚತ್ವಮಾಪನ್ನೇ ಫಲತೇ ಶೋಕಪೀಡಿತಂ।
ಇತ್ಯೇವಂ ವಿಲಪಂತೀ ಸಾ ಬಾಷ್ಪಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಾ ॥ **6.111.86** ॥ 5030

ಸ್ನೇಹೋಪಸ್ಕನ್ನಹೃದಯಾ ತದಾ ಮೋಹಮುಪಾಗಮತ್।
ಕಶ್ಮಲಾಭಿಹತಾ ಸನ್ನಾ ಬಭೌ ಸಾ ರಾವಣೋರಸಿ ॥ **6.111.87** ॥ 5031

ಸಂಧ್ಯಾನುರಕ್ತೇ ಜಲದೇ ದೀಪ್ತಾ ವಿದ್ಯುದಿವೋಜ್ಜ್ವಲಾ।
ತಥಾಗತಾಂ ಸಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಸಪತ್ನ್ಯಸ್ತಾಂ ಭೃಶಾತುರಾಃ ॥ **6.111.88** ॥ 5032

ಪರ್ಯವಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸೂ ರುದತ್ಯೋ ರುದತೀಂ ಭೃಶಂ।
ಕಿಂ ತೇ ನ ವಿದಿತಾ ದೇವಿ ಲೋಕಾನಾಂ ಸ್ಥಿತಿರಧ್ರುವಾ ॥ **6.111.89** ॥ 5033

ದಶಾವಿಭಾಗಪರ್ಯಾಯೇ ರಾಜ್ಞಾಂ ವೈ ಚಂಚಲಾಃ ಶ್ರಿಯಃ।
ಇತ್ಯೇವಮುಚ್ಯಮಾನಾ ಸಾ ಸಶಬ್ದಂ ಪ್ರರುರೋದ ಹ ॥ **6.111.90** ॥ 5034

ಸ್ನಪಯಂತೀ ತದಾಸ್ರೇಣ ಸ್ತನೌ ವಕ್ತ್ರಂ ಸುನಿರ್ಮಲಂ।
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ರಾಮೋ ವಿಭೀಷಣಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.111.91** ॥ 5035

ಸಂಸ್ಕಾರಃ ಕ್ರಿಯತಾಂ ಭ್ರಾತುಃ ಸ್ತ್ರೀಗಣಃ ಪರಿಸಾಂತ್ವ್ಯತಾಂ।
ತಮುವಾಚ ತತೋ ಧೀಮಾನ್ ವಿಭೀಷಣ ಇದಂ ವಚಃ ॥ **6.111.92** ॥ 5036

ವಿಮೃಶ್ಯ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಪ್ರಶ್ರಿತಂ ಧರ್ಮಾರ್ಥಸಹಿತಂ ಹಿತಂ।
ತ್ಯಕ್ತಧರ್ಮವ್ರತಂ ಕ್ರೂರಂ ನೃಶಂಸಮನೃತಂ ತಥಾ ॥ **6.111.93** ॥ 5037

ನಾಹಮರ್ಹಾಮಿ ಸಂಸ್ಕರ್ತುಂ ಪರದಾರಾಭಿಮರ್ಶನಂ।
ಭ್ರಾತೃರೂಪೋ ಹಿ ಮೇ ಶತ್ರುರೇಷ ಸರ್ವಾಹಿತೇ ರತಃ ॥ **6.111.94** ॥ 5038

ರಾವಣೋ ನಾರ್ಹತೇ ಪೂಜಾಂ ಪೂಜ್ಯೋಽಪಿ ಗುರುಗೌರವಾತ್।
ನೃಶಂಸ ಇತಿ ಮಾಂ ರಾಮ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಮನುಜಾ ಭುವಿ ॥ **6.111.95** ॥ 5039

ಶ್ರುತ್ವಾ ತಸ್ಯಾಗುಣಾನ್ ಸರ್ವೇ ವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಸುಕೃತಂ ಪುನಃ।
ತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರಃ ॥ **6.111.96** ॥ 5040

ವಿಭೀಷಣಮುವಾಚೇದಂ ವಾಕ್ಯಜ್ಞಂ ವಾಕ್ಯಕೋವಿದಃ।
ತವಾಪಿ ಮೇ ಪ್ರಿಯಂ ಕಾರ್ಯಂ ತ್ವತ್ಪ್ರಭಾವಾನ್ಮಯಾ ಜಿತಂ ॥ **6.111.97** ॥ 5041

ಅವಶ್ಯಂ ತು ಕ್ಷಮಂ ವಾಚ್ಯೋ ಮಯಾ ತ್ವಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ।
ಅಧರ್ಮಾನೃತಸಂಯುಕ್ತಃ ಕಾಮಂ ತ್ವೇಷ ನಿಶಾಚರಃ ॥ **6.111.98** ॥ 5042

ತೇಜಸ್ವೀ ಬಲವಾಂಶೂರಃ ಸಂಗ್ರಾಮೇಷು ಚ ನಿತ್ಯಶಃ।
ಶತಕ್ರತುಮುಖೈರ್ದೇವೈಃ ಶ್ರೂಯತೇ ನ ಪರಾಜಿತಃ ॥ **6.111.99** ॥ 5043

ಮಹಾತ್ಮಾ ಬಲಸಂಪನ್ನೋ ರಾವಣೋ ಲೋಕರಾವಣಃ।
ಮರಣಾಂತಾನಿ ವೈರಾಣಿ ನಿರ್ವೃತ್ತಂ ನಃ ಪ್ರಯೋಜನಂ ॥ **6.111.100** ॥ 5044

ಕ್ರಿಯತಾಮಸ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರೋ ಮಮಾಪ್ಯೇಷ ಯಥಾ ತವ।
ತ್ವತ್ಸಕಾಶಾನ್ಮಹಾಬಾಹೋ ಸಂಸ್ಕಾರಂ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ ॥ **6.111.101** ॥ 5045

ಕ್ಷಿಪ್ರಮರ್ಹತಿ ಧರ್ಮೇಣ ತ್ವಂ ಯಶೋಭಾಗ್ ಭವಿಷ್ಯಸಿ।
ರಾಘವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತ್ವರಮಾಣೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.111.102** ॥ 5046

ಸಂಸ್ಕಾರಯಿತುಮಾರೇಭೇ ಭ್ರಾತರಂ ರಾವಣಂ ಹತಂ।
ಸ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.111.103** ॥ 5047

ರಾವಣಸ್ಯಾಗ್ನಿಹೋತ್ರಂ ತು ನಿರ್ಯಾಪಯತಿ ಸತ್ವರಂ।
ಶಕಟಾನ್ ದಾರುರೂಪಾಣಿ ಅಗ್ನೀನ್ ವೈ ಯಾಜಕಾಂಸ್ತಥಾ ॥ **6.111.104** ॥ 5048

ತಥಾ ಚಂದನಕಾಷ್ಠಾನಿ ಕಾಷ್ಠಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ಅಗರೂಣಿ ಸುಗಂಧೀನಿ ಗಂಧಾಂಶ್ಚ ಸುರಭೀಂಸ್ತಥಾ ॥ **6.111.105** ॥ 5049

ಮಣಿಮುಕ್ತಾಪ್ರವಾಲಾನಿ ನಿರ್ಯಾಪಯತಿ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಆಜಗಾಮ ಮುಹೂರ್ತೇನ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಪರಿವಾರಿತಃ ॥ **6.111.106** ॥ 5050

ತತೋ ಮಾಲ್ಯವತಾ ಸಾರ್ಧಂ ಕ್ರಿಯಾಮೇವ ಚಕಾರ ಸಃ।
ಸೌವರ್ಣೀಂ ಶಿಬಿಕಾಂ ದಿವ್ಯಾಮಾರೋಪ್ಯ ಕ್ಷೌಮವಾಸಸಂ ॥ **6.111.107** ॥ 5051

ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧೀಶಮಶ್ರುವರ್ಣಮುಖಾ ದ್ವಿಜಾಃ।
ತೂರ್ಯಘೋಷೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈಃ ಸ್ತುವದ್ಭಿಶ್ಚಾಭಿನಂದಿತಂ ॥ **6.111.108** ॥ 5052

ಪತಾಕಾಭಿಶ್ಚ ಚಿತ್ರಾಭಿಃ ಸುಮನೋಭಿಶ್ಚ ಚಿತ್ರಿತಾಂ।
ಉತ್ಕ್ಷಿಪ್ಯ ಶಿಬಿಕಾಂ ತಾಂ ತು ವಿಭೀಷಣಪುರೋಗಮಾಃ ॥ **6.111.109** ॥ 5053

ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಾಃ ಸರ್ವೇ ಗೃಹ್ಯ ಕಾಷ್ಠಾನಿ ಭೇಜಿರೇ।
ಅಗ್ನಯೋ ದೀಪ್ಯಮಾನಾಸ್ತೇ ತದಾಧ್ವರ್ಯುಸಮೀರಿತಾಃ ॥ **6.111.110** ॥ 5054

ಶರಣಾಭಿಗತಾಃ ಸರ್ವೇ ಪುರಸ್ತಾತ್ ತಸ್ಯ ತೇ ಯಯುಃ।
ಅಂತಃಪುರಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ರುದಮಾನಾನಿ ಸತ್ವರಂ ॥ **6.111.111** ॥ 5055

ಪೃಷ್ಠತೋಽನುಯಯುಸ್ತಾನಿ ಪ್ಲವಮಾನಾನಿ ಸರ್ವತಃ।
ರಾವಣಂ ಪ್ರಯತೇ ದೇಶೇ ಸ್ಥಾಪ್ಯ ತೇ ಭೃಶದುಃಖಿತಾಃ ॥ **6.111.112** ॥ 5056

ಚಿತಾಂ ಚಂದನಕಾಷ್ಠೈಶ್ಚ ಪದ್ಮಕೋಶೀರಚಂದನೈಃ।
ಬ್ರಾಹ್ಮ್ಯಾ ಸಂವರ್ತಯಾಮಾಸೂ ರಾಂಕವಾಸ್ತರಣಾವೃತಾಂ ॥ **6.111.113** ॥ 5057

ಪ್ರಚಕ್ರೂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ಪಿತೃಮೇಧಮನುತ್ತಮಂ।
ವೇದಿಂ ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಪ್ರಾಚೀಂ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ಚ ಪಾವಕಂ ॥ **6.111.114** ॥ 5058

ಪೃಷದಾಜ್ಯೇನ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ಸ್ರುವಂ ಸ್ಕಂಧೇ ಪ್ರಚಿಕ್ಷಿಪುಃ।
ಪಾದಯೋಃ ಶಕಟಂ ಪ್ರಾಪುರೂರ್ವೋಶ್ಚೋಲೂಖಲಂ ತದಾ ॥ **6.111.115** ॥ 5059

ದಾರುಪಾತ್ರಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಅರಣಿಂ ಚೋತ್ತರಾರಣಿಂ।
ದತ್ತ್ವಾ ತು ಮುಸಲಂ ಚಾನ್ಯಂ ಯಥಾಸ್ಥಾನಂ ವಿಚಕ್ರಮುಃ ॥ **6.111.116** ॥ 5060

ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ವಿಧಿನಾ ಮಹರ್ಷಿವಿಹಿತೇನ ಚ।
ತತ್ರ ಮೇಧ್ಯಂ ಪಶುಂ ಹತ್ವಾ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.111.117** ॥ 5061

ಪರಿಸ್ತರಣಿಕಾಂ ರಾಜ್ಞೋ ಘೃತಾಕ್ತಾಂ ಸಮವೇಶಯನ್।
ಗಂಧೈರ್ಮಾಲ್ಯೈರಲಂಕೃತ್ಯ ರಾವಣಂ ದೀನಮಾನಸಾಃ ॥ **6.111.118** ॥ 5062

ವಿಭೀಷಣಸಹಾಯಾಸ್ತೇ ವಸ್ತ್ರೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರಪಿ।
ಲಾಜೈರವಕಿರಂತಿ ಸ್ಮ ಬಾಷ್ಪಪೂರ್ಣಮುಖಾಸ್ತಥಾ ॥ **6.111.119** ॥ 5063

ಸ ದದೌ ಪಾವಕಂ ತಸ್ಯ ವಿಧಿಯುಕ್ತಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಸ್ನಾತ್ವಾ ಚೈವಾರ್ದ್ರವಸ್ತ್ರೇಣ ತಿಲಾನ್ ದರ್ಭವಿಮಿಶ್ರಿತಾನ್ ॥ **6.111.120** ॥ 5064

ಉದಕೇನ ಚ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಾನ್ ಪ್ರದಾಯ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಂ।
ತಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯೋಽನುನಯಾಮಾಸ ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ॥ **6.111.121** ॥ 5065

ಗಮ್ಯತಾಮಿತಿ ತಾಃ ಸರ್ವಾ ವಿವಿಶುರ್ನಗರಂ ತತಃ।
ಪ್ರವಿಷ್ಟಾಸು ಪುರೀಂ ಸ್ತ್ರೀಷು ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಮುಪಾಗಮ್ಯ ಸಮತಿಷ್ಠದ್ ವಿನೀತವತ್ ॥ **6.111.122** ॥ 5066

ರಾಮೋಽಪಿ ಸಹ ಸೈನ್ಯೇನ ಸಸುಗ್ರೀವಃ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಹರ್ಷಂ ಲೇಭೇ ರಿಪುಂ ಹತ್ವಾ ವೃತ್ರಂ ವಜ್ರಧರೋ ಯಥಾ ॥ **6.111.123** ॥ 5067

ತತೋ ವಿಮುಕ್ತ್ವಾ ಸಶರಂ ಶರಾಸನಂ
ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತಂ ಕವಚಂ ಸ ತನ್ಮಹತ್।
ವಿಮುಚ್ಯ ರೋಷಂ ರಿಪುನಿಗ್ರಹಾತ್ ತತೋ
ರಾಮಃ ಸ ಸೌಮ್ಯತ್ವಮುಪಾಗತೋಽರಿಹಾ ॥ **6.111.124** ॥ 5068

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಃ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಹನುಮದ್ದ್ವಾರಾ ಸೀತಾಂ ಪ್ರತಿ ಸಂದೇಶಸ್ಯ ಪ್ರೇಷಣಂ

ತೇ ರಾವಣವಧಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ।
ಜಗ್ಮುಃ ಸ್ವೈಃ ಸ್ವೈರ್ವಿಮಾನೈಸ್ತೇ ಕಥಯಂತಃ ಶುಭಾಃ ಕಥಾಃ ॥ **6.112.1** ॥ 5069

ರಾವಣಸ್ಯ ವಧಂ ಘೋರಂ ರಾಘವಸ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂ।
ಸುಯುದ್ಧಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಚ ಮಂತ್ರಿತಂ ॥ **6.112.2** ॥ 5070

ಅನುರಾಗಂ ಚ ವೀರ್ಯಂ ಚ ಮಾರುತೇರ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಚ।
ಪತಿವ್ರತಾತ್ವಂ ಸೀತಾಯಾ ಹನೂಮತಿ ಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.112.3** ॥ 5071

ಕಥಯಂತೋ ಮಹಾಭಾಗಾ ಜಗ್ಮುರ್ಹೃಷ್ಟಾ ಯಥಾಗತಂ।
ರಾಘವಸ್ತು ರಥಂ ದಿವ್ಯಮಿಂದ್ರದತ್ತಂ ಶಿಖಿಪ್ರಭಂ ॥ **6.112.4** ॥ 5072

ಅನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಮಾತಲಿಂ ಪ್ರತ್ಯಪೂಜಯತ್।
ರಾಘವೇಣಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತೋ ಮಾತಲಿಃ ಶಕ್ರಸಾರಥಿಃ ॥ **6.112.5** ॥ 5073

ದಿವ್ಯಂ ತಂ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ದಿವಮೇವೋತ್ಪಪಾತ ಹ।
ತಸ್ಮಿಂಸ್ತು ದಿವಮಾರೂಢೇ ಸರಥೇ ರಥಿನಾಂ ವರಃ ॥ **6.112.6** ॥ 5074

ರಾಘವಃ ಪರಮಪ್ರೀತಃ ಸುಗ್ರೀವಂ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ।
ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಚ ಸುಗ್ರೀವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನಾಭಿವಾದಿತಃ ॥ **6.112.7** ॥ 5075

ಪೂಜ್ಯಮಾನೋ ಹರಿಗಣೈರಾಜಗಾಮ ಬಲಾಲಯಂ।
ಅಥೋವಾಚ ಸ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸಮೀಪಪರಿವರ್ತಿನಂ ॥ **6.112.8** ॥ 5076

ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಂ।
ವಿಭೀಷಣಮಿಮಂ ಸೌಮ್ಯ ಲಂಕಾಯಾಮಭಿಷೇಚಯ ॥ **6.112.9** ॥ 5077

ಅನುರಕ್ತಂ ಚ ಭಕ್ತಂ ಚ ತಥಾ ಪೂರ್ವೋಪಕಾರಿಣಂ।
ಏಷ ಮೇ ಪರಮಃ ಕಾಮೋ ಯದಿಮಂ ರಾವಣಾನುಜಂ ॥ **6.112.10** ॥ 5078

ಲಂಕಾಯಾಂ ಸೌಮ್ಯ ಪಶ್ಯೇಯಮಭಿಷಿಕ್ತಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಸೌಮಿತ್ರೀ ರಾಘವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ **6.112.11** ॥ 5079

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸುಸಂಹೃಷ್ಟಃ ಸೌವರ್ಣಂ ಘಟಮಾದದೇ।
ತಂ ಘಟಂ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಹಸ್ತೇ ದತ್ತ್ವಾ ಮನೋಜವಾನ್ ॥ **6.112.12** ॥ 5080

ವ್ಯಾದಿದೇಶ ಮಹಾಸತ್ತ್ವಾನ್ ಸಮುದ್ರಸಲಿಲಂ ತದಾ।
ಅತಿಶೀಘ್ರಂ ತತೋ ಗತ್ವಾ ವಾನರಾಸ್ತೇ ಮನೋಜವಾಃ ॥ **6.112.13** ॥ 5081

ಆಗತಾಸ್ತು ಜಲಂ ಗೃಹ್ಯ ಸಮುದ್ರಾದ್ ವಾನರೋತ್ತಮಾಃ।
ತತಸ್ತ್ವೇಕಂ ಘಟಂ ಗೃಹ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ಪರಮಾಸನೇ ॥ **6.112.14** ॥ 5082

ಘಟೇನ ತೇನ ಸೌಮಿತ್ರಿರಭ್ಯಷಿಂಚದ್ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಲಂಕಾಯಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಮಧ್ಯೇ ರಾಜಾನಂ ರಾಮಶಾಸನಾತ್ ॥ **6.112.15** ॥ 5083

ವಿಧಿನಾ ಮಂತ್ರದೃಷ್ಟೇನ ಸುಹೃದ್ಗಣಸಮಾವೃತಂ।
ಅಭ್ಯಷಿಂಚಸ್ತದಾ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾ ವಾನರಾಸ್ತಥಾ ॥ **6.112.16** ॥ 5084

ಪ್ರಹರ್ಷಮತುಲಂ ಗತ್ವಾ ತುಷ್ಟುವೂ ರಾಮಮೇವ ಹಿ।
ತಸ್ಯಾಮಾತ್ಯಾ ಜಹೃಷಿರೇ ಭಕ್ತಾ ಯೇ ಚಾಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ॥ **6.112.17** ॥ 5085

ದೃಷ್ಟ್ವಾಭಿಷಿಕ್ತಂ ಲಂಕಾಯಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಂ ವಿಭೀಷಣಂ।
ರಾಘವಃ ಪರಮಾಂ ಪ್ರೀತಿಂ ಜಗಾಮ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ॥ **6.112.18** ॥ 5086

ಸ ತದ್ ರಾಜ್ಯಂ ಮಹತ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಮದತ್ತಂ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಸಾಂತ್ವಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಕೃತಯಸ್ತತೋ ರಾಮಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.112.19** ॥ 5087

ದಧ್ಯಕ್ಷತಾನ್ ಮೋದಕಾಂಶ್ಚ ಲಾಜಾಃ ಸುಮನಸಸ್ತಥಾ।
ಆಜಹ್ರುರಥ ಸಂಹೃಷ್ಟಾಃ ಪೌರಾಸ್ತಸ್ಮೈ ನಿಶಾಚರಾಃ ॥ **6.112.20** ॥ 5088

ಸ ತಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಾಘವಾಯ ನ್ಯವೇದಯತ್।
ಮಂಗಲ್ಯಂ ಮಂಗಲಂ ಸರ್ವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯ ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.112.21** ॥ 5089

ಕೃತಕಾರ್ಯಂ ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮೋ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ತತ್ ಸರ್ವಂ ತಸ್ಯೈವ ಪ್ರತಿಕಾಮ್ಯಯಾ ॥ **6.112.22** ॥ 5090

ತತಃ ಶೈಲೋಪಮಂ ವೀರಂ ಪ್ರಾಂಜಲಿಂ ಪ್ರಣತಂ ಸ್ಥಿತಂ।
ಉವಾಚೇದಂ ವಚೋ ರಾಮೋ ಹನೂಮಂತಂ ಪ್ಲವಂಗಮಂ ॥ **6.112.23** ॥ 5091

ಅನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ಮಹಾರಾಜಮಿಮಂ ಸೌಮ್ಯ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ನಗರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಕೌಶಲಂ ಬ್ರೂಹಿ ಮೈಥಿಲೀಂ ॥ **6.112.24** ॥ 5092

ವೈದೇಹ್ಯೈ ಮಾಂ ಚ ಕುಶಲಂ ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಆಚಕ್ಷ್ವ ವದತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾವಣಂ ಚ ಹತಂ ರಣೇ ॥ **6.112.25** ॥ 5093

ಪ್ರಿಯಮೇತದಿಹಾಖ್ಯಾಹಿ ವೈದೇಹ್ಯಾಸ್ತ್ವಂ ಹರೀಶ್ವರ।
ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ತು ಸಂದೇಶಮುಪಾವರ್ತಿತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.112.26** ॥ 5094

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಯೋದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸೀತಯಾ ಸಹ ಸಂಲಪ್ಯ ನಿವೃತ್ತೇನ ಹನುಮತಾ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ತಸ್ಯಾಃ ಸಂದೇಶಸ್ಯ ಶ್ರಾವಣಂ

ಇತಿ ಪ್ರತಿಸಮಾದಿಷ್ಟೋ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಂ ಪೂಜ್ಯಮಾನೋ ನಿಶಾಚರೈಃ ॥ **6.113.1** ॥ 5095

ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಚ ಪುರೀಂ ಲಂಕಾಮನುಜ್ಞಾಪ್ಯ ವಿಭೀಷಣಂ।
ತತಸ್ತೇನಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತೋ ಹನೂಮಾನ್ ವೃಕ್ಷವಾಟಿಕಾಂ ॥ **6.113.2** ॥ 5096

ಸಂಪ್ರವಿಶ್ಯ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ಸೀತಾಯಾ ವಿದಿತೋ ಹರಿಃ।
ದದರ್ಶ ಮೃಜಯಾ ಹೀನಾಂ ಸಾತಂಕಾಂ ರೋಹಿಣೀಮಿವ ॥ **6.113.3** ॥ 5097

ವೃಕ್ಷಮೂಲೇ ನಿರಾನಂದಾಂ ರಾಕ್ಷಸೀಭಿಃ ಪರೀವೃತಾಂ।
ನಿಭೃತಃ ಪ್ರಣತಃ ಪ್ರಹ್ವಃ ಸೋಽಭಿಗಮ್ಯಾಭಿವಾದ್ಯ ಚ ॥ **6.113.4** ॥ 5098

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಮಾಗತಂ ದೇವೀ ಹನೂಮಂತಂ ಮಹಾಬಲಂ।
ತೂಷ್ಣೀಮಾಸ್ತ ತದಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ಮೃತ್ವಾ ಹೃಷ್ಟಾಭವತ್ ತದಾ ॥ **6.113.5** ॥ 5099

ಸೌಮ್ಯಂ ತಸ್ಯಾ ಮುಖಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹನೂಮಾನ್ ಪ್ಲವಗೋತ್ತಮಃ।
ರಾಮಸ್ಯ ವಚನಂ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾತುಮುಪಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.113.6** ॥ 5100

ವೈದೇಹಿ ಕುಶಲೀ ರಾಮಃ ಸಹಸುಗ್ರೀವಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಕುಶಲಂ ಚಾಹ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥೋ ಹತಶತ್ರುರಮಿತ್ರಜಿತ್ ॥ **6.113.7** ॥ 5101

ವಿಭೀಷಣಸಹಾಯೇನ ರಾಮೇಣ ಹರಿಭಿಃ ಸಹ।
ನಿಹತೋ ರಾವಣೋ ದೇವಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.113.8** ॥ 5102

ಪ್ರಿಯಮಾಖ್ಯಾಮಿ ತೇ ದೇವಿ ಭೂಯಶ್ಚ ತ್ವಾಂ ಸಭಾಜಯೇ।
ತವ ಪ್ರಭಾವಾದ್ ಧರ್ಮಜ್ಞೇ ಮಹಾನ್ ರಾಮೇಣ ಸಂಯುಗೇ ॥ **6.113.9** ॥ 5103

ಲಬ್ಧೋಽಯಂ ವಿಜಯಃ ಸೀತೇ ಸ್ವಸ್ಥಾ ಭವ ಗತಜ್ವರಾ।
ರಾವಣಶ್ಚ ಹತಃ ಶತ್ರುರ್ಲಂಕಾ ಚೈವ ವಶೀಕೃತಾ ॥ **6.113.10** ॥ 5104

ಮಯಾ ಹ್ಯಲಬ್ಧನಿದ್ರೇಣ ಧೃತೇನ ತವ ನಿರ್ಜಯೇ।
ಪ್ರತಿಜ್ಞೈಷಾ ವಿನಿಸ್ತೀರ್ಣಾ ಬದ್ಧ್ವಾ ಸೇತುಂ ಮಹೋದಧೌ ॥ **6.113.11** ॥ 5105

ಸಂಭ್ರಮಶ್ಚ ನ ಕರ್ತವ್ಯೋ ವರ್ತಂತ್ಯಾ ರಾವಣಾಲಯೇ।
ವಿಭೀಷಣವಿಧೇಯಂ ಹಿ ಲಂಕೈಶ್ವರ್ಯಮಿದಂ ಕೃತಂ ॥ **6.113.12** ॥ 5106

ತದಾಶ್ವಸಿಹಿ ವಿಸ್ರಬ್ಧಂ ಸ್ವಗೃಹೇ ಪರಿವರ್ತಸೇ।
ಅಯಂ ಚಾಭ್ಯೇತಿ ಸಂಹೃಷ್ಟಸ್ತ್ವದ್ದರ್ಶನಸಮುತ್ಸುಕಃ ॥ **6.113.13** ॥ 5107

ಏವಮುಕ್ತಾ ತು ಸಾ ದೇವೀ ಸೀತಾ ಶಶಿನಿಭಾನನಾ।
ಪ್ರಹರ್ಷೇಣಾವರುದ್ಧಾ ಸಾ ವ್ಯಾಹರ್ತುಂ ನ ಶಶಾಕ ಹ ॥ **6.113.14** ॥ 5108

ತತೋಽಬ್ರವೀದ್ಧರಿವರಃ ಸೀತಾಮಪ್ರತಿಜಲ್ಪತೀಂ।
ಕಿಂ ತ್ವಂ ಚಿಂತಯಸೇ ದೇವಿ ಕಿಂ ಚ ಮಾಂ ನಾಭಿಭಾಷಸೇ ॥ **6.113.15** ॥ 5109

ಏವಮುಕ್ತಾ ಹನುಮತಾ ಸೀತಾ ಧರ್ಮಪಥೇ ಸ್ಥಿತಾ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರಮಪ್ರೀತಾ ಬಾಷ್ಪಗದ್ಗದಯಾ ಗಿರಾ ॥ **6.113.16** ॥ 5110

ಪ್ರಿಯಮೇತದುಪಶ್ರುತ್ಯ ಭರ್ತುರ್ವಿಜಯಸಂಶ್ರಿತಂ।
ಪ್ರಹರ್ಷವಶಮಾಪನ್ನಾ ನಿರ್ವಾಕ್ಯಾಸ್ಮಿ ಕ್ಷಣಾಂತರಂ ॥ **6.113.17** ॥ 5111

ನಹಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಸದೃಶಂ ಚಿಂತಯಂತೀ ಪ್ಲವಂಗಮ।
ಆಖ್ಯಾನಕಸ್ಯ ಭವತೋ ದಾತುಂ ಪ್ರತ್ಯಭಿನಂದನಂ ॥ **6.113.18** ॥ 5112

ನ ಹಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ತತ್ ಸೌಮ್ಯ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಪಿ ವಾನರ।
ಸದೃಶಂ ಯತ್ಪ್ರಿಯಾಖ್ಯಾನೇ ತವ ದತ್ತ್ವಾ ಭವೇತ್ ಸುಖಂ ॥ **6.113.19** ॥ 5113

ಹಿರಣ್ಯಂ ವಾ ಸುವರ್ಣಂ ವಾ ರತ್ನಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ।
ರಾಜ್ಯಂ ವಾ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಏತನ್ನಾರ್ಹತಿ ಭಾಷಿತಂ ॥ **6.113.20** ॥ 5114

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ವೈದೇಹ್ಯಾ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಪ್ಲವಂಗಮಃ।
ಪ್ರಗೃಹೀತಾಂಜಲಿರ್ಹರ್ಷಾತ್ ಸೀತಾಯಾಃ ಪ್ರಮುಖೇ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.113.21** ॥ 5115

ಭರ್ತುಃ ಪ್ರಿಯಹಿತೇ ಯುಕ್ತೇ ಭರ್ತುರ್ವಿಜಯಕಾಂಕ್ಷಿಣಿ।
ಸ್ನಿಗ್ಧಮೇವಂವಿಧಂ ವಾಕ್ಯಂ ತ್ವಮೇವಾರ್ಹಸ್ಯನಿಂದಿತೇ ॥ **6.113.22** ॥ 5116

ತವೈತದ್ ವಚನಂ ಸೌಮ್ಯೇ ಸಾರವತ್ ಸ್ನಿಗ್ಧಮೇವ ಚ।
ರತ್ನೌಘಾದ್ ವಿವಿಧಾಚ್ಚಾಪಿ ದೇವರಾಜ್ಯಾದ್ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ **6.113.23** ॥ 5117

ಅರ್ಥತಶ್ಚ ಮಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ದೇವರಾಜ್ಯಾದಯೋ ಗುಣಾಃ।
ಹತಶತ್ರುಂ ವಿಜಯಿನಂ ರಾಮಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಸುಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.113.24** ॥ 5118

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮೈಥಿಲೀ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ತತಃ ಶುಭತರಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಪವನಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.113.25** ॥ 5119

ಅತಿಲಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನಂ ಮಾಧುರ್ಯಗುಣಭೂಷಣಂ।
ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಹ್ಯಷ್ಟಾಂಗಯಾ ಯುಕ್ತಂ ತ್ವಮೇವಾರ್ಹಸಿ ಭಾಷಿತುಂ ॥ **6.113.26** ॥ 5120

ಶ್ಲಾಘನೀಯೋಽನಿಲಸ್ಯ ತ್ವಂ ಸುತಃ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಃ।
ಬಲಂ ಶೌರ್ಯಂ ಶ್ರುತಂ ಸತ್ತ್ವಂ ವಿಕ್ರಮೋ ದಾಕ್ಷ್ಯಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.113.27** ॥ 5121

ತೇಜಃ ಕ್ಷಮಾ ಧೃತಿಃ ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ವಿನೀತತ್ವಂ ನ ಸಂಶಯಃ।
ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇ ಚ ಬಹವೋ ಗುಣಾಸ್ತ್ವಯ್ಯೇವ ಶೋಭನಾಃ ॥ **6.113.28** ॥ 5122

ಅಥೋವಾಚ ಪುನಃ ಸೀತಾಮಸಂಭ್ರಾಂತೋ ವಿನೀತವತ್।
ಪ್ರಗೃಹೀತಾಂಜಲಿರ್ಹರ್ಷಾತ್ ಸೀತಾಯಾಃ ಪ್ರಮುಖೇ ಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.113.29** ॥ 5123

ಇಮಾಸ್ತು ಖಲು ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ಯದಿ ತ್ವಮನುಮನ್ಯಸೇ।
ಹಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತಾಃ ಸರ್ವಾ ಯಾಭಿಸ್ತ್ವಂ ತರ್ಜಿತಾ ಪುರಾ ॥ **6.113.30** ॥ 5124

ಕ್ಲಿಶ್ಯಂತೀಂ ಪತಿದೇವಾಂ ತ್ವಾಮಶೋಕವನಿಕಾಂ ಗತಾಂ।
ಘೋರರೂಪಸಮಾಚಾರಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಕ್ರೂರತರೇಕ್ಷಣಾಃ ॥ **6.113.31** ॥ 5125

ಇಹ ಶ್ರುತಾ ಮಯಾ ದೇವಿ ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ವಿಕೃತಾನನಾಃ।
ಅಸಕೃತ್ಪರುಷೈರ್ವಾಕ್ಯೈರ್ವದಂತ್ಯೋ ರಾವಣಾಜ್ಞಯಾ ॥ **6.113.32** ॥ 5126

ವಿಕೃತಾ ವಿಕೃತಾಕಾರಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಕ್ರೂರಕಚೇಕ್ಷಣಾಃ।
ಇಚ್ಛಾಮಿ ವಿವಿಧೈರ್ಘಾತೈರ್ಹಂತುಮೇತಾಃ ಸುದಾರುಣಾಃ ॥ **6.113.33** ॥ 5127

ರಾಕ್ಷಸ್ಯೋ ದಾರುಣಕಥಾ ವರಮೇತತ್ ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ।
ಮುಷ್ಟಿಭಿಃ ಪಾರ್ಷ್ಣಿಘಾತೈಶ್ಚ ವಿಶಾಲೈಶ್ಚೈವ ಬಾಹುಭಿಃ ॥ **6.113.34** ॥ 5128

ಜಂಘಾಜಾನುಪ್ರಹಾರೈಶ್ಚ ದಂತಾನಾಂ ಚೈವ ಪೀಡನೈಃ।
ಕರ್ತನೈಃ ಕರ್ಣನಾಸಾನಾಂ ಕೇಶಾನಾಂ ಲುಂಚನೈಸ್ತಥಾ ॥ **6.113.35** ॥ 5129

ನಿಪಾತ್ಯ ಹಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತವ ವಿಪ್ರಿಯಕಾರಿಣೀಃ।
ಏವಂ ಪ್ರಹಾರೈರ್ಬಹುಭಿಃ ಸಂಪ್ರಹಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿನಿ ॥ **6.113.36** ॥ 5130

ಘಾತಯೇ ತೀವ್ರರೂಪಾಭಿರ್ಯಾಭಿಸ್ತ್ವಂ ತರ್ಜಿತಾ ಪುರಾ।
ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ಸಾ ಹನುಮತಾ ಕೃಪಣಾ ದೀನವತ್ಸಲಾ ॥ **6.113.37** ॥ 5131

ಹನೂಮಂತಮುವಾಚೇದಂ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ವಿಮೃಶ್ಯ ಚ।
ರಾಜಸಂಶ್ರಯವಶ್ಯಾನಾಂ ಕುರ್ವತೀನಾಂ ಪರಾಜ್ಞಯಾ ॥ **6.113.38** ॥ 5132

ವಿಧೇಯಾನಾಂ ಚ ದಾಸೀನಾಂ ಕಃ ಕುಪ್ಯೇದ್ ವಾನರೋತ್ತಮ।
ಭಾಗ್ಯವೈಷಮ್ಯದೋಷೇಣ ಪುರಸ್ತಾದ್ದುಷ್ಕೃತೇನ ಚ ॥ **6.113.39** ॥ 5133

ಮಯ್ಯೈತತ್ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಸರ್ವಂ ಸ್ವಕೃತಂ ಹ್ಯುಪಭುಜ್ಯತೇ।
ಮೈವಂ ವದ ಮಹಾಬಾಹೋ ದೈವೀ ಹ್ಯೇಷಾ ಪರಾ ಗತಿಃ ॥ **6.113.40** ॥ 5134

ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಂ ತು ದಶಾಯೋಗಾನ್ಮಯ್ಯೇತದಿತಿ ನಿಶ್ಚಿತಂ।
ದಾಸೀನಾಂ ರಾವಣಸ್ಯಾಹಂ ಮರ್ಷಯಾಮೀಹ ದುರ್ಬಲಾ ॥ **6.113.41** ॥ 5135

ಆಜ್ಞಪ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸೇನೇಹ ರಾಕ್ಷಸ್ಯಸ್ತರ್ಜಯಂತಿ ಮಾಂ।
ಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ನ ಕುರ್ವಂತಿ ತರ್ಜನಂ ಮಾರುತಾತ್ಮಜ ॥ **6.113.42** ॥ 5136

ಅಯಂ ವ್ಯಾಘ್ರಸಮೀಪೇ ತು ಪುರಾಣೋ ಧರ್ಮಸಂಹಿತಃ।
ಋಕ್ಷೇಣ ಗೀತಃ ಶ್ಲೋಕೋಽಸ್ತಿ ತಂ ನಿಬೋಧ ಪ್ಲವಂಗಮ ॥ **6.113.43** ॥ 5137

ನ ಪರಃ ಪಾಪಮಾದತ್ತೇ ಪರೇಷಾಂ ಪಾಪಕರ್ಮಣಾಂ।
ಸಮಯೋ ರಕ್ಷಿತವ್ಯಸ್ತು ಸಂತಶ್ಚಾರಿತ್ರಭೂಷಣಾಃ ॥ **6.113.44** ॥ 5138

ಪಾಪಾನಾಂ ವಾ ಶುಭಾನಾಂ ವಾ ವಧಾರ್ಹಾಣಾಮಥಾಪಿ ವಾ।
ಕಾರ್ಯಂ ಕಾರುಣ್ಯಮಾರ್ಯೇಣ ನ ಕಶ್ಚಿನ್ನಾಪರಾಧ್ಯತಿ ॥ **6.113.45** ॥ 5139

ಲೋಕಹಿಂಸಾವಿಹಾರಾಣಾಂ ಕ್ರೂರಾಣಾಂ ಪಾಪಕರ್ಮಣಾಂ।
ಕುರ್ವತಾಮಪಿ ಪಾಪಾನಿ ನೈವ ಕಾರ್ಯಮಶೋಭನಂ ॥ **6.113.46** ॥ 5140

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಹನುಮಾನ್ ಸೀತಯಾ ವಾಕ್ಯಕೋವಿದಃ।
ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ತತಃ ಸೀತಾಂ ರಾಮಪತ್ನೀಮನಿಂದಿತಾಂ ॥ **6.113.47** ॥ 5141

ಯುಕ್ತಾ ರಾಮಸ್ಯ ಭವತೀ ಧರ್ಮಪತ್ನೀ ಗುಣಾನ್ವಿತಾ।
ಪ್ರತಿಸಂದಿಶ ಮಾಂ ದೇವಿ ಗಮಿಷ್ಯೇ ಯತ್ರ ರಾಘವಃ ॥ **6.113.48** ॥ 5142

ಏವಮುಕ್ತಾ ಹನುಮತಾ ವೈದೇಹೀ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ಸಾಬ್ರವೀದ್ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಭರ್ತಾರಂ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಂ ॥ **6.113.49** ॥ 5143

ತಸ್ಯಾಸ್ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಹರ್ಷಯನ್ ಮೈಥಿಲೀಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚೇದಂ ಮಹಾಮತಿಃ ॥ **6.113.50** ॥ 5144

ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಮುಖಂ ರಾಮಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸ್ಯದ್ಯ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಸ್ಥಿತಮಿತ್ರಂ ಹತಾಮಿತ್ರಂ ಶಚೀವೇಂದ್ರಂ ಸುರೇಶ್ವರಂ ॥ **6.113.51** ॥ 5145

ತಾಮೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಭ್ರಾಜಂತೀಂ ಸೀತಾಂ ಸಾಕ್ಷಾದಿವ ಶ್ರಿಯಂ।
ಆಜಗಾಮ ಮಹಾತೇಜಾ ಹನೂಮಾನ್ ಯತ್ರ ರಾಘವಃ ॥ **6.113.52** ॥ 5146

ಸಪದಿ ಹರಿವರಸ್ತತೋ ಹನೂಮಾನ್
ಪ್ರತಿವಚನಂ ಜನಕೇಶ್ವರಾತ್ಮಜಾಯಾಃ।
ಕಥಿತಮಕಥಯದ್ ಯಥಾಕ್ರಮೇಣ
ತ್ರಿದಶವರಪ್ರತಿಮಾಯ ರಾಘವಾಯ ॥ **6.113.53** ॥ 5147

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಯೋದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರ್ದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ವಿಭೀಷಣೇನ ಸೀತಾಯಾಸ್ತತ್ಸಮೀಪ ಆನಯನಂ ಸೀತಾಕರ್ತೃಕಂ ಪ್ರಿಯತಮಮುಖಚಂದ್ರಸ್ಯ ದರ್ಶನಂ ಚ

ತಮುವಾಚ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಸೋಽಭಿವಾದ್ಯ ಪ್ಲವಂಗಮಃ।
ರಾಮಂ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷಂ ವರಂ ಸರ್ವಧನುಷ್ಮತಾಂ ॥ **6.114.1** ॥ 5148

ಯನ್ನಿಮಿತ್ತೋಽಯಮಾರಂಭಃ ಕರ್ಮಣಾಂ ಯಃ ಫಲೋದಯಃ।
ತಾಂ ದೇವೀಂ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾಂ ದ್ರಷ್ಟುಮರ್ಹಸಿ ಮೈಥಿಲೀಂ ॥ **6.114.2** ॥ 5149

ಸಾ ಹಿ ಶೋಕಸಮಾವಿಷ್ಟಾ ಬಾಷ್ಪಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಾ।
ಮೈಥಿಲೀ ವಿಜಯಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದ್ರಷ್ಟುಂ ತ್ವಾಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತಿ ॥ **6.114.3** ॥ 5150

ಪೂರ್ವಕಾತ್ ಪ್ರತ್ಯಯಾಚ್ಚಾಹಮುಕ್ತೋ ವಿಶ್ವಸ್ತಯಾ ತಯಾ।
ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಭರ್ತಾರಮಿತಿ ಪರ್ಯಾಕುಲೇಕ್ಷಣಾ ॥ **6.114.4** ॥ 5151

ಏವಮುಕ್ತೋ ಹನುಮತಾ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರಃ।
ಆಗಚ್ಛತ್ ಸಹಸಾ ಧ್ಯಾನಮೀಷದ್ಬಾಷ್ಪಪರಿಪ್ಲುತಃ ॥ **6.114.5** ॥ 5152

ಸ ದೀರ್ಘಮಭಿನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಜಗತೀಮವಲೋಕಯನ್।
ಉವಾಚ ಮೇಘಸಂಕಾಶಂ ವಿಭೀಷಣಮುಪಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.114.6** ॥ 5153

ದಿವ್ಯಾಂಗರಾಗಾಂ ವೈದೇಹೀಂ ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಿತಾಂ।
ಇಹ ಸೀತಾಂ ಶಿರಃಸ್ನಾತಾಮುಪಸ್ಥಾಪಯ ಮಾ ಚಿರಂ ॥ **6.114.7** ॥ 5154

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ರಾಮೇಣ ತ್ವರಮಾಣೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಂತಃಪುರಂ ಸೀತಾಂ ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಸ್ವಾಭಿರಚೋದಯತ್ ॥ **6.114.8** ॥ 5155

ತತಃ ಸೀತಾಂ ಮಹಾಭಾಗಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವೈವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿನೀತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ ॥ **6.114.9** ॥ 5156

ದಿವ್ಯಾಂಗರಾಗಾ ವೈದೇಹಿ ದಿವ್ಯಾಭರಣಭೂಷಿತಾ।
ಯಾನಮಾರೋಹ ಭದ್ರಂ ತೇ ಭರ್ತಾ ತ್ವಾಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛತಿ ॥ **6.114.10** ॥ 5157

ಏವಮುಕ್ತಾ ತು ವೈದೇಹೀ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಅಸ್ನಾತ್ವಾ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಭರ್ತಾರಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ ॥ **6.114.11** ॥ 5158

ತಸ್ಯಾಸ್ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಯಥಾಽಽಹ ರಾಮೋ ಭರ್ತಾ ತೇ ತತ್ ತಥಾ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.114.12** ॥ 5159

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಮೈಥಿಲೀ ಪತಿದೇವತಾ।
ಭರ್ತೃಭಕ್ತ್ಯಾವೃತಾ ಸಾಧ್ವೀ ತಥೇತಿ ಪ್ರತ್ಯಭಾಷತ ॥ **6.114.13** ॥ 5160

ತತಃ ಸೀತಾಂ ಶಿರಃಸ್ನಾತಾಂ ಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಪ್ರತಿಕರ್ಮಣಾ।
ಮಹಾರ್ಹಾಭರಣೋಪೇತಾಂ ಮಹಾರ್ಹಾಂಬರಧಾರಿಣೀಂ ॥ **6.114.14** ॥ 5161

ಆರೋಪ್ಯ ಶಿಬಿಕಾಂ ದೀಪ್ತಾಂ ಪರಾರ್ಧ್ಯಾಂಬರಸಂವೃತಾಂ।
ರಕ್ಷೋಭಿರ್ಬಹುಭಿರ್ಗುಪ್ತಾಮಾಜಹಾರ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.114.15** ॥ 5162

ಸೋಽಭಿಗಮ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾಪಿ ಧ್ಯಾನಮಾಸ್ಥಿತಂ।
ಪ್ರಣತಶ್ಚ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಶ್ಚ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂ ಸೀತಾಂ ನ್ಯವೇದಯತ್ ॥ **6.114.16** ॥ 5163

ತಾಮಾಗತಾಮುಪಶ್ರುತ್ಯ ರಕ್ಷೋಗೃಹಚಿರೋಷಿತಾಂ।
ರೋಷಂ ಹರ್ಷಂ ಚ ದೈನ್ಯಂ ಚ ರಾಘವಃ ಪ್ರಾಪ ಶತ್ರುಹಾ ॥ **6.114.17** ॥ 5164

ತತೋ ಯಾನಗತಾಂ ಸೀತಾಂ ಸವಿಮರ್ಶಂ ವಿಚಾರಯನ್।
ವಿಭೀಷಣಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮಹೃಷ್ಟೋ ರಾಘವೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.114.18** ॥ 5165

ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತೇ ಸೌಮ್ಯ ನಿತ್ಯಂ ಮದ್ವಿಜಯೇ ರತಃ।
ವೈದೇಹೀ ಸನ್ನಿಕರ್ಷಂ ಮೇ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಸಮಭಿಗಚ್ಛತು ॥ **6.114.19** ॥ 5166

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವಸ್ಯ ವಿಭೀಷಣಃ।
ತೂರ್ಣಮುತ್ಸಾರಣಂ ತತ್ರ ಕಾರಯಾಮಾಸ ಧರ್ಮವಿತ್ ॥ **6.114.20** ॥ 5167

ಕಂಚುಕೋಷ್ಣೀಷಿಣಸ್ತತ್ರ ವೇತ್ರಧುರ್ಧುರಪಾಣಯಃ।
ಉತ್ಸಾರಯಂತಸ್ತಾನ್ ಯೋಧಾನ್ ಸಮಂತಾತ್ ಪರಿಚಕ್ರಮುಃ ॥ **6.114.21** ॥ 5168

ಋಕ್ಷಾಣಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಸರ್ವಶಃ।
ವೃಂದಾನ್ಯುತ್ಸಾರ್ಯಮಾಣಾನಿ ದೂರಮುತ್ತಸ್ಥುರಂತತಃ ॥ **6.114.22** ॥ 5169

ತೇಷಾಮುತ್ಸಾರ್ಯಮಾಣಾನಾಂ ನಿಃಸ್ವನಃ ಸುಮಹಾನಭೂತ್।
ವಾಯುನೋದ್ಧೂಯಮಾನಸ್ಯ ಸಾಗರಸ್ಯೇವ ನಿಃಸ್ವನಃ ॥ **6.114.23** ॥ 5170

ಉತ್ಸಾರ್ಯಮಾಣಾಂಸ್ತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಮಂತಾಜ್ಜಾತಸಂಭ್ರಮಾನ್।
ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಾತ್ತದಮರ್ಷಾಚ್ಚ ವಾರಯಾಮಾಸ ರಾಘವಃ ॥ **6.114.24** ॥ 5171

ಸಂರಂಭಾಚ್ಚಾಬ್ರವೀದ್ ರಾಮಶ್ಚಕ್ಷುಷಾ ಪ್ರದಹನ್ನಿವ।
ವಿಭೀಷಣಂ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞಂ ಸೋಪಾಲಂಭಮಿದಂ ವಚಃ ॥ **6.114.25** ॥ 5172

ಕಿಮರ್ಥಂ ಮಾಮನಾದೃತ್ಯ ಕ್ಲಿಶ್ಯತೇಽಯಂ ತ್ವಯಾ ಜನಃ।
ನಿವರ್ತಯೈನಮುದ್ವೇಗಂ ಜನೋಽಯಂ ಸ್ವಜನೋ ಮಮ ॥ **6.114.26** ॥ 5173

ನ ಗೃಹಾಣಿ ನ ವಸ್ತ್ರಾಣಿ ನ ಪ್ರಾಕಾರಸ್ತಿರಸ್ಕ್ರಿಯಾ।
ನೇದೃಶಾ ರಾಜಸತ್ಕಾರಾ ವೃತ್ತಮಾವರಣಂ ಸ್ತ್ರಿಯಾಃ ॥ **6.114.27** ॥ 5174

ವ್ಯಸನೇಷು ನ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಷು ನ ಯುದ್ಧೇಷು ಸ್ವಯಂವರೇ।
ನ ಕ್ರತೌ ನೋ ವಿವಾಹೇ ವಾ ದರ್ಶನಂ ದೂಷ್ಯತೇ ಸ್ತ್ರಿಯಾಃ ॥ **6.114.28** ॥ 5175

ಸೈಷಾ ವಿಪದ್ಗತಾ ಚೈವ ಕೃಚ್ಛ್ರೇಣ ಚ ಸಮನ್ವಿತಾ।
ದರ್ಶನೇ ನಾಸ್ತಿ ದೋಷೋಽಸ್ಯಾ ಮತ್ಸಮೀಪೇ ವಿಶೇಷತಃ ॥ **6.114.29** ॥ 5176

ವಿಸೃಜ್ಯ ಶಿಬಿಕಾಂ ತಸ್ಮಾತ್ ಪದ್ಭ್ಯಾಮೇವಾಪಸರ್ಪತು।
ಸಮೀಪೇ ಮಮ ವೈದೇಹೀಂ ಪಶ್ಯಂತ್ವೇತೇ ವನೌಕಸಃ ॥ **6.114.30** ॥ 5177

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ರಾಮೇಣ ಸವಿಮರ್ಶೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ರಾಮಸ್ಯೋಪಾನಯತ್ ಸೀತಾಂ ಸನ್ನಿಕರ್ಷಂ ವಿನೀತವತ್ ॥ **6.114.31** ॥ 5178

ತತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸುಗ್ರೀವೌ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಃ।
ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ರಾಮಸ್ಯ ಬಭೂವುರ್ವ್ಯಥಿತಾ ಭೃಶಂ ॥ **6.114.32** ॥ 5179

ಕಲತ್ರನಿರಪೇಕ್ಷೈಶ್ಚ ಇಂಗಿತೈರಸ್ಯ ದಾರುಣೈಃ।
ಅಪ್ರೀತಮಿವ ಸೀತಾಯಾಂ ತರ್ಕಯಂತಿ ಸ್ಮ ರಾಘವಂ ॥ **6.114.33** ॥ 5180

ಲಜ್ಜಯಾ ತ್ವವಲೀಯಂತೀ ಸ್ವೇಷು ಗಾತ್ರೇಷು ಮೈಥಿಲೀ।
ವಿಭೀಷಣೇನಾನುಗತಾ ಭರ್ತಾರಂ ಸಾಭ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.114.34** ॥ 5181

ವಿಸ್ಮಯಾಚ್ಚ ಪ್ರಹರ್ಷಾಚ್ಚ ಸ್ನೇಹಾಚ್ಚ ಪತಿದೇವತಾ।
ಉದೈಕ್ಷತ ಮುಖಂ ಭರ್ತುಃ ಸೌಮ್ಯಂ ಸೌಮ್ಯತರಾನನಾ ॥ **6.114.35** ॥ 5182

ಅಥ ಸಮಪನುದನ್ಮನಃಕ್ಲಮಂ ಸಾ
ಸುಚಿರಮದೃಷ್ಟಮುದೀಕ್ಷ್ಯ ವೈ ಪ್ರಿಯಸ್ಯ।
ವದನಮುದಿತಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಕಾಂತಂ
ವಿಮಲಶಶಾಂಕನಿಭಾನನಾ ತದಾऽऽಸೀತ್ ॥ **6.114.36** ॥ 5183

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಸೀತಾಯಾಶ್ಚರಿತ್ರಂ ಸಂದಿಹ್ಯ ತಾಮನಂಗೀಕೃತ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ತಾಂ ಪ್ರತ್ಯನ್ಯತ್ರ ಕುತ್ರಾಪಿ ಗಂತುಮಾದೇಶದಾನಂ

ತಾಂ ತು ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಸ್ಥಿತಾಂ ಪ್ರಹ್ವಾಂ ರಾಮಃ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಮೈಥಿಲೀಂ।
ಹೃದಯಾಂತರ್ಗತಂ ಭಾವಂ ವ್ಯಾಹರ್ತುಮುಪಚಕ್ರಮೇ ॥ **6.115.1** ॥ 5184

ಏಷಾಸಿ ನಿರ್ಜಿತಾ ಭದ್ರೇ ಶತ್ರುಂ ಜಿತ್ವಾ ರಣಾಜಿರೇ।
ಪೌರುಷಾದ್ ಯದನುಷ್ಠೇಯಂ ಮಯ್ಯೇತದುಪಪಾದಿತಂ ॥ **6.115.2** ॥ 5185

ಗತೋಽಸ್ಮ್ಯಂತಮಮರ್ಷಸ್ಯ ಧರ್ಷಣಾ ಸಂಪ್ರಮಾರ್ಜಿತಾ।
ಅವಮಾನಶ್ಚ ಶತ್ರುಶ್ಚ ಯುಗಪನ್ನಿಹತೌ ಮಯಾ ॥ **6.115.3** ॥ 5186

ಅದ್ಯ ಮೇ ಪೌರುಷಂ ದೃಷ್ಟಮದ್ಯ ಮೇ ಸಫಲಃ ಶ್ರಮಃ।
ಅದ್ಯ ತೀರ್ಣಪ್ರತಿಜ್ಞೋಽಹಂ ಪ್ರಭವಾಮ್ಯದ್ಯ ಚಾತ್ಮನಃ ॥ **6.115.4** ॥ 5187

ಯಾ ತ್ವಂ ವಿರಹಿತಾ ನೀತಾ ಚಲಚಿತ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ದೈವಸಂಪಾದಿತೋ ದೋಷೋ ಮಾನುಷೇಣ ಮಯಾ ಜಿತಃ ॥ **6.115.5** ॥ 5188

ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮವಮಾನಂ ಯಸ್ತೇಜಸಾ ನ ಪ್ರಮಾರ್ಜತಿ।
ಕಸ್ತಸ್ಯ ಪೌರುಷೇಣಾರ್ಥೋ ಮಹತಾಪ್ಯಲ್ಪಚೇತಸಃ ॥ **6.115.6** ॥ 5189

ಲಂಘನಂ ಚ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಲಂಕಾಯಾಶ್ಚಾಪಿ ಮರ್ದನಂ।
ಸಫಲಂ ತಸ್ಯ ಚ ಶ್ಲಾಘ್ಯಮದ್ಯ ಕರ್ಮ ಹನೂಮತಃ ॥ **6.115.7** ॥ 5190

ಯುದ್ಧೇ ವಿಕ್ರಮತಶ್ಚೈವ ಹಿತಂ ಮಂತ್ರಯತಸ್ತಥಾ।
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಸಸೈನ್ಯಸ್ಯ ಸಫಲೋಽದ್ಯ ಪರಿಶ್ರಮಃ ॥ **6.115.8** ॥ 5191

ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಚ ತಥಾ ಸಫಲೋಽದ್ಯ ಪರಿಶ್ರಮಃ।
ವಿಗುಣಂ ಭ್ರಾತರಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯೋ ಮಾಂ ಸ್ವಯಮುಪಸ್ಥಿತಃ ॥ **6.115.9** ॥ 5192

ಇತ್ಯೇವಂ ವದತಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸೀತಾ ರಾಮಸ್ಯ ತದ್ ವಚಃ।
ಮೃಗೀವೋತ್ಫುಲ್ಲನಯನಾ ಬಭೂವಾಶ್ರುಪರಿಪ್ಲುತಾ ॥ **6.115.10** ॥ 5193

ಪಶ್ಯತಸ್ತಾಂ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಸಮೀಪೇ ಹೃದಯಪ್ರಿಯಾಂ।
ಜನವಾದಭಯಾದ್ ರಾಜ್ಞೋ ಬಭೂವ ಹೃದಯಂ ದ್ವಿಧಾ ॥ **6.115.11** ॥ 5194

ಸೀತಾಮುತ್ಪಲಪತ್ರಾಕ್ಷೀಂ ನೀಲಕುಂಚಿತಮೂರ್ಧಜಾಂ।
ಅವದದ್ ವೈ ವರಾರೋಹಾಂ ಮಧ್ಯೇ ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ ॥ **6.115.12** ॥ 5195

ಯತ್ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಮನುಷ್ಯೇಣ ಧರ್ಷಣಾಂ ಪ್ರತಿಮಾರ್ಜತಾ।
ತತ್ ಕೃತಂ ರಾವಣಂ ಹತ್ವಾ ಮಯೇದಂ ಮಾನಕಾಂಕ್ಷಿಣಾ ॥ **6.115.13** ॥ 5196

ನಿರ್ಜಿತಾ ಜೀವಲೋಕಸ್ಯ ತಪಸಾ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾ।
ಅಗಸ್ತ್ಯೇನ ದುರಾಧರ್ಷಾ ಮುನಿನಾ ದಕ್ಷಿಣೇವ ದಿಕ್ ॥ **6.115.14** ॥ 5197

ವಿದಿತಶ್ಚಾಸ್ತು ಭದ್ರಂ ತೇ ಯೋಽಯಂ ರಣಪರಿಶ್ರಮಃ।
ಸುತೀರ್ಣಃ ಸುಹೃದಾಂ ವೀರ್ಯಾನ್ನ ತ್ವದರ್ಥಂ ಮಯಾ ಕೃತಃ ॥ **6.115.15** ॥ 5198

ರಕ್ಷತಾ ತು ಮಯಾ ವೃತ್ತಮಪವಾದಂ ಚ ಸರ್ವತಃ।
ಪ್ರಖ್ಯಾತಸ್ಯಾತ್ಮವಂಶಸ್ಯ ನ್ಯಂಗಂ ಚ ಪರಿಮಾರ್ಜತಾ ॥ **6.115.16** ॥ 5199

ಪ್ರಾಪ್ತಚಾರಿತ್ರಸಂದೇಹಾ ಮಮ ಪ್ರತಿಮುಖೇ ಸ್ಥಿತಾ।
ದೀಪೋ ನೇತ್ರಾತುರಸ್ಯೇವ ಪ್ರತಿಕೂಲಾಸಿ ಮೇ ದೃಢಾ ॥ **6.115.17** ॥ 5200

ತದ್ ಗಚ್ಛ ತ್ವಾನುಜಾನೇಽದ್ಯ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಜನಕಾತ್ಮಜೇ।
ಏತಾ ದಶ ದಿಶೋ ಭದ್ರೇ ಕಾರ್ಯಮಸ್ತಿ ನ ಮೇ ತ್ವಯಾ ॥ **6.115.18** ॥ 5201

ಕಃ ಪುಮಾಂಸ್ತು ಕುಲೇ ಜಾತಃ ಸ್ತ್ರಿಯಂ ಪರಗೃಹೋಷಿತಾಂ।
ತೇಜಸ್ವೀ ಪುನರಾದದ್ಯಾತ್ ಸುಹೃಲ್ಲೋಭೇನ ಚೇತಸಾ ॥ **6.115.19** ॥ 5202

ರಾವಣಾಂಕಪರಿಕ್ಲಿಷ್ಟಾಂ ದೃಷ್ಟಾಂ ದುಷ್ಟೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ।
ಕಥಂ ತ್ವಾಂ ಪುನರಾದದ್ಯಾಂ ಕುಲಂ ವ್ಯಪದಿಶನ್ಮಹತ್ ॥ **6.115.20** ॥ 5203

ಯದರ್ಥಂ ನಿರ್ಜಿತಾ ಮೇ ತ್ವಂ ಸೋಽಯಮಾಸಾದಿತೋ ಮಯಾ।
ನಾಸ್ತಿ ಮೇ ತ್ವಯ್ಯಭಿಷ್ವಂಗೋ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಗಮ್ಯತಾಮಿತಿ ॥ **6.115.21** ॥ 5204

ತದದ್ಯ ವ್ಯಾಹೃತಂ ಭದ್ರೇ ಮಯೈತತ್ ಕೃತಬುದ್ಧಿನಾ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ವಾಥ ಭರತೇ ಕುರು ಬುದ್ಧಿಂ ಯಥಾಸುಖಂ ॥ **6.115.22** ॥ 5205

ಶತ್ರುಘ್ನೇ ವಾಥ ಸುಗ್ರೀವೇ ರಾಕ್ಷಸೇ ವಾ ವಿಭೀಷಣೇ।
ನಿವೇಶಯ ಮನಃ ಸೀತೇ ಯಥಾ ವಾ ಸುಖಮಾತ್ಮನಾ ॥ **6.115.23** ॥ 5206

ನಹಿ ತ್ವಾಂ ರಾವಣೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಿವ್ಯರೂಪಾಂ ಮನೋರಮಾಂ।
ಮರ್ಷಯೇತ ಚಿರಂ ಸೀತೇ ಸ್ವಗೃಹೇ ಪರ್ಯವಸ್ಥಿತಾಂ ॥ **6.115.24** ॥ 5207

ತತಃ ಪ್ರಿಯಾರ್ಹಶ್ರವಣಾ ತದಪ್ರಿಯಂ
ಪ್ರಿಯಾದುಪಶ್ರುತ್ಯ ಚಿರಸ್ಯ ಮಾನಿನೀ।
ಮುಮೋಚ ಬಾಷ್ಪಂ ರುದತೀ ತದಾ ಭೃಶಂ
ಗಜೇಂದ್ರಹಸ್ತಾಭಿಹತೇವ ವಲ್ಲರೀ ॥ **6.115.25** ॥ 5208

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷೋಡಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಾಯ ಸೋಪಾಲಂಭಂ ಪ್ರತಿವಚನಂ ದತ್ತ್ವಾ ಸ್ವಸತೀತ್ವಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಸೀತಾಯಾ ಅಗ್ನೌ ಪ್ರವೇಶಃ

ಏವಮುಕ್ತಾ ತು ವೈದೇಹೀ ಪರುಷಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ।
ರಾಘವೇಣ ಸರೋಷೇಣ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರವ್ಯಥಿತಾಭವತ್ ॥ **6.116.1** ॥ 5209

ಸಾ ತದಾಶ್ರುತಪೂರ್ವಂ ಹಿ ಜನೇ ಮಹತಿ ಮೈಥಿಲೀ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ಭರ್ತುರ್ವಚೋ ಘೋರಂ ಲಜ್ಜಯಾವನತಾಭವತ್ ॥ **6.116.2** ॥ 5210

ಪ್ರವಿಶಂತೀವ ಗಾತ್ರಾಣಿ ಸ್ವಾನಿ ಸಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ವಾಕ್ಶರೈಸ್ತೈಃ ಸಶಲ್ಯೇವ ಭೃಶಮಶ್ರೂಣ್ಯವರ್ತಯತ್ ॥ **6.116.3** ॥ 5211

ತತೋ ಬಾಷ್ಪಪರಿಕ್ಲಿನ್ನಂ ಪ್ರಮಾರ್ಜಂತೀ ಸ್ವಮಾನನಂ।
ಶನೈರ್ಗದ್ಗದಯಾ ವಾಚಾ ಭರ್ತಾರಮಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.116.4** ॥ 5212

ಕಿಂ ಮಾಮಸದೃಶಂ ವಾಕ್ಯಮೀದೃಶಂ ಶ್ರೋತ್ರದಾರುಣಂ।
ರೂಕ್ಷಂ ಶ್ರಾವಯಸೇ ವೀರ ಪ್ರಾಕೃತಃ ಪ್ರಾಕೃತಾಮಿವ ॥ **6.116.5** ॥ 5213

ನ ತಥಾಸ್ಮಿ ಮಹಾಬಾಹೋ ಯಥಾ ಮಾಮವಗಚ್ಛಸಿ।
ಪ್ರತ್ಯಯಂ ಗಚ್ಛ ಮೇ ಸ್ವೇನ ಚಾರಿತ್ರೇಣೈವ ತೇ ಶಪೇ ॥ **6.116.6** ॥ 5214

ಪೃಥಕ್ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಪ್ರಚಾರೇಣ ಜಾತಿಂ ತ್ವಂ ಪರಿಶಂಕಸೇ।
ಪರಿತ್ಯಜೈನಾಂ ಶಂಕಾಂ ತು ಯದಿ ತೇಽಹಂ ಪರೀಕ್ಷಿತಾ ॥ **6.116.7** ॥ 5215

ಯದಹಂ ಗಾತ್ರಸಂಸ್ಪರ್ಶಂ ಗತಾಸ್ಮಿ ವಿವಶಾ ಪ್ರಭೋ।
ಕಾಮಕಾರೋ ನ ಮೇ ತತ್ರ ದೈವಂ ತತ್ರಾಪರಾಧ್ಯತಿ ॥ **6.116.8** ॥ 5216

ಮದಧೀನಂ ತು ಯತ್ ತನ್ಮೇ ಹೃದಯಂ ತ್ವಯಿ ವರ್ತತೇ।
ಪರಾಧೀನೇಷು ಗಾತ್ರೇಷು ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮ್ಯನೀಶ್ವರೀ ॥ **6.116.9** ॥ 5217

ಸಹ ಸಂವೃದ್ಧಭಾವೇನ ಸಂಸರ್ಗೇಣ ಚ ಮಾನದ।
ಯದಿ ತೇಽಹಂ ನ ವಿಜ್ಞಾತಾ ಹತಾ ತೇನಾಸ್ಮಿ ಶಾಶ್ವತಂ ॥ **6.116.10** ॥ 5218

ಪ್ರೇಷಿತಸ್ತೇ ಮಹಾವೀರೋ ಹನುಮಾನವಲೋಕಕಃ।
ಲಂಕಾಸ್ಥಾಹಂ ತ್ವಯಾ ರಾಜನ್ ಕಿಂ ತದಾ ನ ವಿಸರ್ಜಿತಾ ॥ **6.116.11** ॥ 5219

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ವಾನರಸ್ಯಾಸ್ಯ ತದ್ವಾಕ್ಯಸಮನಂತರಂ।
ತ್ವಯಾ ಸಂತ್ಯಕ್ತಯಾ ವೀರ ತ್ಯಕ್ತಂ ಸ್ಯಾಜ್ಜೀವಿತಂ ಮಯಾ ॥ **6.116.12** ॥ 5220

ನ ವೃಥಾ ತೇ ಶ್ರಮೋಽಯಂ ಸ್ಯಾತ್ ಸಂಶಯೇ ನ್ಯಸ್ಯ ಜೀವಿತಂ।
ಸುಹೃಜ್ಜನಪರಿಕ್ಲೇಶೋ ನ ಚಾಯಂ ವಿಫಲಸ್ತವ ॥ **6.116.13** ॥ 5221

ತ್ವಯಾ ತು ನೃಪಶಾರ್ದೂಲ ರೋಷಮೇವಾನುವರ್ತತಾ।
ಲಘುನೇವ ಮನುಷ್ಯೇಣ ಸ್ತ್ರೀತ್ವಮೇವ ಪುರಸ್ಕೃತಂ ॥ **6.116.14** ॥ 5222

ಅಪದೇಶೇನ ಜನಕಾನ್ನೋತ್ಪತ್ತಿರ್ವಸುಧಾತಲಾತ್।
ಮಮ ವೃತ್ತಂ ಚ ವೃತ್ತಜ್ಞ ಬಹು ತೇ ನ ಪುರಸ್ಕೃತಂ ॥ **6.116.15** ॥ 5223

ನ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತಃ ಪಾಣಿರ್ಬಾಲ್ಯೇ ಮಮ ನಿಪೀಡಿತಃ।
ಮಮ ಭಕ್ತಿಶ್ಚ ಶೀಲಂ ಚ ಸರ್ವಂ ತೇ ಪೃಷ್ಠತಃ ಕೃತಂ ॥ **6.116.16** ॥ 5224

ಇತಿ ಬ್ರುವಂತೀ ರುದತೀ ಬಾಷ್ಪಗದ್ಗದಭಾಷಿಣೀ।
ಉವಾಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸೀತಾ ದೀನಂ ಧ್ಯಾನಪರಾಯಣಂ ॥ **6.116.17** ॥ 5225

ಚಿತಾಂ ಮೇ ಕುರು ಸೌಮಿತ್ರೇ ವ್ಯಸನಸ್ಯಾಸ್ಯ ಭೇಷಜಂ।
ಮಿಥ್ಯಾಪವಾದೋಪಹತಾ ನಾಹಂ ಜೀವಿತುಮುತ್ಸಹೇ ॥ **6.116.18** ॥ 5226

ಅಪ್ರೀತೇನ ಗುಣೈರ್ಭರ್ತ್ರಾ ತ್ಯಕ್ತಾಯಾ ಜನಸಂಸದಿ।
ಯಾ ಕ್ಷಮಾ ಮೇ ಗತಿರ್ಗಂತುಂ ಪ್ರವೇಕ್ಷ್ಯೇ ಹವ್ಯವಾಹನಂ ॥ **6.116.19** ॥ 5227

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ವೈದೇಹ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಪರವೀರಹಾ।
ಅಮರ್ಷವಶಮಾಪನ್ನೋ ರಾಘವಂ ಸಮುದೈಕ್ಷತ ॥ **6.116.20** ॥ 5228

ಸ ವಿಜ್ಞಾಯ ಮನಶ್ಚಂದಂ ರಾಮಸ್ಯಾಕಾರಸೂಚಿತಂ।
ಚಿತಾಂ ಚಕಾರ ಸೌಮಿತ್ರಿರ್ಮತೇ ರಾಮಸ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.116.21** ॥ 5229

ನಹಿ ರಾಮಂ ತದಾ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕಾಲಾಂತಕಯಮೋಪಮಂ।
ಅನುನೇತುಮಥೋ ವಕ್ತುಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ವಾಪ್ಯಶಕತ್ ಸುಹೃತ್ ॥ **6.116.22** ॥ 5230

ಅಧೋಮುಖಂ ಸ್ಥಿತಂ ರಾಮಂ ತತಃ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ।
ಉಪಾವರ್ತತ ವೈದೇಹೀ ದೀಪ್ಯಮಾನಂ ಹುತಾಶನಂ ॥ **6.116.23** ॥ 5231

ಪ್ರಣಮ್ಯ ದೈವತೇಭ್ಯಶ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಶ್ಚ ಮೈಥಿಲೀ।
ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟಾ ಚೇದಮುವಾಚಾಗ್ನಿಸಮೀಪತಃ ॥ **6.116.24** ॥ 5232

ಯಥಾ ಮೇ ಹೃದಯಂ ನಿತ್ಯಂ ನಾಪಸರ್ಪತಿ ರಾಘವಾತ್।
ತಥಾ ಲೋಕಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷೀ ಮಾಂ ಸರ್ವತಃ ಪಾತು ಪಾವಕಃ ॥ **6.116.25** ॥ 5233

ಯಥಾ ಮಾಂ ಶುದ್ಧಚಾರಿತ್ರಾಂ ದುಷ್ಟಾಂ ಜಾನಾತಿ ರಾಘವಃ।
ತಥಾ ಲೋಕಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷೀ ಮಾಂ ಸರ್ವತಃ ಪಾತು ಪಾವಕಃ ॥ **6.116.26** ॥ 5234

ಕರ್ಮಣಾ ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಯಥಾ ನಾತಿಚರಾಮ್ಯಹಂ।
ರಾಘವಂ ಸರ್ವಧರ್ಮಜ್ಞಂ ತಥಾ ಮಾಂ ಪಾತು ಪಾವಕಃ ॥ **6.116.27** ॥ 5235

ಆದಿತ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ ವಾಯುರ್ದಿಶಶ್ಚಂದ್ರಸ್ತಥೈವ ಚ।
ಅಹಶ್ಚಾಪಿ ತಥಾ ಸಂಧ್ಯೇ ರಾತ್ರಿಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀ ತಥಾ।
ಯಥಾನ್ಯೇಽಪಿ ವಿಜಾನಂತಿ ತಥಾ ಚಾರಿತ್ರಸಂಯುತಾಂ ॥ **6.116.28** ॥ 5236

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ತು ವೈದೇಹೀ ಪರಿಕ್ರಮ್ಯ ಹುತಾಶನಂ।
ವಿವೇಶ ಜ್ವಲನಂ ದೀಪ್ತಂ ನಿಃಶಂಕೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ ॥ **6.116.29** ॥ 5237

ಜನಶ್ಚ ಸುಮಹಾಂಸ್ತತ್ರ ಬಾಲವೃದ್ಧಸಮಾಕುಲಃ।
ದದರ್ಶ ಮೈಥಿಲೀಂ ದೀಪ್ತಾಂ ಪ್ರವಿಶಂತೀಂ ಹುತಾಶನಂ ॥ **6.116.30** ॥ 5238

ಸಾ ತಪ್ತನವಹೇಮಾಭಾ ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣಾ।
ಪಪಾತ ಜ್ವಲನಂ ದೀಪ್ತಂ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಸನ್ನಿಧೌ ॥ **6.116.31** ॥ 5239

ದದೃಶುಸ್ತಾಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀಂ ಪತಂತೀಂ ಹವ್ಯವಾಹನಂ।
ಸೀತಾಂ ಸರ್ವಾಣಿ ರೂಪಾಣಿ ರುಕ್ಮವೇದಿನಿಭಾಂ ತದಾ ॥ **6.116.32** ॥ 5240

ದದೃಶುಸ್ತಾಂ ಮಹಾಭಾಗಾಂ ಪ್ರವಿಶಂತೀಂ ಹುತಾಶನಂ।
ಋಷಯೋ ದೇವಗಂಧರ್ವಾ ಯಜ್ಞೇ ಪೂರ್ಣಾಹುತೀಮಿವ ॥ **6.116.33** ॥ 5241

ಪ್ರಚುಕ್ರುಶುಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ ಸರ್ವಾಸ್ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಹವ್ಯವಾಹನೇ।
ಪತಂತೀಂ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂ ಮಂತ್ರೈರ್ವಸೋರ್ಧಾರಾಮಿವಾಧ್ವರೇ ॥ **6.116.34** ॥ 5242

ದದೃಶುಸ್ತಾಂ ತ್ರಯೋ ಲೋಕಾ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾಃ।
ಶಪ್ತಾಂ ಪತಂತೀಂ ನಿರಯೇ ತ್ರಿದಿವಾದ್ ದೇವತಾಮಿವ ॥ **6.116.35** ॥ 5243

ತಸ್ಯಾಮಗ್ನಿಂ ವಿಶಂತ್ಯಾಂ ತು ಹಾಹೇತಿ ವಿಪುಲಃ ಸ್ವನಃ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸಂಬಭೂವಾದ್ಭುತೋಪಮಃ ॥ **6.116.36** ॥ 5244

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷೋಡಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ದೇವಾನಾಮಾಗಮನಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ತಸ್ಯ ಭಗವತ್ತಾಯಾಃ ಪ್ರತಿಪಾದನಂ ಸ್ತವನಂ ಚ

ತತೋ ಹಿ ದುರ್ಮನಾ ರಾಮಃ ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ವದತಾಂ ಗಿರಃ।
ದಧ್ಯೌ ಮುಹೂರ್ತಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಬಾಷ್ಪವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನಃ ॥ **6.117.1** ॥ 5245

ತತೋ ವೈಶ್ರವಣೋ ರಾಜಾ ಯಮಶ್ಚ ಪಿತೃಭಿಃ ಸಹ।
ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಶ್ಚ ದೇವೇಶೋ ವರುಣಶ್ಚ ಜಲೇಶ್ವರಃ ॥ **6.117.2** ॥ 5246

ಷಡರ್ಧನಯನಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಹಾದೇವೋ ವೃಷಧ್ವಜಃ।
ಕರ್ತಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿದಾಂ ವರಃ ॥ **6.117.3** ॥ 5247

ಏತೇ ಸರ್ವೇ ಸಮಾಗಮ್ಯ ವಿಮಾನೈಃ ಸೂರ್ಯಸನ್ನಿಭೈಃ।
ಆಗಮ್ಯ ನಗರೀಂ ಲಂಕಾಮಭಿಜಗ್ಮುಶ್ಚ ರಾಘವಂ ॥ **6.117.4** ॥ 5248

ತತಃ ಸಹಸ್ತಾಭರಣಾನ್ ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ವಿಪುಲಾನ್ ಭುಜಾನ್।
ಅಬ್ರುವಂಸ್ತ್ರಿದಶಶ್ರೇಷ್ಠಾ ರಾಘವಂ ಪ್ರಾಂಜಲಿಂ ಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.117.5** ॥ 5249

ಕರ್ತಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಜ್ಞಾನವಿದಾಂ ವಿಭುಃ।
ಉಪೇಕ್ಷಸೇ ಕಥಂ ಸೀತಾಂ ಪತಂತೀಂ ಹವ್ಯವಾಹನೇ।
ಕಥಂ ದೇವಗಣಶ್ರೇಷ್ಠಮಾತ್ಮಾನಂ ನಾವಬುಧ್ಯಸೇ ॥ **6.117.6** ॥ 5250

ಋತಧಾಮಾ ವಸುಃ ಪೂರ್ವಂ ವಸೂನಾಂ ಚ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ।
ತ್ರಯಾಣಾಮಪಿ ಲೋಕಾನಾಮಾದಿಕರ್ತಾ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭುಃ ॥ **6.117.7** ॥ 5251

ರುದ್ರಾಣಾಮಷ್ಟಮೋ ರುದ್ರಃ ಸಾಧ್ಯಾನಾಮಪಿ ಪಂಚಮಃ।
ಅಶ್ವಿನೌ ಚಾಪಿ ಕರ್ಣೌ ತೇ ಸೂರ್ಯಾಚಂದ್ರಮಸೌ ದೃಶೌ ॥ **6.117.8** ॥ 5252

ಅಂತೇ ಚಾದೌ ಚ ಮಧ್ಯೇ ಚ ದೃಶ್ಯಸೇ ಚ ಪರಂತಪ।
ಉಪೇಕ್ಷಸೇ ಚ ವೈದೇಹೀಂ ಮಾನುಷಃ ಪ್ರಾಕೃತೋ ಯಥಾ ॥ **6.117.9** ॥ 5253

ಇತ್ಯುಕ್ತೋ ಲೋಕಪಾಲೈಸ್ತೈಃ ಸ್ವಾಮೀ ಲೋಕಸ್ಯ ರಾಘವಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ತ್ರಿದಶಶ್ರೇಷ್ಠಾನ್ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರಃ ॥ **6.117.10** ॥ 5254

ಆತ್ಮಾನಂ ಮಾನುಷಂ ಮನ್ಯೇ ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಂ।
ಸೋಽಹಂ ಯಶ್ಚ ಯತಶ್ಚಾಹಂ ಭಗವಾಂಸ್ತದ್ ಬ್ರವೀತು ಮೇ ॥ **6.117.11** ॥ 5255

ಇತಿ ಬ್ರುವಾಣಂ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮವಿದಾಂ ವರಃ।
ಅಬ್ರವೀಚ್ಛೃಣು ಮೇ ವಾಕ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ ॥ **6.117.12** ॥ 5256

ಭವಾನ್ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವಃ ಶ್ರೀಮಾಂಶ್ಚಕ್ರಾಯುಧಃ ಪ್ರಭುಃ।
ಏಕಶೃಂಗೋ ವರಾಹಸ್ತ್ವಂ ಭೂತಭವ್ಯಸಪತ್ನಜಿತ್ ॥ **6.117.13** ॥ 5257

ಅಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯಂ ಚ ಮಧ್ಯೇ ಚಾಂತೇ ಚ ರಾಘವ।
ಲೋಕಾನಾಂ ತ್ವಂ ಪರೋ ಧರ್ಮೋ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಶ್ಚತುರ್ಭುಜಃ ॥ **6.117.14** ॥ 5258

ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ಹೃಷೀಕೇಶಃ ಪುರುಷಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ।
ಅಜಿತಃ ಖಡ್ಗಧೃಗ್ ವಿಷ್ಣುಃ ಕೃಷ್ಣಶ್ಚೈವ ಬೃಹದ್ಬಲಃ ॥ **6.117.15** ॥ 5259

ಸೇನಾನೀರ್ಗ್ರಾಮಣೀಶ್ಚ ತ್ವಂ ಬುದ್ಧಿಃ ಸತ್ತ್ವಂ ಕ್ಷಮಾ ದಮಃ।
ಪ್ರಭವಶ್ಚಾಪ್ಯಯಶ್ಚ ತ್ವಮುಪೇಂದ್ರೋ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ **6.117.16** ॥ 5260

ಇಂದ್ರಕರ್ಮಾ ಮಹೇಂದ್ರಸ್ತ್ವಂ ಪದ್ಮನಾಭೋ ರಣಾಂತಕೃತ್।
ಶರಣ್ಯಂ ಶರಣಂ ಚ ತ್ವಾಮಾಹುರ್ದಿವ್ಯಾ ಮಹರ್ಷಯಃ ॥ **6.117.17** ॥ 5261

ಸಹಸ್ರಶೃಂಗೋ ವೇದಾತ್ಮಾ ಶತಶೀರ್ಷೋ ಮಹರ್ಷಭಃ।
ತ್ವಂ ತ್ರಯಾಣಾಂ ಹಿ ಲೋಕಾನಾಮಾದಿಕರ್ತಾ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭುಃ ॥ **6.117.18** ॥ 5262

ಸಿದ್ಧಾನಾಮಪಿ ಸಾಧ್ಯಾನಾಮಾಶ್ರಯಶ್ಚಾಸಿ ಪೂರ್ವಜಃ।
ತ್ವಂ ಯಜ್ಞಸ್ತ್ವಂ ವಷಟ್ಕಾರಸ್ತ್ವಮೋಂಕಾರಃ ಪರಾತ್ಪರಃ॥ **6.117.19**॥ 5263

ಪ್ರಭವಂ ನಿಧನಂ ಚಾಪಿ ನೋ ವಿದುಃ ಕೋ ಭವಾನಿತಿ।
ದೃಶ್ಯಸೇ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಗೋಷು ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಷು ಚ॥ **6.117.20**॥ 5264

ದಿಕ್ಷು ಸರ್ವಾಸು ಗಗನೇ ಪರ್ವತೇಷು ನದೀಷು ಚ।
ಸಹಸ್ರಚರಣಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶತಶೀರ್ಷಃ ಸಹಸ್ರದೃಕ್॥ **6.117.21**॥ 5265

ತ್ವಂ ಧಾರಯಸಿ ಭೂತಾನಿ ಪೃಥಿವೀಂ ಸರ್ವಪರ್ವತಾನ್।
ಅಂತೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಸಲಿಲೇ ದೃಶ್ಯಸೇ ತ್ವಂ ಮಹೋರಗಃ॥ **6.117.22**॥ 5266

ತ್ರೀನ್ ಲೋಕಾನ್ ಧಾರಯನ್ ರಾಮ ದೇವಗಂಧರ್ವದಾನವಾನ್।
ಅಹಂ ತೇ ಹೃದಯಂ ರಾಮ ಜಿಹ್ವಾ ದೇವೀ ಸರಸ್ವತೀ॥ **6.117.23**॥ 5267

ದೇವಾ ರೋಮಾಣಿ ಗಾತ್ರೇಷು ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ನಿರ್ಮಿತಾಃ ಪ್ರಭೋ।
ನಿಮೇಷಸ್ತೇ ಸ್ಮೃತಾ ರಾತ್ರಿರುನ್ಮೇಷೋ ದಿವಸಸ್ತಥಾ॥ **6.117.24**॥ 5268

ಸಂಸ್ಕಾರಾಸ್ತ್ವಭವನ್ ವೇದಾ ನೈತದಸ್ತಿ ತ್ವಯಾ ವಿನಾ।
ಜಗತ್ ಸರ್ವಂ ಶರೀರಂ ತೇ ಸ್ಥೈರ್ಯಂ ತೇ ವಸುಧಾತಲಂ॥ **6.117.25**॥ 5269

ಅಗ್ನಿಃ ಕೋಪಃ ಪ್ರಸಾದಸ್ತೇ ಸೋಮಃ ಶ್ರೀವತ್ಸಲಕ್ಷಣಃ।
ತ್ವಯಾ ಲೋಕಾಸ್ತ್ರಯಃ ಕ್ರಾಂತಾಃ ಪುರಾ ಸ್ವೈರ್ವಿಕ್ರಮೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃ॥ **6.117.26**॥ 5270

ಮಹೇಂದ್ರಶ್ಚ ಕೃತೋ ರಾಜಾ ಬಲಿಂ ಬದ್ಧ್ವಾ ಸುದಾರುಣಂ।
ಸೀತಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀರ್ಭವಾನ್ ವಿಷ್ಣುರ್ದೇವಃ ಕೃಷ್ಣಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ॥ **6.117.27**॥ 5271

ವಧಾರ್ಥಂ ರಾವಣಸ್ಯೇಹ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ಮಾನುಷೀಂ ತನುಂ।
ತದಿದಂ ನಸ್ತ್ವಯಾ ಕಾರ್ಯಂ ಕೃತಂ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರ॥ **6.117.28**॥ 5272

ನಿಹತೋ ರಾವಣೋ ರಾಮ ಪ್ರಹೃಷ್ಟೋ ದಿವಮಾಕ್ರಮ।
ಅಮೋಘಂ ದೇವ ವೀರ್ಯಂ ತೇ ನ ತೇ ಮೋಘಾಃ ಪರಾಕ್ರಮಾಃ॥ **6.117.29**॥ 5273

ಅಮೋಘಂ ದರ್ಶನಂ ರಾಮ ಅಮೋಘಸ್ತವ ಸಂಸ್ತವಃ।
ಅಮೋಘಾಸ್ತೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಭಕ್ತಿಮಂತೋ ನರಾ ಭುವಿ ॥ **6.117.30** ॥ 5274

ಯೇ ತ್ವಾಂ ದೇವಂ ಧ್ರುವಂ ಭಕ್ತಾಃ ಪುರಾಣಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ।
ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತಿ ತಥಾ ಕಾಮಾನಿಹ ಲೋಕೇ ಪರತ್ರ ಚ ॥ **6.117.31** ॥ 5275

ಇಮಮಾರ್ಷಂ ಸ್ತವಂ ದಿವ್ಯಮಿತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ।
ಯೇ ನರಾಃ ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯಂತಿ ನಾಸ್ತಿ ತೇಷಾಂ ಪರಾಭವಃ ॥ **6.117.32** ॥ 5276

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಚಿತಾಂ ವಿಧೂಯ ಸೀತಾಮಾದಾಯ ಮೂರ್ತಿಮತೋಽಗ್ನಿದೇವಸ್ಯ ಪ್ರಕಟನಂ ಸೀತಾಂ ಶ್ರೀರಾಮಾಯ ಸಮರ್ಪ್ಯ ತಸ್ಯಾಃ ಪವಿತ್ರತಾಯಾಃ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣಂ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಸಹರ್ಷಂ ಸೀತಾಯಾಃ ಸ್ವೀಕರಣಂ ಚ

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಶುಭಂ ವಾಕ್ಯಂ ಪಿತಾಮಹಸಮೀರಿತಂ।
ಅಂಕೇನಾದಾಯ ವೈದೇಹೀಮುತ್ಪಪಾತ ವಿಭಾವಸುಃ ॥ **6.118.1** ॥ 5277

ವಿಧೂಯಾಥ ಚಿತಾಂ ತಾಂ ತು ವೈದೇಹೀಂ ಹವ್ಯವಾಹನಃ।
ಉತ್ತಸ್ಥೌ ಮೂರ್ತಿಮಾನಾಶು ಗೃಹೀತ್ವಾ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ ॥ **6.118.2** ॥ 5278

ತರುಣಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶಾಂ ತಪ್ತಕಾಂಚನಭೂಷಣಾಂ।
ರಕ್ತಾಂಬರಧರಾಂ ಬಾಲಾಂ ನೀಲಕುಂಚಿತಮೂರ್ಧಜಾಂ ॥ **6.118.3** ॥ 5279

ಅಕ್ಲಿಷ್ಟಮಾಲ್ಯಾಭರಣಾಂ ತಥಾರೂಪಾಮನಿಂದಿತಾಂ।
ದದೌ ರಾಮಾಯ ವೈದೇಹೀಮಂಕೇ ಕೃತ್ವಾ ವಿಭಾವಸುಃ ॥ **6.118.4** ॥ 5280

ಅಬ್ರವೀತ್ ತು ತದಾ ರಾಮಂ ಸಾಕ್ಷೀ ಲೋಕಸ್ಯ ಪಾವಕಃ।
ಏಷಾ ತೇ ರಾಮ ವೈದೇಹೀ ಪಾಪಮಸ್ಯಾಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ **6.118.5** ॥ 5281

ನೈವ ವಾಚಾ ನ ಮನಸಾ ನೈವ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ನ ಚಕ್ಷುಷಾ।
ಸುವೃತ್ತಾ ವೃತ್ತಶೌಟೀರ್ಯಂ ನ ತ್ವಾಮತ್ಯಚರಚ್ಛುಭಾ ॥ **6.118.6** ॥ 5282

ರಾವಣೇನಾಪನೀತೈಷಾ ವೀರ್ಯೋತ್ಸಿಕ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ।
ತ್ವಯಾ ವಿರಹಿತಾ ದೀನಾ ವಿವಶಾ ನಿರ್ಜನೇ ಸತೀ ॥ **6.118.7** ॥ 5283

ರುದ್ಧಾ ಚಾಂತಃಪುರೇ ಗುಪ್ತಾ ತ್ವಚ್ಚಿತ್ತಾ ತ್ವತ್ಪರಾಯಣಾ।
ರಕ್ಷಿತಾ ರಾಕ್ಷಸೀಭಿಶ್ಚ ಘೋರಾಭಿರ್ಘೋರಬುದ್ಧಿಭಿಃ ॥ **6.118.8** ॥ 5284

ಪ್ರಲೋಭ್ಯಮಾನಾ ವಿವಿಧಂ ತರ್ಜ್ಯಮಾನಾ ಚ ಮೈಥಿಲೀ।
ನಾಚಿಂತಯತ ತದ್ರಕ್ಷಸ್ತ್ವದ್ಗತೇನಾಂತರಾತ್ಮನಾ ॥ **6.118.9** ॥ 5285

ವಿಶುದ್ಧಭಾವಾಂ ನಿಷ್ಪಾಪಾಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣೀಷ್ವ ಮೈಥಿಲೀಂ।
ನ ಕಿಂಚಿದಭಿಧಾತವ್ಯಾ ಅಹಮಾಜ್ಞಾಪಯಾಮಿ ತೇ ॥ **6.118.10** ॥ 5286

ತತಃ ಪ್ರೀತಮನಾ ರಾಮಃ ಶ್ರುತ್ವೈವಂ ವದತಾಂ ವರಃ।
ದಧ್ಯೌ ಮುಹೂರ್ತಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಹರ್ಷವ್ಯಾಕುಲಲೋಚನಃ ॥ **6.118.11** ॥ 5287

ಏವಮುಕ್ತೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಧೃತಿಮಾನುರುವಿಕ್ರಮಃ।
ಉವಾಚ ತ್ರಿದಶಶ್ರೇಷ್ಠಂ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರಃ ॥ **6.118.12** ॥ 5288

ಅವಶ್ಯಂ ಚಾಪಿ ಲೋಕೇಷು ಸೀತಾ ಪಾವನಮರ್ಹತಿ।
ದೀರ್ಘಕಾಲೋಷಿತಾ ಹೀಯಂ ರಾವಣಾಂತಃಪುರೇ ಶುಭಾ ॥ **6.118.13** ॥ 5289

ಬಾಲಿಶೋ ಬತ ಕಾಮಾತ್ಮಾ ರಾಮೋ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ।
ಇತಿ ವಕ್ಷ್ಯತಿ ಮಾಂ ಲೋಕೋ ಜಾನಕೀಮವಿಶೋಧ್ಯ ಹಿ ॥ **6.118.14** ॥ 5290

ಅನನ್ಯಹೃದಯಾಂ ಸೀತಾಂ ಮಚ್ಚಿತ್ತಪರಿರಕ್ಷಿಣೀಂ।
ಅಹಮಪ್ಯವಗಚ್ಛಾಮಿ ಮೈಥಿಲೀಂ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ ॥ **6.118.15** ॥ 5291

ಇಮಾಮಪಿ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷೀಂ ರಕ್ಷಿತಾಂ ಸ್ವೇನ ತೇಜಸಾ।
ರಾವಣೋ ನಾತಿವರ್ತೇತ ವೇಲಾಮಿವ ಮಹೋದಧಿಃ ॥ **6.118.16** ॥ 5292

ಪ್ರತ್ಯಯಾರ್ಥಂ ತು ಲೋಕಾನಾಂ ತ್ರಯಾಣಾಂ ಸತ್ಯಸಂಶ್ರಯಃ।
ಉಪೇಕ್ಷೇ ಚಾಪಿ ವೈದೇಹೀಂ ಪ್ರವಿಶಂತೀಂ ಹುತಾಶನಂ ॥ **6.118.17** ॥ 5293

ನ ಹಿ ಶಕ್ತಃ ಸುದುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಮನಸಾಪಿ ಹಿ ಮೈಥಿಲೀಂ।
ಪ್ರಧರ್ಷಯಿತುಮಪ್ರಾಪ್ಯಾಂ ದೀಪ್ತಾಮಗ್ನಿಶಿಖಾಮಿವ ॥ **6.118.18** ॥ 5294

ನೇಯಮರ್ಹತಿ ವೈಕ್ಲವ್ಯಂ ರಾವಣಾಂತಃಪುರೇ ಸತೀ।
ಅನನ್ಯಾ ಹಿ ಮಯಾ ಸೀತಾ ಭಾಸ್ಕರಸ್ಯ ಪ್ರಭಾ ಯಥಾ ॥ **6.118.19** ॥ 5295

ವಿಶುದ್ಧಾ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಮೈಥಿಲೀ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ।
ನ ವಿಹಾತುಂ ಮಯಾ ಶಕ್ಯಾ ಕೀರ್ತಿರಾತ್ಮವತಾ ಯಥಾ ॥ **6.118.20** ॥ 5296

ಅವಶ್ಯಂ ಚ ಮಯಾ ಕಾರ್ಯಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ವೋ ವಚೋ ಹಿತಂ।
ಸ್ನಿಗ್ಧಾನಾಂ ಲೋಕನಾಥಾನಾಮೇವಂ ಚ ವದತಾಂ ಹಿತಂ ॥ **6.118.21** ॥ 5297

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ವಿಜಯೀ ಮಹಾಬಲಃ
ಪ್ರಶಸ್ಯಮಾನಃ ಸ್ವಕೃತೇನ ಕರ್ಮಣಾ।
ಸಮೇತ್ಯ ರಾಮಃ ಪ್ರಿಯಯಾ ಮಹಾಯಶಾಃ
ಸುಖಂ ಸುಖಾರ್ಹೋಽನುಬಭೂವ ರಾಘವಃ ॥ **6.118.22** ॥ 5298

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾದಶಾಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕೋನವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಾಭ್ಯಾಂ ವಿಮಾನೇನಾಗತಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ದಶರಥಸ್ಯಾಭಿವಾದನಂ ಪುತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಸೀತಾಯೈ ಚಾವಶ್ಯಕಂ ಸಂದಿಶ್ಯ ತಸ್ಯೇಂದ್ರಲೋಕೇ ಗಮನಂ ಚ

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಶುಭಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾಘವೇಣಾನುಭಾಷಿತಂ।
ತತಃ ಶುಭತರಂ ವಾಕ್ಯಂ ವ್ಯಾಜಹಾರ ಮಹೇಶ್ವರಃ ॥ **6.119.1** ॥ 5299

ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮಹಾವಕ್ಷಃ ಪರಂತಪ।
ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಕೃತಮಿದಂ ಕರ್ಮ ತ್ವಯಾ ಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರ ॥ **6.119.2** ॥ 5300

ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಪ್ರವೃದ್ಧಂ ದಾರುಣಂ ತಮಃ।
ಅಪವೃತ್ತಂ ತ್ವಯಾ ಸಂಖ್ಯೇ ರಾಮ ರಾವಣಜಂ ಭಯಂ ॥ **6.119.3** ॥ 5301

ಆಶ್ವಾಸ್ಯ ಭರತಂ ದೀನಂ ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಚ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ।
ಕೈಕೇಯೀಂ ಚ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಾತರಂ ॥ **6.119.4** ॥ 5302

ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ನಂದಯಿತ್ವಾ ಸುಹೃಜ್ಜನಂ।
ಇಕ್ಷ್ವಾಕೂಣಾಂ ಕುಲೇ ವಂಶಂ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಮಹಾಬಲ ॥ **6.119.5** ॥ 5303

ಇಷ್ಟ್ವಾ ತುರಗಮೇಧೇನ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಾನುತ್ತಮಂ ಯಶಃ।
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಧನಂ ದತ್ತ್ವಾ ತ್ರಿದಿವಂ ಗಂತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.119.6** ॥ 5304

ಏಷ ರಾಜಾ ದಶರಥೋ ವಿಮಾನಸ್ಥಃ ಪಿತಾ ತವ।
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಮಾನುಷೇ ಲೋಕೇ ಗುರುಸ್ತವ ಮಹಾಯಶಾಃ ॥ **6.119.7** ॥ 5305

ಇಂದ್ರಲೋಕಂ ಗತಃ ಶ್ರೀಮಾಂಸ್ತ್ವಯಾ ಪುತ್ರೇಣ ತಾರಿತಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ತ್ವಮೇನಮಭಿವಾದಯ ॥ **6.119.8** ॥ 5306

ಮಹಾದೇವವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಘವಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ವಿಮಾನಶಿಖರಸ್ಥಸ್ಯ ಪ್ರಣಾಮಮಕರೋತ್ ಪಿತುಃ ॥ **6.119.9** ॥ 5307

ದೀಪ್ಯಮಾನಂ ಸ್ವಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ವಿರಜೋಽಂಬರಧಾರಿಣಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ದದರ್ಶ ಪಿತರಂ ಪ್ರಭುಃ ॥ **6.119.10** ॥ 5308

ಹರ್ಷೇಣ ಮಹತಾಽಽವಿಷ್ಟೋ ವಿಮಾನಸ್ಥೋ ಮಹೀಪತಿಃ।
ಪ್ರಾಣೈಃ ಪ್ರಿಯತರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುತ್ರಂ ದಶರಥಸ್ತದಾ ॥ **6.119.11** ॥ 5309

ಆರೋಪ್ಯಾಂಕೇ ಮಹಾಬಾಹುರ್ವರಾಸನಗತಃ ಪ್ರಭುಃ।
ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ತತೋ ವಾಕ್ಯಂ ಸಮಾದದೇ ॥ **6.119.12** ॥ 5310

ನ ಮೇ ಸ್ವರ್ಗೋ ಬಹು ಮತಃ ಸಮ್ಮಾನಶ್ಚ ಸುರರ್ಷಭೈಃ।
ತ್ವಯಾ ರಾಮ ವಿಹೀನಸ್ಯ ಸತ್ಯಂ ಪ್ರತಿಶೃಣೋಮಿ ತೇ ॥ **6.119.13** ॥ 5311

ಅದ್ಯ ತ್ವಾಂ ನಿಹತಾಮಿತ್ರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನಸಂ।
ನಿಸ್ತೀರ್ಣವನವಾಸಂ ಚ ಪ್ರೀತಿರಾಸೀತ್ ಪರಾ ಮಮ ॥ **6.119.14** ॥ 5312

ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಯಾನಿ ಚೋಕ್ತಾನಿ ವಾಕ್ಯಾನಿ ವದತಾಂ ವರ।
ತವ ಪ್ರವ್ರಾಜನಾರ್ಥಾನಿ ಸ್ಥಿತಾನಿ ಹೃದಯೇ ಮಮ ॥ **6.119.15** ॥ 5313

ತ್ವಾಂ ತು ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕುಶಲಿನಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಅದ್ಯ ದುಃಖಾದ್ ವಿಮುಕ್ತೋಽಸ್ಮಿ ನೀಹಾರಾದಿವ ಭಾಸ್ಕರಃ ॥ **6.119.16** ॥ 5314

ತಾರಿತೋಽಹಂ ತ್ವಯಾ ಪುತ್ರ ಸುಪುತ್ರೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಅಷ್ಟಾವಕ್ರೇಣ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಕಹೋಲೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಯಥಾ ॥ **6.119.17** ॥ 5315

ಇದಾನೀಂ ಚ ವಿಜಾನಾಮಿ ಯಥಾ ಸೌಮ್ಯ ಸುರೇಶ್ವರೈಃ।
ವಧಾರ್ಥಂ ರಾವಣಸ್ಯೇಹ ವಿಹಿತಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ॥ **6.119.18** ॥ 5316

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾ ಖಲು ಕೌಸಲ್ಯಾ ಯಾ ತ್ವಾಂ ರಾಮ ಗೃಹಂ ಗತಂ।
ವನಾನ್ನಿವೃತ್ತಂ ಸಂಹೃಷ್ಟಾ ದ್ರಕ್ಷ್ಯತೇ ಶತ್ರುಸೂದನಂ ॥ **6.119.19** ॥ 5317

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಾಃ ಖಲು ತೇ ರಾಮ ನರಾ ಯೇ ತ್ವಾಂ ಪುರೀಂ ಗತಂ।
ರಾಜ್ಯೇ ಚೈವಾಭಿಷಿಕ್ತಂ ಚ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಂತೇ ವಸುಧಾಧಿಪಂ ॥ **6.119.20** ॥ 5318

ಅನುರಕ್ತೇನ ಬಲಿನಾ ಶುಚಿನಾ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಾ।
ಇಚ್ಛೇಯಂ ತ್ವಾಮಹಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಭರತೇನ ಸಮಾಗತಂ ॥ **6.119.21** ॥ 5319

ಚತುರ್ದಶ ಸಮಾಃ ಸೌಮ್ಯ ವನೇ ನಿರ್ಯಾತಿತಾಸ್ತ್ವಯಾ।
ವಸತಾ ಸೀತಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಮತ್ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಚ ॥ **6.119.22** ॥ 5320

ನಿವೃತ್ತವನವಾಸೋಽಸಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರಿತಾ ತ್ವಯಾ।
ರಾವಣಂ ಚ ರಣೇ ಹತ್ವಾ ದೇವತಾಃ ಪರಿತೋಷಿತಾಃ ॥ **6.119.23** ॥ 5321

ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಯಶಃ ಶ್ಲಾಘ್ಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ತೇ ಶತ್ರುಸೂದನ।
ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಸಹ ರಾಜ್ಯಸ್ಥೋ ದೀರ್ಘಮಾಯುರವಾಪ್ನುಹಿ ॥ **6.119.24** ॥ 5322

ಇತಿ ಬ್ರುವಾಣಂ ರಾಜಾನಂ ರಾಮಃ ಪ್ರಾಂಜಲಿರಬ್ರವೀತ್।
ಕುರು ಪ್ರಸಾದಂ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಭರತಸ್ಯ ಚ ॥ **6.119.25** ॥ 5323

ಸಪುತ್ರಾಂ ತ್ವಾಂ ತ್ಯಜಾಮೀತಿ
ಯದುಕ್ತಾ ಕೇಕಯೀ ತ್ವಯಾ।
ಸ ಶಾಪಃ ಕೈಕಯೀಂ ಘೋರಃ
ಸಪುತ್ರಾಂ ನ ಸ್ಪೃಶೇತ್ ಪ್ರಭೋ ॥ **6.119.26** ॥ 5324

ತಥೇತಿ ಸ ಮಹಾರಾಜೋ ರಾಮಮುಕ್ತ್ವಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಚ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಪುನರ್ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.119.27** ॥ 5325

ರಾಮಂ ಶುಶ್ರೂಷತಾ ಭಕ್ತ್ಯಾ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಸಹ ಸೀತಯಾ।
ಕೃತಾ ಮಮ ಮಹಾಪ್ರೀತಿಃ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಧರ್ಮಫಲಂ ಚ ತೇ ॥ **6.119.28** ॥ 5326

ಧರ್ಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಯಶಶ್ಚ ವಿಪುಲಂ ಭುವಿ।
ರಾಮೇ ಪ್ರಸನ್ನೇ ಸ್ವರ್ಗಂ ಚ ಮಹಿಮಾನಂ ತಥೋತ್ತಮಂ ॥ **6.119.29** ॥ 5327

ರಾಮಂ ಶುಶ್ರೂಷ ಭದ್ರಂ ತೇ ಸುಮಿತ್ರಾನಂದವರ್ಧನ।
ರಾಮಃ ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಹಿತೇಷ್ವಭಿರತಃ ಸದಾ ॥ **6.119.30** ॥ 5328

ಏತೇ ಸೇಂದ್ರಾಸ್ತ್ರಯೋ ಲೋಕಾಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ।
ಅಭಿವಾದ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾನಮರ್ಚಂತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ॥ **6.119.31** ॥ 5329

ಏತತ್ ತದುಕ್ತಮವ್ಯಕ್ತಮಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಮ್ಮಿತಂ।
ದೇವಾನಾಂ ಹೃದಯಂ ಸೌಮ್ಯ ಗುಹ್ಯಂ ರಾಮಃ ಪರಂತಪಃ ॥ **6.119.32** ॥ 5330

ಅವಾಪ್ತಧರ್ಮಾಚರಣಂ ಯಶಶ್ಚ ವಿಪುಲಂ ತ್ವಯಾ।
ಏವಂ ಶುಶ್ರೂಷತಾವ್ಯಗ್ರಂ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಸಹ ಸೀತಯಾ ॥ **6.119.33** ॥ 5331

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಾಜಾ ಸ್ನುಷಾಂ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಂ ಸ್ಥಿತಾಂ।
ಪುತ್ರೀತ್ಯಾಭಾಷ್ಯ ಮಧುರಂ ಶನೈರೇನಾಮುವಾಚ ಹ ॥ **6.119.34** ॥ 5332

ಕರ್ತವ್ಯೋ ನ ತು ವೈದೇಹಿ ಮನ್ಯುಸ್ತ್ಯಾಗಮಿಮಂ ಪ್ರತಿ।
ರಾಮೇಣೇದಂ ವಿಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕೃತಂ ವೈ ತ್ವದ್ಧಿತೈಷಿಣಾ ॥ **6.119.35** ॥ 5333

ಸುದುಷ್ಕರಮಿದಂ ಪುತ್ರಿ ತವ ಚಾರಿತ್ರಲಕ್ಷಣಂ।
ಕೃತಂ ಯತ್ ತೇಽನ್ಯನಾರೀಣಾಂ ಯಶೋ ಹ್ಯಭಿಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.119.36** ॥ 5334

ನ ತ್ವಂ ಕಾಮಂ ಸಮಾಧೇಯಾ ಭರ್ತೃಶುಶ್ರೂಷಣಂ ಪ್ರತಿ।
ಅವಶ್ಯಂ ತು ಮಯಾ ವಾಚ್ಯಮೇಷ ತೇ ದೈವತಂ ಪರಂ ॥ **6.119.37** ॥ 5335

ಇತಿ ಪ್ರತಿಸಮಾದಿಶ್ಯ ಪುತ್ರೌ ಸೀತಾಂ ಚ ರಾಘವಃ।
ಇಂದ್ರಲೋಕಂ ವಿಮಾನೇನ ಯಯೌ ದಶರಥೋ ನೃಪಃ ॥ **6.119.38** ॥ 5336

ವಿಮಾನಮಾಸ್ಥಾಯ ಮಹಾನುಭಾವಃ
ಶ್ರಿಯಾ ಚ ಸಂಹೃಷ್ಟತನುರ್ನರೇಂದ್ರೋತ್ತಮಃ।

ಆಮಂತ್ರ್ಯ ಪುತ್ರೌ ಸಹ ಸೀತಯಾ ಚ
ಜಗಾಮ ದೇವಪ್ರವರಸ್ಯ ಲೋಕಂ ॥ **6.119.39** ॥ 5337

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕೋನವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾನುನಯೇನೇಂದ್ರೇಣ ಮೃತವಾನರಾಣಾಮುಜ್ಜೀವನಂ ದೇವಾನಾಂ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ ವಾನರಸೇನಾಯಾ ವಿಶ್ರಾಮಶ್ಚ

ಪ್ರತಿಪ್ರಯಾತೇ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೇ ಮಹೇಂದ್ರಃ ಪಾಕಶಾಸನಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪರಮಪ್ರೀತೋ ರಾಘವಂ ಪ್ರಾಂಜಲಿಂ ಸ್ಥಿತಂ ॥ **6.120.1** ॥ 5338

ಅಮೋಘಂ ದರ್ಶನಂ ರಾಮ ತವಾಸ್ಮಾಕಂ ನರರ್ಷಭ।
ಪ್ರೀತಿಯುಕ್ತಾಃ ಸ್ಮ ತೇನ ತ್ವಂ ಬ್ರೂಹಿ ಯನ್ಮನಸೇಪ್ಸಿತಂ ॥ **6.120.2** ॥ 5339

ಏವಮುಕ್ತೋ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಸುಪ್ರಸನ್ನಮನಾ ಹೃಷ್ಟೋ ವಚನಂ ಪ್ರಾಹ ರಾಘವಃ ॥ **6.120.3** ॥ 5340

ಯದಿ ಪ್ರೀತಿಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ಮಯಿ ತೇ ವಿಬುಧೇಶ್ವರ।
ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕುರು ಮೇ ಸತ್ಯಂ ವಚನಂ ವದತಾಂ ವರ ॥ **6.120.4** ॥ 5341

ಮಮ ಹೇತೋಃ ಪರಾಕ್ರಾಂತಾ ಯೇ ಗತಾ ಯಮಸಾದನಂ।
ತೇ ಸರ್ವೇ ಜೀವಿತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಮುತ್ತಿಷ್ಠಂತು ವಾನರಾಃ ॥ **6.120.5** ॥ 5342

ಮತ್ಕೃತೇ ವಿಪ್ರಯುಕ್ತಾ ಯೇ ಪುತ್ರೈರ್ದಾರೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ।
ತಾನ್ ಪ್ರೀತಮನಸಃ ಸರ್ವಾನ್ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಮಾನದ ॥ **6.120.6** ॥ 5343

ವಿಕ್ರಾಂತಾಶ್ಚಾಪಿ ಶೂರಾಶ್ಚ ನ ಮೃತ್ಯುಂ ಗಣಯಂತಿ ಚ।
ಕೃತಯತ್ನಾ ವಿಪನ್ನಾಶ್ಚ ಜೀವಯೈತಾನ್ ಪುರಂದರ ॥ **6.120.7** ॥ 5344

ಮತ್ಪ್ರಿಯೇಷ್ವಭಿರಕ್ತಾಶ್ಚ ನ ಮೃತ್ಯುಂ ಗಣಯಂತಿ ಯೇ।
ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾತ್ ಸಮೇಯುಸ್ತೇ ವರಮೇತಮಹಂ ವೃಣೇ ॥ **6.120.8** ॥ 5345

ನೀರುಜೋ ನಿರ್ವ್ರಣಾಂಶ್ಚೈವ ಸಂಪನ್ನಬಲಪೌರುಷಾನ್।
ಗೋಲಾಂಗೂಲಾಂಸ್ತಥರ್ಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಮಾನದ ॥ **6.120.9** ॥ 5346

ಅಕಾಲೇ ಚಾಪಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಮೂಲಾನಿ ಚ ಫಲಾನಿ ಚ।
ನದ್ಯಶ್ಚ ವಿಮಲಾಸ್ತತ್ರ ತಿಷ್ಠೇಯುರ್ಯತ್ರ ವಾನರಾಃ ॥ **6.120.10** ॥ 5347

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ವಚನಂ ತಸ್ಯ ರಾಘವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಮಹೇಂದ್ರಃ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚೇದಂ ವಚನಂ ಪ್ರೀತಿಸಂಯುತಂ ॥ **6.120.11** ॥ 5348

ಮಹಾನಯಂ ವರಸ್ತಾತ ಯಸ್ತ್ವಯೋಕ್ತೋ ರಘೂತ್ತಮ।
ದ್ವಿರ್ಮಯಾ ನೋಕ್ತಪೂರ್ವಂ ಚ ತಸ್ಮಾದೇತದ್ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.120.12** ॥ 5349

ಸಮುತ್ತಿಷ್ಠಂತು ತೇ ಸರ್ವೇ ಹತಾ ಯೇ ಯುಧಿ ರಾಕ್ಷಸೈಃ।
ಋಕ್ಷಾಶ್ಚ ಸಹ ಗೋಪುಚ್ಛೈರ್ನಿಕೃತ್ತಾನನಬಾಹವಃ ॥ **6.120.13** ॥ 5350

ನೀರುಜೋ ನಿರ್ವ್ರಣಾಶ್ಚೈವ ಸಂಪನ್ನಬಲಪೌರುಷಾಃ।
ಸಮುತ್ಥಾಸ್ಯಂತಿ ಹರಯಃ ಸುಪ್ತಾ ನಿದ್ರಾಕ್ಷಯೇ ಯಥಾ ॥ **6.120.14** ॥ 5351

ಸುಹೃದ್ಭಿರ್ಬಾಂಧವೈಶ್ಚೈವ ಜ್ಞಾತಿಭಿಃ ಸ್ವಜನೇನ ಚ।
ಸರ್ವ ಏವ ಸಮೇಷ್ಯಂತಿ ಸಂಯಕ್ತಾಃ ಪರಯಾ ಮುದಾ ॥ **6.120.15** ॥ 5352

ಅಕಾಲೇ ಪುಷ್ಪಶಬಲಾಃ ಫಲವಂತಶ್ಚ ಪಾದಪಾಃ।
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಮಹೇಷ್ವಾಸ ನದ್ಯಶ್ಚ ಸಲಿಲಾಯುತಾಃ ॥ **6.120.16** ॥ 5353

ಸವ್ರಣೈಃ ಪ್ರಥಮಂ ಗಾತ್ರೈರಿದಾನೀಂ ನಿರ್ವ್ರಣೈಃ ಸಮೈಃ।
ತತಃ ಸಮುತ್ಥಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಸುಪ್ತ್ವೇವ ಹರಿಸತ್ತಮಾಃ ॥ **6.120.17** ॥ 5354

ಬಭೂವುರ್ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಿಂ ತ್ವೇತದಿತಿ ವಿಸ್ಮಿತಾಃ।
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಪರಿಪೂರ್ಣಾರ್ಥಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವೇ ಸುರೋತ್ತಮಾಃ ॥ **6.120.18** ॥ 5355

ಅಬ್ರುವನ್ ಪರಮಪ್ರೀತಾಃ ಸ್ತುತ್ವಾ ರಾಮಂ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಗಚ್ಛಾಯೋಧ್ಯಾಮಿತೋ ರಾಜನ್ ವಿಸರ್ಜಯ ಚ ವಾನರಾನ್ ॥ **6.120.19** ॥ 5356

ಮೈಥಿಲೀಂ ಸಾಂತ್ವಯಸ್ವೈನಾಮನುರಕ್ತಾಂ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ।
ಭ್ರಾತರಂ ಭರತಂ ಪಶ್ಯ ತ್ವಚ್ಛೋಕಾದ್ ವ್ರತಚಾರಿಣಂ ॥ **6.120.20** ॥ 5357

ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಮಾತೄಃ ಸರ್ವಾಃ ಪರಂತಪ।
ಅಭಿಷೇಚಯ ಚಾತ್ಮಾನಂ ಪೌರಾನ್ ಗತ್ವಾ ಪ್ರಹರ್ಷಯ ॥ **6.120.21** ॥ 5358

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೋ ರಾಮಂ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಹ।
ವಿಮಾನೈಃ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶೈರ್ಯಯೌ ಹೃಷ್ಟಃ ಸುರೈಃ ಸಹ ॥ **6.120.22** ॥ 5359

ಅಭಿವಾದ್ಯ ಚ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾಂಸ್ತ್ರಿದಶೋತ್ತಮಾನ್।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ವಾಸಮಾಜ್ಞಾಪಯತ್ ತದಾ ॥ **6.120.23** ॥ 5360

ತತಸ್ತು ಸಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಮಪಾಲಿತಾ
ಮಹಾಚಮೂಹ್ರ್ಯಷ್ಟಜನಾ ಯಶಸ್ವಿನೀ।
ಶ್ರಿಯಾ ಜ್ವಲಂತೀ ವಿರರಾಜ ಸರ್ವತೋ
ನಿಶಾ ಪ್ರಣೀತೇವ ಹಿ ಶೀತರಶ್ಮಿನಾ ॥ **6.120.24** ॥ 5361

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಏಕವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಗಂತುಮುದ್ಯಮನಂ ತದಾಜ್ಞಯಾ ವಿಭೀಷಣೇನ ಪುಷ್ಪಕಸ್ಯಾನಯನಂ ಚ

ತಾಂ ರಾತ್ರಿಮುಷಿತಂ ರಾಮಂ ಸುಖೋದಿತಮರಿಂದಮಂ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ಜಯಂ ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.121.1** ॥ 5362

ಸ್ನಾನಾನಿ ಚಾಂಗರಾಗಾಣಿ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ।
ಚಂದನಾನಿ ಚ ಮಾಲ್ಯಾನಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ॥ **6.121.2** ॥ 5363

ಅಲಂಕಾರವಿದಶ್ಚೈತಾ ನಾರ್ಯಃ ಪದ್ಮನಿಭೇಕ್ಷಣಾಃ।
ಉಪಸ್ಥಿತಾಸ್ತ್ವಾಂ ವಿಧಿವತ್ ಸ್ನಾಪಯಿಷ್ಯಂತಿ ರಾಘವ ॥ **6.121.3** ॥ 5364

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ಹರೀನ್ ಸುಗ್ರೀವಮುಖ್ಯಾಂಸ್ತ್ವಂ ಸ್ನಾನೇನೋಪನಿಮಂತ್ರಯ ॥ **6.121.4** ॥ 5365

ಸ ತು ತಾಮ್ಯತಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಮಮ ಹೇತೋಃ ಸುಖೋಚಿತಃ।
ಸುಕುಮಾರೋ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಭರತಃ ಸತ್ಯಸಂಶ್ರಯಃ ॥ **6.121.5** ॥ 5366

ತಂ ವಿನಾ ಕೈಕಯೀಪುತ್ರಂ ಭರತಂ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಂ।
ನ ಮೇ ಸ್ನಾನಂ ಬಹು ಮತಂ ವಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ ॥ **6.121.6** ॥ 5367

ಏತತ್ ಪಶ್ಯ ಯಥಾ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಪ್ರತಿಗಚ್ಛಾಮ ತಾಂ ಪುರೀಂ।
ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ಗಚ್ಛತೋ ಹ್ಯೇಷ ಪಂಥಾಃ ಪರಮದುರ್ಗಮಃ ॥ **6.121.7** ॥ 5368

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಅಹ್ನಾ ತ್ವಾಂ ಪ್ರಾಪಯಿಷ್ಯಾಮಿ ತಾಂ ಪುರೀಂ ಪಾರ್ಥಿವಾತ್ಮಜ ॥ **6.121.8** ॥ 5369

ಪುಷ್ಪಕಂ ನಾಮ ಭದ್ರಂ ತೇ ವಿಮಾನಂ ಸೂರ್ಯಸನ್ನಿಭಂ।
ಮಮ ಭ್ರಾತುಃ ಕುಬೇರಸ್ಯ ರಾವಣೇನ ಬಲೀಯಸಾ ॥ **6.121.9** ॥ 5370

ಹೃತಂ ನಿರ್ಜಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮೇ ಕಾಮಗಂ ದಿವ್ಯಮುತ್ತಮಂ।
ತ್ವದರ್ಥಂ ಪಾಲಿತಂ ಚೇದಂ ತಿಷ್ಠತ್ಯತುಲವಿಕ್ರಮ ॥ **6.121.10** ॥ 5371

ತದಿದಂ ಮೇಘಸಂಕಾಶಂ ವಿಮಾನಮಿಹ ತಿಷ್ಠತಿ।
ಯೇನ ಯಾಸ್ಯಸಿ ಯಾನೇನ ತ್ವಮಯೋಧ್ಯಾಂ ಗತಜ್ವರಃ ॥ **6.121.11** ॥ 5372

ಅಹಂ ತೇ ಯದ್ಯನುಗ್ರಾಹ್ಯೋ ಯದಿ ಸ್ಮರಸಿ ಮೇ ಗುಣಾನ್।
ವಸ ತಾವದಿಹ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಯದ್ಯಸ್ತಿ ಮಯಿ ಸೌಹೃದಂ ॥ **6.121.12** ॥ 5373

ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಭಾರ್ಯಯಾ ಸಹ।
ಅರ್ಚಿತಃ ಸರ್ವಕಾಮೈಸ್ತ್ವಂ ತತೋ ರಾಮ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.121.13** ॥ 5374

ಪ್ರೀತಿಯುಕ್ತಸ್ಯ ವಿಹಿತಾಂ ಸಸೈನ್ಯಃ ಸಸುಹೃದ್ಗಣಃ।
ಸತ್ಕ್ರಿಯಾಂ ರಾಮ ಮೇ ತಾವದ್ ಗೃಹಾಣ ತ್ವಂ ಮಯೋದ್ಯತಾಂ ॥ **6.121.14** ॥ 5375

ಪ್ರಣಯಾದ್ ಬಹುಮಾನಾಚ್ಚ ಸೌಹಾರ್ದೇನ ಚ ರಾಘವ।
ಪ್ರಸಾದಯಾಮಿ ಪ್ರೇಷ್ಯೋಽಹಂ ನ ಖಲ್ವಾಜ್ಞಾಪಯಾಮಿ ತೇ ॥ **6.121.15** ॥ 5376

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತತೋ ರಾಮಃ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಂ।
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಮೇವ ಶೃಣ್ವತಾಂ ॥ **6.121.16** ॥ 5377

ಪೂಜಿತೋಽಸ್ಮಿ ತ್ವಯಾ ವೀರ ಸಾಚಿವ್ಯೇನ ಪರೇಣ ಚ।
ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಚ ಚೇಷ್ಟಾಭಿಃ ಸೌಹಾರ್ದೇನ ಪರೇಣ ಚ ॥ **6.121.17** ॥ 5378

ನ ಖಲ್ವೇತನ್ನ ಕುರ್ಯಾಂ ತೇ ವಚನಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ।
ತಂ ತು ಮೇ ಭ್ರಾತರಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಭರತಂ ತ್ವರತೇ ಮನಃ ॥ **6.121.18** ॥ 5379

ಮಾಂ ನಿವರ್ತಯಿತುಂ ಯೋಽಸೌ ಚಿತ್ರಕೂಟಮುಪಾಗತಃ।
ಶಿರಸಾ ಯಾಚತೋ ಯಸ್ಯ ವಚನಂ ನ ಕೃತಂ ಮಯಾ ॥ **6.121.19** ॥ 5380

ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಚ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ಕೈಕೇಯೀಂ ಚ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ।
ಗುಹಂ ಚ ಸುಹೃದಂ ಚೈವ ಪೌರಾಂಜಾನಪದೈಃ ಸಹ ॥ **6.121.20** ॥ 5381

ಅನುಜಾನೀಹಿ ಮಾಂ ಸೌಮ್ಯ ಪೂಜಿತೋಽಸ್ಮಿ ವಿಭೀಷಣ।
ಮನ್ಯುರ್ನ ಖಲು ಕರ್ತವ್ಯಃ ಸಖೇ ತ್ವಾಂ ಚಾನುಮಾನಯೇ ॥ **6.121.21** ॥ 5382

ಉಪಸ್ಥಾಪಯ ಮೇ ಶೀಘ್ರಂ ವಿಮಾನಂ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ।
ಕೃತಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಮೇ ವಾಸಃ ಕಥಂ ಸ್ಯಾದಿಹ ಸಮ್ಮತಃ ॥ **6.121.22** ॥ 5383

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ರಾಮೇಣ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ವಿಮಾನಂ ಸೂರ್ಯಸಂಕಾಶಮಾಜುಹಾವ ತ್ವರಾನ್ವಿತಃ ॥ **6.121.23** ॥ 5384

ತತಃ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಾಂಗಂ ವೈದೂರ್ಯಮಣಿವೇದಿಕಂ।
ಕೂಟಾಗಾರೈಃ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ಸರ್ವತೋ ರಜತಪ್ರಭಂ ॥ **6.121.24** ॥ 5385

ಪಾಂಡುರಾಭಿಃ ಪತಾಕಾಭಿರ್ಧ್ವಜೈಶ್ಚ ಸಮಲಂಕೃತಂ।
ಶೋಭಿತಂ ಕಾಂಚನೈರ್ಹರ್ಮ್ಯೈರ್ಹೇಮಪದ್ಮವಿಭೂಷಿತೈಃ ॥ **6.121.25** ॥ 5386

ಪ್ರಕೀರ್ಣಂ ಕಿಂಕಿಣೀಜಾಲೈರ್ಮುಕ್ತಾಮಣಿಗವಾಕ್ಷಕಂ।
ಘಂಟಾಜಾಲೈಃ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಂ ಸರ್ವತೋ ಮಧುರಸ್ವನಂ ॥ **6.121.26** ॥ 5387

ತಂ ಮೇರುಶಿಖರಾಕಾರಂ ನಿರ್ಮಿತಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ।
ಬೃಹದ್ಭಿರ್ಭೂಷಿತಂ ಹರ್ಮ್ಯೈರ್ಮುಕ್ತಾರಜತಶೋಭಿತೈಃ ॥ **6.121.27** ॥ 5388

ತಲೈಃ ಸ್ಫಟಿಕಚಿತ್ರಾಂಗೈರ್ವೈದೂರ್ಯೈಶ್ಚ ವರಾಸನೈಃ।
ಮಹಾರ್ಹಾಸ್ತರಣೋಪೇತೈರುಪಪನ್ನಂ ಮಹಾಧನೈಃ ॥ **6.121.28** ॥ 5389

ಉಪಸ್ಥಿತಮನಾಧೃಷ್ಯಂ ತದ್ ವಿಮಾನಂ ಮನೋಜವಂ।
ನಿವೇದಯಿತ್ವಾ ರಾಮಾಯ ತಸ್ಥೌ ತತ್ರ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.121.29** ॥ 5390

ತತ್ ಪುಷ್ಪಕಂ ಕಾಮಗಮಂ ವಿಮಾನ -
ಮುಪಸ್ಥಿತಂ ಭೂಧರಸನ್ನಿಕಾಶಂ।
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತದಾ ವಿಸ್ಮಯಮಾಜಗಾಮ
ರಾಮಃ ಸಸೌಮಿತ್ರಿರುದಾರಸತ್ತ್ವಃ ॥ **6.121.30** ॥ 5391

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ದ್ವಾವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಜ್ಞಯಾ ವಿಭೀಷಣೇನ ವಾನರಾಣಾಂ ಭೃಶಂ ಸತ್ಕಾರೋ ವಿಭೀಷಣಂ ವಾನರಾಂಶ್ಚ ಸಹೈವಾದಾಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಪುಷ್ಪಕೇಣಾಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಸ್ಥಾನಂ ಚ

ಉಪಸ್ಥಿತಂ ತು ತಂ ಕೃತ್ವಾ ಪುಷ್ಪಕಂ ಪುಷ್ಪಭೂಷಿತಂ।
ಅವಿದೂರೇ ಸ್ಥಿತೋ ರಾಮಮಿತ್ಯುವಾಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.122.1** ॥ 5392

ಸ ತು ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟೋ ವಿನೀತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ಅಬ್ರವೀತ್ ತ್ವರಯೋಪೇತಃ ಕಿಂ ಕರೋಮೀತಿ ರಾಘವಂ ॥ **6.122.2** ॥ 5393

ತಮಬ್ರವೀನ್ಮಹಾತೇಜಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯೋಪಶೃಣ್ವತಃ।
ವಿಮೃಶ್ಯ ರಾಘವೋ ವಾಕ್ಯಮಿದಂ ಸ್ನೇಹಪುರಸ್ಕೃತಂ ॥ **6.122.3** ॥ 5394

ಕೃತಪ್ರಯತ್ನಕರ್ಮಾಣಃ ಸರ್ವ ಏವ ವನೌಕಸಃ।
ರತ್ನೈರರ್ಘ್ಯೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈಃ ಸಂಪೂಜ್ಯಂತಾಂ ವಿಭೀಷಣ ॥ **6.122.4** ॥ 5395

ಸಹಾಮೀಭಿಸ್ತ್ವಯಾ ಲಂಕಾ ನಿರ್ಜಿತಾ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ।
ಹೃಷ್ಟೈಃ ಪ್ರಾಣಭಯಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಸಂಗ್ರಾಮೇಷ್ವನಿವರ್ತಿಭಿಃ ॥ **6.122.5** ॥ 5396

ತ ಇಮೇ ಕೃತಕರ್ಮಾಣಃ ಸರ್ವ ಏವ ವನೌಕಸಃ।
ಧನರತ್ನಪ್ರದಾನೈಶ್ಚ ಕರ್ಮೈಷಾಂ ಸಫಲಂ ಕುರು ॥ **6.122.6** ॥ 5397

ಏವಂ ಸಮ್ಮಾನಿತಾಶ್ಚೈತೇ ನಂದ್ಯಮಾನಾ ಯಥಾ ತ್ವಯಾ।
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಕೃತಜ್ಞೇನ ನಿರ್ವೃತಾ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ ॥ **6.122.7** ॥ 5398

ತ್ಯಾಗಿನಂ ಸಂಗ್ರಹೀತಾರಂ ಸಾನುಕ್ರೋಶಂ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂ।
ಸರ್ವೇ ತ್ವಾಮಭಿಗಚ್ಛಂತಿ ತತಃ ಸಂಬೋಧಯಾಮಿ ತೇ ॥ **6.122.8** ॥ 5399

ಹೀನಂ ರತಿಗುಣೈಃ ಸರ್ವೈರಭಿಹಂತಾರಮಾಹವೇ।
ಸೇನಾ ತ್ಯಜತಿ ಸಂವಿಗ್ನಾ ನೃಪತಿಂ ತಂ ನರೇಶ್ವರ ॥ **6.122.9** ॥ 5400

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ರಾಮೇಣ ವಾನರಾಂಸ್ತಾನ್ ವಿಭೀಷಣಃ।
ರತ್ನಾರ್ಥಸಂವಿಭಾಗೇನ ಸರ್ವಾನೇವಾಭ್ಯಪೂಜಯತ್ ॥ **6.122.10** ॥ 5401

ತತಸ್ತಾನ್ ಪೂಜಿತಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರತ್ನಾರ್ಥೈರ್ಹರಿಯೂಥಪಾನ್।
ಆರುರೋಹ ತದಾ ರಾಮಸ್ತದ್ ವಿಮಾನಮನುತ್ತಮಂ ॥ **6.122.11** ॥ 5402

ಅಂಕೇನಾದಾಯ ವೈದೇಹೀಂ ಲಜ್ಜಮಾನಾಂ ಮನಸ್ವಿನೀಂ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ವಿಕ್ರಾಂತೇನ ಧನುಷ್ಮತಾ ॥ **6.122.12** ॥ 5403

ಅಬ್ರವೀತ್ ಸ ವಿಮಾನಸ್ಥಃ ಪೂಜಯನ್ ಸರ್ವವಾನರಾನ್।
ಸುಗ್ರೀವಂ ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಃ ಸವಿಭೀಷಣಂ ॥ **6.122.13** ॥ 5404

ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯಂ ಕೃತಮಿದಂ ಭವದ್ಭಿರ್ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ಅನುಜ್ಞಾತಾ ಮಯಾ ಸರ್ವೇ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಪ್ರತಿಗಚ್ಛತ ॥ **6.122.14** ॥ 5405

ಯತ್ ತು ಕಾರ್ಯಂ ವಯಸ್ಯೇನ ಸ್ನಿಗ್ಧೇನ ಚ ಹಿತೇನ ಚ।
ಕೃತಂ ಸುಗ್ರೀವ ತತ್ ಸರ್ವಂ ಭವತಾಧರ್ಮಭೀರುಣಾ ॥ **6.122.15** ॥ 5406

ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಪ್ರತಿ ಯಾಹ್ಯಾಶು ಸ್ವಸೈನ್ಯೇನಾಭಿಸಂವೃತಃ।
ಸ್ವರಾಜ್ಯೇ ವಸ ಲಂಕಾಯಾಂ ಮಯಾ ದತ್ತೇ ವಿಭೀಷಣ।
ನ ತ್ವಾಂ ಧರ್ಷಯಿತುಂ ಶಕ್ತಾಃ ಸೇಂದ್ರಾ ಅಪಿ ದಿವೌಕಸಃ ॥ **6.122.16** ॥ 5407

ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿ ಯಾಸ್ಯಾಮಿ ರಾಜಧಾನೀಂ ಪಿತುರ್ಮಮ।
ಅಭ್ಯನುಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸರ್ವಾನಾಮಂತ್ರಯಾಮಿ ವಃ ॥ **6.122.17** ॥ 5408

ಏವಮುಕ್ತಾಸ್ತು ರಾಮೇಣ ಹರೀಂದ್ರಾ ಹರಯಸ್ತಥಾ।
ಊಚುಃ ಪ್ರಾಂಜಲಯಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ॥ **6.122.18**॥ 5409

ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ಗಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಃ ಸರ್ವಾನ್ ನಯತು ನೋ ಭವಾನ್।
ಮುದ್ಯುಕ್ತಾ ವಿಚರಿಷ್ಯಾಮೋ ವನಾನ್ಯುಪವನಾನಿ ಚ॥ **6.122.19**॥ 5410

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ವಾಮಭಿಷೇಕಾರ್ದ್ರಂ ಕೌಸಲ್ಯಾಮಭಿವಾದ್ಯ ಚ।
ಅಚಿರಾದಾಗಮಿಷ್ಯಾಮಃ ಸ್ವಗೃಹಾನ್ ನೃಪಸತ್ತಮ॥ **6.122.20**॥ 5411

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ವಾನರೈಃ ಸವಿಭೀಷಣೈಃ।
ಅಬ್ರವೀದ್ ವಾನರಾನ್ ರಾಮಃ ಸಸುಗ್ರೀವವಿಭೀಷಣಾನ್॥ **6.122.21**॥ 5412

ಪ್ರಿಯಾತ್ ಪ್ರಿಯತರಂ ಲಬ್ಧಂ ಯದಹಂ ಸಸುಹೃಜ್ಜನಃ।
ಸರ್ವೈರ್ಭವದ್ಭಿಃ ಸಹಿತಃ ಪ್ರೀತಿಂ ಲಪ್ಸ್ಯೇ ಪುರೀಂ ಗತಃ॥ **6.122.22**॥ 5413

ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾರೋಹ ಸುಗ್ರೀವ ವಿಮಾನಂ ಸಹ ವಾನರೈಃ।
ತ್ವಮಪ್ಯಾರೋಹ ಸಾಮಾತ್ಯೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರ ವಿಭೀಷಣ॥ **6.122.23**॥ 5414

ತತಃ ಸ ಪುಷ್ಪಕಂ ದಿವ್ಯಂ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಹ ವಾನರೈಃ।
ಆರುರೋಹ ಮುದಾ ಯುಕ್ತಃ ಸಾಮಾತ್ಯಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ॥ **6.122.24**॥ 5415

ತೇಷ್ವಾರೂಢೇಷು ಸರ್ವೇಷು ಕೌಬೇರಂ ಪರಮಾಸನಂ।
ರಾಘವೇಣಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಮುತ್ಪಪಾತ ವಿಹಾಯಸಂ॥ **6.122.25**॥ 5416

ಖಗತೇನ ವಿಮಾನೇನ ಹಂಸಯುಕ್ತೇನ ಭಾಸ್ವತಾ।
ಪ್ರಹೃಷ್ಟಶ್ಚ ಪ್ರತೀತಶ್ಚ ಬಭೌ ರಾಮಃ ಕುಬೇರವತ್॥ **6.122.26**॥ 5417

ತೇ ಸರ್ವೇ ವಾನರರ್ಕ್ಷಾಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಾಃ।
ಯಥಾಸುಖಮಸಂಬಾಧಂ ದಿವ್ಯೇ ತಸ್ಮಿನ್ನುಪಾವಿಶನ್॥ **6.122.27**॥ 5418

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಾವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ತ್ರಯೋವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ಗಚ್ಛನ್ ಶ್ರೀರಾಮೋ ಸೀತಾಂ ಮಾರ್ಗಸ್ಥಾನಾನ್ಯದರ್ಶಯತ್

ಅನುಜ್ಞಾತಂ ತು ರಾಮೇಣ ತದ್ ವಿಮಾನಮನುತ್ತಮಂ।
ಹಂಸಯುಕ್ತಂ ಮಹಾನಾದಮುತ್ಪಪಾತ ವಿಹಾಯಸಂ ॥ **6.123.1** ॥ 5419

ಪಾತಯಿತ್ವಾ ತತಶ್ಚಕ್ಷುಃ ಸರ್ವತೋ ರಘುನಂದನಃ।
ಅಬ್ರವೀನ್ಮೈಥಿಲೀಂ ಸೀತಾಂ ರಾಮಃ ಶಶಿನಿಭಾನನಾಂ ॥ **6.123.2** ॥ 5420

ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾಕಾರೇ ತ್ರಿಕೂಟಶಿಖರೇ ಸ್ಥಿತಾಂ।
ಲಂಕಾಮೀಕ್ಷಸ್ವ ವೈದೇಹಿ ನಿರ್ಮಿತಾಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ ॥ **6.123.3** ॥ 5421

ಏತದಾಯೋಧನಂ ಪಶ್ಯ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಂ।
ಹರೀಣಾಂ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ಸೀತೇ ವಿಶಸನಂ ಮಹತ್ ॥ **6.123.4** ॥ 5422

ಏಷ ದತ್ತವರಃ ಶೇತೇ ಪ್ರಮಾಥೀ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ತವ ಹೇತೋರ್ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ನಿಹತೋ ರಾವಣೋ ಮಯಾ ॥ **6.123.5** ॥ 5423

ಕುಂಭಕರ್ಣೋಽತ್ರ ನಿಹತಃ ಪ್ರಹಸ್ತಶ್ಚ ನಿಶಾಚರಃ।
ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಶ್ಚಾತ್ರ ನಿಹತೋ ವಾನರೇಣ ಹನೂಮತಾ ॥ **6.123.6** ॥ 5424

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ಹತಶ್ಚಾತ್ರ ಸುಷೇಣೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನೇಂದ್ರಜಿಚ್ಚಾತ್ರ ರಾವಣಿರ್ನಿಹತೋ ರಣೇ ॥ **6.123.7** ॥ 5425

ಅಂಗದೇನಾತ್ರ ನಿಹತೋ ವಿಕಟೋ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ವಿರೂಪಾಕ್ಷಶ್ಚ ದುಷ್ಪ್ರೇಕ್ಷೋ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ॥ **6.123.8** ॥ 5426

ಅಕಂಪನಶ್ಚ ನಿಹತೋ ಬಲಿನೋಽನ್ಯೇ ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ।
ತ್ರಿಶಿರಾಶ್ಚಾತಿಕಾಯಶ್ಚ ದೇವಾಂತಕನರಾಂತಕೌ ॥ **6.123.9** ॥ 5427

ಯುದ್ಧೋನ್ಮತ್ತಶ್ಚ ಮತ್ತಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಪ್ರವರಾವುಭೌ।
ನಿಕುಂಭಶ್ಚೈವ ಕುಂಭಶ್ಚ ಕುಂಭಕರ್ಣಾತ್ಮಜೌ ಬಲೀ ॥ **6.123.10** ॥ 5428

ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರಶ್ಚ ದಂಷ್ಟ್ರಶ್ಚ ಬಹವೋ ರಾಕ್ಷಸಾ ಹತಾಃ।
ಮಕರಾಕ್ಷಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಮಯಾ ಯುಧಿ ನಿಪಾತಿತಃ ॥ **6.123.11** ॥ 5429

ಅಕಂಪನಶ್ಚ ನಿಹತಃ ಶೋಣಿತಾಕ್ಷಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಯೂಪಾಕ್ಷಶ್ಚ ಪ್ರಜಂಘಶ್ಚ ನಿಹತೌ ತು ಮಹಾಹವೇ ॥ **6.123.12** ॥ 5430

ವಿದ್ಯುಜ್ಜಿಹ್ವೋಽತ್ರ ನಿಹತೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ಭೀಮದರ್ಶನಃ।
ಯಜ್ಞಶತ್ರುಶ್ಚ ನಿಹತಃ ಸುಪ್ತಘ್ನಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.123.13** ॥ 5431

ಸೂರ್ಯಶತ್ರುಶ್ಚ ನಿಹತೋ ಬ್ರಹ್ಮಶತ್ರುಸ್ತಥಾಪರಃ।
ಅತ್ರ ಮಂದೋದರೀ ನಾಮ ಭಾರ್ಯಾ ತಂ ಪರ್ಯದೇವಯತ್ ॥ **6.123.14** ॥ 5432

ಸಪತ್ನೀನಾಂ ಸಹಸ್ರೇಣ ಸಾಗ್ರೇಣ ಪರಿವಾರಿತಾ।
ಏತತ್ ತು ದೃಶ್ಯತೇ ತೀರ್ಥಂ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ವರಾನನೇ ॥ **6.123.15** ॥ 5433

ಯತ್ರ ಸಾಗರಮುತ್ತೀರ್ಯ ತಾಂ ರಾತ್ರಿಮುಷಿತಾ ವಯಂ।
ಏಷ ಸೇತುರ್ಮಯಾ ಬದ್ಧಃ ಸಾಗರೇ ಲವಣಾರ್ಣವೇ ॥ **6.123.16** ॥ 5434

ತವ ಹೇತೋರ್ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ನಲಸೇತುಃ ಸುದುಷ್ಕರಃ।
ಪಶ್ಯ ಸಾಗರಮಕ್ಷೋಭ್ಯಂ ವೈದೇಹಿ ವರುಣಾಲಯಂ ॥ **6.123.17** ॥ 5435

ಅಪಾರಮಿವ ಗರ್ಜಂತಂ ಶಂಖಶುಕ್ತಿಸಮಾಕುಲಂ।
ಹಿರಣ್ಯನಾಭಂ ಶೈಲೇಂದ್ರಂ ಕಾಂಚನಂ ಪಶ್ಯ ಮೈಥಿಲಿ ॥ **6.123.18** ॥ 5436

ವಿಶ್ರಮಾರ್ಥಂ ಹನುಮತೋ ಭಿತ್ತ್ವಾ ಸಾಗರಮುತ್ಥಿತಂ।
ಏತತ್ ಕುಕ್ಷೌ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಸ್ಕಂಧಾವಾರನಿವೇಶನಂ ॥ **6.123.19** ॥ 5437

ಅತ್ರ ಪೂರ್ವಂ ಮಹಾದೇವಃ ಪ್ರಸಾದಮಕರೋದ್ ವಿಭುಃ।
ಏತತ್ ತು ದೃಶ್ಯತೇ ತೀರ್ಥಂ ಸಾಗರಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.123.20** ॥ 5438

ಸೇತುಬಂಧ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇನ ಚ ಪೂಜಿತಂ।
ಏತತ್ ಪವಿತ್ರಂ ಪರಮಂ ಮಹಾಪಾತಕನಾಶನಂ ॥ **6.123.21** ॥ 5439

ಅತ್ರ ರಾಕ್ಷಸರಾಜೋಽಯಮಾಜಗಾಮ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಏಷಾ ಸಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಸೀತೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ಚಿತ್ರಕಾನನಾ ॥ **6.123.22** ॥ 5440

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ಪುರೀ ರಮ್ಯಾ ಯತ್ರ ವಾಲೀ ಮಯಾ ಹತಃ।
ಅಥ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುರೀಂ ಸೀತಾ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ವಾಲಿಪಾಲಿತಾಂ ॥ **6.123.23** ॥ 5441

ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಶ್ರಿತಂ ವಾಕ್ಯಂ ರಾಮಂ ಪ್ರಣಯಸಾಧ್ವಸಾ।
ಸುಗ್ರೀವಪ್ರಿಯಭಾರ್ಯಾಭಿಸ್ತಾರಾಪ್ರಮುಖತೋ ನೃಪ ॥ **6.123.24** ॥ 5442

ಅನ್ಯೇಷಾಂ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಪರಿವೃತಾ ಹ್ಯಹಂ।
ಗಂತುಮಿಚ್ಛೇ ಸಹಾಯೋಧ್ಯಾಂ ರಾಜಧಾನೀಂ ತ್ವಯಾ ಸಹ ॥ **6.123.25** ॥ 5443

ಏವಮುಕ್ತೋಽಥ ವೈದೇಹ್ಯಾ ರಾಘವಃ ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ತಾಂ।
ಏವಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾಪ್ಯ ರಾಘವಃ ॥ **6.123.26** ॥ 5444

ವಿಮಾನಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಸುಗ್ರೀವಂ ವಾಕ್ಯಮೇತದುವಾಚ ಹ।
ಬ್ರೂಹಿ ವಾನರಶಾರ್ದೂಲ ಸರ್ವಾನ್ ವಾನರಪುಂಗವಾನ್ ॥ **6.123.27** ॥ 5445

ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಪರಿವೃತಾಃ ಸರ್ವೇ ಹ್ಯಯೋಧ್ಯಾಂ ಯಾಂತು ಸೀತಯಾ।
ತಥಾ ತ್ವಮಪಿ ಸರ್ವಾಭಿಃ ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಸಹ ಮಹಾಬಲ ॥ **6.123.28** ॥ 5446

ಅಭಿತ್ವರಯ ಸುಗ್ರೀವ ಗಚ್ಛಾಮಃ ಪ್ಲವಗಾಧಿಪ।
ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವೋ ರಾಮೇಣಾಮಿತತೇಜಸಾ ॥ **6.123.29** ॥ 5447

ವಾನರಾಧಿಪತಿಃ ಶ್ರೀಮಾಂಸ್ತೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈಃ ಸಮಾವೃತಃ।
ಪ್ರವಿಶ್ಯಾಂತಃಪುರಂ ಶೀಘ್ರಂ ತಾರಾಮುದ್ವೀಕ್ಷ್ಯ ಸೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.123.30** ॥ 5448

ಪ್ರಿಯೇ ತ್ವಂ ಸಹ ನಾರೀಭಿರ್ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ।
ರಾಘವೇಣಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಾ ಮೈಥಿಲೀಪ್ರಿಯಕಾಮ್ಯಯಾ ॥ **6.123.31** ॥ 5449

ತ್ವರ ತ್ವಮಭಿಗಚ್ಛಾಮೋ ಗೃಹ್ಯ ವಾನರಯೋಷಿತಃ।
ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ದರ್ಶಯಿಷ್ಯಾಮಃ ಸರ್ವಾ ದಶರಥಸ್ತ್ರಿಯಃ ॥ **6.123.32** ॥ 5450

ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ತಾರಾ ಸರ್ವಾಂಗಶೋಭನಾ।
ಆಹೂಯ ಚಾಬ್ರವೀತ್ ಸರ್ವಾ ವಾನರಾಣಾಂ ತು ಯೋಷಿತಃ ॥ **6.123.33** ॥ 5451

ಸುಗ್ರೀವೇಣಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಾ ಗಂತುಂ ಸರ್ವೈಶ್ಚ ವಾನರೈಃ।
ಮಮ ಚಾಪಿ ಪ್ರಿಯಂ ಕಾರ್ಯಮಯೋಧ್ಯಾದರ್ಶನೇನ ಚ ॥ **6.123.34** ॥ 5452

ಪ್ರವೇಶಂ ಚೈವ ರಾಮಸ್ಯ ಪೌರಜಾನಪದೈಃ ಸಹ।
ವಿಭೂತಿಂ ಚೈವ ಸರ್ವಾಸಾಂ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ದಶರಥಸ್ಯ ಚ ॥ **6.123.35** ॥ 5453

ತಾರಯಾ ಚಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಾಃ ಸರ್ವಾ ವಾನರಯೋಷಿತಃ।
ನೇಪಥ್ಯವಿಧಿಪೂರ್ವಂ ತು ಕೃತ್ವಾ ಚಾಪಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ॥ **6.123.36** ॥ 5454

ಅಧ್ಯಾರೋಹನ್ ವಿಮಾನಂ ತತ್ ಸೀತಾದರ್ಶನಕಾಂಕ್ಷಯಾ।
ತಾಭಿಃ ಸಹೋತ್ಥಿತಂ ಶೀಘ್ರಂ ವಿಮಾನಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಘವಃ ॥ **6.123.37** ॥ 5455

ಋಷ್ಯಮೂಕಸಮೀಪೇ ತು ವೈದೇಹೀಂ ಪುನರಬ್ರವೀತ್।
ದೃಶ್ಯತೇಽಸೌ ಮಹಾನ್ ಸೀತೇ ಸವಿದ್ಯುದಿವ ತೋಯದಃ ॥ **6.123.38** ॥ 5456

ಋಷ್ಯಮೂಕೋ ಗಿರಿವರಃ ಕಾಂಚನೈರ್ಧಾತುಭಿರ್ವೃತಃ।
ಅತ್ರಾಹಂ ವಾನರೇಂದ್ರೇಣ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸಮಾಗತಃ ॥ **6.123.39** ॥ 5457

ಸಮಯಶ್ಚ ಕೃತಃ ಸೀತೇ ವಧಾರ್ಥಂ ವಾಲಿನೋ ಮಯಾ।
ಏಷಾ ಸಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಪಂಪಾ ನಲಿನೀ ಚಿತ್ರಕಾನನಾ ॥ **6.123.40** ॥ 5458

ತ್ವಯಾ ವಿಹೀನೋ ಯತ್ರಾಹಂ ವಿಲಲಾಪ ಸುದುಃಖಿತಃ।
ಅಸ್ಯಾಸ್ತೀರೇ ಮಯಾ ದೃಷ್ಟಾ ಶಬರೀ ಧರ್ಮಚಾರಿಣೀ ॥ **6.123.41** ॥ 5459

ಅತ್ರ ಯೋಜನಬಾಹುಶ್ಚ ಕಬಂಧೋ ನಿಹತೋ ಮಯಾ।
ದೃಶ್ಯತೇಽಸೌ ಜನಸ್ಥಾನೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೀತೇ ವನಸ್ಪತಿಃ ॥ **6.123.42** ॥ 5460

ಜಟಾಯುಶ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತವ ಹೇತೋರ್ವಿಲಾಸಿನಿ।
ರಾವಣೇನ ಹತೋ ಯತ್ರ ಪಕ್ಷಿಣಾಂ ಪ್ರವರೋ ಬಲೀ ॥ **6.123.43** ॥ 5461

ಖರಶ್ಚ ನಿಹತೋ ಯತ್ರ ದೂಷಣಶ್ಚ ನಿಪಾತಿತಃ।
ತ್ರಿಶಿರಾಶ್ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಮಯಾ ಬಾಣೈರಜಿಹ್ಮಗೈಃ ॥ **6.123.44** ॥ 5462

ಏತತ್ ತದಾಶ್ರಮಪದಮಸ್ಮಾಕಂ ವರವರ್ಣಿನಿ।
ಪರ್ಣಶಾಲಾ ತಥಾ ಚಿತ್ರಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಶುಭದರ್ಶನೇ ॥ **6.123.45** ॥ 5463

ಯತ್ರ ತ್ವಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ರಾವಣೇನ ಹೃತಾ ಬಲಾತ್।
ಏಷಾ ಗೋದಾವರೀ ರಮ್ಯಾ ಪ್ರಸನ್ನಸಲಿಲಾ ಶುಭಾ ॥ **6.123.46** ॥ 5464

ಅಗಸ್ತ್ಯಸ್ಯಾಶ್ರಮಶ್ಚೈವ ದೃಶ್ಯತೇ ಕದಲೀವೃತಃ।
ದೀಪ್ತಶ್ಚೈವಾಶ್ರಮೋ ಹ್ಯೇಷ ಸುತೀಕ್ಷ್ಣಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ **6.123.47** ॥ 5465

ದೃಶ್ಯತೇ ಚೈವ ವೈದೇಹಿ ಶರಭಂಗಾಶ್ರಮೋ ಮಹಾನ್।
ಉಪಯಾತಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೋ ಯತ್ರ ಶಕ್ರಃ ಪುರಂದರಃ ॥ **6.123.48** ॥ 5466

ಅಸ್ಮಿನ್ ದೇಶೇ ಮಹಾಕಾಯೋ ವಿರಾಧೋ ನಿಹತೋ ಮಯಾ।
ಏತೇ ತೇ ತಾಪಸಾ ದೇವಿ ದೃಶ್ಯಂತೇ ತನುಮಧ್ಯಮೇ ॥ **6.123.49** ॥ 5467

ಅತ್ರಿಃ ಕುಲಪತಿರ್ಯತ್ರ ಸೂರ್ಯವೈಶ್ವಾನರೋಪಮಃ।
ಅತ್ರ ಸೀತೇ ತ್ವಯಾ ದೃಷ್ಟಾ ತಾಪಸೀ ಧರ್ಮಚಾರಿಣೀ ॥ **6.123.50** ॥ 5468

ಅಸೌ ಸುತನು ಶೈಲೇಂದ್ರಶ್ಚಿತ್ರಕೂಟಃ ಪ್ರಕಾಶತೇ।
ಅತ್ರ ಮಾಂ ಕೈಕಯೀಪುತ್ರಃ ಪ್ರಸಾದಯಿತುಮಾಗತಃ ॥ **6.123.51** ॥ 5469

ಏಷಾ ಸಾ ಯಮುನಾ ರಮ್ಯಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಚಿತ್ರಕಾನನಾ।
ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೃಶ್ಯತೇ ಚೈಷ ಮೈಥಿಲಿ ॥ **6.123.52** ॥ 5470

ಇಯಂ ಚ ದೃಶ್ಯತೇ ಗಂಗಾ ಪುಣ್ಯಾ ತ್ರಿಪಥಗಾ ನದೀ।
ನಾನಾದ್ವಿಜಗಣಾಕೀರ್ಣಾ ಸಂಪ್ರಪುಷ್ಪಿತಕಾನನಾ ॥ **6.123.53** ॥ 5471

ಶೃಂಗವೇರಪುರಂ ಚೈತದ್ ಗುಹೋ ಯತ್ರ ಸಖಾ ಮಮ।
ಏಷಾ ಸಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಸೀತೇ ಸರಯೂರ್ಯೂಪಮಾಲಿನೀ ॥ **6.123.54** ॥ 5472

ಏಷಾ ಸಾ ದೃಶ್ಯತೇ ಸೀತೇ ರಾಜಧಾನೀ ಪಿತುರ್ಮಮ।
ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ಕುರು ವೈದೇಹಿ ಪ್ರಣಾಮಂ ಪುನರಾಗತಾ ॥ **6.123.55** ॥ 5473

ತತಸ್ತೇ ವಾನರಾಃ ಸರ್ವೇ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಸವಿಭೀಷಣಾಃ।
ಉತ್ಪತ್ಯೋತ್ಪತ್ಯ ಸಂಹೃಷ್ಟಾಸ್ತಾಂ ಪುರೀಂ ದದೃಶುಸ್ತದಾ ॥ **6.123.56** ॥ 5474

ತತಸ್ತು ತಾಂ ಪಾಂಡುರಹರ್ಮ್ಯಮಾಲಿನೀಂ
ವಿಶಾಲಕಕ್ಷ್ಯಾಂ ಗಜವಾಜಿಭಿರ್ವೃತಾಂ।
ಪುರೀಮಪಶ್ಯನ್ ಪ್ಲವಗಾಃ ಸರಾಕ್ಷಸಾಃ
ಪುರೀಂ ಮಹೇಂದ್ರಸ್ಯ ಯಥಾಮರಾವತೀಂ ॥ **6.123.57** ॥ 5475

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಯೋವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮೇಽವತೀರ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಮಹರ್ಷೇರ್ದರ್ಶನಂ ತತೋ ವರಗ್ರಹಣಂ ಚ

ಪೂರ್ಣೇ ಚತುರ್ದಶೇ ವರ್ಷೇ ಪಂಚಮ್ಯಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಗ್ರಜಃ।
ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವವಂದೇ ನಿಯತೋ ಮುನಿಂ ॥ **6.124.1** ॥ 5476

ಸೋಽಪೃಚ್ಛದಭಿವಾದ್ಯೈನಂ ಭರದ್ವಾಜಂ ತಪೋಧನಂ।
ಶೃಣೋಷಿ ಕಚ್ಚಿದ್ ಭಗವನ್ ಸುಭಿಕ್ಷಾನಾಮಯಂ ಪುರೇ।
ಕಚ್ಚಿತ್ ಸ ಯುಕ್ತೋ ಭರತೋ ಜೀವಂತ್ಯಪಿ ಚ ಮಾತರಃ ॥ **6.124.2** ॥ 5477

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ರಾಮೇಣ ಭರದ್ವಾಜೋ ಮಹಾಮುನಿಃ।
ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ರಘುಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸ್ಮಿತಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಹೃಷ್ಟವತ್ ॥ **6.124.3** ॥ 5478

ಆಜ್ಞಾವಶತ್ವೇ ಭರತೋ ಜಟಿಲಸ್ತ್ವಾಂ ಪ್ರತೀಕ್ಷತೇ।
ಪಾದುಕೇ ತೇ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಸರ್ವಂ ಚ ಕುಶಲಂ ಗೃಹೇ ॥ **6.124.4** ॥ 5479

ತ್ವಾಂ ಪುರಾ ಚೀರವಸನಂ ಪ್ರವಿಶಂತಂ ಮಹಾವನಂ।
ಸ್ತ್ರೀತೃತೀಯಂ ಚ್ಯುತಂ ರಾಜ್ಯಾದ್ ಧರ್ಮಕಾಮಂ ಚ ಕೇವಲಂ ॥ **6.124.5** ॥ 5480

ಪದಾತಿಂ ತ್ಯಕ್ತಸರ್ವಸ್ವಂ ಪಿತೃನಿರ್ದೇಶಕಾರಿಣಂ।
ಸರ್ವಭೋಗೈಃ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಂ ಸ್ವರ್ಗಚ್ಯುತಮಿವಾಮರಂ ॥ **6.124.6** ॥ 5481

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಕರುಣಾಪೂರ್ವಂ ಮಮಾಸೀತ್ ಸಮಿತಿಂಜಯ।
ಕೈಕೇಯೀವಚನೇ ಯುಕ್ತಂ ವನ್ಯಮೂಲಫಲಾಶಿನಂ ॥ **6.124.7** ॥ 5482

ಸಾಂಪ್ರತಂ ತು ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಂ ಸಮಿತ್ರಗಣಬಾಂಧವಂ।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ವಿಜಿತಾರಿಂ ಚ ಮಮಾಭೂತ್ ಪ್ರೀತಿರುತ್ತಮಾ ॥ **6.124.8** ॥ 5483

ಸರ್ವಂ ಚ ಸುಖದುಃಖಂ ತೇ ವಿದಿತಂ ಮಮ ರಾಘವ।
ಯತ್ ತ್ವಯಾ ವಿಪುಲಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಜನಸ್ಥಾನನಿವಾಸಿನಾ ॥ **6.124.9** ॥ 5484

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಥೇ ನಿಯುಕ್ತಸ್ಯ ರಕ್ಷತಃ ಸರ್ವತಾಪಸಾನ್।
ರಾವಣೇನ ಹೃತಾ ಭಾರ್ಯಾ ಬಭೂವೇಯಮನಿಂದಿತಾ ॥ **6.124.10** ॥ 5485

ಮಾರೀಚದರ್ಶನಂ ಚೈವ ಸೀತೋನ್ಮಥನಮೇವ ಚ।
ಕಬಂಧದರ್ಶನಂ ಚೈವ ಪಂಪಾಭಿಗಮನಂ ತಥಾ ॥ **6.124.11** ॥ 5486

ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಚ ತೇ ಸಖ್ಯಂ ಯತ್ರ ವಾಲೀ ಹತಸ್ತ್ವಯಾ।
ಮಾರ್ಗಣಂ ಚೈವ ವೈದೇಹ್ಯಾಃ ಕರ್ಮ ವಾತಾತ್ಮಜಸ್ಯ ಚ ॥ **6.124.12** ॥ 5487

ವಿದಿತಾಯಾಂ ಚ ವೈದೇಹ್ಯಾಂ ನಲಸೇತುರ್ಯಥಾ ಕೃತಃ।
ಯಥಾ ಚಾದೀಪಿತಾ ಲಂಕಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟೈರ್ಹರಿಯೂಥಪೈಃ ॥ **6.124.13** ॥ 5488

ಸಪುತ್ರಬಾಂಧವಾಮಾತ್ಯಃ ಸಬಲಃ ಸಹವಾಹನಃ।
ಯಥಾ ಚ ನಿಹತಃ ಸಂಖ್ಯೇ ರಾವಣೋ ಬಲದರ್ಪಿತಃ ॥ **6.124.14** ॥ 5489

ಯಥಾ ಚ ನಿಹತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ರಾವಣೇ ದೇವಕಂಟಕೇ।
ಸಮಾಗಮಶ್ಚ ತ್ರಿದಶೈರ್ಯಥಾ ದತ್ತಶ್ಚ ತೇ ವರಃ ॥ **6.124.15** ॥ 5490

ಸರ್ವಂ ಮಮೈತದ್ ವಿದಿತಂ ತಪಸಾ ಧರ್ಮವತ್ಸಲ।
ಸಂಪತಂತಿ ಚ ಮೇ ಶಿಷ್ಯಾಃ ಪ್ರವೃತ್ತ್ಯಾಖ್ಯಾಃ ಪುರೀಮಿತಃ ॥ **6.124.16** ॥ 5491

ಅಹಮಪ್ಯತ್ರ ತೇ ದದ್ಮಿ ವರಂ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರ।
ಅರ್ಘ್ಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹಾಣೇದಮಯೋಧ್ಯಾಂ ಶ್ವೋ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ ॥ **6.124.17** ॥ 5492

ತಸ್ಯ ತಚ್ಛಿರಸಾ ವಾಕ್ಯಂ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ನೃಪಾತ್ಮಜಃ।
ಬಾಢಮಿತ್ಯೇವ ಸಂಹೃಷ್ಟಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವರಮಯಾಚತ ॥ **6.124.18** ॥ 5493

ಅಕಾಲಫಲಿನೋ ವೃಕ್ಷಾಃ ಸರ್ವೇ ಚಾಪಿ ಮಧುಸ್ರವಾಃ।
ಫಲಾನ್ಯಮೃತಗಂಧೀನಿ ಬಹೂನಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ ॥ **6.124.19** ॥ 5494

ಭವಂತು ಮಾರ್ಗೇ ಭಗವನ್ನಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರತಿ ಗಚ್ಛತಃ।
ತಥೇತಿ ಚ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತೇ ವಚನಾತ್ ಸಮನಂತರಂ ॥ **6.124.20** ॥ 5495

ಅಭವನ್ ಪಾದಪಾಸ್ತತ್ರ ಸ್ವರ್ಗಪಾದಪಸನ್ನಿಭಾಃ।
ನಿಷ್ಫಲಾಃ ಫಲಿನಶ್ಚಾಸನ್ ವಿಪುಷ್ಪಾಃ ಪುಷ್ಪಶಾಲಿನಃ ॥ **6.124.21** ॥ 5496

ಶುಷ್ಕಾಃ ಸಮಗ್ರಪತ್ರಾಸ್ತೇ ನಗಾಶ್ಚೈವ ಮಧುಸ್ರವಾಃ।
ಸರ್ವತೋ ಯೋಜನಾಸ್ತಿಸ್ರೋ ಗಚ್ಛತಾಮಭವಂಸ್ತದಾ ॥ **6.124.22** ॥ 5497

ತತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಾಸ್ತೇ
ಬಹೂನಿ ದಿವ್ಯಾನಿ ಫಲಾನಿ ಚೈವ।
ಕಾಮಾದುಪಾಶ್ನಂತಿ ಸಹಸ್ರಶಸ್ತೇ
ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ ಸ್ವರ್ಗಜಿತೋ ಯಥೈವ ॥ **6.124.23** ॥ 5498

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಪಂಚವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮತಾ ನಿಷಾದರಾಜಂ ಗುಹಂ ಶ್ರೀಭರತಂ ಚೋಪಗಮ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಾಗಮನಸ್ಯ ಸೂಚನಂ ತತಃ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ಭರತೇನ ತಸ್ಮಾದ್ ಉಪಹಾರಂ ದಾತುಮುದ್ಘೋಷಣಂ ಚ

ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ತು ಸಮಾಲೋಕ್ಯ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ರಾಘವಃ।
ಪ್ರಿಯಕಾಮಃ ಪ್ರಿಯಂ ರಾಮಸ್ತತಸ್ತ್ವರಿತವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.125.1** ॥ 5499

ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ತತೋ ದೃಷ್ಟಿಂ ವಾನರೇಷು ನ್ಯಪಾತಯತ್।
ಉವಾಚ ಧೀಮಾಂಸ್ತೇಜಸ್ವೀ ಹನೂಮಂತಂ ಪ್ಲವಂಗಮಂ ॥ **6.125.2** ॥ 5500

ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ತ್ವರಿತೋ ಗತ್ವಾ ಶೀಘ್ರಂ ಪ್ಲವಗಸತ್ತಮ।
ಜಾನೀಹಿ ಕಚ್ಚಿತ್ ಕುಶಲೀ ಜನೋ ನೃಪತಿಮಂದಿರೇ ॥ **6.125.3** ॥ 5501

ಶೃಂಗವೇರಪುರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಗುಹಂ ಗಹನಗೋಚರಂ।
ನಿಷಾದಾಧಿಪತಿಂ ಬ್ರೂಹಿ ಕುಶಲಂ ವಚನಾನ್ಮಮ ॥ **6.125.4** ॥ 5502

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ಮಾಂ ಕುಶಲಿನಮರೋಗಂ ವಿಗತಜ್ವರಂ।
ಭವಿಷ್ಯತಿ ಗುಹಃ ಪ್ರೀತಃ ಸ ಮಮಾತ್ಮಸಮಃ ಸಖಾ ॥ **6.125.5** ॥ 5503

ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾಶ್ಚ ತೇ ಮಾರ್ಗಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಂ ಭರತಸ್ಯ ಚ।
ನಿವೇದಯಿಷ್ಯತಿ ಪ್ರೀತೋ ನಿಷಾದಾಧಿಪತಿರ್ಗುಹಃ ॥ **6.125.6** ॥ 5504

ಭರತಸ್ತು ತ್ವಯಾ ವಾಚ್ಯಃ ಕುಶಲಂ ವಚನಾನ್ಮಮ।
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಶಂಸ ಮಾಂ ತಸ್ಮೈ ಸಭಾರ್ಯಂ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ॥ **6.125.7** ॥ 5505

ಹರಣಂ ಚಾಪಿ ವೈದೇಹ್ಯಾ ರಾವಣೇನ ಬಲೀಯಸಾ।
ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಚ ಸಂವಾದಂ ವಾಲಿನಶ್ಚ ವಧಂ ರಣೇ ॥ **6.125.8** ॥ 5506

ಮೈಥಿಲ್ಯನ್ವೇಷಣಂ ಚೈವ ಯಥಾ ಚಾಧಿಗತಾ ತ್ವಯಾ।
ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ಮಹಾತೋಯಮಾಪಗಾಪತಿಮವ್ಯಯಂ ॥ **6.125.9** ॥ 5507

ಉಪಯಾನಂ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಸಾಗರಸ್ಯ ಚ ದರ್ಶನಂ।
ಯಥಾ ಚ ಕಾರಿತಃ ಸೇತೂ ರಾವಣಶ್ಚ ಯಥಾ ಹತಃ ॥ **6.125.10** ॥ 5508

ವರದಾನಂ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವರುಣೇನ ಚ।
ಮಹಾದೇವಪ್ರಸಾದಾಚ್ಚ ಪಿತ್ರಾ ಮಮ ಸಮಾಗಮಂ ॥ **6.125.11** ॥ 5509

ಉಪಯಾತಂ ಚ ಮಾಂ ಸೌಮ್ಯ ಭರತಾಯ ನಿವೇದಯ।
ಸಹ ರಾಕ್ಷಸರಾಜೇನ ಹರೀಣಾಮೀಶ್ವರೇಣ ಚ ॥ **6.125.12** ॥ 5510

ಜಿತ್ವಾ ಶತ್ರುಗಣಾನ್ ರಾಮಃ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಾನುತ್ತಮಂ ಯಶಃ।
ಉಪಾಯಾತಿ ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸಹ ಮಿತ್ರೈರ್ಮಹಾಬಲೈಃ ॥ **6.125.13** ॥ 5511

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ಯಮಾಕಾರಂ ಭಜತೇ ಭರತಸ್ತತಃ।
ಸ ಚ ತೇ ವೇದಿತವ್ಯಃ ಸ್ಯಾತ್ ಸರ್ವಂ ಯಚ್ಚಾಪಿ ಮಾಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.125.14** ॥ 5512

ಜ್ಞೇಯಾಃ ಸರ್ವೇ ಚ ವೃತ್ತಾಂತಾ ಭರತಸ್ಯೇಂಗಿತಾನಿ ಚ।
ತತ್ತ್ವೇನ ಮುಖವರ್ಣೇನ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವ್ಯಾಭಾಷಿತೇನ ಚ ॥ **6.125.15** ॥ 5513

ಸರ್ವಕಾಮಸಮೃದ್ಧಂ ಹಿ ಹಸ್ತ್ಯಶ್ವರಥಸಂಕುಲಂ।
ಪಿತೃಪೈತಾಮಹಂ ರಾಜ್ಯಂ ಕಸ್ಯ ನಾವರ್ತಯೇನ್ಮನಃ ॥ **6.125.16** ॥ 5514

ಸಂಗತ್ಯಾ ಭರತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜ್ಯೇನಾರ್ಥೀ ಸ್ವಯಂ ಭವೇತ್।
ಪ್ರಶಾಸ್ತು ವಸುಧಾಂ ಸರ್ವಾಮಖಿಲಾಂ ರಘುನಂದನಃ ॥ **6.125.17** ॥ 5515

ತಸ್ಯ ಬುದ್ಧಿಂ ಚ ವಿಜ್ಞಾಯ ವ್ಯವಸಾಯಂ ಚ ವಾನರ।
ಯಾವನ್ನ ದೂರಂ ಯಾತಾಃ ಸ್ಮಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾಗಂತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.125.18** ॥ 5516

ಇತಿ ಪ್ರತಿಸಮಾದಿಷ್ಟೋ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಮಾನುಷಂ ಧಾರಯನ್ ರೂಪಮಯೋಧ್ಯಾಂ ತ್ವರಿತೋ ಯಯೌ ॥ **6.125.19** ॥ 5517

ಅಥೋತ್ಪಪಾತ ವೇಗೇನ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ಗರುತ್ಮಾನಿವ ವೇಗೇನ ಜಿಘೃಕ್ಷನ್ನುರಗೋತ್ತಮಂ ॥ **6.125.20** ॥ 5518

ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ಪಿತೃಪಥಂ ವಿಹಗೇಂದ್ರಾಲಯಂ ಶುಭಂ।
ಗಂಗಾಯಮುನಯೋರ್ಭೀಮಂ ಸಮತೀತ್ಯ ಸಮಾಗಮಂ ॥ **6.125.21** ॥ 5519

ಶೃಂಗವೇರಪುರಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಗುಹಮಾಸಾದ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಸ ವಾಚಾ ಶುಭಯಾ ಹೃಷ್ಟೋ ಹನೂಮಾನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.125.22** ॥ 5520

ಸಖಾ ತು ತವ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಸಸೀತಃ ಸಹ ಸೌಮಿತ್ರಿಃ ಸ ತ್ವಾಂ ಕುಶಲಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.125.23** ॥ 5521

ಪಂಚಮೀಮದ್ಯ ರಜನೀಮುಷಿತ್ವಾ ವಚನಾನ್ಮನೇಃ।
ಭರದ್ವಾಜಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಸ್ಯತ್ರೈವ ರಾಘವಂ ॥ **6.125.24** ॥ 5522

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟತನೂರುಹಃ।
ಉತ್ಪಪಾತ ಮಹಾವೇಗಾದ್ ವೇಗವಾನವಿಚಾರಯನ್ ॥ **6.125.25** ॥ 5523

ಸೋಽಪಶ್ಯದ್ ರಾಮತೀರ್ಥಂ ಚ ನದೀಂ ವಾಲುಕಿನೀಂ ತಥಾ।
ವರೂಥೀಂ ಗೋಮತೀಂ ಚೈವ ಭೀಮಂ ಶಾಲವನಂ ತಥಾ ॥ **6.125.26** ॥ 5524

ಪ್ರಜಾಶ್ಚ ಬಹುಸಾಹಸ್ರೀಃ ಸ್ಫೀತಾಂಜನಪದಾನಪಿ।
ಸ ಗತ್ವಾ ದೂರಮಧ್ವಾನಂ ತ್ವರಿತಃ ಕಪಿಕುಂಜರಃ ॥ **6.125.27** ॥ 5525

ಆಸಸಾದ ದ್ರುಮಾನ್ ಫುಲ್ಲಾನ್ ನಂದಿಗ್ರಾಮಸಮೀಪಗಾನ್।
ಸುರಾಧಿಪಸ್ಯೋಪವನೇ ಯಥಾ ಚೈತ್ರರಥೇ ದ್ರುಮಾನ್ ॥ **6.125.28** ॥ 5526

ಸ್ತ್ರೀಭಿಃ ಸಪುತ್ರೈಃ ಪೌತ್ರೈಶ್ಚ ರಮಮಾಣೈಃ ಸ್ವಲಂಕೃತೈಃ।
ಕ್ರೋಶಮಾತ್ರೇ ತ್ವಯೋಧ್ಯಾಯಾಶ್ಚೀರಕೃಷ್ಣಾಜಿನಾಂಬರಂ ॥ **6.125.29** ॥ 5527

ದದರ್ಶ ಭರತಂ ದೀನಂ ಕೃಶಮಾಶ್ರಮವಾಸಿನಂ।
ಜಟಿಲಂ ಮಲದಿಗ್ಧಾಂಗಂ ಭ್ರಾತೃವ್ಯಸನಕರ್ಶಿತಂ ॥ **6.125.30** ॥ 5528

ಫಲಮೂಲಾಶಿನಂ ದಾಂತಂ ತಾಪಸಂ ಧರ್ಮಚಾರಿಣಂ।
ಸಮುನ್ನತಜಟಾಭಾರಂ ವಲ್ಕಲಾಜಿನವಾಸಸಂ ॥ **6.125.31** ॥ 5529

ನಿಯತಂ ಭಾವಿತಾತ್ಮಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಸಮತೇಜಸಂ।
ಪಾದುಕೇ ತೇ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಪ್ರಶಾಸಂತಂ ವಸುಂಧರಾಂ ॥ **6.125.32** ॥ 5530

ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ತ್ರಾತಾರಂ ಸರ್ವತೋ ಭಯಾತ್।
ಉಪಸ್ಥಿತಮಮಾತ್ಯೈಶ್ಚ ಶುಚಿಭಿಶ್ಚ ಪುರೋಹಿತೈಃ ॥ **6.125.33** ॥ 5531

ಬಲಮುಖ್ಯೈಶ್ಚ ಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಕಾಷಾಯಾಂಬರಧಾರಿಭಿಃ।
ನಹಿ ತೇ ರಾಜಪುತ್ರಂ ತಂ ಚೀರಕೃಷ್ಣಾಜಿನಾಂಬರಂ ॥ **6.125.34** ॥ 5532

ಪರಿಭೋಕ್ತುಂ ವ್ಯವಸ್ಯಂತಿ ಪೌರಾ ವೈ ಧರ್ಮವತ್ಸಲಾಃ।
ತಂ ಧರ್ಮಮಿವ ಧರ್ಮಜ್ಞಂ ದೇಹಬಂಧಮಿವಾಪರಂ ॥ **6.125.35** ॥ 5533

ಉವಾಚ ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ವಾಕ್ಯಂ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ।
ವಸಂತಂ ದಂಡಕಾರಣ್ಯೇ ಯಂ ತ್ವಂ ಚೀರಜಟಾಧರಂ ॥ **6.125.36** ॥ 5534

ಅನುಶೋಚಸಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ಸ ತ್ವಾಂ ಕೌಶಲಮಬ್ರವೀತ್।
ಪ್ರಿಯಮಾಖ್ಯಾಮಿ ತೇ ದೇವ ಶೋಕಂ ತ್ಯಜ ಸುದಾರುಣಂ ॥ **6.125.37** ॥ 5535

ಅಸ್ಮಿನ್ ಮುಹೂರ್ತೇ ಭ್ರಾತ್ರಾ ತ್ವಂ ರಾಮೇಣ ಸಹ ಸಂಗತಃ।
ನಿಹತ್ಯ ರಾವಣಂ ರಾಮಃ ಪ್ರತಿಲಭ್ಯ ಚ ಮೈಥಿಲೀಂ ॥ **6.125.38** ॥ 5536

ಉಪಯಾತಿ ಸಮೃದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸಹ ಮಿತ್ರೈರ್ಮಹಾಬಲೈಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾ ವೈದೇಹೀ ಚ ಯಶಸ್ವಿನೀ।
ಸೀತಾ ಸಮಗ್ರಾ ರಾಮೇಣ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಶಚೀ ಯಥಾ ॥ **6.125.39** ॥ 5537

ಏವಮುಕ್ತೋ ಹನುಮತಾ ಭರತಃ ಕೈಕಯೀಸುತಃ।
ಪಪಾತ ಸಹಸಾ ಹೃಷ್ಟೋ ಹರ್ಷಾನ್ಮೋಹಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.125.40** ॥ 5538

ತತೋ ಮುಹೂರ್ತಾದುತ್ಥಾಯ ಪ್ರತ್ಯಾಶ್ವಸ್ಯ ಚ ರಾಘವಃ।
ಹನೂಮಂತಮುವಾಚೇದಂ ಭರತಃ ಪ್ರಿಯವಾದಿನಂ ॥ **6.125.41** ॥ 5539

ಅಶೋಕಜೈಃ ಪ್ರೀತಿಮಯೈಃ ಕಪಿಮಾಲಿಂಗ್ಯ ಸಂಭ್ರಮಾತ್।
ಸಿಷೇಚ ಭರತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಪುಲೈರಶ್ರುಬಿಂದುಭಿಃ ॥ **6.125.42** ॥ 5540

ದೇವೋ ವಾ ಮಾನುಷೋ ವಾ ತ್ವಮನುಕ್ರೋಶಾದಿಹಾಗತಃ।
ಪ್ರಿಯಾಖ್ಯಾನಸ್ಯ ತೇ ಸೌಮ್ಯ ದದಾಮಿ ಬ್ರುವತಃ ಪ್ರಿಯಂ ॥ **6.125.43** ॥ 5541

ಗವಾಂ ಶತಸಹಸ್ರಂ ಚ ಗ್ರಾಮಾಣಾಂ ಚ ಶತಂ ಪರಂ।
ಸಕುಂಡಲಾಃ ಶುಭಾಚಾರಾ ಭಾರ್ಯಾಃ ಕನ್ಯಾಸ್ತು ಷೋಡಶ ॥ **6.125.44** ॥ 5542

ಹೇಮವರ್ಣಾಃ ಸುನಾಸೋರೂಃ ಶಶಿಸೌಮ್ಯಾನನಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಸರ್ವಾಭರಣಸಂಪನ್ನಾಃ ಸಂಪನ್ನಾಃ ಕುಲಜಾತಿಭಿಃ ॥ **6.125.45** ॥ 5543

ನಿಶಮ್ಯ ರಾಮಾಗಮನಂ ನೃಪಾತ್ಮಜಃ
ಕಪಿಪ್ರವೀರಸ್ಯ ತದಾದ್ಭುತೋಪಮಂ।
ಪ್ರಹರ್ಷಿತೋ ರಾಮದಿದೃಕ್ಷಯಾಭವತ್
ಪುನಶ್ಚ ಹರ್ಷಾದಿದಮಬ್ರವೀದ್ ವಚಃ ॥ **6.125.46** ॥ 5544

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಪಂಚವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಷಡ್ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಹನುಮತಾ ಭರತಂ ಪ್ರತಿ ಶ್ರೀರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಸೀತಾಕರ್ತೃಕವನವಾಸಸಂಬಂಧಿನಾಂ ಸಮೇಷಾಂ ವೃತ್ತಾನಾಂ ಶ್ರಾವಣಂ

ಬಹೂನಿ ನಾಮ ವರ್ಷಾಣಿ ಗತಸ್ಯ ಸುಮಹದ್ವನಂ।
ಶೃಣೋಮ್ಯಹಂ ಪ್ರೀತಿಕರಂ ಮಮ ನಾಥಸ್ಯ ಕೀರ್ತನಂ ॥ **6.126.1** ॥ 5545

ಕಲ್ಯಾಣೀ ಬತ ಗಾಥೇಯಂ ಲೌಕಿಕೀ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮಾಂ।
ಏತಿ ಜೀವಂತಮಾನಂದೋ ನರಂ ವರ್ಷಶತಾದಪಿ ॥ **6.126.2** ॥ 5546

ರಾಘವಸ್ಯ ಹರೀಣಾಂ ಚ ಕಥಮಾಸೀತ್ ಸಮಾಗಮಃ।
ಕಸ್ಮಿನ್ ದೇಶೇ ಕಿಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ತತ್ತ್ವಮಾಖ್ಯಾಹಿ ಪೃಚ್ಛತಃ ॥ **6.126.3** ॥ 5547

ಸ ಪೃಷ್ಟೋ ರಾಜಪುತ್ರೇಣ ಬೃಸ್ಯಾಂ ಸಮುಪವೇಶಿತಃ।
ಆಚಚಕ್ಷೇ ತತಃ ಸರ್ವಂ ರಾಮಸ್ಯ ಚರಿತಂ ವನೇ ॥ **6.126.4** ॥ 5548

ಯಥಾ ಪ್ರವ್ರಾಜಿತೋ ರಾಮೋ ಮಾತುರ್ದತ್ತೌ ವರೌ ತವ।
ಯಥಾ ಚ ಪುತ್ರಶೋಕೇನ ರಾಜಾ ದಶರಥೋ ಮೃತಃ ॥ **6.126.5** ॥ 5549

ಯಥಾ ದೂತೈಸ್ತ್ವಮಾನೀತಸ್ತೂರ್ಣಂ ರಾಜಗೃಹಾತ್ ಪ್ರಭೋ।
ತ್ವಯಾಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೇನ ಯಥಾ ರಾಜ್ಯಂ ನ ಚೇಪ್ಸಿತಂ ॥ **6.126.6** ॥ 5550

ಚಿತ್ರಕೂಟಗಿರಿಂ ಗತ್ವಾ ರಾಜ್ಯೇನಾಮಿತ್ರಕರ್ಶನಃ।
ನಿಮಂತ್ರಿತಸ್ತ್ವಯಾ ಭ್ರಾತಾ ಧರ್ಮಮಾಚರತಾ ಸತಾಂ ॥ **6.126.7** ॥ 5551

ಸ್ಥಿತೇನ ರಾಜ್ಞೋ ವಚನೇ ಯಥಾ ರಾಜ್ಯಂ ವಿಸರ್ಜಿತಂ।
ಆರ್ಯಸ್ಯ ಪಾದುಕೇ ಗೃಹ್ಯ ಯಥಾಸಿ ಪುನರಾಗತಃ॥ **6.126.8**॥ 5552

ಸರ್ವಮೇತನ್ಮಹಾಬಾಹೋ ಯಥಾವದ್ ವಿದಿತಂ ತವ।
ತ್ವಯಿ ಪ್ರತಿಪ್ರಯಾತೇ ತು ಯದ್ ವೃತ್ತಂ ತನ್ನಿಬೋಧ ಮೇ॥ **6.126.9**॥ 5553

ಅಪಯಾತೇ ತ್ವಯಿ ತದಾ ಸಮುದ್ಭ್ರಾಂತಮೃಗದ್ವಿಜಂ।
ಪರಿದ್ಯೂನಮಿವಾತ್ಯರ್ಥಂ ತದ್ ವನಂ ಸಮಪದ್ಯತ॥ **6.126.10**॥ 5554

ತದ್ಧಸ್ತಿಮೃದಿತಂ ಘೋರಂ ಸಿಂಹವ್ಯಾಘ್ರಮೃಗಾಕುಲಂ।
ಪ್ರವಿವೇಶಾಥ ವಿಜನಂ ಸ ಮಹದ್ ದಂಡಕಾವನಂ॥ **6.126.11**॥ 5555

ತೇಷಾಂ ಪುರಸ್ತಾದ್ ಬಲವಾನ್ ಗಚ್ಛತಾಂ ಗಹನೇ ವನೇ।
ವಿನದನ್ ಸುಮಹಾನಾದಂ ವಿರಾಧಃ ಪ್ರತ್ಯದೃಶ್ಯತ॥ **6.126.12**॥ 5556

ತಮುತ್ಥಿಪ್ಯ ಮಹಾನಾದಮೂರ್ಧ್ವಬಾಹುಮಧೋಮುಖಂ।
ನಿಖಾತೇ ಪ್ರಕ್ಷಿಪಂತಿ ಸ್ಮ ನದಂತಮಿವ ಕುಂಜರಂ॥ **6.126.13**॥ 5557

ತತ್ ಕೃತ್ವಾ ದುಷ್ಕರಂ ಕರ್ಮ ಭ್ರಾತರೌ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣೌ।
ಸಾಯಾಹ್ನೇ ಶರಭಂಗಸ್ಯ ರಮ್ಯಮಾಶ್ರಮಮೀಯತುಃ॥ **6.126.14**॥ 5558

ಶರಭಂಗೇ ದಿವಂ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ।
ಅಭಿವಾದ್ಯ ಮುನೀನ್ ಸರ್ವಾಂಜನಸ್ಥಾನಮುಪಾಗಮತ್॥ **6.126.15**॥ 5559

ಪಶ್ಚಾಚ್ಛೂರ್ಪಣಖಾ ನಾಮ ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವಮುಪಾಗತಾ।
ತತೋ ರಾಮೇಣ ಸಂದಿಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ ಸಹಸೋತ್ಥಿತಃ॥ **6.126.16**॥ 5560

ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಖಡ್ಗಂ ಚಿಚ್ಛೇದ ಕರ್ಣನಾಸಂ ಮಹಾಬಲಃ।
ಚತುರ್ದಶ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾಂ॥ **6.126.17**॥ 5561

ಹತಾನಿ ವಸತಾ ತತ್ರ ರಾಘವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಏಕೇನ ಸಹ ಸಂಗಮ್ಯ ರಾಮೇಣ ರಣಮೂರ್ಧನಿ॥ **6.126.18**॥ 5562

ಅಹ್ನಶ್ಚತುರ್ಥಭಾಗೇನ ನಿಃಶೇಷಾ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಕೃತಾಃ।
ಮಹಾಬಲಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಾಸ್ತಪಸೋ ವಿಘ್ನಕಾರಿಣಃ ॥ **6.126.19** ॥ 5563

ನಿಹತಾ ರಾಘವೇಣಾಜೌ ದಂಡಕಾರಣ್ಯವಾಸಿನಃ।
ರಾಕ್ಷಸಾಶ್ಚ ವಿನಿಷ್ಪಿಷ್ಟಾಃ ಖರಶ್ಚ ನಿಹತೋ ರಣೇ ॥ **6.126.20** ॥ 5564

ದೂಷಣಂ ಚಾಗ್ರತೋ ಹತ್ವಾ ತ್ರಿಶಿರಾಸ್ತದನಂತರಂ।
ತತಸ್ತೇನಾರ್ದಿತಾ ಬಾಲಾ ರಾವಣಂ ಸಮುಪಾಗತಾ ॥ **6.126.21** ॥ 5565

ರಾವಣಾನುಚರೋ ಘೋರೋ ಮಾರೀಚೋ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ಲೋಭಯಾಮಾಸ ವೈದೇಹೀಂ ಭೂತ್ವಾ ರತ್ನಮಯೋ ಮೃಗಃ ॥ **6.126.22** ॥ 5566

ಸಾ ರಾಮಮಬ್ರವೀದ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವೈದೇಹೀ ಗೃಹ್ಯತಾಮಿತಿ।
ಅಯಂ ಮನೋಹರಃ ಕಾಂತ ಆಶ್ರಮೋ ನೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **6.126.23** ॥ 5567

ತತೋ ರಾಮೋ ಧನುಷ್ಪಾಣಿರ್ಮೃಗಂ ತಮನುಧಾವತಿ।
ಸ ತಂ ಜಘಾನ ಧಾವಂತಂ ಶರೇಣಾನತಪರ್ವಣಾ ॥ **6.126.24** ॥ 5568

ಅಥ ಸೌಮ್ಯ ದಶಗ್ರೀವೋ ಮೃಗಂ ಯಾತಿ ತು ರಾಘವೇ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ಚಾಪಿ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತೇ ಪ್ರವಿವೇಶಾಶ್ರಮಂ ತದಾ ॥ **6.126.25** ॥ 5569

ಜಗ್ರಾಹ ತರಸಾ ಸೀತಾಂ ಗ್ರಹಃ ಖೇ ರೋಹಿಣೀಮಿವ।
ತ್ರಾತುಕಾಮಂ ತತೋ ಯುದ್ಧೇ ಹತ್ವಾ ಗೃಧ್ರಂ ಜಟಾಯುಷಂ ॥ **6.126.26** ॥ 5570

ಪ್ರಗೃಹ್ಯ ಸಹಸಾ ಸೀತಾಂ ಜಗಾಮಾಶು ಸ ರಾಕ್ಷಸಃ।
ತತಸ್ತ್ವದ್ಭುತಸಂಕಾಶಾಃ ಸ್ಥಿತಾಃ ಪರ್ವತಮೂರ್ಧನಿ ॥ **6.126.27** ॥ 5571

ಸೀತಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಗಚ್ಛಂತಂ ವಾನರಾಃ ಪರ್ವತೋಪಮಾಃ।
ದದೃಶುರ್ವಿಸ್ಮಿತಾಕಾರಾ ರಾವಣಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪಂ ॥ **6.126.28** ॥ 5572

ತತಃ ಶೀಘ್ರತರಂ ಗತ್ವಾ ತದ್ ವಿಮಾನಂ ಮನೋಜವಂ।
ಆರುಹ್ಯ ಸಹ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಪುಷ್ಪಕಂ ಸ ಮಹಾಬಲಃ ॥ **6.126.29** ॥ 5573

ಪ್ರವಿವೇಶ ತದಾ ಲಂಕಾಂ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ।
ತಾಂ ಸುವರ್ಣಪರಿಷ್ಕಾರೇ ಶುಭೇ ಮಹತಿ ವೇಶ್ಮನಿ ॥ **6.126.30** ॥ 5574

ಪ್ರವೇಶ್ಯ ಮೈಥಿಲೀಂ ವಾಕ್ಯೈಃ ಸಾಂತ್ವಯಾಮಾಸ ರಾವಣಃ।
ತೃಣವದ್ ಭಾಷಿತಂ ತಸ್ಯ ತಂ ಚ ನೈರ್ಋತಪುಂಗವಂ ॥ **6.126.31** ॥ 5575

ಅಚಿಂತಯಂತೀ ವೈದೇಹೀ ಹ್ಯಶೋಕವನಿಕಾಂ ಗತಾ।
ನ್ಯವರ್ತತ ತದಾ ರಾಮೋ ಮೃಗಂ ಹತ್ವಾ ತದಾ ವನೇ ॥ **6.126.32** ॥ 5576

ನಿವರ್ತಮಾನಃ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗೃಧ್ರಂ ಸ ವಿವ್ಯಥೇ।
ಗೃಧ್ರಂ ಹತಂ ತದಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮಃ ಪ್ರಿಯತರಂ ಪಿತುಃ ॥ **6.126.33** ॥ 5577

ಮಾರ್ಗಮಾಣಸ್ತು ವೈದೇಹೀಂ ರಾಘವಃ ಸಹಲಕ್ಷ್ಮಣಃ।
ಗೋದಾವರೀಮನುಚರನ್ ವನೋದ್ದೇಶಾಂಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತಾನ್ ॥ **6.126.34** ॥ 5578

ಆಸೇದತುರ್ಮಹಾರಣ್ಯೇ ಕಬಂಧಂ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸಂ।
ತತಃ ಕಬಂಧವಚನಾದ್ ರಾಮಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ **6.126.35** ॥ 5579

ಋಷ್ಯಮೂಕಗಿರಿಂ ಗತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸಮಾಗತಃ।
ತಯೋಃ ಸಮಾಗಮಃ ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಹಾರ್ದೋ ವ್ಯಜಾಯತ ॥ **6.126.36** ॥ 5580

ಭ್ರಾತ್ರಾ ನಿರಸ್ತಃ ಕ್ರುದ್ಧೇನ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾಲಿನಾ ಪುರಾ।
ಇತರೇತರಸಂವಾದಾತ್ ಪ್ರಗಾಢಃ ಪ್ರಣಯಸ್ತಯೋಃ ॥ **6.126.37** ॥ 5581

ರಾಮಃ ಸ್ವಬಾಹುವೀರ್ಯೇಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರತ್ಯಪಾದಯತ್।
ವಾಲಿನಂ ಸಮರೇ ಹತ್ವಾ ಮಹಾಕಾಯಂ ಮಹಾಬಲಂ ॥ **6.126.38** ॥ 5582

ಸುಗ್ರೀವಃ ಸ್ಥಾಪಿತೋ ರಾಜ್ಯೇ ಸಹಿತಃ ಸರ್ವವಾನರೈಃ।
ರಾಮಾಯ ಪ್ರತಿಜಾನೀತೇ ರಾಜಪುತ್ರ್ಯಾಸ್ತು ಮಾರ್ಗಣಂ ॥ **6.126.39** ॥ 5583

ಆದಿಷ್ಟಾ ವಾನರೇಂದ್ರೇಣ ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ದಶ ಕೋಟ್ಯಃ ಪ್ಲವಂಗಾನಾಂ ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿತಾ ದಿಶಃ ॥ **6.126.40** ॥ 5584

ತೇಷಾಂ ನೋ ವಿಪ್ರಕೃಷ್ಟಾನಾಂ ವಿಂಧ್ಯೇ ಪರ್ವತಸತ್ತಮೇ।
ಭೃಶಂ ಶೋಕಾಭಿತಪ್ತಾನಾಂ ಮಹಾನ್ ಕಾಲೋಽತ್ಯವರ್ತತ ॥ **6.126.41** ॥ 5585

ಭ್ರಾತಾ ತು ಗೃಧ್ರರಾಜಸ್ಯ ಸಂಪಾತಿರ್ನಾಮ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಸಮಾಖ್ಯಾತಿ ಸ್ಮ ವಸತೀಂ ಸೀತಾಂ ರಾವಣಮಂದಿರೇ ॥ **6.126.42** ॥ 5586

ಸೋಽಹಂ ದುಃಖಪರೀತಾನಾಂ ದುಃಖಂ ತಜ್ಜ್ಞಾತಿನಾಂ ನುದನ್।
ಆತ್ಮವೀರ್ಯಂ ಸಮಾಸ್ಥಾಯ ಯೋಜನಾನಾಂ ಶತಂ ಪ್ಲುತಃ।
ತತ್ರಾಹಮೇಕಾಮದ್ರಾಕ್ಷಮಶೋಕವನಿಕಾಂ ಗತಾಂ ॥ **6.126.43** ॥ 5587

ಕೌಶೇಯವಸ್ತ್ರಾಂ ಮಲಿನಾಂ ನಿರಾನಂದಾಂ ದೃಢವ್ರತಾಂ।
ತಯಾ ಸಮೇತ್ಯ ವಿಧಿವತ್ ಪೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವಮನಿಂದಿತಾಂ ॥ **6.126.44** ॥ 5588

ಅಭಿಜ್ಞಾನಂ ಮಯಾ ದತ್ತಂ ರಾಮನಾಮಾಂಗುಲೀಯಕಂ।
ಅಭಿಜ್ಞಾನಂ ಮಣಿಂ ಲಬ್ಧ್ವಾ ಚರಿತಾರ್ಥೋಽಹಮಾಗತಃ ॥ **6.126.45** ॥ 5589

ಮಯಾ ಚ ಪುನರಾಗಮ್ಯ ರಾಮಸ್ಯಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಃ।
ಅಭಿಜ್ಞಾನಂ ಮಯಾ ದತ್ತಮರ್ಚಿಷ್ಮಾನ್ ಸ ಮಹಾಮಣಿಃ ॥ **6.126.46** ॥ 5590

ಶ್ರುತ್ವಾ ತಾಂ ಮೈಥಿಲೀಂ ರಾಮಸ್ತ್ವಾಶಶಂಸೇ ಚ ಜೀವಿತಂ।
ಜೀವಿತಾಂತಮನುಪ್ರಾಪ್ತಃ ಪೀತ್ವಾಮೃತಮಿವಾತುರಃ ॥ **6.126.47** ॥ 5591

ಉದ್ಯೋಜಯಿಷ್ಯನ್ನುದ್ಯೋಗಂ ದಧ್ರೇ ಲಂಕಾವಧೇ ಮನಃ।
ಜಿಘಾಂಸುರಿವ ಲೋಕಾಂತೇ ಸರ್ವಾನ್ ಲೋಕಾನ್ ವಿಭಾವಸುಃ ॥ **6.126.48** ॥ 5592

ತತಃ ಸಮುದ್ರಮಾಸಾದ್ಯ ನಲಂ ಸೇತುಮಕಾರಯತ್।
ಅತರತ್ ಕಪಿವೀರಾಣಾಂ ವಾಹಿನೀ ತೇನ ಸೇತುನಾ ॥ **6.126.49** ॥ 5593

ಪ್ರಹಸ್ತಮವಧೀನ್ನೀಲಃ ಕುಂಭಕರ್ಣಂ ತು ರಾಘವಃ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ರಾವಣಸುತಂ ಸ್ವಯಂ ರಾಮಸ್ತು ರಾವಣಂ ॥ **6.126.50** ॥ 5594

ಸ ಶಕ್ರೇಣ ಸಮಾಗಮ್ಯ ಯಮೇನ ವರುಣೇನ ಚ।
ಮಹೇಶ್ವರಸ್ವಯಂಭೂಭ್ಯಾಂ ತಥಾ ದಶರಥೇನ ಚ ॥ **6.126.51** ॥ 5595

ತೈಶ್ಚ ದತ್ತವರಃ ಶ್ರೀಮಾನೃಷಿಭಿಶ್ಚ ಸಮಾಗತೈಃ।
ಸುರರ್ಷಿಭಿಶ್ಚ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥೋ ವರಾನ್ ಲೇಭೇ ಪರಂತಪಃ ॥ **6.126.52** ॥ 5596

ಸ ತು ದತ್ತವರಃ ಪ್ರೀತ್ಯಾ ವಾನರೈಶ್ಚ ಸಮಾಗತೈಃ।
ಪುಷ್ಪಕೇಣ ವಿಮಾನೇನ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಮಭ್ಯುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.126.53** ॥ 5597

ತಾಂ ಗಂಗಾಂ ಪುನರಾಸಾದ್ಯ ವಸಂತಂ ಮುನಿಸನ್ನಿಧೌ।
ಅವಿಘ್ನಂ ಪುಷ್ಯಯೋಗೇನ ಶ್ವೋ ರಾಮಂ ದ್ರಷ್ಟುಮರ್ಹಸಿ ॥ **6.126.54** ॥ 5598

ತತಃ ಸ ವಾಕ್ಯೈರ್ಮಧುರೈರ್ಹನೂಮತೋ
ನಿಶಮ್ಯ ಹೃಷ್ಟೋ ಭರತಃ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ।
ಉವಾಚ ವಾಣೀಂ ಮನಸಃ ಪ್ರಹರ್ಷಿಣೀಂ
ಚಿರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣಃ ಖಲು ಮೇ ಮನೋರಥಃ ॥ **6.126.55** ॥ 5599

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಷಡ್ವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಸಪ್ತವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಸತ್ಕಾರಾರ್ಥಮಾಯೋಜನಂ, ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತ್ಯುದ್ಗಂತುಮನಸಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಜನಾನಾಂ ಭರತೇನ ಸಹ ನಂದಿಗ್ರಾಮೇ ಗಮನಂ, ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಗಮನಂ ಭರತಾದಿಭಿಃ ಸಹ ತಸ್ಯ ಸಮಾಗಮಃ ಪುಷ್ಪಕವಿಮಾನಸ್ಯ ತೇನ ಕುಬೇರಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪ್ರೇಷಣಂ ಚ

ಶ್ರುತ್ವಾ ತು ಪರಮಾನಂದಂ ಭರತಃ ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಃ।
ಹೃಷ್ಟಮಾಜ್ಞಾಪಯಾಮಾಸ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಪರವೀರಹಾ ॥ **6.127.1** ॥ 5600

ದೈವತಾನಿ ಚ ಸರ್ವಾಣಿ ಚೈತ್ಯಾನಿ ನಗರಸ್ಯ ಚ।
ಸುಗಂಧಮಾಲ್ಯೈರ್ವಾದಿತ್ರೈರರ್ಚಂತು ಶುಚಯೋ ನರಾಃ ॥ **6.127.2** ॥ 5601

ಸೂತಾಃ ಸ್ತುತಿಪುರಾಣಜ್ಞಾಃ ಸರ್ವೇ ವೈತಾಲಿಕಾಸ್ತಥಾ।
ಸರ್ವೇ ವಾದಿತ್ರಕುಶಲಾ ಗಣಿಕಾಶ್ಚೈವ ಸರ್ವಶಃ ॥ **6.127.3** ॥ 5602

ರಾಜದಾರಾಸ್ತಥಾಮಾತ್ಯಾಃ ಸೈನ್ಯಾಃ ಸೇನಾಂಗನಾಗಣಾಃ।
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶ್ಚ ಸರಾಜನ್ಯಾಃ ಶ್ರೇಣೀಮುಖ್ಯಾಸ್ತಥಾ ಗಣಾಃ ॥ **6.127.4** ॥ 5603

ಅಭಿನಿರ್ಯಾಂತು ರಾಮಸ್ಯ ದ್ರಷ್ಟುಂ ಶಶಿನಿಭಂ ಮುಖಂ।
ಭರತಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶತ್ರುಘ್ನಃ ಪರವೀರಹಾ ॥ **6.127.5** ॥ 5604

ವಿಷ್ಟೀರನೇಕಸಾಹಸ್ರೀಶ್ಚೋದಯಾಮಾಸ ಭಾಗಶಃ।
ಸಮೀಕುರುತ ನಿಮ್ನಾನಿ ವಿಷಮಾಣಿ ಸಮಾನಿ ಚ ॥ **6.127.6** ॥ 5605

ಸ್ಥಾನಾನಿ ಚ ನಿರಸ್ಯಂತಾಂ ನಂದಿಗ್ರಾಮಾದಿತಃ ಪರಂ।
ಸಿಂಚಂತು ಪೃಥಿವೀಂ ಕೃತ್ಸ್ನಾಂ ಹಿಮಶೀತೇನ ವಾರಿಣಾ ॥ **6.127.7** ॥ 5606

ತತೋಽಭ್ಯವಕಿರಂತ್ವನ್ಯೇ ಲಾಜೈಃ ಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ಸರ್ವತಃ।
ಸಮುಚ್ಛ್ರಿತಪತಾಕಾಸ್ತು ರಥ್ಯಾಃ ಪುರವರೋತ್ತಮೇ ॥ **6.127.8** ॥ 5607

ಶೋಭಯಂತು ಚ ವೇಶ್ಮಾನಿ ಸೂರ್ಯಸ್ಯೋದಯನಂ ಪ್ರತಿ।
ಸ್ರಗ್ದಾಮಮುಕ್ತಪುಷ್ಪೈಶ್ಚ ಸುವರ್ಣೈಃ ಪಂಚವರ್ಣಕೈಃ ॥ **6.127.9** ॥ 5608

ರಾಜಮಾರ್ಗಮಸಂಬಾಧಂ ಕಿರಂತು ಶತಶೋ ನರಾಃ।
ತತಸ್ತಚ್ಛಾಸನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಶತ್ರುಘ್ನಸ್ಯ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ ॥ **6.127.10** ॥ 5609

ಧೃಷ್ಟಿರ್ಜಯಂತೋ ವಿಜಯಃ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಶ್ಚಾರ್ಥಸಾಧಕಃ।
ಅಶೋಕೋ ಮಂತ್ರಪಾಲಶ್ಚ ಸುಮಂತ್ರಶ್ಚಾಪಿ ನಿರ್ಯಯುಃ ॥ **6.127.11** ॥ 5610

ಮತ್ತೈರ್ನಾಗಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ಸಧ್ವಜೈಃ ಸುವಿಭೂಷಿತೈಃ।
ಅಪರೇ ಹೇಮಕಕ್ಷಾಭಿಃ ಸಗಜಾಭಿಃ ಕರೇಣುಭಿಃ ॥ **6.127.12** ॥ 5611

ನಿರ್ಯಯುಸ್ತುರಗಾಕ್ರಾಂತಾ ರಥೈಶ್ಚ ಸುಮಹಾರಥಾಃ।
ಶಕ್ತ್ಯೃಷ್ಟಿಪಾಶಹಸ್ತಾನಾಂ ಸಧ್ವಜಾನಾಂ ಪತಾಕಿನಾಂ ॥ **6.127.13** ॥ 5612

ತುರಗಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ಮುಖ್ಯೈರ್ಮುಖ್ಯತರಾನ್ವಿತೈಃ।
ಪದಾತೀನಾಂ ಸಹಸ್ರೈಶ್ಚ ವೀರಾಃ ಪರಿವೃತಾ ಯಯುಃ ॥ **6.127.14** ॥ 5613

ತತೋ ಯಾನಾನ್ಯುಪಾರೂಢಾಃ ಸರ್ವಾ ದಶರಥಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಪ್ರಮುಖೇ ಕೃತ್ವಾ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚಾಪಿ ನಿರ್ಯಯುಃ ॥ **6.127.15** ॥ 5614

ಕೈಕೇಯ್ಯಾ ಸಹಿತಾಃ ಸರ್ವಾ ನಂದಿಗ್ರಾಮಮುಪಾಗಮನ್ ॥ **6.127.16** ॥ 5615

ದ್ವಿಜಾತಿಮುಖ್ಯೈರ್ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಶ್ರೇಣೀಮುಖ್ಯೈಃ ಸನೈಗಮೈಃ।
ಮಾಲ್ಯಮೋದಕಹಸ್ತೈಶ್ಚ ಮಂತ್ರಿಭಿರ್ಭರತೋ ವೃತಃ ॥ **6.127.17** ॥ 5616

ಶಂಖಭೇರೀನಿನಾದೈಶ್ಚ ಬಂದಿಭಿಶ್ಚಾಭಿನಂದಿತಃ।
ಆರ್ಯಪಾದೌ ಗೃಹೀತ್ವಾ ತು ಶಿರಸಾ ಧರ್ಮಕೋವಿದಃ ॥ **6.127.18** ॥ 5617

ಪಾಂಡುರಂ ಛತ್ರಮಾದಾಯ ಶುಕ್ಲಮಾಲ್ಯೋಪಶೋಭಿತಂ।
ಶುಕ್ಲೇ ಚ ವಾಲವ್ಯಜನೇ ರಾಜಾರ್ಹೇ ಹೇಮಭೂಷಿತೇ ॥ **6.127.19** ॥ 5618

ಉಪವಾಸಕೃಶೋ ದೀನಶ್ಚೀರಕೃಷ್ಣಾಜಿನಾಂಬರಃ।
ಭ್ರಾತುರಾಗಮನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತತ್ಪೂರ್ವಂ ಹರ್ಷಮಾಗತಃ ॥ **6.127.20** ॥ 5619

ಪ್ರತ್ಯುದ್ಯಯೌ ಯದಾ ರಾಮಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ।
ಅಶ್ವಾನಾಂ ಖುರಶಬ್ದೈಶ್ಚ ರಥನೇಮಿಸ್ವನೇನ ಚ ॥ **6.127.21** ॥ 5620

ಶಂಖದುಂದುಭಿನಾದೇನ ಸಂಚಚಾಲೇವ ಮೇದಿನೀ।
ಗಜಾನಾಂ ಬೃಂಹಿತೈಶ್ಚಾಪಿ ಶಂಖದುಂದುಭಿನಿಃಸ್ವನೈಃ ॥ **6.127.22** ॥ 5621

ಕೃತ್ಸ್ನಂ ತು ನಗರಂ ತತ್ ತು ನಂದಿಗ್ರಾಮಮುಪಾಗಮತ್।
ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಭರತೋ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಪವನಾತ್ಮಜಂ ॥ **6.127.23** ॥ 5622

ಕಚ್ಚಿನ್ನ ಖಲು ಕಾಪೇಯೀ ಸೇವ್ಯತೇ ಚಲಚಿತ್ತತಾ।
ನಹಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ರಾಮಮಾರ್ಯಂ ಪರಂತಪಂ ॥ **6.127.24** ॥ 5623

ಕಚ್ಚಿನ್ನ ಚಾನುದೃಶ್ಯಂತೇ ಕಪಯಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ಅಥೈವಮುಕ್ತೇ ವಚನೇ ಹನೂಮಾನಿದಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.127.25** ॥ 5624

ಅರ್ಘ್ಯಂ ವಿಜ್ಞಾಪಯನ್ನೇವ ಭರತಂ ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಂ।
ಸದಾಫಲಾನ್ ಕುಸುಮಿತಾನ್ ವೃಕ್ಷಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಧುಸ್ರವಾನ್ ॥ **6.127.26** ॥ 5625

ಭರದ್ವಾಜಪ್ರಸಾದೇನ ಮತ್ತಭ್ರಮರನಾದಿತಾನ್।
ತಸ್ಯ ಚೈವ ವರೋ ದತ್ತೋ ವಾಸವೇನ ಪರಂತಪ ॥ **6.127.27** ॥ 5626

ಸಸೈನ್ಯಸ್ಯ ತದಾತಿಥ್ಯಂ ಕೃತಂ ಸರ್ವಗುಣಾನ್ವಿತಂ।
ನಿಃಸ್ವನಃ ಶ್ರೂಯತೇ ಭೀಮಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾನಾಂ ವನೌಕಸಾಂ ॥ **6.127.28** ॥ 5627

ಮನ್ಯೇ ವಾನರಸೇನಾ ಸಾ ನದೀಂ ತರತಿ ಗೋಮತೀಂ।
ರಜೋವರ್ಷಂ ಸಮುದ್ಭೂತಂ ಪಶ್ಯ ಸಾಲವನಂ ಪ್ರತಿ ॥ **6.127.29** ॥ 5628

ಮನ್ಯೇ ಸಾಲವನಂ ರಮ್ಯಂ ಲೋಲಯಂತಿ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ।
ತದೇತದ್ ದೃಶ್ಯತೇ ದೂರಾದ್ ವಿಮಾನಂ ಚಂದ್ರಸನ್ನಿಭಂ ॥ **6.127.30** ॥ 5629

ವಿಮಾನಂ ಪುಷ್ಪಕಂ ದಿವ್ಯಂ ಮನಸಾ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ಮಿತಂ।
ರಾವಣಂ ಬಾಂಧವೈಃ ಸಾರ್ಧಂ ಹತ್ವಾ ಲಬ್ಧಂ ಮಹಾತ್ಮನಾ ॥ **6.127.31** ॥ 5630

ತರುಣಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶಂ ವಿಮಾನಂ ರಾಮವಾಹನಂ।
ಧನದಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದೇನ ದಿವ್ಯಮೇತನ್ಮನೋಜವಂ ॥ **6.127.32** ॥ 5631

ಏತಸ್ಮಿನ್ ಭ್ರಾತರೌ ವೀರೌ ವೈದೇಹ್ಯಾ ಸಹ ರಾಘವೌ।
ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ಮಹಾತೇಜಾ ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.127.33** ॥ 5632

ತತೋ ಹರ್ಷಸಮುದ್ಭೂತೋ ನಿಃಸ್ವನೋ ದಿವಮಸ್ಪೃಶತ್।
ಸ್ತ್ರೀಬಾಲಯುವವೃದ್ಧಾನಾಂ ರಾಮೋಽಯಮಿತಿ ಕೀರ್ತಿತೇ ॥ **6.127.34** ॥ 5633

ರಥಕುಂಜರವಾಜಿಭ್ಯಸ್ತೇಽವತೀರ್ಯ ಮಹೀಂ ಗತಾಃ।
ದದೃಶುಸ್ತಂ ವಿಮಾನಸ್ಥಂ ನರಾಃ ಸೋಮಮಿವಾಂಬರೇ ॥ **6.127.35** ॥ 5634

ಪ್ರಾಂಜಲಿರ್ಭರತೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟೋ ರಾಘವೋನ್ಮುಖಃ।
ಯಥಾರ್ಘೇಣಾರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದ್ಯೈಸ್ತತೋ ರಾಮಮಪೂಜಯತ್ ॥ **6.127.36** ॥ 5635

ಮನಸಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಸೃಷ್ಟೇ ವಿಮಾನೇ ಭರತಾಗ್ರಜಃ।
ರರಾಜ ಪೃಥುದೀರ್ಘಾಕ್ಷೋ ವಜ್ರಪಾಣಿರಿವಾಮರಃ ॥ **6.127.37** ॥ 5636

ತತೋ ವಿಮಾನಾಗ್ರಗತಂ ಭರತೋ ಭ್ರಾತರಂ ತದಾ।
ವವಂದೇ ಪ್ರಣತೋ ರಾಮಂ ಮೇರುಸ್ಥಮಿವ ಭಾಸ್ಕರಂ ॥ **6.127.38** ॥ 5637

ತತೋ ರಾಮಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಂ ತದ್ ವಿಮಾನಮನುತ್ತಮಂ।
ಹಂಸಯುಕ್ತಂ ಮಹಾವೇಗಂ ನಿಪಪಾತ ಮಹೀತಲಂ ॥ **6.127.39** ॥ 5638

ಆರೋಪಿತೋ ವಿಮಾನಂ ತದ್ ಭರತಃ ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಃ।
ರಾಮಮಾಸಾದ್ಯ ಮುದಿತಃ ಪುನರೇವಾಭ್ಯವಾದಯತ್ ॥ **6.127.40** ॥ 5639

ತಂ ಸಮುತ್ಥಾಯ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಶ್ಚಿರಸ್ಯಾಕ್ಷಿಪಥಂ ಗತಂ।
ಅಂಕೇ ಭರತಮಾರೋಪ್ಯ ಮುದಿತಃ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ ॥ **6.127.41** ॥ 5640

ತತೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಾಸಾದ್ಯ ವೈದೇಹೀಂ ಚ ಪರಂತಪಃ।
ಅಥಾಭ್ಯವಾದಯತ್ ಪ್ರೀತೋ ಭರತೋ ನಾಮ ಚಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **6.127.42** ॥ 5641

ಸುಗ್ರೀವಂ ಕೇಕಯೀಪುತ್ರೋ ಜಾಂಬವಂತಮಥಾಂಗದಂ।
ಮೈಂದಂ ಚ ದ್ವಿವಿದಂ ನೀಲಮೃಷಭಂ ಚೈವ ಸಸ್ವಜೇ ॥ **6.127.43** ॥ 5642

ಸುಷೇಣಂ ಚ ನಲಂ ಚೈವ ಗವಾಕ್ಷಂ ಗಂಧಮಾದನಂ।
ಶರಭಂ ಪನಸಂ ಚೈವ ಪರಿತಃ ಪರಿಷಸ್ವಜೇ ॥ **6.127.44** ॥ 5643

ತೇ ಕೃತ್ವಾ ಮಾನುಷಂ ರೂಪಂ ವಾನರಾಃ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ।
ಕುಶಲಂ ಪರ್ಯಪೃಚ್ಛಂಸ್ತೇ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಭರತಂ ತದಾ ॥ **6.127.45** ॥ 5644

ಅಥಾಬ್ರವೀದ್ ರಾಜಪುತ್ರಃ ಸುಗ್ರೀವಂ ವಾನರರ್ಷಭಂ।
ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಮಹಾತೇಜಾ ಭರತೋ ಧರ್ಮಿಣಾಂ ವರಃ ॥ **6.127.46** ॥ 5645

ತ್ವಮಸ್ಮಾಕಂ ಚತುರ್ಣಾಂ ವೈ ಭ್ರಾತಾ ಸುಗ್ರೀವ ಪಂಚಮಃ।
ಸೌಹೃದಾಜ್ಜಾಯತೇ ಮಿತ್ರಮಪಕಾರೋಽರಿಲಕ್ಷಣಂ ॥ **6.127.47** ॥ 5646

ವಿಭೀಷಣಂ ಚ ಭರತಃ ಸಾಂತ್ವವಾಕ್ಯಮಥಾಬ್ರವೀತ್।
ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ತ್ವಯಾ ಸಹಾಯೇನ ಕೃತಂ ಕರ್ಮ ಸುದುಷ್ಕರಂ ॥ **6.127.48** ॥ 5647

ಶತ್ರುಘ್ನಶ್ಚ ತದಾ ರಾಮಮಭಿವಾದ್ಯ ಸಲಕ್ಷ್ಮಣಂ।
ಸೀತಾಯಾಶ್ಚರಣೌ ವೀರೋ ವಿನಯಾದಭ್ಯವಾದಯತ್ ॥ **6.127.49** ॥ 5648

ರಾಮೋ ಮಾತರಮಾಸಾದ್ಯ ವಿವರ್ಣಾಂ ಶೋಕಕರ್ಶಿತಾಂ।
ಜಗ್ರಾಹ ಪ್ರಣತಃ ಪಾದೌ ಮನೋ ಮಾತುಃ ಪ್ರಹರ್ಷಯನ್ ॥ **6.127.50** ॥ 5649

ಅಭಿವಾದ್ಯ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ಕೈಕೇಯೀಂ ಚ ಯಶಸ್ವಿನೀಂ।
ಸ ಮಾತೄಶ್ಚ ತತಃ ಸರ್ವಾಃ ಪುರೋಹಿತಮುಪಾಗಮತ್ ॥ **6.127.51** ॥ 5650

ಸ್ವಾಗತಂ ತೇ ಮಹಾಬಾಹೋ ಕೌಸಲ್ಯಾನಂದವರ್ಧನ।
ಇತಿ ಪ್ರಾಂಜಲಯಃ ಸರ್ವೇ ನಾಗರಾ ರಾಮಮಬ್ರುವನ್ ॥ **6.127.52** ॥ 5651

ತಾನ್ಯಂಜಲಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪ್ರಗೃಹೀತಾನಿ ನಾಗರೈಃ।
ವ್ಯಾಕೋಶಾನೀವ ಪದ್ಮಾನಿ ದದರ್ಶ ಭರತಾಗ್ರಜಃ ॥ **6.127.53** ॥ 5652

ಪಾದುಕೇ ತೇ ತು ರಾಮಸ್ಯ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಭರತಃ ಸ್ವಯಂ।
ಚರಣಾಭ್ಯಾಂ ನರೇಂದ್ರಸ್ಯ ಯೋಜಯಾಮಾಸ ಧರ್ಮವಿತ್ ॥ **6.127.54** ॥ 5653

ಅಬ್ರವೀಚ್ಚ ತದಾ ರಾಮಂ ಭರತಃ ಸ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ।
ಏತತ್ ತೇ ಸಕಲಂ ರಾಜ್ಯಂ ನ್ಯಾಸಂ ನಿರ್ಯಾತಿತಂ ಮಯಾ ॥ **6.127.55** ॥ 5654

ಅದ್ಯ ಜನ್ಮ ಕೃತಾರ್ಥಂ ಮೇ ಸಂವೃತ್ತಶ್ಚ ಮನೋರಥಃ।
ಯತ್ ತ್ವಾಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ರಾಜಾನಮಯೋಧ್ಯಾಂ ಪುನರಾಗತಂ ॥ **6.127.56** ॥ 5655

ಅವೇಕ್ಷತಾಂ ಭವಾನ್ ಕೋಶಂ ಕೋಷ್ಠಾಗಾರಂ ಗೃಹಂ ಬಲಂ।
ಭವತಸ್ತೇಜಸಾ ಸರ್ವಂ ಕೃತಂ ದಶಗುಣಂ ಮಯಾ ॥ **6.127.57** ॥ 5656

ತಥಾ ಬ್ರುವಾಣಂ ಭರತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಂ ಭ್ರಾತೃವತ್ಸಲಂ।
ಮುಮುಚುರ್ವಾನರಾ ಬಾಷ್ಪಂ ರಾಕ್ಷಸಶ್ಚ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.127.58** ॥ 5657

ತತಃ ಪ್ರಹರ್ಷಾದ್ ಭರತಮಂಕಮಾರೋಪ್ಯ ರಾಘವಃ।
ಯಯೌ ತೇನ ವಿಮಾನೇನ ಸಸೈನ್ಯೋ ಭರತಾಶ್ರಮಂ ॥ **6.127.59** ॥ 5658

ಭರತಾಶ್ರಮಮಾಸಾದ್ಯ ಸಸೈನ್ಯೋ ರಾಘವಸ್ತದಾ।
ಅವತೀರ್ಯ ವಿಮಾನಾಗ್ರಾದವತಸ್ಥೇ ಮಹೀತಲೇ ॥ **6.127.60** ॥ 5659

ಅಬ್ರವೀತ್ ತು ತದಾ ರಾಮಸ್ತದ್ ವಿಮಾನಮನುತ್ತಮಂ।
ವಹ ವೈಶ್ರವಣಂ ದೇವಮನುಜಾನಾಮಿ ಗಮ್ಯತಾಂ ॥ **6.127.61** ॥ 5660

ತತೋ ರಾಮಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತಂ ತದ್ ವಿಮಾನಮನುತ್ತಮಂ।
ಉತ್ತರಾಂ ದಿಶಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಜಗಾಮ ಧನದಾಲಯಂ ॥ **6.127.62** ॥ 5661

ವಿಮಾನಂ ಪುಷ್ಪಕಂ ದಿವ್ಯಂ ಸಂಗೃಹೀತಂ ತು ರಕ್ಷಸಾ।
ಅಗಮದ್ ಧನದಂ ವೇಗಾದ್ ರಾಮವಾಕ್ಯಪ್ರಚೋದಿತಂ ॥ **6.127.63** ॥ 5662

ಪುರೋಹಿತಸ್ಯಾತ್ಮಸಖಸ್ಯ ರಾಘವೋ
ಬೃಹಸ್ಪತೇಃ ಶಕ್ರ ಇವಾಮರಾಧಿಪಃ।
ನಿಪೀಡ್ಯ ಪಾದೌ ಪೃಥಗಾಸನೇ ಶುಭೇ
ಸಹೈವ ತೇನೋಪವಿವೇಶ ವೀರ್ಯವಾನ್ ॥ **6.127.64** ॥ 5663

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಸಪ್ತವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

# ॥ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

## ಭರತೇನ ಶ್ರೀರಾಮಾಯ ರಾಜ್ಯಸ್ಯ ಪುನಃ ಪ್ರತ್ಯರ್ಪಣಂ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ನಗರೇ ಗಮನಂ ರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷೇಕಃ ವಾನರಾಣಾಂ ಪ್ರಸ್ಥಾಪನಂ ಗ್ರಂಥಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಚ

ಶಿರಸ್ಯಂಜಲಿಮಾಧಾಯ ಕೈಕೇಯೀನಂದಿವರ್ಧನಃ।
ಬಭಾಷೇ ಭರತೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ರಾಮಂ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂ ॥ **6.128.1** ॥ 5664

ಪೂಜಿತಾ ಮಾಮಿಕಾ ಮಾತಾ ದತ್ತಂ ರಾಜ್ಯಮಿದಂ ಮಮ।
ತದ್ ದದಾಮಿ ಪುನಸ್ತುಭ್ಯಂ ಯಥಾ ತ್ವಮದದಾ ಮಮ ॥ **6.128.2** ॥ 5665

ಧುರಮೇಕಾಕಿನಾ ನ್ಯಸ್ತಾಂ ವೃಷಭೇಣ ಬಲೀಯಸಾ।
ಕಿಶೋರವದ್ ಗುರುಂ ಭಾರಂ ನ ವೋಢುಮಹಮುತ್ಸಹೇ ॥ **6.128.3** ॥ 5666

ವಾರಿವೇಗೇನ ಮಹತಾ ಭಿನ್ನಃ ಸೇತುರಿವ ಕ್ಷರನ್।
ದುರ್ಬಂಧನಮಿದಂ ಮನ್ಯೇ ರಾಜ್ಯಚ್ಛಿದ್ರಮಸಂವೃತಂ ॥ **6.128.4** ॥ 5667

ಗತಿಂ ಖರ ಇವಾಶ್ವಸ್ಯ ಹಂಸಸ್ಯೇವ ಚ ವಾಯಸಃ।
ನಾನ್ವೇತುಮುತ್ಸಹೇ ವೀರ ತವ ಮಾರ್ಗಮರಿಂದಮ ॥ **6.128.5** ॥ 5668

ಯಥಾ ಚಾರೋಪಿತೋ ವೃಕ್ಷೋ ಜಾತಶ್ಚಾಂತರ್ನಿವೇಶನೇ।
ಮಹಾನಪಿ ದುರಾರೋಹೋ ಮಹಾಸ್ಕಂಧಃ ಪ್ರಶಾಖವಾನ್ ॥ **6.128.6** ॥ 5669

ಶೀರ್ಯೇತ ಪುಷ್ಪಿತೋ ಭೂತ್ವಾ ನ ಫಲಾನಿ ಪ್ರದರ್ಶಯನ್।
ತಸ್ಯ ನಾನುಭವೇದರ್ಥಂ ಯಸ್ಯ ಹೇತೋಃ ಸ ರೋಪಿತಃ ॥ **6.128.7** ॥ 5670

ಏಷೋಪಮಾ ಮಹಾಬಾಹೋ ತ್ವಮರ್ಥಂ ವೇತ್ತುಮರ್ಹಸಿ।
ಯದ್ಯಸ್ಮಾನ್ ಮನುಜೇಂದ್ರ ತ್ವಂ ಭರ್ತಾ ಭೃತ್ಯಾನ್ ನ ಶಾಧಿ ಹಿ ॥ **6.128.8** ॥ 5671

ಜಗದದ್ಯಾಭಿಷಿಕ್ತಂ ತ್ವಾಮನುಪಶ್ಯತು ರಾಘವ।
ಪ್ರತಪಂತಮಿವಾದಿತ್ಯಂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ದೀಪ್ತತೇಜಸಂ ॥ **6.128.9** ॥ 5672

ತೂರ್ಯಸಂಘಾತನಿರ್ಘೋಷೈಃ ಕಾಂಚೀನೂಪುರನಿಃಸ್ವನೈಃ।
ಮಧುರೈರ್ಗೀತಶಬ್ದೈಶ್ಚ ಪ್ರತಿಬುಧ್ಯಸ್ವ ಶೇಷ್ವ ಚ ॥ **6.128.10** ॥ 5673

ಯಾವದಾವರ್ತತೇ ಚಕ್ರಂ ಯಾವತೀ ಚ ವಸುಂಧರಾ।
ತಾವತ್ ತ್ವಮಿಹ ಲೋಕಸ್ಯ ಸ್ವಾಮಿತ್ವಮನುವರ್ತಯ ॥ **6.128.11** ॥ 5674

ಭರತಸ್ಯ ವಚಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮಃ ಪರಪುರಂಜಯಃ।
ತಥೇತಿ ಪ್ರತಿಜಗ್ರಾಹ ನಿಷಸಾದಾಸನೇ ಶುಭೇ ॥ **6.128.12** ॥ 5675

ತತಃ ಶತ್ರುಘ್ನವಚನಾನ್ನಿಪುಣಾಃ ಶ್ಮಶ್ರುವರ್ಧನಾಃ।
ಸುಖಹಸ್ತಾಃ ಸುಶೀಘ್ರಾಶ್ಚ ರಾಘವಂ ಪರ್ಯವಾರಯನ್ ॥ **6.128.13** ॥ 5676

ಪೂರ್ವಂ ತು ಭರತೇ ಸ್ನಾತೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇ ಚ ಮಹಾಬಲೇ।
ಸುಗ್ರೀವೇ ವಾನರೇಂದ್ರೇ ಚ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇ ವಿಭೀಷಣೇ ॥ **6.128.14** ॥ 5677

ವಿಶೋಧಿತಜಟಃ ಸ್ನಾತಶ್ಚಿತ್ರಮಾಲ್ಯಾನುಲೇಪನಃ।
ಮಹಾರ್ಹವಸನೋಪೇತಸ್ತಸ್ಥೌ ತತ್ರ ಶ್ರಿಯಾ ಜ್ವಲನ್ ॥ **6.128.15** ॥ 5678

ಪ್ರತಿಕರ್ಮ ಚ ರಾಮಸ್ಯ ಕಾರಯಾಮಾಸ ವೀರ್ಯವಾನ್।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನಿಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲವರ್ಧನಃ ॥ **6.128.16** ॥ 5679

ಪ್ರತಿಕರ್ಮ ಚ ಸೀತಾಯಾಃ ಸರ್ವಾ ದಶರಥಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಆತ್ಮನೈವ ತದಾ ಚಕ್ರುರ್ಮನಸ್ವಿನ್ಯೋ ಮನೋಹರಂ ॥ **6.128.17** ॥ 5680

ತತೋ ವಾನರಪತ್ನೀನಾಂ ಸರ್ವಾಸಾಮೇವ ಶೋಭನಂ।
ಚಕಾರ ಯತ್ನಾತ್ ಕೌಸಲ್ಯಾ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಾ ಪುತ್ರವತ್ಸಲಾ ॥ **6.128.18** ॥ 5681

ತತಃ ಶತ್ರುಘ್ನವಚನಾತ್ ಸುಮಂತ್ರೋ ನಾಮ ಸಾರಥಿಃ।
ಯೋಜಯಿತ್ವಾಭಿಚಕ್ರಾಮ ರಥಂ ಸರ್ವಾಂಗಶೋಭನಂ ॥ **6.128.19** ॥ 5682

ಅಗ್ನ್ಯರ್ಕಾಮಲಸಂಕಾಶಂ ದಿವ್ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಥಂ ಸ್ಥಿತಂ।
ಆರುರೋಹ ಮಹಾಬಾಹೂ ರಾಮಃ ಪರಪುರಂಜಯಃ ॥ **6.128.20** ॥ 5683

ಸುಗ್ರೀವೋ ಹನುಮಾಂಶ್ಚೈವ ಮಹೇಂದ್ರಸದೃಶದ್ಯುತೀ।
ಸ್ನಾತೌ ದಿವ್ಯನಿಭೈರ್ವಸ್ತ್ರೈರ್ಜಗ್ಮತುಃ ಶುಭಕುಂಡಲೌ ॥ **6.128.21** ॥ 5684

ಸರ್ವಾಭರಣಜುಷ್ಟಾಶ್ಚ ಯಯುಸ್ತಾಃ ಶುಭಕುಂಡಲಾಃ।
ಸುಗ್ರೀವಪತ್ನ್ಯಃ ಸೀತಾ ಚ ದ್ರಷ್ಟುಂ ನಗರಮುತ್ಸುಕಾಃ ॥ **6.128.22** ॥ 5685

ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಚ ಸಚಿವಾ ರಾಜ್ಞೋ ದಶರಥಸ್ಯ ಚ।
ಪುರೋಹಿತಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಮಂತ್ರಯಾಮಾಸುರರ್ಥವತ್ ॥ **6.128.23** ॥ 5686

ಅಶೋಕೋ ವಿಜಯಶ್ಚೈವ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಶ್ಚ ಸಮಾಹಿತಾಃ।
ಮಂತ್ರಯನ್ ರಾಮವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಮೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ನಗರಸ್ಯ ಚ ॥ **6.128.24** ॥ 5687

ಸರ್ವಮೇವಾಭಿಷೇಕಾರ್ಥಂ ಜಯಾರ್ಹಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಕರ್ತುಮರ್ಹಥ ರಾಮಸ್ಯ ಯದ್ ಯನ್ಮಂಗಲಪೂರ್ವಕಂ ॥ **6.128.25** ॥ 5688

ಇತಿ ತೇ ಮಂತ್ರಿಣಃ ಸರ್ವೇ ಸಂದಿಶ್ಯ ಚ ಪುರೋಹಿತಃ।
ನಗರಾನ್ನಿರ್ಯಯುಸ್ತೂರ್ಣಂ ರಾಮದರ್ಶನಬುದ್ಧಯಃ ॥ **6.128.26** ॥ 5689

ಹರಿಯುಕ್ತಂ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷೋ ರಥಮಿಂದ್ರ ಇವಾನಘಃ।
ಪ್ರಯಯೌ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ರಾಮೋ ನಗರಮುತ್ತಮಂ ॥ **6.128.27** ॥ 5690

ಜಗ್ರಾಹ ಭರತೋ ರಶ್ಮೀಞ್ಶತ್ರುಘ್ನಶ್ಛತ್ರಮಾದದೇ।
ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ವ್ಯಜನಂ ತಸ್ಯ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸಂವೀಜಯಂಸ್ತದಾ ॥ **6.128.28** ॥ 5691

ಶ್ವೇತಂ ಚ ವಾಲವ್ಯಜನಂ ಜಗೃಹೇ ಪರಿತಃ ಸ್ಥಿತಃ।
ಅಪರಂ ಚಂದ್ರಸಂಕಾಶಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ ॥ **6.128.29** ॥ 5692

ಋಷಿಸಂಘೈಸ್ತದಾऽऽಕಾಶೇ ದೇವೈಶ್ಚ ಸಮರುದ್ಗಣೈಃ।
ಸ್ತೂಯಮಾನಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಶುಶ್ರುವೇ ಮಧುರಧ್ವನಿಃ ॥ **6.128.30** ॥ 5693

ತತಃ ಶತ್ರುಂಜಯಂ ನಾಮ ಕುಂಜರಂ ಪರ್ವತೋಪಮಂ।
ಆರುರೋಹ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಃ ॥ **6.128.31** ॥ 5694

ನವ ನಾಗಸಹಸ್ರಾಣಿ ಯಯುರಾಸ್ಥಾಯ ವಾನರಾಃ।
ಮಾನುಷಂ ವಿಗ್ರಹಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಾಃ ॥ **6.128.32** ॥ 5695

ಶಂಖಶಬ್ದಪ್ರಣಾದೈಶ್ಚ ದುಂದುಭೀನಾಂ ಚ ನಿಃಸ್ವನೈಃ।
ಪ್ರಯಯೌ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರಸ್ತಾಂ ಪುರೀಂ ಹರ್ಮ್ಯಮಾಲಿನೀಂ ॥ **6.128.33** ॥ 5696

ದದೃಶುಸ್ತೇ ಸಮಾಯಾಂತಂ ರಾಘವಂ ಸಪುರಃಸರಂ।
ವಿರಾಜಮಾನಂ ವಪುಷಾ ರಥೇನಾತಿರಥಂ ತದಾ ॥ **6.128.34** ॥ 5697

ತೇ ವರ್ಧಯಿತ್ವಾ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ರಾಮೇಣ ಪ್ರತಿನಂದಿತಾಃ।
ಅನುಜಗ್ಮುರ್ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಪರಿವಾರಿತಂ ॥ **6.128.35** ॥ 5698

ಅಮಾತ್ಯೈರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಶ್ಚೈವ ತಥಾ ಪ್ರಕೃತಿಭಿರ್ವೃತಃ।
ಶ್ರಿಯಾ ವಿರುರುಚೇ ರಾಮೋ ನಕ್ಷತ್ರೈರಿವ ಚಂದ್ರಮಾಃ ॥ **6.128.36** ॥ 5699

ಸ ಪುರೋಗಾಮಿಭಿಸ್ತೂರ್ಯೈಸ್ತಾಲಸ್ವಸ್ತಿಕಪಾಣಿಭಿಃ।
ಪ್ರವ್ಯಾಹರದ್ಭಿರ್ಮುದಿತೈರ್ಮಂಗಲಾನಿ ವೃತೋ ಯಯೌ ॥ **6.128.37** ॥ 5700

ಅಕ್ಷತಂ ಜಾತರೂಪಂ ಚ ಗಾವಃ ಕನ್ಯಾಃ ಸಹದ್ವಿಜಾಃ।
ನರಾ ಮೋದಕಹಸ್ತಾಶ್ಚ ರಾಮಸ್ಯ ಪುರತೋ ಯಯುಃ ॥ **6.128.38** ॥ 5701

ಸಖ್ಯಂ ಚ ರಾಮಃ ಸುಗ್ರೀವೇ ಪ್ರಭಾವಂ ಚಾನಿಲಾತ್ಮಜೇ।
ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ತತ್ ಕರ್ಮ ಹ್ಯಾಚಚಕ್ಷೇऽಥ ಮಂತ್ರಿಣಾಂ ॥ **6.128.39** ॥ 5702

ಶ್ರುತ್ವಾ ಚ ವಿಸ್ಮಯಂ ಜಗ್ಮುರಯೋಧ್ಯಾಪುರವಾಸಿನಃ।
ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ತತ್ ಕರ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಚ ತದ್ ಬಲಂ।
ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ ಸಂಯೋಗಮಾಚಚಕ್ಷೇಽಥ ಮಂತ್ರಿಣಾಂ ॥ **6.128.40** ॥ 5703

ದ್ಯುತಿಮಾನೇತದಾಖ್ಯಾಯ ರಾಮೋ ವಾನರಸಂಯುತಃ।
ಹೃಷ್ಟಪುಷ್ಟಜನಾಕೀರ್ಣಾಮಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ಸಃ ॥ **6.128.41** ॥ 5704

ತತೋ ಹ್ಯಭ್ಯುಚ್ಛ್ರಯನ್ ಪೌರಾಃ ಪತಾಕಾಶ್ಚ ಗೃಹೇ ಗೃಹೇ।
ಐಕ್ಷ್ವಾಕಾಧ್ಯುಷಿತಂ ರಮ್ಯಮಾಸಸಾದ ಪಿತುರ್ಗೃಹಂ ॥ **6.128.42** ॥ 5705

ಅಥಾಬ್ರವೀದ್ ರಾಜಪುತ್ರೋ ಭರತಂ ಧರ್ಮಿಣಾಂ ವರಂ।
ಅಥೋಪಹಿತಯಾ ವಾಚಾ ಮಧುರಂ ರಘುನಂದನಃ ॥ **6.128.43** ॥ 5706

ಪಿತುರ್ಭವನಮಾಸಾದ್ಯ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಚ ಮಹಾತ್ಮನಃ।
ಕೌಸಲ್ಯಾಂ ಚ ಸುಮಿತ್ರಾಂ ಚ ಕೈಕೇಯೀಮಭಿವಾದ್ಯ ಚ ॥ **6.128.44** ॥ 5707

ತಚ್ಚ ಮದ್ಭವನಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸಾಶೋಕವನಿಕಂ ಮಹತ್।
ಮುಕ್ತಾವೈದೂರ್ಯಸಂಕೀರ್ಣಂ ಸುಗ್ರೀವಾಯ ನಿವೇದಯ ॥ **6.128.45** ॥ 5708

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭರತಃ ಸತ್ಯವಿಕ್ರಮಃ।
ಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ತಮಾಲಯಂ ॥ **6.128.46** ॥ 5709

ತತಸ್ಸೈಲಪ್ರದೀಪಾಂಶ್ಚ ಪರ್ಯಂಕಾಸ್ತರಣಾನಿ ಚ।
ಗೃಹೀತ್ವಾ ವಿವಿಶುಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಶತ್ರುಘ್ನೇನ ಪ್ರಚೋದಿತಾಃ ॥ **6.128.47** ॥ 5710

ಉವಾಚ ಚ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸುಗ್ರೀವಂ ರಾಘವಾನುಜಃ।
ಅಭಿಷೇಕಾಯ ರಾಮಸ್ಯ ದೂತಾನಾಜ್ಞಾಪಯ ಪ್ರಭೋ ॥ **6.128.48** ॥ 5711

ಸೌವರ್ಣಾನ್ ವಾನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಚತುರ್ಣಾಂ ಚತುರೋ ಘಟಾನ್।
ದದೌ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಸ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸರ್ವರತ್ನವಿಭೂಷಿತಾನ್ ॥ **6.128.49** ॥ 5712

ತಥಾ ಪ್ರತ್ಯೂಷಸಮಯೇ ಚತುರ್ಣಾಂ ಸಾಗರಾಂಭಸಾಂ।
ಪೂರ್ಣೈರ್ಘಟೈಃ ಪ್ರತೀಕ್ಷಧ್ವಂ ತಥಾ ಕುರುತ ವಾನರಾಃ ॥ **6.128.50** ॥ 5713

ಏವಮುಕ್ತಾ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ವಾನರಾ ವಾರಣೋಪಮಾಃ।
ಉತ್ಪೇತುರ್ಗಗನಂ ಶೀಘ್ರಂ ಗರುಡಾ ಇವ ಶೀಘ್ರಗಾಃ ॥ **6.128.51** ॥ 5714

ಜಾಂಬವಾಂಶ್ಚ ಹನೂಮಾಂಶ್ಚ ವೇಗದರ್ಶೀ ಚ ವಾನರಃ।
ಋಷಭಶ್ಚೈವ ಕಲಶಾಂಜಲಪೂರ್ಣಾನಥಾನಯನ್ ॥ **6.128.52** ॥ 5715

ನದೀಶತಾನಾಂ ಪಂಚಾನಾಂ ಜಲಂ ಕುಂಭೈರುಪಾಹರನ್।
ಪೂರ್ವಾತ್ ಸಮುದ್ರಾತ್ ಕಲಶಂ ಜಲಪೂರ್ಣಮಥಾನಯತ್ ॥ **6.128.53** ॥ 5716

ಸುಷೇಣಃ ಸತ್ತ್ವಸಂಪನ್ನಃ ಸರ್ವರತ್ನವಿಭೂಷಿತಂ।
ಋಷಭೋ ದಕ್ಷಿಣಾತ್ತೂರ್ಣಂ ಸಮುದ್ರಾಜ್ಜಲಮಾನಯತ್ ॥ **6.128.54** ॥ 5717

ರಕ್ತಚಂದನಕರ್ಪೂರೈಃ ಸಂವೃತಂ ಕಾಂಚನಂ ಘಟಂ।
ಗವಯಃ ಪಶ್ಚಿಮಾತ್ ತೋಯಮಾಜಹಾರ ಮಹಾರ್ಣವಾತ್ ॥ **6.128.55** ॥ 5718

ರತ್ನಕುಂಭೇನ ಮಹತಾ ಶೀತಂ ಮಾರುತವಿಕ್ರಮಃ।
ಉತ್ತರಾಚ್ಚ ಜಲಂ ಶೀಘ್ರಂ ಗರುಡಾನಿಲವಿಕ್ರಮಃ ॥ **6.128.56** ॥ 5719

ಆಜಹಾರ ಸ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾನಿಲಃ ಸರ್ವಗುಣಾನ್ವಿತಃ।
ತತಸ್ತೈರ್ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೈರಾನೀತಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ತಜ್ಜಲಂ ॥ **6.128.57** ॥ 5720

ಅಭಿಷೇಕಾಯ ರಾಮಸ್ಯ ಶತ್ರುಘ್ನಃ ಸಚಿವೈಃ ಸಹ।
ಪುರೋಹಿತಾಯ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಯ ಸುಹೃದ್ಭ್ಯಶ್ಚ ನ್ಯವೇದಯತ್ ॥ **6.128.58** ॥ 5721

ತತಃ ಸ ಪ್ರಯತೋ ವೃದ್ಧೋ ವಸಿಷ್ಠೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಸಹ।
ರಾಮಂ ರತ್ನಮಯೇ ಪೀಠೇ ಸಸೀತಂ ಸನ್ನ್ಯವೇಶಯತ್ ॥ **6.128.59** ॥ 5722

ವಸಿಷ್ಠೋ ವಾಮದೇವಶ್ಚ ಜಾಬಾಲಿರಥ ಕಾಶ್ಯಪಃ।
ಕಾತ್ಯಾಯನಃ ಸುಯಜ್ಞಶ್ಚ ಗೌತಮೋ ವಿಜಯಸ್ತಥಾ ॥ **6.128.60** ॥ 5723

ಅಭ್ಯಷಿಂಚನ್ನರವ್ಯಾಘ್ರಂ ಪ್ರಸನ್ನೇನ ಸುಗಂಧಿನಾ।
ಸಲಿಲೇನ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಂ ವಸವೋ ವಾಸವಂ ಯಥಾ ॥ **6.128.61** ॥ 5724

ಋತ್ವಿಗ್ಭಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಪೂರ್ವಂ ಕನ್ಯಾಭಿರ್ಮಂತ್ರಿಭಿಸ್ತಥಾ।
ಯೋಧೈಶ್ಚೈವಾಭ್ಯಷಿಂಚಸ್ತೇ ಸಂಪ್ರಹೃಷ್ಟೈಃ ಸನೈಗಮೈಃ ॥ **6.128.62** ॥ 5725

ಸರ್ವೌಷಧಿರಸೈಶ್ಚಾಪಿ ದೈವತೈರ್ನಭಸಿ ಸ್ಥಿತೈಃ।
ಚತುರ್ಭಿರ್ಲೋಕಪಾಲೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರ್ದೇವೈಶ್ಚ ಸಂಗತೈಃ ॥ **6.128.63** ॥ 5726

ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ನಿರ್ಮಿತಂ ಪೂರ್ವಂ ಕಿರೀಟಂ ರತ್ನಶೋಭಿತಂ।
ಅಭಿಷಿಕ್ತಃ ಪುರಾ ಯೇನ ಮನುಸ್ತಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಂ ॥ **6.128.64** ॥ 5727

ತಸ್ಯಾನ್ವವಾಯೇ ರಾಜಾನಃ ಕ್ರಮಾದ್ ಯೇನಾಭಿಷೇಚಿತಾಃ।
ಸಭಾಯಾಂ ಹೇಮಕಕ್ಷ್ಯಾಯಾಂ ಶೋಭಿತಾಯಾಂ ಮಹಾಧನೈಃ ॥ **6.128.65** ॥ 5728

ರತ್ನೈರ್ನಾನಾವಿಧೈಶ್ಚೈವ ಚಿತ್ರಿತಾಯಾಂ ಸುಶೋಭನೈಃ।
ನಾನಾರತ್ನಮಯೇ ಪೀಠೇ ಕಲ್ಪಯಿತ್ವಾ ಯಥಾವಿಧಿ ॥ **6.128.66** ॥ 5729

ಕಿರೀಟೇನ ತತಃ ಪಶ್ಚಾದ್ ವಸಿಷ್ಠೇನ ಮಹಾತ್ಮನಾ।
ಋತ್ವಿಗ್ಭಿರ್ಭೂಷಣೈಶ್ಚೈವ ಸಮಯೋಕ್ಷ್ಯತ ರಾಘವಃ ॥ **6.128.67** ॥ 5730

ಛತ್ರಂ ತಸ್ಯ ಚ ಜಗ್ರಾಹ ಶತ್ರುಘ್ನಃ ಪಾಂಡುರಂ ಶುಭಂ।
ಶ್ವೇತಂ ಚ ವಾಲವ್ಯಜನಂ ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರೇಶ್ವರಃ ॥ **6.128.68** ॥ 5731

ಅಪರಂ ಚಂದ್ರಸಂಕಾಶಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೋ ವಿಭೀಷಣಃ।
ಮಾಲಾಂ ಜ್ವಲಂತೀಂ ವಪುಷಾ ಕಾಂಚನೀಂ ಶತಪುಷ್ಕರಾಂ ॥ **6.128.69** ॥ 5732

ರಾಘವಾಯ ದದೌ ವಾಯುರ್ವಾಸವೇನ ಪ್ರಚೋದಿತಃ।
ಸರ್ವರತ್ನಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಮಣಿಭಿಶ್ಚ ವಿಭೂಷಿತಂ ॥ **6.128.70** ॥ 5733

ಮುಕ್ತಾಹಾರಂ ನರೇಂದ್ರಾಯ ದದೌ ಶಕ್ರಪ್ರಚೋದಿತಃ।
ಪ್ರಜಗುರ್ದೇವಗಂಧರ್ವಾ ನನೃತುಶ್ಚಾಪ್ಸರೋಗಣಾಃ ॥ **6.128.71** ॥ 5734

ಅಭಿಷೇಕೇ ತದರ್ಹಸ್ಯ ತದಾ ರಾಮಸ್ಯ ಧೀಮತಃ।
ಭೂಮಿಃ ಸಸ್ಯವತೀ ಚೈವ ಫಲವಂತಶ್ಚ ಪಾದಪಾಃ ॥ **6.128.72** ॥ 5735

ಗಂಧವಂತಿ ಚ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಬಭೂವೂ ರಾಘವೋತ್ಸವೇ।
ಸಹಸ್ರಶತಮಶ್ವಾನಾಂ ಧೇನೂನಾಂ ಚ ಗವಾಂ ತಥಾ ॥ **6.128.73** ॥ 5736

ದದೌ ಶತವೃಷಾನ್ ಪೂರ್ವಂ ದ್ವಿಜೇಭ್ಯೋ ಮನುಜರ್ಷಭಃ।
ತ್ರಿಂಶತ್ಕೋಟೀರ್ಹಿರಣ್ಯಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ದದೌ ಪುನಃ ॥ **6.128.74** ॥ 5737

ನಾನಾಭರಣವಸ್ತ್ರಾಣಿ ಮಹಾರ್ಹಾಣಿ ಚ ರಾಘವಃ।
ಅರ್ಕರಶ್ಮಿಪ್ರತೀಕಾಶಾಂ ಕಾಂಚನೀಂ ಮಣಿವಿಗ್ರಹಾಂ ॥ **6.128.75** ॥ 5738

ಸುಗ್ರೀವಾಯ ಸ್ರಜಂ ದಿವ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಯಚ್ಛನ್ಮನುಜಾಧಿಪಃ।
ವೈದೂರ್ಯಮಯಚಿತ್ರೇ ಚ ಚಂದ್ರರಶ್ಮಿವಿಭೂಷಿತೇ ॥ **6.128.76** ॥ 5739

ವಾಲಿಪುತ್ರಾಯ ಧೃತಿಮಾನಂಗದಾಯಾಂಗದೇ ದದೌ।
ಮಣಿಪ್ರವರಜುಷ್ಟಂ ತಂ ಮುಕ್ತಾಹಾರಮನುತ್ತಮಂ ॥ **6.128.77** ॥ 5740

ಸೀತಾಯೈ ಪ್ರದದೌ ರಾಮಶ್ಚಂದ್ರರಶ್ಮಿಸಮಪ್ರಭಂ।
ಅರಜೇ ವಾಸಸೀ ದಿವ್ಯೇ ಶುಭಾನ್ಯಾಭರಣಾನಿ ಚ ॥ **6.128.78** ॥ 5741

ಅವೇಕ್ಷಮಾಣಾ ವೈದೇಹೀ ಪ್ರದದೌ ವಾಯುಸೂನವೇ।
ಅವಮುಚ್ಯಾತ್ಮನಃ ಕಂಠಾದ್ಧಾರಂ ಜನಕನಂದಿನೀ ॥ **6.128.79** ॥ 5742

ಅವೈಕ್ಷತ ಹರೀನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಭರ್ತಾರಂ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ।
ತಾಮಿಂಗಿತಜ್ಞಃ ಸಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ಬಭಾಷೇ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ ॥ **6.128.80** ॥ 5743

ಪ್ರದೇಹಿ ಸುಭಗೇ ಹಾರಂ ಯಸ್ಯ ತುಷ್ಟಾಸಿ ಭಾಮಿನಿ।
ಅಥ ಸಾ ವಾಯುಪುತ್ರಾಯ ತಂ ಹಾರಮಸಿತೇಕ್ಷಣಾ ॥ **6.128.81** ॥ 5744

ತೇಜೋ ಧೃತಿರ್ಯಶೋ ದಾಕ್ಷ್ಯಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂ ವಿನಯೋ ನಯಃ।
ಪೌರುಷಂ ವಿಕ್ರಮೋ ಬುದ್ಧಿರ್ಯಸ್ಮಿನ್ನೇತಾನಿ ನಿತ್ಯದಾ ॥ **6.128.82** ॥ 5745

ಹನೂಮಾಂಸ್ತೇನ ಹಾರೇಣ ಶುಶುಭೇ ವಾನರರ್ಷಭಃ।
ಚಂದ್ರಾಂಶುಚಯಗೌರೇಣ ಶ್ವೇತಾಭ್ರೇಣ ಯಥಾಚಲಃ॥ **6.128.83**॥ 5746

ಸರ್ವೇ ವಾನರವೃದ್ಧಾಶ್ಚ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ವಾನರೋತ್ತಮಾಃ।
ವಾಸೋಭಿರ್ಭೂಷಣೈಶ್ಚೈವ ಯಥಾರ್ಹಂ ಪ್ರತಿಪೂಜಿತಾಃ॥ **6.128.84**॥ 5747

ವಿಭೀಷಣೋಽಥ ಸುಗ್ರೀವೋ ಹನೂಮಾಂಜಾಂಬವಾಂಸ್ತಥಾ।
ಸರ್ವೇ ವಾನರಮುಖ್ಯಾಶ್ಚ ರಾಮೇಣಾಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಾ॥ **6.128.85**॥ 5748

ಯಥಾರ್ಹಂ ಪೂಜಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ಕಾಮೈ ರತ್ನೈಶ್ಚ ಪುಷ್ಕಲೈಃ।
ಪ್ರಹೃಷ್ಟಮನಸಃ ಸರ್ವೇ ಜಗ್ಮುರೇವ ಯಥಾಗತಂ॥ **6.128.86**॥ 5749

ತತೋ ದ್ವಿವಿದಮೈಂದಾಭ್ಯಾಂ ನೀಲಾಯ ಚ ಪರಂತಪಃ।
ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಗುಣಾನ್ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಪ್ರದದೌ ವಸುಧಾಧಿಪಃ॥ **6.128.87**॥ 5750

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸರ್ವೇ ಮಹಾತ್ಮಾನಸ್ತತಸ್ತೇ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ।
ವಿಸೃಷ್ಟಾಃ ಪಾರ್ಥಿವೇಂದ್ರೇಣ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಸಮುಪಾಗಮನ್॥ **6.128.88**॥ 5751

ಸುಗ್ರೀವೋ ವಾನರಶ್ರೇಷ್ಠೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಮಾಭಿಷೇಚನಂ।
ಪೂಜಿತಶ್ಚೈವ ರಾಮೇಣ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಂ ಪ್ರಾವಿಶತ್ ಪುರೀಂ॥ **6.128.89**॥ 5752

ವಿಭೀಷಣೋಽಪಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಸಹ ತೈರ್ನೈರ್ಋತರ್ಷಭೈಃ।
ಲಬ್ಧ್ವಾ ಕುಲಧನಂ ರಾಜಾ ಲಂಕಾಂ ಪ್ರಾಯಾನ್ಮಹಾಯಶಾಃ॥ **6.128.90**॥ 5753

ಸ ರಾಜ್ಯಮಖಿಲಂ ಶಾಸನ್ನಿಹತಾರಿರ್ಮಹಾಯಶಾಃ।
ರಾಘವಃ ಪರಮೋದಾರಃ ಶಶಾಸ ಪರಯಾ ಮುದಾ।
ಉವಾಚ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ರಾಮೋ ಧರ್ಮಜ್ಞಂ ಧರ್ಮವತ್ಸಲಃ॥ **6.128.91**॥ 5754

ಆತಿಷ್ಠ ಧರ್ಮಜ್ಞ ಮಯಾ ಸಹೇಮಾಂ
ಗಾಂ ಪೂರ್ವರಾಜಾಧ್ಯುಷಿತಾಂ ಬಲೇನ।

ತುಲ್ಯಂ ಮಯಾ ತ್ವಂ ಪಿತೃಭಿರ್ಧೃತಾ ಯಾ
ತಾಂ ಯೌವರಾಜ್ಯೇ ಧುರಮುದ್ವಹಸ್ವ ॥ **6.128.92** ॥ 5755

ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಪರ್ಯನುನೀಯಮಾನೋ
ಯದಾ ನ ಸೌಮಿತ್ರಿರುಪೈತಿ ಯೋಗಂ।
ನಿಯುಜ್ಯಮಾನೋ ಭುವಿ ಯೌವರಾಜ್ಯೇ
ತತೋಽಭ್ಯಷಿಂಚದ್ ಭರತಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ॥ **6.128.93** ॥ 5756

ಪೌಂಡರೀಕಾಶ್ವಮೇಧಾಭ್ಯಾಂ ವಾಜಪೇಯೇನ ಚಾಸಕೃತ್।
ಅನ್ಯೈಶ್ಚ ವಿವಿಧೈರ್ಯಜ್ಞೈರಯಜತ್ ಪಾರ್ಥಿವಾತ್ಮಜಃ ॥ **6.128.94** ॥ 5757

ರಾಜ್ಯಂ ದಶಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವರ್ಷಾಣಿ ರಾಘವಃ।
ಶತಾಶ್ವಮೇಧಾನಾಜಹ್ರೇ ಸದಶ್ವಾನ್ ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಾನ್ ॥ **6.128.95** ॥ 5758

ಆಜಾನುಲಂಬಿಬಾಹುಃ ಸ ಮಹಾವಕ್ಷಾಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್।
ಲಕ್ಷ್ಮಣಾನುಚರೋ ರಾಮಃ ಶಶಾಸ ಪೃಥಿವೀಮಿಮಾಂ ॥ **6.128.96** ॥ 5759

ರಾಘವಶ್ಚಾಪಿ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಜ್ಯಮನುತ್ತಮಂ।
ಈಜೇ ಬಹುವಿಧೈರ್ಯಜ್ಞೈಃ ಸಸುಹೃಜ್ಜ್ಞಾತಿಬಾಂಧವಃ ॥ **6.128.97** ॥ 5760

ನ ಪರ್ಯದೇವನ್ ವಿಧವಾ ನ ಚ ವ್ಯಾಲಕೃತಂ ಭಯಂ।
ನ ವ್ಯಾಧಿಜಂ ಭಯಂ ಚಾಸೀದ್ ರಾಮೇ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಶಾಸತಿ ॥ **6.128.98** ॥ 5761

ನಿರ್ದಸ್ಯುರಭವಲ್ಲೋಕೋ ನಾನರ್ಥಂ ಕಶ್ಚಿದಸ್ಪೃಶತ್।
ನ ಚ ಸ್ಮ ವೃದ್ಧಾ ಬಾಲಾನಾಂ ಪ್ರೇತಕಾರ್ಯಾಣಿ ಕುರ್ವತೇ ॥ **6.128.99** ॥ 5762

ಸರ್ವಂ ಮುದಿತಮೇವಾಸೀತ್ ಸರ್ವೋ ಧರ್ಮಪರೋಽಭವತ್।
ರಾಮಮೇವಾನುಪಶ್ಯಂತೋ ನಾಭ್ಯಹಿಂಸನ್ ಪರಸ್ಪರಂ ॥ **6.128.100** ॥ 5763

ಆಸನ್ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ತಥಾ ಪುತ್ರಸಹಸ್ರಿಣಃ।
ನಿರಾಮಯಾ ವಿಶೋಕಾಶ್ಚ ರಾಮೇ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಶಾಸತಿ ॥ **6.128.101** ॥ 5764

ರಾಮೋ ರಾಮೋ ರಾಮ ಇತಿ ಪ್ರಜಾನಾಮಭವನ್ ಕಥಾಃ।
ರಾಮಭೂತಂ ಜಗದಭೂದ್ ರಾಮೇ ರಾಜ್ಯಂ ಪ್ರಶಾಸತಿ ॥ **6.128.102** ॥ 5765

ನಿತ್ಯಮೂಲಾ ನಿತ್ಯಫಲಾಸ್ತರವಸ್ತತ್ರ ಪುಷ್ಪಿತಾಃ।
ಕಾಮವರ್ಷೀ ಚ ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಸುಖಸ್ಪರ್ಶಶ್ಚ ಮಾರುತಃ ॥ **6.128.103** ॥ 5766

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ವೈಶ್ಯಾಃ ಶೂದ್ರಾ ಲೋಭವಿವರ್ಜಿತಾಃ।
ಸ್ವಕರ್ಮಸು ಪ್ರವರ್ತಂತೇ ತುಷ್ಟಾಃ ಸ್ವೈರೇವ ಕರ್ಮಭಿಃ ॥ **6.128.104** ॥ 5767

ಆಸನ್ ಪ್ರಜಾ ಧರ್ಮಪರಾ ರಾಮೇ ಶಾಸತಿ ನಾನೃತಾಃ।
ಸರ್ವೇ ಲಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನಾಃ ಸರ್ವೇ ಧರ್ಮಪರಾಯಣಾಃ ॥ **6.128.105** ॥ 5768

ದಶವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ದಶವರ್ಷಶತಾನಿ ಚ।
ಭ್ರಾತೃಭಿಃ ಸಹಿತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮೋ ರಾಜ್ಯಮಕಾರಯತ್ ॥ **6.128.106** ॥ 5769

ಧರ್ಮ್ಯಂ ಯಶಸ್ಯಮಾಯುಷ್ಯಂ ರಾಜ್ಞಾಂ ಚ ವಿಜಯಾವಹಂ।
ಆದಿಕಾವ್ಯಮಿದಂ ಚಾರ್ಷಂ ಪುರಾ ವಾಲ್ಮೀಕಿನಾ ಕೃತಂ ॥ **6.128.107** ॥ 5770

ಯಃ ಶೃಣೋತಿ ಸದಾ ಲೋಕೇ ನರಃ ಪಾಪಾತ್ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ।
ಪುತ್ರಕಾಮಶ್ಚ ಪುತ್ರಾನ್ ವೈ ಧನಕಾಮೋ ಧನಾನಿ ಚ ॥ **6.128.108** ॥ 5771

ಲಭತೇ ಮನುಜೋ ಲೋಕೇ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮಾಭಿಷೇಚನಂ।
ಮಹೀಂ ವಿಜಯತೇ ರಾಜಾ ರಿಪೂಂಶ್ಚಾಪ್ಯಧಿತಿಷ್ಠತಿ ॥ **6.128.109** ॥ 5772

ರಾಘವೇಣ ಯಥಾ ಮಾತಾ ಸುಮಿತ್ರಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣೇನ ಚ।
ಭರತೇನ ಚ ಕೈಕೇಯೀ ಜೀವಪುತ್ರಾಸ್ತಥಾ ಸ್ತ್ರಿಯಃ ॥ **6.128.110** ॥ 5773

ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಸದಾನಂದಾಃ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಸಮನ್ವಿತಾಃ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಮಾಯಣಮಿದಂ ದೀರ್ಘಮಾಯುಶ್ಚ ವಿಂದತಿ ॥ **6.128.111** ॥ 5774

ರಾಮಸ್ಯ ವಿಜಯಂ ಚೇಮಂ ಸರ್ವಮಕ್ಲಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಃ।
ಶೃಣೋತಿ ಯ ಇದಂ ಕಾವ್ಯಂ ಪುರಾ ವಾಲ್ಮೀಕಿನಾ ಕೃತಂ ॥ **6.128.112** ॥ 5775

ಶ್ರದ್ದಧಾನೋ ಜಿತಕ್ರೋಧೋ ದುರ್ಗಾಣ್ಯತಿತರತ್ಯಸೌ।
ಸಮಾಗಮ್ಯ ಪ್ರವಾಸಾಂತೇ ರಮಂತೇ ಸಹ ಬಾಂಧವೈಃ ॥ **6.128.113** ॥ 5776

ಶೃಣ್ವಂತಿ ಯ ಇದಂ ಕಾವ್ಯಂ ಪುರಾ ವಾಲ್ಮೀಕಿನಾ ಕೃತಂ।
ತೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾನ್ ವರಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ನುವಂತೀಹ ರಾಘವಾತ್ ॥ **6.128.114** ॥ 5777

ಶ್ರವಣೇನ ಸುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಪ್ರೀಯಂತೇ ಸಂಪ್ರಶೃಣ್ವತಾಂ।
ವಿನಾಯಕಾಶ್ಚ ಶಾಮ್ಯಂತಿ ಗೃಹೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ಯಸ್ಯ ವೈ॥ **6.128.115** ॥ 5778

ವಿಜಯೇತ ಮಹೀಂ ರಾಜಾ ಪ್ರವಾಸೀ ಸ್ವಸ್ತಿಮಾನ್ ಭವೇತ್।
ಸ್ತ್ರಿಯೋ ರಜಸ್ವಲಾಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪುತ್ರಾನ್ ಸೂಯುರನುತ್ತಮಾನ್ ॥ **6.128.116** ॥ 5779

ಪೂಜಯಂಶ್ಚ ಪಠಂಶ್ಚೈನಮಿತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ।
ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯೇತ ದೀರ್ಘಮಾಯುರವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥ **6.128.117** ॥ 5780

ಪ್ರಣಮ್ಯ ಶಿರಸಾ ನಿತ್ಯಂ ಶ್ರೋತವ್ಯಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯೈರ್ದ್ವಿಜಾತ್।
ಐಶ್ವರ್ಯಂ ಪುತ್ರಲಾಭಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯತಿ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ **6.128.118** ॥ 5781

ರಾಮಾಯಣಮಿದಂ ಕೃತ್ಸ್ನಂ ಶೃಣ್ವತಃ ಪಠತಃ ಸದಾ।
ಪ್ರೀಯತೇ ಸತತಂ ರಾಮಃ ಸ ಹಿ ವಿಷ್ಣುಃ ಸನಾತನಃ ॥ **6.128.119** ॥ 5782

ಆದಿದೇವೋ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಹರಿರ್ನಾರಾಯಣಃ ಪ್ರಭುಃ।
ಸಾಕ್ಷಾದ್ ರಾಮೋ ರಘುಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಶೇಷೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಉಚ್ಯತೇ ॥ **6.128.120** ॥ 5783

ಏವಮೇತತ್ ಪುರಾವೃತ್ತಮಾಖ್ಯಾನಂ ಭದ್ರಮಸ್ತು ವಃ।
ಪ್ರವ್ಯಾಹರತ ವಿಸ್ರಬ್ಧಂ ಬಲಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರವರ್ಧತಾಂ ॥ **6.128.121** ॥ 5784

ದೇವಾಶ್ಚ ಸರ್ವೇ ತುಷ್ಯಂತಿ ಗ್ರಹಣಾಚ್ಛ್ರವಣಾತ್ ತಥಾ।
ರಾಮಾಯಣಸ್ಯ ಶ್ರವಣೇ ತೃಪ್ಯಂತಿ ಪಿತರಃ ಸದಾ ॥ **6.128.122** ॥ 5785

ಭಕ್ತ್ಯಾ ರಾಮಸ್ಯ ಯೇ ಚೇಮಾಂ ಸಂಹಿತಾಮೃಷಿಣಾ ಕೃತಾಂ।
ಯೇ ಲಿಖಂತೀಹ ಚ ನರಾಸ್ತೇಷಾಂ ವಾಸಸ್ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪೇ ॥ **6.128.123** ॥ 5786

ಕುಟುಂಬವೃದ್ಧಿಂ ಧನಧಾನ್ಯವೃದ್ಧಿಂ
ಸ್ತ್ರಿಯಶ್ಚ ಮುಖ್ಯಾಃ ಸುಖಮುತ್ತಮಂ ಚ।
ಶ್ರುತ್ವಾ ಶುಭಂ ಕಾವ್ಯಮಿದಂ ಮಹಾರ್ಥಂ
ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸರ್ವಾಂ ಭುವಿ ಚಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಂ ॥ **6.128.124** ॥ 5787

ಆಯುಷ್ಯಮಾರೋಗ್ಯಕರಂ ಯಶಸ್ಯಂ
ಸೌಭ್ರಾತೃಕಂ ಬುದ್ಧಿಕರಂ ಶುಭಂ ಚ।
ಶ್ರೋತವ್ಯಮೇತನ್ನಿಯಮೇನ ಸದ್ಭಿ-
ರಾಖ್ಯಾನಮೋಜಸ್ಕರಮೃದ್ಧಿಕಾಮೈಃ ॥ **6.128.125** ॥ 5788

॥ ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತ್ಯಧಿಕಶತತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥